

**Tanácskoztak
a tűzvédelem
önkéntes segítói**

Tudósításunk a 4-5. oldalon

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

Évek, évtizedek óta hangoztatjuk, hangsúlyozzuk a tűzvédelem társadalmi segítői sok tízezres taborának rendkívül nagy szerepét, jelentőségét a tüzesetek megelőzésében, a tűz- és káresetek eredményes felszámolásában.

A tűzvédelmi helyzetért felelősök és felelősséget érzők széles körében soha nem volt vitatott, hogy a községi önkéntes és a vállalati tűzoltók, valamint a tűzvédelem társadalmi aktíváinak közreműködése nélkül a hivatásos szervezet képtelen lenne eleget tenni sokrétű és szerteágazó feladatainak. Éppen ezért erre a területre mindig megkülönböztetett figyelmet fordított a központi irányítás, és az ország anyagi erejéhez mérten az önkéntes szervezetek technikai színvonalának fejlesztését is egyik fontos feladatának tekintette.

Tények sorával bizonyíthatjuk — és nem pusztán elhatározás kérdése, hogy ezt tegyük, hanem a fejlettség színvonalának kézzelfogható bizonyítékaiként csak ezzel érvelhetünk kétséget kizáróan —, hogy hány új szertár épült és hány motorikus szer, korszerű felszerelési tárgy került az önkéntes szervezetek használatába az elmúlt három és fél évtized során. Ha minden egyéb körülményt figyelmen kívül hagyunk, és csupán azt a tényét vennénk alapul, hogy a kézi működtetésű szereket kiiktattuk a használatból, már ez is óriási dolog és felbecsülhetetlen értékű változás az önkéntes intézmény eddigi történetében. Még akkor is az, ha tudjuk, hogy az egyesületek használatában levő kismotorfecskeendők egy jó része nem megfelelő értékű, nem a legkorszerűbb, és a gépjárművek számát is a mainak a többszörösére kell növelnünk, s az olyan típusokat kell elterjesztenünk, amelyek a legjobban megfelelnek a követelményeknek.

Csak növeli a bekövetkezett fejlődés értékét, ha tudjuk — márpedig tudunk is —, hogy e tekintetben is szinte a semmiből kellett kezdenünk a második világháború pusztításának következményeként. És ha mindehhez hozzávesszük azt az egyidejű erőfeszítést, amellyel a magyar önkéntes tűzoltóság intézményét demokratikus alapokra helyezve újjászerveztük, csak akkor válik igazán teljessé az összkép, amelynek alapján a márt megítélhetjük.

Jóllehet a hazai önkéntes tűzoltóság szervezete nem a felszabadulás eredményeként jött létre, újjászületése dátumaként mégis ezt a nagy történelmi sorsfordulót tekintjük. Érthetően, hiszen ez teremtette meg a lehetőséget annak a fejlődésnek, amely az újjászervezett testületekben, szervezetekben megindulhatott és rövid időn belül olyan eredményeket ért el, amelyek messze túlszámnyalták az előző háromnegyed század alatt elértéket.

Az idősebbek közül nyilván még sokan emlékeznek az újrakezdés nagyon nehéz időszakára. s egyben azokra az önkéntes tüzoltókra is, akik ebben a nagy munkában elérhetetlen érdemeket szereztek. Nálunk ma már sokan nincsenek közöttünk: az akkor kezdő fiatalok is ma már veteránnak számítanak az egyesületek körében. Az emlékezet azonban megőrizte helytállásukat, amelyet a felszabadulást követő nagy és súlyos károkat okozó területűzek, üzemi tüzek oltásában, szinte felszerelés nélkül tanúsítottak. De számon

tartja azt a példa nélkül álló önzetlenséget és áldozatvállalást is, amellyel akkori szerelómányukat használhatóvá tették.

Az élni akarás szándékának és a megújulás készségének olyan nagyszerű tényei, bizonyítékai ezek, amelyek ezt a nagy közösséget létezésének kezdete óta jellemezték, s amire méltán büszkék a kései utódok.

A hajdani testület- és szervezetalapító ősök kizárólag a tűz szervezett eloltását tekintették céljuknak, feladatuknak. Az újjászervezett testületek tagjai már kettős feladatra vállalkoztak: a tűz megelőzésére és szükség esetén annak eloltására. Sőt mi több, ezen túlmenően ők már a falu politikai, társadalmi és kulturális életéből is részt kértek, részt vállaltak, és számos helyen alkottak megőrzésre, követésre érdemeset.

Az önkéntes tűzoltókat mindig és mindenütt tisztelték övezte. És ez a tisztelet nem csak abban jutott kifejezésre, hogy törekvéseiket a község lakói — anélkül, hogy erre központi irányelv született volna, vagy bárki is ösztönözze volna erre őket — támogatták, s szívesen vették, ha fiaik, lányaik az önkéntesek soraiba léptek. Abban is megnyilvánult, hogy a tanácsai választások alkalmával, ciklusról ciklusra több ezer önkéntes tűzoltó tanácstagként is bizalmat kapott a választóktól.

Az a dokumentum sem a véletlen műve, amelyik 1958. szeptember 12-én a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Titkárságának határozataként látott napvilágot. Az meg még kevésbé alapozódhatott a véletlenre, hogy ez a dokumentum egy viszonylag rövid időszakra is olyan gazdag tapasztalatokat összegezhettek az önkéntes tűzoltók társadalomban betöltött szerepéről. Több mint sajnálatos tény, hogy erről a magas szintű és jelentős feladatokat is meghatározó állásfoglalásról sok éven át szinte nem is esett szó, jóllehet az abban foglalt tennivalók jó része ma is irányadónak és mércének tekinthető az önkéntesek helyének, szerepének értékelésénél. Olyan, hosszú távon is érvényes rendező elvnek még a jövő felvázolásában is, amelyet továbbra sem téveszthetünk szem elől.

Ma már természetesnek vesszük, hogy a falu, a mezőgazdaság arculata olyanná lett, amilyen. Arról viszont aligha tudnak szélesebb körben, hogy jó néhány községben az önkéntes tűzoltók az elsők között és testületileg választották a közös gazdálkodás útját. Számos településen az ő együttes elhatározásuk győzte meg a kezdetben kétkedőket, és akkoriban ezeken a helyeken szinte természetes volt, hogy az újonnan alakult mezőgazdasági termelősövetkezet első elnökének a községi tűzoltóparancsnokot választották.

A nyíregyházi önkéntesek 1901-es milánói első helyezése nemcsak nagyszerű fegyvertény volt a maga idejében, hanem annak bizonyossága is, hogy az egyes közösségek közötti kapcsolatokban szinte kezdettől fogva kiemelkedő szerep jutott a nemes vetélkedésnek. Ma is győzelmi trófeák sokasága őrzi a jelesebb találkozó emlékeit, s oklevelek tucatjai tanúsítják, hogy melyik község hány alkalommal bizonyult a legjobbnak a különböző szintű hazai és nemzetközi versenyeken.

A kívülálló, a szervezet lényegét csak

felszínesen ismerők közül még ma is sokan azt hiszik, hogy az önkéntes tűzoltók összes ténykedése a versenyek előtti gyakorlatozásokban, majd a versenyeken való részvételben merül ki. Pedig különösebb fáradságukba se kerülne, hogy megtudják: amit ők fő lényegnek tartanak, az csupán epizód az egyesületek életében, eszköz az önként vállalt hivatás teljesítésével együtt járó tennivalók minél eredményesebb el látásához. És ugyanezt a célt szolgálja a rendszeres és sokoldalú elméleti képzés, s a különböző szintű és időtartamú tanfolyamok.

Vajh miként volna képes ezek hiányában feladata teljesítésére az a területfelelősi megbízatással ellátott önkéntes tűzoltó, akinek történetesen a porták tűzvédelmi rendjét kell ellenőriznie, s egyúttal felvilágosító munkát is végeznie a tűz megelőzés érdekében? Nyilván sehogya, főleg, ha azt vesszük alapul, hogy a falu életében mekkora változások történtek az elmúlt három és fél évtized során.

De ugyanúgy azt is felvethetjük: ugyan mi vonzán az utánpótlást a községi egyesületek és a vállalati tűzoltóságok, az Ut-törő- és Ifjú Gárda tűzoltó-szakalegységeinek a soraiba, ha nem tűznének eliből értelmes célt? A ma fiatalját nem a hivatás szépségéről zengett szép szölamok készítetik arra, hogy apja, bátyja, esetleg az ismerős felnőttek nyomdokaiba lépjen. Sokkal inkább az érvek erejével vonható be a közösség munkájába, s arra a nagyon is reális kérdésre kapott válasszal, hogy mindehhez milyen eszközök állnak a rendelkezésére.

Talán mindig is azért volt képes ez a szervezet önmaga megújítására és az utánpótlás saját erőből történő biztosítására, mert nyitott maradt, a körülményekkel együtt maga is változott és a lehető leg szélesebb társadalmi bázisra, a közösségi és az egyéni érdek azonosságára építette tevékenységét. Alapvetően ezzel magyarázható az összetétele és az a körülmény is, hogy az egyesületben a fizikai dolgozóktól a tudományos munkásokig, szinte minden rendű és rangú ember megtalálható. Együtt ismerkedik a mesterségbeli tudni- és tennivalókkal a téleszt, üzemi munkás, államigazgatási dolgozó, pedagógus, orvos, mérnök, technikus, pártmunkás, közéleti tisztségviselő s a legkülönbözőbb szakmák művelői. Vannak, akik a vezetőségben kapnak megbízatást. Mások, felkészültségükhöz mérten a képzésben, a nevelésben vállalnak szerepet. Megint mások a versenyrajok felkészítésében vagy azok munkájában jeleskednek, a műszaki végzettségük a szerek, felszerelések készletléti állapotáért tesznek meg minden tőlük telhető. Amolyan sajátos munkamegosztás ez, amelyik kettős célt szolgál: lehetőleg ne keletkezzék tűz; baj esetén a lehető leggyorsabban és szakszerűen beavatkozni a tűz eloltásába, vagy szervezeten részt venni a kárelhárítási munkálatokban. És nemcsak tűz esetén helyt állni a segítség megérkezéséig, hanem elemi csapásoknál is. Legyen az föld-rengés, áradás vagy belvíz, a községi önkéntes tűzoltókat itt is a küzdők első sorában találjuk: vagy közvetlenül a mentést végzők, vagy a közerőbrigádok munkáját irányító hozzáértők között.

Nem volna helytálló, ha a kormányzat vagy a helyi vezetés kiemelkedő ér-

Újévi köszöntő

Eltársak!

Az esztendő végén, az új év kezdetén régi szokás szerint mérleget készítünk és célokat tűzünk ki. Eseményekben és tennivalókban gazdag évet zártunk. Az 1980-as évben munkánkat bonyolult világpolitikai helyzetben s a hazánk gazdasági életét jellemző erőfeszítések közepette kellett végeznünk. Az 1980-as év nehéz, ennek ellenére sikeresnek mondható esztendő volt. A Belügyminisztérium és szerveinek munkája, a feladatok teljesítése alapvetően együtt haladt a társadalmi fejlődéssel. Szélesedett szerveink tömegbázisa, és erősödtek kapcsolataink a társadalmi erőkkal. A személyi állomány a nehezebb és összetettebbé váló feladatát hivatástudattal, helytállással és fejelemzetten teljesítette.

Eredményeink azért lehettek szilárdak, mert alapjuk a Magyar Szocialista Munkáspárt következetesen érvényre jutó marxista-leninista politikája, olyan politika, amely mögé – felismerve ebben alapvető érdekeit – egész népünk felsorakozik. Ezt a politikát lehet és kell önzetlenül, teljes szívvel, becsülettel és tiszta szándékkal szolgálni.

Eltársak!

Feladatunk sohasem volt könnyű és most, az elkövetkező 1981-es esztendőben sem lesz az. Állományunkat olyan emberek alkotják, akik tudatosan és elkötelezetten vállalták a szolgálatot. Akik megedződték a küzdelemben, akik között számosan bátor helytállásról tettek tanúbizonyságot az elmúlt esztendőben. Akik minden nehézséget vállalva, minden szükséges és törvényes eszközt igénybe véve elnek a nép által rájuk bízott hatalommal, de nem élnek vissza azzal. Feladatunk nem fogható föl másként, csak a szó legtisztább és legnemesebb értelmében úgy, mint a párt, a nép ügyének tudatos fejelemmel, áldozatkészen végzett szolgálata. Ebbe a szolgálathoz jelent a Belügyminisztérium beosztottjai számára felbecsülhetetlen értékű segítséget a tömegek segítőkészsége és a naponta érzékelt, egyetértő támogatása legnehezebb feladatainkban, a bűnüldözésben éppúgy, mint az állambatáron, a közlekedés biztonságának növelésében éppúgy, mint a tűzvédelemben. A belügyi munka önkéntes segítőinek szervezett tábora nemcsak jelentős rendőri, határőrizeti és tűzvédelmi erő, hanem politikai tényező is. A jövőben is szükséges tehát kérni és igényelni az önkéntes segítőket, a társadalmi szervezeteket és a lakosságot mind szélesebb rétegeinek segítségét, és továbbra is nagy figyelemmel foglalkozni az együttműködési lehetőségek bővítésével.

Feladatainkat az elmúlt esztendőben parancsnoki értekezleten a belügyi munka minden területére vonatkozóan egyértelműen meghatároztuk, s ennek megfelelően dolgozzák ki a belügyi szervek is sajátos tennivalóikat.

Pártunk következetes politikájából fakad, hogy nem kényszerülünk vargabetűkre. Folyamatosan korszerűsítjük munkánkat, erősítjük a szocialista törvényességet. Alkalmazkodunk a helyzet változásaihoz, a magasabb, mennyiségileg és minőségileg módosuló követelményekhez. A XII. kongresszus határozatára építve a jövőnköt tekintve abból indultunk ki, hogy a Belügyminisztériumnak és szerveinek funkciói alapvetően ezután sem változnak. Továbbra is hiven kell szolgálnunk az állam- és a közbiztonság, a közrend védelmét, szilárdan kell őriznünk az állambatárt. Más szóval: a munkásosztály, a nép hatalmát ingadozás nélkül kell védelmeznünk, biztosítva a nyugodt építőmunkához, a társadalmi fejlődéshez nélkülözhetetlen rendet, nyugalmat.

A belügyi szervekre háruló növekvő feladatok végrehajtása, a kijelölt célkitűzések megvalósítása a Belügyminisztérium személyi állományától az új esztendőben is tudatos, következetes és színvonalas munkát igényel. Az általános fejlődés követelményeibe igazodva – a belügyi feladatok jobb ellátásával –, aktív és határozott közreműködéssel kell elősegíteni a pártunk és kormányunk által meghatározott célok érvényesítését, a szocialista építőmunka napirenden levő feladatainak megoldását, a társadalom szocialista vonásainak erősítését.

Eltársak!

A becsületes, dolgozó emberek optimizmusával, derűjével köszöntjük az új esztendőt. Igényesebb, elmélyültebb munkát igénylő feladataink, reális terveink vannak. Ezek megvalósítása tetteket, nagyobb céltudatosságot, nagyobb fejelemet és figyelmet kíván a munka minden posztján – s a felelősségvállalást, a bátor gondolkodást, a közösség ügyei iránti odaadást, áldozatvállalást.

Vannak ugyan gondjaink és vannak megoldásra váró feladataink, vannak területek, amelyekre következetesebben kell és lehet előrelépni, de egészében a jól végzett munka tudatával és örömmel kezdhetjük el tevékenységünket az új esztendőben.

Az újabb, egész népünk javát szolgáló eredmények jogos reményében kívánok a Belügyminisztérium egész állományának békés új esztendőt, erőt, egészséget, sikeres munkát és egyéni életükben sikert és boldogságot!

Horváth István

belügyminiszter

Beszteri Lajos

SOMOGY

A megye 65 önkéntes egyesületének, 47 vállalati tűzoltóságának, valamint Úttörőgárda- és Ifjú Gárda-szervezeteinek képviselőit december 9-én ünnepi tanácskozásra gyűlték össze Kaposváron a Killián György Ifjúsági és Úttörő Művelődési Központban.

Kiss László tű. őrgy., a megyei parancsnokság csoportvezetője nyitotta meg az értekezletet, köszöntve a megjelenteket és a meghívott vendégeket: *dr. Németi Lászlót*, a megyei tanács vb igazgatási osztályvezetőjét, *dr. Boros Istvánt*, az MSZMP Somogy megyei Bizottságának munkatársát, *dr. Gál János* r. alezredest,

a megyei rendőr-főkapitányság osztályvezetőjét, valamint *Puskás Béla* r. hdgy.-ot, a megyei IG parancsnokát.

A BM TOP képviselőiben *Strádi Géza* tű. alez., a Tűzvédelmi Kutató Intézet parancsnoka vett részt az eseményen.

A beszámolót ismertető *Tóth István* tű. alez., megyei parancsnok elismeréssel szólt az önkéntes és vállalati tűzoltók, valamint az IG és ÜG tűzoltó-szakalegységek áldozatkész és eredményes tevékenységéről, és hangsúlyozta, hogy ezzel jelentős értékeket mentettek, illetve védenek meg. Mint említette, számos családban apáról fiúra száll a hivatás szeretete, és Somogyban is igen nagy számban akadnak olyanok, akik 20—30 éve munkálkodnak önzetlenül a tűzvédelem érdekében. Az önkéntes és vállalati tűzoltók főleg mezőgazdasági és ipari dolgozók,

többségük 40 évesnél fiatalabb, s közülük sokan párt-, illetve KISZ-szervezetükben is felelős tisztséget töltenek be.

A beszámolót követően többen kértek szót. *Posza Lajos*, a fonyódi parancsnok az egyesületben végzett megelőző munkáról és a tanáchoz fűződő kapcsolataikról számolt be. *Újság Tibor* általános iskolai tanár, aki Osztópán községben tűzoltószakkör-vezető, több propagandaanyagot és oktatófilmet sürgetett. *Puskás Béla* megyei IG-parancsnok az egységes egyenruha-ellátáshoz kért anyagi segítséget.

Gombor István parancsnok a boglárlelei egyesület elhelyezési gondjairól beszélt. *Pap Árpád*, a VBKM kaposvári gyárának tűzoltóparancsnoka egységének sokrétű tevékenységéről adott tájékoztatást.

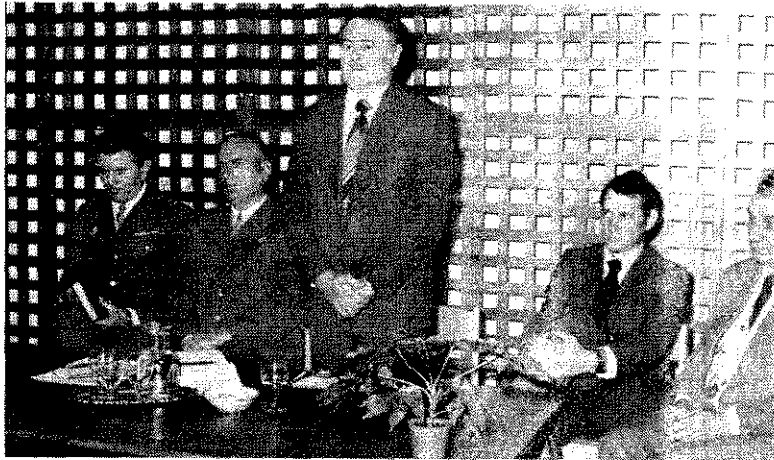
Dr. Németi László, a megyei tanács vb igazgatási osztályvezetője hozzászólásában méltatta a tűzvédelem önkéntes segítőinek munkáját. Mint említette, legutóbb hat évvel ezelőtt vett részt ilyen tanácskozáson. Akkor többnyire a gondokról volt szó, most viszont zömmel az eredményekről beszélhettek.

Strádi Géza tű. alez. felszólalásában értékelte a beszámolóban elhangzottakat, majd a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság nevében további munkasikeret kívánt a megjelenteknek.

Ezután megválasztották az országos tanácskozás megyei küldötteit; *Bodor Józsefet*, a lengyelítói egyesület parancsnokát, *Pulai Tamást*, a tabi egyesület gépkocsivezetőjét és *Pap Árpádot*, a VBKM kaposvári gyárának parancsnokát.

Az ünnepi tanácskozás a kiváló társadalmi munkát végző önkéntes tűzoltók megjutalmazásával ért véget.

Sz. Lovász Ilona

Dr. Németi László az elért eredményekről szól

SZOLNOK

Szolnokon december 10-én tartották meg a megyei értekezletet. A Hazafias Népfront klubhelyiségében mintegy 80-an gyűltek össze, hogy meghallgassák a megye tűzvédelmi helyzetéről, munkájukról szóló értékelést és küldötteket válasszanak a januári országos értekezletre.

A tanácskozáson megjelent *Pacsek János* r. alez., a megyei rendőr-főkapitányság helyettes vezetője, *dr. Driesz Lajos*, a megyei tanács igazgatási osztályvezetőjének helyettese, *dr. Rábold Gábor*, a megyei pártbizottság közigazgatási és adminisztratív osztályának munkatársa,

Nagy József, a megyei KISZ-bizottság és *Sinka Julianna*, a megyei úttörőszövetség munkatársa. A BM TOP képviselőiben *Pázmándy Mihály* tű. alez., osztályvezető-helyettes vett részt a tanácskozáson. Az önkénteseket *Mátrai Albert* tű. alez., megyei tűzoltóparancsnok-helyettes, valamint *Faragó János* tű. őrgy., a megyei parancsnokság párttitkára köszöntötte.

Első napirendi pontként a megyei parancsnokság beszámolója hangzott el, majd hozzászólásokkal folytatódott a program. A felszólalók hasznos észrevételeikkel régi és új gondokról, azok megoldási lehetőségeiről fejtették ki véleményüket.

Hamar Antal a Szolnoki Cukorgyár vállalati tűzoltóinak nevében szólt. Röviden tájékoztatta a hallgatókat a gyár tűzvédelmi helyzetéről, a vállalati tűzoltók munkájáról. Követendő példaként említette azt az esetet, amikor az állami tűzoltók versenyén indultak, s harmadik helyen végeztek. Mint mondta, ez nemcsak felkészültségüket tette jobbá, de kapcsolataik is szorosabbak azóta az államiakkal.

A másik felszólaló *Bori István* jászalsószentgyörgyi pedagógus és tűzoltóparancsnok volt. Ő a község úttörő-tűzoltóiról beszélt. Elmondta azokat a gondokat is, melyek községükben az ifjúsági tűzoltók szervezésével kapcsolatban merültek fel. Megoldásként a KISZ-szervezet segítségét kérte.

Az őszinte légkörű beszélgetés mindenki számára segítséget nyújtott a további munkához.

A tanácskozás második felében a résztvevők meghallgatták a megyei parancsnokság javaslatait az országos értekezlet küldötteinek személyére.

A három jelölt *Hamar Antal* vállalati tű. hdgy., a Szolnoki Cukorgyár tűzoltóparancsnok-helyettese, *Bori István* önk. tű. szds., Jászalsószentgyörgy tűzoltóparancsnoka, pedagógus és úttörővezető, valamint *Faragó Tibor* önk. tű. szds., Jászárokszállás tűzoltóparancsnoka volt. Egyhangúlag megválasztották őket. Az értekezlet befejezéséig eddigi kiemelkedő munkájuk elismerésül tizenhárman kaptak elismerést, jutalmat.

Hamar Antal is küldött lesz az országos értekezleten

Tátrai Mihály

PEST

A megyében régi hagyománya van az önkéntestűzoltó-mozgalomnak. Sok egyület már évszázados múltra tekinthet vissza, és a feltéve örözt, becses ereikiek — a zászlók — december 13-án most ott gyűltek Gödöllőn, az Agrártudományi Egyetem aulájában, hogy közönségek a megyei értekezlet résztvevőit.

Az elnökségben foglalt helyet *Varga Károly* t. ezds., a BM Tűzoltóság országos parancsnoka, *Gelencsér Árpádné dr.*, megyei pártbizottság közigazgatási és adminisztratív osztályának vezetője, *r. Husti István*, a KISZ megyei bizottságának első titkára, *dr. Csalótzky György*, a megyei tanács vb-titkára, *Szabó Károly* r. ezds., főkapitány-helyettes, *Taács Ferenc* honvéd ezds., polgári védelmi parancsnok, *Barics Mihály* munkásőrnagy, *dr. Sipék Zoltán*, a járási hivatal elnöke, *Farkas Józsefné*, a Nagykovácsi Konzervgyár vállalati tűzoltóságának parancsnoka és *Haluszka Mihály* önk. t. ezds., a pilisi egyesület parancsnoka.

Nagy Zsolt t. örgy., megyei parancsnokhelyettes megnyitja után *Újvári András* t. ezds., a Tűzoltóság Pest megyei parancsnoka tartott beszámolót az önkéntes és vállalati tűzoltók helyzetéről.

Bevezetőjében tisztelettel emlékezett meg az elődökről, akiknek példája nyomán ma már a megyében 14 321 önkéntes segítőtje van a tűzvédelemnek.

A továbbiakban arról szölt, hogy az önkéntes és vállalati tűzoltóságok többsége endelkezik a tűz- és kárelhárításhoz szükséges tűzoltótechnikai alapfelszerelésekkel. A közelmúltban minden igényt kielégítő, modern szertárat adtak át Üllőn, Jörömön, Farnoson és Nyáregyházán.

Megelőző és mentő tűzvédelmi munk-

kájuk, felvilágosító és propagandatevékenységük mellett a kevésbé látványos, mindennapi építómunkából is önfeláldozóan kiveszik a részüket.

A jövő feladatainak meghatározása után többen hozzászóltak. *Szűcs László*, önk. t. ezds., az abonyi egyesület s egyben a nagyközségi tanács elnöke büszkén említette a tűzoltólányokat, akik a tűzoltóversenyeken kívül aktívan részt vesznek a tömegsportmozgalomban.

Dr. Kocsis János, a Nagykovácsi Konzervgyár tűzvédelmi vezetője arról számolt be, hogy vállalati tűzoltók évente 40—50 esetben vonulnak káresethez. Külön érdekességként említette, hogy a tűzvédelmi feladatokban való részvétel szerepel a szocialista brigádok vállalásai között és a KISZ akcióprogramjában is.

A megyében igen nagy gondot fordítanak az utánpótlás — az ÜG és IG tűzoltó-szakalegységek — nevelésére. Erről beszölt *Mekler László* tanár, önk. t. fhdgy., aki 20 év alatt már sokszor vezette győzelemre a dunavarsányiakat.

Együtt lépett a szónoki emelvényre *Csizmadia Endréné*, a tápiószőlősi általános iskola igazgatónöje és egy úttörőkis-lány, *Kása Karolina*. Mindketten tűzoltók is: az igazgatónö önk. t. törzsszözlős, a tűzoltó-szakalegység vezetője, a kisiskolás pedig a leányraj parancsnoka. Elmondták örömeiket, de gondjaikat is. Ebbe még az is belefért, hogy bizony jó lenne, ha az úttörőtűzoltó-egyenruha ingblúzának ujja hosszabb lehetne. *Berdó Ferenc* önk. t. ezds. is a fiatalokkal való foglalkozás fontosságát hangoztatta. 28 évvel ezelött egyébként ő is úttörőtűzoltóként kezdte, most pedig ő a budaörsi parancsnok.

Vámos Géza, a monori egyesület elnöke többek között a tűzoltócsaládok helytállását emelte ki. Példaként említette *Fekete Sándor* önk. t. ezds.-t (feleségével a kül-

A tanácskozás résztvevői

döttek között ült), aki a három fiát, lányát, söt a vejét is tűzoltónak nevelte.

Meleg szavakkal köszöntötte a tanácskozást *dr. Csalótzky György*, a megyei tanács vb-titkára, és még eredményesebb munkát kívánt a jövőre.

A tanácskozáson felszólt *Varga Károly* t. ezds., országos parancsnok is. Hangsúlyozta, hogy az önkéntes segítők tevékenysége nélkülözhetetlen része a tűzoltóság sokrétű munkájának. Ma már nyugodtan elmondhatjuk — szögezte le —, hogy az önkéntes segítők becsületes munkájukkal kivívták a párt-, az állami és társadalmi szervek elismerését és tekintélyt szereztek a dolgozó tömegek előtt.

A felszólalások után többen elismerésben részesültek. Végül megválasztották a küldötteket: *Berdó Ferencet*, *Csizmadia Endrénét* és *Kása Karolinát*, *dr. Kocsis Jánost* és *Mekler Lászlót*.

Kútvolgyi Mihály

BARANYA

Pécsett az MN Helyőrségi Művelődési Otthonban 1980. december 13-án rendezték meg a megyei tanácskozást. A meghívott vendégek között jelen voltak az MSZMP megyei bizottsága, a BM TOP, a endőr-főkapitányság, a határőrkerület és megyei TESZÖV képviselői. A megye 700 önkéntes és vállalati tűzoltóját mintegy 100 küldött képviselte.

A tanácskozást *Kosteletzky Sándor* t. ezds., megyei parancsnok nyitotta meg. Ezt követően *Simara László* t. örgy., tűzoltási és szolgálati csoportvezető értékelte az önkéntes és vállalati tűzoltók 1975—79. évi tevékenységét. Beszámolójában megállapította, hogy az önkéntes tűzoltóságok együletté való átszervezését követően színvonalasabbá és folyamatosabbá vált a megelőző és mentő tűzvédelmi munka. A közigazgatási egységek összevonását követően ikerült a körzetesítést megszervezni, ami elsősorban a mentő tűzvédelemben jelentett pozitív változást. Jelenleg 83 tűzoltóegyesület és 103 vállalati tűzoltóság működik a megyében.

Az elmúlt öt évben az önkéntes és vállalati tűzoltók 657 tüzesenél avatkoztak be. A területfelelősök több mint 31 ezer középületben és lakóházban tartottak ellenőrzést. A megyében 14 gépjárműfecs-

kendő, 33 kismotorfecs-kendőt szállító gépjármű és 360 kismotorfecs-kendő áll rendelkezésére önkénteseknek. Végezetül ismertette azokat a feladatokat, amelyeket a megelőző és mentő tűzvédelmi munka fejlesztése érdekében végre kell hajtani.

A beszámolót követően *Németh Csaba*, a megyei pártbizottság munkatársa üdvözölte a tanácskozás résztvevőit és elismerően szölt az önkéntes segítők tevékenységéről, valamint közéleti szerepéről.

A küldöttek közül felszólt *Mecseki Sándor* önk. t. ezds., Dencsháza tűzoltóegyesületének parancsnoka, *Lőrincz József* önk. t. hdgy., Mázaszászvár nagyközség tanácsának csoportvezetője és *Schweitzer János* váll. t. hdgy., a Mecseki Ércbányászati Vállalat tűzoltóparancsnoka. Valamennyien szöltak eredményeikről és

azokról a problémákról, amelyek hatékonyabb munkájukat akadályozzák.

Ezt követően a megyei parancsnok a Kiváló Társadalmi Munkáért kitüntetést adta át *Arvai János* önk. t. ezds.-nak, *Lassú Gyula* váll. t. ezds.-nak és *Pálfi Lajos* önk. t. ezds.-nak. További nyolc, jó munkát végző önkéntes tűzoltót jutalomban részesített.

Ezután megválasztották az országos értekezlet küldötteit; *Mecseki Sándort*, a dencsházi és *Litringer Jánost*, a somberek-i egyesület, valamint *Schweitzer Jánost*, a Mecseki Ércbányászati Vállalat tűzoltóparancsnokát.

A tanácskozás *Kosteletzky Sándor* t. ezds. zárásával ért véget.

Soltész Tamás

Pálfi Lajos
önk. t. ezds.
átveszi
a
miniszteri
kitüntetést

Legnagyobb közbiztos

Zöldesrendőri szolgálat

Az idén 25 éve jelentek meg először kék karszalagos önkéntes rendőrök a városok és falvak közterületein, hogy a rendőrség körzeti megbízottai mellett részt vegyenek a közrend és a közbiztonság fenntartásában.

Igaz, már valamivel korábban is teljesítettek szolgálatot a rendőrök oldalán kék karszalagos állampolgárok, de ezeken a karszalagokon akkor még segédrendőr felirat volt. A segédrendőrök működésének azonban még nem volt jogi alapja, viszont a segédrendőri szolgálat jelentette a kezdetét, az előkészületeit az állampolgárok szervezett bevonásának a közrend és közbiztonság fenntartásába.

Az önkéntes rendőri szervezet létrehozásához a Minisztertanács 1066/1955. számú határozata biztosított intézményes lehetőséget. E kormányhatározat már tartalmazta mindazokat az alapvető elveket, amelyek az önkéntes rendőri csoportok szervezésére, tevékenységére és jogi helyzetük egyértelmű megítélésére szolgáltak, s ez a határozat 20 évig megszabta az önkéntesrendőri csoportok működését.

Az önkéntesrendőri szolgálat bevezetését az állampolgárok nagy többsége helyesléssel és bizalommal fogadta, hiszen a társadalmi segítők a lakosság megbecsült és köztisztelőiben álló személyei közül kerültek ki, akik önként vállalták, hogy szabad idejük egy részét ellenszolgáltatás nélkül a közösség szolgálatába állítják. 1955 őszén ilyen körülmények között nagy lendülettel kezdődött meg a csoportok szervezése, s egy év múltán már több mint 16 000 önkéntes rendőr tevékenykedett a körzeti megbízottak irányításával.

Ez a felfelé ívelő fejlődés azonban 1956 őszén megtört. Az alig kialakított körzeti megbízotti rendszert s vele a fiatal önkéntesrendőri szolgálatot szétzilálta az ellenforradalom. Újjászervezésük az ellenforradalom leverése, a konszolidáció után 1957-ben kezdődött meg. A becsületes dolgozók látva a párt és a kormány helyes politikáját, tömegesen vállalták az újjászervezett önkéntesrendőri csoportokban való szolgálatot. 1960-ban már 18 000 önkéntes rendőr tevékenykedett az országban.

Az 1963-64-es esztendő a önkéntesrendőri szervezet létszámának, a munka fejlődésének, a stabilizálásnak az évei voltak. A fejlődés üteme, mennyiségi és minőségi mutatói megfelelően alakultak. Az önkéntes rendőrök tízezreiben (1965-ben közel 35 ezren voltak) megsokszorozódott a rendőrség ereje, ütőképessége. Ebben az eredményben elévülhetetlen szerepük volt a különböző szintű párt- és tanácsi szerveknek is, amelyek nemcsak elismerték az önkéntesek érdemeit, hanem gyakorlati segítségükkel igen nagy támogatást is nyújtottak az önkéntesrendőri szolgálat fejlődéséhez, erősödéséhez.

Közben az önkéntesrendőri intézmény túlnőtt a körzeti megbízottak keretein és a rendőrség egyre több szolgálati ága szervezett és foglalkoztatott önkéntesrendőri csoportokat. Így a közrendvédelem, a közlekedérendészet, a vízi- és lé-

grendészet mellett a bűnügyi szolgálat, valamint az ifjúságvédelem területén is működni kezdtek a csoportok. Ezzel voltaképpen kiterbélyesedett az önkéntes társadalmi segítők még szélesebb körű bevonása a rendőri munkába, s ezeknek a továbbfejlesztésére a Belügyminisztérium munkájának önkéntes segítőiről szóló 26/1975. számú minisztertanácsi rendelet biztosított újabb jogi alapot s további lehetőségeket.

Ma már elmondhatjuk, hogy több mint ötezer csoportban félszázezernél több önkéntes rendőr veszi ki részét hazánk közrendjének, közbiztonságának fenntartásából, a bűnmegelőző és felderítő munkából, az állampolgárok körében kifejtett felvilágosító jogpropaganda-feladatok ellátásából. Napjainkban már nincs az országnak olyan települése, ahol ne működne önkéntesrendőri csoport. Munkájuk, tevékenységük az évtizedek során szerteágazóvá, sokrétűvé vált, a rendőri munkának minden területére kiterjedt.

Önként vállalt társadalmi munkájukra becsülettel látják el. Évente — szabad idejükből — sok millió óra szolgálatot teljesítenek, számos bűntettet előznek meg, derítenek fel, több ezer körözött személyt, határsértőt és bűnözőt fognak el, illetve nyújtanak ilyen személyek elfogásához segítséget. Tevékenységük felbecsülhetetlen értékű a megelőző, felvilágosító munkában, az összbelső feladatok eredményes ellátásában. Hogy hazánkban szilárd a közrend és a közbiztonság, az e társadalmi bázis munkájának is köszönhető.

Szocialista társadalmunkban megalapozott helye és szerepe lett az önkéntesrendőri szolgálatnak. A párt-, állami, társadalmi és gazdasági szervek nagyra értékelik munkájukat. Ezt bizonyítja az is, hogy nincs olyan év, amikor munkájuk, tevékenységük valamilyen formában ne kerülne szóba az országgyűlésen, a párt magasabb fórumain, beleértve a pártkongresszusokat is. Az elismerés és a megbecsülés jeleként évente több ezer önkéntes rendőr részleges kitüntetésben, vagy a tanácsok adományozzák számukra a társadalmi munka elismerésére alapított kitüntető jelvényt valamely fokozattal.

A Belügyminisztérium és területi szervei nagyra értékelik és becsülik az önkéntes rendőrök önzetlen, fáradtságos munkáját, amelyről csak a tisztelet és elismerés hangján lehet szólni. Az elmúlt hetekben is lemérhető volt ez azokon a tanácskozásokon, amelyeken az önkéntesrendőri szervezet negyedszázados fennállására, elért eredményeire emlékeztek.

Az önkéntesrendőri szolgálat fennállásának jubileumi évében köszöntjük a társadalmi segítő csoportok valamennyi tagját. Kívánjuk, hogy továbbra is erőben, egészségben, politikai és szakmai helytállással, a belügyi munka más társadalmi segítőivel, így az önkéntes tűzoltókkal is együttműködve, odaadással szolgálják a közösség érdekeit, hazánk közrendjének, közbiztonságának szilárdítását.

Szilvási Ferenc

Kirándulunk vagy sétálunk inkább csak, szeretnénk jutni a félig rom, hat-hét-áz éves vadászkastélyig, azon túl a völgyforrás ősparkjába s utána következnek a tölgyvel elegy bükkerdő, ahol a hatalmas szálfák törzse a lombok alatti félmályban szinte világít.

A falu maga félreesik a nagy országtaktól, határ szélére szorult, majdnem a lernád-parton, s ha elszánt turista nem etődik erre, akkor itt a helybelieken kívül talán a madár sem jár. Idevalósi ismerősöm azonban figyelmeztet rá, hogy gy dombháttal peremén szénát kazlznak, orgolódnak ott fönn a traktorok, s a munkás csoportból egyszer csak kiválik valaki, élénk tart, elvágja utunkat, amely a vadászkastély és távolabbi célként az őspark meg az erdő s végül a Nagy-Milic csúcsa elé vezet.

A férfi átlendül az árok fölött, kitopan a kövesútra. Köszön, de megáll tisztas távoltságban előttünk. Úgy négy-öt lé-ésnyire. Zsebéből — s később mondja, hogy én ezt mindig, mindenüvé magammal hordom, kérem, mert sohasem lehet üdni, mikor kívánja használatát a szűk-ég —, egyszóval a zsebéből zöld karszalát húz elő. Főligazítja a kopottas munkakabát ujjára. Szolgálatban van tehát most már, és úgy érdeklődik, hová, merre vezetne az utunk s miért.

Zord volt-e az arckifejezése? Már nem tudom. De aztán megnyílt. Még örült is. Olyan embereket vezetelt erre felé a jórés, akiknek mesélhet kicsit a szolgálatról, ami itt a faluban szervesen tartozik okuknak az életéhez, mindennapi munkájához.

És eljutunk általa a kékedői önkéntes-határőrök parancsnokához, Trambuják Istvánhoz is. A vidéket már ismerjük, a parancsnoknak erről nem kell külön szólnia: hegyek aljában a folyócska és egy arabon itt húzódik az országhatár. Ne ezen szemmel tartható, változatos vidék, a hidasnémeti határőrnek itt, a Hernád jobb és bal partján, Tornaros, Abaújvár, a két Kékéd alatt, sőt még azon túl is több iz kilométert kellene őriznie.

„Van ám itten forgalom — mondja Trambuják István — néha akkora, hogy magunk is csodálkozunk. Kirándulók, vadászok, de a kastély restaurálásával, megállatásával megbízott régészek, történészek, kőművesfélék is járnak erre. Köztük lehet másféle, szándékú ember is. Ezért fontos a mi csoportunk, így mondják a határőrök, valahányszor értekezni, ezért-ért lemegyünk hozzájuk Hidasba, vagy Kékéd feljönnek mihozzánk.”

Trambuják István a lényegét mondja és általában azt. Körben az országhatáron ok száz önkénteshatárőr-csoport működik, több ezer taggal, s nemrég egy értekezleten a határőrség egyik vezetője úgy fogalmazott: az önkéntes határőrökkel létszámunk majdnem megkétszereződik. Szolgálatukat belügyminiszeri rendelet, parancs szabályozza, jogállásuk több éve tisztázott. Pontosabban 1975, a nevezetes minisztertanácsi rendelet óta. Ezt azért kell hangsúlyozni, mert a határőrizetet önként segítők számára azelőtt is széles volt — ma is magától értetődően jóval szélesebb a hivatalosan önkéntes határőrként dolgozó ezreknél —, a határőrközségek lakossága, ifjúgárdisták, úttörők, különböző állami és

társadalmi szervek működtek együtt a határőrséggel körben az országhatáron.

Természetesen a hetvenötös rendelet, az azt követő szervező munka minőségi változásokat hozott, a korábbi „határ menti együttműködő csoportok” tagjai ettől fogva fokozatosan teljes értékű társak lettek a határőrizetben. Pedig nem kevés, amit vállalnak: a határőrszolgálat — s hogy bevonulása után, hogy hivatásból, avagy önkéntesként csinálja valaki, szinte mindegy — kemény, egész embert kívánó munka. Az önkénteseknek sem falvak kiközvetített, aszfaltozott főutcáin kell sétálniuk, szél, eső, hófúvás elől ők sem húzódnak védett helyiségekbe, fűtött szobákba. A harcparancs gyakorta ösvényekre, forgalmas utak mellé, bizony esőbe, sárba, hófúvásba szólítja őket.

Aligha csinálják másért és más megfontolásból: a haza és szűkebb patriájuk szeretete vezérli őket. S úgy is mondhatnánk, a határőrség és a lakosság több évtizede jó tendenciákkal fejlődő kapcsolata, a határterület lakosságának megváltozott életmódja és mind magasabb életszínvonal, de nem utolsósorban — pontosabban: leginkább — az ezek nyomán és a politikai nevelő munka hatására megváltozott szemléletmódja fejeződik ki az önkéntes-határőri munka rangjában.

Rang? Igenis az. Nemrég — 1980. október huszonegyedikén — Kőszeg város és a szombathelyi határőrkerült párt-végrehajtóbizottsága együttes ülést tartott. Ilyen közös testületi tanácskozássra három-öt évenként kerül sor. Legutóbb ezerkilencszázhetvennyolcban, megelőzően hetvenötben tanácskoztak, hányták-vetették meg a közös dolgokat. Hetvenötben még csak kívánalomként tudták megjelölni, hány önkéntes határőrre lenne szükség a városkörnyék falvaiban, az üzemekben. De — most többen hangsúlyozták — alig-alig hitték, hogy a nem könnyű szolgálatot és körülményeket ennyien vállalják is. Most több a jelentkező, mint ahányat az önkéntes csoportokba felvesznek. Csak a legjobbak kerülhetnek be: olyan emberek, akik munkahelyükön példát mutatnak, akiknek elkötelezettsége, magas fokú erkölcsi szilárdsága vitán felül áll. A párt-alapszervezetek az önkénteshatárőr-szolgálatot pártmegbízatásnak tekintik; a fiatalok közül sokan a csoportokban végzett munkájuk alapján érdemlik ki a párttagságot; a munkahelyi vezetők is elismerik a társadalmi munkának ezt a nagy értékű formáját, segítik, támogatják az önkénteseket.

Cserébe mit kap a város? A pártbizottság első titkára szerint: az önkéntes határőrök ma már nemcsak a határt őrzik, nemcsak egyszerűen segítséget nyújtanak a határőröknek, hanem — s ez mind lényegesebb tényező — fontos közéleti szerepet töltenek be, formálják környezetüket, s ennek különösen a városokhoz csatolt, a kőszeghegyaljai községekben van nélkülözhetetlen fontossága.

Kétségtelen azonban: a lakosság és a határőrség kapcsolatában nem az a döntő, mikor milyen segítséget tudnak nyújtani a „civiliek” a határőrizethez, hanem a politikai tisztánlátás, kiállítás, viszont az önkéntes határőröknek a határőrizetben való részvétel a feladatuk, az ilyen eredmények alapján ítélniük meg a mozgalom értékét.

Hogy ezt megtehessek, tudniuk kell: kik ezek az önkéntesek? Leginkább olyan határ menti emberek, akiket foglalkozásuk, munkahelyük jellege szinte „predesztinál”, azaz alkalmassá tesz erre. Vasúti jegykezelők, mint például a szombathelyi nőkből álló önkénteshatárőr-csoport tagjai, vadászok és erdőkerülők, mezőgazdasági üzemeknek a határ mentén dolgozó munkásai, Volán-sofőrök...

Éppen ezért tevékenységük értékét nem lehet — félrevezető is volna — csak a szolgálatban töltött órák számával mérni. Tulajdonképpen mindig szolgálatban vannak: ha szénát raknak a domtetőn, ha tömött vonatokon kezelik a jegyeket, ha a forgalmat irányítják a teherpályaudvaron. S ettől válnak igazán nélkülözhetetlenné.

Eredményes határőrizet — ezt hangsúlyozta a XII. kongresszuson felszólalásában Kun István ezredes, az MSZMP Határőrségi Bizottságának első titkára — nincs, nem lehet a lakosság segítségével nélkül. És ma már elképzelhetetlen az önkéntes határőrök szolgálata, mindennapi helytállása nélkül.

Szabó József

November végén jelent meg a belügyminiszter 4/1980. (XI. 25.) BM számú rendelete az Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ) kiadásáról. Az OTSZ a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendelet második részében meghatározott tűzvédelmi létesítési és használati szabályokat váltja fel. Ezzel lényegében befejeződik az alapvető tűzvédelmi jogszabályok mintegy két éve tartó korszerűsítési folyamata. Természetesen a megjelent új rendelkezések végrehajtásaként a közeljövőben számos további szabályozás, jogi iránymutatás is felülvizsgálatra és módosításra kerül. Folytatódik a tűzvédelemmel kapcsolatos országos és ágazati szabványok korszerűsítése is.

A létesítés és a használat tűzvédelmi szabályainak felülvizsgálata és az új követelményrendszer kialakítása során alapvető elvárás volt, hogy a tűzvédelmi normák

- adjanak rugalmasabb kereteket a tudományos, technikai haladásnak;
- tegyék lehetővé az élet- és vagyónvédelem, valamint a gazdaságosság és a takarékosabb jobb összhangját;
- szervezesebben illeszkedjenek be a létesítésre és a használatra vonatkozó előírások rendszerébe.

A hatályos rendelkezés részleteiben szabályozott több, műszaki jellegű tűzvédelmi normatívát (pl. tűzszakasz, tűzterhelés, kiürítés, tűztávolság stb.) Az OTSZ csak a követelményt írja elő, ennek teljesítési módját, műszaki megoldását állami szabványok tartalmazzák. Például a kiürítésre vonatkozóan az OTSZ csak annyit határoz meg, hogy az építményt úgy kell kialakítani, hogy tűz vagy robbanás esetén az ott tartózkodók eltávolozhassanak, illetve eltávolíthatók legyenek. Azt, hogy a kiürítés útvonalait, az azokon elhelyezett kijáratokat hogyan méretezzék, valamint a kiürítési időt miként kell számítani, szabvány állapítja meg.

Ezzel a kettős szabályozással lehetővé válik, hogy a jogszabályban meghatározott alapkövetelmény változtatása nélkül, az annak kielégítési módját tartalmazó szabvány a műszaki haladás, technikai fejlődés függvényében gyorsan és rugalmasan módosulhasson.

— Az OTSZ a hatályos szabályozáshoz képest jelentős mértékben enyhít több tűzvédelmi követelményt (tűztávolság, tűzszakasz, oltóvíz stb.), valamint jogszabályi szintre emeli azokat a jogértelmezéssel adott országos érvényű felmentéseket, eléréseket (mezőgazdasági beruházások, könnyűszerkezetes épületek), amelyek a 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendelet hatálybalépése óta kerültek kiadásra. Az OTSZ alkalmazásával a népgazdaság minden területén, de különösen a beruházások megvalósítása során jelentős megtakarításra nyílik lehetőség.

Változatlanul széles körben lehetőséget biztosít az OTSZ a tűzvédelmi hatóságnak, hogy más, hasonló biztonságot nyújtó követelmény támasztásával az előírásoktól eltérést engedélyezzenek.

— Az elmúlt három év során a beruházásokat érintő hatósági jogkörök és eljárási rend felülvizsgálata és korszerűsítése, valamint a jogalkotási programban meghatározott szabályozási eladatok megvalósítása következtében számos olyan jogszabály, szabvány, egyéb rendelkezés és irányelv került kiadásra, amely érintette a tűzvédelem joganyagát. Ennek érdekében, hogy a kettős szabályozás, a párhuzamosság, az egymásnak ellentmondó rendelkezések csökkenjenek, illetőleg megszűnjenek, több előírás kikerült az OTSZ-ből és másutt (pl. Országos Építési Szabályzat) került megfogalmazásra. Elmaradt több apróképpen részletező használati szabály is.

Az új szabályozás szakszerű alkalmazása nagy körültekintést kíván és fokozott felelősséget ró a tűzvédelmi hatósági munkát végzőkre. A széles körű elvi és jelentős terjedelmű te-

teles előírás-változás csak a legfontosabbak átfogó ismertetésére ad lehetőséget.

Az első lényeges változás, hogy a létesítés és használat tűzvédelmi szabályait magába foglaló OTSZ-t miniszteri rendelet lépteti hatályba.

A miniszteri rendelet a hatályos szabályozással azonosan határozza meg az OTSZ területi, szervezeti és személyi hatályát. Rendelkezik arról is, hogy a miniszterek — ágazatukra vonatkozóan — az OTSZ-ben meghatározott tűzvédelmi követelményeket szigoríthatják. Erdemes megjegyezni, hogy a minisztert ez a jogkör mind a létesítés, mind a használat szabályaira vonatkozóan megilleti.

Az OTSZ hatálybalépésének időpontját 1981. március 1-ében jelöli meg a rendelet, ezzel kívánva időt biztosítani a tűzvédelmi hatóságok, a tervezők, beruházók, kivitelezők és más érintettek számára az új előírások megismeréséhez.

A 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendelet szerkezeti felépítése időtállóan bizonyult, ezért az OTSZ — néhány kisebb pontosítással — lényegében megőrizte azt. A nyolc fejezet tartalmazza az alapfogalmakat, a létesítésre, illetőleg a használatra vonatkozó tűzvédelmi szabályokat, az épületgépészettel, a tűzvédelmi berendezésekkel kapcsolatos követelményeket, az egyes létesítményekre, a járművekre, valamint a mezőgazdaságra meghatározott előírásokat. Az OTSZ egyes rendelkezéseinek részletesebb meghatározását nyolc melléklet foglalja magában.

Az OTSZ fogalomrendszere alapvetően eltér a hatályos szabályozástól. Az egységesség érdekében az Országos Építésügyi Szabályzatban is szereplő fogalmakat (helyiség, szabad tér, épület, műtárgy, építmény, létesítmény) az ott elfogadott meghatározásokkal veszi át. Kiemelkedő fontosságú a tűzszakasz fogalma, amely a 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendeletben — annak ellenére, hogy ez a jogszabály is használta — nem volt meghatározva. Tekintettel arra, hogy a tűzveszélyességi osztályba sorolásnál alapvető szerepe van a veszélyességi övezetnek, e fogalom megváltozott tartalmára feltétlenül nagy figyelmet kell fordítani a jogértelmező tevékenység során.

— A tűzveszélyességi osztályok közül — kisebb pontosításokkal — az „A” — „C” osztály meghatározása lényegében a jelenlegivel azonos.

A tűzveszélyességi osztályba sorolásnál új rendelkezés az OTSZ 3. § (6) bekezdése, amely szerint az első fokú tűzvédelmi hatóság — ha az anyagot zárt, nem éghető anyagú rendszerben dolgozzák fel, tárolják vagy szállítják — a veszélyességi övezetre, helyiségre, szabad térre veszélytelenebb tűzveszélyességi osztályra vonatkozó előírások alkalmazását engedélyezheti.

— A tűzállósági fokozatra vonatkozó rendelkezéseknél jelentősebb változás, hogy azok a tűzszakaszok, amelyek teljes területe önműködő tűzjelző és oltóberendezéssel van ellátva vagy területe kisebb, mint a megengedett alapterület 25%-a, az OTSZ-ben meghatározottnál eggyel alacsonyabb tűzállósági fokozathoz tartozó tűzállósági határértékkel létesíthetők.

— A 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendelet részletesen meghatározta az elhelyezés szabályait. Az OTSZ csak a tűztávolsággal kapcsolatos általános követelményeket foglalja össze és csupán néhány speciális esetben jelöl meg konkrét mértéket, illetőleg utal arra, hogy más jogszabály, állami szabvány szerint kell meghatározni.

A használatra vonatkozó általános tűzvédelmi szabályokban nincs lényegesebb változás. A hatályos rendelkezés részletes felsorolását mellőzve az OTSZ általános használati szabályként a tűzvédelmi követelményeknek való megfelelést határozza meg.

A kisebb módosítások közül figyelmet érdemel a gyújtási veszélyt jelentő savak elhelyezésére [10. § (2) bek.], a bányahatóságnál hatósági jogkörbe tartozó létesítmények védőtávolságán belül végzett alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységre

13. § (4) bek.], a dohányzóhely kijelölési kötelezettségének elhagyására vonatkozó rendelkezés.

A szállítás és vontatás tűzvédelmi szabályai a tűzveszélyes folyadék szállítására vonatkozóan mérsékeltbb követelményeket támasztanak, mint a hatályos rendelkezés, ugyanis a 25 liter-nél nem több tűzveszélyes folyadékot tartalmazó zárt edényeket — megfelelő sorrelválasztással — egymás felett több sorban elhelyezve lehet a járművön szállítani.

A raktározásra és a tárolásra vonatkozó előírások közül kimaradt a „C” — „E” tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok memenkénti csoportosításának kötelezettsége, valamint az éghető anyagnak a nem éghető anyagból készült állványon, polcon tárolására való utalás.

Külön figyelmet érdemel az OTSZ 3. számú melléklete, amely a szilárd éghető anyag szabadban tárolt egységeinek méreteit, a tárolási egység és az építmény közötti tűztávolságot tartalmazza. Ezek az értékek általában mérsékeltbb követelményeket tartalmaznak a 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendeletben foglaltaknál.

Új rendelkezés, hogy a szabadban elhelyezett tárolási egységek és tárolási csoportok közötti tűztávolságot — ha azt jogszabály, állami szabvány nem szabályozza — a vállalati Tűzvédelmi Utasításban kell meghatározni.

Az OTSZ a jelenlegi szabályozáshoz képest a létesítésre és a használatra vonatkozó tűzvédelmi szabályokat tartalmazó fejezetében adja a legtöbb érdemi változást. A legfontosabb, hogy a kapcsolódó mellékletek (4. számú: a tűzszakaszok méretei, illetőleg kialakítása, 5. számú: tűzterhelés-számítás, 6. számú: a hasadó-nyíló felület kialakítása, 7. számú: építmények kiürítése), csak átmeneti jelleggel képezik a szabályzat részét. Előkészületben van az MSZ 595 szabványszorozat hasonló témakör szerinti szabályozó tagjainak kiadása. E szabványok fogják — hatálybalépésüket követően — felváltani az OTSZ mellékleteit. Az összhang az OTSZ és a kiadásra kerülő szabványok között biztosított, ezért az átállás nem fog fennakadást okozni a hatósági jogalkalmazó munka során.

Az OTSZ a tűzszakasszal kapcsolatos előírásokat a 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendelethez hasonlóan szabályozza. Áttekinthetőbb azonban a tűzszakasz legnagyobb területét meghatározó követelmények rendszere. [20. § (2) bek.]. Hasonló módon, egyszerűbb a padozat (23. §) megfogalmazása is. A hasadó-nyíló felületnél új szabály, hogy az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségeknél a hő- és füstelvezető szerkezet — a gépi szellőztetés kivételével — hasadó-nyíló felületként is figyelembe vehető, ha az arra meghatározott követelményeket kielégíti.

Módosult a tűzoltási felvonulási út, terület és egyéb utak tűzvédelmi szabályozása. Az OTSZ — konkrét értékek megjelölése nélkül — a tűzoltási felvonulási úttal és a tűzoltási területtel kapcsolatosan alapvető követelményként azt határozza meg, hogy azok legyenek alkalmasak a tűzoltó-gépjárművek nem rendszeres közlekedésére és működésére. Enyhítés a hatályos szabályozáshoz képest, hogy zárt beépítés esetén sem kell két bejáratot létesíteni a tűzoltó-gépjárművek számára.

Az üzemi helyiségekben és a raktározáskor biztosítandó utakra vonatkozó szabályozás két változást ad. Az egyik, hogy ömlesztett tárolás esetén nem kell utat kialakítani, a másik, hogy a hűtőházak hűtő tereiben, valamint az állványos vagy a rakodólapos raktározás esetén csak a technológia szerinti útról kell gondoskodni.

A kiürítéssel kapcsolatos követelmények is átdolgozásra kerültek. Az OTSZ előírása szerint [26. § (1) és (2) bek.] az építményt úgy kell kialakítani, hogy tűz vagy robbanás esetén az ott-tartózkodók eltávozhassanak, illetve eltávolíthatók legyenek. A hatályos szabályozásban szereplő „biztonságos tér” fogalmat az OTSZ azzal határozza körül, hogy a kiürítés követelményeként meghatározásra, az eltávozást a szabadba, — átmenetileg — védett tűzszakaszra, füstmentes lépcsőházba, a tetőfödémre, illetve a tűzvédelmi hatóság egyetértésével erre a célra kijelölt térbe kell biztosítani. A kiürítéssel kapcsolatos további követelmények nem kerültek az OTSZ alaprendelkezései közé, azokat a 6. számú melléklet tartalmazza.

Az épületgépészet létesítésére és használatára vonatkozó tűzvédelmi szabályok körében az OTSZ elsődlegesen egyszerűsítő jellegű változásokat tett. Így a tüzelő- és fűtőberendezések esetében alapkövetelményként azt határozza meg, hogy az építményben, helyiségben csak olyan fűtési rendszer létesíthető, illetőleg használható, amely rendeltetésszerű működése so-

rán nem okoz tüzet vagy robbanást. A tüzelőanyagok tárolására vonatkozó szabályokat a tárolásra vonatkozó általános rendelkezések között határozták meg.

A szellőztetésre vonatkozó szabályok — kisebb szövegpon-tosítástól eltekintve — azonosak a 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendeletben foglaltakkal. Új rendelkezés az OTSZ-ben a hő- és füstelvezetésre vonatkozó követelmények összefoglalása. Általános szabály, hogy a huzamos emberi tartózkodásra igénybe vett ipari üzemek és a tárolási épületek, az áruházak, valamint a kiállítási csarnokok 1500 m²-nél nagyobb alapterületű helyiségeiben, továbbá ott, ahol azt jogszabály, állami szabvány előírja, a tüzesetek során keletkező hő és füst elvezetéséről gondoskodni kell. A hő- és füstelvezetés kialakítására vonatkozó követelményeket az OTSZ 8. számú melléklete tartalmazza.

A csatornahálózatra, a gépi berendezésre, valamint a világítóberendezésre az OTSZ a hatályos szabályozással azonos követelményeket állapít meg. A villamos berendezés tűzvédelmi szabályaiban két változás van. Az egyik, hogy villamos leválasztás kialakítása a lakóépületben főkapcsoló nélkül is történhet, ha egy helyen csoportosítottan minden áramkört külön leválasztó kapcsolóval feszültségmentesíthetnek. A másik, hogy a villamos berendezések tűzvédelmi szempontból történő felülvizsgálatát az eddigi két három, illetőleg öt év helyett — három-, hat-, illetőleg kilencvenként kell elvégezni.

A villám elleni védelemre vonatkozó rendelkezésnél az OTSZ csak utaló szabályt ad és mellőzi a hatályos rendeletben szereplő konkrét létesítmények felsorolását. Ugyancsak elmarad az a rendelkezés, amely feljogosítja a tűzvédelmi hatóságot, hogy a villámvédelmet hatósági határozattal írhasa elő.

— A tűzvédelmi berendezés létesítésére és használatára vonatkozó tűzvédelmi szabályok között számos új előírás kapott helyet. Ezek közül — terjedelmük miatt — csak a legfontosabbakra lehet utalni. A tűzjelző berendezésre vonatkozó szabályoknál csak a létesítményen belüli tűzjelzés előírása szerepel, tekintettel arra, hogy a létesítmény és a tűzoltóság közötti kapcsolatot a 3/1980. (VIII. 30.) BM számú rendelet már meghatározza.

A legtöbb változás az oltóvízre vonatkozó előírások között található. A legfontosabb, hogy megszűnt a tartalék oltóvíz biztosításának kötelezettsége. A tűzterhelés függvényében három órától egy, másfél, illetőleg két órára csökkent az oltóvíz biztosításának időtartama. Az oltóvíz biztosításában a legtöbb oltóvizet igénylő építmény tűzszakaszára (mértékadó tűzszakasz) számított vízmennyiség a meghatározó. Jelentősen csökkent a szükséges oltóvíz mennyisége is. Az OTSZ az egyes mezőgazdasági létesítményekre vonatkozóan az előbbieken túlmenően enyhítést is ad a hatályos szabályozáshoz képest (vízmennyiség, kifolyási nyomás stb.). A tűzszakapok elhelyezésekor elsősorban a föld feletti megoldást kell választani. 100 méterre növekedett a tűzcsap és a védendő létesítmény közötti távolság.

Az OTSZ a 4/1974. (VIII. 1.) BM számú rendeletnél sokkal részletesebben határozza meg a tűzoltó berendezésre vonatkozó szabályokat. Rendelkezik arról, hogy a népgazdasági szempontból jelentős hírhálózati és számítógéppontokban, továbbá a meghatározott villamosenergia-fejlesztő, -átalakító, -kapcsoló és -elosztó berendezések védelmére beépített tűzoltó berendezést kell létesíteni. Több előírás található a beépített tűzoltó berendezések elhelyezésére, működésére vonatkozóan is.

A tűzoltó készülékekre vonatkozó rendelkezések lényegében megegyeznek a hatályos szabályozással.

Az egyes létesítmények és a járművek használatára vonatkozó tűzvédelmi szabályok körében nincsenek alapvető változások. A lakóépületek, üdülőépületek és melléképületek tűzvédelmét meghatározó rendelkezések közül kimaradt néhány korszerűtlen előírás (hűsfüstölés, tűzgyújtó eszköz elhelyezése), illetőleg a palackos gáz használatára vonatkozó szabályozást az Országos Építészeti Szabályzatban foglalták meg.

A művelődési létesítmény, vásár és kiállítás üzemeltetőjének, illetőleg rendezőjének felelősségét növeli, hogy a jogszabályok és az állami szabványok rendelkezései mellett az első fokú tűzvédelmi hatósággal egyetértésben jogosult megállapítani a tűzvédelmi követelményeket.

A járművekre vonatkozó tűzvédelmi szabályok megtartásáért a jövőben a jármű vezetője mellett az üzemben tartó is felelős lesz. Egyszerűbbek lettek a gépjárműtárolás tűzvédelmi szabályai is.

A mezőgazdaságra és az erdőkre vonatkozó tűzvédelmi szabályokban megfogalmazott követelményekben nincs jelentősebb módosulás. Az erdők tűzvédelmét részletszabályokban megválasztó szabályozás külön rendelkezésben kerül kiadásra.

Dr. Joó Bálint tú. szds.

A tűzoltás taktikai módszerének megválasztása rendkívül sok körülménytől függ, így elsősorban a repülőgép típusától, a tűz nagyságától, a széliránytól, de legfőképp a benne tartózkodó emberek számától. Sport- vagy kisebb repülőgépek esetében a — viszonylag — csekély mennyiségű hajtóanyag és a személyzet alacsony száma miatt rendszerint nem jelent a tűzoltás különösebb nehézséget. Más azonban a helyzet utasszállító repülőgép katasztrófájakor. Az utasok magas száma és a hatalmas mennyiségű hajtóanyag rendkívül összetett feladat elé állítja a mentőket. A helyes taktika megválasztásához döntően az ún. időtényezőt kell elsősorban meghatározónak tekinteni. Ez az a faktor, amitől elsősorban függ a tűzoltás, a mentés sikere. Így például, ha a földet érést követő első vagy második percben sikerül megkezdeni a tűzoltást, maximális az esély a fedélzeten tartózkodó utasok megmentésére. A repülőgépeken keletkező tüzek oltásakor a következő taktikai megoldásokat és beavatkozási módokat célszerű alkalmazni:

Futóművek égése esetén a tűzoltóegység kérésére az égési felület nem nagyobb 3—9 m²-nél, és függetlenül a különféle éghető anyagoktól (gumi, fékalaj és magnéziumötvözetek), nem jelent különösebb nehézséget az oltás. Ugyanakkor a gyors áttérjedés és a hidraulikahengerek, gáztartályok robbanásának veszélye, valamint az üzemanyagot tároló tartályok megsérülésének lehetősége miatt feltétlenül szükséges az erők és eszközök bevetésének operatív meghatározása. A gumi, valamint a fékfolyadék égésekor leghatásosabb oltóanyag a léghab, de lehet használni vizet, port és más oltóanyagokat is. A futóműtüzek megfékezéséhez általában elegendő 1—2 habsugár bevetése is. Futómű és magnéziumötvözetek égésekor hatásos közepes kiadosságú hab oltóporral történő kombinálása. A habsugárral a folyadék és a gumi, az oltóporral pedig a magnézium égését szüntethetjük meg. Csak magnézium és gumi égése esetén az oltópor alkalmazása a leghatásosabb, 1,2—2,2 kg/s adagolási intenzitással. A felsorolt oltóanyagok hiánya esetén nagy teljesítményű 18 mm Ø lövőkéjú kötött vízsugarakkal és nedvesítő szer vízbe keverésével érhetünk el megfelelő eredményt.

Hajtóművek égése esetén feltétlenül szükséges, hogy az összes fedélzeti műszert időben kikapcsolják (kivéve a beépített tűzoltókészülékeket), és leállítsák a hajtóműveket. Abban az esetben, ha a hajtóművek működnek, s a kabinból nem állíthatók le, az üzemanyag-eellátó csapokat kell zárt helyzetbe hozni.

Az oltógázokat vagy az oltóport speciális sugárcsövek segítségével a hajtóművek bemenőnyílásán vagy a hajtómű fővókáján juttathatjuk be. Láng vagy füst kiáramlása esetén két oldalról kísérhetjük meg az oltóanyag bejuttatását a hajtóműbe. Léghabot akkor használjunk hajtóműtüzt megfékezésére, ha oltógáz nem

áll rendelkezésre, ilyenkor a térfogatoltás feltétlenül szükséges, a „hajtóműgondolók” hűtésére szórt vízsugarat alkalmazhatunk.

Ezekben az esetekben az életveszély a legjelentősebb. Az utasszalomban keletkezett tüzek oltását szórt vízzel és léghab-sugárral legcélravezetőbb megszüntetni. A kívánatos adagolási intenzitás 0,08—0,12 l/s · m². Ha nem sikerül bejutni a szalomba, a különféle nyílásokon keresztül juttatjuk be a sugarakat a repülőgépbe. Hatásos a térfogatoltás közepes kiadosságú léghab alkalmazásával, 2—2,5-szeres tartalékkal, ha a feltöltési idő 3 perc. Feltétlenül tekintetbe kell venni az égéstermékek, gázok és gőzök áramlásának irányát.

Bejuttatása a szárny vonalába a törzson levő vérsznyílásokba beállított habgenerátor alkalmazásával a legeredményesebb, mivel ez a vérsznyílás a szalon közepén található és a füst az első és hátsó ajtókon keresztül kiáramolhat. Kifejlett utastértűz esetén viszont nem célszerű közepes kiadosságú léghabnak a kijáratú ajtókon keresztül való bejuttatása, mivel a hab az égéstermékek túlnyomása miatt nem hatol be a szalomba. A raktárban meg a technikai szakaszokban keletkezett tüzeket általában oltógázzal szüntethetjük meg.

A repülőgép külső felületének tüzei a tűzveszélyes folyadékok égése miatt jelentős nagyságúak lehetnek. A repülőgép alatt égó folyadékot léghabbal, porral vagy nagy teljesítményű vízsugarakkal olthatjuk el. A habbal oltás hatásossága nagymértékben függ attól a talajtól és felülettől (pl. beton, fű stb.), ahol a folyadék ég. Betonon ezért közepes kiadosságú habbaloltás esetén az oldat optimális adagolási intenzitása 0,2—0,25 l/s · m², 8 m/s és ennél erősebb szélesebbeségen hatásosabb a kis kiadosságú léghabot alkalmazni. Ekkor az optimális oltóanyag adagolási intenzitás 0,3—0,4 l/s · m². Földes és füves talajon az égó tűzveszélyes folyadék sikeresen oltható kis kiadosságú léghabbal; az optimális oltóanyag-adagolási intenzitás: 0,08—0,1 l/s · m². Nagy oltóhatás érhető el 0,25—0,3 kg/s · m² adagolási intenzitású oltóporral.

Repülőgép alatt szétfolyt tűzveszélyes folyadék égésekor, ha a repülőgép belső része is ég, figyelembe kell venni, hogy a gép alatt már eloltott tűzveszélyes folyadék visszagyulladhat. Ilyenkor a porsugár után habsugarakat kell bevetni a visszagyulladás megakadályozására. Ha a tűzveszélyes folyadék nagymértékben szétfolyt, és a repülőgép körül ún. hozzáférhetetlen zóna alakult ki, habtakaró segítségével egy vagy két olyan mentőfolyosót kell kialakítani, melyen keresztül az utasok mentése és a gép tűzének eloltása megoldható.

A nemzetközi repülésbiztonsági szabályzat (IKAO) előírásai alapján az ilyen oltást két szakaszban kell végrehajtani. Az elsőben, az ún. „valóságos kritikus zónában”, vagyis közvetlenül a törzs alatti és körülötte levő területen 1 perc alatt el kell oltani a tüzet, másodikban a fennmaradó egyéb részek égését szükséges megfékezni. Ebben a zónában az oltás cél-

ja a törzs megmentése és ezzel az utasbiztonságának szavatolása. A zóna méretei a törzs méreteitől függenek. A valóságos kritikus zóna területe a 20 m és ennél hosszabb repülőgépek esetében következő képlettel állapítható meg.

$$S_{kr} = 0,67 L (30 + b) \quad (1)$$

20 m és rövidebb törzsrész esetén:

$$S_{kr} = 0,67 L (12 + b) \quad (2)$$

ahol L — a repülőgép teljes hossza (m)
b — a törzs átmérője (m)

A mentőfolyosók szélességének olyannak kell lennie, amilyeneken az emberek mentése biztonságban megtörténhet, a mentőgépjárművek haladása biztosítva van, és 15 m-nél ne legyenek keskenyebbek. A repülőgép külső felületének oltására és védelmére vízzel oltás esetén az optimális oltóanyag adagolási intenzitás 0,15—0,2 l/s · m². Leginkább a hajtóművek, futóművek, üzemanyag-tartályok, üzemanyagszállító csővezetékek és különféle gáztartályok hűtését kell megszervezni. Amennyiben a repülőgép a futóműveken áll, és a hajtóanyag oltásához nincs meg a szükséges erőnk és eszközünk, akkor az égő részben feltétlenül ki kell húzni a repülőgépet vagy pedig olyan irányba fordítani, hogy a lángok ne veszélyeztessék a törzset.

Ennél a műveletnél különösen intenzíven kell a futóműveket hűteni. Ha a repülőgép kényszerleszállást hajt végre — futóműmeghibásodás miatt vagy égó hajtóművel — akkor a fel- és leszálló pályán habtakarót kell kialakítani, hogy az üzemanyag-eellátó rendszer megsérülése esetén a szétfolyó tűzveszélyes folyadék lángrobbanását megakadályozzuk. A habtakarói speciális repülőtéri tűzoltó-gépjárművek segítségével alakíthatjuk ki. A Nemzetközi Repülésbiztonsági Szabályzat normái alapján a repülőgéptípustól függően a habtakaró kialakításához a 4. sz. táblázatban található víz- és habképzőanyag-mennyiségek szükségesek.

Az utasok mentése a sérült repülőgép-ből a repülőtéri mentő- és tűzoltószolgálat legfőbb feladata. Az elsőnek érkező egység köteles megteremteni ennek az összes feltételeit. Ezek a következők: a kiürítési utaknál az égés és a füstképződés megszüntetése, ajtók, vérsznyílások kinyitása, a friss levegő beáramoltatása és a robbanás megakadályozása. Az utasokat elsősorban a meglévő kijaratokon és vérszkiaratokon keresztül kell menteni.

Az egységek működési sorrendjét a helyszínre érkezéskor tapasztaltak határozzák meg. Akkor legveszélyesebb a helyzet, ha a fedélzeten utasok tartózkodnak, a repülőgép a futóműveken áll, az üzemanyag-tartályok feltöltött állapotban vannak, az ajtók zártak és a törzs alatt tűzveszélyes folyadék ég. Ilyenkor meg kell határozni a kiürítési utakat és megszervezni a törzs és a futóművek hűtését. A mentés a legkülönbözőbb eszközökkel történhet (létrák, beszállólépcső, a repülőgépen elhelyezett mentőeszközök felhasználásával). A repülőgép törzsen megjelölt speciális helyeken fel kell nyitni a vérszkiaratokat is. Rendkívül fontos azonban, hogy mindez a repülőtéri mentőszolgálat szerves együttműködésével történjen. Ha füst és láng borította el a kiürítési útvonalat — mivel ég a repülőgép törzse köré kifolyt üzem-

	Hibás orrfutómű esetén	A futóművek teljes meghibásodása esetén			
		2 hajtómű		4 hajtómű	
		légcsavaros	turbóreaktív	légcsavaros	turbóreaktív
A habszónyeg szélessége	8 m	12 m	12 m	23 m	23 m
A habszónyeg hosszúsága	450 m	600 m	750 m	750 m	900 m
A habszónyeg területe	3 600 m ²	7 400 m ²	9 300 m ²	17 400 m ²	20 900 m ²
A szükséges vízmennyiség	14 400 l	30 300 l	37 800 l	71 000 l	85 200 l
A szükséges habképzőanyag-mennyiség 0%-os bekeverés esetén	432 l	908 l	1 135 l	2 130 l	2 365 l
A szükséges habképzőanyag-mennyiség 50%-os bekeverés esetén	865 l	1 816 l	2 270 l	4 260 l	4 730 l

anyag —, azonnal ki kell vonatni a repülőgépet, egyidejű intenzív hűtés mellett az égő területről. Ha a repülőgép a törzsén leég, ez a módszer természetesen nem alkalmazható. Ilyenkor legcélszerűbb a repülőgép farokrészének valamilyen módon történő leválasztása, és az így keletkező nyíláson keresztül kimenteni az utasokat.

A repülőgéptűzek oltásához szükséges erők és eszközök számítási módszerei

Minden repülőgéptűz más és más, ezért a sikeres tűzoltás egyik alapvető feltétele a tűzoltáshoz szükséges erők és eszközök helyes megállapítása és azok megléte. Az alábbi egyszerű példán kívánom bemutatni a repülőgéptűzek oltásához szükséges erők és eszközök megállapításának egyik módszerét. Tételezzük fel, hogy balsett ért egy óriásgep, egy BOEING 47-est leszállás közben, s ennek következtében 50%-os telítettség esetén a hajtóműanyag tartályaiban levő 100 tonna tűzveszélyes folyadék 1 cm-es vastagságban a repülőtéren betonján szétömlött és meggyulladt. Ekkor a tűz területének nagysága:

$$(3) F_T = \frac{W_B}{h_r} = \frac{100}{0,01} = 10\,000 \text{ m}^2$$

ahol: W_B — a szétömlött folyadék mennyisége
 h_r — (m) réteg vastagsága (M)

Annak érdekében, hogy a törzsrre ható láng- és hőhatást megszüntessük, és biztosítsuk az utasok mentését, az IKAO szerint 1 percen belül biztonságos zónát kell kialakítanunk a repülőgép körül. Ehhez szükséges összpontosítani az erőket és eszközöket, hogy ún. mentőfolyosókat alakíthassunk ki, melyeken keresztül a technika és személyi állomány eljuthat a repülőgéphez.

A mentőfolyosót a szél felőli oldalon kell kialakítani, mivel az emberi test szabadon levő felületeire (arc. stb.) 10 m távolságon a kritikus hőszugárzás mennyisége veszélyes folyadék égése esetén 12,561 J/cm² · min. Ezek alapján a folyosó szélességét 30 m-ben, hosszát pedig a tűz frontja és a repülőgép távolságának függvényében 40 m-ben határozzuk meg. Ezek alapján a számításhoz a következő adatok állnak rendelkezésünkre:

1. A tűz területe 10 000 m²
2. A maximális kritikus terület az (1) képlet alapján:
 $F_k = L(30 + b) = 70(30 + 6) = 2500 \text{ m}^2$
 (a BOEING esetében $L = 70 \text{ m}$, $b = 6 \text{ m}$)
3. A mentőfolyosó területe
 $F_m = 30 \times 40 = 1200 \text{ m}^2$

MEGOLDÁS

1. Meghatározzuk a habképzéshez szükséges oldatmennyiséget 6%-os bekeverési arány esetén a mentőfolyosó területére.

$$(4) Q_{sz} = F_r \cdot I_{sz} = 1200 \cdot 0,05 = 60 \text{ l/s}$$

ahol: I_{sz} — a szükséges oldatadagolási intenzitás (táblázati adat)

2. Meghatározzuk a mentőfolyosó kialakításához szükséges habsugárcsövek számát (200/20-as tip. habsugárcsövet).

$$(5) n_{200/20} = \frac{Q_{sz}}{q_{200/20}} = \frac{60}{6} = 10 \text{ db}$$

ahol: $q_{200/20}$ — 6 l/s az oldat alapján.

Ezek szerint a mentőfolyosó kialakításához 10 db 200/20-as habsugárcső szükséges.

3. Meghatározzuk a kritikus terület oltásához szükséges habsugárcsövek számát (oltási idő 1 perc).

$$(6) n_{200/20} = \frac{F_r \cdot I_{sz}}{q_{200/20}} = \frac{2500 \cdot 0,05}{6} = \frac{125}{6} = 21 \text{ db } 200/20\text{-as típusú habsugárcső}$$

4. Megállapítjuk a mentőfolyosó állandóságát biztosító habsugárcsövek számát.

$$(7) n_{200/20} = \frac{1200 \cdot 0,05}{6} = 5 \text{ db}$$

5 db 200/20-as habsugárcsövet vetünk be a habszónyeg fenttartására, 5 db-ot pedig a fennmaradó területek oltására
 $n_{200/20} = 21 - 5 = 16 \text{ db}$

A fentiek alapján a már működő 10 db habsugárcső mellé további 16 db habsugárcső bevetése szükséges:

$$\sum n_{200/20} = 16 + 10 = 26 \text{ db}$$

Az utóbbi 16 db habsugárcső közül a

mentés egész idejére — 4 sz. táblázat szerint 10 perc — 8 db-ot 10 percen keresztül a habszónyeg biztosítása céljából keil működtetni.

Ennek alapján 10 percig összesen $8 + 5 = 13 \text{ db}$

az első két percben pedig 26 db habsugárcső működtetésével kell számolnunk.

5. Meghatározzuk az eszközök működtetéséhez és a mentéshez szükséges személyi állomány létszámát. A normák alapján 1 db 200/20-as habsugárcső működtetéséhez 3 fő szükséges

$$(8) n_{sz.A.} = n_{200/20} \cdot 3 = 26 \cdot 3 = 78 \text{ fő}$$

Mentésre az alábbi létszám szükséges:

4 fő — a vészkijáratok, nyílások felnyitására

2 × 6 fő — az utasok szállítására, két kiárat használata esetén

Összesen a mentésre 16 fő

$$\sum n_{sz.A.} = 78 + 16 = 94 \text{ fő}$$

6. A habképzéshez szükséges habképzőanyag mennyisége a mentés, illetve az oltás idejére:

$$(9) G_{H.A.} = n_{200/20} \cdot q_{200/20} \cdot \tau = 13 \cdot 0,36 \cdot 10 \cdot 60 = 2800 \text{ l}$$

$$G_{2.H.A.} = 26 \cdot 0,36 \cdot 2 \cdot 60 = 1120 \text{ l}$$

$$\sum G_{H.A.} = 2800 + 1120 = 3920 \text{ l}$$

7. Meghatározzuk a habképzéshez szükséges vízmennyiséget

$$Q_1 H_2O = n_{200/20} \cdot q_{200/20} \cdot \tau = 13 \cdot 6 \cdot 10 \cdot 60 = 46\,800 \text{ l}$$

$$Q_2 H_2O = 26 \cdot 6 \cdot 2 \cdot 60 = 18\,720 \text{ l}$$

$$\sum Q H_2O = 46,8 + 17,72 = 65,52 \text{ m}^3 \text{ víz}$$

Mivel az oltás első perceiben nem valószínű a „kritikus zóna” teljes területén a tűz lokalizálása, ezért szükséges a főcsappással szemben levő oldalról a törzs hűtésére legalább $I_H = 0,09 \text{ l/s} \cdot \text{m}^2$ intenzitással. A hűtéshez szükséges vízmennyiséget és hűtősugarak számát az alábbiak szerint állapítjuk meg:

1. Meghatározzuk a hűtendő felület nagyságát

— a BOEING 747-es típusú óriásgep törzsének hossza 70 m, átmérője 6 m.

$$(10) F_{hűtés} = \frac{\pi \cdot d}{2} \cdot L_T = \frac{3,14 \cdot 6}{2} \cdot 70 = 660 \text{ m}^2$$

2. A hűtéshez szükséges vízmennyiség

$$(11) Q_{hűtés} = F_{hűtés} \cdot I = 660 \cdot 0,09 = 59 \text{ l/s}$$

I — a hűtéshez szükséges vízadagolási intenzitás

$$I = 0,09 \text{ l/s} \cdot \text{m}^2$$

A hűtésre ennek alapján 2 db 28 l/s teljesítményű vízágyút használunk. Mivel a vízágyúk 3 perces egyidejű működésével számolunk, így ún. biztonsági koefficiens (K) alkalmazásával állapítjuk meg a szükséges vízmennyiséget:

$$G_{hűtés} = Q_{vízágyú} \cdot K = 28 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 60 = 10\,100 \text{ l} \approx 10 \text{ m}^3$$

$$K = 2$$

Összességében a szükséges víz mennyisége

$$\sum G_{hűtés} + oltás = 65 + 10 = 75 \text{ m}^3$$

A fenti példával bemutatott számítási módszer is bizonyítja a repülőgéptűzek súlyosságát és azt a hatalmas személyiállomány-, eszköz- és oltóanyagigényt, amelyek nélkül a tűzoltás és a mentés sikere egyszerűen elképzelhetetlen.

Megjegyzés: a számításban alkalmazott normák és táblázati adatok a Nemzetközi Repülőbiztonsági Szabályzat és a Szovjetunió Tűzvédelmi Tudományos Kutatóintézetének mérésein alapulnak.

(Vége)

dr. Herpay Balázssal, az Állami Gazdaságok Országos Központja vezérigazgató-helyettesével

— A közelmúltban emlékeztek meg az állami gazdaságok létrehozásának 30. évfordulójáról. Mi jellemzi most a tevékenységüket?

124 mezőgazdasági kombinátum és állami gazdaságunk jelenleg körülbelül egymillió hektáron működik. Adottságaik természetesen nem azonosak, s ezért termelési szerkezetük is eltérő, de általánosan leginkább az jellemzi őket, hogy olyan alapvető mutatók tekintetében is szocialista nagyüzemre fejlődtek, mint a magasán képzett dolgozók aránya, a gépesítettség foka és a hagyományos mezőgazdasági tevékenység mindinkább iparszerűvé válása.

Vállalataink éves termelési értéke meghaladja az ötvenmilliárd forintot, ami önmagában is tekintélyes összeg. De figyelembe kell vennünk, hogy a mezőgazdasági termékek és termények termelői árszintje ma még nem tükrözi a tényleges értékarányokat, a belőlük származó exportbevétel alakulása pedig jelentősen kihat a népgazdaság összes más ágazatára.

A nagyüzemi állattenyésztés, növénytermesztés és kertészet mellett különféle szerelő- és szakipari tevékenységgel, továbbá magas- és mélyépítéssel, valamint mellőrációval is foglalkoznak vállalataink. Erdekességként megemlíthetem, hogy Kiskunhalason például — együttműködve a Chinoinnal — vegyi és gyógyszeripari tevékenységet is folytatnak.

Ezenkívül — ingóságaival együtt — 138 ezer dolgozónk jelentős hányada a kombinátok, illetve ÁG-ok régi és új lakótelepein él. Akadnak olyan települések, mint pl. Bábolna, ahol jóformán ők alkotják az egész községet.

Az említetteket is figyelembe véve gazdaságaink vagyona ma már több mint 80 milliárd forint, összehasonlítható áron is többszöröse a 30 évvel ezelőttinek.

— Mint a TMT elnöke, hogyan értékelí vállalataik tűzvédelmi helyzetét?

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnok-ság hivatalos értékeléseiben az elmúlt évek során többször is elhangzott, hogy a mezőgazdasági ágazatában a mi vállalataink tűzvédelme a legkedvezőbb, és ennek szervezetsége ma már megközelíti az iparét. Ehhez azonban hozzákívánkozik, hogy a kétségtelen eredmények jelentős részben a tűzvédelmi hatóságoknak is tulajdoníthatók. Segítségek, útmutatásai, olykor pedig határozott intézkedéseik nélkül ugyanis aligha érthetők volna el ezt a szintet. Mindemellert néhány fogyatékos-ságot az elmúlt évtizedekben sem sikerült megnyugtatóan fől számolnunk, ezekre még visszatérek.

A tűzvédelem persze nem mindenben jelent azonos feladatot ott, ahol a termelési érték mindössze 35 millió, és ott, ahol 4 milliárdos. De itt is, ott is egyaránt bizonyos nehézségeket okoz létesítményeink meglehetősen szétszórtsága, a köztük

levő nagy távolságok, valamint, hogy jelentős részük messze esik a városoktól és községektől. Ez érthető is, hiszen pl. a száritóbázisokat ott kellett létrehozni, ahol az alapanyagot előállítják, állattartó telepeink mostani elhelyezkedése is hasonló megfontolásokból alakult ki.

1970—80 között tüzeseteink száma évi 106—146, az általuk okozott anyagi veszteség pedig 3,77 és 12,94 millió Ft között ingadozott, 1980-ban 120 tűzünk volt, a kár 8,6 milliót tett ki.

Habár 1980-ban 1979-hez képest jelentősen csökkent a kártérték, kétségkívül némileg emelkedő irányzatot mutat, még akkor is, ha számításba vesszük az időközben bekövetkezett árváltozásokat.

Gazdaságainknak a nemzeti jövedelem előállításában betöltött szerepét is tekintve azonban a járulékos veszteségekkel együtt sem jelentős a részarányunk az országos tűzkárstatisztikában.

A tűzkezelési okokat tekintve, akár csak másutt, nálunk is sokszor közrejátszott a gondatlanság, tüzeink jelentős hányadát idézték elő olyan cselekmények, mint az elektromos áram szabálytalan használata, a tiltott helyen való dohányzás vagy tüzelés stb. Ez a tény is arról árulkodik, hogy a preventív intézkedéseink és a felvilágosító munkánk nem mindig voltak eléggé hatékonyak.

Azt is fölötte elgondolkoztatónak tartjuk, hogy szinte évről évre egy-egy vagy csupán néhány tüzeset idézi elő káraink jelentős hányadát, s nemritkán a késedelmes jelzés is közrejátszott a tűz kiterjedésében. 1977-ben például a Gorzsa ÁG sertéstelepének égése ötmillió veszteséget okozott, az elmúlt év késő őszen pedig a Mezőhegyesi ÁG tűzkára haladta meg a hárommilliót.

Éppen ezért egy idő óta rendre beszámoltatjuk azoknak a gazdaságoknak az igazgatóit, ahol számottevő tűzkár keletkezett. Az írásos beszámolóknak tartalmaznia kell a tűzvédelmi helyzet és a tűzvédelmi szervezet munkájának az értékelését, valamint azokat az intézkedéseket is, amelyekkel meg kívánják előzni a hasonló esetek ismétlődését.

Legutóbb a Kiskunhalasi ÁG igazgatóját számoltattuk be. Tapasztalataink szerint az ilyen beszámoltatások, bár nem tekinthetők valamiféle csodaszernek, rendszerint el is érik a kívánt célt.

Emellett szükség esetén központunk vezetése a szigorú felelősségrevonástól sem riad vissza, s a tűzvédelmi helyzet alakulása meg a tűzvédelmi szervezet működésének milyensége is mérlegelési szempontok a Kiváló Vállalat cím odaítélésében. Előfordult már, hogy a csaknem azonos termelési eredményeket elérő két gazdaság között a jobb tűzvédelmi munka döntött.

A következetesebb megelőzés mellett a tűzjelzés, a tűzoltás feltételeinek kedvezőbbé

tételét is szorgalmazzuk. Ez utóbbiak között említhetem a tűzoltó-felszerelésekkel kiemelten ellátott bázisainkat, valamint azt a törekvésünket, hogy az e felszerelések hatékony működéséhez nélkülözhetetlen, ún. infrastruktúra, vagyis tűzvédelmi célokat is szolgáló megfelelő út- és vízhálózat is lehetőségeink arányában épüljön ki.

Gazdaságaink már említett területe adottságainál fogva a tűz kiterjedése é kártérteke nemritkán döntő mértékben vállalati tűzoltóink és más dolgozóink elbeavatkozásának a függvénye. Ezért egyebek mellett rendszeresen szervezünk olyan versenyeket, amelyek a tűzoltási készségeket fejlesztik, s dolgozóink tűzvédelmi oktatásakor is kiemelten foglalkoznak a ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókkal.

A központunkban működő Tűzvédelmi Műszaki Tanács összetétele azt az általános irányelvet tükrözi, hogy a tűzvédelem elsődlegesen műszaki feladat. Tagjainak többsége ilyen jellegű felsőfokú képzést szerzett, mások pedig eddigi gyakorlati tűzvédelmi munkájuk alapján vesznek részt a TMT tevékenységében.

Arra törekszünk, hogy irányító munkánk lehetőség szerint minél jobban segítse elő a gazdaságok tűzvédelmének egységes elvek alapján történő szervezését, ellenőrzéseink tapasztalatai pedig ne csak az érintett gazdaságokban szolgáljanak okulásul.

Néhány tüzeset általánosítható tanulságaként a TMT egyebek között szorgalmazta a sertéstelepek elektromos berendezéseinek biztonságosabbá tételét, mágnesek felszerelését a gyorszártók kalapáccsodarálójánál, de más példáról is szólhatnánk.

— Vállalataik az új ötéves terv időszakában további jelentős fejlődés előtt állnak. Véleménye szerint, ezekkel kapcsolatosan milyen kötelezettségek hárulnak a tűzvédelmi szervezetre?

A tervben előirányozottak teljesítésének feltételei számunkra is nehezebbé váltak, minthogy az anyag- és energiaköltségek növekedésével és a beruházások céljára fordítható eszközök viszonylagos korlátozottságával kell számolnunk. Éppen ezért előtérbe kerül a meglévő kapacitások hatékonyabb kihasználása meg a költségtervezők körültekintőbb figyelembevétele. Ilyen körülmények között különösen nagy a jelentősége a tűzvédelmi fegyelem megszilárdításának, és annak is, hogy a vállalatainknál minél jobban tért hódító modern technika biztonságos működésének feltételeiről is kellőképpen gondoskodjanak.

Lehetőségeink arányában tovább kívánjuk fejleszteni az út- és tűzvízhálózatot és a korszerű tűzoltó eszközökkel való ellátottságot is, de nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy mindez csak akkor segítheti a kívánt módon az említett célok elérését, ha a gazdasági vezetés és a dolgozók egyaránt szem előtt tartják: egy-egy helyen a korábbinál jóval nagyobb értékek halmozódnak fel, a technikai fejlődés pedig szükségképpen együtt jár bizonyos tűzkockázatok növekedésével.

Az új tervidőszakban is minden lehető módon szorgalmazni fogjuk, hogy a szomszédos gazdaságok között a tűzvédelmi feladatok végrehajtásában is tovább bővüljön az együttműködés, amelynek egyébként ágazatunkban gazdagok a hagyományai, mivel ennek is jelentős szerepe lehet növekvő értékeink védelmében.

G. R.

Somlai László „A”-„B” tűzveszélyességi osztályú veszélyességi övezetek alapterületének megállapítása című cikkéhez

Somlai László cikke (megjelent a Tűzvédelem 1979 szeptemberi számában) segítséget ad azoknak, akik munkájuk során rozzottan tűz- és robbanásveszélyes vagy tűz- és robbanásveszélyes gázok, gőzök környezetében villamos berendezések létesítésével, üzemeltetésével, karbantartásával vagy ilyen területek felügyeletével foglalkoznak.

A cikkben foglaltakhoz — véleményem szerint — több kiegészítés kívánkozik. A veszélyességi övezetek kiterjedése ugyanaháromdimenziós.

E kérdésben is különösen időszerű az, amely magyar nyelven először adta meg a veszélyességi övezet fogalmát.

Az MSZ 1600/8—67 2.6 pontja szerint: „A veszélyességi övezet a szabad téren vagy helyiségben levő A vagy B tűzveszélyességi osztályú gáznak vagy gőznek, illetve az ilyen anyagot tartalmazó technológiai berendezésnek az a környezete, amelyben veszély — az ott elhelyezett villamos berendezés létesítése szempontjából — teljes mértékben fennáll.”

Az idézett szabványrészlet és a cikk összevetése alapján a vetkező kiegészítéseket és helyesbítéseket tartom szükségesnek:

1. Az övezet térbeli kiterjedése, a „fel” és „le” irányú határ a „környezet” meghatározója. Ismerete a gazdaságos biztonság szempontjából igen fontos.

2. Gyúlékony poroknak nincs meghatározható veszélyességi övezetük.

3. „A” vagy „B” tűzveszélyességi osztályú gáz állandó vagy időszakos, veszélyes mértékű jelenléte miatt ilyen tűzveszélyességi osztályba sorolt helyiségnek vagy szabad térnek azt a réteget tekintjük veszélyességi övezetnek, ahol a gáz- vagy gőzkoncentráció — számítások vagy tapasztalati képletek alapján — érheti az alsó éghetőségi (robbanási) határértéket.

4. A veszélyességi övezet a villamos berendezések létesítése szempontjából meghatározó

1. Sem gazdasági, sem biztonsági szempontból nem elég csak az alapterületét megállapítani a veszélyességi övezetnek.

1.1 Gazdaságosság

Lehet a biztonsági kérdésekben gazdaságosságról beszélni? Igen, sőt kell is, méghozzá két szempontból:

— a túlbiztosítás költségei más biztonsági intézkedésektől onják el a fedezetet,

— a túlbiztosítás lazaságra, hanyagságra, olykor végzetes önnyelmségre vezethet. (1)

A gazdaságosság kérdéseit a szabvány is igyekezett figyelembe venni.

Az 1967. évi létesítési szabvány veszélyességi övezetekre vonatkozó táblázatában

— az 1,1 relatív sűrűségig (a levegő relatív sűrűsége = 1) ezárolag a gázok, gőzök veszélyességi övezetének felfelé

nem volt határa!

Az MSZ 1600,8—77 létesítési biztonsági szabályzat (a továbbiakban: a szabvány) hasonló táblázata szerint $d_r = 0,8$ -ig

ezárolag a veszélyességi övezet határa felfelé $= \frac{5}{d_r}$

Tehát 1977 előtt egy korlátolt átszellőzésű szabad téren, ha talajszint közelében a mintavevő helyen ammónia kiáramlására kellett számítani, akkor egy mellette levő 60 m-es műtárgy etején is csak nyomásálló tokozású lámpatest lehetett.

Most $\frac{5}{d_r} = 8,5$ m magasság felett már az előzőleg említett lámpa helyett, annak ötödrészebe kerülő költséggel is szerelhetünk világítótestet.

Megvizsgálva 790, különböző szempontokból veszélyes anyagok 2) gázait, gőzeit, csak a hidrogén, az ammónia és a metán az, amelyek „A”, illetve „B” tűzveszélyességi osztályúak, és relatív sűrűségük 0,8-nél kisebb.

Tehát a rendkívül kis relatív sűrűségű hidrogént kivéve

nincs is több olyan gáz, amely a talajszint közelében várható kilépési helytől (pl. szivattyú stb.) maximum 10 m távolságra felfelé ne tenné lehetővé a veszélyességi övezethatár változását, és ezzel a lényegesen olcsóbb, de biztonságtechnikai szempontból tökéletesen megfelelő villamos szerelést.

Az említett 790 veszélyes anyagot (2) tovább vizsgálva 0,8 és 1,1 relatív sűrűség között az alábbi „A” és „B” tűzveszélyességi osztályúakat találjuk: (a szám a d_r -t jelenti)

acetilén	0,91	formaldehid	1,04
etán	1,04	szén-monoxid	0,97
hidrogén-cianid	0,93	etilén	0,97
diborán	0,96		

Logikátlannak tűnhet, hogy a $d_r < 0,8$ relatív sűrűségű gázok esetében felfelé 9 m alatti övezethatárt találunk, a 0,8—1,1 d_r közöttieknek pedig ez a távolság 15 m.

A látszólagos ellentmondásra az a magyarázat, hogy a 9 m körüli övezethatár a levegőnél majd kétszer könnyebb gázokhoz tartozik, ezek erőteljesen igyekeznek felfelé, közben hígulnak, és a kilépés helyétől 9 m-en túl, felfelé már csak extrém esetekben (amelyek figyelembevételéhez esetleg külön megfontolás kell!) jelentkeznek az alsó robbanási határértéket megközelítő vagy azt meghaladó mértékben.

Az 1-hez közel eső relatív sűrűségű gázok, gőzök legfőbb veszélye viszont éppen abban rejlik, hogy nagyon nehezen hígulnak a levegőben, és mivel fajsúlyuk nagyon közeli a levegőéhez, nem szoknak fel magasabb régiókba hirtelen, viszont a természetes légáramlás hatására bármilyen irányban, így felfelé is könnyen elmozdulnak, de „egy tömegben”, tehát a levegővel alkotott összetételük a kilépés helyétől számított 15 m-es magasságban is meghaladhatja az alsó robbanási határértéket.

Az övezethatárok felfelé tartó kiterjedése vizsgálatának fontossága különösen kidomborodik az 1,4—4 közötti relatív sűrűségű gázok esetében (e felett ugyanis a felfelé való kiterjedés egyenesen 1,25 m). Itt a határ 1,1 felett 4-ig (bezárolag: $\frac{d_r}{5}$)

Ez tehát $d_r = 1,1$ esetében 4,55 m-t

$d_r = 4$ esetében 1,25 m-t jelent.

Ha végignézzük ismét a közel 800 veszélyes anyag adatait $d_r = 2$ alatt (és 1,1 felett), mindössze a jelen cikk 1. táblázatába foglaltakat találjuk. Feltüntettem a képletből adódó felfelé terjedő övezethatárait is.

1. táblázat

Anyag	d_r	Övezethatár felfelé (m)
acetaldehid	1,52	3,29
butadién	1,9	2,63
butilén	1,94	2,58
cián	1,8	2,78
ciklopropán	1,45	3,45
etilalkohol	1,59	3,15
etilénoxid	1,52	3,29
kén-hidrogén	1,19	4,20
metilacetát	1,11	4,50
metiléter	1,59	3,15
metilklorid	1,78	2,81
propán	1,56	3,21
propilén	1,49	3,36

A megadott határokat vizsgálva, láthatjuk, mindössze két anyag van, amelynél ez az adat a 4 m-t meghaladja és hét, amelyek a 3 m-t.

Ha a $d_r = 2$, akkor az övezethatár felfelé pedig már csak 2,5 m vagy ennél kisebb lesz. Mit jelent ez a gyakorlatban?

— A maximum 4,5, de általában 2 m felfelé terjedő veszélyességi övezethatár felett, még ha a veszélyforrás A—1 besorolást követel is (azonban igen ritka eset, hogy az alsó robbanási határértéket elérő mértékű gáz- vagy gőzkoncentráció legyen je-

len állandóan vagy időszakszerűen), lényegesen előnyösebb kivitelű és olcsóbb villamos berendezések alkalmazhatók;

- a lámpatestek jobb fénytechnikai tulajdonságúak,
- a motorok, kapcsolók, elosztók, világítótestek stb. karbantartása egyszerűbb,
- a veszélyességi övezet függőleges határainak alapos átgondolása jelentős segítséget adhat a magasraktárak kialakításához.

A festékek, ragasztók, oldószerek „A” és „B” tűzveszélyességi osztályú alkotóelemei a nehéz (a levegőnél nagyobb relatív sűrűségű) gázok, gőzök közé tartoznak. A szükséges övezethatárok betartásával tehát olyan modern raktári felrakógépek is alkalmazhatók a tárolásukra, amelyek minimális élőmunka-ráfordítással kis alapterületeken igen nagy mennyiségeket fogadnak be. Ezeket a gépeket azonban nem gyártják robbanásbiztos kivitelben. Az alkalmazhatóságot a következő megfontolások támasztják alá:

- egy-egy raktározott egységben (dobozban, hordókban stb.) levő anyag kiömlése, a teljes tartalom elpárolgása is legfeljebb helyileg okoz robbanásveszélyt (l. a szabvány 2.431 pontját: A—3 besorolás), nincs utánpótlás, mint egy csővezeték meghibásodásakor,
- a kiömlött anyag csak a padlószintet gyűlhet össze olyan mennyiségben, amely elpárologva veszélyt okoz.
- a „jól szellőztetett” helyiség követelményei könnyen betarthatók.

1.2 Biztonság

A veszélyességi övezet térbeli kiterjedésének megállapítása természetesen elsődlegesen biztonsági okokból fontos.

Az előbbi példát nézve, hidrogén esetében a veszélyességi övezet határa felfelé $\frac{5}{d_r} = 71,5$ m. Bár így a szélsőségekre mutat rá, de bizonyára ebből jól érzékelhető, hogy nem elég csak az alapterületét megállapítani a veszélyességi övezetnek.

A két példa (ammónia és hidrogén) a veszélyességi övezethatárokkal kapcsolatban arra is felhívja a figyelmet, hogy az MSZ 1600/8—77 1. táblázat előírásainak betartása elsődlegesen jogi védelmet ad, s nem jelent egyúttal 100%-os műszaki biztonságot.

Újabb példát vizsgálva: nem állíthatjuk teljes bizonyossággal, hogy városi gáz ($d_r = 0,4$) környezetbe áramlásakor vízszintes irányban 15 $d_r = 6$ m-es távolságon túl már nem alakulhat ki robbanásveszélyes koncentráció (de az sem bizonyos, hogy 4 m-re a kiáramlási ponttól elhelyezett, egy vagy akár két villamos veszélyességi fokozattal enyhébb besorolást kielégítő villamos berendezés feltétlenül begyűjtje a kiáramló gázt, ugyanis nem biztos, hogy az égés három feltétele együttesen kialakul).

De az sem bizonyos, hogy egy nagy relatív sűrűségű gáz, pl. a kerazsin ($d_r = 5,5$), a táblázatban megadott vízszintes irányú, 3,75 m-es távolságon túl nem gyullad be (3 m-re az enyhébb védettségű villamos berendezéstől viszont feltétlenül begyullad).

Tehát, mint hangsúlyoztam, a táblázati előírásai jogi védelmet nyújtanak akkor:

— ha valaki az övezethatáron belül nem telepít oda meg nem engedett villamos berendezést, és az övezethatáron túl is a villamos létesítési szabványoknak megfelelő berendezést szerel, és a berendezések a szabályos üzemeltetés, karbantartás ellenére tüzet, robbanást okoznának (statisztikailag teljesen valószínűtlennek tekinthető, a szakirodalom egyetlen ilyen esetet sem említ!) a tervezőt, az üzemeltetőt általában nem terheli felelősség.

Rá kell viszont mutatnom a következőkre:

1.2.1 a tervező, az üzemeltető nem hagyatkozhat minden esetben kizárólag a táblázat adataira (ennyit jelent csak az előző mondat végén az „általában”).

Somlai László cikke is idézi a szabvány 2.62 pontjához fűzött megjegyzés szövegét:

„A 0,8-nél nagyobb relatív sűrűségű gáz vagy gőz veszélyességi övezetének vízszintes irányban mért határa elméletileg csak sik terepre vonatkozik. Különösen az 1-nél nagyobb relatív sűrűségű gáz vagy gőz, lejtős terep esetén, a megállapított vízszintes övezethatáron túl is okozhat robbanásveszélyt.

Ilyen esetben a veszélyességi övezethatár az 1. táblázatban (ezt ismerteti a cikk is) közölt értékeknél nagyobb lehet és külön megfontolás tárgyát képezi.”

1.2.2 az 1. táblázatnak az a gyenge pontja, hogy nem veszi figyelembe a gázok, gőzök hibahelyen való kilépésének sebességét (más szóval azt, hogy a nyomástartó rendszerekben, csővezetékben különböző nyomásokkal dolgozunk).

Ezt az elhanyagolást igyekszik kiküszöbölni, és egyben lehetőséget ad a „külön megfontolás”-ra, a NIMMI 57010/9—75 Vegyi, kőolaj- és gázipari villamos biztonságtechnika. Technológiai berendezések villamos veszélyességi övezetének meghatározása c. irányelv. A NIMMI 57010/9 mintegy alapfeltételként tekinti, hogy a gázok, gőzök nyomása 30 barnál (30,59 kp/cm²-nél) nagyobb legyen. Az MSZ 1600/8—77 F 7. függelékében — illetve Somlai László cikkében — ismertetett képlet pedig mindig gömbszerű veszélyességi övezetet tételez fel, annak ellenére hogy nehéz szénhidrogének esetében alkalmazzák elsősorban.

A három említett módszer közül (további módszerek is ismertek) azzal lehet számolni, amelyik a legnagyobb veszélyességi övezethatárt adja.

Az MSZ 1600/8—77 1. táblázatában adott övezethatárok általános alkalmazása mellett a következők szólnak:

— a másik két módszerrel meghatározott több száz számítás igazolja, hogy általában az 1. táblázat adatai adják a legnagyobb övezetet,

— a táblázat használata nem kíván hosszadalmas számításokat, csak megfelelő terv- illetve terepismertet birtokában némi gondolkodást.

Az a hátránya, hogy nem veszi számításba a magasabb nyomásokat, két tényezővel is ellensúlyozódik:

- nagyobb nyomásokon a létesítési és ellenőrzési biztonsági igények ugrásszerűen magasabb követelményeket támasztanak
- a falvastagságok,
- a korróziós kopás,
- a szerelvények minősége és megbízhatósága,
- a megfogások és megtámasztások,
- a biztonsági berendezések,
- az átvételi és az időszakos vizsgálatok stb. tekintetében,
- 10 bar felett a nem üzemszerűen, hanem valamilyen kár következtében kiáramló gáz, gőz 90—95%-os valószínűséggel azonnal begyullad, ellentétben a kisebb nyomásokon kiáramló gőzökkel, gázokkal.

Ugyanis magasabb nyomásokon

— a bekövetkező repedések, törések esetében igen nagy valószínűséggel keletkeznek mechanikus szikrák, akár a töréskor leváló anyagi részecskék súrlódásából, akár azok felizzásából a sebes áramlás következtében;

— a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes vagy a tűz és robbanásveszélyes gőzök általában igen jó szigetelők, tehát hajlamosak az elektrosztatikus feltöltődésre. A töltéskiegyenlítődéskor keletkező szikrák begyűjtik a nagy és az igen nagy szikraérzékenységgű anyagokat (az MSZ 16040/3 Sztatikus feltöltődések. Veszélyességi szintek c. szabvány).

Azt, hogy a gáz vagy gőz azonnali begyulladásra miatt előny, nem kell bővebben kifejteni. Ha még csak viszonylag kis mennyiségű gáz vagy gőz áramlott ki, begyulladásra nem okoz nagy rombolást. A veszélyelhárítás elsősorban a szerelvények lezárása, a további kiáramlás megakadályozása.

2. Gyúlékony poroknak nincs meghatározható veszélyességi övezetük. A por — szilárd részecske, bármelyik irányú kiterjedése nem haladja meg a 0,2 mm-t — nem engedelmeskedik a gravitáció törvényeinek, mozgását a Brown-féle törvénynek megfelelően végzi. Tehát: amíg a kis relatív sűrűségű gázok gyorsan felszállnak, a nagy relatív sűrűségűek leülepednek, így egy nagyobb terepben nem töltik ki annak légterét, a porok sokáig lebegve maradnak, és a hosszú idő után leülepedettek felkeverednek a legkisebb légmozgás hatására. Összehasonlítva a gázokkal, ahol a veszélyességi övezeten belül az „A” vagy „B” tűzveszélyességi gáz vagy gőz időszakos, vagy állandó jelenléte miatt az övezet teljes kiterjedésében (de azon túl nem!) számolni kell azzal, hogy a koncentráció növekedése megközelíti az alsó robbanási határértéket — holott előzőleg a légterében nem tudunk volna semmi jelentőséget mérni. A porok esetében, az esetleg csak egy kis mikrokörnyezetben, helyileg képződő veszélyes koncentráció elpuffanása okozta nyomáshullám ugyanis szinte láncreakciószerűen egész távoli, régen leülepedett porokat kavaráthat fel és alakíthat ki veszélyes koncentrációkat.

Poros környezetben, ha a technológia és az anyag természete megengedi, a legjobb megelőzés a nedves tisztítás (gondoljunk az eső levegőtisztító hatására). A robbanásveszélyes porok száraz elszívása körültekintő tervezést igényel. Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó porok környezetében történő villamos létesítési előírásokkal, kivéve a mélyművelésű bányákat, sem IEC-, sem KGST-szabványajánlás egyelőre nem foglalkozik.

3. „A” vagy „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt helyiségnél vagy szabadteréknél azt a részt tekintjük veszélyességi övezetnek, ahol a gáz- vagy gőzkoncentráció elérheti az alsó éghetőségi (robbanási) határértéket.

(Folytatás a 15. oldalon.)

A belorusz önkéntes tűzoltók konferenciája

1980 nyarán Belorusszia fővárosában, Minszkben tartották meg a belorusz önkéntes tűzoltók konferenciáját. Az ülésen hangsúlyozták és számadatokkal támasztották alá azt a nagy segítséget, amit az önkéntes tűzoltók nyújtanak a hivatásos tűzoltóságnak a tűzmelegelőzési és tűzoltási tevékenységben. Így pl. csupán Minszk és Vityebszk körzeté-

ben az önkéntes tűzoltók 632 esetben önállóan oltották el a keletkezett tüzeket. Az ülésen az is elhangzott, hogy a tűzoltóság társadalmi bázisának további szélesítésére, létszámuk növelésére van szükség. Ezzel együtt nagy gondot kell fordítani az önkéntesek rendszeres felkészítésére, folyamatos kiképzésére.

(Pozsarnoje Gyelo)

Egy évtizede az élen

A Berlin Hohenschönhausen peremkerületében működő önkéntes tűzoltóság már egy évtizede kivívta magának a legjobb tűzoltóság elismerő címet. A siker egyik oka talán az, hogy tagságának 85%-a fiatal. Így érthető, hogy nagyon jó a kapcsolat a helyi ifjúsági szervezettel és saját utánpótlásukat is onnan biztosítják. Az önkéntesek közül többen évről évre a tűzoltói hivatást választják, és így a kerületi tűzoltó-parancsnokságra kerülnek. Kapcsolatukat így sem szakítják meg az önkéntesekkel, szinte hazajárnak. A jövő feladatai közé tartozik továbbra is a kerületi tűzoltóversenyen való eredményes szerep-

lés, az újonnan felvettek alapos kiképzése, a jó együttműködés a kerület vállalati tűzoltóságaival. A képeken: az ifjú önkéntes tűzoltók felszereléseiket gondozzák, ismerkednek a gázálarc használatával. (Unser Brandschutz)

(Folytatás a 14. oldalról.)

3.1 „A” és „B” tűzveszélyességi osztályú helyiségeken belül (szabad téren ez azonnal magától értetődőbb) is vannak veszélyesebb és kevésbé veszélyes terek.

Egy terebben az ott végighaladó oldható, kötés nélküli, zárt csővezeték mellett minimális a veszély. A végponton levő tartály lefejtő csonkjától viszont a szabvány által megadott övezetben jelentős lehet. Pl. egy festékipari üzem xiloltartálya gömbcsapjától 4,10 m-es vízszintes irányban, szabad kifolyás esetén A-1 veszélyességi övezetet állapíthatunk meg.

3.2 A veszély mértékét igen alaposan mérlegelni kell. Ha a tárolt vagy felhasznált teljes anyagmennyiség elpárolgása esetén sem éri el a koncentráció az alsó robbanási térfogatszázalékot, akkor kis mennyiségről beszélünk.

Bizonyos gázok esetében azonban több nagyságrenddel az alsó robbanási határérték elérése előtt már súlyos életveszély léphet fel. Pl. ammónia esetén a megengedhető legnagyobb töménység (MAK érték) 20 mg/m³, az alsó robbanási határérték 16 tf⁰.

3.3 Az alsó éghetőségi (robbanási) határ elérését jól tervezett (és kivitelezett) szellőzéssel megakadályozhatjuk. Alkalmazzunk helyi elszívásokat, így a veszélyes anyag nem áraszthatja el a helyiség légtérét, s ezért a veszélyes övezet igen kis térre korlátozódik. Hangoljuk össze a robbanás ellen védő szellőzőberendezéseket a légzésvédelemre szolgáló szellőzésekkel.

Ha a robbanásveszélyt jelentő gáz, gőz egészségre is ártalmas, mindenképpen célszerű az egészségvédelmi szellőzéseket úgy kialakítani, hogy azok robbanás elleni védelemül is megfeleljenek.

A MAK értékek ugyanis általában több nagyságrenddel alacsonyabbak az alsó robbanási határértékeknél.

(L. a táblázatot)

2. táblázat

Anyag	MAK érték g/m ³	Alsó éghetőségi határérték g/m ³
aceton	0,2	60
ammónia	0,02	105
benzol	0,005	39
cián	0,0003	130
etilalkohol	1,0	67
etilacetát	0,2	75
kén-hidrogén	0,01	60
szén-monoxid	0,02	145
xilol	0,05	44

(Az arh-érték a gázok normál állapotára vonatkozik.)

4. A veszélyességi övezet csak a villamos berendezések létesítése szempontjából meghatározó. Tehát minden egyéb építési, létesítési kérdés tekintetében a mindenkor érvényes tűzvédelmi jogszabály és a vonatkozó szabványok (pl. MSZ 595 stb.) előírásai a döntők. Lehetséges, hogy egy helyiségben, ahol A-1 veszélyességi övezet is található, sok szempontból a többi tűzmelegelőző intézkedés jóval kevésbé szigorú, mint egy másikban, ahol a villamos besorolás csak A-2.

Gyetvai Iván

Farkas József önk. t.ú. ftórm. Hajdúszoboszlóról

A

falinaptára

HÉTFŐ	5	12	19	26	
KEDD	6	13	20	27	
SZERDA	7	14	21	28	
CSÜTÖRTÖK	8	15	22	29	
PÉNTEK	2	9	16	23	30
SZOMBAT	3	10	17	24	31

HÉTFŐ	2	9	16	23
KEDD	3	10	17	24
SZERDA	4	11	18	25
CSÜTÖRTÖK	5	12	19	26
PÉNTEK	6	13	20	27
SZOMBAT	7	14	21	28

HÉTFŐ	2	9	16	23	30
-------	---	---	----	----	----

HÉTFŐ	6	13	20	27	
KEDD	7	14	21	28	
SZERDA	1	8	15	22	29
CSÜTÖRTÖK	2	9	16	23	30
PÉNTEK	3	10	17	24	31
SZOMBAT	4	11	18	25	

HÉTFŐ	3	10	17	24	31
KEDD	4	11	18	25	
SZERDA	5	12	19	26	
CSÜTÖRTÖK	6	13	20	27	
PÉNTEK	7	14	21	28	
SZOMBAT	1	8	15	22	29

HÉTFŐ	7	14	21	28
-------	---	----	----	----

A Tűzvetélem
 valamennyi olvasójának
 eredményekben gazdag
 boldog új évet
 kíván!

1981

PÉNTEK	6	13	20	27	
SZOMBAT	7	14	21	28	
HÉTFŐ	6	13	20	27	
KEDD	7	14	21	28	
SZERDA	1	8	15	22	29
CSÜTÖRTÖK	2	9	16	23	30
PÉNTEK	3	10	17	24	
SZOMBAT	11	18	25		

HÉTFŐ	4	11	18	25	
KEDD	5	12	19	26	
SZERDA	6	13	20	27	
CSÜTÖRTÖK	7	14	21	28	
PÉNTEK	8	15	22	29	
SZOMBAT	2	9	16	23	30

HÉTFŐ	1	8	15	22	29
KEDD	2	9	16	23	30
SZERDA	3	10	17	24	
CSÜTÖRTÖK	4	11	18	25	
PÉNTEK	5	12	19	26	
SZOMBAT	6	13	20	27	

PÉNTEK	4	11	18	25	
SZOMBAT	5	12	19	26	
HÉTFŐ	5	12	19	26	
KEDD	6	13	20	27	
SZERDA	7	14	21	28	
CSÜTÖRTÖK	1	8	15	22	29
PÉNTEK	2	9	16	23	30
SZOMBAT	3	10	17	24	31

HÉTFŐ	2	9	16	23	30
KEDD	3	10	17	24	
SZERDA	4	11	18	25	
CSÜTÖRTÖK	5	12	19	26	
PÉNTEK	6	13	20	27	
SZOMBAT	7	14	21	28	

HÉTFŐ	7	14	21	28	
KEDD	1	8	15	22	29
SZERDA	2	9	16	23	30
CSÜTÖRTÖK	3	10	17	24	31
PÉNTEK	4	11	18		
SZOMBAT	5	12	19		

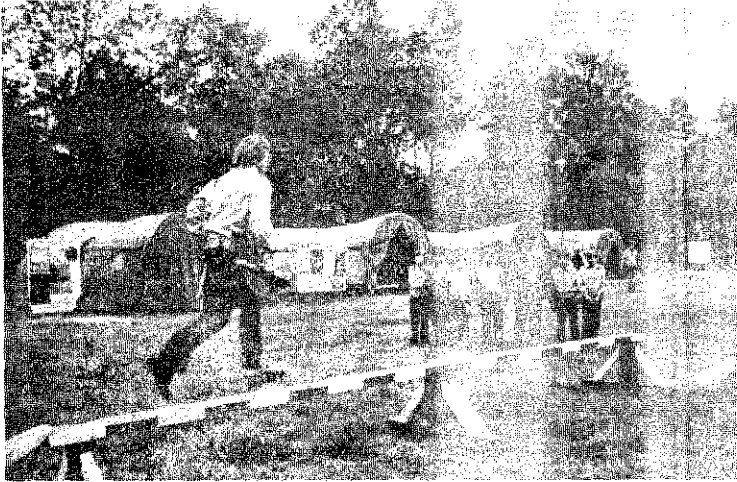
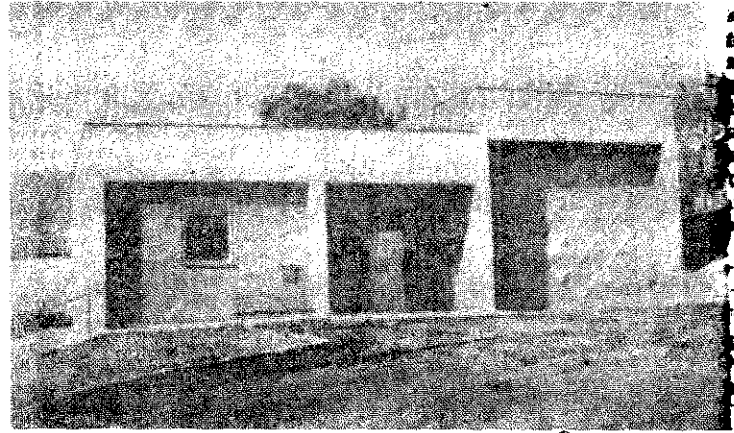
A koszecei járás ifjúsági önkéntes tűzoltórajainak tábort először rendezte meg a járási önkéntestűzoltó-szövetség a csestochowai vajdasági tűzoltóság segítségével. A sátrakat és a felszereléseket a lublincai tűzoltóság kölcsönözte, a tábori költségen pedig a gyerekeket küldő önkéntes tűzoltóságok osztottak. A tábor parancsnoka Ochmann Alajzey volt, aki 1947 óta tűzoltó, és nyári szabadságát áldozta fel a gyermekek neveléséért. Az elméleti és főleg gyakorlati képzési a tűzoltó-

parancsnokság beosztottai irányították. A gyerekeknek nagyon tetszett ez a romantikus kiképzési forma. Mint a képek is illusztrálják, komolyan vették a feladatokat és nagyon jól érezték magukat. A tábor eredményeképpen a koszecei, a strzabieniei, wierzbiei, sadowi és cieszawai önkéntes tűzoltók új, fiatal, jól kiképzett segítőkkel lettek erősebbek. Eppen ezért az önkéntestűzoltó-szövetség vezetői elhatározták, hogy ezentúl évente megrendezik a táborozást. (Stražák)

Új tűzoltószertárt adtak át a csehszlovákiai Zhorciban. Közel másfél év alatt épült fel, és 157 000 koronába került. A tűzoltók és a lakosság 4750

óra, 242 000 korona értékű társadalmi munkával járultak hozzá az építkezéshez.

(Pozárni ochrana)

Önkéntes tűzoltók mentési gyakorlata

A bécsi „Am Augarten” szálloda tragikus tüzesete tette időszerűvé, hogy az ausztriai Deutsch Wagram község önkéntes tűzoltósága mentési és tűzoltási gyakorlatot tartson a község egyik szállodájában.

A feltételezés szerint a tűz rövidzárlat következtében keletkezett a bár pincéjében, erős füstképződéssel kísérve. Hármán már nem tudtak kimenekülni. A riasztást követően két tartályos gépjármű-fecskenő és egy parancsnoki gépjármű vonult a helyszínre. A bevetésben részt vevő 24 ön-

kéntes tűzoltó közül egy felderítőegység légzőkészülékkel kézi fényszórával és nagy nyomású gyorsbeavatkozó sugárral behatolt az épületbe. A többiek ezalatt nyolc sugárral szereltek meg, és helyezték készenlétbe. A bentrekedt személyeket gyorsan megtalálták és kimentették. Az önkéntesek parancsnoka szerint a gyakorlat pontosan és gyorsan zajlott le, de megjegyezte, hogy igazi tűz esetén a jelenlegi erő kevésnek bizonyulna. A képer. az egyik szállodai alkalmazot kimentése látható.

(Brand aus)

A „Gigant” szovhoz a Szovjetunió egyik legnagyobb gabonatermelője. Önkéntes tűzoltósága tíz évvel ezelőtt alakult meg.

Ez idő alatt mindössze 12 esetben keletkezett tűz a körzetükben. A szovhoz önkéntesei minden esetben sikeresen

avatkoztak be, és nem volt szükség az állami tűzoltók riasztására. Felszereléseiket állandóan bővítik, így új szerelést kellett építeni. Képünkön a szovhoz elnöke és hivatalos tűzoltótisztek a terveket nézik át.

(Pozsarnoje Gyelo)

Október 16-án 12.21-kor a XVII., Cinti u. 34. sz. épület előtti utcárészen robbant az UD-16-99 frsz.-ú Zsiguli személygépkocsi. A robbanást követően a gépkocsi utasterének éghető részei lángba rúhtak. Vezetője (s egyben tulajdonosa) cán és kezén II. fokú égési sérüléseket szenvedett. A helyszínrre vonult XVII. keleti egységek 2 db 6 kg-os porralöltővel oltták el a gépkocsitűzet. A tűzkár 5—6 ezer forint volt.

A robbanás meg a tűz körülményeinek vizsgálataiban részt vettem. A majdnem agikus eset tapasztalatai indítottak arra, hogy a pébégáz üzemű hazai gépkocsik problémáiról szerzett információmról röviden tájékoztassam folyóiratunk olvasóit, egyben javasolom mindenkinek, akit illet, hogy minden a hasonló esetek megelőzésére.

Az energiaválság világjelenség. Nincs a földkerekségen olyan ország, ahol ma már kutatásnak új energiaforrásokat után.

Az autópár is megkísérli az alkalmazást; az egyre kevesebb s drágább benzint és olaj helyett az alkohol-, a fagáz-, a drogén-, a propán-bután, valamint az atomos meghajtású gépjárművek gazdaságos előállításával, valamint üzemeltetésével próbálkoznak.

Persze az aszfalton sincs új a Nap alatt. 20-ban Budapesten már bemutatkozott a faszenes, fagázos automobil. A II. világháború alatt magam is láthattam ilyen gépkocsikat. 1970-ben pedig Milánóban több alkalommal is földgázzal üzemelőt is látottam.

Igaz, a „rendes” üzemanyaggal működő gépjárművek balesetei és tüzei is gyakran árnylik a tűzoltóság beavatkozását. A fővárosban például 1980 I. félévében 249 esetben nyújtott segítséget a tűzoltóság zlekedési balesetek, illetve gépjárműtüzek alkalmával. Ebből 109 tüzeset, a többi közés és egyéb karambol volt. A közlekedési balesetek következtében tízen halak meg a helyszínen, száznegyvennégyen megsérültek, közülük négyen égési sérüléseket is szenvedtek. A tűzkár — a roncsolódásból származó károsodást nem szá-

molva — megközelítette az 1 millió forintot.

Olaszországban már akkor léteztek gáztöltő kutak. Akkor azonban még nem gondolhattam, hogy egy évtized múltán Budapest, sőt az egész ország egyik megoldandó tűzvédelmi problémáját okozza majd a gázautó, vagyis az ún. hibrid gépkocsi.

A gépjárművek 90%-a benzinüzemű volt és nem akadt közöttük egyetlen hibrid autó sem. A korábbi időkből sincs tudomásom gázüzemű autó balesetéről. Pontos adataim nincsenek ugyan, de óvatoss becslésem szerint a főváros területén több mint száz pébégázzal is üzemeltethető személygépkocsi van forgalomban. Az országban pedig néhány százra tehető a számuk.

Még elgondolni is szörnyű, milyen lehet egy olyan hárm-as-négyes karambol, ahol 11 kg-os vagy ennél nagyobb háztartási pébepalack is „részt vesz” az ütközésben. A gépkocsit meg a gépjárműforgalmat általában „veszélyes üzemnek” tekintik. A szabálytalanul szerelt, üzemeltetett pébégázautó viszont egyértelműen és fokozottan tűz- és robbanásveszélyes!

Néhány évvel ezelőtt, 1974—1975-ben a Fővárosi Autótaxi Vállalat üzemeltetett néhány, gázüzeműre átalakított Zsigulit. A kísérletben részt vett a fővárosi parancsnokság is. Olaszországban (Milánó, Bologna) és a hazai üzemeltetés során kedvező tapasztalatokat szereztünk, de a kezdeményezés és a kísérletezés abbamaradt. A folyamatos működéshez nélkülözhetetlen töltőállomás-rendszert ugyanis nem sikerült létrehozni. Az ilyen gépkocsikkal csak Budaörsön tankolhattak, s ez sok „üres” kilométert jelentett, és rontotta a gazdaságosságot. 1980-ban a Hungaroservice ISZ az olasz Tartarini cégtől beszerzett pébégáz-berendezést építette be néhány Zsiguliba. A fővárosi parancsnokság ezúttal is közreműködött a kísérleti gépkocsik és utasaik tűzvédelmének biztosításában.

A pébégáz-elpárologtató és -nyomás-csökkentő berendezés általában korlátlanul beszerezhető a nyugati államokban. Az ára kb. 300 dollárnak megfelelő deviza.

Minden bizonnyal nyugati turistaútján sok honfitársunk vásárolt ilyen berendezést. Az üzemanyagtartályt — külföldön szintén kizárólag nagynyomású acélpalackot — azonban már biztosan jóval kevesebben vásárolták meg.

A mai benzin- és pébégázárakat összevetve: egy személygépkocsi átlagosan 100 forint értékű benzint, viszont csupán 30 forint értékű pébégázt fogyaszt 100 km-en (Meg kell jegyezni, hogy a háztartási pébégáz ára államilag dotált, a világgiazi ára magasabb az említett összegnél.)

Az NSZK-ban kb. 50 ezer személygépkocsi üzemel gázzal, Hollandiában és Olaszországban pedig mintegy félmillió gázautó közlekedik. Nyilvánvalóan olcsóbbnak kell lennie az üzemeltetésének, és kifizetődő a „beruházási” költség is, hiszen ha nem így volna, nem vásárolnák meg a gázberendezéseket és a palackokat.

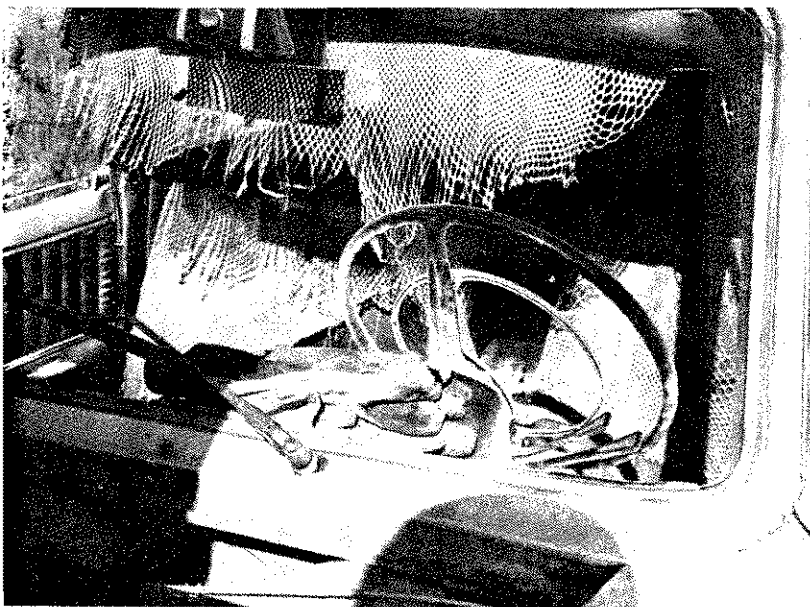
A gázüzemű gépjárművek nagyobb elterjedését inkább az üzemanyag-ellátó helyzet kiépítésének költségei hátráltatják. Az NSZK-ban jelenleg 50—60 gáztöltő üzemel.

Az említettek alapján tehát nem véletlen a hazai autósok ilyen törekvése sem. Ha ma még nem is nagy jelentőségű a probléma Magyarországon, holnap azzá válhat. A katasztrofális balesetek és tűzesetek valószínűsége a pébégázüzem elterjedésének (az ún. „fekete üzem módnak”) mértékétől is függ.

A pébégázos autót külsőleg azonos a „normál” benzinüzemű gépkocsikkal! Tulajdonosai a csomagtartóban helyezik el a pébégázt. (A hazai 11 kg-os háztartási pébepalack használatát a közúti forgalomban — véleményem szerint — rendkívül veszélyes!)

A speciálisan erre a célra készített acél- vagy alumíniumöntvény palackok méretei, alakja és rögzíthetősége alkalmazkodnak a kocsi típusok csomagtereihez. A lényeg, és ez a gyártó országokban biztonsági követelmény is, hogy 175 bar nyomásig robbanásbiztosak. A gáz nyomása a palackokban 12—22 bar. A palackból részben fix, részben flexibilis vezeték a gáz

Zsiguli személygépkocsi a robbanás után

Oroszi József tű. őrm. felvételei

1980. november 25-én reggel aligha sejthették a fővárosi tűzoltók, hogy hamarosan az év legsúlyosabb tüzesetével kell megbirkózniuk. 9.43-kor jelentették a fővárosi parancsnokság hírközpontjának, hogy raktártűz keletkezett a Ganz Villamossági Művek (Budapest II. kerület, Lövőház u. 36—39.) egyik épületének V. emeletén. A tűzjelzés alapján I-es, kiemelt riasztást rendeltek el.

Elsőnek az I—II—XII. kerületi parancsnokság gépjárműfecskenődje érkezett ki. A tűzoltási és szolgálati főelőadó 9.49-kor III-as, majd 9.50-kor IV-es riasztást rendelt el. A közben kiérkező 2. sz. tűzoltási csoport vezetője átvette a tűzoltás vezetését.

Tíz kerületi parancsnokság gépjárműfecskenődi és különleges tűzoltó-gépjárművei vonultak a kárhelyre. Az állami egységek kiérkezésekor sűrű füst áramlott ki az üzemépületből, és lángolást tapasztaltak. Az I/1-es gépjárműfecskenődtől föld alatti tűzcsapra állították, és a középső lépcsőházban alapvezeték szerelését kezdték meg az V. emeletre. A további felderítést sűrített levegős készülékben, vízsugárvédelem alatt hajtották végre.

Az 1. sz. tűzoltási csoport Totzl Károly tű. alez. vezetésével 9.56-kor érkezett a kárhelyre. A felderítés, majd a tűzoltás vezetésének átvétele után 10.12-kor

a következő visszajelzést adta: „A tűz V-ös és ezen felül teljes létszámmal további négy gépjárműfecskenődi riasztása szükséges.

— A tűz az V. emeleten már 60×20 m-es alapterületre terjedt ki. A Készülékgyár ablakain kicsapó lángok veszélyeztették a 10 m-re levő Transzformátorgyárat, ahol nagy mennyiségű olajat is tároltak.

— Az égő épület Kis Rókus utcai lépcsőháza alól egy 40 tonnás olajszállító vasúti tartálykocsit kellett sürgősen eltávolítani, már égő anyagok hullottak rá.

— Tömény, mérgező füst árasztotta el az épület belsejét, a műanyagok égésekor klórgáz szabadult fel. Növelte a veszélyt, hogy az épületben nagyobb mennyiségű izotópot is tároltak.

— A tűz alatti és feletti szinteken hatalmas árukészlet volt veszélyben.

— Félt volt, hogy a monolit vasheton vázas épület nem áll ellen a jelentős tűzterhelésnek.

A körülményeket mérlegelve a tűzoltásvezető a következő intézkedéseket tette:

— Miután a tűz a Készülékgyár É-i részére korlátozódott, ezért a középső lépcsőházon felhatolva 3, a Kis Rókus

utcai pedig 4 alapvezetékét fektet két oldalról kell támadni a sugarakkal. A Kis Rókus utcai lépcsőházba való behatolást gátolta, hogy a bejárati ajtó vaspánttal és lakattal volt lezárva. Az akadályt kézi bontóeszközzel távolították el.

— A három gépezetes tolólétra felállási helyét rajzunk szemlélteti.

— Az épületben tartózkodó valamennyi tűzoltó sűrített levegős készülék felvételre kapott utasítást.

— A főcsapás iránya az épület É-szárnya felé volt. A tűz fölötti szinteken meg a többi veszélyeztetett épületresz is sugarakkal védték.

A tűzoltási csoport 11.15-kor a következő visszajelzést adta rádióan a hírközpontnak: „20 E és 2 létrasugárral a tűz körülfatartottuk.”

A tűzoltás döntő mozzanata volt, hogy Totzl alez. vállalta a kockázatot, miye felülbírálta azt a szakértői vélemény: hogy az épület minden pillanatban összedőlhét, s ezért azonnal vissza kell vonulni. (28 cm-es szerkezeti elmozdulás hivatkozta, ez azonban nem igazolódott be.) A rendkívül erős hőterhelés miatt valóban nagy volt a kockázat, de tények a tűzoltásvezető döntését igazol-

cseppfolyós fázisban jut a motortérbe, az elpárolgató, szabályozó berendezésbe, innen pedig gázfázisban a megfelelően gyártott, illetve átalakított porlasztóba (karburátorba).

A pébüzemanyag-vezeték biztonsági követelményei: a nyomásállóság és ellenállás a szénhidrogénnel szemben. (Nagyon lényeges az utóbbi is, mert a háziilag szerelt gázos autók jelentős részében valószínűleg nem ún. olaj- és benzin-állós nyomást bíró gumitömlőket, vezetékeket használnak!)

Az üzemanyag-vezetékek (a benzin- és a gáz-) általában párhuzamosan haladnak a gépkocsi utasterén kívül (alatta) a motortérben, a benzin a benzinszivattyún (AC pumpán) át jut a porlasztóba, a cseppfolyós pébégáz pedig az elpárolgató, sza-

bályozó berendezésbe, onnan a porlasztóba és a motor hengereibe.

A cseppfolyós pébégáz elpárolgatatására a motor hűtővizét használják fel. Műszaki és biztonságtechnikai okból egyaránt szigorú követelmény, hogy a gyártó cég szerelési előírásai szerint a megfelelő helyre szereljék fel az elpárolgatót és szabályozó berendezést. (Nem célszerű, nem is szabad a termosztát előtti nem hőfokszabályozott vizet közvetlenül a motorblokkból juttatni az elpárolgatóba.)

Ebből következik, hogy a „hideg” autó csak benzinnel indítható. Csak az üzemi hőfok elérése után lehet átkapcsolni a pébüzemre.

A részletes technikai szerelési követelményeket nem ismertetem, mert a céloom a veszélyre figyelmeztetés, és nem az,

hogy cikkem alapján — a külföldön vásárolt berendezésének beszerelésével — valaki is megpróbálkozzék otthon a saját vagy más kocsijának gázüzemre való átalakításával.

A gázzal hajtott gépkocsik előnye még a korábban fejtegetett gazdasági előnyökön túl:

— Tökéletes üzemanyag-elégetés, a kipufogó gáz szénmonoxid-tartalma a benzinüzemhez képest 90%-kal alacsonyabb (A nitrogén-oxidok valamivel magasabb %-ban vannak benne, mint a benzinüzemben.)

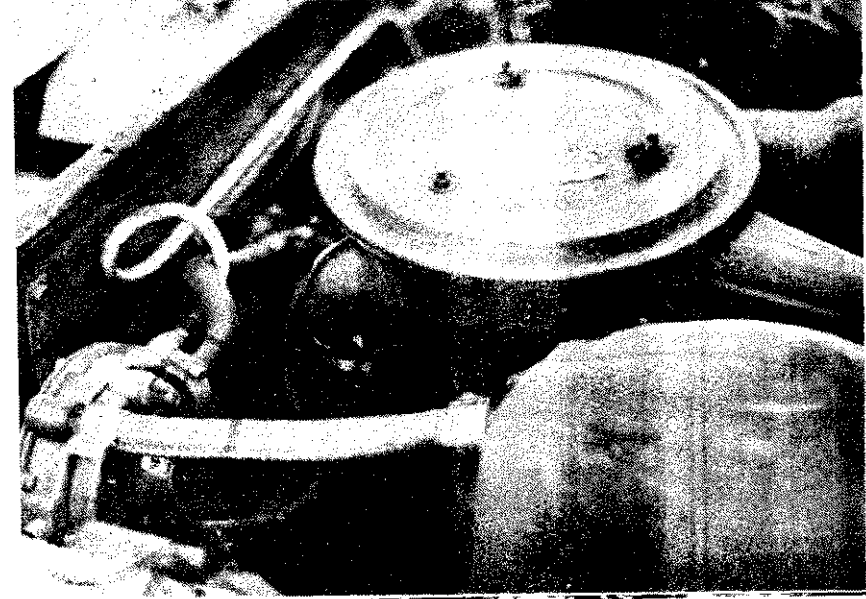
— Az oktánszám 100 körüli. Nincs szükség ólomadalékok használatára.

A környezeti szennyeződés lényegesen kisebb, mint a benzinüzem esetében. Végző konklúzió: a pébégázautók (hibrid kocsik) használata, ha a gyártás, illetve a: átalakítás szakszerű, a felhasznált alkatrészek (palack, csővezetékek, nyomáscsökkentő-szabályozó berendezés stb.) biztonságtechnikailag kifogástalanok, nem veszélyesebb, mint a benzinüzeműeké. Környezetvédelmi és gazdasági előnyei miatt még kívánatos is volna az elterjedésük.

Hazánkban azonban egyelőre nincsenek meg a pébégáz mint gépkocsi-üzemanyag felhasználásának feltételei. Az illetékes hatóságok ezért nem engedélyezték a pébégáz ilyen célú felhasználását (a közelmúltban volt erről szó a tévé műsorában).

Remélem, olvasóink közvetítésével leírtak széles körökhöz eljutnak, és a háztartási pébepalackok ott maradnak, illetve oda kerülnek vissza, ahová valók.

Rácz József
tű. őrgy.

A nyomáscsökkentő berendezés

Az épület égése 10 órakor

...ák. Ha visszavonja a sugarakat az épületből, milliárdos kár keletkezett volna. Természetesen állandóan figyelemmel kísérte az épületszerkezet viselkedését, s ennek alapján remélhette, hogy ha gyorsan és nagy erővel sikerül beavatkozni, akkor nem érheti végzetes károsítás a tartószerkezetet.

12.12-kor megnyugtató visszajelzés

érkezett: „20 E és 3 létrasugárral lefeketítettük a tüzet.” A bevetésben részt vevő tűzoltók megfeszített munkát végeztek, és nagyszerű helytállásról adtak tanúbizonyságot. Volt kiről példát venni, hiszen a legkritikusabb időszakban a tűzoltásvezető mindvégig az első vonalból irányította a beavatkozást. Eközben gyakran kellett váltani a sugárvezetőket. Az utómunkálatok hosszú időt vettek igénybe. Az utolsó egység november 26-án 6.04-kor adta át a kárterületet a vállalati tűzoltóságnak és vonult be állomáshelyére. A tűzoltás során szerencsére személyi sérülés nem történt. 154 tűzoltó 19 gépjárműfecskeendővel és 11 különleges gépjárművel vett részt a párját ritkító erőpróbát jelentő bevetésben.

A Ganz Villamossági Művek Készülékgyárának épületét 1947-ben létesítették. 111x23 m alapterületű, magassága 37,8 m. A monolit vasbeton vázas épület két oszlopsorral három hajóra van osztva. A középső hajóban szintosztással megfelelték az emeleteket, s itt öltözőket, irodákat és raktárakat alakítottak ki. Az emeleti belmagasság 5,8 m, az osztószinteké 2,9 m. Az V. emelet szintjén helyezték el a segédanyagraktárt. Itt konténerekben, fémállványokon mintegy 100 tonna éghető anyagot tároltak (gumitömítést, filcet, szivacsot, parafát, textilbakelit, kenderkőtelet stb.). A tűz ezen az emeleten a teljes raktárterületre (kb. 1400 m²) kiterjedt, és megsemmisítette az ott tárolt anyagokat, a homlokzati ablakokon kicsapódó lángok pedig veszélyeztették a

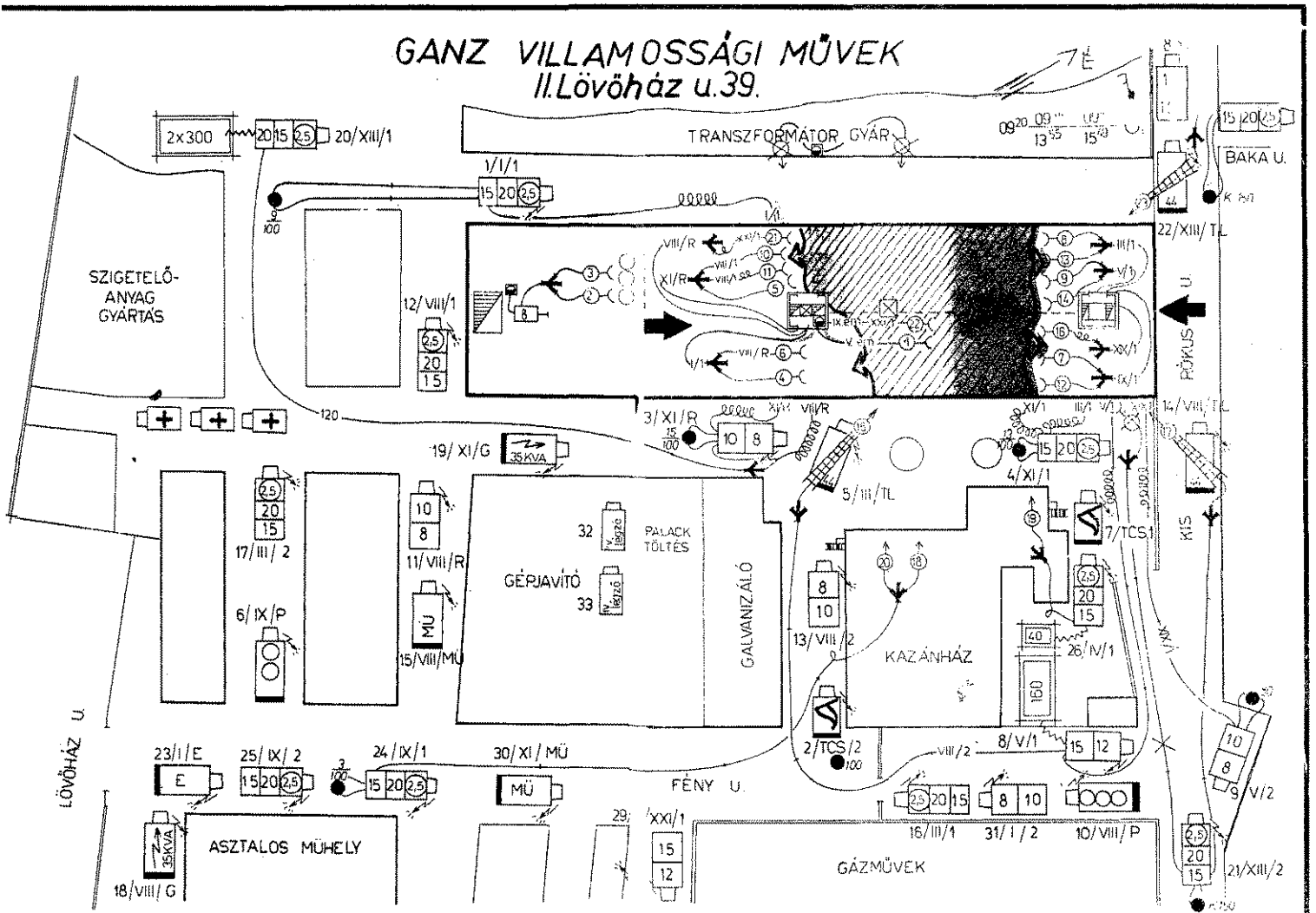
Tűz- és káresetek

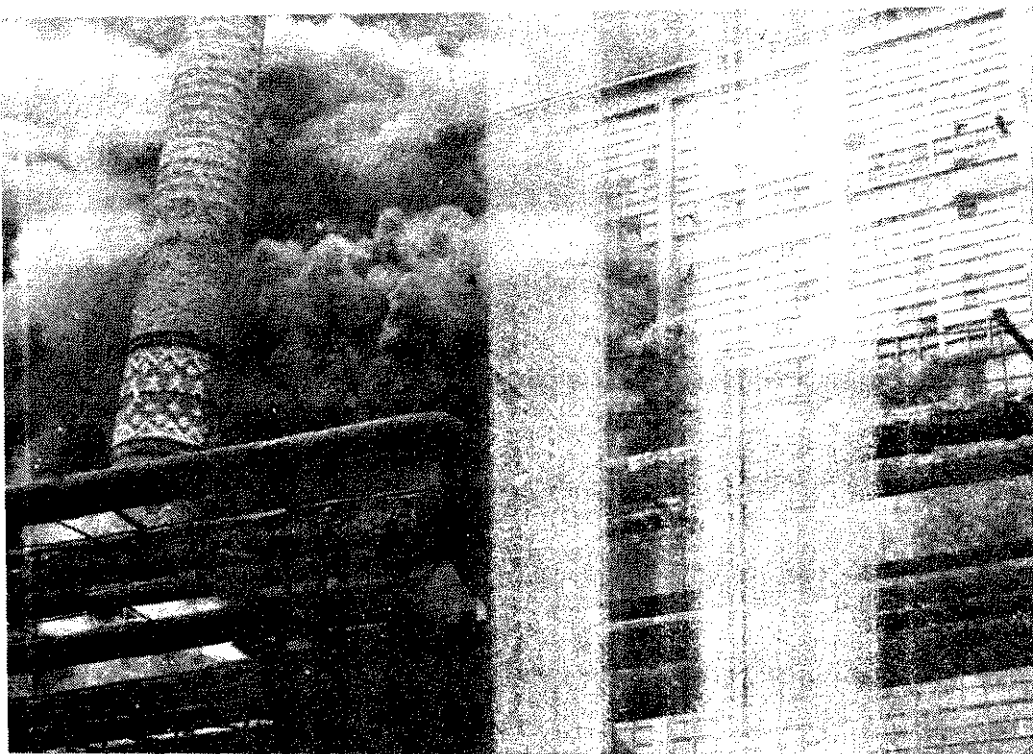
Működésben az első sugarak

felsőbb szinteken levő műhelyek és gyártócsarnokok berendezéseit.

Leg lángvágást végeztek

A töalmási Lenin Mgtsz dolgozói a tüzeset időpontját megelőzően a Készü-

léggyár épületgépészeti rendszerének felújítási munkáit végezték. Írásos engedélyük november 19—29. között volt érvényes. Az engedélyt a vállalat tűzvédelmi vezetője is láttamozta. (Meg kell jegyezni, hogy az engedélyt kiadó csoportvezetőknek nem volt hegesztői képesítése és tűzvédelmi szakvizsgája sem.)

November 25-én kb. 8.30-kor kezdték meg a munkát. A kondenzvíz-csővezeték több helyen történő elvágását kapták feladatul. A második lángvágáskor a munkát végzők — állításuk szerint — már füstöt észleltek, de ennek ellenére újabb csővágást kezdtek el. Ezt azonban nem tudták befejezni, mivel az alattuk levő szintről a homlokzat külső, üvegezett fala mentén már lángok törtek fel.

A tűz keletkezési ideje 9.30-ra tehető. Észlelését követően a vállalati dolgozók az ott levő porral oltó készülékekkel kísérelték meg a beavatkozást, de a rendkívül gyors tűzterjedés miatt ez nem járhatott eredménnyel. A tűz keletkezése és jelzése között körülbelül 15 perc telt el. A riasztott vállalati tűzoltóság az emeleti falitűzcsapról szerelt E sugárral is próbálkozott, de ekkor már a tűz olyan mértékben terjedt ki, és a füstképződés is olyan intenzívvé vált, hogy el kellett hagyniuk a helyiséget.

A tűz kitörése a kazánház felőli oldalon

Eddigi megállapítás szerint lángvágás okozta a tüzet. A födémáttörés és a felszálló csővezeték közötti résen a vágási ömledék lehullott, és meggyújtotta az alatta levő szinten tárolt mintegy 150 kg-nyi habszivacsot, majd az égés áterjedt az egész raktárra.

A tűzkár az előzetes felmérés szerint 190 millió Ft, ebből 149 millió a megsemmisült segédanyagok és alkatrészek értéke.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság büncselekmény alapos gyanúja miatt (közveszélyokozás) eljárást indított, ennek eredménye cikkünk írásakor még nem ismeretes.

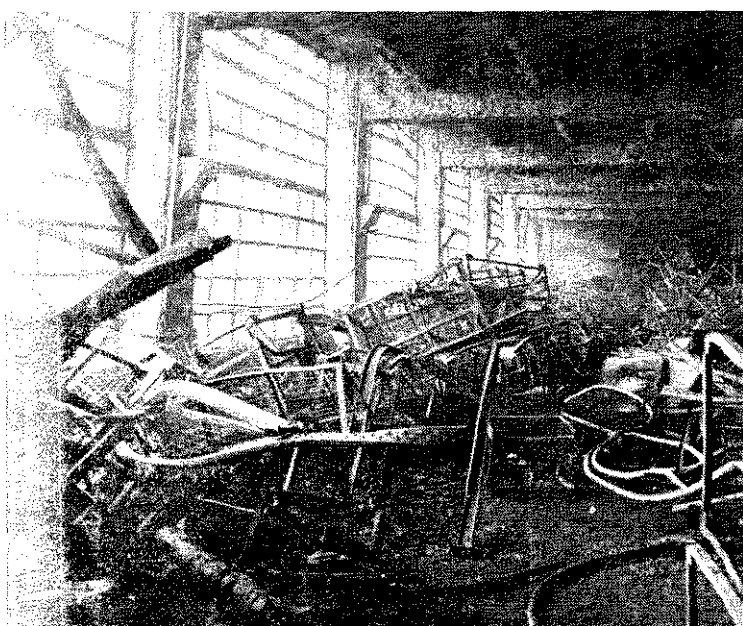
Az utolsó lángvágást itt végezték. A cső és a födémáttörés közötti rést a nyíl mutatja

Soltész Tamás

Fotó: Nagy László t. őrm.
Budaházi László t. őrm.

A kondenzvízeső V. emeleti közeli képe

A teljesen kiégett raktár

Tűzfőtűz

a 2. sz. Gyermekklinika

November 13-án 8.56-kor a IX. kerületi parancsnokság tűzoltási és szolgálati főelőadója, aki az elektromos tűzhöz riasztott IX/1-es fecskendő beosztottaival érkezett a kórhelyre, rádióon jelentette: ranszformátor ég a klinika pincéjében, orral oltó gépjárművet kér a helyszínrre.

A hírközpont riasztotta a IX. kerületiek CSD 707-es porraloltóját, s az 1. sz. tűzoltási csoport vezetője, Totzl Károly ő. alez. utasítására egy Tolbuhin körüti áreset színhelyéről a klinikához vonulatta a 2. sz. tűzoltási csoportot, a XI/roamszert, állomáshelyéről pedig az V/2-s gépjárműfecskendőt.

A TŰZTŰZTŐK FELTÁRÁSÁNAK

8.59-kor újabb visszajelzés érkezett. Ezerint a pincéből feltörő füst elárasztotta az egyik épületrész lépcsőházát és órtermeit, s emiatt biztonságba kell hevezni az itt ápolat kis betegeket. A tűz-es. Ennek alapján a hírközpont további négy gépjárműfecskendőt és egy gerátorszert riasztott.

9-kor a 2. sz. tűzoltási csoport vezetője viddel kiérkezése után átvette a tűzoltis vezetését. Utasítására a XI/roham eg az V/2-es fecskendők beosztottai megkezdtek a gyerekek átszállítását a linika füstmentes épületszárnyába.

A IX. kerületi tűzoltási és szolgálati előadó azt a parancsot kapta, hogy 12 g-os porraloltókkal szüntettesse meg a mggal égést, a IX/1-es fecskendőről szeáltessen 1-1 por- és E sugarat, és tarti készenlétben őket.

9.05-kor a TV az Elektromos Művek szakemberének kiküldését kérte. A kórhelyre kivonult a VIII/roham szer meg az 1. sz. tűzoltási csoport is. 9.06-kor a TV tasítására a porral oltó készülékeket a ajárához hozták, és a VIII/1-es meg a I/1-es fecskendő beosztottai légzőkészükben várakoztak a további parancsra.

9.10-kor Totzl alez. a pinceablakon keresztül hatolt be a tűz színhelyére. Felérítés és a TV jelentésének meghallgatsa után megállapította: az inverter-ramátkapcsoló) helyiséget nem tudják szűltségmentesíteni, a 12 kg-os porraloltókkal pedig nem lehet megfékezni a tűzet.

Átvette a tűzoltás vezetését és újabb orsugarat szerelgetett a IX/porraloltóról. tasította a 2. sz. tűzoltási csoport vezetőjét, hogy a két porsugarral oltsa el a tűzet, és biztosításra helyezze nyomás alá E sugarat. Ehhez rendelkezésére álltak a IX/1 és a VIII/roham beosztottai.

A 2. sz. tűzoltási csoport háttérparancsnoka a TV utasítására folytatta a veszélyeztetett terület ellenőrzését, állandó kapcsolatban tartott az orvosokkal és irányította a gyerekek mentését. Ebben a

XI/roham, valamint a V/2-es és XI/1-es fecskendők beosztottai vettek részt.

BEVÉTEKES KÖZVETÍTÉS

9.16-kor Totzl alez. visszajelzett: „A tűz továbbra is 2-es.”

Megérkezett az Elektromos Művek szakembere. A klinika műszaki vezetőjével együtt kijelentették: végrehajtották az áramtalanítást, de az inverter meg a kapcsoló továbbra is feszültség alatt van, miután a berendezést ellenáramban tápláló 380 V-os akkumulátortelepet a tűz és a füst miatt nem lehet leválasztani.

A klinika orvosai közölték: az áramkimaradás maximális ideje 1 óra lehet, ennél hosszabb idő a lehető legsúlyosabb következményekkel járna.

A nagy teljesítményű porsugarak lekötötték az égésterméseket és ezzel jelentősen csökkentették a kétemeletes épületszárny fűsterhelését, de az égést csak szakaszosan szüntették meg, mivel az áram visszagyújtotta a berendezést.

A TV, mérlegelve a rendkívüli helyzetet, utasította a háttérparancsnokot, hogy 12 bar nyomás alá helyeztesse a már megszerelt E sugarat, minthogy a veszélyes és szűk helyen váltakozva porral és vízköddel fognak beavatkozni. A 12 baros nyomás az oltás biztonságát szolgálta. A feszültség alatt álló égő berendezés kombinált oltása igen veszélyes feladat volt, ezért a porsugarakat parancsnoki irányítással vetették be, az E sugarat pedig a VIII. kerületi tűzoltási és szolgálati főelőadó működtette.

A VÍZKÖZSÉG

A víz sugar hatására erőteljes durrogással és lángfelcsapódással reagált a berendezés, a hő- meg a fűsterhelés viszont rohamosan mérséklődött. (Itt jegyezzük meg, folyóiratunk már közölt leírást arról, hogy pontosan megszabott biztonsági rendszabályok betartásával a szovjet tűzoltók indokolt esetben vízzel is oltanak áram alatt álló égő berendezést, és ipari célokból hazánkban is évek óta locsolnak vízzel nagyfeszültségű villamos szerelvényeket.)

9.26-kor sikerült lefeketíteni a tüzet, addig már 36 gyereket helyeztek biztonságba. Ezt követően a TV utasítására áramtalanították a veszélyeztetett területet, és a fővezeték átvágásával leválasztották az akkumulátortelepet.

9.55-kor befejezték a tűz oltását, és már a további 23 kis beteg is biztos helyen volt. A sikeres oltás eredményeként, a pince kivételével, jóval a „határidőn” belül újból működhetett a klinika áramszolgáltatása.

Gádor Róbert

Fotó: Nagy László
tű. őrm.

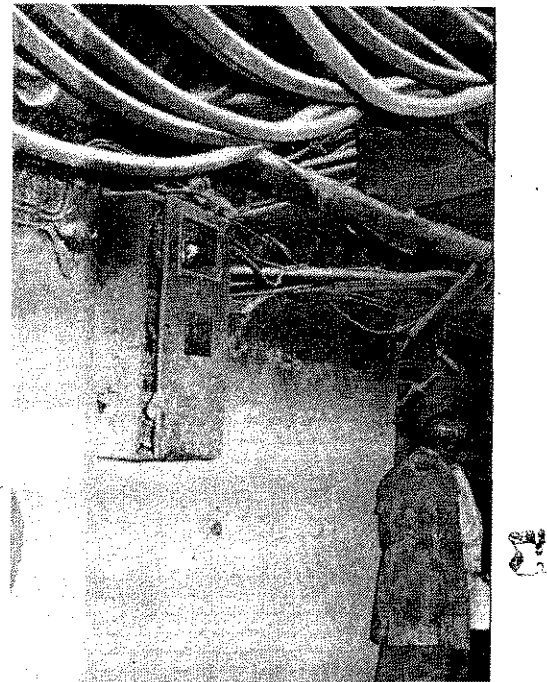

Behatolás az épületbe

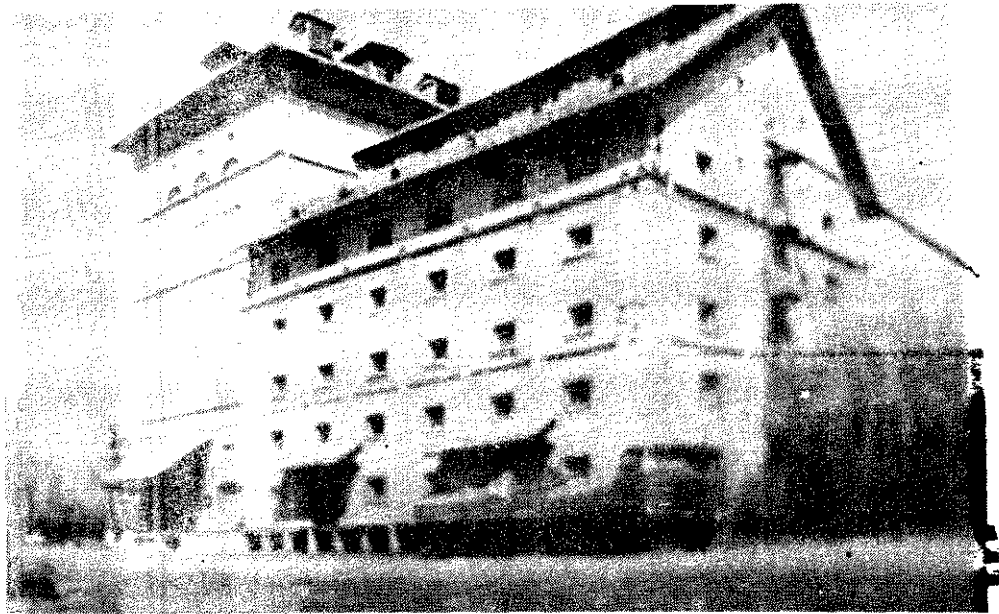

Elszállítják a veszélyeztetett épületszárnyból az inkubátorban elhelyezett csecsemőket

Az inverter, amely oly sok gondot okozott

Kigyulladt a Gluzek Gyula elevátormagtár

A Gluzek Gyula elevátormagtár tűz előtti képe (repro)

A mezőkovácsházi parancsnokság hírközpontjában október 30-án 10.48-kor rögzítették a jelzést, amely szerint megyénk legnagyobb állami gazdaságának hibridüzeménél az elevátor-nagymagtárban kigyulladt a silórész legfelső szintje. A terménytárolásra szolgáló siló- és magtárépület európai híru muzeális érték. A tárolási igényeket még manapság is kielégítette, s a Mezőhegyesi Állami Gazdaság egyik legnagyobb terményraktárbázisai közé tartozott. Jellemző a tűzterhelésre, hogy a megsemmisült magtárrészben 457 m³ faszekeret volt beépítve.

Az 1888-ban eklektikus stílusban épült létesítmény tervezőjéről és egyben építészvezetőjéről a Gluzek Gyula elevátormagtár nevet kapta. A beépített emelő, szállító, és rostáló gépi berendezés meg a tárolási technológia megoldása annak idején világszabadalomnak számított. A hat emelet magas, ümlesztett termény tárolására alkalmas 12 db silórész befogadóképessége 300 vagon volt. A szállítórendszer óránként 221 tonna terményt továbbíthattott. Beleszámítva a pincét is, a hétszintes magtárrész 260–280 vagon magtermény kezelésére és tárolására adott lehetőséget. A magtár az építés időszakában annyira korszerű volt, hogy később még két, hasonló jellegű — de kisebb — ugyanilyen magtárát építettek Franciaországban. A fa építőanyagot Erdély híres vörösfenyőerdőiből szállították Mezőhegyesre.

A siló és magtár külső határoló fala téglából, a belső tartó- és szintelválasztó része, továbbá a silóban és a magtárban létesített természetes feljárók (1-1 db), valamint a tetőszerkezet faragott és fűrészelt vörösfenyőből készültek. Tetőfedésre kisméretű (ún. szabvány) palát al-

kalmaztak. A silókat és a felvonó gépészeti egységét magába foglaló épületrész 14×14 m alapterületű és 37 m magas, a magtárrész pedig 23×18 m alapterületű és 23 m magas. A siló- meg a magtárépület-részben a hatodik — legfelső — szintig érő külső vaslétra van beépítve, és szintenként szabályos vészkijáratokat létesítettek. Tűzoltás céljára 50 m³-es víztároló áll rendelkezésre. A létesítménytől 1460 m-re gyakorlatilag kimeríthetetlen vízforrás — élővízcatorna — található.

A létesítmény jellemzőit, a tűzoltáshoz szükséges vízszervezési lehetőségeket a tűzoltási tervből és a taktikai gyakorlatok kapcsán jól ismertük, ezért az elsődleges intézkedéseket — amelyek az egész tűzoltás eredményességét alapjaiban meghatározták — ezek tudatában tettük meg.

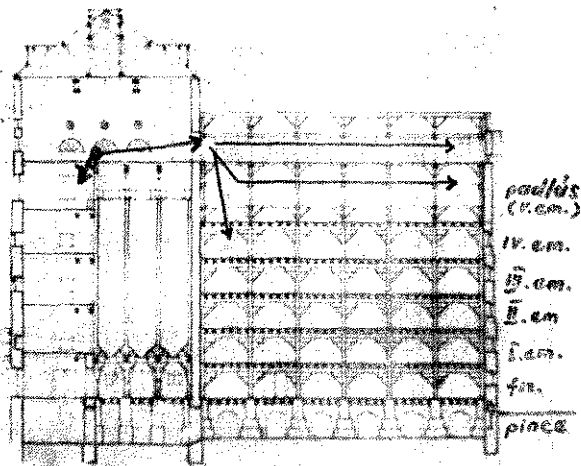
A mezőkovácsházi parancsnokság szolgálati és kiképzési főelőadója ezért a tűzjelzés adatainak értékelése alapján azonnal III-as kiemelt riasztást rendelt el. Három perccel a vonulócsovegység után, 11.08-kor személygépkocsival a helyszínre érkezett a járási parancsnok is, majd a felderítés alapján átvette a tűzoltás irányítását és a riasztási fokozatot IV-es kiemeltre módosította.

Az első állami egység kiérkezésekor a silóépületrész teljes terjedelmében égett,

a legfelső szinten, a tűzfalon a szállítószalagnak a magtárrészbe való átvezetésére létesített falnyíláson át a lángok már áttértek a magtár padlásterére és a IV. emeletre.

Egységeink először az 50 m³-es tárolóvizének felhasználásával 3 db E sugárral a magtár III. és IV. emeletén avartkoztak be, és megkezdték a távolsági vízszállításához szükséges szerelést.

A tűzoltási és szolgálati csoportvezetővel és a megyei tűzvizsgálóval 11.40-kor érkeztem a helyszínre. Ekkor a silóban és a felvonó-épületrészben már minden emeletszint leszakadt, s a tetőzet is leégett. A tűz kiterjedt a magtár legfelső — padlásteri — szintjének és IV. emeletének teljes területére, valamint égett a III. szinten a siló felőli oldalán a földmérés is. A magtár tetőzete kétharmad részben le volt szakadva. Minthogy a távolsági vízszállításához szükséges alapvezetékek szerelése még nem fejeződött be, a magtár padlásteri részén és a IV. emeleten a 3 E sugár nem volt képes hatékony beavatkozásra, ezért a III. emeletre is áttérjdt tüzet oltották, és egyben igyekeztek velük megvédeni a veszélybe került további épületrészeket. A tűzoltás irányításának átvétele után vezetésű tőrszert szerveztem, majd a rendelkezésre álló erőkkel és eszközökkel

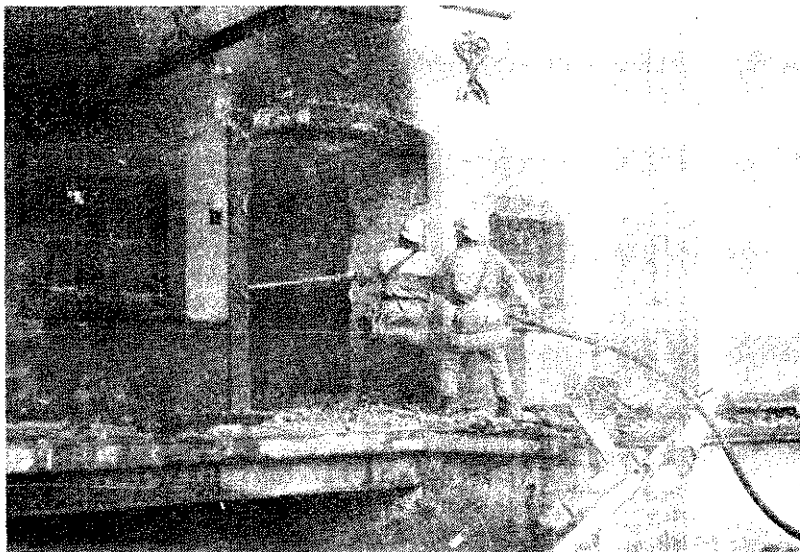

Az épület metszetrája (repro)

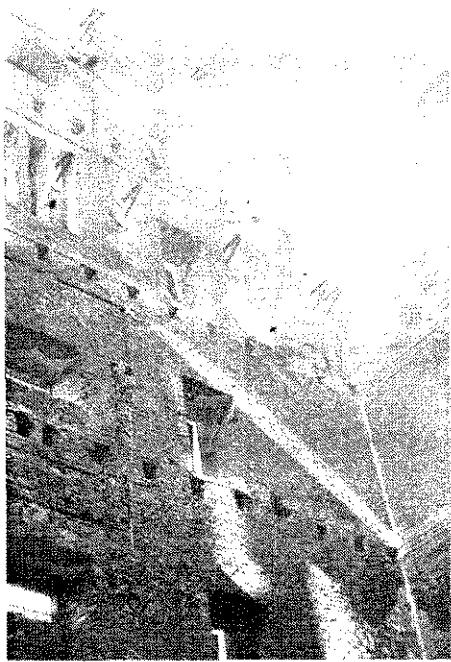

Működésben a létrasugár

Tűzoltás a siló-részben

gett
j

15.00, végleges oltása pedig 16.20-kor fejeződött be, az utómunkálatok október 31-én 7.30-ig tartottak, de november 3-ig folyamatos felügyelet vált szükségessé.

A tűz következtében 2 460 872 Ft termény-, 113 772 Ft göngyöleg-, 1 124 130 Ft épület-, 387 800 Ft állóeszköz-, 9680 Ft fogóeszköz- és 192 450 Ft csávázószerkár keletkezett. A közvetlen anyagi veszteség összesen 3 673 900 Ft, a megmentett érték 3 523 000 Ft volt.

Eddigi megállapításunk szerint a siló- és terményfelvonó-épületrész legfelső szintjén a felvonóberendezésben bekövetkezett sűrűlódás okozta a tüzet. Október 30-án reggel 7-től ugyanis terményfelvonást végeztek, közben 8.30-kor a dolgozók reggeli-szünetet tartottak, s ezért leállították a terményszállító berendezést. Pár másodperc elteltével ismét bekapcsolták a felvonórendszert működtető villanymotor kapcsolóját, de nem kísérték figyelemmel a szállítórendszer működését. Amikor 10.15-kor folytatni akarták a terményfelvonást, már észlelték a bekövetkezett rendellenességet, a füstöt és a tüzet. A nagymérvű tüzterjedésben kétségkívül szerepe volt a késői észrevételnek és jelzésnek is. A keletkezési ok egyértelmű tisztázására szakértőt vontunk be az eljárásba.

Fábián Gábor
tű. őrgy.

1980. november 17-én a Népköztársaság útja 94. sz. lakóházban igen ritka, de könnyen tragikussá válható eset történt. A vacsorát készítő háziasszony egy nagyobb lábasban ételőjat tett fel a gáztűzhelyre sütéshez.

Ezután bement a szobába tévét nézni. Teljesen meglepedkezett a közben magas hőmérsékletre felhevült olajról. Az erős füstszagra kiszaladt a konyhába, és első ijedségében egy fazék vizet zúdított az olajos lábasra. A hirtelen fejlődött gőz összedöntött egy 5 méter magas, 5 méter hosszú egysoros téglafalat. Két lakás nyílt egybe a gőzrobbanás következtében. Sérülés nem volt, pedig az egyik lakásban levő gyermekágy is tele lett téglával és törmelékkel. Szerencsére az esti órák elelenére a gyereket még nem fektették le.

A helyszínre érkező tűzoltók eleinte gázrobbanásra gyanakodtak, és megtették az óvintézkedéseket. Az alapos átvizsgálás után sem találtak sérült gázkészüléket vagy -vezetékét. Tűznyomok szintén hiányoztak a lakásból. A kikerített gázművelek sem észleltek szívárgást. A tűzoltók megszüntették a lelógó téglák okozta életveszélyt, eltávolították a romokat és bevonultak állomáshelyükre.

Írta és fényképezte:
Budaházi László
tű. őrm.

szű és nehéz küzdelmet folytattunk a gátr teljes terjedelemben égő padlás- és IV. emeleti szintjén, valamint a I. emeleten a tűz terjedésének megfékezéséért. A legveszélyesebb helyek égések körülhatárolása és lefektetése nem nyílt lehetőségünk a további tűzoltásra a silórészben és a pincében.

A beavatkozásban részt vett: 10 db oltó-gépjármű, 2 db gépezetes tololétki, 2 db áramfejlesztő, 3 db M és 7 db sugarat vetettünk be, és 13 db oxigén- és légzőkészülék használata vált szükségessé. A beavatkozásban 65 állami tűzoltó működött közre. Az AG 6 db 3 és 5 m³-es vízszállító járművel segítette — az a beavatkozás kezdeti időszakában a folyamatosabb oltóvízellátást.

A tűzoltással egy időben igen nagy feladatot jelentett a magtár rész még nem beoltott szintjein ömlesztett és zsákoltt állapotban tárolt nagy mennyiségű magtermény (korica, búza, repce) kimentése. Ezzel a magtárszintek tüzterhelését is csökkentettük. 370 dolgozónak és egy 35 fős honvédelmi alakulatnak — a tűzoltás befejezéséig — a 2 920 000 Ft értékű zsákoltt terményt sikerült kimenteni a magtárból.

A tűz körülhatárolása 14.00, lefektetése

A Gépipari Tudományos Egyesület Központi Tűzbiztonsági Bizottságának gyógyszeripari munkacsoportja november 28-án „Gyógyszeripari technológiák tűzveszélyessége és a veszélyhelyzet csökkentésének lehetőségei” tárgyban előadássorozatot rendezett a Technika Házában. Több mint 100 gyógyszeripari szakemberen kívül a tűzvédelmi hatóságok jó néhány képviselője, valamint a munka- és tűzvédelemmel foglalkozó kutató- és tervezőintézetek, továbbá a felügyeleti szervek több szakembere, illetve megbízottja is részt vett a rendezvényen.

Az előadássorozat tematikáját elsősorban az indokolta, hogy kevés iparágban koncentrálódik annyi tűz- és robbanásveszélyes technológia aránylag kis területre, mint a gyógyszeriparban. Ezért itt különös gondosságot követel a technológiák kidolgozása, a berendezések építése, telepítése, karbantartása, ellenőrzése és kapcsolata más termelőberendezésekkel, végül de nem utolsósorban a gyógyszergyártásban foglalkoztatott szakemberek megfelelő tűzvédelmi kiképzése.

A jól működő tűzvédelem nem lehet csupán egyes emberek vagy csoportok feladata, hanem a legfelsőbb vezetéstől, valamint a laboratóriumokban a kísérleti és gyártóüzemekben, sőt a gyártás minden szférájában tevékenykedő műszaki és fizikai dolgozóktól is közös, összehangolt és igen fegyelmezett munkát követel.

A gyógyszeripar tűzvédelmében fordulópontot jelentett, amikor beláttuk, hogy a mai modern kor különféle követelményeit soha nem lehet összefüggéséből kiragadva teljesíteni, mert nagyfokú komplexitás jellemzi őket, s ezért ha bármít is ki-felejtünk vagy elhanyagolunk, akkor az eredeti célokat már nem érhetjük el. Felismertük ugyanis, hogy az üzembiztonság feladataiban szoros szálak fűzik össze a tűzvédelmet, a technológiai eljárásokat, a kutatást, a környezetvédelmet meg az üzemelegségügyet. Ha pl. egy bizonyos koncentráció túl oldószerzőkkel szennyezzük a környezetet, akkor ott tűz, robbanás, baleset, mérgezés és egyéb veszélyhelyzet is adódhat.

A GTE keretében működő Központi Tűzbiztonsági Műszaki Bizottság adta szervezeti lehetőséggel élve, a gyógyszeripari munkacsoport azzal a céllal alakult meg, hogy szervezett kapcsolatot teremtsen a gyógyszeriparban dolgozó különböző végzettségű (vegyész, gépész, építész, villamossági stb.) szakemberek között, és ezáltal elősegítse a tűzvédelem műszaki színvonalának emelését.

A gyógyszeripari munkacsoport első nyilvános bemutatkozását a GTE nevében *Dunai Kovács Béla* t. alez. köszöntötte. Ezután az ülés elnöke, *Horváth Gyula* vegyész-műszaki, a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés igazgatóhelyettese, a Gyógyszeripari Tűzvédelmi Műszaki Tanács elnöke mondott megnyitó beszédet.

Mint hangoztatta, a kutatóknak és a fejlesztőknek már az eljárás laboratóriumi kidolgozása során gondolnia kell a tűz- és robbanásveszély maximális kiküszöbölésére. Néha még a felsőfokú szakmai képzettségű üzemi dolgozók is meg szoktak feledkezni arról — mutatott rá —, hogy egy-egy reaktor energiataralma 1—10 tonnás bombáival lehet egyenlő. Ha ez az energia tűz vagy robbanás folytán hirtelen szabadul fel, mérhetetlen kárt okozhat. Sajnálatos — mondotta —, hogy olykor presztízséért csak a kedvező eredmények, a pozitív tapasztalatok kerülnek be az ún. laboratóriumi előíratokba! Hangsúlyozta, hogy: „A mai előadássorozatunk kiváló logikai

felépítéssel jó egymásutánissággal mutatja be a tűz- és robbanásveszély kiküszöbölését vagy csökkentését célzó technológiák kialakítására irányuló erőfeszítéseket.”

Dr. Balog Tibor, a Gyógyszerkutató Intézet tudományos osztályvezetője és *Horváth Csaba* munkavédelmi osztályvezetői vegyész-műszakiok „A tűzveszély csökkentésének lehetőségei a kutatás és a technológia kialakítása során” címmel tartott kéréses előadásukban elsősorban azt húzták alá, hogy a gyógyszeripar tűzveszélyességének egyik s talán legfontosabb meghatározó tényezője a gyártási alapfolyamatok tűzveszélyessége. A technológiában eleve benne rejlő tűz- és robbanásveszély ugyanígy mintegy kényszerpályára tereli az egyéb tűzvédelmi tevékenységet (az üzemtervezést, a berendezésigényt, az üzemeltetést stb.). A kutatással foglalkozó vegyésznek — a kémiai lehetőségek és a gazdaságosság követelményeinek korlátain belül — azonban megfelelő lehetősége van a tűz- és robbanásveszély figyelembevételére.

Példákkal igazolták, hogy a kutatás fázisában milyen módszerek akadnak a szintetikus kémiai eljárások tűzveszélyességének csökkentésére.

Dr. Orbán István, az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyár műszaki igazgatója, vegyész-műszaki azt elemelte, hogy a technológiai rendszerben a tűzbiztonság szempontjából milyen szerepe van az emberi tevékenységnek és magatartásnak. Rámutatott a műszaki alkotó munka jelentőségére, továbbá az „ember—gép” és „ember—technológia” kapcsolatok sajátosságaira mint a tűzbiztonságot alapvetően meghatározó tényezőkre.

Kovács Ferenc, a Chinoin gépkísérleti üzemének vezetője, gépészműszaki a gyógyszeripar számos területén alkalmazott művelet, a fluidizációs szárítás tűzbiztonság-technikai kérdéseivel foglalkozott, különös tekintettel az elektrosztatikus feltöltődés veszélyeire. Elemezte a levegő—gáz, levegő—gőz, levegő—por rendszerek robbanásveszélyeit, a kémiai, fizikai (elektrosztatikus feltöltődés) és egyéb eredetű gyújtóforrásokat, továbbá a lehetséges védekezési módokat, így például a robbanási koncentráció megelőzését, az inert gáz alkalmazását, az elektrosztatikus feltöltődés kiküszöbölését, az elektromos töltések elvezetését, a robbanás elfojtását meg a hasadófelület alkalmazását. Előadásában kitér a fluidszáritók telepítésének kérdéseire is.

Szelestei Miklós, a Chinoin nagytétényi gyáregységének vegyész-műszaki egy termékük példáján mutatta be, hogyan változtatták meg a tűzveszélyhelyzet csökkentése céljából a korábbi gyártástechnológiát és annak biztonságtechnikai színvonalát. Ismertette az új gyártási eljárásban végrehajtott technológiai és technikai fejlesztés útját, a kapcsolatos elért eredményeket és a várható fejlesztést.

Kőfalvi Péter, a Chinoin Nagytétényi Gyáregysége munka- és tűzvédelmi osztályának vezetője, vegyész-műszaki „Robbanóképes gőz- és gázérezékelő műszer és alkalmazási területei” címmel tartott demonstrációval egybekötött előadást a gyáregység tervező kollektívája által kifejlesztett telepíthető és hordozható kivitelű s a robbanásveszély elhárítását szolgáló gőz- és gázérezékelő műszerről, a felhasználás során szerzett tapasztalatokról, továbbá a műszer továbbfejlesztésének és felhasználásának lehetőségeiről.

Számos felszólalás is igazolta az előadássorozat iránti érdeklődést, valamint azt a törekvésünket, hogy az érintett szakemberek együttműködéséhez szükséges információcserét elősegítsük.

Befejezésül *Horváth Gyula* válaszolt az előadók és hozzászólók által felvetett kérdésekre, majd zárszavában a rendezvényt kiváló előadások és magvas felszólalások csokrának minősítette. „Az előadások tematikája a kutató-fejlesztő laboratóriumban, a kísérleti és a gyártóüzemekben szem előtt tartandó tartandó teljes komplexitását felvázolta, emellett rendszerelméleti megközelítést is adott, de olyan működőképes műszert is bemutatott, amely a veszély időben való jelzésével a kárt megelőző beavatkozás lehetőségét nyújtja. Különösen élvezetes volt, hogy az előadók és a hozzászólók a száraznak ható elvek és érvek mellett a szemléltetés változatos formáit alkalmazva reakció-egyenletekkel, számításokkal, táblázatokkal támasztották alá mondanivalójukat. Sőt még az ismertett műszert is bemutatták” — mondotta.

Nuridsány János
a GTE Tűzbiztonsági Műszaki Bizottság gyógyszeripari munkacsoportjának titkára

Előfizetőink figyelmébe!

Értesítjük előfizetőinket, hogy a papírárak és a nyomdai előállítási költségek növekedése miatt 1981. január 1-től lapunk példányonkénti ára 3 Ft-ról 3,50 Ft-ra emelkedett.

A Tűzvédelem példányonkénti ára tehát 3,50 Ft, éves előfizetési díja pedig 42 Ft lesz.

Az 1981. évi különbözeti díjat (példányonként 12x50 fillért, összesen 6 Ft-ot) az év harmadik negyedében kiküldött csekken, az 1982-es előfizetéssel együtt kérjük befizetni.

Kérjük közületi előfizetőinket, hogy a díjkülönbözetet számlánkra átutalni szíveskedjenek. A befizetést megelőzően lapunkban még tájékoztatjuk kedves olvasóinkat.

tűzállóak,

vízállóak,

nem vághatók,

szakíthatatlanok

és elnyúlhatetlenek

a Műárt által forgalmazott

munkavédelmi kesztyűk.

Teljes kollekciók nagy

tételekben is rendelhetők

címünkön: Műárt 5.sz. osztály

1075 Budapest, Asbóth u. 22.

Telefonunk száma 421 - 347

BUDAPESTI

HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALATI DOLGOZÓKNAK LAPJA

A fejlődés jól mérhető vállalatunk tűzvédelmi szervezetében. Szervezetibbé váltak tűzoltóegységeink. Így például az I. számú gyári, melynek parancsnoka Zátrok Gábor, helyettese Kovács László, már úttörő kora óta vesz részt a munkában; a II. számú gyári, melynek parancsnoka Horváth Imre. Átszervezték a tűzvédelmi megbízottak hálózatát. Szükség volt erre, mert a megbízottak az egyes munkaterületek tűzvédelmi óráit felelően, szükség esetén intézkedni is kötelesek. A megbízottak jelenleg szakmai képzettségük növelése és feladataik jobb elbárása érdekében tanfolyamon vesznek részt.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLJETEKI

NŐGRÁD

AZ MSZMP NŐGRÁD MEGYÉNYVÉDELMI SZERVEZETÉNEK LAPJA

Ötven esztendővel ezelőtt alakult meg Rétszágon az önkéntes tűzoltóegyesület. A testület tagjai a közelgő évben ünnepi gyűlésen emlékeztek meg az eseményről. Néhányan ott voltak az alapító tagok közül: Hugyész István, Grógor István, Sztraka Antal, Kosjár János, Magyarai Ferenc, Szikora István és Kővári Vilmos ötven évvel ezelőtt éppily megillegzően volt jelen az alakuló ülésen. Mint most a jubileum alkalmával. Felelevenítették egymás között — a fiatalok okulására — az elmúlt évtizedek emlékeit. Régi veteránokra, gyakorlatokra emlékeztek az idős tűzoltók, de büszkék a maiakra is. A régi önkéntes-tűzoltó-testület tagjai — a balmási és bánki rajokkal együtt — soha nem térnek vissza egyetlen versenyről sem üres kézzel. Az idős elődök mindig mutattak a közvagyon és a magántulajdon védelmében, a fiatalok pedig jó tanítványnak bizonyultak.

A konzervipar tűzvédelmi szervezete, a városi és járási tűzoltó-parancsnokság közös szervezésében tűzvédelmi napok megrendezésére került sor a Magyarvári Konzervgyárban. A program nyitányaként a tűzvédelmi kiállítás tekintetű meg az érdeklődők, melyet Vojkovic István főmérnök nyitott meg. A kiállításon bemutatott anyagok, tablók a figyelmes olvasókat oktatták a veszélyforrásokra, az egyes berendezések helyes kezelésére hívták fel a figyelmet. A tűzvédelmi tevékenységgel

kapcsolatos filmek vetítése után sziréna hangja jelezte azt a közös tűzoltási gyakorlatot, melyet az üzemi göngyölegtarólón hajtott végre az állami és vállalati tűzoltóság. Befejezőként a szocialista brigádok tűzvédelmi vetélkedőjére került sor. A vállalat szocialista brigádjai közül 13-an neveztek be a gyakorlati és elméleti feladatokból álló vetélkedőre.

HODIKOT

AZ MSZMP VÁLLALATI BIZOTTSÁGNAK LAPJA

A tűzvédelmi munkára mind békében, mind háborús körülmények között szükség van. Ezért a vállalati tűzoltóság, amelynek „legénysége” polgári védelmi feladatokat is ellát, mindig készen áll a veszély elhárítására. A szakasz parancsnoka, Török Bálint már a felszabadulás előtt is hasonló feladatokat teljesített, és napjainkra nagy gyakorlattal rendelkező csapatot kovácsolt egybe. Török Bálint csapattal mesél a tűzoltómunkáról, hiszen megszokta, megszerette és szívesen csinálja. S abban, hogy az idei magyarcsanádi versenyen három első és egy negyedik helyezést értek el, neki is része volt.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLJETEKI

CSEPEL

AZ MSZMP CSEPEL VAS-ÉS FÉMMEVEK DOLGOZÓKNAK LAPJA

A társadalmi tulajdon bármilyen megkárosítása — rongálás, hűtlen kezelés, tűz stb. — közvetlenül zavarja a termelés biztonságát, és ezzel sérti gyárunk gazdasági érdekeit. A társadalmi tulajdon fokozott védelme tehát fontos népgazdasági érdek. A Csepel Művek vezetése, valamint a keretében működő vállalatok, intézetek párt-, társadalmi és gazdasági vezetése évenként napirendre tűzi és megvizsgálja a vagyon- és tűzvédelem helyzetét, értékeli az eredményeket és meghatározza a tennivalókat. Az utóbbi években is jelentős erőfeszítések történtek a szervezetség növelése, a munka során, vagy a bekövetkezett események kapcsán feltárt hiányosságok megszüntetésére, a veszélyforrások csökkentésére.

Mindezeket a körülményeket figyelembe véve, legfontosabb feladataink közé tartozik, hogy dolgozóink minél tökéletesebben megismerjék a vagyonvédelmi és tűzvédelmi óvórendszabályokat. Fontos szerepet kap itt a társadalmi tulajdon-védelemmel kapcsolatos aktív propagandamunka, a dolgozók oktatása. Ezt a célt kívánja megvalósítani a megrendezett vagyon- és tűzvédelmi kiállítás is, mely a legalapvetőbb ismereteken túlmenően lehetővé teszi a keletkezett károk áttekintését is a következményekkel együtt.

Összeállította:
Hegedűs Ferenc

TŰZVÉDELME 27

a megrendéseknek és az 1981. évi igénybejelentéseknek megfelelően — a lehetőségekhez mérten — folyamatosan biztosítja az önkéntes- és vállalati tűzoltó-egyenruházatokat, rendfokozati jelzéseket és jelvényeket.

ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ-EGYESÜLETEK, VÁLLALATI TŰZOLTÓSÁGOK,

Az egyenruházati ellátást országosan a következők szerint biztosítjuk:

1. A készletek nagyobb részét **Budapesten, a VI., Bajcsy-Zsilinszky út 5–7. szám alatti Munkaruházati Kiskereskedelmi Boltunkban** hozzuk forgalomba.
2. A megrendelt egyenruházatok, rendfokozati jelzések és jelvények az alábbi területi munkaruházati boltokból – kiértékelés alapján – vehetők át:
 - Budapest, Csongrád, Pest és Komárom megyék területén működő önkéntes és vállalati tűzoltóságok:
BUDAPEST VI., Bajcsy-Zsilinszky út 5–7. Telefon: 427-124.
 - a többi megye területén működő önkéntes és vállalati tűzoltóságok az illetékességük szerint:

AJKA, Frankel Leó u. 10.	tel.: 11-731	PÉCS, Szabadság u. 8.	tel.: 72 12-440
BÉKÉSCSABA, Békési út 30.	tel.: 11-022	SALGÓTARJÁN, Arany J. u. 7.	tel.: 28-45
DEBRECEN, Hatvan u. 67.	tel.: 52 10-715	SZEKSZÁRD, Kölcsey ltp. 15.	tel.: 74 12-848
EGER, Síp köz 2.	tel.: 36 12-678	SZÉKESFEHÉRVÁR, Népközt. u. 44-46.	tel.: 22 11-103
GYŐR, Köztelek u. 7.	—	SZOLNOK, Beloiannis u. 16.	tel.: 56 13-157
KAPOSVÁR, Ady E. u. 10.	tel.: 82 13-254	SZOMBATHELY, Köztársaság tér 20.	tel.: 94 14-291
KECSKEMÉT, Arany J. u. 7.	tel.: 12-359	TAPOLCA, Deák F. u. 10.	tel.: 490
KESZTHELY, Vörös Hadsereg u. 3.	tel.: 11-492	VÁC, Csikós József u. 2.	tel.: 11-760
MISKOLC, Bajcsy-Zs. u. 25.	tel.: 46 35-737	VESZPRÉM, Wartha V. u. „ÜZLETHÁZ” t.	tel.: 80 11-747
NYIREGYHÁZA, Jókai tér 4.	tel.: 42 10-380	ZALAEGERSZEG, Rákóczi u. 1.	tel.: 92 12-457

A fenti Munkaruházati Kiskereskedelmi Boltokban tűzoltó rendfokozati jelzések, jelvények, sapkák, ingek, nyakkendők stb. megrendelés nélkül is kaphatók, vagy közvetlenül igényelhetők az üzletvezetőnél.

FELHÍVJUK az önkéntes és vállalati tűzoltóságok és azok fenntartóinak figyelmét arra, hogy a 6/1978. számú országos parancsnoki általános érvényű intézkedés értelmében a vállalati rendfokozati jelzést, a régi sapkajelvényt és sapkaszíjat ki kell cserélni, illetve 1981. január hó 1-től az egyenruházatokon csak az új rendfokozati jelzés, az ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ, illetve VÁLLALATI TŰZOLTÓ feliratú szolgálati jelvény, továbbá a tányersapkán az új sapkajelvény és a piros színű fonott zsinór viselhető!

Központi címünk: MUNKARUHÁZATI KERESKEDELMI VÁLLALAT, Budapest VIII., Üllői út 14.

Postacím: Budapest Pf.: 190. Irányítószám: 1368.

Telefon: 344-588, 142-667 Telex: 22-6461.

(X)

ELZETT MŰVEK

ATÁBAN

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (20–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban szíveskedjenek megadni.

Címünk:

Elzett Művek Zár- és Lakatgyára

1138 Budapest, Angyalföldi u. 32.

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.

Fábián Sándor műszaki osztályvezető

Telefon: 200-557, 409-590, 409-735

Irányítószám: 1388, Pf. 99.

Tűzvédelmi rendeltetésű nyomótömlők beszerzése, használata és karbantartása

A belügyminiszter 4/1974. BM számú rendelete alapján a gazdálkodási egységek vezetőjének kell gondoskodnia a létesítmények tűzvédelméhez szükséges nyomótömlőkről.

A szükséges nyomótömlőkről általában az éves beszerzési terv keretében célszerű gondoskodni, de esetenkénti beszerzés is szükségessé válhat. Az LSZV gyártmányú BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket a MÜART, a VASÉRT és a TEXÉRT kereskedelmi vállalatok hozzák forgalomba.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők TREVIRA védjegyű poliészter filamentumból készülnek. Az elmúlt 20 év hazai és külföldi tapasztalatai egyértelműen bizonyítják a poliészter filamentumok kiváló tulajdonságait az egyéb polimerekkel szemben. Az előző években jelentős mennyiségben forgalomba kerültek poliamid és polipropilén fonalból készült tömlők is. Ezeket a tömlőket az idő előtti öregedés, valamint a nyomás hatására bekövetkező nyúlás jellemzi.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők belső bevonata: az ún. tömlőlélek korábban gumitejből, majd poliuretán fóliából készült, jelenleg természetes és szintetikus gumikeverékből állítják elő. Minősége megfelel a DIN 14811 szabvány követelményeinek is. A mindenkor érvényes magyar tömlőszabvány követelményeit figyelembe véve, a BUDAFLAX védjegyű tömlők üzembiztonság és élettartam tekintetében minden reális igényt kielégítenek. Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket 20 fm-es tekercsekben, kapcsolva, nyomáspróbázva, műbizonylattal ellátva vagy kapcsolás nélkül árusítják. Műszaki és gazdasági megfontolásokból a kapcsolott tömlők vásárlása előnyösebb. A kapcsolás nélküli tömlőket házilag bekötés, kapcsolás után nyomáspróbázni kell. A próba nyomásértéke ez esetben 12 at. A házilag bekötést csak szakképzett személy végezheti.

Tömlőgazdálkodás: a gazdasági egység anyagi-technikai intézkedése a szükséges tömlőkészletek biztosításáról.

Nyomótömlő: tűzvédelmi célra készült és a hatályos szabványok követelményeit kielégítő kapcsolott tömlő.

Készenléti tömlő: a vonulószerken, valamint a kijelölt készenléti helyen bevetésre kész állapotban levő tömlő.

Készenléti elhelyezés: a tömlők olyan elhelyezése a vonulószerken e célra kialakított tömlőszekrényben, illetve a tűzcsapszekrényben, amely lehetővé teszi állapotuk védelmét.

Védelem nélküli elhelyezés: minden olyan elhelyezési forma, amely veszélyezteti a tömlő állapotát.

A készenléti tartaléka: az alkalomszerűen pótlásra (kiegészítésre) szolgáló tömlőkészlet.

Raktári készlet: a készenléti helyek (készenléti tartalékok) folyamatos kiegészítését szolgáló tömlőkészlet.

Tömlőkopás: a huzamosabb használat, illetve készenléti tartás hatására létrejövő szilárdságcsökkenés.

Mechanikai sérülés: a tömlő szilárdságát károsító olyan mechanikai hatások, mint pl. a vágás, esipés, szúrás, kidörzsölés stb.

Vegyí sérülés: a tömlőszövetet vagy a belső bevonatot károsító vegyi anyagok okozta rongálódás.

Sugárkárosodás: a tömlő anyagát károsító sugarak (napsugár és kozmikus sugarak) hatása.

Hő okozta károsodás: a 24 °C hőmérsékleti átlagot meghaladó tárolási hőmérséklet előidézte öregedési jelenség.

Biológiai károsodás: a tömlő állapotát károsan befolyásoló mikroorganizmusok károsító hatása.

Rágcsálók okozta károsodás: egér, patkány stb. okozta rágások.

Rendeltetészerű használat: a nyomótömlő gyakorlati céljára, tűzártásra vagy elemi károk elhárítására való igénybevétele.

Élettartam: a tömlő üzembiztos használhatóságának időtartama, amely a bevetések számától is függ.

Karbantartás: mosás, szárítás, áttekerés, szellőztetés és a tömlőn végzett egyéb hasonló jellegű munkálatok gyűjtőneve.

Tömlőmosás: tömlőmosó gépben, betonpadozaton vízszugárral tömlővályúkban vagy tekőben elvégzett és a mosás fogalmába tartozó tisztítási művelet.

Szárítás-csurgatás: a félhosszban vagy teljes hosszúságban felfüggesztett, kívül-belül nedves tömlő szárítása.

Áttekerés: a tekerés irányának olyan megváltoztatása (a spirál irányának olyan megfordítása), hogy a tekerés külső és belső felülete helyet cseréljen.

Nyomáspróba: a gyártással kapcsolatos, valamint a használat (bevetés) utáni szilárdság-ellenőrzés víznyomással, próbanyomás érteken.

Repesztőszilárdság: az a legkisebb nyomás, amely a tömlőt a láncc vagy vetülék irányában elszakítja.

Üzemi nyomás: a nyomótömlő-vezetékben üzemszerűen felléphető legnagyobb nyomás.

A nyomótömlő szerkezete: a belső és külső terheléseket viselő szövetszerkezet és a folyadékzáró tömlőlélek (manchon, belső bevonat). A szövetszerkezet láncc- és vetülékirányú fonalelemekből áll. A tömlőlélek folyadék- és gázzáró bevonat, mely lehet: gumi, műgumi, poliuretán stb., elasztomer.

Tömlőkapocs: a tömlőknek egymáshoz és a tömlőszerevényekhez történő gyors, szilárd és tömített kapcsolására szolgáló eszköz (MSZ 1057/1-78.).

A tömítőgyűrű (tömítőgumi) rendeltetése a kapcsolódás tömítettségének biztosítása. Megléte, épsége, szakszerű beépítése alapvető fontosságú (MSZ 1057/6-77.).

Selejtezés: Hibás, sérült, a tűzoltás zavartalanágát veszélyeztető állapotú tömlők kivonása a használatból.

A nyomótömlők készenléti tartása, időszaki ellenőrzése és karbantartása.

Csak kifogástalan állapotban levő és a tömlőkapocsra szilárdan rögzített, hibátlan tömítőgyűrűvel felszerelt, nyomáspróbázott vagy ezt tanúsító műbizonylattal ellátott tömlőt szabad készenléti helyre helyezni. A tűzcsapszekrényben elhelyezett készenléti tömlők állapotát, szükség szerint, de negyedévenként legalább egyszer szemrevételezéssel kell ellenőrizni.

LSZV NYOMÓTÖMLŐK ÉS KARBANTARTÁS

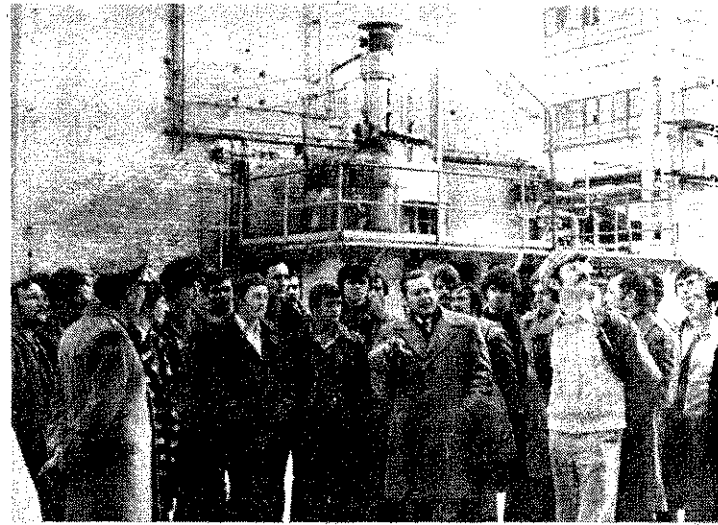
Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű készenléti és tartalék tömlők legalább 2 évenként időszaki ellenőrzést és időszaki karbantartást igényelnek. Az időszaki ellenőrzés alkalmával a szükséges karbantartási munkálatokat is el kell végezni. Az időszaki ellenőrzés feladatai: a nyomáspróba, a szemrevételezés, állagállapotellenőrzés, a tömítőgyűrűk (tömítőgumi) szükség szerinti cseréje, a mosás és szárítás, valamint az áttekerés. Az időszaki karbantartás alkalmával a tömlők állapotát szemrevételezéssel kell ellenőrizni, majd szárazon tisztítani (leporolás, átfekelés) és áttekerés. Az időszaki karbantartást 2 évenként célszerű elvégezni. Minden bevetés (használat) után a nyomótömlőkön az időszaki ellenőrzésre meghatározott műveleteket el kell végezni. Gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy az ismételt, de kíméletes használat meghosszabbítja, a tartósan, esetleg több évig való mozdíthatatlanul hagyásuk viszont megrövidíti a gumizott poliészter tömlők élettartamát. Ez a jelenség a gumi-textil szerkezetek sajátos víz-, levegőhelyzet és állapotváltozás igényével magyarázható. A huzamosan mozdíthatatlan állapotban, túl száraz vagy túl fűtött helyiségben történő tartós tárolás esetén a gumilélek élek menti kirepedése és a tömlőszövet elszíneződése tapasztalható. A karbantartási munkálatok nem igényelnek célszerszámot vagy különösebb előkészítet. Ennek ellenére célszerű az szakvállalat végzi el őket. A munkához puha kefe és tiszta padozat szükséges. Készenléti, illetve készenléti tartalékeként csak feltétlenül üzembiztos nyomótömlő tartható. A készenléti követelményeit nem kielégítő tömlőt ki kell vonni a használatból és selejtezni szükséges.

December 18-án „Garázdaságtól az emberölésig” címmel kiállítás nyílt a Belügyminisztérium Népköztársaság útja 55. sz. kiállítóterében. Laóvánszky Károly rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes nyitotta meg a kiállítást. A megnyitón részt vett Kovács György, az MSZMP BM Bizottság első titkára is. A kiállítás március végéig hétköznap 10-18, vasárnap 10-14 óráig tart nyitva.

Felső korhatárának eléréseivel a belügyminiszter nyugállományba helyezte Huber Dezső tüz. őrgy.-ot, a siklósi városi-járású tűzoltó-parancsnokság parancsnokát. Munkássága elismeréseként a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatával tüntette ki. A városi tanácstól a „Pro Urbe” kitüntetést kapta Huber elvtárs, aki Siklóson kezdte tűzoltói szolgálatát, és több mint 20 éven át a város tűzoltóparancsnoka volt.

Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola tűzvédelmi szakának I. évf. hallgatói a múlt év végén tanulmányi kiránduláson ismerkedtek meg Leninvárosban a Tiszai Vegyi Kombináttal, valamint a gyár tűzvédelmi szervezetével.

A BM I./III. Csoportfőnökség közegészségügyi és munkavédelmi osztálya minden évben országos továbbképzést tart a szervek biztonsági megbízottai számára.

Az elmúlt év végén megtartott továbbképzésen első alkalommal szerepelt a témák között a tűzvédelem és munkavédelem kapcsolata. Az erről szóló előadást Timár István tüz. őrgy., a BM TOP tűzmegelezési osztályvezetője tartotta meg.

Kaposváron a megyei parancsnokságon a múlt év végén öt apróságnak tartották névadót. Az ünnepség szervezői: a megyei parancsnokság szakszervezete, párt- és szakmai vezetése, valamint a megyei tanács szakszervezeti bizottsága mindent megtekinttek, hogy meghítt családtagok ünnepé, maradandó emlékké tegyék ezt a napot.

Tanácskoztak önkéntes segítőink

Vörös Csillag Érdemrenddel
üntették ki a tapolcai
önkéntestűzoltó-egyesületet.
Füvésztudósításunk a 2-7. oldalon

**A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata**

XXXIII. évf. 2. sz. / 1981. február

A tanácskozást dr. Kamara János altábornagy, államtitkár nyitotta meg

1981. január 30-án és 31-én tartották meg Budapesten, a Rendőrtiszti Főiskolán a Belügyminisztérium önkéntes segítőinek II. országos értekezletét.

A belügyi munka több mint kétszáz ezer társadalmi segítőjét az általuk megválasztott 144 csoportvezető, egyesületi elnök, tűzoltóparancsnok, 21 -helyettes, 49 önkéntes segítő, 24 ifjúgárdista és 27 úttörőgárdista képviselte.

Dr. Kamara János altábornagy, belügyi államtitkár megnyitó beszédében a Belügyminisztérium párt- és szakmai vezetése, valamint az egész személyi állomány nevében köszöntötte a küldötteket, továbbá az elnökségben helyet foglaló dr. Korom Mihályt, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, a Központi Bizottság titkárát, Borbándi János miniszterelnök-helyettest, Rácz Sándort, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának vezetőjét, Borbély Sándort, a Munkásörtség országos parancsnokát, az MSZMP Központi Bizottságának tagjait, valamint dr. Markója Imre igazságügyi minisztert, dr. Sziárdó Károlyt, a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyészét, dr. Szilbereky Jenőt, a Legfelsőbb Bíróság elnökét, Varga Lászlót, a KISZ Központi Bizottságának titkárát, Molnárné Kozma Erzsébetet, a Magyar Úttörők Szövetsége titkárát, Molnár Bélát, a Hazafias Népront Országos Tanácsának titkárát, dr. Raft Miklóst, a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökhelyettesét, Súlyom Ferencet, a Szakszervezetek Országos Tanácsa titkárát s a többi résztvevőt.

— A párt XII. kongresszusa határozatában kitűzött célok valóra váltása, a belügyi munka továbbfejlesztésére kidolgozott cselekvési program végrehajtása keretében és szellemében került sor a Belügyminisztérium önkéntes társadalmi segítői II. országos értekezletének összehívására — mondotta az államtitkár. — E széles körű tanácskozás fő célja, hogy az önkéntes segítői mozgalom gazdag tapasztalatainak összegezésével, az elkövetkező időszak feladatainak kijelölésével jelentősen hozzá-

járuljon e kiemelten fontos társadalmi és közéleti tevékenység továbbfejlesztéséhez, erősítéséhez.

★

Az elnöki megnyitó után dr. Horváth István, az MSZMP KB tagja, belügyminiszter mondott beszédet.

Emlékeztetett arra, hogy az 1976-ban megrendezett első tanácskozás óta nagyon sok minden történt, tudásban, tapasztalatokban gazdagodtunk. Sokan vannak olyanok, akik a fiatalabb nemzedék soraiból az azóta eltelt 5 évben kerültek az önkéntes segítőik közé, bizonyítva, hogy az újabb generációk teljes szellemi és fizikai erejükkel, aktívan küzdenek a közös ügyért, a fejlett szocializmusért.

— Nekünk, a Belügyminisztérium vezetőinek és a belügyi szervek parancsnokainak — mondotta a továbbiakban — nagy megtiszteltetés, hogy ismét találkozhatunk és véleményt cserélhetünk önkéntes társadalmi segítőink küldötteivel. Tudjuk, hogy önkéntes sok tízezer önkéntes határőr, önkéntes rendőr és önkéntes tűzoltó megbízásából s képviselőik jöttek erre a tanácskozásra, és magukkal hozták a területi értekezletek kollektíváinak véleményét s a munka jobbitását szolgáló javaslatait.

Az öt év alatt elvégzett tevékenység értékelését, a reális mérleg elkészítését megkönnyíti most az a számvetés, amelyet pártunk XII. kongresszusa alkalmából készítettünk, s azok a megyei és fővárosi értekezletek, amelyek a múlt évben zajlottak le.

A továbbiakban visszatekintett az önkéntes mozgalom ünnepi eseményeire, az önkéntesrendőri szervezet megalakulása 25, az önkénteshatárőr-mozgalom 30 és az önkéntes tűzoltóság fennállása 100 éves évfordulójára. Elismeréssel szólott a belügyi önkéntes mozgalom alapítóiról, szervezőiről és a sok-sok munkát, fáradságot, helytállást, esetenként az életük kockáztatását is vállaló hajdani s jelenlegi munkatársairól.

— Az évfordulók felidézése nemcsak emlékeztetést jelent — hangsúlyozta —, hanem számvetést is, és előretekintést a jövőre, az elkövetkező feladatokra való felkészülést. Ennek a tanácskozásnak is ez a célja, feladata.

Ezt követően áttekintést adott a munkát befolyásoló nemzetközi és belpolitikai helyzetről, majd értékelte a belügyi szervek s az önkéntes szervezetek tevékenységét, a közbiztonsági viszonyokat.

Ezzel összefüggésben a következőket idézte az MSZMP Központi Bizottságának a XII. kongresszuson elhangzott beszámolójából: „A Magyar Népköztársaság fegyveres erői és testületei a dolgozó tömegekre támaszkodva megbízhatóan védelmezik népünk békéjét és szocialista vívmányait, méltók a bizalomra és a megbecsülésre... A belügyi szervek a lakossággal szorosan együttműködve gondoskodnak a közrendről, a közbiztonságról. Elismerést érdemelnek a munkásörök, az önkéntes rendőrök és határőrök, ifjúgárdisták, s mindazok akik munkájuk becsületen teljesítésén túl szabad idejükben vesznek részt a közrend védelmében.”

— Ezt az értékelést alapul véve és mérceként tekintve megállapíthatjuk — mondta a továbbiakban dr. Horváth István —, hogy a Belügyminisztérium és szervei az eltelt időben eredményesen hajtották végre a párt- és kormányhatározatokból, a jogszabályok rendelkezéseiből rájuk háruló feladatokat.

A belügyi munka minden területén érvényesült a párt vezető, irányító szerepe, s a párt politikájának alkalmazásában, végrehajtásában alkotókészség, önállóság és felelősségtudat nyilvánult meg. Ennek eredményeként a közrend és a közbiztonság szilárd, s a sikereinket tükröző statisztikai és egyéb mutatók nemzetközi összehasonlításban is jóknak értékelhetők.

Politikai rendszerünk szilárdságát mutatja az államellenes bűncselekmények elenyésző száma. A bűnözés nemzetközi méretekben egyre magasabbra csapó hullá-

alhoz viszonyítva hazánkban a helyzet kedvező, a bűncselekmények száma — hosszabb időszakot figyelembe véve — nem emelkedik, nálunk nincs terrorizmus, nincs szervezett alvilág.

Közbiztonsági, közlekedési és rendészeti szerveink — igen nagy megterheléssel s gyakran nem kis áldozatvállalással — biztosították a közterületek rendjét, a közlekedés zavartalanását és a lakosság ügyeinek intézését. A tűzoltóság és a határőrség szervei is eredményesen látták el kötelességeiket, munkájukkal hozzájárultak az országbelüli feladatok megoldásához, a bűncselekmények, a szabálysértések megelőzéséhez és felderítéséhez, a szocialista törvényesség érvényesítéséhez.

Az eredmények azonban nem takarhatják el problémáinkat, munkánk fogyatékososságait. A bűnözés visszaszorításában még nagyon sok tennivalónk van. Ezt még inkább aláhúzzák az elmúlt években tapasztalható kedvezőtlen jelenségek: a bűnözés összetételében, az elkövetési módszerekben, valamint az elkövetők egyes kategóriáiban megfigyelhető változások.

Az elkövetett bűncselekmények között továbbra is a társadalomra viszonylag kisebb veszélyességű bűnesetek vannak túlsúlyban, de időnként emelkedik a nagy árt okozó, szervezeten és folyamatosan elkövetett bűncselekmények száma. Egyes bűncselekményeknél előtérbe került a rasztikusan durva, erőszakos elkövetés, az élet és a testi épség veszélyeztető eszközök s a fegyverek használata. Különösen veszélyes a közterületi bűnözés növekedése, a közterületen elkövetett élet és testi épség ellen irányuló támadások szaporodása. Gond a bűnözés nemzetközi vonatkozásainak erősödése, az idegenforgalomnak a bűnözésre gyakorolt negatív hatása.

Gyakoriak a halálos és súlyos sérülésekkel járó közúti közlekedési balesetek is. Fokozott figyelmet érdemel a határ- és állami ellenőrzés kijátszására irányuló cselekmények növekvő száma. Gyakrabban keletkeztek nagy kárt okozó, sorozatosan előforduló tüzesetek és szándékos gyújtogatások is.

A munka értékelése során hangsúlyozni szükséges, hogy sikereinket jórészt annak köszönhetjük, amely az állami, a társadalmi, a gazdasági szervekkel kialakult, és egyre jobban erősödik. Mindenképp érvényesül a közös felelősség, a kölcsönös tájékoztatás és kezdeményezés.

Az állampolgárok bizalma, szerveink munkájának elismerése is tükröződik abban a segítségben, amelyet a dolgozók

Dr. Horváth István mondott beszédet

minden rétegétől és legszélesebb köreitől kapunk. Ez a bizalom és segítség nélkülözhetetlen számunkra, s ezért megőrzése és erősítése érdekében állandóan tevékenykednünk kell.

A dolgozó tömegek bizalma és támogatása, a közügyek iránti érdeklődése és felelőssége, a szocialista demokrácia erősödése nyilvánul meg a belügyi szervek önkéntes segítőinek szervezett munkájában is. A társadalom az önkéntes segítők közreműködésén keresztül adja a legnagyobb és szervezett támogatást a belügyi szervek tevékenységéhez. Mi ezt elsősorban úgy tekintjük, s úgy értékeljük, hogy az önkéntesek odaadó, áldozatokat is vállaló munkáját lehetetlen volna nélkülöznünk, és feladatainkat anélkül nem tudnánk megoldani. Az eredmények ezért közösek. Talán úgy fejezem ezt ki a leghelyesebben, ha azt mondom: a miénk.

A belügyminiszter a továbbiakban részletesebben szólt a belügyi önkéntes segítők szervezeteinek fejlődéséről és munkájáról.

Elmondta, hogy jelenleg 5300 önkéntesrendőri csoportban több mint 52 000 ön-

kéntes rendőr működik. A határőrség tevékenységét napjainkban 767 csoportban 7152 önkéntes határőr segíti. Az országban 135 község és 3 város viseli a határőrközség, illetve a határőrváros megnevezését. Az állami tűzoltóság önkéntes segítő táboraiban 4235 egyesületben, illetve vállalatnál ma 53 500 önkéntes és 50 600 vállalati tűzoltó, ezen belül 4500 nő tevékenykedik.

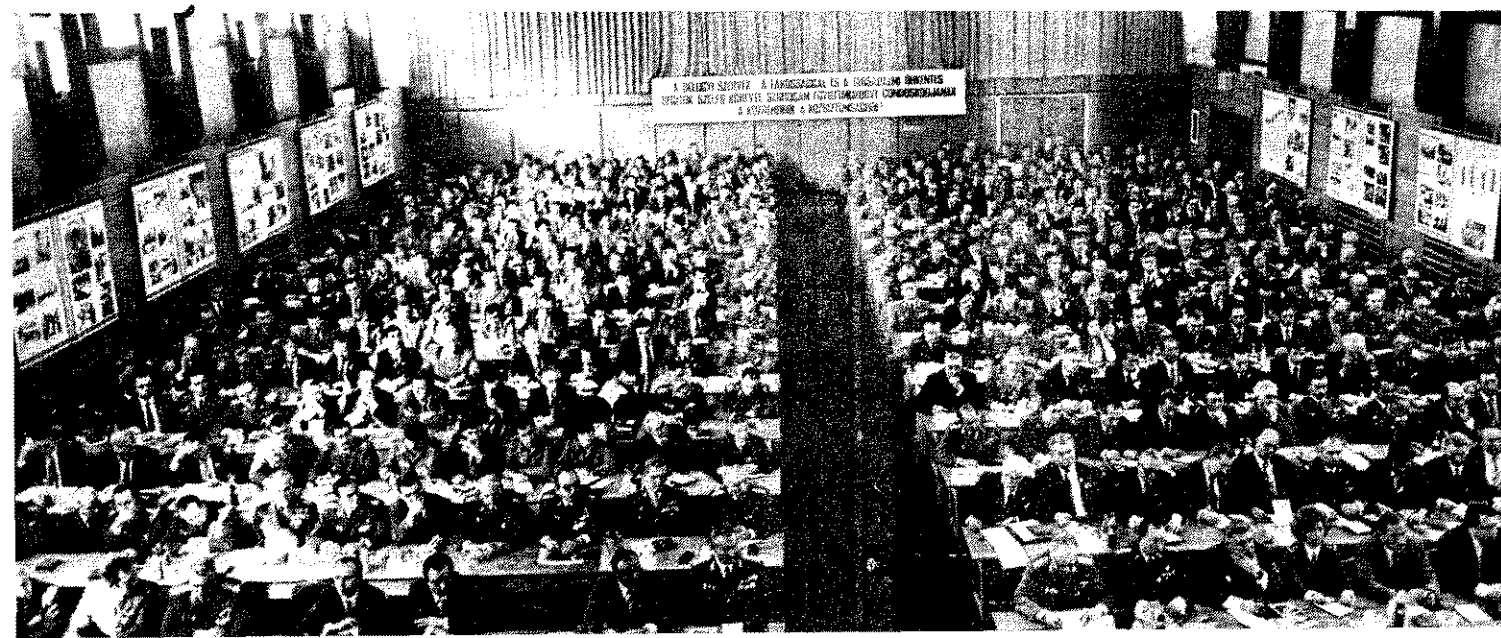
A felnőtt önkéntesek mellett ott vannak a jövő utánpótlását is jelentő úttörő- és ifjúságrendőrök, határőrök és közlekedési rendőrök, 2667 rendőr-, határőr- és tűzoltó-úttörőcsoportban több mint 53 000 úttörő munkálkodik. Az ifjúságrendőrök létszáma is megközelíti a 15 ezret.

Önkéntes segítőink sorában megtalálhatók az idősebb és a legfiatalabb korosztály tagjai, jelen vannak a férfiak és a nők egyetemesen mindazok, akik a közösségért, a cselekedni akarnak. Munkások, parasztok, értelmiségiek és alkalmazottak szolgálják a szocializmus ügyét, védik a dolgozó nép rendjét, biztonságát és nyugalalmát.

Az önkéntesek 45—50 százaléka párttag, illetve KISZ-tag, s ebben is kifejeződik, hogy a társadalmi tevékenységben a komunisták példamutatóan élén járnak, és velük együtt tevékenykedik itt is pártok, szervek, barátaink, harcostársaink népes serege.

— A mérleg, amelyet az elmúlt időszak munkájáról készítettünk, összességében egyértelműen pozitív — mondta a belügyminiszter. — Ez megfelelő alapot biztosít a ránk váró feladatok teljesítéséhez. E teendők részletes, mindenre kiterjedő meghatározására az előadói beszédben nem vállalkozhatom. Úgy gondolom viszont, hogy aktuális politikai megfontolásainkról és a tevékenységünk egészéről, az azt döntően befolyásoló időszerű feladatokról s a végrehajtás alapvető feltételeiről szükséges szót váltanunk az országos tanácskozáson.

A mai aktuális célokat és a munka politikai irányát a XII. kongresszus határozatára építve jelöljük ki. Nagyon fontos s elmélyült munkával kidolgoztuk. Belügyminisztérium öt éves feladattervét amelyet 1980 novemberében országos pártcsónoki értekezleten megvitattunk. A feladatterv alapján a belügyi szervek az évi munkatervekben meghatározzák saját feladataikat, amelyek megvalósításában a jövőben még inkább és fokozottan számítunk az önkéntesek képviselt önkéntes szervezeteinek segítségére, fegyelmzett munkájára kezdeményezésére.

A fejlett szocialista társadalom építésében, a XII. kongresszus határozata végrehajtásának megszervezésében, a társadalom szellemi és anyagi erőinek mozgósításában kiemelkedő szerepe van a szocialista államszervezetnek.

Már az első szocialista állam alapjai lerakása idején, a szovjethatalom működésének kezdetén Lenin rögtön felhívta a figyelmet arra, hogy „... van egy csodaszor, hogy egyszerre, egy csapásra megszerezze az államapparátusunkat, olyan eszközzel, amellyel egyetlen tőkés állam sem rendelkezett, és nem is rendelkezhet. Ez a csodás dolog — a dolgozók... bevonása az államigazgatás mindennapi munkájába.” S azóta igazolódott, hogy államunk ereje nálunk is nem a diktatúrából, hanem a hatalom tömegbázisából, a támogatás tömegmérteiből és az állami tevékenységet önkéntesen segítő állampolgáraink tevőleges közreműködéséből fakad.

A szocialista állam szerepe, funkciói alapvetően mások, mint a burzsoá államé, és döntően megváltoztak a funkciók gyakorlásának módszerei, eszközei is. Az állam nem az elnyomás és a kiszákmányolás eszköze, hanem a munkásosztály, a dolgozó nép hatalmának megtestesítője. Védi társadalmunk politikai rendszerét, az állampolgárok életét, törvényes jogait, a szocialista társadalmi és a személyi tulajdont. Védi s biztosítja a termelő-alkotó munkához szükséges feltételeket, a közrendet és a közbiztonságot. A szocialista demokrácia mind szélesebb körű kibontakoztatása útján biztosítja a társadalom osztályai és rétegei számára a hatalom tényleges gyakorlásában való részvétel sokféle lehetőségét. A hatalmi és az igazgatási feladatok gyakorlásába, a végrehajtás ellenőrzésébe mind szélesebb körben vonja be a dolgozókat, kialakítva, fejlesztve ezáltal az állami feladatok bizonyos körét ellátó nem állami szervezetek rendszerét.

Az állam szocialista jellegének erősítése azt is jelenti, hogy tovább növeljük tömegbázisát, elmélyítjük a szocialista demokráciát, fejlesztjük az állampolgárok közéleti tevékenységét s annak lehetőségeit. Az állami tevékenység fontos rész-

vevői már ma is a társadalom és a tömegszervezetek, a népi ellenőrök, a különböző tanácsi és egyéb munkabizottságok. Ebbe a sorba szervesen illeszkedik be — a munkáshatalom gyakorlásának jelentős eszközeként — az önkéntes rendőrök és az önkéntes határőrök szervezete: fontos funkciót látnak el az önkéntes és a vállalati tűzoltók, a rendőr-, határőr- és tűzoltó-úttörők és ifjúgardisták.

A Belügyminisztérium munkáját önkéntesen segítők társadalmi szervezeteinek fejlesztése, ezen szervezetek tevékenységének kiszélesítése, munkájuk színvonalának emelése tehát a XII. kongresszus határozatából következő fontos politikai célkitűzésünk.

Ezek után a XII. pártkongresszus határozatából a Belügyminisztériumra háruló feladatokat tartalmazó tervek alapján néhány fontosabb követelményről külön is beszélt a miniszter.

— Pártunk programnyilatkozata és kongresszusi határozata — mondotta — nemzeti és társadalmi felemelkedésünk távlati és közvetlen céljait úgy jelölte meg, hogy ezeket a fejlett szocializmus építésének útján érhetjük el. Ezért elsősorban említem meg azt a törekvésünket, hogy a mi munkánk a párt s a kormány politikájának még következetesebb érvényesítését, a párt- és állami határozatok jobb végrehajtását segítse elő. A politikai érdekek következetes figyelembevétele, a politika elsődlegességének érvényesítése alapvető követelmény a belügyi munka minden területén. Ennek megvalósítása azt igényli tőlünk, hogy fejlesszük tovább a hivatásos állomány és az önkéntes segítők eszmei-politikai felkészültségét, erősítsük a szocializmus iránti elkötelezettségét. Különösen nagy feladat hárul e téren a parancsnokokra, az önkéntes csoportok vezetőire és nem utolsósorban a kommunistákra. Nevelni, meggyőzni, tájékoztatni elvtársainkat, munkatársainkat, s főleg példát mutatni, élen járni a párt politikájának megvalósításában, ez valamennyiünk kötelessége.

A régebbi hibákkal és torzulásokkal leszámolva értékes vívmányként tartjuk számon, hogy több mint két évtizede az élet minden területén érvényesül a szocia-

lista törvényesség. A belügyi szervezetekben e kérdésnek megkülönböztetett jelentőséget tulajdonítottunk. E fórumon is szeretném hangsúlyozni a szocialista törvényesség kétoldalú érvényesítésének fontosságát. A mi feladatunk elősegíteni, biztosítani, hogy mindenki tartsa meg az egész nép érdekeit kifejező és az azokat védő törvényeket, ugyanakkor magunk is kötelesek vagyunk munkánk során megtartani őket.

A törvények és a rendelkezések, a jogalkalmazás jogpolitikai elveinek megfelelő gyakorlása feltétel ahhoz, hogy a hatalommal helyesen éljünk. A hatalommal pedig csak helyesen és törvényesen szabad élni. A hatalommal való visszaélés — bármilyen formában és bárki részéről történjen az — alapvető politikai érdekeinket veszélyezteti: rombolja a párt, a kormány és a rendszer iránti bizalmat, megrendíti az emberek biztonságérzetét.

A törvényesség érvényesülésének egyik tényezője a törvénysértések — bűncselekmények, szabálysértések — megelőzése, s ez a Belügyminisztérium szervezetének egyik alapvető feladata. Az önkéntes segítők szolgálata is akkor funkcionál igazán rendelkezés szerinti, ha mindenekelőtt erre irányul. Az önkéntes segítők már pusztán jelenlétükkel, nevelő jellegű intézkedéseikkel, a bűncselekménygyanús jelenségek, a mulasztások, a szabálytalanságok jelzésével pedig még inkább a megelőzést szolgálják. Erre a jövőben az eddiginél is nagyobb figyelmet szükséges fordítani.

Gyakran mondjuk és halljuk az utóbbi időben, hogy — miként az élet sok területén — a belügyi feladatok, az önkéntes segítőkre kiterjedve is növekednek, bonyolultabbakká válnak. Ez valóban így igaz. Ugyanakkor azt is hozzátehetjük, hogy megoldásukhoz megvan az erőnk, és megvannak az eszközeink. A további eredményes munka végzésének feltételei adottak, illetve megteremthetők. Hogyan?

Először is önkéntes segítőtinket még alkalmasabbá kell tennünk a feladatok ellátására, fokozott gondot fordítva képzésükre, továbbképzésükre. A politikai ismeretek mellett szélesíteniük kell szakképzett-ségüket, szakmai ismereteiket. Tévedés ne essék, ezt hangsúlyozva sem arra gondolunk, hogy hivatásos rendőrökké, határőrökké képezzük az önkéntes szolgálatot ellátó elvtársakat, hanem csupán arra, hogy rendelkezzenek a rendőri, a tűzoltói és a határőri szakismereteknek azzal a feltétlenül szükséges mennyiségével, amely a szolgálat jó ellátásához kívánatos. Módot, lehetőséget ad erre a szervezett oktatás, a szolgálat megkezdése előtti megbeszélés, a szakkönyvek, a rendeletek, a szabályzatok tanulmányozása, a különböző versenyek szervezése. Nagyon fontos a munka tapasztalatainak összegezése, a parancsnokok rendszeres munkaértékelése és a közbiztonsági, tűzvédelmi, határőrizeti helyzetről való folyamatos tájékoztatás.

Másodszor: a követelményekhez kell igazítani az önkéntes segítők szolgálati rendszerét, a szolgálat vezénylését. Nem a szolgálatban töltött órák számát kell emelni, hanem a szolgálat minőségét kell javítani. A vezénylések időpontját jobban kell az operatív helyzethez igazítani, és jobban össze kell hangolni mások szolgálatával, pontosabban meghatározva mindenkinek a saját feladatát.

Úgy gondoljuk, indokolt az önkéntes segítők körében bizonyos mérvű létszámnövelés is. Ennek a mértékét meg kell határozni, de nem országosan és globálisan, hanem a tevékenységi és a közigazgatási terület szerint differenciáltan.

Dr. Korom Mihály tolmácsolta a Központi Bizottság elismerését

Fokozott gondot kell fordítani a néphadseregtől, a határőrségtől leszerelt fiatalok bevonására. Azt gondoljuk, hogy a létszámnövelést és az utánpótlást elsősorban akkor tudjuk tartósan megalapozni, ha ebből a körből nyerünk további aktív támogatókat.

Végül egyik igen fontos feladatunk az önkéntes szolgálat társadalmi megbecsülésének, elismerésének fokozása, javítása, erősítése. Ennek természetesen saját munkánkkal, a szolgálat még kulturáltabb, színvonalasabb ellátásával teremthetjük meg a feltételeit, de sokat segíthetnek ebben a helyi párt- és társadalmi szervezetek, a delegáló vállalatok, intézmények is.

Mi a Belügyminisztériumban is foglalkozunk azzal a kérdéssel, hogy miként tehetnénk még arányosabbá az önkéntes szolgálat tagjainak munkaterheit. Emellett igyekszünk magunk is tovább javítani a végzett munka sokoldalú elismerésének lehetőségét.

Összegzésül hangsúlyozta, hogy az elmúlt évek feladatainak megoldásában tovább fejlődött és erősödött a Belügyminisztérium munkáját önkéntesen segítők nagy, szervezett tábora.

Hatékonyabbá és szorosabbá vált az együttműködés a belügyi szervek és az önkéntes segítők között. Mind közvetlenebb a segítség és rendszeresebb az érdeklődés az önkéntes segítők tevékenysége iránt a pártszervek, a Hazafias Népfőrség, a szakszervezetek, a Kommunista Ifjúsági Szövetség, az Úttörőszövetség, a tanácsok, a munkásőrségek, a vállalatok és a szövetkezetek részéről, amelyért ezúton is köszönetet mondunk. Erőnknek, együttműködésünknek ez a gyarapodása, a munkában szerzett tapasztalatok növekedése megfelelő alapot ad számunkra a XII. kongresszus határozatából ránk háruló feladatok teljesítéséhez.

Végezetül dr. Horváth István Belügyminiszter megköszönte a teendők végrehajtásához az önkéntes segítőtől kapott pótolhatatlan támogatást, és erőt, egészséget,

sok sikert és megalapozott, tartós eredményeket kívánt a további közös munkához.

★

A belügyminiszter nagy érdeklődéssel kísért beszéde után Gáldonyi Béla újságíró, veszprémi önkéntes rendőr, majd Bogárnár Lajos, a szombathelyi vasúti csomópont szocialista brigád- és önkénteshatárőr-csoportvezetője szólalt fel. Csermák József, egykori olimpiai bajnok, tüzoltó százados a tapolcai városi önkéntestüzoltóegyesület munkájáról beszélt.

Az értekezlet résztvevői nagy tapsal köszöntötték a terembe érkező úttörőket, ifjúgardistákat, akik a szakalegységek üdvözlését tolmácsolták. Dr. Kamara János államtitkár köszönte meg a szeretetteljes szavakat, és jó tanulást, boldog életet kívánt ifjú barátainknak.

★

Ezt követően dr. Korom Mihály elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottsága tagja, a KB titkára szólalt fel.

Tisztelettel köszöntöm a Belügyminisztérium önkéntes társadalmi segítői második országos értekezletének minden résztvevőjét. Megtisztelő kötelességemnek eleget téve tolmácsolom az értekezletnek az MSZMP Központi Bizottsága, a Minisztertanács és Kádár János elvtárs személyes üdvözlését, jókívánságait.

Ez az értekezlet jelentős esemény, amely alkalmat ad arra, hogy kifejezésre juttassuk pártunk, kormányunk, és a BM vezetésének elismerését és megbecsülését mind azoknak az önkéntes segítőknek, akik szabad idejük feláldozásával, társadalmi megbízatásként segítettek és segítik hazánk közrendjének, közbiztonságának fenntartását és állandó erősítését.

Ez a tanácskozási szerves folytatása a Belügyminisztériumban két hónappal ezelőtt megtartott országos parancsnoki értekezletnek, ahol megszabták a XII. kongresszus határozatából a belügyi munkára háruló tennivalókat.

Az önkéntes segítők ötévenkénti országos tanácskozása jó alkalom a tapasztalatcserére is, és arra, hogy e fontos tevékenység szervezeti s tartalmi színvonala tovább emelkedjék.

Horváth elvtárs a beszámolójában átfogóan és részletesen elemezte az első, 1976-os országos értekezlet óta megtett utat. Reálisan mutatta be a Belügyminisztérium és szervei elmúlt öt év alatt végzett munkáját, az eredményeket és a gondokat egyaránt. E tevékenység szerves részeként értékelte a belügyi munka önkéntes segítőinek fontos szerepét, munkájukat nagy jelentőségét. Helyesen hangsúlyozta, hogy az eredmények közösek, mint ahogy a feladatok, a gondok is azok.

Való igaz, hogy munkában és harcban eltelt olyan öt év van mögöttünk, amelynek sikereire jogosan lehetünk büszkék mindannyian. A nehezebb, feszültebb nemzetközi helyzetben, nagyobb belső gondjaink közepette is előrehaladunk a fejlett szocialista társadalom építésének magunk választotta útján. Pártunk következetes marxista-leninista politikája és annak a dolgozó népünk által való cselekvő támogatása történelmi sikereket hozott számunkra.

Munkánk középpontjában jelenleg a XII. kongresszus határozatának gyakorlati végrehajtása, különösen pedig a gazdaságpolitikai célok megvalósítása áll. A kongresszus előtti és utáni fokozott politikai aktivitást sikerült megtartani: to-

vább erősödött a politikai cselekvési egység, a szocialista nemzeti összefogás, a felelős, fegyelmezettebb munka az élet minden területén.

Társadalmi rendünk jellegéből fakadó követelmény és pártunk több évtizedes, következetes célkitűzése volt és marad, hogy népünk legszélesebb tömegeit ezután is szoros egységbe fogva felsorakoztassa a fejlett szocializmus építésének zászlaja alá.

Változatlan célunk, hogy minél többen, minél hozzáértőbben szóljanak bele a közügyek intézésébe és vegyenek részt azok megvalósításában. A szocialista társadalom építése — s tegyük hozzá, a védelme is — minden tisztességes, becsületos magyar állampolgár személyes ügye és érdeke. Ezért is szorgalmazzuk és erősítjük a szocialista demokrácia mind teljesebb kibontakozását.

Ebben az összefüggésben is természetes tehát, hogy pártunk és kormányunk, társadalmunk nagyra értékeli a belügyi munka önkéntes segítőinek önfeláldozó és egyre eredményesebb munkáját.

Ma már gyakorlattá vált, hogy amikor a Belügyminisztérium és szervei munkáját valamely illetékes párt- vagy állami szerv értékeli, nem maradhat el az önkéntes segítők fáradozásainak elismerése sem. Így volt ez a XII. kongresszuson és a már említett novemberi országos parancsnoki értekezleten is. A kormány is szükségesnek tartotta, hogy erről beszámoltassa a minisztérium vezetőit, s ott is sok elismerés hangzott el az önkéntes segítőkéről.

Mindez abból a felismerésből fakad, hogy az állam- és a közbiztonság szilárdítása közügy, az ebből adódó szerteágazó feladatok végrehajtása nem képzelhető el az önkéntes segítők, a lakosság egyre szélesebb tömegeinek aktív támogatása nélkül.

Népünk alkotó munkáját, ezen belül a belügyi szervek tevékenységét is befolyásolják azok a körülmények, amelyek között dolgoznak. A nemzetközi helyzet alakulására és belpolitikai életünk eseményeire gondolok.

Ebben az évben elkezdjük a VI. ötéves terv végrehajtását, amely alapvető nemzeti érdekeinket kifejező társadalmi és gazdasági programunk az elkövetkező esztendőkre. A terv sikeres végrehajtásával tovább szilárdulnak szocialista társadalmunk gazdasági alapjai, erősödnek társadalmunk szocialista vonásai, javulnak a dolgozók életkörülményei, s ily módon közelebb jutunk a párt programnyilatkozatában megjelölt célokhoz az élet minden területén.

A bonyolultabbá és élesebbé vált nemzetközi helyzet, valamint belpolitikai életünk alakulása azt követeli meg a belügyi szervektől is, hogy azok figyelembevételével végezzék munkájukat.

Amikor belpolitikai helyzetünket értékeljük, jogosan és jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy belső helyzetünk kiegyensúlyozott, a munkásosztály, a dolgozó nép hatalma szilárd. A néphatalom szilárdsága továbbhaladásunk nélkülözhetetlen feltétele.

E kedvező helyzet kialakulásának és meglétének alapja: pártunk egyenes vonalú, őszinte, nyílt politikája, a gazdasági építőmunkában elért eredmények, népünk összeforrottsága és elért életszínvonala. De hozzájárult ehhez a belügyi szervek s az önkéntes segítők áldozatos, odaadó munkája is.

Az évi 75 000—78 000 bűnelkövető felde-

ritése, a mintegy 240 000 rendőri szabály-
sértési eljárás, az évi több mint 15 milliós
idegenforgalom mögött a belügyi dolgozók
lelkismeretes munkája húzódik meg,
amelynek jelentős szerepe van abban, hogy
ma is bátran állhatunk bármely nemzet-
közi összehasonlítás elé az emberiség, a
béke, az állam elleni, valamint egyéb po-
litikai jellegű bűncselekmények felderíté-
sében éppúgy, mint a köztörvényi bűnözés
ilyen mutatóit illetően. Mégis azt
mondhatjuk, hogy a munka során nem
használtuk ki eléggé a szocialista társadalmi
rendünkből adódó lehetőségeket. Ne-
hezen fogadható el, hogy évente 25 000—
30 000 bűncselekmény tettese maradjon ismeretlen, s hogy nem sikerült fordulatot elérni a bűnözés visszaszorításában. A jelentős is utalt a bűncselekmények belső
struktúrájában, a bűnözők módszereiben
bekövetkezett változásokra. Mindezeket ismerjük, megelőzésükre, visszaszorításukra
még határozottabb és összhangosabb közös
erőfeszítések szükségesek. Különösen
nagy figyelmet kell fordítani a lakosság
biztonságérzetét, közhangulatát befolyásoló
jogsértések, támadások visszaszorítására.
E munkában messzemenően számíthatunk a belügyi önkéntes segítők aktivitására.

Jól tudjuk, hogy idehaza és országhatá-
runkon kívül vannak olyan erők és szemé-
lyek, akiknek nem tetszik szocialista
építőmunkánk eredményessége. Vannak
olyanok is, akik tudatosan megsértik alkotmányos
rendünket, törvényeinket, és társadalmi
rendünkre, az állampolgárok életére, a nép
vagyonára vagy a személyi tulajdonra támadnak.
Az élesebb nemzetközi helyzetben s belső
nehézségeink látán azt gondolják, hogy
kisebb kockázattal támadhatják szocialista
rendünket. De mi rádöbbentjük őket tévedésükre,
és oda juttatjuk őket, ahová valók, mert
senkinek nem engedjük meg szocialista
vívmányaink veszélyeztetését. A belügyi
munkában a hivatásosoknak és a társadalmi
segítőknél egyaránt fontos kötelességük a
forradalmi éberség erősítése, a törvények
betűjének és szellemének megfelelő eljárás,
a jogszabályok következetes betartása és
betartatása. A szocialista törvényesség
nagy vívmányunk, amelynek további erősítése
mindannyiunk alapvető kötelessége.
Minden belügyi dolgozó s minden társadalmi
segítő a dolgozó nép bizalmából tölti be
hivatását, a dolgozó nép rendjét védő és
szolgáló fontos munkáját. Ez lebegjen
mindig, minden intézkedésünkben a szemük
előtt.

A belügyi önkéntes segítők mozgalma már
hagyományai vannak, munkájuk szervezett,
és egyre növekvő társadalmi megbecsülésnek
örvendenek. Elismerésre méltó, hogy az elmúlt
öt évben mind a csoportok, mind a tagok száma
egyenletesen emelkedett. Az 52 000 önkéntes
rendőr, a 7 200 önkéntes határőr és a százezer
felüli önkéntes tűzoltó munkája nélkül elképzelhetetlen a belügyi feladatok eredményes
el látása.

Eredményeiről a beszámolóban rögzített
szám adatok imponálóak. Az elismerés hangján
lehet csak szólni arról, hogy az önkéntes
rendőrök több mint 21 000 főt állítottak elő,
önálló szolgálatellátásuk során 2600 körözött
személyt fogtak el öt év alatt. Az önkéntes
határőrök fogják el a határsértőket 20
százalékát. Az önkéntes tűzoltók évente
átlagosan 2000 tüzesetnél avatkoznak be.
Tudjuk, hogy mindannyian, mindenkor készen
állnak szolgálatuk ellátására. Tudjuk azt is,
hogy az önkéntes segítők nem a kitüntetésért
dolgoznak, hanem belső meggyőződésből,
mert világosan látják munkájuk értelmét és
jelentőségét.

Elismerés illeti a belügyi szervezetek, a
hivatásos állományúakat is, azokat, akik részt
vesznek e mozgalom szervezésében, akik tartják
a kapcsolatot a csoportokkal, és folyamatosan
értékelik, segítik, igénylik munkájukat.

Köszönet és elismerés azoknak a párt-,
állami és társadalmi szervezeteknek, vállalatok-
nak, termelőszövetkezeteknek, ahol az elvtársak
dolgoznak. Köszönet azért, hogy megfelelően
értékelik és elismerik, fontosnak tartják ezt a
társadalmi munkát, és biztosítják hozzá a
feltételeket. A belügyi szervek fontos feladata,
hogy a szervezetekkel még jobb kapcsolatokat
alakítsanak ki, és ápolják tovább az együttműködést.

Önkéntes segítők a jól végzett munka
tudatával jöttek a II. országos tanácskozásra.
Azt kérjük önöktől és az önkéntes szemé-
lyén keresztül minden elvtársunktól, hogy a
munkahelyükön végzett példamutató helytállásuk
és magatartásuk mellett legyenek továbbra is
áldozatos harcosai szocialista rendünknél,
hazánknak.

A tanácskozás hangulata, a hozzászólók
véleményei, az elvtársak lelkesedése biztosítják
arra, hogy a belügyi munkát segítők mozgalma
tovább fog erősödni. Legyenek büszkéek s
méltsók továbbra is fontos társadalmi megbízatásukra.
Kérem, vigyék el ezt a lelkesedést és hangulatot
azokhoz az elvtársaikhoz, akiket képviselnek,
és továbbítsák nekik a Központi Bizottság és a
kormány köszönetét és elismerését.

Az értekezleten még huszonegyenheten
tarták el nagyon színes, sokoldalú, tartalmas,
a helyi tevékenységet jól értékelő, a gondokat
is felvillantó és különösen a további munkát
segítő hozzászólásukat.

A következőkben a tűzoltóság küldötteinek
hozzászólásaiból idézünk néhány gondolatot.

Csermák József önk. tű. szds., a tapolcai
városi önkéntestűzoltó-egyesület parancsnok-
helyettese, olimpiai bajnok hangversenyzője:
1966, a városra nyilvánítás éve döntő fordulatot
jelentett Tapolca történetében. 30 esztendővel
a két utca harmincnál több portáját elpusztító
tűzvész után rohamos fejlődésnek indult a fiatal
város. Lakossága azóta csaknem megháromszorozódott,
számos ipari és egyéb létesítménnyel és több
szintes épületekkel gazdagodott.

Az új helyzet fokozott követelményeket állított
az önkéntes tűzoltók elé is, hiszen állami
vonulóegység hiányában Tapolcán, sőt a város
25—30 km-es körzetében nekik kell gondoskodniuk
az elsődleges mentő tűzvédelemről. Évente
átlagosan 25—30 tűz- és kárelőfordulást
avatkoznak be, de nem volt ritka az olyan
eset sem, amikor 50—60-szor kellett elsőként
segítséget nyújtaniuk.

Osztrovics József országgyűlési képviselő,
a felsőcsatári tűzoltó-egyesület elnöke, Vas
megyei küldött kiemelte, hogy egyesületében,
de más határ menti tűzoltóságoknál is példaszerű
a nemzetiségek és a magyar anyanyelvűek
cselekvő egysége minden olyan ügyben,
amely a fejlett szocialista társadalom
létrehozásának és vívmányaink védelmének
céljait szolgálja.

Elismerően szólt az önkéntes rendőrökkel
és határőrökkel kialakított példás együttműködésről,
valamint arról, hogy az önkéntes tűzoltók
közül többen önkéntes rendőrként és határőrként
és derekasan kiveszik a részüket a közbiztonsági
és a határőrizeti feladatokból, és emellett
nem egyszer ők a fő szervezői a községekben
végzett társadalmi munkának.

Kiss Zoltánné Iván község (Győr megye)
tanácsának és az ottani tűzoltó-egyesületnek
az elnöke többek között annak a jelentőségét
húzta alá, hogy a megye 77 egyesületében,
mintegy 440 önkéntes tűzoltó mellett csaknem
1000 úttörő és ifjúgardista ismerkedik a
hivatással, a megye 151 létesítményében pedig
3271 vállalati tűzoltó segíti a tűzvédelmi
jogszabályok érvényre juttatását.

A 98 iváni önkéntes közül számosan a párt-,
illetve a KISZ-szervezetben is szor-

Négyen a felszólalók közül. Osztrovics József, Kiss Zoltánné, dr. Hajas Gyula és Leskó Lajos

uhász Zsuzsa Tolna megye ajándékát ad-
a át

oskodnak, 7-en pedig tanácsstagok. Nagy
lismeréssel szölt a XII. pártkongresszus
leg a választások időszakában végzett
munkájukról is.

Tolna megye 1400 önkéntes, 1000 vállá-
lati, 600 úttörő- és 200 IG-tűzoltójának üd-
özetletét az apartheid *Juhász Zsuzsa* álta-
ános iskolai tanuló, ÚG-szakalegység-pa-
nancsnokhelyettes tolmácsolta. Hozzászó-
is közben többször is megtapsolták az ér-
kezetet résztvevői. Így akkor is, amikor
zt mondta: „Ötödik osztályos koromtól
agok úttörő-tűzoltó. Most sem vagyok
aliás természet, de akkor nagyon kicsi vol-
m. Édesapám mondta is: te akarsz tűz-
lító lenni, amikor még a sóprút is alig
írod el? Mi lesz veled a sugárcsónél? De
n akartam tűzoltó lenni és kiálltam a
róbát.”

Leskó Lajos önk. tű. szds., a Csepel Mű-
ek vállalati tűzoltóparancsnoka azt fej-
gette, hogy a főváros iparában bekövet-
ezett változások nyomán a tűz- és rob-
anásveszélyes technológiák és energia-
ordozók alkalmazása is fokozódott, és ez
íval nagyobb követelményeket támaszt
korábbinál a budapesti vállalati tűzoltó-
ikkal szemben. Mint rámutatott, a fővá-
s 512 létesítményében működő csaknem
zezer vállalati tűzoltó fontos szerepet
ílt be Budapest tűzvédelmében.

Nagy László, a hajdúnánási I. sz. álta-
inos iskola 6. osztályos tanulója arról
tt jelentést, hogy a városi ÚG-szakal-
gység 60 pajtást számlál. Igen szép ered-
ményeket értek el, két alkalommal is sze-
pelt rajuk az országos döntőben.

A továbbiakban arról szölt, hogy jó né-
ányan, akik hajdan úttörő-tűzoltóként
ezdték, ma már az IG-szakalegységben
agy a vállalati tűzoltóságnál, többen
edig állami tűzoltóságnál teljesítenek
zolgálatot, s ő maga is ilyen terveket fon-
lgtat. (Felszólalását szünni nem akaró
aps fogadta.)

Dr. Hajas Gyula tű. ezds., a tűzoltóság
eszprém megyei parancsnoka annak a je-
ntőségét méltatta, hogy a társadalmi se-
ítők támogatása nélkül az állami tűzoltó-
ság Veszprém megyei szervei sem lát-
atnák el a feladataikat. A velük váll-
etve fáradozó önkéntes és vállalati tűz-
lító népes tábora nap mint nap tevő-

**Csermák József átveszi
a Vörös Csillag Érdemrendet**

A legkisebb és legfiatalabb hozzászóló: Nagy László

legesen kivészi a részét a tűzvédelmi ten-
nivalókból.

Túlnyomórészt szabad idejükben és pi-
henőnapjaikon munkálkodnak a köz ér-
dekében. Önzetlen fáradozásaikban is ki-
fejezésre jut szocialista társadalmunk
íránti elkötelezettségük, amely a legfőbb
mozgatóereje tevékenységüknek.

Ladvánszky Károly rendőr vezérőrnagy,
belügyminiszter-helyettes foglalta össze az
értekezlet tanulságait, tapasztalatait.
Hangsúlyozta, hogy a tanácskozás minden
vonatkozásban sikeres volt. Új vonása volt
az értekezletnek, hogy a hozzászólások el-
mélyültebbek voltak, mint az első tanács-
kozáson. Társadalmi segítőink szakszerű
munkája — hangoztatta — további bizto-
sítéka a szocialista törvényesség erősítésé-
nek. Először vettek részt az önkéntes és
vállalati tűzoltók, az Ifjú Gárda és az
Úttörőgárda képviselői ilyen tanácskozá-
son.

Mint mondotta, szorosabbá vált az ön-
kéntes rendőrök, határőrök és tűzoltók kö-
zötti együttműködés, ami megsokszorozza
erőnket. Jelentősen csökkentek a megol-
dásra váró problémák az I. tanácskozás
óta.

Végezetül jó munkát kívánt a tanácsko-
zás valamennyi résztvevőjének.

★

A Magyar Népköztársaság Elnöki Taná-
csa a Belügyminisztérium munkája ön-

kéntes segítőinek II. országos értekezlete
alkalmából a szolgálati feladatok áldozat-
kés elősegítésében végzett kiemelkedő te-
vékenységük elismeréseként a Vörös Csil-
lag Érdemrend kitüntetését adományozta a
Volán Tröszt önkéntesrendőri zászlóalj-
nak, a Tapolca város önkéntestűzoltó-egye-
sületének és a MÁV szombathelyi I. szá-
mú önkénteshatárőr-csoportjának.

A belügyminiszter a Haza Szolgálatáért
Érdemrem arany fokozatát adományozta
— többek között — *Jászárokszállás nagy-
község önkéntestűzoltó-egyesületének*, a
Ganz-MAVAG Mozdony-, Vagon- és Gép-
gyár vállalati tűzoltóságának.

A tűzvédelem társadalmi segítői közül a
Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával:

Mecseki Sándor önk. tű. szds., *Orosz Pál*
önk. tű. szds., *Szaniszló Benjámán* önk. tű.
fhdgy., *Kiss Zoltánné*, *Varga Antal* önk.
tű. szds., *Deák István* önk. tű. szds., *Papp*
Árpád önk. tű. szds., *Zala István*, *Mayer*
István önk. tű. szds., *Pál József* önk. tű.
fhdgy.; a Tűzbiztonsági Érem ezüst foko-
zatával: *Kiss Erzsébet* önk. tű. ftörm., *Csi-
szár József* önk. tű. fhdgy., *Hagymási Sán-
dor* önk. tű. alhdgy.; a Tűzbiztonsági Érem
bronz fokozatával *Bartos Gyula*, *Domák*
András önk. tű. szds., *Nagy László* úttörő-
tűzoltó, *Csizmadia Endréné* önk. tű. tzs.
elvtársakat tüntették ki.

A kitüntetésekét *dr. Horváth István*, az
MSZMP KB tagja, belügyminiszter adta
át.

Alig telt el néhány hónap azóta, hogy napilapjainkban is olvashatuk az igen öröndetes hírt: Az Országos Oktatási Tanács elfogadta a hazai tűzvédelmi üzem-mérnök-képzés tárgyában tett előterjesztést, és döntése alapján az 1980-81-es tanévtől tűzvédelmi üzem-mérnöki szak létesül az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán.

135-en jelentkeztek, 39-en tettek sikeres felvételi vizsgát, tíz fiatal pedig előfelvételis lett. 1980 őszén tehát 29-en kezdtek meg tanulmányukat, közülük 25-en a tűzoltóság állományából, 4-en a polgári életből jöttek.

Január 6-án már javában folytak a félévi vizsgák. Erre a délelőttre nyolcan jelentkeztek termodinamikából. Három-négy másik tárgyból már sikeresen levizsgáztak, és eddig egyikük sem kapott közepesnél rosszabb osztályzatot.

A feszült csendből ítéelve nehéz percek várnak rájuk. Hárman készülnek, előttük a bővös, kis fehér papíron az a) és a b) tétel. Most már „csak” erre a kettőre kell összpontosítani. Előkerülnek a tollak, egy-egy mondat vázlata és képlet sokat segíthet. Közben sóhajokkal kísért pillantásokat vetnek a táblára, ahol az első vizsgázó egyenletei már „felsorakoztak”.

S aki számon kéri a félévben tanultakat: *dr. Fekete Dénes* tűzoltó hadnagy. Termodinamikát és égésméleletet tanít a jövő tűzvédelmi üzem-mérnökeinek.

E két tárgyon belül a hallgatók megismerkednek a termodinamikai rendszerekkel, ezek alapvető törvényszerűségeivel, az égésfolyamatok keletkezésének, kifejlődésének és terjedésének fizikai és kémiai alapjaival. Mindkét tantárgy fontos alapozója és bevezetője a további tanulmányoknak. Előkészítik a tűzoltás taktikáját, valamint a létesítés és használat tűzvédelme elnevezésű konkrét szakmai tárgyak tanulását. Ezeknél nélkülözhetetlenek a laborgyakorlatok az elmélet megértéséhez. A főiskolán most alakítják ki a saját tűz-

védelmi szaklabort. Ezért az első félévben a BM TOP Tűzvédelmi Kutató Intézetnek laboratóriumában tartották meg ezeket a foglalkozásokat. Jók a kapcsolataik az Építési Minőségi Ellenőrző Intézet tűzállósági osztályával is. Többek között ennek is köszönhető, hogy az új tűzvédelmi szak a főiskola vezetése és a szakcsoport vezetője szerint is zökkenőmentesen illeszkedett be a nagy múltú felsőoktatási intézmény egész rendszerébe.

Mint minden új vállalkozásnál, itt is gondokat okoztak az első lépések. A szakcsoport elhelyezése, a tematika kidolgozása, de a hallgatók kollégiumi elszállásolása is igencsak feladta a leckét a tűzvédelmi szak irányítóinak. De megoldották a feladatot, a hallgatók igazán kedvező körülmények között tanulhatnak.

Látogatásunkkor többen is köszönettel szóltak erről. De őszintén beszéltek arról is, hogy milyen nagy fába vágták a fejszéjüket. Hat-nyolc éve érettségizett, családos emberek ültek be a padokba a tizen-nyolc évesek közé. Így aztán nagy erőpróbát jelentett az első félév tíz tantárgya: a matematika, kémia, orosz nyelv, városépítés, magasépítés, ábrázoló geometria, műszaki rajz, politikai gazdaságtan, termodinamika és az égésmélelet. Ezek közül hétfőből zárthelyi dolgozatokkal, laborgyakorlatokkal készültek a félévi vizsgára.

Tűzoltóhallgatóink eddigi tanulmányi a-lageredménye jobb a közepesnél. Ami beilleszkedés érzelmi oldalát érinti, fegyverzettségükkel, tanulni vágyásukkal, rendezvényeken való aktív részvételükkel tűntek ki. A főigazgató elismeréssel szövegezte az Izsáki Állami Gazdaságban végzett munkájukról is, mivel 160%-os teljesítményt nyújtottak.

A leendő üzem-mérnökök kezdő csapatának tagjai nagyrészt a parancsnokságokból érkeztek, legtöbbjük korábban vonulást teljesített szolgálatot és az egyetemen megszokott fegyelmet nagyban elősegítette az új életformába való beilleszkedésüket.

Eddigi eredményeik azt mutatják, érik, mivel tartoznak azoknak, akik lehetővé tették, hogy itt tanulhassanak. Az első akadályon már túlvannak. De a diáklomáig vezető út meglehetősen hosszú: félév, 24 tantárgy és 3072 óra. A rajt sikeres volt, várjuk a folytatást!

Sz. Lovász Ilona

Fotó:

Tátrai Mihály

Szintén a legjobb jegyért bizonyít a tábla előtt Antal Péter t. örm.

A főiskola legidősebb diákja, Bodoki Ferenc t. örm., egyike a legjobb tanulóknak.

Megkönnyebbülten: Dalicsek Zoltán t. örm., jelest kapott fejeletéért

Egyetlen adat mindennél többet mond a pályafutásáról. Huszonnyolc éven, hét hónapon és húsz napon át teljesített szolgálatot a tűzoltási csoportnál, méghozzá egy rövid időszakot leszámítva csoportvezetői beosztásban.

Szinte gyermekemberként lett az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár dolgozója. Nagy szerencsére remek közösségbe került. Amikor 1945 előtte is szélesre tárta a kapukat, műszak után tanulni sietett, hogy esti tagozaton szerezzon vegyésztechnikusi képesítést.

Mint néhány esztendeje közölt cikksorozatában „bevallotta”, voltaképpen véletlenül lett tűzoltó. A szakszervezetben öt javasolták, amikor a budapesti parancsnokság segítségért kért egy vegyésztechnikus főlvételéhez.

Ha nem mutatják meg neki leendő „saját” laboratóriumát, talán ma is első munkahelyén dolgozna. De úgy érezte, ritka alkalmat szalasztana el, ha nem vállalná az új feladatot. Ezért azután hamarosan és egy kissé nehéz szívvel elkészönt szeretett munkatársaitól. Idestova harminckét esztendeje ennek, ám ebből aránylag kevés jutott a laboratóriumra.

A tiszti iskola elvégzése után izgalmas események kellettsébe csöppent. Készültségi szolgálatos vegyészként az ügyeletes tiszttel együtt kellett kivonulnia a jelentősebb tűz- és káresetekhez.

Ilyenek pedig sorozatosan követték egymást akkoriban. A tűzmegeelőzés még gyermekcipőben járt, ellenséges elemek szabotázscselekményeket követtek el, a beavatkozások során a mostanéhoz képest szegényes felszereléssel és jórészt tapasztalatlan állományjal kellett megoldani a feladatokat.

Első ízben a Lehel úti bütorgyár dukkozójának és néhány kapcsolódó üzemszervezetének égésekor volt tűzoltásvezető. Négy gépjárműfecskendővel vonultatták ki, ez akkoriban magas riasztási fokozatnak minősült.

A régi s nem éppen jó hagyományok szerint M sugárral működtek az egységek, amikor a helyszínre érkezett. Oldószert úszott a víz tetején, s a tűz mind hevesebben égett. A beosztottak egy kissé elcsodálóztak, hogy négy hab-

sugár szerelésére adott parancsot, s M helyett E sugárral kellett működniük a továbbiakban. A habbal oltás újdonságnak számított, de ezt a feladatot is sikeresen oldották meg, s a tűz hamarosan megadta magát.

1952. május 12-e, a fővárosi 1. számú tűzoltási csoport megalakulása sorsforduló lett az életében. Nem látja értelmét, hogy kiszámolja, tulajdonképpen hány tűz- és káresethez vonult ki azóta a tűzoltási csoportot riasztó egy hosszú és két rövid csengőjelre, miután, beleszámítva az előzményeket is, csaknem tizenegyet esztendő kerekedne ki a készlettel szolgáló tűzoltást töltött napjaiból.

Ezalatt egyebek között ő „fogta ki” a Ruggyantaárnygar, az Óbudai Hajógyár, a Kőbányai Sörgyár meg a Bécsi úti téglagyár égését (ez utóbbit kétszer is). Irányított tűzoltást templomtoronyban, s olyan bevetésnek is részese lehetett, amelynek előzményeként egy elvetemült gonosztevő kollódiungyapottal akarta a levegőbe röpíteni az ötven tonnányi trotillt tároló hordókat, és ezzel a Csepel Műveket. Mégis mindezek ellenére a Bókay Gyermekklinika égését tartja leginkább emlékezetesnek. Bizonyára azért is, mert egy fiú és két lány édesapja.

Az ellenforradalom végzős napjaiban gyújtólövedék vágódott az épületbe. Vonulás közben sem szüneteltek a harcok a környező utcákban. Szerencsére épségben érkeztek a kárhelyre. Kiderült, a lángok megfékezésével egyidejűleg a gyerekeket is ki kell menteni. A súlyos megromló lépcsőházat nem vehették igénybe, kihúzó létrák segítségével helyezték biztonságba a kis betegeket.

Huszonnégy év múltán immár két-két fiú- és leányunka nagyapjaként a pinceablakon hatolt be, amikor a 2. sz. Gyermekklinika trafóegységének megfékezését irányította. Feszültség alatt álló berendezést kellett porral és vízzel eloltaniuk, méghozzá minél sürgősebben, s ezalatt ötvenkilenc gyermeket átszállítani a füstmentes épületszárnyba.

Beszélgésünk során gyakran emlegették az utolsó éveket. Viharos alkonyat — foglalja össze tömören fanyar humorával a párját ritkító sorozat eseményeit.

Az Elnöki Tanács eredményes tevékenységének elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a Vörös Csillag Érdemrenddel tüntette ki Totzl Károly tűzoltó alezredest, a fővárosi parancsnokság tűzoltási csoportvezetőjét. A kitüntetést Varga Károly tűzoltó ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka nyújtotta át.

Válóban, jó néhányszor be kellett mondania az V-ös riasztási fokozatot. 1977-ben például a Bécsi úti téglagyárban. Az életveszélyes terepen a jó részt fiatal állomány artistaügyességgel hatolt előre a sugárral, mindenképpen meg kellett védeni a gépeket tartó faszervezetet.

1978-ban katasztrófa a Boráros téri HEV-végállomáson. Harminc embert mentettek ki a romok közül, miközben sokáig nem áramtalaníthattak. A forgalmi szolgálatot olajemelővel olyan helyzetből szabadították ki, hogyha megmozdul az illető, az életével fizet érte.

1979. Oxigén- és Disszous-gárgyár. Ha nem avatkoznak be, még az előbbinél is jóval súlyosabb szerencsétlenség fenyeget. Nagy mennyiségű palack égett, töltés alatt álló további 600 másik meg a Disszous-gáztartály volt közvetlen veszélyben.

Az egyetlen lehetséges irány: előre. A detonáció máskülönből izekre szagaita volna a visszavonuló egységet. 24 sugárral végrehajtott vakmerő támadás szelidíti meg az oltás közben is durrogó palackokat.

Azután röviddel nyugállományba vonulása előtt az utolsó bravúr, a Ganz Villamosági Művekben. Azonnal vissza kell vonulni, mert az épület bármely pillanatban összedőlné — tanácsolja a szakértő. Ha visszavonulunk, biztosan összedől, jelenti aggodó előljáróinak. Engedélyt kér, hogy legközelebb már a tűz eloltását jelenthesse személyesen.

Vállalni kell a kockázatot, mivel máskülönből milliárdos értékek semmisülnék meg, s

aligha védhetnék meg a szomszédos transzformátorgyárat.

De vajon oly sokat látott zemei tényleg megbízhatóban regisztrálták a veszély tényleges mértékét, mint a szakértő? Ha összedől az épület, jogosan jelentheti ki a szakértő: ő előre megmondta. A tűzoltás veszélyes hivatás, de ezzel aligha vigasztalhatná a hozzátartozókat, ha valamilyen csoda folytán élve kerülne ki a romok alól.

A támadás folytatódik. A beosztottak biznak a tapasztalt parancsnokukban. Ővé a döntés joga és felelőssége. S mivel a bizalom kölcsönös, ezáltal is győznek.

Az utolsó bravúr feszültségei nehezen oldódnak. A zenéhez nem ériök a karmester látványos mozdulatait csodálják. Akik azonban jártasak a hangjegyek világában, jól tudják, sokkal inkább a betanítás dönti el a produkció sikerét. A legjobb dirigens is kudarcot vall, ha a zenekar tagjai képtelenek eljátszani a szólamukat.

Ezért nem ismert pardont a gyakorlatokon, jóllehet a végzőkig kiállt a káreseteknél emberileg érthető okokból hibát elkövetők mellett.

Az új évben nem láthatjuk már, amint széles sisakkal a fején, fél szemmel a stopperórát figyel: vajon tényleg elérkezt-e már az ideje a rohamnak. Mi mást is kívánhatna az utódoknak, mint hasonlóan eredményes huszonnyolc s még sok-sok további esztendő?

(G. R.)

November 10-én és 11-én egymástól függetlenül két különböző helyen igen veszélyesnek ígérkező tűz keletkezett a Tiszai Erőmű Vállalat I. számú üzemében (a régi erőműben).

04.21-kor a VI. helyszámú 120/6 kV-os 24 MVA-es szabadtéri transzformátor gyulladt ki. Az előzmények a következők voltak: A transzformátor 120 kV-os csatlakozását biztosító vezetékek közül a „C” fázist tartó egyik nagyfeszültségű láncszigetelő porcelánja elszakadt. A lehulló törött láncszigetelő a transzformátor egyik nagyfeszültségű átvezetőszigetelőjére esett, és eltörte azt. A vezeték leesésekor keletkező villamos zárlati ív meggyújtotta a törött transzformátor-átvezetőszigetelőn kiáramló olajat. Az így keletkezett olajtűz hőhatására megsérült a transzformátor másik két nagyfeszültségű átvezetőszigetelője is, s ez együtt járt a tűz kiterjedésével. Az égést a transzformátor megrongálódott átvezetőszigetelőin keresztül kiömlő mintegy 2000 liter transzformátorolaj táplálta.

A leninvárosi parancsnokságnak 04.23-kor telefonon jelezték a tüzet. A riasztás után egy-egy TŰ-1-es CSD 710-es, TŰ-4-es P-3000-es és UNIMOG (gyorsbeavatkozó) gépjárműfecskenő vonult a kárhelyre.

A tűzkeletkezés után 13 perccel kezdődött meg az oltás az UNIMOG gyorsbeavatkozóval, és már 3 perc múlva megszűnt a folyamatos égés a mintegy 50 m² tűzfelületen. Ezután 10 percen át — az állandó olajfolyás miatt — a tűz időnként még visszaobbant.

Port, majd kombináltan egyidejűleg port és habot vetettünk be a lángok megfékezésére. Az oltás eredményessége és a transzformátortest lehűtése céljából egy órán keresztül hűtősugarat működtettünk. Az oltáshoz 5 kg/sec teljesítményű porágyúval 600 kg Monnex oltóport és 9,6 l/sec teljesítményű habágyúval 800 liter 10%-os filmképző oltóanyaggal előre bekevert habképző anyagot használtunk fel. Négy M-sugár hűtötte a transzformátort.

A tűz gyors eloltása, valamint a hűtősugarak alkalmazása eredményeként a transzformátor és a benne levő olaj nem forrósodott fel, sőt gyorsan az üzemi hőmérséklet alá hűlt. Remélhető tehát, hogy a hűtésre érzékeny részei (pl. a tekercselés meg a lemezttest-szigetelés) nem szenvedtek károsodást a hőtől, s így a járulékos veszteségek és a javítás költségei a vártnál kisebbek lesznek.

A Tiszai Erőmű Vállalat dolgozói nem követtek el mulasztást a tüzesettel kapcsolatban, mivel a rendszeresen végzett karbantartási munkák eredményeként a berendezés kifogástalan műszaki állapotban volt, azonban időről időre eltörnek a szigetelőlánc porcelánja. Az állomásokon és a távvezetéknekél a lehulló porcelánok

okozta átvezetőszigetelő-törés súlyos következményekkel jár. Az erőmű állomásán egyébként az üzembiztonság növelése érdekében már korábban megkezdték a nem teljesen törésbiztos porcelán szigetelőláncok import üvegszigetelőkre történő cseréjét, és 1981-ben be is fejezték.

November 11-én 18.35-kor a turbinaüzem III. számú turbógépcsoportjának olajrendszerénél keletkezett tűz. Előzőleg anyagkifáradás miatt eltörött a turbina szabályozó-, illetve kenőolajrendszerét alkotó csővezeték egy 25 mm átmérőjű csőve, és az így kifolyó — 190—200 C-fok lobbaspontú — olaj a törési hely alatti 525 C-fok hőmérsékletű fő gőzvezetékre kerülve meggyulladt.

Ugyancsak telefonon 18.37-kor jelezték a tüzet. A szolgálatparancsnok II. kiemelt riasztási fokozatot rendelt el. Ugyanazok a fecskenők vonultak ki, mint az előző napi transzformátortűzhez, de ezúttal a diósgyőri CSD 344-es porraloltót is riasztották. A P-3000-es porraloltóról szerelt 5 kg/sec teljesítményű két porsugárral avatkoztunk be, majd az oltópor felhasználása után a diósgyőriek portartálya táplálta a sugarakat. Emellett két 50 kg-os halonnaloltót is bevetettünk.

A vállalati tűzoltók és a dolgozók a tűzoltás során felhasználtak két 250 kg-os és tíz 12 kg-os porraloltót, továbbá tíz 20 kg-os CO₂ kézi tűzoltókészüléket.

A tűz keletkezésétől számított 15 percen belül sikerült a kifejtett tűz körülhatárolása, ezt követően 1 óra 5 perc alatt az eloltása is. Az oltást nehezítette, hogy vízzel hűtés vagy habbal oltás — a végső szükség esetét leszámítva — nem volt megengedhető, mivel az üzemmeleg, forró fémszerkezetek a gyors lehűlés miatt esetleg jóvátehetetlen károsodást szenvedtek volna. A visszalobbánásoktól függően itt is szakaszosan por és inertgáz felhasználásával oltottunk.

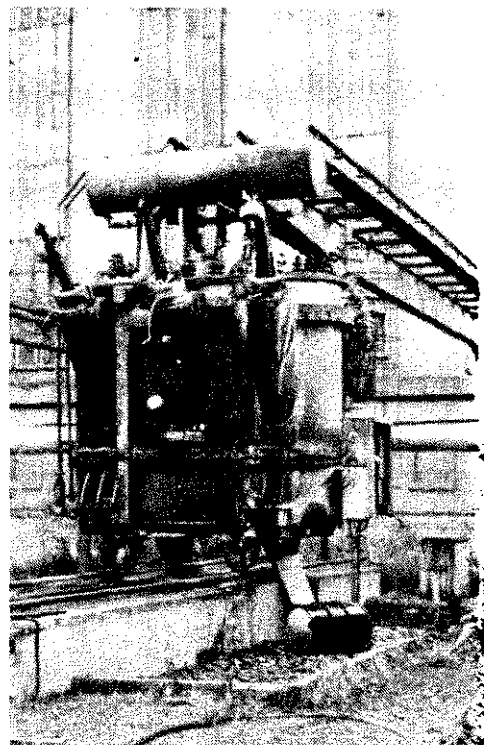
A 2—2,5 m³ olaj részben szétfolyva égett, és a tűz átterjedve a 10 m²-es olajtartályt is belobbantotta.

Nehezítette a munkálatokat, hogy egyidejűleg a talaj- meg a 8 m-es szinten kellett beavatkozni. Emellett a talajszinten oltást végzőknek arra is figyelniük kellett, hogy a közelben levő kábelcsatornákon keresztül szétfolyó égő olaj ne terjessze tovább a tüzet.

Mindkét tüzeset kárértéke meghaladja a száz ezer forintot (a pontos összeget csak az azonnal megkezdett helyreállítási munkák előrehaladtával állapíthatják meg).

Az erőmű szakemberei meg a vállalati tűzoltók mindkét kezdetől fogva nagy igyekezettel és kellő hozzáértéssel segítettek egységünket, amely véleményem szerint jó taktikai elgondolással és szakszerűen oldotta meg a feladatát. Ennek köszönhető, hogy a tűz okozta kár várhatóan eltörpül a vázolt veszélyhelyzethez képest.

A tűzoltás tanulságaként levonható, hogy ún. „száraz” oltóberendezésekkel szaksze-

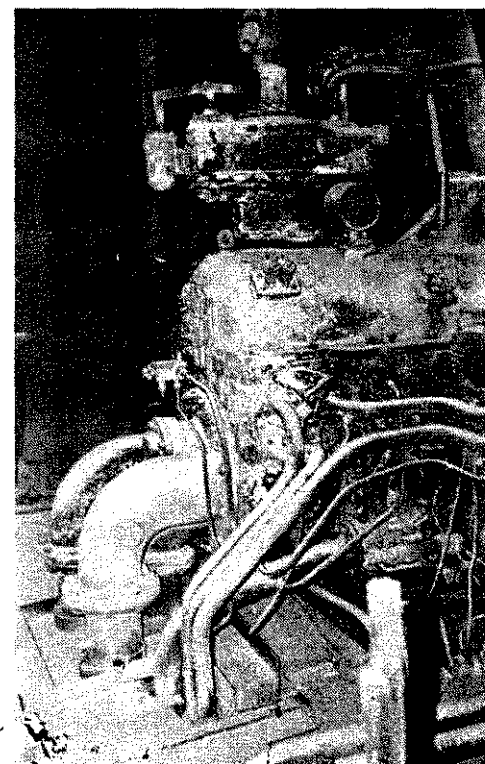

A tűzkárt szenvedett 120/6 kV-os transzformátor

rűn, biztonságosan lehet oltani a nagy értékű villamos berendezések égését, amennyiben megfelelő mennyiségű oltóanyag áll rendelkezésre, és azt a helyszínen rendelkezésre álló felszerelésekkel optimális intenzitással lehet a tűzfelületre juttatni (a két tüzesetnél 4600 kg oltóport, 300 kg oltógázt és 80 kg filmképző oltóhabot használtak fel).

Pintér Ferenc
tű. alez.

A III. turbina képe a tüzeset után

475 000 Ft kár érte a népgazdaságot az GYT Gyógyszervegyészeti Gyár 1980. december 9-i tüzesete következtében. A külföldi és belföldi piacon egyaránt jól értékesíthető (700 Ft/kg) Getroxel késztermékül mintegy 520 kg égett el, és megsemmült egy szárítóberendezés is.

A Carbadox (Getroxel) állatok súlyhómnövelő tápanyaga. Színe sárga, zöldes vagy vöröses árnyalattal, és szagtalan. Hal-azállapota kristályos. Oldhatatlan, feltétlenül káros az egészségre. Polietilénnel átitált papírszakban vagy Fieber-dobban csomagolják. Száraz állapotban a levegő oxigénje nélkül képes égni, ezért csupán a omlási hőmérséklet alá történő hűtéssel tárolható.

szárítás technológiája

A kb. 6 m magas, fémlémezből készült szárítótornyony alsó harmadánál emelőkosár alkalmazásával 380—450 kg mennyiségben helyezik be a fuganedves (vizes) Carbadox anyagot. A szárításhoz szükséges meleg levegőt szolgáltató kalorifer műszerrel ellátott fűtőszabályozón keresztül 80—120 °C üzemi hőmérsékletet biztosít. A beadagolás, majd a kézi gőz- és a kondenzvíz-elvezető szelepek nyitása után a helyiségen kívülről kell beindítani a befúvóventillátor motorját. 5—10 perc elteltével bekapcsolható a keverőmotor, amely a töltet helyén elmozdítja a keverőlapátokat. A 0,5% nedvességtartalom-csökkenést kb. 2—2,5 óra szellőztetés után lehet elérni. Ezt természetesen a fuganedvesség mértéke és a szárításra adagolt anyag mennyisége befolyásolja. A megszáradt por alakú Carbadoxot 6 db függőleges elrendezésű olyan porzsák fogja fel, amelyet egy fölül elhelyezett rázószerveket juttat vissza az alsó felgőgtálcába.

A mintegy 4×4 m-es alapterületű helyiséget a Kémia—4 homlokzati falán kívül, özvetlenül az épület mellé telepítették. A levegő azonos légtérrel az üzemi épület földszintjén a volt Oximetil-szárítóban vezetékkel a bemérést, és tárolták ideiglenesen a szárított Carbadoxot, mivel a délutáni és estei munkaszüneti időszakban a anyagmozgatás. A torony magasságáig az épülethez csatlakozó határolófalak hasadónyílások felületként egyrétegű üvegből voltak kialakítva. Az Oximetil-szárítóval szemközti falak viszont — főként a tartálypark közelsége miatt — aszeton szerkezettel építették.

A tűz észlelése és a beavatkozás

23. 40-kor két betanított munkás a szárító környezetéből származó puffanásszerű zajra lett figyelmes. A pihenőben tartózkodó Kovács Istvánné, valamint a tartályból kb. 30 m-re sósavnyomatást végző Fodor József. Ő fejpillantva észlelte, hogy a meleg levegőt elszállító üvegszál erősítésű tápanyag csővezeték leszakadt a szárítóberendezés felső részéről és égve felcsapódott a háromszintes üzemépület tetejére.

Kovács Istvánné az Oximetil-szárító ajánlójának kémlelőablakából a helyiség pároztatán, illetve annak mintegy 0,5 m magasságáig csillagszóró szikrájára emlékeztető fényjelenséget észlelt. Érzékelve a ve-

szélyt, megfelelő helyismerete és a rendszeres tűzvédelmi oktatáson hallottak alapján azonnal megnyitotta a szárítóberendezést vízzel elárasztó vezeték szelepét, a gyengeáramú tűzjelző betörésével értesítette a portát, majd tűzilármával hívta fel a Kémia—4 üzem dolgozóinak figyelmét a veszélyhelyzetre.

A vállalati és az állami tűzoltóság riasztása, beavatkozása, valamint a műszak dolgozóinak közreműködése az anyagmentésben példásan szervezett volt.

Nagy erők vonultak a helyszínre: két ütemben 20 tűzoltó-gépjárművel kilencvenhat fő érkezett, s rendelkezésre állt a műszakban dolgozó nyolc vállalati tűzoltó is. Végül is 3 E sugár és 1 porsugár elegendő volt a tűz végleges eloltásához.

A keletkezési ok

A tanúmeghallgatások és a helyszín katasztrófát kizáróan arra utalt, hogy elektrosztatikus feltöltődésből eredő szikra okozta a tüzesetet. A szárítási tevékenység során a porzsák szövetségében ugyanis mindig marad por alakú Getroxel, sőt a zsákok túljutva a káfúvó csővezeték környezetében megüledve is előfordul. A tűz kb. 40 perccel a szárítás megkezdése után keletkezett. A tanúk által említett puffanásszerű hang azt bizonyítja, hogy a porzsákokon kívül létrejött a porrobbanáshoz szükséges koncentráció. A lebegő szemcsék gyors égése során keletkezett túlnyomás hatására szakadt le a meleg levegőt elvezető csővezeték és tört ki a szárítótornyony alsó és felső részén levő 2—2 db, összesen 2 m²-es plexifüvel. Az így szabaddá vált nyíláson keresztül jutott ki a tároló- és előkészítőhelyiségbe az izzó Getroxel por-szemcse, amely gyújtóhatással volt egyrészt a padozaton lerakódott késztermék-szennyeződésre, másrészt a furnér anyagú Fieber-dobokra.

A megelőzésre tett intézkedések

A vállalat felismerte az elektrosztatikus feltöltődésből eredő veszélyt, ezért 1979 elején megbízta a Vegyi- és Robbanóanyag-ipari Felügyeletet, majd később ugyanaz év végén a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutató Intézetet a Carbadox (Getroxel) alapanyag fluidizációs száríthatóságának szakértői felülvizsgálatával. Mindkét szakértői vélemény egybehangzóan leírja, hogy a por alakú anyag hajlamos az elektrosztatikus feltöltődésre, a szabvány besorolása szerint NSZ (nagy szikraérzékenységű), sőt közel esik az RNSZ osztályhoz. A száraz Getroxel 5,4 mJ-os szikraérzékenysége miatt eliminátorokat kell felszerelni a berendezésbe és rendszeresen ellenőrizni szükséges a földelőhálózatot. Ezeknek a követelményeknek a gyár eleget is tett. Nagy a valószínűsége azonban annak, hogy a porzsákok áteresztenek, s emellett szakadás vagy egyéb tömítetlenség folytán indokolatlanul nagy volt a kiporzás s ez zavarta meg az eliminátorok üzemét.

Tanulságul levonható, hogy a hatékony megelőzéshez szervesen hozzátartozik az alkalmazott eszközök (jelen esetben pl.: a porzsákok) rendszeres ellenőrzése és felül-

A szárító oldalnézetben

vizsgálata is. Bizonyára célszerűbb lett volna, ha ezt a szinte minden tekintetben korszerűtlennek minősíthető berendezést mellőzik, és az elektrosztatikus feltöltődés veszélyét lényegesen csökkentő vákuumos szárítókat alkalmaznak helyette.

Novák István
tű. fhdgy.

FICSOR SÁNDOR

ezredes elvtársnak,
a fővárosi tűzoltóság parancsnokának
Budapest VIII.,
Szántó Kovács János u. 1—3.

Tisztelt Ezredes Elvtárs!

Engedje meg, hogy köszönetemet fejezzem ki azért, hogy a klinikán előfordult tüzesetet kapcsán a tűzoltóság messzemenő áldozatkészséget tanúsított. A közvetlen tűzoltási munkákon kívül különös buzgalommal igyekeztek segítséget nyújtani dolgozóinknak — nővéreinknek, orvosainknak —, inkubátorokban levő csecsemőknek és a gyerekeknek a veszélyeztetett területről való elszállításában, és ezt olyan készségesen tették, hogy mindenki elismerését kivívták.

Segítségüket még egyszer megköszönöm.

Budapest, 1980. december 28.

Szívélyes üdvözléssel:

DR. SCHULER DEZSÓ

egyetemi tanár,

a klinika igazgatója

és az Országos Csecsemő-

és Gyermekegészségügyi Intézet
főigazgatója

Tájékoztató

a tűzvédelmi üzemmérnökök képzéséről

A hazai tűzvédelmi üzemmérnök-képzés 1980. szeptembertől az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola (Bp., Thököly út 74. 1146) tűzvédelmi szakán folyik.

A tűzvédelmi szak célja olyan üzemmérnökök képzése, akik a különböző létesítmények, berendezések tervezésénél, kivitelezésénél, üzembe helyezésénél, használatánál felmerülő tűzvédelmi feladatokat megoldják, s a népgazdaság területén jelentkező tűzvédelmi feladatok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati szakismerettel rendelkeznek. A hivatásos szolgálatot ellátó tűzvédelmi üzemmérnökök feladata — beosztástól függően — tűzvédelmi hatósági, szakhatósági, szakértői tevékenység, illetve tűz-és káresetek felszámolása során irányító tevékenység végzése.

A tűzvédelmi üzemmérnökök az állami tűzoltóságnál tisztii munkakörököt, minisztériumoknál, országos hatáskörű szerveknél vagy vállalatoknál felsőfokú tűzvédelmi képzettséghez kötött beosztásokat tölthetnek be.

A szakon a képzés jelenleg csak nappali tagozaton történik. Felvételi vizsgatárgyak: matematika és fizika. A szakra felvételüket kérhetik a középiskolák utolsó éves tanulói, illetve azok az érettségizett dolgozók, akik 35. életévüket még nem töltötték be. A hivatásos állomány tagjánál feltétel az illetékes parancsnok engedélye, javaslata is. A középiskolai végzettséggel rendelkező szakmunkástanulók abban az esetben jelentkezhetnek, amennyiben a szakmunkás-képesítést legkésőbb augusztus 31-ig megszerzik.

A felvételt a Tű. 820 raktári számú nyomtatványon kell kérni. A nyomtatványt a középiskolák tanulóinak iskolájuk bocsátja rendelkezésre, más jelentkezők pedig a budapesti (XIII., Hegedűs Gy. u. 27.), illetve a megyei nyomtatványboltban szerezhetik be. A tűzvédelmi szakra jelentkezők a jelentkezési lapon a 651 jelzőszámot tüntessék fel.

A felvételi kérelemhez csatolni kell az eredeti érettségi bizonyítványt (oklevelet), a középiskolai tanulmányi értesítőt, eg önéletrajzot, az 1980-ban vagy korábban érettségizetteknek — hivatásos állomány tagjainak kivételével — a hatósági erkölcs bizonyítványt is. Aki 1981-ben érettségizik, bizonyítványát és tanulmányi értesítőjét a szóbeli vizsgán köteles bemutatni.

A felvételi kérelmet az érettségi bizonyítványt kiállító középiskola igazgatójához kell benyújtani, a munkaviszonyban álló kötelesek kérelmükhöz a munkáltató írásos javaslatát is mellékelni.

Ha a jelentkező a középiskolát 1979-ben vagy korábban, i. esti vagy levelező tagozaton végezte, közvetlenül a főiskola hivatalára küldje kérelmét. A felvételi kérelmet a középiskolákba február 25-ig, a felsőoktatási intézményekben pedig március 30-ig fogadják el.

A nappali tagozaton a felvételi vizsga díja 75,— Ft.

A felsőoktatási intézmények csak az előírt határidőig beérkező kérelmeket fogadják el.

A tűzvédelmi szak beindítása részben az állami tűzoltóság érdekében történt. Ezért szükséges, hogy az állományból a feltételeknek megfelelő fiatalok minél nagyobb számban jelentkezzenek felvételre. Számukra eredményes felvételi vizsga esetén a egyéb szakmai iskolákra vezényelték kedvezményei és juttatásai járnak. Tanulmányaik befejezésekor az üzemmérnöki oklevél túl tisztii rendfokozatba nevezik ki őket.

Jelentkezésüket, parancsnoki javaslattal ellátva, a főiskola Tűzvédelmi Szakának címezve kell elküldeni.

BM TOP
Személyzeti és Tanulmányi
Osztály

Január 23-án 09.59 órakor bejelentés érkezett a fővárosi tűzoltóság hírközpontjába, miszerint: a VI. ker., Rózsa Ferenc u. 95. sz. ház előtt egy tartályos gázszállító gépkocsi felrobbant. Értékelve a jelzés súlyosságát, nagy erőkkel indultunk a helyszínre. (V/1—2, VIII/R+P+Vízszáll. IX/Hsz., X/H, XI/D, TCS—1.)

10.05-kor az V/1—2 érkezett meg elsőnek és megkezdte a felderítést. 10.06-kor megérkeztem a TCS—1-gyel a helyszínre. Egy ötemeletes és egy kétemeletes lakóház köze csatárra emlékeztetett: egy halott, két sebesült, üvegszilánkokkal teli aszfalt, egy gáztartálykocsi és négy személygépkocsi roncsainak látványa fogadott.

Az V—VI—VII. ker. tűzoltó-parancsnokság egységeivel Sasvári alhdgy. a terület lezárását, ill. kiürítését már megkezdte. Átvettem az irányítást, s őt az

1-es rajával megbíztam az ötemeletes lakóépület teljes átvizsgálásával. Az esetleges sérültek felderítése, biztonságba helyezése, a gázszennyezés felderítése és az elektromos fogyasztók érintetlenül hagyásának biztosítása volt a feladatuk.

A vizsgálat során kiderült, hogy az ötemeletes lakóházban gáznyomás-problémák voltak. A karbantartási, javítási munkálatok közben a belső csőhálózat kiürítését az utcán álló vákuumos tartálygépkocsival akarták elvégezni. A hideg miatt azonban annak befogadó csonkjába befagyott. Szabaddá tételét a munkavezető maga kezdte meg. Az úttest másik oldalán álló, ugyancsak a Gázművek tulajdonát képező műhelykocsiról működtetett disszociálgázzal melegítette azt, kis területen (ez látszott az anyag elszíneződéséből) tartósan. Annak áttízása következtében a tartályban levő elegy felrob-

bant, s a tartály végét leszakította. A nagy acéllemez halálra sebezte a munkavezetőt, megsebesített két közelben tartózkodó személyt, pozdorjává tört egy ablakkeretet, megrongált egy főfalat, egy 850-es FIAT személygépkocsit és egy Skoda oldalába fúródva állt meg.

A részletes felderítés megállapította, hogy további sérülések nem történtek gázfolyás nincs (a helyszínen érezhető gázszag a tartályos gépkocsiból származott). Egységeinknek az ablakkeretekből életveszélyesen lógó és időnként le-lehulló üvegek eltávolítása jelentett még feladatot.

A gondatlan tevékenység elkövetője tevért életével fizetett, s hogy nem lett több áldozat, nem rajta múltott.

Béltéczy József
tű. fhdgy.

A leszakadt tartályfedél 20 métert repült

Több gépkocsi is megrongálódott

(Fotó: Sergó András) tű. hdgy.

Vetélkedő Pakson

Tűzvédelmi vetélkedőre került sor az elült év végén Pakson, az atomerőmű építésén dolgozó vállalatok között.

A havonta megjelenő Atomerőmű-Építőmű lap hasábjain a felhívással egyidejűleg to�ópályázatot közöltünk. A megfejtők közül a legjobb brigádok vettek részt december 10-én a vetélkedőn. A 8 vállalat 22 igazdája között igen szoros küzdelem alakult ki. Végül a 26. sz. ÁÉV brigádja bizonyult a legjobbnak, így első helyezésként vehették át a KISZ-bizottság által kiadott 2500 Ft jutalmat. A vetélkedő igazi ösztöne azonban a Paksi Atomerőmű építésének dolgozói voltak, mert a brigádok zöme munkájukban hasznosíthatják a felkészülés során tanultakat, ezzel segítve az itkezés tűzvédelmének javítását.

Madarász Károly
tűzvédelmi előadó

Vadzáró

Az 1980-as szakmai továbbképzés befejezéséért szellemi vetélkedőn vettek részt a gyatádi járás önkéntestűzoltó-egyesülete. 10 egyesület 3—3 fős csapattal nevezett és négyfordulós verseny keretében küztek.

Taktikai feladatot kellett megoldaniuk az öt fordulóban, s azt a verseny időpontg írásban küldték be a parancsnokságra. második, harmadik és negyedik fordulón a parancsnokságon zajlott le.

A második fordulón 20 pontot érő tesztet töltöttek ki a csapatok, majd egy gy kérdéssoportból álló írásbeli feladatrán adták számot megelölöz és mentővédelmi és műszaki ismereteikből. Vél három kérdéssoportból álló villámkérdésekre adtak szakszerű válaszokat.

A kitűzött maximális 100 pontot egyik csapatnak sem sikerült elérnie, de tagjaik felkészültségről és ragyogó teljesítményről tettek tanúbizonyságot. Így a legjobb eredményt a háromfaj önkéntestűzoltó-egyesület csapata érte el. A lábodiak második, a segediek pedig a harmadik helyen végeztek.

A vetélkedő mindvégig kellemes baráti légkörben zajlott le. Sikerült az egyesületnek az éves továbbképzés anyagából és elméleti és gyakorlati felkészültségük számot adniuk. Az ilyen és hasonló imonkérést a jövőben is igénylik egyeleteink.

Oh László
tű. fhdgy.

Fogadalmat tettek

November végén Makón, a város úttörőházában megalakult az Úttörőgárda tűzoltó-szakalegysége. Három úttörőcsapat negyven pajtása sorakozott fel az Úttörőgárda városi zászlaja alatt. Balogh t. őrgy. városi tűzoltóparancsnok napi beszédéből idézzük: „Olyan fogadalmat tesztek most, mely szerint bármikor, bármilyen körülmények között; itásaitok körében, a családi otthonban

és ha a szükség úgy hozza, akár a gyárak, üzemek védelmében is helyt kell állnotok...” A fogadalmótétel után a parancsnok minden gárdistával kezét szorított és átadta igazolványukat.

Az ünnepség igen kedves színtöltte volt, amikor a makói Háziipari Szövetkezet dolgozói és KISZ-szervezete nevében Joó Katalin KISZ-titkár rajzslót adományozott a legifjabb tűzoltóknak. A gárdázászlóra a Csongrád megyei tűzoltó-

parancsnokság szalagját Kovács Zoltán t. őrgy. kötötte fel.

Ezzel a szép avatási ünneppel Makón is a városi Úttörőgárda közlekedési, egészségügyi és munkásőr-szakalegységei mellé csatlakoztak az úttörő-tűzoltók is, hogy társaikhoz hasonlóan ők is helytálljanak és jó eredményeket érjenek majd el szerelt városuk tűzvédelmében.

Soós Katalin

Tisztelt Szerkesztőség!

Mint régi tűzoltóparancsnok, régi olvasójuk is vagyok. Az úttörő-tűzoltókról szeretnék írni néhány sort. Szakkört régóta vezetek, de itt, Osztópánban csak a hatodik esztendeje. Örövendetes, hogy nem lett igaz az a kezdeti felfogás, hogy ebben a szakkörben csak azok a gyenge tanulók vesznek részt, akik a „pálya széléről” nézik a tantárgyi szakkörök munkáját. Az osztópáni úttörőtűzoltó-szakkörben ugyan vannak közepesnél valamivel gyengébb tanuló is, de ma már az iskola színe-java ide tartozik. Két éve a somogyjádi körzeti általános iskola úttörő-tűzoltóit is én vezetem közös szakkörben.

Kell az utánpótlás, szükség van a tűzoltói hivatás szeretetével beöltött fiatalságra. Én mégis úgy érzem, van gond a létszámmal — legalábbis lesz, ha fiatalágunkat megfelelőképpen nem nyerjük meg magunknak. A községek összevonásával a kötelező létszámot nagyon lecsökkentették. Ehhez képest valóban megvan a létszámmunk. De én mintegy három évtizede falun tanítok, s a régi állapotokhoz képest — bizony — nagy a csökkenés. Ma már nem olyan nagy juttatás az egyenruha, mint a korábbi években volt. Program kell, ami vonzza az embereket, nemcsak a munka. Néhány példával érzékeltetném, mit teszünk mi, osztópániak. Az úttörőtűzoltókkal kezdeném. Az elmúlt év végén laktanya-látogatáson voltunk Kaposvárott. Ott kettesével felvitték — parancsnoki engedéllyel — a gyerekeket a Magirus-létrán — hihetetlen élmény volt számukra. Januárra az új tejjüzem és sajtgyár hívott meg bennünket.

Nálunk büszkék a fiúk, lányok, hogy nekik tűzoltójelvényvel ellátott órarendjük, könyvteljesítők, zsebnaptárunk van.

Külön szakköri szülői munkaközösséget alakítottunk. Évente megünnepeljük a fegyveres erők napját. Külön szakköri zászlónk van, a háziipari szövetkezet dol-

gozói himezték. Minden megmozdulásunkról fényképeket készítünk. S anélkül, hogy a versenycentrikusság hibájába esnénk — a legjobb mozgóerő ma is a versenyekre való felkészülés!

Minden közös foglalkozásra (lévén Somogyjád és Osztópán között kb. 5 km a távolság) tűzoltó-gépjárművel utazunk. Büszkék ilyenkor a gyerekek, hogy értük jönnek és visszafelé már nem a tűzoltószertárnál teszik le, hazáig viszik őket.

A padhoz szegezett gyerekek nem szeretnek sokat üldögelni, tehát sok mozgással járó feladatot kell adni nekik. Pént nemcsak a két úttörőcsapat pénztárosa ad számukra, hanem mi is szerzünk. Gesztényeszedésből 1375,— Ft-ot kaptunk az összel is. Mindkét község rendezvényein vállalunk valamiféle szolgálatot. A tanács 180 000 Ft-nyi ajándécsomagot osztott ki az idős embereknek karácsonyra. A kiosztásban 1979-ben és 1980-ban is az úttörőtűzoltók segítettek.

Az elmúlt év tavaszán nagy sikernek könyveltük el, hogy az éveken át országos versenyeken szereplő felsőmocsoládi fiúrajjal holtversenyben elsők lettünk, de — sajnos — az újraszereléskor nem jött ki a lépés.

Mi itt, Osztópánban úgy érezzük, hogy az utánpótlást jelentő úttörőtűzoltókkal való foglalkozás fontos ügy. Apró dolog, de a házasodni készülőök úgynevezett leánybúcsúját is mi rendezzük meg a tűzoltóklubban. Vagy: soha nem mulasztjuk el a gyászlobogót kitenni a szertári épületre, ha egy testületi tagunk hozzátartozója halt meg. A rohanó világban ma minden csekély figyelmesség jólesik az embereknek.

Ennyit szeretünk volna tudatni magunkról, hogy mások is megismerjék munkánkat.

Újságh Tibor
önk. tű. fhdgy.,
parancsnokhelyettes, Osztópán

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (20–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban szíveskedjenek megadni.

Címünk:

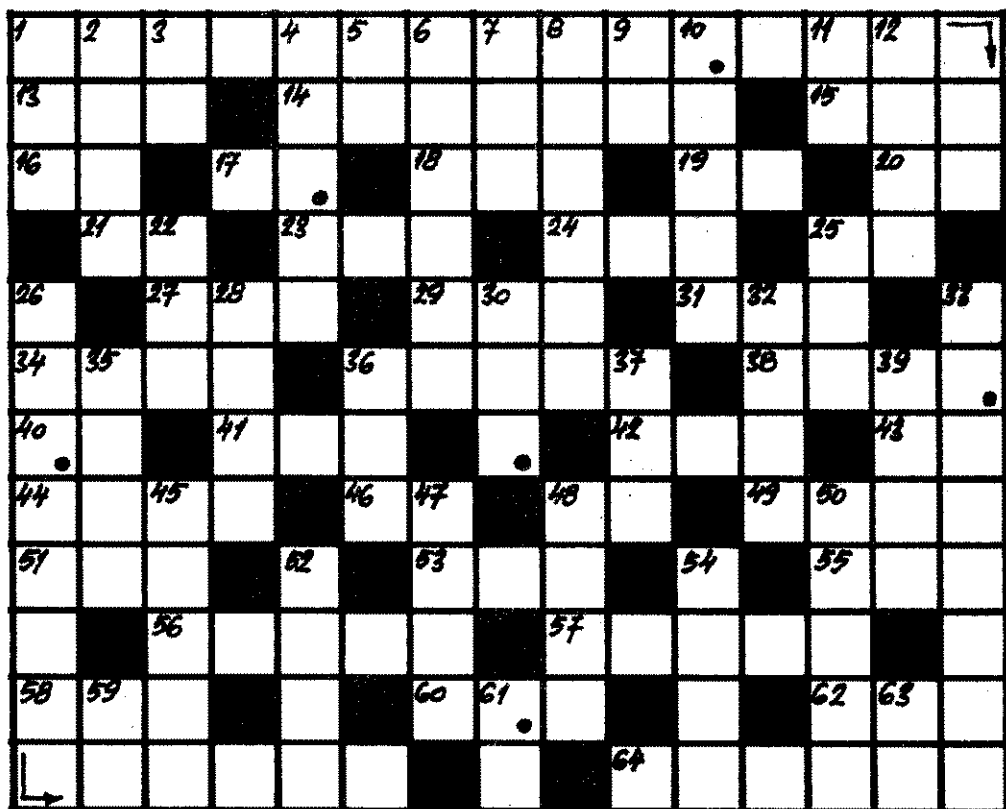
Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.
Fábián Sándor műszaki osztályvezető
Telefon: 200-557, 409-590, 409-735
Irányítószám: 1388, Pf. 99.

Rejtvényfejtőink 1980. évi pontversenyében 65-en értek el telitalálatot. Indnyájuk megjutalmazására nincs lehetőségünk.

Sorsolás alapján az itt felsorolt 24 megfejtő címére 100 Ft értékű könyvtalányt küldünk: Bús Erzsébet, Tárnok; Enkő Antalné, Mohács; Bósz Mártonné, Mohács; dr. Csóvári Ervin, Vác; Fábrián Sándor, Budapest; Gecse István, Mezőkövesd; Hafner Menyhért, Mohács; Kiss György, Miskolc; Kónya Gyula, Karcag; Kovács László, Budapest; Lavati Miklós, Baja; Lukács Béla, Eger; Mátyus Sándor, Tiszafüred; Michélsz Máttyás, Mohács; dr. Németh József, Budapest; Pálffy Pirooska, Nagynyárad; Pethes Mária, Székesfehérvár; Schwajda István, Tiszaföldvár; Solymosi László, Budapest; Szabó János, Püspökladány; Takács János, Budapest; Utó László, Budapest; Vass János, Lakó; Wilhelm Andrásné, Palotabozsok.

Egyben ezúttal tájékoztatjuk rejtvényfejtőinket, hogy az 1981-es évtől kezdődően nem indítunk pontversenyt. Helyette háronta értékeljük a beérkezett megfejtéseket és nem három, hanem hat szerenység megfejtőt részesítünk jutalomban.

Szerkesztőség

HALOTTAINK

ZAGYVA ALAJOS
önk.
tű. szds.
1926—1980

A hevesaranyosi önkéntestűzoltó-egyesület parancsnoka hosszan tartó, súlyos betegség következtében elhunyt. 1951 óta teljesített önkéntes tűzoltói szolgálatot.

Példás, hivatásszerető ember volt, munkájáért többször részesült kitüntetésben. Községében tisztelték és becsülték.

DOBOS JÓZSEF
önk.
tű. hdgy.
1926—1980

Rövid betegség után elhunyt a bőkönyvi önkéntestűzoltó-egyesület tagja. Mint besorozott szerelő dolgozott az egyesületben 1959-től, majd ezután tíz évig látta el a parancsnoki feladatokat. Előszerelettel foglalkozott a fiatalokkal, az általa felkészített raj sok szép eredményt ért el. Mint szenvedélyes fotós, képeivel hosszú évekig tartó maradandó emléket állított egyesületéről.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

1. „A”-„B” TŰZVESZÉLYESSÉGI OSZTÁLYBA TARTOZÓ HELYSÉGEKBE MILYEN LEGYEN A SZELLŐZŐBERENDEZÉS (folyt.: pontokkal megjelölt kockákban)? 13. Műveltető képző. 14. Bejegyzése. 15. Előde. 16. Megszólítás. 17. Most is ez van. 18. Tud. 19. Megfelelő. 20. n! 21. Tova. 23. Gyümölcs. 24. Balatonba ömlik. 25. Szovjet folyó. 27. Szellemi munkás. 29. Lánynev. 31. Hálóban a labda. 34. Ész, agy. 36. Picike ikerszáva. 38. Bekövetkezik. 40. kicsinyítő. 41. Borókapálinka. 42. Maga előtt nyom. 43. Mutatószó, vissza. 44. Ide közelebbre. 46. Régi nemesi röv. 48. Rag. 49. Finom nedű. 51. LÓÁ. 53. Nem azonosított repülő tárgy. 55. Kuttyája. 56. Lázás. 57. Nagyobb utat tesz a kelleténél. 58. Három, több szláv nyelven. 60. Nincs lába, mégis jár. 62. Juttat-e (régiesen)? 64. Találtam.

1. Teniszszeköz. 2. Egyik legősibb művészet. 3. És, latinul, franciául. 4. Kutya gazdija fizeti. 5. Alá. 6. Bánk bán egyik alakja. 7. Lánynev. 8. Barátok. 9. Kötőszó. 10. Kissé fáj. 11. Azonosak. 12. Férfiruhán sok van. 22. Csak lommal van értelme! 25.

Északi férfinév. 26. A PONTOKKAL MEGJELÖLT KOCKÁKBAN LEVŐ BETŰKBŐL ÖSSZEÁLLÍTHATÓ SZÓ, A VÍZSZ. 1. MONDAT FOLYTATÁSA, BEFEJEZÉSE. 28. Kitalált történet. 30. Azonosak. 32. Vágóeszköz. 33. Az egyik legszebb érzés. 35. Adózik. 36. Fehérnemű. 37. Régi magyar férfinév. 39. Szörpjé híres. 45. Átruház. 47. Acélspirál. 48. Kotorékban lakik. 50. Elismer. 52. Fogyasztotta. 54. Mint 44. 59. Mint 48. 61. Az IBUSZ is ez. 63. Ellenőrzéses kötetű.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., függ. 26.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót, amely a vízsz. 1. és függ. 26 között helyezkedik el.

Beküldési határidő: 1981. március 20.

K. I.

Az első számban megjelent keresztrejtvény megfejtése: VEZETŐSÉGEKET ÖT ÉVENKÉNT KELL ÚJRA VÁLASZTANI MEGSZÜNT A HATVANÉVES FELSO

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: KORHATÁR

Könyvtalványt nyertek:

Darabos László, Gyula; Gyuris István Nyíregyháza; Horváth Sándor, Gödöllő; Lavati Miklós, Baja; Marton Zoltán, Veszprémváros; Németh Miklós, Nyíregyháza.

A nyereményeket postán küldjük el.

Az önkéntes tűzoltóság szervezetének feladatainak ellátásában a szerkesztőség segítségét kéri.

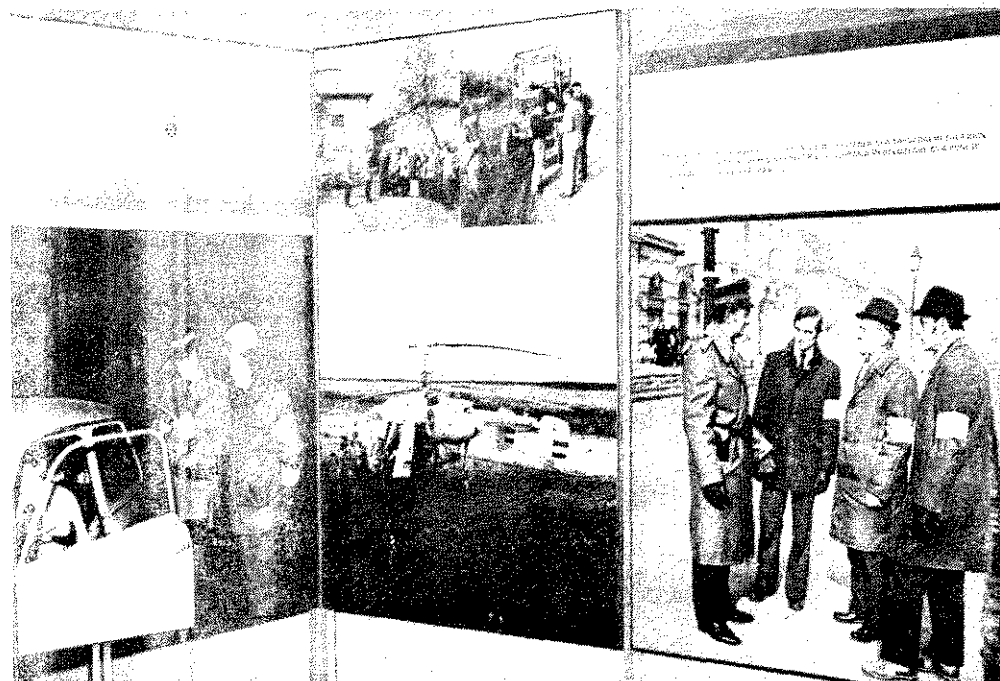
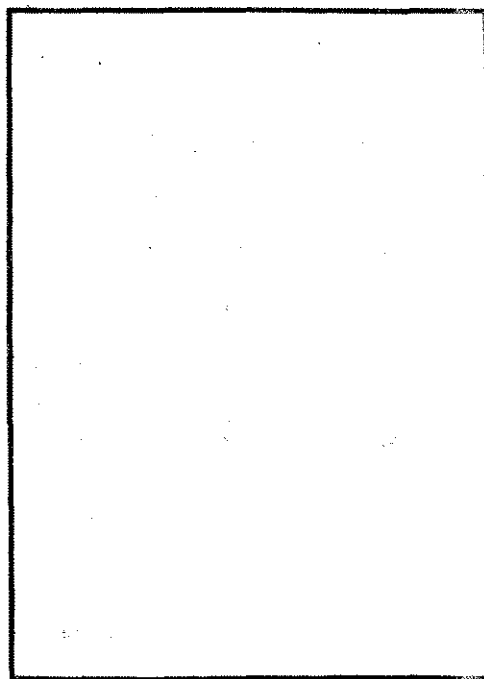
Szerkesztő: SOLTESZ JÓZSEF

1980. Budapest VI., Izabella u. 42-44. TELEFON: 422-2222

Munkatársak: Könyvtár: KÖNYV- és Könyvtárügyi Minisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnoksága

1980. március 15. MARGA KÁROLY. Előfizetés: egy évre 30,- Ft. (postai díjmal)

1980. március 15. Gyöngyi Nyomda, Budapest. Főigazgató: Vágó Sándor

**A Skála-Coop
megyven
tűzoltója**

Jsszeállításunk a 4-5. oldalon

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXXIII. évf. 3. sz. / 1981. március

A nemzetközi nőnap alkalmából március 5-én ünnepséget rendeztek a Belügyminisztériumban. Az ünnepségen megjelent *Duschek Lajosné*, az MSZMP KB tagja, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke, *Gál Ferenc*, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője, *Kovács György*, az MSZMP BM Bizottságának első titkára, valamint a Belügyminisztérium tábornoki és parancsnoki karának tagjai.

Az ünnepségen megjelent párt- és szakmai vezetők

A 71. nemzetközi nőnap alkalmából eredményes munkájuk elismeréseként több elvtársnő részesült előléptetésben, kitüntetésben. A Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával tüntették ki *Fördös Jánosné* II. o. ir. főtisztet, *Kiss Simon Mihályné* II. o. ir. főtisztet és *Dobrás Lászlóné* I. o. ir. tisztet.

A kitüntetéseket *dr. Kamara János* altábornagy, államtitkár adta át. Ezt követően *Duschek Lajosné* mondott pohárköszöntőt.

A diszparancsot hallgatják az elismerésben részesültek

Dr. Kamara János rendőr altábornagy, államtitkár nyújtotta át a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatát *Dobrás Lászlóné* I. o. ir. tisztnek

Duschek Lajosné gratulál a kitüntetett tűzoltóknak

Nyugállományba helyezés

A belügyminiszter a szolgálat felső korhatárának eléréseivel 1981. február 28-án Pázmándy Mihály tűzoltó alezredest, a BM TOP tűzoltási és szolgálati osztályvezető-helyettesét nyugállományba helyezte. Pázmándy elvtárs 1948-ban elektrotechnikusként került a tűzoltósághoz. 1949-ben már mint tűzoltó hadnagy, nevelőtisztje volt az első tűzoltótiszt tanosztálynak Makón. 1962-től több felelős beosztásban teljesített szolgálatot a BM TOP-on.

Szolgálatát mindenkor magas fokú hivatástudattal látta el. Részt vett az algyői és zsana. gázkitorések tűzoltási munkálataiban. A „Tűzoltás vizellátása” című, 1974-ben megjelent könyv pedig még hosszú éveken át hasznos szakkönyve, elméleti felkészítője lesz állományunknak.

Eredményes helytállásáért több alkalommal részesült kitüntetésben. Nyugállományba vonulása alkalmából a Kiváló Szolgálatért Érdemrenddel tüntették ki.

A BELÜGYMINISZTERIUM TÜZOLTÓSÁG ORSZÁGOS PARANCS-
OKSÁGÁN is ünnepséget rendeztek a nemzetközi nőnap alkalmá-
l. Az eseményen részt vett *Ladvánszky Károly* rendőr vezérőrnagy,
miniszterhelyettes és *dr. Gunde Ákos*, az MSZMP BM II-es bizott-
ságnak titkára.

A nemzetközi nőnap alkalmából *Szedlák József* tű. alhdgy., a BM
TOP KISZ-alapszervezetének titkára köszöntötte a BM TOP nődolg-
gát.

Ezt követően *Varga Károly* tűzoltó ezredes, országos parancsnok a
biztonsági Érem ezüst fokozatát adta át *Lasz Györgyné* és *Meleg
Lászlóné* elvtársnőknek. Többen dicséretben és jutalomban részesül-
tek.

Végezetül *Ladvánszky Károly* mondott pohárköszöntőt.

Szedlák József tű. alhdgy., köszöntötte az ünnepség résztvevőit

Meleg Lászlóné a Tűzbiztonsági Érem ezüst fokozatával tüntették ki

Ladvánszky Károly miniszterhelyettes mondott pohárköszöntőt

A Magyar Népköztársaság belügyminiszterének PARANCSA

Budapest, 1981. március 5-én

Hetvenegy esztendővel ezelőtt a szocialista nőmozgalom
kopenbágai konferenciáján *Clara Zetkin* javaslatára március
8-át a nemzetközi nőmozgalom ünnepévé, nemzetközi nőnappá
nyilvánították.

Az első nemzetközi nőnap óta – amely elsősorban a nők
választójogáért folytatott agitációt szolgálta – sokat baladt
előre a világ. A kezdeti programot túllépte a század viharos
fejlődése. A szocialista rendszer megszületésével megnyílt az
út a nők teljes felszabadítása előtt.

Lenin a szocialista építés legfőbb gazdasági-társadalmi fel-
adataival kapcsolta egybe a nők felszabadítását. Programja
a szocializmust építő országokban – hazánkban is – ma is
iránymutató a nők helyzetének állandó javításához.

A szocialista társadalmat építő Magyarországon a nők
egyenjóságuk nem pusztán jogi formula, hanem a társadalmi
élet egészében mindinkább érvényesülő és gazdagabb tartal-
lalommal megtöltődő realitás.

Ezt példázza a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kong-
resszusának határozata is, amely kimondja: „A nők a társad-
almi élet minden területén, a munkában, a családban, a köz-
életben becsülettel teljesítik feladataikat, kötelezettségeiket.
Társadalmi egyenjóságuk egyre jobban kiteljesedik.”

Tiszteletre méltó szorgalommal és példamutatóan teljesítik
felelősségteljes megbízatásukat a Belügyminisztérium szervei-
nél; a rendőrségnél, a határőrségnél és a tűzoltóságnál dolgozó
lányok és asszonyok. Jelentős részt vállalnak az állam- és
közbiztonság, a határőrizet szilárdításában, a társadalmi tulaj-
don és a személyek javai védelmében, az állampolgárok ügyei-
nek intézésében. Eredményes munkájukkal, szakmai és poli-
tikai ismereteik szüntelen gyarapításával jelentős mértékben
járulnak hozzá a Belügyminisztérium feladatainak egyre ma-
gasabb szinten történő végrehajtásához.

A Belügyminisztérium és szervei munkájának önkéntes női
segítői sokirányú, áldozatos tevékenységükkel jelentős segítsé-
get nyújtanak feladataink megoldásához.

A rendőr-, határőr- és tűzoltófelelőségek, átérezve férjük
megtisztelő, nemes bivatását, megértéssel vállalják a család-
ban, a gyermekek nevelésében rájuk bízuló, gyakran nem
könnyű terheket.

A 71. nemzetközi nőnap alkalmából köszöntöm a Belügy-
minisztérium nődolgzóit, önkéntes női segítőit, a rendőr-,
határőr- és tűzoltófelelőségeket.

A szocializmust építő hazánk javára végzett fáradhatatlan
munkájukhoz kívánok sok sikert, erőt, egészséget, magán-
életükben boldogságot.

DR. HORVÁTH ISTVÁN
belügyminiszter

A Skála-Coop negyven

LAPUNKNAK E KÉT OLDALÁN

ÉVRŐL ÉVRE

ŐKET KOSZONTJUK –

AZOKAT A LÁNYOKAT,

ASSZONYOKAT,

AKIK PÉLDAMUTATÓAN

ÁLLNAK HELYT

A TÜZVÉDELEMBEN:

SZERVEZNEK, VERSENYEZNEK,

DE HA KELL, MENTENEK IS.

ÁLDOZATVÁLLALÁSUKÉRT

FOGADJÁK

ŐSZINTE

NAGYRABECSÜLÉSUNKET.

A Skála-Coop szövetkezeti áruházban csütörtökönként reggel fél kilenctől egy órán át csinos lányok és fiatalasszonyok társaságában tölti idejét *dr. Dudás István*, a Skála-Coop tűzvédelmi főfelügyelője, *Fónagy János* tűzvédelmi felügyelő és *Turkovic Imre* vállalati tűzoltóparancsnok.

Nemcsak azért irigylésre méltó a helyzetük, mert csinosak az áruház tűzoltólányai, hanem azért is, mert az évek óta együtt töltött órák értékmérője: az áruházban még nem történt tüzeset. Igaz, hogy korszerű jelzőrendszerük van, s hozzá megbízható szakembergárdájuk, mégis mindhárom tűzvédelmi szakembernek az a véleménye, hogy sokat köszönhetnek az áruház 80 fős tűzvédelmi szervezetének s közülük a 40 vállalati tűzoltónak, akik többnyire lányok és fiatalasszonyok.

Ezeket a csütörtöki egyórás foglalkozásokon a délelőtti műszakosok vannak jelen.

Ottjártunkkor az elméleti foglalkozás után az áruház sprinklerberendezésének próbáját végezték. Előző héten fali tűzcspot szereltek, és kézioltókkal gyakorlatoztak.

S ha jön a jobb idő, szerelési gyakorlatra kerül majd sor az udvaron. A decemberi foglalkozásokon azután tesztvizsgálással zárul a tűzvédelmi oktatássorozat. Így megy ez már negyedik éve — a velük való beszélgetés után nyugodtan leírhatjuk — az oktatók és a hallgatók közmegegyezésére. Megelőző munkájukról naplót vezetnek,

sok hasznos észrevételt tesznek alkalmanként a „tűzoltójárőrök”. S ami nem kerül a naplóba, arról *Mátéka Lászlóné*, a hypervegyi osztály egyik előadója és a tűzoltóraj „oszlópos” tagja így nyilatkozik: — Bizony naponta többször figyelmeztetjük a vásárlókat, hogy oltásuk el fogó cigarettájukat, vagy menjenek az első emeleti presszóba, ott jelöltük ki ugyanis a dohányzóhelyet.

Sajnos ilyenkor sokszor nemcsak a külföldiek, hanem a magyar vásárlók is értetlenül néznek ránk. Egymással sem vagyunk elnézők, ha raktárban vagy az eladótérben gyújt rá valamelyik kollégánk vagy kolléganőnk, rászólunk. Nem baj, ha megharagszik érte — ilyen ügyben nincs barátság —, itt több ezer ember és több milliós érték van veszélyben.

Osztályonként általában két-két eladó vállalati tűzoltó. Ők vigyázzák az igen gazdag áruválasztékkal megrakott polcokat, fogasokat, s egyben a vásárlók biztonságát.

Teszik mindezt azért, mert jól érzik magukat ebben az áruházban. Szívesen vállalták, hogy éber órei lesznek munkahelyüknek. Fiatal az áruház, fiatalok az eladók, egymás után mennek férjhez, s maradnak otthon a legfiatalabbakkal. Helyettük újak állnak a csapatba.

Tűzoltórajuk egyben a polgári védelem tűzoltó-szakalegysége is. Nem kis büszkeséggel említette az egyik legnagyobb sike-

TÜZVÉDELMI ELŐADÓ

Az elmúlt év végén tudósítást közöltünk a Komárom megyei kereskedelmi dolgozók tűzvédelmi vetélkedőjéről. *Cserfalvy Ádámné*, a Komárom megyei Tanács V. B. kereskedelmi osztályának főelőadója és egyben tűzvédelmi előadója „mozgatta” meg a tűzvédelem érdekében a kereskedelmi hálózat több száz dolgozóját. Első ilyen vállalkozása volt ez a több hónapon át tartó, még családját is igénybe vevő vetélkedő.

1976-tól mint tűzvédelmi előadó csatolt munkakörben rá várt a feladat, hogy a kereskedelmi hálózatban tűzvédelmi szerve-

zeteket hozzon létre, s azok munkáját irányítsa és ellenőrizze.

Ahhoz, hogy mások munkáját szervezze, először neki kellett mindazt megtanulnia, amit később ellenőriznie és számon kérni kell majd. Még nem rendelkezett tűzvédelmi szakképzettséggel, amikor már öntevékenyen irányította a kereskedelmi egységek tűzvédelmi munkáját. Évente két alkalommal ellenőrzött a bolthálózatban, szervezte az újonnan belépők tűzvédelmi oktatását és szakvizsgáztatását, és a tananyagról is folyamatosan gondoskodott.

Új munkakörében sok ismeretlen feladattal találkozott, nehezen igazodott el. Segítő kollégákra talált a négy vállalatnál és egységeknél, de természetesen a megyei tűzoltó-parancsnokság illetékeseit sem hiába kereste fel. Így azután évről évre áttekinthetőbbé vált számára a vállalatok tűzvédelmi helyzete — a gondok ugyan sokasodtak, viszont megoldásukra mind több hasznos intézkedést tudtak javasolni együttesen.

Székényében minden pontos rendben, az indulástól egészen az 1981-es év tervéig. A gondosan őrzött iratokból nyomon követhető a négy év minden mozzanata, vagyis az, hogyan kezdődött, s mivé alakult a (mondjuk meg őszintén) nem szívesen vállalt többletmunkával járó ismeretlen munkaterület sorsa. A jelentések szerint a megyei tűzoltó-parancsnokság egyre kevesebb észrevételt tesz ellenőrzései alkalmával. Vi-

szont annál több az olyan megjegyzés, amely szerint a tűzvédelmi előadó öntevékenyen, jó irányító- és szervezőképességgel végzi a munkáját. Ennek köszönhetően sokat javult a megye kereskedelmi egységeinek a tűzvédelme.

Ő maga is érzi, egyre többet képes tenni ennek érdekében. Gondja van rá, hogy vállalatonként a legjellemzőbb feladatok szerepeljenek az évi munkatervekben. Az igazgatói beszámolóra készülőkkel közösen beszél meg a legégetőbb gondokat. Mint elmondja, jó együtt dolgozni a szóban forgó vállalatok tűzvédelmi szervezetével, nem tekintik valamiféle molesztálásnak az ellenőrzéseit, szívesen veszik észrevételeit. Mostanában a raktározás, főként pedig a göngyölegátvitel adja fel a leckét mindnyájuknak. Bízunk benne, majd csak kitárlálnak valami okos megoldást erre is.

Mint ahogyan új rendszerként vezették be azt is, hogy minden évben beszámol egy-egy vállalat tűzvédelmi előadója, és erre meghívják a többi kereskedelmi egység tűzvédelmi előadóját is. Az elmúlt évben a generálosok mondtak el sok jó módszert, idén az UNIKER készült fel. Ők a tűzvédelmi feladatok nyilvántartását egyszerűsítették le, s módszerüket szeretnék közzéadni.

A négy év eredményei önmagukért beszélnek. *Cserfalvy Ádámné* eközben elvégezte a középfokú tűzvédelmi tanfolyamot, és az Államigazgatási Főiskolán is sikeresen fejezte be tanulmányait.

Civilben feleség és édesanya, férje építómérnök, két gyermekük van, a 11 éves Gábor és a 8 éves Tamás.

Tűzoltója

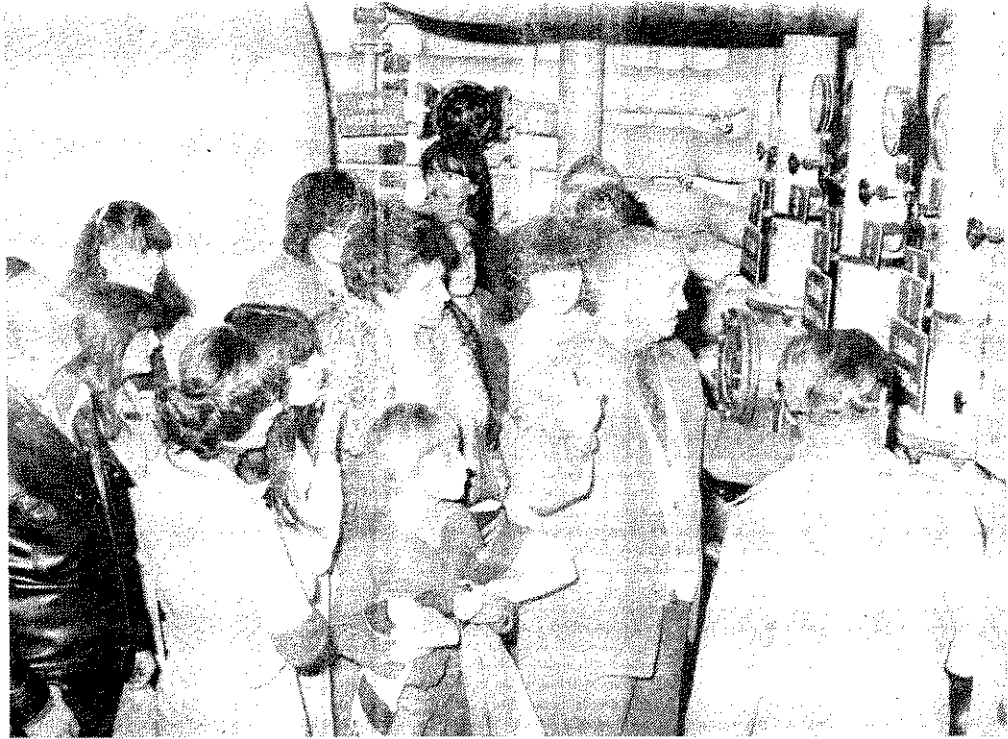
t Kopácsi István, a vállalat polgári védelmi tőrzsparancsnoka. Az elmúlt évben polgári védelmi gyakorlaton, a feltételezett tüzoltásban fegyelmelzetten, gyorsan, szosan végrehajtott tűzoltással jeleskedő asszonyok, asszonyok.

1976 júliusában alakult a versenyrajz — azaz a következő évben körzeti elsőként a kertésznapdrágos Skála-tűzoltólányok. Szívesen ott vannak, s jó helyezést érnek el Kilián-telepen, a Belkereskedelmi Minisztérium versenyein. Elutaztak Kecskemétre, ahol az Alföld Áruház lányaival összehajtott tudásukat. Természetesen edző és tanítók kíséretében.

versenyeiken rendszeresen szurkolóik között van: Brükner István, az áruház igazgatója, Horváth László ágazati igazgató és József műszaki igazgató is. Az említett nagyszabású polgári védelmi gyakorlaton Demján Sándor vezérigazgató is megjelent, s elismeréssel nyilatkozott helytállásokról.

supa, vidám fiatalasszony és lány vett részt bennünket a találkozás alkalmából. Mint Turkovics Imre vállalati tűzoltóparancsnok kérdéseire adott válaszokat hallgattuk — megállapíthattuk, sokat tudunk a tűzvédelemből. Fónagy János tűzvédelmi felügyelőtől azt is megtudtuk, hogy az áruház legjobb dolgozói közé tartoznak.

nként vállalt társadalmi tevékenységükért minden segítséget megkapnak az áru-

ház vezetőitől. S hogy ők miként vélekednek erről, arról mindennél többet mond, hogy Trompos Jánosné, a vas-műszaki osztály eladója, aki egyébként délutános lett volna, délelőtt bejött, s vele 9 éves János fia is, mert őt is érdekelte, mit tanul anyukája a tűzoltóknál.

Ha ünnepek alatt ügyeleti szolgálatra osztják be őket, szívesen tesznek eleget en-

nek is. Pedig bizonyára elfáradnak az ünnepek előtti nagy forgalomban.

Naponta átlag 80 ezer ember fordul meg az áruházban, s a napi bevétel 10—15 millióra tehető. Ők negyvenen arra vállalkoztak, hogy nemcsak kiszolgálják, hanem védik is a vásárlókat.

Ezúton is köszöntjük őket. További sikereket kívánunk nekik, vezetőiknek pedig egy ugyanilyen jó tűzoltórajt férfiakból.

HELYTÁLLNI MINDENÜTT

elvévelt hirdetnek az állami tűzoltóság. Ezzel a hírral érkezett haza 1950 derek egy nehéz, szolgálatban eltöltött napja Németh Gyula főtörzsőr-mester.

ányuk, az akkor 20 éves Iлона pedig azt mondta: miért ne lehetne lány létére is tűzoltó belőle?

arminc év teit el azóta. Az elképzelés valóság, a fiatal lányból asszony, valószínű tűzoltó lett. Molnár Józsefné főtörzsőr-mester ugyanis nyolc óta teljesít szolgálatot a Vas megyei tűzoltó-parancsnok-on különféle beosztásokban. Jelenlegi gálái helyén emlékezünk az elteit kire, beszélgetünk munkájáról, életéről, éveiről.

Akkor még Budapestre kellett utazni a családi ügyben. Amilyen szorongva szállt fel a vonatra, olyan boldogan újságolta hazaérkezésemkor édesapámnak, hogy hová én is tűzoltó lettem. Pedig hol volt akkor még!

épíronóként alkalmazták, s több évig a tűzoltóparancsnoknál dolgozott. Igyekezettel látta el a rá bízott feladatokat.

tűzoltóhivatás iránti érdeklődése kétszázötven éves tudásvágygá fejlődött. Nem sokáig kellett várni, hogy odaálljon előjárója elé: „Nem szeretném!”

1956—57-es évben azután férfias munkát követelő hónapokat töltött az állami tűzoltóiskolában. Tömlőt gurított, fecskendezte, elsajátította mindazt, amire a tűzoltónak szüksége lehet. Sikerült is neki. Úgy érezte ekkor,

hogy időközben kapott új feladata, a hírközpontban igazán neki való. Először állt ezekhez az években szemtől szembe az igazi tűzoltói szolgálattal. Aktív részesévé vált a tűz elleni küzdelemnek.

— Aztán megint változás — folytatja —, 1960-ban anyagi előadóra volt szükség a parancsnokságon. Megkérdeztek. Vállaltam. Hat hónapos anyagi tisztviselési iskolát végeztem Budapesten. Öt évig láttam el ezt a munkát, utólag elmondhatom, hogy vezetőim meglepődésére. Szívem azonban egyre visszahívott oda, ahol a hivatás tűzéhez közelebb érezheti magát az ember.

Sokan nem örültek volna a helyemben, számomra mégis megnyugvást hozott, mi-

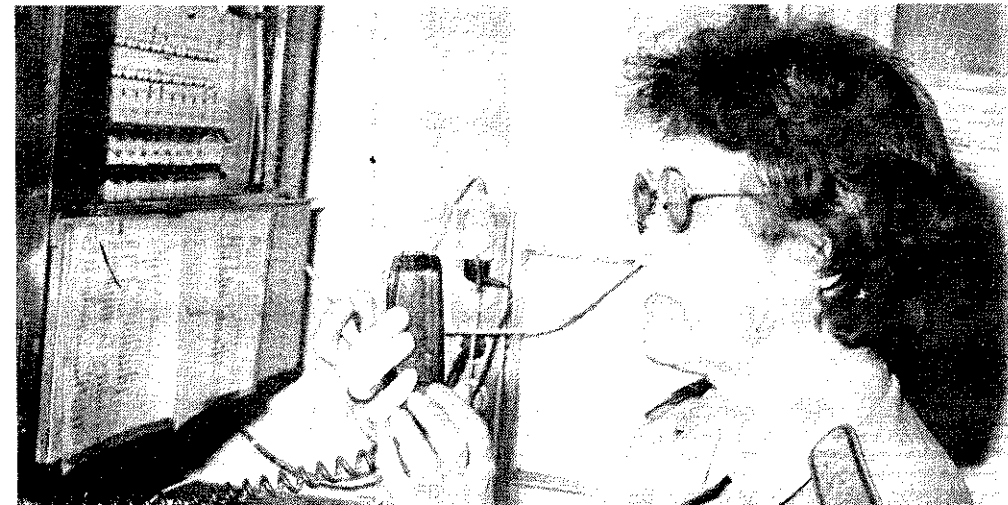
kor hosszú idő után ismét a telefónál, a híradóasztalnál ülhettem.

Azóta már minden tűzoltó megszokta, hogy rádiójában vagy a telefonban kedves női hang válaszol a jelentkezésére.

Beosztott társai szívesen megosztják vele örömeiket, gondjaikat. Egy-egy nagyobb tüzeset után pedig mindig az ő forró kávéja várja a megfáradtakat.

Az ügyeleten egyre-másra csörög a telefon. Szól a csengő. Iлона intézkedik, figyelemmel kíséri az állomány munkáját, események alkalmával a hírközpontot fenntartásán őrködik. Nem is akárhogyan, hiszen 1972-ben a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával, 1980-ban pedig a Haza Szolgálatáért Érdemérem bronz fokozatával tüntették ki. Számos elismerése újabbal gyarapodott. A nemzetközi nőnap alkalmából zászlóssá léptették elő.

Sz. Lovász—Tátrai

Főcze Lajossal, az Országos Munkavédelmi Bizottság titkárával, a SZOT Munkavédelmi Főfelügyelőség vezetőjével

— A magyar szakszervezetek XXIV. kongresszusa a múlt év decemberében öt év tapasztalatait összegezte. Hogyan alakult a munkavédelmi helyzet a beszámolási időszakban?

— Az elmúlt öt évben a munkavédelem megújult, követelményei jobban igazodnak társadalmi, gazdasági helyzetünkhöz, összehangoltabbá és eredményesebbé vált az állami és gazdasági szervek meg a szakszervezetek munkavédelmi tevékenysége.

Az üzemi balesetek és foglalkozási megbetegedések alakulását pozitív és negatív értelemben egyaránt befolyásolja a munkafeltételek fejlesztése, a munkavédelmi irányító, ellenőrző és nevelő tevékenység színvonala, a vezetői példamutatás, a dolgozók felelősségérzete, valamint a fegyelmet növelő társadalmi akciók hatékonysága. A népgazdaság egészében a három napon túl gyógyuló sérülést okozó, bejelentett üzemi balesetek száma csökkenő tendenciát mutat. 1975-ben 122 266, 1979-ben 108 304 üzemi balesetet jelentettek. 1980-ban — bár még végleges adataink nincsenek — ez a szám 100 000 körül alakult. A bejelentett foglalkozási megbetegedések száma pedig 3000 körül ingadozik. Az ezer fizikai foglalkoztatottra jutó üzemi balesetek száma szintén folyamatosan csökken, viszont az egy balesetre jutó táppénzes napok száma növekszik. Az egy üzemi baleset okozta munkakiesés 20—30 nap között változik.

A halálos üzemi balesetek alakulása összességében szintén csökkenő tendenciájú, de ez ellentmondásosan, nem egyenletesen érvényesül. 1975-ben 479-en, 1979-ben 461-en, 1980-ban pedig mintegy 400-an haltak meg üzemi baleset következtében.

— Melyek az üzemi baleseteket kiváltó okok?

— Az üzemi baleseteket okozó körülmények és a balesetet közvetlenül kiváltó okok hosszú idő óta azonosak. Az állami iparban, az állami építőiparban és a szállítási-hírközlési, valamint a mezőgazdaság területén a tárgyak esése, az omlás, továbbá az erő- és munkagépek meg járművek okozta balesetek fordulnak elő leggyakrabban. A halálos üzemi balesetek egyre nagyobb hányada — napjainkban csaknem fele — a járművekkel kapcsolatos. Emellett égés, robbanás, mérgezés, fulladás és személyek, tárgyak esése a leggyakoribb.

A beszámolási időszakban az üzemi balesetek számának növekedése a kevésbé szervezett és ellenőrzött kiszolgáló, kisegítő tevékenységeknél tapasztalható. Úgy gondolom, ez a tűz elleni védekezés szempontjából is fontos tapasztalat lehet.

— Mi jellemző a munkakörülményekre?

— Hazánkban a műszaki fejlődés úgy alakult, hogy a viszonylag kedvező üzemi nagyságú, korszerű technológiát és technikát alkalmazó új egységek mellett még je-

lentős számban működnek a régi technikai színvonalat konzerváló, kismértékben gépesített üzemek is. Miközben az új gépek, berendezések, a biztonságosabb technológiai eljárások alkalmazásával sikerült megszüntetni a korábbi baleseti veszélyeket, nem egy esetben újabb károsító hatások keletkeztek. Itt nemcsak a monotonitásra meg a zajsztint emelkedésére gondolok, hanem arra is, hogy a tűz- és robbanásveszélyes anyagok tárolása, felhasználása ma már jóformán minden iparágban mindennapos.

Az elmúlt öt évben a tervszerű fejlesztés következtében tovább változott hazánkban a munka jellege. A termelőberendezések folyamatos korszerűsítése rendszerint együtt jár a munkakörülmények javulásával és a tűzvédelmi viszonyok fejlődésével is. Természetesen ez nem érvényesül automatikusan; a folyamat alakításában a tűzvédelmi és a munkavédelmi szerveknek egyaránt megvan a tennivalójuk.

— Milyen törekvések vannak hazánkban a munkakörülmények tervszerű alakítására?

— A Szakszervezetek Országos Tanácsa 1978 novemberében áttekintette a munkavédelem több mint egy évtizedes alakulását és meghatározta a munkavédelem fejlesztésének legfontosabb szakszervezeti, illetve állami-gazdasági feladatait. Ezek között szerepelt a szakszervezetek azon igénye is, hogy a gazdasági tervek szervező részeként tervezni kell a munkakörülmények tervszerű és arányos fejlesztését is. Ennek megfelelően a gazdálkodó szervezetek középtávú tervének kidolgozásáról szóló 1/1980. (Tg. É. 2.) OT számú utasítás, valamint az ehhez kapcsolódó MÜM—SZOT elnökségi irányelvek és az Országos Munkavédelmi Bizottság ajánlásai rögzítették a tennivalókat. Eszerint a munkavédelmi tervezés egyrészt az intézkedések olyan tervszerű összehangolását és összegezését jelenti, amelyek hatására az előírásokat nem kielégítő — veszélyeket és ártalmakat okozó — termelési tényezők kedvező irányba változnak, másrészt tartalmazza a munkavédelem fejlesztése érdekében tett egyéb intézkedéseket (egyéni védőeszközök biztosítása, munkavédelmi oktatás és propaganda stb.).

Hangsúlyozom, hogy itt a meglévő helyzet javításáról van szó. Új létesítményrekonstrukció esetében a tervdokumentáció munkavédelmi tervfejezetében kell a tervezőnek tételesen igazolnia, hogyan felelnek meg a tervek a szabványoknak, a szakmai óvó rendszabályoknak stb.

Visszatérve a gazdálkodó szervezetek éves terveire, az előbb említett fejezeten belül — egyebek között — a következőket kell megtervezniük:

Munkaruha-, védőruha- és védőfelszerelés-ráfordítás, ebből külön a védőruhák és védőfelszerelésé.

Munkavédelmi ráfordítás, ebből:

a) A munkakörülmények javítását szolgáló ráfordítás, illetve a veszélyes és ártalmas munkakörülmények közötti dolgozók számának csökkentése.

Ez a témakör tovább bontható. A tejjesség igénye nélkül ezért a küszöbérté feletti szennyezett légtér előfordulásának visszaszorítását emelem ki. A fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, illetve tűzrobbanásveszélyes anyagok gázai, gőzporai többnyire a dolgozók egészségére is károsak. Ebben a kérdésben a munkavédelem és a megelőző tűzvédelem tennivalói igen szorosan összefonódnak. Az ún. veszélyes és ártalmas termelési tényezőkre pontosabb meghatározása, rendszerbe foglalása az elmúlt évtizedekben a KGST-országok nemzetközi összefogásával megtörtént. Ennek alapján — 1980. január 1-től — számos MSZ—KGST-szabvány lépett hatályba.

b) Biztonságtechnika (biztonságos gépállapotok kialakítása).

Itt azokat az összegeket kell tervezni, melyeket a meglévő villamos berendezések előírt állapotának kialakítására és felülvizsgálatára, védőberendezésekre, burkolatokra, színjelölésekre, egyéb biztonságtechnikai berendezésekre megfelelő állapotának fenntartására és felülvizsgálatára fordítanak. Megjegyzem, hogy itt — elsősorban a villamos berendezésekre — a munkakörülmények fejlesztésének és a tűzvédelmi viszonyok javításának igénye erősíti egymást.

c) Környezetvédelem.

d) Tűzvédelem.

A tűz elleni védekezésről előírt tervezési és szervezési kötelezettsége gazdálkodó szervek számára az évtől vált hazánkban teljes körűvé. Néhány társaság, pl. a NIM — a vonatkozó belügyminiszteri rendelet alapján — korábban is előírt ilyen kötelezettséget a felügyeletük alá tartozó vállalatoknak a meggyőződésem, hogy ez nagymértékben hozzájárult a tűzvédelmi viszonyok tervszerű fejlesztéséhez. A terv- és fejezetében a tűz elleni védekezésről rendelkező jogszabályokban, valamint a felügyeleti szervek utasításában meghatározott követelmények teljesítésének feltételeit kell megtervezni, meghozni a területileg illetékes fokú tűzvédelmi hatóság véleményét kikérve. A tételes tervezéshez — amely nyíltan a felügyeleti szerv ezt nem szabályozta — a Tűzvédelmi Szervezeti

Üködési Szabályzatból, valamint a Tűzvédelmi Utasításból célszerű kiindulni. Eg kell tervezni például a beépített mobil, illetve a vállalatnál rendszerezett különféle tűzvédelmi eszközök és szerelések beszerzési (hozzájárulási), besztési, fenntartási költségeit, továbbá vízszerségi helyek kiépítésével és karntartásával, az oltóanyagok beszerzésél és tárolásával, a tűzvédelmi kutatókkal, a tűzvédelmi szervezet működtesével, a vállalati és önkéntes tűzoltóság nntartásával, a tűzoltóversenyekkel, meg tűzvédelmi agitációval és propagandál és a kapcsolatos jutalmazással stb. szefüggő költségeket.

— A munkavédelmi felügyelet a tűzvédelmi tervfejezet „jóságát” és végrehajtását is ellenőrzi?

— Úgy gondolom, hogy itt le kell szözn: az OT-utasítás végrehajtásáért — ladatkörében — minden vállalati ve-tő felelős. Az utasítás végrehajtásának lami (minisztériumi, trösztí stb.) ellenzése elengedhetetlen. A BM TOP és SZOT Munkavédelmi Főfelügyelőség ve-tői között megállapodás született arl, hogy a két szerv, egymás munká-t támogatva, hogyan segíti — avagy ott esetben kényszeríti ki — az uta-sítás idézett részeinek végrehajtását. En-k értelmében a munkavédelmi fel-yelők ellenőrzik, hogy az érintett szer-k egyáltalán tervezzék-e a tűzvédelmi ladatokat és az előkészítés során kikér-k-e a területileg illetékes I. fokú tűz-velmi hatóság véleményét. A tűzvéde-nre vonatkozó tervek tartalmának he-ességét a rájuk vonatkozó szabályok apján a tűzvédelmi hatóság tagjai íté-: meg. Meggyőződés, hogy ezzel a ódszerrel jelentősen és kedvező irány-n tudjuk befolyásolni a vállalati gya-rlatot.

— Van-e még a tervfejezetben kifejezet-ten munkavédelmi rész?

— Igen! Tervezni kell az oktatás és vábbképzés költségeit. Ebből el kell löníteni a munkavédelmi oktatásra for-tott költségeket. Itt az oktatók képzé-re és továbbképzésére, oktatósobák, bmetek létrehozására, illetve ezek fel-erelésének konszerúsítására, valamint unkavédelmi filmek készítésére, okta-si és propagandakiadványok vásárlásá-stb. szükséges összegeket kell tervez-

— Úgy tudjuk, hogy nemcsak a munkakörülmények tervszerű fejlesztésében változott a szabályozás a közelmultban, hanem jóval szélesebb körben. Mi a munkavédelmi szabályozás megújításá-nak az oka, melyek a szabályozás leg-fontosabb állomásai?

— A teljesség igénye nélkül csak há-m tényezőre szeretnék rámutatni. Az yik az a felismerés, hogy a munka-delem társadalompolitikai jelentősége yre nő, követelményei mindinkább arves, sőt elengedhetetlen részei a ter-ales, a gazdálkodás helyes és hatékony egszervezésének. A másik az a tény, gy a munkavédelem szabályai mint-y másfél évtizedes múltra tekintettek sza. Az időközben bekövetkezett tár-dalmi-gazdasági változások, a tudomá-os-technikai haladás, a szélesedő nem-iközi együttműködés indokolta tette a unkavédelmi szabályozás tartalmi és erkezeti fejlesztését. A harmadik té-ező az a tapasztalat, hogy az elmúlt tizedekben részben túlszabályozottá lt a munkavédelem, a túlzott centra-ltság alakult ki sok kérdésben, és ez-

által bizonyos merevség akadályozta az előírások konkrét, ésszerű alkalmazását. Nemegyszer átfedések, ellentétes szabá-lyozások is előfordultak, ugyanakkor vol-tak olyan területek, amelyek szabályozat-lanok maradtak.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa 1978. novemberben a munkavédelem helyzetével és fejlesztésének feladataival foglalkozó ülésén ezért igényelte, hogy a munkavédelmi szabályozást megfelelő állami fórumokon újra kell alkotni, s megfogalmazta a magyar szakszervezetek elvárásait a szabályok tartalmával és szerkezetével kapcsolatban.

— Melyek az új rendszerre való átál-lás főbb állomásai?

— Az első állomás a munkavédelem-ről szóló 47/1979. (XI. 30.) MT számú ren-delet megalkotása volt. Ez a rendelet a felszabadulás óta első ízben határozza meg ilyen szinten a munkavédelem alap-és keretkövetelményeit a maguk teljes-ségében. Jellemzői még, hogy:

● a népgazdaság egészére egységes kö-vetelményeket szab meg;

● a beosztott dolgozótól a miniszterig, a tervezéstől a karbantartásig rögzíti a követelményeket;

● a munkavédelmi követelményeket be-ágyazza a termelésbe, a gazdálkodás fo-lyamatába;

● az előbbi gondolatból adódóan növe-li a vezetők felelősségét a munkavéde-lem tervezéséért, a feltételek biztosítá-sáért, a végrehajtás megszervezéséért, el-lenőrzéséért és értékeléséért;

● a létrejövő több szintes szabályozás követelményei egységesek, ugyanakkor két-három éves átmeneti időszak után — rugalmas rendszer fog kialakulni.

A második szakaszban a rendelet vég-rehajtását szolgáló funkcionális jogsa-bályokat bocsátották ki.

● A Központi Statisztikai Hivatal el-nöke a 2/1980. (VIII. 31.) KSH számú rendelkezésével szabályozta az üzemi bal-esetek statisztikai bejelentését és nyil-vántartását;

● az egészségügyi miniszter 1981 ele-jére szabályozta a munkahelyek egész-ségügyi követelményeit, újra szabályoz-ta a foglalkozási megbetegedések beje-lentését, nyilvántartását és kivizsgálá-sát, ismét meghatározta a munkaköri (szakmai) alkalmasság orvosi vizsgálá-tának és véleményezésének rendjét. Az egészségügyileg indokolatlanná vált vé-dőétel-ellátás 1981-től megszűnt, a védő-ítal-juttatást a 15/1980. (XII. 29.) EüM számú rendeletével szabályozta.

● A Magyar Szabványügyi Hivatal el-nöke öt évre szóló feladattervben ha-tározta meg a tennivalókat, illetve az ágazati óvó rendszabályok műszaki ren-delkezéseinek helyébe lépő állami (or-szágos és ágazati) szabványok körét, a kidolgozásért felelősöket.

A harmadik szakaszban — tulajdon-képpen ebben a szakaszban vagyunk most — az MT rendeletben meghatározott ágazati, felügyeleti, irányítási feladatokat miniszteri és országos hatáskörű szervek által alkotott jogszabályokban kell sza-bályozni. Ezekhez az Országos Munka-velmi Bizottság — melynek a BM TOP képviselője is tagja — ajánlásokkal, ál-lásfoglalásokkal, irányelvek közreadásá-val, valamint tagjainak konzultatív, ta-nácsadó és véleményező munkájával járul hozzá.

A negyedik szakaszban a gazdálkodó szervezetek munkavédelmi szabályozását kell újra alkotni. El kell készíteni a Munkavédelmi Szabályzatot (MvSZ), amelynek az adott vállalat egyik leg-fontosabb munkavédelmi dokumentumá-nak, belső törvényének kell lennie. Az Országos Munkavédelmi Bizottság 6/1980. OMB számú, 1980. szeptember 11-i irány-elve is segítséget nyújt ehhez. Az MvSZ-t természetesen összhangba kell hozni a Vállalati Tűzvédelmi Szabályzat-tal is. Ki kell egészíteni a munkaköri leírásokat a 39/1978. (VII. 18.) MT sz. rendelet 20. paragrafusára alapján is z szükséges munkavédelmi kötelezettségek kel és jogokkal. Be kell építeni a mun-kavédelmi követelményeket a technoló-giai leírásokba, a technológiai, műveleti, kezelési és karbantartási utasításokba. Az ilyen irányú követelményeket az MSZ 14399—80. számú országos szabvány tar-talmazza. Megjegyzem, hogy mind az MvSZ-irányelv, mind a szabvány elő-készítése során sikerült érvényesíteni a megelőző tűzvédelem érdekeit is. Ez a szakasz a miniszteri rendeletek kiadása után, az év második felében kezdődik meg, és úgy gondoljuk, a jövő évben le is zárható.

— Az eddigiekből is kiderült, hogy a munkavédelmi szervek és a tűzoltóság között gyümölcsöző kapcsolatok alakul-tak ki.

— Valóban így van. A BM TOP ve-zetőivel immár negyedik éve együttmű-ködési program szerint dolgozunk. A dol-gozó emberek életének, testi épségének védelme, a társadalmi tulajdon megóvá-sa a tűzoltóság személyi állományának és vezetőinek, valamint a magyar szak-szervezetek politikai munkásainak is meg-tisztelő kötelessége. A munkavédelmi szer-vezetben dolgozók elsősorban politikai munkások. A szakszervezetek ellátják a munkavédelem irányítását, koordinálását, a végrehajtás ellenőrzését és ennek ér-dekében működtetjük a Munkavédelmi Felügyeletet is. A SZOT Elnöksége és Titkársága határozatai szerint, a Mi-nisztertanács rendeleteinek figyelembe-vételével, az államigazgatási eljárásról szóló törvény keretei között végezzük munkánkat.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnok-sággal együttműködünk a munkavédelmi és a tűzvédelmi szabályozásban, az agi-tációs és propagandamunkában, a kuta-tásokban, az átfogó ellenőrzések tapasztalatainak hasznosításában és számta-lan konkrét ügyben. Természetesen ope-ratív kérdésekben is összehangoljuk a két szervezet munkáját. Úgy látjuk, hogy a tűzmegelezés területén vannak a leg-jobb lehetőségeink az együttműködésre. Ezért is szerveztünk 1979 végén a BM TOP-pal közösen együttes továbbképzést a fővárosi és megyei parancsnokhelye-tesek, valamint a szakmai szakszerve-tek, illetve a szakszervezetek megyei, bu-dapesti tanácsai munkavédelmi felügyel-őseinek vezetői részvételével.

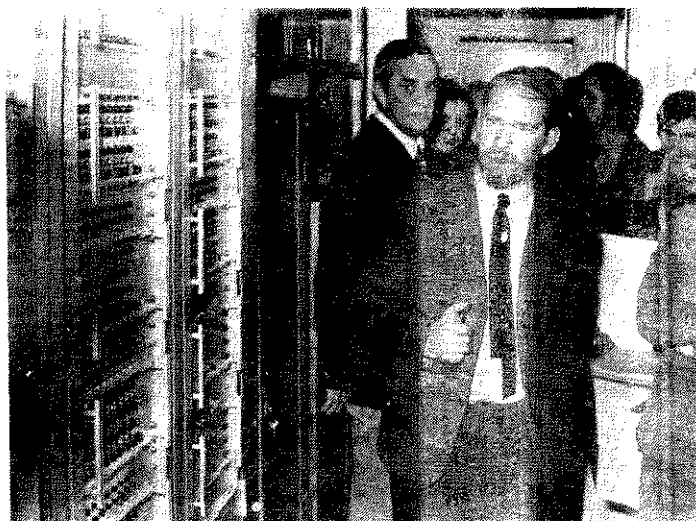
A területi együttműködést az ellenőr-zések fokozottabb összehangolására, a tapasztalatok hasznosítására, a jó mód-szerek megismertetésére kell koncentrá-lunk. Ennek szép példáival (Hajdú-Bi-harban, Borsod megyében és a főváros te-rületén) a „Tűzvédelem” is foglalkozott. Úgy gondolom, jó eredményekkel kecse-gtet, hiszen együtt, egymásért, a dolgozó emberért munkálkodunk.

Soltész Tamás

Eredményes munkásságáért, nyugdíjba vonulása alkalmából a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatával tüntették ki Scheffer Jenő tűzoltó őrnagyot, a Baranya megyei tűzoltó-parancsnokság megelőzési csoportvezetőjét.

Beruházók, kivitelezők, üzemeltetők részvételével műszaki átvételre került sor a közelmúltban a nyergesújfalui üzemi tűzoltó-parancsnokságon. A most átadott berendezések között korszerű elektronikus tűzjelző berendezés is segíti a tűzoltók munkáját.

Az év elején baráti találkozót tartottak a Zala megyei Egerváron azok a tűzoltótisztek, akik 30 évvel ezelőtt hagyták el a tiszti iskola padjait. Az egykori diáktársak között kellemes, vidám hangulatban elevenedtek fel az emlékek.

A találkozón ott volt Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok is.

Négy vállalat, a Magyar Hajó- és Darugár Tiszafüredi gyára, a Gépipari Szövetkezet, az Alumíniumgyár Tiszafüredi gyára és a Házipari Szövetkezet csapatainak részvételével tűzvédelmi vetélkedő megrendezésére került sor Tiszafüreden.

Az ötfordulós, izgalmas versenyben első helyen a Magyar Hajó- és Darugár végzett.

A GTE szolnoki területi szervezetének tűzvédelmi műszaki szakosztálya tanulmányutat szervezett. Martfűn az új Növényolaj- és Mosószergyártó Vállalatot látogatták meg.

A tanulmányút elősegítette a GTE-tagok tűzvédelmi ismereteinek bővítését, az új technológiához tartozó tűzvédelmi rendszer részletes megismerését.

Pályázati felhívás

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a KISZ központi bizottsága, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala, a Munkásörtség Országos Parancsnoksága, a Belügyminisztérium – a BM Határőrség Országos Parancsnoksága, a Tűzoltóság Országos Parancsnoksága – a Magyar Néphadsereg Politikai Főcsoportfőnöksége, a Polgári Védelem Országos Parancsnoksága, a Magyar Honvédelmi Szövetség, valamint a Magyar Újságírók Országos Szövetsége immár tizedik alkalommal hirdeti meg a

„HAZÁDNAK RENDÜLETLENÜL”

című pályázatot.

A pályázaton minden újságíró részt vehet a tettekben megnyilvánuló szocialista hazafiságról; a hazafias és honvédelmi nevelésről, a haza védelméről, az arra való felkészülésről, a közbiztonság és a közrend megóvásáról, a határ őrzetéről – mint állampolgári feladatról szóló alkotásaival.

A pályázat központi mondanivalóján belül különös fontosságúnak tartják többek között a kiíró szervek:

- a KISZ és az Úttörőszövetség körében folyó hazafias-honvédelmi nevelést bemutató, népszerűsítő, az Ifjú Gárda és az Úttörőgárda tevékenységével foglalkozó, az ezeknek nyújtott támogatást ábrázoló munkákat, különös tekintettel az Úttörőszövetség megalakulásának 35. évfordulójára;

- a Belügyminisztérium szerveinek (a rendőrségnek, a határőrségnek és a tűzoltóságoknak) az államhatárt, a közbiztonságot és a közrendet védelmező, milliárdos értékű társadalmi vagyont megóvó, megmentő tevékenységét népszerűsítő, az e szervek munkájában önkéntesen részt vevők áldozatos tevékenységét bemutató, e testületek és a lakosság együttműködését elősegítő alkotásokat.

Pályázni lehet a sajtóban, a rádióban, a televízióban és a filmhíradóban 1980. július 1.–1981. június 1. között megjelent, illetve bemutatott művekkel. A pályaműveket 1981. június 15-ig kell eljuttatni a MUOSZ Szakosztályok Titkársága (Bp., Népköztársaság útja 101. 1368) címére.

Egy pályázó összesen legfeljebb 6 alkotással pályázhat.

Az írásos és fotó anyagokat egy eredeti (lapkivágás) és három másolat (gépelt, fotó esetében 13×18-as nagyítású) példányban; – a tv- és filmhíradó-anyagok szinopszist (az adás, illetve megjelenés időpontja, helye, s a mű időtartamának megjelölésével a tekercsszám feltüntetésével); – a rádióműsorok szinopszist és kazettás hangszalagját az adás időpontjának, helyének és időtartamának megjelölésével kérjük beküldeni.

Kérjük, valamennyi anyagban feltüntetni az alkotók, alkotópárosok (képriport), alkotói kollektívák (tv, film, rádióműsorok, lapösszeállítások) teljes névsorát, a mű alkotásában betöltött szerepét.

A pályázatokat a kiíró szervek szakmai előszűrését követően a MUOSZ elnöksége által felkért neves újságírókból és a kiíró szervek képviselőiből álló főszerkesztői értékelési és a pályaműveket a következő kategóriákban bírálja el:

I. Publicisztika, riport és más újság műfajok:

1 db	I. díj	5 000 Ft
2 db	II. díj	4 000 Ft
3 db	III. díj	3 000 Ft

II. Tv-filmek, kisfilmek, tv- és filmhíradók:

1 db	I. díj	10 000 Ft
2 db	II. díj	8 000 Ft
3 db	III. díj	6 000 Ft

III. Rádióriportok és -műsorok:

1 db	I. díj	6 000 Ft
2 db	II. díj	5 000 Ft
3 db	III. díj	4 000 Ft

IV. Képriportok, képes illusztrációk, egyedi képek:

1 db	I. díj	4 000 Ft
2 db	II. díj	3 000 Ft
3 db	III. díj	2 000 Ft

A zsűrinek jogában áll bizonyos díjakat ki nem adni, egyes díjakat összevonni, illetve különdíjakat adományozni. A díjak ünnepélyes átadására a Fegyveres Erők Napja alkalmából kerül sor.

MUOSZ Elnöksége

KÖZGYŰLÉS FELŐRTEK VÁROSÁBAN

A tapolcai önkéntestűzoltó-egyesület ebben az esztendőben már áztizenhárom éves múltira tekinthet vissza. Tisztelet, becsület az alapítók és utódaiknak, de mindazt, amivel kiérdemelték, hogy az önkéntes tűzoltóságok közül elsőként ezt a közösséget tüntette ki az Elnöki Tanács a Vörös Csillag Érdemrenddel, az elmúlt két évtized alatt érték végbe.

Erről beszélgettünk néhány nappal a magas elismerés átadásán *Vidosza Károllyal*, a pártbizottság első titkárával, *Baski Sándorral*, a városi tanács elnökével, *Pressing Lajos* tű. őrgy., városi-járásai parancsnokkal és *Starcsevics Lajossal*, az egyesület parancsnokával.

Vidosza elvtárs véleménye szerint jó helyre került a kitüntetés, mivel ez a közösség képes volt felnőni a feladatokhoz, a várossá válást követő viharosan gyors fejlődés időszakában is mindenkor becsülettel teljesítette eleget önként vállalt kötelezettségeinek. Tagjai köztiszteletben állnak. A városban és 25–30 km-es körzetében méltán vívták ki a lasság elismerését bátor és szakszerű beavatkozásaikkal.

Önzetlen munkálkodásuk követésre méltó példa a lakosság aprajgyjára számára. Ennek is tulajdonítható, hogy azok a kisebb közösségek, ahol dolgoznak és élnek, az egyesület jó néhány tagját rendre segítik bizalmukkal. Számosan közülük pártvezetőségi vagy tisztagként, népfrontaktivistaként és más választott tisztségviselőként dicséretesen tevékenykednek.

A városi tanács elnöke igen örvendetesnek tartja, hogy jóformán város valamennyi létesítménye szívügyének tekinti az egyesület eredményes munkáját és lehetőségeihez mérten meg is adja az ehhez szükséges támogatást. Igaz, akadt olyan vállalat is, amelyik tüzeset ár ismerte fel ennek szükségességét. A számos bátor beavatkozás mellett a tűzmegeelőzésből meg a tűzvédelmi felvilágosító munkából is sokat kiveszik a részüket az egyesület tagjai. Az utánpótlással: a most még úttörő korú gyerekekkel is okosan foglalkoznak, s ezt nagyértékben megkönnyíti, hogy éppenséggel van kikről példát venniük gyerekeknek.

A városi-járásai parancsnok annak idején nemcsak kezdeményezője, hanem tevékeny résztvevője is volt az egyesület újjászervezésének. Jó tíz évtizeddel ezelőtt még csak néhány lelkes emberre támaszkodhatott, utána nagyon hamar megtört a jég, amikor ismertté váltak az egyesület első sikerei.

Véleménye szerint a magas kitüntetést sok száz sikeres beavatkozással is „hitelesítették”.

Tavaly nyáron például háromszor is kigyulladt a zalahalápi faludék-tároló telep. A tűz mindháromszor veszélyeztette az üzemanyag- és röntgártárolót. Az általuk szerelhető két sugár persze kevés volt volna a kétszer ill-es, egyszer pedig ill-es tűz sikeres eloltásához, s ahhoz már nem, hogy az államiak helyszínre érkezéséig elejét vegyék a katasztrófának, és utána is dicséretes segítséget nyújtottak.

Ugyancsak tavaly, szeptember 1-én egy töltelékárut szállító tehercsigyulladt ki a városban. Olyan hevesen terjedt a tűz, hogy a közbeszervező minden irata elégett. Egy közelben lakó értesítette telefonon a parancsnokságot. A villámgyorsan helyszínre vonuló önkéntesek 1 E sugárral sikeresen avatkoztak be, és félmilliónál nagyobb értéket mentettek meg.

De azt a régebbi bravúrjukat is gyakran emlegetik a városban, amikor nemcsak a rövidzárlattól kigyulladt lakást, hanem az egész utcát megmentették, mivel az ott levő két háztartási pébepalack biztonságosan felrobbant volna, ha nem hatolnak be és nem távolítják el azokat, szerencsére még idejében.

Starcsevics Lajos parancsnok jogosan lehet büszke rá hogy *Lajos Károly* nevű ifjerfia – akárcsak *Pressing elvtárs Zoltán* nevű fia *Vukovics Károllyal* és *Sramli Lajossal* együtt oroszánrészt vállalnak az egyesület mentő tűzvédelmi munkájában.

S mivel a versenyekre való felkészülés is nagyszerű lehetőség a szűkeg fejlesztésére, harmadszor is megpályázzák az országos bajnokságot. Ha sikerül, akkor újbabakat szeretnének nyerni a Berndorf-in szerzett aranyérem mellé.

Szívvel kívánjuk, hogy ezek a remények teljesüljenek, habár már az első akadályok sem ígérnek könnyűnek, mivel a kovágóórsi s még több más egyesület is erős feljövőben van. Persze akkor értékes a győzelem, ha meg kell küzdeni érte. És úgy igazán értékes a kitüntetés, ha másokat is hasonló teljesítményre buzdít. Ezeknek a gondolatoknak a jegyében kívánunk további sok sikert a fiatal város mindig megújodásra kész önkéntes tűzoltóinak.

G. R.

kitüntetett tapolcai önkéntestűzoltó-egyesület február 26-án ünnepi közgyűlést tartott a Bakonyi Bauxitbánya Vállalat munkásművelődési központjában.

Úttörőgardisták és önkéntes tűzoltók sorfala fogadta az érkező vendégeket, köztük *Pap Jánost*, az MSZMP KB tagját, a Veszprém megyei pártbizottság első titkárárt és *Varga Károly* tűzoltó ezredest, a BM Tűzoltóság országos parancsnokát.

Az imponázsan feldíszített színházteremben a Hímanusz elhangzása után *Cserny Pál*, az egyesület elnöke nyitotta meg a rendezvényt, majd *Baski Sándor*, a városi tanács elnöke méltatta az 1868-ban alakult egyesület szerepét Tapolca történetében. Név szerint is megemlékezett az alapítókrol, és földidzte azokat a város krónikájában megörökített eseményeket, amelyek során a tapolcai tűzoltók példás helytállást tanúsítottak.

Ezután *Pap János*, a megyei pártbizottság első titkára emelkedett szólásra. Gratulált a magas kitüntetéshez, és az egész megye lakossága nevében is szívből köszöntötte a családtagjaikkal együtt ünneplő tapolcai önkéntes tűzoltókat. Mint hangsúlyozta, fáradságot nem ismerő önzetlen tevékenységükkel méltán vívták ki a város és környéke lakóinak szeretetét és megbecsülését.

Varga Károly tűzoltó ezredek, országos parancsnok is meleg szavakkal méltatta annak a tűzoltóközösségnek az érdemeit, amely elsőként részesült ilyen elismerésben, további sok sikert kívánt az egyesület valamennyi tagjának, s megköszönte a feleségeknek is, hogy megértésükkel s szeretetükkel segítik elő férjeik egyesületi tevékenységét. Ők is részesei a kollektívát ért magas kitüntetésnek.

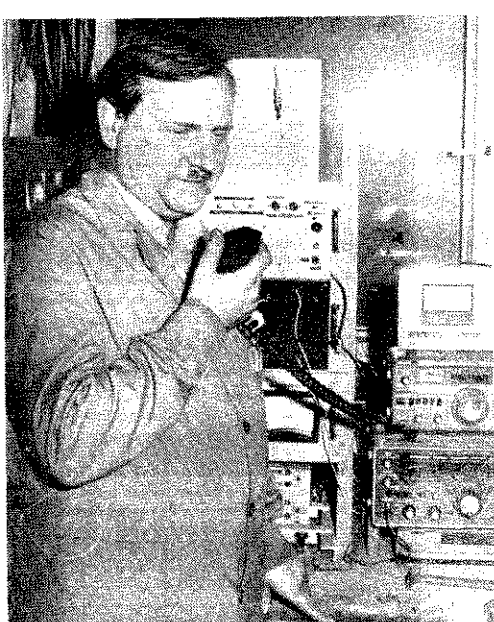
A továbbiakban a megye, a város, a járás párt-, tanácsai és gazdasági szerveinek képviselői nagy elismeréssel emlékeztek meg a tapolcai önkéntesek jó néhány emlékeztetes beavatkozásáról.

Az ünnepi közgyűlésen az egyesület négy tagjának nyújtották át a Veszprém megyéért emlékérem arany, illetve ezüst fokozatát, majd *dr. Hajas Gyula* tűzoltó ezredek, megyei parancsnok többeknek pénzjutalmat adott át.

Három selyemzászló ékesítette a feldíszített színháztermet. A középső nemzeti színűt még 1909-ben gondos asszonyok hímézték. Mellette balról az a vörös színű zászló díszlett, amelyet a Bauxitbánya Vállalat munkásai adományoztak az egyesületnek 100 éves fennállása alkalmából.

A harmadikat a MÁV szombathelyi igazgatóságának és szakszervezeti bizottságának, valamint tapolcai üzemvezetőségének ajándékként *Kaplonczai János* igazgatóhelyettes ezúttal adta át az egyesületnek, s felkötötték rá a város ragaszkodásának szép jelképeként a párt-, tanácsai és társadalmi szervezetek, a gazdálkodó szervek piros szalagbokrétáit.

Sz. Lovász Ilona

Munkában dr. Gschwindt András, a MRASZ elnöke

Mint a világ számos országában, hazánkban is régi hagyománya van az amatőr rádiózásnak. Több ezerre tehető azoknak a száma, akiknek kedvenc időtöltése ez a helyenként már komoly műszaki ismereteket igénylő szórakozás. Aki azonban hobbiául választotta a rádiózást, azt is tudja, hogy annak mindig is szigorúak a szabályai.

A magyar rádióamatőröket napjainkban az MHSZ keretén belül működő Magyar Rádióamatőr Szövetség fogja össze. A szervezet nemcsak szakmai felügyeletüket látja el, hanem irányítja tevékenységüket, támogatja munkájukat.

Az utóbbi években az amatőr rádiózás hazánkban is új színfolttal gazdagodott. A technikai fejlődést követve jelentkezett az

igény: egyre többen kértek és kérnek engedélyt mozgó rádióállomás üzemeltetéséhez. Megszülettek a legváltozatosabb adóvevő készülékek, a kézben hordhatótól a gépkocsiba szerelhetőig. Ezáltal ugrásszerűen nőtt, s a közeljövőben előreláthatólag egyre jobban nőni fog az amatőr rádióforgalmazásban részt vevők száma.

Ilyen előzmények, valamint a Magyar Rádióamatőr Szövetség és a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság rádiós szakemberei között élő, személyes, jó kapcsolat alapján született a közös elhatározás, miszerint az amatőr rádiósoknak immár a teljes országot behálózó közösséget társadalmi cél szolgálatába kell állítani.

Dr. Gschwindt András, a Budapesti Műszaki Egyetem adjunktusával, a Magyar Rádióamatőr Szövetség elnökével erről beszélgettünk:

— A Budapesti Műszaki Egyetemen MHSZ—KISZ Rádióklub működik — tájékoztatott bennünket —, ahol munkatársainkkal, mint minden vérbeli rádiós, nemcsak a rádióforgalmazásban veszünk részt, hanem szerkesztjük, építjük, javítjuk is legkülönbözőbb készülékeinket. A régi jó kapcsolat révén kerestek fel bennünket több mint egy éve a BM TOP rádiós szakemberei műszaki problémáikkal. A tűzoltóságnál használatos amerikai gyártmányú sisakrádiók karbantartásához és javításához kérték segítségünket. Mi elvállaltuk, és azóta is sikeresen végezzük ezt a feladatot. Az előzmények közé kell sorolni egy másik esetet is, ahol szintén amatőr rádiós sietett a tűzoltóság segítségére. Mezőgazdasági területen észlelt tüzet, majd rádiója és egy másik megyében működő rádiós társa segítségével értesítette a tűzoltókat, akik így idejében érkeztek. És itt kanyarodunk vissza a kezdeményezés gondolatához, mely az említettek, valamint nemzetközi tapasza-

lataink alapján született. A hazai rádióamatőröket szélesebb körben kívánjuk bevonni a beavatkozást igénylő veszélyhelyzetek elhárításába, a segítségnyújtás megkönnyítésébe.

Dr. Gschwindt András a továbbiakban elmondta, hogy a rádióamatőrök növekvő száma, műszaki felkészültségük, a mozgóállomások sokasága az ország egész területén biztosítani tudja a gyors hírközlési rendszerét. Az amatőrök azonban főként a léphetnek közbe eredményesen, ahol az értesítések továbbítása más módon nem lehetséges.

Mindezek után 1980 közepén létrejött a együttműködési megállapodás az MHSZ-MRASZ és a BM TOP között. E megállapodásban pontról pontra kidolgozták a köztevékenység további tevényt. Szükségessé vált, hogy az amatőrmozgalmon belül veszélyhelyzetet és segítségnyújtást jelentő és továbbító készenléti szolgálatot szervezzenek. Ez a Rádióamatőr Készenléti Szolgálat nevet kapta, és feladatai közé tartozik a tűzjelzés, a tűzoltóság beavatkozását igénylő káresetek jelzése, rendőri segítség kérése, természeti csapások hírközlése, a mentőszolgálat sürgős értesítése, egyéb veszélyhelyzetek (pl. víz-, gáz-, áramszolgáltatás-probléma) jelentése a megfelelő szervezeteknek, valamint a rádióháló biztosítása és társszervek megkeresése.

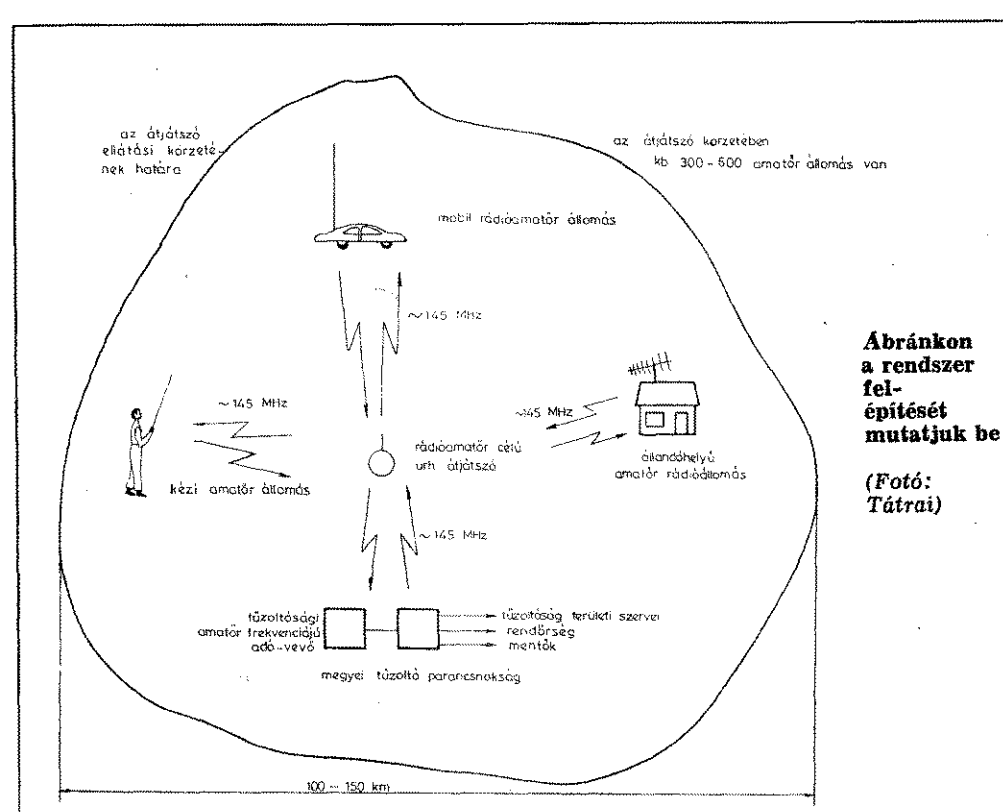
A szolgálat tagjai önként jelentkező közül kerülnek ki, s megbízást és technikai lehetőséget kapnak a forgalmazáshoz. Szigorú működési szabályzatot dolgoztak ki számukra. Ellátják őket olyan kódoló berendezéssel, mellyel aktívan bekapcsolódhatnak a tűzoltóság hírközlési rendszerébe. Természetesen a két hírközlési rendszer tevékenyebben teljesen függetlenül működik egymástól. Közöttük az amatőrök és tűzoltók számára egyaránt kifejlesztett összekötő készülékek teszik lehetővé a kapcsolatot. Ezeknek a készülékeknek az átalakítása, valamint a kapcsolatteremtéshez szükséges átjátszóberendezések üzembe helyezése már folyamatban van.

Nagy előnye az ily módon kialakított kapcsolattartásnak, hogy általa nem csupán a készenléti szolgálat tagjai vonható be a munkába, hanem szükség szerint minden rádióamatőr jelezhet. Ez úgy lehetséges, hogy az amatőr saját rádióján leadja az értesítést, s miután azt valamelyik készenléti szolgálatos biztosan veszi, közre működésével a jelzés gyorsan beérkezik valamelyik területi tűzoltóságra.

A megállapodás fontos pontja, hogy Rádiós Készenléti Szolgálat a tűzoltóság hírközlő rendszerén keresztül csatlakozik a rendőrség, a mentők és más szervek hírközlő rendszeréhez. A BM TOP ennek megfelelően vállalta, hogy a tűzoltóság hírközlő rendszerét az e feladat ellátásához szükséges módon fejleszti.

A közvetlen kapcsolat lehetősége tehát a Rádiós Készenléti Szolgálat tagjai számára adott. Rendszeres kiképzésben részesülnek a közeljövőben, ezenkívül a legszükségesebb elsősegélynyújtási feladatokra is felkészítik őket. Működésükről egybként naprakész nyilvántartás tájékoztatja a szolgálat vezetését. Szervezetükben minden vonatkozásban ütőképes, felelősségteljes csapattal gazdagodik azoknak a száma, akik a közbiztonság fenntartásán fáradoznak.

Tátrai Mihály

Ábránkon a rendszer felépítését mutatjuk be
(Fotó: Tátrai)

Az életet már megjártam Többnyire csak gyalog jártam...

(Arany János: Epilógus)

Ketten üttek egymással szemben. *Dukits Károly* tűzoltó alezredest búcsúztatták, *Török Béla* tűzoltó őrnagyot Baranya megye tűzoltóparancsnok-helyettesévé nevezték ki.

Érkeznek a vendégek. Mellettük, mögöttük megtelnek a széksorok. Itt vannak a kollégák, a család, és itt ül az ifjúkori jó barát, *Gerdelics László* is.

Gondolatban sokszor átélte ezt a napot, most mégis úgy érzi, talán az volna a legjobb, ha senkire sem nézne. Az a színes szegfűbokréta, ott az asztalon majd csak leköti a tekintetét.

A virágos asztalnál vezetői ülnek. Sorra köszöntik, búcsúznak tőle. *Horváth Károly* tűzoltó alezredest, a BM TOP osztályvezetője tolmácsolja az országos parancsnoknak és a parancsnokság személyi állományának üdvözlését és jókívánságait. Személyes köszöntő is ez. *Horváth* alezredest, az egykori tanítvány, majd harcostárs és előljáró eleveníti fel életük, munkájuk közös állomásait. A legmélyebb tisztelet hangján szól a nevelőtisztről, a beosztottait mindenkor segítő kommunista parancsnokról.

Horváth Károly tűzoltó alezredest követően dr. *Hazaffi József*, a megyei tanács vb-titkára, dr. *Sasvári László*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának osztályvezetője búcsúztak tőle. Még szavakkal emlékezett meg munkájáról parancsnoka, *Kosteleczy Sándor* tűzoltó ezredest is. *Simara László* tűzoltó őrnagy, párttitkár a tagság nevében köszöntötte szeretettel *Dukits Károlyt*, aki továbbra is az alapszervezethez tartozik majd, a kollektíva nevében vörös szegfűcsokrot adott át az ünnepelt feleségének.

Közöttünk van. Mégis egyre távolabbról hallatszanak a szavak. Közbeszólnak saját gondolatai. Úgy érzi, élete filmje pereg arról...

...hogyan lett a pécsi kisfiúból 13 éves korában Budapesten pékinos, majd 1944-ben villamoskalauz. Hogyan talált életre szóló barátokra a fővárosban a kilenc tagú *Gerdelics* családban. Honnan volt ereje 1945 februárjában, Budapest felszabadulásának napján gyalog visszaindulni *Siklósrára*, ahol édesanyja és súlyos beteg bátyja várta segítségét?

1947 elején már Vasason, a *Petőfi*-aknában dolgozott csillésként. Élete párját is Vasason, bányászcsaládból választotta. Itt ismerkedett meg *Máriával* a *MADISZ*-ban. Már nős emberként végezte el a VII–VIII. osztályt.

1949-ben a vasasi bányászokhoz is elérkezett a felhívás: fiatalokat kerestek az újjászerveződő demokratikus tűzoltóság sorába, hogy tisztí iskolára küldjék a legjobbakat. Felvették. Ő Budapesten maradt, felesége pedig Vasason. Kemény volt a kiképzés, lassan teltek el a hosszú hónapok.

1950-ben már tanított. Politikai nevelőtisztje lett a következő tanosztálynak. Az évről-évre tablókön sok az ismerős arc. 1951-ben a műszaki tiszthelyettesi iskolán immár vezető nevelőtisztként teljesített szolgálatot.

1952 júniusában búcsút mondott a nevelői pályának. Előbb a XXII., majd a XV. kerületben tevékenykedett parancsnokként.

1959. február 15-én századosként tért vissza szülővárosába. Baranya megye parancsnokhelyettesévé nevezték ki. Mostoha körülmények fogadták, mégis az első perctől úgy érezte, ezzel az állománnyal kell bizonyítania.

1960-ban új parancsnok érkezett Hevesből. *Kosteleczy Sándor* tűzoltó ezredesttel azóta dolgoznak együtt.

Huszonegy év távlatából ma már természetesen tűnik, hogy a megyében mind többen megértik munkájukat, a tűzvédelem fontosságát.

Körülnéz. Akik most itt ülnek, s búcsúzni jöttek, hosszú évek óta jól ismerik, tudják, milyen ember. Hogyan szervezett, agitált, s hogy soha sem ismert lehetetlent. Ha kudarc érte, nem azon töprengett miért történt, hanem mindaddig újból kezdte, amíg végre sikert ért el. A vitában mindig tisztelte az ellenvéleményt. Soha nem elégedett meg azzal, hogy ráhagyják, amit mondott, csak azzal, ha megértették, mit akar.

Fiatal emberként rögződött belé: „Ha van olyan barátod, aki éhezik, ne halat adj neki, hanem hálót, és tanítsd meg halat fogni.” Igyekezett, hogy nála mindig ott legyen az a bizonyos háló, vagyis megértesse másokkal mindazt, amit ő olykor keserves tapasztalatok árán tanult meg.

Milyen szívesen is indult szolgálatba nap mint nap, minden siker buzdította, éllette. Örökké valami újon törte a fejét. Szinte észre sem vette az idő múlását...

...mint ahogyan most sem. Vajon meddig kalandozott el gondolatban? Csend van a teremben. Mindenki őt figyeli. Igen, most neki kell pár szót mondania. Feláll. Nem, nem tud megszólalni.

Ébédelni hívja vendégeit. A fehérasztalnál könnyebb lesz... Barátok, munkatársak gratulálnak eredményeihez, s ahhoz, hogy az *Elnöki Tanács* nyugállományba vonulása alkalmából a *Vörös Csillag* Érdemrenddel tüntette ki.

Még remeg a hangja, amikor *Arany János* *Epilógus*-ból idéz. Érthető, hiszen ezzel a nappal életének legmozgalmasabb szakasza zárult le. Új élet, új ritmus következik ezután.

Sz. Lovász Ilona

A tűzkárok elleni védekezés érdekében — a jogszabályok keretei között — a tűzvédelmi hatóságok megelőzési előírásokat, illetőleg szabályokat állapítanak meg, hatósági és egyéb intézkedéseket tesznek, valamint ellenőrzik a tűzvédelmi előírások megtartását. Mindez nem mond ellent annak az alapvető rendelkezésnek, hogy a költségvetési szerveknek, az állami vállalatoknak, a szövetkezeteknek, az egyéb gazdálkodó szervezeteknek, társadalmi szervezeteknek, és más jogi személyeknek — külön rendelkezés nélkül is — gondoskodniuk kell a tűzvédelmi szabályok érvényre juttatásáról és a tűzvédelem fejlesztéséről.

A megelőző tűzvédelmi előírások érvényesítésére számos kényszerítő (garanciális) rendelkezés is szolgál. Így többek között a munkaadó dolgozóit munkába állításkor, továbbá szükség szerint — munkakörüknek megfelelően — köteles tűzvédelmi oktatásban részesíteni. Fontos előírás az is, hogy a jogszabályban meghatározott foglalkozási ágakban, illetve munkakörökben csak azokat a dolgozókat szabad alkalmazni, illetőleg ilyen munkával megbízni, akik letették az előírt szakvizsgát.

A hatékony tűzvédelmet szolgálja az a rendelkezés is, hogy tűz- vagy robbanásveszélyes munkahelyeken a tűzvédelmi hatóság a munka végzésétől — a szükséges ismeretek megszerzéséig — a helyszínen jegyzőkönyvben eltilthatja azokat a dolgozókat, akik nem ismerik a tűzvédelmi előírásokat, a tűzoltó eszközök használatát és a tűz esetén követendő magatartást. Ugyancsak eltilthatja a hatóság a tűzvédelmi szakvizsgához kötött ágakban, munkakörökben azokat a dolgozókat, akiknek érvényes szakvizsgájuk nincsen.

A rendelkezések érvényesülésének egyik elengedhetetlen eszköze a szemle és a hatósági ellenőrzés. Az előbbi ugyanis lehetőséget nyújt a tűzvédelmi előírások megnyugtató módon való szabályozására, az utóbbi pedig az esetleg előforduló hiányosságok, valamint a jogszabályok megsértésének feltárására.

A korszerű megelőzés azonban azt is igényli, hogy közvetlen tűz- és robbanásveszély esetén a hatóság ne csupán a hiányosságokat, a rendelkezések megszegését állapítsa meg, azok mielőbbi megszüntetését követelje, esetleg felelősségre vonást alkalmazzon, hanem ezen túlmenően akadályozza meg — gátló vagy kényszerítő intézkedéssel is — az esetleges következményt, a tüzet vagy a robbanást. Ezért rendelkezik a BM-rendelet úgy, hogy közvetlen tűz- vagy robbanásveszély esetén a tűzvédelmi hatóság a helyszínen jegyzőkönyvben intézkedik a tevékenység, az üzemeltetés, illetőleg az anyagok tárolásának azonnali szüneteltetéséről. Ilyenkor, mivel a késedelem veszéllyel jár vagy járhat, 24 órán belül sor kerül a tűzvédelmi határozat kiadására [3/1980. (VIII. 30.) BM sz. rendelet 41. § (1) bekezdése]. A rendkívüli helyzet indokolja azt is, hogy a tűzvédelmi hatóságnak ilyen intézkedése ellen — az általánostól eltérően — nem hálaszto hatályú fellebbezésnek van helye.

A rendelkezés szigorú végrehajtási kötelezettségét hangsúlyozza a jogszabály azaz is, hogy csak a felügyeletet gyakorló minisztert ruházza fel kivételes feloldási jogkörrel, s hatalmazza fel arra, hogy a szabálytalanság megszüntetése előtt írásos intézkedésével feloldhatja a végrehajtást.

Erről azonban egyidejűleg tájékoztatni tartozik a belügyminisztert.

A közvetlen tűzveszély esetén való eljárás szükségessége, úgy gondolom, nem szorul további kifejtésre. Annál inkább annak vizsgálata, hogy a rendelkezés alkalmazása szempontjából mit kell érteni a „közvetlen tűzveszély” fogalmán. Ezt ugyanis a jogszabály nem tartalmazza. Mielőtt gyakorlati oldalról vizsgálnánk a kérdést, elsősorban „a veszély”, illetőleg ennek alapján a „közvetlen veszély” jogi értelmezésével indokolt foglalkozni.

A veszély fogalmát a büntetőtörvénykönyv kommentárja a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vonatkozásában a következők szerint határozza meg:

„A veszély: lehetőség a sérelem bekövetkezésére, objektíve olyan szituáció, amely magában hordja az események káros irányú, a sérelem bekövetkezésének irányában ható, továbbfejlesztésének magvát. Szubjektíve pedig a veszély fogalma nem más, mint emberi ítélet e szituáció felett.”

Szakterületünket figyelembe véve a fogalom értelmezésekor abból kell kiindulni, hogy a ma emberének életvitele, foglalkozása, tevékenysége az előző évtizedekhez viszonyítva lényegesen megváltozott. Ebben meghatározott szerepe volt a munkahelyeken, az otthonokban, a közlekedésben használt anyagoknak, gépeknek, technológiáknak, eszközöknek stb. Ezeknek elnevezése egyeseknél már utal veszélyes mivoltukra. Pl. a gépjárművel veszélyes üzemnek is hívják, vagy gondoljunk a nagy mennyiségű és különböző célra használt tűzveszélyes folyadékokra. Tűzvédelmi vonatkozásban még figyelemreméltóbb és szemléletesebb az anyagok, tevékenységek, helyiségek, övezetek tűzvédelmi besorolására használt „Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes”, „A”, „Tűz- és robbanásveszélyes”, „B”, „Tűzveszélyes”, „C” elnevezés.

Vitathatatlan, hogy az említett fejlődés jóvoltából kényelmesebbé, könnyebbé vált az életünk, mindez azonban az előzőeknél lényegesen veszélyesebb helyzetet idézhet elő. A milliónyi pébégáz-berendezés, az olajjal és gázzal fűtő és süttő különféle készülékek, a villamos berendezések és készülékek sokasága, a jelenlegi közúti forgalomban való részvétel — akár saját, akár tömegközlekedési eszközt használunk — egyaránt veszéllyel jár. A további példák felsorolása nélkül is egyértelmű — ha mindennapi munkánk során talán nem is gondolunk erre —, hogy a veszély mindenütt jelen van. A veszélyes gépek, anyagok, technológiák, tevékenységek használata, kezelése ezért szorult részletes meghatározásra, és ezért egyes munkakörök, tevékenységek foglalkozási és használati szabályhoz vannak kötve. (Jogszabály, szabvány, szabályzat, műszaki előírás, utasítás stb.) A felsorolt gépek, eszközök stb. a rendelkezések megtartásával, a veszélyességük ellenére is biztonságosan használhatók. Felmerül a kérdés, hogy a már kifejlesztett objektív veszély miatt mondjunk le, vagy esetleg tiltsuk el a dolgozókat ezek használatától? Szó sincs róla. Alapvető követelmény, hogy a felsorolt esetekben a veszély csak általánosságban jelentkezzen, vagyis egy zárt körön belül maradjon, és ne váljék konkrétá, egyedivé. Egyszóval: általános jellegű maradjon, és ennek alap-

ján ne legyen további konkrét következménye. Tehát töretlenül érvényesülő: vonatkozó használati vagy megelőző rendelkezés.

A közvetlen tűzveszély fogalma

A büntetőtörvénykönyv kommentárja a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vonatkozásában — a következők szerint határozza meg a közvetlen veszély fogalmát.

„A közvetlen veszély fogalma az a testi épség vagy egészség sérelmének feltehető, a helyzetre és személyre konkretizált veszélyt jelenti. A lényeg, hogy a veszély az általános jellegéből lépve határozott, külsőleg felismerhető körben egyes személyekre, egyes személyekre, illetve csoportokra jelentkezzék. Ellenkező esetben a közvetlen veszélyre utalás nem feltételezés. (Legfelsőbb Bíróság B.t. 1436/1959. sz.) Miután a közvetlen veszély helyzet beállása az események kezdőalakulása következtében nem minden esetben vonja maga után a sérelem beállását, az a kérdés, hogy fennforgott-e a helyzet és a személyre konkretizált közvetlen veszély, csak utólag lehet elődöntendő. Erre vonatkozóan a bírói gyakorlat határoz, hogy a fennforgó helyzetet az általános életpaszatlatnak megfelelően megítélni.”

Szakterületünkre vonatkoztatva közvetlen tűzveszély akkor áll fenn, ha valamilyen konkrét megelőző tűzvédelmi rendelkezés megszegése objektíve megvalósul, és az eredmény bekövetkezése — tűz vagy robbanás — csakis kizárólag az idő függvénye. Így pl. az Országos Tűzvédelmi Szabályzat 35. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy »az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségekben és veszélyességi övezetben a szellőzés lehetőségét biztosítani kell«. A hivatkozott rendelkezés (3) bekezdése kimondja: hogy »az „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségekben és övezetben, helyiségekben, munkahelyekben csak olyan szellőztetés mellett végezhető, amely biztosítja, hogy az alsó robbanásveszély koncentráció 20%-a ne alakulhasson ki«.

Az idézett rendelkezés figyelmen kívül hagyása objektíve megvalósítja a közvetlen tűzveszély állapotát, függetlenül az tényezőjétől. Ilyen esetben, ha ezt a rendelkezést nem tartják meg, a termelés, tevékenység, üzemeltetés szüneteltetésepen azt a célt szolgálja, hogy a nemkívánatos eredmény — tűz vagy robbanás nehegy bekövetkezhessen.

A közvetlen veszély példái

Az egyik ipari szövetkezetnél tartott ellenőrzés alkalmával az I. fokú tűzvédelmi hatóság megállapította, hogy ugyana helyiségben végzik a fémalkatrészek tisztítását és szárítását. A technológiához 100 liter I. fokozatba tartozó oldószer hígított nitrofestéket alkalmaznak. A lysiség szellőztetése sem természetes, sem mesterséges módon nem volt biztosított. Nem gondoskodtak az elektrosztatikus felhalmozódás elleni védelemről sem. Az iggatógató utasítás nem tartalmazta a festékére vonatkozó használati szabályokat. Egy intézet kémiai laboratóriumánál tartott célellenőrzés során a tűzvédelmi hatóság megállapította, hogy a vizsgálati dietil-étert használnak. Ennek alsó robb-

A tűzoltóság műszaki fejlődése és a szolgálat ellátásának hatékonyabbá tétele érdekében az állami tűzoltóság 1981. évi újtási feladattervéhez az alábbi témákat állítottuk össze.

1. Tűzoltó-gyakorló pályák kialakítása

Tűzoltó-gyakorló pályák létesítésével kapcsolatban szükség van olyan telepítési (elrendezési) tervek kidolgozására, amelyek alapján a szokásos versenyfeladatok lebonyolításán túlmenően ezek a műszaki mentés és kárelhárítás gyakorlatainak lebonyolítására is alkalmassá tehetők.

Újtási díj: a feladat színvonalától függően 5000—8000 Ft.

A javaslat benyújtásának határideje: 1981. november 15.

A témával kapcsolatos bővebb felvilágosítást ad:

Cz. Nagy Sándor t. alez., BM TOP 29-14-es mellék,

Dr. Drozdik Sándor t. őrgy., BM TOP 20-01-es mellék.

2. Akadályérzékelő szerkezet kialakítása magasabb építésű tűzoltó-gépjárművekhez

A tűzoltó-gépjárművek tetejére málházott különféle felszerelések jelentősen megnövelik a jármű szelvénymeretének magasságát. Üzemek területén található áthidalásoknál, hidak alatt történő áthajtáskor a jármű gyakran elakadhat és meg is sérülhet.

Kidolgozandó egy olyan érzékelő szerkezet, amelyet a gépjármű tetején helyeznének el és az akadálylival való ütközés előtt a gépjármű vezetőjének hang- és fényjelzést adna.

Újtási díj: a jelzőrendszer műszaki színvonalától függően 3000—5000 Ft.

A javaslat benyújtásának határideje: 1981. szeptember 15.

A témáról közelebbi felvilágosítást ad:

Hetényi Ferenc t. alez., BM TOP 29-87-es mellék,

Nagy Pál t. hdgy., BM TOP 29-85-ös mellék.

3. Hazai gyártású filmképző és speciális rendeltetésű szintetikus habképző oltóanyag kidolgozása

Hazánkban a tűzveszélyes folyadékok tüzeinek oltására elsősorban a tőkés importból származó oltóanyag, a light water használatos. Az említett oltóanyag beszerzése igen jelentős devizamegterhelés népgazdaságunknak. Javaslatot kérünk hazai gyártású filmképző és speciális rendeltetésű szintetikus habképző oltóanyag kidolgozására. Elsősorban hazai gyártású alapanyagok felhasználását tűzzük ki célul. Szakirodalmként szakfolyóiratok és kiadványok tanulmányozását ajánljuk.

Az újítási díj mértéke a megoldás színvonalától függő.

A javaslat benyújtásának határideje: 1981. szeptember 30.

A témáról közelebbi felvilágosítást ad:

Forgách Géza t. alez., BM TOP 29-14-es mellék,

Szalay Béla t. őrgy., BM TOP 29-85-ös mellék.

nási határértéke: 1,7 tf %.

A felhasznált anyag, illetve tevékenység fokozottan tűz- és robbanásveszélyes. A vizsgálatokhoz nyílt lángot (4 db Bunsen-égő) használnak. Az ilyen esetre előírt szellőztetésről nem gondoskodtak. Az alkalmazott éter sűrűsége 2,5-szöröse a levegőének. A villamos berendezések védettsége sem elégtette ki az MSZ 1600/8 lapjában foglaltakat. Mindezek alapján került sor a 3/1980. (VIII. 30.) BM sz. rendelet 41. § (1) bekezdésébe foglaltak alkalmazására.

A felhozott példákkal ellentétben, ugyanakkor nem állapítható meg a közvetlen tűzveszély esete, és nincs helye a tevékenység, raktározás stb. szüneteltetése elrendelésének, ha a megállapított szabálytalanság olyan jellegű, hogy abból objektív tűz vagy robbanás nem keletkezhet. Pl. közlekedési út eltorlaszolása stb.

Mint ahogyan arra a bevezetőben utaltunk, a 3/1980. (VIII. 30.) BM sz. rendelet tételesen vagy esetleg példaszerűen sem határozza meg azokat az eseteket, amelyek a szüneteltetés elrendelését teszik szükségessé. Nem határozza meg közvetlen tűz- vagy robbanásveszély fogalmát

sem. Erre a jogszabály nem is vállalkozhat, egyrészt az esetek sokasága miatt, másrészt mert a jogszabályban körülírt megvalósulást az adott körülmények, viszonyok határozzák meg. Ezeket csak a helyi körülmények ismeretében lehet konkretizálni. Ezért a jogszabály helyesen a hatóságra ruhazza annak megítélését, hogy a tűzvédelmi rendelkezés megszegése, illetőleg a meghatározott és előírt intézkedések elmulasztása miatt fennáll-e a közvetlen tűz- vagy robbanásveszély.

Gyakorlati vonatkozásban a teljesség igénye nélkül véleményem szerint a közvetlen tűzveszély megállapítására

— tűzveszélyes folyadék használatára, tárolására, szállítására,

— éghető gázok használatára, tárolására, szállítására,

— tűzveszélyes munka végzésére,

— tűz- és robbanásveszélyes technológiára, tevékenységre vonatkozó rendelkezések megszegése, illetőleg az előírt biztonsági intézkedések elmulasztása esetén kerülhet sor.

Az említettek kivül közvetlen tűz- és robbanásveszély állapítható meg és a termelés, tevékenység, üzemeltetés, továbbá raktározás stb. még a következő esetekben is szüneteltethető.

4. Elzárószerkezet kialakítása habbekeverő rendszerek felválasztásához

A TŰ—1, TŰ—2, TŰ—3 típusú gépjárműfecskendők szívóoldali táplálásakor az alapvezeték vagy a sugárcső lezárása esetén a habanyag-bekeverőn keresztül víz juthat a habtartályba, ha a gépkezelő nem zárja el időben a csapokat. Ennek megakadályozására szükség volna egy olyan szerkezetre, amely a habanyag-bekeverő működésének akadályozása nélkül meggátolja a víznek a habanyagtartály felé való áramlását. Szakirodalmként a vonatkozó kezelési utasítások és áramlástechnikával foglalkozó szakönyvek ajánlatosak.

Újtási díj: a feladat megoldásának színvonalától függően 2000—4000 Ft.

A javaslat benyújtásának határideje: 1981. szeptember 30.

A témával kapcsolatban bővebb felvilágosítást ad:

Hetényi Ferenc t. alez., BM TOP 29-87-es mellék.

5. Kerékagyemelő szerkezet nehézgépjárművekhez

A megyei javítóbazisokon — szokásos javítási viszonyokat figyelembe véve — szükség van egy olyan szerelő, leemelő és szállító szerkezetre, melynek segítségével pl. TŰ—1, TŰ—3, TŰ—4 típusú gépjárművek hátsó kerékagyainak le- és felemelése kevés fizikai megterheléssel biztonságosan és gyorsan végrehajtható.

A szerkezet kidolgozásához szakirodalmként különféle javítástechnológiai témájú szakkönyvek tanulmányozását javasoljuk.

Újtási díj: a javaslat kidolgozásától függően 4000—6000 Ft.

A javaslat benyújtásának határideje: 1981. november 15.

A témával kapcsolatos bővebb felvilágosítást ad:

Csányi Iván t. hdgy., BM TOP 29-85-ös mellék.

6. Hidraulikus emelőberendezés sínjárművek gyors megemelésére

A metró-, HÉV- és villamoskocsik emeléséhez olyan hidraulikus emelőberendezés kellene, melynek terhelhetősége legalább 200 kN, emelőmagassága 250 mm.

Az emelő használata a gyors kárhelyi beavatkozást segítően elő, ebből adódóan kialakításának fő szempontja a kis méret és súly, meg a jó telepíthetőség. Szakirodalmként emelőgépekkel foglalkozó művek tanulmányozását ajánljuk.

Újtási díj: a szerkezet kialakításától függően 5000—8000 Ft.

A javaslat benyújtásának határideje: 1981. november 30.

A témával kapcsolatban bővebb felvilágosítást ad:

Cserhádi Tibor t. szds., BM TOP 29-85-ös mellék,

Csányi Iván t. hdgy., BM TOP 29-85-ös mellék.

BM TOP Tűzvédelmi Kutató Intézet

— az „A”-„C” tűzveszélyességi osztályba sorolt helyiségben a világítással, fűtéssel,

— az „A”-„C” tűzveszélyességi osztályba sorolt anyagok raktározásával,

— a tűz- és robbanásveszélyes gépek, technológiák használatával kapcsolatos megelőző tűzvédelmi rendelkezések megszegése esetén. (A felsorolás természetesen nem teljes, csupán példaszerű.)

Végül indokolt annak hangsúlyozása is, hogy ha megszűnnek azok az okok és körülmények, melyek kiváltották a hatósági intézkedést, a termelés, tevékenység, üzemeltetés, használat stb. tovább folytatható. Véleményem szerint — mivel a jogszabály szüneteltetésről rendelkezik — és a szüneteltetés függvénye a tűzvédelmi rendelkezések érvényesülésének, nem szükséges külön határozatot hozni a feloldásról. Indokolt azonban, hogy a hatóság követelje meg az érdekelt vállalatától, intézménytől stb., hogy amennyiben a szüneteltetés alapját képező okok megszűntek, erről az érdekelt írásban adjanak tájékoztatást. A szüneteltetés ugyanis nem határidőhöz, hanem intézkedéshez van kötve, függvénye az adott helyzetnek, vagyis a szabálytalanság megszüntetésének.

Dr. Félix László

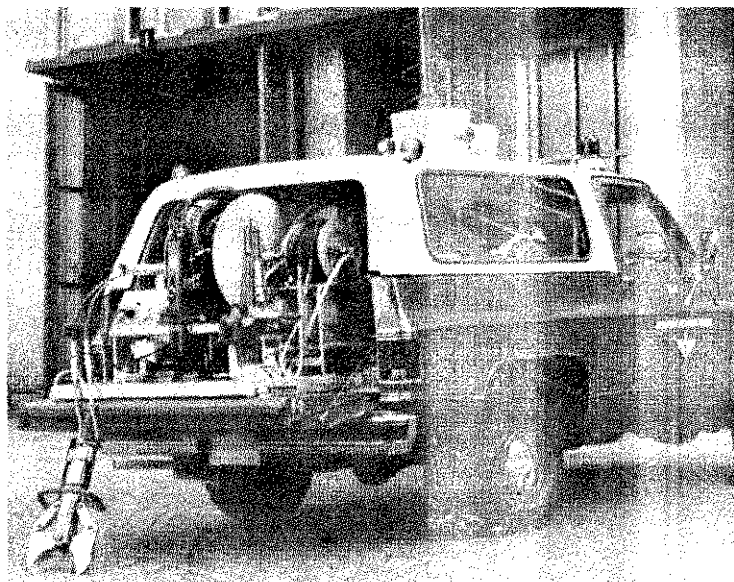
MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Műszaki rohammentőszerszám

A bázeli hivatásos tűzoltóság egy szupergyors — autópályán 140 km/óra sebességet is elérő — összerakérmeghajtású, mozgékony, „Lumar GMC—Jimmy” márkájú műszaki mentőszert vásárolt a közelmúltban. A háromfős légénységnek a gépjárműtűzek oltására 100 l előkevert light water és 50 kg ABC oltópor áll rendelkezésére. Az oltóanyagokat a gyorsbeavatkozó

tömlőcsévéen elhelyezett 20 méteres ikertömlőkön keresztül, távindítással, a por- és habpisztolyok egymástól függetlenül működtetésével jutatják a tűzre. A felszerelés fontos része még egy 5500 kg feszítőerejű Hurst feszítőszeres szám és egy 15 000 kg vágóerejű Hurst vágóolló.

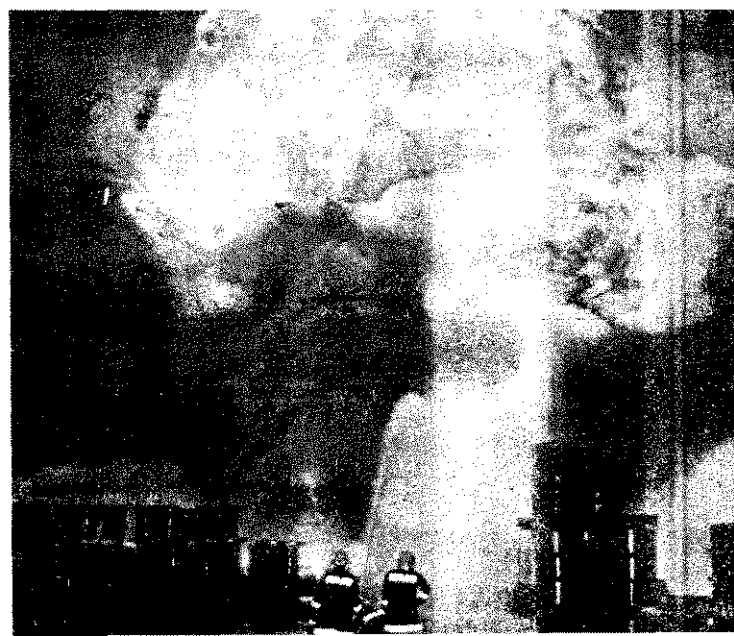
(Schweizerische
Feuerwehr-Zeitung)

A közelmúltban egy robbanást követően tűz keletkezett a New Jersey (USA) államban levő Pennsauken város egyik vegyészeti üzemében. A tűz közelében az olajtársaság tartálytelepét is veszélyeztette, ezért a tűzoltóság V-ös riasztást

rendelt el. A tűzoltásban részt vevő 200 tűzoltónak sikerült megakadályoznia a tűz terjedését, így a tartálytelep sértetlen maradt, de az üzem egy része teljesen megsemmisült.

(Fire Engineering)

Újjáépítik a „Semperopert”

1945. február 13-áról 14-ére virradó éjszaka amerikai légitámadás következtében szinte teljesen elpusztult Drezda belvárosa. Mintegy 1400 ház, kb. 80 000 lakás pusztult el. Jelenlegesen megrongálódtak a város műemlékei, világhírű épületei, romokban hevert a Zwinger, a szász királyi palota és környéke. Több bombatalálat érte az operaházat is.

Több mint három évtized elteltével megszületett a határozat a XIX. századi építészeti remekmű helyreállítására. Nagy gondot jelent, a romokból kell elkezdenni az újjáépítést, hiszen a rekonstrukció során az épület homlokzatát, előcsarnokát, lépcsőházait és folyosóit eredeti alakjában kívánják helyreállítani. A megsemmisült kiegészítő épületeket a kor építészetének megfelelően kell igazítani az operaház stílusához.

Az építés folyamán két tűzszakaszt alakítanak ki. A színpadi részt 12 tonna súlyú elektromechanikus vasfüggöny választja el a nézőtértől. A nézőtér kialakítása el fog térni az eredetitől, hiszen itt kell majd helyet adni a fény- és hangtechnikai berendezéseknek. A korábban 1600 főt befogadó nézőtér sem felel meg a mai kor tűzvédelmi előírásainak, és egyes pontokról a rálátás sem volt minden igényt kielégítő, ezért most 1300 férőhelyet létesítenek.

Mindamellett, hogy fő cél a nagy múltú létesítmény építészeti tradíciójának megtartása, az újjáépítés során tűzvédelmi szempontból a lehető legbiztonságosabb megoldásokat is érvényre szükséges juttatni. Ezt néhány példával kívánjuk érzékeltetni:

A tűzészlelő berendezés tí-

pusának meghatározásaként szem előtt kellett tartani, hogy az NDK-szabvány szerinti 3-as biztonsági fokozat kialakításához vezetékes ir-formációs rendszer kiépítés szükséges.

Ez két tűzészlelő rendszert és külön jelzőközpontot tartalmaz. Így külön jelzőrendszer létesítenek a nézőtéri részre (ezek kézi működtetésűek lennének), és egy ettől függetlenül működő jelzőrendszer biztosítja majd a színpadi tűzszakas védelmét, amelyet ionizációs és hőérzékelő jelzőkkel látna el.

A jelzések egyidejűleg lesznek észlelhetők a tűzjelzőközpontban — innen riasztják az üzemi tűzoltókat — és a tűzoltó-parancsnokság hírközpontjában.

A beépített tűzoltó berendezések kialakításakor a leghatásosabb és leggazdaságosabb megoldásokat keresték. A nézőtéri részen négy, a színpad oldalán hat felszállóvezeték lesz a legfelső szintig, a ki szolgáló épületben pedig négy felszállóvezeték lesz. A fő-az oldal- és a próbaszínpad fölé záporberendezést építenek. Beépített oltóberendezésekkel látják el a bútor-, képlék- és díszletraktárakat és a színpad hidraulikájának működését biztosító olajtárolót.

A nézőtér kiürítésére lényegesben a lépcsők, folyosók és előterek szolgálnak. A színpadi tűzszakaszban, közvetlenül a nézőtéri lépcsőházak mögött, szintén két olyan lépcsőház lesz, amelyeket vészkijáratként fognak megnyitni. Ezek egyidejűleg a beavatkozás útvonalául is szolgálnak majd.

(Unser Brandschutz)

A CL-215 TÍPUSÚ TŰZOLTÓ-REPÜLŐGÉP

Ez az első olyan típusú repülőgép a világon, amelyet speciálisan az erdőtüzek oltására készítettek.

Berepüléseit 1977 októberében végezték, és a kipróbálás után jelenleg a világ több országában alkalmazzák.

A repülőgép két tartályban 5350 liter vizet képes magával vinni. Előnye, hogy a vízvételezést bármilyen vízforrásnál elvégezheti. A pilóta intenzív tűz esetén egyszerre képes mindkét tartályból a tűz felületére juttatni a vizet,

még hozzá mintegy 100 m hosszúságú és 20 m szélességű területet. Ha a vízvételezési lehetősége 10 km-re van a tüzesettől, akkor a gép 5 percenként vetethető be.

A repülőgép nagyon gazdaságos és hatékony, az utóbbi időben felhasználják nagyobb kiterjedésű, illetve felületű városi tüzek oltására is. Valószínűleg kanadai várost például ezzel a repülőgéppel sikerült megmenteni a tűzvészttől.

(Poziarnik)

**International
Fire,
Security &
Safety
Exhibition &
Conference**

Az IFSSC '80 programjában a legnagyobb érdeklődést kiváltó egyik téma a „Gyújtogatás” volt. Ebben a témakörben két előadás hangzott el. F. R. HANSON, a seattle-i tűzoltóság (USA) volt főnöke R. Blackburn, a west-sussex-i tűzoltóság (Anglia) vezető munkatársa mondták el tapasztalataikat, és azt, hogy működési területeikön mit tettek a gyújtogatások megelőzése, továbbá a tűzkezelési ok vizsgálata szakszerűbbé tétele meg a gyújtogatások felderítése érdekében.

F. R. HANSON ELŐADÁSÁNAK első részében arról beszélt, hogy a könnyen hozzáférhető, olcsó „fegyver”: a gyufa mindenkinek rendelkezésére áll, használatát semmi nem korlátozza. A pisztolyt, puskát, rugós kést — mint a modern erőszak eszközeit, mindenki respektálja, de a gyufát mint fegyvert senki sem értékeli, pedig a gyufával elkövetett károkozás meghaladja azt, amit az előbbi hárommal együtt idéznek elő. Az USA-ban a leggyorábban terjedő bűncselekményfajta a gyújtogatás. Az ilyen esetek száma 10 év alatt mintegy 400%-kal növekedett, és az így okozott közvetlen kár évente 1,5—4 milliárd dollárra becsülhető.

Végül is az indirekt károkkal együtt a gyújtogatások évente 12 milliárd dollár anyagi veszteséget okoznak az USA-ban. Városi tűzoltóparancsnokok becslése szerint a tüzek kb. 50%-a szándékosan idézik elő. Az erdőégetések kb. 1/4-e ugyancsak szándékos tevékenység következménye.

Az előadó által említett „elrettentő” adatok között ilyenek szerepeltek:

— New York City egy részében 30 000-re becsülik az elmúlt 10 év alatt gyújtogatás következtében leégett épületek számát. Ez átlagosan napi kb. 8 gyújtogatásos tüzesetet jelent.

— New Jersey államban a közigazgatási egység 44%-ából származó adat szerint 1977-ben 168 ember halt meg, és 94 millió dolláros kár keletkezett 58 000 tüzesetből.

— Bostonban egy olyan 33 tagból álló bényújtogató bandát tiltottak ki a városból, amely 6 millió dollárt „forgalmazott”.

Néhány kapcsolatos statisztikai adat az előadásból:

- a gyújtogatásból 6433 dollár,
- autólöpésből 1741 dollár,
- betörésből 449 dollár,
- robbanásból 338 dollár,
- apróbb tolvajlásból 184 dollár

— az átlagos esetenkénti anyagi kár az USA-ban.

A legszomorúbb azonban, hogy évente átlag kb. ezren halnak meg a gyújtogatás okozta tüzek következtében, közülük 45-en szőlők. Emellett további ezren súlyos sérülést szenvednek.

Érthetően elszomorítók a gyújtogatások rendőri és bírósági adatai is:

— az USA-ban 100 gyújtogatási eset kapcsán (megállapított vagy vádolt) 9 személyt tartóztatnak le, kettőt ítélik el és 7-et börtönöznek be.

Ezek az adatok az egyéb főbb bűncselekmények hasonló adataival összehasonlítva, kb. 30—50%-ot tesznek ki.

Az elrettentő adatok ellenére sem került még olyan társadalmi, politikai megítélés alá a gyújtogatás az USA-ban — mutatott rá —, mipt amilyen veszélyes anyagi és erkölcsi kihatással bír.

AZ ANGOL R. BLACKBURN ELŐADÁSÁBAN a témának ez a része nem szolgált olyan sok elrettentő adattal, mint amerikai előadójáé, de azok a tények, amiket említett, sem enyhítik a gyújtogatás veszélyét, még akkor sem, ha Angliában nem öltözött olyan méreteket, mint az USA-ban. Angliában a tűzkár az utóbbi 10 évben 150%-kal emelkedett az előző évhez képest, s ezzel elérte a 5,3 milliárd font sterlinget. Hogy ennek hány %-át okozták a gyújtogatások, arra hivatalos becslés sincsen. A 10—50% közötti arányt — mint szakemberek becslését — elfogadta azzal, hogy a legveszélyesebb hányad a tengeren túlrá, az alacsonyabb pedig Európára vonatkozik. Az átlag napi kb. 1 millió font sterlinges kárnak minden bizonnyal jelentős része származik gyújtogatásból.

Mindkét előadó részletesebben foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy miért nem tudatosodott még kellő mértékben a gyújtogatás társadalmi veszélyessége.

Az okok között a következők szerepelnek:

— rendkívül nehéz egyértelműen megállapítani a szándékos tüzokozás tényét;

— a tűzkezelési okok rutinvizsgálata nem elegendő a bizonyító erejű dokumentumok feltárására;

— a bűnüldöző szervek nem tulajdonítanak kellő fontosságot a tüzesetek körülményeinek vizsgálatára, mivel a gyújtogatást nem minősítették „súlyos” bűncselekménynek. (A gyújtogatást korábban a csavargással, a nyilvános részegséggel egy csoportba tartozó bűncselekménynek tartották az USA-ban.)

A figyelmeztető jelek láttán a gyújtogatást mint bűncselekményt az USA-ban „átértékelték”, és a „súlyos” jelzővel látták el. Ennek hatására a rendőri felderítő munkában meg a bírósági ítélezési gyakorlatban egyaránt fokozottabb figyelmet fordítanak a gyújtogatási esetekre. Ugyanakkor a propagandamunkában is nagyobb hangsúlyt kapott a gyújtogatások megelőzése és felderítése.

Az USA-ban jelentős összeget — mintegy 8 millió dollárt — irányoztak elő a gyújtogatási járvány megállítására. Az Egyesült Államok tűzoltó-parancsnoksága élére állt a gyújtogatás elleni küzdelemnek. Vezetői tűzoltóparancsnokokkal, rendőrfőnökökkel, ügyészekkel, biztosítási szakemberekkel és más kormányhivatalnokokkal tanácskoztak, s meghatározták a gyújtogatás elleni „hadjárat” feladatait és módszereit.

F. R. HANSON ARRÓL IS SZÓLOTT, hogy városa, Seattle mit tett a probléma megoldására és ismertetette eddigi eredményeit. (A kb. félmillió lakosú város az USA északi csücskében van. Kereskedelmi, ipari központ.)

1971-ben 621 000 dollár kár volt gyújtogatásból. Ez az összeg 1972-re megkétszereződött. 1973-ban 2 208 000 dollár, 1974-ben pedig már 3 238 328 dollár veszteséget okoztak a gyújtogatások. 1975-re az emelkedés üteméből már 4 millió dollárnál magasabb gyújtogatási tűzkárt prognosztizáltak, ami az összes tűzkárnak a 2/3-a lett volna.

A felgyújtott épületek száma:

1971-ben 441	1973-ban 607,
1972-ben 447	1974-ben 662 volt.
1975-re 800 épület felgyújtását „irányozták” elő.	

Az aggasztó adatok értékelése után gyújtogatás elleni különítményt szerveztek. A tűzoltóság, a rendőrség, az ügyészség, a városi tanács és további öt intézmény és szervezet képviselői alkották a különítményt.

A tűzoltóparancsnok irányításával a különítmény tervet dolgozott ki a gyújtogatások megelőzésére és a tűzvizsgálók felkészítésére.

Különösen szerencsés körülmény volt, hogy ebben a városban a tűzoltóság és a rendőrség között jó az együttműködés, jóllehet történelmi okok miatt ez nem jellemző az USA-ban.

5000 dollárig terjedő jutalmat helyeztek kilátásba minden olyan információért, ami valamely gyújtogató letartóztatásához vezet.

A gyújtogatásmegelőzési program terjesztését a biztosító társaságok anyagilag is támogatták. „Forró drótot” létesítettek a kapcsolatos megelőző és felderítő tevékenység segítésére. Gyújtogatás-ellenes kampányt szerveztek a fiatalok körében. Televíziós programban ismertették a gyújtogatás elleni tevékenységet, népszerűsítették a program segítőit.

Éjszakai őrzőjáratot szerveztek a tüzek — különösen a gyújtogatás — megelőzésére.

Az említett főbb és számos egyéb intézkedés hatására 1975-ben — akkor indult a „hadművelet” — a gyújtogatásból keletkezett kár az előre becsült 4 millió dollárral szemben 2,6 millióra csökkent a városban. 1976-ban 1,9 millióra, 1977-ben 1,8 millióra és 1978-ban sem volt több 1,8 milliónál az ebből származó kár. (Persze figyelembe kell vennünk a kétszámjegyű inflációt is.)

Az épületekben a bekövetkezett tűzkárok az 1974-es 662-ről 1975-ben 569-re csökkentek, 1976-ban 579-re emelkedtek, de 1977-re ismét 518-ra mérséklődtek.

A gyújtogatók közül 1974-ben 73-at, 1975-ben 118-at, 1976-ban 195, 1977-ben pedig 217-et értek tetten. 1978-ban 165-re csökkent a tettenérek száma, de a gyújtogatásoké lényegesen alacsonyabb volt, mint előbb.

AZ EREDMÉNYEK AZT IGAZOLJÁK, hogy csak széles körű hatósági és társadalmi összefogással lehet olyan sikereket elérni, ami viszonylag rövid idő alatt, ha nem is megnyugtató, de elviselhető helyzetet teremt. Az elért eredmények tartóssá tétele azonban további erőfeszítéseket követel, s ez a munka pedig nem lesz olyan „látványos”, mint az eddigi — mutatott rá az előadó.

Strádi Géza
tű. alez.

A vonatkozó jogszabály szerint „Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó veszélyességi övezetben, helyiségben, építményben csak olyan járművek használhatók, amelyeknél a vonatkozó műszaki és biztonsági előírások megtartása és rendeltetészerű használata esetén tűz- vagy robbanásveszély nem áll fenn.”

Az idézett jogszabály az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó ipartelepek kiszolgálásával kapcsolatosan fokozott követelményeket támaszt mind a vasutakkal, mind az egyes üzemekkel szemben. A következőkben a jogszabályban előírt feltételek teljesítésének módozatait ismertetjük.

1. DÍZELMOZDONYOK AZ IPARVASUTAKON

Napjainkban a fővasutak többségénél — így a MÁV-nál is — befejeződött vagy befejezéshez közeledik a vontatás korszerűsítése, vagyis a gőzmozdonyok felváltása dízel- és villamos vontatójárművekkel. A korszerű dízel- és villamos vontatójárművek számos üzemi előnnyel rendelkeznek a gőzmozdonyokkal szemben. Ezek együttesen azt eredményezik, hogy felhasználásuk gazdaságosabb a gőzmozdonyokénál. A dízelmozdonyok főként a tolatási szolgálatban bizonyulnak gazdaságosnak. A vontatás korszerűsítésének előnyei azonban az iparvasutaknál is megmutatkoznak, és ezért ma már a gőzmozdonyok erről a területről is csaknem teljesen kiszorultak.

A dízelmozdonyok legfontosabb előnyei az iparvasúti üzemben:

- energiaköltség-csökkenés a nagyobb hatásfok miatt,
- a szakaszos üzem egyszerű megvalósítása,
- egyszemélyes kiszolgálás,
- a tűzveszélyesség még normál kivétel esetén is lényegesen kisebb.

A dízelmozdonyok hátránya viszont a gőzmozdonyénál bizonyultabb szerkezeti felépítés és részben ebből adódóan a fenntartási költségek megnövekedése.

2. DÍZELMOZDONYOK TŰZVESZÉLYESSÉGE

A dízelmozdonyok — szemben a gőzmozdonyokkal — elsősorban nem a környezetükre, hanem saját magukra jelentenek tűzveszélyt. Ennek elsődleges oka, hogy a dízelmotor működése és egyes meghibásodásai tűzveszélyt is előidézhetnek. A teljesítményátviteli (erőátviteli) rendszer berendezései ugyancsak tűzveszélyforrások. A mechanikus és a hidraulikus hajtóművek rendellenes működése miatt fellépő sűrűlódások következtében hő fejlődik. A villamos hajtási rendszer gépei és a villamos berendezések, készülékek is okozhatnak tüzet. A dízelmeghajtású von-

tatójárműveken levő akkumulátorok töltéskor ugyancsak tűz- és robbanásveszélyesek. Az akkumulátorszekrény nem megfelelő szellőzése esetén tűz, illetve robbanás keletkezhet. Az említett vontatójárművek tuskós fékezésekor keletkező szikrák — különösen szennyezett járműszerkezeti részek esetén — tüzet okozhatnak.

A szóban forgó vontatójárművek tűzveszélyessége szempontjából alapvető jelentőségűek azok az éghető anyagok, amelyekből a járművek szerkezete felépül és azok, amelyek a jármű üzeméhez nélkülözhetetlenek (tűzelőanyag és kenőolaj).

A normál kivételű dízelmozdonyok általában nem közlekednek tűz- és robbanásveszélyes környezetben.

A növekvő motorizálással, a gázolajnak mint energiahordozónak fokozott felhasználásával és a vegyipar fejlődésével egyre több a tűz- és robbanásveszélyes üzem. Egyes bányákban szűrlőlégveszély áll fenn. Itt a normál kivételű dízelmozdonyok üzem közben keletkező lángok, nagy hőmérsékletű gázok vagy felületek sújtólégrobbanást okozhatnak.

A tűz- és robbanásveszélyes környezetben üzemelő dízelmozdonyok vagy különleges szerkezeti kialakításúak, vagy pedig megfelelő kiegészítő szerkezetekkel kell ellátni őket.

3. A TŰZ- ÉS ROBBANÁSVESZÉLYES ÜZEMEK RÉSZÉRE KÉSZÜLT DÍZELMOZDONYOK SZERKEZETI JELLEGZETESSÉGEI

A dízelmotor levegőellátása

A robbanásveszélyes üzemekben a tartályokból, csővezetékkekből és a robbanásveszélyes anyagok kiszolgáltatásakor gázok vagy gőzök kerülhetnek a levegőbe, illetve a kilépő folyadékok elgőzölöghetnek vagy elpárologhatnak. Ha az előbbi gázok vagy gőzök sűrűsége nagyobb a levegőénél, akkor azok ködgomolyagok alakjában közvetlenül a padló felett helyezkednek el.

A levegőnél kisebb sűrűségű gázok viszont felfelé törekednek és hirtelen eloszlanak a környező légtérben. Nagyon kellemetlenek azok a gázok, amelyeknek a sűrűsége nem tér el lényegesen a levegőtől. Ezek ugyanis a levegőben lebegnek.

Annak megakadályozására, hogy a dízelmotor és a légsűrített beszívja a szint felett elhelyezkedő és esetleg robbanóképes keverékeket — például benzin- és gázolajgőzöket —, szívóvezetéküket a sínek felső éle fölött legalább 2,5 m magasságban kell elhelyezni.

Felvetődik a kérdés, hogy a 2,5 m magasságban elhelyezett szívóvezeték teljes biztonságot nyújt-e a robbanás ellen. Nem szivódnak-e mégis be kisebb mennyiségben robbanásveszélyes gázok, amelyek a szívóütem alatt a felhevült szívószelepeknek meggyulladnak, és így a szívóvezetékbe kiinduló gyújtólángátütés létrejön. A dízelmotor névleges fordulatszámánál a szívóvezetékben a levegő sebessége kb. 20—25 m/sec, ezért a robbanó gázok meggyulladás esetén a láng nem jut ki a szívóvezetékbe, hanem a hengerbe szívódik be. Csak a dízelmotor megindításakor vagy leállításakor lehetséges — a kis áramlási sebesség következtében — a láng visszacsapódása, ha semmiféle járulékos védelmi szerkezet nincs beépítve a szívóvezetékbe.

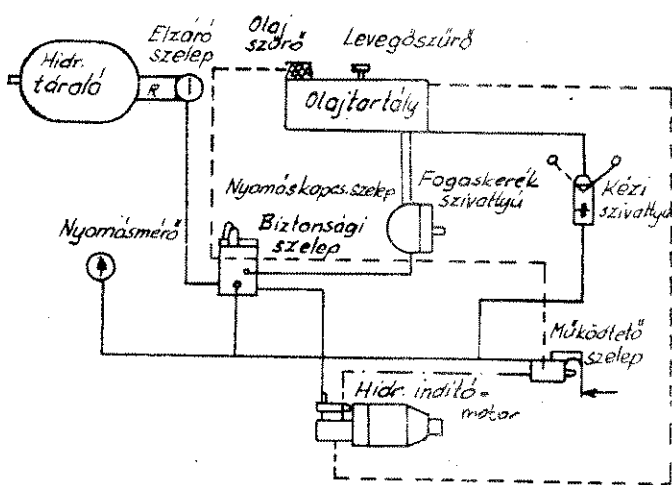
A szívóvezetékbe beépített védő lemezköteg egyszerű lehetőség a lángátütés megakadályozására. Az egyes védőlemezek közötti távolság 0,2—0,8 mm. A lemezeket meghatározott időközönként tisztítani kell.

Biztonsági vagy egyéb ok miatt robbanásveszélyes üzemben is szükséges leállítani a dízelmotort. Ehhez zárócsappantyúval, zárószeleppel vagy zárótolattyúval kell lezárni a szívóvezetékét. Ezt a zárószerkezetet kézzel működteti a mozdonyvezető. A szerkezet egyúttal olyan pillanatár vagy gyorskioldó is, amelyet a motor névleges fordulatszámának túllépésekor zárni kell, megelőzőleg abból a célból, hogy robbanékony keverék beszívása esetén ne indulhasson meg a motor. A korszerű mozdonyokra automatikus pillanatár szerelnek fel, amit egy centrifugál-szábályozó vagy egy önműködő oldószerkezet működtet.

A dízelmotor indítása

A robbanás veszélye ellen biztosított mozdonyoknál alapvető követelmény a dízelmotorok biztonságos indítása. Ez sűrített levegővel, hidraulikus vagy villamos indítómotorral lehetséges.

A robbanás veszélye ellen biztosított dízelmozdonyoknál általában sűrített levegővel működő indítómotorokat használnak, s a tárolótartályból látják el sűrített levegővel őket. A sűrített le-

- Nyomó vezeték
- ===== Szívó vezeték
- - - - - Visszafolyó vezeték
- Vezérlési vezeték

1. ábra

vegővel működő motor fogaskerékkel hajtja a dízelmotor lendkerékének fogaskoszorúját. Az indító fogaskerék be- és kikapcsolásakor azzal kerül el a szikraképződést, hogy bronzból készítik a fogaskereket. A légtartályt külső sűrített levegőhálózathoz, vagy a mozdony légsűrítőjével töltik fel. A dízelmotor hengerfejebe beépített indítószelepekkel a motorok közvetlenül is indíthatók sűrített levegővel.

A dízelmotorok hidraulikus indítóberendezéssel is működésbe hozhatók (1. ábra).

Indításkor nagynyomású olajat vezetnek a hidraulikus indítómotorhoz, amely megforgatja a motor tengelyére erősített fogaskereket.

Ujabbban kifejlesztettek a robbanásveszélyes üzem számára is alkalmas villamos indítóberendezéseket. Az indítás megkönnyítésére robbanás ellen biztosított gyújtógyertyákat is lehet alkalmazni.

A kipufogó gázok okozta robbanásveszély elhárítása

A robbanásveszélyes környezetben működő dízelmozdonyok motorjának és légsűrítőjének felületi hőmérséklete nem lehet nagyobb 80 °C-nál. Emiatt a kipufogóvezetékét vízköpennyel kell ellátni, amit be kell iktatni a hűtővízrendszerbe. A mozdony légsűrítőjének típusát úgy kell megválasztani, hogy a felületi hőmérséklete még tartós üzem után se legyen nagyobb, mint 80 °C.

A kipufogó gázok hőmérséklete a dízelmotor terhelésétől függően 600 °C is lehet. A kipufogó gázok hőmérséklete a kipufogóvezetékéből való kilépésüknél nem lehet több 80 °C-nál, ezért gondoskodni kell a kipufogó gáz hűtéséről.

A kipufogó gázokat legegyszerűbben és leggazdaságosabban, az áramló gázokba befecskendezett vízzel lehet lehűteni. A kipufogó gázok vízzel való hűtésével több évtizedes kedvező üzemi tapasztalatokat szereztek a bányákban üzemelő dízelmozdonyoknál.

A kipufogó gázok vízzel való hűtésének egyik jellegzetes megoldása látható a 2. ábrán.

A dízelmotorral hajtott (9) centrifugálszivattyú a víztartályból (4), a vízszűrőn (3) keresztül szívja a vizet és azt a kipufogógáz-vezetékben (11) elhelyezett fűvókához (12) nyomja. A nyomóvezetékben található a vízszabályozó szelep (2), amely a kipufogó vezetékben elhelyezett termosztátot (14) a hőmérséklettől függően vezérli. A kipufogóvezetékbe így mindig annyi víz fecskendeződik be, amennyi a 180 °C-ra való lehűtéshez szükséges. A kipufogó gázok túl nagy hőmérséklete ellen biztosít az elzárószelep (2), amely a megengedhető 180 °C hőmérséklet túllépése esetén megszünteti a tüzelőanyag-szállítást a befecskendező szivattyúhoz (1) és ezzel leállítja a dízelmotort.

A vízbefecskendezéssel való hűtéskor figyelembe kell venni, hogy pl. egy teljesen terhelt 320 kW teljesítményű dízelmotorhoz óránként 210 liter vizet kell befecskendezni. Ennek következtében — 50%-os átlagos motorterhelés és nyolc óra időtartamú üzem esetén — kb. 840 liter vizet kell tárolni a mozdonyon. Ha nagyobb teljesítmény szükséges, akkor a vízkészleteknek is nagyobboknak kell lennie, hogy a gyakori vízvételezést elkerüljék.

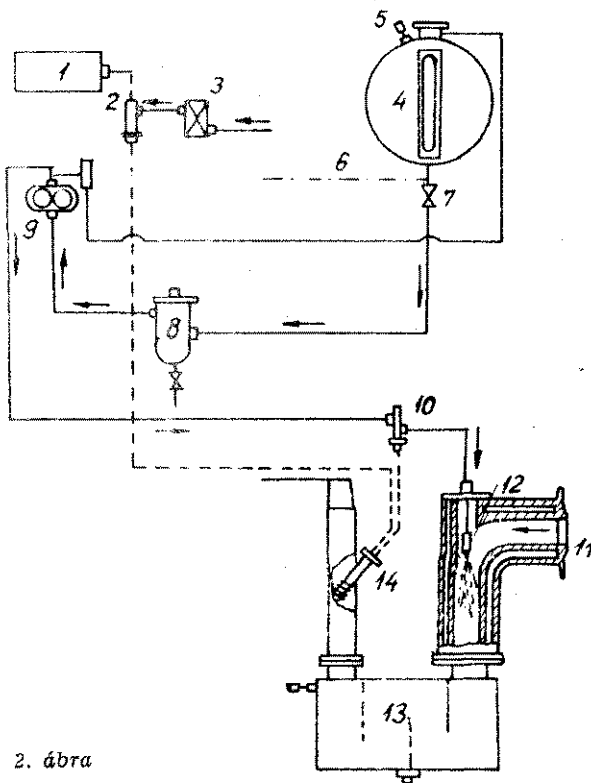
Nagyobb teljesítményű dízelmozdonyoknál ún. kipufogógáz-hűtőt alkalmaznak. Ez a hűtő hasonló az általánoságban használatos hőkicszerelőkhöz. A kipufogó gázokat a hűtési rendszerben keringő víz hűti le, s a mozdony hűtőjében újra lehűl. A kipufogó gázok korróziót okozó anyagot is tartalmaznak, ezért a kipufogógáz-hűtőt korrózióálló anyagból kell készíteni. A tapasztalatok szerint a kipufogógáz-hűtő miatt a mozdony hűtőjének kapacitását 50%-kal kell növelni. A kipufogógáz- és vízdali hűtőfelületek tisztaságát rendszeresen ellenőrizni szükséges. Ha a kipufogógáz-ellennyomás megnövekedik, akkor a dízelmotor füstölni kezd.

Az előzőekben ismertetett módszerek kedvezőtlen időjárási viszonyok esetén is lehetővé teszik a dízelmozdonyok biztonságos üzemét. Télen a vízbefecskendezéses módszer alkalmazása esetén a tárolóvíztartályt fűtik, kipufogógáz-hőkicszerelés megoldás esetén pedig fagyásgátlót adagolnak a hűtővízbe.

A tapasztalatok szerint a vízbefecskendezéssel való kipufogógáz-hűtés kb. 370 kW-ig jól bevált.

Szikraoltó berendezés

A korábbiakban általános volt az a felfogás, hogy hatásos szikraoltás csak víztartályban lehetséges. Ez a felfogás helyes, ha — mint pl. a bányavasúti dízelmozdonyok esetében — a kipufogó gáz útja nagyon rövid. A felszíni dízelmozdonyok kipufogógáz-vezetéke 6 m-nél hosszabb, ezért a szikraképződés valószínűsége rendkívül csekély. Száraz kipufogógáz-hűtés beépítése esetén a kipufogógáz-hűtő mögött szikraoltó szükséges. Nedves kipufogógáz-hűtés alkalmazásakor a szikraoltás céljából a befecskendezett víz, vagy egy kipufogógáz-edény is elegendő. Fel-

2. ábra

töltéses dízelmotornál a kipufogógáz-turbina miatt kisebb annak a valószínűsége, hogy a hengerből izzó kocsz vagy koromrészecskék léphetnek ki.

Világítási berendezések

A világítási berendezések konstrukciójával és szerelésével általában nincsenek különleges nehézségek. A robbanásveszélyes környezetben üzemelő dízelmozdonyok világítási berendezéseinek kábeljei kétpólusúak. A legegyszerűbbek a váltakozó áramú berendezések, ha nem villamos motorral indítják a dízelmotort. Ez a berendezés váltakozó áramú generátorból, fő- és forgókapcsolóból, fényszórókból és mennyezeti világításból áll.

A váltakozó áramú világítási berendezésnek az a hátránya, hogy amikor a dízelmotort leállítják, akkor világítás nem áll rendelkezésre. Az általánososn érvényes előírások szerint ekkor mellősi és hátsó robbanásbiztos helyzetmegvilágító lámpákkal kell ellátni a mozdonyokat. Kb. 150—200 kW teljesítményig a váltakozó áramú berendezések előnyösebbek a lényegesen költségesebb egyenáramú berendezéseknél. Az egyenáramú világításhoz az előzőekben felsoroltakon kívül akkumulátorok és szabályozóberendezés is szükséges.

Biztonság indításkor és fékezéskor

Indításkor és fékezéskor a kerekek megperdulhatnak, s ennek következtében szikrák képződhetnek a kerék és a sín között. Fékezéskor a féktuskó és a kerék között is keletkezhetnek szikrák.

A mozgató kocsik számának (tömegének) korlátozásával és óvatos indítással a mozdonyvezető jelentősen lecsökkentheti a szikraképződés valószínűségét. Figyelmes fékezéssel ugyancsak csökkenthető a kerékcuszás és ezzel együtt a szikraképződés lehetősége. Műanyagból készült féktuskókkal teljesen elkerülhető a féktuskó és a kerék között a szikraképződés.

Az előbbiek azonban nem nyújtanak teljes biztonságot a szikraképződéssel szemben. Felmerülhet a kérdés, hogy az indításkor és fékezéskor lehetséges szikraképződés valóban robbanásveszélyt jelent-e.

A gyulladásra hajlamos gáz-levegő keveréket felrobbanása előtt meg kell gyújtani. A gyulladás előfeltétele olyan mennyiségű hő vezetése az éghető keverékhez, amely a gyulladási hőmérséklet fölé emeli annak hőmérsékletét. A szikrák hő vezetnek az éghető keverékhez. A kerékcuszásakor vagy fékezéskor leváló, például 1 gramm súlyú fémrészecske felületi hőmérséklete vörösre izzó állapotban eléri a 800 °C-t.

Az eddig ismert tapasztalati adatok, amelyeket a sújtólég által veszélyeztetett üzemekben levő több ezer mozdonyról szereztek, azt mutatják, hogy az indításkor és fékezéskor keletkező szikrák nem okoztak robbanást.

(Folytatjuk)

Az égés vizsgálata, természetének megismerése nemcsak a technológusok, hőenergetikusok, hanem a tűzvédelmi kutatómunka művelőinek számára is fontos feladat, akárcsak a gyulladásveszély elemzése, meg az ezt jellemző technikai paraméterek meghatározása.

Hilado, C. f. (Flammability Handbook for Plastics, Technomic Pub. Co., Stanford Conn, 1969.) szerint az égés négy folyamatból áll. Ezek a következőket foglalják magukban: a vizsgált anyag felmelegedése, a degradáció és dekompozíció, az éghető gázok meggyulladása, valamint ezeknek a gázoknak a folyamatos égése, ha elég hő fejlődik az égés fenntartásához, illetve a láng terjedéséhez.

Minden égést gyulladási folyamat előz meg, és ez nem más, mint az éghető anyag hőfelszabadulással járó oxidációja, amely a hőmérséklet emelkedésével felgyorsul, és ha a feltételek adva vannak, az anyag meggyullad. A gyulladás következtében a reakció ugrásszerűen átlép az égés stádiumába, az éghető anyag lángolni kezd.

A gyulladásnak — ahogy az közismert — két útja lehetséges: az öngyulladás és a gyújtás vagy „kényszergyulladás”. (N. V. Lavrov — A. P. Surigin: Az égés- és gázosításelmélet alapjai. Bp., Műszaki Könyvkiadó, 1965.)

az éghető anyag teljes egészében olyan hőmérsékletre melegszik fel, amelyen minden külső behatás nélkül meggyullad. Jellemzője az öngyulladási hőmérséklet — angolul: self ignition vagy autoignition temperature („Sit”) —, vagyis az a legalacsonyabb hőmérséklet, amelyen az anyag minden külső energiaforrás közreműködése nélkül égni kezd. Az öngyulladási hőmérséklet meghatározásával foglalkozik az amerikai ASTM D 2155 szabvány, vagy az ásványi szének vizsgálatára alkalmazott Kreulen, illetve Terpogoszova módszere.

a gyulladási hőmérséklettel — angolul: flash ignition temperature („Fit”) — jellemezhetjük. Ez az a legalacsonyabb hőmérséklet, amelynél folyékony vagy szilárd halmazállapotú anyagból olyan mennyiségű éghető gáz — illetve szilárd anyagból éghető pirolízis-, hőbomlási termék — kerül a gyulladási pontra felmelegedett anyag felületének közelébe, amely eléri az alsó gyulladási határkoncentrációt, és külső gyújtóforrástól meggyullad, majd az égés kiterjed az anyag teljes szabad felületére. Az ilyen módon jellemzett gyulladási hőmérséklet alacsonyabb, mint az ugyanahhoz az anyaghoz tartozó öngyulladási hőmérséklet.

Gyulladáspont mérésére alkalmazzák többek között az amerikai ASTM D 1929 szabványt. Hangsúlyozni kell, hogy sem a gyulladási, sem az öngyulladási hőmérséklet nem fizikai-kémiai állandó, mindkettő függ a kísérleti körülményektől, ezért található az irodalomban egy fajta anyagra

több érték is. Helyesen azonban azok járnak el, akik a legkisebb értékeket alkalmazzák és valójában azok a mérési módok szerek, berendezések felelnek meg inkább a technikai-társadalmi érdekeknek, amelyek nem sértve a definícióban rögzített elveket, képesek bárhol reprodukálhatóan ezt adni.

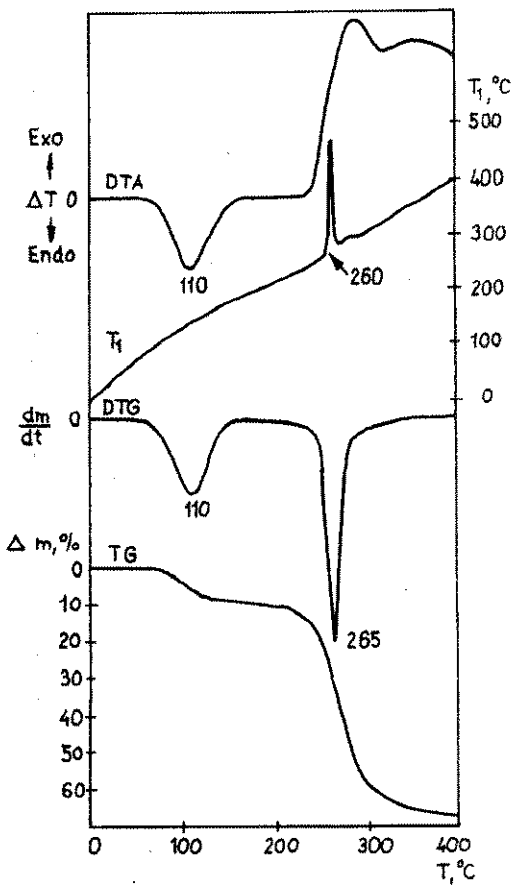
A társadalmi érdek felvetése nem túlzás, hiszen közismert, hogy az anyagok gyulladási hőmérséklete a tűzveszélyességi besorolás egyik alapja. Hangsúlyozni kell azonban, hogy ez, és nem az öngyulladási hőmérséklet a besorolás alapja.

A gyulladáspont meg a gyulladási hőmérséklet értékei, mint már említettük, nagymértékben függenek a kísérleti körülményektől, de azt már túlzásnak kell tartanunk, hogy amíg a The National Bureau of Standards (Fire Engineering, July, 1955. p. 636.) szerint a különböző faanyagok gyulladáspontja egytől egyig 300 °C alatt van, ugyanakkor magyar szerzők (dr. Pálné-dr. Macskási H.: A műanyagok éghetősége. Bp. Műszaki Könyvkiadó, 1980. 104. o.) fenyőfára pl. 320—370 °C-ot adnak az amerikaiak 243—268 °C-ával szemben.

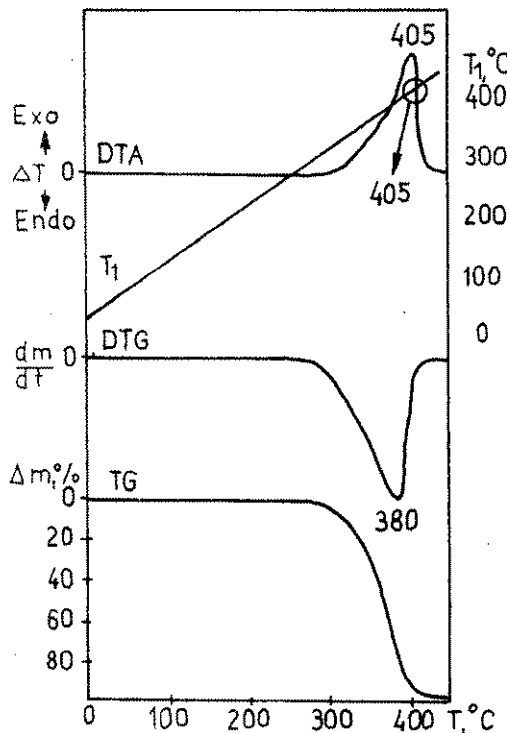
A gyulladáspontok ilyen eltérése igen súlyos következményekkel járhat, hiszen így például a fenyőfa a „C” tűzveszélyességi osztályból „D” tűzveszélyességi osztályba kerülne.

Az ilyen jellegű problémák miatt még 1976-ban, a BME Általános és Analitikai Kémiai Tanszék és a BM TOP kutatási szerződést kötött. Ennek keretében célul tűzték ki az elmúlt évtizedekben már nagy nemzetközi karriert befutott derivatográf alkalmazását — megfelelő segédbe-

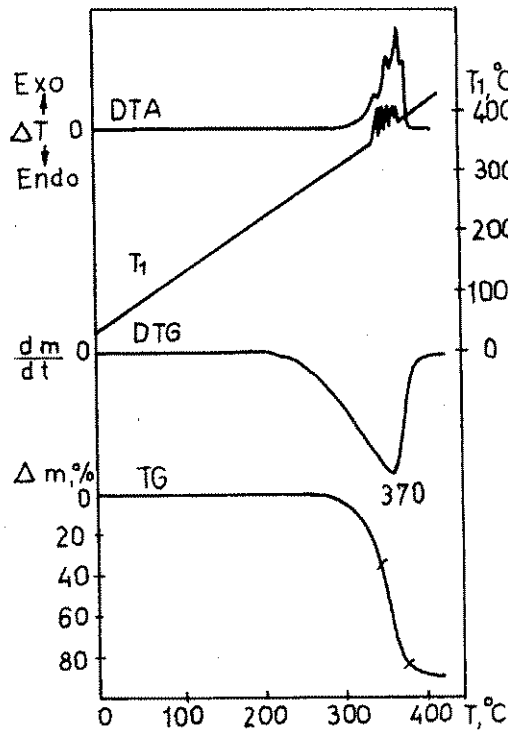
1. ábra

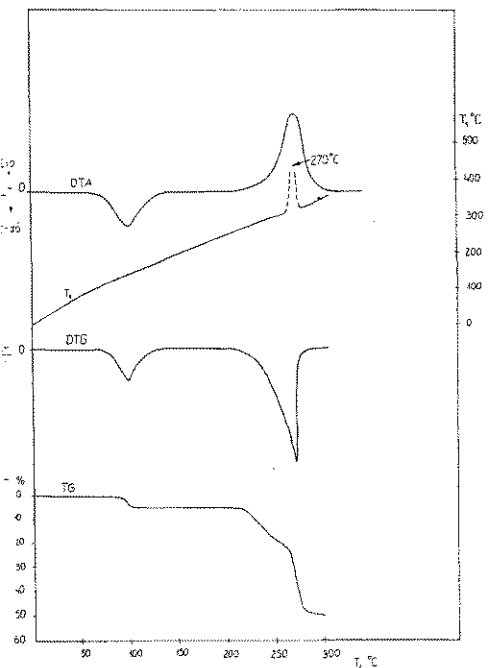

2. ábra

3. ábra

rendezések kifejlesztésével — gyulladási hőmérséklet mérésére, annak érdekében, hogy a standardizálás követelményeinek mindenben megfelelő mérőberendezést és módszert adjunk a mindennapi gyakorlat számára.

Ha szigorúan konstans értéken tartjuk a paramétereket, akkor a termikus analízis általában alkalmasnak bizonyul ezen a területen is az anyagok termikus tulajdonságának egymás közötti összehasonlítására és az anyagok éghetőségében egy relatív sorrend felállítására.

A TG (termogravimetriás) és DTG (derivatív termogravimetriás) körbe alapján meghatározható a minta termikus stabilitása, nyomon követhető a termikus bomlásfolyamat egyszerűsége vagy összetettség. A TG-görbe alapján a nem éghető, vagy más szóval éghetetlen maradék mennyisége számítható. Az atmoszférától függően (oxidatív, inert és saját gáz atmoszféra alkalmazható) oxidációs, pirolitikus, valamint kvázi izobár folyamatok tanulmányozhatók. A DTA-görbe információt ad a folyamatot kísérő teljes entalpiaváltozásról. A felfűtési folyamat

alatt képződött gázok egyidejűleg titráltatók. A bomlás finom szerkezetéről a Q-derivatográf alkalmazásával nyerünk információt. Szigorúan standardizált körülményeket alkalmazva a kapott eredmények jól reprodukálhatók.

A derivatográfot átalakítottuk a szilárd anyagok gyulladáspontjának és öngyulladásának mérésére. A gyulladás, a felvillanás hőmérsékletén értjük a minta körül levő levegő azon legalacsonyabb kezdeti hőmérsékletét, amelyen a szilárd anyagból elegendő éghető gáz fejlődik ahhoz, hogy gyújtóforrás hatására (forró drót, szikra, gázláng) fellebbanjon. Az öngyulladás hőmérsékletén külső gyújtóforrás nélküli exoterm reakció vezet a gyulladáshoz.

Munkánk célja a derivatográf olyan irányú átalakítása, mely mérni tudja a szilárd anyagok fellebbanásának és öngyulladásának hőmérsékletét és egyesítse ezeket a jellemző adatokat az egyidejűleg kapott TG-, DTG-, DTA-görbékkel.

Első lépésként egy külső gyújtóforrást építettünk a készülékbe, valamint a gyújtóforrás üzemeltetéséhez szükséges berendezést alakítottunk ki. Tekintettel a derivatográf zárt izzítókamencéjére, gyújtóforrásként a kemencébe beépített szikraforrást találtuk megfelelőnek. A szikraforrást kettős furatú kerámia csőben rögzítve a mintát tartalmazó kerámia tégely feleit helyeztük el. A kemence légterébe beépítettünk egy olyan 0,2 mm átmérőjű Pt-Pt/Rh termoelemet, mely a légtér hőmérsékletét méri, mégpedig abból a célból, hogy a légnemű bomlástermékek fellebbanását jelezze. A vizsgálandó mintát és a referenciaanyagot tartalmazó kerámia tégelyt kvarcpohárral fedjük le. A pohár tetején nyílás van. A pohár alján kvarcból készült csővégűt helyeztünk el, ez a levegő bevezetésére és felemelgetésére szolgál. A csővégű minta felé eső része ki van lyuggatva az egyenes levegőáramlás biztosítása céljából. A belépő levegő térfogatsebessége 25 l/óra, az elszívás 20 l/óra áramlási sebességgel történik. A poháron belül a lineáris áramlási sebesség 15 cm/perc. Az elszívás a pohár és a kemence közötti részről történik. Az előbbieken ismertetett rendszert áramlási megfontolásokból, továbbá a készülő szennyeződésének megakadályozása céljából alakítottuk ki. Ezen elrendezést alkalmaztuk szilárd anyagok gyulladáspontjának meghatározására.

Próbamérések alapján megállapítottuk, hogy az állandó szikráztatás az eredeti jel/zaj viszonyt nem változtatja meg. A négy alapgörbét (TG, DTG, DTA, T) mint az idő függvényét a MOM négycsatornás rekorderen, valamint a T_1 görbét — mely a fellebbanás hőmérsékletét méri — szintén mint az idő függvényét egy négycsatornás rekorderen regisztráltuk. Méréseinkben fizikai-kémiai megfontolások alapján az 1°/perc felfűtési sebességet alkalmaztuk, hogy mindinkább megközelítsük az egyensúlyi körülményeket. Meg kívánjuk jegyezni, hogy a mérések sebességének meggyorsítása céljából a felfűtőkor 50 °C-kal a várható gyulladáspont előtt a derivatográf hőfokszabályozóját 1°/perc felfűtési sebességre kapcsoltuk át.

Az 1. ábra újságpapírminta termoanalitikai görbéit mutatja. Megállapítható, hogy az újságpapír 265 °C-on gyullad, és ezen értékhez 24%-os súlycsökkenés tartozik a TG-görbe tanúsága szerint. A DTG-görbén 250 °C környezetében indul az oxidációs folyamat.

Meg kívánjuk jegyezni, hogy az átalakított derivatográf cellulózra, illetve papírra kapott gyulladáspontadatok jó egyezést mutatnak az ASTM D 1929 jelzésű szabvány által előírt berendezés izoterm körülmények között mért értékeivel.

A 2. ábra polisztirolhab 5°/perc felfűtési sebességgel nyert termoanalitikai görbéit mutatja. A mérés alatt szikráztatás nem történt. A minta bomlása a DTG-görbe szerint 300—400 °C közötti hőmérséklet-intervallumban megy végbe. A minta öngyulladására a T_1 görbén jelentkező 430 °C-os töréspont utal.

A 3. ábra ugyanezen minta szikráztatással felvett görbéjét demonstrálja. A felvillanás hőmérsékletét 345 °C-on mutatja a T_1 görbe, és minden további szikráztatás ismételt gyulladást jelent 375 °C-ig.

A 4. ábra a bükkfaforgács felvételét mutatja. A TG-görbén a bomlás 200 °C környezetében indul meg, és a DTG-görbe tanúsága szerint 270 °C-on megy végbe maximális sebességgel. Az első bomlási lépés 285 °C-on, 49%-os súlycsökkenéssel befejeződik. A T_1 görbén a gyulladáspont 270 °C-on van. Igen intenzív exoterm entalpiaváltozás kíséri a bomlást.

Tűzvédelmi kutatási témajavaslat a VI. ötéves tervidőszakra

Olvasóink tájékoztatása céljából közreadjuk a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság által — a minisztériumokkal és az országos hatáskörű szervek egyetértésével — a VI. ötéves tervidőszakra tervezett tűzvédelmi kutatási munkák témajegyzékét.

TEMAJEGYZÉK

1. Anyagok tűzveszélyességi és éghetőségi vizsgálatinak korszerűsítése, az égés során bekövetkező jelenségek (pl. a felületi lángterjedés, a füstképződés és az égéstermékek mérgezőképességének) vizsgálata. Csökkent éghetőségű anyagok kifejlesztése és alkalmazási körük kibővítése.
2. Épületszerkezetek tűzállósági és tűzterjedési vizsgálatának korszerűsítése, különös tekintettel a házigyári és könnyűszerkezetes építési módokra.
3. Textiliparban felhasználásra kerülő különféle műszálak és műszálak textíliák tűzveszélyességi jellemzőinek megállapítása, Lángálló textíliák kifejlesztése.
4. A füstmentes lépcsőházak kialakítására vonatkozó építészeti, épületépítészeti követelmények kísérleti úton történő meghatározása.
5. A hasadó-nyíló felületekkel és a robbanás hatásának ellenálló épületszerkezetekkel kapcsolatos követelmények meghatározása.
6. Önműködő tűzszelők, -jelző és beavatkozó rendszerek kifejlesztése,

tése, ezen berendezések vizsgálati és minősítő módszereinek kidolgozása, alkalmazásuk szabályozása:

- Különböző elven és különböző környezetben (kábelalagút, klímacsatorna, nagy légtérű épületek, lakóházi transzformátorok stb.) működő láng- és füstérzékelők.
- Hazai gyártású kis, nagy és ciklikus lekerdező tűzjelző központok kifejlesztése.
- Hazai gyártású beépített tűzoltó berendezések kifejlesztése (vízzel-, porral- és halonnalóító).
- 7. Az öngyulladás jelenségeinek vizsgálata, termoanalitikai mérések folytatása az ilyen jellegű tüzek megelőzése céljából.
- 8. Különböző tűzállósági határértékű nyílászáró szerkezetek, térelválasztók, szendvicsselemek, melegüzemi pódiumok kifejlesztése.
- 9. Magasraktárak tervezésére, kivitelezésére és használatára vonatkozó tűzvédelmi követelmények kidolgozása.
- 10. Nyomás alatt levő kézi tűzoltókészülékek megbízhatósági vizsgálata.
- 11. Ipari szinten gyártható újabb típusú hatékony tűzoltópor kifejlesztése.
- 12. Öltőanyagok összeférhetőségének vizsgálata.

BM TOP
Tűzvédelmi Kutató Intézet

Az éghető anyagok, elsősorban a különféle műanyagok égése során keletkező, s általában rendkívül tömény, mérgező hatású füst és füstgáz életveszélyes az épületben tartózkodókra, s ráadásul nagymértékben akadályozza az épületből való menekülést, illetve mentést.

A nemzetközi tűzkárstatisztikai adatok elemzéséből kitűnik, hogy a füstgáz hatására bekövetkező halálos balesetek száma gyorsan emelkedő tendenciát mutat az utóbbi években. Az Egyesült Államokban például 15 év alatt a füstmérgezetek száma abszolút értékben ötszörösére, relatíve (az összes sérültek számához viszonyítva) négyszeresére emelkedett. A kérdés napjainkban olyan jelentőségűvé vált, hogy a fejlett építéssel rendelkező országokban külön szak- és munkabizottságok, sőt kutatóintézetek alakultak e témakör tisztázására.

Hazánkban, az Építészeti Minőségellenőrző Intézetben 1975 óta folyik rendszeres kutatás e téren, és ez 1976 óta a nemzetközi együttműködési programban is helyet kapott. Magyar témavezetés mellett ugyanis a KGST-tagországok közös kutatásokat végeznek a tüzesetek során keletkező füst és mérgező gázok mennyiségének meghatározására.

E rövid tanulmány tájékoztatást kíván adni a hazai és a KGST-ben folyó munka eredményéről.

A kérdést két csoportban célszerű tárgyalni, és pedig a füst láthatóságot korlátozó, illetve a képződő gázelegy mérgező hatása vonatkozásában.

Amikor egy anyag ég, alkotóelemei hőfejlődés közben felbomlanak, és a különféle parányi részecskék — így kátránnyal és kátrányfajtájú anyagokkal burkolt részecskék, szénrészecskék, illetve gőzcseppekkel koagulált anyagok stb. — belekerülnek a levegőbe, s ott szétszóródnak. A füst tehát nem más, mint cseppfolyós és szilárd égéstermékeket tartalmazó aerosol.

A keletkező füst mennyiségét — az anyag kémiai összetétele, — a környezeti hőmérséklet, — az oxigénellátás határozzák meg elsődlegesen.

Ugyanakkor a füstnek a látási körülményeket befolyásoló tulajdonsága még szá-

mos egyéb tényezőtől is függ, nevezetesen, a füst

- koncentrációjától;
- abszorpció tulajdonságától;
- felszabadulásának sebességétől.

Ahhoz, hogy valamely tárgy láthatósága és a füst mennyiség okozta elsötétedés között összefüggést állapíthassunk meg, ismerni kellene a füstben levő anyagok tömegét és fizikai tulajdonságait. Ilyen irányú kutatások több éve folynak, egyebek között a KGST-tagországokban is, azonban hasznosítható eredmények csak hosszabb távon, akkor is elsősorban a füstmentesítés (elszívás, szellőzés) vonatkozásában várhatók, mivel a vizsgálatok nem adnak választ az egyes anyagok potenciális tulajdonságaira.

A témával foglalkozó kutatók arra az álláspontra jutottak, hogy a mai anyagi-technikai feltételek mellett az optikai mérések a legcélszerűbbek a füstképződés elbírálására, közülük is az ún. optikai sűrűség meghatározása az elsődleges.

Az optikai sűrűséget egy adott térbe belépő fény (F_0) és e téren áthaladó fény optikai intenzitásának (F) hányadosából képzett tízes alapú logaritmusával kell meghatározni, vagyis

$$D = \log_{10} \frac{F_0}{F}$$

A képlet csak az elsötétedés mértékét fejezi ki, de nem tükrözi sem az elégett anyag mennyiségét, sem a mennyiségi egységre jutó füst kibocsátási képességet.

Az értékelést helyesen csak az anyag mennyiségének (tömegének vagy felületének), valamint a megfigyelési tér és az azon átbocsátott vizsgálati fénysugár geometriai paramétereinek ismeretében lehet elvégezni.

Ekkor a következő matematikai összefüggés írható fel:

$$D_s = D \frac{V}{mL}, \text{ ahol}$$

D_s = a fajlagos optikai sűrűség

$$\frac{\text{cm}^2}{\text{g}} \text{ vagy } \frac{\text{m}^2}{\text{kg}}$$

V = a vizsgálati tér térfogata (cm^3 vagy m^3)

m = az anyag tömege a vizsgálat előtt (g vagy kg) — egyes esetekben az anyag égés során bekövetkező tömegvesztésége

L = a fénysugár által megtett út hossza

(cm vagy m), illetve $D_s = \frac{V}{AL}$, ahol

A = az anyag hőszárazásnak kitért felülete (cm^2 vagy m^2)

Annak eldöntése, hogy az értékeléshez az anyag tömegét vagy felületét célszerű figyelembe venni, külön elemzés tárgya és több tényező függvénye.

A kidolgozott vizsgálóberendezés lényegében egy olyan $0,5 \text{ m}^3$ térfogatú kamra, amelynek belső tere két részre van osztva: vizsgáló- és megfigyelőtérre; a vizsgálótérbe kell helyezni a próbatestet, amelyet 3 W/cm^2 intenzitású sugárzás, vagy azzal egyidejűleg gázgőg gyújtóhatása ér a füst átjut a megfigyelési térbe, itt egy monokromatikus fénysugár (vagy lézersugár) halad át. A megvilágító egységgel szemben olyan speciális fotoelemet helyeztek el, amely integrált, stabilizált mérőerősítőt keresztül juttatja a fény által képzett elektromos jeleket a regisztrálókészülékbe.

A mérési eljárásnak az a lényege, hogy a füstképződés előtt a berendezésen át haladó fény intenzitása milyen mértékben csökken a füst hatására.

Megfelelően nagy számban, különböző anyagokon végzett vizsgálatok eredményeként lehetővé vált egy olyan osztályozási rendszer kidolgozása, amelynek alkalmazásával számszerűen megadható az anyagok füstfejlesztési képességének egymáshoz viszonyított értéke. E szám abszolút értékét tekintve az alkalmazott vizsgálóberendezés méretétől függ, de ez nem befolyásolja a relatív sorrendet s így a kategorizálást sem.

A hazai készülékekkel végzett vizsgálatok alapján ezek az osztályozási értékek alakultak ki:

gyenge füstképződés $D_s < 250$, ill. $D_s < 25$
közepes füstképződés $250 \leq D_s < 500$ $25 \leq D_s < 40$
erős füstképződés $D_s \geq 500$ $D_s \geq 40$

Az első oszlopban a próbatestek felület- és a másodikban a tömegvesztés alapján képzett mutatószámok találhatóak.

Az említett osztályozás alapján néhány anyag besorolása: gyenge füstképződésűek: tölgyfurnér, farostlemez, lucfenyő, lágy poliuretán, lenvászon, famentes írópapír stb.

közepes füstképződésűek: égéskésleltetett fenyőfa, butilkaucsuks, poliamid, polipropilén, polisztirol stb.

erős füstképződésűek: kemény polisztirol, polizobutilén, policloroprén, üvegszálerősítésű poliészter stb.

A közölt adatok csak tájékoztatásként szolgálnak, mert az anyagösszetétel le-

kisebbségi változása (pl. a lágyítók meg a töltőanyagok mennyiségének módosítása) olyan hatással járhat, hogy az anyag füstképződési tulajdonsága alapvetően megváltozik.

Amint már utaltunk rá, a vázolt vizsgálati módszer választ ad az anyagok egymáshoz való viszonyára, de követelményszintek meghatározására nem alkalmas. Ahhoz ugyanis, hogy a tárgyak tényleges láthatósága szempontjából összemérhető legyen a megvilágítás erőssége változásának hatása, valóságos körülményeknek megfelelő vizsgálatok szükségesek, ahol a műszeres méréseket közvetlen emberi megfigyelés egészíti ki. Az ÉMI-ben építés alatt áll az a füstvizsgáló helyiség, ahol a közeljövőben elvégezhetik a vázolt vizsgálatokat. Ezek eredménye alapján — várhatóan a tervidőszak végén — lehetőség nyílik reális követelményszintek meghatározására és a szabályozás kidolgozására.

Az anyagok égésekor keletkező toxikus gázok, illetve azok hatásának vizsgálata rendkívül bonyolult, több tudományterületet érintő téma. A kémiai analitika, a biokémia, az orvosi biológia területén dolgozó kutatók éppúgy érdekeltek a téma kidolgozásában, mint a tűzvédelmi kutatásban vagy az építésügyi szabályozás területén munkálkodók.

E tématerületen kezdetben a kutatások két fő irányban kezdődtek és haladtak. Az egyik irány elsősorban az égéskor keletkező gázelegy kémiai összetételének felderítése. Ez mindenekelőtt a több komponensű rendszerek kvantitatív és kvalitatív analízisét jelenti. Ezen belül külön hangsúlyt kapnak azok a vizsgálatok, amelyek a mérgezési szempontból fő komponensnek számító anyagok mennyiségi adatainak megállapítására irányulnak.

Már az első közelítésben sem igényel részletes magyarázatot az a tény, hogy az analitikai vizsgálatok eredményei nem alkalmasak az önálló értékelésre. Minden esetben szükséges a biológiai-patológiai adatok mellélük rendelkezése. Erre még a legegyszerűbb esetekben is szükség van, hiszen ismert jelenség, hogy a mérgező gázok önmagukban, illetve egyéb gázok jelenlétében más és más módon fejtik ki hatásukat. Esetenként egymás hatását felerősítik, továbbá ezen szinergikus hatás ellentétéként gyakorta tapasztalható úgynevezett antagonisztikus, azaz hatáscsökkentő jelenség is.

A kutatások másik fő irányát az orvosi biológiai vizsgálatok jelentik. Kísérleti állatok viselkedésének megfigyelésével, ismert összetételű gázelegyek hatására bekövetkező életjelenség-változásai tanulmányozásával szerzett adatok adják e terület eredményeit. Ezen pszichológiai és élettani adatok segítségével értékelhetők komplexen az analitikai eredmények. Sajnálatos tapasztalat azonban, hogy az állatkísérletek végkövetkeztetéseinek emberre való érvényesítése ma még nem megoldott kérdése a tudományoknak. A laboratóriumi vizsgálati eredményekhez csatlakoznak továbbá azok a humán adatok is, melyeket tüzesetek alkalmazásával sérült, illetve elhalálozott emberek vizsgálatait szolgáltatnak.

A két kutatási irányvonal ma már világszerte kezd összefonódni. Elsődlegesség megállapítása nem célszerű, illetve az er-

re való törekvés csak téves eredményre vezethet.

Az égésgázok toxicitásának, illetőleg a toxicitás mértéke meghatározásának, komplex értékelhetőségének jelenleg vannak kialakulóban a tudományos alapjai, s az elkövetkezendő néhány év már várhatóan szabályozásra alkalmas szintű eredményeket fog szolgáltatni. A kapcsolatos hazai kutatások, mint már említettük, az ÉMI-ben folynak. A kezdő években, a témafeltáras időszakában elsősorban a szakterületet érintő irodalom feldolgozása, értékelése és elemzése folyt, majd 1978-tól — miután az intézet szentendrei tűzvédelmi laboratóriumában létrejötték az ehhez szükséges objektív feltételek — elkezdődtek a tényleges laboratóriumi vizsgálatok is.

Az első fő feladatot a gázmintavételi körülmények tisztázása, továbbá a vizsgálatok alapját képező, ún. pirolizáló berendezés elkészítése és beüzemelése jelentette. Az előkísérletek során megállapították a vizsgálatok meg a vizsgálati körülmények legfontosabb paramétereit; s kialakult a gázminták tisztításával, valamint az analízisükre való előkészítésével kapcsolatos feltételrendszer. A következő munkafázisban a toxikus gázkomponensek meghatározására szolgáló szelektív analitikai módszerek kiválasztása volt a cél. A kísérletek során az anyagok égésekor legnagyobb mennyiségben és leggyakrabban előforduló, illetve képződő gázok vizsgálatára irányult a figyelem. Ezek a vegyületek az alábbiak: szén-dioxid (CO₂), szén-monoxid (CO), hidrogén-klorid (sósav) (HCl), hidrogén-bromid (HBr), hidrogén-fluorid (HF), nitrogén-dioxid (NO₂), nitrogén-monoxid (NO), ammónia (NH₃), kén-hidrogén (H₂S), kén-dioxid (SO₂), karbonil-szulfid (COS), hidrogén-cianid (HCN).

A felsorolt gázok egytől egytől már igen kis koncentrációban veszélyesek az emberi szervezetre. Gyakorlati tapasztalat, hogy tűz esetén, égés alkalmával a szerves anyagok széntartalmának átalakulása folytán minden esetben keletkezik szén-monoxid és szén-dioxid. Ezen „állandóan” keletkező vagy jelenlévő komponensek mellett a nitrogéntartalmú anyagokból nitrozus gázok, ammónia, valamint hidrogén-cianid képződik; a kén-tartalmú anyagokból kén-hidrogén, kén-dioxid és karbonil-szulfid szabadul fel, míg az anyagok halogéntartalma jobbra halogén-hidrogénsav formájában észlelhető. Az egyes komponensek abszolút mennyisége és aránya — az égő anyag kémiai összetétele mellett — döntően függ a tűz körülményeitől (a hőmérséklettől, az égés oxigénellátottságtól, az anyag leégési sebességétől).

A laboratóriumi kísérletek alkalmazásával elsősorban a tűz legegyszerűbb módzatának modellezésére került sor. Ennek paramétereit a vizsgálatok során jól behatárolhatták, s az ismételhetőség kritériumának is eleget tehettek. E tűzmodell a gyűjtőláng nélküli pirolízis volt.

Az ÉMI-ben alkalmazott vizsgálati berendezés lényegében hőfok-stabilizátorral ellátott elektromos izzítókemence, amely maximálisan 60 °C/perc fűtési sebességgel 1000 °C-ig fűthető. Vizsgálatok végeztetők benne állandó és emelkedő hőmérsékleten. A készülék fűtőterében kvarcűveg izzítócső van elhelyezve, az anyagmintákat tartalmazó égetőcsőnek befogadására. A vizsgálatok ideje alatt a reakcióterén keresztül — változtatható térfogatsebességű — levegőtápváltás történik. Az átszivott levegő teljes mennyisége a pirolízis során felszabaduló gázokkal együtt eljut az analízis készülékhez. Az izzítócsőből kilépő

gázelegy — a gázok és gőzök készülékfalon történő kondenzációja, illetve felületi abszorpciója megakadályozása végett — fűthető gázvezető csövön keresztül jut el az abszorpciós oldatokat befogadó gázmosó edényekbe.

Az elnyelető edények elé fűtött szűrőszelvények vannak bekötve, melyek a vizsgálandó gázelegynek az analízist zavaró mechanikai szennyeződésektől történő megtisztítására szolgálnak. A gázabszorpció hatékonyságának növelése érdekében az elnyelető edények hűthető megoldásúak. Mindig a vizsgálandó gázalkotóra nézve szelektív kémiai reagensoldatok felhasználásával, alkalmazásával végzik az elnyeletést.

Az elmúlt három esztendő kutatómunkájának eredményeképpen kidolgozták a tizenkét „főkomponens” meghatározására irányuló specifikus analitikai módszert. Következésképpen jelenleg — a szükséges és elvárható pontossággal — vizsgálhatók és mennyiségileg meghatározhatók az anyagok égése, pirolízise során keletkező gáznemű termékek. A kidolgozott vizsgálati módszerekből a közeljövőben intézeti vizsgálati szabványsorozat fog készülni.

Az eddig elvégzett munka alapjául szolgál a most megkezdődő kutatásnak, melynek elsődleges célja, hogy felderítse a pirolízis során lejátszódó folyamatok, kémiai átalakulások, így az egyes toxikus gázkomponensek képződésének, a képződés időben történő lejátszódásának ún. koncentrációidő összefüggéseit. Ehhez termogáz-titrimetriával egybekötött derivatográfus és infravörös spektroszkópiás mérések alkalmazására is sor kerül a klaszikus analitikai módszerek felhasználása mellett. Ezáltal fontos információkat nyerhetünk elsősorban a vizsgálatok, de a tüzesetek alkalmazásával kialakuló gázatmoszférák koncentrációviszonyainak változásairól, törvényszerűségeiről. E kísérletek eredményei — csatlakoztatva hozzájuk a megfelelő élettani adatokat — már alkalmazhatóak az építéstechnikai környezetben elhelyezett anyagok vizsgálatára, toxicitási szempontból történő értékelésére, továbbá kategorizálására.

A most megkezdett kutatási fázis befejezése után az eredményeket érvényesítetik az építéstechnikai tűzvédelmi szabályozásban. Hatásuk kezdetben várhatóan elsősorban a menekülési útvonalakon, a tömeges tartózkodására szolgáló, valamint a mozgásukban korlátozott személyek befogadására szolgáló helyiségekben, épületekben elhelyezett, beépített anyagstruktúra megválasztásában, kialakításában fog jelentkezni, méghozzá korlátozó, szelektáló jelleggel. Később természetesen a teljes lakó- és munkakörnyezetre is vonatkozó szabályozáshoz is támpontot adhat. A vizsgálati eredmények és azok alapján kidolgozandó jogszabályi előírások kétségkívül hatással lesznek azokra a berendezési tárgyakra, s ezek anyagaira, mennyiségére, melyek jelenleg nem vagy csak kismértékben esnek tűzvédelmi korlátozás alá, valamint nélkülözhetetlen információkat fognak szolgáltatni a mentő tűzvédelem számára a tűz esetén egy létesítményben várható toxikus veszélyek előrejelzésével.

Egyetlen tüzeset okozta 1980-as tűzkáraink 51%-át. S ez az arány akár lényegesen nagyobb is lehetett volna, ha bravúros beavatkozással nem sikerült megmenteni a közvetlen veszélybe került milliárdos értékeket.

De így is nem egészen két és fél óra leforgása alatt 190 millió pusztítást végeztek a lángok. Mintegy 100 tonna értékes anyag és áru semmisült meg, és az épületet is igen súlyos rongálódás érte. Ennek alapján biztosra vehető, hogy a tűz közvetkeztében további igen súlyos járulékos károk érték a vállalatot.

Mindenekelőtt fölötté elgondolkoztató, hogy egy olyan létesítményben következhetett be rövidzárlat az intézkedések áramkörében, amely korábban jogosan kapott nem kevés dicsőretet a tűzvédelmi tevékenység magas színvonaláért. Hosszú esztendőknél át szerkesztőségünket is meghívták a tűzvédelmi munka éves értékelésére, és más alkalmakkor is tapasztalhattuk: a Ganz Villamossági Művek gazdasági vezetése kellő felelősséggel irányította a kapcsolatos feladatok végrehajtását.

Azért hangsúlyozzuk ezt, mert másutt sem árt figyelembe venni, hogy adott körülmények között akár néhány ember gondatlansága főnkre teheti egy egész szervezet több évtizedes fáradozásainak eredményét.

Mint tudjuk, ha külső vállalat dolgozó végeznek alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységet valamely létesítményben, akkor az erre szóló engedélyt a létesítmény vezetőjének, illetve megbízottjának is láttamoznia kell, és az illető a helyi sajátosságoknak megfelelő tűzvédelmi előírásokkal köteles kiegészíteni azt.

A 297-es számú engedélyen azonban nem találjuk nyomát ennek. Pedig az engedély kiadója, a tóalmási tsz csoportvezetője, akinek egyébként tűzvédelmi szakvizsgálója nem volt, vagy nem tudta, vagy nem ismerte fel, milyen veszélyes helyzetet idéz elő, hogy az a bizonyos kondenzvíz-csővezeték, amelyet lángvágással több helyen is el kell vágni, függőleges irányban is halad. S így a tömitetlen fűdémátöréseknél meg a nyitott csövegeken át a lángvágás során kb. 800—1000 °C-on szétrobbanó izzó fémömlék akadálytalanul elérheti az alsóbb emeleten tárolt éghető anyagot.

A helyszín gondos átvizsgálásának elmulasztásáról árukkodik, hogy csupán a lángvágás színhelyétől számított 5 m-es körzetben tartotta szükségesnek az engedély kiadója az éghető anyagok eltávolítását, illetve vizes ponyvával való letakarását.

Nem mentseget, inkább magyarázatot próbálunk találni arra, miért nem tűnt fel mindez az engedély láttamozóinak. Nos, elképzelhető azért nem, mert a felügyelőtől, a készleltében tartandó oltóeszközről, valamint arról is rendelkezett az engedély kiadója, hogy a munka végeztével át kell vizsgálni a helyszínt, tehát legalább-

is papíron minden rendben volt. Csak éppen nem tüntették fel az engedélyen, hogy konkrétan milyen munkáról van szó. Ez esetben az alsóbb szinteket fenyegető veszély alighanem nyilvánvalóbb lett volna.

Ismételjük, nincs jogunk bárkit is felelősségre vonni. Mindössze csupán azért említjük mindezt, mert a közelmúltban számos más tűz is keletkezett hasonló okokból. Így például nemrégiben az egyik sátoraljaúj helyi szövetkezetben is figyelmen kívül hagyták, hogy ha fent hegesztenek, akkor a több szinttel lejjebb tárolt éghető anyag védelméről is gondoskodni szükséges. Ez a tűz a szóban forgóhoz képest jóval kisebb, kb. másfél millió kárral végződött, de itt is lényegesen nagyobb értékek kerültek veszélybe.

Az elmúlt két esztendő statisztikai adatai szerint 1979-ben 475, 1980-ban pedig 496 tüzet okozott a nyílt láng szabálytalan használata. Ebből tavalyelőtt gázhegesztésből 102, villamos hegesztésből 48, tavaly pedig 99 és 46 tüzeset fordult elő. Az összesen 971 tűz a már említett 190 millió forint mellette még további 21,4 millió forintot idézett elő.

Ebben az esztendőben az eddigi megállapítások szerint szabálytalan hegesztés következtében vált jó ideig használhatatlanná egy pécsi kórház, Budapesten pedig egy gázszelző az életével fizetett érte, amikor a hegesztőpisztoly lángjával akart használhatóvá tenni egy befagyott tolozárát. (Erről korábban részletebben is beszámoltunk.)

És további nem kevés ilyen vagy hasonló példát sorolhatnánk. Néhány évvel ezelőtt az egyik dunántúli nagyüzemünk gépsorai bénultak meg hosszú hónapokra, mert a csarnokban hegesztettek, és az alatta levő pincében húzódo elektromos szerelvények elégték emiatt.

Nem tudjuk, egy-egy munkanapon országsszerte hány hegesztést, lángvágást, vagy nyílt láng használatával járó egyéb tevékenységet végeznek. De aligha tévedünk a becslésben, amikor feltételezzük: több ezret. Ehhez képest az 1979—80-as 475 meg a tavalyi 496 tűz nem látszik túl soknak. Amint láthattuk, jócskán akadnak olyan helyek, ahol a látszólag kevés nagyon is sokba kerülhet a népgazdaságnak.

Bizonyára nem érdektelen ezzel kapcsolatban felhívunk a tűzvédelmi szervezetek figyelmét: az ilyen munkákra szóló engedélyek nem egy helyen lényegében olyan formanyomtatványok, amelyekre csak az időpontot, a helyet és a neveket szükséges ráírni, s így gyakran alkalmatlannak a konkrét veszélyek elhárítására.

A Ganz Villamossági Művek tüzesete, de több más, és szerencsére jóval kisebb kárral végződött tűz is arra figyelmeztet: mindenütt szakítani kell ezzel a káros gyakorlattal.

A szakirodalomban említett 5 m-es veszélyességi övezet védelme korántsem minősíthető valamiféle abszolút biztosíték-

nak. Kivált akkor nem, ha vertikálisan, vagyis függőleges irányban nem védekezünk a hegesztőpisztoly olykor 2000 °C-t is meghaladó láng hőmérséklete, valamint a hosszú másodpercekig 800—1000 °C-on izzó, megolvadt fémrészek okozta veszélyek ellen.

Ugyanilyen fontos azonban az előírások végrehajtásának következetes ellenőrzése is, hiszen az elmúlt két évben 161 esetben azért keletkezett tűz, mert figyelmen kívül hagyták a szakszerű engedélyben foglaltakat.

Mint nemrégiben a fővárosi parancsnokság egyik értekezletén hallottuk, a tűzokozók jelentős hányada tűzvédelmi szakvizsgát tett hegesztő volt.

Ezzel összefüggésben véleményünk szerint követendő példa lehet az egyik budapesti közlekedési vállalat eljárása. Vezetője egyszerűen érvénytelenítette az előírásokat tudatosan megszegő hegesztő szakvizsga-bizonyítványát, szabálysértési eljárást kezdeményezett ellene, majd olyan munkakörbe helyezte, ahol közelébe sem férhetett hegesztőkészüléknek, pedig az illető csupán kb. ezer forintot kárt okozott.

Egy másik megdöbbentő adat arról árulkodik, hogy még mindig nem elhanyagolható az olyan felnőttek száma sem, akik felelőtlenül játszanak a tűzzel. Az elmúlt két évben összesen 136 vizsgálat során állapították meg: a káresetet okozó tűzveszélyes munkát engedély nélkül végeztek. Ezek közül a letragikusabbnak egy nagyrédei hűtőház volt a helyszíne. Itt „szíves-ségből” működtették a hegesztőpisztolyt a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes gőzökkel telt helyiségben. Ketten életüket veszítették, és tetemes kár is keletkezett.

Nem tudjuk, szóba kerül-e a szakvizsgákon, hogy nem maradhat titokban, ha a hegesztés okozta a tüzet, és természetesen az sem, ki vagy kik az elkövetők. Ha csupán egyetlen jelentős tüzet lehetne megelőzni, akkor is érdemes volna minden hegesztőt figyelmeztetni erre.

A hatékonyabb megelőzéshez azonban további feltételek is szükségesek. Így például nem egy helyen érdemes volna egy kissé alaposabban utánanézni, vajon milyen tényleges tudást igazolnak a szakvizsga-bizonyítványok, s netán némely vizsgáztató nem szorulna-e maga is oktatásra.

De még ennél is hatásosabb biztosíték lehet, ha az érintett létesítmények tűzvédelmi szervezetének tagjai és többi dolgozó jobban figyelemmel kísérik az ilyen munkákat, és sehol sem láttamoznak „láttatlanban” olyan engedélyeket, amelyek szakszerű kiadásához a helyszín, sőt nem ritkán az alatta levő összes többi szint alapos ismerete is szükséges.

És azért az érintett létesítmény illetékesei is kétségkívül felelősséggel tartoznak, még akkor is, ha a szakszerűtlen engedély kiadója aligha hivatkozhat enyhítő körülményekre.

KOMMENTÁR NÉLKÜL

értéket pusztítottak el a lángok 1980-ban. Az ország területén 9475 tűz keletkezett. Ebből 7517 ún. káros tűz — 368 795 500 forint veszteséget okozott. Az előző évhez képest az összes tüzesetek száma 12%-kal csökkent, a kárérték viszont 66%-kal növekedett.

Az eddigi legnagyobb kárérték kialakulásában döntően a Ganz Villamosági Művek 1980. november 25-i raktáregése játszott közre, miután több mint 190 millió forint kárt okozott. Tehát ez az egyetlen tüzeset idézte elő az évi kárérték több mint 51%-át.

1980-ban naponta 1,076 millió forint anyagi értéket semmisített meg a tűz az előző évi 608 ezer Ft/nap, illetve az utolsó 5 év 654 ezer Ft/nap értékkel szemben.

IPAR

Az elmúlt évben 643 — az előző évinél 9,6%-kal kevesebb — kárral járó tűz és 221 165 600 forint kárérték keletkezett és ez 442%-kal volt magasabb az 1979. évinél. Az ipari tűzkár 86%-át a Ganz Villamosági Művek raktáregése okozta.

Az ipari tüzek 87,6%-a (563) az állami, 3,8%-a (57) a szövetkezeti, 3,6%-a (23) pedig a magániparban pusztított.

Az építőiparban 164, a nehéziparban 136, a könnyűiparban 127, a kohó- és gépiparban 113 tüzeset végződött kárral, ennel kedvezőbb volt a helyzet az élelmiszeriparban és az egyéb iparban, az előbbi ágazatban 58, az utóbbiban 45 tüzeset fordult elő. A kárérték a kohó- és gépiparban és a könnyűiparban volt a legnagyobb: 193 947 000, illetve 12 633 600 forint.

MEZŐGAZDASÁG

Ebben a népgazdasági ágban 1700 tüzeset 64 038 200 forint kárt okozott. Az előző évhez képest a tüzesetek száma 24%-al, a kárérték pedig 7,2%-kal mérséklődött. A legtöbb tüzeset a múlt évben is a szövetkezeti szektorban fordult elő. Az er-

dőgazdaságoknál viszont 239-ről 95-re csökkent a tüzesetek száma.

A legveszélyeztetettebb terület a növénytermesztés és az állattenyésztés volt: az előbbieken 733 tűz 21 455 000, az utóbbiban 355 tűz 14 296 500 forintos kárral járt. A legnagyobb kárértékű tüzeset a Mezőhegyesi Állami Gazdaság elevátormagtárában keletkezett október 30-án, és 3 673 900 Ft-os anyagi veszteséget okozott.

LAKÓHÁZAK

A lakóházi tüzesetek száma és a keletkezett tűzkár évek óta emelkedő tendenciát mutat. 1980-ban 3411 lakóházi tüzeset miatt 32 733 900 forint tűzkár keletkezett, és ez 6%-kal magasabb az előző évinél. Az emelkedés a magántulajdonú lakóházakban és lakásokban a legszembetűnőbb. A személyi sérülések és halálesetek túlnyomó többségét is lakóházi tüzesetek okozták.

EGYÉB NÉPGAZDASÁGI ÁG

1763 tüzeset 50 857 800 forint kárt okozott. A tüzesetek száma 5%-kal, a kárérték pedig 29,5%-kal csökkent az előző évhez képest. A legtöbb tüzeset — 921 — a közlekedés területén fordult elő és mintegy 20 millió forint veszteséget okozott.

Ebben a népgazdasági ágban kiemelkedik az Állami Operaház 5 450 000 forint

kárral végződött tüzesete. A Hűvösvölgyi Nagyvendéglő leégése több mint 4 millió forintos anyagi veszteséget idézett elő.

TÜZKELETKEZÉSI OKOK

A tüzesetek létrejöttében, a veszélyhelyzet kialakulásában változatlanul meghatározó a gondatlanság. Ennek következménye a tűzkárstatisztikai adatokból is lemérhető. 1980-ban az ún. káros tüzek 56%-a (4219 eset) három ok miatt keletkezett: — egyéb (1641), elektromos áram (1356) és dohányzás (1222). Számottevő még a sugárzó hő és a gyermekjátékok okozta tüzesetek száma. A kéménytűztől, mozdony- és traktorszikráról keletkezett tüzek száma nem éri el az 1%-ot sem.

A tüzesetek 24%-a nyilvántartott létesítményben következett be. A legtöbb tüzeset a „C” és „E” tűzveszélyességi osztályba tartozó létesítményekben, helyiségekben, anyagokban keletkezett.

Az elmúlt évben 148 személy — ebből 16 gyermek — vesztette életét, és 498-an — ebből 38 gyermek — szenvedett különböző fokú égési sérülést tüzesetek következtében. Tűzoltás során 18 állami és 1 vállalati tűzoltó sérült meg. A sérültek száma 1979-hez képest 41-gyel, a halottaké csupán 1-gyel csökkent.

Végezetül ismertetjük olvasóinkkal az 1976—1980 közötti évek főbb tűzkárstatisztikai adatait.

Év	Tüzesetek száma	Káros tüzek száma	Tűzkár (Ft)	Tüzeset során	
				meghalt személyek száma	megsérült személyek száma
1976	10 841	7 193	181 307 400	153	556
1977	8 983	6 700	300 730 400	130	545
1978	9 413	6 887	122 517 600	131	481
1979	10 796	7 815	221 974 400	149	539
1980	9 475	7 517	368 795 500	148	498
Összesen:	49 508	36 112	1 195 325 300	711	2619
5 év átlaga	9 901	7 222	239 065 000	142	523

TÖNKREMENT A PAPIRSZIGETELÉS

Váratlan élményben volt részük december 30-án az egri autóbussz-pályaudvar utasainak. 17.10-kor a 7-es koosiállásról egy škoda típusú autóbussz indult el. Nyitott ajtóin és ablakain keresztül sűrű füst tödült ki. Mintegy 50 méter haladás után lángok örtek elő a vezetőülés mögül, majd a tűz gyorsan továbbterjedt az autóbussz utasterében.

A pályaudvaron tartózkodó buszvezetők gyors és eredményes beavatkozásának köszönhető, hogy csak 2300 forint kár keletkezett az autóbusszban.

Mi is történt tulajdonképpen?

Mint megállapítottuk, a tűz az autóbussz fűtésére szolgáló petróumtüzelésű fűtőberendezés hőelvezető csatornájától keletkezett.

A vaslemezről készült hőcsatorna közvetlenül érintkezett az autóbussz hő- és hangszigetelésére szolgáló hullámpapír szigeteléssel. (A hullámpapír szigetelést a gyártó vállalatnál ásványolajtermekkel itatták át, hogy a nedvszívást elkerüljék.)

A gyártás óta eltelt 6 év alatt apró darabokra töredezett és légszárazzá vált papírszigetelés állandóan érintkezett a 100—110 °C-os hőmérsékletű fémlappal és a hőakumulálás következtében elérte a gyulladási hőmérsékletet. A tűzvizsgálat tapasztala-

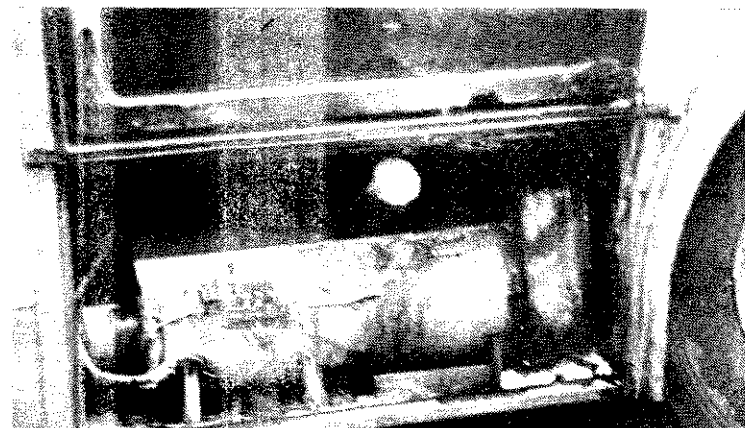
Itt keletkezett a tűz

tairól szignalizációban értesítettük a Volán 4. sz. Vállalat igazgatóját.

Felkértük, intézkedjen a Skoda típusú autóbusszok felülvizsgálatáról, a tüzeseteket okozható papírszigetelések eltávolításáról, továbbá megfelelő szigetelésről.

Írta: Fehér Zoltán
tű. hdgy.

Fényképezte: Polyák Ferenc
tű. hdgy.

1981. január 21-e, délutáni órák. A Baranya megyei Tanács V.B. Megyei Kórháza (szülészet) rekonstrukciós munkálatai kapcsán hegesztenek a beépített tetőtérben. A munkaidő letelt, a felújítást végző dolgozók eltávoznak. Ekkor még senki sem sejtí, hogy könnyen végzetessé válható tűz feltételei teremődtek meg.

22.39. A 05-ös távbeszélőn Fodor János portás izgatott hangon jelzi, hogy tűz keletkezett a beépített padlástérben, pontos nagyságát nem tudja behatárolni, az sem ismeretes előtte, életveszély van-e.

A pécsi parancsnokság személyi állománya tud róla, hogy a beépített tetőtérben nővér szállás van, a tetőtér alatt műtők, kórtermek, így az életmentésre is fel kell készülni.

22.40. Kovácsévics András tű. zls. szolgálatparancsnok intézkedése alapján a II-es riasztási fokozatnak megfelelő erőket riasztják, 22.42-kor pedig a helyszínről jelzik, hogy a tűz IV-es.

Összesen 47 fővel Pécsről 3 gépjárműfecskendő, 1 TŰ-3-as vízszállító gépjármű, 1 CSD 707 gépezetes tolólétra; Komló-ról 2 gépjárműfecskendő, Szigetvárról 2 gépjárműfecskendő, Mohácsról 1 gépjárműfecskendő vonult ki a kárhelyre.

Az első egység kiérkezésekor az épület tetőszerkezetének már kb. 60—80%-a égett. A pécsi szolgálatparancsnok — mint tűzoltásvezető —, a felderítés után tűzoltási csoportot, valamint három szakaszt és egy mentési csoportot szervezett. Egyidejűleg intézkedett a kórház kiürítéséről, helyszíntre kérte a mentőket, a rendőrséget.

Az ügyeletet ellátó orvosok, nővérek és mentősök segítségével a mentési csoport vezetője megkezdte a betegek biztonságba helyezését. Az égő tetőtér alatti szintről 38 beteget és 24 újszülöttet szállítottak el nagyon nehéz körülmények között. A tűzoltás vezetője azonnal lezáratta a kárterületet, ebben a rendőrség példamutatóan közreműködött.

23.05-kor érkezett a helyszínre Kosteletzky Sándor tű. ezds., megyei parancsnok és Simara László tű. őrgy., tűzoltási és szolgálati csoportvezető. 23.14-kor pedig Czilják József tű. alez., városi-járási parancsnok és Bebesi Jenő fhdgy., tűzoltási és szolgálati főelőadó.

A felderítés és a tűzoltásvezető jelentése után 23.20-kor a megyei parancsnok átvette a tűzoltás vezetését és kijelölte a vezetési tőrzset. Egyidejűleg a kárhelyre rendelte a megyei parancsnokság technikai, valamint tűzoltási és szolgálati főelőadóit.

A tűzoltás átvétele időpontjában 8 E sugár és 1 M sugár dolgozott.

Az 1-es számú szakasz az épület természetes feljáromját használva 5 E sugárral a beépített padlástérben igyekezett visszaszorítani a tüzet. A 2. sz. szakaszt a létrarasugár irányító és kezelő személyzete alkotta, a 3. szakasz pedig a K-i szárny D-i végéről tetőbontás után az udvari részen levő mesterséges feljáróról (építkezési teherlift) hatolt fel. Az életmentés tovább folytatódott, és az itt tevékenykedők érdeme, hogy senki sem sérült meg, és nyoma sem volt pánikhangulatnak.

23.50-re befejezték a kiürítést, az égő szint alatti térben megkezdődött a berendezési tárgyak biztonságba helyezése. A mozdítható tárgyakat védett helyre szállították, a többi pedig ponyvával és fóliával takarták le a vízkár elkerülésére.

Az egységek folyamatos érkezése eredményeként időközben megszervezhetővé vált a 4-es számú szakasz is. Beosztottai kihúzóslétráról 2 E sugárral az épület Ny-i szárnyának D-i részéről támadták a tüzet.

Csak a gépezetes tolólétra felállítási helyét kellett megváltoztatni, ugyanis a 33 m hosszú utcai front oltása másként nem volt lehetséges. A sugár eredményes működésével 00.08-ra sikerült a tűz körülhatárolása. Ezt követően a megyei parancsnok átadta a tűzoltás vezetését a pécsi városi-járási parancsnoknak.

Tovább folyt a küzdelem a lángok ellen. Neheztette az oltást a lökészerűen érkező erős szél, mivel időnként a vizet és a zsarátnokot is elragadta. Ugyelni kellett arra is, nehogy a levegőben szálló égő részecskék lángra lobbantsák a szomszédos épületeket.

00.36-kor a helyszínre érkezett az áramfejlesztő, majd 2 db fényszóróval megvilágították a teljes kárterületet.

10 db E és 1 M sugárral folyamatosan haladt az oltás, további erőkre nem volt szükség. 03.15-kor Czilják alez. átadta a tűzoltás irányítását Bebesi Jenő fhdgy. tűzoltási és szolgálati főelőadónak. A folyamatos oltás eredményeként 04.00-ra lefektették, majd 04.42-re eloltották a tüzet. Az utómunkálatok január 22-én 12.05-ig tartottak. Az oltással egyidejűleg egységeink folyamatosan víztelenítették az épületet.

A bevetésben részt vett felszerelések megfelelően működtek, csupán az egyik CSD 707-es típusú gépjárműfecskendő szivattyúja hibásodott meg, ez azonban nem okozott fennakadást, miután megfelelő tartalék áll rendelkezésre.

A kárhelyrádiók beváltották a hozzájuk tűzött reményeket, átfogták a kárterületet, így minden rész azonnal ellenőrizhető volt, így a TV. gyorsan adhatta utasításait, illetve időben kapott jelentést beosztottaitól.

Tekintettel arra, hogy nyílt tetőtűzet kellett megfékezni, oltóanyagként csak a víz jött számításba. Nehézséget okozott a tető megközelítése. Nagy mennyiségű oltóvizet kellett felhasználni. (A tető É-i oldalát csak a gépezetes tolólétráról közelíthették meg.)

A tűzterjedést igencsak elősegítette az erős szél, valamint a tetőtérben levő nagy mennyiségű beépített, illetve felhalmazott (bútorzat, ruházat stb.) éghető anyag.

A tetőtér térelválasztó elemei préselt faforgácslemezből készültek, és mintegy 25 évvel ezelőtt építették be őket. A tűzterhelés-számítás 2921 MJ/m², és eredménye egyértelműen bizonyítja, hogy mekkora feladatot kellett megoldania az oltásban részt vevő állományoknak. Akadályozó körülmény volt, hogy csupán egyetlen lépcsőházon át lehet eljutni az épület legfelső szintjére.

A lépcsőház melletti tűzfal egy része leomlott, a lépcsőfeljártat feletti falsík 6 m hosszúságban leszakadt.

A szolgálatparancsnok megfelelően értékelte a tűzjelzést, helyesen választotta meg

a riasztási fokozatokat meg a beavatkozáshoz szükséges felszereléseket is. A helyszínre érkezéskor jól értékelte a felderítés adatait, ezért a tűzoltásvezetés átvétele után sem volt szükség változtatásra.

A TV. kérésére 23.00-tól a tűzoltás befejezéséig a Vízmű fokozta a víznyomást a kárterület környékén.

A beavatkozás valamennyi résztvevője példásan oldotta meg nem éppen könnyű feladatát. Eddigi megállapítás szerint nyílt láng szabálytalan használata (hegesztés) okozta a tüzet. A becsült kár: 2,5 millió Ft.

A vizsgálatok még folynak, ezért a tanulságok levonása még korai volna. A tüzesetet megelőzően 78 felnőtt beteg, illetve szülő nő, 24 újszülött és 14 kórházi dolgozó tartózkodott az épületben.

A munkálatokban dicséretesen működött közre:

- a kórház személyzete az életmentésben és a berendezési tárgyak biztonságba helyezésekor;
- a rendőrség 16 fővel a kárterület lezárásával és a mentési munkálatokhoz nyújtott segítséggel;
- a mentőszolgálat 15 fővel és 5 kocsival vett részt az életmentésben meg a kórházban levők elszállításában, és ügyeletet láttak el.
- a Volán 12. sz. Vállalat három autóbust küldött. Ezek közül kettővel a járóbetegeket szállították el, a harmadik tartalékbusz volt.
- a Vízmű a nyomásfokozáson kívül egy 7 m³-es tartálykocsit küldött ki.

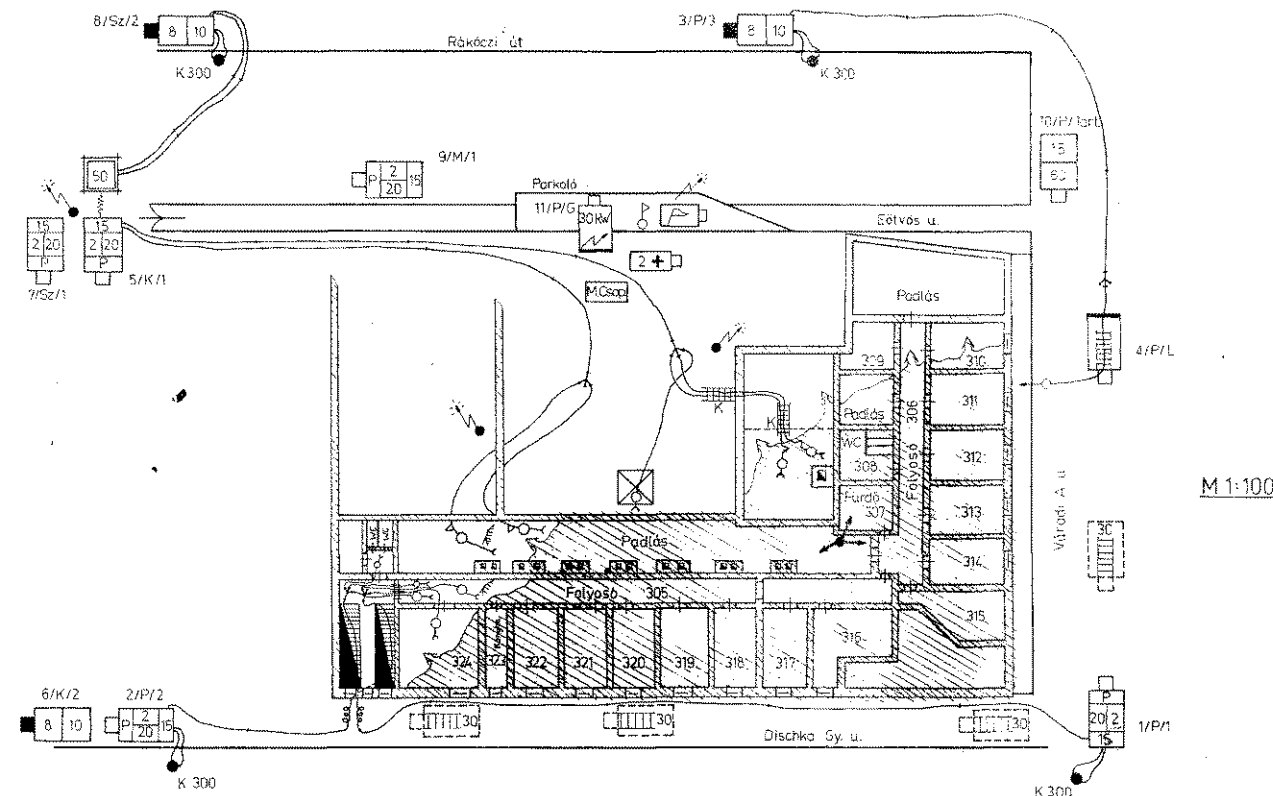
Mohó László
tű. fhdy.

Fényképezte: **Cseri László**

Életmentő Emlékéremmel
tüntették ki

dr. Hasitz Sándor orvost,
Vörös Rózsa asszisztensnőt,
Remecky Péter műtősegedet és
Högye Dezső tűzoltó zászlóst
a pécsi kórház tűzoltásában és a betegek mentése során tanúsított magatartásuk elismeréséül.

A kitüntetéseket február 26-án Horváth Lajos, a Baranya megyei Tanács V. B. elnöke adta át.

BARANYA MEGYEI TANÁCS VB. KÖRHÁZÁNAK SZÜLÉSZETI OSZTÁLYA
Pécs, Dicska Gy. út 7.

Sz.	RAJ	Lsz.	Rúd	Érk.	Km.
1	Pécs I.	7	22 ⁴⁶	22 ⁴⁶	1
2	Pécs II.	6	22 ⁴⁶	22 ⁴⁶	1
3	Pécs III.	3	22 ⁴⁶	22 ⁴⁶	1
4	Pécs létra	2	22 ⁴⁶	22 ⁴⁶	1
5	Komló I.	6	22 ⁴⁶	23 ⁴⁶	19
6	Komló II.	3	22 ⁴⁶	23 ⁴⁶	19
7	Szigetvári	6	22 ⁴⁶	23 ⁴⁶	33
8	Szigetvári II.	3	22 ⁴⁶	23 ⁴⁶	33
9	Mónács I.	7	22 ⁴⁶	23 ⁴⁶	40
10	Pécs vész	2	22 ⁴⁶	22 ⁴⁶	1
11	Pécs áf.	2	22 ⁴⁶	22 ⁴⁶	1

Még mindannyiunk emlékezetében él az 1972-es tragikus Csertő utcai tűz. Azóta számos új lakótelep épült a fővárosban, és a mind határozottabbá váló megelőzési intézkedések nyomán már-már úgy látszott, sikerül elejét venni a hasonló esetek megismétlődésének. Nem így történt, bár ezúttal mindössze egy személyt kellett füstmérgezés gyanúja miatt kórházba szállítani.

A JELZÉS. Január 4-én 15.21-kor a XV. ker. Páskomliget u. 32. számú ház egyik lakója jelezte a fővárosi parancsnokság hírközpontjának, hogy a konyhai elszívőrendszeren keresztül füst szivárog a VI. emeleti lakásába. A középmagas lakóépület tüzéhez I-es kiemelt riasztást hajtottak végre, mégpedig a fővárosban érvényes utasítás szerint, a II-es riasztási fokozatnak megfelelő erők mozgósításával. Így igen rövid időn belül a helyszínre érkezett a XIV/1 fecskendő, a XIV/létra, majd nem sokkal ezután a IV/1 fecskendő, a IV/létra, a VIII/roham, a VIII/2 fecskendő és az 1. sz. tűzoltási csoport.

A BEAVATKOZÁS. A 15.27-kor helyszínre érkező XIV/1 fecskendő parancsnoka sűrű füst kiáramlását tapasztalta a szobában forgó VI. emeleti lakás ablakából, ezért intézkedést tett, hogy légzőkészülékben és a beavatkozáshoz szükséges felszereléssel hajtsák végre a felderítést. A 15.29-kor adott visszajelzés szerint: „A jelzett helyen levő tizemeletes lakóépület VI. emeletén lakástűz van, az egység alapvezetékét szerel.”

A lépcsőház felsőbb traktusaiban gomolygó sűrű füstre való tekintettel a tűzoltásvezető az V. emeletre helyeztette az osztót, s egyben intézkedett, hogy a következőnek érkező egység légzőkészülékben és a szükséges felszereléssel hatoljon fel az osztóig.

Az 1. sz. tűzoltási csoport 15.30-kor érkezett a helyszínre. Vezetője Duray Ferenc tű. őrgy. volt. Ekkor már a lépcsőház VI. emeleti ablakán, valamint az épület ellenkező oldalán levő VI. emeleti erkélyen át is sűrű füst tódult ki.

A látottak alapján kiterjedt lakástűzre következtetett, és utasította a háttérparancsnokot, hogy a VI. emeleti erkélyhez szereltesse meg a XIV/1 létrát. További feladatként jelölte meg a már működő fecskendő folyamatos vizellátását és visszajelzett: „Mentőt kérünk biztosításra, mert a felső emeleteken nagy a füst.”

Az időközben kárhelyre érkező roham-szer parancsnoka azt az utasítást kapta, hogy sugárral, légzőkészülékben jelentkezzen az osztónál.

Az elsőként beavatkozó egység parancsnoka jelentette, hogy az V. emeleti lakás tüze veszélyezteti a szomszédos lakást, a sugárszerelés folyamatban van. Duray őrgy. átvette a tűzoltás vezetését, és utasítást adott, hogy a második sugárral hatoljanak fel a következő szintre. A további felderítés során nyilvánvalóvá vált, hogy a tűz a VI. és VII. emeleten is áttért a lépcsőházba és veszélyezteti a szomszédos lakásokat.

Ezért a tűzoltásvezető a második sugárnak adott utasítást módosítva, a VII. emeleti lakás tüzeinek oltására vetette be a rajt, a roham-szer beosztottainak egy része pedig a VI. emeleti lakás tüzeinek oltására kapott parancsot. Utasítására két beosztott felhatolt a legfelső szintig és a füst elvezetése céljából kinyitotta az ablakokat.

Mint bebizonyosodott, szerencsére senki nem tartózkodott a közvetlenül veszélyeztetett egymás feletti lakásokban, és a tűzrel ellentétes oldalon is csak néhányan voltak.

A bevetett sugarak rövid időn belül megszüntették a lángolást, ezért a riasztási fokozat növelése helyett gyorsabb és célszerűbb megoldás volt azok áthelyezése. A továbbiakban a VI. emeletről a VIII-ra, a VII-ről a IX-re, majd az V-ről a IV-re telepített E sugarak néhány perces működés után megszüntették a konyhákban észlelt lángolást.

15.52-kor — tehát a tűzjelzéstől számított 31. percben — a hírközpont a következő visszajelzést vette: „Eloltottuk a tü-

zet, utómunkálatokat végzünk és átvizsgáljuk a helyszínt.” A 32 tűzoltó derekas munkát végzett. Az V—VI—VII—VIII. és IX. emeleten pusztító lángokat 3 db E sugárral fektették meg, a IV. és III. emeleti bégeések pedig puttonyfecskendővel.

MEGELŐZTÉK A PÁNIKOT. A tűzoltás folyamán rendkívül fontos feladat volt a pánikhanguit megelőzése is. A roham-szer parancsnoka másodmagával kísért le két fiatalembert a X. emelet egyik lakásából. Közben a háttérparancsnok rádión jelentette, hogy a VII. emeleti, tűz által nem veszélyeztetett lakásban emberek tartózkodnak, és az ablakból segítségért kiáltoznak.

Duray őrgy. ezért utasította a háttérparancsnokot, hogy létrán hatoljon fel és nyugtassa meg őket. 16.50-kor a négy személyt a lépcsőházon keresztül a mentőkhöz kísérték. Közülük az egyiket füstmérgezés gyanújával kórházba szállították, hármat pedig a helyszínen részesítettek elsősegélyben.

Bár a kárhelyre kivonult másik tololétrára sem taktikailag, sem pedig mentés szempontjából nem volt szükség, „felállítása” megnyugtatólag hatott a nagyszámú nézőközönségre.

AZ ANYAGI KÁR JELENTŐS. A tűz oltásával egyidejűleg gondoskodtak a hajlék nélkül maradt lakók elhelyezéséről, mivel a tüzeset kapszán hét lakás szenvedett jelentős károsodást. Az anyagi kár 1 985 000 Ft volt. A megmentett érték ennek sokszorososa.

A KELETKEZÉSI OK. A tűz keletkezési okának vizsgálata több napot vett igénybe, az eljárásba bekapcsolódott a BM Bűnügyi Technikai Intézet, és igazságügyi szakértőt is kirendeltek.

A bizottság a kigyulladt V. emeleti lakásban levő villanytűzhely elektromos vezetékében bekövetkezett zárlatot állapította meg keletkezési okként.

Írta: Varga József
tű. alhdgy.

Fotó: Budaházi László
tű. őrm.

AMIT TEGYENKÉNT, S AMIT NEM!

A nagyüzemi baromfitelegeken egy-egy alapterülete 1200 m² körüli, és ólanként 0 000 db csirkét is elhelyeznek. A gépesítés eredményeként egy dolgozó műszakonként 6–10 ól felügyeletét és az állatok etetését képes ellátni. Mivel zárt állattartási épületek, szinte állandó jelleggel világítólámpák bennük, üzemel a fűtés, s működnek különféle technológiai berendezések, és villanymotorok. Egy gondozó több ól felügyeletével van megbízva, ha bemelegíti valamelyikbe — akár melegedni, akár zavarot elhárítani —, nem észlelheti a másik ólakban keletkezett tüzet. A ventilátorok működése folytán elég erős a zaj az ólakban, és kilátni sem lehet belőlük.

Mivel a lángok gyorsan terjednek, a felgyújtott és alomszalmával borított ólakban, a bábolnai Mezőgazdasági Kombinát területén csaknem mindegyiket tűzjelzővel látták el. Minden istálló fűtőhelyiségében és az alatti lak belső terében hőérzékelő fejek vannak elhelyezve: a megengedettnél magasabb hőmérséklet esetén működésbe hozzák a telep központi helyén elhelyezett szirénát.

A kombinát újjáépítési telepén szolgálatos állatgondozó tanúmeghallgatásáról készült jegyzőkönyvben a következők olvashatók: 1981. január 11-én 0.10-kor — mikor éppen a baromfitelep I. sz. óljában tartózkodott — megszólalt a telepi sziréna. Igazán nem a berendezés okolható azért, hogy már csak a tüzet jelezhetette, mert még a tűzoltók előtt is csupán a beavatkozás során derült fény a rejtett, de annál veszélyesebb súlyos szabálytalanságra.

Az állatgondozó a szirénát működésbe hozta 6 sz. istállóhoz szaladt, és mert kí-

vülről nem látott semmit, csak az ajtón belépve észlelte, hogy az ól belső mennyezeti része ég. Telefonon azonnal értesítette a központot, majd kézi tűzoltó készülékkel megkezdte az oltást. Azzal azonban csupán a tüzterjedést késleltethette némileg.

A területileg illetékes komáromi parancsnokságra 0.15-kor érkezett a tűzjelzés. A híradó-ügyelet csak félig tölthette ki a kárfelvételi lapot, mert a postai telefonvonal megszakadt. Ettől függetlenül a szolgálatparancsnok I. riasztási fokozat elrendelésével két gépjárműfecskendővel kivonult a kárhelyre. Utasította a híradó-ügyeletet, hogy hívja vissza telefonon Bábolnát és kérjen információt a tűz terjedelméről. 0.25-kor — a kérésrehozatal közben — rádióon jelentették a szolgálatparancsnoknak, hogy teljes terjedelmében ég a 100 méter hosszú baromfiól. Ennek alapján azonnal II. riasztási fokozatot rendelt el, és utasította a híradó-ügyeletet, hogy jelentse nekem a tüzesetet.

A bábolnai vállalati tűzoltók 0.45-kor, a komáromi egységek pedig 0.50-kor érkeztek a helyszínre. A tűz ekkor már kitört a tetőszerkezeten, kb. a fél istálló égett.

Az egységek a gépjárművek víztartályáról avatkoztak be. Próbálták késleltetni a tűz terjedését, mivel az égő ólrész ellenkező oldalán az ajtón keresztül az odaseregelt csirkéket mentették. 1.13-kor a szőnyi 1-es gépjárműfecskendővel egyidejűleg érkeztem a kárhelyre. Röviddel ezután átvettém a tűzoltás vezetését. Intézkedtem a még nem égő tetőrész átvágásáról, majd az 1.16-kor érkező győri fecskendő is igénybe véve megoldottuk a távolsági vízz szállítást. A tűz terjedését — a zárt mennyezetrész

között — sikerült megakadályozni a tetőátvágással, és így az épület egyharmadát megmenthettük. A több mint —14 °C hidegben a tűzoltóság kiérkezéséig már intenzíven, nagy felületen égő ól tüzeit 2 órára megfékeztük, és az ólban elhelyezett csirkékből több mint 6000 db-ot lehetett kimenteni.

A sátor tetős, hullámpala fedésű épület oldalfalai téglából készültek. A hullámpala alatti nádpalló borítást hosszirányban 10×10 cm-es fagerendákkal erősítették fel a keresztirányú profilacél gerendákhoz. Az egész belső felületet simára bevakolták és lemeszelték. Az ólban 30 °C körüli hőmérséklet volt. Az almozásra szalmát használtak. A mintegy 10 000 napocsirkét egy héttel korábban telepítették be.

A tűz oltásával párhuzamosan megkezdődött tűzvizsgálat során kiderült, hogy építési hiba okozta a tüzet. 1965-ben létesítették az épületet, de azóta felújították és átalakították a fűtőhelyiségét. Ennek következtében az ólba beépült fűtőhelyiséget téglafal s a tetőtérrel független betonmennyezet választotta el a közös légtértől.

A BO—130-as típusú kályha kéménye azonban a hőszigetelési célt szolgáló sátor tetőn vezetett át. A leszigetelt tetőrésznél — külsőleg nem láthatóan — közvetlenül a kémény mellé egy hosszirányú gerendát építettek be. A kéménynek ezen a szakaszán a habarcs elhomokosodott és kihullott. Így a kiáramló égéstermék begyűjtötték a fa épületszerkezetet. A kár 196 000 Ft lett.

Singer Lajos
tű. szds.

TEXTILÉLET

A PAKITVONYOMIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓIÁK LAPJA

Kiselejtezett targonca felújításával és átalakításával, társadalmi munkában készült el a Keltex tűzoltó-szerkocsija. Megépítésénél a szakemberek hasznosították a PAKI-ban már évek óta kiválóan működő, hasonló szerkocsinál szerzett tapasztalatokat.

Másik hír, hogy a Textilfestőgyárban befejeződött az új MMG gyártmányú, 30 hurkos tűzjelző központ építése. Ugyanott textil-lángmentesítési kísérletek folynak. Cél a raktárban felhalmozódó készárak esetleges égésének kiséletése vagy megakadályozása.

VILÁG PROLETÁRIAL EGYESÜLETJEI

A HÍROKEMIAI PÁRTELEPEK PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK ÉS A VÁLLALAT VEZETŐSÉGEINEK LAPJA

Vállalatunk kollektívája és vezetése mindig nagy tisztelettel és megbecsüléssel búcsúztatja el a nyugdíjba vonuló vállalati dolgozókat. Az elmúlt napokban vállalatunk vezetői olyan embert köszöntöttek ebből az alkalomból, aki bár nem volt vállalati dolgozó, de mégis hozzánk tartozónak, saját dolgozóknak tekintettük.

Kosár Endre a fűzfőgyártelepi tűzoltóság parancsnoka tűzoltó alezredeként nyugállományba vonult. Közél harminc éve került Fűzfőgyártelepre a zalai születésű, majd a dorogi bányászok között nevelkedő és ott családát alapító fiatalember. Sor-sa azonos azokéval, akik a háborút követő évek nehézségeiből éppúgy kivették részüket, mint a szocialista építés alapjai lerakásának nem kevés gondjából.

A fiatal, tisztí iskolát végzett parancsnoknak itt, Balatonfűzfőn kellett megismerkednie egy nagyon nehéz, ismeretlen terület munkájával. Sok esetben az alapvető technikai ellátottság sem volt biztosítva.

Munkája együtt fejlődött vállalatunkkal. Minden új vegyipari folyamatban, üzemeleítésben, új termékben ott volt az ő munkája is. Munkájának lényege mindig a dolgozó ember védelme és a társadalmi tulajdon megóvása volt.

A legnehezebb pillanatokban is határozottan és nagy szakmai tapasztalatait alapul véve döntött és intézkedett. Hatóságot képviselt emberségesen és odaadóan.

Most a nyugdíjas hétköznapjai várnak rá. Helyét átadja a saját nevelésű fiatal parancsnoknak. A kapcsolat mégsem szakad meg. Mint harminc éve párttag, kommunista továbbra is a tűzoltóság alapszervezetének tagja marad. Így módja nyílik arra, hogy tovább segítse egysége és vállalatunk munkáját a tűzvédelem, a tűzoltás terén. A nyugdíjas tűzoltóparancsnok mindig készen áll arra, ha kell, segítsen. Élete összeforrt vállalatunk, gyártele-

pünk dolgozóinak életével. Úgy érzi, köszönettel tartozik mindenkinek, aki munkáját segítette, sok sikert és jó munkát kíván a vállalat dolgozóinak.

Kosár Endrét vállalatunk gazdasági, párt- és tömegszervezeti vezetői ünnepélyesen elbúcsúztatták.

Népújság

AZ MSZMP HEVES MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS NAPILAPJA

A gyöngyössolymosi tűzoltó-egyesület nemrég emlékezett fennállásának 100. évfordulójára. Társaival együtt ott ült a sorban a 85 éves Patkós János is, aki — bár két botot is használ a járáshoz — elodatta, hogy alig 15 évvel öregebb nála a testület, s ő maga, több mint fél százada kezdte a hadakozást a mohó lángnyelvekkel.

Régen nem látott barátok szorongatták egymás kezét a találkozáson, amikor Csillik Bálint bácsi vezényletével elénekelték az önkéntes tűzoltók indulóját, ami szintén saját szerzemény.

Régi versenyek emlékeit elevenítették föl, mozdonyfecskendőket emlegettek. Csörgött a lánca, s futottak a vízfordók, mert bizony abba a masinába még úgy kellett vödörrel töltögetni a vizet. De persze nemcsak a versenyeken álltak helyt, hanem a meglehetősen gyakori erdő-, istálló- és kazaitűzeknél is. Mert így követelte a regula!

1950-ben leány-tűzoltórajt is szerveztek! A 16—17 éves leánykák már az első évben serleget nyertek. Aztán — bizonyára nem véletlen ez — többen önkéntes tűzoltók feleségei lettek, sőt fiaik is követték a szép hagyományt. Elmentek, természetesen, hogy elmentek ezek az egykori tűzoltólányok is a jubileumra, ahol derék férjeik újabb kiténtetéseket, jutalmakat vettek át, míg gyermekeik törzsőrmesteri előléptetésben részesültek.

Most őket köszöntötték, holnap talán az unokákat éri hasonló megtiszteltetés. Mert most már ők következnek. A felnőttek mellett serdülők és úttörőcsapatok is vannak megint, s nem hiányoznak szinte egyetlen vetélkedőről vagy kölcsönös segélynyújtási gyakorlatról sem.

HAJDÚ-BIHARI

A HÉGYHÁZ SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A tanácsok végrehajtó bizottságai a megyei tűzoltóság működési területén 137 ipari fogyasztási és mezőgazdasági termelőszövetkezettel kötöttek megállapodást az önkéntestűzoltó-egyesületek támogatására, több mint egymillió forint hozzájárul-

lás biztosítása mellett. A jelenlegi statisztikai adatok szerint megyénkben 56 egyesület, 23 egység és 144 vállalati tűzoltóság működik, melyek összlétszáma jóval meghaladja az ötezer főt. Az önkéntes tűzoltók a lakóházak és középületek tűzvédelmi felülvizsgálata mellett részt vesznek a társadalmi szervek munkájában, rendezvényein és az ügyeleti szolgálat ellátásában is. A helyi közéletben való tevékenységük szép példája, hogy az egyesület tagjai közül csaknem százan községi vagy városi tanácsstagok, és ketten a megyei tanácsnak is tagjai. Az önkéntesek az elmúlt öt évben 280, a vállalati tűzoltók 50 esetben vettek részt tűzoltási munkában, 90 esetben kárelhárításban. De részt vettek a gátépítésben és belvízelhárításban is. 780 területfelelősük évenként 50 ezer lakóházat ellenőrzött, s az ellenőrzések során közel ötezer olyan hiányosságot tártak fel, amelyek tüzeset okozói lettek volna. Az ilyen jellegű tűzoltóságok összetételükben is kedvező képet mutatnak. Vezetőségi tagjaiknak csaknem fele párttag, s az összlétszám több mint húsz százaléka tartozik valamilyen társadalmi szervezetbe. Az összlétszám háromnegyede negyven évnél fiatalabb, s a szolgálati idő szerinti összetétel is jó, hisz a létszám kétharmada öt évnél hosszabb ideje aktív tűzoltó. A női tűzoltók 38 raja több mint háromszáz főt foglal magába. Az utánpótlás bázisát a megye területén szervezett 62 úttörőszakör, 50 úttörőgárda-raj és 9 Ifjú Gárda-alegység biztosítja.

FEJÉR MEGYEI

AZ MSZMP MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

A tűz megelőzése, az ellene való védekezés mindig is fontos társadalmi feladat volt. Ezt mérlegelte Bicskér, az MSZMP nagyközségi bizottsága, amikor konzultációs jelleggel összehívta a területen tevékenykedő gazdasági egységek, ipari üzemek, szövetkezetek vezetőit, hogy kicseréljék tapasztalataikat.

A megjelentek megvitatták az MMG Gázautomatika Gyáránál, a Villanyszerező Ipari Vállalatnál, a Fa- és Szolgáltató Ipari Szövetkezetnél, valamint a termelőszövetkezeteknél jelentkező, a tűz megelőzésére és elhárítására irányuló feladatokat. Véleményt cseréltek a tűzvédelmi hatóság ellenőrzési módszereiről, segítségnyújtásáról is.

Összeállította:

Hegedűs Ferenc

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vizpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (20–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban szíveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.

Fábián Sándor műszaki osztályvezető

Telefon: 200-557, 409-590, 409-735

Írányítószám: 1388, Pf. 99.

(x)

Tűzvédelmi rendeltetésű nyomótömlők beszerzése, használat és karbantartása

A belügyminiszter 3/1980. BM számú rendelete alapján a gazdálkodási egységek vezetőjének kell gondoskodnia a létesítmények tűzvédelméhez szükséges nyomótömlőkről.

A szükséges nyomótömlőkről általában az éves beszerzési terv keretében célszerű gondoskodni, de esetenkénti beszerzés is szükségessé válhat. Az LSZV gyártmányú BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket a MUART, a VASERT és a TEXERT kereskedelmi vállalatok hozzák forgalomba.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők TREVIRA védjegyű poliészter filamentumból készülnek. Az elmúlt 20 év hazai és külföldi tapasztalatai egyértelműen bizonyítják a poliészter filamentumok kiváló tulajdonságait az egyéb polimerekkel szemben. Az előző években jelentős mennyiségben forgalomba kerültek poliamid és poli-propilén fonalból készült tömlők is. Ezeket a tömlőket az idő előtti öregedés, valamint a nyomás hatására bekövetkező nyúlás jellemzi.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők belső bevonata: az ún. tömlőlélek korábban gumitejből, majd poliuretán fóliából készült. Jelenleg természetes és szintetikus gumikeverékből állítják elő. Minősége megfelel a DIN 14811 szabvány követelményeinek is. A mindenkor érvényes magyar tömlőszabvány követelményeit figyelembe véve, a BUDAFLAX védjegyű tömlők üzembiztonság és élettartam tekintetében minden reális igényt kielégítenek. Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket 20 fm-es tekercsekben, kapcsolva, nyomáspróbázva, műbizonylattal ellátva vagy kapcsolás nélkül árusítják. Műszaki és gazdasági megfontolásokból a kapcsolott tömlők vásárlása előnyösebb. A kapcsolás nélküli tömlőket házilag bekötés, kapcsolás után nyomáspróbázni kell. A próba nyomásértéke ez esetben 12 at. A házilag bekötést csak szakképzett személy végezheti.

Tömlőgazdálkodás: a gazdasági egység anyagi-technikai intézkedése a szükséges tömlőkészletek biztosításáról.

Nyomótömlő: tűzvédelmi célra készült és a hatályos szabványok követelményeit kielégítő kapcsolott tömlő.

Készenléti tömlő: a vonulószerken, valamint a kijelölt készenléti helyen bevetésre kész állapotban levő tömlő.

Készenléti elhelyezés: a tömlők olyan elhelyezése a vonulószerken e célra kialakított tömlőszekrényben, illetve a tűzcsapszekrényben, amely lehetővé teszi állaguk védelmét.

Védelem nélküli elhelyezés: minden olyan elhelyezési forma, amely veszélyezteti a tömlő állapotát.

A készenléti tartaléka: az alkalmasszerűen pótlásra (kiegészítésre) szolgáló tömlőkészlet.

Raktári készlet: a készenléti helyek (készenléti tartalékok) folyamatos kiegészítését szolgáló tömlőkészlet.

Tömlőkopás: a huzamosabb használat, illetve készenléti tartás hatására létrejövő szilárdágcsökkenés.

Mechanikai sérülés: a tömlő szilárdságát károsító olyan mechanikai hatások, mint pl. a vágás, csipés, szúrás, kidörzsölés stb.

Vegyí sérülés: a tömlőszövetet vagy a belső bevonatot károsító vegyi anyagok okozta rongálódás.

Sugárkárosodás: a tömlő anyagát károsító sugarak (napsugár és kozmikus sugarak) hatása.

Hő okozta károsodás: a 24 C-fokos hőmérsékleti átlagot meghaladó tárolási hőmérséklet előidézte öregedési jelenség.

Biológiai károsodás: a tömlő állapotát károsan befolyásoló mikroorganizmusok károsító hatása.

Rágcsálók okozta károsodás: egér, patkány stb. okozta rágások.

Rendeltetésszerű használat: a nyomótömlő gyakorlat céljára, tűzoltásra vagy elemi károk elhárítására való igénybevétele.

Élettartam: a tömlő üzembiztos használhatóságának időtartama, amely a bevetések számától is függ.

Karbantartás: mosás, szárítás, áttekerés, szellőztetés és a tömlőn végzett egyéb hasonló jellegű munkálatok gyűjtőneve.

Tömlőmosás: tömlőmosó gépben, betonpadozaton, vízsugárral, tömlővályukban vagy teknőben elvégzett és a mosás fogalmába tartozó tisztítási művelet.

Szárítás-csurgatás: a félhosszban vagy teljes hosszúságban felfüggesztett, kívül-belül nedves tömlő szárítása.

Áttekerés: a tekerés irányának olyan megváltoztatása (a spirál irányának olyan megfordítása), hogy a tekerés külső és belső felülete helyet cseréljen.

Nyomáspróba: a gyártással kapcsolatos, valamint a használat (bevetés) utáni szilárdság-ellenőrzés víznyomással, próbanyomás értéken.

Repszőszilárdság: az a legkisebb nyomás, amely a tömlőt a lánc vagy vetülék irányában elszakítja.

Üzemi nyomás: a nyomótömlő-vezetékben üzemszerűen felléphető legnagyobb nyomás.

A nyomótömlő szerkezete: a belső és külső terheléseket viselő szövetszerkezet és a folyadékzáró tömlőlélek (manchon, belső bevonat). A szövetszerkezet lánc- és vetülékirányú fonalelemekből áll. A tömlőlélek folyadék- és gázzáró bevonat, mely lehet: gumi, műgumi, poliuretán stb., elasztomer.

Tömlőkapocs: a tömlőknek egymáshoz és a tömlőszervelekhez történő gyors, szilárd és tömített kapcsolására szolgáló eszköz (MSZ 1057/1-78.).

A tömítőgyűrű (tömítőgumi) rendeltetése a kapcsolódás tömítésének biztosítása. Megléte, épsége, szakszerű beépítése alapvető fontosságú (MSZ 1057/6-77.).

Selejtezés: hibás, sérült, a tűzoltás zavartalanságát veszélyeztető állapotú tömlők kivonása a használatból.

A nyomótömlők készenléti tartása, időszéri ellenőrzése és karbantartása.

Csak kifogástalan állapotban levő és a tömlőkapocsra szilárdan ráerősített, hibátlan tömítőgyűrűvel felszerelt, nyomáspróbázott vagy ezt tanúsító műbizonylattal ellátott tömlőt szabad készenléti helyezni. A tűzcsapszekrényben elhelyezett készenléti tömlők állapotát, szükség szerint, de negyedévenként legalább egyszer szemrevételezéssel kell ellenőrizni.

Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű készenléti és tartalék tömlők legalább 2 évenként időszaki ellenőrzést és időszaki karbantartást igényelnek. Az időszaki ellenőrzés alkalmával a szükséges karbantartási munkálatokat is el kell végezni. Az időszaki ellenőrzés feladatai; a nyomáspróba, a szemrevételezés, állagállapot-ellenőrzés, a tömítőgyűrűk (tömítőgumi) szükség szerinti cseréje, a mosás és szárítás, valamint az áttekerés. Az időszaki karbantartás alkalmával a tömlők állapotát szemrevételezéssel kell ellenőrizni, majd szárazon tisztítani (leporolás, átkefézés) és áttekerésni. Az időszaki karbantartást 2 évenként célszerű elvégezni. Minden bevetés (használat) után a nyomótömlőkön az időszaki ellenőrzésre meghatározott műveleteket el kell végezni. Gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy az ismételt, de kíméletes használat meghosszabbítja, a tartósan, esetleg több évig való mozdítatlanul hagyásuk biztosít megrövidíti a gumizott poliészter tömlők élettartamát. Ez a jelenség a gumi-textil szerkezetek sajátos víz-, levegőhelyzet és állapotváltozás igényével magyarázható. A huzamosan mozdítatlan állapotban, túl száraz vagy túl fűtött helyiségben történő tartós tárolás esetén a gumilélek élek menti kirepedése és a tömlőszövet elszíneződése tapasztalható. A karbantartási munkálatok nem igényelnek célszámot vagy különösebb előkészítet. Ennek ellenére célszerű, ha szakállalat végzi el őket. A munkához puha kefe és tiszta padozat szükséges. Készenléti, illetve készenléti tartalékaként csak feltétlenül üzembiztos nyomótömlő tartatható. A készenléti követelményeit nem kielégítő tömlőt ki kell vonni a használatból és selejtezni szükséges.

MELEG LÁSZLÓ
ny. tű.
őrgy.
1911—1981

Hosszan tartó, súlyos betegségben elhunyt a BM TOP 1967-től nyugálományú anyagi főelőadója.

Meleg elvtárs 1940-től mint hivatásos tűzoltó több felelős beosztásban teljesített szolgálatot. Éveken át dolgozott a fővárosi tűzoltó-parancsnokságon mint anyagi osztályvezető.

Sokan ismerik abból az időből, amikor a balatonygyöröki BM-üdülő parancsnoka volt. 1946 óta volt párttag. Munkáját a mozgalomban és a tűzoltóságnál mindvégig magas fokú hivatástudattal látta el.

POLYÁK KÁROLY
ny. tű.
őrgy.
1931—1981

Váratlanul elhunyt a BM TOP 1979-ben egészségügyi okokból nyugálományba helyezett főelőadója.

1952-ben került az állami tűzoltóság állományába, szolgálati ideje alatt több fontos beosztásban dolgozott. Mint sportolót is országsszerte ismerték.

Munkatársai szerény, közvetlen elvtársi és baráti magatartásáért tisztelték, szerették, halálhíréről mély megrendüléssel értesültek.

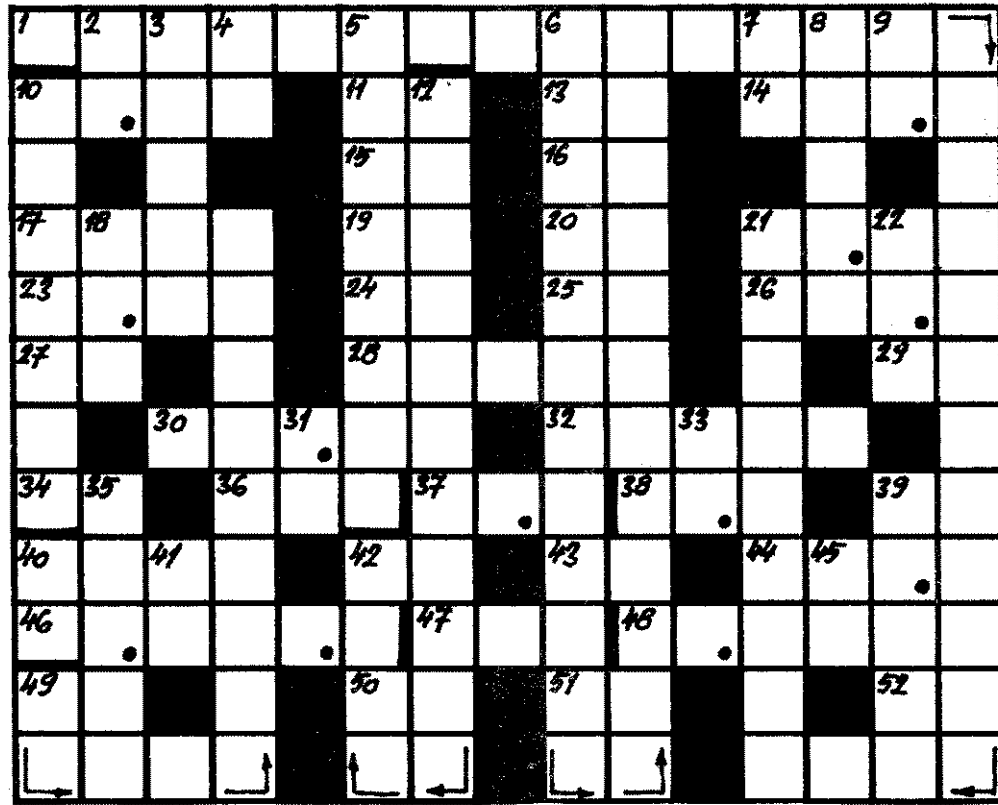

FÉGER PÉTER
önk.
tű. szds.
1913—1981

A Noszlop községi önkéntestűzoltó-egyesület bakonypölöskei egységének parancsnoka elhunyt.

1938-ban kezdte önkéntes tűzoltói szolgálatát. 1940-től haláláig látta el községében a parancsnoki tisztelet. Szolgálati ideje alatt felelősségérzettel, hivatástudattal szervezte a megelőző, mentő tűzvédelmi munkát, irányította az egység tagjait, nevelte a fiatalokat.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

1. ADJON VÁLASZT (folyt.: függ. 10.)

10. Régi nép. 11. Kén és nitrogén vegyjele. 13. Mássalhangzó, fonetikusán. 14. Iker-szó egyik fele. 15. Személyes névmás. 16. Kötőszó. 17. Tó jege is teszi. 19. Ömleni kezd! 20. Ismét ne. 21. Kukoricatároló. 23. Egy másik ikerszó fele. 24. Képző. 25. Szid azonos hangzói. 26. Kissé. 27. Melléképület. 28. Így vizik a kisgyermeket. 29. 1001. 30. Névelővel: k. 32. Nagyon megszid. 34. notalaB! 36. Mutató szó. 37. Lak betűi. 38. Ló is megteszi. 39. Ókorban fizettek vele. 40. Madárjellemző. 42. Kétiábú, vissza. 43. Öreg azonos hangzói. 44. Országos rövid. 46. Nem jól szabott. 47. Dicsőség a válogatot-tét felvenni. 48. Kirándulóhely is. 49. Más-salhangzó, fonetikusán. 50. Azonosak. 51. Növényrész. 52. Énekhang.

2. Nyirok is van. 3. Színművész (ék. hiány).

4. V-vel fővárosi vállalat rövid. 5. Lovas Miklósnak már negyedik az 1980 S. 6. A függ. 49. folytatása (folyt.: függ. 12.). 7. Lélegzik. 8. Nagyon fut. 9. Nyolc második és utolsó betűje. 10. A vízsz. 1. folytatása (folyt. függ. 49.). 12. A

függ. 6. folytatása. 18. Vissza: több román pénz. 21. Növény. 22. Versvég. 31. Lám. 33. Tehénhang. 35. Ötöse van a lottón. 39. Névelős milligramm. 40. A hélium vegyjele. 41. Néma néma! 45. Rendkívül rövid. 49. A függ. 10. folytatása (folyt.: függ. 6.).

Megfejtésül be kell küldeni a vízsz. 1. sz. sort és folytatásait.

Be kell küldeni továbbá a választ, mely a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből állítható össze (hiányzó betű: C).

A megfejtők között könyvutalványokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1981. április 15.
K. I.

A második számban megjelent kereszt-rejtvény megfejtése: **ÜZEMELTETÉS KÖZBEN NE KELETKEZZEN**

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: SZIKRA.

Könyvutalványt nyertek:

Balogh László, Zalaistvánd; Bogdán János, Szemely; Buzás Gyula, Pécs; Holczmann Gusztáv, Budapest; Lipkovich Erika, Eger; Pál Zsuzsanna, Tállya.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szolgálati
szervezeti és szerkesztő bizottság.
Főszerkesztő: **SOLTÉSZ TAMÁS** tűzoltó főhadnagy

SZERKESZTŐSÉG: Budapest VI., Isabella s. 25-27. TELEFON: 325 350.
Kiadás: Magyarparaszterium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Elsőfőnök: **VÁRGA KÁROLY**, Előfizetés: 21 évről 36,- Ft. Számolmány: 235-90 151-1108
Nyomtatás: **Ózoni Nyomda**, Budapest, F. 107. Végő Sándorné vezetője. Kiadás: 1981. Évi 12. Szám

ŐVJUK A NÉP VAGYONÁT!

rendezett kiállítással egybekötött tűzvédelmi vetélkedőt a MÁV Északi Járműjavító Üzeme. Kilenc háromfős csapat indult az üzem osztályainak tűzvédelmi bizottságaiból, egy csapat pedig a vállalati tűzoltókat képviselte.

A február 18-i rendezvény a tűzvédelmi kiállítás megnyitásával kezdődött. Vadászi Pál fejlesztési főmérnök, a Tűzvédelmi Műszaki Tanács vezetője köszöntötte a résztvevőket s rövid áttekintést adott a MÁV legnagyobb javítóüzemének tűzvédelmi tevékenységéről. Köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a nem kis felelősséggel járó napi fizikai munkájuk, a dízel- és villanymozdonyok javítása közben, mindent megtesznek a rájuk bízott több milliós értékek biztonságáért.

Ők, a javítók és a technológiát irányítók mérték össze felkészültségüket ezen a napon. Délelőtt tűzcsapról történő sugárszerelésben, délután pedig az elméleti vetélkedőn vettek részt.

Első helyezést ért el és egyúttal elnyerte az idén alapított vándorserleg egyéves őrzési jogát is a XI. Karbantartó Osztály tűzvédelmi bizottságának csapata. Második helyen végeztek a vállalati tűzoltók.

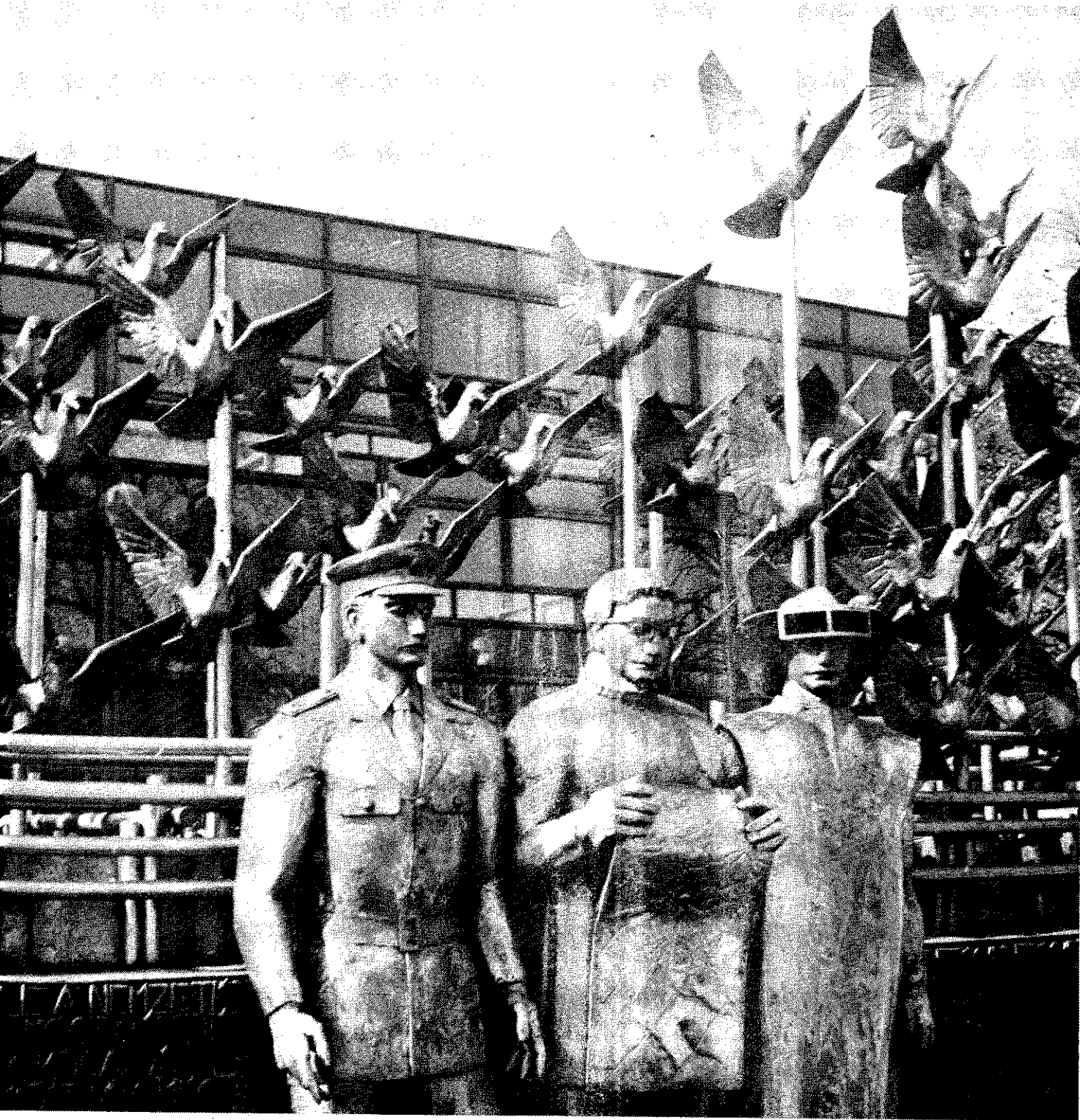
Nem hiába utaztak fel a békéscsabaiak versenyzői sem, ők követtek a rangsorban.

Sikeres rendezvénynek bizonyult ez az első. Szakács István tűzvédelmi vezető már a jövő terveiről beszélt. Eszerint a kiállítás anyagát a továbbképzések fontos kellékéként az üzem oktatókabinettjében helyezik el.

Jövőre pedig a MÁV Járműjavító egész területén tűzvédelmi vetélkedőt hirdetnek.

Sz. Lovász-Tátrai

**A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata**

XXXIII. évf. 4. sz. / 1981. április

A Magyar Népköztársaság belügyminiszterének

BUDAPEST, 1981. ÁPRILIS HÓ 1-ÉN

ELVTÁRSAK!

Rendőrök, határőrök, tűzoltók, tisztesek, tiszthelyettesek, zászlósok, tisztek, tábornokok!

A szocializmust építő Magyarország születésének 36. évfordulóját ünnepeljük. E napon emlékezünk a dicsőséges szovjet hadsereg katonáira, akik szétzúrták a fasizmus igáját, elhozták népünknek a szabadságot.

1945. április 4. sorsfordulót jelent a szabadságért, a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért vívott küzdelmeink során. Valóra váltotta azt az álmot, amelyért legjobbjaink harcoltak hosszú évszázadokon keresztül.

Dolgozó népünk jól élt szabadságával e három és fél évtized alatt. Újjáépítette a második világháború során romba döntött országot, megteremtette a munkásosztály hatalmát, megküzdött a belső és külső reakció erejével, a Szovjetunió segítségével úrrá lett az 1956-os ellenforradalmon. Marxista-leninista eszmék alapján álló pártunk vezetésével népünk lerakta a szocializmus alapjait. Dolgozó népünk pártunk XII. kongresszusa határozatai alapján eredményesen munkálkodik a fejlett szocialista társadalom építésén.

ELVTÁRSAK!

Népünk alkotó munkájában mindig támaszkodhatott a Szovjetunió és a szocializmust építő országok közösségére. A marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus eszméje képezi együttműködésünk alapját, azt az erőt, amely kitűzött céljaink valóra váltásának záloga. A Magyar Népköztársaság a Varsói Szerződés orszá-

gaival, a világ népeivel együtt szilárdan harcol a békét veszélyeztető imperialista törekvésekkel szemben. Népünk támogatja azokat a célkitűzéseket, amelyeket az SZKP XXVI. kongresszusa fogalmazott meg a fegyverkezési hajszá csökkentéséért, az enyhülés eredményeinek megvédéséért, egy nyugodt, békés világ megteremtéséért.

ELVTÁRSAK!

A Belügyminisztérium személyi állománya pártunk, kormányunk politikája alapján – együtt a társ fegyveres erőkkel és a bűnüldöző szervekkel – védi hazánk állam- és közbiztonságát, örködik hazánk határa sérthetlenségén. Ehhez a nehéz, de megtisztelő feladathoz szilárd alapot nyújt a Szovjetunió és a többi szocialista ország, valamint hazánk fegyveres erőihez, fegyveres testületeihez fűződő testvéri barátság és dolgozó népünk odaadó támogatása.

Szocializmust építő hazánk felvirágoztatása érdekében ápoljuk ezt a fegyverbarátságot, magas fokú hivatástudattal, meggyőződéssel, önzetlen áldozatvállalással szolgáljuk népünk erőfeszítéseit.

Hazánk felszabadulásának 36. évfordulóján köszöntöm a Belügyminisztérium és szervei egész személyi állományát. Köszönetemet és elismerésemet fejezem ki önfeláldozó helytállásukért.

Éljen szocialista hazánk!

Éljen a Magyar Szocialista Munkáspárt!

Éljen a magyar és a szovjet nép megbonthatatlan barátsága!

Dr. Horváth István
belügyminiszter

Kitüntetési ünnepség a Belügyminisztériumban

Hazánk felszabadulásának 36. évfordulója alkalmából április 1-én ünnepséget rendeztek a Belügyminisztériumban. Eredményes munkájuk elismeréseként az Elnöki Tanács 4 belügyi dolgozónak a Vörös Csillag Érdemrend kítüntetést adományozta, míg 24-en a Kiváló Szolgálatért Érdemrendet kapták meg. A belügyminiszter soron kívüli előléptetéseket nyújtott át, főtiszteket, tiszteket, tiszthelyetteseket a Haza Szolgálatáért Érdemérem, a Közbiztonsági Érem és a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával tüntetett ki. *Dombi Lajos* tűzoltó zászlós a Haza Szolgálá-

táért Érdemérem arany fokozatát, *Orosz János* tűzoltó százados a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatát vette át.

A kítüntetéseket *Horváth István* belügyminiszter adta át. Az ünnepségen részt vett *Gál Ferenc*, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője, *Kovács György*, az MSZMP Belügyminisztériumi Bizottságának első titkára, *Kun István*, az MSZMP Határőrségi Bizottságának első titkára, *Varga László*, a KISZ KB titkára és *Biró Gyula*, a Magyar-Szovjet Baráti Társaság főtítkára, valamint a Belügyminisztérium tábornoki és parancsnoki karának több tagja.

A belügyminiszter nyújtotta át a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatát *Orosz János* tűzoltó századosnak

Gál Ferenc mondott pohárköszöntőt

Április 2-án a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokságán is ünnepséget rendeztek hazánk felszabadulásának 36. évfordulója alkalmából.

Az évforduló alkalmából Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok kitüntetésekkel, jutalmakkal, előléptetést nyújtott át.

Az ünnepségen megjelent és pohárköszöntőt mondott dr. Gundel István, az MSZMP BM 2-es Bizottságának titkára.

Dr. Gundel István tűzoltó őrnagy mondott ünnepi beszédet

Ünnepség résztvevői

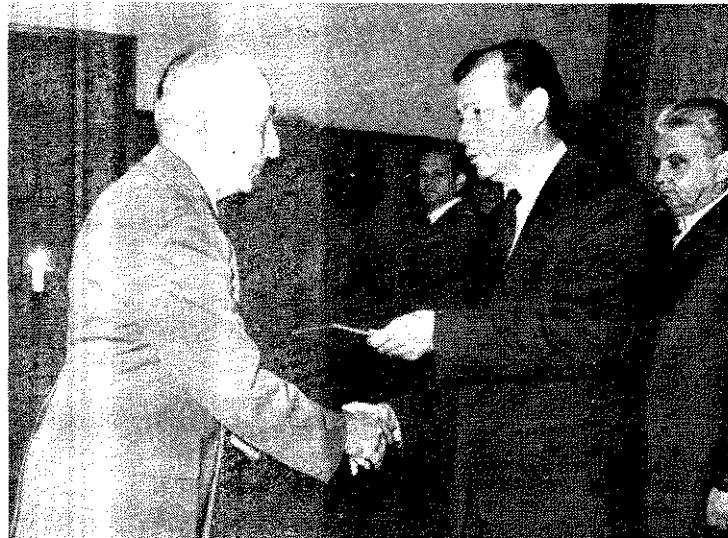
Dr. Hajas Gyula tűzoltó ezredes a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatával tüntették ki

Nyugállományba helyezés

A Magyar Népköztársaság belügyminisztere 1981. március 31-ével nyugállományba helyezte Horváth Sándor tűzoltó ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettesét.

Horváth Sándor 1923. március 8-án született Mátészalkán. 1942-től tűzoltótszti gyakornok volt Szatmárnémetiben, majd a felszabadulást követően Szatmár megye tűzrendészeti felügyelője lett. 1945-1950 között a mátészalkai rendőrkapitányságon, illetve a Szatmár megyei Rendőr-főkapitányságon teljesített szolgálatot. 1950 szeptemberében tűzoltó őrnagyi rendfokozatban kinevezték az Országos Tűzrendészeti Főparancsnokság osztályvezetőjének, 1953-ban pedig az országos parancsnok helyettesének. Ezt a tisztséget 28 éven keresztül töltötte be. 1944-től tagja pártunknak. Hosszú évtizedekig volt választott tisztségviselő, dolgozott pártbizottsági és pártvezetőségi tagként. Elvégezte a Politikai Főiskolát.

Horváth ezredes elvtárs több mint harminc esztendőn át töltött be vezetői beosztást az Országos Parancsnokságon. A felelősségteljes tisztségével járó feladatokat mindenkor pártunk politikája iránti elkötelezettséggel, emberséggel igyekezett végrehajtani. Komoly érdemei vannak a magyar tűzoltóság megelőző tűzvédelmének és technikai színvonalának fejlesztésében, a minisztériumok és országos főhatóságok tűzvédelmi munkájának kialakításában, amelyek irányításával évtizedeken át foglalkozott. Sokat fáradozott azon is, hogy a BM TOP és a területi tűzoltó-parancsnokságok minél jobb munkakapcsolatot alakítsanak ki a társ- és tanácsai szervekkel.

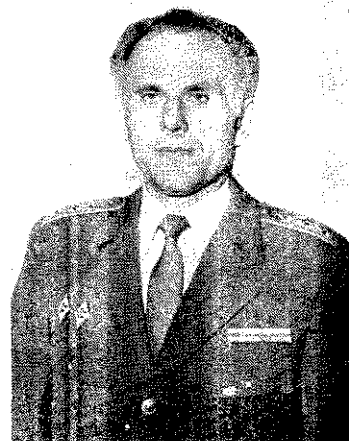
A belügyminiszter adta át a Szocialista Magyarorszáért Érdeméremet Horváth Sándor tűzoltó ezredesnek

Kinevezés

A belügyminiszter-helyettes 1981. április elsejei hatállyal, dr. Héra Attila tűzoltó alezredes kinevezte a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettesének. A belügyminiszter ezzel egyidejűleg tűzoltó ezredessé nevezte ki.

Dr. Héra Attila 1935-ben született; 1954 óta teljesít szolgálatot az állami tűzoltóság állományában. Tűzrendészeti előadóként kezdte a VIII. kerületi parancsnokságon. 1962-től a fővárosi parancsnokságon, 1965-től pedig a BM TOP állományában teljesít szolgálatot, 1975-től osztályvezetőként.

Elvégezte az ELTE jogi karát, majd a Politikai Főiskolát.

TÖVABB A LENINI ÚTON

Az értekezlet elnöksége. Cseke Ferenc tűzoltó ezredes, országos parancsnokhelyettes nyitotta meg a tanácskozást

ÉRTEKEZLET

Március 30-án kibővített értekezlet keretében értékelték a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságon a népgazdaság tűzvédelmi helyzetét, valamint megszabták az MSZMP XII. kongresszusa határozatának végrehajtásából a tűzoltóságra háruló feladatokat. A tanácskozáson részt vettek a fővárosi, megyei tanácsok apparátusi pártbizottságának titkárai, az igazgatási osztályok vezetői, valamint a tűzoltóság fővárosi, megyei parancsnokai és a BM TOP vezető beosztású dolgozói.

Megjelent és a tanácskozás elnökségében foglalt helyet *Ladvánszky Károly* rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes, *dr. Németh Ferenc*, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának munkatársa, *dr. Gunde Ákos*, az MSZMP BM 2-es Bizottságának titkára és *dr. Liszkai Lajos*, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának osztályvezetője.

Tekintettel arra, hogy a résztvevők előzőleg megkapták az értekezlet írásos beszámolóját, *Cseke Ferenc* t. ezds., országos parancsnokhelyettes megnyitója után *Varga Károly* t. ezds., országos parancsnok rövid vitaindítójával kezdődött a tanácskozás.

Bevezetőjében szólt arról, hogy a politikai, gazdasági változásoknak megfelelően fejlődik a tűzoltóság és alakul a tűzvédelmi helyzet. A jelenlegi külső és belső feladatok mind nehezebb és felelősségteljesebb munkát igényelnek a tűzoltóság tagjaitól, a tűzvédelmi tevékenységben közreműködőktől, hogy eleget tudjunk tenni a jogos társadalmi elvárásoknak.

A legjelentősebb változást a tűzvédelem és a gazdaságosság kapcsolatának felülvizsgálata és bizonyos mérvű ártértékelése; az ennek megfelelő elvek megfogalmazása jelentette. A takarékosagra és a gazdaságosságra való törekvés szükségessége tette a beruházások minden részletre, így a biztonságot, az élet- és vagyónvédelmet szolgáló létesítményekre, berendezésekre kiterjedő felülvizsgálatát. A tűzvédelmi előírások korszerűsítése jelentős megtakarítást is eredményez. Például az MSZ 595-ös szabvány átdolgozása nyomán évente mintegy félmilliárd forint takarítható meg a beruházásoknál. Az idén március 1-én hatályba léptetett OTSZ további jelentős költségsökkentést tesz lehetővé.

Felhívta a figyelmet, hogy a tüzesetek száma és kárértéke egyaránt emelkedő irányzatot mutat. Mint megjegyezte, a népgazdaságot ténylegesen jóval nagyobb veszteségek érték a tüzesetek következtében, mint amit a tűzkárstatisztikai adatok rögzítenek, ezek ugyanis nem tartalmazzák a járulékos károkat.

Bejelentette, hogy a teljes veszteséget jobban tükröző kárfelmérési módszerek kialakítása céljából két megyében és két fővárosi kerületben — kísérleti jelleggel — a közvetett károkat is figyelembe vevő új kármegállapítási módot vezettek be.

Változatlanul alapvető célkitűzésünk — mondotta —, hogy a tűzvédelemben közreműködő valamennyi szervevel összefogva biztosítsuk az élet és testi épség, a társadalmi és személyi tulajdon tűztől való megóvását. Rendkívül jelentősnek értékeljük azt a cselekvő együttműködést, amely a társadalmi szervekkel, a minisztériumokkal, tanácsokkal, valamint a tűzvédelem önkéntes segítőivel az évek során kialakult. Feladataink végrehajtásához a jö-

vőben még nagyobb mértékben számítunk tevéleges közreműködésükre.

Hangsúlyozta, hogy a tüzesetek száma és kárértéke alakulásában tapasztalható kedvezőtlen tendenciák visszaszorítása a tűz-megelőzési munka hatékonyabbá tételét, az új tűzvédelmi jogszabályok következetes, de egyben rugalmas, vagyis az élet- és vagyónvédelem, valamint a takarékoság érdekeinek célszerű összehangolását igényli a tűzvédelmi hatóságoktól.

Végezetül ezúton is felkérte a párt- és tanácsi szervek megjelent képviselőit, hogy nyújtsanak politikai és szakmai segítséget az MSZMP XII. kongresszusa határozatának végrehajtásából a tűzoltóságra háruló feladatok megoldásához.

★

Az írásos beszámoló főbb megállapításai a következők voltak:

A Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa — visszatekintve az eltelt öt esztendőre — összegezte eredményeinket, feltárta a gondokat és megjelölte politikai és társadalmi rendszerünk további szilárdításának, a fejlett szocializmus építésének alapvető feladatait.

Pártunk XII. kongresszusa fő feladatként határozta meg a társadalom szocialista vonásainak erősítését, a népgazdaság továbbfejlesztésének megalapozását, az életszínvonal megszilárdítását, valamint az életkörülmények javítását.

E célkitűzésekhez a maga sajátos eszközeivel a tűzvédelemnek és a tűzoltóságnak hozzá kell járulnia.

A tűzoltóság tevékenysége fő irányának kijelölése során parancsnokságunk vezetése áttekintette a XI. kongresszus határozatában foglaltak végrehajtása érdekében végzett munkát, annak külső és belső feladatait, valamint az elért eredményeket.

KIEMELKEDŐ FONTOSSÁGÚ feladat volt

az állam- és közbiztonság védelme és fenntartása körébe tartozó országos tűzvédelem ágazati, valamint a tűzoltóság tevékenysége központi irányításának hatékonyabbá tétele, a tűzvédelmi jogszabá-

nyaknak és rennekezeseknek a társadalmi viszonyokkal összhangban történő korszerűsítése, a hatékonyságot növelő eszközök és módszerek bevezetésének kezdeményezése és alkalmazása;

● az élet és testi épség, a társadalmi és személyi tulajdon védelme érdekében végzett tűzmelegelőző munka, továbbá a tűzoltási és kárelhárítási tevékenység színvonalának emelése;

○ a tűzoltóság működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek javítása;

○ a tűzvédelem társadalmi jellegének erősítése.

A kongresszusi feladattervben foglaltak égrehajlását alapvetően meghatározta épgazdaságunk helyzetének alakulása, valamint az államigazgatás korszerűsítésének folyamata. Elsődleges követelményé vált, hogy a korszerű tűzvédelmet a gazdaságosság és a takarékoság figyelembevételével szükséges biztosítani. Úgy ellett hatékonyabbá tenni a központi és z ágazati irányítást, hogy a központi karat maradéktalan érvényre jutása mellett növekedjék az alsóbb szintű tűzoltóságok, illetőleg a tűzvédelmi feladatok irányításában és végrehajtásában érdekelt zervek önállósága és felelőssége. A Belügyminisztérium párt- és szakmai vezetékének megítélése szerint a tűzoltóság szervei összességében teljesítették feladatait és ezzel hozzájárultak népgazdaságunk tűzvédelmi helyzetének fejlődéséhez.

Az elkövetkező évek során az alapvető élok nem változnak. Erre figyelemmel atározta meg a BM TOP és ennek alapján az állami tűzoltóság valamennyi területi szerve az MSZMP XII. kongresszusa határozatában foglaltak végrehajtására vonatkozó feladatokat. Szükséges azonban, hogy azok gyakorlati megvalósítása egységes szemlélettel, a legfontosabb épgazdasági és belügyi célkitűzések ismeretében történjen.

Az irányító munka hatékonyságának javítása érdekében az elmúlt öt év során központi állami vezetés, a Belügyminisztérium párt- és szakmai vezetése, valamint az országos parancsnokság folyamatosan figyelemmel kísérte a tűz elleni édekezésről és a tűzoltóságról szóló alapvető jogszabályok érvényesülését, a tűzvédelem és a tűzoltóság irányításának rendszerét.

Ebben az időszakban alakult ki — az alapvető jogszabályokban foglaltak végrehajtásaként — az állami tűzoltóság területi szervei tanácsai irányításának gyakorlata. A tapasztalatok összegzését követően Honvédelmi Bizottság 1978-ban úgy értekelte a tűzoltóság irányítását, hogy abban döntő szervezeti változásokra nincs szükség.

A további előbbre lépés feltételeiként a központi irányítás elemeinek erősítését, az állami tűzoltóparancsnokok jogállásának, valamint a tanácsai szervek, tisztségelők és vezetők irányítási feladatainak gyértelmű meghatározását jelölte meg. Ennek megfelelően kiszélesedett a belügyminiszter és a felettes tűzoltóparancsnokok közvetlen utasítási jogköre és irányv tartalmazza a tűzoltósággal kapcsolatos tanácsai feladatkörök ellátásának egységes rendjét.

Az utóbbi három évben a hatáskörök pontosabbá tételével, a megfelelő szerve-

Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok vitaindítója

zeti keretek kialakításával, valamint a kedvező gyakorlati tapasztalatok széles körű hasznosításával a tűzvédelem és a tűzoltóság irányításában részt vevő szervek irányító munkája minden szinten tartalmasabbá, egységesebbé vált.

A társadalmi és a gazdasági fejlődéssel összhangban folyamatosan sor került a tűzvédelemre és a tűzoltóságra vonatkozó jogszabályok és egyéb rendelkezések korszerűsítésére.

Abból kiindulva, hogy az élet és testi épség tűztől való megóvása változatlanul alapvető feladat, a tűzvédelmi követelmények enyhítésére és az ésszerű kockázatvállalásra — figyelembe véve a népgazdaság teherbíró képességét meg a gazdaságosság és a takarékoság szempontjait — a vagyonvédelemben adódtak lehetőségek.

Több éves előkészítő munka eredményeként a 3/1980. (VIII. 30.) és a 4/1980. (XI. 25.) BM számú rendeletekben megfogalmazott elvek és tételes rendelkezések rögzítik a tűzvédelemre és a tűzoltóság feladataira, szervezetre, működésére és irányítására vonatkozó szabályokat. Az említett jogszabályok az élet- és vagyonvédelmi követelményeket korszerűen, a takarékoság, a gazdaságosság fokozottabb szem előtt tartásával határozzák meg.

Parancsnokságunk irányító munkájának szerves részét képezi a tűzoltóság működésének, valamint a minisztériumok és országos hatáskörű szervek meg a tanácsai szervek tűzvédelmi tevékenységének ellenőrzése és figyelemmel kísérése.

Az ellenőrzések tapasztalatai alapján több intézkedés vált szükségessé. Így pl. az elmúlt évben a fővárosban tartott ellenőrzés rendkívül nyugtalanítónak értékelte a középmagas épületekből álló új lakótelepek tűzvédelmi helyzetét. A tapasztalatokról tájékoztattuk a Fővárosi Tanács elnökét, ugyanakkor a fővárosi tűzoltó-parancsnokság utasítást kapott az új lakótelepek átfogó ellenőrzésére. Hasonló intézkedést kellett kezdeményezni a Paksi Atomerőmű építésénél tapasztalt tűzvédelmi hiányosságok felszámolására is.

Az állami tűzoltóság területi szerveinek irányítása egységesebb lett. Ebben jelentős szerepe van a BM TOP, valamint az MTTH és a tanácsai szervek közötti kap-

csolatok erősödésének, folyamatosá válásának. A tanácsok rendszeresen figyelemmel kísérik és értékelik az irányításuk alá tartozó tűzoltóságok tevékenységét. Általános gyakorlattá vált, hogy tanácsai ciklusonként a testületek megtárgyalják a terület tűzvédelmi helyzetét.

Fokozódott a különböző szintű pártszerveknek a tűzoltósággal kapcsolatos irányító, segítő tevékenysége. Testületi üléseken számos alkalommal foglalkoztak tűzvédelmi témával és a tűzoltóság munkájával. Így például az MSZMP BM PB Végrehajtó Bizottsága múlt év decemberi ülésén a BM TOP személyi állománya körében végzett parancsnoki nevelőmunka tapasztalatait értékelte. Igen értékes iránymutatást adtak a pártszervezetek a tűzoltóság számára az MSZMP XII. kongresszusára való felkészüléshez, a kongresszusi határozat megismeréséhez és értelmezéséhez.

Parancsnokságunk vezetése az elmúlt öt éves időszakban számos intézkedést tett, illetőleg kezdeményezett az irányítás szervezeti kereteinek korszerűsítésére. Mind a BM TOP-on, mind az állami tűzoltóság területi szerveinél több alkalommal került sor szervezeti korszerűsítésre.

A VEZETŐI, IRÁNYÍTÓ MUNKA színvonalának továbbfejlesztése érdekében a következő főbb feladatokat határozta meg a beszámoló:

1. Az előrehaladás változatlanul fontos feltétele a tűzvédelmi tevékenység politikai tartalmának fejlesztése. Arra kell törekedni, hogy a tűzoltóság szervei munkájuk során gyorsabban, rugalmasabban alkalmazkodjanak a politikai, társadalmi és gazdasági élet változásaiból eredő feladatokhoz.

2. A tűzvédelmi feladatok ellátása során a jövőben is megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a szocialista törvényesség erősítésére, a jogszabályok rendelkezéseinek megtartására és megtartatására.

3. A társadalmi és a gazdasági fejlődéssel összhangban folyamatosan felül kell vizsgálni a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló jogszabályokat, szabványokat, rendelkezéseket és iránymutatásokat. Csökkenteni szükséges a szabályozások számát, a párhuzamosságot, az ún. túlszabályozást kerülni kell és megszüntetni az ellentmondó szabályozásokat.

4. Javuljon az ellenőrző munka segítő és feltáró jellege. A különféle ellenőrzési formák egységes rendszerbe foglalásával meg kell szüntetni a párhuzamosságot és az átfedéseket. Az alsóbb szintű tűzoltóparancsnokságok ellenőrzése során vizsgálni kell az irányító tanácsai szervek tevékenységét, a terület tűzvédelmi helyzetét is. Nagyobb figyelmet kell fordítani az ellenőrzésekkor tapasztalt helyes gyakorlat általános hasznosítására.

5. Fejlesztetni és korszerűsíteni kell a tűzvédelem és a tűzoltóság információs rendszerét. Fontos követelmény, hogy az információs és tájékoztatási rendszer a párt- és állami vezetés, a Belügyminisztérium vezetése, illetőleg az általános irányítást végző tanácsai szervek részére megfelelő alappal szolgáljon a döntésekhez. A szükséges mértékben csökkenteni kell az írásos anyagok számát.

6. A tűzoltóság tevékenysége központi irányításának erősítése érdekében tovább kell mélyíteni a kapcsolatokat a tanácsai szervekkel. Válgjék egységesebbé az általános irányítás, a tanácsai szervek több és sokoldalúbb tájékoztatást kapjanak a tűz-

védelemmel és a tűzoltósággal kapcsolatos központi elgondolásokról és döntésekről, ugyanakkor következetesebben számon kell kérni, hogy mit tettek e döntések végrehajtása érdekében.

Az MSZMP XI. kongresszusa fontos feladatként határozta meg a közrend és közbiztonság védelmét és a szocialista törvényesség fenntartását. Az eltelt időszakot értékelve az MSZMP XII. kongresszusa megállapította, hogy szilárd az állam- és közbiztonság, törvényes rend van az országban. Ez a megállapítás magában foglalja az ország tűzvédelmi helyzetének értékelését is. Hazánk tűzvédelme 1975 óta — követve a társadalmi, gazdasági előrehaladást — összességében fejlődött.

A TÜZVÉDELMI HELYZET kedvező alakulásában jelentős szerepe volt azoknak a kedvező szemléleti változásoknak, amelyek eredményeként a gazdasági vezetők jelentős köre munkája szervezési részének tekintve a tűzvédelemről való gondoskodást. Így számos új beruházásnál, átalakításnál, felújításnál a létesítés tűzvédelmi előírásainak végrehajtásával gondoskodtak az elvárható szintű biztonságról is. Negatívan hatott viszont, hogy a termelési érdekre, gazdaságosságra, vagy a takarékosra hivatkozva helyenként figyelmen kívül hagyták a technológiai feyelemet és a használat tűzvédelmi szabályait.

Az állami iparban kiegyensúlyozottan fejlődött a tűzvédelem. A vezetők többsége egyre inkább gondot fordít a termelési eszközök és a létrehozott értékek megőrzésére, és ennek keretében rendszeresen figyelemmel kíséri és biztosítja a tűzvédelmi előírások megtartását.

A szövetkezeti ipar tűzvédelmének fejlődése az eltelt időszakban sem érte el a kívánt mértéket. Ebben közrejátszott, hogy a létesítmények elhelyezése nem ad mindenütt lehetőséget a termelőegységek kívánt mértékű korszerűsítésére. A technológiai színvonal alacsonyabb, a munkakörülmények pedig rosszabbak, mint az állami iparban.

A tanácsi iparban az elmúlt évek során a lehetőségek keretei között javult a tűzvédelmi helyzet. A szakigazgatási szervek, valamint az állami tűzoltóság hatékony együttműködése ezen a területen is kedvezően érezette hatását. Gondot okoz azonban, hogy a kívánt anyagi, pénzügyi keretek nem állnak rendelkezésre.

A mezőgazdaságban az iparszerű termelési rendszerek, technológiák széles körű elterjedésével tovább szilárdult a tűzvédelmi helyzet. Az intenzív termelési módszerek bevezetése nyomán, valamint a termelékenységben bekövetkezett vál-

tozások hatására csökkent azoknak a termelőszövetkezeteknek a száma, ahol a tűzvédelem nincs megfelelően biztosítva. Javultak a tűzoltás feltételei (megközelítés, tűzjelzés, oltóvízellátás stb.).

A közlekedés és hírközlés tűzvédelme dinamikusan fejlődött. A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium — a BM TOP-pal közösen — megvizsgálta a tranzitraktárokat, valamint a veszélyes áruk szállításának tűzvédelmi helyzetét, és intézkedett a tapasztalt hiányosságok megszüntetéséről. A Záhony és térsége tűzvédelmének megnyugtató rendezésére irányuló erőfeszítések viszont mind ez ideig nem vezettek kellő eredményre.

A kereskedelem tűzvédelmének fejlődési tendenciáját továbbra is negatívan befolyásolja a rendelkezésre álló raktárak kis befogadókapacitása. A raktártér fogat nagymérvű bővülésére — a legutóbbi belkereskedelmi minisztériumi felmérés szerint — a jövőben sem lehet számítani. A használat tűzvédelmi szabályainak megtartását csak a tűzvédelmi szervezet munkájának hatékonyabb megszervezése szavatolja.

A köz- és lakóépületek tűzvédelmi helyzetében meghatározó jellegű azok állaga. Változatlanul gond, hogy a parkoló gépjárművek még ott is akadályozzák a lakóépületek megközelítését, ahol az út kizárólag ezt és a közlekedési gépjárművek közlekedését szolgálja. A közép- és magas épületeknél számos helyen jelentős az elmaradás az utólagos tűzvédelmi munkák elvégzésében, ugyanakkor a már beépített tűzvédelmi és biztonsági berendezések (száraz felszállóvezeték, tetőkijáró ajtó, zárt lépcsőházakban irányfény stb.) jelentős része használhatatlan. Sok az elavult, nem megfelelően karbantartott villamos berendezés. Gondot okoz a korábban épült lakóházakban a szellőzőcsatornák és egyéb épületgépészeti berendezések elhelyezésére szolgáló függőleges aknák éghető anyaggal való elkerítése. Ezek megszüntetésére — jelentős anyagi kihatásuk és a kivitelezési nehézségek miatt — csak fokozatosan nyílik lehetőség. Emellett a kereskedelem több helyen veszélyes árukat raktároz az lakóházi tárolóterekben.

A kulturális intézményekben és művelődési létesítményekben gondot okoz a szabálytalan díszlettárolás, valamint ezeknek az intézményeknek a tűzoltó-gépjárművel való megközelítése.

1976 és 1980 közötti időszakban összesen 49 508 tüzeset volt az országban. A tüzek száma az előző öt évhez képest emelkedett. Kedvező volt viszont, hogy a vizsgált időszak utolsó évében (1980-ban) az előző évekhez képest csökkent a tüzesetek száma.

Az elmúlt öt évben 1 995 320 000 forint tűzkár érte hazánkat. A kár szempontjából kiemelkedő volt az 1977-es és az 1980-as év, amikor a tűz okozta közvetlen

anyagi veszteség meghaladta a 300 millió forintot. Az öt év folyamán tűz következtében 711 személy vesztette életét és 2619-en szenvedtek különböző súlyosságú sérüléseket.

A TÜZMEGELŐZÉSI tevékenységet alapvetően meghatározta, hogy az élet- és vagyonvédelmet a gazdaságosság és takarékoság elvénél érvényre juttatásával kellett biztosítani. Ennek érdekében a tűzvédelmi előírásokat tartalmazó jogszabályok, szabványok és műszaki előírások felülvizsgálatával párhuzamosan az állami tűzoltóság szervei a hatósági jogalkalmazás során felmentéseket adtak, illetve elutasítottak engedélyeztek bizonyos tűzvédelmi rendelkezések megtartása alól.

A hatósági és szakhatósági tevékenység feladatszerű, körültekintő munkát igényel, mert a jelentős anyagi megtakarításokat eredményező engedmények megsérthetik az élet- és vagyonvédelem alapvető követelményeit.

Az állami tűzoltóság szervei hatósági jogkörükben évente mintegy 5000 személyt és 23 000 tűzvédelmi ellenőrzést tartanak. A szemlék alapján kiadott határozatok döntő többsége szakszerű, alaki, tartalmi és törvényességi szempontból megfelelő. A hatósági ellenőrzések, szemlék segítségével jól segítették a tűzvédelmi rendelkezések érvényre jutását. Ebben közrejátszott, hogy szerveinknél jobban felkészültek az ellenőrzésekre és több alkalommal is intézkedtek a visszatérő hiányosságok megszüntetésére.

Az állami tűzoltóság évente mintegy 23 000 szakhatósági eljárásban vesz részt. E tevékenység jelentős mértékben elősegítette, hogy a beruházások, rekonstrukciók és fejlesztések során alapjában végső nyeresítéssel a létesítési jellegű tűzvédelmi rendelkezéseket. Javult a tűzvédelmi hatóságok kapcsolata a társhatóságokkal, valamint a tervezőkkel, a beruházókkal és a kivitelezőkkel. Ebben közrejátszott, hogy az új tűzvédelmi szabályozások alkalmazásához segítséget nyújtottak a részükre. Ezen a területen továbbra is tesznek nyilatkozatot a tűzvédelmi feltételek kielégítéséről, s a hibák utólagos kijáratása jelentős költségnövekedéssé válhat.

Az állami nagyberuházások tűzvédelmi vonatkozású ügyeinek intézése során a tűzoltóság szervei huzamosabb ideje fő feladatuk megoldásában működnek közre. Így a Paksi Atomerőmű létesítésénél, üzembe helyezésénél, valamint Bicskei Hőerőmű és a Dunai Vízierőmű beruházásának tervezésénél és kivitelezésénél kapcsolatos feladatok végrehajtásában is.

Az állami tűzoltóság szervei évente mintegy 10 000 tűzvizsgálati eljárást folytattak le. A tűzvizsgálati tevékenységben némi előbbrelépés tapasztalható. Javultak a vizsgálati munka anyagi, technikai feltételei, és hasznos volt az e területen dolgozók szakmai felkészítése is. Jó együttműködés a rendőri szervekkel. Változatlanul gond azonban a keletkező okok bizonyítása, az ok-okozati összefüggések feltárása. E körülmények, valamint az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai szükségessé teszik a tűzvizsgálati eljárás értékelését és ennek alapján a további intézkedéseket e tevékenység hatékonyabbá tételére.

A MINISZTERIUMOK és országos hatáskörű szervek összességében eredményesen teljesítették a tűzvédelmi jogszabályokból adódó feladataikat. A végrehajtás során előrelépést tapasztalt Parancsnokságunk a tűzvédelmi irányító munka elvi és gyakorlati módszereinek alkalmazásában, az alapvető tűzvédelmi rendelkezések végrehajtásában, a tűzvédelmi szervezetek létrehozásában és a középfokú tűzvédelmi képzés szervezésében a volt Nehézipari és Kohó- és Gépipari Minisztériumnál, meg az Országos Vízügyi Hivatalnál. Ugyanakkor tapasztaltuk azt is — különösen a tűzvédelmi jogszabályok kidolgozása során —, hogy egyes tárcák (pl.: MÉM) ágazati érdekeik képviselőik figyelmen kívül hagyták a tűzvédelmi érdeket. Az elmúlt időszakban folyamatosan fejlődött a nehé-, valamint a könnyűipari ágazat meg a KPM tűzvédelmi információs és propagandamunkája és tűzvédelmi kutatótevékenysége. Nem megfelelő viszont a tűzvédelmi ellenőrzések gyakorisága az Építési és Városfejlesztési Minisztériumban és a Belkereskedelmi Minisztériumban.

A tűzvédelmi hatóságok 1400 irányító szervet és mintegy 103 000 létesítményt szerepeltetnek nyilvántartásaikban. Általános tapasztalat, hogy az irányító szervek többsége, valamint a vállalatok vezetői megfelelően foglalkoznak az irányításuk alá tartozó gazdálkodási egységek tűzvédelmével. Az állami tűzoltóság területi szervei szakigazgatási, felügyeleti tevékenységük során folyamatosan figyelemmel kísérik és segítik az irányító szervek, vállalatok tűzvédelmi tevékenységét. A felügyeleti munka eredményeként javult az irányító szervek tűzvédelmi tevékenysége, erősödött a vállalatok tűzvédelmi helyzete.

A TÜZMEGELŐZÉSI TEVÉKENYSÉG továbbfejlesztése céljából:

1. Úgy kell megállapítani a tűzvédelmi hatósági előírásokat és a szakhatósági állásfoglalásokat, hogy azok az életvédelem követelményeit kielégítve feleljenek meg a takarékoság és a gazdaságosság szempontjainak.

2. A hatósági eljárás során gyorsítani szükséges az ügyintézés, ki kell szűrni a még fellelhető felesleges, bürokratikus elemeket.

3. Szerveink fokozzák a tűzvédelmi tájékoztató-felvilágosító és propagandamunkát annak érdekében, hogy az állampolgárok jobban ismerjék és tartsák meg a tűzvédelmi előírásokat. Különös figyelmet kell fordítani a gyermekek tűzvédelmi nevelésére, valamint a lakóházakkal kapcsolatos tűzvédelmi szabályok tudatosítására.

4. A tűzvédelmi jogpropaganda középpontjába az új tűzvédelmi jogszabályokat és elsődlegesen az Országos Tűzvédelmi Szabályzat rendelkezéseinek megismertetését kell állítani. Ennek érdekében figyelemmel kell kísérni és segíteni szükséges a társhatóságok, valamint a tervezők, beruházók és kivitelezők kapcsolatos tevékenységét.

5. Szilárdítani kell a tűzvédelmi fegyelmet, érvényt kell szerezni a tűzvédelmi jogszabályok, szabványok és rendelkezések előírásainak s az egyéb hatósági intézkedéseknek. Következtesen kell eljárni a tűzvédelmi rendelkezések megsértésével szemben. Ennek érdekében hatékonyabbá szükséges tenni az együttműködést a rendőri és a tanácsai szervekkel.

A tűzoltóság az elmúlt öt esztendőben is teljesítette a tűz- és káresetek felszámolásával kapcsolatos feladatait, és ennek során a beavatkozásainak gyorsasága, szakszerűsége és eredményessége megfelelt az általános elvárásoknak. A beérkezett tűzjelzéseket kellő gondossággal értékelték, a riasztások elrendelésekor döntő többségben ténylegesen a szükséges erőket és eszközöket vették számításba.

A tűzoltóság tevékenységét kedvezően befolyásolta, hogy növekedett a gyors tűzjelzések száma. Döntő többségükben egyúttal szakszerűek is voltak, és lehetővé tették, hogy a riasztás során a szükséges erőket és eszközöket vonultassák ki. Gondot okoz viszont, hogy a tűzjelzések lehetősége csak a telefonhálózatok bővülésével arányos mértékben javult, e tekintetben változatlanul lassú a fejlődés a kisebb településeken, a külterületeken meg az új lakótelepeken.

A tűzoltóságok fegyelmelzetten, normáidőn belül hajtják végre a riasztásokat. Helyes gyakorlat, hogy csökkent a jelzések elrendelt I. fokozatok aránya a II-es fokozatok javára, mivel ez elősegítette a gyors és hatékony beavatkozást. Ugyanakkor még mindig elég jelentős az ún. lépcsőzetes riasztások száma is.

A tűzoltóságok az esetek többségében a riasztástól számítva 10 percen belül érkeznek a helyszínre. Ebben jelentős szerepe van annak is, hogy a riasztási és segítségnyújtási tervek általában naprakészek. A tűz- és a káresetek felszámolása általánosan jónak minősíthető.

AZ ELMÚLT ÖT ÉVBEN több kiemelkedő nagyságú tüzeset fordult elő.

A közvetlen életveszély és esetenként a tömegkatasztrófa lehetősége miatt különös figyelmet kellett fordítani a lakóháztüzek, s közülük is a középmagas épületekben keletkezett tüzek gyors felszámolására. Az állomány szakszerű felkészítésével sikerült elérni, hogy a beavatkozások hatékonyabbá váltak. A megfelelő riasztási fokozatok megválasztása és a körültekintő felderítés eredményeként az esetek többségében megakadályozhatták a gyors tüzterjedést. Változatlanul gond azonban a vízkár, amelynek megelőzésére jobban törekedni kell a jövőben. Az általánosan szakszerű beavatkozások mellett előfordultak olyanok is, amikor nem eléggé alapos felderítés vagy vízszerszési és vízszállítási nehézségek és az irányítás bizonyos mérvű szervezetlensége nehezítette a hatékonyabb kárelhárítást.

A tüzesetek mellett, elsősorban a közúti járműforgalom rohamos növekedésének kísérő jelenségeként, nagymértékben emelkedett azoknak a baleseteknek a száma, ahol a kár felszámolásában az állami tűzoltóság egységeinek részt kellett venniük.

(Az elmúlt évek egyik legjelentősebb közlekedési tömegszereplésénél, a Boráros téri HEV-végállomáson a tűzoltóságok kiemelkedő munkát végeztek.) A beavatkozások eredményességét negatívan befolyásolja azonban, hogy nem minden esetben állnak rendelkezésre a baleseteknél hatékony beavatkozást nyújtó szakfelszerelések.

A tűzoltóság alapvető feladata az is, hogy közreműködjön az elemi csapások elhárításában is. Így az elmúlt év során kiemelkedő jelentőségű volt a Körös-vidéki árvízvédelmi munkálatokban való részvétel, ahol valamennyi tűzoltóegység elismerésre méltó tevékenységet végzett.

A tűzoltási és kárelhárítási tevékenység színvonalának emelkedéséhez hozzájárult a központi irányítási elemeknek — így elsősorban a közvetlen utasítás adásának — a helyes és szakszerű alkalmazása is.

A tűzoltási tevékenység helyszíni ellenőrzésével lehetővé vált a megfelelő tapasztalatok levonása, szükség szerint a tűzoltóság tevékenységének segítése és esetenként a tűzoltás vezetésének átvétele.

A tűzoltóság eredményes működésének alapvető feltétele a megfelelő jelentősszolgálat és ügyeleti rendszer. Az elmúlt időszakban itt is előbbre lépésről adhatunk számot, mert az e területen dolgozók megfelelő gyakorlati és elméleti ismerettel rendelkeznek, és időben megteszik a szükséges intézkedéseket. Esetenként azonban előfordul, hogy késedelmesen vagy hiányosan tájékoztatják a felsőbb parancsnokságokat.

A TÜZOLTÁSI és kárelhárítási tevékenység hatékonyságának fokozása érdekében:

1. A parancsnokok következetesebben éljenek a közvetlen irányítási eszközeivel, a parancsok és utasítások hatékonyabb alkalmazásával, a célirányosabb szervezéssel és az ellenőrzések megalapozottá tételével.

2. Tovább kell javítani a tűzoltóságok egymás közti, valamint a társszervekkel való együttműködését.

3. A tüzesetek értékelésénél elemezni kell a vízkárok keletkezési okait és csökkenésük lehetőségeit. Fokozott figyelmet kell fordítani a kombinált oltási módok, a meglévő szakfelszerelések hatékonyabb alkalmazására, az állomány ez irányú felkészítésére.

A parancsnokok a káder- és személyzeti munka végzése során az elmúlt időszakban messzemenően figyelembe vették az MSZMP XI. kongresszusa határozatában foglaltakat, valamint az MSZMP KB 1978. április 19—20-i határozatát, amely szerint az új káderek kiválasztásával és nevelésével való céltudatos foglalkozás valamennyi parancsnokságon alapvető feladat.

Ladványi Károly rendőr vezérőrnagy, miniszterhelyettes felszólalása

A káderekkel történő foglalkozás különösen az elmúlt két évben vált hatékonyabbá. Megtörtént a képesítési követelmények rögzítése, valamint a kádertartályok tervszerű kiválasztását, nevelését és nyilvántartását szolgáló egyéni káderutánpótlási és nevelési tervek összeállítását.

E jelentős munkák végrehajtása során szélesedett a személyzeti és kádermunka demokratizmusa, fokozódott emberközpontúsága.

Ugyanakkor felszínre kerültek azok a fogyatékoságok is, amelyek kiküszöbölésére hatékony intézkedéseket kell tenni az elkövetkezendő időszakban, így pl. a képesítési követelmények következetesebb érvényesítését, a szakmai képzés egymásra épültségének megvalósítását, a kádertartályok nagyobb számú és gyorsabb képzését. Változatlanul több éve gondot jelent az állami tűzoltóság területi szerveinél tapasztalható létszámihiány, mivel egyre inkább stabilizálódik, sőt több megyében és a fővárosban lassú ütemben növekszik.

A tűzoltóság szakmai képzésében az elmúlt évek jelentős fejlődési folyamatot nyitottak meg. A Honvédelmi Bizottság döntése értelmében megkezdődött a hazai felsőfokú tűzvédelmiüzemtechnikus-képzés az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán. Az elmúlt évben pedig megkezdődtek a BM Tűzoltókiképző Központ létesítésével összefüggő munkálatok. Megfelelő hangsúlyt kapott a szakmai továbbképzés szervezése is. Az állami tűzoltóság személyi állományának erkölcsi, fegyelmi helyzete jónak értékelhető.

A KÁDER- ÉS SZEMÉLYZETI MUNKA. valamint a tűzoltóság hatékonyabb szakmai felkészítése érdekében:

1. Erősíteni szükséges a kádermunkát, a vezetők utánpótlásának, cseréjének végrehajtásában, a vezetés folyamatosságának biztosításában, a fiatalok funkcióba állításakor az iskoláztatás tervezésében és végrehajtásában.

2. Tovább kell fejleszteni a kádermunka demokratikus vonásait. Biztosítani szük-

séges, hogy a káderkiválasztás szélesebb körből történjen, a parancsnokok a személyi döntésekkor és a minősítések elkészítésekor jobban ismerjék meg és hasznosítsák a közvetlen munkatársak véleményét, maradéktalanul valósuljon meg a párt-, a KISZ- és a szakszervezet hatáskörének, véleményezési jogkörének érvényesítése.

3. A személyi állomány folyamatos utánpótlása tervszerű intézkedésekkel valósuljon meg. A felvételek és a kinevezések során következetesen érvényesíteni kell a képesítési követelményeket. El kell érni, hogy a középtávú tervidőszak végére a beiskolázásra kötelezettek lehetőleg befejezzék tanulmányaikat.

4. Ki kell alakítani a képzés differenciált, egymásra épített, de ugyanakkor komplex rendszerét, beleértve az intézményesített vezetőképzést is. Törekedni kell arra, hogy a szakmai képzés és továbbképzés jobban szolgálja a gyakorlati feladatokat ellátását.

Az állami tűzoltóság anyagi-technikai ellátottságának színvonala az elmúlt években mérsékelten fejlődött. A tűz- és káresetek felszámolása általában megoldható a rendelkezésre álló technikával. A folyamatos működéshez, a fenntartáshoz, a személyi és dologi kiadások teljesítéséhez a pénzügyi és anyagi feltételek megfelelőek voltak. Ugyanakkor nem csökkentek a gondok a tűzoltóság elhelyezését szolgáló létesítmények beruházásaival és bővítésével kapcsolatban. A fejlesztési elképzelések összeállításakor messzemenően figyelembe vették a népgazdaság teherbíró képességét, és így a reális igények tervezése is mérsékeltabb volt, azonban ezeket sem sikerült maradéktalanul teljesíteni.

A Honvédelmi Bizottság, abból kiindulva, hogy hatékony tűzvédelem csak korszerű technikával biztosítható, három ízben is foglalkozott az állami tűzoltóság anyagi-technikai ellátottságával és határozatot hozott a tűzvédelmi és a tűzoltószakszervezetek gyártásának és forgalmazásának javításáról.

Az V. ötéves tervidőszakra tervezett laktanyaépítések részben a beruházások előkészítésében tapasztalt hiányosságok, részben az anyagi fedezet nagyarányú elvonása miatt nem valósultak meg a tervezett mértékben.

Kedvezőbb a helyzet a szakszervezetekkel való ellátottság tekintetében. Itt a beszerzések megközelítően a tervezett elképzelések szerint valósultak meg. Ennek eredményeként a tűzoltóság gépjárműállományának 63%-a ma már 7 évnél fiatalabb gyártású.

Jelentősen javította a tűzoltóság hírforgalmát, hogy az ütemezés szerint befejeződött az ötéves tervidőszakra előirányzott URH-rádiórekonstrukció.

A szakszervezetek műszaki állapota általában megfelel a követelményeknek, azonban a karbantartás és a javítás nem minden vonatkozásban megnyugtató. Gondot okoz, hogy a központi javítóüzem alapterület és felszereltség tekintetében elmaradt az állami tűzoltóság járműparkjának fejlesztésével járó fokozottabb javítási, karbantartási követelményektől.

A KORSZERŰ TÜZMEGELŐZÉS és a hatékonyabb tűzoltás elméleti feltétele a tudományos igényű kutatómunka. A

BM TOP az elmúlt tervidőszak során folyamatosan végezte a minisztériumok és országos hatáskörű szervek kapcsolatos tevékenységének koordinálását és irányítását.

Javultak a kutatómunka személyi és tárgyi feltételei. Az eszköz- és műszerbeszerzések kedvezőbb helyzetet teremtettek. Ugyanakkor a jelentkező igények továbbra is megkövetelték a külső kutatói kapacitások még fokozottabb felhasználását. A kutatóintézetekkel és egyetemekkel való folyamatos együttműködés több közös vizsgálatban, kísérletben realizálódott.

A BM TOP-on folyó tudományos kutatómunka keretében kidolgozásra került a nemzetközileg elismert és publikált tűzvizsgálati módszerek adaptálására vonatkozó tanulmány. Elkészült több speciális tűzoltó-gépjármű és más szakszervezetek prototípusa, illetve „0” sorozata. Az elmúlt időszak során jelentős kísérleteket végzett a BM TOP a különféle hazai, illetőleg külföldi oltóanyagok vizsgálatával és használatába állításával kapcsolatban.

A tűzvédelmi kutatómunka jövőbeni hatékonyabb irányítása érdekében a BM TOP kiadta azoknak a tűzvédelmi kutatást igénylő feladatoknak a témajegyzékeit, amelyeket a VI. ötéves tervidőszakban célszerű végrehajtani.

A TÜZOLTÓSÁG működési feltételei biztosítása és fejlesztése, tevékenységének tudományos megalapozottsága érdekében:

1. Javítani kell a beruházási, valamint a költségvetési keretek felhasználását. A rendelkezésre álló lehetőségek között elsősorban az alaptevékenységet szolgáló beruházásokat, fejlesztéseket kell előnyben részesíteni. A tervezett beruházások megvalósítása során hatékonyabban kell együttműködni az illetékes tárcákkal és tanácsi szervekkel. Fokozott figyelemmel kell kísérni a laktanya-beruházások és felújítások előkészítését, tervezését és kivitelezését. Az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani az elhelyezést biztosító létesítmények, szakszervezetek karbantartására és felújítására.

2. Folyamatosan ellenőrizni kell a takarékosági rendelkezések megtartását, felelősen kell tárnai a belső tartalékokat, a takarékosági lehetőségeket.

3. Törekedni kell arra, hogy a kutatási eredmények közvetlenebbül segítsék a tűzvédelmi feladatok megoldását. Szorgalmazni kell a hazai gyártású tűzvédelmi automatikák kifejlesztését, valamint az égéskésleltető anyagok korszerű minőségvizsgálatát. A tűzoltástechnikai eszközök felszerelések és oltóanyagok fejlesztésénél nagyobb hangsúlyra kell törekedni az igények és a lehetőségek között.

4. Fokozni kell a tűzvédelmi kutatómunkát végző külső szervek ez irányú tevékenységének összehangolását, ki kell nyitni a párhuzamos kutatásokat, a eszközöket és az anyagi lehetőségeket elsősorban a tervidőszakra meghatározott tűzvédelmi kutatási célok megvalósítására kell koncentrálni.

A TÜZVÉDELEM társadalmi feladatának teljesítésében változatlanul jelentős szerepet játszik az önkéntes segítőknek. Az önkéntes és a vállalati tűzoltóságok többsége folyamatosan tevékenykedik.

Megelőző tűzvédelmi tevékenységük során működési területükön rendszeres e

önörzést tartanak. Ellátják a szükséges szesz-
 nti ügyeleti szolgálatot. Fontos szerepet
 játszanak be környezetükben a tűzvédel-
 mi feladatok tudatosításában, a tűzoltó-
 ág tevékenységének népszerűsítésében.
 Űzoltási és kárelhárítási munkájuk so-
 án a gyors, szakszerű és széles körű hely-
 mereten alapuló beavatkozásoknak szá-
 nos esetben meghatározó szerepük volt a
 z továbbterjedésének megakadályozásá-
 n és eloltásában.

Az önkéntes tűzoltók létszáma 1980-ban
 3 000 volt. Vagyis 1976-hoz képest mint-
 gy 6000-rel csökkent. Ez az önkéntes-
 űzoltó-egyesületek átszervezéséből adódik,
 zomban a meglévő létszám még így is je-
 ntős mértékben meghaladja a jogsza-
 ályban előírtat. Nem történt lényegesebb
 áltozás a mintegy 50 000 főt számláló
 állalati tűzoltóság létszámában. Örvende-
 es viszont, hogy a tűzvédelem önkéntes
 egítői körében növekszik a fiatalok szá-
 a. A mintegy 25 000 úttörő-, úttörőgárdis-
 a, ifjúsági és Ifjú Gárda-tűzoltó jelentős
 ázása a tűzvédelemnek.

Kiemelkedő eseménye volt az elmúlt
 vnek a belügyi munka önkéntes segítői-
 nek II. országos értekezletére való fel-
 részlés, amelyben első ízben vettek részt
 a tűzvédelem társadalmi segítői. A külön-
 öző szintű tanácskozások és az idén ja-
 uárban megtartott országos értekezlet ta-
 másztalatai egyértelműen bizonyították,
 hogy a közrend, a közbiztonság és a tűz-
 védelem biztosításában szilárd társadalmi
 alapokra lehet támaszkodni.

A TŰZVÉDELEM társadalmi jellegének erősítése érdekében:

1. A jövőben is szükséges kérni és igé-
 nyelni az önkéntes segítőket, a társadalmi
 szervezeteket és a lakosság mind szélesebb
 rétegeinek támogatását, és nagy figyelem-
 nel kell foglalkozni az együttműködési
 lehetőségek bővítésével.

2. Hatékonyabb eszközökkel kell támo-
 gatni a tűzvédelem önkéntes segítőinek
 tevékenységét. Szervezettebb irányítással
 el kell érni, hogy az önkéntes és a vállalati
 tűzoltóság fokozottabb mértékben ve-
 gyen ki részét környezetének tűzvédelméből.

3. A társadalmi segítőket mozgalmának
 övöbeni fejlesztése érdekében növelni
 kell a fiatalok körében végzett felvilágo-
 sító és propagandamunkát. El kell érni,
 hogy a fiatalok mind nagyobb számban
 vegyenek részt a tűzvédelem társadalmi
 szervezeteiben. Ennek érdekében fokozott
 figyelmet kell fordítani az úttörő- és az
 ifjúsági tűzoltók, valamint a tűzoltó-szak-
 alegységek nevelésére, szervezésére, hiva-
 sítástudatuk erősítésére.

A XII. KONGRESSZUS határozataiból
 a tűzoltóságra háruló feladatok végrehaj-
 tása a tűzoltóság valamennyi szervétől
 szervezetről, következetes munkát igényel. A
 célkitűzések elérése minden tűzoltótól
 megkívánja a kongresszus határozatainak
 egységes értelmezését, a cselekvő egyetér-
 tést a feladatok megoldásában és azt, hogy
 a személyi állomány odaadón munkál-
 sodjon ennek érdekében.

★

A tanácskozáson felszólalt: *dr. Búzás Huba*, a Veszprém megyei Tanács vb igaz-
 gatási osztályának vezetője, *Ficsór Sándor*
 ú. ezds., a fővárosi tűzoltóság parancsno-
 sa, *dr. Szokoló Gyula*, a Bács-Kiskun me-
 gyei Tanács igazgatási osztályának vezető-
 je, *dr. Rohács Gyula*, a Borsod-Abaúj-
 Zemplén megyei Tanács igazgatási osztá-

lyának vezetője, *Kosteleczky Sándor* t.ú.
 ezds., a Baranya megyei és *Márton Pál* t.ú.
 alez., a Tolna megyei tűzoltóság parancs-
 noka.

A hozzászólók a maguk területére is ér-
 vényesnek, reálisnak értékelték a beszám-
 olót s az abban meghatározott középtá-
 vú feladatokat. Jelentést tettek területük
 tűzvédelmi helyzetéről és az ezzel össze-
 függő további tennivalókról.

Ladvánszky Károly belügyminiszter-he-
 lyettes a miniszter elvtárs és a Belügymi-
 nisztérium vezetésének nevében üdvözölte
 a tanácskozás résztvevőit, külön megkö-
 szönte a pártszervek titkárait, az igaz-
 gatási osztályok vezetőinek, hogy elfogad-
 ták a meghívást erre a fontos értekezletre.

Előrebocsátotta, hogy az írásos beszámó-
 ló politikailag és szakmailag helyesen ér-
 tékeli a végzett munkát és az előttünk ál-
 ló feladatokat. A Belügyminisztérium veze-
 tése pozitívan minősíti az állami, önkéntes
 és vállalati tűzoltóság több éves tevékeny-
 ségét. Alapvetően jó színvonalú az ország-
 ban folyó megelőző és mentő tűzvédelmi
 munka. Az ország tűzbiztonsága szerves
 része az állam- és közbiztonságnak, ennek
 helyzete pedig befolyásoló tényezője bel-
 politikánknak. A tűzvédelmi munka irá-
 nyítása ezért minden szinten politikai te-
 vékenység is.

A területi párt- és tanácsi szervek egy-
 re jobban segítik az állami és önkéntes
 tűzoltóságokat. A tanácsok mindinkább
 gazdái területük tűzvédelmi munkájának.
 Rendszeresen beszámoltatják és ellenőrzik
 a tűzoltóságokat, javult az irányító tevé-
 kenységük is. Kiemelte, hogy a BM Tűzol-
 tóság Országos Parancsnokság irányító
 munkája is számottevően fejlődött az utó-
 bi időszakban. Nincs alapvető vitás kérdés
 a BM TOP és a tanácsi szervek között.

Kiemelten foglalkozott a gyújtogatások-
 kal, mivel azok kedvezőtlenül befolyásol-
 ják a közbiztonságot, jóllehet döntő többsé-
 gében nem politikai célzattól, hanem
 családi okokból, bosszúból vagy elmebete-
 gek követték el őket. A gyújtogatások, va-
 lamint a kiemelten nagy kárral járó sú-
 lyos veszélyhelyzetet előidéző tüzesetek za-
 varják az ország nyugalmát, az állam- és
 közbiztonságot — mondotta. A gyújtogató-
 sok és a jelentős kárral járó tüzesetek
 vizsgálatakor az eddigieknél nagyobb gon-
 dot kell fordítani a felálló személy kilété-
 nek megállapítására. Javítani kell a tűz-
 vizsgálati munka színvonalát.

A továbbiakban a beszámoló megállapí-
 tásaival egybeértve hangsúlyozta, hogy a
 beruházásoknál — figyelemmel a gazda-
 sági körülményekre —, a követelmények
 megszakítások a tűzoltóságnak el kell
 mennie az ésszerűség határáig, de csak ad-
 dig! Ésszerű kockázatot a vagyónvédelem
 terén lehet vállalni, de az élet és a testi
 épség nem veszélyeztethető. Erre az új jog-
 szabályok megadják a lehetőséget.

Felszólalása további részében a közel-
 múlt kiemelkedő eseményét, a belügyi
 munkát segítő önkéntesek tanácskozássoro-
 zatának jelentőségét méltatta. Hasznosnak
 minősítette, hogy több helyen e területi ér-
 tekezleteket is közösen rendezték meg, így
 lehetőség nyílt egymás munkájának jobb
 megismerésére. Az országos tanácskozáson
 kiemelkedő szerepet játszottak az önkéntes
 és vállalati tűzoltók. Első eset volt, hogy
 önkéntestűzoltó-egyesület — a tapolcai —
 Vörös Csillag Érdemrend kitüntetésben ré-
 szesült, s ennek igen kedvező volt a visszah-
 hangja.

Végezetül a beszámolóban említett gon-
 dokra reflektálva, hangsúlyozta, hogy a
 parancsnoki nevelőmunkának igen nagy a
 szerepe a létszámgyökös meg- a fluktuáció

Az MTTH részéről *dr. Liskai Lajos* osz-
 tályvezető kért szót

megszüntetésében, majd erőt, egészséget és
 további sikereket kívánt tanácskozás
 résztvevőinek, valamint a tűzoltóság egész
 személyi állományának és társadalmi segí-
 tőinek az előttük álló feladatok megoldá-
 sához.

Dr. Liskai Lajos, az MTTH osztályveze-
 tője felszólalásában hangsúlyozta, hogy a
 beszámoló felelősségteljesen mutatja be a
 helyzetet és tárja fel a meglévő hiányossá-
 gokat. Megállapította, hogy a tanácsi szer-
 vek vezetői egyre inkább ellátják tűzvé-
 delmi irányító és szervező feladatukat,
 de a tanácsok nem mindenütt tettek
 meg mindent az V. ötéves tervidőszakban
 a tűzoltóság építési, beruházási tervének
 teljesítéséért. A jelentős lemaradás első-
 sorban ennek tulajdonítható. A tűzoltó-
 gépjárművek pótlásában és fejlesztésében
 viszont lényeges előrelépés történt az el-
 múlt időszakban.

A felszólalásokat követően, az országos
 parancsnok foglalta össze az értekezleten
 elhangzottakat.

★

Az értekezlet második napirendi pontja-
 ként személyi változásokat jelentettek be.
 A belügyminiszter a Belügyminisztérium-
 ban végzett eredményes munkájának el-
 ismerése mellett 1981. március 31-i hatály-
 lyal nyugállományba helyezte *Horváth*
Sándor tűzoltó ezredest, a BM Tűzoltóság
 országos parancsnokhelyettesét, akit az
 Elnöki Tanács a Szocialista Magyarorszá-
 gért Érdemrenddel tüntetett ki ebből az
 alkalomból. A belügyminiszter-helyettes
 1981. április 1-i hatállyal országos pa-
 rancsnokhelyettesé nevezte ki *dr. Héra*
Attila tűzoltó alezredest, akit egyidejűleg
 ezredessé neveztek ki.

A Belügyminisztérium párt- és szakmai
 vezetése nevében *Ladvánszky Károly* mi-
 niszterhelyettes méltatta *Horváth Sándor*
 ezredes elvtárs életútját. Megemlékezett
 arról, hogy az állami tűzoltóság tagjai kö-
 zül elsőként részesült e magas kitüntetés-
 ben, s a Belügyminisztérium legrégebb ve-
 zető beosztású dolgozójaként vonult nyug-
 állományba.

André Béla önk. t.ú. szds., nagyközségi vb-titkár

Kilencven év becsülettel

A Belügyminisztérium önkéntes segítőinek II. országos értekezletén kimagasló munkája és eredményei elismeréseként a belügyminiszter a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatával tüntette ki a jászárokszálási önkéntestűzoltó-egyesületet.

☆

Ritka ünnepi alkalomból kerestük fel a nagyközség és az egyesület vezetőit, hogy az elmúlt évekről és arról a munkáról beszéljünk velük, mellyel tűzoltók kiérdemelték ezt a kitüntetést. Beszélgetőtársaink André Béla önk. t.ú. szds., nagyközségi vb-titkár, az egyesület elnöke, valamint Faragó Tibor önk. t.ú. szds., parancsnok.

— Egy ilyen jelentős társadalmi szerv életében — indította a beszélgetést André Béla —, ha „számadásra” kerül sor, elkerülhetetlen, hogy ne a történelmi hagyományoknál kezdjük. Tavaly ünnepeltük egyesületünk fennállásának 90. évfordulóját. Ez már önmagában jelentős szám.

Pusztító tűzvészek szomorú tanulsága és néhány lelkiismeretes iparos — köztük a mai parancsnok nagyapja — áldozatos ténykedése tette sok huzavona után lehetségessé a megalakulást. Hosszú évtizedeken keresztül azután ennek volt köszönhető, hogy községünkben és környékén a segélyhívás sohasem hangzott el hiába. A történelem folyamán sok vihart élt át egyesületünk, léte számталaszor került veszélybe; tagjainak hivatástudata, becsülete azonban rendre helyreállította megtépázott erejét. Így volt ez az első világháború után, mikor szinte a nulláról kellett újra kezdeni, de nem volt könnyű a második világégés alatt sem a helytállás.

1945 után végül egyesületünk ismét méltó helyére került, akkortól munkánk egyenletesen fejlődött. Az elsőként kaptunk gépjárműfecskendőt. Ebben az időszakban 3 db vonulóképes gépjárművel és 2 db kismotorfecskendővel rendelkezünk. E felszerelések komoly műszaki alapot szolgáltatnak a mentő tűzvédelem hathatós ellátására. Az új felszerelésekkel egyben bizalmat is kaptunk. Mindig arra törekedtünk, hogy ezt a bizalmat elméleti felkészüléssel, gyakorlati tudásunk tökéletesítésével szolgáljuk meg. Bátran állíthatom, hogy rövid idő alatt útképes csapatná fejlődött a tűzoltóságunk.

Eredményeik eléréséhez fáradtságos utat tettek meg a tűzoltók. Erről tanúskodnak azok a dokumentumok, melyek szertárunkban régmúlt idők tetteit őrzik. Serleg, oklevelek, fényképek sorakoznak, amelyek egy-egy eseményt híven örökítettek meg. Legjobban azonban az emberek, a lakosság emlékeiben élnek régebbi, közelebbi idők tettei, a tűz elleni harcuk.

Faragó Tibor parancsnok arról beszélt, hogy amióta csak az önkéntes egyesület létezik, azóta a legbarátságosabb kapcsolat fűzi őket szinte minden községbelihez.

— Való igaz — gondolkodott el —, hogy a legtöbb helyen szeretik, tisztelik az emberek értékeit önkéntes őrzőit, a tűzoltókat. Mégis úgy érezzük, bennünket sok dolog különböztet meg másoktól. Egyesületünknek mintegy 2000 pártoló tagja van, kik nemcsak erkölcsileg, hanem anyagiakban is támazsaink. Nemcsak támogatásukat, bizalmukat, szeretetüket is élvezzük. Bizonyított erre, hogy az immár 50 éve rendszeresen megrendezett tűzoltóból a legnépszerűbb esemény nálunk, s csaknem másfél ezren a vendégeink ilyenkor. Nálunk átalakult egy közmondás: ne csak a rosszban, a jóban is

Faragó Tibor önk. t.ú. szds., az egyesület parancsnoka

együtt akarjunk lenni. Munkánk értékelése során igazságtalanság volna, ha a támogatók között csak a lakosságot említenénk. Fenntartó szervünk nemcsak közvetlen műszaki és anyagi alapokkal könnyíti feladatellátásunkat. Egyre korszerűsödő tűzvédelmi tevékenységünkhöz nélkülözhetetlenül vált a modern vízellátás kiépítése. Fontos az is, hogy ma már a község minden pontját könnyen megközelíthetjük a biztonságos utakon. Mert, sajnos, időnként szükség van beavatkozásra, jóllehet 36 területfelelősnök évente kétszer is ellenőrzést tart, és igyekezünk egyre nagyobb sikerrel érvényt szerezni a tűzvédelmi előírásoknak a lakóházakban és üzemekben egyaránt. Az elmúlt 9 év alatt 554-szer kellett vonulnunk, s ebből 399-szer a saját községünkben. Felkészültségünk a záloga annak, hogy egy-egy ilyen vonuláskor gyorsan és jól avatkozunk be. A felkészülést nálunk mindenki komolyan veszi. Politikai továbbképzésünk színvonalával kiérdemeltük, hogy azt önálló pártoktatásként tartják számon. Szakmai előadásaink megbeszélés jellegűek, s hogy érdekesek is, azt a résztvevők 45—48-as. állandó létszáma tükrözi. Megható, hogy a 91 éves Pitner Laci bácsi, aki 1909 óta tűzoltó, egyszerűen hiányzott egyik összejövetelünkről sem. Tudjuk, hogy az elmélet próbája a gyakorlat. Ehhez pedig legjobban a versenyeken lehet a rutint megszerezni. Egyesületünk fennállása óta 104 versenyt vett részt. 102 első helyezést hoztunk haza. Nyolc országos versenyről érkeztünk meg a legmagasabb helyezéssel. Számos külföldi versenyen szereztünk szép elismeréseket. Egy-egy ilyen eseményről pedig nemcsak trófeákkal, hanem gyümölcsöző barátságokkal, hasznos szakmai tapasztalatokkal tértünk vissza.

Tátrai Mihály

Ifjú Gárda tűzoltó szakalegységük elsőként alakult a járásban

(Tátrai Mihály felvétele)

Ünnepélyes átadás Sopronban

Február 6-án a megye és a város párt-, állami és társadalmi szerveinek vezetői, illetve képviselői, valamint a Soproni Tervező Iroda és a Beruházási Vállalat, továbbá más gazdálkodó szervezetek vezetői és küldöttjei jelenlétében ünnepélyesen áadták át a soproni tűzoltó-laktanya új épületszárnyát.

Az eseményen részt vett **Varga Károly** tűzoltó ezredes, országos parancsnok és **Szabó Gyula** tűzoltó alezredes, megyei parancsnok is.

Az előzmények röviden a következők voltak: 1975-ben kezdődtek meg a tárgyalások a laktanya bővítéséről, a Soproni Tervező Iroda 1978-ra átdolgozott kiviteli tervei alapján 1979-ben földmunkákkal, a régi földszintes háló lebontásával és az új közművesítés elkezdésével indultak meg a munkálatok.

1980. I. negyedében a meglévő épülethez csatlakoztatva elkészült az új épületszárny UNIVÁZ szerkezetének összeállítására. A mintegy 11 millió Ft-os építkezési munkákat a Győr megyei Állami Építőipari Vállalat soproni főépítésvezetősége végezte. 1980. júniusától a soproni parancsnokság teljes személyi állománya is bekapcsolódott a munkálatokba, és dicséret illeti az építkezés alatt tanúsított példás helytállásáért.

1980. december 8-án elérkezett a bővítés — az új szárny átadásának időpontja, és a parancsnokság birtokba vehette az öt szerállásos szertárt, a tágas, napsütéses, központi fűtésű hálókat meg a modern szociális helyiségeket. Ezt követve, február 6-án kerülhetett sor az átalakított épületszárny átadására. Új irodák, tanterem,

Új épületszárnyal gazdagodott a laktanya

Varga Károly tűzoltó ezredes országos parancsnok adta át az új létesítményt

étkezdé és átépült szertárak vannak benne. A laktanyaátadás alkalmából ünnepélyesen megemlékeztünk arról, hogy idén lesz 115. évfordulója a Soproni Torna- és Tűzoltóegylet megalakulásának. 1876-ban hozták létre a 4 fős városi, hivatásos tűzoltóságot, majd 1894-ben, 1919-ben s 1928-ban jelentősebben növekedett a létszáma. Viszszatekinthettünk a helyi állami tűzoltóság tevékenységére is. A tűzoltó-laktanya történetével kapcsolatban idéztük az 1914-ben elkezdődött építkezést és azt, hogy 1928-ban készült el a 270 m² alapterületű főszertár központi fűtése, és vehették át a két tűzoltószertárt.

Az ünnepségen a megyei parancsnok elismerő okleveleket és emléklapokat adott át, majd az országos parancsnok átadta az új épületet. Vendégeink ezt követően megtekintették az újjászületett laktanyánkat és elismeréssel nyilatkoztak a látottról.

Lajtai József
tű. őrgy.
városi-járási parancsnok

A mozgássérültekért

A fegyveres erők és testületek, valamint a rendészeti szervek munkájuk során több alkalommal találkozhatnak olyan eseményekkel, amikor balesetet szenvedett személyek mozgássérültekké válnak. Ez indította a XVIII—XIX. kerületi tűzoltó-parancsnokság hivatásos személyi állományát arra, hogy a rokkantak nemzetközi éve alkalmából szerény lehetőségeihez mérten anyagi támogatást ajánljon fel a mozgássérültek részére. A mozgássérültek éve alkalmából hivatásos állományunk a termelő munkában eltöltött egynapi tevékenységének anyagi értékét ajánlja fel az említett célra. Egyben felhívjuk a területi tűzoltó-parancsnokságokat, valamint a fegyveres testületek személyi állományát, hogy csatlakozzanak kezdeményezésünkhöz.

Tájékoztatásul közöljük azok számára, akik csatlakozni kívánnak felhívásunkhoz, hogy a Mozgássérültek Országos Egyesülete kulturális és sportközpont létesítésére használja fel majd az ily módon befolyó társadalmi támogatást. A pénzüsszegeket a 232-90149-1896 MNB számlaszámra lehet befizetni.

A XVIII—XIX. kerületi tűzoltó-parancsnokság pártalapszervezete

36 óra az új laktanyáért

Ez év áprilisában vehetik birtokukba az egri tűzoltók új laktanyájukat, amely 73 milliós költséggel épült és az egyik legkorszerűbb ilyen jellegű létesítmény lesz hazánkban.

A megyei meg a városi-járási parancsnokság párt- és szakmai vezetésének felhívására a két parancsnokság állománya vállalta, hogy az SZKP XXVI. kongresszusa, felszabadulásunk 36. évfordulója és az egri tűzoltóság 106. esztendő fennállása tiszteletére szabadidőből fejenként 36 óra társadalmi munkát végez: Ennek keretében berendezik és felszerelésekkel látják el az új helyiségeket, elvégzik a szükséges szállításokat s közreműködnek új otthonuk és környéke szépítésében.

jelentő

HÁROM SZÍNHELY — NÉGY HALOTT

JANUÁR 8-ÁN 23.39 h-kor az V. kerületi Szarka u. és Veres Pálné u. sarkán lévő üzletlakásból jeleztek tüzet, a jelző szerint személyek is veszélybe kerültek.

Az elsőnek érkező V—VI—VII. kerületi raj lángokban álló helyiséget talált. Jambrik Ferdinánd őrm. irányításával gyorsan haladtak előre porlasztott sugarukkal a valósággal kemencévé vált — lomokkal zsúfolt — 5×3 m-es lakásban. Hamarosan megtalálták az egyiket. Azonnal a szabadba hozták, de a mentőorvos már csak a halál beálltát állapíthatta meg.

A rendkívül nagy hőt, valamint a lángokat és a sűrű füstöt leküzdve a helyiség legtávolabbi sarkában bukkantak a másikra. Csodával határos módon életben adhatták át a mentőknek. Előzmény: italoztak a petróleumlámpával világított helyiségben.

JANUÁR 17-ÉN 12.36 h-kor a X. kerületi Sibrik Miklós és Harmat u. kereszteződésében egy ZIL tehergépkocsi nem adta meg az elsőbbséget egy Trabantnak, melyben hárman tartózkodtak. A ZIL maga alá tiporta a pozdorjává tört személyautót, majd fölötte állt meg. Hidraulikus emelővel és kézi eszközökkel kezdték meg, majd darugém segítségével fejezték be a mentést. A Trabant utasai közül ketten, köztük egy hároméves kisleány meghaltak, a harmadik pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett.

JANUÁR 14-ÉN 14.35 h-kor a IV. kerület külső Váci útról karambolhoz kértek a segítségünket. A forgalmi dugó miatt nehezen megközelíthető helyszínen 15 perces megfeszített munkával szabadítottuk ki a roncsok közül az életveszélyesen megsérült egyik áldozatot. A másik meghalt a baleset következtében.

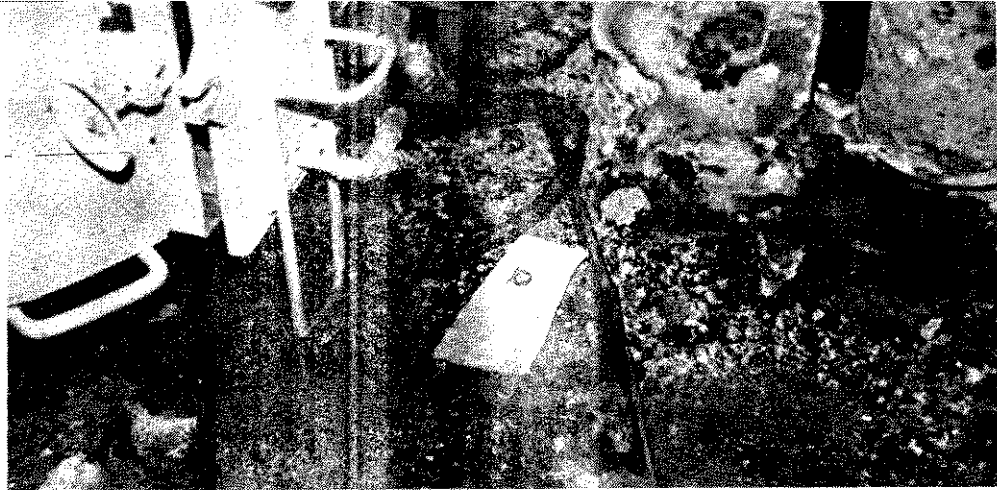
Alapos utómunkálatok

DECEMBER 27-ÉN 20.12 h-kor a XV. kerületi Mosolygó Antal u. 6. sz. házából olajkályhatüzet jeleztek. A földszintes, 2×3 m-es udvari lakást lángokban találtuk, a lángnyelvek már a ereszt nyaldosták. Tartályról szerelt „nedvesített” porlasztott sugárral perc alatt lokalizáltuk a tüzet. A gondos és szakszerű utómunkálatok közben egy nyolcszattyorban (két egészséges burgonya között) egy gondosan karbantartott TT—65-ös kézfegyvert láttunk szétszerelve. Ezzel kapcsolatosan az illetékes rendőri szervek vizsgálatot indítottak. A tüzet az okozta, hogy ittas személy szerelte, majd működtette szabályalanul az olajkályhát.

Nyitva hagyta a gázcsapot

FEBRUÁR 7-ÉN 20.58 h-kor a XIII. kerület, Kassák Lajos u. 10-ből jelezték, hogy V. emeleten robbanás történt és tűz is kitört. Helyszínre érkezésüknélkor a kők már több vödör vízzel lokalizálták a tüzet és az első és másodfokú égési sérülést szenvedett személyt is kimentették. A vizsgálat megállapította, hogy az időskorú lakos mielőtt több órára eltávozott lakásából, nyitva felejtette a gáztűzhely ún. vasalótárlakozó csapját, és ezen a gáz mindaddig folyt, amíg haza nem érkezett. A villanykapcsoló szikrájától az elegy felrobant, a légnyomás valamennyi ablakot kinyitotta, és a konyha meg a szoba közötti válaszfalat is kidöntötte.

A meghibásodott OTR—71 tip. olajtűzelésű berendezés

A helyszín Sándorfalva, a Magyar—Lengyel Barátság Mgtsz állattenyésztési telepe. Az 1. sz. „Bábolna” típusú csibenevelőben Kertész Dezsőné a néhány napja érkezett 20 000 db naposcsibét eteti. Az időpont január 10-e, néhány perccel éjjel 2 óra után. A vödörből hamar az önetetőbe került a táp, s az asszony a csibenevelőből az épület előterébe megy, hogy újabb adag tápot vigyen az apróságoknak. Amikor az előtérbe ért, s az innen nyíló kazánházba pillantott, a rémlettől szihete földbe gyökerezett a lába.

A csibenevelőt fűtő 2 db OTR—71 típusú kazán egyike lángokban állt. Szerencsére gyorsan fölfogta, hogy mi történt.

A 2. sz. csibenevelőben dolgozó munkatársaihoz futott segítséget kérni, majd szólt a portásnak, hogy jelezze a tüzet. A munkatársak közben 1 db 12 kg-os porral oltóval kísérelték meg a beavatkozást, de a területen ekkor már heves és nagy kiterjedésű tűz volt. A szegedi parancsnokság híradóügyeletén 02.29-kor rögzítették a tűzjelzést. A szolgálatparancsnok — a helyszín ismeretében — azonnal II-es kiemelt riasztást rendelt el. Vonulás közben a kárhelytől mintegy 8 km-re már láthatók voltak a lángok, ezért

a vonulóegység parancsnoka újabb két különleges gépjárművet riasztott. A teljes riasztás végrehajtása után 2 egységtől összesen 33 fővel 4 gépjárművecskendő és 4 különleges gépjármű érkezett a helyszínre.

A kárhely lesújtó látványt nyújtott. Teljes terjedelmében égett a 85×12 m-es könnyűszerkezetes épület. A tűz veszélyeztette az épülettől kb. 5 m távolságra levő 2 db 4500 literes olajtároló tartályt. A tűzoltásvezető 6 db E sugarat szereltetett, a tüzelőolaj-tároló védelméről is gondoskodott.

A tüzet 04.06-ra sikerült megfékezni. Nehezítette a beavatkozást, hogy távolsági vízszállítás vált szükségessé.

A tűzvizsgálat fényt derített arra, hogy mi okozta a tűz gyors terjedését, az épület teljes kiegésztését. A tűz az OTR—71 típusú kazán termoventillátoránál alakult ki, a biztonsági úszó fennakadt, nem zárta le a beömlőnyílást. Az égőtérben túlfolyás következtében felgyülemlt az olaj. Az összegyűlt olaj elgázosodott, s a berendezés „berobbant”. Ennek hatására láng és égő olaj csapódott ki a tüzelőolaj pajzsánál. A tűz hatására a dróttal rögzített olajbetápláló gumitömítő elégett, illetve leesett, s így a napitartályban levő mintegy 100 l fűtőolaj szifolyt. Az olajfolyást az is elősegítette, hogy a hőre záródó szelep az intenzív tűzterhelés hatására sem zárt. Az olvadóbetétnem zárt ki tökéletesen, és a zárórugó sem zárta a szeleptányért. A csibenevelőben levő nagy mennyiségű alomszalma és az épület hungarocell hőszigetelése is nagymértékben elősegítette a tűzterjedést. A tüzeset során elpusztult a 20 000 db naposcsibe és megsemmisült az épület is. A kár megközelíti az 500 000 Ft-ot.

A vizsgálat kapcsán fölötté elgondolkodtató, hogy a hőhatásra záró szelep működésképtelenné bizonyult. Ez arról árulkodik, hogy az OTR—71 típusú olajtűzelő berendezés adagolója szennyeződés hatására meghibásodhat, túlfolyás jöhet létre, így célszerű gondoskodni az állandó felügyeletéről.

Ez a tűz számárhatólag a sándorfalvi térszervezetek számára is tanulságul szolgál, s fokozott figyelmet fordítanak az olajtűzelésű berendezések karbantartására, s arra alkalmas személyekkel megoldják az állandó felügyeletüket.

Írta: Szöllősi Sándor Fotó: Borka András
tű. hdgy. tű. ftörm.

Megszegték a technológiai előírást

DECEMBER 15-ÉN 11.32 h-kor a IX. kerület, Soroksári út 150. sz. ÉPTEK-létesítményben egy 150×150 m-es épülő csarnoképület tetőszigetelése közben (a megengedettnél hosszabb ideig működötték egy helyben az olvasztógépek) tűz keletkezett, s kb. 400 m² területet borítottak a lángok. A kárhelyhez közeledve II-es riasztást rendeltem el, hiszen az építke-

zési területekre jellemző helyszín fogadott bennünket (megközelíthetlenség, vízszerszési helyek hiánya, eltorlaszolósa).

A nehézségek ellenére a tüzet a jelzéstől számított 28. percen 5 E sugarral lefeketítettük, a 32. percen pedig eloltottuk.

Írta: Bélteczky József Fotó: Oroszi József
tű. fhdgy. tű. örm.

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlén és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (20–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban szíveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.

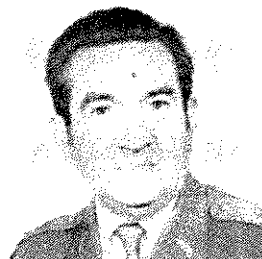
Fábián Sándor műszaki osztályvezető

Telefon: 200-557, 409-590, 409-735

Irányítószám: 1388, Pf. 99.

(x)

HALOTTAINK

GORDOS BÉLA
ny. tű. alez.
1929—1981

Tragikus hirtelenséggel elhunyt a Nógrád megyei tűzoltó-parancsnokság nyugdíjas parancsnokhelyettese. 1950 óta teljesített tűzoltói szolgálatot, 1971-től parancsnokhelyettesi beosztásban. Munkáját mindig pontosan, fegyelmezetten és nagy szakmai tudással végezte. 1949-től volt a párt tagja.

Munkatársai mély részvétellel, a tesület halottjának kijáró tiszteletadás-sal búcsúztak tőle.

SÜTŐ FERENC
tű. zls.
1931—1981

Tragikus hirtelenséggel elhunyt a Vas megyei tűzoltó-parancsnokság ügyeletese.

1951-ben került az állami tűzoltóság állományába. Komárom megyében, majd Vas megyében több felelős beosztásban látott el szolgálatot.

Munkáját mindig odaadóan végezte, törekedett az eredményre vezető, új módszerek bevezetésére. A fiatalokat személyes példamutatásával is a hivatásszeretetre, a kötelesek pontos teljesítésére nevelte.

NÉMETH BALÁZS
önk. tű. szds.
1930—1981

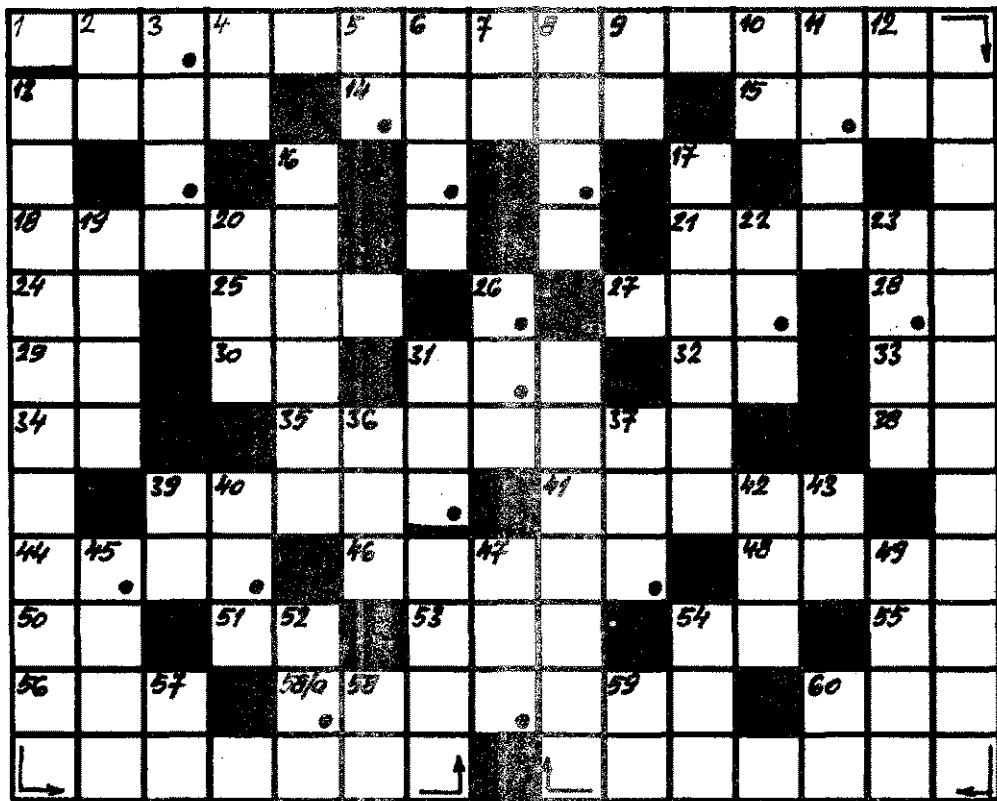
A békésszentandrás önkéntestűzoltó-egyesület parancsnoka súlyos betegség következtében elhunyt. 1950 óta teljesített önkéntes tűzoltói szolgálatot. 1966-tól volt az egyesület parancsnoka.

Példás, hivatásszerető ténykedésért községében őszintén tisztelték és becsülték.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

REJTLŐRŐ

1. ADJON VÁLASZT ERRE A KÉRDÉSRE (folyt.: függ. 13.). 13. Akár. 14. Más. 15. Éleszt. 18. Kupac. 21. Baromfi. 24. Azok. 25. Több, mint kellene. 27. Eltérő. 28. Liba azonos hangzói. 29. Do, re társa. 30. Szovjet folyó. 31. Harangoznak. 32. Vés. 33. Azonosak. 34. Páratlan kedd! 35. A kerítés. 38. Géza Vilmos. 39. Van, aki a jég hátán is. 41. Máshova. 44. Alul. 46. Kellemetlen. 48. Kutya teszi. 50. Margarinmárka azonos hangzói. 51. Sírás. 53. Sürgető kérdőszó. 54. Lisztjelző. 55. A-val művészeti alkotás. 56. Csomópont. 58/a. Hullám lehet ilyen. 60. Gépkocsitípus.

2. Azonosak. 3. Bizonyos fajta állatok. 4. Az IBUSZ is ez. 5. Magad. 6. Lét. 7. Nem egészen stabil! 8. Sasfajta. 9. r! 10. Más-salhangzó. 11. Nem áll ereszt alatt. 12. Valamennyien. 13. A VÍZSZINTES 1. FOLYTATÁSA. 16. Pakk. 17. Bárki. 19. Nehezen megy. 20. Kapa társa. 22. Nálunk nem bánnyászák (névelővel). 23. Régi „vesztőhely”. 26. Gondol. 31. Nóta. 36. Éjjel dolgozik. 37. Japán pénz (vissza). 39. Katonák zubbonyán olvasható. 40. Dunántúli sport-

egylet. 42. Rejt. 43. Majdnem egy. 45. Férfinév. 47. D-vel német égtáj. 49. Törekszik. 52. Fás betűi. 54. Azonosak. 57. Bizonyos gépkocsikon olvasható. 58. Indíték. 59. Páratlan zöld, páros szél. 60. Valahova vezet.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1. és folytatása.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót, a kérdésre adott választ.

A megfejtők között könyvtulványokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1981. május 15.

K. I.

A harmadik számban megjelent kereszt-rejtvény megfejtése: „A” és „B” TŰZVESZÉLYESSÉGI OSZTÁLYBA TARTOZÓ HELYSÉGEKBE EZ A SZELLŐZTETŐBERENDEZÉS NEM ALKALMAZHATÓ.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: RECIRKULÁCIÓS.

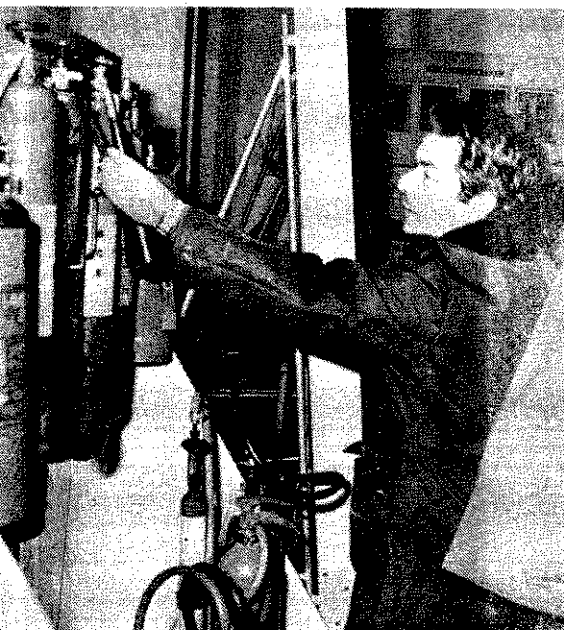
Könyvtulványt nyertek:

Kovács László, Ajka; dr. Kőhegyi László, Budapest; Nagy József, Pécs; Pető János, Budapest; Solymosi László, Budapest; Varga László, Kaposvár.

A nyerményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság sajtóosztó
Szerkeszti a szerkesztő bizottság.
Főszerkesztő: SOLTÉSZ TAMÁS tűzoltó főhadnagy.

SZERKESZTŐSÉG: Budapest VI., Izabella u. 62-64. TELEFON: 320-300.
Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felolvasó kiadó: VARGA KÁROLY. Előfizetési díj egy évre 42,- Ft. Számolatszám: 235-90 151-1108
81.2543/2-04 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v. t. Vágó Sándorné vezérigazgató. Levélcím: 1903 Bp. Pf.: 314

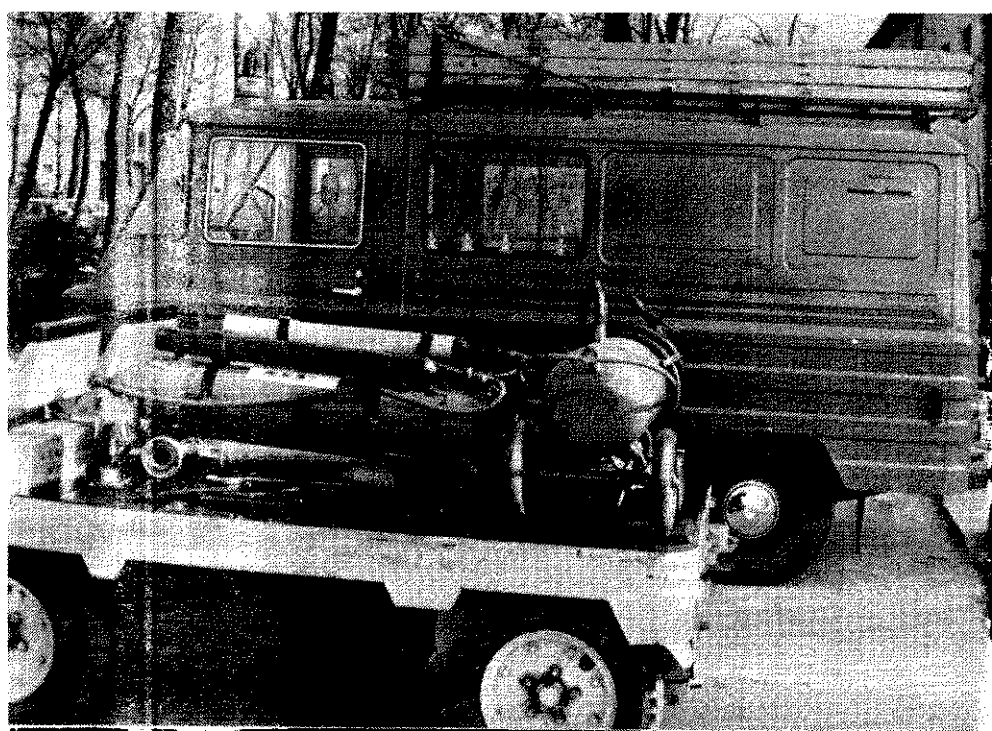
MEGNYITÁSA A TŰZVÉDELMI SZERVEZÉS MUNKÁJÁRÓL

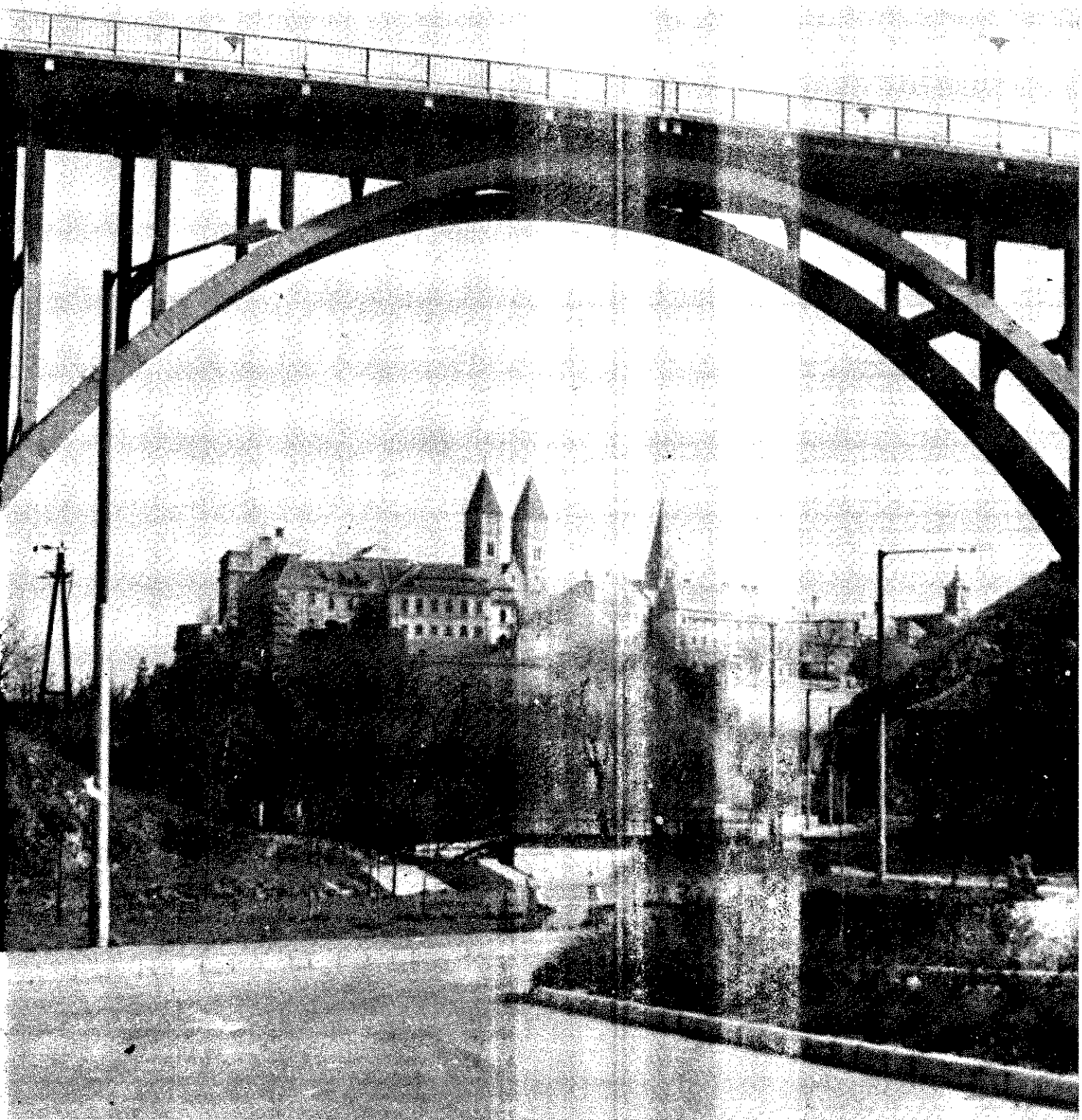
rendeztek február végén a Finommechanikai Vállalat budapesti központi gyárában.

A vállalat tűzvédelmi szervezetének életéről, a vállalati tűzoltók munkájáról, eredményeiről szóló tablókkal, tárgyakkal, tűzoltó felszerelésekkel több hétig ismerkedhetnek a dolgozók.

A kiállítást Kovács Sándor általános szervezési főosztályvezető nyitotta meg. Az ünnepélyes alkalomra eljöttek a fővárosi és a X. kerületi tűzoltó-parancsnokság képviselői is. A vendégeket és a szép számban összegyűlt érdeklődőket Kocsispéter Antal, a vállalat tűzvédelmi vezetője kalauzolta végig a látóvalók között.

TÁTRAI MIHÁLY
képriportja

Eszprém megyei gyezetek

szállításunk a 14–17. oldalon

**A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata**

Az elmúlt hetekben, hónapokban igencsak megelégnünk az élet a gyakorlótereken, a laktanyáudvarokon s a tűzoltószertárak környékén. A pontos adatokat még nem ismerjük, de így is egészen biztos, hogy ezúttal is több tízezerre tehető azoknak a száma, akik a XI. országos tűzoltóverseny döntőjébe vezető út első akadályának leküzdésére készültek.

Mire ez a lapszámunk eljut olvasóinkhoz, már jó néhány helyen eldőlt, hogy itt kik lettek a továbbjutók, május 24-én pedig a zánkai úttörővárosban a legifjabbak kategóriájának bajnokait köszönhetjük.

A tűzoltóversenyeknek hazánkban is régi és dicső hagyományai vannak. S ha lebonyolításuk formája, valamint a versenyszámok és ezek értékelése gyakran módosultak is az elmúlt évtizedekben, a fő cél változatlanul a mentő tűzvédelmi feladatok sikeres megoldásához szükséges készségek fejlesztése maradt.

Az erőt, gyorsaságot, ügyességet és leleményességet egyaránt próbára tevő tűzoltóversenyekre való felkészülésnek is vitathatatlanul nagy szerepe volt, van és lesz az állami, önkéntes és vállalati tűzoltók számos beavatkozásának sikerében.

A hatvanas évektől kezdve jelentősen bővültek nemzetközi kapcsolataink. Rendszeressé váltak a szocialista országok állami tűzoltóságainak találkozói, legjobb önkéntes és vállalati csapataink pedig lehetőséget kaptak rá, hogy összemérjék felkészültségüket más országok fiaival és lányával. Jogos igény volt, hogy a hazai versenyek programja minél jobban igazodjon a nemzetközi találkozók követelményeihez is.

Az Almásfüzitőn rendezett legutóbbi országos döntőt követően is az említett célok jegyében néhány vonatkozásban módosult a versenyszabályzat.

Ezek közül a legjelentősebb, hogy az önkéntes és vállalati rajoknak ún. vizes szerelést kell végrehajtaniuk kismotorfecskendőjükről, s ezzel a beavatkozáshoz szükséges technikai eszközök szakszerű kezelése is alapfeltétele lett a sikeres szereplésnek.

Az elmúlt években tartott I. és II. kategóriájú versenyek egyértelműen bizonyították ennek célszerűségét, s egyúttal a korábbinál jobb lehetőséget adtak a teljesítmények reális értékelésére.

A tűzoltóversenyeken való részvétel a felszabadulás után tömegmozgalommá vált hazánkban. Ebből a szempontból is igen öröndetes az Úttörő- és Ifjú Gárda-szakalegységek létrejötte, s hogy a résztvevők száma is indokolja: az úttörő-tűzoltók versenyeit évek óta külön program keretében bonyolítják le.

Minden bizonnyal további lendületet ad az ifjú nemzedék tűzvédelmi munkájának az idei programsorozat két jelentős eseménye: az IG tűzoltó-tisztségviselők meg az úttörő-tűzoltók szaktábor.

Az augusztus 21-22-én sorra kerülő országos tűzoltóverseny és -bemutató résztvevőit Szolnok városa látja vendégül.

A megyei bajnokoknak július 3-5-e között Szombathelyen, július 10-12-e között Hajdúszoboszlón, július 31-e és augusztus 2. között Szekszárdon, augusztus 7-9-én pedig Szarvason kell megmérkőzniük a döntőbe jutásért. Az IG-szakalegységek tisztségviselői augusztus 14-20-án Nyíregyházán a XI. országos IG-szemlén adhatnak ízelítőt tűzvédelmi ismereteikből.

Mint minden küzdelemsorozatnak, az idei négyfokozatú találkozónak is szükségszerűen nemcsak továbbjutói, hanem kiesői is lesznek. Vesztesei azonban aligha, ha mindenki, aki pályára lép ezekben a hónapokban, átérzi, hogy a részvétel mikéntje nem kevésbé fontos az eredményél, és az vezérli a felkészülésben, hogy a tőle elvárható legjobb teljesítményt nyújtsa.

S ha valamennyi versenyző legjobb képessége szerint küzd és fegyelmzett magatartásával mutat példát, akkor nemcsak a tűzoltóságot, hanem a tűzvédelem társadalmi ügyé válásának nemes gondolatát is méltóképpen népszerűsíti majd szűkebb patriája és az egész ország nyilvánossága előtt is.

Ezúton is sok sikert kívánunk nekik, és mindazoknak, akik közreműködnek a programsorozat lebonyolításában.

Március 27-én tartották az Országos Rendőr-főkapitányság KISZ-bizottságához tartozó alapszervezetek küldöttgyűlését. A tanácskozáson értékelték az elmúlt mozgalmi évben végzett munkát. Eredményes tevékenysége elismeréseként a BM TOP KISZ-alapszervezete KISZ KB dicsérető oklevelet kapott. Egyéni elismerésben részesültek az alapszervezet tagjai közül Sötér Lászlóné, Cserhádi Tibor és Bleszty János. A küldöttgyűlés résztvevői ezután Sólyom Zoltán személyében új bizottsági titkárt, Papp Jánosné és Szedlák József személyében pedig többek között új bizottsági tagokat választottak.

A műszaki szabályozás új elvei és a tűz elleni védekezés címmel szervezett előadást a közelmúltban a Technika Házában a GTÉ Központi Tűzbiztonsági Műszaki Bizottsága. Az érdeklődők számára Kovács Károly, az ÉMI tudományos osztályvezetője és Szalontai Imre tű. alez. adott tájékoztatást.

A „Budapestért” kitüntető zászlót a főváros tanácsának végrehajtó bizottsága azoknak a kollektíváknak adományozza, amelyek a főváros fejlődése érdekében kiemelkedő társadalmi munkát végeznek

Hazánk felszabadulásának 36. évfordulója alkalmából adta át Gyulai Gusztáv, a XX. kerületi Tanács elnöke a BM Tűzoltóság Központi Zenekarának az elismerést. Hosszú évek óta nem múlik el ugyanis Pesterzsébeten ünnep a Tűzoltózenekar részvétele nélkül. A XX. kerületiek mellett a III. kerülettel alakult ki ilyen rendszeres kapcsolatuk, de ma már a főváros más részeiben is jól ismerik zenekarukat. Vasárnap délelőttöként a főváros múzeumaiban muzikálnak. Évek óta fellépnek a művelődési házakban. Saját kezdeményezésű volt a Hilton-udvari, s ma már hagyományos a margitszigeti Thermál-szállóban rendezett hangversenyük is.

Idői tervükben a vidéki turnék mellett ismeretterjesztő zenés műsorok bemutatása szerepel fővárosunk kerületeiben.

Március 25-én a József Attila Úttörőházban értékelték a budapesti IX. kerületben levő üzemek, vállalatok, szervezetek, intézmények tűzvédelmi helyzetét és határozták meg az ezzel kapcsolatos feladatokat. Az értekezleten gazdasági és tűzvédelmi vezetők, előadók vettek részt.

A megjelenteket Varga József tű. fhdgy., IX. kerületi parancsnokhelyettes köszöntötte, majd Mezei József tű. fhdgy., parancsnok szóban egészítette ki a kerület tűzvédelmi helyzetéről szóló, máig előre kiküldött írásos beszámolót.

Ezután a tűzvédelem területén kiemelkedő munkát végző gazdasági vezetők és tűzvédelmi dolgozók jutalmazására került sor.

Kedves színfoltja volt a tanácskozásnak, amikor Csizmadia Emília dr., a kerületi tanács vb-titkára nagy értékű társadalmi munkája elismeréseként „Budapestért” zászlót adományozott a tűzoltó-parancsnokság állományának.

E társadalmi munka legjelentősebb része két gyermekintézmény, egy bölcsőde és egy óvoda patronálásából, a tanácsai választások lebonyolításában nyújtott segítségből, valamint különböző építkezéseken, parkosításokban való aktív részvételből tevődik össze.

A tanácskozás második felét a tennivalók közös megvitatása zárta.

Az évforduló alkalmából rendezett ünnepségen az I. kerületi Kocsiuszko utcai zenei általános iskolások kedves műsorral köszöntötték az I–II–XII. kerületi tűzoltó-parancsnokság személyi állományát. Köszönetüket tolmácsolták a tűzoltóknak mindazért, amit évek óta tesznek, hogy a bölcsődékben, óvodákban és iskolákban szép környezetben játszhassanak, illetve tanulhassanak a gyerekek.

B. Tóth Sándorné I. kerületi tanácselnök a tűzoltóközösség munkáját méltató szavak kíséretében adta át Mikus Tibor tű. tőr.-nek, a parancsnokság KISZ-titkárának a „Budapestért” zászlót. A tanácselnök szavaiból idézünk: „Kerületünk tűzoltói nemcsak mentik épületeinket, hanem szabad idejünkben újat is alkotnak. Teszik mindezt tiszta szívből, önként.”

A kerületi tűzoltó-parancsnokság ünnepségén részt vett és a kerületi tanács elismeréséhez gratulált Ficsor Sándor tű. ezds., fővárosi tűzoltóparancsnok, valamint az I. és a II. kerületi rendőrkapitányság képviselői is.

Sz. Lovász-Tátrai

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság április 8-án értékelte a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek 1980. évi tűzvédelmi irányító munkáját. Az értekezleten megjelent és felszólalt **Ladvánszky Károly** rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes is.

Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok vitaindítójaival kezdődött a tanácskozás.

Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok tartott vitaindítót

A minisztériumok és országos hatáskörű szervek 1980. évi tűzvédelmi irányító munkájáról és a népgazdaság tűzvédelmi helyzetéről szóló írásos tájékoztató, a következőket tartalmazta:

A Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa kiemelt feladatként jellemezte a tervfeladatok teljesítését, az ipar és termékszerkezet korszerűsítését, az anyag és energia takarékos felhasználását, a munkafegyelmessé és a termelés szervezésének folyamatos fejlesztését. Mindez egyértelműen a tűzvédelmi munkafeladatok arányos növekedését is jelenti. Fő feladat továbbra is a tüzesetek megelőzése, a gazdaságosabb tűzvédelmi módszerek, eszközök alkalmazása, a tűz- és káresetek gyors és eredményes felszámolása. A jövőben is fokozott követelmény a tűz elleni védekezés módszereinek, eszközeinek tudományos megalapozottsága.

A múlt évi tanácskozáson — az elért eredmények megállapítása mellett — részletesen szó esett azokról a gondokról, hiányosságokról, amelyek a tűzvédelmi munka végzése során számos tárca területén megtalálhatók. Ezek figyelembevételével határozták meg a főbb tennivalókat is.

Megállapítható, hogy a minisztériumok és országos hatáskörű szervek 1980-ban összességében teljesítették a párt- és kormányhatározatokból, jogszabályokból adódó tűzvédelmi feladataikat. Intézkedéseik eredményeként fejlődött a tűzvédelmi munka és színvonalasabb lett az irányítása.

A tapasztalt fejlődés ellenére sem mondhatják el azonban, hogy a tűzvédelmi tevékenység hibamentes. A múlt évben is számos nagy kárral járó tüzesetet idézett elő a gondatlanság, valamint a fegyelmezetlenség. A javulás ellenére továbbra sem a kívánt ütemű még az előrelépés az állampolgári fegyelmesség megszilárdításában, az ellenőrző munka feltáró jellegének erősítésében, a tűzvédelmi propagandában, valamint a tűzvédelmi képzésben.

A tűzvédelmi helyzet tárcánként, illetve szervenként eltérő szervezethez és színvonalbeli különbségeket is mutat.

TÜZVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA — SZABÁLYOZÁSI TEVÉKENYSÉG

A minisztériumok és országos hatáskörű szervek többsége 1980-ban is hatékonyan irányította a felügyelete alá tartozó szervek tűzvédelmi tevékenységét.

A Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzat átdolgozása, módosítása a tárcák jelentős részénél vontatottan halad. Szükségesnek tartjuk e munka meggyorsítását, különös tekintettel arra, hogy az új tűzvédelmi jogszabályok már hatályba léptek.

A minisztériumok és országos hatáskörű szervek egy része a korábbi gyakorlatnak megfelelően a múlt év során is szabályozások, állásfoglalások, felhívások és intézkedések kiadásával segítette a felügyelete alá tartozó szerveknek a tűzvédelmi feladatok ellátását. Így:

— A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium a VI. ötéves tervidőszakra vonatkozóan irányelvet adott ki az irányítási munka egységesítésére. Többek között foglalkozott a metró és a konténer-telefonközpontok tűzvédelmével, a tűzvédelmi automatikák karbantartásával, a tűzvédelmi oktatás rendjének korszerűsítésével, a tüzmelegelőzési propaganda továbbfejlesztésével. Az Országos Parancsnoksággal együttműködve megkezdte a közúti katasztrófaelhárító rendszer kifejlesztését, és kiadták a jégeső-elhárító rakétákkal kapcsolatos U1981. BM—KPM együttes utasítást is.

— Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium kiadta az Országos Építésügyi Szabályzatot, amely számos tűzvédelmi vonatkozású előírást tartalmaz (pl. az építmények tűztávolságát, a kémények és a lépcsőházak tűzvédelmi követelményeit stb.).

— A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium — a mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályokra vonatkozó — ágazati irányelvet adott ki a megyei tanácsok részére a Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzat módosításához.

ELLENŐRZÉSEK — BESZÁMOLTATÁSOK — ÉRTEKEZLETEK

A minisztériumok és országos hatáskörű szervek — a felügyeletük alá tartozó vállalatok és szervek beszámoltatása alapján — évente rendszeresen értékeli a tűzvédelmi feladatok ellátását és a tárca, illet-

ve ágazatuk tűzvédelmi helyzetét. Az erről szóló írásos tájékoztatót megküldik az Országos Parancsnokságnak is. Legkövetkezetesebb a beszámoltatás a Közlekedés- és Postaügyi, a Belkereskedelmi meg az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumnál. A BM TOP-nak megküldött tájékoztatók egy része elemző értékelést tartalmaz, az elért eredmények mellett rámutat a hiányosságokra is.

Az országos értékelés megfelelő elvégzéséhez, a szükséges következtetések levonásához megfelelő segítséget nyújtott a Belkereskedelmi Minisztérium, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium és a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium.

A kiadott szabályozások, illetőleg tárcaintézkedések mellett az irányító munkában — az elmúlt év során is — jelentős szerepet tölthettek be a különböző szintű értekezletek, beszámoltatások és ellenőrzések.

A múlt évben összesen 14 minisztérium és országos hatáskörű szerv tartott országos értekezletet a felügyelete alá tartozó szervek, vállalatok tűzvédelmi vezetői, főfelügyelői és felügyelői részére, ezek többségén az Országos Parancsnokság is képviseltette magát. A tárcák egy részé egyidejűleg szakmai továbbképzést is tartott.

Az értekezletek összességében jól segítettek a tűzvédelmi rendelkezések hatékonyabb érvényesülését. Célszerű volna ha a jövőben minden minisztérium és országos hatáskörű szerv élne ezzel a lehetőséggel.

A tárcák többsége 1980-ban is végrehajtotta a tervezett ellenőrzési feladatait Komplex, utó- és céllenőrzéseken vizsgálták szerveiknél a tűzvédelmi szervek munkáját és a tűzvédelmi helyzet alakulását. Az ellenőrzések elsősorban a tűzvédelmi szervezeti és működési szabályzatokban foglaltak végrehajtására terjedtek ki. Az ellenőrzésekről készült jelentések alapján a tárcák többsége megfelelően intézkedett a hiányosságok megszüntetéséről.

INFORMÁCIÓS TEVÉKENYSÉG, TÁJÉKOZTATÁS, PROPAGANDA

Az ország tűzvédelmének további szilárdítása, valamint az irányítási feladatok eredményes ellátása feltételezi az információs munka fejlesztését, az információk gyors feldolgozását, hasznosítását a tűzvédelmet és tűzoltóságot érintő döntésekben. Mindezek megvalósulása érdekében az Országos Parancsnokság és a szakminisztériumok, országos hatáskörű szervek között biztosítani kell — a kölcsönös igényeket is kielégítő — információcserét.

E feladatok megoldásánál az elmúlt évben is érték el eredményeket, ezt a tevékenységet azonban a jövőben is tovább kell bővíteni, fejleszteni.

A gondot továbbra is az jelenti, hogy információs döntően a tűzvédelmi jogszabályokban meghatározott esetekre korlátozódik, és kevésbé terjed ki a tárcák által tűzvédelmi témákban kiadott, megjelentetett anyagokra. Örvendetes tény viszont, hogy az elmúlt időszakban csök-

... a párhuzamos adatgyűjtés. A lakosság, illetve a dolgozók tűzvédelmi felvilágosítását, a tüzek megelőzését szolgáló propagandatevékenység az anyagi lehetőségek szabta határok között javult, ha nem is az elvárható és kívánt mértékben. Az országban 4341 esetben került sor tűzvédelmi film vetítésére, a nézők száma meghaladta az 506 ezret. Tűzvédelemmel összefüggő kérdésekről 2642-szer tartottak előadást hatóságaink, a hallgatók száma mintegy 185 ezer volt. 49 esetben szervezték a tűzvédelmi hatóságok tűzvédelmi kiállításokat, melyeknek mintegy ezer látogatójuk volt. A más társadalmi szervezetekkel közösen szervezett kiállításokat csaknem 40 ezren látogatták meg. Eredetesen javult a vállalatok által szervezett tűzvédelmi kiállítások száma is. 1990 tűzvédelmi vetélkedőt rendeztek 56 ország részvételével. Több megyében szervezték a tűzvédelmi hetet, illetve hónapot.

Az elmúlt években több szakminisztériumnál kezdeményezte a BM TOP az országok sajátosságainak megfelelő tűzvédelmi propagandafilm készítését. Ennek eredményeként a MEM felügyelete alá tartozó Gabonatársulat elkészítette a "Tüzek elleni védekezésről" szóló zsinnes film első részét. Ugyancsak 1981-ben a MEM "Erdők tűz elleni védelme" címmel zsinnes film készítését tervezi.

VÁLLALATOK TÜZVÉDELMI HELYZETE

A tűzvédelmi utasítások, tűzriadótervek a tűzveszélyességi osztályba sorolások többségének tartalma, szerkezete megfelel az előírásoknak. Számos vállalatnál azonban nem módosítják a tűzvédelmi utasításokat az új szabályozásoknak, szabványelőírásoknak megfelelően.

Az elmúlt években az Országos Parancsnokság által végzett vizsgálatok tapasztalatai azt mutatják, hogy az időszakos tűzvédelmi felülvizsgálatokkal (pl. a veszélyes folyadékot tartalmazó tartályok, gáz- és villámvédelmi berendezések, oltókészülékek és felszerelések, kémények ellenőrzése) kapcsolatban fordul elő legtöbbször hiányosság, amelyek feltétlenül megszüntetendők. A vállalatok egy része nem fordít kellő gondot az alkalmazszerű veszélyes tevékenység engedélyezésére, engedélyek alkalmasságára, a tűzvédelmi előírások megtartásának ellenőrzésére.

A vállalatok döntő többsége kellően gondoskodott a tűzjelzés lehetőségéről, az ötvizellatásról, a szükséges tűzoltókészülékekről és felszerelésekről. Helyenként azonban mulasztások tapasztalhatók ezekben a kapcsolatokban. A Fejér megyei Állami Építőipari Vállalatnál például tűzvédelmi szabályozás és hatósági szemle nélkül üzemeltettek létesítményt, technológiát és berendezést. Két esetben is csak a tűzvédelmi hatóság intézkedésére hárította el a közvetlen tűzveszélyt. A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalatnál olyan anyagokat is alkalmaznak, amelyekre nincs ÉMI-minősítésük.

A vizsgálatok során feltárt jellemző további szabálytalanságok:

— A vállalatok egy része nem tartja be az előírt szilárd anyagok tárolására vonatkozó előírásokat, ebből következik, hogy leszükkítik, illetve eltorlaszolják a menekülési utakat.

— Számos helyen a tűzveszélyes folyadékok és festékanyagok tárolása nem felel meg a vonatkozó előírásoknak.

— Több vállalatnál szabálytalanul tárolják a gázpalackokat, pl. hiányzik a szükséges távtávolság, nem kielégítő a tárolólétesítmények tűzállósági fokozata, a palackok nincsenek gáznemenként (éghető és égést tápláló) elkülönítve, és megfelelően rögzítve.

— Sok létesítményben nem gondoskodtak a villamos berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálatáról, illetőleg az ezek során feltárt szabálytalanságok megszüntetéséről.

— Nem kevés vállalatnál nem megfelelő a tűzvédelmi felszerelések állapota.

A SZAKVIZSGÁTTATÁSOK HELYZETE

Az irányító szervek és vállalatok munkájában továbbra is nagy jelentőségű feladat a tűzvédelmi szakvizsgáztatás. A felkészülés során szerzett tűzvédelmi ismereteket az érintett dolgozók nagy része megfelelően hasznosítja a gyakorlatban. A tárcák, valamint a vállalatok és irányító szervek többsége 1974 óta folyamatosan és eredményesen hajtotta végre az ezzel kapcsolatos feladatokat. Jelentős segítséget nyújtottak a tűzvédelmi szakvizsgáztatáshoz az állami tűzoltóság szervei is. A legnagyobb elmaradást a Belkereskedelmi Minisztériumnál tapasztaltuk. Az ágazatban csak 1980-ban kezdték el a szakvizsgáztatást.

A TÜZVÉDELMI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE

Az irányító szerveknél, vállalatoknál 195 tűzvédelmi műszaki tanács működik, tagjainak száma 1459. Eltérően az előző évitől, számuk 16-tal, létszámuk 228-cal növekedett. Tovább erősödött az a jó tendencia, hogy a funkciókat felsőfokú műszaki képzettségű szakemberekkel töltik be.

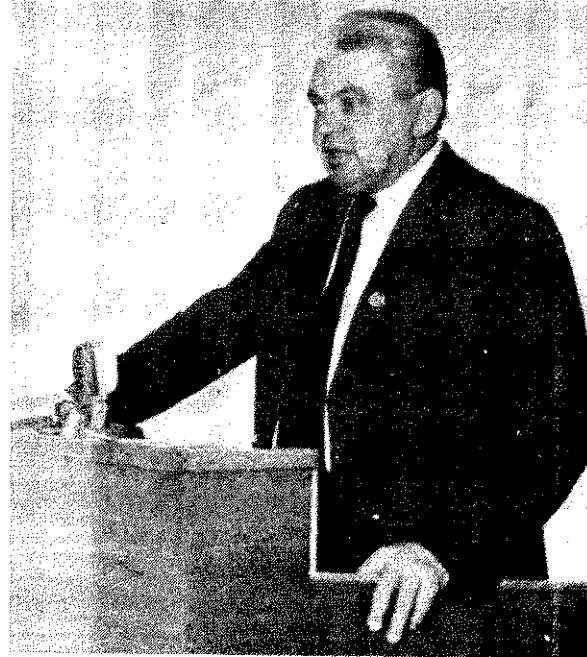
A vállalatoknál, vállalati egységeknél 30 281 fővel működő 6103 tűzvédelmi bizottság, többségük hatékony segítséget nyújt a gazdasági vezetésnek tűzvédelmi kötelezettségei teljesítéséhez.

A tűzvédelmi vezetők, főelőadók, előadók egyre növekvő szakértelemmel, többségük kellő szorgalommal látja el feladatait. Létszámuk 9156 fő, az előző évihez viszonyítva 130 fővel csökkent. A rész munkakörű tűzvédelmi főelőadók, előadók eredményesebb tevékenységét sok helyen az egyéb feladatokkal való túlzott megterhelésük hátráltatja.

A vállalatoknál, vállalati egységeknél több tízezer tűzvédelmi megbízott működik. Számuk fokozatosan növekszik, többségük megfelelően látja el feladatait. Számos helyen azonban formális a munkájuk.

A tűzvédelmi képzést nyújtó tanfolyamok szervezésével továbbra sem lehetünk megelégedve. A középfokú tűzvédelmi tanfolyamok szervezésével ugyan nincs különösebb gond, de mint azt a statisztika is mutatja, az alapfokú és tűzvédelmi megbízotti képzéssel annál inkább akad, s ezen feltétlenül változtatni kell a közeljövőben.

Az elmúlt évek kapcsolatos helyzetértékelő értekezletein kiemelten foglalkozott az Országos Parancsnokság a tárcák által kiadott tűzvédelmi szakirodalommal, segédletekkel, szakanyagokkal. Úgy látjuk, talán e tekintetben legnagyobb a fejlődés. Szinte nem is tudnánk említeni minisztériumot, országos hatáskörű szervezet, amely nem adott volna ilyen tárgyú szakanyagot.

Az értekezlet munkájában részt vett és felszólalt Ladvánszky Károly miniszterhelyettes

Különösen elismerésreméltó az Építésügyi és Városfejlesztési, meg a Belkereskedelmi Minisztérium és szerveik ilyen irányú tevékenysége.

Az írásos beszámoló a leírtakból adódó további feladatokat is meghatározta.

A tanácskozáson felszólalt: *Horn János*, a Központi Földtani Hivatal osztályvezetője, *Szakács Gyula*, a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Minisztérium osztályvezető-helyettese, *Akó Károly*, az Ipari Minisztérium és Bársony János, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium osztályvezetője, *Bogyai György*, a Művelődésügyi Minisztérium tűzvédelmi vezetője, *Bakos László*, a KIOSZ főosztályvezetője, *Balogh Endre*, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium önálló osztályvezetője.

A hozzászólók a tárcájuk területére is érvényesnek, reálisnak értékelték a szóbeli és írásbeli tájékoztatást. Néhány kérdésben vázlatos képet adtak ágazatuk tűzvédelmi helyzetéről és sajátosságaikból kiindulva javaslatokat tettek az írásos tájékoztatóban említett feladatok célszerű megoldására.

Ladvánszky Károly belügyminiszterhelyettes hangsúlyozta, hogy valamennyi tárcának a tűzvédelemmel is megfelelő szinten és színvonalon kell foglalkoznia. A tűzbiztonság egyik fontos feltétele a termelés zavartalanságának. Ezért nemcsak alkalmanként vagy egy-egy kiemelkedő tüzeset kapcsán kerüljön előtérbe. A termékszerkezet-váltás jelentős feladatot ró az ágazatokra. Igen fontos, hogy ezzel egyidejűleg a tűzvédelem is épüljön be a termelési folyamatokba.

Végezetül felvetette, hogy több főhatóságnál csökkent a tűzvédelmi szervezet létszáma, jöllehet ez ellentmond a jogi szabályozásnak és súlyos következményei lehetnek a tűzbiztonságra nézve, ha nem állítják meg ezt a folyamatot.

A tanácskozás *Varga Károly* tűzoltó ezredes, országos parancsnok válaszával és zárszavával ért véget.

S. T.

A forradalmi ifjúsági napok alkalmából nemrégben Kiváló KISZ-szervezet zászlóval tüntették ki a fővárosi tűzoltó-parancsnokság KISZ-alapszervezetét. A 37 tagú alapszervezetben hivatásosok, polgári alkalmazottak, szakmunkások, gépirónók, vezetők és beosztottak dolgoznak együtt. *Mester Ferenc*től, az alapszervezet titkáratól arról érdeklődtünk, hogyan sikerült a szétszórta, mintegy 15 különböző munkahelyen dolgozó tagságot ilyen jól összehozni, mivel sikerült kiemelni a magas elismerést.

— 1978-ban választották meg — tájékoztatott a titkár. — Visszagonolván, sok is, kevés is az azóta eltelt három év. Most azonban inkább az utolsó mozzalmi időszakról beszélnek, amiért is az elismerést nekünk ítélték. Régi gondunkon sikerült felülkerekednünk, amikor tavaly 3 csoportra osztottuk tagságunkat. A szétszórtság miatt így nemcsak számunkra könnyebb a programgyeztetés, de nagy terheket vettünk le ezáltal 6 tagú vezetőségünk válláról is. Könnyen adódhat a kérdés, hogy nem szakadunk-e el egymástól, így. Szó sincs erről! A három csoportbizalmi minden vezetőségi ülésen ott van, a kölcsönös tájékoztatás biztosított. Ezenkívül pedig a fontosabb rendezvényeken, programokon természetesen mindenki együtt van.

Tevékenységük alapköve a politikai munka. Hogyan valósul meg ez, melyek a tagok előtt álló lehetőségek?

— A marxista-leninista esti egyetemenél az ifjúsági vitakörig majd tízféle képzési rendszerben veszünk részt. Valamennyi tagunk aktívan dolgozik, tanul valamilyen politikai oktatáson, továbbképzésen. Sokan közülük egyszerre több helyen folytatnak tanulmányokat. Tagságunk képzettségének fejlesztése azért is fontos feladat, mert ez az alapja, hogy kötelességünknek megfelelően pártutánpótlási tervünknek is elegendő legyünk.

A politikai munka minden alapszervezetnél szorosan kapcsolódik a gyakorlati tevékenységhez.

— Sokszorosan igaz ez nálunk is. Már akcióprogramunkat is eszerint állítottuk össze, annak megvalósulása pedig szintén bővelkedik a szó szerinti politikai munkában. Néhány példát említek csak programnaplónkból. Felettes szervünk, a Fővárosi Tanács KISZ-bizottsága által szervezett honismereti vetélkedőn 6. helyezést értünk el. Az április 4-i ifjúsági nagygyűlésen 8 fővel, a vöröskői túrán 11-en képviseltük a parancsnokságot. Március 15-e tiszteletére gyalogtúrát szerveztünk. Ez a kirándulás egyébként folytatása családok kirándulásainak sorozatának. Május 1-én közreműködöttünk a KISZ-bizottság által szervezett majális lebonyolításában. Sok-sok más program sorakozott még ezek mellé, melyekkel végül is akcióprogramunk 95%-át tudtuk teljesíteni. Végezetül pedig még egy dolgról szeretnék beszélni, mely úgy érzem, közösségünk munkáját meghatározza, és egyben jellemzi is. Ötödik éve patronáljuk a Vöröshadsereg úti nevelőotthon kisiskolásait. Gyermekeknapot, télapó-ünnepséget, játék- és sportdelutánt szerveztünk nekik eddig is rendszeresen, de láttak már tűzoltóbemutatót is a srácok. Egy-egy ilyen találkozó mindig óriási élményt jelent számunkra. Mivel pedig ezekre többnyire a legjobb tanulók jöhetnek el, így nevelőiknek is segítségükre lehetünk a jobb tanulmányi eredményre való ösztönzésben.

Tátrai Minály

E sorok írója nem most találkozott először a képeinken bemutatott KISZ-fiatalokkal. 1976-ban még mint úttörő-tűzoltók versenyeztek Zánkán, 1980-ban pedig már ifjúgárdista egyenruhában képviselték Baranya megye színeit Nagykőrösön az IG-tűzoltószakalegységek II. országos versenyén.

Amikor ugyanis befejezték a nyolcadik osztályt, és a somberekre Béke Óra Mgtsz dolgozói lettek, hamarosan megalakították az Ifjú Gárda tűzoltó-szakalegységet. A szakmunkásvizsga letétele után mindannyian gépszerelek és gépkezelők lettek. Most már nem valamennyien abban a Bányai Donát szocialista brigádba dolgoznak együtt, amelyik 1979-ben elnyerte az aranykoszorú jelvényt, 1980-ban pedig „A tsz kiváló brigádja” címet.

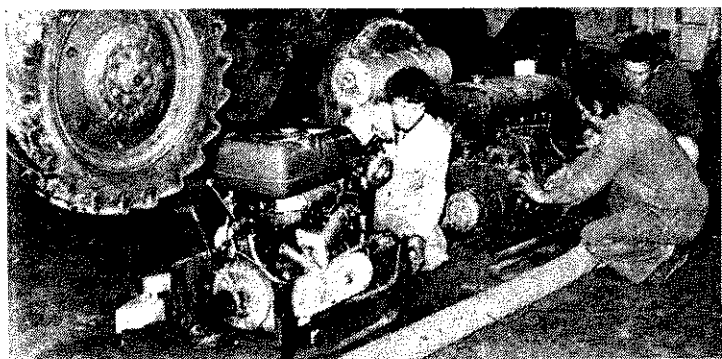
A hétszeres kiváló téesz 1979-ben elsőként csatlakozott a kétféle éves kongresszusi és a felszabadulási munkaversenyhez. A párt meg a KISZ-szervezet és a szövetkezet szocialista brigádjai sorában jelentkeztek vállalásaikkal, köztük természetesen a Bányai Donát brigád kollektívája is.

Vegetője, *Réder József* is önkéntes tűzoltó, és tagja a brigádnak a somberekre tűzoltó-egyesület parancsnoka, *Rittlinger János* önk. tű. fhdgy. is. Ezért néhány vállalásuk — éppenséggel nem véletlenül — szorosan kapcsolódott a tűzvédelemhez. Közülük legkiemelkedőbb, hogy felajánlották a megye meghibásodott kismotorfecskeidőinek a javítását. Ezenkívül a versenyidőszak alatt mintegy 200 000 Ft értékben gyártottak olyan alkatrészt, amely csak külföldről lehetne — s nem mindig lehet — beszerezni, továbbá 150 000 forintnyi értéket újítottak fel, és a selejtes gépeket is kiszerezték a még használható darabokat. Emellett ésszerűsítések, valamint jó néhány újításuk szerény számítás szerint mintegy fél millió forint megtakarítást eredményezett. Tűzoltó tevékenységük természetesen sokat nyomott a latban. „Idézőkő megelégedésre öröködték csaknem félmilliárdos értékeink felett” — hallhattuk *Gaszler Józseftől*, a tsz elnökétől. Mivel egy helyen dolgoznak, könnyen riaszthatók. Legutóbb március 27-én, közvetlenül ebéd előtt vonultak és estefelé végeztek. Másnap pedig éppen munka után, a fürdőből, erdőtüzhöz riasztották őket.

Az Ifjú Gárda-raj egyik sugárvevője *Péter Gyula*, a termelőszövetkezet KISZ-titkára, egyben a járási KISZ-bizottságnak a téesz pártvezetőségének tagja. Emellett a Hazafias Népfőiskola bizottságban is tisztségviselő.

Ő mondta el, hogy Sombereken a falu fejlődése szinte elviszhatóan a termelőszövetkezetétől. A KISZ-tagoknak is köszönhető, hogy 1980-ban a határidő előtt épült fel az általános iskola.

Javítják a kismotorfecskeidőket

Riváló munkáért!

...la és az óvoda. A tsz mintegy 3 millió forinttal járult hozzá a ... et létesítmény kivitelezéséhez.

De ott voltak az 1978-ban átadott két szerzállásos tűzoltószertár építésénél is. Elvégre idejében kell gondolniuk a jövőre, s kulturált körülmények között szeretnék folytatni a tűzoltóskodást, ha majd az IG-szakalegységből „kiöregszenek”. Éppen most készítetes satupadot az itteni felszerelések karbantartásához, a kézi szerzőmóknak és a tömlőknek pedig állványokat bütyköltek. A leg...abb' ötletük: gyakorló pályát építenek a szertár előtti üres ré...en. A munka oroszánrészt ezúttal is vállalták.

Nemcsak a termelésben meg a társadalmi munkában, hanem tűzoltóversenyeken is példát mutatnak. Már két alkalommal: 1977-ben és 1979-ben nyerték el a Baranya megyei tsz-szövetség díjborzálásját. A versenyeken szerzett pénzzutalmakból közös kirándulásokat szerveznek. Így sikerült megismerniük hazánk számos nevezetességét, sőt tavaly még a jugoszláv tengerpartra is el...ottak.

Az utánpótlással sincs baj. Ha majd át kell adni a stafétát...ot, akkor 28 úttörő-tűzoltó várja a váltást.

A napokban ülésezik a KISZ X. kongresszusa. A KISZ Köz...nti Bizottsága kongresszusi levelének egy bekezdése így szól: Céljainkat akkor szolgálhatjuk jobban, ha akcióink, mozgalm...aink a helyi kezdeményezésekre, a fiatalok öntevékenységre...ülnek, ha azok az adott gazdasági egység valós problémáinak...egoldására irányulnak, és túlmutatnak a munkaidőben végzett...evékenységen. Ilyen mozgalmakat azonban csak közös összefe...ással tudunk megteremteni.”

Valahogy úgy, ahogy Sombereken teszik.

Írta és fényképezte:
Kútvolgyi Mihály

LAPZÁRTA UTÁN KAPTUK A HÍRT:

A Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa és hazánk...szabadulásának 35. évfordulója tiszteletére kibontakozott mun...versenyben elért kimagasló eredményéért az MSZMP Központi...zottsága kongresszusi zászlót adományozott a sombereki Béke...re Mgtsz-nek.

A kongresszusi zászlót Losonczi Pál, az MSZMP Politikai...zottságának tagja, az Elnöki Tanács elnöke április 23-án adta... a termelőszövetkezetnek.

Az új tűzoltószertár

Rittlinger János a fiaival

Győri Zoltánt az öccse, Gábor váltja

Fejes Károly tű. fhdgy. parancsnokhelyettes, Horváth Sándor KISZ-titkár, Szaller János tű. örgy. parancsnok és Hegyi János párttitkár megbeszélésen

Körmenden, a városi-járási tűzoltó-parancsnokság KISZ-alapszervezete évek óta a legváltózatossabb elismeréseket, dícséreteket érdemli ki és kapja mozgalmi munkájáért.

Teljesítményükkel nemcsak szűk környezetük, hanem magasabb fórumok megbecsülését is kivívták.

Horváth Sándor tű. őrm., az alapszervezet titkára ottjártunkkor elmondta, hogy a körmendi kiszesek jelentős eredményeket értek el eddig is gazdasági tevékenységet segítő újításaikkal. A tömlőszáritójukban felszerelt elektromos felvornóról már hírt adtunk. Ugyancsak teljesen házilag készítették el azt a tömlőkötő gépet, mellyel nem csupán a 20 000 Ft-os előállítási árat takarították meg, hanem a javítási összeget is, meg azt amennyivel több lenne a kiszereelve vásárolt tömlők ára. E munkából a fő részét Cser Miklós tű. törm. vállalta magára.

— A társadalmi munka nálunk a legfőbb összefogó erő — magyarázta beszélgetésünkön a KISZ-titkár —, hiszen ez az, amelynél az életkor nem meghatározó. Tagságunk átlagéletkora ugyanis elég magas. Társadalmi munkát kétféle vállalásunk tartalmaz. Állományunk összesen 2000 órát, KISZ-alapszervezetünk ezen kívül 500 órát fog teljesíteni.

Ez utóbbinak a része lesz a balatonbirenyi, általuk patronált úttörőtábor elköl-tőztetése és elhelyezése Vas megyében a Vadása-tónál. Megvalósult terveik: a lak-tanya udvarán új szerelvényeket építettek fedett tekepályát alakítottak ki, valamint a versenyeken használható elektromos tá-lálatjelző berendezéseket állítottak össze.

Mozgalmi életükben szorosan együttmű-ködik a párt- és ugyancsak jól működő vöröskeresztes és a KISZ-alapszervezet.

Nem véletlen tehát, hogy a közös munkákat is ennek az elvnek az alapján szervezik. Együtt határozták el, hogy rokkant tűzoltótársukon segítenek. Früvért Imre balesete óta ugyanis, amikor a szükség úgy kívánta, egyszer sem nélkülözött a támogatásukat. Félig kész háza építésénél segédkeztek, kerti pihenőhelyet alakítottak ki számára.

KISZ-alapszervezetük bemutatását azóta kezdtük, hogy elismerésekről, dícséretekről szóltunk. Munkájuk folyamatos színvonalának bizonyítéka, hogy évek óta megkapják a városi tanácstól azt az ifjúságpolitikai alpból származó pénzösszeget, mely csak a jól dolgozó alapszervezeteknek jár. Az említett dícséretnek dokumentumai pedig laktanyájuk folyosóján díszítik. Köztük szerepel az 1977-ben Körmend tanácsától kapott emléklap, egy KISZ KB dicséző oklevél 1978-ból, egy másik oklevél, melyben a városi-járási úttörőelnökség az úttörő-tűzoltókkal való gondos foglalkozást köszönte meg 1979-ben.

1980-ban érdemelték ki a „Kiváló KISZ szervezet” zászlót, erre a legbüszkébbek. Ebben az évben pedig immár harmadszorra nyerték el a Kiváló Társadalmi Munkáért érmet és oklevelet, melyet Vas megye Tanácsa az V. ötéves tervidőszakban a településfejlesztésben kifejtett példamutató tevékenységükért adományozott számukra.

Írta: Fényképezte

Tátrai Mihály Kútvolgyi Mihály

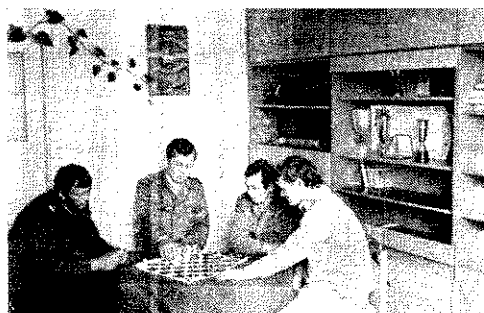

Folyamatosan építik, alakítják a laktanyát

Az úttörőkkel Óvári László tű. ftorm. és Szenteleki Endre tű. törm. szokott foglalkozni

Munkában a tömlőkötő gép

Klubjukba mindent ők vásároltak

Nemesak építkeznek, virág is díszíti az udvart

Az MSZMP XII. kongresszusának határozata mindannyiunk számára követelményként szabta meg, hogy az oktatás, a tovább- és átképzés jobban igazodjék a műszaki haladáshoz, a társadalmi és népgazdasági szükségletekhez.

A tűzoltóság testülete számára ez egyben azt is jelenti, hogy mind a szakképzésben, mind pedig a továbbképzésben értékelni kellett és a testület előtt álló feladatokhoz igazítani a több mint három évtizedes hagyományok alapján kialakult gyakorlatot.

Miben foglalható össze a három évtizedes képzési-továbbképzési munka eredményessége? Mindenekelőtt abban, hogy ki-nevelte az állami tűzoltóság vezető parancsnoki, tiszti és tiszthelyettesi állományú kádereit. Folyamatosan biztosította szakmai továbbképzésüket, és ennek keretében gyarapította ismereteiket, hogy állományunk képes legyen eligazodni a dinamikus fejlődő technológiák tűzvédelme meg a tűzvédelmi igazgatási eljárás kérdéseiben, valamint az egyre magasabb igényeket támasztó tűzoltástaktika és folyamatosan korszerűsödő technikai felszerelésünk hatékony alkalmazásában.

Egyebek mellett ez volt a célja annak a két alapfokú újonciskolának, amelyek az 1950-es évek közepén szüntek meg, továbbá a tiszthelyettesi és tiszti iskolának, amelyek kisebb megszakításokkal folyamatosan működtek.

Jelentős lépés volt a teljes személyi állományra kiterjedő s évről évre ismétlődő továbbképzési rend, amely már bizonyos mértékig szakosodott formában valósult meg az utóbbi évtizedekben. Mindezek a képzési formák: meg a szakosodó továbbképzés eddigi keretei és lehetőségei azonban ma már nem alkalmasak a testülettel szemben támasztott követelmények kielégítésére. Szakmai iskoláztatási rendszerünkben ez ideig nem valósult meg, hogy az alapfokú iskolától a legfelsőbb vezetői képzésig az egyes képzési formák szervesen egymásra épüljenek. Hiányzott ugyanis az alapfokú tiszthelyettesi és a hazai felsőfokú szakképzés.

Ezzel egyidejűleg új igények is jelentkeztek. Így például a felsőfokú állami iskolai végzettségűek tiszti átképzése, vagy a több mint 100 000-es létszámú önkéntes és vállalati tűzoltóságok vezető parancsnoki állományának tiszti képzése. Testületünk az ún. generációs váltás időszakát éli. Ez a tiszthelyettesi állománynál már nagyobbrészt lezajlott, de a tiszti és főleg a parancsnoki állomány vonatkozásában 1982—1984 között fog tetőzni.

Éppen ezért vált szükségessé a képzés-továbbképzés rendjének átértékelése és a jelentkező szükségletekhez történő igazítása. Egyes területeken, így mindenképp a hazai felsőfokú képzés vagy a tiszthelyettesképzés magasabb szintűvé tételében már késésben is vagyunk, hiszen a végzett hallgatók első csoportjának 1980—81-ben kellett volna szolgálatba állniuk, ezzel szemben mindkét oktatási formában csak most kezdték, illetve kezdik el az első évfolyamot.

Ezúton is köszönet illeti a párt és a

kormányzati szerveket meg a Belügyminisztérium vezetését, amiért gondjainkat megértve a jelenlegi nehéz gazdasági körülmények között is messzemenően segítettek képzési rendszerünk elvi, személyi és technikai feltételeinek megteremtését.

Mint már közismert, az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán 1980. szeptember 1-től megkezdődött a tűzvédelmi üzemmérnökök képzése. Az első évfolyamon jelenleg 28-an tanulnak. Közülük 24-en az állomány tagjai, a többieket a polgári életből vették fel. Az első félévi vizsga eredményeiről riport jelent meg folyóiratunk februári számában.

A tűzvédelmi üzemmérnökök az állami tűzoltóságnál tiszti munkaköröket, a minisztériumokban és más országos hatáskörű szerveknél, illetve a trösztöknél és országos nagyvállalatoknál felsőfokú végzettséghez kötött tűzvédelmi vezetői beosztásokat tölthetnek be. A főiskola tűzvédelmi tanszéke nyílt, tehát a polgári életből is jelentkezhetnek érettségizettek felvételre. Jelenleg csupán nappali tagozaton folyik az oktatás, évfolyamonként 30—30 hallgatóval. Mostani káderhelyzetünk miatt egyelőre tartani kívánjuk a 20—10-es beiskolázási arányt az egyenruhások és a polgári életből felvettek között. A közvetlenül érettségi után jelentkezők, amennyiben megfelelnek, előfelvételsek lesznek, és katonai szolgálatuk letöltése után kezdenek meg tanulmányaikat.

A hazai felsőfokú tűzvédelmi képzés rendkívül jelentős lehetőséget mind a testület, mind az országos irányító szervek számára. Éppen ezért céltudatosan kell felhasználni, hogy minél eredményesebben segítse elő szakemberszükségletünk kielégítését.

A megyei tűzoltó-parancsnokságok évente 2—3 fő felvételi vizsgára küldését tervezhetik, közülük 1—1 fő felvételére számíthatnak.

Az első évfolyam felvételi vizsgáinak tapasztalatai alapján is úgy látjuk, évenként szükséges lesz, hogy az érintettek felvételi előkészítő tanfolyamot végezzenek a legközelebbi műszaki főiskolán. Az 1983—84-es tanévtől várható a levelező tagozat megnyitása, és erre is az említett létszámban nyerhetnek felvételt a jelentkezők. A tantárgyprogramban szereplő alapozó és kiegészítő tárgyak a főiskola tananyagához igazodnak. A tűzvédelmi szaktárgyaknak viszont elő kell segíteniük a tűzvédelem fogalomkörébe tartozó folyamatok és jelenségek tudományos megértését és hogy a hallgatók képesek legyenek a gyakorlatban is hasznosítani ezeket az ismereteket. Emellett a szakmai feladatok végrehajtására, valamint a tűzvédelmi igazgatási eljárás alkalmazására, továbbá a tűzoltótechnika és a modern tűzoltási módok elméleti és gyakorlati ismeretére is felkészítik a hallgatókat.

A végzett hallgatók építési, valamint megelőző és mentő tűzvédelmi ismeretekből tesznek államvizsgát, s megfelelő szintű tűzoltó-parancsnokságokon vesznek részt szakmai gyakorlaton.

A Kiképző Központ 1981. április 1-i létrehozásával az alapfoktól a felső fokig szervesen egymásra épülve egységes rendszeren alkot majd iskolai képzésünk. Megvalósulhatnak olyan képzési formák, mint az alapfokú tiszthelyettesi képzés, a tiszti átképzés, az önkéntes- és a vállalati-tűzoltó-tisztképzés, valamint a tűzoltóság tartalékos állományának képzése. A BM Tűzoltóképző Központ részleges működésével megszűnt a BM Tűzoltó-tiszt-képző Iskola, és az ennek keretében szervezett tiszthelyettesképző is.

TISZTKÉPZŐ TAGOZATON nappali és levelező szak működik folyamatosan. A felvételi vizsga rendszere és tárgya már az 1981—82-es tanévben is változik az előzőekhez képest. A tiszti tagozat tantervének ugyanis igazodnia kell az Ybl Miklós Műszaki Főiskola Tűzvédelmi Tanszékének tantárgyprogramjához, ugyanakkor figyelembe kell vennie a zászlósképzésen megszerzett ismeretanyagot. A tisztképzésben megszűnik az a korábbi követelmény, hogy emelt szinten tűzoltótechnikai képesítést nyújtó végzettséget adjon. A tisztképzés szakosodni fog, mégpedig tűzmelegelőzési, valamint kárelhárítási tagozatra. A hallgatók az első évben a mindkét szakhoz szükséges alapképzésben részesülnek, majd a másodikban a szakterületükre vonatkozó ismeretanyagból áll a tantárgyak többsége.

A levelező oktatás fennmarad továbbra is a tisztképzésben, hogy a hivatásos állomány arra érdemes és alkalmas tagjainak szolgálatuk ellátása mellett is módja legyen a tiszti képesítés megszerzésére.

Az éves létszámokat tekintve a nappali tagozaton 25—30-as, a levelező tagozaton pedig 15—20-as létszámmal tervezzük a képzést egy-egy évfolyamon. A tűzoltóság területi szerveinek e létszámkereteket figyelembe véve kell iskoláztatási terveiket elkészíteniük és javaslataikat évenként megtenniük.

ZÁSZLÓSKÉPZŐ TAGOZAT. A tűzoltóság területi szerveinél jelentős számú zászlósi státust töltenek be jelenleg olyan nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező elvtársak, akiket egy-két éven belül esedékes nyugdíjazásuk után fiatalokkal kell pótolni.

Ez utóbbiak szakmai ismereteinek meg-alapozását fogja szolgálni a tervezett, 10 hónapos zászlósképző iskola, amely már jelenleg is működik. Évi 50—60 hallgatóra számítunk az utánpótlási igényektől függően. A képzés a Kiképző Központ létrejötte után is folyamatos lesz. Tantárgyprogramjának összeállításában figyelembe vesszük a tiszthelyettesi (alapfokú) iskolán elsajátítható ismeretanyagot, amelyet tovább kell bővíteni a zászlósi beosztás ellátásához szükséges ismeretekkel. Az a cél, hogy a hallgatók elérjék a tiszti iskolai felvételhez szükséges szintet.

TISZTHELYETTESKÉPZŐ SZAK. Több éves tapasztalat, hogy új felvételeként évenként mintegy 250—300-an kerülnek az állományba olyanok, akiknek alapki-

Képzése a helyileg szervezett megyei, illetve fővárosi időszakos tanfolyami képzéssel ez ideig csak szükségmegoldásként volt elfogadható. Több mint két évtizedig hiányzott ez az iskolai forma a tűzoltói képzésben. A Kiképző Központ keretei között 1981 ősztől évenként 5—5 hónapos nappali tagozaton tervezzük a képzést mégpedig tanfolyamonként 100—150 fős létszámmal.

Ezen a szakon a képzés célja olyan tiszthelyettesek oktatása, akik az iskola után képesek lesznek eligazodni a napi politikai eseményekben, önállóan végrehajtani a szabályzatokban részükre meghatározott feladatokat, továbbá átlagosan ismerik és alkalmazni is tudják mindazokat az oltástechnikai eszközöket, amelyekkel egységükön a készenléti szolgálatot ellátják.

Cél továbbá a hivatástudatra nevelés, valamint az is, hogy a végzettek magasabb szintű szakmai iskolák elvégzésére is alkalmassá váljanak.

A tűzoltási és kárelhárítási gyakorlatok megszerzésében azzal is segítséget nyújt az iskola, hogy a hallgatók az első hónap után készenléti vonulós szolgálatot is teljesítenek majd.

TISZTI ÁTKÉPZŐ SZAK. Olyan új szakról van szó, amelyet az a követelmény indokol, hogy az állományba kerülő felsőfokú állami végzettségűek megszerzhék a tűzoltótiszti képesítést. Korábban hároméves levelező tiszti szakon volt módjuk az előírt szakmai képzettség megszerzésére, s mint bebizonyosodott, ez túl hosszú idő volt. Az átképző szak első évfolyamán már az év őszén megkezdődik az oktatás. A jóváhagyott tanterv szerint öthónapos bentlakásos rendszerben folyik a képzés ezen a tanfolyamon. Az a követelmény, hogy a hallgatók az iskola befejezése után önálló szakmai munkára legyenek képesek beosztásukban. Tehát olyan szinten és mennyiségben kapjanak megfelelő ismereteket a tűzvédelmi szervek munkájáról, hogy ezek birtokában szakterületükön önállóan tudják irányítani a beosztottak nevelését és szolgálatellátását.

Mintegy 60—70 olyan felsőfokú végzettségű s már állományban levő elvtársról

van szó jelenleg, akiknek átképzését meg kell oldani, s reméljük, hogy számuk tovább növekszik a közeljövőben. Az első tanfolyamra 35 hallgatót iskolázunk be.

Mint hogy a Kiképző Központ már részlegesen működik, s ezzel egyidejűleg folyik épületeinek felújítása, jelenleg még nem minden szakon lehetséges az oktatás. 1982—83-tól azonban várhatóan sor kerülhet a további iskolai, illetve tanfolyami képzésre. A vállalati és önkéntes tűzoltótisztviselők kétéves tiszti levelező képzése mintegy 15—20 hallgatóval kezdődhet meg.

Évenként meghatározott időtartammal és létszámmal a tartalékos állomány alap- és átképzése is lehetségessé válhat. A Kiképző Központ ad otthont — már jelenleg is — a tűzoltó üzemmérnöki szakon tanuló hallgatóknak és gondoskodik tanórán kívüli nevelésükről.

A szöveg tovább...

Befejezésül a teljes személyi állomány továbbképzésével összefüggő alapvető tennivalókra kívánom felhívni a figyelmet. Így mindenképp a szakosodás további növelésére és az előttünk álló feladatok jobb végrehajtására történő felkészítésére. Ezt szolgálja az 1981—85. évekre szóló továbbképzési anyagokat meghatározó BM TOP intézkedés. Arra kell tehát törekednie minden parancsnoknak, hogy a gyakorlati munkára összpontosítva határozzák meg minden szakcsoport és a készenléti állomány számára is az oktatásra tervezett témákat. Az elmúlt évek továbbképzési tapasztalatainak elemzése szerint a legtöbb területen erősíteni kell a pedagógiai ismereteket, továbbá bővíteni a műszaki felkészültséget növelő tananyagokat. A készenléti állomány továbbképzésében előtérbe kell kerülnie a fizikai állóképesség növelésének meg az intenzív füst-, valamint hőterhelés alatt végzett munkára történő felkészítésnek.

Már az elmúlt évben is központi továbbképzésre vontunk be több szakterületen dolgozót, így pl. a műszaki előadókat, valamint a megelőző és a mentő tűz-

védelemmel foglalkozókat, továbbá személyzeti és tanulmányi területen szolgálatot teljesítőket.

A továbbképzésnek ez a módja a jövőben is folytatódik és lehetőség szerint tovább is. A Kiképző Központ új lehetőségeit továbbképzésben. Feladata lesz ugyanis különböző szakcsoportok központi továbbképzéseinek, valamint az olyan speciális műszaki tanfolyamok időszakos megtartása, mint például a tanfolyamszerű szivattyúkezelői, járművezetői és létrakezelői képzés.

A hazai felsőfokú képzés, továbbá a tűzszakon tervezett iskolászerű oktatás szakszerűen sürgeti a szakkönyvellátás szakszerű és tartalmi javítását.

A főiskolán működő tűzvédelmi tanszék a Kiképző Központ, de a területi tűzvédelmi szervek szakembereitől is elvárja, hogy nagyobb intenzitással és kezdetben nagyobb vállalkozásnak szakkönyvírására. Jelenleg már írják, illetve lektorálják a Tűzoltótaktika, a Vegyipari üzemek tüzeinek oltása, a Tűzvédelmi igazgatás, valamint a Feladatgyűjtemény hűtőadás számítására című szakkönyveket.

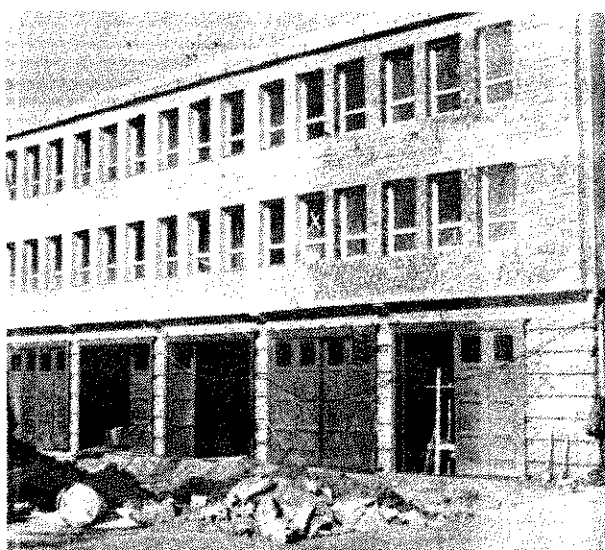
A vezető és irányító beosztásúak számára szükségesnek tartjuk, hogy mintegy 5 évenként — tehát 1981—85. között s — a továbbképzés keretében új ismeretanyagokkal bővítsék felkészültségüket.

Jóváhagyták a parancsnoki állomány három hónapos továbbképzését, ezen évenként 20—25 fős csoportok vesznek részt szovjet tűzoltómérnök-képző főiskolán. Az első csoport már idén májusban megkezdheti tanulmányait.

Ebben az 5 éves ciklusban a hazai oktatási intézményeink segítségével a különböző szakterületeket irányító csoportvezetők és alsóbb parancsnoki állományúak számára is időszakos továbbképzést terveznek.

Képzési és továbbképzési munkarendszerét és perspektíváit azzal a szemlélettel vázoltam cikkemben, hogy a szélesebb körben váljon ismertté és váljon támogatókra, mint hogy az említettek sikeres végrehajtása lesz az egyik legjelentősebb feladatunk a VI. ötéves terv időszakában.

Közös célért együttessel erővel

1978—79-ben számos nagyberuházás színhelye volt megyénk területe. Megyei parancsnokságunk arra törekedett, hogy ezek során a gazdaságosság és a biztonság szempontjait egyaránt érvényre jussanak.

Ez indokoltá tette a tűzoltótechnika fejlesztését megyénkben és az új felszerelések elhelyezéséhez szükséges épületek létesítését Szolnokon is.

A kiviteli tervek elkészülte után megkezdődött a szanálás. Az épületek bontásakor a szolnoki parancsnokság beosztottai társadalmi munkában végezték el.

A Szolnok megyei AÉV más irányú kötelezettségei miatt azonban nagyon elzáródott volna az új laktanya, műhely és kazánház építése. Ezért az építőipar a szolnoki parancsnokság állományába tartozó tűzoltó elvtársakat foglalkoztatta a szanálási idejükben.

Így készült el az épület alapozása és a csatornázás egy része. Most már jog elmondhatjuk, hogy „leraktuk az alapokat.”

Ebben a munkánkban jelentős részt vállaltak Dinya Imre őrm., Samu István őrm., Lázár András tőrm., Rédei István őrm., és Vízkeleti Gyula szkv., elvtársak. Több-kevesebb héten keresztül velük együtt még sokan mások is dolgoztak a szolnoki tűzoltók közül.

Az alapozási munkák befejezése után 1980 januárjától az AÉV nagy ütemben kezdte meg az építkezést, és a III. negyedévtől még lendületesebben folytatódta a munkálatokat. A főépületnél az év januárjában megjelentek a festők és mázolóknak gondos munkájuk eredményeként rövid idő alatt elkészült a főépület új szárnya.

A kazánház és a műhelyépület még hátralevő munkáinak elvégzése után a közepére birtokba vehettük az új épületeket. A régi épületek rekonstrukciós munkáinak elvégzése után modern, jól felszerelt laktanyánk lesz.

Ezzel a szárnyal bővült a laktanya

Fehér József
tű. alhdg.

Minden oktatási szinten, ahol a sikeres felvételi vizsga az előfeltétele a hallgató tanintézeti felvételének, rendszeresen és időről időre visszatérő vitatéma az értékelés módszere. Nemritkán megkérdőjelezzük a felvételi vizsga szükségességét is. Tekintettel arra, hogy a tűzoltóképzésben, mindenekelett a tisztképzésben és a tűzvédelmi szervezet tagjainak képzésében a sikeres felvételi vizsga az előfeltétele a tanulmányok megkezdésének, szükségesnek tartom ezzel kapcsolatban néhány kérdés kifejtését. A felvételi vizsgát olyan szűrőnek tekintjük, amely — a lehetőségek határain belül — biztosítja, hogy megfelelő előképzettségű, politikailag megbízható, egészséges és jó fizikai adottságokkal rendelkező hallgatók kerüljenek az iskolára.

Az 1975-ben hatályba lépett tanterv az alapozó tantárgyak erőteljes oktatásával nagy súlyt helyezett a természettudományos képzésre, s ezért a felvételi vizsga tárgyai között kiemelt jelentőséget tulajdonított a matematikának és a fizikának. Annak ellenére, hogy a követelményszint semmiképpen nem lépte túl a középiskolai tanintézetek törzsanyagát, a felvételizők jelentős része nem volt képes megbirkózni a vizsgaanyaggal, méghozzá vagy azért, mert középiskolai tanulmányai során sem tanulta meg kellő alaposan, vagy mivel több év elteltével az anyag jelentős részét egyszerűen elfelejtette. Nem hozott kiemelkedő eredményt — néhány megye kivételével — az a kezdeményezésünk sem, hogy a beiskolázásra tervezett elvtársak matematika—fizika ismereteik fejlesztése céljából kapcsolódjanak be az adott területen folyó egyetemi-főiskolai előkészítők munkájába.

Míndez nagymértékben nehezítette a tantervben meghatározott követelmények teljesítését, a tűzvédelmi szakmai ismeretek megfelelő szintű természettudományos megalapozását.

Tovább növelte gondjainkat, hogy nem sikerült minden beiskolázó szervvel, különösen egyes minisztériumokkal és országos kutatóközpontokkal teljes egészében elfogadtatni az alapkonceptiót. Az az intézkedési terv, amely a BM Tűzoltókiképző Központ létrehozásáról rendelkezett, lehetővé, de egyben kötelezővé is tette a korábbi oktatási dokumentumok átdolgozását, ezzel egyidejűleg a felvételi tantárgyak és módszerek felülvizsgálatát.

Ezzel kapcsolatban továbbra is szükségesnek tartjuk a napjaink és a levelező tisztképző szakon, valamint a tűzvédelmi szervezet tagjai felsőfokú tűzvédelmi szakán olyan általános követelmények meghatározását, amelyek a beiskolázás és a felvételi vizsgára bocsátás feltételei. Ilyen mindenekelett: középiskolai érettségi, beiskolázásra alkalmas egészségügyi minőség, erkölcsi-politikai megbízhatóság, meghatározott szakmai előképzettség és szakmai gyakorlat, a meghatározottnál nem magasabb életkor stb. A követelményeket az egyes szakokra vonatkozóan a BM Tűzoltókiképző Központ Felvételi Szabályzata tartalmazza.

A felvételi vizsga tantárgyainak meghatározásában alapvetőnek tartjuk, hogy a képzési célnak és az oktatásra kerülő tananyagának leginkább megfelelő tárgyak alapján bírálhassuk el a jelentkezők alkalmasságát.

A tanulmányi munka alapelvei között kiemelkedő szerepe van a marxista—leninista világnézet oktatásának. A Tanulmányi Munka Szabályzata lehetőséget ad arra, hogy a hallgatók a tanintézeti képzés keretében alap-, illetve középfokú politikai végzettséget szerezhessenek.

Az utóbbinak azonban az az előfeltétele, hogy a felvételiző a 2 éves marxizmus—leninizmus középiskolai végzettséggel, vagy ennek megfelelő politikai képzettséggel rendelkezzen. Legalább erre van szükség ugyanis ahhoz, hogy a hallgató megfelelő módon el tudja sajátítani a marxizmus—leninizmus esti egyetem általános tagozatának tananyagát, vagyis megszerezze a középfokú politikai végzettséget.

Ahhoz, hogy az iskoláról kikerülő hallgatók a napjaink technikai követelményeinek megfelelő korszerű szakmai képzettséget szerezhessenek, feltétlenül meg kell határozni, milyen tu-

dásszint elerendkedhetetlen tanulmányaik megkezdéséhez. Véleményünk szerint ehhez a szolgálatban eltöltött bizonyos idő és megfelelő tűzoltói előképzettség is szükséges. A tisztképzésre rendelkezésre álló két, illetve három év szigorúan meghatározza azt a tananyagmennyiséget, amelyet az iskolán oktatni lehet. Nincs arra lehetőség, hogy olyan kérdésekkel foglalkozzunk, amelyeket már a tiszthelyettesképzés során el kellett volna sajátítani a hallgatóknak. A szűrőt az a szóbeli vizsga jelenti, amely a tűzmegeelőzés, a tűzoltás és kárelhárítás, valamint a tűzoltói műszaki ismeretek legfontosabb témáira terjed ki. Joggal elvárható, hogy az a tűzoltó, aki a tisztképző szakra jelentkezik, legyen tisztában az Állami Tűzoltóság Szolgálati Szabályzatával, Öltözökös Szabályzatával stb.

Ettől bizonyos mértékben eltérő, de mégis határozott követelményrendszert kell támasztani a tűzvédelmi szervezet tagjaival szemben is.

A megfelelő szakmai alapokat itt is a tűzvédelmi előképzettség és a konkrét gyakorlati munka jelentheti. Az előképzettség követelményét a kéteves középfokú iskola elvégzése elégíti ki. A hallgató itt annyi ismeretanyagot kapott a tanulmányi idő alatt a tűzmegeelőzés és a tűzoltás területéről, amellyel ha konkrét munkakörben eltöltött legalább két éves szakmai gyakorlat is párosul, akkor képes lehet a felsőfokú szakmai végzettség megszerzésére.

A szakmai képzés — jellegéből eredően — bizonyos jogi ismeretek mellett alapvetően műszaki és természettudományos alapokat igényel. A tűzmegeelőzés, a tűzoltás, a tűzoltótechnika oktatása elképzelhetetlen a matematika, a fizika, a kémia, a géptan stb. egyes alaptémáinak oktatása nélkül.

Ebből következik, hogy előfeltételnek tartjuk a középiskola matematika—fizika törzsanyagának ismeretét, és erről a jelentkezők összevont írásbeli felvételi vizsgán adnak számot. A két tárgy témaköreiből komplex módon úgy állítottuk össze a feladatokat, hogy egyaránt szükség van a szöveges válaszadásra és a példamegoldásra. Megfelelő felkészülés esetén a tervezett kidolgozási időn belül eredményesen oldhatják meg a feladatokat.

A tűzoltói szolgálat minden területén kiemelkedő a szerepe a fizikai erőnlétnek, az állóképességnek, az ügyességnek és a gyorsaságnak. Iskolai tanulmányaik alatt hallgatóink olyan intenzív szellemi és fizikai igénybevételnek vannak kitéve, amelynek csak kifogástalan egészségi állapotban képesek eleget tenni. Ezért szükséges, hogy a felvételre jelentkező igen alapos orvosi vizsgálaton essen át. Ezenkívül — a tűzvédelmi szervezet tagjainak kivételével — olyan gyakorlati felvételi vizsga elé kell állítani a jelentkezőket, amelynek során erőnlétük, gyorsaságuk, állóképességük, ügyességük is értékelhető. Tapasztalatunk, hogy a felvételizők fizikai állóképessége eléggé alacsony színvonalú. Meggyőződésünk, hogy mind a területi munkában, mind a tanintézeti képzésben fokozott gondot kell fordítanunk ennek fel-számolására.

A felvételi vizsga követelményeinek megfelelő szintű teljesítése a kiindulópont ahhoz, hogy a hallgató megkezdhesse tanulmányait. Ezek a követelmények szervesen kapcsolódnak az egyes szakokra kidolgozás alatt álló tantervekhez és tantárgyprogramokhoz. Az egyes felvételi tárgyak tudatosán igyekeznek felkészíteni a tantárgyrendszer anyagának elsajátítására. Nem szabad elfelejteni, hogy a felvételi tárgyból való felkészülés nem vagy nem csupán a felvételi vizsga sikerét segíti elő, hanem az így megszerzett vagy felelevenített ismeretek fontos alapjai lesznek a tananyag jó megértésének és alapos elsajátításának. A BM Tűzoltókiképző Központ eligazítások tartásával igyekszik segítséget nyújtani a sikeres felkészüléshez. Meggyőződés, hogy mindazok, akik a leírtak figyelembevételével készülnek a tisztí hivatásra vagy a felsőfokú szakmai képzettség megszerzésére, nemcsak a felvételi vizsga követelményeinek lesznek képesek megfelelni, hanem tanulmányaikat is sikerrel fejezik majd be.

Péceli Bélával, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt műszaki vezérigazgató- helyettesével

— Az elmúlt tervidőszakban hogyan tartott lépést a tröszt tűzvédelme az iparág dinamikus fejlődésével?

— Az V. ötéves terv esztendeiben valóban nagyarányú fejlesztés jellemezte kőolaj- és gáziparunkat. A szénhidrogén alapú energiahordozók részarányának növelésére irányuló koncepciók megvalósítása céljából jó néhány nagyberuházásunk kivitelezése kezdődött meg, illetve már részben be is fejeződött. A fejlesztés főbb irányait a következők határozták meg:

a kőolaj- és földgáz kutatás intenzív kiterjesztése az Alföld déli területeire és ehhez kapcsolódóan az algói kutató és feltáró központ kialakítása, illetve továbbfejlesztése, továbbá legnagyobb hazai feldolgozó kapacitású földgázüzem megépítése;

a Dunai Kőolajipari Vállalat, mint az ország legnagyobb és legkorszerűbb kőolaj-feldolgozó ipari üzemének építése, továbbfejlesztése, valamint a Tiszai Kőolajipari Vállalat telepítése és létesítési koncepcióinak kialakítása;

a folyékony és gáz halmazállapotú szénhidrogén-tárolóparkok bővítése, különös tekintettel a nagy térfogatú tároló-tartályokra;

megkezdődött az ÁFOR kiszolgáló-, elosztó- és tárolólétesítményeinek fejlesztése, bővítése és korszerűsítése;

megtörtént a hagyományos szénalapú gázgyártással foglalkozó vállalatoknak az OKGT irányítása alá helyezése és a regionális gázművek létrehozása, majd gyors ütemű fejlesztése;

az ipari, kommunális és háztartási fogyasztók igényeinek kielégítése érdekében bővült az országos gázvezeték-hálózat, és jelentősen nőtt a pb-gázellátás.

Az említett főbb fejlesztési irányokat egyedileg is vizsgálva elmondhatjuk, hogy a kapcsolatos megelőző és mentő tűzvédelmi kötelezettségek rendkívül jelentős feladatokat hárítottak az OKGT-re. Emellett a már régebb óta működő létesítményekben is szinten kellett tartanunk, illetőleg továbbfejlesztésünk a tűzvédelmet. A feladatok nagyságát és jelentőségét a IV. és az V. ötéves tervidőszak során a tűzvédelemre fordított költségek összehasonlítása is szemlélteti. A IV. ötéves terv időszakában ezek 334 millió Ft-ot tettek ki, 1976–80-ban viszont új nagyberuházásokkal összefüggésben már meghaladták az 1,1 milliárd Ft-ot.

Meg kell jegyezni, hogy ebben az összegben szerepelnek a tárolóparkok rendkívül dinamikus fejlesztésével szükségképpen együtt járó mentő tűzvédelem kialakításának költségei is. Ismeretes, hogy egyes tárolóparkok és védőgödörök összes költségeinek mintegy 30–33 százalékat jelentik a tűzvédelmi berendezések meg az egyéb járulékos beruházások. Ezen belül az V. ötéves tervidőszakban több

mint 200 millió Ft-ot fordítottunk tűzoltói berendezésekre és anyagokra.

Az említettek túl a szóban forgó időszakban terveink szerint:

szükségessé vált meglévő tartályparkunk felülvizsgálatának megkezdése és újraengedélyezési eljárásainak lefolytatása, ez ugyancsak jelentős költségráfordítást igényelt, miután a felülvizsgálatokat követően számottevő felújítások váltak szükségessé;

rekonstrukció kezdődött a Komáromi és Zalai Kőolajipari Vállalatnál, ezzel egyidejűleg a tűzvédelmi rendszereket is teljesen felújították;

vállalataink jelentős részében fel kellett újítani a tűzivíz hálózatot, amely egyes helyeken több évtized alatt elhasználódott;

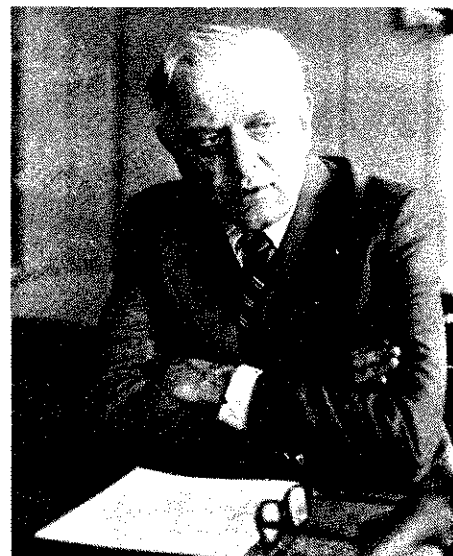
a Fényeslitkei Szivattyúállomás 4 db 20 000 m³-es üszötötös tartályát a fokozott biztonság érdekében automatikus SAVAL-KRONNENBURG rendszerű BCF jelzőoltó tűzoltó berendezéssel szereltük fel, miután a telep földrajzi elhelyezkedésénél fogva, nem volt biztosítva tűz esetén a gyors és hatékony beavatkozás.

Egyéb vonatkozásban ipari létesítményeink technológiai, jelző és beavatkozó műszerzettségét, automatizáltságát már a tervezés időszakában és a kivitelezés alkalmával igyekeztünk megoldani, illetve az új üzemek veszélyességének megfelelő korszori védelmet kialakítani. Törekvéseink sikerét hazai és külföldi tapasztalatok hasznosítása is elősegítette.

A folyékony szénhidrogének korszerű tárolóparkjainak létesítésére, valamint ezek telepítésére és tűzvédelmére vonatkozóan azonban nem álltak rendelkezésünkre ilyen tapasztalatok. Ismereteseink ugyan a nagy térfogatú tároló-tartályok telepítésére és tűzvédelmére vonatkozó különféle javaslatok és irányelvek, ezek azonban egyrészt jelentősen eltértek a hazai előírásoktól, másrészt gazdaságosság tekintetében sem álltak arányban a nép-gazdaság és az ipar lehetőségeivel.

A korszerűség, a biztonság és a gazdaságosság együttes céljának eléréséhez a kőolaj- és gázipar rendkívül nagy segítséget kapott a BM TOP-tól és a Nehézipari Minisztériumtól. Ennek eredményeként kidolgozhattuk azokat a normatívákat, amelyek a korábbi legnagyobb méretű 10 000 m³-es merevített és az egyedileg engedélyezett 20 000 m³-es üszötötös tartályok helyett a 30 000 m³-es merevített és a 60 000 m³-es üszötötös tartályok létesítését tették lehetővé.

Az említetteket összefoglalva úgy vélem, a kőolaj- és gázipar jelenlegi tűzvédelmi felkészültsége minden vonatkozásban kielégíti az előírásokat, sőt egyes területeken még ezeknél is magasabb követelményeket is. Ez az értékelés természetesen nem azt jelenti, hogy az iparág tűzvédel-

mében már egyáltalán nem találhatók hiányosságok, problémák, és minden tekintetben „napra készek” vagyunk. Ez nem jelenthetjük ki, hogy nálunk minden rendben van. Ha ez tényleg így volna, akkor a viszonylag kedvező tűzkárstatisztikánk még jobb eredményt mutatna, és nem válna szükségessé évről évre több millió forint fejlesztés ráfordítás.

— Milyennek értékel a tűzvédelmi szervezet tagjainak munkáját és szakképzettségét?

— Tűzvédelmi szervezetünk összetétele létszámát és szakmai felkészültségét ipar veszélyességének kell meghatározni. Az OKT irányítása alá tartozó 24 vállalat közül, 14-nek fő tevékenységi köréhez tartozik a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagok feltárása, kitermelése, feldolgozása, kezelése és szállítása. Ez nem jelenti azt, hogy a nem említett tíz vállalatnál nem végeznek olyan tevékenységet, amely tüzet vagy robbanást okozhatna. A bekövetkezett események sajnálhatóan éppen az ellenkezőjéről árulkodtak.

Az OKGT területén feltétlenül szükséges olyan szervezet, amely ténylegesen látja a központ és a vállalatok tűzvédelmi szervezetének irányítását. Ezek a testvérek a tűzvédelmi műszaki tanácsok és tűzvédelmi bizottságok. Az előbbieket főlegesen a területileg tagolt, több gyáregységgel vagy üzemegységgel, illetőleg mentő tűzvédelemmel rendelkező vállalatoknál szervezték meg. Ugyanakkor ezen vállalatgyáregységeiben, üzemegységeiben az utóbbiak is működnek.

A 16 TMT és 104 TB tevékenységének leírásában az alábbiak szerint eredményt hoztak személyi összetételük szavatolása miatt tagjuk a vállalat gazdasági és műszaki vezetőiből tevődik össze.

Az OKGT-központban 1976 óta működik a Tűzvédelmi Műszaki Tanács, tagjai között nem csupán az ipar központi vezetői kaptak helyet, hanem a leginkább érintett vállalatok műszaki igazgatóhelyettesei is.

A vállalatok tűzvédelmi szakemberei OKGT általános gyakorlatának megfelelően, a biztonságtechnikai szervezeteknél végzik munkájukat, osztály- vagy csoportvezetőként, illetve önálló ügyintézőként. A tűzvédelmi szervezetek létszám-

a vállalat tűzveszélyességének jellege, valamint felépítése és területi tagoltsága határozza meg, és ez kielégíti a vonatkozó miniszteri utasítás előírásait.

Az OKGT vállalatainak az V. ötéves terv utolsó évében összesen 1371-en láttak el tűzvédelmi feladatokat, köztük 119 főfoglalkozású szakember. A szervezetek létszámának fejlődése jelentős. Ugyanis az V. ötéves terv első évében az OKGT tűzvédelmi szervezetének létszáma 916 volt és ebből mindössze 48-an voltak főfoglalkozásúak, és ők is képesítés nélkül látták el feladatukat.

A főfoglalkozású-létszám növekedésével az állomány szakmai felkészültsége is jelentősen gyarapodott. A jelenlegi helyzet szerint képesítés nélküli, önálló munkakörű tűzvédelmi dolgozók nincsen, sőt a tűzvédelmi megbízott hálózat mind több tagja szerzi meg a minimumnak számító alapfokú képesítést.

A tűzvédelmi szervezetbe tartozó vállalati tűzoltóságok az V. ötéves terv első és utolsó évét összehasonlítva, létszámukban jelentősebben nem növekedtek. Lényeges az előrelépés viszont személyi összetételükben és szakmai felkészültségükben. Különösen jónak értékelhetjük azokat a vállalati egységeket, ahol állami tűzoltóságok is működnek (DKV, KKV, TFO, NKV). Ezek nemcsak a gyakorlatokon és a beavatkozások során hanem az eszközök, felszerelések kezelésében is szorosan együttműködnek az állami egységekkel. Ennek eredményességét több tüzeset sikeres megfékezése is tanúsítja.

— Mint a TMT elnöke, hogyan értékeli a vállalatok tűzvédelmi helyzetét, az elmúlt öt évben miként alakult a tröszt tűzkarstatistikája, melyek a jellemző tüzeketkezelési okok?

— A kőolaj- és gázipar jellegénél fogva fokozottan tűz- és robbanásveszélyes. Emiatt tüzesetek maximális biztonsági intézkedések esetén is előfordulhatnak. Az V. ötéves terv időszakában összesen 271 tüzünk volt, a kárérték 3,47 millió forintot tett ki. A tüzesetek száma ugyan 3,4 százalékkal több volt, mint az előző öt esztendőben, a kárérték viszont 48,5 százalékkal csökkent. Az egy tüzetre jutó kárérték 12,8 ezer volt, az előző 25,7 ezer Ft-tal szemben.

A statisztikai számadatok alapján a helyzet kedvezőnek értékelhető, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a legkevésbé tüzeset a kifejezetten veszélyesnek minősített technológiai folyamatoknál következett be, ez a technológiai fegyverem szigorú betartásának is tulajdonítható.

Egyéb területeken azonban még előfordulnak hiányosságok és problémák, s természetesen nem marad el a következetes felelősségrevonás sem. 1976—80 között 32 esetben vált szükségessé a felelősségrevonás valamely formája azokkal a dolgozókkal szemben, akik az előírásokat megszegve tüzet okoztak, vagy veszélyhelyzetet teremtettek. Elsődlegesen és egyik leggyakoribb veszélyforrásként a nyílt lánggal végzett munkát jelölhetem meg, ez volt az oka tüzeseteink 15,8 százalékának. A következő leggyakoribb ok az öngyulladás és elektromos meghibásodás volt.

— Milyen további eredményeket értek el a vállalatok tűzvédelmi helyzetének fejlesztésében?

— Az ipar jelenlegi helyzetét értékelve megállapítható, hogy mind megelőzésben, mind oltástechnikában jelentős előrehaladást tettünk az elmúlt tervidőszakban.

A feldolgozó iparban tovább fejlődött a tűzmelegelőzést szolgáló műszerezettség és automatizálás, ezt jól egészítik ki a korszerűen felkészült gázmentő szervezetek.

A propán-bután gáztöltő üzemeinkben ugyancsak teljes mértékben megszűnt a mechanikus kézi töltés, és valamennyi töltőüzemünkben félautomatikus technológiát működik helyette. Ezekben az üzemeinkben automatikus rendszer ellenőrzi az üzemek légtérének koncentrációját.

Bányászati vállalatainkkal összefüggésben elsődlegesen a kitorésselhárító szervezeteket említhetem meg. Ismeretesek az 1968. évi algói, majd az 1979. évi zsanai olaj- és gázkitorés körülményei, ezek szükségessé tették a kitorésselhárítás technikai felkészültségének fejlesztését, különös tekintettel a személyi védelemre és a hatékony beavatkozáshoz szükséges eszközökre.

A korábbi időszakhoz képest a tűzveszélyes folyamatok tárolóinak volt a legjelentősebb fejlesztés. Ezt a tárolótartályok már említett jelentős térfogatnövekedése és ezzel párhuzamosan a megnövekedett tüzfelületek indokolták.

A feltehetően eredményes oltásbiztonság érdekében, hogy csupán a legjelentősebbeket említsem, az V. ötéves tervben vállalataink 22 db nagy teljesítményű TŰ—3-as és TŰ—4-es típusú tűzoltó-gépjárművet, 269 m³ Light Water és FLEB—70 jelű oltóanyagot 6 db, nagy teljesítményű porral oltó gépjárművet, 59 db kombinált víz-habágyút, 116 db középkiadóságú, illetve könnyűhab képzésére alkalmas habsugárcsövet szereztek be, továbbá kb. 350 db különböző típusú hővédő ruhát. Emellett jelentős ráfordításokkal igyekeztünk fenntartani a tűzvédelmi készülség már elért szintjét is.

— Mik a főbb eredményei az OKGT-nél folyó tűzvédelmi kutató- és fejlesztő munkának?

Beszélgetésünk tárgyköre ugyan az V. ötéves terv időszaka, mégis szükségesnek tartom megemlíteni az 1973—1975. éveket is. Erre az időszakra esnek ugyanis a nagy térfogatú tárolótartályok és védőgödörök létesítésének koncepciói és azok a kísérletek, amelyek alapját képezték a későbbi engedélyezésnek és az oltási normatívák kialakításának. Ezeket a kísérleteket kb. 20 millió Ft költségráfordítással végeztük a BM TOP és a NIM hatékony közreműködésével. Az V. ötéves terv időszakára esik ezek tapasztalatainak realizálása és a kísérletek szerényebb keretek közötti folytatása, most már az import tűzoltó anyagokkal azonos hatékonyság és a gazdaságosabb beszerzés célkitűzésével.

Vitákat és problémákat jelentett a tárolótartályok és magas acélszerkezetű építmények villámvédelme, valamint az elektrosztatikus feltöltődés elleni védekezés módja is. Ebben a tárgyban több éves tanulmány- és kísérletsorozatot végeztünk a Budapesti Műszaki Egyetem bevonásával, és ennek alapján remélhetőleg tartósan rendezhetjük a vitatott problémákat.

Saját hatáskörünkben végeztünk kutatásokat és kísérleteket a tárolótartályok légszűrőjének célszerű kialakítására, továbbá a fél nem használható szénhidrogén-hulladék elégetésére, illetve megsemmisítésére. A kísérletek biztatóak, azonban még nem fejeztük be őket.

Gazdasági helyzetünk javítása, illetve az import beszerzésének csökkentése céljából a FLEB—70 jelű középkiadóságú hab képzésére szolgáló 116 db habsugárcsövet hazai konstrukció alapján alakítottuk ki, és szolgálati szabadság alapján mind a BCF gázzal működő automatikus oltórendszer.

— Hogyan értékeli a tröszt, valamint a vállalatok és a tűzvédelmi hatóságok munkakapcsolatát?

— A kőolaj- és gázipar tűz elleni védelme nem korlátozódhat az állami tűzoltóságra vagy a vállalatra. Ennek megfelelően a kapcsolatnak is olyannak kell lennie, hogy együttesen kell meghatározniuk a szükséges intézkedéseket. Erre minden lehetőség adva is van.

A tapasztalatok szerint az állami tűzoltóság szervei — a BM TOP-tól az I. fokú hatóságokig — megértő, de következetes állásfoglalásokkal segítik az ipar reális kezdeményezéseit. Ismeretes, hogy a korábbi időszakban voltak és jelenleg is vannak olyan előírások, szabványok, amelyek már elmaradtak a jelenlegi technikai színvonaltól, illetve nem szolgálják az előrehaladást. A módosításukra tett előterjesztéseket a hatósági szervek döntő többségében méltányolják, az eltéréseket és felmentéseket engedélyezik, sőt egyes esetekben ők maguk tesznek módosítási javaslatokat, amelyeket aztán az ipar hivatalosan is realizál.

A jó kapcsolatra jellemző, és öröndetes, hogy hatósági szerveink sem ragaszkodnak mereven a jogszabályok, szabványok előírásaihoz, hanem a reális biztonságot és lehetőségeket figyelembe véve teszik meg előírásaikat. Szükség esetén nem riadnak vissza a felelősségrevonástól sem.

Az is természetes, hogy egyes kérdésekben előfordulnak ellentétes vélemények, állásfoglalások. A felek kölcsönös indokai alapján azonban kölcsönös egyetértéssel ezek is minden esetben rendeződtek.

— A tröszt VI. ötéves terve milyen feladatokat szab meg a tűzvédelmi szervezetek számára?

A VI. ötéves terv fokozott feladatokat elé állítja a kőolaj- és gázipart. Termelési terveinket a korábbiaknál szerényebb anyagi források lehetőségével kell teljesíteni.

Tűzvédelmi vonatkozásban kedvezőbb a helyzetünk, mert a tervidőszakban nem terveztünk olyan jelentős ipari fejlesztést, amely alapvetően szükségessé tenné a meglévő technikai eszközállomány módosítását vagy jelentősebb bővítését. Változatlan célkitűzésünk viszont, hogy szinten tartssuk, illetve a szükségnek megfelelően kiegészítsük és továbbfejlesszük a tűzvédelmi felkészültségünket, növeljük tűzvédelmi szervezetünk képzettségét, valamint az új jogszabályok végrehajtásával elősegítsük a megelőző és mentő tűzvédelmünk további korszerűsítését. Ezek érdekében vállalataink és a tröszt központja is elkészítette tűzvédelmi intézkedési tervét, amelyek összesen 524 millió forintot jelentenek meg az említett célok anyagi alapjaként. A szerényebb lehetőségeket tekintve ez jelentős összeg, és célszerű felhasználása, minden bizonnyal lehetővé teszi a már elért színvonal megtartását. Emellett természetesen folyamatosan felül kell vizsgálnunk teendőinket és nem kellek elhanyagolnunk a korrekciókkal sem.

jegyzetek

Dobson Ferenc igazgató

szülékek és -berendezések kezelésének elsajátítására is. A vállalati dolgozók mintegy 30%-a tűzvédelmi szakvizsgával is rendelkezik. Jól szolgálja a dolgozók tűzvédelmi ismereteinek felmérését, hogy évről évre tűz- és munkavédelmi vetélkedősorozatot rendeznek. A résztvevők száma mintegy 1500.

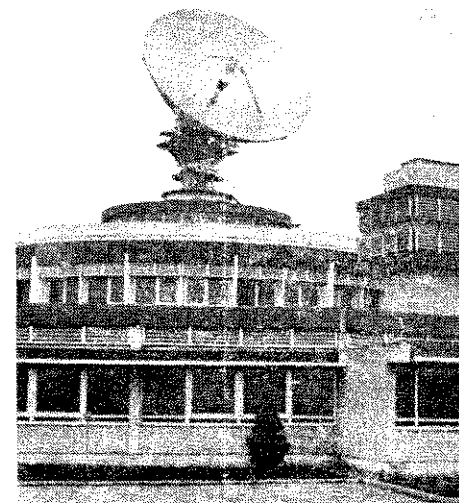
A gyár és a közvetlen mellette levő várpalotai parancsnokság között igen jók a munkakapcsolatok. Ottjártunkkor az államiak és a vállalati tűzoltók a tűzoltási terv alapján éppen közös gyakorlatot tartottak az Ammónia III. üzemben. Az említett üzem recirkulációs rendszerénél idén február 5-én üzemzavar következett be. A csőtörés miatt elárasztott szivattyúház folyamatos üzemét a hiba elhárításáig több órán át csak a városi parancsnokság teljes szivattyúkapacitásának bevetésével sikerült pótolni. Ezzel háromnapos termelés kiesést akadályoztak meg. *Tájler Tibor* gyáregységvezető meleg hangú levélben mondott köszönetet az értékes segítségért.

„Szeretek nyugodtan aludni” — mondta *Dobson Ferenc*, a Veszprém megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat igazgatója. Ennek érdekében számos lépést tett a tűzvédelmi helyzet javításáért. Az egység tűzvédelmi helyzete pl. külön feltétele a középvezetők premizálásának. Az igazgató minden héten beszámoltatja a tűzvédelmi felügyelőt, s a tűzvédelmi bizottság tagjai munkaköri feladatokon túlmenően is rendszeres ellenőrzést végeznek az egységeknél. A gazdasági vezető biztosan számíthat *Garabics Tiborné*-ra, a csupán 26 éves tűzvédelmi felügyelőre, akit a múlt év decemberében neveztek ki ebbe a munkakörbe, miután elvégezte a középfokú tanfolyamot. Éva asszony ab-

ban a szerencsés helyzetben van, hogy első műszakjához is megkapja a családi segítséget. Apósa Takácsi község önkénti tűzoltóparancsnoka, férje *Garabics Tibor* pedig a megyei parancsnokság főelőadója. Legfontosabb munkája jelenleg az, hogy az Országos Tűzvédelmi Szolgálatnak megfelelően módosítsa a vállalati tűzvédelmi utasítását. A tűzvédelmi oktatás gyakorlatiasságát dicséri egyéb között az is, hogy az ott készenlévő levő kézi tűzoltókészülékekkel március 6-án az üzemi dolgozók fékeztek meg devecseri malomban keletkezett hengerek tüzet. Így a III-as riasztásra kivonuló állami egységeket szerencsére rádióon vezényelheték. A gyors és szakszerű beavatkozásnak köszönhető, hogy csupán 2 forint tűzkár keletkezett, és a termelés zavartalan maradt. A vállalat igazgatója dicséretben és jutalomban részesítette a sikeres tűzoltásért az üzem négy dolgozóját: *Molnár Gyulát, Sulyok Ferencet, Papp Vendelt* és *Orbán Mártont*.

Az V. ötéves tervben az országban egyedülálló hírközlési létesítménnyel gazdagodott Veszprém megye. 1977. január 1-től Taliándörögdön üzemel az Intersputnyik rendszerhez tartozó Űrtávközlési Földi Állomás. Feladata: a televízió-

Taliándörögd, Űrtávközlési Földi Állomás

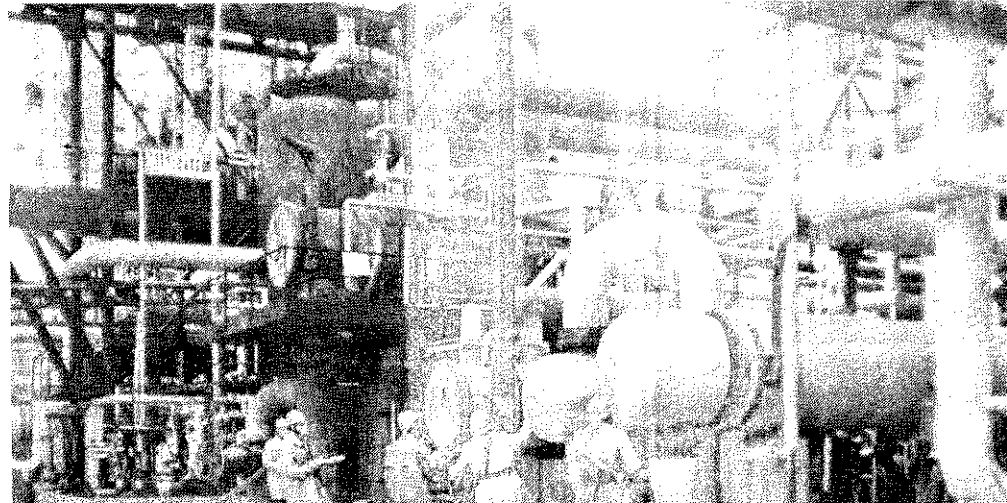

A Pétó Nitrogénművekben jelentős beruházások voltak az elmúlt években. Mint *Solyosi István* biztonságtechnikai osztályvezetőtől megtudtuk, ennek is tulajdonítható, hogy 4100 dolgozójuk most már évente mintegy 9 milliárd forint termelési értéket állít elő. A gyár legfontosabb termékei: a nitrogén-, káli- és foszformútrágya, továbbá a karbamid, szorbít és aminoszármazékok meg a furforol. Legveszélyesebb az ammóniaszintézisüzem, ahol földgázból szintézisgázt, majd ammóniát állítanak elő. Ez a folyamat 150—300 bar nyomáson és 400—500 °C-on zajlik le. Itt technológiai okokból évente 60—65 tűz keletkezik. Túlnyomó többségük ún. „peremtűz”. A technológiai berendezések rendkívül erős rezgése folytán ugyanis rendszeresen megsérül a csőperemek tömítése, s ilyenkor tűz keletkezik. 1980-ban mindössze 10 ezer forint volt a teljes tűzkár, s ez egyértelműen a tűzvédelmi szervezet szakszerű munkáját dicséri.

Huszár Károly tűzvédelmi osztályvezető ismertette velünk a vállalat tűzvédelmi szervezetét. A központban héttagú tűzvédelmi műszaki tanács, a három gyáregységben pedig egy-egy tűzvédelmi bizottság működik. A tűzvédelmi osztályon hárman dolgoznak, vállalati tűzoltóságuk 66 tagú. Felszerelésük egy Zsuk feckendő és egy Multicar 500-as porralöltő. Az egyes üzemrészekben tűzvédelmi megbízott tevékenykedik, és valamennyi műszaki képzettségű.

Nagy súlyt helyeznek a dolgozók tűzvédelmi oktatására is. Valamennyi újfelvételtel dolgozó 2 óras általános tűzvédelmi oktatásban részesül, majd munkahelyén megismertetik a technológiai folyamatok tűzvédelmi előírásaival. Audiovizuális oktatóprogramokat és filmeket is felhasználnak a tűzvédelmi oktatáshoz és különös gondot fordítanak a tűzoltóké-

Tűzoltási gyakorlat a Pétó Nitrogénművekben

távbeszélő összeköttetés biztosítása a szocialista országok között. A mikrohullámú berendezés 4—6 GHz közötti frekvenciasávban működik. Az állomás a 40 ezer km magasságban keringő műholdról veszi, illetve továbbítja oda a jeleket. A berendezés egy televízióműsor továbbítására, valamint 24 telefoncsatorna átvitelére alkalmas. Az állomás főbb egységei az adóvevő és antennavezérlő berendezés meg a kísérő egységek.

Néhány szót az állomás tűzvédelméről. Szinte valamennyi helyiséget és berendezést egyfokozatú tűzvédelmi automatika ellenőriz. A kézi és automatikus jelzésadók az IGNIMIK 40 típusú tűzjelző központhoz csatlakoznak, amelyet a diszpécserhelyiségben helyeztek el. Az állomás területén egy 100 köbméteres víztároló medence, az épületben szintenként fali tűzcsapok, a földszinten 2 db nyomásfokozó szivattyú található. Az üzemi helyiségekben és a folyosókon számos, halonnal és porral oltó tűzoltókészülék tartanak készletben, az esetlegesen keletkező tűz gyors lokalizálásához.

Idén ünnepli zászlóbontásának 35. évfordulóját hazánkban az úttörőmozgalom. Szerte az országban valamennyi úttörőcsapatnál az évforduló jegyében folyik a munka, a pajtasok és vezetők közösen készülnek az ünnepre.

Veszprémben, a megyei úttörőelnökség titkáránál, *Szeiler Iónánál* jártunk. Az úttörők munkájáról, a legidőszerűbb feladatokról, valamint az Úttörőgárda tevékenységéről, működéséről, beszélgettünk vele.

Első kérdésünkre, mely a megyei ÜG-mozgalom megszületésével, fejlődésével kapcsolatos, a következőket válaszolta:

— Az úttörővezetők VI. országos konferenciáján határozat született, mely az addig igen sokféleképpen megvalósuló mozgalmi munkának egységes értelmezést, közös koncepciót nyújtott. Ennek értelmében megyénkben is megkezdődött a korábban honvédelmi jellegű szakkörként működő úttörőtűzoltó-szakaszok és -századok átszervezése ÜG-szakalegységekké.

Ezt a munkát a megyei úttörőelnökség mellett létrehozott megyei honvédelmi nevelési szakbizottság és ÜG-parancsnokság fogta össze.

Kezdetben a hagyományok ápolása mellett elsősorban az átszervezés, a szakpróbáztatás szorgalmazása, a folyamatos képzési tematika összeállítása volt fontos. A járási, városi úttörőelnökségek mellett létrehozott szakbizottságok és ÜG-parancsnokságok gondoskodtak területükön a tervszerűbb munkavégzésről. Összefogták a csapatok honvédelmi felelőseinek szervezetegző munkáját. A színvonal érdekében

pedig évente feladategyeztető megbeszélést tartunk, melyen részt vesznek a fegyveres erők és társszervek képviselői is. Ennek eredményeképpen sokat javult meggyenkben a honvédelmi nevelőmunka, ezen belül felgyorsult a tűzoltó-szakalegységek szervezése is. 1980-ra 38 szakalegységben 479 tűzoltógárdista dolgozik, tanul szervezetten. Legtöbbjük felkészülését, versenyszereplését szakképzett tűzoltók irányítják.

A következőkben a jövő feladatairól, elközeléseiről beszélt az úttörőtítkár.

— Legfontosabbnak a jövőben is az egységes szemléletet, az egyeztetett munkastílust tartjuk. Ebben továbbra is feltétlenül számítunk az együttműködő szervek, köztük a megyei tűzoltó-parancsnokság segítségére. Mielőbb el akarjuk érni a szakpróbáztatás általánossá tételét, hisz követelmény nélkül nincs eredmény. Célkitűzéseink tartalmi része, hogy fokozottabban figyelemmel kísérjük és elősegítsük úttörőink ifjúgárdistává való fejlődését, vagyis a folyamatos utánpótlás biztosítását.

Eddigi eredményeink alapján minden reményünk megvan arra, hogy tartalmas időtöltésről gondoskodunk a honvédelem, ezen belül a tűzvédelem kérdései iránt fogékonyabb, jobban érdeklődő pajtasok számára. Annál is inkább, hiszen nemcsak szövetségünk tagsága önkéntes, hanem a különböző szakirányú képzésben való részvétel is. Ezért nem hangsúlyozhatjuk eléggé: kötelességünk lehetőséget teremteni a gyermekek számára, hogy a javasolt tevékenységi formák közül megtalálják a számukra legvonzóbbat, melyben kibontakozhatnak, s megtanulhatják szabad idejüket értelmesen eltölteni.

Természetesen nem titkolt célunk, hogy ezzel pályaválasztásukat is egészséges irányba befolyásoljuk. Közben pedig öntegyelemre képes, hazájukat és népüket szerető, mások munkáját megbecsülő emberekre nevelhetjük őket.

Gyengén működött 1975-ben a badacsonytomaji önkéntestűzoltó-egyesület, amikor *Tóth László* önk. t.ú. alldgy.-t neveztek ki parancsnoknak. Hamarosan átszervezték az egyesületet.

Azóta 6 év telt el. A hullámvölgyből kikerülve eredményekben gazdag napokat élnek a tomajiak. Ma már gazdag tudású, ütőképes egység az övék. *Tóth László* parancsnok irányítja azóta is munkájukat, ő beszélt ottjártunkkor is embereiről.

— Tűzoltóink 90%-a a helyben működő üzemek dolgozója, s csaknem valamennyien a szertár körül laknak. Mentő tűzvédelmünk meghatározója ez a tény. 10 fő éjjel-nappal állandóan riasztható, ró-

Találkozás a szertár előtt *Tóth Lajos*néval, az egyesület egészségügyisével

vid idő alatt érkezünk ki, ha hívnak bennünket. Tavaly vadonatúj TÚ 2-es gépjárműfecskendővel láttak el bennünket, s szükség esetén a közületi szolgáltatóüzem 7000 literes tartállyal rendelkező locsolókocsija is együtt vonul velünk.

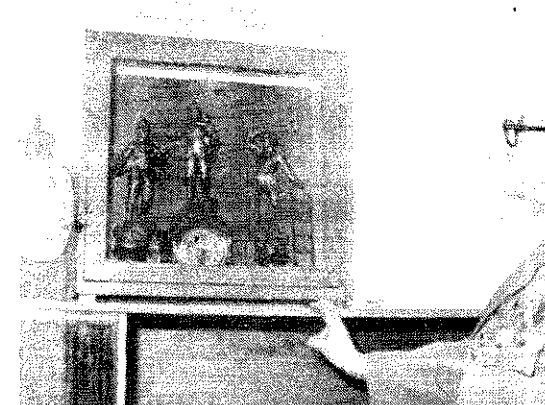
Dr. Arató Imrétől, a nagyközségi tanács vb-titkáráról megtudtuk azt is, hogy nem csupán a mentő tűzvédelemből vizsgáztak jelesre az utóbbi években. A lakossággal kialakított igen jó kapcsolatuk, no meg szakmai felkészültségük eredményeként megelőzési tevékenységük is dicséretet érdemel. Nem is beszélve a sok társadalmi munkáról, melyet lakóhelyükért vállalnak rendszeresen. Legutóbb a helyi általános iskola igazgatójától érkezett köszönőlevél nozzájuk.

Legközelebb pedig saját szertárunk korszerűsítésében szeretnének közreműködni. Tervük szerint 50 000 forint értékű munkát szeretnének végezni.

Több mint százéves Devecseren az önkéntestűzoltó-egyesület. Fejlődése mégis az utóbbi 6—8 évben volt a legdinamikusabb. Három csatolt községével, mintegy 40 fős létszámával biztos pontja a környéken a tűzvédelemnek. Mint *Orbán László* önk. t.ú. szds., parancsnok elmondta, nehéz út vezetett az egyesület megerősödéséig. Jelenleg 10—12 önkéntesre számíthatnak állandóan a vonulásoknál. Pontos térképük van működési területükről.

Új szertáruk 1977-ben épült. Szerelésén CSD 344-es gépjárműfecskendő áll készenlétben. Klubhelyiségük barátságos, kulturált, falát versenytroféák, kedves emlékeket idéző fényképek és tárgyak díszí-

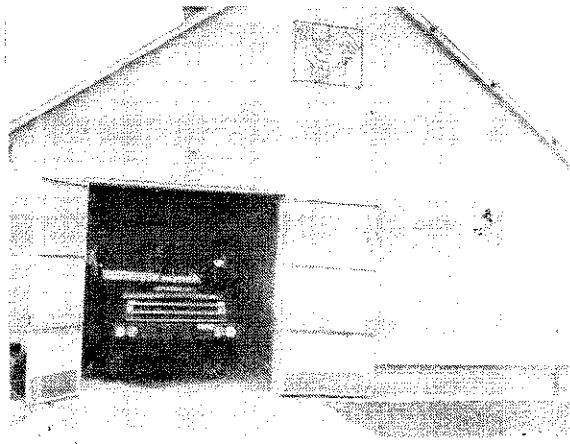
Ezt az ajándékot kaptuk, mutatja *Orbán László*

Hanis Mihály t.ú. törm., a *Kiss Lajos* Általános Iskola tűzoltógárdistáival

Tóth László parancsnok és *Dr. Arató Imre*, a nagyközségi tanács vb-titkára

A devecseriek új szertára alig négyéves

tik. Orbán László büszkén mutatta azt az ajándékot is, melyet egy községi orvostól kaptak, s ami munkájuknak állít emléket. Ami pedig a legkedvesebb számukra: 1973-ban kiérdemelték a Veszprém megyéért Erdemérem arany fokozatát.

Kilenc község határát foglalja magába a 10 000 hektáron gazdálkodó csabrendeki Egyetértés Mgtsz.

Több mint hétszáz dolgozója számára, a fő profilon, az állattenyésztésen és növénytermesztésen kívül, a melléküzemágként működő nyúlvaadó ad jó jövedelmet.

Növeli a gazdaság nyereségét a prémjükért keresett kékrókák tenyésztése is, amelyet találékonyan a nyúlvaadó hulladékanyagából tartanak fenn. Számottevő egységük még a fehérjefeldolgozó üzem és egy vasipari részleg is.

A termelőszövetkezet tűzvédelmi előadója, **Bali Jenő** elmondta, hogy 9 fős tűzvédelmi bizottságuknak **Körmendi Károly** termelési elnökhelyettes az elnöke. Tagjai a különböző szakágazatok vezetői és a főkönyvelő. Ezzel a szervezési formával biztosították, hogy területenként legyen felelős a tűz elleni védekezésnek. Saját tűzoltóság hiányában a szövetkezet különféle eszközökkel támogatja a községi önkéntes tűzoltóságot. Nemcsak pénzzel járulnak hozzá a fenntartásukhoz, hanem szükség esetén megjavítják felszereléseiket is. A tsz-tagságból egyébként többen önkéntes tűzoltók.

A termelőszövetkezet vezetői korán felismerték, hogy a tűzvédelemre fordított évi 120 000 forint meg az időszakos vizs-

Vizsgálják a kombájnvezetőket

gálatok költségei többszörösen megtérülnek. Sokat áldoznak nemcsak a mentő tűzvédelem, de a megelőzési munka tökéletesítésére is. Jó példa erre az a tanulságos eset, amikor tűz következtében 1978-ban 12 hektár lábba álló búzájuk semmi-sült meg. Kiderült, hogy a Burián típusú szalmaösszehúzó gép volt a „tűzokozó”. A nagy vontatási sebessége miatt fellépő sűrűdástól alkatrészei túlmelegedtek, s begyűjtötták a felgyülemlt szalmát. Ennek elkerülésére maximálták a vontatási sebességet, külön kioktatták a gépkezelőket, elrendelték a szükséges hűtővíz kiállítását s a munkálatok fokozottabb ellenőrzését is. Egy kazaltíz óta körültekintően végzik a tarlóégetést is. Négy-öt hektáronként körbeszántással darabolják fel a parcellát, ekét, traktort, oltóvizet helyeznek készenlétbe ilyenkor, valamint

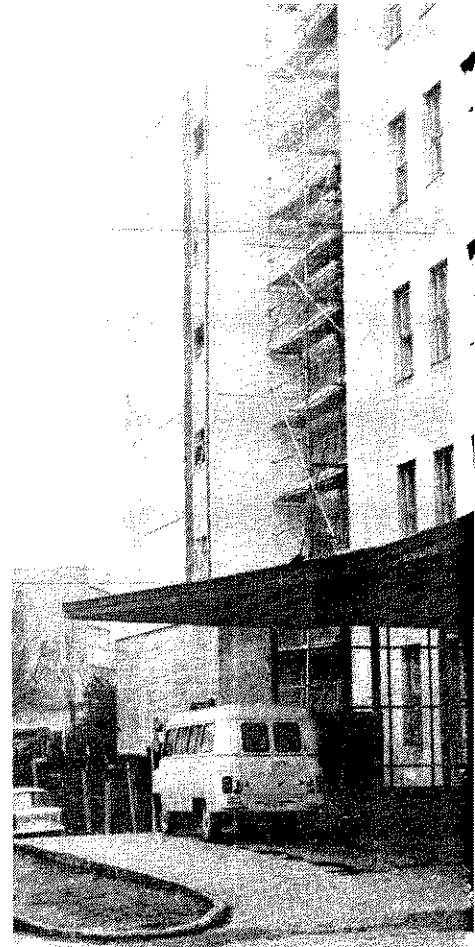

Bali Jenő a gépek felkészítését ellenőrzi

írást megbízást adnak ki a felügyeletet ellátó személy részére.

Nemrégben fejezték be a nagy tavaszi munkákra történő felkészülést. Nyolcvanegy gép, köztük traktorok, kombájnok, tehergépkocsik műszaki vizsgálata, tűzveszélyes folyadékok csöpögésének megszüntetése, szikrafogók felszerelése és sok-sok apró javítanivaló jelentett elfoglaltságot a szerelőknek. Ottjártunkkor éppen gépkezelői vizsga folyt. Az E 516-os kombájnok vezetőinek vizsgakérdései között szép számmal akadtak tűzvédelemmel kapcsolatosak is.

Több mint 150 éves múltra tekinthet vissza Veszprém városi feladatokat ellátó kórháza. Az évszázados hagyományokat őrző betegápolás azonban évek óta nehézségekkel küzd. Négy-százhatvan-negy férőhellyel hosszú idő óta nehezen tud eleget tenni az igényeknek. Ezen a helyzeten kívánt segíteni a megyei tanács, amikor 1978-ban megkezdték a 300 ágyas új szárny építését. Ha felépül, nemcsak a

Az új szárnyban 300 beteget tudnak ma, elhelyezni

férőhelygondok enyhülnek, hanem vég mód lesz rá, hogy a vezető kórház köv-telményeinek megfelelően minden hián-zó és szükséges egységet megszervezhess-nek. Ilyen pl. a bőrgyógyászat, ideggy-gyászat és a központi sterilizáló.

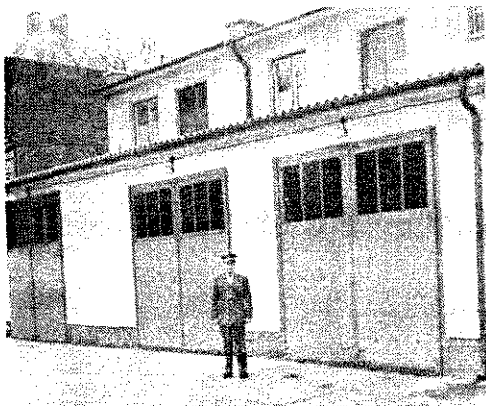
A működő és most létesülő egység-tűzvédelmi munkájáról **Hogya Györggy**, a kórház tűzvédelmi főfelügyelőjével b-szélgettünk:

— Tűzvédelmi bizottságunk kilenc ta-ja vezető beosztású dolgozó, tizenhat vá-lalati tűzoltónk a megelőzésben is sok segít.

A tűzvédelmi oktatás jó néhány saját feladatot ad. Így például csaknem 2 dolgozót kellett felkészíteni a pébégázp-lackok biztonságos kezelésére, 19 szakmu-kás pedig a palackok szállításával, felsz-relésével és használatával kapcsolatos tu-nivalókat sajátította el.

Az új létesítmény II. tűzállósági fokoz-tú lesz, és a D tűzveszélyességi osztályú sorolták. Magyar gyártmányú tűzgátló s-tókkal látják el, lépcsőháza füstment lesz.

Élénk pirosan csillognak a szerek, am-lyeket házilag festenek és javítanak. A udvaron a frissen vakolt építmény foga-ja a látogatót. Négy új szerállással bőví-a szertáruk. De bárhol járunk is a várp-lotali városi tűzoltóparancsnokság épület-ben, mindenütt szorgos szakemberek k-ze munkájával találkozhatunk.

Bors István tűzoltó őrnagy; ez mind a kezük munkája

Albertus László tűzoltó főtörzsőrmester az új kezelőpultnál

Nemrégiben vizágyút szereltek fel a Skoda vízszállítójukra. Már sokszor vették hasznát az avar-, erdő- és tarlótüzeknél. Büszkén mutatta Albertus László tű. ftórn., híradó-ügyeletes az új telefon-műszerasztalt. Több tízezer forint helyett mindössze kétezerből „hozta ki” Kovács Elemér tű. ftórn., akinek telefonműszerész a szakmája.

Mindez az évek óta végzett sok-sok társadalmi munka nekik természetes. Tavaly is 160 ezer forint értékét eredményezett az a 802 óra, amit második otthonuk szépítésére fordítottak. A példásan rendezett körletet oklevelek sokasága is díszíti. Versenyszereplésükért kapták őket.

S amire a legbüszkébbek: fő helyen áll az a vándorserleg, amelyet tavaly a fűzfői üzemi parancsnokság felhívására a kongresszus tiszteletére indított megyei szintű szakmai, politikai és sportverseny-ről hoztak haza.

A fűzfőiek vándorserlegének őrzési joga egy évre szól, de a várpalotaiak máris arra készülnek, hogy náluk tovább maradjon.

A 75 ezer példányban megjelenő megyei lap, a Napló, immár több mint tíz esztendője Tűzvédelmi Híradó c. rovatjal jelentkezik negyedévenként. Szerény számítás szerint is csaknem kétszázötvenezres fórumot jelent ez a színvonalas összeállítás. Szerkesztésében igen jó együttműködés alakult ki a lap munkatársai és a megyei parancsnokság között.

A legutóbbi számok is igen tartalmasak

voltak. Az aratás tűzvédelmétől kezdve a kempingekéig meg a lakóházakéig hasznos útmutatást ad a megyei lakosságnak.

Népszerű formában ismertették az új tűzvédelmi jogszabályokat, foglalkoztak az önkéntes tűzoltóságokkal, versenynaptárt közöltek, s az erdők tűzvédelmétől a tűzcsapok karbantartásáig meg a terményszáritásig számos időszaki feladatról is megemlékeztek.

Az idén is sor kerül Csepokon az Ifjú Gárda-szakalegységek tisztségviselőinek egyhetes időtartamú országos szaktáborozására. A tábor szervezői a tűzoltó-szakalegységek képzéséhez szükséges anyagi-technikai eszközök ügyében keresték fel

dr. Hajas Gyula tű. ezds., megyei parancsnokot, Farkas József r. ezds., a megyei rendőr-főkapitány közbiztonsági helyettese a rendőri munkát bemutató foglalkozásokat készíti elő, dr. Szekeres Imre, a megyei KISZ-bizottság titkára pedig Veszprém megyei fiatalokkal szervez találkozót a csopaki tábor ifjúgárdistái részére.

Dr. Búzás Hubának, a megyei tanács igazgatási osztálya vezetőjének is jelentős érdemei vannak abban, hogy a tanácsi

Dr. Búzás Huba, a megyei tanács igazgatási osztályvezetője

szervek itt példásan eleget tesznek tűzvédelmi kötelezettségeiknek.

Fontos feladatuknak tartják a tűzoltó-parancsnokságok tanácsstestületek előtti beszámoltatásának figyelemmel kísérését, a: előkészítő munka segítségével. Általános gyakorlat az is, hogy a vb-titkárok a fontosabb vezetői megbeszélésekre, tűzvédelme érintő tanácskozásokra a parancsnokok meghívják, véleményüket meghallgatják és figyelembe veszik. A megyei tanács végrehajtó bizottsága messzemenően gondoskodik az állami tűzoltóság szükségleteinek kielégítéséről, amelyet bizonyít a tűzoltó-gépjárművek száma és korösszetétele, továbbá valamennyi tűzoltó-laktanya általános felújítása.

Rendszeresen tartanak törvényességi felügyeleti vizsgálatot a tűzvédelmi hatóságoknál, és ezek eredménye egyértelmű pozitív. Ellenőrzéseik kiterjednek a parancsnokságok káder- és személyzeti munkájára, az állomány erkölcsi, politikai, fegyelmi, egészségügyi és szociális helyzetére is.

A tanácsi irányítás alatt működő mintegy 3000 vállalat, szövetkezet és intézmény tűzvédelmi tevékenységét a megyei igazgatási osztály példásan koordinálja. A társosztályok fél évenként jelentésben számolnak be a felügyeletük alá tartozó létesítmények tűzvédelmi helyzetéről, s persze az alsóbb szintű szakigazgatási szervek kapcsolatos tevékenységéről is. A szakosztályok tűzvédelmi előadói tavaly 185 előlenőzést tartottak.

Mint hallottuk, főként az egészségügy meg az ipari osztályon végzik ezt a munkát jó eredménnyel.

S hogy a mennyiség egyben minősége is jelentse, a megyei, városi és járás szakigazgatási szervek tűzvédelmi előadói évente értekezletre rendelik be, és Búzás elvtárs mellett a megyei parancsnok is részt vesz a megbeszéléseken.

A megyei tanács az elmúlt években öt alkalommal is szervezett középfokú tanfolyamot, s így már 200-an szerezhették meg az előírt szakképesítést.

Hat városa és kétszázhuszonkét község van a megyének. Nem csekély gond tehát az önkéntes tűzoltóságok fenntartása, működtetése és felügyelete.

1977-78-ban a pénzügyi osztállyal és a megyei parancsnoksággal közösen felmérték, vajon valamennyi egyesületnél rendelkezésre állnak-e a szükséges pénzeszközök. Mivel korántsem mindenütt volt kedvező a helyzetkép, 1978 májusában intézkedést adtak ki a kapcsolatos tanácsi feladatokról, beleértve a felszerelések szakszerű karbantartásával, javításával, beszerzésével és selejtezésével összefüggő teendőket is.

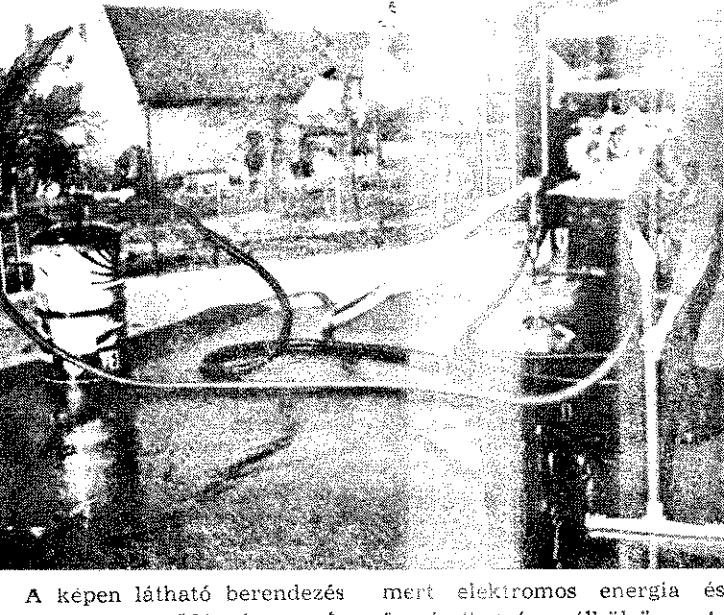
A végrehajtást utóvizsgálattal is ellenőrizték. Kiderült, jelentős javulás következett be.

Az önkéntes tűzoltóságok működtetésére fordított összegek mintegy 50%-os növekedése természetesen nem oldhatott meg minden gondot.

Ezért igen célszerűen, kiemelten foglalkoztak a közigazgatási beosztással nagyjából egyező 35 egyesület felszerelésekkel való megerősítésével, miután ezek a velük szomszédos 10-30 község mentő tűzvédelmében is fontos szerepet töltenek be.

A körzetítés eredményeként jelenleg 22 egyesület van ellátva gépjárműfecskendővel, illetve tűzoltó-gépjárművel.

Soltész—Sz. Lovász—Tátrai

A képen látható berendezés vegyi szennyeződés és az elfolyt olaj felszivattyúzására alkalmas. Robbanásveszélyes környezetben is használható,

mert elektromos energia és forgó alkatrész nélkül üzemeltethető.

(Schweizerische Feuerwehr-Zeitung)

Csak tűz esetén csukódik

A Német Demokratikus Köztársaság tűzvédelmi jogszabálya is tartalmaz olyan előírást, amely szerint a tűzszakaszokat határoló, vagy egymástól elválasztó tűzgátló ajtókat csukva kell tartani.

Cottbusban a Textil- és Konfekciógyár újjítói a szokásostól eltérően üzemelő olyan

berendezést fejlesztettek ki, amellyel az ilyen ajtókat nyitott állapotban tarthatják, mivel tűz esetén automatikusan becsukódnak. Alkalmazásuk a textilgyári és hasonló körülmények között kielégítő. Az ajtó huzamosabb ideje kifogástalanul működik

(Unser Brandschutz)

Nehezen gyulladó olaj

A technikában egyre jobban terjednek az olajjal működő hidraulikus erőátviteli és vezérlőrendszerek. A gond ezekkel az, hogy számítani kell az olaj szivárgására, elfolyására. Mivel a kőolajból készített hidraulikaolaj 370—400 °C-on lobban lángra, s a nyílt lángnak is körülbelül ugyanekkora a hőfoka, nagy a tűzveszély e rendszerek közelében. Ennek csökkentésére szovjet szakemberek olyan olajat kísérleteztek ki, amelynek a gyulladási hőmérséklete jóval nagyobb az eddigiénél: 750

°C felett van. Ez az olaj azzal az előnyös tulajdonsággal is „dicsőkedhet”, hogy ha valamilyen ok miatt mégis meggyulladna, akkor a láng nem terjedhet fölfelé a kiömlő olajsugáron. A keletkező észtergőzők ugyanis már az elején elfojtják a tüzet, az olajsugár pedig azt leönti.

E nehezen gyulladó olaj nemcsak hidraulikák munkafolyadékaként, hanem kenőolajnak is alkalmas, bár egyelőre valamivel drágább a szokványos olajnál.

(Chemische Rundschau)

A száraz gipszvakolatból készült válaszfalak tűzállóságáról

Az ipari, lakó- és középületek építéséhez válaszfalként használt előre gyártott gipsz-beton elemek üreges lapokból tevődnek össze. Ezek negatív tulajdonsága a rossz minőség meg a jelentős súly: a szobai válaszfal 100—120 kg/m², a fő válaszfalaké pedig 250 kg/m².

Az utóbbi időben széles körben alkalmazzák a gipszvakolat felhasználásával készült könnyű válaszfalakat, bár ezek tűzállósági határértéke nem a legmegfelelőbb. Nemrégiben a Szovjetunióban TU 400—1/54—9—76 számon szabadalmaztattak egy gyártmányt. Ez szintén száraz gipszvakolat, de már kedvezőbbek a tulajdonságai és üvegszál erősítést is tartalmaz.

A tűzállósági határérték megállapítására kísérleteket végeztek fém-, illetve fakeret (tok), valamint száraz gipszvakolat felhasználásával. A vakolat vastagsága 14 mm volt. A kísérlet tanúsága szerint jó minőségű üvegszál erősítés esetén a száraz gipszvakolatban a felület melegítésekor csak mintegy 20 perc múlva képződött repedés, a teljes roncsolódás 27—33 perc után következett be, tehát 12—15 perccel később, mint a hagyományos vakolat esetében.

A fémkerettel ellátott válaszfalaknak több gyenge pontjuk van. A keretek keskenyek, ezért nincs lehetőség az illesztések befalazására. Emiatt a rögzítő csavaroknál és a vakolatlapok élei mentén széttöredeznek. Az acélállványok keretei gyorsan felmelegednek és deformálódnak, az

illesztések szétválnak, s így válaszfalak (180 °C hőmérséklet esetén) mintegy 30 perc múlva elégnak. A keret acsúnyival való feltöltések — 40 mm vastagságban — tűzállósági határérték lényegesen nagyobb.

Ha például 2 db 14 mm-gipszvakolat lappal burkolja a válaszfalakat, kétszeres lesz a tűzállósági határérték. A fakeretű válaszfalak biztonságosabbak, mivel a lapok közötti illesztések megbízhatóak. Itt a roncsolódás elégetett felület ér, nem pedig az illesztéseket. A tűzállósági határérték a fakeretű válaszfalak esetén — ha burkolat jó minőségű, 14 mm vastagságú száraz gipszvakolat — a T_n már 0,75 óra, mely hat rorszor nagyobb, mint a 14 mm-es normál vakolaté, 0,22 órával haladja meg a fémkeretű válaszfal tűzállósági határértékét.

Az üreges kiképzésű fémkerettel ellátott és kétszeres gipszvakolattal burkolt válaszfal tűzállósági határértéke 1,5 óra. A gipszvakolattal ellátott fémkeretű válaszfalak a nehezebbek, míg a gipszvakolattal és fakerettel ellátott válaszfalak a nehezen éghető anyagok csoportjába sorolhatók. A tűzállósági határérték tovább növelésére átlapolással lehet a fémkeretű elemek illesztését megoldani. A kötések szilárdságát az acélkeret szélességének növelésével erősíthetjük. Ez növeli a kötés szilárdságát, csökkenti a roncsolódás veszélyét.

(Pozsarnoje Gyelo)

Tűzállósági határértéke: 2,5 óra

A bolgár tűzvédelmi kutatóintézetben megvizsgálták a Balkansztraj által gyártott háromrétegű panel tűzállóságát és éghetőségét.

A szendvics szerkezetfal 50 mm vastag. Két oldalpajja 5 mm-es eternit (azbesztcement) lap, amelyek közé 40 mm vastagságú hőszigetelőt (üveggypapot) helyeztek el.

A kísérleti eljárás az alábbi eredménnyel zárult:

— A háromréteges szendvics típusú panel tűzállósági határértéke 2,5 óra.

— A szerkezet besorolható a nem éghető kategóriába.

— A falszerkezet felhasználható tűzfalként is.

(Ogneborec)

Napelemes segélykérő telefonok

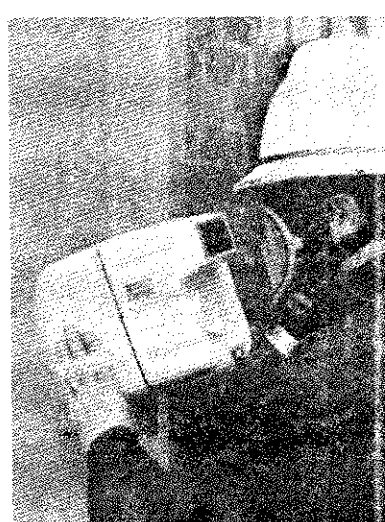
Az NSZK autópályái mellett eddig létesített több mint 1300 segélykérő telefon 14 millió márkába került. Az óriási költségek csökkentésére már régóta foglalkoznak az energetikakéresebb megoldások kutatásával. Az első napelemes segélykérő telefonokat a közelmúltban helyezték üzembe az egyik útszakaszon. Napközben a 0,5 m² felületű, 40 watt névleges teljesítményű napelem által összegyűjtött energia tölti fel 24 voltos akkumulátorát. Éjszakai kivilágítását a korábbi 24 wattos fénycső helyett most egy mindössze 8 wattot fogyasztó „tranzisztorizált” fénycső látja el. Az ilyen telefonok kisebb létesítési költségei lehetővé teszik majd a segélykérő helyek számának jelentős növelését. (Brandschutz)

Tv-kamera, amely „átlát” a füstön

Az angol Electric Valve Company Ltd. cég készítette a képen látható hordozható, elemről működő tv-kamerát, melynek prototípusát az 1980. évi „FIRETECH” tűzvédelemi kiállításon mutatták be.

Az EEV elnevezésű tv-kamerát, amely az infravörös sugárzásra érzékeny, azzal a céllal tervezték, hogy füsttel teli helyiségekben megkönnyítse a tűzoltók mozgását és a tűz eszközök felderítését. Az infravörös sugárzás ugyanis áthatol a füstön, és a tv-kamera képernyőjén megjelenik az előtte levő térség hőképe. A nagy látószögű germánium lencse 70 fokos látószöget fog be. Mivel ez a tv-kamera a CCIR tv-rendszer elvén mű-

ködik, egy csatlakozó kábel segítségével lehetséges, hogy távolabb egy szabványos tv-készüléken egy másik személy is láthassa a közvetített képet. A készülék súlya mindössze 4 kg, egy elemkészlettel egy órán át üzemeltethető.

(Fire)

ROBBANÁS EGY JAPÁN ÁRUHÁZ ALAGSORÁBAN

14 személyt megölt, 200-at megsebesített az a gázrobbanás, amely a Sizouka város vásárlóközpontjában levő áruház alagsorában történt.

A képen látható két tűzoltó-gépjárművet egy későbbi, második robbanás erősen megrongálta.

(Fire)

Új tűzoltószak Taskentben

A Szovjetunió Belügyminisztériuma Tűzoltómérnöki Műszaki Főiskoláján új tagozat kezdte meg működését Taskentben.

A feladata mérnökök és szakértők képzése a közép-ázsiai köztársaságok számára. Jelenleg négy tanszéke és három szakcsoportja van.

Az égésfolyamatok laboratóriuma, továbbá a fizikai, a nyelvi és egyéb laboratóriumok segítik az oktatást. Önálló gépjármű-diagnosztikai állomásuk is van. A közeljövőben fejeződik be a fakultás

számítógép-központjának építése és berendezése is.

A felsőoktatási intézmény vezetői rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak a hallgatók megfelelő előkészítésének, így például összevont előkészítő tábort szerveznek a nappali meg a levelező tagozatra jelentkezők számára. A levelező tagozatot végző hallgatók segítése és konzultálása érdekében — a nagy távolságok miatt — a köztársaságok nagyobb városaiban konzultációs bázisokat hoztak létre.

(Pozsarnoje Gyelo)

Tűzvédelem és a GTE kapcsolata Szegeden

Első alkalommal rendezte meg a HUNGEXPO és a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutató Intézete a „SECUREX '81” nemzetközi munkavédelmi kiállítást. A nemzetközi vásárközpontban 39 gyártó, fejlesztő és forgalmazó cég képviselte Magyarországot. Ezenkívül több külföldi cég is felvonultatta termékeit.

A műszaki és tudományos berendezések, védőfelszerelések, technológiák, valamint műszerek bemutatásán túl a szakmai érdeklődők a modern baleseti oktatás és elemzés hazai rendszerével, a munkavédelmi szabályozás és minősítés magyarországi gyakorlatával és módszereivel, valamint a munkavédelmi oktatás, nevelés, propaganda és szakmai információ módszertanával, korszerű eszközeivel s gyakorlati, üzemi alkalmazásával is megismerkedhettek.

Képeinken a Woolmark cég lángmentesített tűzoltó-egyenruháját és a Tiszai Vegyi Kombinátnál kézi porzuhányát láthatjuk.

A tűzvédelem s ezen belül a tűz megelőzése olyan műszaki feladat, amelyet csak megfelelő ismeretekkel rendelkező szakemberek közreműködésével lehet végrehajtani. Fontos, hogy a már megszerzett ismeretanyagot szinten tartjuk, és a technikai fejlődésével együtt járó új követelményeket is képesek legyünk kielégíteni.

Ezért kezdeményezte 1977-ben a Csongrád megyei parancsnokság, hogy egyes megyei irányító vállalatok megfelelően képzett szakembereiből alakuljon meg a Gépipari Tudományos Egyesület Szegedi Szervezetének tűzvédelmi szakkbizottsága.

Fő célkitűzés volt, hogy a felmerülő sajátos kérdéseket és problémákat megfelelő szakmai szinten, a kutatási és gyakorlati módszerek ismeretanyagának felhasználásával tárgyalják, illetve oldják meg.

Éves programterv alapján határozzák meg az elvégzendő feladatokat. Ezen feladatok közül már sikerült néhányat megoldani. Ilyenek:

- a tűzvédelmi szaktanácsadói szolgálat megszervezése;
- a tűzoltási technikai eszközök és módszerek bemutatása;
- a tűzvédelmi megbízotti és szakvizsgáztatói tanfolyamok szervezése;
- a hatályba lépő új rendeletek és előírások ismertetésének előadások keretében;
- tájékoztató előadások szervezése a tűzvédelemhez kapcsolódó szakterületek legújabb eredményeiről;
- tanulmányutak lebonyolítása.

Ez évi terveink közül kiemelném a tűzvédelmi előadók vezetését. Úgy hisszük, nagy erőpróba lesz a megye tűzvédelmi szakemberei számára.

Tapasztalataink bővítése érdekében szeretnénk jó kapcsolatot kialakítani az országban működő szakközvetítőkkel is.

Reméljük, hogy munkánkkal növelhetjük a megelőző tűzvédelem hatékonyságát, az élet- és vagyonbiztonság védelmére.

László József,
a szakközvetítő titkára

Rendhagyó foglalkozás Hódmezővásárhelyen

Az önkéntes és vállalati tűzoltók nélkül nem lehetne eredményes napjainkban a tűzvédelem. Tehát szükség van a tevékenységükre — állapították meg a Belügyminisztérium önkéntes tűzoltóinak második országos tanácskozásán. S ezért helyez hangsúlyt képzésükre minden évben Hódmezővásárhelyen is városi parancsnokság.

A közelmúltban a porcelángyárban tartott foglalkozás **Galgóczi István** tű. őrnagy, városi parancsnok megnyitójára utazott az országos tanácskozásról **Kiss Erzsébet** váll. tű. főtörzsőrmetter, a HÓDIKÖT vállalati tűzoltója, Hódmezővásárhely küldött tartott előadást. Ezután **Csete György** tű. ezredes, Csongrád megye tűzoltóparancsnoka a megelőző tevékenység fontosságára hívta fel a figyelmet.

Mint rámutatott, tavaly 100 körüli volt azon tüzesetek száma, amelynél nagyobb kár is keletkezett. Ezért továbbra is hangsúlyozni kell a megelőzésre és a hatékony tűzvédelmi propagandamunkára.

Csongrád megye üzemeiben is mind többen ismerik fel a vállalati tűzoltók munkájának fontosságát. Gyors beavatkozással ugyanis jelentős értékeket menthetnek meg a tüztől. Fontos feladat tehát politikai és szakmai ismereteik gyarapítása, hogy pusztán fellépésükkel is megakadályozhassák a tüzesetek okozható szabálytalanságokat.

Fehér József

ÚJÍTÁS

Szabó János és Hajdú Antal (Pankotai ÁG) újítási javaslatot tettek a B-1.15 típusú Bábolna terményszárbíró biztonossági hővédelmének javítására.

Ennek lényege a következő: A 16 db hőérzékelő klixon jelenleg a száritótorony meleg szekciójában, a libegőablakok mögé függőlegesen, két sorban van elhelyezve. Üzemszerű állapotban a klixonok zárt érintkezőin keresztül pozitív feszültség jut az EDS logikai egység bemenetére. A logikai egységgel működtetett jelfogó elejtett állapotban van, és nyugalmi érintkezőn keresztül meghúzza egy KS-07 típusú segédrelét. A KS-07 segédrelék érintkezőin keresztül a hideg-meleg ventilátorok és az égőfejek reteszelve vannak. Ha a 16 db klixon közül bármelyik túlmelegszik, az érintkezője bont, így a megfelelő jelzőlámpán és a hozzá kapcsolódó ellenálláson keresztül negatív feszültség jut az EDS logikai egységre. Hatására a logikai egység meghúzza a jelfogót, vagyis elejti a KS-07 segédrelét. A segédrelé ekkor lekapcsolja a ventilátorokat és az égőfejeket. Ennek a tűzvédelmi (hővédelmi) rendszernek a fogyatékoságai a következők:

A száritótorony meleg szekciójára függőlegesen 10 sorból, vízszintesen pedig 16 sorból áll. A klixonok csupán függőlegesen két sorban vannak elhelyezve. A száritások tapasztalatai szerint a torony két oldalán a szélső csatornához sodródó kukoricacsutkamaradványok eltömődést, terményfennakadást idéznek elő.

A fennakadt termény felhevül és izzásba jön. A toronyban a termény függőleges irányban halad lefelé. A függőlegesen két sorban elhelyezett klixonok ezért csak akkor érzékelik a tüzet, ha az a saját sávjukban keletkezik.

Az újítási javaslat értelmében kétszeresére kell növelni a klixonok számát és függőlegesen meg vízszintesen arányosan elhelyezni őket. Így, ha a termény hőmérséklete a torony bármely pontján eléri a 95 °C-t, az automatika leállítja az égőfejeket és a ventilátorokat.

Ehhez páronként úgy szükséges sorba kapcsolni a klixonokat, hogy a vezérlőpulton levő jelzőlámpák mindegyikéhez 2 db klixon tartoznak. Ha a megfelelő pozíciójú jelzőlámpa sötétre jelez, a két klixon sorbakapcsolása esetén bármelyik érintkező bont, az EDS bemenetén feszültség-előjelváltás történik, így a ventilátorok és égőfejek reteszelve azonos lesz a jelenlegivel.

Az ÁEEF meg a BM TOP kedvező állásfoglalása alapján az Állami Gazdaságok Országos Központja az újítást elfogadta.

A tűzoltó-sportversenyeken mindeddig stopperórával mérték a résztvevők időeredményét. Ez a módszer a lehető legtárgyilagossabb bírászkodás esetén is számos tévedés forrása lehet, hiszen nemritkán tízedmásodpercek döntik el a helyezések sorrendjét.

Eppen ezért fogadtuk nagy érdeklődéssel, amikor a Borsod megyei parancsnokságon néhány évvel ezelőtt elektronikus időmérő szerkezetet készítettek, és több találkozón is sikerrel működtették.

Ilyen előzmények után a megyei parancsnokság állományában szolgálatot teljesítő Verespei Miklós t. hdgy. újítási javaslatot nyújtott be, s a BM TOP az ajánlott megoldást alapul véve és továbbfejlesztve négycsatornás időmérő és adatrögzítő berendezést alakított ki. (Az újító természetesen díjazásban részesült.)

A mintapéldányokat a NEVIKI már elkészítette, és az idei országgrési találkozókra, majd pedig az augusztus 22-én Szolnokon sorra kerülő országos versenyen már ezzel mérjük az időeredményeket.

Mit tud ez a berendezés? Alkalmas arra, hogy századmásodperc pontossággal mérje az egyidejűleg négy pályán lebonyolított 4×100 m-es tűzoltóváltó, valamint 100 m-es akadálypálya-verseny, 800 l/p-es kismotorfecskenő-szerelés, továbbá horoglétraverseny versenyzőinek idejét. Megállapítja a beérkezési sorrendet, a készülék előlapján és a közönség részére egy forgatható tablón kijelzi az időeredményeket, és ezeket közvetlenül a beérkezés után a kívánt példányszámban papírszalagra kinyomtatja.

A 340×260×120 mm méretű KONTASET műszerdobozban elhelyezett készülék működése egy SIGNETICS 2650 típusú mikroprocesszor (kis számítógépen) alapul. A mikroprocesszor vezérli a műveleteket, 10⁻⁶/sec pontossággal méri az időt, tárolja az időeredményeket és a hőnyomató berendezést is működteti. A kis számítógép 2 kbyte ROM és 0,5 kbyte RAM tartalék memóriakapacitással is el van látva az esetleges további feladatok, illetve programok rögzítésére. A készülék előlapján helyezkedik el a négy pályán folyó verseny időeredményét kijelző négy darab hét számjegyes, világító kijelző. A számjegyek közül az első a helyezési sorrendet, a következő három számjegy pár pedig a versenyző percet, másodpercet és századmásodperceit jelzi. A maximálisan mérhető idő: 99 perc, 59 másodperc és

Időmérő berendezés

99 századmásodperc. A helyezési sorrend 1-től 4-ig terjed. A berendezéshez csatlakoztatható nagyméretű, kétoldalas, forgatható kijelző világító számjegyekkel a közönség részére is megjeleníti az eredményeket.

A készülék jobb oldalán található a nyomtató berendezés, amely hőre érzékeny papírszalagra, hőnyomtatással rögzíti a kapott időeredményeket, a helyezési sorrendet és a pályaszámot. A kinyomtatás többször is ismételhető, mivel a berendezés a kívánt ideig memóriájában tárolja az időeredményeket. A készülék egyaránt működtethető 220 V váltakozó feszültségről vagy 12 V feszültségű akkumulátorról. A nagyméretű kijelző és a hőnyomtató használata esetén azonban 24 V egyenfeszültségre is szükség van.

A versenyzők beérkezésének érzékelésére az egyes versenyszámoknál eltérő kivitelű érzékelők (perifériák) szükségesek. A tűzoltóváltónál és az akadálypálya-versenyénél fotocellás fénygát érzékelők a kettős beérkezést. A fénygát elemeit a célvonalon telepítik. A kismotorfecskenő-szerelés versenyszámában a céltáblapárok (pályánként kettő) hagyományos felépítésűek, de speciális elektronikus úton érzékelik az előírt vízmennyiséget. A táblapárok elektronikája olyan programozású, hogy az időmérő csak akkor áll meg, ha mindkét céltáblatartóba bejutott az előírt vízmennyiség.

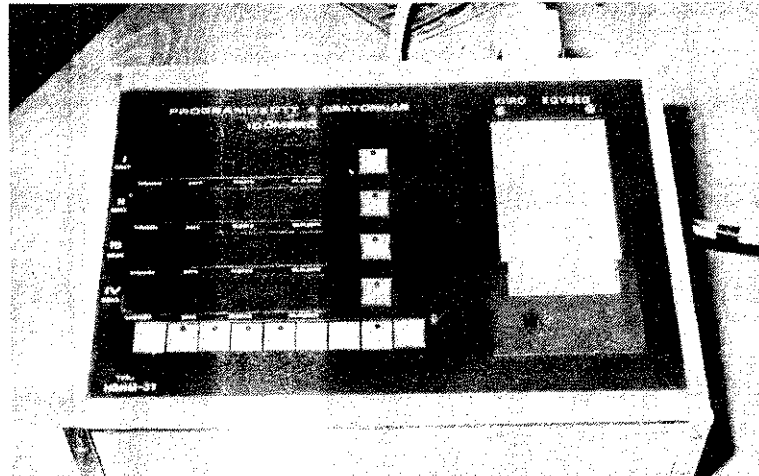
A horoglétraversenyhez kialakított két részes dobbantó érzékeli a kétlábas beérkezést, és csak ennek pillanatában állítja meg a pálya időmérő berendezését.

A perifériákat gyorsan csatlakoztatható kábelek kötik össze az időmérő berendezéssel. Az egész rendszer igen rövid időn belül telepíthető a kijelölt pályákon. A perifériák szétszedhetők, így egy-egy elem súlyát a minimálisra csökkenthetjük. A le- és felrakodáshoz, szállításhoz és telepítéshez két-három fő is elegendő. Az időmérő berendezés és a nagyméretű kijelzőt tartó állvány olyan mértékben szedhető szét, hogy szükség esetén személygépkocsival is a helyszínre szállíthatják.

Az önállóan is használható időmérő mérete lehetővé teszi, hogy a berendezést versenyidőszakon kívül is felhasználhassuk egyes részidők mérését igénylő folyamatok (pl. tűzoltási gyakorlatok, tűzkísérletek) századmásodperc pontosságú mérésére és dokumentálására.

Hamar Viktor
t. őrgy.

Az
elektronikus
időmérő
és
adatrögzítő
berendezés

A GANZ-MÁVAG DHM 8 TÍPUSÚ ROBBANÁSBIZTOS DÍZELMOZDONYA.

A Ganz-MÁVAG, figyelembe véve azt, hogy számos hazai iparvasútnál robbanásveszélyes környezetben üzemelnek a dízelmozdonyok, kifejlesztette a DHM 8 típusú robbanásbiztos dízelmozdonyt (1. ábra). Szerkezeti felépítése és fontosabb műszaki adatai megegyeznek a MÁV M32 sorozatú mozdonyával. A következőkben részletesen ismertetett különleges szerkezetekkel tették alkalmassá a robbanásveszélyes környezetben való üzemre.

A robbanásbiztos kivitelű DHM 8 típusú mozdony olyan üzemek számára készül, ahol a robbanásveszélyes elegyek egy bizonyos koncentrációt meghaladnak és bármilyen szikraképződés, illetve egy meghatározott hőfok elérése veszélyezteti a környezet biztonságát, azaz robbanást idézhet elő (G3).

A mozdony természetesen nem robbanásveszélyes környezetben is üzemeltethető.

A robbanásbiztos üzemeltetést a következők teszik lehetővé:

— a teljesen pneumatikus rendszerű vezérlés; a robbanásbiztos akkumulátoros kizáróvilágítás mellett nincs villamos berendezés;

— a mozdonyt olyan, ún. üzemmódváltóval szerelték fel, amely biztosítja a robbanásveszélyes környezetben szükséges különféle védelmek működését, illetve korlátozásokat;

— nem robbanásveszélyes környezetben (normál üzemben) ezek a korlátozások megszűnnek, és a mozdony teljes vontatási kapacitása kihasználható;

— a mozdony robbanást előidézhető szerkezeti elemeit önműködő védelmi berendezésekkel látták el.

A robbanásbiztos kivitel eredményeként a különböző szerkezeti elemek felülete és a kibocsátott gázok hőmérséklete soha sem haladja meg üzemszerűen a $+160\text{ }^{\circ}\text{C}$ -t.

A mozdony fontosabb műszaki adatai:

Nyomtávolság 1435 mm

Tengelyrendezés C

Az ütközők közötti hosszúság 9510 mm

Legnagyobb szélesség 3100 mm

Legnagyobb magasság 4210 mm

Legkisebb kanyarulatj sugar 50 m

Kerékátmérő 920 mm

Szolgálati tömeg 36 t

Az egy tengelyre jutó legnagyobb tömeg

(legnagyobb tengelyterhelés) 12 t

Legnagyobb sebesség vonali üzemben 60 km/h

Legnagyobb sebesség tolató üzemben 25 km/h

Gázolajkészlet 800 kg

Szikraoltó vízkészlet 2000 l

A dízelmotor gyártója Ganz-MÁVAG

Típusa 8 VE 17/24

Névleges teljesítménye 258 kW

Névleges fordulatszáma 1250/perc

A hidraulikus hajtómű gyártója Ganz-MÁVAG

Típusa 2 H 32—10

A robbanásbiztos DHM 8 típusú dízelmozdonyt a Ganz-MÁVAG elsősorban a MÁV számára gyártott DHM 6 típusú (MÁV M32 sorozat) mozdonyból fejlesztette ki. Ezért a két mozdony azonos szerkezeti felépítésű. A DHM 8 típusú dízelmozdony azonban ellátták a robbanásbiztos üzemhez szükséges különleges berendezésekkel.

Fontosabb szerkezeti részei: a járműszerkezet, a dízelmotor, a hidraulikus hajtómű, a tengelyhajtás, a különféle segédüzemi, valamint a vezérlési és ellenőrző berendezések.

A mozdony gépezeti elrendezése: a dízelmotor kardántengellyel hajtja a hidraulikus hajtóművet. A hidraulikus hajtómű a kardántengellyel hajtja a mozdony kerékpárjait. A dízelmotor az ún. segédüzemi elosztó hajtóművön keresztül ékszíjjal hajtja a hűtőventilátort és a légsűrítőt.

A járműszerkezeti rész a következőkből áll: a kerekeken kívül elhelyezett, acéllemezből készült főkeretből, a villamosté a motorgépház és a segédüzemi géptér burkolatából, a vezetőfülkéből, az ütköző- és vonókészülékből, a futó- és hordmüből, valamint a fékberendezésből. A mozdony tömege egyenletesen oszlik meg a három kerékpáron. A görgős csapágyazású kerékpárok rugói hengeres csavarrugók. A mozdony önműködő és nem önműködő légfékberendezéssel, valamint kézfékkal van felszerelve.

A 8 VE 17/24 típusú, Ganz-MÁVAG gyártmányú, négyütemű Ganz—Jendrassik dízelmotor főbb szerkezeti jellegzetességei: henger, V hengelyrendezés és előkamrás égéstér.

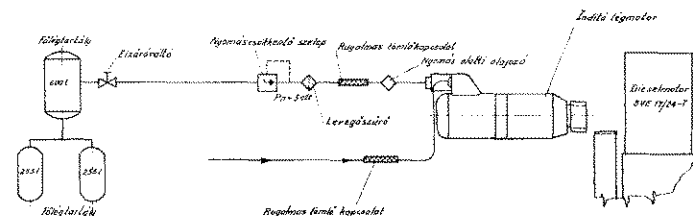
A motor fontosabb segédüzemei: a motorindítás, a tüzelanyag-ellátási, a hűtési és a kenési rendszer.

A Ganz-MÁVAG gyártmányú hidrodinamikusan hajtóművel az irányváltási feladatokat is ellátja, mivel az előre és hátra menetiránynak külön-külön nyomatékmódosítói vannak. A hajtóműbe beépített két mechanikus tengelykapcsoló teszi lehetővé a nagy indító vonóerő (tolató üzem), illetve a nagyobb sebesség kifejtését (vonali üzem). A hidraulikus hajtómű kardántengellyel hajtja a homlok- és kúpfogaskerék-párból álló tengelyhajtóműveket. A tengelyhajtóművek feladata a kerékpártegek hajtása.

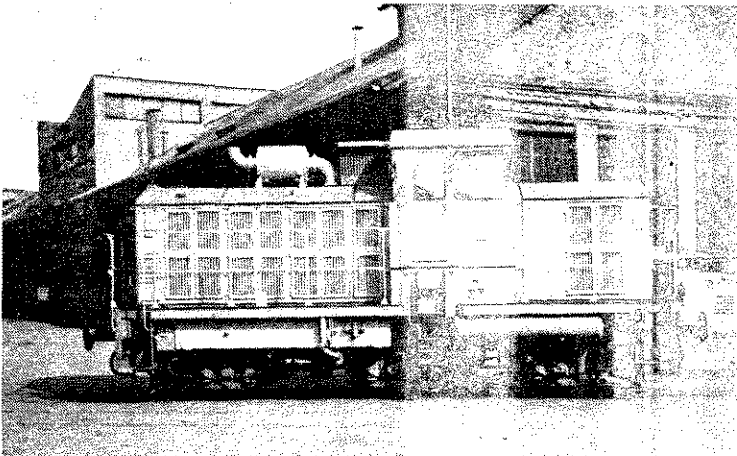
A dízelmozdony légsűrítője látja el a sűrített levegővel a fékberendezést, valamint a sűrített levegővel működtetett egyéb berendezéseket.

A normál és robbanásbiztos kivitelű mozdony fontosabb vezetői jellemzőit az 1. táblázat tartalmazza.

1. ábra

A DHM 8 típusú robbanásmentes dízelmozdony motorjának indítása

A Ganz-MÁVAG DHM 8 típusú robbanásbiztos dízelmozdony

1. táblázat

Vontatási jellemző	Normál	Robbanásbiztos kivitel
Legnagyobb sebesség		25 km/h
Indító vonóerő t	11,6	8,3
Állandó vonóerő t. 4,6 km/h-nál	9,8	6,0
Vonóerő t, 25 km/h-nál	2,15	1,75

A robbanásbiztos kivitelű mozdony csökkent vonóereje, illetve ennek megfelelően mérsékelt terhelése az esetleges kerékperdülés okozta szikrázás keletkezését gátolja.

A robbanásbiztos DHM 8 típusú dízelmozdony szerkezeti jellegzetességei a következők:

A dízelmotor a motorház tetején elhelyezett légszűrőkön keresztül szívja be a levegőt. A szívóvezeték a tető alatt kétféle ágazik a dízelmotor két hengersorának szívócsöveihez. Mindkét ágba egy-egy olyan zárócsappantyút iktattak be, amelyek robbanásbiztos üzemben a dízelmotor — bármely okból történő — leállításakor bezárnak, ha a motorfordulatszám kisebb 400 percnél.

A zárócsappantyú akkor is bezár, ha robbanásbiztos üzemben a dízelmotor fordulatszáma 1250 percnél nagyobb, ennek következtében a motor megáll.

A kipufogórendszer különleges kialakítású. A két hengsror gyújtócsöveiből a kipufogó gáz keringő folyadékkal hűtött kettős falú hajlékony acéltömlőkön jut a kátrányfogó edény felső terébe. A kipufogó gázok a mozdony legmagasabb pontján a tető felett elhelyezett szikrafogó dobon keresztül jutnak a szabadba.

Robbanásbiztos üzemben a szikraoltó berendezés vizet porlaszt a kipufogóvezetékbe, s így 160 °C alá hűti a kipufogó gáz hőmérsékletét. A szikrafogó dob összegyűjti a kipufogó gázzal tovasodott nagy hőmérsékletű szilárd részecskéket, így azt időnként ki kell üríteni.

A dízelmotor hűtővízrendszeréhez kapcsolódik a kipufogó kettős falú acéltömlője és a kátrányfogó edénye, valamint a szikraoltó víztartály fűtő csőkiágója.

A gázolaj-ellátási rendszer különlegessége a géptérben elhelyezett üzemi gázolajtartály alján levő vérszárazó csap, amit tűzveszély esetén — huzal segítségével — a vezetőfülkéből is el lehet zárni. A gázolajtartályok túlfolyójába robbanásgátlót (lángzár) építettek be.

A dízelmotort sűrített levegővel hajtott légmotor indítja (1. ábra). A légmotor a levegőt a mozdony főlégtartályából elzáró-váltón, nyomáscsökkentő szelepen, légszűrőn és olajporlasztón keresztül kapja. 10 bar tartálynomáson 8—10 egymást követő indítás lehetséges. A mozdony mellgerendáira kivezetett főlégtartály-vezeték tömlőin át a főlégtartály másik mozdonyról vagy üzemi levegőhálózatról is feltölthető. Egy indításhoz a tartályban kb. 6 bar nyomás szükséges. Kb. 3—4 óránál hosszabb üzemszünet után esetleg már külső levegőutánpótlás (pl.: másik mozdonyról vagy stabil kompresszorról) szükséges.

A mozdonyt olyan szikraoltó berendezéssel látták el, (2. ábra), amelynek rendeltetése a kipufogó gáztól keletkezett szikra önműködő eloltása.

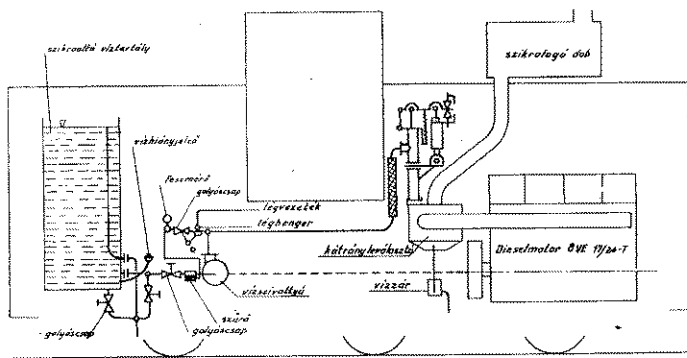
A szikraoltó berendezés 2 m³ térfogatú víztartályát a mozdony vízűtővel ellentétes végén, a gépházburkolat alatt helyezték el. A tartályból a segédüzemi fogaskerék-hajtóműre szerelt vízvízszivattyú szállítja a vizet a kipufogóvezetékbe. A beporlasztásra kerülő mennyiséget a porlasztóval egybeépített fojtószelep szabályozza. Az állandó szivattyúnyomást nyomásszabályozó szelep biztosítja, és a fölösleges víz a tartályba folyik vissza. A vízbefecskendezés önműködően csak robbanásbiztos üzemben (1—6. menetfokozatban) működik.

Normál üzemben addig üzemel a szikraoltó berendezés, amíg a kipufogórendszer kellőképpen le nem hűl. A víznyomás kimaradása vagy a megengedett kipufogógáz-hőmérséklet túllépésekor a védelem leállítja a dízelmotort.

A géptér tűzvédelme szempontjából lényeges a szénsavas elárasztó berendezés (3. ábra), amely a mozdonyon keletkezett tűz esetén elárasztja a dízelmotort és annak környezetét.

A szikraoltó víztartály mellett, a gépházburkolat alatt helyezték el a 2 db 20 kg névleges töltő súlyú CO₂ palackból álló szénsavtelepet. A palackokat gyors kioldású indítószелеpek zárják le, s ezekhez csövezeték csatlakozik. A két palack zárószervezetét közös indítóberendezés hozza működésbe sűrített levegővel vagy kézi beavatkozással. A szénsav csövezeteken jut a motortérbe s itt két átlósan elhelyezett szórórózsán keresztül árasztja el a dízelmotort és környezetét. A szénsav-csővezeték rendszerébe iktatott háromhangú jelzősíp a szénsav bármilyen okból történő kiáramlásakor figyelmezteti a mozdonyon és a moz-

2. ábra

A DHM 8 típusú robbanásmentes dízelmozdony szikraoltó berendezése

dony környezetében tartózkodó személyeket. Az elárasztás kioldása kézzel végezhető, a vezetőfülkében található fogantyú és huzal segítségével.

A mozdonyokat kiegészítő védelmi és jelzőberendezésekkel is felszerelték. Ezek a berendezések robbanásbiztos (Rb) üzemben a veszélyes túlmelegedés vagy a túlmelegedést előidéző ok bekövetkezésekor leállítják a dízelmotort.

Különleges kivitele miatt ún. üzemmódváltóval is felszerelték a mozdonyt. E váltónak két helyzete van:

- N: normál üzem, nem robbanásveszélyes környezetben.
- Rb: robbanásbiztos üzem, robbanásveszélyes környezetben.

Robbanásveszélyes környezetben biztonsági okokból a mozdony működése több szempontból eltérő:

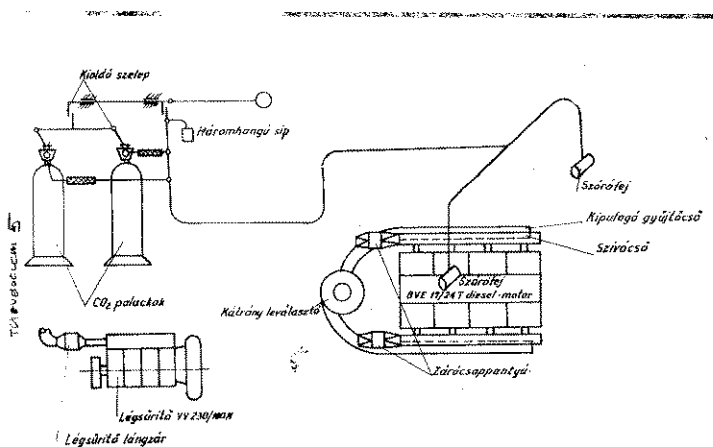
- a melegedés csökkentése érdekében a dízelmotor teljesítménye korlátozott.
- a kipufogó-vízbefecskendező berendezés üzembe van helyezve;
- a kerékperdülés lehetőségének csökkentésére bizonyos hajtóműfokozatok reteszelésével a vonóerő korlátozva van;
- védelmi és a jelzőberendezések készenlétben vannak;
- a dízelmotor indítása tilos, de a reteszelés következtében lehetetlen is;
- a légsűrítő üresen jár (szabadba táplál), vagyis nem tölt.

A robbanások lehetőségének kizárása, illetve minimálisra való csökkentése céljából a mozdony vezérlése a szokásos villamos és villamos-pneumatikus helyett csak pneumatikus.

A mozdonyt szikrabiztos műanyag féktuskóval szerelik fel. A robbanásveszélyes környezetben fékezni tilos a kocnikat. A kerékabroncsok és a féktuskók túlzott felmelegedésének elkerülése céljából robbanásveszélyes környezetben a vontatható legnagyobb kocsi tömeg és sebesség korlátozva van.

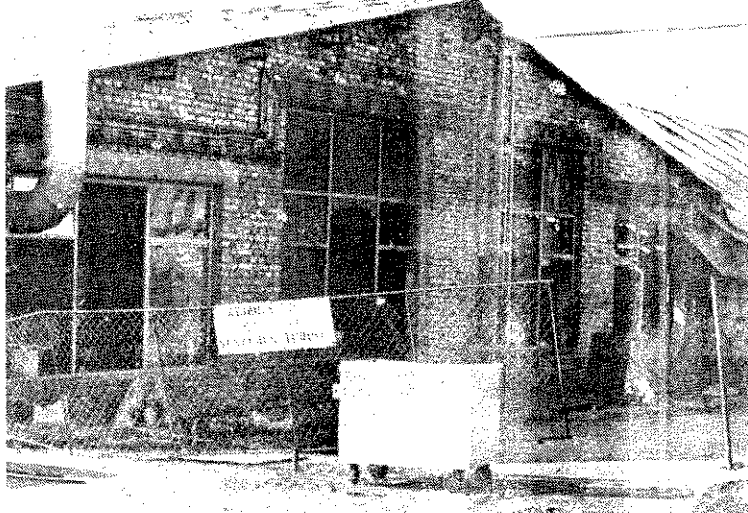
A mozdony jelző- és vezetőfülke-világító lámpái hordozhatók és robbanásbiztosak.

(Vége)

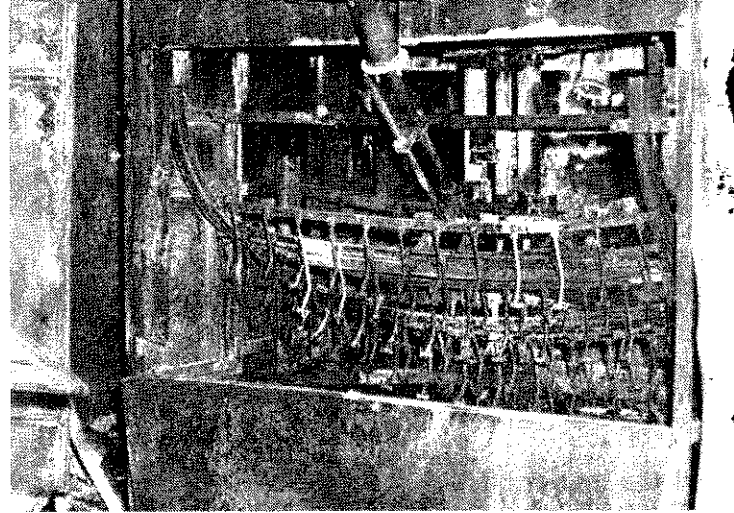

3. ábra

A DHM 8 típusú robbanásmentes dízelmozdony szénsavas elárasztó berendezése

A cipőtalpfestő üzem EK-i homlokzata

Ezen a festő-mártó gépen keletkezett a tűz

1981. február 25-én 21.20-kor tűz keletkezett a PEMŰ (Pest megyei Műanyagipari Vállalat) solymári cipőipari gyár-egységének egyik festő- és mártóműhelyében.

Mint tűzvizsgáló 23.00-kor érkeztem a helyszínre. Megállapítottam, hogy a 120 m² alapterületű műhelyben levő 2 db MONTEGAZZA típusú olasz mártógépben levő 1600 liter festék teljesen kiegészett. A műhelyben dolgozók és a vállalati tűzoltók gyors beavatkozásának köszönhető, hogy a tűz nem terjedt át a szomszédos mártó- és festóműhelyekbe, továbbá a pihentetőbe. Az állami egységek kiérkezéséig ugyanis 2 db vízsugárral és 19 db különféle kézi tűzoltó készülékkel avatkoztak be.

Vonulás közben a Pest megyei ügyeletes tiszt II-es riasztást rendelt el, és a kiérkező állami rajok 1 db por-, valamint 4 db E sugárral rövid időn belül megfékeztek a lángokat.

A keletkezési okot a sötétség és az éjszakai körülmények miatt nem lehetett egyértelműen megállapítani. Mindenesetre rögzítettem a tanúmeghallgatásokon elhangzottakat. Intézkedtem a helyszín lezárásáról.

Másnap a kora délelőtti órákban a vállalati szakemberek bevonásával folytattuk a tűzvizsgálatot. Az egyik dolgozó által elmondottakból indultunk ki. Eszerint abban a pillanatban csaptak fel a lángok, amikor a feltűzőkösárra rakott cipőtalpak megközelítették a festékfürdő felületét. A műhely a festékanyag és hígítójának alapján az „A” tűzveszélyességi osztályba volt sorolva. A gépet vizsgálva megállapítottuk, hogy azon semmiféle elektro-

mos berendezés, vezeték nem volt, mivel a mechanikus alkatrészeit pneumatikus berendezés mozgatta.

Elektromos vezetékek és berendezések csak a világítótestek működtetésére szolgáltak, de ezek megfeleltek az MSZ 1600/8-as számú szabvány előírásainak. Az elektromos áramot, mint keletkezési okot, tehát ki kellett zárunk.

A dolgozó antisztatikus védőruhában dolgozott és nem dohányzik. Semmiféle égési sérülés nem érte. Ez is valószínűsítette, hogy a tűz a festékfürdő felszínén keletkezett. Ha a hígítógőzök a műhely légtérébe is kijuthattak volna, az illető mindenképpen megsérül. A gépek légterében működő hatásos alsó elszívású központi ventilátor 3 festő-mártó készülékhez tartozott és kb. 5000 m³/ó volt a teljesítménye.

A gép elektrosztatikus földelése nem bizonyult megfelelőnek, mivel a feltűzőkösár érintkezési helyein műanyag alkatrészek is voltak (danamit görgők, a pneumatikus munkahengernél pedig gumiszimering). A gépen már több éven keresztül ugyanezzel a technológiával és berendezéssel festették a cipőtalpakat, és nem tapasztaltak mindeddig rendellenességet. A tüzeset előtt 10 nappal új anyaggal (sziszpurdeszid) kezdtek dolgozni, ez borításként a poliuretán talpra volt erősítve. A vizsgálat során megállapítottuk, hogy ez az új anyag lényegesen hajlamosabb az elektrosztatikus feltöltődésre, mint a régi technológiával gyártott talpaké.

A szakirodalom szerint a poliuretán anyagok statikusan hajlamosak a feltöltődésre, más feltöltött szigetelőanyagokkal való érintkezés, dörzsölés során elektromos szétválasztódás jöhet létre. A megoszlás (influenca) fizikai törvényszerűségei a poliuretán anyagokra is jellemzők. A helyszínen végzett kísérletek bizonyították a cipőtalpak elektrosztatikus feltöltődését. Az elektroszkóp ezt egyértelműen jelezte. A töltések felhordását nagymértékben elősegítette, hogy Ceglédről (kb. 100 km távolságról) polietilén zsákokban szállították ezeket az újfajta talpakat. A szállítás során rázkódásnak és egyéb súrlódásnak kitett talpak nagymértékben feltöltődhettek.

Gondot okozott, hogy nem tudtuk konkrétan mérni a feltöltődés nagyságát,

továbbá méréssel behatárolni az MSZ 16040/3-as számú szabvány nagy szikraérzékenységgű anyagokra megadott értékeit. A tűz keletkezési okaként azonban így is egyértelműen a poliuretán talpak elektrosztatikus kisülését állapíthatjuk meg. A közvetlen tűzkár: 335 000 Ft. két gép üzemképtelenné válása további napi kb. 1,5 milliós veszteséget okozó vállalatnak.

A vállalat szakértőt vett igénybe a tüzeset körülményeinek tisztázására. Az illető megállapításai sok tekintetben egyetemesen az általunk feltártakkal, de ellentétes következtetéseink is akadtak. A szakértő véleményem szerint nem vette figyelembe, hogy a műhely dolgozói előzőleg mit tapasztaltak és a tűz keletkezésének módját. Nem végzett további konkrét méréseket a poliuretán talpak elektrosztatikus feltöltődése mérésének megállapítására. Megpróbálta kizárni annak a valószínűségét, hogy a talpakról pattant ki az elektrosztatikus kisülés. A cipőtalp felületét kisebbnek vette a valószínűsítő. A szakértő elsősorban a dolgozóról és a polietilén zsákról levezetődött elektrosztatikus kisülést jelölte meg keletkezési okként, és úgy gondolom, figyelmem kívül hagyta, hogy ezek nem érintkezhetek a festékfürdő felszínével.

A tüzesetből az alábbi tanulságokat vonhatunk le:

— A gépeknél, szállítóeszközöknél, csomagolóanyagoknál meg kell akadályozni vagy legalábbis a minimális gyújtási energia (0,1 MWs) alá kell szorítani az elektrosztatikus feltöltődést.

— Az újfajta anyag használata előtt a vállalat köteles lett volna elvégezteni a szükséges vizsgálatokat.

— Minden körülmények között biztosítani szükséges, hogy az oldószerek gőzeinek párolgási sebessége ne változtathasson meg károsan a technológiához előírt optimális hőmérsékletet.

— Teljes mértékben ki kell zárni a polietilén zsákok kerülhessenek a műhelybe.

Írta: Lámer András
tű. alhdgy.

Fotó: Dévai László
tű. törm.

A dunaújvárosi papírgyárunkban keletkezett tüzeset kapcsán őszinte örömmre szolgál parancsnok elvtárs irányítása alá tartozó dunaújvárosi városi-járásí tüzoltó-parancsnokság egy-egyének nagyszerű helytállása.

A gyors, szakszerű, fegyelmzett és hathatós közbeavatkozás iparágunk egyik legnagyobb termelőegységét óvta meg a nagyobb károsodástól. A mentőtevékenység gyorsasága tette lehetővé, hogy nagy értékű termelőtevékenységünkben komoly szerepet játszó 43-as sz. papírgépünk már 96 órával a tüzeset után újra működhetett. Az azonnali közbeavatkozással életveszélyt is sikerült elhárítani. Mindezek azt a magas fokú kiképzettséget, szakmai hozzáértést és kellő mértékű merlegelő készséget domborították ki, ami ma már elengedhetetlen a hathatós mentő tűzvédelmi munkában.

Kérem parancsnok elvtársat, hogy elismerésemet tolmácsolja a parancsnokság egész állományának.

JUHÁSZ MIHALY
vezérigazgató

radandóan regisztrálták, s e szerint 350—360 °C-ú hőt adtak.

(A szigetelt vezetéken történő távolsági szállítás kb. 40—50 °C hőmérsékletcsökkenést idéz elő.)

A papírgépsor technológiai utasításában és a kapcsolódó tűzvédelmi utasításban szabályozták ugyan, hogy maximum 170 °C hőmérsékletű gőzlet lehet fűteni a hengereket, de nem gondoskodtak róla, hogy ezt minden körülmények között betartsák.

Bár regisztráló műszerrel mérték a gőz hőmérsékletét, és azt rögzítették is, ennek ellenőrzése nem volt megoldva, a műszer kedvezőtlen elhelyezése, továbbá a kezelői szinten fény- vagy hangjelzést adó kijelző berendezés hiánya következtében.

A 190 °C lobbanáspontú kenőolajszennyeződés és a 230—250 °C gyulladási hőmérsékletű papírhulladék ezért lobbanhatott lángra a kb. 310 °C-os technológiai gőzvezetéseken.

A tűz következtében a helyszínre rendelt mentőknek nem kellett beavatkoznuk. A rövid ideig pusztító tűz 420 000 Ft-os kárt okozott.

A gyár vezetőinek és dolgozóinak jól szervezett helyreállító munkája eredményeként pár nap múlva a gép újra működhetett.

Szabó Alajos
tű. őrgy.

A vállalati tüzoltóegység a gépsor alsó terében kifejlődött tűz körülhatárolására 2 E sugárral avatkozott be.

A dunaújvárosi egységek helyszínre érkezése után a következő intézkedéseket kellett tenni:

— riasztani a dunaújvárosi gépezet tolólétrát, az emeleti szinteken levő személyek lementésére, kihúzás létrával kimenteni az I. emeleti villamos tmk-műhelyben levő személyeket;

— a tüzoltásvezető mentési csoportot szervezett a csarnok s a kezelői pódiumszint felderítésére és az esetlegesen ott tartózkodók kimentésére;

— a kezelői pódiumszinten a felderítésben, majd a beavatkozásban részt vevő valamennyi tüzoltónak oxigénes légzőkészüléket kellett használnia;

— a kárhelyre szállítatni a helyi és a Dunai Vasmű gázmentő állomásán készletezett oxigénes légzőkészüléket;

— a háttérparancsnokot, valamint az égő papírgépsor alsó szintjén és a déli oldalon a kezelő pódiumszinten szakaszparancsnokokat megbízni a mentőcsoport csökkentett létszámú megtartásával.

A vállalat gazdasági, műszaki vezetőivel való jó együttműködés alapján ezek az intézkedések eredményesek voltak.

Az 1 + 14 állami tüzoltói meg az 1 + 8 fő vállalati tüzoltói létszám figyelembevételével csak úgy vált lehetővé az életveszélybe került 5 személy kimentése, továbbá 13 db E sugárral 13.37-re a tűz körülhatárolása, 14 órára a lefeketítése 14.27-re pedig a tűz eloltása, hogy a papírgépsor és a környező üzemszám mintegy 25 dolgozója jelentős segítséget nyújtott a beavatkozáshoz. Így 13 óra 52 perctől visszarendelhetők a nem dunaújvárosi egységeket.

A vizsgálat során a következőkre derült fény:

A tüzeset napján 7 óra körül műszaki jellegű meghibásodás miatt le kellett állítani a Dunai Vasmű energia-gyáregységének gőzturbináját, ezért az általánosított eltérően közvetlenül szolgáltatott a gőzt a papírgyárba. A Vasműből továbbított gőz hőmérsékletét műszeresen és ma-

A papírgyártó gépsor károsodott déli oldala

Március 4-én kigyulladt a dunaújvárosi papírgyár 43-as számú papírgépe — mely hullámpapír gyártásához szükséges part állítja elő.

12.58-kor az egyik gépmunkás füstszagot érzelt a gyártócsarnok légtérében, és látta, hogy a szárítócsoport kezelői szintjén láng csap fel. Az észrevétellel azonos érdekből a kezelői szinten levő gyengeáramú tűzjelző működtetésével jelezték a tüzet a vállalati tüzoltóság ügyeletére. A vállalati tüzoltóság ügyeletese riasztotta a TÖ—1-es fecskendővel készenlélet tartó +4 fős egységet, és közvetlen tűzjelző telefonon értesítette a dunaújvárosi parancsnokság ügyeletét.

A dunaújvárosi szolgálatparancsnok a tüzoltási terv szerint rendelkezett el a riasztást. Ennek alapján kivonultak: a dunaújvárosi 1-es és 2-es fecskendő, valamint a habbal oltó gépjármű, továbbá a székesfehérvári 2-es és 3-as meg a kalocsai 2-es és a szekszárdi 2-es fecskendő.

A helyi vállalati tüzoltóegység 13.04-kor, a dunaújvárosi rajok pedig 13.05-kor kb. 3 km távolságból értek a helyszínre.

A papírgyári hullámvertikum üzemi épülete 288 × 102 m alapterületű. A nagycsarnok északi traktusában van a papírgyártó, amely 174 × 24 m-es és 14,9 m magasságú. Az üzemi csarnoképület vasbeton falpanel, főtartói beton kiöntéssel felsített spirál acélcövek. Itt működik a 4-as számmal ellátott „Beloit” elnevezésű gépsor. A gépsor szárítóhengereit a szomszédos Dunai Vasmű által szolgáltatott gőzzel fűtötték. A gyártó gépsoron nyugati irányból beszerzett, műszál alapanyagú, szitaszövetet használtak.

A tűz a 4,2 m magasságban kiépített kezelői pódiumszint alatt keletkezett és gyorsan terjedt a gépsor alatti térbe leterülő és felhalmozódott hulladékpapírral.

A gépsor alatti térben és területen kigyulladt tűz gyújtotta meg a gépsori papírt és a műszálas szárítószitát.

A műszálszita meggyulladására igencsak megglepte a tapasztalt papírgépmunkásokat is, méghozzá egyrészt azért, mert egészen olyan füstképződéssel járt, hogy a megszokott módon nem tudták megközelíteni a gépet, másrészt azért, mert a tűz észlelése után rövid idő elteltével az égés következtében elszakadt szita leszakadt, a nem égett maradványai és lelógó részletek a hengerek közé csévélődtek és beakadáltak. Emiatt a műszaki rongálódás megelőzése céljából le kellett állítani a gépsort.

A papírgyártó gépsarnok oly mértékben megtelt füsttel, hogy a kezelői szinten a dolgozók nem tudtak beavatkozni, ezért a csarnoktérbe nyíló villamos tmk-műhelyben tartózkodó 4 férfi és a laboratóriumi helyiségben levő nődolgozó a csarnokon és a természetes lépcsőházon keresztül már nem menekülhetett a szabadba.

Az égés igen helyesen, zárva tartották a vasajtásokat, és a körítőfal ablaknyílásain kihelyezve kérték biztonságba helyezésüket.

Március 8-án szabadban való tüzelésből keletkezett meggyénkben az év eddigi legveszélyesebb tüzesete Boglárlellén.

Somogyi Kálmán a délutáni órákban elindult a helyi MHSZ-lőtérrre a száraz avart leégetni. A nyugati szél hatására a tűz elérte a szomszédos nádaszt és gyorsan terjedt a Centrál Vendéglátó Vállalat telepe felé.

A HELYSZIN

A kárt szenvedett terület a boglárlelleli Ipartelep utól délre terül el. Az Ipartelep utól nyugati végétől kb. 60 m-re, a nádasban létesült a helyi MHSZ lőtere. Ettől keleti irányban helyezkedik el az említett vállalat 72 × 75 m-es, kerítéssel határolt területe. Továbbhaladva a Centrál kerítése mellett, kezdődik a Balaton Ipari és Szolgáltató Szövetkezet 84 × 92 m-es központi telepe.

A Centrál Vállalat telepén a kerítéstől 30 m-re észak—déli fekvésű 24 × 6 m-es, vasvázaz, lemez oldalfalú és belső elválasztású és részben hullámpalával, részben pedig poliészterrel fedett raktárpépület állt. A raktárban nagy értékű gépek (agregátorok, villanymotorok, villanytűzhelyek, hűtőpultok, gyorsütők, presszógépek), kerti székek, asztalok, valamint 87 db 22 kg-os pb-gázpalack volt elhelyezve.

A telep területét magas, száraz aljnövényzet borította, amelyben szétszórva selejtes vendéglői székek, asztalok, bontási anyagok és gépek hevertek. Az épület nyugati falához különféle deszkák és poliészter lapok voltak támasztva.

A telep közvetlen szomszédságában lévő ktsz zsúfolt beépítésű, „C” tűzveszélyességi osztályú terület, ahol elsősorban fa- és műanyag csónakok készítésével foglalkoznak. A nyugati kerítés mellett közvetlenül a hullámpala oldalfalú csónaktároló, a déli kerítésnél pedig fadepó, deszka- és egy szabadtéri üzemanyag-

tároló van. A déli kerítés melletti területet mindenütt magas nádas borítja.

A TŰZ TERJEDÉSE

A lőtérről kiérve a tűz a nádas, sáros területen nyugati irányban gyorsan terjedt a Centrál területére. A magas avar és az ott heverő anyagok tovább égtek és elérték a raktárpépület mellé támasztott deszkákat, majd a poliészter tető és a raktárban tárolt éghető anyagok is meggyulladtak. Közben a tűz a nádason gyorsan terjedt a ktsz telepe felé.

A helyszinre siető lakosoknak és a ktsz portásának a fadepó és a csónaktároló közelében sikerült megállítani a tűz terjedését.

A boglárlelleli önkéntes tűzoltóság és a siófoki 1-es lecskendő 16.30-kor, tehát 1,5 órával a keletkezést követően érkezett a helyszinre, akkor már a raktárpépület teljes terjedelmében égett.

A tűzoltást azonban a 22 db gázpalack gyorsan bekövetkező felrobbanása jelentős mértékben gátolta. Szerencsére személyi sérülés nem történt. A palackok kicégése után rövid idő alatt megfékeztek a tüzet.

A kár megközelíti az 1 millió forintot. A tűz közvetlenül veszélyeztette a Balaton Ipari és Szolgáltató Szövetkezet zsúfolt beépítésű központi telepét, különösen annak hullámpala oldalfalú csónaktárolóját, illetve a déli oldalon lévő fa depóját és olajtárolóját, ezeken keresztül pedig a telep nagy részét.

A tűzvizsgálat során az említettekén túl arra is fény derült, hogy a telepen egyébként nem tudták dokumentálni a dolgozók tűzvédelmi oktatását és a gázpalackokat kezelő raktárosok nem tettek tűzvédelmi szakvizsgát.

Heizler György
tű. alhdgy.

Ezúttal is hegesztésből

Március 2-án az Ipariszervező Kukoricat melő Közös Vállalat (IKR) nagygimnázium telepén leégett egy építés alatt álló 18 × 18 m-es alapterületű épület tetőszerkezete. Oldalfalai téglából készültek. Tetőzete tartó kivételű, hullámpala fedésű. A tartó acélgerendákhoz belülről favázat erősítettek, és alutrapéz borítólemezzel fedték be. A jobb hőszigetelés céljából — eltérve az eredeti tervtől — ásványgyapot helyett ún. pvc borítású rideg poliuretán halattettek a hullámpala és az alutrapéz lenközé.

Kb. 17 órakor a szombathelyi Építőipari Szövetkezeti Közös Vállalat egyik dolgozója az álmennyezeti alutrapéz lenközé alatt villanyhegesztési munkát végzett mennyezetet tartó acélgerendán. A hegesztéshez szükséges iv hűzásakor a láng felolvastotta az alutrapéz lemezt, és meggyulladt a pvc fólia, majd a hőszigetelőre használt poliuretán hab, valamint ezeket tartó fa vázszerkezet is.

A tüzesetet okozó dolgozó a kellemetlen égési szag és füst észlelésekor megpróbált beavatkozni, de az álmennyezet miatt semmilyen oltóanyaggal nem fért hozzá tűz felszékéhez. Néhány perces oltási kísérlet után elszaladt tüzet jelezni a telephely portaépületéhez. Az állami tűzoltóság 17 óra 17 perckor érkezett be a tűzjelzésre.

Az I-es riasztási fokozat elrendelése alapján az IKR vállalati tűzoltóság 17.22-kor ért a kárhelyre és fali tűzcsapról szorított sugárral kezdték meg a tűz oltását.

A komáromi parancsnokság TŰ-1-es és TŰ-2-es gépjárműfecskendői 17.29-kor érkeztek a helyszinre, és a tűzoltók 30 perc E-sugárral avatkoztak be.

Nehezítette a tűz eredményes oltását, hogy csak bontással lehetett hozzáférni a tetőszerkezet közé beépített éghető anyaghoz. A teljes oltási munkát 18.20-kor fejezték be. A tűz vizsgálata során töltési szabálytalanságra derült fény.

1. Nem az eredeti tervben szereplő szigetelőanyagot építették be.

2. A hegesztőnek nem volt szakképesítése és tűzvédelmi szakvizsgát sem tett. A munkát írásos engedély nélkül végezték.

3. A vállalati tűzvédelmi utasítás szabályozza a hegesztési tevékenységgel kapcsolatos tűzmelegelőzési feladatokat, munkahelyi vezető azonban nem hajtotta végre azokat.

4. Az a dolgozó, akinek hegesztői szakvizsgálata volt, éppen festési munkát végzett.

5. A hegesztés előtt — mivel korábban más vállalat építette a tetőszerkezetet — nem győződtek meg arról, hogy a könnyen olvadó alutrapéz lemez fölött vannak-e éghető anyagok.

6. Arról sem győződtek meg, hogy hővezetés, a hőszigetelés és a szóródó szikra nem jelent-e tűzveszélyt a környező épületek számára.

Ha a munkahelyi vezető és a dolgozó a tűzvédelmi szabályokat megtartják, nem érte volna csaknem 120 000 Ft tűzkár a szombathelyi Építőipari Szövetkezeti Közös Vállalatot.

Csinger Lajos
tű. szd.

FÓKUSZ

A MAGYAR OPTIKAI MŰVEK DOLGOZÓINAK LAPJA

Az esemény nem világrengető, de mégis érdemes odafigyelni rá: megalakult a Magyar Optikai Művek első női tűzoltó-osztálya.

A mentők, a rendőrség, a tűzoltóság munkájával valahogy másképpen vagyunk, mint a „civiliekével”: azt szeretjük, hogy ha nem dolgoznak. Azt viszont minden épeszű ember belátja, hogy feltétlenül szükség van rájuk, ha nem is lehet minden balesetveszélyes helyre egy mentőt és minden tűzveszélyes helyre egy tűzoltót állítani. Munkájukat éppen ezért minden embernek segítenie kell, ha lehet, minél hozzáértőbben, szervezetten — de minimum úgy, hogy például nem szegjük meg naponta a legalapvetőbb üzrendészeti előírásokat.

A vállalati tűzoltók természetesen nem az „állami” tűzoltók helyett dolgoznak, hanem az ő munkájukat segítve, elsősorban olyan munkahelyeken, ahol tűzveszélyes vagy könnyen gyulladó anyagok találhatóak. A most megalakult női tűzoltó-osztály tagjai például a 20. és a 40. osztályból, valamint a raktárgazdálkodásból és a szerszámkészítésből verbuválódtak — összesen tízen.

A most már egyenruhával is felszerelt anyok-asszonyok hetente kétórás kiképzésen vesznek részt — munkaidő után, de azaz, némi térítés ellenében. A „kötelező” képzésen kívül azonban heti 6–8 órát kitehet az egyes versenyekre való felkészülés.

TEXTILÉLET

A PÁMUTNYOMÓIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

Az elmúlt év végén füstérzékelő berendezést szereltek fel a Kispesti Textilgyár szövetgyártó-csoportjának tisztító gépsorára. A füstérzékelőt eredetileg a Szegedi Textilgyárban Kovács Károly elektromérnök tervezte meg, fejlesztette ki. A füstérzékelőt a szegediiek szerelték fel, a kistextesek a berendezés alapját és a csatlakozó kábeleket készítették el.

Nagy Jenő, a Kistext gyár vezetője arról tájékoztatta, hogy a TGS 24 típusú füstérzékelő nem tűzjelző, hanem önműködő tüzmgépező szerkezet, mely akkumulátorral működik. Azért nem egyenesen a hálózatból veszi a villamos energiát, mert így akkor működhet, ha már senki sincs az üzemen, ha már áramtalanították a munkahelyet. Például, ha a tisztítógépsorban az áramtalanítás után esetleg még maradt volna áram, akkor felez a berendezés a gyári szabványok szerint, ami természetesen a berendezés már működik Kispeszen.

KÖHÖKÖT

AZ ÉRDEKELT VÁLLALATI BIZOTTSÁGOK LAPJA

Figyelmet érdemlő lelkényesség az önkéntes vállalati tűzoltóké. Áldozatkész magatartásukkal évről évre jelentős értékeket mentenek meg pérgazdaságunknak. Csongrád megyében tavaly több mint 500 tüzeset történt.

1980-ban hetvenkétszer kellett a vállalati tűzoltóknak beavatkoznuk. Gyors és rugalmas ténykedésük mögött szervezeti erő rejlik. Mind többen ismerik fel jelentőségüket a munkahelyeken: hiszen az állami tűzoltók nem juthatnak el minden-hova. Elismerés illeti őket — mert amit tesznek, többnyire a vállalatért érzett felelősségből, elkötelezettségből teszik. Amellett okos javaslatokkal sokat segítenek a vállalati tervek, elképzelések megvalósításában. Pusztán jelenlétükkel, fellépésükkel elejét vehetik a tüzesetekhez vezető szabálytalanságoknak.

A VOLÁN TRÖSZT VÁLLALATI DOLGOZÓINAK LAPJA

Mindig készséggel kell jenni, hiszen bármelyik pillanatban fellobbanhat a tűz. Ezért a vállalati tűzoltóknak nem könnyű a feladatuk. Losonci Sándor, a 11-es Volán guminőműhelynél vezetője — és egyúttal a vállalat tűzoltóparancsnoka — már két évtizede segíti a közvagyon védelmét.

— Gazdasági munkám mellett már 20 éve vagyok tűzoltóparancsnok. A vállalatnál három tűzoltóraj van. Munkám egy része abból áll, hogy a 62 vállalati tűzoltó elméleti és gyakorlati oktatásait megszervezem, valamint a legjobbakkal rendszeresen készülünk a különböző szintű tűzoltóversenyekre. Persze a jó munkához jó kollektívára is szükség van, hiszen ma már két-három perc alatt készen állunk a tűzoltásra, ami a sok gyakorlás eredménye.

Jó tűzoltó-kollektíva alakult ki a 11-es Volánnál. A közösség — éppen saját munkájuk segítése érdekében — sok társadalmi munkájában feleltette az új tűzoltószertárt. S hogy mennyire jól végzi feladatát ez a kollektíva, azt bizonyítja az is, hogy eddig, ha a városban nagyobb tűz volt, őket mindig riasztották.

A jó eredményekhez természetesen sok munkára van szükségük a vállalati tűzoltóknak, de parancsnokuk még több szabad idejét áldozza fel ennek érdekében. Losonci Sándor fáradozásait számtalan kormánykitüntetés fémjelzi. A közelmúltban Tolna megyében két ember vehette át a Kiváló Társadalmi Munkáért kitüntetést, s az egyik Losonci Sándor volt.

RÁBA

A MAGYAR VAGON- ÉS GÉPGYÁR PARTBIZOTTSÁGOK HETILAPJA

Könnyen végzetessé válhatott volna az a tűz, amely a vasúti járőrüzem hűtőraktárában ütött ki a délutáni órákban. A szállítási gyáregység két dolgozója benzint tankolt a tárolóban. Az üzemanyag azonban statikusan feltöltődött az öntözgetések következtében, és az egyik vödörben belobbant. A fiatal emberek nem vesztették el lélekjelenlétüket. Akinek a kezében belobbant a vödörben levő benzin, azonnal kidobta az épületből. Ekkor azonban már a targonca is égett. Ezt sem hagyták magára, hanem beindították és elhajtották vele a festékraktár területéről és poroltó készülékkel elfojtották a lángokat. Még elképzelni is borzasztó, hogy mi történt volna, ha ez a két fiatal ember elveszi a fejét ebben a nehéz helyzetben.

Ez a példa is bizonyítja, hogy nem elég csak elsajátítani a tűzvédelmi ismereteket, nem elég betéve tudni, hogyan kell alkalmazni a különféle tűzoltó készülékeket. Mindezen tudományok mellett ott kell lennie a bátorságnak, a helyzetfelismerésnek. Ilyen és hasonló esetben azonnal cselekedni kell, csak így elkerülhető a baj. Mindezeket összefoglalva, csak dicséret illeti a két fiatalembert. Nemcsak életüket mentették meg lélekjelenlétükkel, hanem a vállalatot is a nagy anyagi kártól.

Összeállította:
Hegedűs Ferenc

HELYESBÍTÉS

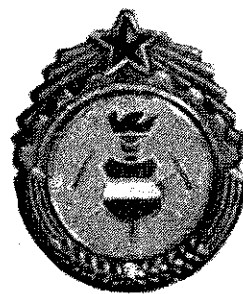
A Tűzvédelem 1981. évi 4. számában tudósítást közöltünk a márciusi országos parancsnoki értekezletről. Szerkesztési hiba folytán a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumra történő — negatív értelmű — utalás szerepelt a 7. oldal első bekezdésében, mely helyesen így hangzik:

A minisztériumok és országos hatáskörű szervek összességében eredményesen teljesítették a tűzvédelmi jogszabályokból adódó feladataikat. A végrehajtás során előrelépést tapasztalt parancsnokságunk a tűzvédelmi irányító munka elvi és gyakorlati módszereinek alkalmazásában, az alapvető tűzvédelmi rendelkezések végrehajtásában, a tűzvédelmi szervezetek létrehozásában és a középfokú tűzvédelmi képzés szervezésében a volt Nehézipari és a Kohó- és Gépipari Minisztériumnál meg az Országos Vízügyi Hivatalnál.

Az elmúlt időszakban folyamatosan fejlődött a nehéz-, valamint a könnyűipar ágazat meg a KPM tűzvédelmi információs és propagandamunkája és tűzvédelmi kutatótevékenysége. Nem megfelelő viszont a tűzvédelmi ellenőrzések gyakorisága az Építészeti és Városfejlesztési Minisztériumban és a Belkereskedelmi Minisztériumban.

ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ-EGYESÜLETEK, VÁLLALATI TŰZOLTÓSÁGOK,

A JOVÓ ÉVI EGYENRUHA- ÉS RUHÁZATICIKK-IGÉNY CSAK ÚGY BIZTOSÍTHATÓ, HA FOLYÓ ÉV JÚNIUS 30-IG ELKÜLDIK CIMUNKRE AZ 1982. ÉVRE VONATKOZÓ IGÉNYBEJELENTÉSUKET.

Az igénybejelentésen szíveskedjenek egyúttal közölni, hogy — az alábbiakban felsoroltak közül — területileg melyik munkaruházati boltnál kívánják az igényelt cikkeket megrendelni és átvenni :

BUDAPEST VI., Bajcsy-Zs. út 5-7.	tel.: 427-124	NYIREGYHÁZA, Jókai tér 4.	tel.: 42 10-380
AJKA, Frankel Leó u. 10.	tel.: 11-731	PÉCS, Szabadság u. 8.	tel.: 72 12-440
BAJA, Tóth Kálmán tér 5.	—	SALGÓTARJÁN, Arany J. u. 7.	tel.: 28-45
BÉKÉSCSABA, Békési út 30.	tel.: 11-022	SZEKSZÁRD, Kölcsey ltp. 15.	tel.: 74 12-848
DEBRECEN, Hatvan u. 67.	tel.: 52 10-715	SZÉKESFEHÉRVÁR, Népközt. u. 44-46.	tel.: 22 11-103
EGER, Síp köz 2.	tel.: 36 12-678	SZOLNOK, Beloianisz u. 16.	tel.: 56 13-157
GYŐR, Köztelek u. 7.	—	SZOMBATHELY, Köztársaság tér 20.	tel.: 94 14-291
KAPOSVÁR, Ady E. u. 10.	tel.: 82 13-254	TAPOLCA, Deák F. u. 10.	tel.: 490
KECSKEMÉT, Arany J. u. 7.	tel.: 12-359	VÁC, Csikós József u. 2.	tel.: 11-760
KESZTHELY, Vörös Hadsereg u. 3.	tel.: 11-492	VESZPRÉM, Fürst S. u. 24.	—
MISKOLC, Bajcsy-Zs. u. 25.	tel.: 46 35-737	ZALAEGERSZEG, Rákóczi u. 1.	tel.: 92 12-457

Az előzetes igénybejelentés elkészítéséhez a fenti telephelyeken működő kiskereskedelmi boltok vezetői nyújtanak segítséget!

A TŰZOLTÓSÁGOK FENNTARTÓINAK FIGYELMÉT, HOGY AZ 1982. ÉVI BESZERZÉSRE TERVEZETT KÉSZRUHÁKRA ÉS KIEGÉSZÍTŐ CIKKEKRE — A KAPACITÁSOK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN — MEGRENDELÉSÜKET VAGY TÁJÉKOZTATÓ JELLEGŰ IGÉNYBEJELENTÉSUKET **FELTÉTLENUL** KÜLDJÉK MEG!

Címünk: MUNKARUHÁZATI KERESKEDELMI VÁLLALAT ÉRTÉKESÍTÉSI OSZTÁLY

Budapest, Postafiók: 190. Irányítószám: 1368.

(X)

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (20–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban szíveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.
Fábián Sándor műszaki osztályvezető
Telefon: 200-557, 409-590, 409-735
Irányítószám: 1388, Pf. 99.

(x)

Tűzvédelmi rendeltetésű nyomótömlők beszerzése, használata és karbantartása

A belügyminiszter 3/1980. BM számú rendelete alapján a gazdálkodási egységek vezetőjének kell gondoskodnia a létesítmények tűzvédelméhez szükséges nyomótömlőkről.

A szükséges nyomótömlőkről általában az éves beszerzési terv keretében célszerű gondoskodni, de esetenkénti beszerzés is szükségessé válhat. Az LSZV gyártmányú BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket a MÚART, a VASÉRT és a TEXÉRT kereskedelmi vállalatok hozzák forgalomba.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők TREVIRA védjegyű poliészter filamentumból készülnek. Az elmúlt 20 év hazai és külföldi tapasztalatai egyértelműen bizonyítják a poliészter filamentumok kiváló tulajdonságait az egyéb polimerekkel szemben. Az előző években jelentős mennyiségben forgalomba kerültek poliamid és poli-propilén fonalból készült tömlők is. Ezeket a tömlőket az idő előtti öregedés, valamint a nyomás hatására bekövetkező nyúlás jellemzi.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők belső bevonata: az ún. tömlőlélek korábban gumitejből, majd poliuretán fóliából készült. Jelenleg természetes és szintetikus gumikeverékből állítják elő. Minősége megfelel a DIN 14811 szabvány követelményeinek is. A mindenkor érvényes magyar tömlőszabvány követelményeit figyelembe véve, a BUDAFLAX védjegyű tömlők üzembiztonság és élettartam tekintetében minden reális igényt kielégítenek. Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket 20 fm-es tekercsekben, kapcsolva, nyomáspróbázva, műbizonylattal ellátva vagy kapcsolás nélkül árusítják. Műszaki és gazdasági megfontolásokból a kapcsolott tömlők vásárlása előnyösebb. A kapcsolás nélküli tömlőket házilag bekötés, kapcsolás után nyomáspróbázni kell. A próba nyomásértéke ez esetben 12 at. A házilag bekötést csak szakképzett személy végezheti.

Tömlőgazdálkodás: a gazdasági egység anyagi-technikai intézkedése a szükséges tömlőkészletek biztosításáról.

Nyomótömlő: tűzvédelmi célra készült és a hatályos szabványok követelményeit kielégítő kapcsolott tömlő.

Készletli tömlő: a vonulószerken, valamint a kijelölt készletli helyen bevetésre kész állapotban levő tömlő.

Készletli elhelyezés: a tömlők olyan elhelyezése a vonulószerken a célra kialakított tömlőszekrényben, illetve a tűzcsapszekrényben, amely lehetővé teszi álaguk védelmét.

Védelem nélküli elhelyezés: minden olyan elhelyezési forma, amely veszélyezteti a tömlő állapotát.

A készletli tartaléka: az alkalmasszerűen pátlásra (kiegészítésre) szolgáló tömlőkészlet.

Raktári készlet: a készletli helyek (készletli tartalékok) folyamatos kiegészítését szolgáló tömlőkészlet.

Tömlőkopás: a huzamosabb használat, illetve készletben tartás hatására létrejövő szilárdságcsökkenés.

Mechanikai sérülés: a tömlő szilárdságát károsító olyan mechanikai hatások, mint pl. a vágás, csipés, szúrás, kidörzsölés stb.

Vegyí sérülés: a tömlőszövetet vagy a belső bevonatot károsító vegyi anyagok okozta rongálódás.

Sugárkárosodás: a tömlő anyagát károsító sugarak (napsugár és kozmikus sugarak) hatása.

Hő okozta károsodás: a 24 C-fokos hőmérsékleti átlagot meghaladó tárolási hőmérséklet előidézte öregedési jelenség.

Biológiai károsodás: a tömlő állapotát károsan befolyásoló mikroorganizmusok károsító hatása.

Rágcsálók okozta károsodás: egér, patkány stb. okozta rágások.

Rendeltettségű használat: a nyomótömlő gyakorlat céljára, tűzoltásra vagy elemi károk elhárítására való igénybevétele.

Élettartam: a tömlő üzembiztos használhatóságának időtartama, amely a bevetések számától is függ.

Karbantartás: mosás, szárítás, áttekerés, szellőztetés és a tömlőn végzett egyéb hasonló jellegű munkálatok gyűjtőneve.

Tömlőmosás: tömlőmosó gépben, betonpadozaton, vízszaggal, tömlővályúkban vagy teknőben elvégzett és a mosás fogalmába tartozó tisztítási művelet.

Szárítás-csurgatás: a félhosszban vagy teljes hosszúságban felfüggesztett, kívül-belül nedves tömlő szárítása.

Áttekerés: a tekerés irányának olyan megváltoztatása (a spirál irányának olyan megfordítása), hogy a tekerés külső és belső felülete helyét cseréljen.

Nyomáspróba: a gyártással kapcsolatos, valamint a használat (bevetés) utáni szilárdság-ellenőrzés víznyomással, próbanyomás értékén.

Repesztőszilárdság: az a legkisebb nyomás, amely a tömlőt a lánca vagy vetülete irányában elszakítja.

Üzemi nyomás: a nyomótömlő-vezetékben üzemszerűen felléphető legnagyobb nyomás.

A nyomótömlő szerkezete: a belső és külső terheléseket viselő szövetszerkezet és a folyadékzáró tömlőlélek (manchon, belső bevonat). A szövetszerkezet lánca- és vetületeirányú fonalelemekből áll. A tömlőlélek folyadék- és gázzáró bevonat, mely lehet: gumi, műgumi, poliuretán stb., elasztomer.

Tömlőkapocs: a tömlőknek egymáshoz és a tömlőszerevényekhez történő gyors, szilárd és tömített kapcsolására szolgáló eszköz (MSZ 1057.1-78.).

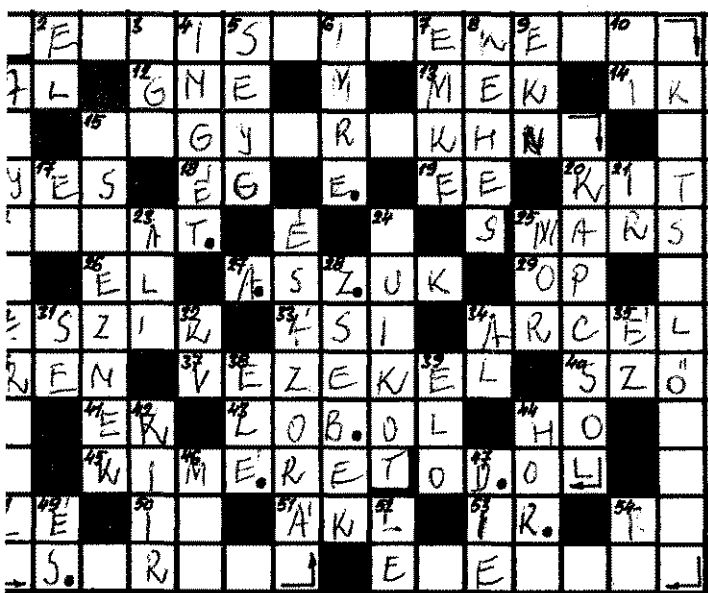
A tömlőtölgűrű (tömlőtömgumi) rendeltetése a kapcsolódás tömített-ségének biztosítása. Megléte, épsége, szakszerű beépítése alapvető fontosságú (MSZ 1057.6-77.).

Selejtezés: Hibás, sérült, a tűzoltás zavartalanosságát veszélyeztető állapotú tömlők kivonása a használatból.

A nyomótömlők készletben tartása, időszervi ellenőrzése és karbantartása.

Csak kifogástalan állapotban levő és a tömlőkapocsra szilárdan ráerősített, hibátlan tömlőtölgűrűvel felszerelt, nyomáspróbázott vagy ezt tanúsító műbizonylattal ellátott tömlőt szabad készletbe helyezni. A tűzcsapszekrényben elhelyezett készletli tömlők állapotát, szükség szerint, de negyedévenként legalább egyszer szemrevételezéssel kell ellenőrizni.

Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű készletli és tartalék tömlők legalább 2 évenként időszaki ellenőrzést és időszaki karbantartást igényelnek. Az időszaki ellenőrzés alkalmával a szükséges karbantartási munkálatokat is el kell végezni. Az időszaki ellenőrzés feladatai; a nyomáspróba, a szemrevételezés, állagállapot-ellenőrzés, a tömlőtölgűrűk (tömlőtömgumi) szükség szerinti cseréje, a mosás és szárítás, valamint az áttekerés. Az időszaki karbantartás alkalmával a tömlők állapotát szemrevételezéssel kell ellenőrizni, majd szárazon tisztítani (leporolás, átkefézés) és áttekeréselni. Az időszaki karbantartást 2 évenként célszerű elvégezni. Minden bevetés (használat) után a nyomótömlőkön az időszaki ellenőrzésre meghatározott műveleteket el kell végezni. Gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy az ismételt, de kíméletes használat meghosszabbítja, a tartósan, esetleg több évig való mozdíthatatlan hagyásuk viszont megrövidíti a gumizott poliészter tömlők élettartamát. Ez a jelenség a gumi-textil szerkezetek sajátos víz-, levegő-nelvezet és állapotváltozás igényével magyarázható. A huzamosan mozdíthatatlan állapotban, túl száraz vagy túl fűtött helyiségben történő tartós tárolás esetén a gumilélek élek menti kirepedése és a tömlőszövet elszíneződése tapasztalható. A karbantartási munkálatok nem igényelnek célszerszámot vagy különösebb előkészületet. Ennek ellenére célszerű, ha szakállalat végzi el őket. A munkához puha kefe és tiszta padozat szükséges. Készletben, illetve készletli tartalékként csak feltétlenül üzembiztos nyomótömlő tartható. A készletli követelményeit nem kielégítő tömlőt ki kell vonni a használatból és selejtezni szükséges.

NAGY ISTVÁN
tű. őrgy.
1934—1981

KASSA LÁSZLÓ
tű. II. o. szakt.
1943—1981

A Fejér megyei tűzoltó-parancsnokság tűzoltási és szolgálati csoportvezetője rövid ideig tartó súlyos betegség következtében elhunyt. 1957-től teljesített tűzoltói szolgálatot. A beosztásait járó feladatokat nagy szorgalommal látta el. Munkája elismeréseként a Haza Szolgálatáért Erdemérem bronz és ezüst fokozatával, valamint a Tűzbiztonsági Erem arany fokozatával tüntették ki.

Váratlanul elhunyt a Heves megyei tűzoltó-parancsnokság műhelyvezetője.

Kassa alytárs 1968-ban került az állami tűzoltóság állományába szakmunkás munkakörbe. 1980-tól műhelyvezetői beosztást kapott. Munkáját mindig lelkiismeretesen és nagy szorgalommal végezte. Szerény, csendes, vig kedélyű munkatárs volt.

VÖRÖS BÉLA
ny. tű. szds.
1935—1981

Hosszan tartó betegség után elhunyt a siklósi városi és járási tűzoltó-parancsnokság 1976-ban nyugállományba helyezett dolgozója.

Szolgálati ideje alatt több beosztásban dolgozott. Felelősséggel, nagy hivatásudattal szervezte a megelőző és mentő tűzvédelmi munkát.

Mély részvétellel vettek tőle végső búcsút mindazok, akik szerették, tisztelték.

PALFAI GUSZTÁV
ny. tű. hdgy.
1908—1980

Hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt a szigetvári városi-járási tűzoltó-parancsnokság nyugállományú járási parancsnoka.

1949-ben az elsők között lépett be az állami tűzoltóság állományába. Munkáját mindvégig nagy szorgalommal látta el. Többször részesült elismerésben és dicséretben. Nyugállományba vonulása után is nevelte, tanította a fiatalokat.

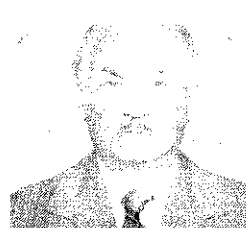

BALOGH ZOLTÁN
ny. tű. főrm.
1930—1981

A kiskvárdai városi-járási tűzoltó-parancsnokság nyugalmazott híradó-ügyeletes súlyos betegség következtében elhunyt.

1952-ben kezdte tűzoltói szolgálatát. Munkáját mindvégig nagy szorgalommal, hivatásudattal végezte. Több esetben részesült elismerésben, dicséretben, kitüntetésben.

Hozzájártozói, munkatársai vettek tőle végső búcsút.

CSILLIK BÁLINT
önk. tű. szds.
1908—1981

A gyöngyössolymosi önkéntes-tűzoltó-egyesület parancsnoka tragikus hirtelenséggel elhunyt. 1935-től volt önkéntes tűzoltó és parancsnok.

A 45 éves önkéntes tűzoltói szolgálata alatt elévülhetetlen érdemeket szerzett az egyesület fejlesztésében. Munkája elismeréseként többek között megkapta a Tűzbiztonsági Erem arany fokozata kitüntést.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

35. Vissza: mássalhangzó fon.
38. Orrához. 39. Ez a paripa.
42. Betegállományba vesz. 44. Fok (földrajzban). 46. Női név.
47. Német névelő. 49. Továbbá. 52. Alá. 54. Francia sziget.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. I. és folytatásai.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót, a választ.

A megfejtők között könyvtulványokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1981. június 15.

K. I.

A negyedik számban megjelent keresztrejtvény megfejtése: KIÜRÍTÉSRE SZÁMÍTÁSBA VETT ZÁRT FOLYOSÓNÁL MIRŐL KELL GONDOSKODNI.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: FÜSTELVEZETÉSRŐL.

Könyvtulványt nyertek:

Bús Erzsébet, Tárnok; Dr. Csóvári Ervin, Vác; Gáspár Zsuzsa, Devecser; Kovács Lászlóné, Halimba; Dr. Németh József, Budapest; Szendrei Gáborné, Gyula.

A nyereményeket postán küldjük el.

1. ADJON VÁLASZT ERRE KÉRDÉSRE (folyt.: függ. 11. ... agút. 12. Engedély. 13. vissza. 13. Állathang. 14. 15. A FÜGGŐLEGES 11. FOLYTATÁSA (folyt. függ. 16. Idegen helyeslés. 18. Felnevezve látjuk. 19. Azonosak. 20. Személyre kérdés. 22. Lelele tart. 25. Bolygó. 26. Más. 27. Borok. 29. Zenei röv. 30. Vacsorázik. 33. Ásninélkül! 34. Profil. 36. Szarvasfajta. 37. Szörcsuhát hord. 40. Pók. 41. Mint 19., de más. 42. Lepp! 43. Lenget. 44. Csap. 45. Adagoltat. 48. Nedv. 49. Német kettős betű. 51. Kál. 52. Angliában is lak. 54. Ráró azonos hangzói.

2. 1! 3. Kétszeresen fejtetön. 4. Fehérneműjét. 5. Egyik. 6. Mányunk, vissza. 6. Férfi. 7. Metrómegálló. 8. Be. 9. Ken betűi. 10. Kemélyes névmás. 11. A VÍZ. 12. SZINTES 1. FOLYTATÁSA (folyt.: vízsz. 15.). 15. A FÜG. 16. FÜGGŐLEGES 24. FOLYTATÁSA. 17. Magyar film címe. 21. Köl. 22. teszi. 23. Világbajnok. 24. A. 25. SZINTES 15. FOLYTA. 26. TÁSA (folyt.: függ. 15.). 25. 26. régi nép. 28. Ruhán vannak. 29. Magyar község. 32. Rejt. 33. nyes kávé. 34. ... Ahram.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: SOLTESZ TAMAS tűzoltó főhadnagy. SZERKESZTŐSÉG: Budapest VI.,
Izabella u. 42-44. TELEFON: 320-380. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: VARGA KÁROLY, Előfizetési díj egy évre 42,- Ft. Számolatszám: 235-90 151-1108
81.2534/2-05 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Vágó Sándoré vezérigazgató. Levélcímünk: 1903 Bp. Pf.: 314
HU ISSN 0230-1415

... TERÜLETÉN
**A DOHÁNYZÁS
 ÉS NYILT LÁNG HASZNÁLATA
 TILOS!**

5 km

ELLENŐRZÉSEN

Tűzvédelmi ellenőrzésre kísértük el Deák József t. alhdy.-ot, a XIII. kerületi tűzoltó-parancsnokság megelőzési előadóját. A Szék- és Kárpitosipari Vállalat Angyalföldi Gyárának képviselőiben Tokay István igazgató, Tóth József főmérnök, Jándék István tűzvédelmi felügyelő és Zsebők József vállalati tűzoltóparancsnok vett részt az eseményen. A gyár ötszáz dolgozója évi 270 millió forintos értéket állít elő. Székeiket, kárpitosgarnitúráikat messze földön ismerik, megrendelőik meglepedéssel veszik át szép kivitelű, gondosan elkészített termékeiket. A „C” tűzveszélyességi osztályba sorolt gyárban bizony nem kevés gondot okoz a biztonságos termelés megszervezése. Sok mindent oldottak meg az elmúlt esztendőben, és 1981-ben is több üzemszében kerül sor rekonstrukcióra. Így az egyik legszűfoltabb gyár-részlegük, a kárpitosüzem kerül új területre.

Végigjárva az üzemszereket, egyre-másra gyűlnek a tapasztalatok. Az előző ellenőrzés óta a gyár egész területén kicserélték a fénycső armatúrák tűzveszélyes fázisjavító kondenzátorait. Korszerűsítették a tűzvízhálózatukat. Megoldották a tűzveszélyes folyadék szabályos tárolását. A használati előírásokat általában igyekeznek betartani. Még mindig nem sikerült megszüntetniük a zsúfoltság okozta veszélyforrásokat, nem megfelelő a vállalati tűzoltóság elhelyezése, valamint a gázpalackok tárolása sem.

A tűzvédelmi szervezet munka- és programterve célszerű, egyebek között rendszeres tűzvédelmi vetélkedőt is rendeznek a dolgozók részére.

Egyszóval van javulás tavalyhoz képest, állapította meg Deák alhdy., s ha megvalósul a rekonstrukció, akkor nemcsak a személyi, hanem a tárgyi feltételek is jobban adva lesznek a hatékonyabb tűz-megelőzéshez.

SZ. LOVASZ ILONA

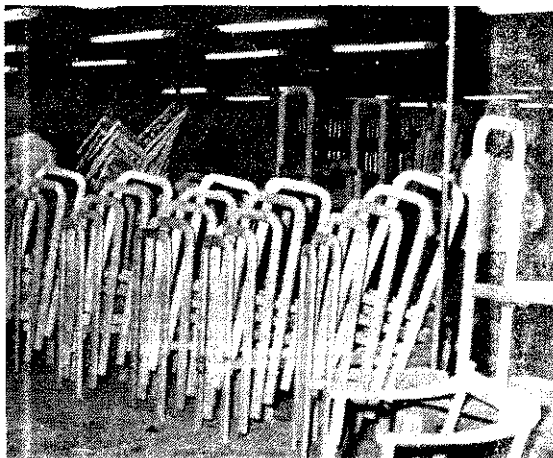
Teket Béla a gyár portáján elmondja, mit tesz tűz esetén

A gépuzem vezetőjétől megtudjuk, miért nem működik a forgácselszívó berendezés, s hogyan gondoskodnak a felgyülemlett forgács elszállításáról

A több milliós értékek védelmében 580 ezer forintért cserélték a fázisjavító kondenzátorokat

Évek óta szerepel a jegyzőkönyvben a zsúfoltság, az elszállításra váró késztermék tárolásának módja

Jövőre már korszerűbb körülmények között végzik munkájukat a kárpitosüzem dolgozói

A közös munka vége: elkészült az 1981-es jegyzőkönyv

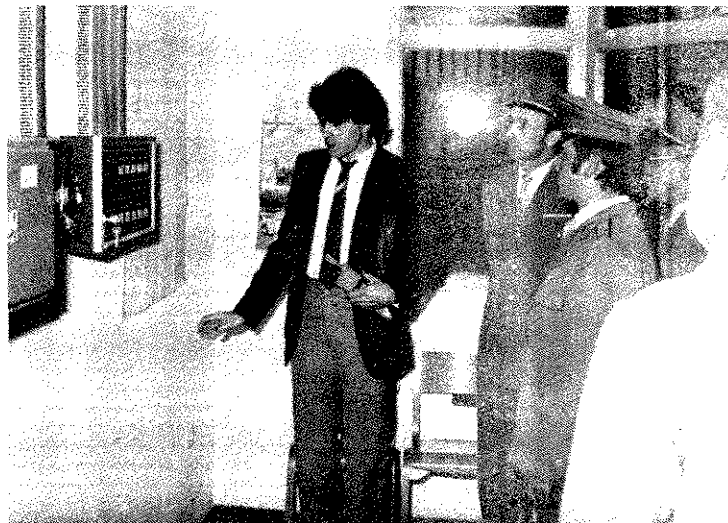
Köszöntjük
35.
ünnepelésnapját
ünnepelő
Magyar Úttörők
örökségét!

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXXIII. évf. 6. sz. / 1981. június

A TÜZVÉDELEM 1977 júliusi számában ismertetőt közöltünk az angol Chubb cég által kifejlesztett „Beam Master” márkajelű komplex tűzjelző berendezésről, amely egyesíti az automatikus füst- és hőérzékelést és -jelzést.

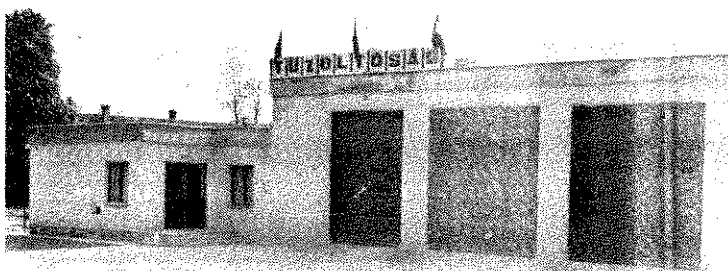
A közelmúltban pedig arról értesültünk, hogy hazánkban elsőként, a MÚART megvásárolt egy ilyen készüléket, és a vállalat pomázi raktárházában már üzembe is helyezték. A műszaki átadást követő próbán a szakemberek meggyőződhetnek működési mechanizmusáról és üzembiztonságáról.

A berendezés központja a portán

ÖRÖMTELI ESEMÉNYRŐL kaptunk hírt a közelmúltban Szigetszentmiklósról. Az ottani önkéntestűzoltó-egyesület arról tájékoztatta a szerkesztőséget, hogy végre elkészült az új tűzoltószertárak.

A minden igényt kielégítő három szerállásos modern épületben nemcsak a tűzoltó-felszerelések kaptak helyet. Kulturált lehetőség adódik tűzoltó-összejövetelekre is. Az új létesítményt április 25-én ünnepélyes keretek között vehették birtokba Szigetszentmiklós önkéntesei.

MAJUS 1. ALKALMABÓL, a Közalkalmazottak Szakszervezete székházában az ágazati szakszervezet elnökségének javaslatára a mozgalomban végzett eredményes munka elismeréséül dr. Prieszol Olga főtitkár, az MSZMP KB tagja kitüntetésekkel adott át.

A „Szakszervezeti Munkáért” kitüntető jelvény ezüst fokozatát kapta Grampsch Ferencné, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakszervezeti főbizalmija.

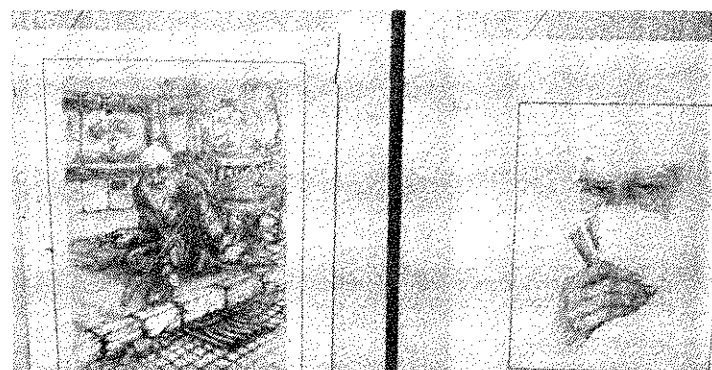
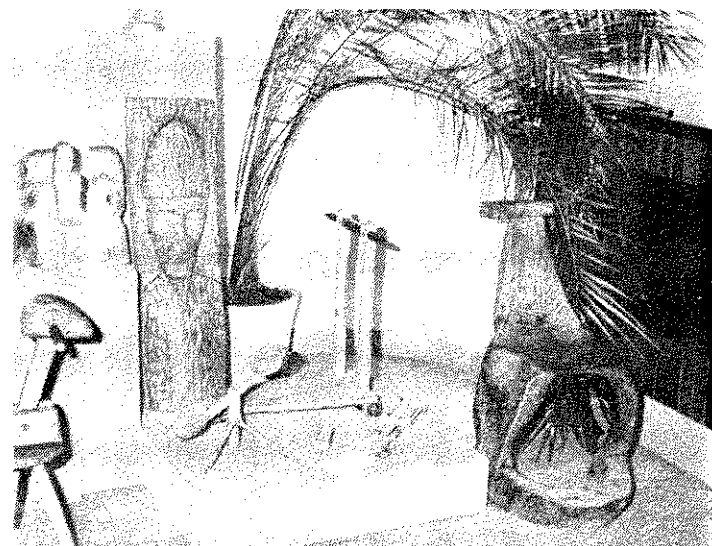
Grampsch elvtársnő három évtizede tevékenykedik a szakszervezeti mozgalomban. Évekig pártvezetőségi tag is volt. 1977-ben választották meg a BM TOP szakszervezeti munkahelyi bizottságának titkárává, 1978-tól a BM ORFK szakszervezeti bizottságának agit.-prop. titkári funkcióját tölti be.

AMATŐROK, MŰVESZEK. A szombathelyi Művelődési és Sportháza 1981. március 27-én ünnepélyesen adták át a Volán 17. sz. Vállalat illetve a MÁV Járműjavító Üzem által adományozott csapatzászlót a BM Vas megyei Rendőr-főkapitányság, illetve a BM Szombathelyi Rendőrtiszthelyettes-képző Iskola részére. Az eseményen megjelent dr. Pál Antal rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes, valamint a megye és a város párt-, állami és társadalmi szerveinek számos vezetője.

Ez alkalomból nyílt meg a Vas megyei BM-szervek Művelődési Házában a Szombathelyi Városi és Járási Tűzoltó-parancsnokság három amatőr művészének kiállítása. Joó László törzsőrmester, szereprancsnok és Horváth István őrmester, gépkocsivezető tafaragásokkal. Imre Róbert törzsőrmester, híradós pedig grafikákkal szerepelt. A kiállítók művészi érzékéről és felkészültségéről igen elismerő szavakat olvashatunk a vendégkönyvben. A tafaragók munkáját öntevékenységgel, melletti eredményesen segíti a közeli Velemben csodálatos környezetben nagyrészt saját erőből létrehozott tafaragó stúdió is. A kiállítás április 10-ig tartott nyitva.

Dr. Mecseki Ferentő, fhdgy.

Miniszteri látogatás

Az országos parancsnok bemutatta a parancsnokság vezető munkatársait és jelentést tett a tűzoltóság tevékenységéről

Dr. Horváth István belügyminiszter, az MSZMP Központi Bizottságának tagja június 3-án látogatást tett a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságán. Kiséretében volt Ladvánszky Károly rendőr vezérőrnagy, miniszterhelyettes.

Először Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok tett jelentést a tűzoltóság feladatairól, szervezetéről és a személyi állomány felkészültségéről. Ezt követően dr. Horváth István megtekintette az országos parancsnokság hírközpontját.

A látogatás a fővárosi tűzoltó-parancsnokságon folytatódott. Az eseményen részt vett dr. Zathureczky Tibor, a Buda-

pesti Pártbizottság közigazgatási és adminisztratív osztályának vezetője és dr. Bielek József, a Fővárosi Tanács vb-titkára is. A belügyminiszter elvtárs megtekintette a parancsnokság udvarán felsorakozott tűzoltó-gépjárműveket, a központi javítóműhelyt meg a rekonstrukció alatt álló hírközpontot, végezetül pedig a VIII. kerületi parancsnokság készenléti állományának tűzoltási gyakorlatát.

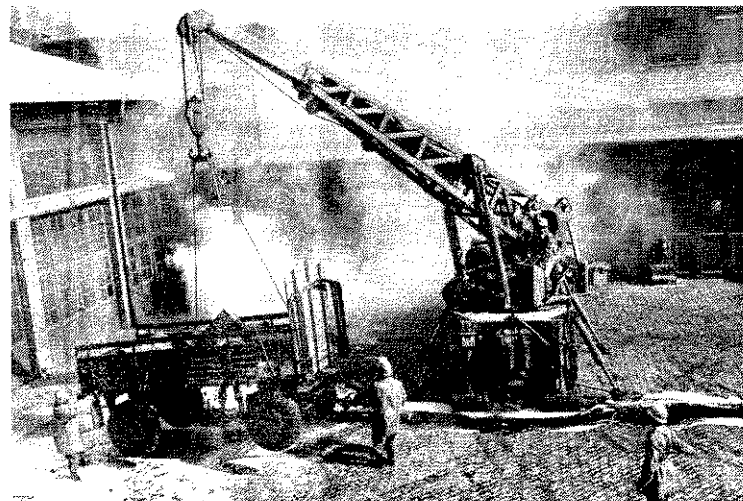
A látogatást követően a belügyminiszter elégedetten szolt a látottakról és a személyi állomány felkészültségéről.

Dr. Horváth István belügyminiszter köszönti a felsorakozott egységet

A fővárosi hírközpontban

Működésben a daruszer

Mehet a víz!

A rajt pillanata

Amikor a megyék és Budapest legjobbjai megérkeztek Zánkára, jóformán ki sem csomagoltak, máris az alakulótérre siettek, hogy a felszerelést meg a helyszíni „bemerjék”.

Másnap, május 23-án pedig már hajnalban megkezdték a bemelegítést, jóllehet csak nyolc óraker léptek pályára.

Az első rajttól az utolsó gyakorlatig egyetlen pillanatra sem lankadt a biztatás, a kis versenyzők arcáról pedig nyomban leolvashattuk az eredményt.

Az ácsi fiúk először alaposan rájlesztettek a riváisaikra, mert az első sugaruk röpké 35 mp alatt célba talált. De aztán a második már sehogyan sem „akart” működni. S bizony eltört a méces, amikor szétesett a berekfürdőiek szívótömlője.

Azután jöttek a Győr-Sopron megyei Nagylózs lányok és győztek: 42,5 mp alatt találták a célba. Szerelési idejükre jellemző, hogy a fiúk közül is csak két rajt ért el jobb időeredményt.

A szintén Győr-Sopron megyei ivániaiak, akik ugyan az osztót nem húzták ki eléggé, az egyik sugárcsővük is „szórt” egy kicsit, de így is 40,8 mp-et teljesítettek. Ez a második helyet jelentette a számukra.

A Békés megyei füzessgyarmatiak sokáig igazgatták a felszerelést, hogy minden kézre álljon. Örömrivalgás és taps adta tudtul: új országos csúccsal, 38,3 mp alatt szerelték meg a kismotorfecskendőket.

A 800-as eredmények ismeretében a 6×80 méteres váltó pályáján is kemény küzdelem folyt a pontokért.

Szívet szorongató volt az eredményhirdetés. A győzteseknek és helyezetteknek Varga Károly tú. ezds., a BM Tűzoltóság országos parancsnoka nyújtotta át az okleveleket és versenydíjakat.

Ezzel nincs még vége: a legjobbak Csehszlovákiában mérik össze tudásukat a szocialista országok tűzoltóival.

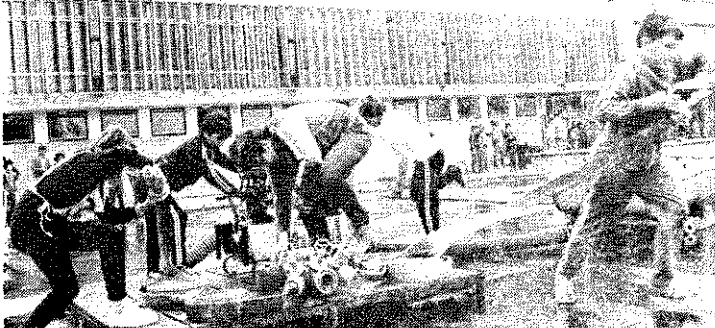
Fiúk	800 l/p-es kismotorfecskendő-szerelés	6×80 m-es váltó	Össz. pontszám
I. Békés m. (Füzessgyarmat)	38,2	97,3	135,6
II. Győr-Sopron m.	40,9	95,8	136,7
III. Borsod m.	43	94	138,9
IV. Bács-Kiskun m.	45	93,9	138,9
V. Pest m.	45,1	98,1	143,2
VI. Veszprém m.	52	95,6	147,6
Lányok			
I. Győr-Sopron m. (Nagylózs)	42,5	101,3	143,8
II. Baranya m.	48	95,8	144,8
III. Békés m.	46	101,7	147,7
IV. Pest m.	47	101	148
V. Szolnok m.	51,9	96,9	148,8
VI. Borsod m.	51,2	99	150,2

írta és fényképezte
Kútvolgyi Mihály

Ilyen volt a 6×80 méteres váltó

Ilyenkor még minden sikerülhet

Csobban a szűrőkosár

A vízsugár célba talált

Örülnek a nagylózi lányok az első helyezésnek

A győztes körösladányi fiúk

Kék és vörös nyakkendőket lenget a szél. Tábortűz fénye tüköröződik a gyermekszemekben. Kacagás, vidám nóta vegyül az erdei ösvényen, a vár tövében, a lakótelepi parkban. Kicsiket kísér át a forgalmas úttesten a tányérsapkás úttörő. Pattogó parancsszavak, kézfejjel letörölt verejték; néhány perc, s már süvít a vízsugár a cétablára. Népi táncosok lebbenő szoknyája a színpadon. Kémcsövek titkait kutató gyerekek.

Ez mind, s ennél is több, színesebb a Magyar Úttörők Szövetsége, a születésének 35. évfordulóját ünneplő úttörőmozgalom.

Egymillió gyerek barátsága, tetteik ereje s eredményei jelentik a márt. A három és fél évtizedes történelmet pedig azok a milliók, akik ma már büszkén mesélik gyerekeiknek úttörőélményeiket: a táborok, túrák varázsát; nemes tettet egy idős emberért vagy a szebb környezetért; a játékért; a sportpályák hangulatát.

A mozgalom születésnapja 1946. június 2. Ezen a napon sok ezer úttörő tett hitet a szabadság, a demokratikus Magyarország mellett Budapesten, majd még többen szerte az országban.

„Jobb jövőnknek záloga: / Az úttörők tábora” – csattant fel a csatakiáltás, s már 1947 márciusában „Siess, adj, segíts!” jelszóval indították akciót az éhező, lerongyolódott családok és gyerekek támogatására. Kultúrműsorok bevételeit ajánlották fel a Lánchíd újjáépítéséhez. A pestimrei gyerekek villamosvonal építésében álltak a felnőttek mellé. 1948-ban a tiszai árvízkarosultakért, 1955-ban a Duna menti rászorulókat, majd 1970-ben ismét a Tisza áldozatait segítették élelemmel, pénzzel, munkával. A haza sem adós! 1948-ban az úttörővasút, a csillebérci nagytábor az ajándék, Stadion, mozi, színház, országszerte táborok százai szereznek örömet a gyerekeknek. 1975-ben Zánkán úttörőváros nyit kaput egyszerre 3000 táborozónak.

Kutatómunkával ismerik meg történelmünk forradalmi hagyományait, Dózsa, Rákóczi, Petőfi mellett a rajzászlókra kerülnek a Tanácsköztársaság hőseinek, a partizánoknak, a tudomány és a munka nagyjainak nevei.

Sokszínű, gazdag az úttörők élete. Az őrsi és rajösszejöveleken, a túrákon, a szakkörökben számtalan lehetősége nyílik mindenkinek, hogy Valaki legyen: bemutassa, mit tud, milyen értékei vannak.

A felnőttek becsülik az úttörők munkáját. Segítik közösségeiket, de számítanak is rájuk. Szinte alakulásától tartó kapcsolatot az úttörőmozgalom a tűzoltók nagy családjával. A versenyekre való felkészítés során a gyerekek megismerik a tűzvédelem fontosságát és módjait.

Az ötvenes években tűzfigyelő szolgálatot szerveztek a nyári hónapokban, s vigyázták az érő gabonát. Sokszor elsőként ők riasztották erdőtüzhöz a felnőtt tűzoltókat és együtt oltottak velük. Az Úttörőgárda „legidősebb” tagjai az úttörő-tűzoltók. Bátorságukkal, felkészültségükkel és tetteikkel megbecsülést érdemelnek. A legjobb egységek nyaranta Csillebércen és Zánkán vigyázzák a tábori a „vörös kakastól”.

Az úttörőmozgalom 35. születésnapján további sok szép élményt és eredményes munkát kívánunk a kék és piros nyakkendősöknek – köztük az úttörő-tűzoltóknak is –, hogy továbbra is tevékenyen építsék a szocialista Magyarországot.

Juhász József és kislánya

renc Miskáé és társaiké. A krónika tanúsága szerint nyolttasokban őrizték, és kisorsolták, hogy a táborozás ideje alatt kinek a párnája alatt hozza meg a szerencsét...

Gyönyörű az a zászló, amelyet az Úttörőszövetség 30 éves jubileumára készített a megyei KISZ-bizottság és tűzoltóparancsnokság. Az az úttörőtűzoltó-szakalegység jogosult az őrzésére, amelyik legjobban szerepel a megyei versenyen vagy az „Együtt a gárda” találkozón. Bátaszéken az aparthanti fiúk és lányok egyaránt elsők lettek.

A Belügyminisztérium önkéntes segítőinek II. országos tanácskozásán egy kislány határozott léptekkel ment a mikrofonhoz, és a következő szavakkal kezdte a felszólalását:

„Én magam ötödik osztályos korom óta vagyok úttörő-tűzoltó. Most sem vagyok daliás természet, de akkor nagyon kicsi voltam. Édesapám mondta is: »Te akarsz tűzoltó lenni, amikor még a sóprút is alig bír el. Mi lesz veled a sugárcsőnél?» De én tűzoltó akartam lenni, és kiálltam a próbát, ami nem is volt könnyű dolog, mert nálunk Aparhanton nagy tekintélyük van a tűzoltó-úttörőgárdistáknak. Kezdetben csak annyit tudtam a tűzoltómozgalmról, hogy a fecskendőt meg kell szelni, részt veszünk versenyeken, használhatjuk a tűzoltógárdisták díszruháját. Az eltelt négy év alatt azonban sok mindent megtanultam. Ma már tudom, hogy a diák-tűzoltóság több mint 200 éves múltra tekint vissza... Ez adta az alapötletet — az úttörőszervezet megalakulása után, 1949-ben —, hogy tűzoltórajokat alakítsanak.”

A felszólaló kislányt, az aparthanti 1560-as Mező Imre úttörőcsapat gárdistáinak parancsnokhelyettesét Juhász Zsuzsinak hívják. Színes szavakkal mutatta be az út-

törő-tűzoltók életét, örömeiket, gondjaikat. Még szerény ajándékkal is kedveskedett, az „Együtt a gárda” szemlékről és a tűzoltóversenyekről készített fényképek albumát adta át dr. Horváth István belügyminiszternek.

A piros betűs krónika — talán majd ez lesz a címe annak a hagyományörző gyűjteménynek, amelyet a Magyar Úttörők Szövetsége megalakulásának 35. évfordulója tiszteletére állítanak össze az aparthantiak. Nézzük csak, mi minden szerepel ebben?

1962-től a rajok névsora, továbbá az az 52 oklevél, amelyet a 19 év alatt szereztek. Csak érdekességként: a „legrosszabb” közülük egy harmadik helyezést tanúsít. A többi kizárólag elsőt, illetve másodikat...

Fényképek Csillebercéről, az első nemzetközi úttörőtűzoltó-versenyéről, 1975-ben készültek: az aparthantiakat érte az a megtiszteltetés, hogy díszgyenruhában ők viheték elsőként a CIMEA zászlaját...

A „kabala” — egy T sugárcső — zánkai emlék; belevésve az akkori raj tagjainak nevei: Kerekes Ferkóé, Dávid Lajosé, Fe-

Schunk József

„Elesen” is gyakorolják a vonulást

Készül a piros betűs krónika

Juhász Zsuzsi a szerelőrajjal

Az úttörő-tűzoltók vállalásai között szerepel az is, hogy kiszívatták a falu szennyződött kútjait. Többek között **Dávid Antalék, Kiss Andrásék, Sebestyén Antalék** egyeztek be köszönőszavaikkal a jól végzett munkáért.

Az első itteni úttörőtűzoltó-raj tagjai már felnőttek. **Sebestyén Gergely** állami tűzoltóként Szekszárdon teljesít szolgálatot. **Kerekes Márton** kombájos, **Zsák József** takarmányos a Búzavirág Mgtsz.-ben, mindketten önkéntesek. **Juhász József**, a sz. halásza, a felnőtt raj oszlopos tagja. Kislánya, **Katica** ez évben lett úttörő-tűzoltó.

És önkéntes tűzoltó **Laufer Imre** is, aki műszaki ellenőr a költségvetési üzemnél. Állítólag könyörtelen, ha tűzvédelmi szabálytalansággal találkozik. A **Kerekes testvérek** közül **Feri** 6 évig motorkezelő volt, most az ifjúsági rajban szerepel. Betanította öccsét, **Lacit**, és most ő a „fő motoros”.

Juhász Zsuzsa bátyja, **Jóska** is úttörőtűzoltó volt. Amikor az Építőipari Vállalatnál ipari tanulóskodott, az akkor 15 éves fiú egyedül oltott el egy igen veszélyes tüzet.

Nemrégiben tűz pusztított a Bonyhádi Cipőgyárban. Az egyik termelési értekez-

Fiúk-lányok együtt készülnek a versenyekre

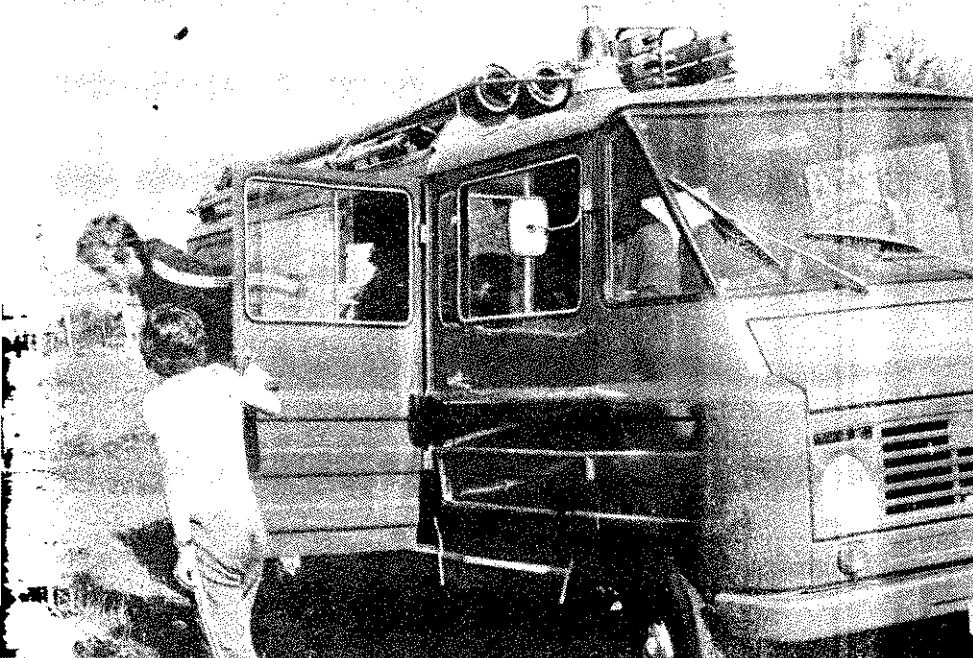
leten éppen **Palkó Annuska** sürgette, hogy minél előbb szervezzék meg a vállalatitűzoltó-rajt. Ő csak tavaly vegezte el az általánost. Tagja annak az ŰG-tűzoltórajnak, amely kérte, hogy továbbra is együtt maradjon és a jövőben mint ifjúgárdisták induljanak a versenyeken. Kérésüket teljesítették.

Mindezeket **Schunk József**, az iskola igazgatóhelyettese, az úttörőgárda parancsnoka mondta el, a tőle megszokott szerénységgel. Az ő es felesége (a gyerekek **Márta** nénije), akarásának és önfeláldozásának köszönhető elsősorban hogy Aparhanton 1962 óta mintegy 300 úttörő ismerkedett meg a tűzvédelem alapszabályaival.

Juhász Zsuzsi az önkéntes segítők tanácskozásán többek között ezt is mondta: „Elsősorban nem azért kell úttörőtűzoltónak beállni, hogy később felnőtt önkéntes vagy hivatásos tűzoltók legyünk, hanem talán azért is, hogy a jövő minisztere, orvosa, mérnöke, tanára, pártmunkása, vezetője és egyszerű dolgozója soha ne felejtse el a gyermekkorban tanultakat. Így örökké a tűzvédelem csendes segítője marad.”

Irtó és fényképezte:
KÜTVÖLGYI MIHÁLY

Fő vállalásuk: a falu kútjainak tisztítása

Versenyekről jelentjük

aránylag könnyebben sikerült. (Volt is vita a „szurkolók” között.)

A hűvös idő ellenére, sokan voltak kíváncsiak a legfiatalabbak versenyére. Ott voltak tanáraik, úttörővezetők, sokan jöttek el a kerületi és a fővárosi tűzoltó-parancsnokságról is. A verseny után az eredményhirdetésig horoglétra-bemutatót tartottak a VIII. kerületi tűzoltók, s a bátrabb gyerekek a gépezetes tololétráról is körülnézhettek. Még tűzvédelmi kiállítást is láthattunk. A gyerekek számára sok hasznos tudnivalót ábrázoltak a tablósorok.

Az eseményen jelen volt és elsőként gratulált az országos döntőbe jutott csapatoknak Ficsór Sándor tű. ezds., a tűzoltóság fővárosi parancsnoka is.

A két győztes: a XX. kerületi Mártírok úti iskola fiúraja és a IX. kerületi Stollár Béla Általános Iskola leányraja lett.

Vált a VIII. kerületi Vajda Péter utcai általános iskola leányraja

Április 25-én 37 rajz részvételével a BM Vágóhid utcai sporttelepén, a XVIII—XIX. kerületi tűzoltó-parancsnokság és a XIX. kerületi úttörőelnökség rendezésében került sor a fővárosi tűzoltó úttörőgárdisták leány- és fiúrajainak I—II. fokozatú összetevő versenyére.

Oláh István, a Budapesti Úttörőelnökség tagja köszöntötte a felsorakozott rajjakat, majd rajthoz álltak a kis versenyzők. Böven akadt izgulnivaló ezúttal is. Főleg a kismotorfecskendő-szerelésnél, mivel a szívtömleők összekapcsolása, tartályba helyezése, majd a sugárcső célratartása nagy erőpróba elé állította a 10—12 évesekből álló rajjakat. A 13—14 éveseknek ugyanez

Ami többeknek a legnehezebb volt...

A Kosciuszko utcai fiúk az utolsó másodpercekért izgulnak

Zenés ébresztőre nyíltak az ablakok Soltszentimrén április 25-én reggel.

A Kiskőrösi járási tűzoltóversenyt rendezték a közép-sportpályáján ezen a napon.

Önkéntes és vállalati tűzoltók, felnőttek, ifjúságiak, női és férfirajok álltak rajthoz, hogy 800-as kismotorfecskendő-szerelésben és tűzoltóstaffétában mérjék össze tudásukat. Kezdeti kategóriában összesen 24 csapat versengett a továbbjutásért, a megyei, illetve az országos versenyen való szereplés jogáért. A versenyt megtekintették a megyei tanács és a járási hivatal, a járási PB, valamint a megyei tűzoltó-parancsnokság képviselői is.

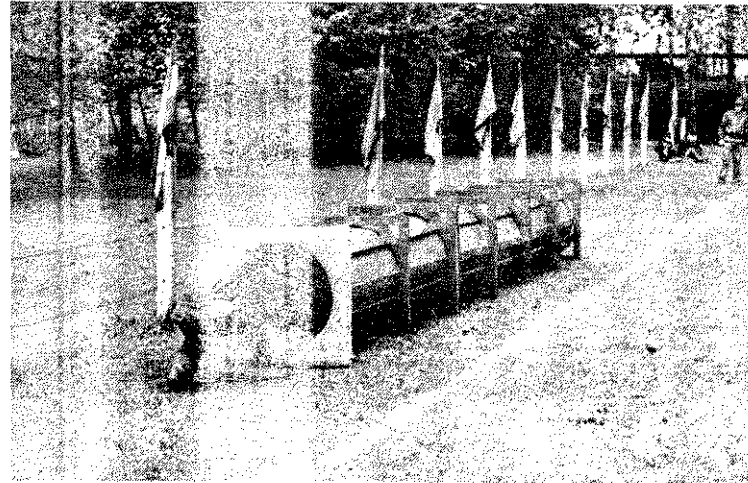
A mindvégig nyílt küzdelem után végül is az alábbi eredmények születtek: az önkéntestűzoltó-egyesületek versenyében az ifjúságiak közül első lett Csengőd község tűzoltórajja. A felnőttek között ugyancsak a csengődiek szereztek meg a győzelmet. Második Akasztó község, harmadik pedig Kiskőrös város önkéntesei lettek.

A vállalati tűzoltóságok női kategóriájában a Kiskőrös IGV, a férfiak között pedig a Kiskőrösi Állami Gazdaság tűzoltói versenyeztek a legeredményesebben.

A palánkon a Kiskőrösi Vegyipari Szövetkezet versenyzője

Az izzákiak harmadikok lettek

Izgalmas pillanatot a küszöbös előtt

A budapesti vállalatok tűzoltórajainak versenyét négy körzetre bontva, a Vágóhid utcai sporttelepen rendezték meg. Május 8-án az első körzethez tartozó VIII., IX., XVIII—XIX., XX., XXI. kerületi üzemek, valamint a Csepel Vas- és Fém-művek és a Nemzeti Szabadkikötő vállalati tűzoltóinak férfi- és női rajai mérték össze tudásukat osztottsugar-szerelésben, 7x55 méteres tűzoltóváltóban, 800-as, illetve 400-as szerelésben.

A 96 részt vevő rajjal együtt mintegy 1500 főnyi néző előtt fennakadás nélkül zajlott a küzdelem. Kerületenként értékelték ugyan a rajok teljesítményét, mi azonban a versenykategóriák abszolút győzteseit soroljuk fel.

Az osztottsugar-szerelés és a tűzoltóváltó legjobbjai a VIII. kerületi Minőségi Cipőgyár férfiraja és a VIII. kerületi BKV I. sz. üzemegység Hungária Kocsiszinjének női raja.

A 400-asok kategóriájában csak két férfiraj indult — a IX. kerületi Fővárosi Közterület-fenntartó Vállalat, illetve a VIII. kerületi MÁV Keleti pu. Vontatási Főnökség csapata. A versenyben a VIII. kerületiek lettek az elsők.

800-as kismotorfecskendő-szerelésben — 56 mp-es idővel — idén a Fővárosi Taxivállalat (VIII. kerület) férfiraja bizonyult a legjobbnak. Ezzel a teljesítményükkel immár második ízben nyerték el a Ganz-MÁVAG által korábban alapított vándorszerleget. S nekik adta át Vágó Sándorné, a Zrínyi Nyomda vezérigazgatója a VIII. kerület legjobb 800-as rajának jutalmazására idén alapított vándorszászlót.

A női versenyrajok között a VIII. kerületi Taurus abroncsgyáriak őrzik egy évig a 800-as kategória legjobb női rajának járó vándorszerleget.

Az első körzeti versenyen tehát minden kategóriában a VIII. kerületi rajok győztek.

Sz. Lovász Ilona és Tátrai Mihály tudósításai

Orosz József
váll. tű. őrm.,
a Csepel Művek
Jármű
és Konfekciósipari
Gépgyár rajának
motorkezelője

A nemzetközi
tűzoltóversenyre
készülő válogatott
keret négy tagja
— Dándé András
tű. őrm., Nagy Imre
tű. főrm., Ludman
Lajos tű. őrm.,
Németh Béla
tű. őrm. —
tartott bemutatót

Jól szerepelt a Ganz-MÁVAG női versenycsapata

A vándorszászló, amely ezután a VIII. kerület legjobbjait illeti

Tűzoltóként a tűzoltókért

Vári Imre, a hajdúszoboszlói Városi Tanács igazgatási osztályának vezetője önkéntes tűzoltó százados is. Mint tanácsai vezető, hivatalból felel lakóhelye tűzoltóiért, közvetve tehát a város tűzvédelméért is. Mint önkéntes tűzoltó pedig immár 12 éve személyesen is részt vállal a tűz elleni védekezésben.

Otthonában kerestük fel, hogy elbeszélgeszhünk vele.

— A tűz elleni harcról ma is szomorú emlék számomra, amit katonaidőm alatt, vagy húsz évvel ezelőtt éltem át. Mátraballán, egy lakóház tűzének az oltásához vezényeltek bennünket. Ott a mentés és oltás küzdelmei közepette örökre megmaradt bennem az a hajtóerő, mely az embert segítségadásra készíti.

Később hivatali feladataim is kapcsolódtak a tűzvédelemhez, s így részletesebb betekintést nyerhettem annak népgazdasági jelentőségébe is.

1968-tól a városi tanácsnál dolgozom, s önkéntes tűzoltói tevékenységem kezdete is ehhez az időhöz fűződik. Hivatásos jogosítványom lévén, akkortól gyakran ültem a CSD—350-es volánjához, ha vonulnunk kellett. Sohasem felejttem el azt a nagyhegyesi robbanást, amikor mindenkit

megelőzve értünk a helyszínre, s míg mentettük a földgáztelepet, életveszélyben voltunk. Amikor az utánunk érkező állami tűzoltók biztonságos helyre irányítottak, megtudtuk, hogy hatalmas értéket mentettünk meg a pusztulástól. Mégsem voltam boldog, hiszen ott láttam először embert meghalni...

A továbbiakban már csak a békésebb emlékekről beszélt. Arról, hogy a gépjárműfecskeendő-vezetésen kívül hosszú időn keresztül a szertárosi tennivalókat is ellátta. Megtudtuk, nem ritka eset ma sem az, hogy ha valamerre utazik az országban, akkor a tűzoltó-egyesület anyagbeszerzői feladatait is ellátja.

Kedves emléke az is, hogy zászlóaljparancsnokként vett részt a megyei tűzoltóversenyen, a nyíregyházi országreszti találkozón pedig ő volt a vezénylőtiszt.

Három éve tölti be mostani tisztségét a városi tanácsnál. Mint az önkéntesekért felelős vezető így számolt be róluk, s egyben magáról:

— Tíz évvel ezelőtt hullámvölgyben éreztük magunkat. Szervezetlenség és sok egyéb probléma okozta a visszaesést. A fő feladat, hogy kilábaljunk a nehézségekből, sikerült. A mindennapi munkánkat nagyméltékben segíti, hogy ma már megfelelő körülmények és felszerelések állnak rendelkezésünkre. 1976-ban új szertárunk épült, 1977-ben pedig egy ZIL gépjárműfecskeendővel gyarapodtunk. Természetesen nem lettem hűtlen ennek a volánjához sem! Az állomány hosszú évek óta legak-

tívabb magja a kéményseprőraj. Jól képzett tűzoltók, s főleg a megelőzési munkában pótolhatatlan a segítségük.

Mint tanácsai vezetőnek tehát elégedettnek kell lennem. Több mint százéves egyesületünkre végre újra büszkének lehetnek veteránjaink: Váci Lajos és Jóváral Antal. Ők ugyanis azok, akiket a mi fiatal tűzoltóink példaképüknek tekintenek.

Tátrai Mihály

30 éve parancsnok

Több mint száz fő a létszáma Zalaszentgrót és az öt csatolt község önkéntestűzoltóegységeinek. Felszerelésük egy CSD 344-es gépjárműfecskeendő, meg egy 4000 literes víztartályval ellátott 450-es Csepel teherautó, valamint 2 db 800-as kismotorfecskeendő. Az egyesület legtevékenyebb 25 tag-

jára minden esetben számíthatnak. Közülük tíznek telefonja is van a lakásán. Ekora tehát az az erő, mellyel a zalaszentgrótiak a kb. 20 km-es körzet mentő tűzvédelmét ellátják. Ha a szükség úgy követeli, vonulnak a járáson vagy akár a megyén kívül is.

1953-tól Marton József önkéntes tűzoltó százados az egyesület parancsnoka. 1951-től már parancsnokhelyettes volt, és azóta jószírirel ő végzi el az irányítással járó teendőket:

— Már apró gyermek koromban szirénaszóra ébredtem. Apám tűzoltó volt, s tán ezért is laktunk a szertár szomszédságában. Mások erre azt mondanák, hogy a hivatásom családi örökség, de én tudom magamról, hogy csak a mindennapi munkában szerettem meg igazán a tűzoltóéletet. Hiszen akkor csak azt láttuk, hogy ha riasztanak, édesapánk elmegy. A sziréna mindig bajt jelentett! No de erről csak azért beszéltek, mert én is nő vagyok, két lányom van. Természetesen ők sem örülnek, amikor vonulunk. Én csupán egyet várok tőlük — s tudom ebben számíthatok rájuk —, a megértést. Mióta a tűzoltók között vagyok, azóta érzem igazán, hogy a baj csak akkor múlik el, ha teszünk ellene. S a családom is így gondolkodik.

Jelenlegi állományunk fiatal, az átlagéletkor 30 év. Könnyű is, nehéz is velük a dolgom. A munkámat mindannyian segítik. Nálunk ugyanis meg sem maradhatna az, aki nem veszi ki a részét az egyesület feladataiból.

Szerencsés a helyzetem. A helyi falpari szövetkezetnél személyzeti vezetőként dolgozom, és én töltöm be a tűzvédelmi elő-

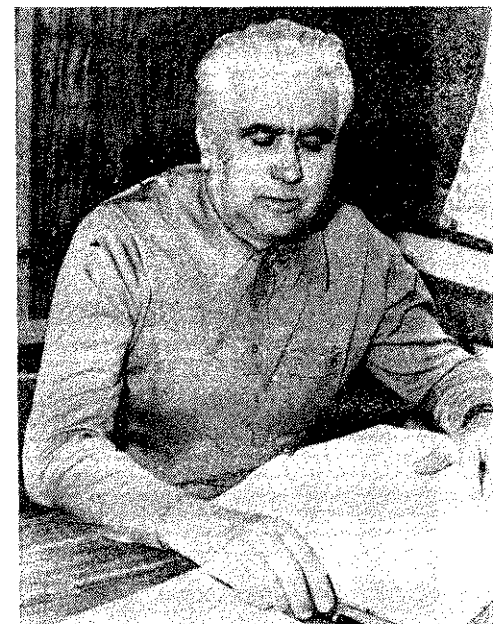
adói beosztást is. 1964-ben végeztem el a tűzvédelmi tanfolyamot.

Itt, a szövetkezetnél 30-an dolgoznak az egyesülethöz, tehát napközben gyorsabban riaszthatnak bennünket. Azért éjszaka sem kell több, mint 5—6 perc, hogy kivonulhassunk. A tíz telefon is segít ebben, ne meg az, hogy a postán megvan a tűzoltók névsora, így nem kell riadólánc. Tavaly hét tűzesethez riasztottak bennünket, legtöbb az aratás előtt vonultunk. Bár ez sem kevés, mégis több dolgunk volt, amíg mi örködtünk az egész járás tűzbiztonságán. 1979. január 1. óta a keszthelyi járáshoz tartozunk, azóta ritkábban szól a telefon.

Úgy érzem, mégsem kényelmesedhetünk el. Felkészültségünknek állandóan a lehető legjobbnak kell lennie. Ezért is terveztük be az oktatást, továbbképzést segítő nagy értékű eszközök vásárlását, s ezért szeretnénk emeletráépítéssel bővíteni a szertárunkat. Eddig ugyanis megfelelő helyiség híján nem tarthattuk meg egyszerre az egész állományunk a foglalkozásokat. Meg is vannak mindehhez az anyagi lehetőségeink, hiszen nyolc szövetkezet támogat bennünket.

S ha már a tervekről beszélünk, megemlítem egy dédelgetett álmomat is. Szeretnénk létrehozni egy mini tűzoltómúzeumot. Elképzelésünk szerint az idén a művelődési házban már be is mutatjuk a megelőző anyagot, melyet azután a 100 éves évfordulóra a környező községekből gyűjtött emlékekkel egészítenénk ki. Ezzel is méltóan tisztelegnénk elődeink előtt.

Tátrai Mihály

JOGI FIGYELMÉRE

Válaszolunk olvasóinknak

Több olvasónk érdeklődött, hogy a múlt évben megjelent új tűzvédelmi jogszabályok — a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 3/1980. (VIII. 30.) BM számú rendelet, továbbá az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról rendelkező 4/1980. (XI. 25.) BM számú rendelet — milyen körben és mértékben teszik szükségessé a vállalati tűzvédelmi utasítások módosítását.

A Tűzvédelmi Utasítás készítésével és tartalmával kapcsolatos rendelkezéseket a 3/1980. (VIII. 30.) BM számú rendelet 63. és 64. §-a foglalja magában. A 63. § (1) bekezdése szerint a Tűzvédelmi Utasítást a Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzat alapulvételével kell elkészíteni. Figyelemmel arra, hogy a minisztériumok, országos hatáskörű szervek, valamint a fővárosi és a megyei tanácsok most vizsgálják felül a Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzatukat, a módosítások megjelenéséig célszerű várni a tűzvédelmi utasítások átdolgozásával. Eddigi tapasztalataink ugyanis azt mutatják, hogy számos olyan változás is szerepel a tervezetekben, amely kihatással lesz azokra.

A tűzvédelmi utasítások természetesen nem tartalmazhatnak a tűzvédelmi jogszabályokkal ellentétes rendelkezéseket. Miután az Országos Tűzvédelmi Szabályzat 1981. március 1-ével hatályba lépett, ezt követően nem lehet alkalmazni a tűzvédelmi utasítások azon létesítési és használati előírásait, amelyek ellentétesek a szabályzattal. Ezek helyett az Országos Tűzvédelmi Szabályzatban meghatározott követelményeket kell érvényre juttatni.

KÖZLEMÉNY

A szabványosításról szóló 19/1976. (VI. 12.) MT számú rendelet 3. § (1) bekezdésben, valamint a 3/1980. (VIII. 30.) BM sz. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a BM Tűzoltóság országos parancsnoka hatályba léptette az alábbi tűzvédelmi ágazati szabványt. MSZ—02 111—80. Tűzoltó nyomótömlő.

(Hatályon kívül helyezi az MSZ—02 111/2 és 3—71-et.)

A hatálybalépés időpontja: 1981. április 15.

Megjegyzés: a nyugdíj összege 0 és 20 év között 0,5; 21 és 26 év között 1,0; 27 és 36 év között pedig évente 1,5%-kal növekszik valamennyi csoportban.

Az új rendelet egységesen szabályozza a kiemelt nyugellátás összegét, amely nem lehet kevesebb a társadalombiztosítási rendelkezések szerint a hősi halottak hozzátartozói részére járó ellátás 300 Ft-tal emelt összegénél.

A nyugellátás folyósításával kapcsolatos változások a következők:

a) annak, aki a szolgálati viszonya megszűnéskor még nem töltötte be az ötvenedik életévét, a részére megállapított szolgálati nyugdíj 50%-át, aki pedig betöltötte, de az ötvenötödik életévét még nem érte el, a nyugdíj 70%-át kell folyósítani mindaddig, amíg az ötvenötödik életévét el nem éri, illetőleg legalább ötvenszázalékos mértékben csökkent munkaképességűvé nem válik.

b) a felső korhatár elérése előtt is teljes összegű szolgálati nyugdíjat kell folyósítani azoknak, akik egészségügyi okból váltak alkalmatlanná a hivatásos szolgálatra, illetőleg akiknek azért szűnik meg szolgálati viszonyuk, mert — nekik fel nem róható ok miatt — nem tudnak adni szolgálati beosztást;

c) a jogszabály a más nyugdíjasokéhoz hasonlóan rendezte a nyugdíj folyósítása mellett végezhető munkát. Eszerint a szolgálati és a rokkantsági nyugdíj folyósításának munkaviszony, szövetkezeti tagsági viszony, bedolgozói, illetőleg munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony vagy kereső foglalkozás esetén történő korlátozására a társadalombiztosítási jogszabályok rendelkezései az irányadók. Ezt a rendelkezést érdemes figyelemmel kísérni, mert 1982. január 1-től a nyugállományba helyezés időpontjától függetlenül valamennyi nyugdíjasra alkalmazni kell.

Az új jogszabály a kivételes ellátás összegének felső határát — ha annak engedélyezésére a szociális helyzetre figyelemmel kerül sor — 4000 forintban határozza meg.

Fontos átmeneti rendelkezés, hogy a hivatásos állományban az a tagja, aki az ötvenedik életévét már betöltötte, vagy 1981. december 31-ig betölti, és legalább huszonöt év szolgálati idővel rendelkezik, választhat, hogy nyugellátásának megállapítása és folyósítása e rendelet vagy az ennek hatályba lépését megelőző szabályozás szerint történjék. Ezt a szabályt természetesen a hozzátartozói nyugellátásokra vonatkozóan is alkalmazni kell.

Dr. Jóó Bálint
tű. szds.

Az új nyugdíjrendeletéről

1982. július elsejével lép hatályba a Minisztertanács 5/1981. (III. 16.) MT számú rendelete a fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományú tagjainak nyugdíjáról szóló 22/1971. (VI. 1.) Korm. számú rendelet módosításáról. Az új jogszabály több fontos változást tartalmaz a jogosultság, a nyugdíj összege, valamint a folyósítás feltételeire vonatkozóan.

A rendelet, változatlanul hagyva az ötvenöt éves korhatárt — eltérően a korábbi differenciált szabályozástól — egységesen, a nyugdíj szempontjából beszámítható huszonöt év szolgálati időben határozza meg a szolgálati nyugdíjra való jogosultságot.

Hasonló módon huszonöt évre változott az az időtartam, amely a rokkantság megszűnése esetén a szolgálati nyugdíj-jogosultság megszerzéséhez szükséges. Ebbe természetesen beleszámít a rokkantsági nyugállományban eltöltött idő is.

A korábbi szabályozás lehetővé tette, hogy aki több nyugellátásra volt jogosult, az választhatott ezek közül. Az új szabályozás szerint ez a választási lehetőség korlátozódik, mert akinek az ötvenötödik életéve betöltése előtt hatvanhét százalékot elérő vagy ezt meghaladó munkaképesség-csökkenés miatt szűnik meg a szolgálati viszonya, annak csak rokkantsági nyugdíjat lehet megállapítani.

A nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati viszony időtartamának egységes szabályozásával összhangban változott a nyugellátás alapjának megállapítása is. Így a nyugdíj összegét vagy a szolgálati viszony megszűnését vagy a huszonötödik szolgálati év betöltését megelőző tizenkét hónapra vonatkozóan egy hónapi átlaga alapján kell meghatározni, mégpedig attól függően, hogy az állomány tagja számára melyik a kedvezőbb.

Az új jogszabály megváltoztatta a nyugdíj összegét is.

- a) a szolgálati nyugdíj összege az illetményátlagnak
- 25 teljes szolgálati év után 65%-a;
 - 26 teljes szolgálati év után 66%-a, ezt követően az összeg évente 1,5%-kal növekszik;
 - 37 és ennél több év után pedig 83%.
- b) a szolgálati kötelekkel nem összefüggő rokkantsági nyugdíjat a következők szerint állapítják meg:

Teljes szolgálati évek száma	A rokkantság I. csoportjában az illetményátlag %-a		
	III.	II.	I.
0	50,0	55,0	60,0
20	60,0	65,0	70,0
27	67,5	72,5	77,5
36	81,0	86,0	91,0
37 és több	83,0	88,0	93,0

Április 2-án 0.20 körül tűz keletkezett a dobozi Petőfi Mgtsz szakosított sertéstelepe-
pének 2-es számú hizlaldájában. A kár
megaladta a 200 000 Ft-ot.

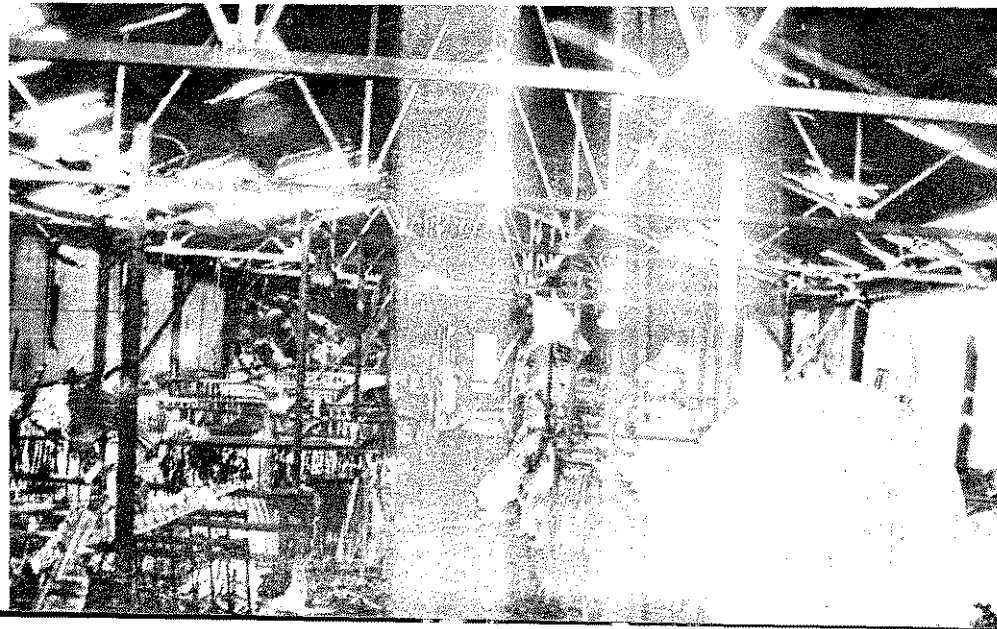
A sertéstelepet 1971—73 között folyama-
tosan helyezték üzembe. Állattartási épüle-
letei, így a 2-es számú hizlalda is, köny-
nyűszerkezetes kivitelűek, 48×10 m alap-
területű, acélvázaz, aluhullámlemez panel-
fállal — közte 60 mm vastag fóliával borí-
tott hungarocell hőszigeteléssel —, hullám-
pala tetőfedéssel és álmennyezettel készült
épület. Álmennyezete ugyancsak hungaroc-
cell hőszigetelés, alulról 0,3 mm alumínium
redőnyhullámlemezrel borítva.

A belső térben csövekből összehegesztett,
vasrácsokból kialakított kutricákban he-
lyezték el az állatokat. 1980. július 28-án
a Kettős-Körös jobb partján bekövetke-
zett gátszakadást követő árvíz miatt ki-
 kellett üríteni a telepet, mert víz alá ke-
rült. Az árvíz utáni helyreállítási munkák
még nem fejeződtek be, így a 6 db hizlal-
daépületből csak a 6-os számú üzemelt.

A 2-es számú hizlaldában április 1-én
kezdtek meg a selejté várt kutricák vas-
rácsainak ívhegesztővel való kivágását. E
munkát 16.30-ig végezték. A hizlalda K-i
bejáratától jobbra a 4. oszlopköznel, a fal-
panel mellett, attól 20—25 cm-re fejedek
be a vágást.

AHE típusú dinamóval dolgoztak, az
áramerősség 200 amper volt. Ennek során
a szétszóródó tüzes fémörmledék a falpanel
alulemezének korródeálásából eredő hiá-
nya következtében a falpanelbe került, és
meggyújtotta a fólia borítású hungarocellit.
A tűz az alulemezek közt mindaddig lap-
pangva égett, amíg — a panelt záró fa-
gerenda átizzása útján — el nem érte az
álmennyezetet. Ezt követően már igen
gyors volt a terjedése. Ezt mutatja az is,
hogy az éjjeliőr 0.25-kor csak nagy füstöt
észlelt, de lángot nem látott. A 0.30-kor
riasztott Gyula 1-es és 2-es fecskendők
helyszínre érkezésekor (0.48) az épület álmennye-
zete, gépészeti rendszere mintegy
60%-ban már kiégett. A hungarocell égés-
hőjétől meggyulladt az álmennyezetet
alulról borító 0,3 mm-es alumínium redő-
nyhullámlemez is.

A hizlalda belseje a tűz után

A tüzet a gyulai és békéscsabai egysé-
gek 0.55-re körülhatárolták, 1.05-kor le-
fektették, és 1.25-kor eloltották.

Az eset főbb tapasztalatai:

1. Az ívhegesztővel történő vágási mun-
kák megkezdése előtt a helyszíni szemlét
igen felületesen, inkább csak a munka irá-
nyára vonatkozóan tartották meg, és csu-
pán szóban intézkedtek a vágásról. A ve-
zetők is egyszerűen elképzelhetetlennek
tartották a tűz keletkezésének lehetőségét,
mivel almozatlan épületről és aluhullám-
lemez borítású panelfalakról volt szó. Arra
már nem terjedt ki a figyelmük, hogy a
falpanelek bitumenbe öntéssel illeszkednek
a betonkesztorúba, s egyáltalán nem vették
tekintetbe a korródeálásból eredő hiányo-
kat a falpanelek alján.

2. Ennek egyenes következményeként a
munka befejezése után csak „ránézéssel”
vizsgálták a szóban forgó területet.

3. Tanulságként említhető a viszonylag
hosszú (mintegy 7 órás) lappangási idő a
falpanelben, majd a nyílt égéssé válás után
a tűz gyors terjedése. Ehhez kapcsolódik,
hogy az éjjeliőröknek nem feladatuk a még
nem üzemelő épületek ellenőrzése, s így az
egyedül szolgálatot teljesítő éjjeliőr a telep
kutyáinak gyanús ugatására vette észre a
tüzet.

4. Éjszakai a tűz vezető szakembereinek
bevonásával tartott kárbecslés szerint
mintegy 60 000 Ft kárra lehetett számí-
tani, de mindenképpen 100 000 Ft-nál ke-
vesebb. A falpanelben csak mintegy
6 m²-es rongálódás volt észlelhető, és a
hullámpalát látszólag jelentéktelen sérülés
érte.

Valójában az épnek látszó hullámpala az
épület 2/3 részén, és a falpanel mintegy
27 m hosszban kétoldalt tönkrement, mi-
vel a hőtől a hőszigetelő anyag összezsu-
gorodott, szenesedett, a hullámpala pedig
utólag megrepesztett. Ez azonban csak a
déloldali szemlén derült ki.

Írta: Szöllősi Pál
tű. őrgy.

Fotó: Gyebrovski Mihály
tű. szds.

Melegünk volt Hűtőgépgyárba

Április 14-én 10.25-kor közvetlen
jelző telefonon jelezték, hogy kigyullad
jászberényi Hűtőgépgyár hűtőbútorúze-
A jelző személy szerint a tűz nagy, de
vebket nem tudott mondani.

A jelzés időpontjában Jászberén:
több mint 50 km-re, Füzésabonyban
kiemelt gyakorlatot tartottak éppen a
nyékbeli, valamint a mi egységeink r
vételével. A helyszíni ismeretében el-
delt II-es riasztásra ezért 2-es és tart
fecskendőnk (TÜ—2-es és TÜ—3-as),
lamint a gyöngyösiék TÜ—2-es tart
szere vonulhatott ki, méghozzá a k
mények folytán a szokásosnál kisebb
számmal.

Jogosan reméltem azonban, hogy a
tűgépgyár jelentős létszámú, közep
felszerelt, de jól képzett vállalati tű
tósága mindenben a segítségünkre

10.30-kor a helyszínen a tűzoltásve:
Horváth István vállalati tű. hgy.,
védelmi osztályvezető a következőket
zölte: a 96×36 m-es épület középső
szőn keletkezett a tűz, és 2 db E sug
avatkoztak be. Több millió forint ér

Április 6-án 13.46-kor veszedelmes
pusztított a Koppány völgye Mgtsz s
sadi központi majorban levő gépjavitó
helyében. Terjedésének megakadály
és eredményes oltása a helyi önkéntes
oltók gyors és szakszerű beavatkozás
köszönhető, de így is 386 000 Ft ká:
letkezett az épületben meg az ott javí
váró gépekben (1 db T 150 K típusú
gép, 1 db MTZ 50 típusú homlokra
valamint 1 db E 301-es típusú önjár
kasza). Mi is történt tulajdonképpen

A T 150 K típusú erőgépet a mo-
nak rendbehozatala után javították.
zetőfülke tartóbakját hegeszteni kelle
leszerelték, majd az arra kijelölt h
rendben meghegesztették. De csak a
szaszereles közben vették észre, ho
vezetőfülke bal oldali tartóbakja is e
törve. A hegesztő ezt minden előké
és tisztítás nélkül a helyszínen heges
meg, még tűzvédelmi felszerelésről
gondoskodott.

Pedig elmondása szerint a hegesztés
a padozaton jól látható volt az üzema
tartály leeresztő csapjáról csepegő
olaj, ezt a hegesztő által ismeretlen
mely fűrészpör és homok keveré
szórta fel.

Amikor az ívhegesztő a hegesztés
jezése után az erőgép alatt a szerelő
átdobta a munkakábelét, a padozaton
fűrészpör- és homokkeverék már l
lobbant. Megpróbálta eloltani a tűz

A nyíl a hegesztés helyét m

importgépet és berendezést veszélyeztetnek a lángok. Abszorpciós hűtőszekrényhez való sok ezer aggregát is van az épületben, ezek sorra robbannak.

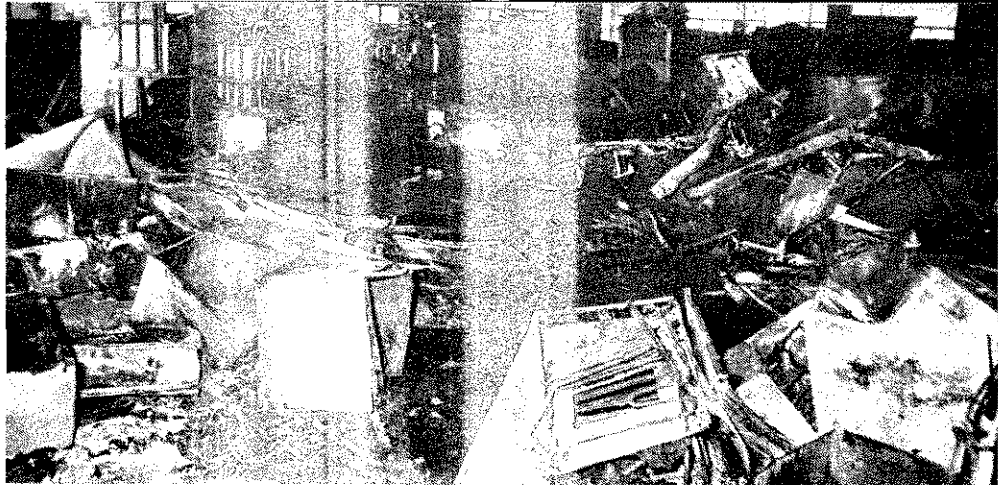
A felderítést követően átvettem a tűzoltás vezetését, és további sugarak szerezésére adtam utasítást. 10.54-kor már 9 db E sugár működött, s a tüzet körülhatároltuk. Ezért a megyei ügyelet által 10.42-kor elrendelt III-as riasztást visszaminősítettem II-esre. 11 órakor a helyszínre érkezett a hatvani 2-es meg a gyöngyösi tartalék fecskendő. Rendkívül tömény füst, légzőkészülékek hiánya, valamint a sorban felrobbanó aggregátok okozta balesetveszély is nehezítette a beavatkozást. 11.15-re mégis sikerült megfékezni a tüzet. Valamennyien tetőtől talpig kormosak voltunk, de sértetlenek. A vállalati tűzoltók kiválóan dolgoztak. Felszerelésünket is használva ők működtettek 6 sugarat.

A 11.20-kor helyszínre érkező járszárműfecskendőjét rádió hiányában nem rendelhettem vissza. Tizenhárom perccel azután, hogy Szabó András tű. őrgy., megyei parancsnok is kikerült a kárterületre — 11.38-kor —, végeztünk az utómunkálatokkal is.

A 96×36 m-es épületben folyó beruházási munkák során a Jászszági Építőipari Szövetkezet két dolgozója lángvágást vég-

gyorsan terjedt az erőgép szerkezeti felületén található olajos-zsíros felületeken. A tűz hatására elolvadt a fülketartó bakot kb. 25—30 cm-re levő műanyag elvezető, és ennek következtében 300 liter olaj folyamatosan a padozatra ömlött. A kézi tűzoltókészülékek használata ezért nem is lehetett hatékony. A nagy hőterjedésben nem lehetett bemenni a helyszínre, mivel a tűz körkörösben terjedt az épületben. (A felhasznált kézi tűzoltókészülékek mintegy fele üzemképtelen volt.)

Először a vízszállító tartályról, majd a gép-

A tűz és a robbanások ilyen pusztítást végeztek

zett, 5 méter magasságban, közvetlenül a földem alatt, egy 210 mm átmérőjű esővíz-elvezető csővezetékét szereltek. A csővezeték 7 m hosszúságban az épületnek olyan részén végződött, amit a Hűtőgépgyár nem adott át a kivitelezőknek. Egy állvány tetején dolgoztak. A vágási helytől vízszintes irányban 2 m-re néhány m³ szelbontott hűtőszekrényekből származó habosított műanyag hulladék hevert a földön. Április 10-én ugyancsak az egyik üzem KISZ-esei 33 db selejtes hűtőszekrényt bontottak itt szét, de a hulladékokat csak később akarták elszállítani.

Néhány méterre a hulladékhalomtól 12 millió forint értékű importgépet és berendezést, valamint felújításra váró 4000

db aggregátot tároltak. Az aggregátok gázkeveréke darabonként kb. 1 liter hidrogént tartalmaz.

Az említett gépeket és berendezéseket az itt kialakítandó galvanizáló üzemhez vásárolták, és rögtön az épületbe szállították be. A beruházási munkák elhúzóda miatt a szóban forgó területet a központi alkatrész-gyáregység használta, és így kerültek oda az aggregátok. Még így is maradt olyan szabad terület, ahol a hűtőszekrényeket bontották.

A lángvágás veszélyes tevékenysége

A lángvágást végző két csőszerelőnek nem volt tűzvédelmi szakvizsgája. Elmondásuk szerint csoportvezetőjük adott utasítást nekik erre a munkára. Az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységre azonban nem kért engedélyt a szövetkezet illetékesétől. Neki viszont van tűzvédelmi szakvizsgája, ám még a munka veszélytelenségéről sem győződött meg. Tetézte a szabálytalanságot, hogy a két csőszerelő ugyancsak körültekintés nélkül kezdett hozzá a lángvágáshoz.

Az eközben lehulló izzó fémolvadék hamar meggyújtotta a műanyag hulladékokat. A tűz igen gyorsan terjedt, miközben rendkívül sűrű füst keletkezett. A dolgozók megkísérelték az oltást, de ez nem járt eredménnyel. Ezután egyikük elfutott tüzet jelezni, de nem a 15 m-re levő III-as üzembe, hanem az innen kb. 400 m-es távolságban található tűzvédelmi osztályra. Ott azonban éppen nem talált senkit, és csak ezután sietett a portára. Szerencsére társának volt annyi lélekjelenléte, hogy az oxigén- és disszociálgázpalackokat kivitte az épületből.

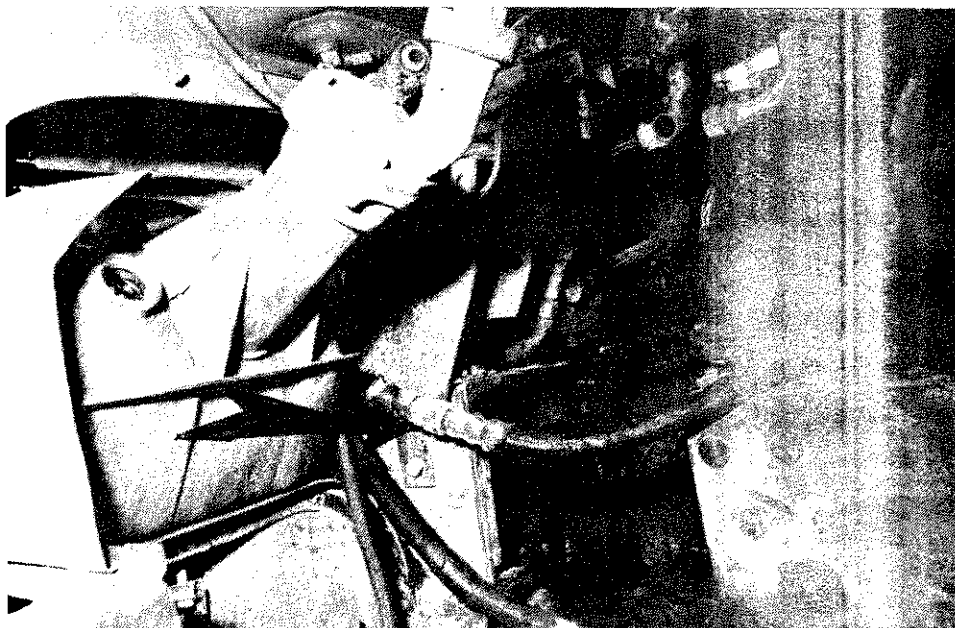
Mire a késedelmes tűzjelzést követően a vállalati tűzoltók a helyszínre érkeztek, a sűrű füst teljesen kitöltötte az épület légterét, és ez szinte lehetetlenné tette számukra a behatolást. Az első pillanatokban azt sem lehetett tudni, hogy a tűz az épület melyik részén keletkezett.

A tűzvizsgálat során az is kiderült, hogy bár az új dolgozókat minden esetben a szövetkezet tűzvédelmi előadója részesítette oktatásban, mégsem figyelmeztette vezetőiket, hogy munkába állás előtt tűzvédelmi szakvizsgát kell tenniük.

A meghallgatások során azonban sem ő, sem a lángvágást végző dolgozó, sem pedig a csoportvezető nem érezték felelősnek magukat a tüzesetért.

Pedig igazán nem tőlük függött, hogy mindössze 19 db aggregát robbant fel, s a kár csupán 19 500 Ft lett.

Nagy István
tű. hdgy.

Szabó László
tű. hdgy.

ELZETT MŰVEK

A TŰZVÉDELMI SZOLGÁLATÁBAN

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlén és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ugyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (20–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

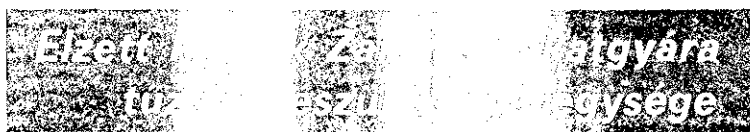
Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

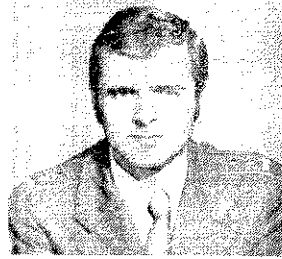
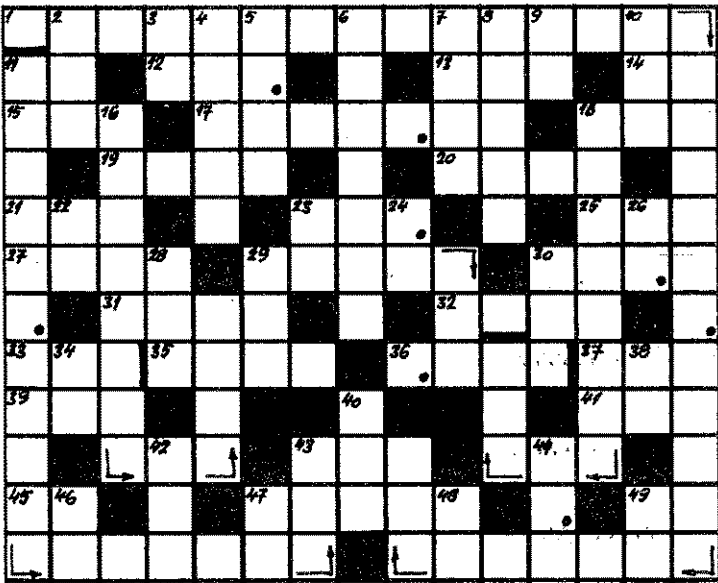
Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban szíveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.
Fábián Sándor műszaki osztályvezető
Telefon: 200-557, 409-590, 409-735
Írányítószám: 1388, Pf. 99.

(x)

SZELECZKY MIKLÓS
tű. tórn.
1951—1981

KISS TAMÁS
önk. tű. szds.
1909—1981

Hosszú ideig tartó, gyógyíthatatlan betegség következtében hunyt el. A ceglédi városi és járási tűzoltó-parancsnokságon 8 éve teljesített szolgálatot beosztottként, majd gépkocsivezetőként. Feladatát példás szorgalommal látta el, hivatásszerető munkájáért kitüntetésben, majd több esetben dícséretben és jutalomban részesült. Munkatársai mély fájdalommal vettek tőle utolsó búcsút.

A kisújszállási városi önkéntestűzoltó-egyesület volt parancsnoka elhunyt. 1956 óta teljesített önkéntes tűzoltói szolgálatot különféle vezetői beosztásokban. Munkáját lelkiismeretesen és odaadással látta el. Többször részesült kitüntetésben és jutalomban. Magas fokú hivatástudattal végzett munkájáért megkapta a Tűzbiztonsági Erem ezüst fokozatát. A város lakói őszintén szerették és tisztelték.

1. AZ OTSZ ALAPJÁN ADJON VÁLASZT (zárt betűk: M, N, O, D, É, L, S, R, E, E, E, K) (folyt.: függ. 11.). 11. Káté azonos hangzói. 12. Ahhoz hasonló. 13. Allatorvos gyógyítja. 14. Egészséges. 15. Számolja meg: mmmmm. 17. Zászlóval teheti. 18. Keverve: szabadon választott jéggyakorlat. 19. Korai gyümölcs. 20. Az egyik Borg neve. 21. Fehérnemű, táj- szóval. 23. Ez a nap nem tér vissza. 25. Összevissza ken! 27. Nem dolgozik, inkább szórakozik. 29. A FÜGG. 18. FOLYTATÁSA (zárt betű: E). 30. Női név. 31. Latin előjárószo. 32. Személyével. 33. Énekhang. 35. Állatgondozó teszi. 36. Helyet foglal. 37. Nem természetes hőmérséklet. 39. Trombitahang. 41. Három, idegen nyelven. 43. Diplomások neve előtt állhat. 45. Nehezen ír. 47. Nem fiatal. 49. Személyes névmás.

függ. 18.). 18. A FÜGG. 16. FOLYTATÁSA (zárt betűk: E, É, S), (folyt.: vízsz. 29.). 22. Asszonynévképző. 23. t! 24. A vízsz. 21. utolsó két betűje, vissza. 26. A szabadba. 28. Lánynév. 29. Az angolok szeretik. 30. Ellenőr rövid. 34. Lerő azonos hangzói. 38. Hegyes számszám. 40. Hónap rövid. 42. 00000, vissza. 44. Lóverseny műszo. 46. Gazdasági épület. 47. EÁ. 48. Aláírások után állhat. 49. Szelíd vad.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz: 1. és folytatásai.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót, a választ.

A megfejtők között könyvtulványokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1981. július 15. K. I.

Az ötödik számban megjelent keresztrejtvény megfejtése: HELYISÉGNEK NEM MINŐSÜLŐ TÉRSEG NEVE, AHOL TERMELEST, RAKTÁROZÁST VAGY EZEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MUNKÁT VÉGEZNEK.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: SZABADTÉR.

Könyvtulványt nyertek:

Kiss József, Karcag, Nagy József, Pécs; dr. Németh József, Budapest; Pető János, Budapest; Tóth Imre, Hódmezővásárhely; Vas János, Makó.

A nyereményeket postán küldjük el.

2. Ezen a helyen. 3. Szolmi-zációs hang. 4. Szemben vele. 5. Első. 6. A FÜGG. 11. FOLYTATÁSA (zárt betűk: É, T, Ő) (folyt.: függ. 16). 7. Tologathatják! 8. Másoló. 9. Örökölhető faktor. 10. Hajóveszedelem. 11. A VÍZSZ. 1. FOLYTATÁSA (zárt betűk: R, H, A, O, T, N, L) (folyt.: függ. 6.). 16. A FÜGG. 6. FOLYTATÁSA (zárt betűk: R, Z, O) (folyt.:

KERESZTES SÁNDOR
önk. tű. szds.
1928—1981

Tragikus hirtelenséggel elhunyt a csányoszlói önkéntestűzoltó-egyesület parancsnoka.

1947-ben lett önkéntes tűzoltó, majd 1960-tól parancsnokként dolgozott. Rendkívüli szorgalommal, magas fokú hivatástudattal látta el feladatát.

Lelekiismeretes munkájáért megkapta a Tűzbiztonsági Erem ezüst fokozatát is.

ELEK MIHÁLY
önk. tű. főgy.
1910—1981

Hosszas betegség után elhunyt a szeghalmi önkéntestűzoltó-egyesület tagja. 1950 óta lelkesen és fáradhatatlanul tevékenykedett a nagyközség megelőző tűzvédelmének érdekében.

Az évtizedek alatt fiatalok sokaságát tanította, nevelte a tűzoltóhivatásra. Szaktudásáért, emberi magatartásáért a nagyközség lakossága szerette, tisztelte.

VADÁSZ MIKLÓS
1937—1981

Tragikus hirtelenséggel elhunyt a tardosbányai önkéntestűzoltó-egyesület elnöke.

1977-től mint egyesületi elnök sokat tett a kis község megelőző tűzvédelméért. A lakosság tisztelte, becsülte munkájáért, a fiatalok körében végzett nevelő tevékenységéért. Mély részvételt bűcsűzött tőle az önkéntesegyesület tagsága és a falu lakossága.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

Durucz József tűzoltó főhadnagy nyitotta meg a vetélkedőt

A BM Tűzoltó-Kiképző Központ megelőző szakkörének és közművelődési bizottságának szervezésében a közelmúltban szakmai és politikai vetélkedőt rendeztek.

A tiszti és a zászlósi szak valamennyi szakaszának képviselőiben hat négyfős csapat vett részt az eseményen. A versenyzők tűzmelegelőzési, tűzoltási, műszaki és szabályzatismeretben, valamint történelmi kérdések megválaszolásában mérték össze tudásukat.

Durucz József fhdgy., főtanár nyitotta meg a vetélkedőt, majd átadta a szót a játékvezetőnek, Hoffmann Imre II. éves hallgatónak. A II. forduló verseny — a totótól a villámkérdések megválaszolásáig — több formában tette próbára a csapatokat. A tiszti szak II. éves hallgatói győztek. A II. és III. helyet a zászlósi szak I. és II. szakaszának csapata szerezte meg. Száray Zoltán t. szds., parancsnokhelyettes tárgyjutalmakat adott át az említetteknek.

A vetélkedőn nemcsak a nyertések, hanem a többiek is jó felkészültségről adtak számot. Így a felkészülésre fordított energia minden bizonnyal jól kamatozik majd a vizsgákon.

S. T.

Vajon melyik a helyes válasz?

(Fotó: Vetré Zoltán II. éves hallgató)

Munkában a zsüri

A villámkérdés elhangzott — a válasza még várni kell

A győztes csapat tagjai: Prokaj István, Szabados Zoltán, Löbl Imre, Káro Ferenc II. éves hallgatók

**Tűzoltási
gyakorlat
lezőkövesden**

gyei jegyzetek
11. oldalon

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXXIII. évf. 7. sz. 1981. július

Nyugállományba **TÜZBIZÓS**

A belügyminiszter 1981. május 31-ével nyugállományba helyezte Faragó János tűzoltó alezredest, a BM TOP tűzmelegelőzési osztályának helyettes vezetőjét. Faragó elvtárs 1949-ben került testületünkbe, majd a tiszti iskola elvégzése után tűz-

melegelőzési előadóként teljesített szolgálatot a IV. kerületi parancsnokságon. Később tűzmelegelőzést oktatott a tiszti iskolán. S azt követően a BM TOP-on alosztályvezetőként, majd osztályvezető-helyettesként nagyban hozzájárult a tűzmelegelőzéssel összefüggő szakanyagok, szabványok korszerűsítéséhez is.

Két alkalommal is kitüntették a Kiváló Szolgálatért Érdemrenddel. Egyéb kitüntetései közül többet más tárcák adományoztak neki a közösen végzett munka elismeréseként, így két ízben is az Építőipar Kiváló Dolgozója lett.

* * * * *

A belügyminiszter Murai Antalné tűzoltó alezredest, a BM TOP kiemelt főelőadóját 1981. május 31-ével nyugállományba helyezte.

Murai elvtársnő 1951-ben került testületünkhöz mint pénzügyi előadó. Szolgálati ideje alatt mindvégig pénzügyi munkakörben dolgozott. Az utóbbi években az ellenőrzési alosztály munkatársaként szaktudásával elősegítette testületünkél az anyagi, technikai és pénzügyi gazdálkodás fejlesztését.

A BM TOP-on évek óta tagja volt az alapszervi pártvezetőségnek, majd a legutóbbi vezetőségválasztáskor

a tagság bizalmából a párt-szervezet vezetőségi tagja lett.

Szakmai munkájáért több ízben kitüntették, így a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatával is.

* * * * *

A belügyminiszter a szolgálat felső korhatárának elérésével nyugállományba helyezte Antal Gyula tűzoltó alezredest. Antal elvtárs 1949-től 1981. április 30-ig teljesített szolgálatot az állami tűzoltóságnál. 1951-1955 között az abaújszántói járási tűzrendészeti kirendeltség vezetője, majd 1961-ig a sátor-

aljaújhelyi alosztály parancsnoka, 1961. október 1-től nyugállományba helyezéséig a Szabolcs-Szatmár megyei tűzoltóság parancsnokhelyettese volt. Eredményes munkájáért megkapta többek között a Tűzbiztonsági Érem és a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát, a Kiváló Szolgálatért Érdemrendet, valamint a Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója kitüntetést.

Nyugállományba helyezése alkalmával Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok méltatta több mint három évtizedes tevékenységét és nyújtotta át a Kiváló Szolgálatért Érdemrendet részére.

TOBB MINT ÖTVENEN bélyegeztek május 16-án reggel 5.50-kor a Ganz Villamossági Művek portáján az I-II-XII. kerületi tűzoltóparancsnokság állományából. Azért jöttek, hogy a kommunista szombat délelőttjén a szocialista brigádokkal együtt minden olyan hasznos munkát elvégezzenek, melyhez szükség van a segítségükre.

Már reggel 8-kor bizony úgy néztek ki, mintha mentésről érkeztek volna. Vagy tizenötön a készülékgár múlt év novemberében kiégett ötödik emeletén dolgoztak. Összeeggett irodabútorokat, berendezéseket hordtak le onnan. Mások csoportokra osztva, egy-egy művezető irányításával a gyár egyéb területein kaptak feladatot: Közlekedőutakat tettek szabaddá, gépeket, alkatrészeket szállítottak egyik üzemrészről a másikba.

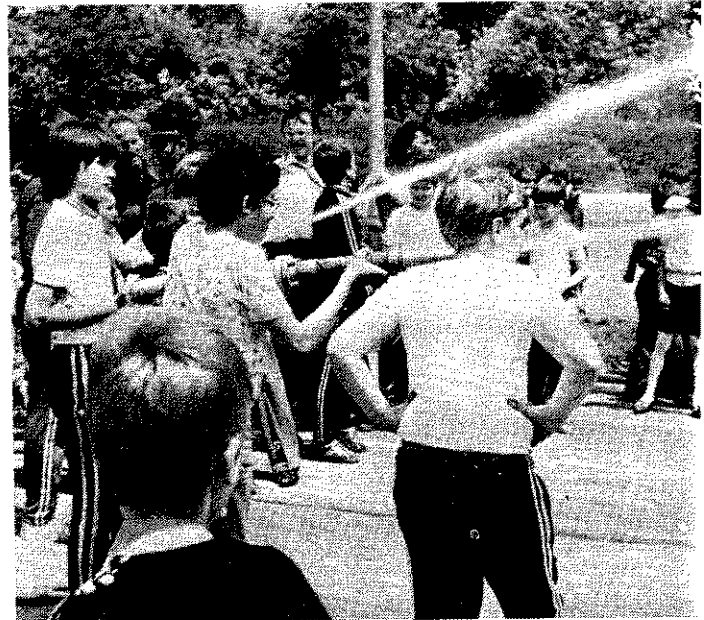
Papp György vezérigazgató is sok szeretettel köszöntötte őket. Sajnos már volt alkalmuk találkozni velük. Igaz, akkor hívták őket most önként jöttek.

A kommunista szombatot vállaló dolgozók és tűzoltók egyaránt hasznosan töltötték el ezt a délelőttöt. Társadalmi munkájuk ellenértékét a rokkantak számára nyitott 232-90149-1896 MNB számlán fizették be.

GYERMEKNAPI TÜZOLTÓ-BEMUTATÓ

Május utolsó vasárnapján, a gyermeknapon országsszerte a lefialabbakat ünnepelték. Nekik szerveztek játékot, mulatságot a „Asztalos János” ifjúsági parkban. Sok érdekes program várta a városi gyerekeket, többek között tűzoltó-bemutató is. Délután egykor került sor a sokak által izgalommal várt eseményre. Na taps fogadta a VIII. kerületi Vajda Péter utcai ált. iskola úttörő tűzoltóinak szerelési és tűzoltási gyakorlatát, majd a kerületi tűzoltóparancsnokság „B” szolgálati csoportjának vízágyú-bemutatóját.

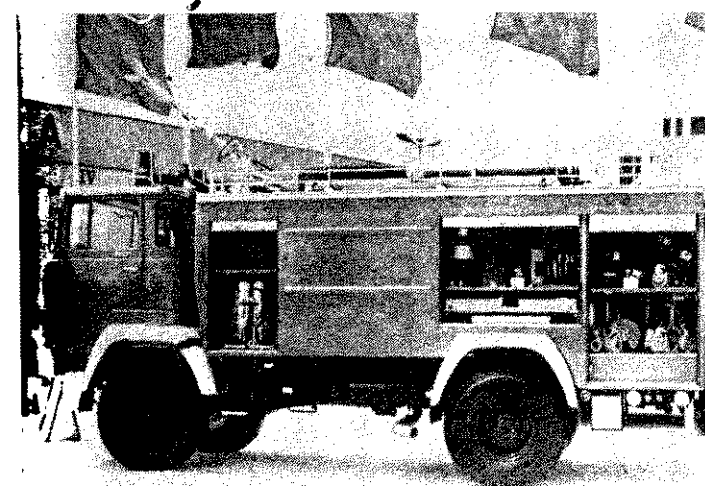

A TŰZOLTÓ MŰZÉUMBAN tartották a műszaki múzeumok igazgatóinak május 20-i országos értekezletét. A tanácskozáson a technika- és ipartörténeti múzeumok legfontosabb időszerű kérdéseit vitatták meg, így többek között a szakmúzeumok jelenlegi helyzetét, működési feltételeit, a szakmai munkájuk végzésével kapcsolatos problémákat és tennivalókat, méghozzá különös tekintettel a VI. ötéves tervidőszak közös feladataira.

A tanácskozás egyetértéssel fogadta el azt a tervezetet, amely ilyen jellegű múzeumokban őrzött felbecsülhetetlen értékű tudomány- és technikatörténeti gyűjtemények egységes rendszerű szakmai felváltásának és későbbi tudományos és közművelődési célú hasznosításának lehetőségét alapozza meg. A múzeumok célja ugyanis az, hogy saját gyűjteményanyaguk szakszerű feldolgozásával párhuzamosan a Művelődési Minisztérium támogatásával központi technikatörténeti adatbankot hoznak létre az Országos Műszaki Múzeum keretében. Az értekezlet egyik napirendjeként a 25 műszaki múzeum vezetői megtekintették a Tűzoltó Múzeum állandó állítását. Elismerésüket fejezték ki a kiállítás tematikai felépítéséről, anyagának gazdagságáról és színvonalas megjelentetéséről, a múzeum sokrétű közművelődési szerepéről és tevékenységéről. Bizakodtak abban, hogy a Tűzoltó Múzeum is részt vesz a közös érdekek szakmai feladatainak eredményes végrehajtásában.

A BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁRON a Magirus cég az állandó kiállítások közé tartozik. Idén is számos tűzoltó gépjárművet mutattak ki köztük a felvételünkön is látható TLF 24/50 nehéz kategóriájú tállyos gépjárműfecskendőt. (A főbb műszaki jellemzői: teljesítménye 171 kW, oltóvíztartálya 5000 l-es, habanyagtartálya: 500 l-es, hattyúteljesítménye: 2800 l/min 8 bar nyomáson és 3 m szívómélységnél, maximális habteljesítménye 24 000 l/min.)

A KÖRNYEZETVÉDELMI VILAGNAP alkalmából ünnepi megemlékezést tartottak június 5-én a Belügyminisztériumban. Az eseményen részt vett és felszólalt dr. V. Nagy Imre egyetemi tanár, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnökségi tagja, a környezetvédelmi bizottság elnöke. Ünnepi beszédében méltatta a környezetvédelem fontosságát. Az emberi környezet megővéséhez és szépsítéséhez további aktív támogatást kért a jelenlevőktől.

Ezt követően Tóth Ferenc rendőr vezérőrnagy, az országos rendőrfőkapitány helyettese kitüntetésekkel és oklevelekkel nyújtott át. A Kiváló Társadalmi Munkáért emléklappal tüntették ki a fővárosi XI. kerületi tűzoltó-parancsnokság kollektíváját, Kurucz Ferenc tűzoltó zászlós, a Tűzoltóság Országos Parancsnokság ügyeletes tisztje pedig az Erdemes Társadalmi Munkáért kitüntető jelvényt vehette át.

A BM TŰZOLTÓSÁG ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁG meghívására kétnapos látogatást tett hazánkban az ausztriai Pinkafeld város önkéntestűzoltó-egyesületének 11 tagja. Programjukban szerepelt magyar önkéntesekkel való találkozás, valamint a Győr-Sopron megyei állami, önkéntes és vállalati tűzoltók versenyén, Mosonmagyaróváron való részvétel. A képünkön látható bemutató szerelést a CTIF szabályzatának megfelelően hajtották végre.

A BM Tűzoltókiképző Központban 1981-ben végzett tűzoltótisztek és -tiszthelyettesek tanévzáró és tisztavató ünnepségét június 26-án tartották a Fővárosi Művelődési Ház színháztermében.

A Himnusz elhangzása után dr. Bendő Mihály tűzoltó alezredes, a BM Tűzoltókiképző Központ parancsnoka köszöntötte az avatási ünnepségre megjelent hozzátartozókat, parancsnokokat, az elnökségben helyet foglaló Varga Károly tűzoltó ezredest, a BM Tűzoltóság országos parancsnokát, Fazekas Pált, az MSZMP BM Személyügyi Főcsoportfőnökség pártbizottságának titkárát, Novák Lászlót, a XI. kerületi pártbizottság titkárát, Grubics Istvánt, a XI. kerületi tanács elnökét, Varga Mihály rendőr ezredest, a BM Személyzeti Csoportfőnökség osztályvezetőjét, dr. Vágot János rendőr alezredest, a BM Oktatási és Közművelődési Csoportfőnökség osztályvezető-helyettesét és Herner Zoltánt, a KISZ BM IV-es Bizottságának titkárát. Az elnökség soraiban foglaltak helyet az iskola csapatzászlóját adományozó Kismotor- és Gépgyár képviselői: Geda Béla vezérigazgató és Csonka Tibor, a gyár pártbizottságának titkára is.

Dr. Bendő Mihály tűzoltó alezredes ünnepi beszédét a 33 éves múltra visszatekintő iskola méltatásával kezdte. Megemlékezett a jelenlegi iskola sok száz tűzoltótisztet kiképző elődeiről, az elsőként megalakult „Petőfi” Tűzoltótiszt-képző Iskoláról, a BM Akadémia Tűzoltó Tagozatáról, majd a jelenlegit megelőző több éven át működő BM Tűzoltótiszt-képző Iskoláról.

Még csak egyéves a legújabb oktatási forma, amit a BM Tűzoltókiképző Központ hívatott betölteni. Célja, hogy egy bázison belül biztosítsa a tűzoltóság személyi állományának képzését és a vezetők továbbképzését.

Természetesen az új képzési rendszer — hangsúlyozta — nem kis feladatot hárít

Dr. Bendő Mihály tűzoltó alezredes mondott ünnepi beszédet

az iskola parancsnokságára és tanári karára. Mindent meg kell tennünk, hogy az egymásra épülő kiképzési rendszerben a hallgatók olyan politikai és szakmai ismeretekkel gazdagodjanak, hogy az itt végzők még alkalmasabbá váljanak a tiszti, a zászlósi, illetve a tűzvédelmi vezetői beosztások ellátására.

Tisztavató beszédében nemcsak a tanulásról szólt a Kiképzőközpont parancsnoka. Megköszönte a végzős hallgatók, párt- és KISZ-tagok áldozatos társadalmi munkáját, amelyet az iskolában és környékén, valamint a Kismotor- és Gépgyárban végeztek. S nem feledkezett meg arról sem, hogy köszönetét fejezze ki a nézőtérén ülő hozzátartozóknak azért, hogy szere-

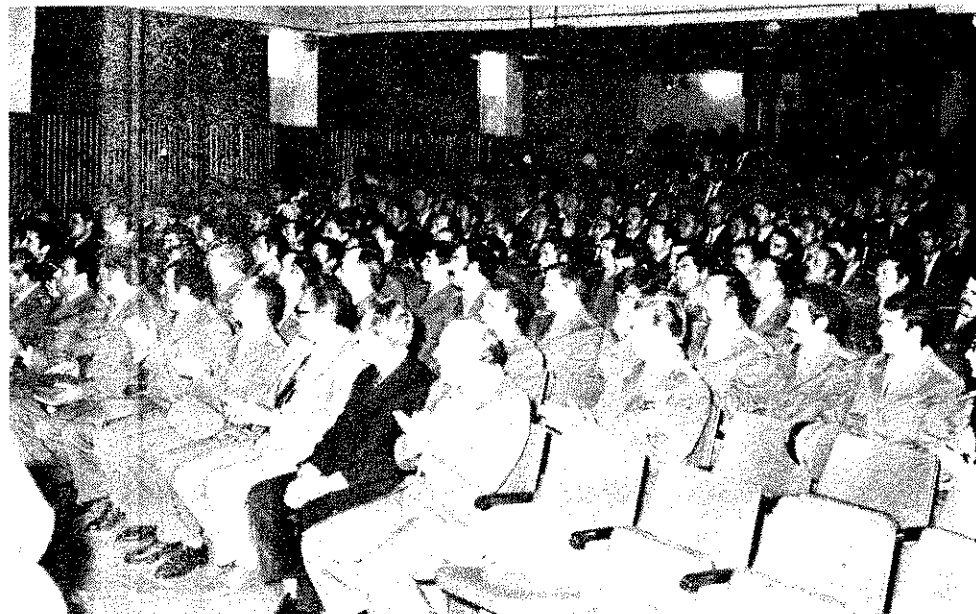
tetükkel, megértésükkel részesei voltak annak, hogy a tűzoltóság állománya újabb szakképzett tisztekkel és zászlósokkal gyarapodjon. Külön köszöntötte azt a tíz tűoltó édesapát, akiknek fiai az idén fejezték be tanulmányaikat.

A hallgatók nevében Szabados Zoltán tűzoltó hadnagy köszöntötte a tanári kar bűcsűzött a társaktól és az iskolától. E követően Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok miniszteri kitüntetéses, dr. Bendő Mihály tűzoltó alezred pedig dicséretet, pénzjutalmat adott át társadalmi munkában élenjáróknak.

Az Internacionálé hangjaival ért vég a tűzoltótiszt-képzés 33., a BM Tűzoltókiképző Központ első tisztavató ünnepség

A végzős hallgatók nevében Szabados Zoltán tűzoltó hadnagy köszönt el az iskolától

A tanévzáró ünnepség résztvevői

Zsuga Mihály rendőr ezredes, a BM Személyzeti Csoportfőnökség helyettesítője adta át a tiszti kinevezéseket

A zászlósképző tagozat végzősei Bogár László rendőr alezredestől, a BM Személyzeti Csoportfőnökség osztályvezető-helyettesétől vették át a kinevezésüket

Igen eredményes évet, illetve évenként zártak végzős hallgatóink — tájékoztat bennünket Simon János tűzoltó őrnagy, a BM Tűzoltókiképző Központ tanulmányi alosztályvezetője.

Az utóbbi évek legjobb évfolyamátlagát,

— 3,85-öt — érték el a nappali tagozat tisztképző szakának hallgatói. A levelező tagozat tisztképző szakán 3,68 volt az átlageredmény, 17-en végeztek a levelező tűzvédelmi szakon — minisztériumok, vállalatok, tanácsi szervek dolgozói — köz-

pes átlageredménnyel. A zászlósképző tűzoltási szak hallgatóinak 4-es tanulmányi átlaga is nagyon szép vizsgaeredmény.

Sz. Lovász Ilona
Fényképezte: Tátrai Mihály

HUSZONHETEN MÁR MÁSODÉVESEK

keres tanévet zárt az Ybl Miklós Építésműszaki Főiskola tűzvédelmi szakának első évfolyam huszonzét hallgatója már másodéves. (Félévkor mindössze tizen maradtak ki.)

Előző évfolyamunkkor a legnehezebb tárgyból: matematikából szigorlatoztak éppen. A hallgatók elmondták, valamennyiük számára az okozta a legnagyobb gondot, hogy az egyidejűleg kellett felfrissíteniük a ismeretanyagot és az erre épülő újat megújítaniuk.

Berbély Imréné főiskolai docens oktatja matematikát, és ő vezeti az ábrázoló geometriai gyakorlatokat is. Mint említ-

tette, 11 esztendeje tanít a főiskolán, de talán ez az első évfolyam a pályája során, amellyel — bár szeptemberben bizony gyengécske alapokkal kezdtek — ilyen jó eredményt ért el. Példaként említett egy tűzoltóhallgatót, akinek az év végi eredménye jóval felülmúlja a nála sokkal fiatalabbakat is. Ábrázoló geometriából a kezdeti nehézségek után egyre precízebb rajzokat készítettek a tűzvédelmi szak hallgatói. De a többi tantárgyak elsajátításában sem maradtak le, és így 3,2-es átlageredményükkel igazán nem kell szégyenkezniük a főiskola többi hallgatói előtt.

Mire írásunk megjelenik, a tűzvédelmi

szak hallgatói szakmai gyakorlaton vesznek részt a tűzoltó-parancsnokságokon. A BM oktatási és közművelődési csoportfőnöknének és a BM Tűzoltóság országos parancsnokának együttes intézkedése szerint az első évfolyamot végzetek most a mentő tűzvédelem alapjaival ismerkednek. A második évfolyam végén a tűzmegeelőzési szakmai ismeretek gyakorlati alkalmazását sajátítják majd el a kijelölt parancsnokságokon. A magukkal vitt feladatfüzetben a gyakorlat vezetésével megbízott parancsnok értékelése olvasható majd. Így az őszi kezdéshez már meg is lesz az első gyakorlati jegy. SZ. L. I.

Tibor első éves hallgató hozzákezd a feladatokat kidolgozásához

Berbély Imréné főiskolai docens válaszol Pásztor Gyula t. őrm. kérdésére

Tanulm

Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok vezetésével — az ottani belügyminisztérium meghívására — háromtagú tűzoltóküldöttség tett tanulmányutat Finnországban. A delegáció tagjai Szabó Gyula alezredes, Győr-Sopron megyei parancsnok és e sorok írója voltak.

Élményekben és tapasztalatokban gazdag napokat töltöttünk északi rokonainknál. Ennek néhány mozzanatát idézem fel a továbbiakban.

Április 20.

Az amszterdami repülőtéri sztrájk miatt háromnegyed órás késéssel indultunk Ferihegyről a Finnair menetrend szerinti járatával. Mint később kiderült, ez volt az egyedüli eltérés a programunkban.

Helsinkiben nagy szeretettel vártak vendégülötünk, és *Matussek Tivadar* nagykövet is eljött a fogadásunkra.

Április 21.

Először a belügyminisztérium mentési osztályát látogattuk meg. A színhely csöndes, kis utca Helsink belvárosában. A kapu alatt számos tábla. Az egyik a belügyminisztériumé. Célzerűen berendezett irodák, szívélyes fogadtatás. Az osztály feladatai a mi fogalmaink szerint túlságosan is szerteágazóak. Ennek megfelelően számos úgynevezett irodából áll. Így többek között adminisztrációs, tervezési, oktatási, műszaki irodából, de foglalkoznak jogalkotási kérdésekkel, a költségvetés elosztásával, statisztikával, szolgátszervezéssel — beleértve a mentőszolgálatot is —, oktatással, ezen belül a tűzoltóiskola irányításával, polgári védelmi feladatokkal, tűzoltó-laktanyák és óvóhelyek ellenőrzésével, méghozzá a tervezés, a kivitelezés és a használat során egyaránt. Sok a feladat, kevés a létszám, feszített a munkatempó, mondja tájékoztatásként az osztály vezetője.

Újdonságról is beszámolt: ez a regionális riasztóhálózat. A 000 telefonszám az egész országban alkalmas a veszély bejelentésére. A hívás a regionális közpon-

tokba fut be, ahol a tűzoltástól a vízből mentésig minden esetben intézkedhetnek.

Az espooi alpolgármester meghívására egy száz évnél is öregebb, fából és kőből készült ékszerdobozban: az Espoo mellett fekvő Gumböle majorban is vendégeskedtünk.

Espoo amolyan elővárosa Helsinkinek, kis híján nagyobb, mint a főváros. Tele számtalan tóval, még áprilisban is helyenként felméteres jég borítja őket.

Helsink és Espoo között található a tűztechnikai laboratórium. Az intézet igazgatója, *Claes Holm* professzor adott tájékoztatást az irányítása alatt folyó munkáról. Az intézet része az állami műszaki kutatóközpontnak. Az építészeti és településtervezési, az anyag- és folyamat-technikai, valamint a villamos és atomtechnikai osztályok végzik a kutatásokat. Ezek a legérdekesebb területe a tűzgellet üzemelő erőművekben bekövetkező porrobbanások vizsgálata. A laborok gazdagon vannak felszerelve, a környező táj csodálatos.

Április 22.

Egy új lakótelep tűzvédelmével ismerkedtünk Helsinkiben. Az előírások lényegében hasonlítanak a hazai szabályokhoz. A főváros tűzoltóparancsnok-helyettesének tájékoztatásából az is kiderült, hogy a szabályok betartásával náluk is akadnak gondok.

A tanulmányozott lakótelep építészeti megoldása még újdonság számba megy, mivel a járműközlekedést szintben elválasztották a gyalogosközlekedéstől, mégpedig úgy, hogy a tűzoltási felvonulási utakat a felső, gyalogosszinten is megnyugtató módon biztosították.

A magas épületek legfelső szintjén 85×65 méteres szabad területet kell kialakítani helikopteres mentés céljára. A tűzoltóság helikopterét ezentúl tengeri mentés céljaira is alkalmazzák.

A jóval biztonságosabb Yliskylä negyedet is megnéztük. A negyedet alkotó villamos épületek harmonikus együttest alkotnak a természettel és építészetileg is rendkívül esztétikus kiképzésűek. Hazai

mértékkel mérve azonban szokatlanul sok helyen lehetett faburkolatot látni az épületeken, amit persze nyilván az ottani idős járási körülmények indokolnak.

Hogyan lesz valaki tűzoltó, illetve tűzoltótest Finnországban?

Részletes információkat szerezhetünk erről a tűzoltóiskolában. Az oktatási rendszere nem tartalmazott számunkra sok újdonságot, de a felvételi vizsgakövetelmények annál inkább.

Az elméleti felvételi vizsga mellett ugyanis a fizikai követelmények is igen szigorúak. Számos formában kipróbálják a felvételizők állóképességét, erejét és kitartását. Ún. kabinetrendszerben folyó az oktatás, és a hallgatók tanulmányai során számos tűz ottában is részt vesznek. Ha szerencsére nincs elég tüzes akkor a lebontásra ítélt házakat gyűjtik fel, és valós körülmények között ott gyakorolják a tűzoltást.

A finn nemzeti lobogó mellett piros-fehér-zöld zászló leng a tamperei tűzoltó-parancsnokságban. A 130 000 lakosú konszenves városban temérdek a látványos. A központi tűzoltó-parancsnokság korszerű, jól karbantartott felszerelésű és igen fegyvelmezett a készenléti szolgálat. A parancsnokságnak van egy olyan „Bronto 330” típusú emelőkosaras gépjármű is, amelyet Tamperében gyártanak.

Természetesen felkerestük a Telinekus Rt-t, hogy közelebbről is megismerkedjünk gyártásával. A szerelőcsarnokban mértéktartó lelkesedéssel mutatják be a félig kész 50 méteres emelőkosaras gépjármű első példányát, amelyet a helsinki tűzoltóság számára készítenek. A vállalat elmondják, sikerült úgy alakítani ezt az egész világon ritkaságszámba menő típust, hogy sem a nére sem a súlya alapján nem minősül ún. túlméretes vagy túlsúlyos járműnek.

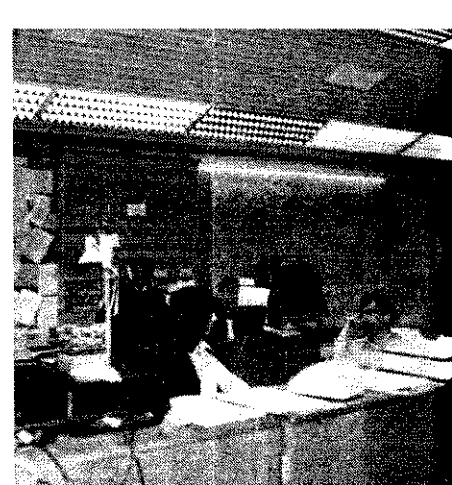
A központi kórház épületében megjelent borzongással tanulmányozzuk a modern orvostudomány technikai vívmányait, de megállapítottuk azt is, hogy az épületből a tűzvédelmet sem „felej-

A tamperei készenléti szolgálat egyik raja

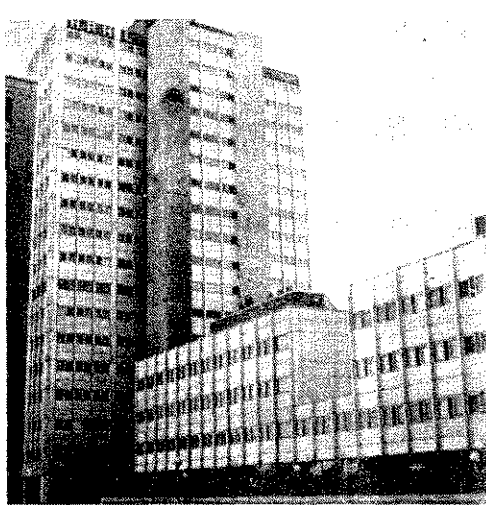
A helsinki tűzoltó-parancsnokság épülete

A helsinki tűzoltó-parancsnokság hírlap-pontja 17 m mélyen a sziklában

Egy magas épület biztonsági központja

Korszerű lakótelep Helsinkiben, az épület homlokzata előtt a biztonsági felvonó

Szerelés közben az 50 m-es emelőkosaras tűzoltógépjármű

zék ki". Egy példa: a biztonsági lift járózékát úgy alakították ki, hogy a gördítető ágyakkal együtt tegye lehetővé a mozgásképtelen betegek szállítását, vagyis a kiürítést.

Többek között egy kajak-kenu versenypálya is van Tamperében, itt 1973-ban a magyarok sajnos már nélkülük nyertek a világbajnokságot. De ennek megtekintése már nem fért bele ebbe a programba.

Április 24.

Ismét Helsinkiben. A város legmagasabb épülete a Neste Rt. székháza. Az épület biztonsági főnöke szerint a korszerű tűzvédelem minden vívmányát beépítették a 90 méter magas épületbe. A

belső berendezésen is látszik, hogy a célszerűségen túl az esztétikai megjelenés is nagyon fontos volt a tervező számára. Amikor a költségekről kérdezősködtünk, finom mosollyal burkolt kitérő választ kaptunk, egyértelmű utalást arra, hogy ennyi pénz talán nincs is.

Délutánra maradt vendéglátóink egyik büszkeségének, a helsinki tűzoltó-parancsnokságnak a megtekintése. Lassan már közhelynek számítanak a jelzők. Ízléses épület, célszerű elrendezés, jól karbantartott, korszerű felszerelések, tökéletes hírközlés, és természetesen nagyon szívélyes fogadtatás.

Az épület alagsorában egy olyan 25 m-es, négy pályás uszoda is van, amely búvárképzésre is alkalmas mélységű.

Befejeződött a hivatalos program. Maradék időnként felhasználtuk arra, hogy

legalábbis rövid séta közben megismerkedjünk ennek a szép városnak legvonzóbb részeivel, a kikötővel, a romantikus halpiaccal és a Finlandia-házzal.

A MALÉV TU-154-es gépén ülve, hazafelé, az élményektől még egy kicsit kábultan rendezgettem gondolataimat, hogy idehaza számot tudjak adni róluk.

Egy olyan ismeretlen országban járunk, amely kedves ismerősként búcsúzott el tőlünk. Programunk zsúfolt volt, a látóvalok persze csak ízelítőt adhattak a finn tűzoltók sokrétű tevékenységéből. Örömmel hallhattuk, hogy a maguk részéről is kívánatosnak tartják barátságunk és együttműködésünk további elmélyítését.

Tímár István
tű. őrgy.

A TŰZVIZSGÁLATI TEVÉKENYSÉG

1930-as tapasztalatait értékelték május 20-án a fővárosi parancsnokságon.

A tűz megelőzési osztály kapcsolatos jelentése, valamint a kerületi parancsnokok felszólalásai alapján jegyeztük fel a következő néhány gondolatot.

A vonatkozó parancsok, utasítások és együttműködési megállapodások végrehajtása az elmúlt években is megfelelt a követelményeknek, és ennek kapcsán számos eredmény született.

Igy például teljes mértékben beigazolódtott a fővárosi tűzoltóparancsnokság szakvéleményének helyessége az elmebeteg szállólag gyújtogató őrizetbe vételét követően. Tehát valóban gyújtogatók következtében terjedt át a tűz a Duna Intercontinental szálló II. emeletéről annak VIII. emeletére. A II. kerületi Baktay-vendéglő tűzvizsgálatában is helytálló szakvélemény segítette a helyes irányba terelni a nyomozást.

Ugyancsak eredményes volt a rendőrség és a tűzoltóság együttműködése a Magyar Cirkusz és Varieté Vállalatnál meg a Pádam Parkban elkövetett gyújtogatók elkövetőjének felderítésében is.

Jogosan tették szóvá azonban, hogy a szállodai gyújtogató esetében felsorolt több olyan helyszínt, ahol bűncselekményt követte el, de szerencsére csak jelentéktelen kárt okozott, és ezek közül jó néhány esetben hatóságaink azt állapították meg, hogy a tüzet dohányzás, illetve tüzes hamu kiszórása stb. okozta.

Tekintettel az esetek csekélynek látszó jelentőségére, a rendőrszervek nem vettek részt a vizsgálatban, és a több helyszínről kizárólag a megállapított okokról is árulkodhatott ugyan, de ez is le kell vonni a szükséges tanulságokat — mutatott rá a jelentés.

Szó esett arról is, hogy mivel a megelőző és a mentő tűzvédelem egyaránt rendkívül sokat meríthet a tüzesetek tapasztalatai-

ből, kárértékre való tekintet nélkül pontosan és kellő részletességgel szükséges rögzíteni a történeteket, s jobban fel kell figyelni az ismétlődő körülményekre. A kisebb súlyú tüzesetek ügyében a szolgálat- és szerparancsnokok, illetve a tűzoltási és szolgálati főelőadók folytatták le a vizsgálatot.

Ez tavaly az összes fővárosi tüzek mintegy 64%-ában volt így. Az említettek általában végrehajtották a feladatot, de előfordult, hogy itt-ott hiányosan írták le az eseményt, nem jegyzőkönyvezték a tanúmeghallgatásokat. Írásos anyagaik rendszerint szakszerűen rögzítették a beavatkozás menetét, de nem minden esetben tartalmazták pontosan a tűz terjedelmét, a helyszínt és a tüzeset okozta veszélyeket.

Fölvetődött, hogy nem ritkán néhány felvétel többet elárulna a kárhelyről, mint a részletező leírás. Ennek azonban a kerületi és üzemi parancsnokságokon még nincsenek meg mindenütt a személyi és tárgyi feltételei, és ezen feltétlenül változtatni kellene a közeljövőben.

A tüzesetek helyszínén általában jó az együttműködés a rendőri szervekkel. Veszélyes tüzek és gépjárműbalesetek alkalmával azonban néhanyszor a kívánatosnál későbbben érkeztek ki a rendőri erők a környék lezárására s a forgalom biztosítására.

A vizsgálati munkában való együttműködésben bizonyos gondokat okoz, hogy a rendőri szervek már az új Btk-ban meghatározott értékhatárok alapján járnak el, a mi gyakorlatunk viszonyát 1980-ban még nem követte mindenben a jogszabályi változásokat.

A fővárosi parancsnokhelyettes zárszavában hangsúlyozta, hogy a tűzvizsgálati tevékenység folyamatos javítása továbbra is nélkülözhetetlen feltétele a fővárosi tűzoltóság eredményesebb tevékenységének.

(8)

szervezik gyakorlataikat a polgári védelem tűzoltó-szakalegységei is.

jegyzetek

Urbanovics Ferenc tű. őrgy., mezőkövesdi városi-járásai parancsnoktól hallottuk, hogy a mezőkövesdi tűzoltók évek óta részt vesznek a város kijelölt épületeinek szanálásában. A bontási anyagból azután a laktanyájukat is bővítik, sőt többek társaik segítségével így jutottak otthonhoz is.

Fejenként évente mintegy 10 ezer forintot társadalmi munkával segítik a várost, cserébe azután a város is tőle telhetően támogatja őket. Ennek bizonyítéka büszkeségük: a megyeszerte híressé vált, minden igényt kielégítő tűzoltó-gyakorló-pályais.

A városi pártbizottság és a tanács segítségével három évvel ezelőtt egy háromhektáros szántóterülethez jutottak. Miután földjük volt, pénzük meg nem, a legolcsóbbal kezdték; befűvesítették a területet. Közben 50 ezer forintot kaptak a városi tanácstól, abból megvették a sa-

lakot, azután elszállították és szétterítették.

Jókor jött a megyei parancsnokság anyagi segítsége is, ebből a további beruházásokra vállalkozhattak. A mezőkövesdi Matyó Tsz gépeket, felszereléseket adott a munkálatokhoz. A városi vízmű-társulat kollektívája pedig a pálya vízbekötését vállalta. A villanyt a tanács jóvoltából vezették be.

Minden munkát sok-sok szabadnapjukon saját erőből végeztek, csak a mászóházat vásárolták Gyórból. Arról, hogy ki mennyit dolgozott, nem vezettek nyilvántartást, hiszen az a fő, hogy a gyakorló-pálya végre elkészült. S mivel egy tökéletes gyakorló-pályához ugyanilyen céltartály illik, az öveket Farkas Gáspár tű. őrgy. — rádió- és televízióműszerész — most fény- és hangjelzésre építette át.

Röviden ennyi a története a mezőkövesdiek gyakorló-pályájának. Értéke 2,5 millió forint, de mindössze 600 000 forintba került.

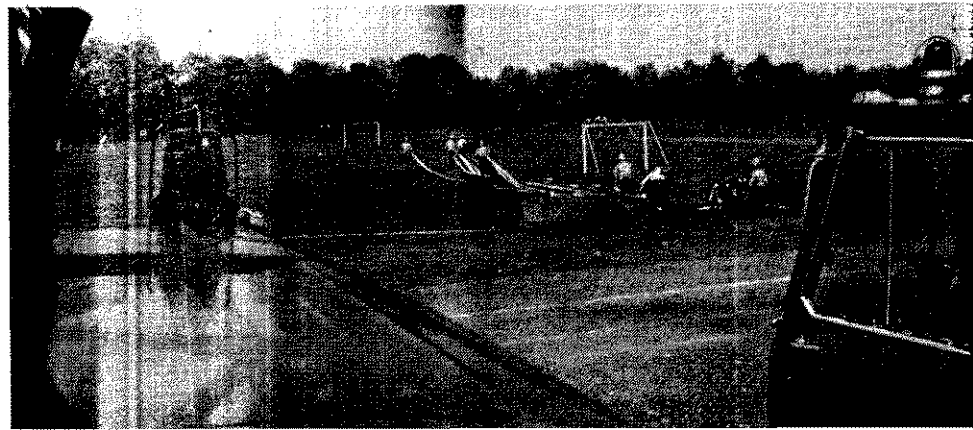
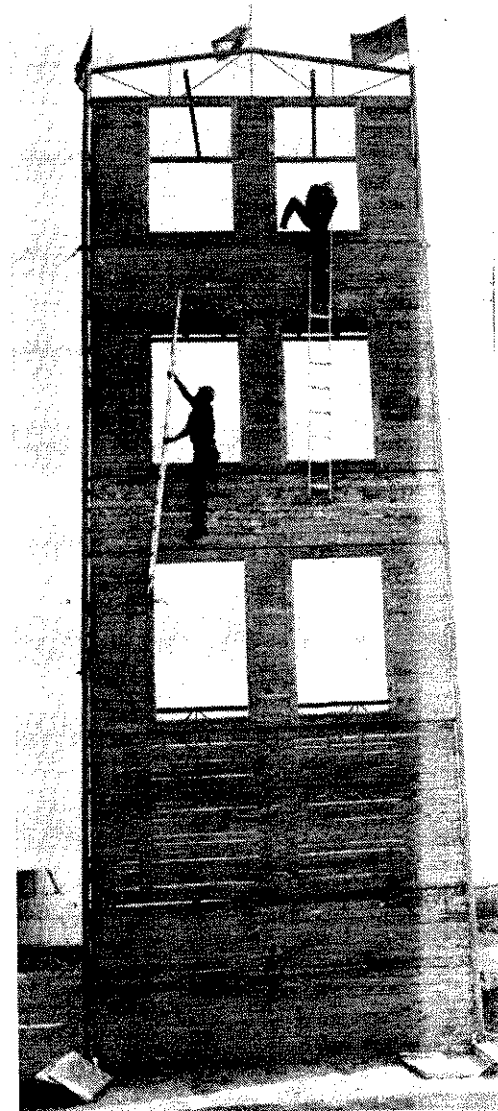
S hogy mennyire hiányzott már a városnak is egy ilyen létesítmény, azt az is mutatja, hogy rendszeresen itt sportolnak az általános iskolások, a szakmunkásképző fiataljai és az MHSZ-tagjai. A megye tűzoltóegységei is gyakran igénybe veszik a tűzkísérletre is alkalmas pályát. Itt

Idén tavasszal már hangosító berendezést is kaptak a megyei parancsnokságtól. Itt tartották a megyei úttörők, az államiak és az önkéntesek versenyét. E utóbbira meghívták a sályi nevelőintézet testifogyatékos kis lakóit. A mezőkövesdi tűzoltók évek óta rendszeresen találkoznak a gyerekekkel, s ha az intézetben valami javítanivaló akad, azt is elvégzik. Most, hogy a gyerekek jöttelátogatóba elképzelhető, milyen nagy élményt jelentett számukra, hogy közvetlenül közelről láthatták mindazt, amit eddig csak a tévé képernyőjéről ismerhettek.

A mezőkövesdi városi-járásai parancsnokságon többen vannak, akik a közösegért végzett munkáért megkapták a városi tanács arany- és ezüstplakettjét.

Közülük Horváth József tű. őrgy. szolgálatparancsnokkal beszélgettünk. Idén októberben lesz tíz éve annak, hogy úgy döntött: felhagy az országjárással a szülővárosában, Mezőkövesden telepszik le. Mint nagyfeszültségű távvezetékek hullózáti szerelője igen sokat dolgozott a mágasban, így már az első időkben is otthonosan mozgott a létrán. Tiszthelyettes iskolára küldték, majd szerencsés lett, és ezután került jelenlegi beosztásába. Azóta már számos alkalommal bizonyította rátermettségét. Nem tagadja azonban, hogy az adminisztrálás nem erőssége, toll helyett szívesebben vesz szerszámot a kezébe.

Elsőként szokott jelentkezni, ha a város bármely intézményében társadalmi munkát végeznek. Szakképzett hegesztő továbbá a villanszerelés mellett mindenféle kőművesmunkához is ért. S ennél már jó néhány óvoda és iskola is használt.

létesítmények védelmét is biztosítani tudják.

A tűzoltóság öt év alatt végbemenő fejlesztése összetett feladatot jelentett. 22 millió forintos költséggel bővítették a laktanyát. 8 nagy, 6 hagyományos szer-állás, hálók, oktatóterem, melegítőkonyha, szociális helyiségek, és nem utolsósorban modern hírközpont áll a tűzoltók rendelkezésére.

A megnövekedett feladatok nemcsak a korszerű technika jelenlétét kívánták meg. Szükséssé vált egy létszámában és szakképzettségében is erős tűzoltóegység kialakítása. Az újonnan belépett tűzoltók 3 hónapos alapfokú iskolán sajátították el a tudnivalókat. A tanfolyam tematikája a helyi ipari létesítményekben alkalmazott technológiákra épült.

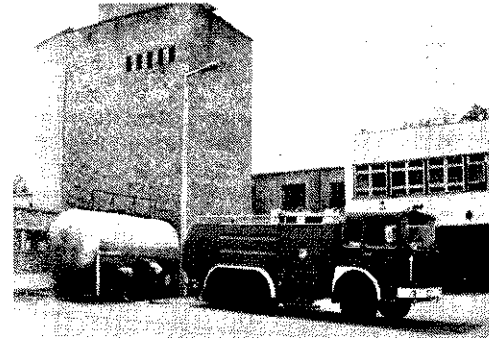
Az államiakat pedig szükség esetén az a mintegy 400 fős vállalati tűzoltóság is segíti egy-egy tűzeset, veszélyhelyzet alkalmával, akikkel az évek folyamán a közös gyakorlatok, felkészülések alatt gyümölcsöző munkakapcsolatot alakítottak ki.

Öt évvel ezelőtt, lányokból, asszonyokból alakult meg Golop önkéntestűzoltóegysége. Négy esztendővel ezelőtt röviden már hírt adtunk róla, és örömmel tapasztalhattuk, hogy azóta is dicséretesen tevékenykednek. 1977-ben járási versenyt nyertek. Tállyán mozdonyszikrától keletkezett tarlótüzet oltottak, tavaly az erdészet 4 hektáros csemetését mentették a tűztől a lakosság és a helybeli úttörők segítségével. Szorgalmasan látogatják a lakóházakat, az óvodát, az iskolát, s ha szabálytalanságot találnak, meggyőző szavukra gyorsan megszüntetik azokat.

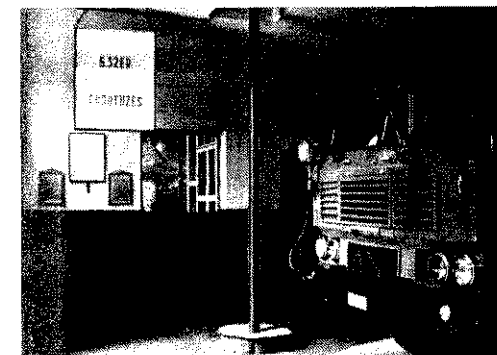
Ficsor István, a közös tanács elnöke is a legnagyobb elismeréssel szólt helytárlásukról, méghozzá abból az alkalomból, hogy az öt éves szolgálati érmeiket nyújtotta át nekik. Szoták Istvánné, Mantlik Margit, Hegedűs Istvánné, Kondráth Józsefné, Bártfai Istvánné, Szoták Mária, Tözsér Lászlóné, Szalánczi Istvánné és Tóth Bertalanné vidám ünnepségen elevezték fel a fél évtized eseményeit.

Mint ismeretes, a TŰ-4-es habbal oltó gépjárműfecskendők időszakos felülvizsgálata előtt rendszeresen le kell fejteni az oltóhabanyagot. Eddig a kis úrtartalmú hordókba történő átszivattyúzásánál a leninvárosi parancsnokságon is kb. 200 liter veszett kárba ilyen alkalmakkor.

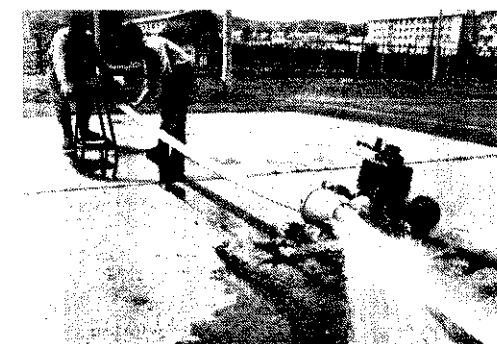
Tavaly ősszel üzemi támogatással egy kiselejtezt 25 m³-es tartályt állítottak fel a laktanya udvarán, és alkalmanként zárt rendszerű fejtéssel abba ürítik, abból töltik a fecskendők habanyagkészletét.

A diósgyőri parancsnokságon láttuk azt a világítótestet, amely a riasztással egyidejűleg a körletben, a szertárban, valamint a parancsnoki irodában is mutatja, hogy melyik szernek kell kivonulnia. Készítője Tamaskó József t. főhadnagy, szolgálatparancsnok volt.

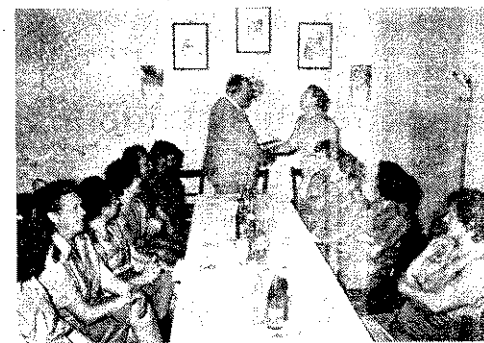
A kazincbarcikaiak házi műhelyében készült el a képen látható tömlőtekereslő.

A Tiszai Kőolajipari Vállalat leninvárosi kőolaj-finomítójában az elmúlt öt év hatalmas fejlesztési eredményeket hozott.

A megnövekedett tűz- és robbanásveszély elhárítása érdekében nagymértékben felletett fejleszteni a leninvárosi üzemi tűzoltóság beavatkozóképességét.

Az a tény, hogy a hagyományos védelmi eljárások, illetve berendezések helyett mobil védelmi rendszert fejlesztettek ki, magában is 100 milliós megtakarítást jelentett. Másik előnye ennek a megoldásnak, hogy a térségben levő más ipari

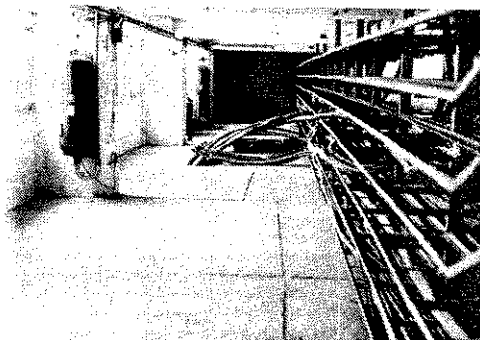
A Borsodi Vegyi Kombinát PVC—III gyára a magyar vegyipar eddigi legnagyobb egy összegben megvalósult beruházása. A gyár évi 190 ezer tonna pvc alapanyagot és 124 ezer tonna marónátront ad az országnak. Termelőkapacitása jelenleg meghaladja hazánk pvc-szükségletét, illetve a feldolgozási lehetőségeinket. Ezért nagy mennyiséget exportálunk belőle a szocialista, valamint a tőkés és fejlődő országokba.

A PVC—III üzemei közül kettőbe látogattunk el. A gyár elektromosenergia-elátását biztosító villamos fogadó és elosztó állomáson jártunk először.

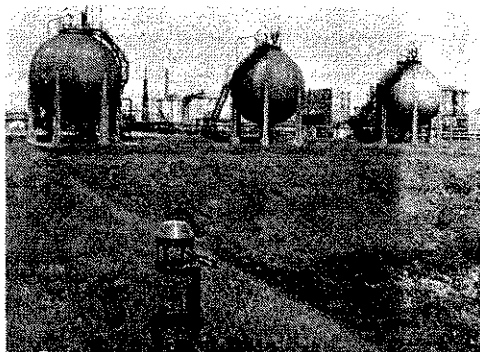
A BVK elektromosenergia-fogyasztása 100 MW/órával növekedett a PVC—III üzembe helyezéseivel. A nagy mennyiségű föbbletenergiát a gyár az országos 400 kilovolts körvezetésekről, a sajátváltakai állomás két távvezetékéről 120 kilovoltra áttanszformálva kapja. Tartalékként ide csatlakozik az ózd—felsőlőszolcai távvezeték is.

A tartalék jelentőségét az adja, hogy az üzemek technológiáiból adódóan, még a rövid ideig tartó energiakiésés is katasztrofát okozhat.

Az energiaellátási rendszerbe több száz kilométer kábelt építettek be. E kábelrengeteg egyik vége az S II jelű fogadó-állomáshoz csatlakozik. Az állomás föld alatti kábeltere 112×18×2,5 m-es. Két tűzszakaszra osztották. A kábelalagút védelmére a svéd Skum cég által kifejlesztett, halonnal oltó félautomatikus berendezés szolgál. Az egész területet behálózó érzékelők veszély esetén fény- és hangjelzést továbbítanak a vezénylőszolgálat számára. Az ügyeletes hozza működésbe a berendezést, s ezzel egy időben az ott tartózkodó dolgozók figyelmeztetésére szíréna szólal meg.

Az alapanyagot gyártó Vinilklorid-monomer üzemben a desztillált vinilklorid cseppfolyós állapotban kerül a tartályokba, ezekben mintegy 6 bar nyomáson tárolják.

Ennek az anyagnak a gőze mérgező, a levegőnél 2,1-szer nehezebb, s vele 3,8—26 tf% között robbanóképes elegyet alkot. Tárolóparkja egy 1760 m³-es és 3 db 575 m³-es gömbtartályból áll. Ezeket közös védőgödörben helyezték el. A tárolótartályok szerelvényeit távvezérlés irányítja, jelzőrendszerét központi műszertáblára kapcsolták. A bennük tárolt veszélyes anyagok szivárgásának időben történő észlelését külön érzékelőrendszer teszi lehetővé. A tartályok alatt és a védőrácson Sieger-gyártmányú érzékelőfejeket helyeztek el. Ezek olyan ún. passzív érzékelők, melyek az esetleg kiáramló gázt katalitikusan elégetik, s jeleznek, ha az a robbanási koncentrációnál nagyobb sűrűségben van jelen. A vezérlőközpontban minden érzékelőt figyelemmel kísérhetnek, így rövid idő alatt képesek behatárolni a hiba helyét.

Azon, a ma már (sajnos) kevesek közé tartozik, akik harminc éve kezdtek. Végigjárták az utat, most nagy tapasztalattal és szakértelemmel vezetik a kisebbségben levő velük egykorúakat, s az állomány egyre nagyobb részét kitevő fiatalokat.

Szabó Károly t. szds. tűzoltási és szolgálati csoportvezető a megyei parancsnokságon. Amikor 1952-ben idekerült, többedmagával a szabadnaposok hálójában laktak, nőilének, fiatalok voltak. Igen korán nevezték ki a felelős beosztásokba. Rajparancsnok, őrsépparancsnok, majd szolgálatparancsnok lett. Mondták ugyan, hogy könnyű dolga van, mert őt szeretik az emberek. Mégsem volt az. Sok álmatlan éjszakájába került, mire elsajátította a vezetés tudományát, és azt, hogy a nehéz döntések elől sem szabad kitérni. Abban az időben egyik legjobb képességű vonulós tűzoltóját szereltette le italozás miatt. S hogy akkor jól döntött, azt a keze alatt felnövekvő fegyelmezett állomány igazolta.

Mint szolgálatparancsnok mindig gondja volt rá, hogy a lehetőség szerint olyan feladattal bizza meg beosztottait, amely módot ad a bizonyításra. Legsúlyosabb fenyegetésnek számított nála, ha valaki nem vonulhatott az első szerrel.

Jelenlegi beosztásában kiemelt gondot fordít a készütségi szolgálatosok fizikai

felkészítésére is. Ezt a célt szolgálják egyebek között azok a különféle ötletpart- és ügyességi versenyek, amelyeken népszerűek a megyében.

Szabó százados nap mint nap a megye ügyelet jelentésének tanulmányozásával kezdi szolgálatát. Ha a jelentésből egy olyan beavatkozásról értesül, ami szorinte nem a legjobban sikerült, vagy valami szokatlan történt, nyomban kiutazik helyszínre.

Nem babonások? Mi a titkuk, mernek nyilatkozni a megyei verseny előtt? A szolnoki járási—sárospataki városi járási parancsnoknak és a parancsnokság vezetőjének a versenyrajának tettük fel ezeket a kérdéseket. Kíváncsiságunk oka: évek óta országosan kiemelkedő az időeredményük. 800-as kismotorfecskendő-szerelésben 1976-ban indultak együtt először versenyre, akkor 43,6 másodperc alatt hajtották végre a gyakorlatot, 1980-ban már 36,3, legutóbb pedig 33 mp alatt. A legutóbbi eredménnyel nemzetközi találkozókon is aligha szorulnának a második helyre. Azt már szinte mondanunk sem kell, hogy harmadik győzelmükkel végleg megnyerték a megyei parancsnokság vándorserlegét, sőt jelenleg az újabbnak is az őrzői.

Kosztán Miklós t. őrgy., parancsnok mondta, hogy voltaképpen nincsenek titkaik. Egész évre edzéstervet dolgoznak ki, meg is mutatta a vaskos iratcsomó. Nevelési, erkölcsi, erőnléti, technikai taktikai feladatok egyaránt szerepelnek benne. Még az egyes versenyzők edzési állapotát is nyilvántartják. Dátum szerint rögzítik a felkészülési időpontokat. Így például az alapozó időszak február 21-től március 31-ig, a formába hozás pedig április 1-től május 15-ig tart.

Szorosan hozzátartozik a felkészülési időszakhoz az is, hogy évente, április 4-5-én felzabados emlékversenyt rendeznek. Az 1945 m-es váltófutásban 3—3 fős csapatok versenyeznek a szép jutalmakért.

Alapvető dolog a gyorsaság. Nincs se ki a rajban, aki ne futná 13 másodpercen belül a száz métert. Ezt már Sis Ferenc törzsőrmester (tagja volt az országos válogatottnak) mondta el. Meg is mutatja, hogy évek óta nem változtatják a sorrelőszámokat. Egy-egy mozdulatot aképpen is gyakoroltak. Mégis előfordul, hogy ha valamelyiküknek eszébe jut

olyan új fogás, amivel másodperceket nyerhetnek, már rohantak is a pályára, hogy kipróbálják. Persze ehhez az is kell, hogy ne csak szakmai erőpróbanak tartják a versenydőszakot. Azt már csak úgy kellékesen említették, hogy atlétikában, röplabdában, kispályás labdarúgásban a városi spartakiád „örökös” bajnokai.

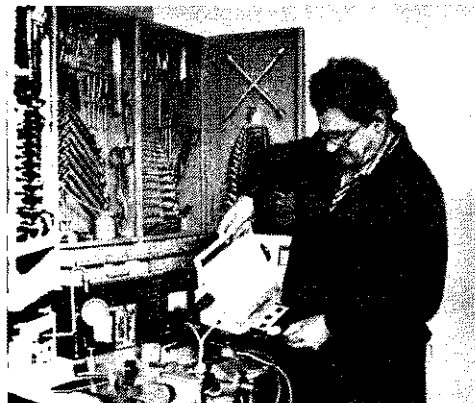
Hogy ezek után mi lesz a megyei versenyen? Sikerül-e az áhított, bűvös 30 másodperc? Hamarosan választ kapunk erre.

Évekig gondot okozott, hogy csak a KPM által kijelölt vizsgabázisokon végeztek az állami tűzoltóság gépjárműveinek forgalombiztonsági műszaki vizsgáztatását. Ennek megoldását szolgálta az 5/1978-as BM—HM—KPM közös rendelete, amely országos parancsnoksági jogkörbe utalta az állami tűzoltóság kezelésében levő járművek vizsgáztatását.

Az országos parancsnok 12/1979-es intézkedése a KPM követelményeinek megfelelően megyénként kijelölte a műszaki felülvizsgálatra jogosult személyeket. Az intézkedést követően a megyében a diósgyőri üzemi parancsnokság területén alakították ki a műszaki felülvizsgálatra alkalmas diagnosztikai műhelyt.

Ide irányítják Miskolcra, a megyei parancsnokság javítóüzeméből a hétfős szertartóbrigád által felkészített járműveket, és beható műszeres vizsgálattal állapítják meg, hogy újabb két évre valóban forgalombiztosak-e. Többek között a 980 ezer forint értékű fékpad, a 250 ezerért vásárolt ELKON S—102-es műszertáska is a műhelyben, illetve a benzinmotorok diagnosztikai vizsgálatát szolgálják.

Bartha Gyula tű. fhdgy., gépésztechni-

kus, a megyei parancsnokság technikai főelőadója irányítja ezt a munkát, az országos parancsnok megbízásából és a BM TOP terv- és műszaki osztály szakfelügyeletével.

Ez évben ünnepelte 150. születésnapját a Hollóházi Porcelángyár. A jelenlegi gyár fejlődése 1959-ben kezdődött, és most is tart. Először új masszamalmot építettek, ezt követte a technológia korszerűsítése. A régi fa- és széntüzelésű kemencék helyébe gáz-, olaj-, illetve elektromos fűtésűek kerültek. A korszerű technológia tette lehetővé olyan készletek előállítását, melyeket technikai és művészi összhang, a funkció követése jellemez. A tervezés és a gyártmánystruktúra az óvodai edényektől a kislakások edényszerűségletének kielégítéséig, az ünnepnap, igényes díszítésű étkezés felől a új étkezéskultúra minden területét. A magyar népművészet jellegzeteségeinek porcelánra átlényegített alkalmazása a külföldi porcelánokkal szemben egyedi jelleget ad a gyár termékeinek. 1967-ben 373-an dolgoztak itt, 1971-ben

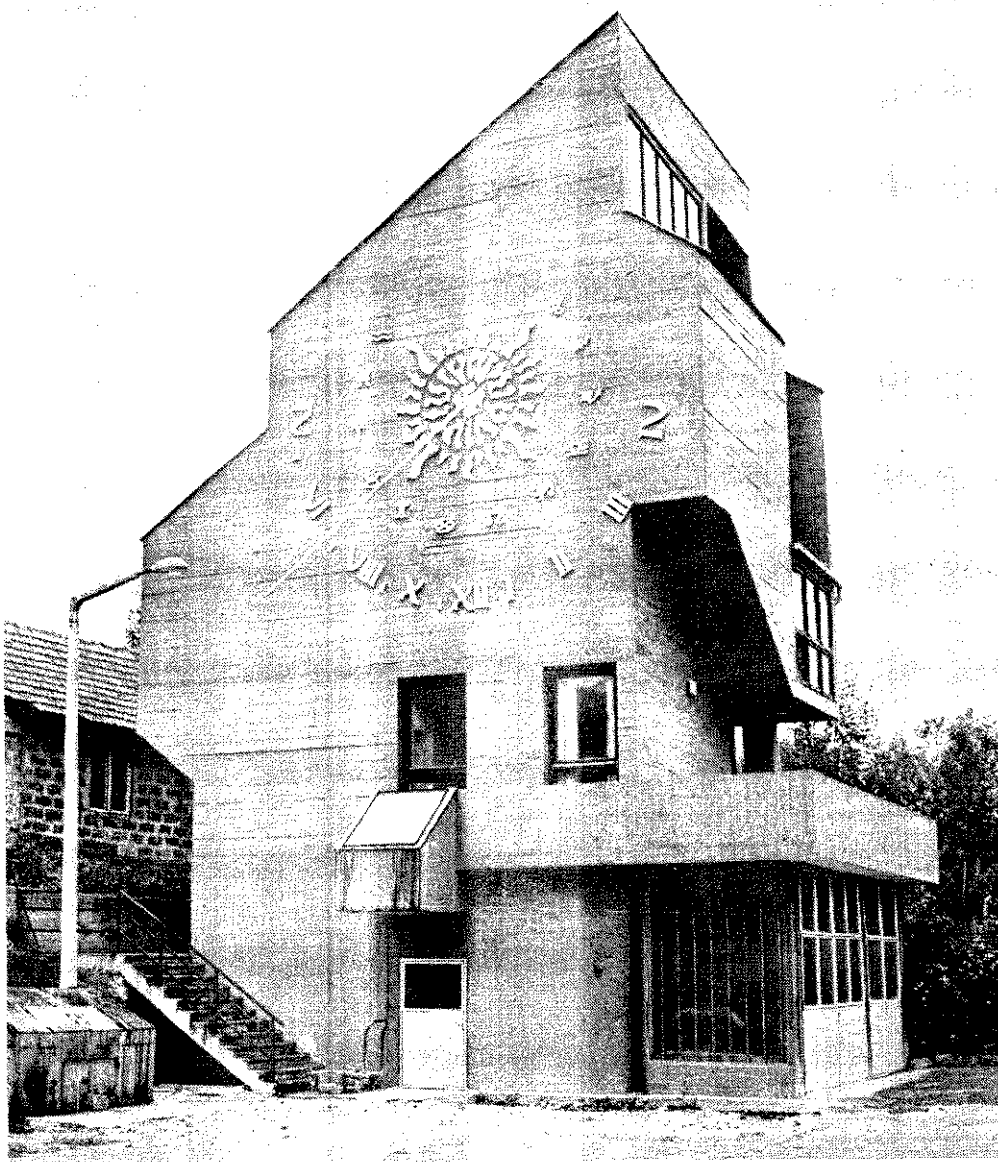
már 783-an, idén 1045-re emelkedik a létszám.

— Itt dolgozik a község munkaképes lakosságának 95%-a — egészíti ki a fentieket *Simkó József*, a gyár igazgatói csoportjának vezetője, a hollóházi tűzoltó-egyesület elnöke. — Új tűzoltószertárat építettünk, a község régi szertárepülete úgis összedőlőben volt.

Ahogy a képen láthatják a kedves olvasók, ugyancsak sokan megirigyelhetik ezt a két szerállásos, külön oktatóteremmel, mosdóval, raktárakkal ellátott, teljesen modern szertárat, amelyet 1980-ban adtak át.

Azután, hogy a szerállások se maradjanak üresen, a 800-as kismotorfecskendő mellé kaptak egy TÚ—2-es gépjárműfecskendőt is. Így most (a körzetesítés miatt is) a környék mentő tűzvédelmében is kulcs szerepet töltenek be. Hogy milyen sikerrel? Mivel egy helyen dolgoznak, pillanatok alatt szerre ülhetnek. A múlt évben Pusztafalun egy lakóház tűzét oltották el, idén pedig erdőégésnél avatkoztak be eredményesen.

Kútvolgyi—Sz. Lovász—Tátrai

Török József

Mechwart András (1834—1907) kiemelkedő alakja volt a magyar ipar történetének. Ő fejlesztette világhírűvé a Ganz-gyárat, s a gőzmalmi hengersizék feltalálójaként ő maga is világhírré tett szert. De azt bizonyára már jóval kevesebben tudják róla, hogy a Ganz-gyári tűzoltóság első parancsnokaként is hervadhatatlan érdemeket szerzett.

1860 októberében kisebb tűz keletkezett a Ganz-öntöde mintaszaltos-műhelyében. A munkások a tűz oltása helyett kirohantak az udvarra. Mechwart András azonban, minthogy korábban egy nürnbergi gyár gépészmérnökeként már szerzett némi tűzoltási tapasztalatokat, haladéktalanul hozzálátott a lángok megfékezéséhez. Példamutatására a munkások is bekapcsolódtak az oltásba, s így rövid idő alatt sikerült elhárítani a veszedelmet.

Másnap, amikor jelentette az esetet a tulajdonosnak, már egy írásos tervezetet is átadott neki a gyári önkéntes tűzoltóság megalakításáról. Ganz Ábrahámnak tetszett az ötlet, így azután 1860. november 12-én, egy hétfői napon, 60 fővel megalakult a gyár tűzoltósága.

Mechwart napok alatt előteremtette az akkori idők legmodernebb tűzoltó-felszereléseit, és a gyári tűzoltók hamarosan megkezdték a rendszeres gyakorlatozást.

Egy hónap múlva, 1860. december 15-én sipszavára katonás rendben hajtották végre: a létra- és kötélmaszást, a tűzből való mentést, a fecskendőszerezést meg a tűzoltást.

Mechwart András főmérnöki teendői miatt csak 1860 végéig irányíthatta azt a csapatot, amelyik a múlt század utolsó

harmadában fontos szerepet töltött be Buda és Pest, majd Budapest tűzvédelmében. 1868-ban például elsőként a Ganz-gyári tűzoltóság avatkozott be a Budai Petróleumgyár égésekor, és a budai főkapitány köszönőlevelének tanúsága szerint „... a tűz oltása és a kár elhárítása érdekében a legnagyobb odaadással és elismerésre méltó szakértelemmel közreműködött”.

1869-ben nem kisebb személyiség, mint Eötvös József fejezte ki elismerését levélben a Tudományos Akadémia épületében pusztító tűzvészt követően: „Az akadémiai palota égésénél tanúja voltam azon önfeláldozásnak, melyet a Tekintetes Igazgatóság alatt álló tűzoltóság legénysége tanúsított a tűzoltószerek kitűnő használatával” — írta egyebek között a nagy író és államférfi.

De még folytathatnánk a sort, hiszen a Mechwarti András által elvetett magvak termékeny talajba hullottak.

A felszabadulás előtt, sőt utána is néhány esztendeig, két gyár volt a Ganz-MÁVAG mostani VIII. kerületi törzsgyára. Közülük a józsefvárosi „Ganz”-ban 1880, a MÁVAG-ban pedig 1890 óta működött gyári tűzoltóság, méghozzá ugyancsak kiválóan.

A két „szomszédvár” tűzoltói — mi ta-

adás — árgus szemekkel figyelték mást, s bizony olyasmi is előfordult a mincas években, hogy a kerítésen átték, miként boldogul a rivális a tűz vagy a mentéssel.

Ma már persze a legidősebb szaktársak sem tartják számon, hogy közülük ki „Ganz”-os vagy „MÁVAG”-os, hiszen ők és jövőjük aszerint formálódnak, miként alakul a sorsa a Ganz-MÁVAG-nyárnak.

Mint Török József műszaki igazgató a tmt elnökétől megtudtuk, ha most a Ganz-MÁVAG-ot mondunk, akkor a mátraváki, kiskunhalasi, szentesi és zalae szegi, Budapesten pedig a Soroksári út soroksári meg a Váci és Lehel úti g. egységet is értenünk kell rajta. S mivel soroksári felületnemesítő kivételével mindenütt működik vállalati tűzoltóság, csupán a törzsgyáriak, hanem a többi részesei a magas elismerésnek. Ez év nuárjában ugyanis, elsőként a vállalat tűzoltóságok közül, a „Haza Szolgálat Erdemérem” arany fokozatával tüntette a belügyminiszter a gyár tűzoltóságát.

A VIII. kerületi törzsgyár a megújult időszakát éli, méghozzá ennek összes 100 évvel és nehézségeivel. Az előző öt évtizedben 3,5 milliárdot fordítottak, a mostani pedig 4,8 milliárdot irányoztak, a termelés és feltételeinek korszerűsítésére.

Sorsdöntő évtized ez a gyár életében hangsúlyozta Török elvtárs —, hiszen fejlesztési elképzeléseknek találkozni kell majd a piac értékítéletével. S ez nem kevésbé lényeges, egyszerre kell megoldani azt a hármas feladatot is, amit eddig ismeretlen új, veszélyes technológiák bevezetése, a nagyarányú építkezések okozta zsúfoltság, nem utolsósorban pedig a külső vállalatok dolgozóinak tömeges lenléte állít az itteni tűzvédelmi szervek elé.

A vázolt helyzetben úgy kíván úrrá lenni a vezető beosztásúakból álló tmt, ha a gyakori ellenőrzések mellett szigorú megköveteli: ne a tűzvédelmi hatóság megkerülésével, hanem éppen annak segítségével igyekezzenek megoldani.

Néhányan a csapatból: Gózon Antal, János, Tugyi István, Virik Bélától jobbra: Giricz Imre és Szalai János

Horváth József és Virik Béla

ilyan gondokat, mint amelyenek például a tűzveszélyes anyagok ideiglenes tárolása.

De nem kevésbé fontos láncszeme a védekezésnek az a gyári „hírközpont” sem, ahová 64 helyről lehet tüzet jelezni, és ahol állandó ügyeletes veszi és továbbítja a jelzéseket.

A tűzveszélyes munkák ellenőrzésére nyugdíjas tűzoltótisztet alkalmaztak, az 1976-ban megszüntetett állami instruktori szolgálat pótlására pedig erre alkalmas vállalati tűzoltókból délutáni és éjszakai járőrszolgálatot szerveztek.

A közelmúltban két alkalommal így is megcsúszott, „melegük” volt. Február 12-én, bár szerencsére jóval kisebb méretekben, szinte kísértetiesen megismétlődött a Ganz Villamosági Művek tüzesete. A tüzet egy külső vállalat hegesztője okozta. Nem tulajdonított jelentőséget a helyszín gondos átvizsgálásának. Így azután amikor az izó fémömladék a födém nyílásán át lehullott, pillanatok alatt súlyos helyzetet teremtett, mivel egy másik vállalat emberei éppen nagy tömegű tűz- és robbanásveszélyes és ráadásul mérgező vegyi anyagot helyeztek el ideiglenesen a szóban forgó helyiségben. A hajmeresztő felelőtlenségnek ezúttal fontos erőátviteli kábelek estek áldozatul.

Alig néhány héttel később, március 18-án, a kipattanó szikrák tüzet okoztak a gépműhely porleválasztójában. Míg az előző esetben a vállalati tűzoltók a gyors felzárkással meg a beavatkozás feltételeiről való gondoskodással segíthettek az állami csapatoknak, ezúttal az oltásban is nagy érdemeket szereztek. Közülük ezúttal Kovács Ferenc tőrm., Maár József tőrm., rajparancsnok és Pap János tőrm., szakaszparancsnok tűntek ki. Jóllehet 320 porzsák égett, sugaraikkal sikerült megakadályozniuk a tűz áttérjedését az állami egységek helyszínre érkezéséig. Ellenkező esetben szovjet, tuniszi és új-zélandi exportot hiúsíthattak volna meg a lángok, amelyek a műanyagműhelyt is veszélyeztették.

Horváth József védelmi főosztályvezetővel és Virik Béla tűzvédelmi főfelügyelővel arról beszélgettünk, hogy az elmúlt évek folyamán igen kedvező változások mentek végbe a tőrzgyár jelenleg 136 fős vállalati tűzoltóságának összetételében és felkészültségében. 1976-ban még 50 év felett volt az átlagos életkor, most 36,6, és jelenleg hat mérnök meg 38 technikus is tagja a csapatnak.

A vállalat évente mintegy 1,5 millió forintot fordít a tűzoltóság fenntartására, és ezt jó befektetésnek tekinti, mint hogy a

megelőzésben való részvételük, továbbá gyors beavatkozásaik évről évre ennél sokkalta több érték megmentését teszi lehetővé. Két éve például hulladék kezdett égni a famintaműhelyben, ha ott elharpodznak a lángok, megbénult volna több gyárrészleg termelése.

Tugyi István üzemmérnök, gyártástechnológus, vállal. tű. tőrm. többek között a következőket nyilatkozta: „Korábban munkásként dolgoztam a gyárban, ösztöndíjasként szereztem diplomát. Az csak természetes, hogy továbbra is tagja vagyok ennek a közösségnek, a háziversenyen is szerepeltem.

Nálunk, a szerszámgyáregységben is be van osztva, hogy ki miért felelős. A mi gondunk a tűzoltókészülékek karbantartása is.”

Gózon Antal parancsnokhelyettes, a gépgyár tűzvédelmi előadója, vállal. tű. alhdgy., Giricz Imre esztergályos, vállal. tű. tőrm. és Szalai János motorszerelő, vállal. tű. zls. számos történetet mesélnek egy-egy olyan ún. veszélyhelyzetről, amelyet nekik vagy társaiknak sikerült idejében észrevenniük. Amikor például szabálytalan transzformátort és dugasz helyett drótot akart használni az egyik hegesztő, vagy amikor a hordós tárolónál és az olajraktárnál akartak óvintézkedés nélkül hegeszteni. Egy másik alkalommal a külső vállalat emberei felelőtlenül tárolták a szögbelevőkhoz szükséges löszert, és valaki már bicskával kezdte nyitogatni az egyiket.

A megújulás időszakát élő gyár tűzvédelme a jelenlegi átmeneti állapotok megszüntével sem lesz könnyebb. El kell sajátítani az új technológiákat s természetesen azok tűzvédelmét is.

Mindebben továbbra is jelentős feladatok hárulnak a vállalati tűzoltókra is, hiszen az esetek döntő többségében már nagyon nagy baj lehet belőle, ha csupán az URH-készülékkel ellátott járőrszolgálat figyel fel egy-egy kirívó szabálytalanságra.

Eppen ezért fordítanak olyan sok gondot a kiképzésre és továbbképzésre.

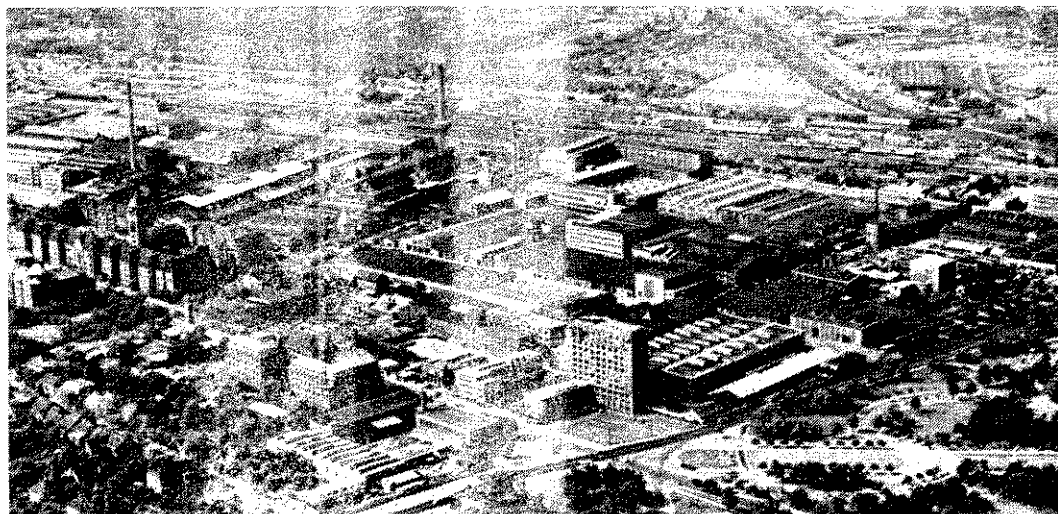
Igy például számosan a tűzvédelmi megbízotti tanfolyamot is elvégezték, a foglalkozások pedig nem egészen úgy zajlanak le, mint sajnos még jó néhány gyárban, ahol az előadó beszél, a többiek pedig hallgatnak, vagy legfeljebb kérdeznek.

Itt létezik egy olyan 36 tagot számláló tőrz, amelyből felkészültségük alapján többen is vállalkozhatnak előadások megtartására vagy különféle tűzoltási gyakorlatok terveinek a kidolgozására.

Az egyik legutóbbi tervet éppen az a Pap János készítette el — az EKGY-ban dolgozik, szakmájára nézve láng- és ívhegesztő, valamint vas- és fémszerkezeti lakatos —, aki a márciusi tüzesetnél a gyakorlatban is kitűnőre vizsgázott. Nemegyszer pedig a kerületi parancsnokság egy-egy tisztjét kéri fel előadás megtartására.

Mechwart András örökösei híven ápolják a több mint 120 éves hagyományokat, és az elmúlt esztendőkből is tovább gazdagították őket. Egyetlen „bánatuk”, hogy országra szóló versenyeredménnyel még nem büszkélkedhetnek, habár az egyik gyáregységük ígéretesen szerepelt eddig. Erősen remélik azonban, hogy ami késik, az nem múlik. S egyszer teljesül régi vágyuk, hogy a kívül-belül megújult gyáróriás képviselőjében az országos döntőben is izelítőt adjanak felkészültségükről. Szívükből kívánjuk, hogy ez is sikerüljön ennek a gárdának, amely oly sokszor bizonyított már az igazi versenypályán, vagyis az életben.

Gádor Róbert

EGYÜTT A HATÉKONYABB

Hosszú évek óta igen szorosak a kapcsolatok a Villamosszigetelő- és Műanyaggyár 2. számú gyáregysége és a kiskunfélegyházi tűzoltó-parancsnokság között. Hogy milyen kölcsönös előnyök származnak belőle? Erről beszélgettünk nemrégiben Bálint László főmérnökkel, a gyáregység tűzvédelmi bizottságának vezetőjével, Lantos Pál tűzvédelmi felügyelővel és Tokai György tű. szds., városi parancsnokkal.

Bálint László: gyáregységünk 940 dolgozója évente mintegy 500 millió forint értékű műanyag terméket állít elő. Rendkívül széles a gyártmánykálánk, mintegy ezerféle terméket állítunk elő. Így például háztartási gépek műanyag alkatrészeit, szállítóládákat, fénycsőburákat, villamos berendezések műanyag alkatrészeit stb. Az éves anyagfelhasználásunk 6500 tonna, ebből 5000 tonna hőre lágyuló granulátum, 1500 tonna pedig hőre keményedő préspor. A műanyag termékeket fröccsöntéssel és extrudálással állítjuk elő.

Lantos Pál: gyáregységünk a „C” tűzveszélyességi osztályba tartozik. A felhasznált alapanyagok és késztermékek gyulladási hőmérséklete 360—380 Celsius-fokra tehető. Tűzvédelmi szempontból a hőre lágyuló üzem a legveszélyesebb. Az üzem

alapterülete megközelíti az 5000 négyzetmétert. A városi parancsnokság tűzoltási tervet készített az üzemre, és rendszeresen tartanak itt közös gyakorlatot a 32 főt számláló vállalati tűzoltósággal.

A közelmúltban végrehajtott üzembevités során a tűzoltó-parancsnokság igen értékes segítséget nyújtott a tűzvédelmi tervezéshez. A vállalati tűzoltóság gyakorlati felkészítését egyébként — szabad idejükben — az itteni parancsnokság beosztottai irányítják. A parancsnokság közösen olyan audiovizuális oktatóprogramot készítettünk, amelyet a város más vállalatainak is rendelkezésre bocsátottunk. A program tartalmazza a megelőző tűzvédelem legfontosabb szabályait, a tűzjelzéssel kapcsolatos tudnivalókat és a tűzoltókészülékek kezelését.

Tokai György tű. szds.: együttműködésünk kölcsönösen gyümölcsöző. A gyáregység dolgozói például társadalmi munkában elkészítették a versenyekhez szükséges két darab céltartályt, és annak műszaki dokumentációját átadhattuk a megyei parancsnokságnak.

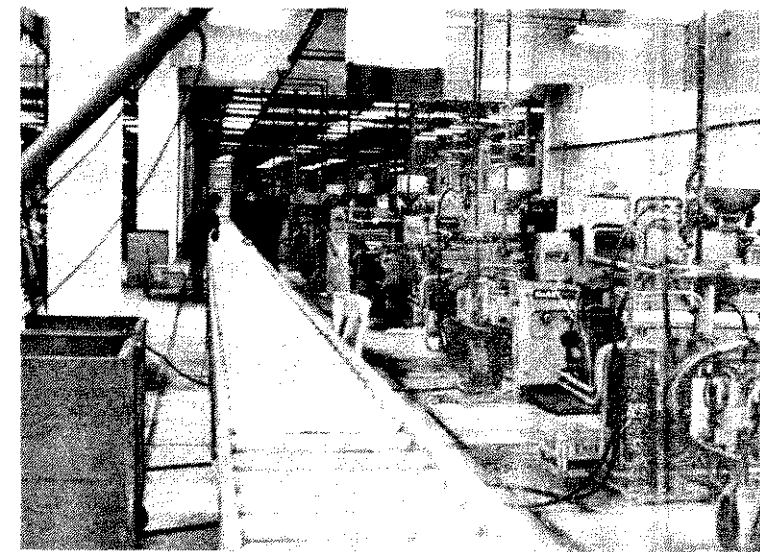
Április 10-én — immár nem először — közös tűzkísérletet végeztünk. A gyáriak bocsátották rendelkezésre az általuk felhasznált alapanyagokból és a készter-

mékekből a kísérlethez szükséges mennyiséget. Többek között a polietilén, a lisztiról, polivinil-klorid, poliamid, felplasztok és a polimetil-metakrilát hatkony oltásának módozatát vizsgált mégpedig vízzel, porral és habbal. A gyáriak valamennyi fajta tűzoltókészülék bevetették, s ezáltal is igen jól hasznosítható tapasztalatokat szerezhettek. Tűzkísérletről olyan írásos dokumentáció is készült, amelynek gondos tanulmányása biztosan elősegíti az esetleges avatkozás sikerét.

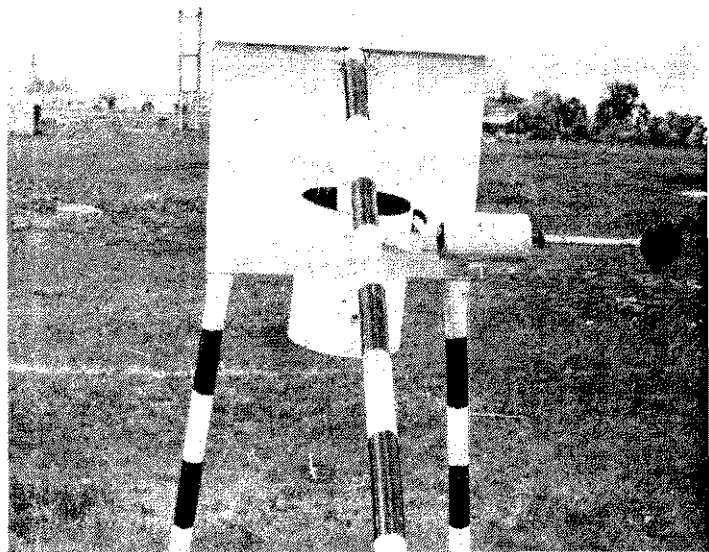
Ugyancsak dicséretes kezdeményezés tartom, hogy a gyáregység szervezését május 31-én tűzoltóversenyen vehet részt azok a városi rajok — szám szerint hatan — amelyek a versenyszabályzat értelmében nem szerepelhettek idei több fokozatú találkozókön.

Bálint László: a beszélgetés elején említett néhány adat is szemléletesen érzékelteti, milyen fontos nálunk a hatékony tűzvédelem. Úgy érezzük, együtt könnyebb megbirkóznunk az ebből adódó kevés feladattal. Az együtt pedig azt lenti, hogy nemcsak kérünk, hanem tölthetően adunk is szerény lehetőségeihez mérten.

Solt

A gyáregység legveszélyesebb része a „hőre lágyuló” üzem

Ezt a céltartályt készítették el a parancsnokságnak

A közös tűzkísérlet mozzanatai

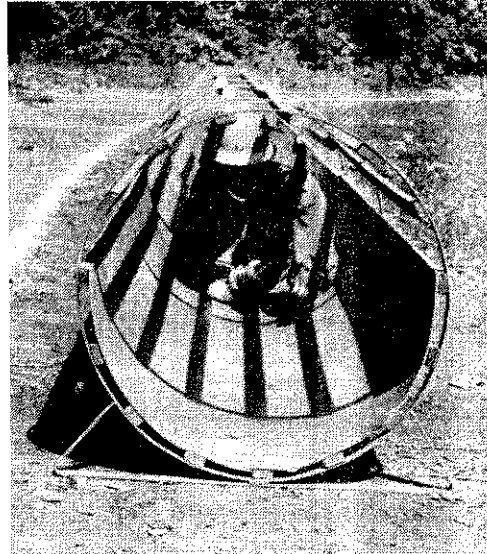
VERSENYEKRŐL JELENTJÜK

Összeállította:
SOLTÉSZ TAMÁS
és
TATRAI MIHÁLY

**Utolsó simítás:
szerelés előtt
a Siófoki Állami
Gazdaság
női raja**

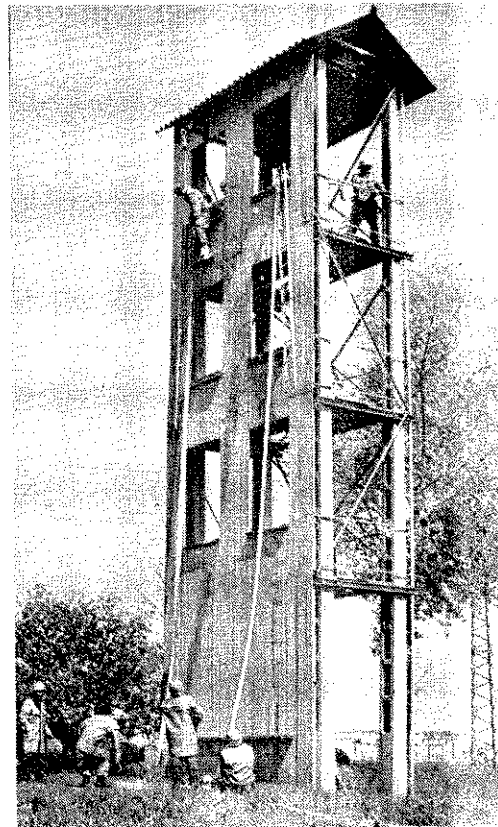
**Szabály:
a kúszócsőben
a sugárcső
a kézben**

A csurgói gimnazisták ügyesek voltak

Vált a győztes női raj

Önmentés új készülékkel

A vállalatiaknál győztes a Pamutfonóipari Vállalat női és férfi tűzoltóiraja

Május 10-én vasárnap, már kora délelőtt benépesült Kaposváron a Pamutfonóipari Vállalat sporttelepe.

A megye önkéntes és vállalati tűzoltóegységei közül a legjobb rajok jöttek el, hogy megmérkőzzenek az országreszi versenyen való szereplés jogáért.

A 13 önkéntes és 9 vállalati raj mindvégig fordulatot küzdölközött vívott. Jellemző volt lelkesedésükre, hogy az ellenfél nélkül induló Kaposvári Volán vállalati tűzoltói is elismerést érdemlő teljesítménnyel rukkoltak ki.

A verseny résztvevői és a nagyszámú érdeklődő számára ezen a délelőttön a megyei állami tűzoltók igazi látványossággal is szolgáltak. Először mászóházi gyakorlat közben mutatták be a Fega-merk nevű önmentő készülék működését. Ezután pedig egy tűzveszélyes folyadékot szállító gépjármű balesetéből keletkező tűz oltását láthatták a nézők.

A verseny végén a díjakat Tóth István ú. alez., megyei parancsnok adta át.

Eredmények:

Önkéntesek:

800-as kismotorfecskendő-szerelés
férfiak: Homokszentgyörgy 130 mp
ifjúsági fiú: Somogyjád-Osztopán 144 mp
ifjúsági leány: Adánd 169 mp
400-as kismotorfecskendő-szerelés
férfiak: Somogyaszaló 196 mp

Vállalatiak:

800-as kismotorfecskendő-szerelés
férfiak: Pamutfonóipari Vállalat kaposvári gyára 125 mp
nők: Pamutfonóipari Vállalat kaposvári gyára 163 mp
400-as kismotorfecskendő-szerelés
férfiak: Volán 13. sz. Vállalat Kaposvár 208 mp

Június 11—12-én, a BM Vágóhid utcai központi sporttelepén rendezték meg a főváros kerületeinek raj- és egyéni versenyeit. Az eseményen 15 kerületi raj, valamint a Nemzeti Szabadkikötő és a Csepel Vas- és Fémművek csapata mérte össze tudását.

A horoglétramászásban a leggyorsabbnak *Németh Béla* őrm. (XI. ker.) bizonyult 19 mp-es idővel, a 100 m-es akadálypályát *Rudner István* tőrm. (IV—XV. ker.) küzdötte le a legrövidebb idő — 20,4 mp — alatt. 800-as kismotorfecsken-dő-szerelésben a IV—XV. kerületi parancsnokság csapata lett az első 54,2 másodperces idővel.

A fővárosi tűzoltóparancsnok vándorszerlegét, az okleveleket és a jutalmakat *Busa László* tű. alez., fővárosi parancsnokhelyettes adta át a győzteseknek és a helyezetteknek.

Eredmények

Csapat:

I. IV—XV. kerületi parancsnokság	6 pont
II. VIII. kerületi parancsnokság	9 pont
III. I—II—XII. kerületi parancsnokság	15 pont

Egyéni összetett:

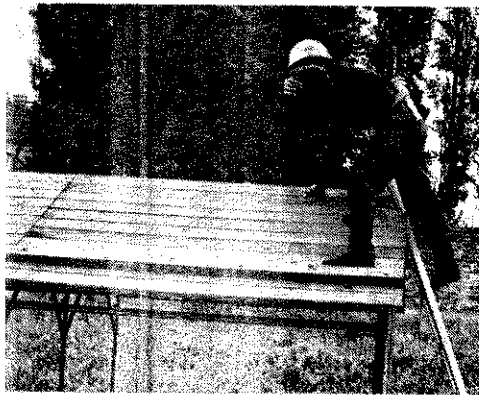
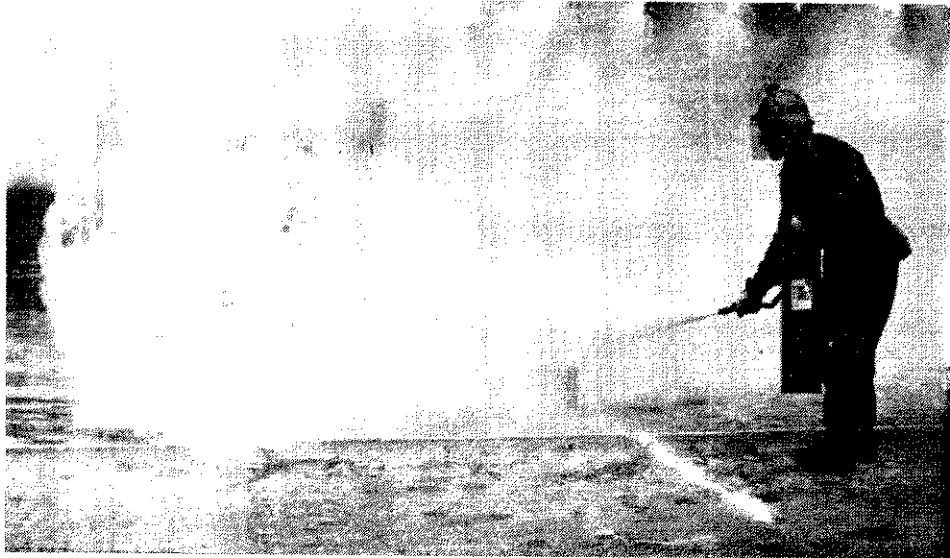
I. <i>Uicz Antal</i> tőrm. (VIII. ker.)	39,6 mp
II. <i>Rudner István</i> tőrm. (IV—XV. ker.)	39,9 mp
III. <i>Horváth József</i> tőrm. (IV—XV. ker.)	41 mp

A X. kerület rajának tagja két emelet között

A XVIII—XIX. kerületiek jól szereáltak

A XXII. kerületiek célegyenesben

Cél, hogy két-három lépéssel kevesebb kelljen az átjutáshoz

Gerendán a VIII. kerületiek

Az egyéni első *Uicz Antal* tőrm. lett

Az állami, önkéntes és vállalati tűzoltók 1981. évi megyei versenyét június 13-án a Népstadion tatai edzőtáborában rendezték meg.

Mokri Pál, a megyei tanács elnöke köszöntötte a felsorakozott csapatokat és mondott megnyitó beszédet. A megnyitó után a versenyzőkből alakított díszszázad elvonult az elnökség előtt, a menetet a megyében levő különféle tűzoltó-gépjárművek oszlopa zárta. A versenyen 5 állami, 22 önkéntes és 20 vállalati raj indult. Az állami tűzoltók legjobb időeredményei a következők voltak: 800-as kmf-szerelés: esztergomi parancsnokság 41 másodperc, horoglétramászás: Kun László őrm. (komáromi parancsnokság) 24 másodperc; 100 m-es akadálypálya: Kiss János tórm. (esztergomi parancsnokság) 23 másodperc.

A verseny befejezése után az állami tűzoltók nagy tetszést aratott másházai és tűzoltási bemutatót tartottak. Érdekes színteljes volt az eseménynek a pálya mellett felállított tűzvédelmi kiállítás, valamint régi és új szakfelszerelések bemutatása.

A győzteseknek járó oklevelet és jutalmat Mokri Pál adta át.

Eredmények:

állami tűzoltók: csapat:

I. Esztergom városi és dorogi járási parancsnokság	6 pont
II. Komárom városi-járási parancsnokság	10 pont
III. Nyergesújfalui üzemi parancsnokság	13 pont

egyéni:

I. Horváth Sándor őrm. (Komárom)	49,8 mp
II. Kun László őrm. (Esztergom)	50 mp
III. Kiss János tórm. (Komárom)	50 mp

Az önkéntesek közül I. helyezést értek el:

800-as kmf-szerelés, férfi: Nyergesújfalu	122 mp
800-as kmf-szerelés, fiú: Várgesztes	149 mp
800-as kmf-szerelés, leány: Naszály	254 mp
400-as kmf-szerelés, férfi: Bajót	156 mp
400-as kmf-szerelés, fiú: Bajót	157 mp
gépjárműfecskendő-szerelés, férfi: Tata	154 mp

A vállalatiak megyei győztesei:

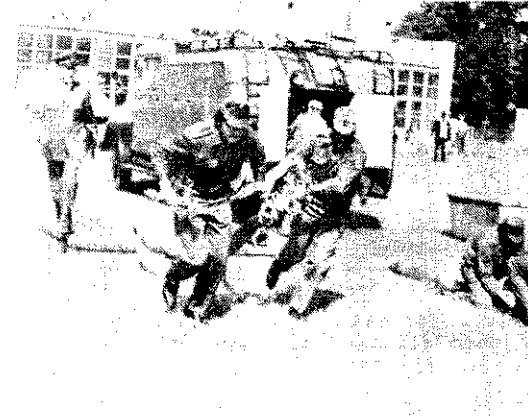
800-as kmf-szerelés, férfi: Ácsi Cukorgyár	113 mp
800-as kmf-szerelés, női: LATEX tatai gyára	151 mp
800-as kmf-szerelés, fiú: Ácsi Cukorgyár	133,5 mp
400-as kmf-szerelés, férfi: Tatabányai Bányagépgyár	141 mp
gépjárműfecskendő-szerelés, férfi: Bábólnai Mg-i Kombinát	138,5 mp

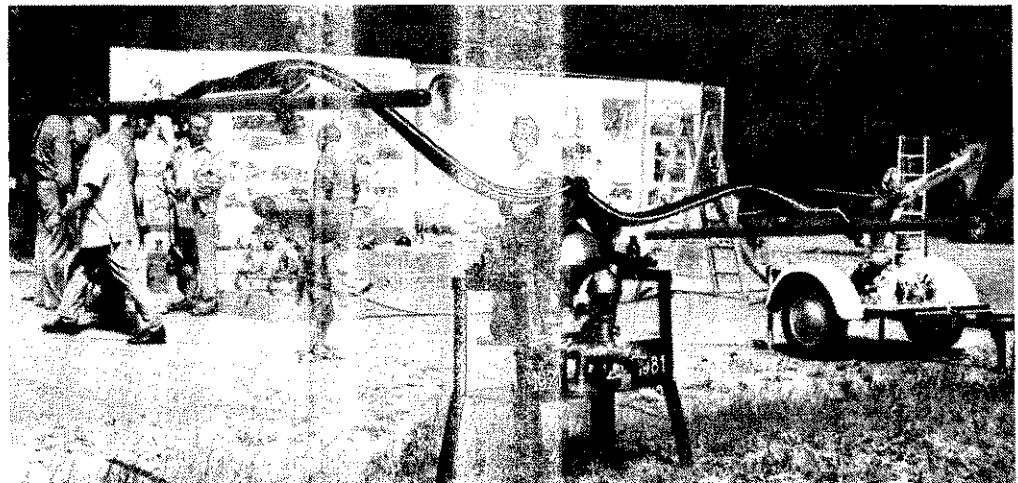
Technikai bemutatóval kezdődött a verseny

Naszály önkéntes ifjúsági leányraja az egyetlen a megyében

A tatai önkéntesek gépjárműfecskendő-szerelés közben

A kiállítás ékessége a 60 éves mozdonyfecskendő volt

Az eredményhirdetésre felsorakozott egységek

Ha kijön a lépés...

Tűzoltás szórt sugárral

A szovjet tűzoltóság az utóbbi időben egyre szélesebb körben alkalmazza a szórt víz-sugarat. E célból különböző új típusú, nagy teljesítményű sugárcsövek találhatók a gépjárműfecskendők málházásában. Ezeket az új típusú sugárcsöveket a szovjet belügyminisztérium tűzvédelmi kutató-intézete dolgozta és kísérletezte ki, elsősorban a szénhidrogének feldolgozásával és raktározásával foglalkozó ipari létesítmények számára.

A tűzveszélyes folyadékok fáklyaégésénél végzett oltási kísérletek rendkívül pozitív eredménnyel jártak elsősorban az oltóanyag adagolási intenzitása és a fajlagos vízfelhasználás vonatkozásában. Ezek során a fő célok között szerepelt természetesen a szórt víz-

sugár hatékonyságának a vizsgálata is. Ezért Minszkben, Leningrádban, Taskentben és Tallinnban kísérleti célból új típusú sugárcsövekkel látták el a tűzoltóegységeket. Az így szerzett gyakorlati tapasztalatok is igen kedvezőek voltak.

A kutatóintézet által mért adatok alapján a hagyományos RSZ—A; RSZ—B és RSZ—70-es típusú sugárcsövek 0,1—0,14 l/s · m² oltóanyag-intenzitása esetén 400—800 l/m² között volt a fajlagos vízfelhasználás, III. tűzállósági fokozatú lakóépület, valamint B, C tűzveszélyességi osztályba tartozó ipari létesítmények tüzeinek oltásakor.

Az új típusú sugárcsövek alkalmazásakor mért adatokat a táblázat tartalmazza.

Tűzeset helye	Tűzterület (m ²)	Oltási idő (perc)	Fajlagos vízfelhasználás (l/m ²)
Lakó- és irodaépületek III—V. tűzállósági fokozattal	40—220	10	75
Lakóépületek pincehelyiségei	20—120	15	70
Raktárak (festék, textil stb.)	20—150	20	120
Ipari létesítmények (festőüzemek, fafeldolgozó üzemek stb.)	30—300	15	100
Nyílt terek (göngyöleg, gumi, papír stb.)	100—200	30	250

A kísérletre kijelölt létesítmények tűzterhelése 50—100 kg/m² között volt. Az oltóanyag adagolásának intenzitása pedig 0,1—0,14 l/s. A táblázati adatokból látható, hogy a fajlagos vízfelhasználás lakóházak, pincék, ipari létesítmények esetében nem lépte túl a 75—100 l/m²-es értéket, ez csak a nyílt tereken végzett oltási kísérleteknél érte el a 250 l/m²-t.

Összehasonlítva a hagyományos sugárcsövekkel kapott értékkel (400—800 l/m²) láthatjuk, hogy az új típusú sugárcsövek több mint 4-szeresére csökkenthető a fajlagos vízfelhasználás.

Az oltási idő rövidítésében is kedvező eredmények születtek. Így például Taskentben egy festőüzem égésekor (az

üzem területe 400 m², a tűzfelület 300 m², a tűzterhelése 80 kg/m² volt) 2 db szórt víz-sugárral 15 perc alatt sikerült lokalizálni a tüzet. A fajlagos vízfelhasználás ez esetben mindössze 30 l/m²-t tett ki.

Minszkben egy pincehelyiségben keletkezett tüzesetnél (a helyiség 200 m² alapterületű, a tűzfelület 40 m², a tűzterhelés 50 kg/m² volt), a szórt víz-sugár bevetését követő 2. percben a hőmérséklet a veszélyes érték alá csökkent, és 4 perc alatt lokalizálták a tüzet.

Az említett példák igazolják, hogy a szórt sugár alkalmazásával — mely egyidőben teszi lehetővé az épületszerkezetek hűtését, valamint jelentős tűzfelület vízköddel történő befedését — lényegesen

csökkenthető a fajlagos vízfelhasználás. Kísérleteket folytattak ezeknek a sugaraknak vízfüggőnyként való felhasználására is. (200 m²-es területig.) Megállapították, hogy a hősugárzás hatására több mint 3-szorosára csökken az intenzitása. Széles körű alkalmazási lehetőségét bizonyítja az a beavatkozás is, amikor a szórt víz-sugarak az ammónia kiömlését követően megakadályozták a katasztrófát. Az ammónia egy kompresszorhelyiségben levő 30 m³-es tartályból áramlott ki. A tartályban 2 bar volt a nyomás, a tartály táplálóvezetékekének átmérője 100 mm. A szórt sugarak segítségével sikerült megkötni az ammóniagőzt, az alsó robbanási határérték alá szorítani a gáz-levegő elegy koncentrációját.

Az elmondottak alapján az új NRT-típusú szórt víz-sugár

kialakítására alkalmas sugárcsövek a következő esetekben használhatók fel nagy hatékonysággal:

Tűzveszélyes folyadékok és sűrített szénhidrogéngáz-fáklyaégésénél.

Szilárd anyagok égésénél. Vízfüggöny kialakításával a hősugárzás, valamint a veszélyes hőmérséklet lecsökkentése.

Robbanásveszélyes mérgező gázok koncentrációjának az alsó robbanási határérték alá csökkentésére.

A felsoroltak igazolják azokat a törekvéseket, melyek célja a szórt sugár képzésére alkalmas sugárcsövek továbbfejlesztése és a kis nyomású vízvivattyúk segítségével képzett szórt víz-sugár oltási hatékonyságának további növelése.

(Pozsarnoje Gyel)

Ellenállóképes tartálykocsi

A kassai Nehézipari Művek fejlesztői az S 100,47—CN 35 t. kocsihoz csatlakozó tartályszerelvény prototípusát készítették el, amely alkalmas az üzemanyagok, illetve egyéb folyadékok közötti szállítására. Lényegében egy olyan három futóművel felszerelt alvázról van szó, amely hordja a nem hagyományos anyagból — üvegszálból — gyártott tartályt. A termék a kassai NGM törekvésének — a fémek hazai gyártású műanyagokkal való helyettesítésének — az eredménye.

A szállító szerelvény 40 tonnás, a háromkamrás tartály ürtartalma 35 ezer liter. Az

újszerűség a poliésztergyantába mártott üvegszál pont felországi technológiával gyártott tartály eddigi szokatlan ürtartalma.

A szállított anyagok mozgása által keletkezett statikus elektromosság elleni védelem a tartály falába beépített fémrács biztosítja, amely vezetőszerűen össze van kapcsolva a statikus gumiabroncsokkal.

Az új tartály előnyei: nagyobb tűzbiztonság, tökéletesen ellenáll az időjárás hatásoknak, jobb hangszigetelés, a szállított anyag megőrzi eredeti tisztaságát.

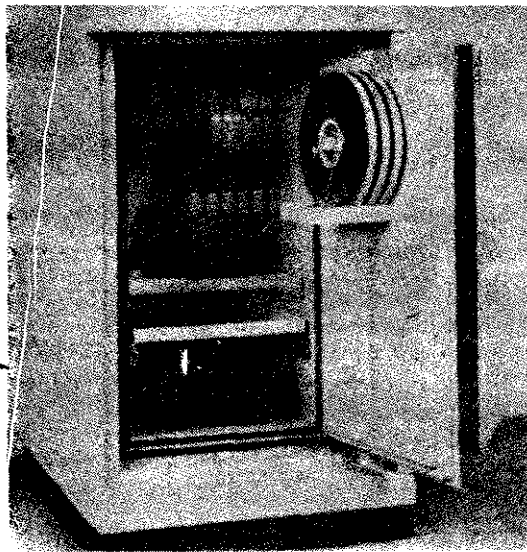
(Poziarni)

Biztonságos ragasztók

A festékanyagokat gyártó prágai Barvy a lakó vállalat kutatóintézetét 1980-ban Zápotocky-díjjal tüntették ki a munkakörülményeket javító és a munkabiztonságot növelő anyagok kutatásáért és kifejlesztéséért, elsősorban a nem robbanó pvc-ragasztó előállításáért. Az újonnan kifejlesztett, különböző ipari ágazatokban alkalmazható termék használatához nem szükséges higiéniai és munkavédelmi korlátozások. A ragasztókat ráadásul az oldószer nélküli hígítók bázisán gyártják, s így a szerves oldóanyagokat

is meg lehet takarítani, amelyek különben alkalmazásukkor szennyezik a levegőt. Kollektívá új, nem tűz- és nem robbanásveszélyes, s az egészséget sem károsító ragasztó a pvc-ből, illetve textiltől készült padlóburkolatok fektetéséhez lehet használni, s a ragasztás kiváló minőségű. Az új ragasztók alkalmazása ezenkívül lerövidítheti az építkezések befejező fázisát, mert az épületekben a ragasztással egyidejűleg hegeszteni is lehet.

(Pozarni Ochrana)

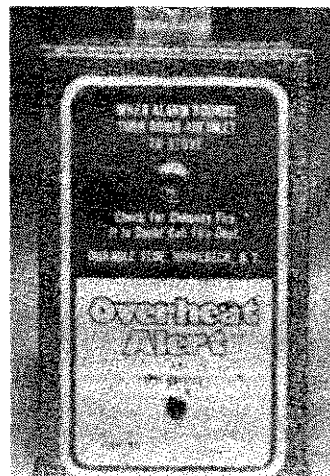
Tűzálló páncél-szekrény

Francia cég Yac Ronsengrens tűzbiztos mágnesszalag-tároló szekrényt hozott forgalomba. Kétórás tűzterhelés hatására sem emelkedik a belső hőmérséklete 30 °C-nál feljebb. A kettős acélfallal között porózus betonszigetelést alkalmaztak. Az oldalfalak vastagsága 90 mm.

Akusztikai figyelmeztető

Az amerikai Durable Flue Inc. cég olyan akusztikai hőérzékelő és riasztóberendezést hozott forgalomba, amely szén-tüzelésű berendezések kéményeibe építhető. Amennyiben a hőmérséklet hirtelen emelkedik a kéményben, a berendezés figyelmeztető hangot ad. Segítségével tehát megelőzhető a kéménytűzek.

(Przegląd Pozarniczy)

Repülőgépről csúszdán

Jövőre több nemzetközi légitársaság bevezeti a vészhelyzetben levő gépek elhagyásának gyors és eredeti módszerét. Az új eszköz tervezőjét a játszóterekről ismert csúszda ihlette meg. Az Ohio állambeli Akronban (USA) működő Goodrich cég sűrűdásálló különleges anyagból gyártja a felfújható csúszdát, ami csökkenti a csúszáskor ke-

letkezett bőrégések veszélyét. A berendezés magja egy kompresszor, amely a műanyag csúszdába olyan gyorsan hajtja a nagy levegőmennyiséget, hogy a csúszda két másodpercen belül felállítható. Amennyiben a repülőgép a vízen hajtja végre a kényszerleszállást, a csúszdát mentőcsónakként is lehet használni.

(Poziarnik)

Csehszlovák import

Az SZA—32 típusú tűzoltógépjárművet Csehszlovákiából importálja a bolgár tűzoltóság. A speciális követelmények között szerepelt a szállított oltóanyag mennyiségének növelése, valamint egymástól függetlenül kezelhető két olyan vizágyú felszerelése, amely lég-hab kilövellésre is képes. 6%-os habbekeverés lehetséges a jármű tartályából és külső vízforrásból egyaránt. 4 db széndioxidpalackot is elhelyeztek, a 6x6 kerékvezetésű Tatra 1148 RR 5 alvázú gépjárműre, amely a legnehezebb terep leküzdésére is alkalmas.

A 10 előremeneti és 3 hátrameneti sebességi fokozat nagyban növeli a jármű taktikai lehetőségeit. Fékrendszere kétkörös légfék. Közvetlen befecskendezésű, léghűtéses, 8 hengeres 4 ütemű dízelmotorjának maximális teljesítménye 2000 ford/perc esetén kb. 156 kW. Elektromos rendszere 24 V-os.

A jármű közepén levő és annak mindkét oldalából működő kétlépcsős centrifugál-szivattyú automatikus olajozó- és állandó hűtőrend-

szerral, továbbá gázsugár-légtelenítővel van ellátva.

A két vizágyú egyidejűleg is használható. A vizágyúk vízszintesen 360°-ban, függőleges irányban 60-tól 180°-ig forgathatók el. A vezetőfülke 3 személyes.

Rövid technikai jellemzés

Méretei:

hossza 8670 mm, szélessége 2500 mm, magassága 2750 mm.

Súlya málházott állapotban: 18 530 kg.

Gyorsulása 0-tól 80 km/óraig 55 s.

Víz tartálya 6000 l-es.

Habképzőanyag-tartálya 600 l-es.

A szivattyú teljesítménye 8 bar nyomás esetén 3200 l/perc.

A maximális szívómélység 7,5 m, táplálás 2 db 110 mm-es szívócsonkon keresztül.

A vizágyú teljesítménye 8 bar nyomáson 800—1600 l/perc.

Habanyag-teljesítmény 6—12 m³/perc.

Lövőtávolság 30—40 m.

(Ogneborec)

Úton és sínen

Az osztrák Rosenbauer cég Mercedes-Benz alvázra épített, úton és sínen egyaránt közlekedni tudó tűzoltó-gépjárművet készített. A sínekre való ráhajtás után hidraulikus szerkezet segítségével tehető alkalmassá vasúti közlekedésre. A kormányzóművet ilyenkor kikapcsolják, a meghajtás azonban továbbra is a gumikerekeken keresztül történik. A motor teljesítménye 94,55 kW. A gumí meg a fém közötti magas súrlódási együttható és a megfelelő sebességfokozat kiválasztása lehetőséget nyújt arra, hogy a jármű 300 tonnás egységet vontasson a síneken. Ennek óriási jelentősége van pl. lángoló vagonoknak a többitől történő szétválasztása esetén.

A PKP (Lengyel Államvasutak) tűzoltósága Varsóban már el van látva két ilyen típusú gépjárművel. Ezek közül az egyik tűzoltó jármű 1300 l-es tartállyal, 1200 l/perc teljesítményű szivattyúval, víz- és habadagoló szerkezettel, két könnyű hővédő ruhával és egyéb eszközökkel van felsze-

relve. Figyelemre méltó a kis helyet foglaló turbinaszivattyú, amely pl. a megsérült üzemanyag-tartályokcsik rakományának az átszivattyúzására is alkalmas és kb. 1300 liter/perc a teljesítménye.

A másik, az ún. műszaki jármű a vasúti szerencsétlenségeknel nélkülözhetetlen 20 kW teljesítményű elektromos áramfejlesztővel, 100 W-os halogén reflektorokkal, gázok felfedezésére szolgáló eszközzel, gázbiztos ruhákkal, valamint speciális légzőkészülékkel van ellátva. Mindezeket túl a járművön elhelyeztek még különböző méretű pneumatikus párnákat, elektro-pneumatikus kalapácsot, elektromos fűrészt fémek felidarabolására, továbbá olyan elektromos szivattyút, amelynek segítségével a sérült tartályokból kiszivattyúzható az üzemanyag. A jármű olyan aggregáttal van felszerelve, amely lehetővé teszi a könnyűhabbal való beavatkozásra, illetve a füst eltávolítására zárt téréből.

(Przegląd Pozarniczy)

Gázmentes öltözetek

Kémiai anyagokkal szennyezett területeken a mentőakcióknál elengedhetetlen a mentésben részt vevők számára a biztonságos öltözet.

A legismertebb ilyen öltözetek gyártó cég: a nyugatnémet Dräger és Auer és a svéd Trelleborg.

Ezek az overallok használhatóak különböző — klór, ammónia, stb. — mérgező közegekben. A teljes felszereléshez overall, cipő, kesztyű, légzőrészsel ellátott maszk tartozik, ezek légmentesen záró hűző-

zárral csatlakoznak. A zárórészeket vegyi anyagokat át nem engedő tömítés van.

A csuklórészen olyan szorítót alkalmaztak, amely a kesztyű esetleges sérülése esetén sem engedi tovább a ruhába a mérgező anyagokat. A sisakba rádió adó-vevő van beépítve. Az öltözeteket huzamosan csak a fizikai megterhelés mindenkor figyelembevételével lehet használni, mivel az overall a test szellőzését nem biztosítja.

(Przegląd Pozarniczy)

A mezőgazdasági termények — ezen belül a szűleszű karmányok — öngyulladásos tüzesetei évről évre jelentős kárt okoznak. Szellőztetéses és a hagyományos módon készített kazlak egyaránt kigyulladnak, nemegyszer le is égnek. A termény öngyulladásának bizonyítása nem éppen könnyű feladat, pedig a keletkezési ok tisztázása a megelőzés és a felelősség megállapítása szempontjából feltétlenül fontos.

Az Állami Biztosító nem téríti meg az öngyulladásos tüzesetek okozta kárt. Így a gazdaságok ilyenkor a takarmány elvesztése mellett további anyagi veszteséget szenvednek.

Az öngyulladásos tüzek minden esetben a technológiai előírások megszegéséből keletkeznek.

Tapasztalatunk szerint az ilyen tüzesetek vizsgálata, illetve keletkezési okok bizonyítása sokszor hiányos, így sem megfelelő megelőző intézkedés, sem felelősségre vonás nem követi a vizsgálatot. Remélem, hogy írásom segítséget nyújt a felderítés nem éppen könnyű munkájához.

A herfélék, lucerna, csillagfürt és minden olyan takarmány öngyulladása a leggyakoribb, amelyek pillangósokat és más, magas víztartalmú gyomnövényeket tartalmaznak.

Az utóbbi években felfigyeltünk néhány olyan esetre, amikor az előbb említettektől eltérő termény, pl. búzaszalma gyulladt meg, és a kizárásos módszerrel végzett vizsgálat öngyulladás gyanúját vetette fel. A részletesebb vizsgálat során kiderült, hogy a bálázott búzaszalmát olyan helyen kazalozták, ahol előzőleg nitrogén műtrágyát tároltak. A kazalfenek vizsgálatkor darázsfészkekhez hasonló összeolvadt, égett maradványokat találtunk. Laboratóriumi vizsgálat tisztázta, hogy ez elégett, illetve összeolvadt nitrogén műtrágya vagy annak ballasztanyag-maradványa.

A további vizsgálat kiderítette, hogy a cellulóz anyagú termények a nitrogén műtrágyával dűsan trágyázott talajban eddig még nem tisztázott kémiai folyamat hatására melegednek fel, majd szesenednek és öngyulladásba mennek át. Egy kísérlet alkalmával tengeriszárat szecsakáltak a talajra, majd nagy adagú nitrogén műtrágyával megszórva alászántották. Alig 24 óra eltelével a talaj 10—15 cm-es mélységében 30 °C feletti hőmérsékletet mértek 18 °C környezeti hőmérsékleten. Azóta fokozottan figyeljük a műtrágyadepók helyére rakott kazalokat, és felhívtuk a gazdaságok figyelmét, hogy ilyen helyekre ne tároljanak.

A leggyakoribb azonban a takarmánynövények öngyulladása, amely igen bonyolult biológiai és kémiai folyamat következménye. Az öngyulladásra hajlamos növényekben a töről történt leválasztás után a sejtek huzamosabb ideig folytatják élettevékenységüket. A sejttevékenység és bomlás hőemelkedéssel jár, és ez a növényi anyagon levő mikroorganizmusok fokozott szaporodását idézi elő.

A mikroorganizmusok — baktériumok, gombák — élettevékenysége cca. 40 °C-ig terjedő hőmérsékletet eredményez. A betárolástól ill. kazalozástól számítva pár órán belül megindulhat a melegedés, ha a termény hőleadása kedvezőtlen. A kezdeti melegedést okozó coli- és szénbacilusok a termőtalajról kerülnek a növényre. 40 °C feletti hőmérsékleten pusztulnak el. Ez a hőmérséklet viszont kedvező életfeltételeket teremt a hőtűrő (thermophyl), illetve a hőtermelő (thermogen) baktériumoknak és gombáknak. A hőtűrő mikroorganizmusok általában a szerves trágyában, rothadó szerves anyagokban található. Ez a baktériumfajta élettevékenysége során 70—80 °C-ra melegíti fel a tárolt terményt. A melegedési folyamat — a tárolási módtól és meteorológiai viszonyoktól függően — néhány órától több hétig, sőt akár egy-két hónapig is eltarthat. Ekkor az önmelegedés biológiai szakasza lezárul, mert a hőtűrő baktériumok 70—80 °C hőmérsékleten elpusztulnak.

Kezdetét veszi a melegedés kémiai szakasza. 70 °C felett megindul a pektinek és fehérjék bomlása, és porózus ún. pirofor szén keletkezik, ennek jól ismert tulajdonsága a nagy intenzitású önoxidáció. Ez olyan gyors hőmérséklet-emelkedést okoz, hogy néhány óra alatt 100—130 °C hőmérséklet és újabb típusú pirofor-szén keletkezik a kazalban. 200 °C körül megindul a növény fő alkotórészeinek a bomlása. Ekkor a kémiai folyamat felgyorsul, és a termény egy-két órán belül eléri a 250—300 °C gyulladási hőmérsékletet, majd bekövetkezik a termény nyílt, lángoló égése.

A tűz fészke általában a kazal alsó harmadában, a talajtól egy-két méter magasságban található. Legvalószínűbb a tűz keletkezése és kitörése ott, ahol a kazalozógép és a dolgozók

jobbán tömörítették a talajt, vagy egyéb okok gátolják a szellőzést és a hőleadást.

A következőkben vázolom az öngyulladás „tüneteit”, előbb bocsátva, hogy ezek bármelyikének elmaradása nem zárja ki feltétlenül az öngyulladást.

A kazal az esti, de különösen a kora reggeli órákban göbocsát ki.

A kazal közelében, különösen hűvösebb időben, a szélmentes oldalon a környezeti hőmérséklethez viszonyítva magasabb hőmérséklet érezhető.

A kazal közelében természetes, de a szokásosnál erősebb illat érezhető, később ez az illat már aromás, majd a rothadó szilóhoz hasonlítható.

A kazal tetőzete behorpad.

Ez utóbbi jelenség már erős szesenedésről, illetve égésről árulkodik. A tűzoltás során a következő jelek figyelmeztetnek az öngyulladásra:

Már a tűz kitörése is eltér a külső felületen bekövetkező gyulladástól. A tűz kitörését aránylag koncentrált füstölés előzi meg, majd tompa puffanáshoz hasonló hangjelenség kíséretében terjed át a tűz a kazal felületére.

Ha idejében avatkozhatunk be, akkor sikerülhet gyorsan megszüntetni a kazal felületére kiterjedő lángolást, és egy vagy több helyen — szellőztetéses kazalnál pl. a kürtök közelében — erős beégést, illetve tökéletes égésre jellemző lángolást láthatunk. Ha a tűzfészek behatárolása után sikerült átvágni a kazal, a belsejében megtalálhatjuk a tűzfészkeknél koncentrikus körök formájában elhelyezkedő különböző színű rétegeket. E gyulladáskor egyértelműen bizonyítható.

Az öngyulladás bizonyításához azonban nagyon mélyrehatóan kell vizsgálniuk a kazalozás előtti és a tüzesetet megelőző tevékenységet, továbbá a termény betakarításának körülményeit.

Fokozottan fennáll az öngyulladás veszélye, ha a termény úgynevezett zöldbimbós vagy virágzó állapotban takarított be. Öngyulladásra hajlamos az a takarmány, melyet erősen trágyázott vagy a vegetációs időszak kezdetén nagy adagú műtrágyával fejtrágyázott területről hordanak be, különösen ha az a mélyvizenyős. Hagyományos kazalozás esetén a termény víztartalma nem haladhatja meg a 20%-ot, szellőztetéses kazalozáskor pedig az 50%-ot. A víztartalom-vizsgálat tárgyi feltételei a gazdaságok többségében nincsenek meg. Általában tapintásra szorítkoznak. Ez eléggé bizonytalan, mert a kora reggeli órákban párahatár miatt akkor is nyirkos tapintású a termény, ha rostjaiban egyébként már száraz. Magas víztartalmúnak kell tekinteni a terményt, ha a növény szára kézben összefogva megcsavarva törés nélkül csavarodik, vagyis „húzós”. A száradás mértékét a növény színéről is megállapíthatjuk. Ha a termény zöld színű, a leveleket durva mechanikai hatásra nem török, kétségtelenül magas a víztartalma.

Fontos vizsgálni a betakarítást megelőző napok csapadékvizonyait is. Erre megbízható adatokat kaphatunk a terület meteorológiai állomásokról.

Szellőztetéses kazalok esetében a megengedett magas víztartalom miatt csak rétegenként szabad készíteni a kazalt. Egy-egy réteg magassága a termény állapotától függően 2—3,5 méter magas lehet. A réteg felrakását követően meg kell indítani a szellőztetést, és a hőmérséklet ellenőrzése mellett addig kell folytatni, amíg a víz-tartalom 20% körüli értékre nem csökken. Ez a levegő páratartalmától, a szellőzőventillátor teljesítményétől függően 4—6 nap alatt bekövetkezik. Csak akkor szabad felrakni a második réteget. Ha a nedves termény behordásakor egyes rétegek készítése között nem tartottak szárítási időt, akkor nagy valószínűséggel bekövetkezik az öngyulladás.

Gyakori hiba, ezt azonban utólag már nehéz megállapítani, hogy gondatlanul készítették a szellőzőkürtöket, a dugók kört nem tömörítették megfelelően a takarmányt, és emiatt a következő rétegek felrakásakor a szellőzőkürtök eldugulnak. Szintén kazalkészítési hiba, amikor a ventillátor felőli részen legalább másfél-két méter hosszúságban nem zárják le a szellőző-fűcsatornát, és így a szellőzőlevegő már a kazal ventillátor felőli oldalra eltávozik. Tehát nem járja át a kazal egész tömegét.

A technológiai előírások ellenére, esős időben nem véd:

Nagyüzemi szénakészítés és -tárolás

A Szekszárdi Állami Gazdaság — a MÉM megbízásából — kísérletképpen pajtát épített, és ebben helyezték el a szellőztetéssel szárított lucernakazlakat. A helyiség padozatára rácsot készítettek. Ide nyomja be a levegőt a ventilátor. Függetlenes kürtök nincsenek. A lucernát levágják, közben darabolják. Rendszerezik, beszállítják. Egy adagolóasztal szétteríti, majd szállítócsövön juttatja a helyiségbe. A cső teleszkópos rendszerű, a végét pipa alakra képezték, s jobbra és balra egyenletesen teríti a szénát.

A technológia előnyei a következők:

— A lucerna 50—55%-os nedvességtartalommal hordható be, így jelentős fehérjét és karotint mentenek meg.

— A műveleteket gépek végzik, csupán öt ember kell a betakarításhoz.

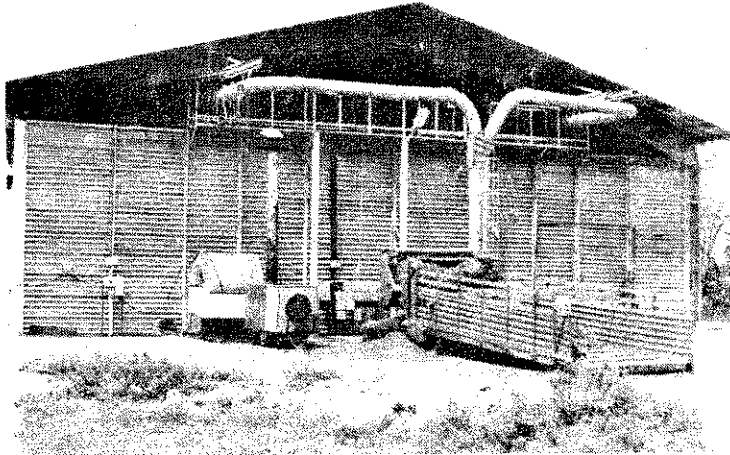
— Nem tapossák a kazlat, nem ázik be, tehát nem keletkezik öngyulladásos góc.

— A szellőztetéskor az alsó rétegen mindig áthalad a levegő, így biztosabb a kiszáradás.

— Az eldobott cigarettától és gyermekjátékából keletkező tűz könnyebben megelőzhető.

A kísérlet tapasztalatai meglehetősen kedvezőek, ezért várható a technológia elterjedése. Egyébként a Szekszárdi Állami Gazdaság vállalja a megépítését.

Csőglei István
tű. alez.

Öt év legjobbjai

Ünnepélyes eredményhirdetésre került sor május 23-án a Heves megyei tűzoltó-parancsnokságon.

Öt évvel ezelőtt a megyei tanács versenyt hirdetett a megyei önkéntestűzoltó-egyesületek számára, s most a legjobban dolgozók munkáját értékelték.

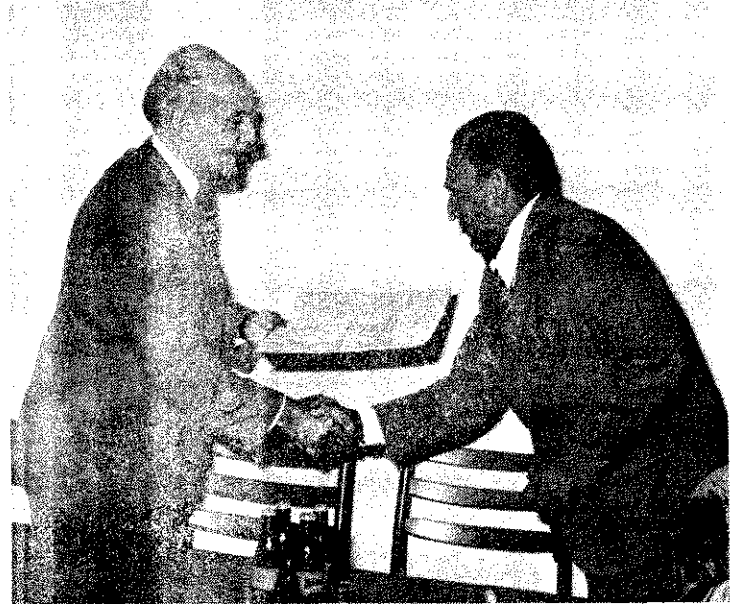
A verseny elbírálásában az önkéntesek feladatkörével kapcsolatos szinte minden tevékenységet figyelembe vettek. Így például a versenyszerepléseket, az ügyeleti szolgálat ellátását, a területfelelősi munkát, a vizes gyakorlatok eredményeit, a szertárak, őrszobák meg a felszerelések rendben tartását, a továbbképzések színvonalát, sőt még az egységkönyv és a pénztárkönyv vezetését is.

Mindezek alapján a következőként alakult az élmezőny: A győzteseknek járó 400 ezer forintos jutalmat a besenyőtelkiek érdemelték ki. A második helyezett fűzesabonyiak 300 ezer, a harmadik helyen végzett abasáriak 200 ezer, a negyedik tarnórsiek 100 ezer, az ötödik szilvássváradiak meg a hatodik gyöngyöstarjaniak pedig 50—50 ezer forintos jutalomban részesültek. A jutalmat az egyesületek elhelyezésük és felszerelésük korszerűsítésére fordíthatják.

Az eredményhirdetés után 27 önkéntes tűzoltónak nyújtották át a 30, 40, illetve 50 éves szolgálatért járó kitüntetését.

A díjakat és jutalmakat dr. Pápay Gyula, a megyei tanács vb-titkára adta át, s egyben köszönetet mondott az elismerésben részesülteknek.

Tátrai

ponyvatakarásokkal a kazlakat. Ez a mulasztás a munkálatokban részt vevő dolgozók meghallgatásával tisztázható.

A kazalnapló fontos bizonyíték a vizsgálat során, persze, ha pontosan van vezetve. Ebből megismerhetjük a kazalozás körülményeit, a behordási ütemét, az egy-egy rétegbe betárolt takarmány mennyiségét. Lényeges a hőmérséklet ellenőrzésére vonatkozó bejegyzések vizsgálata. Fel kell figyelni pl. olyan jelenségekre, hogy a délután mért hőmérséklethez viszonyítva — az alacsony éjszakai hőmérséklet ellenére — a reggeli órákban magas hőmérsékletet mértek. Nem kevésbé lényeges bizonyíték, ha annak ellenére kezdtek meg a második réteg felrakását, hogy a kazal hőmérséklet az első rétegben a külső hőmérséklethez viszonyítva magasabb, és több napon keresztül nem csökkent.

Meg kell vizsgálni a kazalhőmérőt. Működőképességéről hiedeg és meleg vízbe helyezéssel győződhetünk meg. A hőmérőzés szakszerűségének tisztázása is lényeges. A hőmérőzést végző dolgozók határozzák meg pontosan, hogy milyen módon és helyeken végezték a hőmérőzést. Volt már példa rá, hogy ilyenkor derült ki: nem végeztek pontos és a kazal egészére kiterjedő mérést, illetve olyan mélységben és olyan helyen mértek, ahol nem is észlelhették a hőmérséklet-emelkedést.

Az is a kazal nemkívánatos melegezését bizonyítja, ha bon-

táskor kézzel tapinthatóan is feltűnően meleg terményt találunk olyan rétegben, amelyet még nem ért a tűz hatása. Tudnunk kell, hogy a melegezés, majd az öngyulladás folyamata kedvező feltételek esetén 1—2 kg-nyi terményben is megindulhat.

A vizsgálat alkalmával feltétlenül tisztáznunk kell a szellőztetőventillátor járatásának körülményeit. Ahhoz azonban, hogy ez a keletkezési ok bizonyításra alkalmas legyen, szükséges ismerünk a szellőztetés időszakában uralkodó meteorológiai viszonyokat, beleértve a levegő relatív páratartalmát és a csapadékviszonyokat is. 75—80%-os páratartalomban vagy csapadékos időben végzett szellőztetés esetén az egyébként száraz termény is átnedvesedhet, és megindulhat a melegezés.

A Vámosi-féle kazalokhoz készített ventilátorok nagy része már erősen elhasználódott. Ezért ellenőrizni kell, hogy végeztek-e átalakítást a ventilátoron, mert előfordulhat, hogy motorcsere vagy csapágysérülés miatt nem volt kellő fordulatszáma a motornak, és ez okozta a szellőztetés alacsony intenzitását.

Puskás Sándor
tű. alez.

A GTE Központi Tűzbiztonsági Műszaki Bizottságának gyógyszeripari munkacsoportja a Gyógyszeripari Műszaki Tanács közreműködésével május 29-én előadásorozatot rendezett a címben említett témáról. Mintegy 120-an vettek részt az eseményen, és igen sokan az előadásokat követő vitában.

Az előadásorozat tematikáját a gyógyszeripar dinamikus fejlődésével együtt járó probléma indokolta, nevezetesen az, hogy az egyre nagyobb volumenű termelőtevékenység során az előállított termékek mellett jelentős mennyiségű melléktermék és hulladékanyag keletkezik. Ezek tömege, tűz- és robbanásveszélyessége, valamint mérgező hatása egyaránt nagy gond a gyógyszergyáraknak, mivel nincs megoldva az elégetésük. Az elégetendő folyadékfázisú anyagok (elsősorban a kémiailag nyílt és zárt szénláncú, továbbá a klórozott szénhidrogének és vizes elegyeik) mennyisége meghaladja az 5000 t/éves szintet, a szilárd fázisú hulladékanyagok pedig ennek a kétszeresét.

A VI. ötéves terv a gyógyszeripar kiemelt fejlesztését irányozta elő. Ennek üteme több mint kétszerese az 1985. évi előirányzott ipari növekedésnek. Tehát a termelés várhatóan 50%-os növekedése tovább fokozza az említett gondokat.

A GTE Cselekvési Programjában és munkatervében a kiemelt témák között szerepel a gyógyszergyártás fejlesztésének hatékony segítése. E fejlesztéssel szorosan összefügg, és ezt pozitívan befolyásolná, ha a gyógyszeripari hulladékok elégetésével összefüggő gondok, problémák megoldásának műszaki, gazdasági és egyéb elméleti követelményei egyértelművé válnának, s a végrehajtás gyakorlati feltételei megteremtődnek — mondotta bevezetőjében *Dunai Kovács Béla* t. alez., a KTMB titkára, majd hasznos tanácskozást kívánva, felkérte *Horváth Gyulát*, a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés igazgatóhelyettesét, a Gyógyszeripari Tűzvédelemi Műszaki Tanács elnökét az előadásorozatot elnöki teendőjének ellátására.

Horváth Gyula a bevezetőben hangsúlyozta, a gyártási szféra állandó és dinamikus fejlődésével, az emelkedő gyártási volumennel növekszik a hulladékanyagok mennyisége is, ugyanakkor a gyárak telepeinek, üzemeinek, raktárainak fejlesztése ezzel nem tartható lépést. Ennek következtében vállalatink telephelyei zsúfoltak, minimális alapterület áll rendelkezésre a nagy mennyiségű, jórészt fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagok beszállítására és tárolására. A félkész és késztermék tárolása raktárhány miatt nagy gondokat okoz, s ezt még tetézi az egyre gyülemelő hulladékanyagok központi megsemmisítésének tíz éve húzódó és a mai napig meg nem oldott problémája.

Szász Károly, az Ipari Minisztérium főosztályvezetője, előadásában azokkal a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, valamint mérgező hatású gyógyszeripari hulladékokkal foglalkozott, amelyek fizikai vagy kémiai módszerekkel tovább nem dolgozhatók fel, nem hasznosíthatók, ártalmatlanná tételük vagy megsemmisítésük viszont a súlyos veszélyek megelőzése céljából feltétlenül szükséges volna. Egy felmérés szerint — mondotta — minden tonna gyógyszer gyártása során 160—180 kg ilyen hulladék keletkezik, részben folyadékfázisban, részben paszta illetve szilárd formában. Ezen hulladékok tárolása, szállítása, de megsemmisítése is nagy szakértelmet igénylő feladat és éppen ezzel nem veszélytelen.

A folyékony anyagok általában a mosási célra használt metil-, etil-, izopropil alkoholok, alifás, aromás, halogénezett szénhidrogének vizes oldatai. A paszta formájú anyagok zömében üstmaradékok, szennyvíziszapok. A szilárd anyagok göngyölegek, növényi vagy más feldolgozási maradékok, selejtes vagy hulladékos gyógyszerek és magasabb olvadáspontú retortamaradványok. A megsemmisítés legcélszerűbb és korszerű módja az elégetés, ehhez a levegőtisztasági törvényben előírt szintet biztosító égetőberendezés szükséges. 900 °C feletti hőmérsékleten, de még inkább 1000 °C fölött a szerves vegyületek molekulákra, esetleg kisebb gyökökre bomlanak. Sajnos ilyen korszerű és megfelelő kapacitású modern égetőberendezése, a sok-sok kezdeményezés és tervezés munka ellenére sincsen még iparunknak.

Kezdetleges mód volt a gyárudvaron vagy annak közelében történő szabadtéri, ennél fejlettebb pedig az erre a célra létesített égetőgödörben való elégetés. Ez emberi környezet védelméről szóló 1976. évi II. törvény alapján hozott hatósági intézkedések azonban e tevékenységek azonnali beszüntetésére kötelezték a gyógyszeripar vállalatait, melyek nagy része Budapesten található. A gyógyszergyárak egyébként elsőként ismerték fel, hogy a gyárudvarokon felhalmozott hulladékok súlyos tűz-, robbanás- esetleg mérgezésveszélyt is jelentenek a környezetre, és hogy az égetőgödörben való hulladékmegsemmisítés sokkal nem tartható fenn. A környezetvédelem érdekében tör-

tént hatósági intézkedések célja világos, fontosságát nem vitatták az iparágban, de a hatósági előírások betartása érdekében szükséges anyagi eszközök hiánya miatt állandó és nemkívánatos összeütközések támadtak a hatósági szervek és az érintett vállalatok között.

A továbbiakban a Chinoi gyár Vácon összegyűlt és tárolt hulladékainak felszámolása érdekében tett intézkedéseket s azok eredménytelenségének okait ismertette. Ez végül is a környékbeli kutak elszennyezéséhez vezetett. A Chinoi váci telepén kialakult helyzet csak annyiban enyhült, hogy a vállalat 1977-ben 8 millió Ft-ért vásárolt, és üzembe helyezett egy svájci gyártmányú GELPHI MAK 3 típusú, 6,3 Gjoule hőtermelésű olyan égetőberendezést, amely lehetővé teszi a folyamatosan képződő híg fázisú hulladékok elégetését. A szilárd halmazállapotú hulladékok óriási tömege azonban változatlan potenciális tűzveszély forrása lehet.

Ezután a gyógyszergyárak közös hulladékégető berendezésének megépítésével kapcsolatban felmerült nehézségeket elemezte.

Dr. Csákvári György, a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés igazgatója, a „Hulladékmentes technológiákra való törekvés a gyógyszeriparban” című előadásában hangsúlyozta, hogy a gyógyszeriparban a vegyipar más területeihez hasonlóan szükségképpen jelentős mennyiségű melléktermék és hulladék keletkezik.

Ez a tény a nyersanyagvesztésen túl súlyos környezet-szennyező és tűzveszélyt okozó tényezőként jelentkezik. A növekvő termeléssel sokasodik a keletkező hulladékok sorsának gondja is. A vázolt problémák enyhítésére az ipari tevékenység keretén belül két út kínálkozik:

1. a meglévő technológiák módosítása, kiegészítése a káros kibocsátások mennyiségének csökkentése érdekében, valamint a kinyert anyagok másodlagos nyersanyagként történő hasznosítása az adott rendszerben vagy azon kívül;

2. elvileg olyan új technológiák alkalmazása, melyek kifejlesztésével a nyersanyag-hasznosítás határfoka növekszik, viszont a melléktermék keletkezése csökken.

Eredményes munka folyik — mondotta — a substitúciós (helyettesítési) reakciókon alapuló technológiák eredményes felülvizsgálatában, a gyártásfejlesztésben és a melléktermékek felhasználásában, valamint új hulladékmentes technológiák kutatásában.

Vágó György, az MGYE főosztályvezetője a „Környezetvédelem és tűzbiztonság a gyógyszeriparban” c. előadásában tájékoztatást adott arról, hogy gyógyszeriparunk ez évben 10 milliárd forint értékű anyagot használ fel termeléséhez.

Az anyaghányad csökkentése nemcsak gazdaságossági kérdés, hanem a tűz- és környezetvédelem szempontjából is jelentős. Ezen a területen már említésre méltó eredmények vannak, de a feladatok is számottevőek. Az új termékek kutatása során már figyelembe kell venni a környezetvédelem szempontjait is.

Dualszky Sándor, a Kőbányai Gyógyszerárugyár osztályvezetője „A gyógyszeripari környezet- és tűzvédelem általános problémái” c. előadásában kiemelte a gyógyszeripar környezet- és tűzvédelmi tevékenységét nehezítő műszaki tényezőket, és jogi szabályozási problémákat. Kitért a pénzügyi lehetőségek és a vállalati önállóság figyelembevételének szükségességére, a külföldi kapcsolatok igényére, továbbá az iparágon belüli koordinálás szükségességére.

Az előadásokhoz sorrendben dr. Hölter Katalin főorvos (Pest megyei KÖJÁL), Nagy Gusztáv osztályvezető (Vegy- és Robbanóanyagipari Felügyelet), Tary István (UVATERV), Szűk Gyula főosztályvezető (Chinoi), dr. Horváth Amanda (Országos Közegészségügyi Intézet), Horváth Imre (EGYT), Raub János főfelügyelő (SZOT) szóltak hozzá.

Horváth Gyula összefoglalójában ezekre is reflektálva azt fejtette, hogyan lehetne továbblépni e problémakörben. Mint rámutatott, csakis a fokozatos elve alapján, a mai körülmények figyelembevételéből kiindulva, és úgy, hogy mindenki csak addig a mértékig szóljon bele valamibe, amíg annak a lényegét meg tudja érteni. Mindenképpen törekszünk a hulladék-szegény technológiák kialakítására, ezzel is elősegítve a hulladékképződés csökkentését, közvetve tehát az elégetés problémájának rendezését. A végleges megoldás azonban a korszerű, minden környezetvédelmi igényt kielégítő égetőtelep létrehozása lehet — hangoztatta befejezésül.

Nuridsány János

a GTE KTMB Gyógyszeripari munkabizottságának titkára

Otthonteremtők

Pestimre, Póth Irén utca 125/a. Keskeny telek. Éppen csak elért rá az a szoba-konyhás kis ház, amit most bontanak, hogy újat építsenek helyébe.

A tetőt már leszedték. Tompán puffannak a ledobott réglák, s tűnnek el a falak is, miközben az utca lakói feszülten figyelik a bontást végzőket. Akik azúttal a VIII. kerületi tűzoltó-parancsnokság „C” szolgálati csoportjának beosztottai.

Petkes András tű. tiz., Csubra István tű. szkv., Frank László tű. tiz., Jónás István tű. szkv., Csordás István tű. őrm. és Lehoczky András tű. tiz. — csakúgy mint a másik két szolgálati csoport állománya — már jó ismerősei a környékbelieknek.

Grubich József tűzoltó őrmester lakott itt feleségével, tizenhat éves fiával és kilencéves kislányával. Még 1978-ban hozzákezdtek az építkezéshez, apa és fia ásta ki az új ház pincéjét. Tűzoltó elvtársai segítségként már tavaly bontást vállaltak, hogy legyen elég anyag az új építkezéshez.

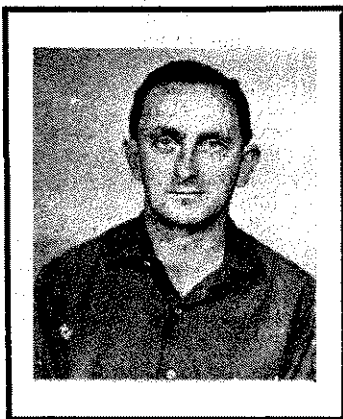
De Grubich József egy baleset tragikus következményeként, alig harminchat évesen nemrégiben meghalt. Társai még betegágyánál megfogadták, hogy nem hagyják magára a családját. Idén tavasszal munkához is láttak. Összesen több mint 1000 órát ajánlott fel a VIII. kerületi tűzoltó-parancsnokság párt- és KISZ-szervezete, szakmai vezetése és egész személyi állománya, valamint a VIII/1-es őrs kollektívája is, hogy elhunyt munkatársuk jelenleg albérletben élő családja mihamarább saját otthonba költözhessen.

A kerületi parancsnokkal az élen mindenki kiveszi a részét a közös munkából. Nemcsak hétköznapiokon, hanem szombatokon, sőt vasárnapokon is pihenés helyett gyakran a pestimrei portára „vonulnak.” Ki a bontásnál segít, ki az új ház alapját betonozza, mások meg az anyagbeszerzéssel foglalkoznak. S teszik ezt becsülettel olyanok is, akik nem ismerték Grubich elvtársat, mint például a még újoncnak számító Csubra István szkv., pedig ő Nagykátáról jár be szolgálatba.

Aki építkezett már, jól tudja, mi az, amit a VIII. kerületi tűzoltók vállaltak. Őszig bizony még sokszor indulnak reggelente Pestimrére a szolgálati csoportok.

Áldozatvállalásukkal nem csupán több száz órát teljesítenek, megfizethetetlen értéket: otthonot teremtenek egy család számára.

Sz. Lovász Ilona

A 232-90149-1896 MNB SZÁMLÁRA

A közelmúltban adtunk hírt arról a felhívásról, melyben a XVIII—XIX. kerületi tűzoltó-parancsnokság beosztottai a mozgásérültek éve alkalmából egy napi munkát ajánlanak fel ember-társaik megsegítésére.

A felhívás megszületése után most arról adunk hírt, hol és hogyan álltak munkába a segíteni akarók, hol tartanak vállalásuk teljesítésében.

Dr. Jókai Oszkár tű. őrgy. kerületi parancsnokkal láfogattunk el munkahelyükre.

— Nagy Miklós tű. tőrm. pártalapszervezetünk titkára kérészt meg az ötlettel — beszélt az akció indításáról a parancsnok —, hogy tenni kéne valamit. Azután még sok-sok szervezési nehézséget kellett leküzdeni, mire végre munkába állhattak az elvtársak. Több vállalat is jelentkezett, ahol dolgozhattunk volna, de minket az az elv vezérelt, hogy valóban hasznos termelőmunkát végezzünk. Így esett a választás a Magyar Selyemipari Vállalat Hungária Jacquard-szövőgyárára. Jelenleg is ott folyik az építés.

A parancsnok elmondta, hogy 8—10-en dolgoztak egy-egy szolgálat után, s hogy ottjártunkkor az ötödik napot töltik a gyárban. Addig elvégezték egy irodaépület külső felújítását, s látogatásunkkor tűzoltószertárat és oktatóhelyiséget építettek a vállalati tűzoltók részére. Az említett munkát két éve egyetlen kivitelező sem vállalta. A gyár tehát nem véletlenül fizeti ki szívesen a napi 200 Ft-os bért a tűzoltók munkájáért.

Végül megtudtuk azt is, hogy miután munkájukkal végeztek, a Vas és Fémipari Szövetkezetnél töltöttek egy-két napot, ahol egy új telep kialakításánál segédkeztek a kispestiek, amíg vállalásukat teljesítették.

Tátrai

Az irodaépületet már felújították

A betonkeverőt is a tűzoltók vitték

Dániában láttam

Ez év márciusában és áprilisában az Országos Ösztöndíjtanács ösztöndíjasaként dániai tanulmányúton vettem részt. Az aarhusi egyetem kémiai intézetében dolgoztam. Az ott szerzett tűzvédelmi tapasztalataimról szeretnék röviden beszámolni, illetve néhány javaslattal élni ezekkel kapcsolatban.

1. A gázpalacktárolás jelzésére olyan háromszög alakú sárga-fekete színű táblát alkalmaznak, amelyen egy gázpalack stilizált ábrája és Trykflasker (gázpalack) felirat szerepel. Ezt nemcsak az egyetemi intézetekben, hanem pl. vasútállomásokon és éttermekben is láttam. Hogy miért tartom célszerűnek? Ez a tábla egyértelműen utal arra, hogy az adott helyiségben gázpalack található. Megfelelő oktatás alapján mindenki számára világos az ilyen helyen kö-

vetendő magatartás, emellett a szóba forgó jelölés egyértelműbb, mint a nálunk gyakorlattá vált „Nyílt láng, dohányzás tilos” tábla, mivel az nem feltétlenül utal arra, hogy gázpalack található a helyiségben.

2. A gázpalackszállítás konténeres és darus kocsival végzik. Ez nemcsak a fizikai munkát küszöbölheti ki, hanem szerintem a jelenlegi lehető legbiztonságosabb szállítási mód. Hazánkban is kívánatos volna a bevezetése.

3. A kémiai laboratóriumokban éjjel nappal nagy teljesítményű elszívók működnek. Így még jelentős tömegű szerves oldószerekből sem kerülhet a robbanást előidéző mennyiség a légtérbe.

Dr. Ihzelt György
egyetemi adjunktus

Új tűzoltó-laktanya Lentiben

Több évtizedes elhelyezési gondot oldott meg a tűzoltó-parancsnokságunk életében az 1981. május 5-én birtokba vett új tűzoltó-laktanya.

Ünnepélyes átadásra nem került sor, mégis nagy eseménynek számít az öt szerállásos, két-szintes minden igényt kielégítő modern épület elkészülte. A lenti városi-járású parancsnokságon eddig mindössze 2 db gépjárműfcskendő elhelyezésére volt lehetőség, és egyetlen hálólakás volt a rendelkezésre. Ráadásul a készenléti szerek téli indítása sok gondot okozott az 1950-es években épült szertárakban.

Az új laktanya építésének gondjait már az 1970-es éveket megelőzően, de azt követően is többféle variációban kívánta megoldani részünkre a megyei tűzoltó-parancsnokság. Mivel a Petőfi utcai terület nagysága és az épület állaga nem tette lehetővé az emelet-ráépítést, új helyen kellett felépíteni az új laktanyát.

Erre a célra a helykijelölési eljárás során a Béke utca még beépítetlen részét találtuk legalkalmasabbnak. A laktanya tervezésével a Mezőgazdasági Tervező és Beruházási Vállalat Zala megyei kirendeltségét bíztuk meg. A megbízás alapján a tervezőintézet 1978. évben elkészítette a kiviteli terveket.

A tervezést követően a Zala megyei Tanács Építőipari Vállalat 1979. július 18-án vonult fel a laktanya kivitelezésére és 1980. december 18-án lezajlott a műszaki átadás-átvételi eljárás.

Az épület használatba vételét megelőző hatósági bejárásra 1981. április 23-án került sor. A berendezési tárgyakkal együttesen mintegy 18 millió Ft-ot használtunk fel a beruházásra. Laktanyánk szárítótoronnyal, karbantartó műhellyel, kézi raktárral, tömlőmosóval és tömlőraktárral létesült. A politikai és szakmai kiképzés, továbbképzés céljára külön oktatóhelyiség, tanterem szolgál. Az udvarán mászóház és torony, valamint a 100 m-es akadálypálya és külön röplabdapálya is tartozik hozzá.

A laktanya átadását követően 1 db IFA W-50 L típusú létraszert kaptunk.

A tűzvédelem társadalmi segítőknek tartott értekezleteket most már saját épületünkben tudjuk megtartani, az oktatás során az audiovizuális eszközöket is felhasználhatjuk.

Április hónapban megkezdtük a laktanya újrabeüzemeltetését. A takarítást, parkosítást és helyiségek bebútorozását társadalmi munkában példamutatóan végezte el a személyi állomány.

Egyed Csaba
tű. fhdy.

Tűzvédelmi ismeretekből vizsgáztak

Ez év első felében tűzvédelmi vizsgát tettek az állami gazdaságok és mezőgazdasági kombinátok tűzvédelmi vezetői és a tűzvédelmi bizottságok tagjai.

A vizsgáztatást az Állami Gazdaságok Országos Központja — az illetékes megyei tűzvédelmi hatósággal közösen — ötévenként megisméli. Ezúttal 1300 vezető tett eredményes vizsgát. Átalában 3 főből álló olyan vizsgabizottság előtt adtak számot tudásukról, amelyek minden esetben tagja volt a megyei tűzoltóparancsnok vagy a helyettese.

12 kérdést tartalmazó feladatlap kitöltéséből és egy vizsgakérdésre adott szóbeli feleletből állt a vizsga. A kérdéseket az Országos Tűzvédelmi Szabályzat, valamint a MÉM Tűzvédelmi Szervezeti és Műkö-

dési Szabályzata alapján állítottuk össze. Kiemelten kezeltük azokat az ismereteket, amelyek a legújabb rendelkezése szerint változást jelentenek a korábbi szabályozásokhoz képest. Hasznosnak minősíthető, hogy a kérdések közvetlen gyakorlati témákat is felöleltek, illetve szabályok helyi alkalmazására is kitértek.

A tűzvédelmi hatóságok képviselői elégedettek voltak a vizsgáztatások színvonalával, szervezetségével és a gazdaságok vezetőinek felkészültségével, mégpedig azért is, mert a vizsga nemcsak beszámoltatás volt, hanem számos kérdésbe lehetőséget adott a konzultációra, kapcsolataink elmélyítésére.

Dr. Németh József
tűzvédelmi főfelügyelő

Centenárium Tárnokon

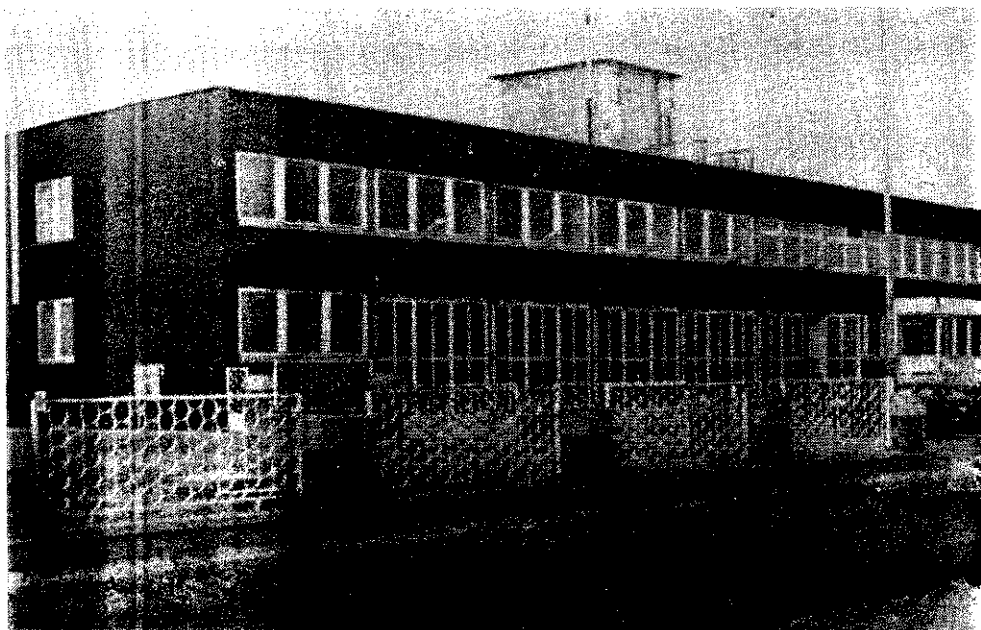
Az MSZMP tárnoki alapszervezete, Tárnok Nagyközség Tanácsa, a Hazafias Népront és a KISZ helyi szervezete, valamint az önkéntestűzoltó-egyesület igen nagy lelkesedéssel készült az egyesület 100 éves jubileumának méltó megünneplésére.

Az ünnepségsorozat első eseményét az 1981. évi budai járási, valamint Erd és Százhalombatta városok összevont úttörő- és ifjúgárda-tűzoltóversenye jelentette április 25-én.

A felnőttek ezt követő május 23-i versenyét a tárnoki egyesület kiállította gondosan őrzött 100 éves felszereléseit. A jubileum alkalmából a nagyközség tűzoltószertáránál márvány emléktáblát lepleztek le.

A 100 éves évfordulóra a Sasad Keftésze Mgtsz zászlót adományozott az egyesületnek.

Krausz László
tű. fhdy.

A kalocsai Fűszerpaprika- és Konzervipari Vállalat miskeli telepéről április 28-án 12.11-kor jelezték a kalocsai városi-járásai parancsnokságnak, hogy ég a 43×8 m-es szárítóépület tetőszerkezete.

A helyszín ismerete alapján Bencsik László tűzhdgy., parancsnok II-es riasztást rendelt el.

A riasztásra — Kalocsáról és Bajáról — 20 fővel 4 db tartályos gépjárműfecskendő vonult ki.

A kalocsai egység helyszínre érkezésekor — 12.20-kor — a raktárépület tetőszigetelése teljes terjedelemben, a raktárban levő félkész termék — szárított csöves paprika — pedig több helyen égett a raktár mindhárom rakodószintjén. A vállalati és a községi önkéntes tűzoltók fali, illetve föld alatti tűzsaprról szerelt 3—3 db E sugárral már beavatkoztak.

A vonulógység parancsnoka, a felderítést követően 6 db E sugár szerelésére adott utasítást. A bajai gépjárműfecskendők 12.50-kor érkeztek a kárhelyre. A tűzoltásvezető Baja 2. fecskendőjéről további 4 db E sugarat szereltetett, az 1. fecskendővel pedig Kalocsa 1. fecskendőjét váltatta fel, mivel az közben megbénásodott. A 16 db E sugárral a tüzet 13-kor körülhatárolták, 13.22-kor pedig lefektették.

A tűzoltásvezető nem emelte a riasztási fokozatot, de honvédségi erőket kért a helyszínre. Az MN 37-es Budapesti Forradalmi Ezredtől április 28-án 14.20-tól másnap 5.45-ig négyeszeri váltásban 425-en vettek részt a szükségesé vált kitérőben.

Tekintettel arra, hogy megközelítőleg 20 tonna félkész terméket tároltak a raktárban, a tűzoltásvezető falbontást rendelt el az emeleti szinten a kitérő meggyorsítására. A falbontást követően azonban a változó irányú erős, esetenként vi-

haros erejű szél hatására, ismét égési göcök keletkeztek a raktárban. Így csak védősugarak biztosításával végezhetők a kitérő munkálatok. Akadályozta a munkálatokat, hogy a 2. és 3. tárolószintet, ami a vasbeton gerendákra helyezett fémrácsokkal volt kialakítva, természetes feljárón csak a raktárépület két végén levő lépcsőn lehetett megközelíteni. Ráadásul markolót vagy tolólapot nem használhattak.

Az előzmények röviden így foglalhatók össze: vállalkozási szerződés értelmében a ráckevei Aranykalász Mgtsz dolgozói tetőszigetelési munkálatokat végeztek a vállalat területén. Ehhez szigetelőpapírt és csehszlovák gyártmányú, NNA—3 típusú, úgynevezett FLAMEX lángszóró berendezést használtak. A lángszóró berendezéssel a szigetelőpapírt bitumen, illetve kátrányanyagot megolvastották, és így ragasztották fel a szigetelendő felületre.

A tüzeset napján a szövetkezet dolgozói közül Dóka István, Korom András, Kovács László és Milák Csaba a 43 m hosszú, 3 m széles nyitott függőfolyosó szigetelését végezte.

A szövetkezet dolgozói — elmondásuk alapján — tűzvédelmi szakvizsgát nem tettek, de még ki sem oktatták őket a gép kezelésére. Munkáltatójuk frásos engedélyt nem adott ki az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzésére, a károsult vállalat illetékesei nem is kérték az engedélyt, s a tűzveszélyes tevékenységgel kapcsolatban egyéb intézkedést sem tettek. Tekintettel arra, hogy a Btk. 324. § (6) bekezdésébe ütköző gondatlan rongálás vétségének az alapos gyanúja merült fel, a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

Ennek során ugyan még számos kérdés vár tisztázásra, de nagy valószínűséggel nyílt láng használata okozta a tüzet. Az épület DNY-i homlokzatától 3,5 m-re az emeleti szinten a lábazon egy 6×10 cm-es, 8 m-re egy 20×10 cm-es rés volt. A függőfolyosó lábazonak a szigeteléskor a 6×10 cm-es nyíláson a lángszóró lángja meggyújthatta a raktárban tárolt félkész terméket. A 20 cm-es résnél olyan elváltozás vagy nyom nem volt fellelhető, amely a tűz keletkezési helyére utalt.

A tüzeset alkalmával megsemmisült — részben elégett, részben használhatatlanná vált — 184 746 kg félkész termék. A kár 9 775 000 Ft.

Turi István, a vállalat igazgatója az országos parancsnokhoz írt levelében mondott köszönetet a kalocsai és bajai tűzoltók beavatkozásáért.

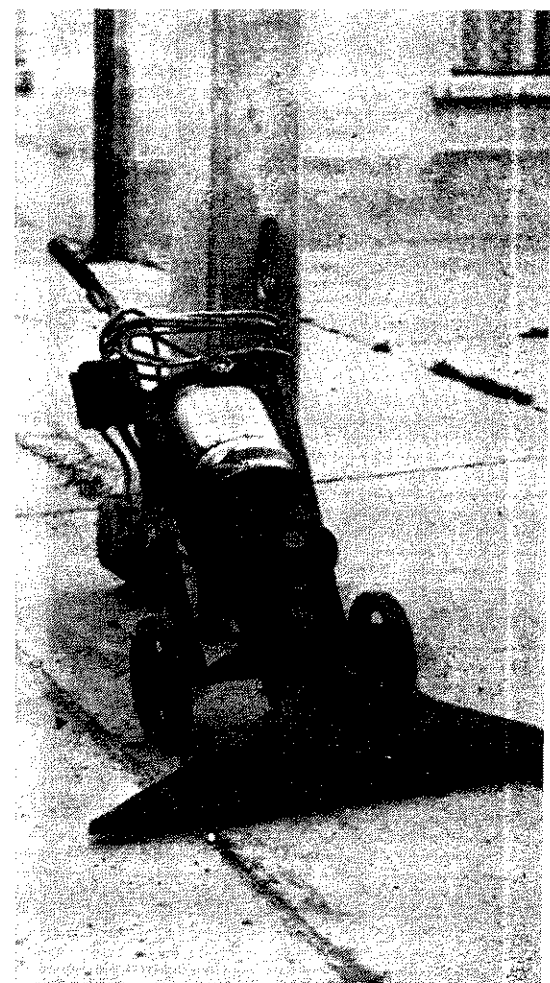
Írta: Kovács László
tű. szds.

Fotó: Nagy Tamás
tű. hdgy.

Folynak az utómunkálatok

Ezzel a FLAMEX típusú lángszóróval dolgoztak

Önkéntesek és határőrök segítségével

Ismét a C 705-ös

Április 22-én 23.12-kor bejelentés érkezett a berettyóújfalui parancsnokság híradóügyeletére: „Feltehetően tűz keletkezett a Biharkeresztes, Szacsvai u. 14. sz., a Hajdú-Bihar megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat tulajdonában levő 16-os takarmánykeverő középső harmadában, mert sűrű füst áramlik az első emeleti ablakokon.”

Fülöp Gyula tű. zls. megbízott szolgálatparancsnok — helyismerete alapján — II-es kiemelt riasztást rendelt el. Kivonult a berettyóújfalui 1-es és 2-es, valamint a püspökladányi 1-es meg a debreceni 2-es gépjárműfecskendő, s egyidejűleg riasztották a biharkeresztesi önkéntes tűzoltóságot is. Mezőpeterd községet elhagyva a szolgálatparancsnok észrevette a magasba törő lángokat, ezért vonulás közben III-as riasztást rendelt el.

Egyidejűleg kérte a debreceni generátorszer és elektromos szakemberek helyszínre rendelését is. Elsőként — 23.15-kor — CSD 710-es gépjárműfecskendővel a biharkeresztesi önkéntesek érkeztek a kárhelyre. Parancsnokuk a külső felderítést követően a helyszínen levő 60 határőr bevonásával 2 db E sugarat szerelgetett, s ezek védelme alatt a szabadba hordták a még nem égő félkész és készterméket, valamint göngyöleget (A határőrök 5—10 perccel a tűz észlelése után siettek a helyszínre.)

Az oltásban részt vevő önkéntes tűzoltókat Miskolci Lajos önk. tű. szds., a határőröket Szántó Gábor hór. őrm. irányította.

Az önkéntesek meg a határőrök jelentős mennyiségű és értékű alap- és csomagolóanyagot helyeztek biztonságba. Az elektromos berendezéseket ekkor még nem feszültségmentesítették, továbbá a mentési útvonal és a mentésre kijelölt terület nem volt megvilágítva a debreceni generátorszer helyszínre érkezéséig, s ez hátráltatta a beavatkozásukat. A berettyóújfalui egység kiérkezését követően — 23.30-kor — a szolgálatparancsnok átvette a tűzoltás vezetését. Föld alatti víztároló medencére állíttatta a gépjárműfecskendőket, és 3 alapvezetékéről 5 vízsugarat szerelgetett. 23.35-kor a TITÁSZ biharkeresztesi hibaelhárító szolgálata végrehajtotta az áramtalanítást. Ekkor már teljes terjedelemben égett a 40×12 m-es épület középső harmadában levő 16×12 m-es alapterületű ta-

karmánykeverő földszintje, I emelete, padlásiere, valamint tetőszerkezete.

Az I. emeleten és a padlástérben elhelyezett berendezések és meghajtómotorok — a fa alapanyagú vízszintes elválasztás átégése következtében — részben lezuhan-
tak. Az alumínium hullámlemezrel borított tetőszerkezet főtartói elégték, a tető beszakadt. A szolgálatparancsnok a berettyóújfalui egység szerparancsnokait rajparancsnoki feladatokkal, a biharkeresztesi önkéntesek és a határőrök parancsnokát pedig a tárgy- és anyagmentés irányításával bízta meg.

23.45-kor IFA W—50 DL—30 gépezetes tololétrával érkeztem a helyszínre. A szolgálatparancsnoktól kapott tájékoztatás után — 23.50-kor — az előző beosztások meghagyásával átvettem a tűzoltás vezetését, s Fülöp zls.-t jelöltem ki tűzoltás-vezető-helyettesnek.

A háttérparancsnoki teendőkkel az éjfélok kiérkező püspökladányi egység parancsnokát bíztam meg. A püspökladányi 1-es gépjárműfecskendőt tartalékba helyeztettem. Ezt követően visszajeleztettem, hogy a tűz II-es, ezért a debreceni 2-es fecskendő bevonulhat. A generátorszer április 23-án 0.28-kor érkezett a kárhelyre, 2 db fényszórójának megszerelését követően már biztosítva volt a kárterület megvilágítása.

A bevetett 10 db vízsugar együttes működése, valamint a határőrök önzetlen segítsége eredményeképpen 0.35-re lefekeztítettük a tüzet. Az oltás befejeztével részleges visszaszerelést rendeltem el. Az utómunkálatok biztosítására és a tűz esetleges újbóli fellobbanásának megakadályozására szintenként 2—2 db vízsugarat állítottam készenlétbe, ezek szakaszos működtetésével reggel 7-ig folytattuk az utómunkálatokat. Habár a tartószerkezetek elége miatt nagy volt a balesetveszély, senki sem sérült meg.

A szolgálatparancsnok határozottságának, alapos helyismeretének és szakszerű beavatkozásának, valamint a határőrök meg az önkéntesek áldozatkész közreműködésének köszönhető, hogy igen jelentős értékeket sikerült megmentenünk.

A keletkezési ok tisztázására elektromos szakértő kapott megbízatást. Jelentésének tartalma cikkem írásakor még nem volt ismeretes.

Fábián Gyula
tű. fhdy.

ANNAK ELLENÉRE, hogy hosszú éve óta tüzesetek tömegét okozták, még mindig akad olyan létesítmény, ahol be van rakva építve a fénycső-világítótestekbe C 705 MP 4,2 μ F-os kondenzátorok. Főleg a nyári melegben szinte menetrendszerűen mondják fel a szolgálatot, s okoznak újabb tüzeseteket.

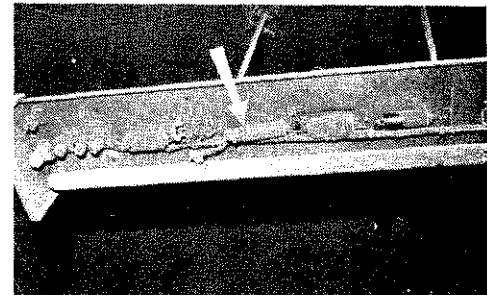
Legutóbb 1981. június 3-án is jelentő kárral járó tűz keletkezett emiatt. A Fővárosi Csatorna- és Közművállalat V. ker. Beloiannisz u. 12. sz., I. emeleti 2,5×2 m-es adatfeldolgozó helyiségében túlórázó gépkezelő szokatlan zajra lett figyelmes. Felébredve látta, hogy a feje fölött tűzcsúf fut végig a fénycsőarmatúrán. Másodpercek alatt a lecsurgó olvadék meggyújtotta a szőnyegpadlót és a forgószék éghető felületét.

KIMENEKÜLVÉ viszonylag gyorsan értesítette a tűzoltókat, de pontosabban nem tájékoztatta őket. Az erős füstködés miatt s az információ hiányában értékes percek teltek el, amíg a légzőkészülékben felderítést végző egység megtalálta a tűz helyét.

A sűrű füst nemcsak a lépcsőházat, hanem az egész Beloiannisz utcát úgy beborította, hogy szinte tájékozódni sem lehetett.

A FELDERÍTÉST KÖVETŐ néhány perccel belül porral oltó kézi tűzoltókészülékkel eloltották a tüzet, de a helyiségben levő két Robotron kisszámítógép közül az egyik teljesen kiégett, s a másik is erősen megrongálódott a hőhatás következtében. A kár eléri az 500 000 forintot

Budaházi László
tű. őrm.

A meghibásodott fénycsőarmatúra

A kiégett Robotron kisszámítógép

Felhatolás a tetőre gépezetes tololétrával

Nyíregyháza

Április 24-én 20 órakor kigyulladt a Di-vatruházati Vállalat Rákóczi út 1. sz. mo-dellháza Nyíregyházán.

Az 5 szintes, úgynevezett „Takarékház” földszintjén létesítették az üzlethelyiséget. Az épület hagyományos építési móddal készült. Fodrászület, valamint kapubejáró határolja, fölötté 2 szinten lakások van-nak.

A vizsgálatba bevont elektromos szak-értő megállapítását is figyelembe véve, a tűz az üzlethelyiség elektromos kapcsoló-szekrényében levő automata reklám- és kirakatvilágítás mágneskapcsolójánál ke-letkezett. Az üzlethelyiség elektromos há-lózatát úgy alakították ki, hogy a főkap-csoló előtti leágazásról üzemelt a helyi-ség reklám- és kirakatvilágítása, egy 50 literes hűtőszekrény és egy 2 csöves fény-csőarmatúra. Az üzlet többi elektromos fogyasztója áramtalanítva volt a főkap-csolóval. A fém kapcsolószekrény ajtaját nem lehetett rendesen bezárni, a dolgozók az áramtalanítás után csak behajtották az ajtót, és minden esetben rés maradt.

A helyiség volt a dolgozók öltözője és irodája, ezért berendezési tárgyakat, öl-tözőszekrényeket, továbbá csomagoláshoz használt nagy mennyiségű papírneműt tar-tottak benne.

A szakértő véleménye alapján az auto-mata kapcsolóóránál helyi túlmelegedés jött létre. Ennek következtében szigete-

lése felizzott, majd égett. A nyitott ajtón keresztül lehulló olvadó műanyag szige-telés meggyújtotta az alatta levő papírt, ahonnan a tűz áterjedt a faburkolatra és a benne tárolt konfekcionált ruhaneműre. 1 465 000 Ft kár keletkezett a helyiségben a tüzeset következtében.

Mivel az üzlet zárva volt, és a keletke-zési helyet az utca felől nem láthatták, így csak jelentős kifejlődése után észlel-ték a tüzet.

A nyíregyházi parancsnokságra 20.50-kor érkezett jelzés alapján a szolgálatpa-rancsnok I-es riasztást rendelt el. A kár-helyre való érkezést követően újabb erő-ket kért a helyszínre. (A kárhely 1 km-re van a parancsnokságtól.) Összesen 20 fő-vel kivonult 3 db TŰ-1-es, 1 db TŰ-3-as tartályos gépjárműfecskendő és az áramfejlesztő aggregátor.

A felderítést az erős füst miatt — víz-sugárvédelemmel — oxigénes légzőkészül-ékben hajtották végre, s a szolgálatpa-rancsnok 3 db E sugarat szereltetett a tűz körülhatárolására.

21.20-kor érkezett a kárhelyre a városi és járási parancsnok, meg a tűzoltási és szolgálati főelőadó. Az utóbbi átvette a tűzoltás vezetését, és további 2 db E su-garat szereltetett. 21.55-kor véglegesen el-oltották a tüzet.

Dombrádi László
tű alhdgy.

A modellház kiégett homlokzata

Az elektromos kapcsolószekrény a meghibásodott mágneskapcsolóval

Közjáték a színházban

A május 13-i előadás kis nézői aligha sejtették, hogy milyen veszélyes közjáték miatt halványultak el a színpad fényei a fináléban, és a függöny legördülte után a közreműködők milyen komoly okból kísérték ki őket a kijáratig.

Az oly sok izgalmat okozó esemény mindössze öt percig tartott, de alighanem örökre emlékezetes marad minden szereplője számára. Talán az a három kislány is okult belőle, aki ezúttal bizonyára a szokottnál csendesebben sietett haza.

Kábelégés a szellőzőaknában

Valamivel délután háromnegyed 5 után az egyik néző figyelmeztette Kovács Jánosné jegyszédőt, hogy gyanús füstszag terjeng a földszinti mosdóban.

Kovácsné nyomban értesítette az ügyeleti szolgálatot teljesítő Sallai László őrmestert, aki a XXII. kerületi parancsnokság beosztottja.

Sallai őrm. azonnal az említett helyre sietett, és látta, hogy a mosdók szellőző-aknájában főlhalmozódott hulladék ég, s a tűz áterjedt az aknában húzódo villamos kábelre.

16.49-kor közvetlen tűzjelzőn pontos jelentést adott a V—VI—VII. ker. parancsnokság híradósának. A híradós a jelzéssel egy időben riasztotta az V/1-es gépjárműfecskendőt.

A fővárosi parancsnokság hírközpontja további három egységet riasztott, és ki-onvult a tűzoltási csoport is.

Eközben áramtalanítani kellett a háló-

zatot, s egyidejűleg bekapcsolni a tartalék áramforrást. (A kábel a főkapcsolótól a színházi portáig vezetett!)

Sallai őrm. az előcsarnokban levő 2 db 6 kg-os porralöltővel gyorsan lefeketítette a tüzet, így az V—VI—VII. kerületi egységek helyszínre érkezésekor (16.53) már csak 2 db puttonyfecskendő kellett a végleges oltáshoz. Ezért a másik két egységet rádióon visszarendelhetették.

Dohányzás vagy gyújtogatás?

A szóban forgó szellőzőakna 1,5×1,5 m-es, alapszintje a földszinti mosdó födéme, és három szinten a színház meg a szomszédos épület tetejéig húzódik.

A tűz igen veszélyes helyzetet teremthetett volna, ha nem veszik észre idejében. Ugyanis egy oldalról ide nyílnak a mosdók szellőzőablakai, és így nem volt akadály, hogy füst áramoljon a színházba. A kábelégésnek a portán levő villa-mos berendezésekre való áterjedése is rendkívül súlyos következményekkel járhatott volna.

A tűvizsgálat során először dohányzás-ra, majd gyújtogatásra gyanakodtak. Valaki ugyanis gyertya lángjának kormával durva felírással „látta el” a földszinti mosdó mennyezetét. De mivel ez azért még nem volt egyértelmű bizonyíték, más irányban is folyt a keletkezési ok felderítése. Nem sokkal azután, hogy megál-lapították, melyik iskolából jöttek gyerekek az előadásra, a következők derültek ki:

K. Gabriella VI. osztályos tanuló a szü-netben gyufával játszott az I. emeleti mosdóban. A gyufaszálakat a szellőző-aknába dobálta. Egy másik iskola M. Tünde nevű növendékének társaságában volt a színházban és T. Ildikónak is el-mesélte a „gyufázást”.

A kár ugyan 1000 Ft volt

A színházi dolgozók és az ügyeletes tűz-oltó helytállása eredményeként sikerült elhárítani a pánikot, és mindössze 1000 forint kár keletkezett, miután egy 3 m-es kábelréz égett el, no meg hulladék.

Sági Lajos tű. alez., V—VI—VII. kerü-leti parancsnok dicséretben részesítette a színház tűzvédelmi előadóját. Véleménye szerint az itteni jól szervezett tűzriadó-gyakorlatoknak is tulajdonítható, hogy minden érdekelt gyorsan és pontosan in-tézkedett.

Ezúttal is bebizonyosodott, hogy a biz-tonsági áramforrás és a nézőtéri irányfény nélkülözhetetlen feltételei az előadások megtartásának, jóllehet nem minden szín-házban vélekednek így erről.

Az ügyben érintett gyerekeket és iskola-társaikat szüleik meg tanáraik remélhető-leg leszoktatják a további „gyufázásról”.

Igaz, a szó szoros értelmében félreeseő helyen történt mindez, ám tanulságként joggal szűrhetjük le, hogy olykor itt sem árt egy kissé alaposabban körülnézni, méghozzá nemcsak a színházakban.

G. R.

Néplap

A MEGYEI PARTIZANSZÁLLÁS ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

— Figyelem, HG 7 LX! Itt Jászberényi tüzoltóság...

— Figyelem, segélyhívás, itt HG 7 LX!

Néhány évvel ezelőtt nem értették volna az üzenetet még azok sem, akik jártasak rádiós körökben. Ma viszont már sokan tudják, hogy a rádióamatőr készenléti szolgálat és a kijelölt tüzoltóság hívja így egymást. Egy-ükük tüzesetet vagy egyéb, gyors beavatkozást igénylő veszélyhelyzetet jelez, a „Vonal” másik végén az ügyeletes tüzoltó veszi a jelzést, és intézkedik.

Mi is az a rádióamatőr készenléti szolgálat? A kérdésre a téma legjobb ismerőitől, Hídegföldi József századostól, a jászberényi városi-járásai tüzoltóparancsnoktól és Szalóki Lászlótól, az MHSZ DMH rádióklub titkárától kértünk választ.

Az amatőrök számának, társadalmi szerepének növekedése, műszaki felkészültsége, mozgó- és állandó helyű hírközlési lehetősége alkalmassá teszi a rádióamatőrök gyors beavatkozást igénylő veszélyhelyzetek jelzésére, a segélyhívások továbbítására. Erre a felismerésre alapozva állapodott meg a Magyar Honvédelmi Szövetség Magyar Rádióamatőr Szövetsége a BM Tüzoltóság Országos Parancsnokságával abban, hogy az amatőrállomások bevonásával megszervezzék a készenléti szolgálatot.

— A szolgálat tagjai önként jelentkező rádióamatőrök — segít az eligazodásban a laikus érdeklődőnek a klub titkára. Megbízásukat az MRASZ-tól kapják, és átjátszóállomás teremt meg a közvetlen kapcsolatukat. Egy-egy átjátszóállomás száz-százötven kilométeres körzetből teszi lehetővé a hívások fogadását.

TANGAZDASÁG

AZ ÉLETTUDÓSTUDIORIUMI ÉS TÁRSADALMI TÁRSASÁGOK ÉS PARTIZANSZÁLLÁSOK LAPJA, A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Több, jelentősebb kárt okozó tüzeset igazolta az elmúlt hónapokban, hogy a vállalatok, gazdaságok vezetői a tüzoltó-felszerelések beszerzésével e jelentős munkát befejezettnek tekintették. Nem fordítottak gondot a tüzoltókészülékek karbantartására, üzemképességük fenntartására. Gyakran még az elemi takarítást, tisztántartást sem végezték el. A por, a szenny, az időjárási ártalmak pedig e drága készülékeket, eszközöket működésképtelenné tehetik, s így a legkritikusabb pillanatokban használhatatlanná válnak. Erre — sajnos — több esetben sor került. Egyik mezőgazdasági üzemben egy T-150 K típusú erőgépen tűz keletkezett. A megállapítás szerint az indítómotor karburátorához csatlakozó benzinvezeték megrepedt. Az erőgép újraindításakor keletkező benzingőz belobbant. A tüzeset következtében mintegy 127 ezer forint kár keletkezett. A tüzet az erőgép vezetője megkísérelte eloltani a rendelkezésre álló 1 db 6 kg-os, porral oltó tüzoltókészülékkel, azonban az üzemképtelenség bizo-

nyult. Hasonlóképpen üzemképtelen volt az ott dolgozó másik erőgépen levő 6 kg-os porraloltó is. Mindkét készüléket a „Tüzoltókészülék ISZ” szakemberei ellenőrizték és hitelesítették a kötelező időszakos vizsgálatok során.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETJEKÉ

NÓGRÁD

AZ ÁRVÁNYOLA-FORGALMI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

A közelmúltban értékelték a Nógrád megyei tüzoltó-parancsnokságon a megye tüzvédelmi helyzetét, ahol beszámoló hangzott el az V. ötéves tervidőszak feladatainak végrehajtásáról.

A beszámolási időszakban 23 millió 349 ezer forint tűzkár keletkezett, ami jelentősen meghaladja a IV. ötéves terv időszaka alatt bekövetkezett tűzkárt (14 millió forint). A tűz- és káresetek számának és kárértékének alakulása szempontjából egyaránt kedvezőnek tekinthetjük viszont az 1980-as évet, mert a tüzesetek száma majdnem a felére, a kárérték pedig egyharmadára csökkent 1979-hez képest. 1976 és 1980 között 14 személy vesztette életét, 28-an sérültek meg, 8-an kerültek közvetlen életveszélybe.

A tűzkeletkezési okokat elemezve megállapítható, hogy a tüzek többsége emberi gondatlanságnak és felelőtlenységnek a következménye. Rendkívül magas a dohányzás, a szabadban való tüzelés (gazégetés) és a gyermekjáték miatt keletkezett tüzek száma.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETJEKÉ

HÍRLAP

AZ ÁRVÁNYOLA-FORGALMI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

Elszaporodtak az áruszállító gépkocsiknál a tüzesetek. Egy év alatt már a harmadik tehergépkocsi gyulladt ki. Megállapították, hogy nem műszaki hiba okozta a tüzeseteket. A tűz úgy keletkezett, hogy a gépkocsi motorháztetejének lezárása során éghető anyag szorult a motorháztető-keret és a motor kipufogócsónkjába közé, amelynek sugárzó hője az éghető anyagot meggyújtotta. Ennek következtében a motorházkárpit, majd a vezetőfülké kárpitozott részei meggyulladtak.

Felhívták a területi központ illetékesinek figyelmét, hogy hozzanak intézkedéseket a hasonló esetek megelőzésére. Ezt követően ellenőrizték a székesfehérvári bázisitelepet, amelynek során hét gépkocsit vizsgáltak meg és mind a hétnél szabálytalanságot tapasztaltak: az akkumulátorok mellett, a telepfőkapcsolóknál gyúlékony anyagokat (kéztörölő rongyot, műbőrt, porvédőt, gumi vízcsovet, gumitömítéseket, papírt stb.) találtak.

E súlyos szabálytalanság nem kíván bővebb magyarázatot és remélhető, hogy az illetékesek levonják a tanulságokat — s nem csak a székesfehérvári bázisitelepen!

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETJEKÉ

SOMOGYI NÉPLAP

AZ MHSZ SOMOGY MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A MÁV pécsi igazgatósága és a Somogy megyei tüzoltó-parancsnokság által közösen rendezett tüzoltási gyakorlat színvonalos volt a tászári állomás. A gyakorlat „főszereplője” az a tüzoltóvonat, amelyet Dombóvárról riasztanak — ha kell száz kilométeres körzetben a vasúti és vasúti melletti tüzekhez. A szerkocsiból és vátárolóból álló vonat negyven köbméternyi vizet visz magával — elegendő mennyiséget egy nagyobb tűz eloltására... A gyakorlat kezdetét az elrobogó Zselic expressz jelezte. Ha valaki az utasok közül cigarettacsikket dobott volna ki az ablakon, ugyanakkora tüzet okoz, mint amekkorát mesterségesen szítottak. Ez a tüzoltóvonat nagy károktól mentheti meg a vasutat — és környékét.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETJEKÉ

Jákon megünnepelték az önkéntestüzoltó-egyesület megalakulásának századik évfordulóját. Ha visszatekintünk, s föllapozzuk a dokumentumokat, kiderül, hogy már sok-sok évvel ezelőtt több csoportba sorolták a tüzoltókat: oltók, bontók, mentők, szivattyúsok, tűzrendőrök. Az egyesület megalakítását nemcsak a tüzoltás indokolta, hanem a személy- és vagyonbiztonság megóvása és a tüzesetek szervezett megelőzése is. Érdekes, hogy aki a gyakorlatokról indokolatlanul hiányzott, köteles volt egy pengő bírságot fizetni. A tüzoltókat mindig megbecsülték: az egyesület tagjai köztisztviselőként álló személyek voltak. Önként vállalt munkájuk mellett sokszor a községi kulturális, sport- és más rendezvények szervezése, lebonyolítása is feladataik közé tartozott. Jákon az egyesület színjátzó gárdája több színdarabot is előadott — a rendezvények bevétele az egyesület pénztárát gazdagította.

A jeles évfordulón szalagokkal díszítették az egyesület zászlóját, munkájuk elismeréseként okleveleket, serlegeket kaptak, amiket a csaknem százéves emlékek — sícsakok és más felszerelések, fényképek, oklevelek — között őrizhetnek az önkéntes tüzoltók.

Osszeállította:
Hegedüs Ferenc

ELZETT MŰVEK

A TŰZVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSÁBAN

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Uj, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (20–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban sziveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.
Fábián Sándor műszaki osztályvezető
Telefon: 200-557, 409-590, 409-735
Írányítószám: 1388, Pf. 99.

(x)

Tűzvédelmi rendeltetésű nyomótömlők beszerzése, használata és karbantartása

A belügyminiszter 3/1980. BM számú rendelete alapján a gazdálkodási egységek vezetőjének kell gondoskodnia a létesítmények tűzvédelméhez szükséges nyomótömlőkről.

A szükséges nyomótömlőkről általában az éves beszerzési terv keretében célszerű gondoskodni, de esetenkénti beszerzés is szükségessé válhat. Az LSZV gyártmányú BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket a MUART, a VASÉRT és a TEXÉRT kereskedelmi vállalatok hozzák forgalomba.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők TREVIARA védjegyű poliészter filamentumból készülnek. Az elmúlt 20 év hazai és külföldi tapasztalatai egyértelműen bizonyítják a poliészter filamentumok kiváló tulajdonságait az egyéb polimerekkel szemben. Az előző években jelentős mennyiségben forgalomba kerültek poliamid és polipropilén fonalból készült tömlők is. Ezeket a tömlőket az idő előtti öregedés, valamint a nyomás hatására bekövetkező nyúlás jellemzi.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők belső bevonata: az ún. tömlőlélek korábban gumitejből, majd poliuretán fóliából készült, jelenleg természetes és szintetikus gumikeverékből állítják elő. Minősége megfelel a DIN 14811 szabvány követelményeinek is. A mindenkor érvényes magyar tömlőszabvány követelményeit figyelembe véve, a BUDAFLAX védjegyű tömlők üzembiztonság és élettartam tekintetében minden reális igényt kielégítenek. Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket 20 fm-es tekercsekben, kapcsolva, nyomáspróbázva, műbizonylattal ellátva vagy kapcsolás nélkül árusítják. Műszaki és gazdasági megfontolásokból a kapcsolatos tömlők vásárlása előnyösebb. A kapcsolás nélküli tömlőket házilag bekötés, kapcsolás után nyomáspróbázni kell. A próba nyomásértéke ez esetben 12 at. A házilag bekötést csak szakképzett személy végezheti.

Tömlőgazdálkodás: a gazdasági egység anyagi-technikai intézkedése a szükséges tömlőkészletek biztosításáról.

Nyomótömlő: tűzvédelmi célra készült és a hatályos szabványok követelményeit kielégítő kapcsolatos tömlő.

Készenléti tömlő: a vonulószerken, valamint a kijelölt készenléti helyen bevetésre kész állapotban levő tömlő.

Készenléti elhelyezés: a tömlők olyan elhelyezése a vonulószerken a célra kialakított tömlőszekrényben, illetve a tűzcsapszekrényben, amely lehetővé teszi állapotuk védelmét.

Védelem nélküli elhelyezés: minden olyan elhelyezési forma, amely veszélyezteti a tömlő állapotát.

A készenléti tartaléka: az alkalmasságú pótlásra (kiegészítésre) szolgáló tömlőkészlet.

Raktári készlet: a készenléti helyek (készenléti tartalékok) folyamatos kiegészítését szolgáló tömlőkészlet.

Tömlőkopás: a huzamosabb használat, illetve készenléti tartás hatására létrejövő szilárdságcsökkenés.

Mechanikai sérülés: a tömlő szilárdságát károsító olyan mechanikai hatások, mint pl. a vágás, csipés, szúrás, kidörzsölés stb.

Vegyí sérülés: a tömlőszövetet vagy a belső bevonatot károsító vegyi anyagok okozta rongálódás.

Sugárkárosodás: a tömlő anyagát károsító sugarak (napsugár és kozmikus sugarak) hatása.

Hő okozta károsodás: a 24 C-fokos hőmérsékleti átlagot meghaladó tárolási hőmérséklet előidézte öregedési jelenség.

Biológiai károsodás: a tömlő állapotát károsan befolyásoló mikroorganizmusok károsító hatása.

Rágcsálók okozta károsodás: egér, patkány stb. okozta rágások.

Rendeltetészerű használat: a nyomótömlő gyakorlat céljára, tűzártásra vagy elemi károk elhárítására való igénybevétele.

Élettartam: a tömlő üzembiztos használhatóságának időtartama, amely a bevetések számától is függ.

Karbantartás: mosás, szárítás, áttekerés, szellőztetés és a tömlőn végzett egyéb hasonló jellegű munkálatok gyűjtőneve.

Tömlőmosás: tömlőmosó gépben, betonpadozaton, vízszaggal, tömlővályúkban vagy teknőben elvégzett és a mosás fogalmába tartozó tisztítási művelet.

Szárítás-csurgatás: a felhosszban vagy teljes hosszúságban felfüggesztett, kívül-belül nedves tömlő szárítása.

Áttekerés: a tekerés irányának olyan megváltoztatása (a spirál irányának olyan megfordítása), hogy a tekerés külső és belső felülete helyet cseréljen.

Nyomáspróba: a gyártással kapcsolatos, valamint a használat (bevetés) utáni szilárdság-ellenőrzés víznyomással, próbanyomás értéken.

Repszószilárdság: az a legkisebb nyomás, amely a tömlőt a lánca vagy vetülék irányában elszakítja.

Üzemi nyomás: a nyomótömlő-vezetékben üzemszerűen felléphető legnagyobb nyomás.

A nyomótömlő szerkezete: a belső és külső terheléseket viselő szövetszerkezet és a folyadékzáró tömlőlélek (manchon, belső bevonat). A szövetszerkezet lánca- és vetülékirányú fonalelemekből áll. A tömlőlélek folyadék- és gázzáró bevonat, mely lehet: gumi, műgumi, poliuretán stb., elasztomer.

Tömlőkapocs: a tömlőknek egymáshoz és a tömlőszelvényekhez történő gyors, szilárd és tömített kapcsolására szolgáló eszköz (MSZ 1057/1-78.).

A tömitőgyűrű (tömitőgumi) rendeltetése a kapcsolódás tömítettségének biztosítása. Megléte, épsége, szakszerű beépítése alapvető fontosságú (MSZ 1057/6-77.).

Selejtezés: Hibás, sérült, a tűzoltás zavartalanosságát veszélyeztető állapotú tömlők kivonása a használatból.

A nyomótömlők készletben tartása, időszaki ellenőrzése és karbantartása.

Csak kifogástalan állapotban levő és a tömlőkapocsra szilárdan ráerősített, hibátlan tömitőgyűrűvel felszerelt, nyomáspróbázott vagy ezt tanúsító műbizonylattal ellátott tömlőt szabad készletben helyezni. A tűzcsapszekrényben elhelyezett készletű tömlők állapotát, szükség szerint, de negyedévenként legalább egyszer szemrevételezéssel kell ellenőrizni.

Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű készletű és tartalék tömlők legalább 2 évenként időszaki ellenőrzést és időszaki karbantartást igényelnek. Az időszaki ellenőrzés alkalmával a szükséges karbantartási munkálatokat is el kell végezni. Az időszaki ellenőrzés feladatai: a nyomáspróba, a szemrevételezés, állapotellenőrzés, a tömitőgyűrűk (tömitőgumi) szükség szerinti cseréje, a mosás és szárítás, valamint az áttekerés. Az időszaki karbantartás alkalmával a tömlők állapotát szemrevételezéssel kell ellenőrizni, majd szárazon tisztítani (leporolás, átkefézés) és áttekeréselni. Az időszaki karbantartást 2 évenként célszerű elvégezni. Minden bevetés (használat) után a nyomótömlőkön az időszaki ellenőrzésre meghatározott műveleteket el kell végezni. Gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy az ismételt, de kiméletes használat meghosszabbítja, a tartósan, esetleg több évig való mozdítatlanság hatására viszont megrövidíti a gumizott poliészter tömlők élettartamát. Ez a jelenség a gumi-textil szerkezetek sajátos víz-, levegőhelyzet és állapotváltozás igényével magyarázható. A huzamosan mozdítatlan állapotban, túl száraz vagy túl fűtött helyiségben történő tartós tárolás esetén a gumilélek élek menti kirepedése és a tömlőszövet elszíneződése tapasztalható. A karbantartási munkálatok nem igényelnek célszerszámot vagy különösebb előkészületet. Ennek ellenére célszerű, ha szakállalat végzi el őket. A munkához puha kefe és tiszta padozat szükséges. Készenletben, illetve készenlet tartalékeként csak feltétlenül üzembiztos nyomótömlő tartható. A készenlet követelményeit nem kielégítő tömlőt ki kell vonni a használatból és selejtezni szükséges.

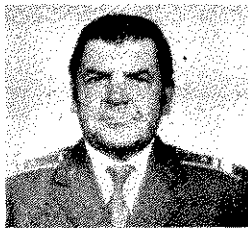
HALOTTAINK

CZINÉR JÁNOS
tű. szds.
1939—1981

Elhunyt a Heves megyei tűzoltó-parancsnokság személyzeti- és tanulmányi főelőadója. 1962-ben került az állami tűzoltóság állományába. 1969-ben fejezte be a BM Akadémia Tűzoltó-tisztjelölt tagozatát, ezt követően több beosztásban teljesített szolgálatot, 1980-tól a megyei tűzoltó-parancsnokság személyzeti- és tanulmányi főelőadója volt. Munkáját nagy igyekezettel és lelkesedéssel végezte, fegyelmezett, szorgalmas, segítőkész munkatárs volt.

1970-től volt tagja az MSZMP-nek. Munkatársai tisztelték, szerették. Váratlan halála mélyen megrendítette a parancsnokság dolgozóit.

SOM LÁSZLÓ
tű. zls.
1933—1981

Közlekedési baleset következtében vesztette életét a fővárosi IV—XV. kerületi tűzoltó-parancsnokság szerparancsnoka. 1958-tól teljesített szolgálatot az állami tűzoltóság állományában. 1965-től volt az MSZMP tagja. Hivatásstudattal végzett szolgálatáért többször részesült kitüntetésben, jutalomban.

Személyében feladatát minden körülmények között példásan, fegyelmezetten ellátó munkatársat vesztett el a parancsnokság.

ANCSÁK JÁNOS
tű. ftórn.
1930—1981

A Miskolc városi-járásai tűzoltó-parancsnokság gépkocsivezetője tragikus hirtelenséggel elhunyt. 1953-ban került testületünk állományába. 1955-ben elvégezte az instruktorképző iskolát, majd 1957-től mint gépkocsivezető teljesített szolgálatot.

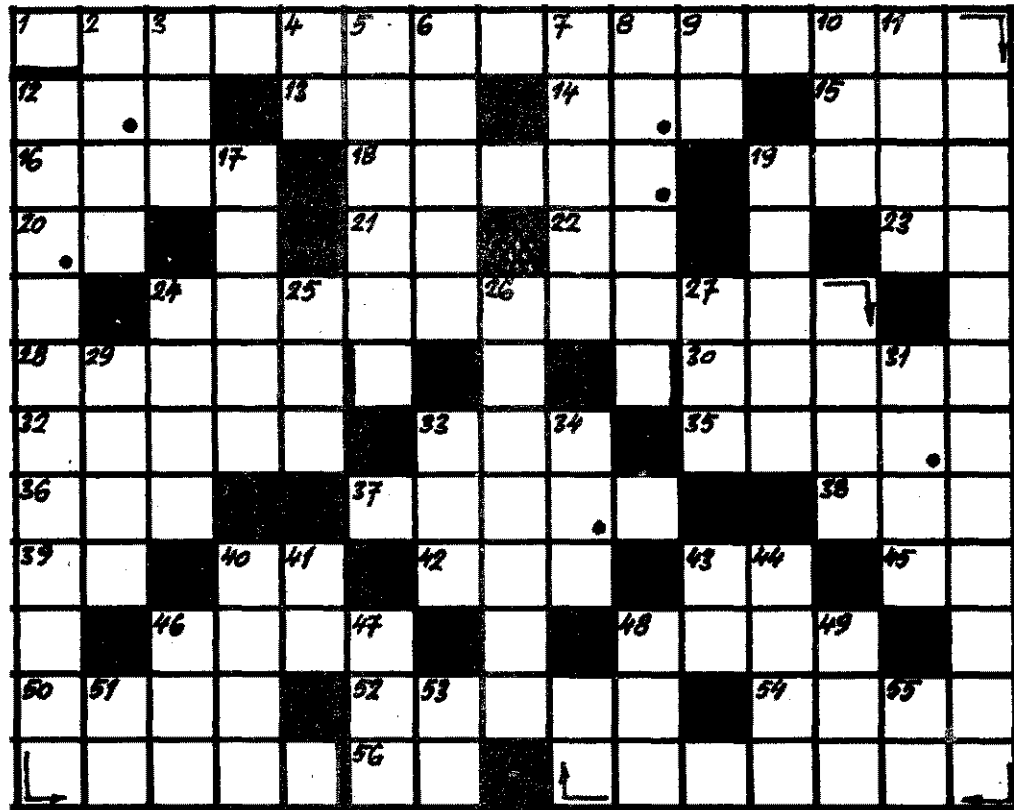
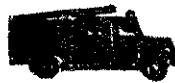
Munkáját mindig példamutatóan látta el. Ezért több esetben soron kívüli kitüntetésben részesült. Elvtársai szerették, tisztelték. Mély részvétellel kísérték utolsó útjára.

SZÜCS LAJOS
ny. tű. tórn.
1900—1981

A hajdúnási városi tűzoltó-parancsnokság nyugalmazott szerparancsnoka rövid ideig tartó súlyos betegség következtében elhunyt.

Szücs elvtárs 1924-ben városi tűzoltóként kezdte szolgálatát, majd a felszabadulás után lépett az állami tűzoltóság állományába, ahol mindvégig becsülettel látta el feladatát.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

1. AZ OTSZ SZERINT ADJON VÁLASZT (zárt betűk: A, Z, O, S, É, I, N, É, M, N, folyt.: függ. 12.). 12. Fürdőszobai kellék. 13. Nem azonosított repülő tárgy (röv.). 14. Napszak. 15. Személyedre. 16. Állandó. 18. Talján. 19. Mely személyre? 20. Névelő, vissza. 21. Indulatszó. 22. Ver. 23. Jenő azonos hangzói. 24. A FÜGGŐLEGES 12. FOLYTATÁSA (zárt betű: E). 28. Névelős nép (vissza). 30. Állatbetegségek. 32. Gumifajta. 33. Bátor. 35. Táp-lálja. 36. Erre a helyre. 37. Ágat szed. 38. Az út hossza. 39. Távírdai hang. 40. Izomkötő. 42. Azon a helyen. 43. Kicsinyítő képző. 45. K! 46. Nagy tó. 48. Lánynév. 50. Csipke is van ilyen. 52. Elelendő. 54. Állatgondozó teszi. 56. Személyes névmás.

2. Erődítménye. 3. Állandóan halad! 4. Szovjet repülőgéptípus. 5. Növény. 6. Magamról. 7. Szemével teszi. 8. Kortárs színész (Sándor). 9. Éhesek olvasmánya ez a lap. 10. Kis Aranka. 11. Ne menj tovább! 12. A VÍZSZINTES 1. FOLYTATÁSA (zárt betűk: Ö, Á, O, G; folyt. vízsz. 24.). 17. Igazáért szót emel. 19. Égtáj. 24.

Dologtalan. 25. NAO. 26. Így jó a gyümölcs. 27. RKE. 29. ...szakít, jut rá ideje (vissza). 31. Azonos nevű lányok. 33. Gyári ellenőrző részleg. 34. Vörösés. 40. Pusztitá. 41. Mint 21. 43. Kicsinyítő képző. 44. Mint 54. 46. Idegen művészet! 47. Régi mértékegység. 48. Kinek a tulajdona? 49. Az SZTK egyik elődje. 51. Tova. 53. Tiltakozás. 55. Fél eper!

Megfejtés a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1. és folytatásai.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót, a választ.

A megfejtők között könyvtulványokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1981. augusztus 15.

K. I.

A hatodik számban megjelent keresztrejtvény megfejtése: MINDEN OLDALRÓL ÉPÜLETSZEKEZETEKSEL KÖRÜLHATÁROLT, ÖNÁLLÓ LÉGTERÜ, MEGHATÁROZOTT RENDELLETESÜ TÉR NEVE.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: HELYISÉG

Könyvtulványt nyertek:

Fellegvári Tihamér, Győr; Madách Imre szocialista brigád, Répcelak; Mátyus József, Miskolc; Németh Mihály, Baja; Somogyvári Tamásné, Budapest; Varga László, Kaposvár.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfeladatainak Szerkeszti a szerkesztő bizottság.
Főszerkesztő: **SOLTÉSZ TAMÁS** (tű. tórnagy)

SZERKESZTŐSÉG, Budapest VI., Izabella u. 62-64. TELEFON: 320-380.
Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság.
Felvezető: **VARGA KÁROLY**, Előfizetési díj egy évre 42,- Ft. Szállásdíj: 230-151-116.
11.244/2-07 - Trinyi Nyomda, Budapest, F. v.; Vágó Sándorné vezetőigazgató, László u. 11.
110 1500 0230-1415

A parancsnok beszámolt az öt év alatt végzett munkáról

Földi Ferenc tű. őrm. felel

A csoportos beszámoló jó módszerek bizonyult

Ebben az évben ötéves kiképzési és továbbképzési időszak zárult le az állami tűzoltóságnál. Elméleti és gyakorlati vizsgák, a tanultak számonkérése a következő állomás most a tűzoltók számára szerte az országban.

A ceglédi városi-járásai tűzoltó-parancsnokságon, éppen ottjártunkkor volt ilyen esemény. A parancsnokság vezetői célszerű szervezéssel egynapos programként hajtották végre ezt a feladatot, s bár ez a szabadnapos tűzoltók berendelését tette szükségessé, az eredmény igazolta a döntés helyességét.

Kora délelőtt került sor az elméleti vizsgára. A tűzoltók csoportos beszámoló formájában adták számot tudásukról. A feladatok között műszaki, megelőző és tűzoltástechnikai ismeretek, valamint politikai kérdések szerepeltek.

A szakmai-gyakorlati kérdéscsoport nagy része a helyi viszonyokra épült, s ezért is volt megnyugtató a válaszok tartalma. A vizsgán tanúsított aktivitás megkönnyítette Barna János tű. alhadnagy, tűzoltási és szolgálati főelőadó számára az értékelést. Miután mindenki neve mellett ott szerepelt a megfelelő érdemjegy, sor kerülhetett a gyakorlati vizsgákra. Ez három részből tevődött össze: Elsőként TŰ-4-es habbal oltó gépjárműfecskendőről hajtottak végre habsugárszerelést. Tápálásként TŰ-1-es és TŰ-3-as gépjárműfecskendőt vettek igénybe.

Ezután a 4x100 méteres tűzoltóváltó és a 800-as kismotorfecskendő versenyszerelése zárta a vizsganapot.

Pásztor József tű. fhdgy. az ötéves időszakot értékelve elmondta, hogy a kiképzés és továbbképzés idején végzett munka fokozta a személyi állomány intézkedési készségét, önbizalmát, a szolgálat-elláté hatékonyságát és szakszerűségét. Lehetőséget nyújtott a tűzoltókhoz az újonnan felmerülő problémák és konfliktushelyzetek felismerésére, a hozzájuk való gyors alkalmazkodásra. Megismertette velük az új szakmai tudnivalókat, az új jogszabályokat és rendelkezéseket. Felkészítette őket a társadalmi, gazdasági helyzet elemzésére, s nem utolsósorban erősítette hivatástudatukat.

Tátrai

A gyakorlati vizsga része volt a habsugárszerelés

A szerelés most is időre történt

Országos Műdöntők

szállításunk a 6-9. oldalon

**A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata**

XXXIII. évf. 8. sz. / 1981. augusztus

Alkotmányunk harminckét éves. A nemzet első igazi alkotmányát, a nép jogait és kötelezségeit magában foglaló alaptörvényt hatvan évvel ezelőtt, a győztes magyar proletárforradalom heiteiben nagyapáink fogalmazták meg. Ezerkilencszáztizenkilenc adott ezer év óta először jogot, munkát, emberhez méltó megbecsülést munkásnak, béresnek, tanítónak, a népnek. A megannyi erőfeszítéssel, az egész európai progresszió mély rokonszenvét kivívó teettekkel négy és fél hónapot ellenforradalmi terror követte, s az újból a nyomor, a kismizmiztség, a könyörtelen megalázás törvénytelen ségével sújtotta népünket.

A csepeli öntő, a nógrádi bányász, a csongrádi kubikos s a somogyi tanító azonban soha nem felejtette el a Tanácsköztársaság adta jogokat és a velük járó, alapjaiban új típusú fegyelmet, öntudatot, köteletségteljesítést. Mindez mélyen élt népünkben. A felszabadulást követő években a győztes proletáriátus helyreállította a szocialista államrendet, amikor törvénybe iktatta alkotmányunkat, amelynek értelmében országunkban a munkásosztály vezette dolgozó nép minden hatalom birtokosa.

Mai nemzedékünk megvalósítja a forradalmár ősök akaratát a társadalom, a gazdaság, az elosztás és a művelődés viszonyainak alapvető átalakítása, a jogok garantálása mellett a felelősség, lelkiismeretesség, öntudat és köteleységteljesítés tekintetében is.

Olyan rendszert teremtettünk, amely minden ízében, minden intézkedésében az emberért van, az embert szolgálja. Ez lejeződik ki alkotmányunk minden egyes paragrafusában. Szocialista államunk polgárának joga van a munkához, művelődésre, pihenésre, a közügyekben való részvételre és az egészségügyi ellátásra, s mindarra, ami biztosítja személyisége magas fokú kiteljesedését.

Alkotmányunk is kimondja, hogy a szocializmus a munka társadalma. Társadalmi céljaink elérésének és a legtöbb egyéni és közösségi jognak azonos az alapja: a munka. A jog üres szólam köteletségvállalás nélkül. A jogok egyoldalú hangoztatása éppen olyan értelmetlen, mint az emberi tartalmától megfosztott köteleltségteljesítés.

A fejlett szocialista társadalom építésének abba a szakaszába értünk, amikor életünknek ezeket a kérdéseivel az eddiginél jóval mélyebben kell foglalkoznunk. Mert miként érvényesülhet a társadalmi igazságosság ott, ahová befészkelni magát a tehetetlenség, a szervezetlenség, ahol pazarolnak, ahol az előírások alatt marad a termék minősége, ahol mit sem ér az adott szó?

Több, jobb lakás, választékosabb áruellátás, kulturáltabb közlekedés, több bölcsőde, óvoda, kórház egyedül a munkából lesz. Mégpedig kizárólag a színvonalasabb, átgondoltabb, lelkiismeretesebb munkából!

Évi nemzeti jövedelmünk negyedszázaléka is több mint egymilliárd forint, igen nagy összeg. Egyetemes nemzeti felelősségünk vigyázni és értelmesen hasznosítani értékeinket.

Hazánk valamennyi felnőtt polgára tapasztalatból tudja, hogy milyen óriási tartalékaink vannak például a takarékoságban, különösen a termelés folyamatában. A takarékos gazdálkodás egyfelől szcukmai követelmény, ellenőrzés, hozzáértés, szervezés ügye, másfelől azonban alapvető szemléleti, magatartásbeli, lelkiismereti kérdés is.

Népünk három és fél évtizedes kemény munkájával és a szocialista közösség segítségével elértük életszínvonalunk olyan tisztas szintjét, amelyet sok ország szíves örömeit elcsérélné velünk, de amelynek megtartásáért sokat és keményen kell dolgozni.

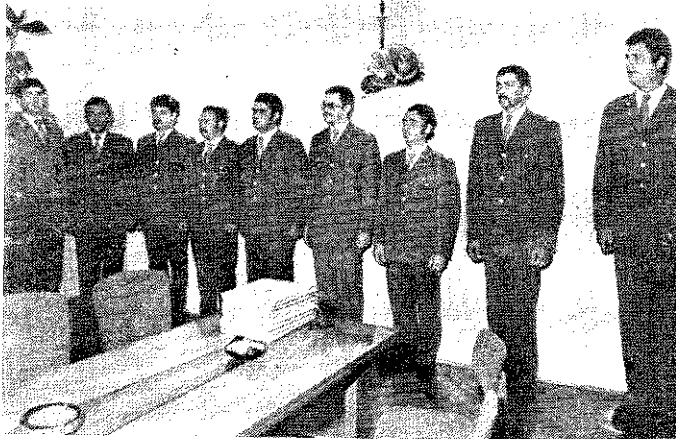
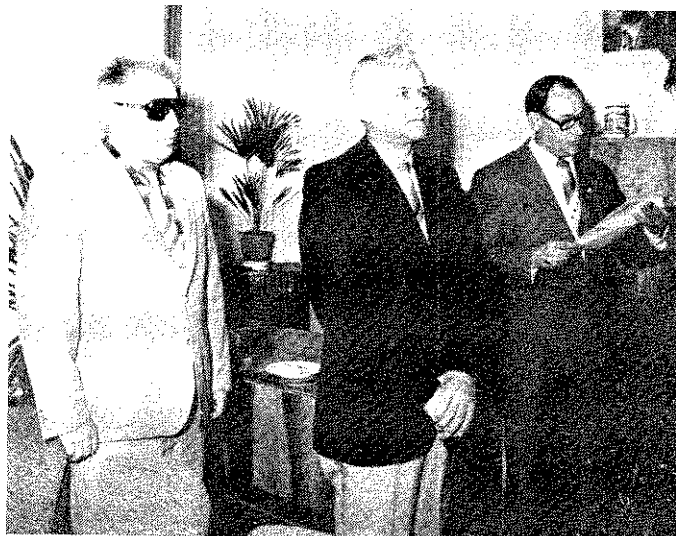
Miért szükséges hangsúlyozni ezt?

Azért, mert egyetemes nemzeti érdekünk, hogy az eddiginél teljesebb, meghatározóbb legyen az igen sokat és áldozatosan munkálkodó száz- és százazatok példája; hogy konkrétabb értelmezést kapjon a jogtól elválaszthatatlan köteleltség; hogy minden szinten tisztább megítélést élvezzen az érték; hogy a lelkiismeretesség, az öntudatos munka, a felelősségérzet még következetesebben legyen mindenütt meghatározó.

Mindez eredményeink megtartásának és céljaink elérésének elengedhetetlen feltétele. Tehát együttesen értelmezett és gyakorlati jogunk, köteleltségünk, elemi érdekünk.

T. M.

A BM TÜZOLTÓSÁG ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGÁN július tíz új tűzoltótisztot vette át diplomáját és tiszti kinevezését Vargapoly tűzoltó ezredes, országos parancsnoktól. Az új tisztek idén ték be tanulmányaikat a Német Demokratikus Köztársaság belügyminisztériumának Hermann Matern tűzvédelmi szakiskoláján. A belügyminiszter tanulmányi eredményük alapján Lázár Gábort tiszthadnaggyá, Baráz Lajost, Bánoczký Lászlót, Druhár Sándort, Sándort, Potoczky Jánost, Sarlósi Tibort, Tanács Bélát, Vav Ferencet és Verebélyi Antalot tűzoltó alhadnaggyá nevezte ki. Az eredményen megjelent dr. Tóth Tihamér rendőr alezredes, a BM oktatási és közművelődési csoportfőnök-helyettese.

Nyugdíjazás

A belügyminiszter a szolgálat felső korhatárának elérésével nyugállományba helyezte Kocsis József tűzoltó alezredest.

lyezte Kocsis József tűzoltó alezredest.

Kocsis elvtárs 1949-től teljesített szolgálatot az államtűzoltóság kötelékében. 1951-ben végezte el a tisztképző iskolát, majd a Szovjetunióban végzett szakiskolát. Követően a BM TOP-on teljesített szolgálatot különféle beosztásokban. 1957-ben nevezték ki ceglédi városi-jellegű parancsnoknak. Azóta ugyanebben a beosztásban tevékenykedett. Párt- és szolgálati munkáját számos kitüntetéssel és jutalommal ismerték el. Beosztottai tiszteltetésére emberségért.

legnehezebb próbaköve lesz, s így a legkörültekintőbb munkát igényli. A törvény szerint (20—21. §) az eljáró államigazgatási szerv a szakhatóságot megkeresheti, illetőleg köteles megkeresni — ha ezt jogszabály előírja —, annak a döntésben történő előzetes hozzájárulását (engedélyét, szakmai kikötéseit stb.) kérve. A szakhatóság — ha jogszabály másként nem rendelkezik — 15 napon belül teljesíteni köteles a megkeresést. Ha a szakhatóság határidőben nem nyilatkozik, akkor ez a „hallgatása” úgy tekintendő, mintha a hozzájárulását, előzetes engedélyét megadta volna, vagy nincsen szakmai kikötése.

Az Áe. egyetlen kivételre ad csak lehetőséget ez alól: ha a határnapon (pl. a helyszíni szemlén vagy bejáráson) a hatóság jelenlevő képviselője nem tud nyilatkozni, erre további 8 nap haladékot kérhet. Két megjegyzést ehhez. Az egyik: az eljáró hatóság a jogszabályon alapuló szakhatósági hozzájárulást, engedélyt, szakmai kikötést (előírást) döntésében köteles figyelembe venni és határozatát ennek megfelelően meghozni, pl. a kikötéseket a határozat rendelkező részébe felvenni. Így a szakhatóság döntését önállóan nem, csak az eljáró hatóság határozatába foglaltakként támadhatják meg jogorvoslattal. Ha pedig az eljáró hatóság a szakhatóságnak a jogszabályon alapuló hozzájárulását stb. figyelmen kívül hagyja, akkor a szakhatóságnak jogában áll felügyeleti intézkedést kezdeményezni az eljáró szerv felügyeleti szervénél (71. §). A jogsértő határozat megtámadására a határozat kézbesítésétől számítva 15 nap áll rendelkezésre a szakhatóságnak.

A másik megjegyzésem arra hívja fel a figyelmet, hogy a szakhatóság mulasztása semmilyen módon sem menthető, így a jó együttműködésre, gyors véleményezésre és ennek a munkának célszerű megszervezésére valamennyi szakhatóságnak nagy gondot kell fordítania.

Az Áe. — mint az az eddigiekből is kitűnik — ügyfélközpontú, s ezért messzemenően biztosítja az ügyfél, elsősorban a magán-személy jogait.

Ezért az eljárás minden szakában valamennyi fontosabb eljárási cselekményről (tanú- vagy szakértő-meghallgatás, szemle, tárgyalás stb.) értesíteni kell az ügyfelet (25. §);

Az ügyfél részt vehet a tényállás tisztázásában bizonyítási eszközök igénybevételét kérheti (26. §);

Lehetősége van arra, hogy akár szóban, akár írásban nyilatkozatokat tegyen (27. §);

Részt vehet a tárgyaláson, az ott megjelentek meghallgatásán (36. §);

Megtekintheti ügyének iratait néhány kivételével — pl. a titkos iratok —, erre az Áe. részletes szabályokat ad (41. §);

Az eljárás egész folyamatában meghatalmazottal képviselheti magát, törvényes képviselője eljárhat helyette (18. §);

Az ügyintéző vagy a szerv vezetőjének elfoglaltságát felfedve kérheti az illetőknek az ügy intézéséből történő kizárását és helyettük új személy kijelölését (19. §);

Szabadon használhatja anyanyelvét akkor is, amennyiben külföldi állampolgár vagy nemzetiségű. Ilyen esetben az állam költségére, a hatóság köteles gondoskodni a tolmácsról (2., 34., 89. §).

AZ ÁLLAMIGAZGATÁSI DÖNTÉSEK végrehajtása, a jogszabályok megtartása érdekében, az ügyféli jogok messzemenő hangsúlyozása mellett és a meggyőzésnek mint egyik legfontosabb eljárási elvnek a fenntartásával szankciók megállapítását is lehetővé teszi a törvény bizonyos esetekre.

Így pl. 1000 Ft-ig bírságható

az, aki nem tesz eleget az idézésnek (24. §);

annak a jogi személynek a vezetője, aki felhívás ellenére sem közli az eljárásban részt vevő képviselőjét (24. §);

a tanú, a szakértő, a szemletárgy birtokosa, ha az eljárásban való közreműködését megtagadja, vagy nem jelenik meg (35. §);

aki a tárgyalás rendjét megzavarja (36. §).

Ezeknél súlyosabban,

5000 Ft-ig bírságható az az ügyfél, illetőleg képviselője, aki tudatosan, rosszhiszeműen valótlan tényről állít, és végül

10 000 Ft-ig terjedhető bírsággal kényszeríthető ki egyes esetekben a jogerős határozat végrehajtása (82. §).

Az a személy, aki nem tesz eleget ismételt idézésnek, elővezethető. Ezt az eljáró államigazgatási szerv vezetője kezdeményezheti, és az ügyésznek jóváhagyásával a megfelelő rendőri szerv foganatosítja. A végrehajtási eljárásban is mód van a rendőrhatalóság igénybevételére a végrehajtás kikényszerítése érdekében. Itt említem meg, hogy a végrehajtási eljárásban mind a törvényben, mind más jogszabályokban szabályozott módon, egyéb kényszerítő eszközök igénybevételére is lehetőség van.

A felsorolt eljárási bírságokat határozattal kell kiszabni, az alapügytől elkülönítve, külön íven megszerkesztett, alakszerű ha-

tározatba foglalva. A bírságoló határozat ellen fellebbezésnek van helye. Ezt a határozatot vissza kell azonban vonni, ha a megbírást az idézési köteleességek utólag eleget tesz.

Visszavonható a bírságolás akkor, ha a tanú, a szakértő, szemletárgy birtokosa köteleességének később eleget tesz, és ha ügyfél vagy képviselője korábbi tényállításának valótlanágát utólag feltárja. Ezekben az esetekben ui. az átmenetileg mulasztó személy legtöbb esetben nem veszeléyztetni olyan mértékben az eljárás eredményességét, hogy jóvátett magatartását ne lehetne méltányolni.

Jeleztünk már a törvény céljai között az egyszerű igazgatási kivánalmait. Ezt az eddig ismertetteken túl nagymértékben segíti elő a határozathozatal több új formája is. Nem kell az előírásoknak mindenben megfelelő határozatot hozni az ún. egyszerű ügyekben. Amennyiben az adott ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, s a jogszabályi előírások alapján a hatóság teljes egészében eleget tesz a kérelemnek, akkor elegendő, ha az I. fokú határozat csak a döntést tartalmazza, azt nem indokolják meg, és a jogorvoslati figyelmeztetést is mellőzik (49. §).

Ha a jogszabály megengedi, hasonlóan egyszerűsít és könnyíti az állampolgári terheken az a határozathozatali lehetőség, hogy az ügyfél kérelmére az államigazgatási szerv nem válaszol, mintegy jogszerű hallgatással dönt I. fokú ügyekben (42. §). Itt pedig az ellenérdekű ügyfelek a hatóság előtt megegyeznek (egyezség, 38. §), elégséges jegyzőkönyvbe foglalni és jóváhagyó záradékkal ellátni az egyezséget. Az I. fokú eljárásnak ezek és hasonló könnyítései egyben arra kötelezik az államigazgatási szerveket, hogy az egyszerűsítéssel felszabaduló kapacitást az eddigieknél is jobb munkára fordítsák.

AZ ÁE. MÓDOSÍTÁSÁVAL KÉT ÚJ FEJEZET

került törvénybe, mégpedig a hatósági bizonyítványokról, hatósági igazolványokról, hatósági nyilvántartásokról (V.) és a hatósági ellenőrzésről (VI.) szóló fejezetek.

A hatósági bizonyítvány, a hatósági igazolványok és a hatósági nyilvántartások lényegében határozatnak minősülnek, így a határozathozatalról szóló minden rendelkezés — egyszerűbb módokon ugyan — érvényesül az ezek kiadásához, vezetéséhez fűződő eljárásokban is.

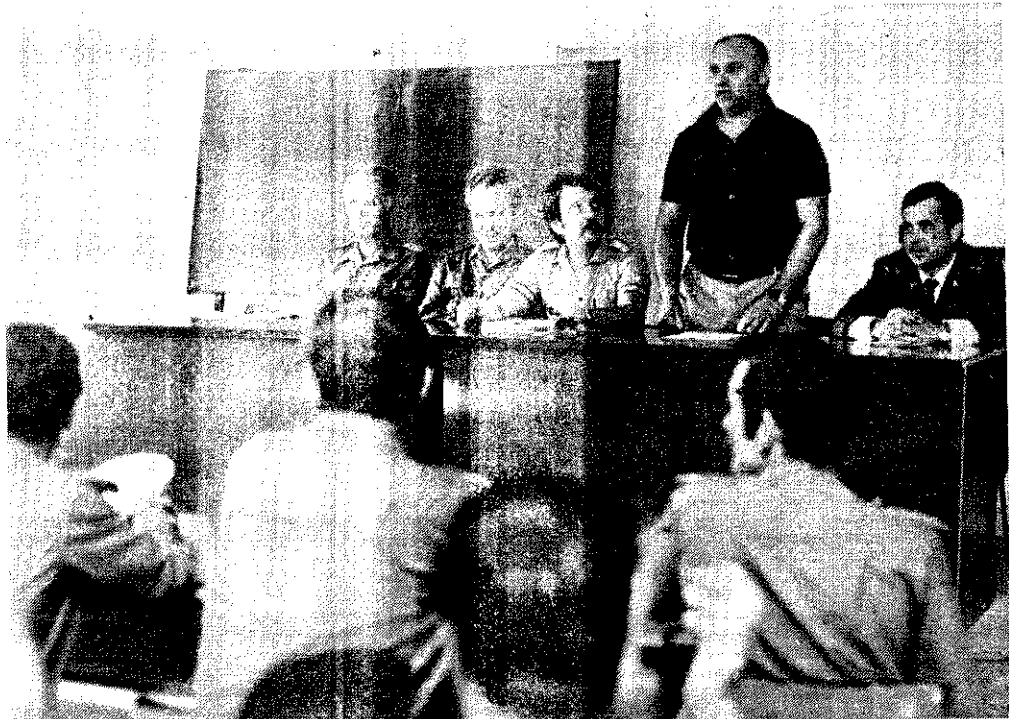
A határozatok ellenőrzéséről szóló szabályok (54—59. §) ismételt és nyomtalan felhívják a figyelmet arra, hogy minden hatóságnak — különösen a szakhatóságoknak, közöttük a tüdőhatóságnak is — jelentős kötelességei vannak a jogszabályok előírt hatósági ellenőrzések, valamint az egyes szervek, állampolgárok tevékenységének, magatartásának, bizonyos körülményekben stb. ellenőrzése területén. Az új rendelkezések nagymértékben segítik mindennek rendszeres és hatékonyabbá tételét. A hatékony ellenőrzést segíti, pl. hogy a szerv képviselője ellenőrzés során helyiségbe beléphet, iratokat megtekinthet, tárgyakat megvizsgálhat, munkafolyamatokat megfigyelhet, felvilágosítást kérhet. Ha ebben akadályozzák, az akadályozót 1000 Ft-terjedhető bírságható. Az eljárással érintett szerv köteles az államigazgatási szerv megkeresésére érdemi vizsgálatot tartani, ahhoz kapcsolódó intézkedésekről vagy mellőzésének okáról 30 napon belül tájékoztatást adni.

A JOGORVOSLATRÓL SZÓLÓ FEJEZETBEN (VII.)

10
15
18
20
22
24
26
28
30
32
34
36
38
40
42
44
46
48
50
52
54
56
58
60
62
64
66
68
70
72
74
76
78
80
82
84
86
88
90
92
94
96
98
100
102
104
106
108
110
112
114
116
118
120
122
124
126
128
130
132
134
136
138
140
142
144
146
148
150
152
154
156
158
160
162
164
166
168
170
172
174
176
178
180
182
184
186
188
190
192
194
196
198
200
202
204
206
208
210
212
214
216
218
220
222
224
226
228
230
232
234
236
238
240
242
244
246
248
250
252
254
256
258
260
262
264
266
268
270
272
274
276
278
280
282
284
286
288
290
292
294
296
298
300
302
304
306
308
310
312
314
316
318
320
322
324
326
328
330
332
334
336
338
340
342
344
346
348
350
352
354
356
358
360
362
364
366
368
370
372
374
376
378
380
382
384
386
388
390
392
394
396
398
400
402
404
406
408
410
412
414
416
418
420
422
424
426
428
430
432
434
436
438
440
442
444
446
448
450
452
454
456
458
460
462
464
466
468
470
472
474
476
478
480
482
484
486
488
490
492
494
496
498
500
502
504
506
508
510
512
514
516
518
520
522
524
526
528
530
532
534
536
538
540
542
544
546
548
550
552
554
556
558
560
562
564
566
568
570
572
574
576
578
580
582
584
586
588
590
592
594
596
598
600
602
604
606
608
610
612
614
616
618
620
622
624
626
628
630
632
634
636
638
640
642
644
646
648
650
652
654
656
658
660
662
664
666
668
670
672
674
676
678
680
682
684
686
688
690
692
694
696
698
700
702
704
706
708
710
712
714
716
718
720
722
724
726
728
730
732
734
736
738
740
742
744
746
748
750
752
754
756
758
760
762
764
766
768
770
772
774
776
778
780
782
784
786
788
790
792
794
796
798
800
802
804
806
808
810
812
814
816
818
820
822
824
826
828
830
832
834
836
838
840
842
844
846
848
850
852
854
856
858
860
862
864
866
868
870
872
874
876
878
880
882
884
886
888
890
892
894
896
898
900
902
904
906
908
910
912
914
916
918
920
922
924
926
928
930
932
934
936
938
940
942
944
946
948
950
952
954
956
958
960
962
964
966
968
970
972
974
976
978
980
982
984
986
988
990
992
994
996
998
1000

tak egyaránt szolgálják az ügyfelek és a törvényesség érdekében. A törvény némi módosítással átvette a hatályos jogorvoslati módokat. Az eljáró államigazgatási szerv által történt határozatmódosítási visszavonás újabb esete az, hogy az eddigi jogszabálysértés mellett érdeksérelem esetén is lehetőség van a jogalélásra, ha az egészében eleget tesznek a kérelemnek. A fellebbezés, a felülvizsgálati kérelem, felügyeleti intézkedési lehetőség az államigazgatási határozat bíróság általi felülvizsgálata és ügyészi intézkedések mellett — ezeket továbbra is fenntartja a törvény — egyetlen új jogorvoslati intézmény a semmisség (75. §), amely esetében a döntés úgy tekintendő, mintha azt meg sem hozták volna. Itt hivatkozom arra, hogy a törvény egyértelműen alapítja meg a jogorvoslati fórumokat illetően is a felettes szervet (93—96. §). Ennek alapján — a tüdőhatóságnál egyetlen kivétellel — a szakmai felső fokú szerv tekintendő felettesnek. Ha azonban a tüdőhatóság esetében is a fővárosi, megyei, megyei városi tanács szakigazgatási szerve hozza a II. fokú határozatot, akkor a felülvizsgálati kérelemben a tanács vb titkára dönt (68—70. §).

A nagyon vázlatosan ismertetett Áe. hatálybalépését megelőzően az összhang megteremtése és az egyszerű igazgatási szabályok felülvizsgálata a különös eljárási szabályokat is. Így remény van arra, hogy a törvény közeljövőben történő hatálybalépésével javul a hatósági munka színvonala, és az egyszerű-közvetlen eljárás még jobban megfelel a törvényességi és a jogállampolgári igényeknek.

Móricz István, az Ifjú Gárda országos parancsnoka köszöntötte a továbbképzés résztvevőit

Június 28-tól július 4-ig adott otthont a BM Csapaki Kiképzőtáborra az ifjúgárdista rendőr- és tűzoltó-szakalegységek tisztségviselőinek.

Az 1981-es szaktábor mintegy 240 résztvevőjét igen változatos programmal várta a szervezők: a KISZ Ifjú Gárda országos parancsnoksága, a BM ORFK közlekedési és közlekedési csoportfőnöksége, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnoksága és a vendéglátó Veszprém megyei KISZ-egyesület. Mint az előző években, most is előadásokat hallgattak a fiatalok a KISZ-munkához nélkülözhetetlen politikai, mozgalmi és szervezési feladatokról. Közös tárgyalták a KISZ X. kongresszusának határozataiból a rájuk vonatkozó legfontosabb tennivalókat.

A további előadások során ki-ki a magáénak választotta szakterületen gyarapíthatta ismereteit. Jól felkészült rendőr- és tűzoltószakemberek gondoskodtak róla, hogy minél több elméleti és gyakorlati ismeretet sajátíthassanak el a szakalegységek fiataljai.

A tűzoltó-ifjúgárdisták nagy örömmel fogadták, hogy a BM TOP stabil rádióállomást telepített a csapaki táborba, és így a tábori híradóügyelet útján értesülhettek a környékbeli tüzesetekről. Már a tábornyitónapján szolgálatban volt egy lány és két fiúraj. Ebéd előtt kazaltűzhöz riasztották őket a Somogy megyei Szőkedencsre. *Anda Judit, Ruppert Éva, Litkei Katalin, Eilinger Katalin, Frank Andrea* — mindnyájan budapestiek és a Budai Nagy Antal Gimnázium tanulói — sohasem fogják elfelejteni az első vonulás élményét. Még napok múltán is kérték őket, meséljék el, mi is történt a riasztástól a tűz eloltásáig.

Nem messze a tábortól valóságos technikai park várta július 2-án az ifjúgárdistákat. A felszerelések bemutatóját tartották ezen a napon. A rendőrség és a tűzoltóság gépjárműveivel és szakkészülékkel együtt a BM Kutyavezető-képző Iskolájá-

nak négy lábú „növendékei” is felsorakoztak. Szívesen mutattak be egy-két önvédelmi fogást a Forradalmi Rendőri Ezred csoportjának tagjai is. Nagy sikere volt a tűzoltó-ifjúgárdisták tálcátűzoltási gyakorlatának. *Sipka Róbert* tűzoltó főhadnagy mutatta be a célszerű végrehajtását, s azután alig győzte beöltöztetni az újabb jelentkezőket.

Javában folyt a szercek bemutatója, amikor riasztották a tűzoltó-szakalegységeket. Három fecskendővel vonultak ki az ifjúgárdisták Devecserre, ahol egy használaton kívüli, tűzveszélyes folyadékot tároló tartály kiegészítését végezték, ennek biztosításához kértek segítséget.

Úgy hírlik, hogy jó néhány fiatal azért maradt távol az esti díszkóprogramról, hogy a tábori tűzoltóügyelet közelében lehessen, s feszülten figyelték: mikor kerül sor újabb riasztásra.

Sz. Lovász Iлона

Az első vonulás maradandó élményt jelentett

Tálcátűzoltás porral oltó tűzoltókészülékkel

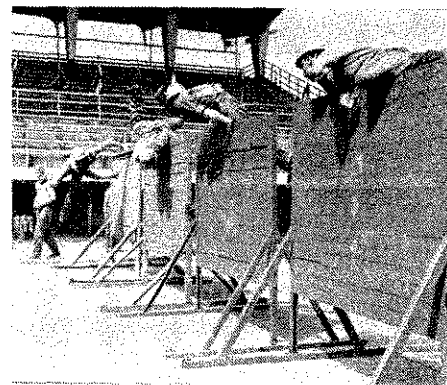
VERSENYEKRŐL JELENTJÜK

Osszeállította:
SOLTÉSZ TAMÁS,
KÜTVOLGYI MIHÁLY
és
TÁTRAI MIHÁLY

I. KÖRZET,

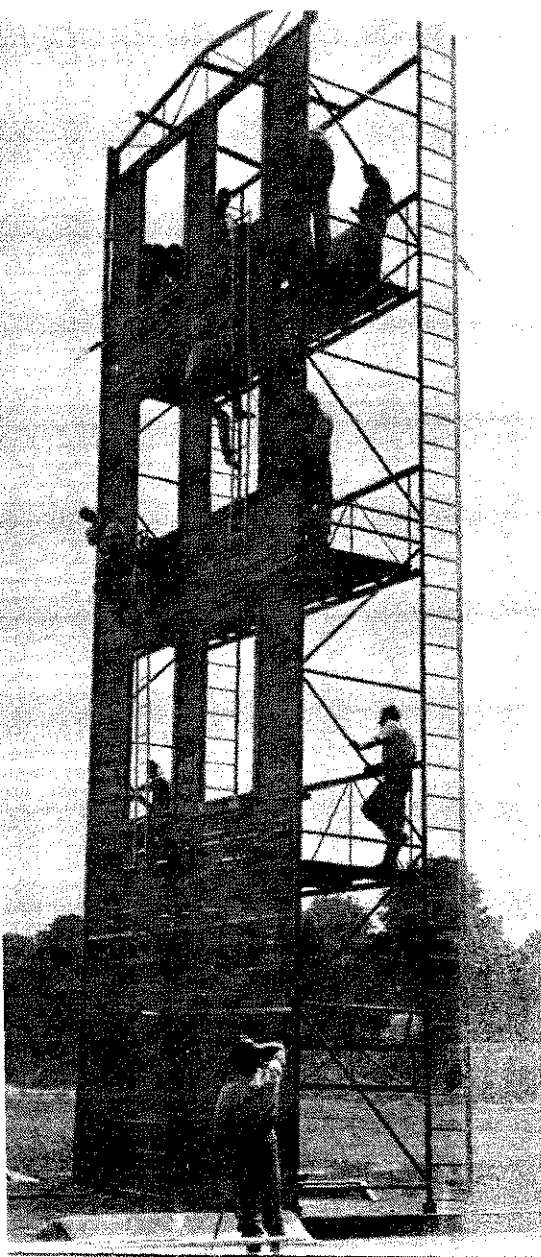
A gerendán

Együtt a palánkon

Célra tart a Lajta-Hansági ÁG versenyr

Július 3-, 4- és 5-én Szombathelyen rendezték meg az 1981. évi országos tűzoltóverseny első elődöntőjét, melynek a Szombathelyi Haladás VSE sporttelepe adott otthont.

Győr-Sopron, Komárom, Pest, Vas és Veszprém megye állami, vállalati, valamint önkéntes tűzoltói versengtek itt az országos döntőbe jutásért.

Az állami tűzoltók 800 liter/perces kismotorfecskendő-szerelésben, 4×100 méteres tűzoltóváltóban, 100 méteres akadályversenyben és horoglétramászásban mérték össze tudásukat, az önkéntes és vállalati tűzoltórajok pedig nyolc kategóriában 400-as vagy 800 liter/perces kismotorfecskendő-szerelésben, valamint a tűzoltóstafféta versenyszámban vetélkedtek.

A három versenynapon külön-külön álltak rajthoz előbb az államiak, utánuk a vállalatiak, a zárónapon pedig az önkén-

tesek. Az államiak versenyében — a roglétramászás kivételével — minden csapat megnyerve, a Győr-Sopron megyei csapat jutott tovább. Időeredményük szint is kimagasló teljesítményt nyújtott.

A vállalati tűzoltóságok közül két országos díjazott, a Remix, Szombathely és az Ácsi kőbányai tűzoltói remekeltek két-két kategóriagyőzelemmel.

Az önkéntesek közül Nagylózs tűzoltóegyesületét kell kiemelni. Rajai három kategóriában voltak a legjobbak, Bajót tűzoltóegyesületének pedig két kategóriában jutott tovább.

A mindvégig fordulatos verseny, a szűk körű versenykör és a kellemes idő méltó környezetet nyújtott a gyors, lendületes programszervezés mellett. A házigazdák és a rendezők munkáját dicséri.

A rajt pillanata

II. KÖRZET,

Az országos tűzoltóverseny második elődöntőjét július 10—12-e között Hajdúszabolcszón rendezték.

Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Nógrád és Szabolcs-Szatmár megye legjobb állami, önkéntes és vállalati tűzoltói mérték össze tudásukat az országos döntőbe jutásért. Az állami tűzoltók horogtraversenyét már július 9-én Debrecenben megtartották. Másnap a hátralevő három számban folytatódott a versengés. Először Hajdú-Bihar megye tűzoltói bizonyultak a legjobbnak, egyéni összetettben **Béres Lajos** tórn. (Borsod megye) végzett az első helyen 37,76 másodperces időeredménnyel.

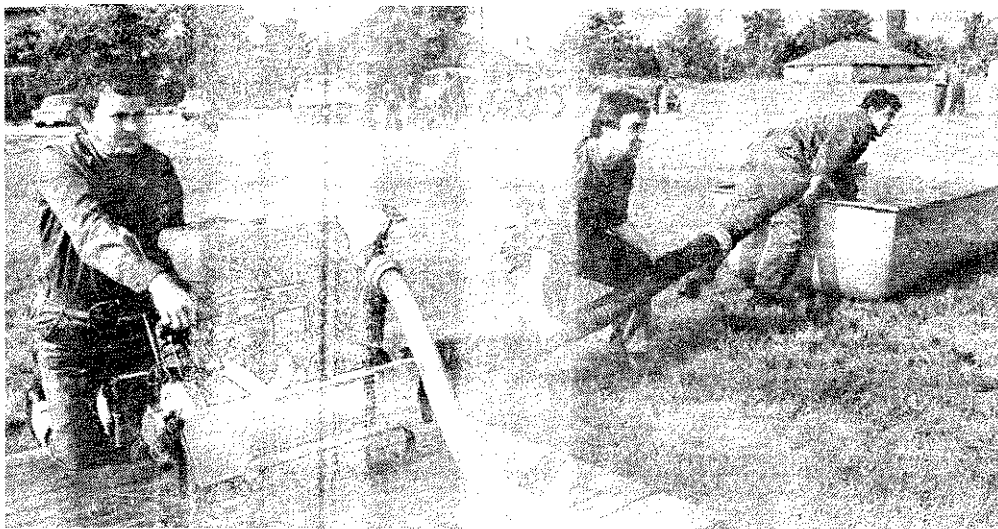
A második napon 7 kategóriában 21 vállalati raj versenyzett a továbbjutást jelentő első helyért. Itt is a Hajdú megyeiek szerepeltek a legeredményesebben: 4 rajuk jutott az országos döntőbe.

A zárónapon az önkéntes tűzoltók mérkőztek össze tudásukat, 25 raj indult 7 kategóriában. A hét továbbjutóból négy Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből került ki.

Ebből a körzetből összesen 7 Borsod-Abaúj-Zemplén, 5 Hajdú-Bihar megyei, valamint 2—2 Heves és Szabolcs-Szatmár megyei raj jutott be a Szolnokra megrendezett országos döntőbe.

Borsod és Heves megye állami tűzoltóinak küzdelme

800-as kmf-szerelésben az Ózdi Kohászati Üzemek raja volt a legeredményesebb

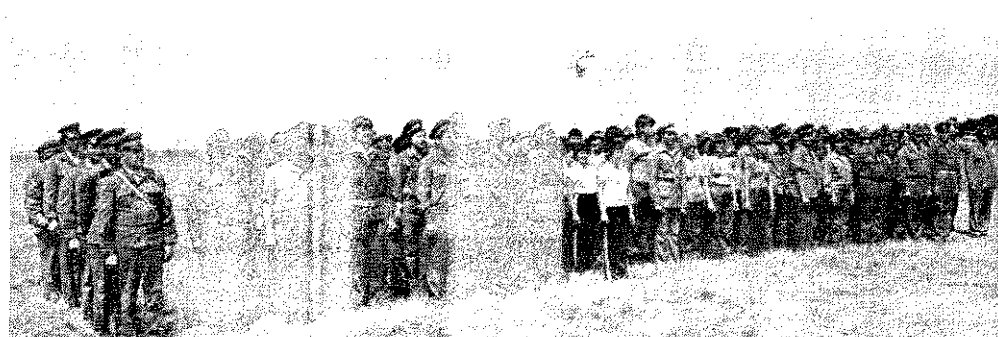
Vált a hatvani Duna Cipőgyár raja

Befutás a célba

A Papiripari Vállalat hajdudorogi gyáranak raja nyert a nőknél

Az eredményhirdetésre felsorakozott egységek

állami tűzoltók	vég-ered-mény	Csapat neve	800-as kmf-szerelés		4×100 m-es váltó		100 m-es akadálypálya		horoglétra verseny	
			idő	helyezés	idő	helyezés	idő	helyezés	idő	helye
1.		Győr-Sopron	34,5	1.	71,1	1.	127,26	1.	163,41	2.
2.		Komárom	41,5	2.	86,5	5.	134,95	3.	147,01	1.
3.		Pest	45,3	4.	83,7	3.	131,4	2.	238,26	5.
4.		Vas	50,6	5.	80,9	2.	138,49	4.	175,40	3.
5.		Veszprém	43,8	3.	83,8	4.	141,17	5.	184,13	4.

vállalati tűzoltók	I. helyezett csapat		kmf-szerelés		staféta		összesített időeredm	
	400-as leány: Danubia, Nyáregyháza		200		101,97		301,97	
400-as fiú: Savaria Cipőgyár, Szombathely		108		83,35		191,35		
800-as leány: Kötöttárugyár, Mosonmagyaróvár		65,63		84,86		150,49		
800-as fiú: Ácsi Cukorgyár		55,65		74,50		130,15		
400-as női: REMIX, Szombathely		80,88		82,65		163,53		
400-as férfi: REMIX, Szombathely		65,41		67,18		132,59		
800-as női: LATEX, Tata		61,43		80,98		142,41		
800-as férfi: Ácsi Cukorgyár		57,14		70,0		127,14		

önkéntes tűzoltók	I. helyezett csapat		kmf-szerelés		staféta		összesített időeredm	
	400-as leány: Torony		107,7		85,0		192,7	
400-as fiú: Bajót		90,36		78,47		168,83		
800-as leány: Nagylózs		76,34		80,72		157,06		
800-as fiú: Nagylózs		48,26		72,73		120,99		
400-as férfi: Bajót		83,25		79,82		163,07		
800-as női: Püspökhatvan		69,48		94,71		164,19		
800-as férfi: Nagylózs		45,8		71,5		117,3		

állami tűzoltók	vég-ered-mény	Csapat neve	800-as kmf-szerelés		4×100 m-es váltó		100 m-es akadálypálya		horoglétra verseny	
			idő	helyezés	idő	helyezés	idő	helyezés	idő	helye
1.		Hajdú	44,38	1.	77,02	1.	134,92	2.	147,52	2.
2.		Borsod	44,84	2.	84,54	3.	129,72	1.	126,29	1.
3.		Szabolcs	57,12	4.	84,98	4.	141,90	3.	159,23	3.
4.		Nógrád	57,28	5.	83,93	2.	143,67	4.	174,08	5.
5.		Heves	49,03	3.	87,45	5.	150,55	5.	161,84	4.

vállalati tűzoltók	I. helyezett csapat		kmf-szerelés		staféta		összesített időeredm	
	400-as fiú: Mezőgép, Encs		157,05		87,76		244,81	
800-as leány: Textilfeldolgozó, Hajdúnánás		85,16		94,45		179,61		
800-as fiú: 125. sz. Szakmunkásképző, Hajdúnánás		61,13		71,29		132,42		
400-as női: ELZETT, Berettyóújfalu		99,45		92,77		192,22		
400-as férfi: Duna Cipőgyár, Hatvan		73,36		77,66		151,02		
800-as női: Papíripari Vállalat, Hajdúdorog		60,58		89,58		150,16		
800-as férfi: Ózdi Kohászati Üzemek		43,15		67,88		111,03		

önkéntes tűzoltók	I. helyezett csapat		kmf-szerelés		staféta		összesített időeredm	
	400-as leány: Sajókápolna		160,60		101,29		261,89	
400-as fiú: Sényő		86,07		80,66		166,73		
800-as leány: Csobaj		68,41		84,82		153,23		
800-as fiú: Báránd		54,43		65,18		119,61		
400-as férfi: Sajóvelezd		74,44		74,11		148,55		
800-as női: Visznek		66,59		93,67		160,26		
800-as férfi: Györgyterlő		47,63		68,65		116,28		

állami tűzoltók	vég-ered-mény	Csapat neve	800-as kmf-szerelés		4×100 m-es váltó		100 m-es akadálypálya		horoglétra verseny	
			idő	helyezés	idő	helyezés	idő	helyezés	idő	helyezés
1.		Zala	41,30	1.	80,90	4.	131,68	1.	166,19	4.
2.		Somogy	47,78	4.	72,71	1.	136,98	2.	161,89	3.
3.		Fejér	44,86	3.	78,66	3.	137,58	3.	160,45	2.
4.		Baranya	50,24	5.	76,28	2.	137,60	4.	136,55	1.
5.		Tolna	44,21	2.	86,55	5.	142,35	5.	210,04	5.

vállalati tűzoltók	I. helyezett csapat		kmf-szerelés	staféta	összesített időeredmény
	400-as fiú: VOLÁN 14. sz. Vállalat, Székesfehérvár		70,58	77,20	147,78
800-as leány: Mohácsi Témaforg, Mohács		56,97	82,33	139,30	
800-as fiú: VOLÁN 11. sz. Vállalat, Szekszárd		53,18	72,01	125,19	
400-as férfi: VOLÁN 14. sz. Vállalat, Székesfehérvár		69,32	77,00	146,32	
800-as női: Kesztyűgyár, Siklós		66,28	84,14	150,42	
800-as férfi: Dunai Vasmű, Dunaújváros		42,48	66,90	109,38	

400-as leány: Villány		147,39	98,39	245,78
400-as fiú: Hévíz		79,66	80,98	160,64
800-as leány: Ádánd		70,82	87,02	157,84
800-as fiú: Pázmánd		53,87	76,12	129,99
400-as női: Ócsény		100,24	107,21	207,45
400-as férfi: Hévíz		84,87	79,08	163,95
800-as női: Somogyapáti		77,93	91,86	169,79
800-as férfi: Zalaszentgrót		47,32	75,07	122,39

állami tűzoltók	vég-ered-mény	Csapat neve	800-as kmf-szerelés		4×100 m-es váltó		100 m-es akadálypálya		horoglétra verseny	
			idő	helyezés	idő	helyezés	idő	helyezés	idő	helyezés
1.		Budapest	42,40	2.	77,42	3.	127,40	1.	120,06	1.
2.		Szolnok	42,15	1.	77,64	4.	130,08	2.	132,04	2.
3.		Csongrád	44,46	4.	71,42	1.	134,17	4.	152,01	3.
4.		Békés	43,28	3.	75,52	2.	133,59	3.	155,57	5.
5.		Bács-Kiskun	45,75	5.	83,92	5.	136,67	5.	153,63	4.
6.		BM Tű. Kiképző Közp.	47,81	6.	87,21	6.	142,13	6.	163,83	6.

vállalati tűzoltók	I. helyezett csapat		kmf-szerelés	staféta	Összesített időeredmény
	400-as fiú: Beton- és Vasbetonipari Művek, Kunszentmárton		87,40	86,00	173,40
800-as leány: Tisza Cipőgyár, Martfű		86,29	83,93	170,22	
800-as fiú: MÁV Járműjavító, Szolnok		57,12	74,80	131,92	
400-as női: Háziipari Szövetkezet, Ócsöd		69,86	88,53	158,39	
400-as férfi: Fűrész-, Lemez-, Hordóipari Vállalat, Szolnok		65,19	72,81	138,00	
800-as női: Tisza Bútorgyár, Szolnok		63,10	84,27	147,37	
800-as férfi: Hűtőgépgyár, Jászberény		52,54	68,77	121,31	

400-as leány: Szelevény		176,42	103,10	279,52
400-as fiú: Tószeg		92,14	82,90	175,04
800-as leány: Fűzesgyarmat		80,92	91,18	172,10
800-as fiú: Jászivány		50,10	82,85	132,95
400-as női: Jászapáti		114,70	93,00	207,70
400-as férfi: Jászszentandrás		66,09	76,40	142,49
800-as női: Jászboldogháza		72,37	83,49	155,86
800-as férfi: Jászárókszállás		52,95	70,05	123,00

Új tűzoltó-laktanya Egerben

1981. május 21-én régi vágyuk teljesült az egeri tűzoltóknak. A megyei és a járási parancsnokság személyi állománya ekkor vehette birtokába a város délnyugati részében épült új laktanyát. A múlt században létesült és több toldaléképítménnyel bővített régi laktanyaépület már régóta nem felelt meg rendeltetésének. A gépjárművek és szakszervezetek egy részét az utóbbi esztendőben kénytelenek voltak a szabad ég alatt tárolni, s a rossz elhelyezési körülmények számos egyéb bonyodalmat okoztak. Így például az ügyfélforgalmat is erősen zavarta a zsúfoltság, a készletléti állomány elhelyezése is mostoha volt.

Ezek a gondok közismertek voltak, de csak az V. ötéves tervidőszak elején teremtődtek meg az új laktanya építésének pénzügyi feltételei. A beruházási programot és a kiviteli terveket a Középület-tervező Vállalat készítette, a kivitelező a Heves megyei Állami Építőipari Vállalat volt. A tereprendezési és az alapozási munkákat 1977 tavaszán kezdték meg. Az épületszerkezet hamar a helyére került, a szakipari munkák üteme azonban lassabb volt a számítotttnál.

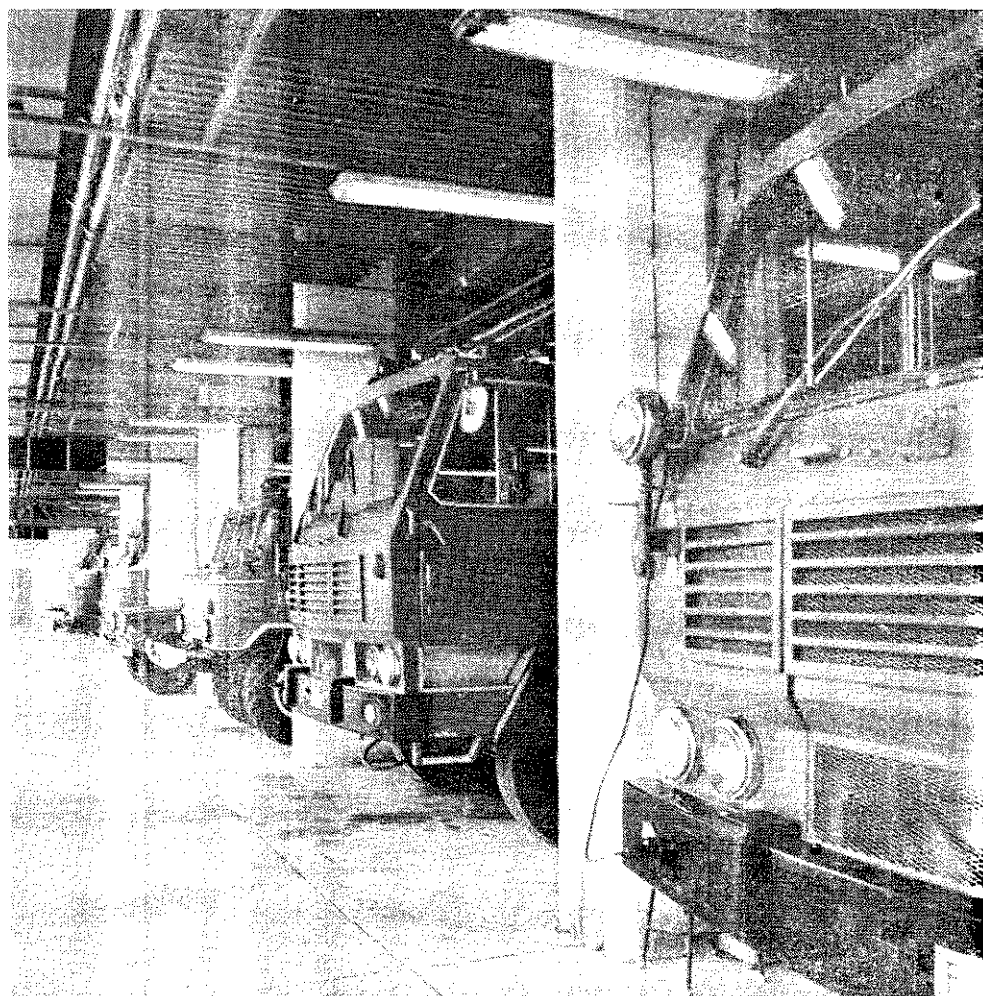
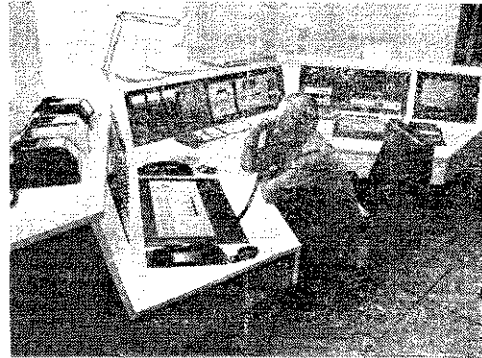
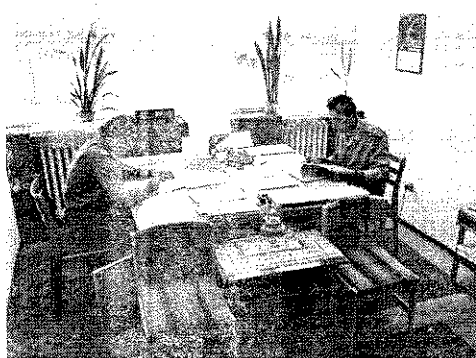
A személyi állomány, híven korábbi felajánlásaihoz, igen aktívan vette ki részét a tereprendezésből, a takarításból, a költözködésből és környezetük szépítéséből.

Az új laktanya mintegy 100 m hosszú Vincellériskola utcai szárnyán helyezték el a szerállások zömét, szám szerint kilencet, a hírközpontot, az éttermet, a konyhát, a kazánházat és a szellőzőgépházat. Az emeleten kaptak helyet a megyei meg a városi-járási parancsnokság irodái, a szertárak felett pedig a háromszemélyes hálók, két tanterem és a kiszolgálóhelyiségek. Ehhez csatlakozik a mászóház, amely egyben tömlőszárító is. Az udvari szárnyban a műhelyek, raktárak és további három szerállás található. Ennek folytatása a laktanyával egy időben átadott két szolgálati lakás.

Mint felvételeink is szemléltetik, most már Egerben is vége a „szúk esztendőknak”. Szívvel kívánjuk, hogy a két parancsnokság teljes személyi állománya a szolgálat felső korhatáráig jó egészségben és eredményesen munkálkodhasson hazánk jelenlegi legújabb tűzoltó-laktanyájában.

S. T.

Fotó: Kútvölgyi

A természetben kialakuló villamos kisülések villámkárokat okoznak, ez közismert tény. A villámvédelem célja éppen az így keletkező károk legkisebb mértékre szorítása. A villámvédelem mérlegelésekor a várható károk költségkihatásait szembe kell állítani a védelem létesítésére, karbantartására és ellenőrzésére fordítandó kiadásokkal. Ennek figyelembevételével alkották meg a kapcsolatos szabványokat és előírásokat. A várható károk elméleti megfontolása és az eddig szerzett tapasztalatok alapján ezek bizonyos paraméterektől teszik függővé a villámvédelem kötelező vagy ajánlott megvalósítását, illetőleg engedik meg annak elhagyását.

A számítógépes adatfeldolgozás széles körű elterjedésével lehetővé vált a villámcsapás okozta tűz- és káresetek pontos ki-gyűjtése, az adatok alapján pedig a villámvédelem hatásosságá-nak értékelése.

A következőkben a BM Tűzoltóság Országos Parancsnoksága által rendelkezésre bocsátott adatok elemzésével kísérlem meg felmérni a villámvédelmi előírások helyességét és hatáso-s-ságát, s egyben levonni a tanulságokat. Az adatok az 1976—1980-as évekre vonatkoznak, de a további esztendőkből is célszerű lenne folytatni ezt az elemző vizsgálatot.

A VILLÁM OKOZTA TŰZ- ÉS KÁRESETEK RÉSZESEDESI ARÁNYA

Az évente bekövetkező tüzesetek száma, kárértéke, így a villámcsapás okozta tüzeké is természetesen ingadozó. De amíg a vizsgált öt évre vonatkoztatott átlagadatok szerint az összes tűz-eset száma és kárértéke erősen megnövekedett, addig a villám-csapás okozta tüzek száma jelentősen csökkent. Az éves adatok elemzése szerint 1976-tól villámcsapás esetében erősen csökkenő tendenciájú a kárérték alakulása.

Az 1976 előtti tíz év átlagát 100-nak tekintve az 1. táblázat szerinti összeállítás a következőképp alakul:

1. táblázat

	Az el- múlt 10 év átlaga	1976	1977	1978	1979	1980	1976- 80 évek átlaga
Város tüzeset, db	5 334	7 193	6 700	6 887	7 815	7 517	7 222
Összes kár, 10 ⁹ Ft	83 874	181 307	300 730	322 517	221 974	968 795	239 064
Villámcsapás, db	203	158	157	118	128	108	139
Villámkár, 10 ⁹ Ft	4 837	11 856	5 844	6 176	4 975	3 595	6 489
Villámcsapás részaránya a tüzesetek számában, ‰	4	2	2	2	2	1,4	1,9
Villámkár részaránya a tűz- károsításban, ‰	6	7	2	5	2	1	2,7
1. villámcsapás okozta tüzre eső kár, 10 ⁹ Ft	24	75	37	52	39	33	47

1976-tól kezdve mind a villámcsapások okozta tüzesetek szá-mában, mind a keletkezett károk értékében erőteljes csökkenést lehet észlelni.

2. táblázat:

	Az el- múlt 10 év átlaga	1976	1977	1978	1979	1980	1976- 80 évek átlaga
Összes tüzeset (db) ‰	100	135	126	129	147	141	135
Összes kár, (10 ⁹ Ft) ‰	100	216	359	346	264	440	285
Villámcsapás, (db) ‰	100	78	77	58	63	53	68
Villámkár, (10 ⁹ Ft) ‰	100	243	121	127	103	74	134
Összes villámkár, (10 ⁹ Ft) ‰	100	313	154	217	163	137	184

Részletesen vizsgálva a statisztikai adatokat a következőket mondhatjuk:

IPAR

3. táblázat:

	1976	1977	1978	1979	1980	1976-80 évek átlaga
Villámcsapás, db	5	9	2	2	4	5
Villámkár						
- Javakban, 10 ⁹ Ft	6788	1405	1930	758	453	2259
- Épületben, 10 ⁹ Ft	21	173	10	-	4	42
Összesen, 10 ⁹ Ft	6789	1578	1940	758	457	2297
A villámcsapás okozta épületkár a teljes kár %ában	0,3	11	0,5	-	1	2
Egy villámcsapásra eső kár						
- Javakban, 10 ⁹ Ft	1126	156	965	379	108	452
- Épületben, 10 ⁹ Ft	4	19	5	-	1	8
Összesen, 10 ⁹ Ft	1132	175	970	378	109	460

Az iparban a tüzesetet okozó villámcsapások száma csökke-nő jellegű, de az okozott fajlagos kárérték 1976-ban és 1978-ban kiugróan nagy volt, főleg a javakban esett károk esetében.

MEZŐGAZDASÁG

4. táblázat:

	1976	1977	1978	1979	1980	1976-80 évek átlaga
Villámcsapás, db	109	98	74	76	70	85
Villámkár						
- Javakban, 10 ⁹ Ft	3245	2497	910	2211	2421	2277
- Épületben, 10 ⁹ Ft	946	882	381	368	821	680
Összesen, 10 ⁹ Ft	4201	3379	1291	2579	3242	2957
A villámcsapás okozta épületkár a teljes kár %ában	22	26	30	14	25	23
Egy villámcsapásra eső kár						
- Javakban, 10 ⁹ Ft	31	25	12	29	35	27
- Épületben, 10 ⁹ Ft	9	9	5	5	12	8
Összesen, 10 ⁹ Ft	40	34	17	34	47	35

A mezőgazdaság területén a vizsgált évek során csökkenés, 1980-ban azonban emelkedés következett be.

LAKÓHÁZAK

A károk 1979-ben jelentősen megnövekedtek. Érdekes, hogy az épületekben keletkezett károk, majdnem az egész vizsgált idő-tartamban végig a teljes kár 40%-át tették ki. Az épületkárok ilyen nagy részese-de-si aránya a lakások belső berendezéseinek az épület értékéhez viszonyított értékarányából adódik.

A családi házban villámkárt szenvedett lakások átlagban 36%-ot tettek ki.

5. táblázat:

	1976	1977	1978	1979	1980	1976-80 évek átlaga
Villámcsapás, db	37	42	35	42	30	37
Villámkár - javakban 10 ⁶ Ft	327	452	322	834	700	527
- épületben 10 ⁶ Ft	219	258	249	543	387	331
Összesen 10 ⁶ Ft	546	710	571	1377	1087	858
A villámcsapás okozta épületkár a teljes kár %ában	40	36	44	39	36	39
Egy villámcsapásra eső kár - javakban 10 ⁶ Ft	9	11	9	20	23	16
- épületben 10 ⁶ Ft	6	6	7	13	13	9
Összesen 10 ⁶ Ft	15	17	16	33	36	25

A lakások villámkár-statisztikája világosan mutatja, hogy a magyar szabványoknak a lakóházakra és családi házakra vonatkozó előírásai, amelyek elég ritka esetben követelik meg a villámvédelem alkalmazását, helyesnek bizonyultak, hiszen az egy villámcsapásra eső kárérték elenyészően csekélynek mondható.

A VILLÁMCSAFÁS OKOZTA TÜZESetek ÖSSZESÍTETT ADATAI, 1976—1980-AS ÉVEKRE

Az iparban a vizsgált időszak folyamán bekövetkezett 23 villámcsapás közül 12 olyan helyen történt, ahol a magyar szabványok szerint villámvédelmet kellett kiépíteni. A 12 hely közül azonban csak 7-ben volt kiépítve a villámvédelem.

A mezőgazdaságban a 427 villámcsapás közül 70 olyan helyen történt, ahol villámvédelmet kellett volna kiépíteni, de elmulasztották ezt.

6. táblázat

	Ipar	Mező- gazdaság	Lakóház	Egyéb	Összesen
Villámcsapás, db	93	427	186	39	675
Villámkár - javakban 10 ⁶ Ft	11 268	11 384	2 635	2 227	27 514
- épületben 10 ⁶ Ft	208	3 398	1 656	993	6 255
Összesen 10 ⁶ Ft	11 476	15 232	4 291	3 220	33 769
A villámcsapás okozta épületkár a teljes kár %ában	2	22	39	31	19
Egy villámcsapásra eső kár - javakban 10 ⁶ Ft	490	28	14	57	41
- épületben 10 ⁶ Ft	9	8	9	25	9
Összesen 10 ⁶ Ft	499	36	23	82	50

A lakóházakat ért 186 villámcsapás közül csak egy okozott kárt olyan épületben, ahol villámvédelmet kellett alkalmazni. Erőből gondoskodtak is.

A vizsgált időszakban szám szerint és kárérték szerint is a mezőgazdaság szenvedte a legtöbb kárt. Részesedése, aránya 63%, illetőleg 45%.

A vizsgált időszakban az egy villámcsapásra eső kár legnagyobb értéke az iparban fordult elő.

Az ismertetett összeállítás alapjául szolgáló magyar tűzkár-statisztika nem elsősorban a villámvédelem szempontjainak figyelembevételével készült. Ezért az értékelés sem lehetett teljes, így például nem mutatható ki, mekkora volt a kárösszeg ott, ahol kötelező lett volna a villámhárító berendezések felszerelése, de elmulasztották ezt. Hasonlóképpen nem áll rendelkezésre adat, hogy azokban a helyeken, ahol a villámhárító fel volt szerelve, és a villámcsapás mégis tüzet okozott, mekkora volt a kár, és mi lehetett az oka a bekövetkezésének.

Mégis kiderült, hogy továbbra is foglalkozni kell a szabad tereken raktározott, nagy értékű anyagok villámvédelmével. A családi házak villámvédelmét viszont nem szükséges szigorítani, hiszen a káresetek okozta veszteségek elenyészők.

A statisztikai adatok alapjaiban igazolják villámvédelmi törekvéseink helyes irányát. A vizsgált időszakban 675 kárt okozott villámcsapás fordult elő. Ebből csak 83 olyan eset volt, ahol villámvédelmet a magyar szabvány kötelezően előírta (12,3%), és mindössze 37 olyan eset fordult elő (5,4%), ahol a felszerelt villámvédelem ellenére is kár keletkezett, bár ez nem volt jelentős.

Mind ezek alapján véleményem szerint a továbbiakban is szükséges minősíteni a villámcsapások okozta károk elemzését és az adatszolgáltatás bővítésével meg kell teremteni a helyesebb értékelés lehetőségét.

Szegeden nemzetközi villámvédelmi konferenciát tartottak júniusban. Szakembereink ennek során jogosan állapíthatták meg, hogy az elmúlt évtizedben mind a tűzvédelmi jogszabályok, min a szabványelőírások előtérbe helyezték a villámvédelem célzását. Ennek a műszaki és jogi szabályozásnak az eredményeként a villámcsapások száma jelentősen és folyamatosan csökkent hazánkban.

Kovács Pál László

okl. gépészmérnök, közg. mérnök
az ÁEEF nyosztályvezetője

Június 15-én 22.28-kor érkezett az első tűzjelzés a fővárosi tűzoltó-parancsnokság híradóügyeletére, és a következő tartalmazta: „A Hegyalja út és az Alkotás utca sarkán, a szállodaépítkezés területén valami ég.” Ennek alapján a hírközpont 1-riasztást rendelt el. A 22.33-kor helyszínre érkező I/1-es gépjárműfélszekendő rádió jelentette, hogy 2 E sugárral beavatkozott a tűz veszélyeztetett épületeket és III-as riasztás végrehajtását kérte. A kiterjedt 1-es tűzoltási csoport vezetője, Dr. ray Ferenc őrgy. felderítés után átvette a további beavatkozás irányítását. Elsőnek a szomszédos felvonulási épületek védelmét szervezte meg. Ekkor a 25×10 m-es „ERDÉRT” típusú épület már teljes terjedelmében égett, és a tűz áttért egy 5×m-es öltözőre is. 22.42-kor már 6 E sugár működött, 22.50-pedig 9 E sugárral a tüzet lefektették.

A gyors és szakszerű beavatkozás eredményeként sikerült megmenteni a kb. 1 méter távolságra levő hasonló típusú épületet.

A tűzvizsgálat megállapította, hogy az épület a Hevés megyei Tanácsai Építőipari Vállalaté volt, és munkásszállónak, valamint művezetői irodának használta. Az elektromos szakértő megállapítása szerint a hálózat túlterhelése okozta a tüzet. Kábelégés azután az épület teljes elpusztulásához vezetett. A kárelvezetési okot a munkásszálló lakói is alátámasztották.

Az épületben és a berendezési tárgyakban 480 ezer forint kár keletkezett.

Budaházi László
tű. őrm.

A Kőolajkutató Vállalat és a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgázfeldolgozó Vállalat szakemberei június 15-én kezdték meg az álmosdi (Hajdú-Bihar megye) 6. sz. gázkút üzembe helyezési munkálatait. Az előzetes rétegyomásmérést azonban nem végezheték el, mivel mintegy 6 m mélységben hidrátudugot találtak a kútban. Ennek eltávolítására megtették a szükséges előkészületeket. A tervezett művelet a következőkből állt: a közben kiépített nyomóvezetéken aggregáttal a kútba akarták sajtolni a kazánkocsi által felmelegített 5 m³ vizet. A kiépítési munkálatokkal 15.15-re elkészültek, majd 340 bar nyomással elvégezték az aggregátor nyomóvezetékeinek nyomáspróbáját. Eközben nem tapasztaltak rendellenességet. Ezután megnyitották a gázkút főtölőzárát és 360 bar nyomáson megkezdtek a víz besajtolását. A következő lépcsőben, amikor 370 barra növelték a nyomást, elnyíródott az aggregátion levő 400 bar-os biztonsági szelepszapsgéje. Ennek következtében először a besajtolt víz tört fel, majd kb. 15.18-kor megkezdődött a gáz kiáramlása. A feltörő gáz — 120 bar nyomással — az aggregát alatt levő 2"-os, 12 m hosszú csővezetéken a szabadba áramlott. A gáz visszaáramlásának észlelésekor a két vitlakezelő a főtölőzárhoz csatlakozó nyomóvezeték ún. váltótölőzárához futott, és megkísérelte a kiáramló gáz lezárását, ehhez segítségükre hívtett az aggregátkezelő is. A tölőzár zárása közben — feltételezhetően a gáz által megmozgatott kódarabok egymáshoz vagy fémtárgyhoz való ütközése következtében — a kiáramló gáz meggyulladt. Mivel az égő gáz veszélyeztette a zárási művelet végző személyeket, ezért kénytelenek voltak elmenekülni a helyszínről.

Tóth László kútvizsgáló csoportvezető a helyszínről 300 m-re levő álmosdi gázkút telepről közvetlen távbeszélőn jelezte a tüzesetet a nagyhegyesi gázbontóüzem diszpécserszolgálatának. A jelzést Szondi György diszpécser közvetlen tűzjelző telefonon 15.26-kor továbbította a debreceni városi-járásai parancsnokság hírfőnövére. Újhelyi Gyula tű. főrm., a debreceni parancsnokság megbízott szolgálatparancsnoka II-es kiemelt riasztást rendelt el. Ennek alapján 4 gépjárműfecskeendő, 1—1 porral és habbal oltó gépjármű, valamint Bögös János tű. alez., me-

gyei parancsnokhelyettes és a megyei tűzoltási csoport is kivonult a kárhelyre.

Az első visszajelzést 16.03-kor a szolgálatparancsnok adta, s ez a következőket tartalmazta: „A tűz továbbra is II-es, meg kell várni a porral oltó gépjármű helyszínre érkezését. 2 E sugárral megkezdjük a hűtést.”

A megyei parancsnokhelyettes a felderítés és a tájékozódás után a III-as kiemeltre módosította a riasztási fokozatot, és kérte a nagyhegyesi mentőbrigád helyszínre küldését. Megalakította a vezetési törzset, intézkedett a vízszelési hely felderítéséről, alapvezeték szereléséről és a mentési munkálatok megszervezéséről.

A tűz eloltására — a szakemberek bevonásával — tervszerűen készültek fel. Sorrendben a következő feladatokat hajtották végre:

1. Hűtősugár védelme alatt kivontatták az égő gázkút közeléből az ott rekedt Tátra darus kocsit.

2. A debreceni TŰ—3-as gépjárműfecskeendő — alapvezetéken — az 1 km-re levő 86 m³-es víztartályról táplálták. Ez 4 db E sugár folyamatos vízellátását tette lehetővé.

3. További 2 E sugarat — ugyancsak 1 km-ről — ingajárral táplálták.

4. A folyamatos vízszállítás biztosítása után bevetették a porágyút, ez az égő rész árnyékoltsága miatt ugyan nem eredményezett végleges oltást, de lehetővé tette az égés jelentős mérvű csökkentését, sőt esetenkénti megszüntetését. Így megközelíthették a kutat és elzárhatták a főtölőzárát is.

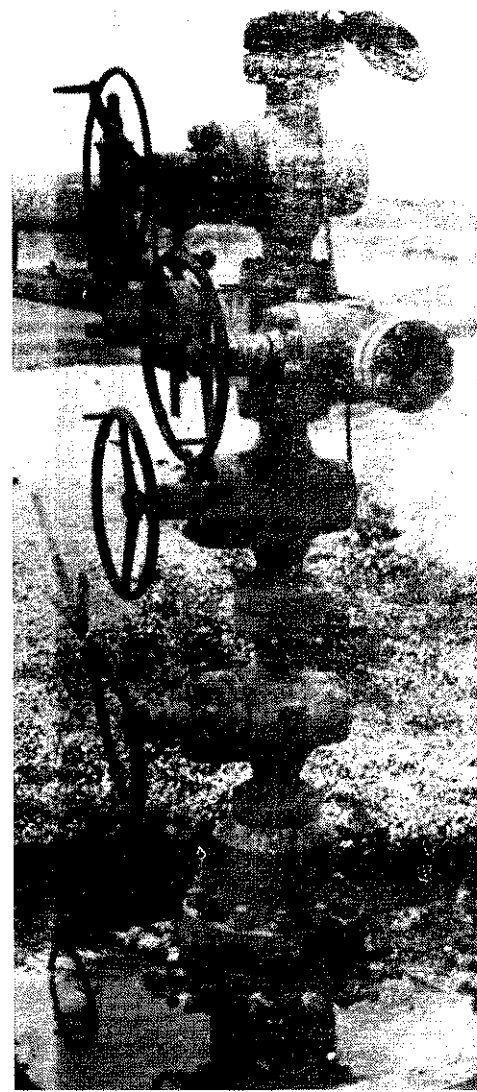
5. A szükséges biztonsági intézkedések megtétele után 17.15-kor Nagy László termelőmester végezte el az utóbbi műveletet. Ezután már sokkal kedvezőbb körülmények között folytathatták a felmelegedett fémszerkezetek hűtését.

A tüzeset következtében az aggregátban, a kazánkocsiban, a Tátra daruban, valamint a kútszerelvényekben mintegy 2 millió forint kár keletkezett.

Soltész Tamás
Fotó: Tátrai

Az álmosdi gázkúttűznél tanúsított példás helytállásukért és szakszerű beavatkozásukért Gál Sándor tűzoltó őrnagyot a Haza Szolgálatáért Érdemrend ezüst fokozatával, Hódos Sándor tűzoltó főtörzsőrmestert a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával tüntették ki. Éles Barna tűzoltó főhadnagy és Újhelyi Gyula tűzoltó főtörzsőrmester országos parancsnoki dicséretben és jutalomban részesült. Az elismeréseket augusztus 5-én Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok adta át.

Az ún. karácsonyfa.
A nyíl a főtölőzárát mutatja.

4 kazánkocsi és az aggregátkocsi a tüzeset után

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (50–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

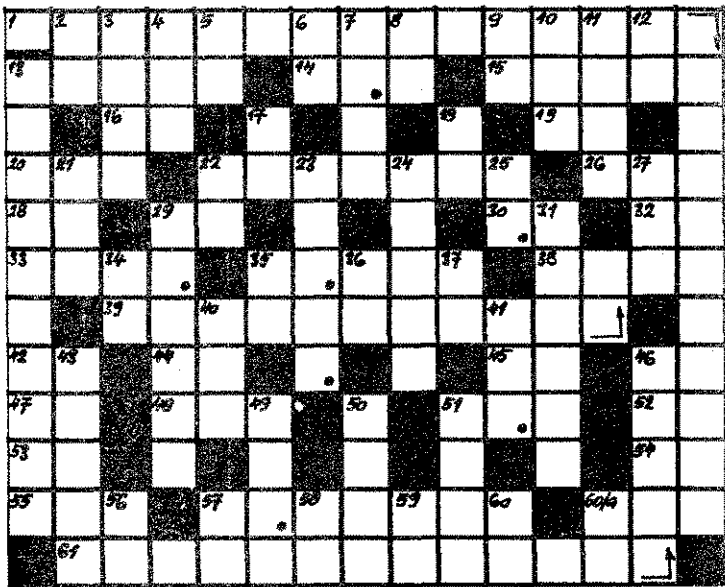
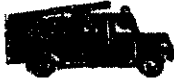
Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban sziveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.

Telefon: 200-557, 409-590, 409-735

Irányítószám: 1388, Pf. 99.

1. AZ ÁLLAMI TŰZOLTÓK
VERSENYE EZEKBŐL A FEL-
ADATOKBÓL TEVŐDİK ÖSZ-
EZE (zárt betűk: K, T, E, N,
R) (folyt.: vízzs. 39.). 13.
Tyakori madár. 14. Kígyófajta.
15. Személyeddel. 16. Indulat-
adó. 19. A tetejére. 20. Vissza:
épület része. 22. Egy helyben
tűz. 26. Sürgetés!? 28. Telet-
en! 29. Személyes névmás. 30.
32. Rézi azonos hangzó. 33.
Férfinév, de motorfajta is. 35.
Tanító. 38. Ragpár. 39. A
vízzs. 1. folytatása (folyt.: vízzs.
41.). 42. Megszólítás. 44. Az
szózat szülője. 45. Alá. 46. YE.
47. Kettőzve, városunk. 48.
Fűszerszag. 51. Ellenőr rövid. 52.
Holland gépkocsi betűjele. 53.
Ésma közepe. 54. Egymás utáni
betűk a szoros abc-ben. 55. Ná-
nk már ritka madár. 57. En-
nek hordozója pl. az olaj és a
szén. 60 a. Zuhanj. 61. A vízsz.
1. folytatása (zárt betűk:
V, R, folyt.: függ. 13.).

2. Kies azonos hangzó. 3.
Havar. 4. Hasznos rovar. 5.
Süveget folyó. 6. Vissza: északi
férfinév. 7. Európai főváros. 8.
Nagy növény. 9. 105! 10. Gamb-
rus itala. 11. Nemzetiség, csa-
n. ismert idegenből vett szó-
cs. 12. Azonosak. 13. A vízsz.
1. folytatása (zárt betűk: A,

F). 17. E napon. 18. Kettőzve:
kikap a kisgyerek. 21. Ének-
hang (női). 22. Személyes név-
más. 23. Halom pl. fahasábból.
24. Kóter, fogda. 25. Kettős be-
tű. 27. Érzékszerv. 29. Dunán-
túli helységbe való. 31. Nap-
sugár is lehet ilyen. 34. Mint
47. 35. Vissza: zenei hang. 36.
Szovjet repülőgéptípus. 37. Ze-
neművek előtti rövid. 40. Hordó-
mérték. 41. Nem mozdul. 43.
Vissza: gyorsan. 49. Fülünk ér-
zékel. 59. Kör alakban hozzá.
51. Keleti fejedelem. 56. Terít-
ett asztalon a helye. 57. Egon
azonos hangzó. 58. Tova. 59.
Gitt páratlan betű. 60. Azono-
sak. 60/a. Egyforma magán-
hangzó.

Megfejtésül a következő sorokat
kell beküldeni: vízzs. 1. és három
folytatása.

Be kell küldeni továbbá a pon-
tokkal megjelölt kockákban levő
betűkből összeállítható városnevet,
mely összefüggésbe hozható a
megfejtendő sorokkal.

A megfejtők között könyvtalvá-
nyokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1981. szept-
ember 15.

K. I.

A hetedik számban megjelent
keresztrejtvény megfejtése: A
VÍZTAROLO ES A VEDENI KI-
VÁNT ÉPÍTMÉNY KÖZÖTTI TA-
VOLSÁG HÁNY METER LEHET?

A pontokkal megjelölt kockák-
ban levő betűkből összeállítható
szó: ÖTSZÁZ.

Könyvtalványt nyertek: Bodor
Gábor, Budapest; Csapó Sándor,
Kajászó; Magyar Jánosné, Gö-
döllő; Nagy Zsigmond, Hajdúná-
nás; Rónai Péter, Nagytálya;
Schnajda István, Tiszaföldvár.

A nyereményeket postán küld-
jük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

Szerkeszti a szerkesztő bizottság.

Főszerkesztő: SOLTÉSZ TAMÁS tűzoltó főhadnagy.

SZERKESZTŐSÉG: Budapest VI., Izabella u. 62-64. TELEFON: 320-380.

Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság

Felelős kiadó: VARGA KÁROLY. Előfizetési díj egy évre 42,- Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108

81.2543/2-08 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Vágó Sándorné vezérigazgató. Levélcím: 1903 Bp. Pf.: 314

HU ISSN 0230-1415

HALOTTAINK

KOVÁCS ANDRÁS

tű. hdgy.

1947—1981

Alig pár hónapja, hogy beszélgettünk vele, s írtunk róla. Miniszteri jutalmat kapott a Körösök menti árvédelmi helytállásáért. Most nekrológ érkezett, fényképpel. Június 12-én fürdés közben életét vesztette a Körösben. 34 éves volt.

Hivatásszerető fiatal, értékes munkátartást vesztett el személyében a békés-
csabai városi tűzoltó-parancsnokság.

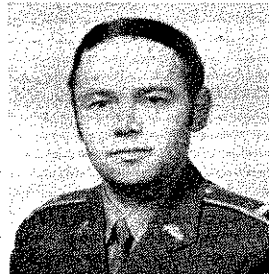
GÄRTNER FERENC

tű. őrm.

1946—1981

Tragikus hirtelenséggel elhunyt a száz-
halombattai üzemi tűzoltó-parancsnokság
szerparancsnoka.

1976-ban kezdte a tűzoltói szolgálatát a
százhalombattai üzemi parancsnokságon.
Az alapfokú tanfolyam elvégzése után
beosztott tűzoltóként, majd a tiszthelyet-
tési iskola után szerparancsnokként tel-
jesített szolgálatot. Rövid szolgálata ideje
alatti a beosztásával járó feladatait min-
dig példás igyekezettel látta el.

KAMASZ SÁNDOR

önk. tű. szds.

1914—1981

A tápióbicskei önkéntestűzoltó-egyes-
ület parancsnoka hosszan tartó belegség
után elhunyt.

51 éves önkéntes tűzoltói szolgálata
alatt elévülhetetlen érdemeket szerzett az
egyesület fejlesztésében. Munkája elismeré-
seként többször részesült magas kitün-
tetésben.

Mély részvétellel vettek végső búcsút
tőle.

VARBAI JÓZSEF

önk. tű. szds.

1931—1981

Tragikus hirtelenséggel elhunyt a csá-
nyi önkéntestűzoltó-egyesület parancs-
noka.

1951-ben lett önkéntes tűzoltó, majd
1961-től parancsnokként tevékenykedett.

Feladatát példás szorgalommal látta el.
Lelkiismeretes munkája elismerésenként
többek között megkapta a Tűzbiztonsági
Érem ezüst fokozatát.

Mély részvétellel vettek tőle búcsút mind-
azok, akik szerették, tisztelték.

MOCSÁRI BERTALAN

1909—1981

A Nógrád megyei Vendéglátó Vállalat
tűzvédelmi felügyelője váratlanul elhunyt.

Munkáját hosszú időn keresztül nagy
szorgalommal, lelkiismeretesen látta el.
Tevékenységevel igen sokat tett a vállalat
tűzvédelmi helyzetének megszilárdítá-
sáért és fejlesztéséért.

Jól végzett munkájáért több esetben
részesült elismerésben.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

Pályaválasztás előtt

Immár hagyományosan a csopaki kiképzőtábor adott otthont a Münnich Ferenc nevét viselő, ún. pályára irányítási tábornak, amelyen középiskolás leányok és fiúk vettek részt azért, hogy közelebbről is megismerkedjenek a rendőrség, a határőrség és a tűzoltóság munkájával.

A Belügyminisztérium, a BM Határőrség és a BM Tűzoltóság Országos Parancsnoksága által közösen szervezett egyhetes táborozás során a fiatalok találkozhattak a Belügyminisztérium több vezetőjével és a különböző szolgálati ágakban dolgozó fiatal tisztekkel, s kötetlen beszélgetéseket folytathattak velük. Így megismerkedhettek a fiatal tisztek szolgálati körülményeivel, és azokkal a lehetőségekkel, amelyek nyitva állnak mindazok előtt, akik ezek közül a szolgálati ágak közül választanak maguknak élethivatást.

A tájékoztatókat követő látványos bemutatón a fiatalok közelebbről is megismerhették a rendőrség, a határőrség és a tűzoltóság technikai felszerelését.

A Forradalmi Rendőri Ezrednél szükség szerint bevetésre kerülő és különleges feladatok megoldását elősegítő speciális eszközök is méltán váltották ki a táborlakók elismerését. Ugyancsak nagy lelkesedéssel fogadták a határőrjárőrök tevékenységét szemléltető bemutatót is.

A tűzoltóság programja is sok fiatalot vonzott, amelyen Ecker Antal százados, a Veszprém megyei tűzoltó-parancsnokság csoportvezetője mutatta be a tűzoltószereket és szakfelszereléseket, ismertetve használatuk módját és lehetőségeit is.

A tábor lakói ezután birtokukba vehették a különféle tűzoltógépjárműveket, és elbeszéltek több tűzoltóval is.

Lakatos András

Fotó: Várhelyi László

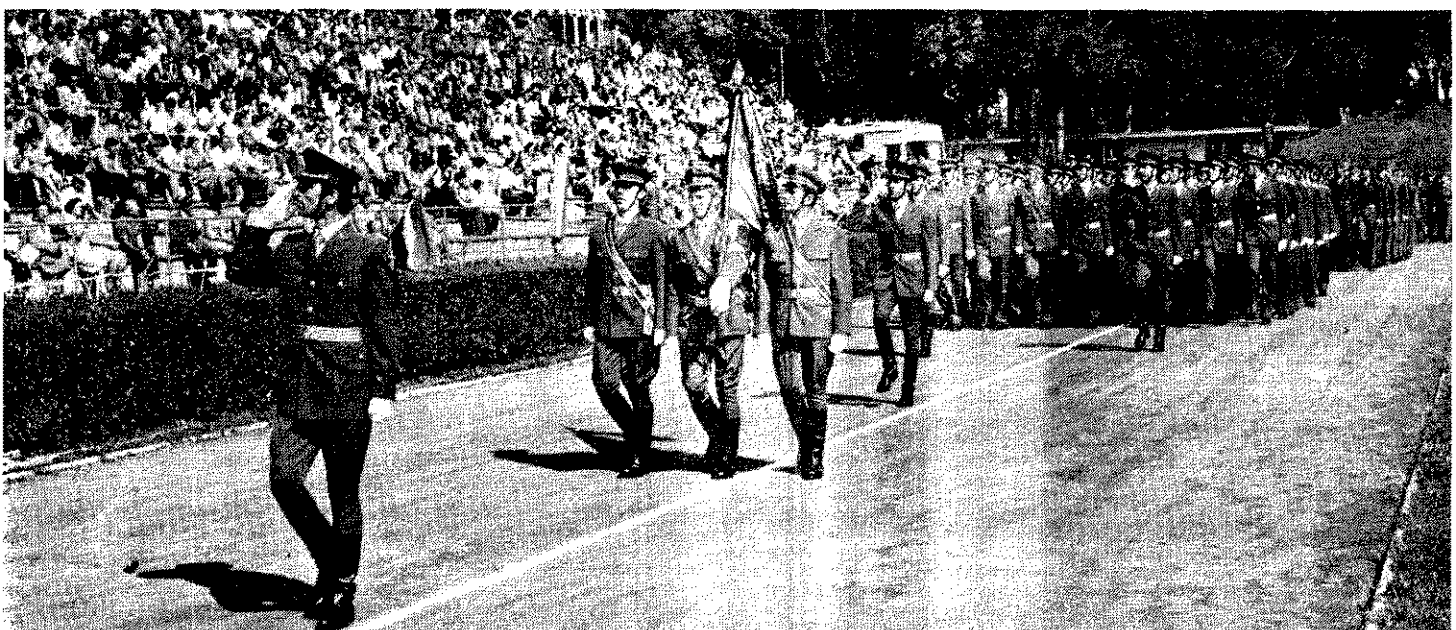
Ladvánszky Károly vezérőrnagy,
miniszterhelyettes
üdvözölte a fiatalokat

Kedves vendége volt
a táborlakóknak
Magyari Béla őrnagy,
kiképzett űrhajós

Nagy sikere volt
a gépezetes tolélétrának

A bemutatóra felsorakozott
tűzoltó-gépjárművek

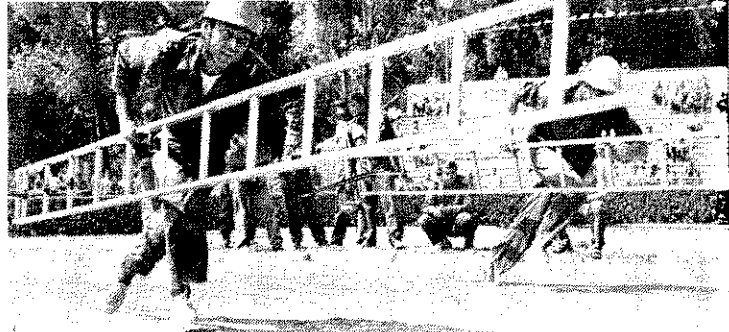
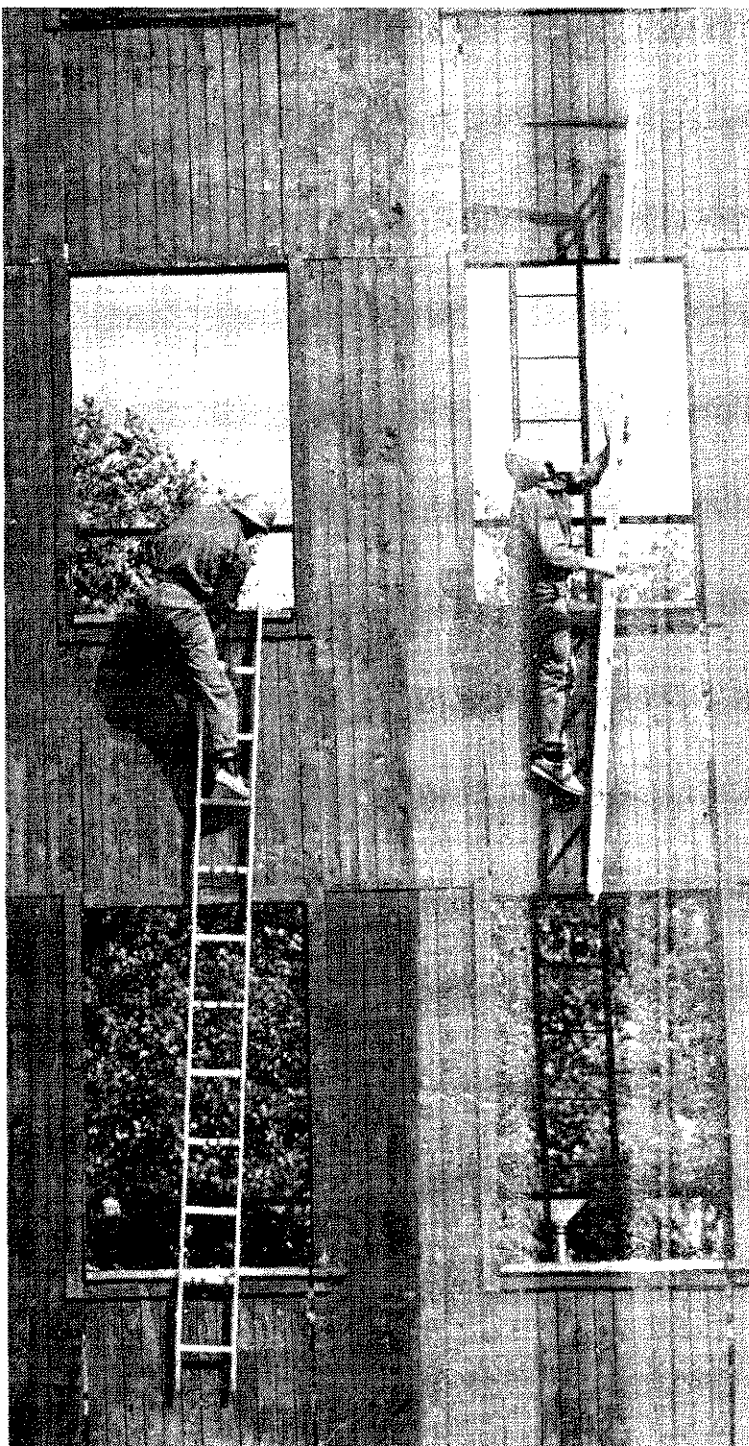

Tudósításaink a 2-9. és a 32. oldalon

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXXIII. évf. 9. sz. / 1981. szeptember

Rudner István, a bajnok

A 11. Országos Tűzoltóverseny rendezvényeinek Szolnok váro adott otthont augusztus 20-tól 22-ig. Már a hónap közepé től tűzvédelmi kiállítás és kirakatverseny hirdette: az ország legjobb állami, önkéntes és vállalati tűzoltói látogatnak el városba, hogy több éves felkészülésükről adjanak tanúbizonyságot és összemérjék tudásukat. Az országos elődöntő négy országrészi versenyének legjobbjaival találkozhatott itt a közönség.

Augusztus 20-án a MÁV-sporttelepen az állami tűzoltók versenyének megnyitóján Cseke Ferenc tűzoltó ezredes, országos parancsnokhelyettes köszöntötte a felsorakozott csapatokat, majd a állami tűzoltók 4×100 m-es tűzoltóváltójának izgalmas küzdelem sorozata következett. Nyolc megye legjobbjainak versengését néhéttek végig a jelenlevők, Mándi Sándor rendőr ezredes, a BA oktatási és közművelődési csoportfőnöke, Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok, Szolnok város vezetői, a megye parancsnokok, valamint a hozzátartozók és érdeklődők.

Két pályán, két futamban zajlottak a versenyek, Győr-Hajdú-Bihar; Zala—Budapest; Komárom—Borsod-Abaúj-Zemplén; Somogy—Szolnok megye párosításban.

Többször is felhangzott a buzdítás a pálya széléről, s a tűzoltás végeztével viharos taps köszöntött jó néhány csapatot.

Persze adódtak nem várt események is. A Zala megyei első csapatnál és a komáromiaknál leesett a tömlő az osztoról. Az első rajtot 72 másodperc alatt teljesítő budapestieknek a második futamnál visszagyulladt a tűz. A somogyiak azért nem tudták befejezni a váltót, mert a tálcátúznál „porba” szaladt az utolsó versenyzőjük.

Nagyon jó eredménnyel végeztek a szolnokiak. Az első futam 1.15-ös idejét a második csapat 1.02 percre szépítette.

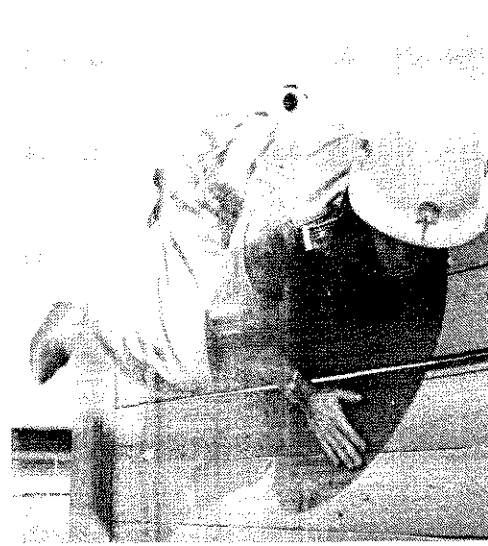
Valami hihetetlen erő hajtotta a borsodiakat, mindkét futamuk hibátlanul, 1.11 és 1.09-es időeredménnyel zárult. Ezzel a tűzoltóváltó élére is kerültek. Ferencz László tű. szkv., Györk József tű. törm., Béres Lajos tű. törm., Siska István tű. törm., Lecső István tű. törm., Bányácsi Ferenc tű. törm., Fincicki Gábor tű. törm. és Kotán Tibor tű. törm. a verseny utáni percekben fáradtan, de boldogan örvendeztek ennek a régen megálmodott és most valóra vált sikernek.

A borsodiak között találkoztunk Béres Lajos tű. törm.-rel. Idén lett a magyar tűzoltó-válogatott tagja, de már első külföldi

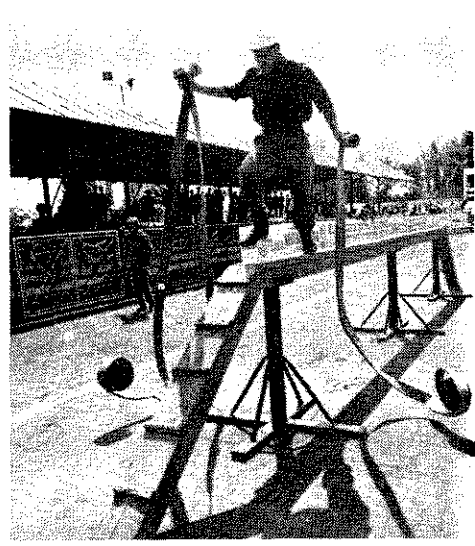
Rajtra készen: Hajdú megye

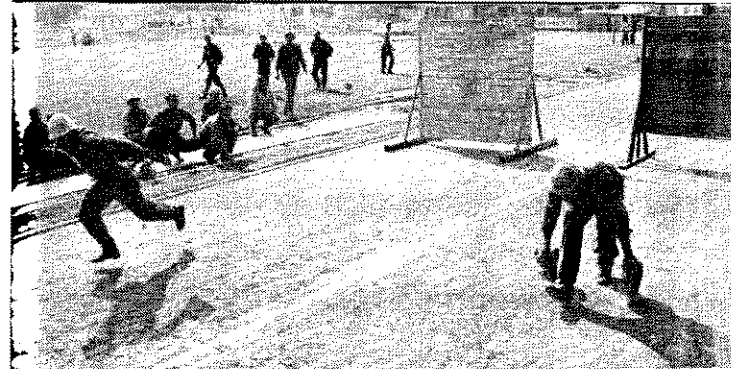

Egy budapesti versenyző

Hazai pályán

palánk után

állami, 59 önkéntes, illetve vállalati rajnak és 40 egyéni verszőnek szurkolhattak. A vetélkedések a Tisza-ligeti stadionban és a MÁV-sporttelepen zajlottak, majd az állami tűzoltóság diszponulása, szerelési és mentési gyakorlatok, valamint tűzoltási bemutató gazdagította a programot.

Tudósításunkban ezekről az eseményekről számolunk be.

(Kútvolgyi-Sz. Lovász-Tátrai)

versenyén és itt is tudása legjavát adta. Ösztől az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola tűzvédelmi üzemmérnöki szakának hallgatója lesz.

Amíg a délelőtt zajló 4x100-ason Borsod és Szolnok harcolt a másodpercekért, a délutáni horoglétraversenyben, a Tisza-ligeti stadionban Budapest és Borsod csapatai között volt a legszorosabb a szűzdelem. A házigazda Szolnok megyeiek a két legjobb után vetkeztek.

Budapest csapatában ismert verszőknek, *Rudner István* és *Antal* tűzoltó törzsrőmestereknek szurkolhattunk. *Rudner István* 1971-ben, 1975-ben is résztvevője és győztese volt az országos versenyeknek. Most sem maradt alul: ő lett az egyéni bajnok.

Augusztus 21-én a MÁV-sporttelepen 800 l/p-es kismotorfecskenő szerelésével és a 100 m-es akadálypálya leküzdésével megtartódott az állami tűzoltók versenye.

Ez a verseny sem volt mentes a kismotorfecskenő-szerelésnél oly gyakran előforduló váratlan, csak arra az egy alkalomra emléző s a legjobban felkészült csapatokat is sújtó eseményektől. Ebben a versenyszámban Komárom megyét (36.23 mp), Győr (37.63) és Borsod (39.08), őket Budapest követte 39.78 időeredményével. Itt hallottuk az egyik budapesti verszőtől: „Igaz, hogy elmaradtunk, de csak gratulálni tudunk a borsodiaknak, jobbak voltak.”

A kismotorfecskenő-szerelést követően sem hagyott alább az izgalom a MÁV-sporttelepen. A 100 m-es akadálypálya-versenyben szinte valamennyi csapat időt akart nyerni. Legjobban a hazai, szolnoki csapatnak sikerült behoznia a kismotorfecskenő-szerelésnél vesztett időt, így Borsod és Budapest után ők következtek a sorban.

Somogyi versző az osztónál

A tűzoltás

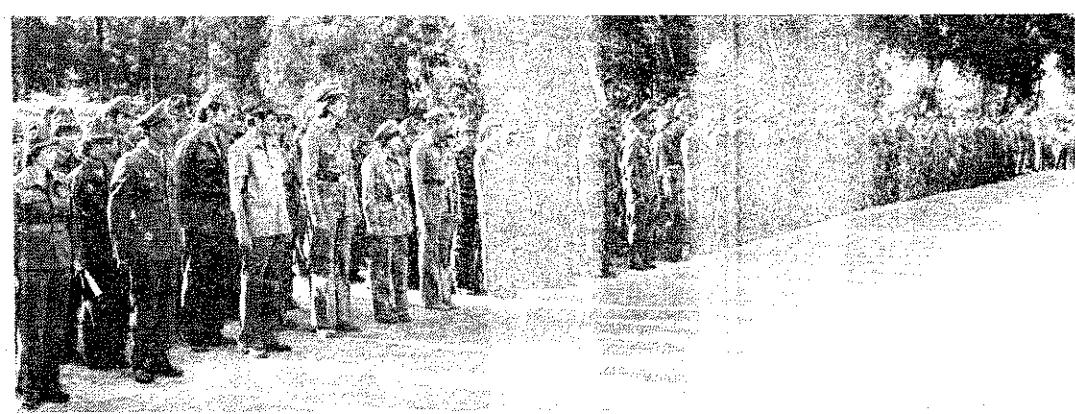
Csobban a szűzökösár

Startól a raj

... és az öröm pillanata

Önkéntesek és vállalatiak ünnepélyes megnyitója

Dr. Héra Attila tűzoltó ezredes mond beszédet

Augusztus 20-án délután került sor az önkéntes és vállalati tűzoltók versenyének megnyitójára. A felsorakozott rajokat dr. Héra Attila tűzoltó ezredes, országos parancsnokhelyettes köszöntötte. Beszédében méltatta az önkéntes és vállalati tűzoltók több évezredes helytállását, az állami tűzoltóknak nyújtott nélkülözhetetlen segítségüket. A következőkben köszönetet mondott Szolnok megye és a város politikai, állami és gazdasági vezetőinek az országos rendezvény lebonyolításához nyújtott támogatásért, majd eredményes szereplést kívánt valamennyi csapatnak a következő nap küzdelmeihez.

Másnap kora reggel benépesült a Tisza-ligeti stadion salakpályája. Izgatott készülődés közepette 6.50-kor indultak be az első kismotorfecskenők.

Önkéntesek, vállalatiak, ifjúságiak, felnőttek, nők, férfiak szeltek egymás mellett. Láttunk régi ismerősöket, elmúlt versenyek többszörös győzteseit, de feltűntek új arcok, csapatok is, akik most akarták az első igazi babért learatni.

Az egyik szélső pályán ideges férfi nyugtatgatta nálánál is idegesebb „lányait”. A füzesgyarmati önkéntestűzoltó-egyesület ifjúsági leányraja s a velük érkezett Zöld Lajos iskolaigazgató nyerni akartak mindenáron. Amint a csapat vezetője elmondta, az utolsó időkben mindennap, kora délutántól sötétedésig gyakoroltak. Megtudtuk tőle, hogy rajának minden tagja úttörő-tűzoltóként kezdte, s az 1979-es országos úttörőtűzoltó-versenyen első helyezést elért csapatából négyen most is itt vannak. Miután a feladatot 56,61 másodperc alatt teljesítették, már kissé nyugodtabban indultak a staféla végrehajtásához.

A rajnál később Ifjú Gárda-egyenruhába öltözött fiatalok csoportját láttuk.

— Hajdúnánásról jöttünk — tájékoztatott parancsnokuk, Ilyés Lajos —, két rajjal is versenyzünk. Az egyik a 125. számú Szakmunkásképző Intézet vállalati fiúraja, a lányok pedig a Textilfeldolgozó Vállalattól érkeztek. Eddigi eredményeink is köteleznek bennünket, no meg a tudat, hogy odahaza is nagyon szur-

kolnak értünk. Igyekszünk mindent elkövetni itt is a jó eredményért, mint azt a felkészülés ideje alatt tette mindenki. Esélyeik nem rosszak, hiszen tavaly az Ifjú Gárda tűzoltó-szakalegység országos versenyén a fiúk 4. helyezést értek el.

A kismotorfecskenő-szerelés és a tűzoltóváltó lebonyolítása után boldog, ünneplő csapathoz szegődtünk. A szombatheli Remix Rádiótechnikai Vállalat tagjai éppen Kéri Lászlóné igazgató jókívánságait fogadták abból az alkalmából, hogy vállalati férfirajuk első, női rajuk pedig második helyezést ért el. Csapat tagjaitól megtudtuk, hogy tűzoltóságuk egyidős a vállalattal, s 48-as létszámából két versenyraj szerepel rendszeresen versenyeken. A férfiak 1960-tól minden megyei versenyt megnyertek, de büszkélkedhetnek még a KGM által szervezett országos verseny első helyezésével, s ezenkívül 1971-ben országos túltóversenyen harmadikok, 1973-ban pedig CTIF-versenyen ezüstérmet szereztek. Lányaik sem szégyenkezhetnek persze, hiszen 1975-ben Almásfüzitőn győztesként hagyták el a pályát. A csapat 15 éve van együtt. Vállalatuknál a tűzvédelmi munka alapja a megelőzés, s hogy ezt milyen színvonalon látják el, azt az jellemzi, hogy az elmúlt 20 év alatt csak két jelentéktelen túltó eset fordult elő náluk.

Délután három órakor találkoztunk ismét a csapatokkal. Elkorra már megnyugodtak a kedélyek, s ki-ki boldogan vagy éppen szomorkásabban hallgatta az eredményhirdetést, vehette munkája elismerését.

A felsorakozott egységeket Varga Károly tű. ezds., országos parancsnok üdvözölte. Elismerő szavak kíséretében nyújtotta a győztes és a helyezést elért csapatoknak az okleveleket, jutalmakat.

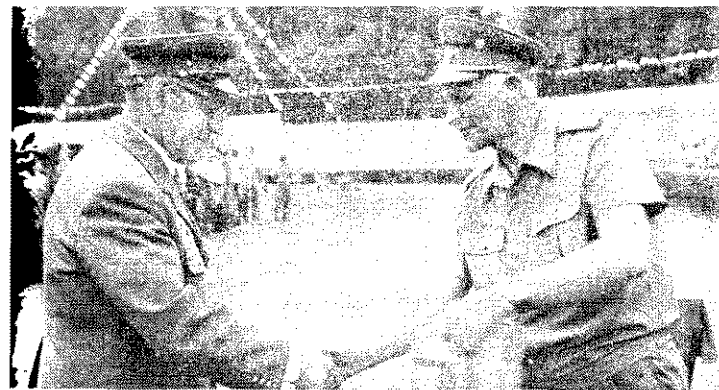
Ezután Fauszt Sándor, Szolnok város tanácsának elnökhelyettese a város legjobb eredményt elért vállalati tűzoltó-rajának a MÁV Járműjavító ifjúsági fiúrajának Szolnok város díszlevegőt adományozta.

Rajtól a füzesgyarmati leányraj

A verseny izalmában...

Érdemeit Varga Károly tüzoltó ezredes adta át

A készülékben, sugáreső a kézben

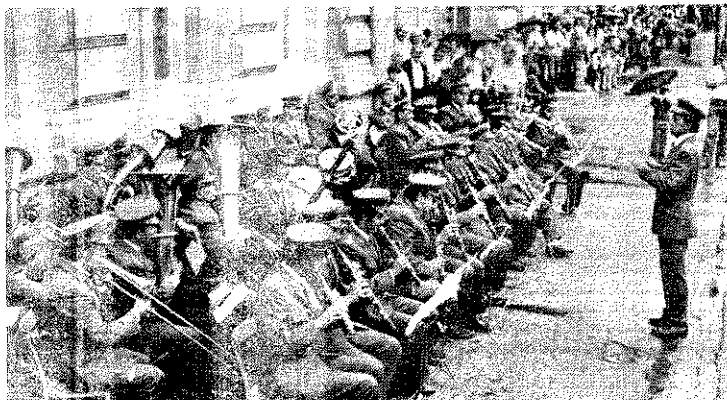
Szombathelyi REMIX vállalati tüzoltócsapata

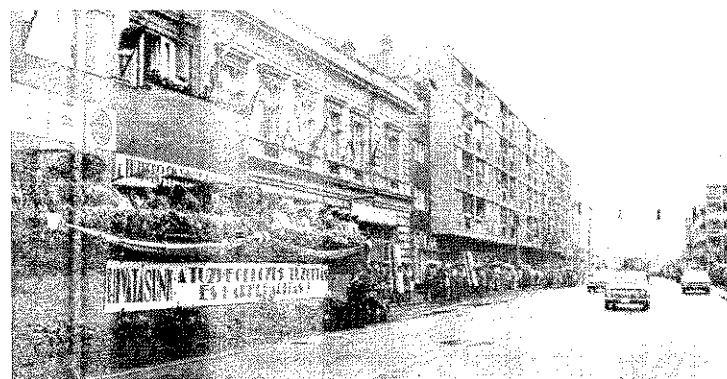
Augusztus 21-én, pontban 19 órakor megszólaltak a hangszórók a Kossuth téren. A hangosbemondó köszöntötte a résztvevőket. A dísztribünön foglalt helyet többek között *Ladvánszky Károly* vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes, *Andriko Miklós*, a megyei pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselő, *Bartha László*, Szolnok megye tanácselnöke, valamint a megyei rendőr-főkapitányság, a városi pártbizottság és a városi tanács vezetői.

Elsőként a BM Tüzoltóképző Központ díszegysége vonult el a tribün előtt.

Őket a tüzoltó-gépjárművek felvonulása követte. Az eredeti állapotban helyreállított két veterán tüzoltóautó után a modern technikát képviselő gépjárműfecskeendők és különleges szerek felvonulása következett. A parancsnoki gépjárművektől a zsanai gázkitorésnél is helytálló turboreaktív tüzoltó-gépjárműig minden kategóriájú gépjárművel megismerkedhettek a nézők, akiknek az érdeklődését még a közben megeredt eső sem csökkentette.

VIII. 21-én a Kossuth téren a BM TOP zenekara szolgáltatott térzenét

A tüzoltóegységek díszfelvonulása

Felvonult a modern tüzoltótechnika

A nézőket az eső sem riasztotta el

A felsorakozott díszzászlóalj

Augusztus 22-én reggel a Tisza-ligeti stadionban a 11. országos tűzoltóverseny záróünnepélyére érkeztek a vendégek. A pálya zöld gyepén felsorakozott a díszzászlóalj, behozták a BM Tűzoltóképző Központ csapatzászlóját. A dísztribün meghívott vendégei is elfoglalták helyüket: dr. Raft Miklós, a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökhelyettese, Szűcs János, az MSZMP Szolnok megyei bizottságának titkára, Bartha László, a Szolnok megyei Tanács elnöke, dr. Németh Ferenc, az MSZMP KB munkatársa, dr. Varga-Sabján László, a KISZ KB titkára és Harasztó István, a Magyar Úttörők Szövetségének titkára.

Részt vettek a bemutatón a Belügyminisztérium párt- és szakmai vezetésének, Szolnok megye és város párt-, állami és gazdasági vezetésének képviselői, valamint több megyei pártbizottság közigazgatási és adminisztratív osztályának vezetője, illetőleg tanács vb-titkára és igazgatási osztályvezetője, valamint a megyei tűzoltóparancsnokok.

10 órakor felhangzott a hívőjel, amely Ladvánszky Károly rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes érkezését jelezte. aki a díszelgő egység parancsnoka jelentésének meghallgatása után köszöntötte, ezt követően megsejmelte a felsorakozott egységeket, majd a Himnusz elhangzása után megnyitó beszédet mondott.

Tisztelt Vendégeink!

Tisztelt Tűzoltó Elvtársak!

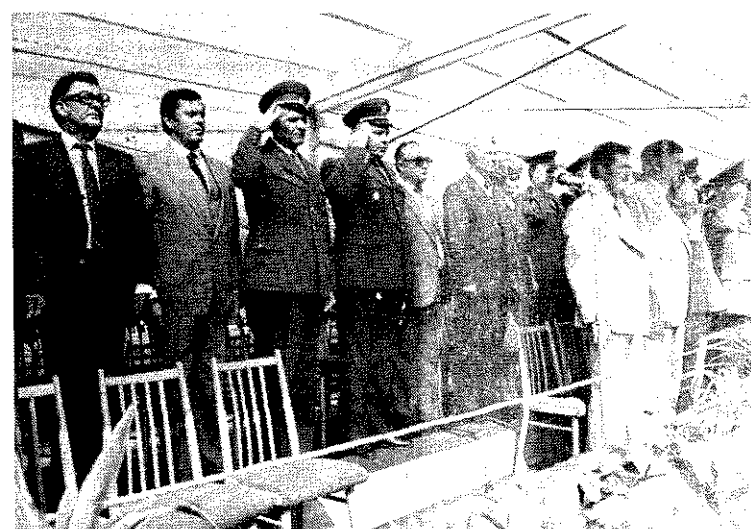
A Magyar Népköztársaság belügyminisztere, a minisztérium párt- és szakmai vezetése nevében tisztelettel köszöntöm ünnepségünk részvevőit, a versenyzőket, valamennyi kedves vendégünket a 11. országos tűzoltóverseny záróünnepsége alkalmából.

Külön köszöntöm a rendezvénysorozatnak otthont adó Szolnok megye és város párt-, állami, társadalmi és gazdasági vezetőit, lakosságát, akik segítőkész közreműködésükkel hozzájárultak az országos tűzoltóverseny sikeres lebonyolításához. Köszönjük fáradozásait.

Kedves Vendégeink!

Tűzoltó Elvtársak!

Szocialista társadalmunkban rangja, becsülete, neve van a tűzoltóknak, a társadalom, a dolgozó emberek milliói, párt, az állam tisztelettel adózik a tűzoltóknak, az önkéntes segítőknak, akik sokszor testi épségüket nem kímélve, életüket veszélyeztetve nehéz fizikai és szellemi munkával harcolnak az emberi élet és anyagi javak mentéséért.

Elöljárók a dísztribünön

A záróünnepély közönsége

Ladvánszky Károly rendőr vezérőrnagy köszöntötte a díszegységet

Pártunk XII. kongresszusa fő feladatként, a társadalom szocialista zászlóinak erősítését, a népgazdaság továbbfejlesztését határozta meg.

E fontos célkitűzések megvalósításához a tűzvédelemnek, a tűzoltóságnak a maga sajátos eszközeivel, még jobb munkával kell hozzájárulnia.

A XII. pártkongresszus határozata a gazdasági munka hatékonyabbá tételét állította a társadalmi tevékenység homlokterébe.

Céljainkat – a további gazdasági fejlődést – úgy érhetjük el, ha többek között – ésszerűen és takarékosan gazdálkodunk értékeinkkel, féltő gondjal védjük, őrizzük a népgazdaság és a lakosság vagyontöredékét.

A termelés zavartalanságának biztosításában, az emberi alkotómunkával létrehozott anyagi javak védelmében jelentős feladatok hárulnak az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóságokra, valamint a tűzvédelmi szervezetek társadalmi aktivistáira is.

Hazánk tűzvédelmi helyzete az elmúlt években tovább szilárdult, nemzetközi összehasonlításban is jónak mondható. Eredményesebbé vált a tűz megelőzési tevékenység, növekedett a tűzoltóság politikai és szakmai felkészültsége, korszerűsödtek felszerelései. A területi párt- és társadalmi szervek jelentős politikai figyelmet fordítanak szűkebb pártunk tűzvédelmére. Ennek is köszönhető, hogy egyre többen ismerik a tűz pusztítása elleni védekezés mindnyájunk jól felfogott érdeke, egyéni és közösségi érdek. Számottevően javult a belügyi szervek és a területi tűzoltószervek irányítását ellátó tanácsok együttműködése. Tanácsaink jó gazda módjára foglalkoznak ezzel a fontos területtel is.

A tűzkeletkezési okokat elemezve ugyanakkor fölöttébb elgondolkodtató, hogy a tűzkárok az esetek többségében a gondatlanságnak, a nemegyszer pedig a felelőtlen ségnek a következményei, és szigorúbb ellenőrzéssel, nagyobb körültekintéssel, az előírások megtartásával elkerülhetőek lettek volna.

A tüzesetek megelőzése az elkövetkező esztendőben is sok erőfeszítést követel. Állampolgárainkat és a vállalatok, intézmények vezetőit, dolgozóit elsősorban az önkéntes jogkövetésre kell nevelni, de ha szükséges, szigorúbban kell fellépni azokkal, akik a tűzvédelmi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva, emberéleteket és anyagi értékeket veszélyeztetnek.

Az elmúlt évek nagy tüzeseteinél a tűzoltók több esetben hősiességgel álltak ki a tűzoltás során. A zsanai gázküttörés alkalmával a tűzoltóegység példamutató közreműködésével a hazai gyakorlatban egyedülálló gázküttörést sikerült eloltani. Számos üzemi tűznél önfeláldozó beavatkozással milliárdos értékeket mentettek meg. Sorolni lehetne a példákat. Tűznél, árvíznél, szerencsétlenségénél, amikor menteni kell, az első sorokban mindig ott találjuk tűzoltóinkat is. Jó szívvel reméljük, hogy tűzoltóságunk magas színvonalon képes eleget tenni kötelességében vállalt kötelezettségének, méltó pártunk, kormányunk, dolgozó népünk bizalmára.

Szocialista hazánkban kiemelkedően fontos szerepe van az államnak. Államunk védi az emberek törvényes jogait, a társadalmi és személyi tulajdonát. A belügyi szervek, a társadalmi segítők széles körével együttműködve, gondoskodnak az állam- és közbiztonságról, a közrendről.

Az önkéntes tűzoltók, rendőrök, határőrök állampolgári felelősségérzettel vezérelt áldozatos tevékenysége felbecsülhetetlen értékű támogatást jelent számunkra. A Belügyminisztérium és szervei éppen ezért nagy jelentőségű feladatnak tekintik további eredményes működésüket, még jobb megbecsülésüket.

Az önkéntes segítők tevékenységének politikai jelentősége nem elsődlegesen abban van, hogy elvégezzék tűzoltói feladatokat; a lényeg itt is az, hogy rendszerünk szocialista demokratizmusából adódóan állampolgáraink magukénak tekintik eredményeinket, vívmányainkat, és ezek védelme érdekében végeznek önkéntesen értékes társadalmi munkát.

Beleértve a vállalatok tűzvédelmi szervezetében munkálkodókat is, jelenleg mintegy kétszáz ezer társadalmi segítőtől van hazánk tűzvédelmének. Közülük ötvenhét ezren önkéntes tűzoltók, több mint ötvenezren pedig a vállalati tűzoltóságok tagjai. Napi munkájuk mellett önzetlenül fáradoznak azért, hogy az emberek életét és értékeinket megvédjék a tűz pusztításától. Tevékenységük kiterjed a tüzesetek megelőzésére, a lakosság nevelésére, évről évre több ezer tűz megfékezésében működnek közre, mindezzel pótolhatatlan segítséget nyújtanak az állami tűzoltóságnak. Annak érdekében, hogy mindenkor magas színvonalon tehessenek eleget önként vállalt kötelezettségeiknek, rendszeresen gyarapítják ismereteiket, tűzoltóversenyeken vesznek részt.

Tisztelt Elvtársak!

Tisztelt Barátaink!

A 11. országos tűzoltóverseny befejező programját láthatják hamarosan, amely híven a sok évtizedes hagyományokhoz, több éves kemény munkáról és felkészülésről ad számot.

A 11. országos tűzoltóverseny időpontja lényegében egybeesik alkotmánynapjaink ünnepségeinkkel.

A felszabadulást követő években a győztes munkásosztály, szövetségeseivel együtt fokozatosan megteremtette a szocialista államrendet, törvénybe iktatták alaptörvényünket a Magyar Népköztársaság Alkotmányát, amelynek értelmében hazánkban a munkásosztály vezette dolgozó nép a hatalom birtokosa. Alkotmányunk ünnepéről, augusztus 20-ról, ebben az esztendőben is annak jegyében emlékezhetünk meg, hogy tovább erősödött a szocialista nemzeti egység, számottevően eredményeink mind a gazdasági építőmunkában, mind az élet más területein. A munkások, a termelőszövetkezeti parasztok, az értelmiségiek, a dolgozó emberek összefogva munkálkodnak nagy nemzeti programunk megvalósításán, a fejlett szocialista társadalom építésén.

A 11. országos tűzoltóverseny döntője joggal tarthat számot a közérdeklődésre. Azok, akik nehéz akadályokat leküzdve ide eljutottak, méltán szolgálnak rá valamennyiünk elismerésére. A versennyel nemcsak a tűzoltóságot, hanem a tűzvédelem társadalmi ügyé válásának nemes gondolatát is méltóképpen népszerűsítik az ország nyilvánosságára előtt is.

További sikert, nagyon jó egészséget kívánok az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóinknak. Meggyőződésem, hogy záróünnepélyünk is sokoldalú képet ad a tűzoltói hivatás szépségéről, de a szolgálattal szükségképpen együttjáró nehézségekről is.

E gondolatok jegyében kérem tisztelt vendégeinket, tekintsek meg a 11. országos tűzoltóverseny záróünnepélyét. Kellemes szórakozást, a tűzoltó elvtársaknak sikeres bemutatót kívánok.

Az ünnepi beszéd után a miniszteri vándorserleg átadására került sor, amelyet *Ladvánszky Károly* belügyminiszter-helyettes-től *Szabó András* tűzoltó őrnagy, Szolnok megyei parancsnok vett át, *Pásztor Béla* önk. tű. alhđgy., a jászszentandrásai és *Kovács László* önk. tű. zls., a kunszentmártoni egyesületek parancsnokainak kíséretében. A jelenlevők tapsal üdvözölték, három úttörőkislány virággal köszöntötte a győztes megye tűzoltóit. A díszzászlóalj tisztelgő elvonulása után megkezdődött a záróünnepély bemutatóprogramja.

Elsőként az országos verseny 1—6. helyezést elért állami tűzoltóinak 100 m-es akadálypálya-bemutatóját láthatták a vendégek.

Ezt követően került sor az önkéntes és vállalati tűzoltók első, illetve második helyezést elért rajainak 800 l/p-es kismotorfecs-kendő-szerelési gyakorlatára.

Nagy tetszés fogadta az önkéntes és vállalati tűzoltóságok első helyezett 2 leány- és 2 fiúcsapatának 7×55 m-es váltóját.

Ezután a pálya zöld gypére, piros-fehér sportöltözetben, piros zászlókkal vonultak be a tűzoltók. Látványos tornabemutatójukat — amelyet *Bejek Géza*, egykori válogatott tornász és olimpikon tervezett és tanított be — végig a nézősereg tapsa kísérte.

Az állami tűzoltók horoglétra-gyakorlata közben még a bemutatón is többfelől hangzott fel a biztatás, és utána nagy taps köszöntötte a harmadik szintre előbb felérkezőt.

A 4×100-as tűzoltóváltó bemutatóját Borsod, Budapest, Szolnok, Győr versenyrajai tartották.

Ezt követően az önkéntes és vállalati tűzoltók legjobbjainak 800-as kismotorfecs-kendő-szerelési gyakorlata olyan jól sikerült, hogy akár a bemutató idejét is mérhették volna.

Mászóházi mentési gyakorlatokat láthattak ezután a résztvevők. A főváros 34 tűzoltójának közreműködésével végrehajtott önmmentést ereszkedéssel, a két kötéllel és a Longworth önmmentő készülékkel, nagy érdeklődés kísérte.

Az életből vett, gyakran előforduló esetet példázó tűzoltási bemutatóval ért véget a 11. országos tűzoltóverseny háromnapos programsorozata. A záróünnepélyről egyórási interviós helyszíni közvetítést láthatott több millió tévénező.

(A 11. országos tűzoltóverseny eredményeit lapunk 24—25. oldalán közöljük.)

Az összesített verseny győztese Szolnok megye

Önkéntes tűzoltók bemutató gyakorlata

Előtérben a nagylőzsi leányraj egyik tagja

Vári Lajos önk. t. szds. Hajdúszoboszlóról jött

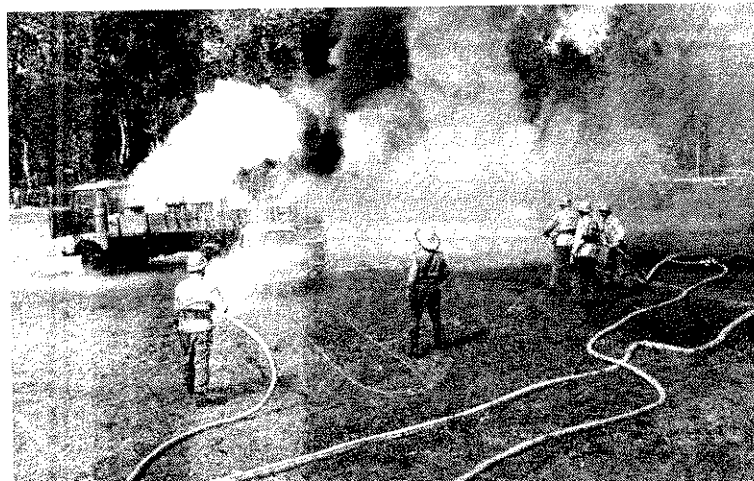

Kezdődik a tűzoltási bemutató

Az utolsó nap eseményeit a televízió is közvetítette

A közönség mentési gyakorlatokat is láthatott

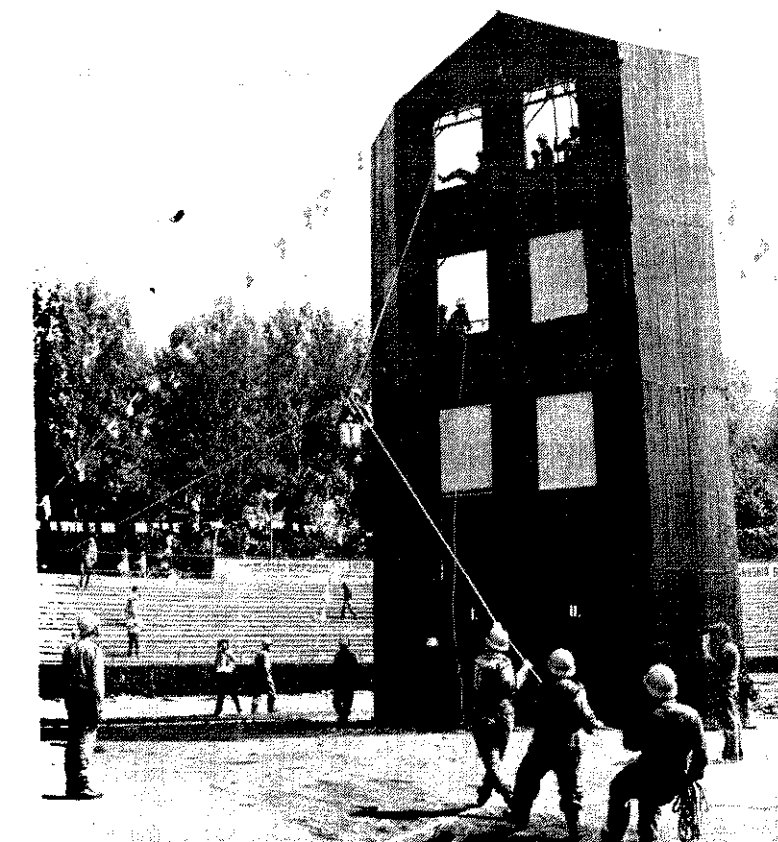

Első számú feladat a környezet hűtése

A tűzoltók kiszabadítják az utasokat

Habbal is beavatkoztak

GÁRDISTÁK SEREGSZEMLEJE

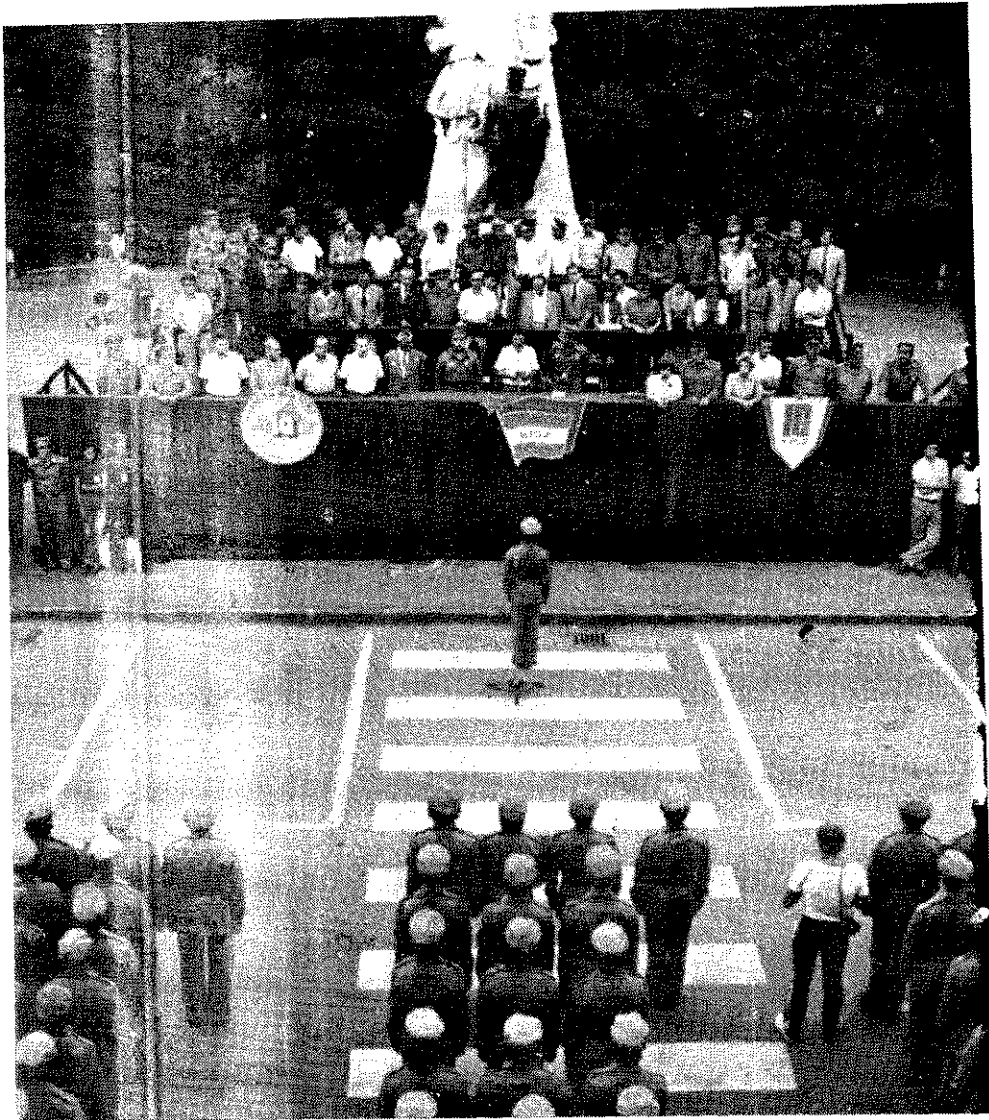
A XI. országos Ifjú Gárda-szemle egyhetes rendezvényeinek Szabolcs-Szatmár megye adott otthont. Több mint hétszáz gárdista érkezett az ország minden részéből, hogy szűkebb lakóhelyét, megyéjét képviselje a seregszemlén. Rajtuk kívül azonban még külföldről is érkeztek résztvevők. Az NDK-ban dolgozó magyar fiatalokat három város ifjűmunkásai képviselték, akik mint megtudtuk, ugyancsak élénk KISZ-életet élnek, s jól működő Ifjú Gárda alegységük is van.

Már az első napon — miután megérkeztek a különvonatok, és a résztvevők elhelyezkedtek — fontos programok kezdődtek. Látványos, szórakoztató műsorra került sor Nyíregyháza központjában, annak legszebb útvonalaiban: az első versenyszám ugyanis, melyben a szakaszok összemérhették tudásukat, a menetdalverseny volt.

Dalolva, katonásan érkeztek így az alegységek a szemle ünnepélyes megnyitójának színhelyére, a Kossuth térre. Az ünnepség elnökségében az ifjúsági szövetség, a fegyveres erők és testületek, rendezési szervek több országos vezetője, Szabolcs-Szatmár megye párt- és állami vezetői, üzemek, intézmények képviselői foglaltak helyet. A gárdistákat *dr. Varga-Sabján László*, a KISZ KB titkára köszöntötte. Beszédében elismeréssel szolt az Ifjú Gárda tevékenységéről, majd reményét fejezte ki, hogy az ideai szemle is híven fogja tükrözni a 36 ezer magyar gárdista munkáját.

Elindult tehát a hétnapos táborozás, melynek célja most sem volt más, mint hogy a fiatalok számot adjanak elméleti és gyakorlati tudásukról, felkészültségükről, kicseréljék tapasztalataikat, új barátságokat kössenek. A szervezők gondos előkészítő munkája, az összeállított programok, rendezvények voltak a zálogai, hogy ez sikerülni is fog.

A gyakorlati erőpróbák a második napon folytatódtak. Alaki versenyben bizonyíthatták a legjobbak, hogy milyen sokat készültek rá otthon. Rövid pihenőként a harmadik napon a honvédelmi nap következett, amikor is igazi élményben volt részük a fiúknak, lányoknak. A Magyar Néphadsereg különböző egységei, a rendőrség, az állami tűzoltóság, a határőrség és a munkásőrség, akik mind-mind tevékeny részesei az egész Ifjú Gárda-mozgalom sikerének, most is nélkülözhetetlen közreműködői voltak a munkának. Az említettek nemcsak a bemutatók megtartásával, de egy-egy részfeladat teljes patronálásával is hozzájárultak az esemény zökkenőmentes lebonyolításához. A negyedik napon kezdődött ugyanis a legnagyobb erőpróba. Kétnapos harci túrára indult a hétszáz fiatal. A terv szerint kerékpáron kellett megtenniük 116 kilométert, s ennek során szakmai, politikai és gyakorlati „megpróbáltatások” vártak rájuk. Baktalórántházán, a tűzoltóbázison ütötték fel táborukat. Itt komplex tűzoltó-szakfeladatok végrehajtására került sor, állami tűz-

Ünnepélyes megnyitó a Kossuth téren

oltók vezetésével. Elméleti kérdések, kis-motorfecskenő-szerelés és tűzoltóváltó-futás végrehajtása adta a pontszerzési lehetőségét. A szemle gerincét alkotó harci túra esti programjából természetesen nem hiányozhatott azért a kulturális műsor sem. A tábornúz, *Boncz Géza* és a Gúnya együttes vidámságai a zuhogó eső ellenére is vonzó időtöltésnek bizonyultak.

A seregszemle utolsó két napja is rengeteg tenni- és látnivalóval várta a gárdistákat. Tömegsportrendezvények, ügyességi vetélkedők szolgálták a jó hangulatot.

Augusztus 19-én este azután elérkezett a búcsú ideje. A résztvevők a sóstó-gyógyfürdői szemleközpontból együtt vonultak a záróünnepély színhelyére. A Kossuth téri emelvényen ezúttal is magas rangú vendégek várták a szakaszokat. Köztük volt *Karasz Lajos* rendőr altábornagy, belügyminiszter-helyettes, *Hosszú János*, az MSZMP Szabolcs-Szatmár megyei Bizottságának titkára, *dr. Varga-Sabján László*, a KISZ KB titkára, *Horváth István* honvéd vezérőrnagy, az MN politikai főcsoportfőnök-helyettese, *Gáti József* munkásőr ezredes, a Munkásőrség országos parancsnokhelyettese, *dr. Héra Attila* tűzoltó ezredes, a BM Tűzoltóság parancsnokhelyettese, *Horváth Pál* határőr ezredes, a BM Határőrség politikai csoportfőnök-helyettese, *Sárközi Sándor* ny. ezds., a Magyar Partizánszövetség választmányának tagja, valamint Szabolcs-Szatmár megye több más párt-, állami és gazdasági vezetője.

A felsorakozott egységeket *Karasz Lajo* altábornagy, belügyminiszter-helyettes üdvözölte, majd *dr. Varga-Sabján László*, a KISZ KB titkára mondott beszédet.

Ezután az elismerések átadására került sor. *Dr. Varga-Sabján László* az ifjúság nevelése terén végzett kimagasló munkája elismeréseként többek között három állami tűzoltótisztet tüntetett ki. *Hortobágy Ferenc* tű. alez., a Heves megyei tűzoltóság parancsnokhelyettese Ifjúságért Érdemérmét; *Márton Lajos* tű. fhdgy., a Szabolcs-Szatmár megyei tűzoltó-parancsnokság tűzoltási és kiképzési csoportvezetője pedig Kiváló Ifjúsági Vezető kiténtetést kapott.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság nevében *dr. Héra Attila* tűzoltó ezredes két ifjúgárdista-parancsnokot tüntetett ki.

Halász Ferenc kunszentmártoni IG-szakaszparancsnok a Tűzbiztonsági Érem ezüst fokozatát, *Orbán Zoltánné*, a Szabolcs-Szatmár megyei IG-parancsnokság tagja pedig a Tűzbiztonsági Érem bronz fokozatát kapta.

A XI. Országos Ifjú Gárda Szemle utolsó programja Budapesten az augusztus 20-i ünnepélyes tisztavatáson várta a gárdistákat.

Tátrai Mihály
(Fotó: Kútvölgyi)

A harci túrára kerékpárral indultak a csapatok

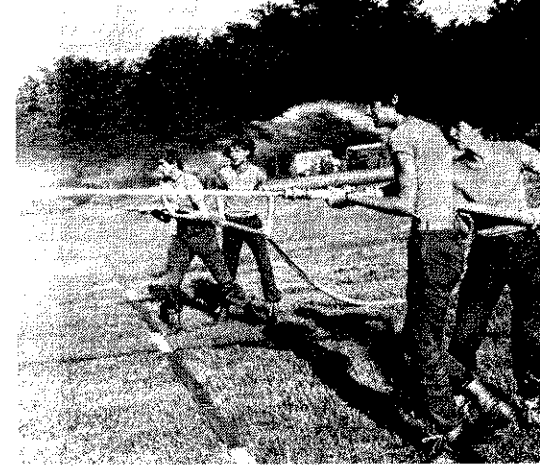
Felkészülve a tűzoltófeladatokra

Pillanatkép az azimutmenetről

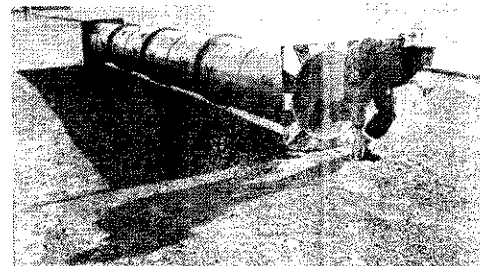
Rajt a tűzoltó-váltófutásnál

A fiatalok kismotorfecskendő-szerelésből is „vizsgáztak”

A gárdisták megkoszorúzták Mező Imre szülőházát

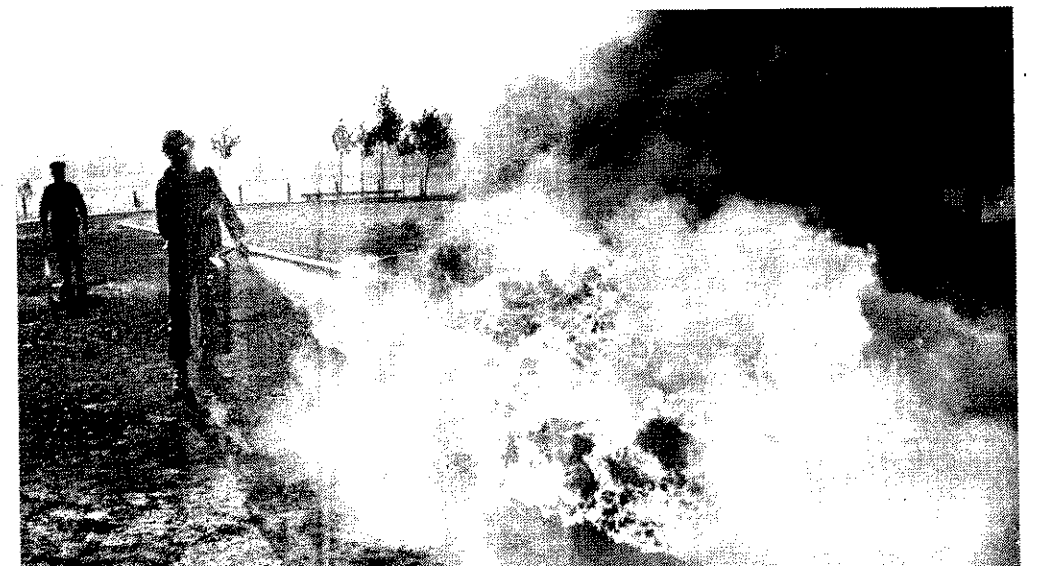
Túl az első akadályon

Célba ér a váltó utolsó tagja

A vízi átkelés komoly próbát jelentett

A születésnap minden család legkedvesebb ünnepe. A magyar úttörőmozgalom ebben az évben a 35. születésnapját ünnepelte.

Zánkán, a balatoni úttörővárosban ezen a nyáron az évforduló jegyében mintegy tizenötezer gyerek töltött felejthetetlen napokat.

Az úttörőgárdisták szaktáborában közel 2000 tűzoltó-, határőr-, munkásőr-, vöröskeresztes-, rendőr-, honvédgárdista érdekelte ki jó munkájáért a részvételt.

Az úttörő-tűzoltókat kellemes meglepetés várta: 3 db TŰ-1-es gépjárműfecskendő állt a körletek előtt. Messzemenően a legnagyobb sikert az aratta, hogy játékosan tanulhatták meg kezelésüket. Még „vonulási riadóversenyt” is rendeztek. Az a raj győzött, amelyik a riasztás után előbb öltötte fel a hővédő ruhákat, és ült be a fecskendőbe. Az izgalom tetőfokára hágott, amikor a fecskendőkről sugarat szerelhettek, hiszen ekkor kezdődött meg az igazi harc.

A dunavarsányi fiúk még most is emlégetik, hogy a 800-as kismotorfecskendő szerelésében az országos bajnok nagylőzsi lányok 49,5 másodperccel megverték őket. *Marton Kati, Horváth Angéla, Szijártó Enikő, Lencsés Kati, Wittner Judit, Szilvási Klári* váltig bizonygatta a fiúknak, hogy a becsületükön nem esett semmi folt, mert az igazság az, hogy annak a barackmagnak köszönhetik a sikert, amit a kismotor mellett találtak. Különben elítették kabalának a jövő évi versenyre, hátha ott is szerencsét hoz.

Nagy izgalmat keltett a porralóító verseny is. Egy 80 m-es pálya végén kellett a tálcáttejet elolítani. A 88 versenyző közül a fiúknál *Dósa Tibor* Visznezkről, *Godányi Imre* Mezőfalváról győzött holtversenyben. A lányoknál a répcelaki *Németh Agi* lett az első.

A háromfordulós tűzvédelmi vetélkedőre meghívták az egész tábort. Szerepelt itt tűzvédelmi totó, tűzvédelmi témájú plakát rajzolása, de még léggömbfújó verseny is. S akik a programokat segítették, szervezték, igazi népszerűségnek örvendtek a gyerekek körében: *Ujságh Tibor* önk. fű. fhgdy., Osztopán község parancsnoka, *Váradai Sándor* és felesége, ők mezőszentgyörgyi pedagógusok. *Bosányi János* és *Kordas István* tőrszörmesterek az egyik TŰ-1-es gépjárművel Székesfehérvárról jöttek: nem tudták nekik olyai

mondani a gyerekek, amit ne teljesítettek volna azonnal. *Zvekán László* t.ú. tőrszázalós a BM TOP előadója „csak” Laci bácsi volt. Említhetjük azt a tizenöt tiszti iskolást is, akik mindent megtettek azért, hogy a táborozók jól érezzék magukat.

*

Augusztus 25-én, a belügyi napon már korán reggel rendőrségi helikopter körözött Zánka felett, és hangosbeszélőn keresztül üdvözölte a táborozókat és a vendégeket.

Varga Károly tűzoltó ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka köszöntötte a gárdistákat és mondott ünnepi beszédet, majd megkezdődtek a bemutatók. A gyerekek megnézhettek, sőt ki is próbálhatták a tűzoltói, rendőrségi gépjárműveket. Fölvitték őket a létrán, beleülhettek az URH-s kocsikba. Láthatták a cselgáncsbemutatót, végigigzgulhatták a hátsáértó eifogását, megismerkedhettek a járorkutyákkal. Az úttörő-tűzoltóknak méltán tapsolhattak a felnőttek is: az úttörőszövetség titkára, *Molnárné Kozma Erzsébet*, *Varga Károly* országos parancsnok, *dr. Vincze Győző* r. ezredes, az OKBT titkára és a többi meghívott vendég. A dunavarsányiak, az öregcsertőiek és az ukkiak a bemutatón villámgyorsan szereltek meg a TŰ-1-es gépjárműfecskendőt, az arról táplált sugárral tartották a cél táblára. Utána következett a nagy szenzáció: igazi tüzet oltottak az úttörő-tűzoltók! Az egész tábor a kordonnál tolongott, amikor magasra csaptak a lángok a „gépjármű telephelyen”. A szirénázva érkező gépjárműfecskendők közül túrgén kiugrálo úttörő-tűzoltókat hangos biztatás fogadta. Ők pedig, mint a nagyok, azonnal sugarakat szereltek és nekiláttak az oltásnak. Bátrak voltak, keményen dolgoztak és percekben belül eloltották a tüzet. Ők lettek a nap hősei!

*

A táborzáró ünnepséget augusztus 27-én tartották. Ez volt egyben az Úttörőgárdatábor záróünnepsége is.

Megjelent az ünnepségen *Csémi Károly* vezérezredes, honvédelmi államtitkár, *Molnárné Kozma Erzsébet*, a Magyar Úttörők Szövetsége titkára, *Tóth Ferenc* r. vezérőrnagy, az ORFK vezetőjének közbiztonsági és közlekedési igazgatója, *Ábel László* hór. vezérőrnagy, a BM na-

Varga Károly tartott ünnepi beszédet

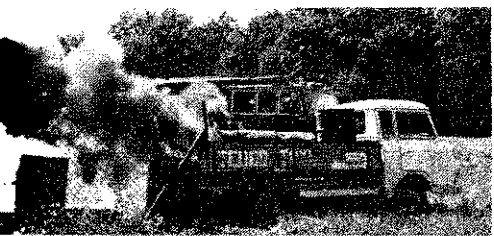
rárság politikai csoportfőnöke, Gáti József munkásőr ezredes, a Munkásőrség országos parancsnokhelyettese, dr. Héra Attila t. ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettese, valamint a különböző fegyveres testületek képviselői. Igaz, hogy zuhogott az eső, de annál forróbb volt a hangulat, amikor bejelentették, hogy a honvédelmi miniszter emlékszálót adományozott az úttörőgardistáknak. A zászlót Csémi Ká-

roly adta át Márton Kálmának, az Úttörőgarda országos parancsnokának. A zászlóra a fegyveres testületek s a rendészeti szervek képviselői emlékszalagot kötöttek.

Alkotmányunk ünnepének reggelén a tábor lakói gyönyörű, barnára sült kenyeret és nemzeti színű szalaggal átkötött búzakalászcukrot kaptak. Azok a gyerekek, akik vidáman majszolták a frissen

emlő kenyeret, még jobban megtanulták a béke fogalmát, és azt, hogy a béke az életet jelenti. Azok a gyerekek, akik a zánkai estéken körbeülték a táborfüzet, figyelték a tűz játékát, hallgatták a rőzse pattogását, szívükben jelképesen lángot vittek haza: egymillió gyerek barátságát, tetteinek erejét.

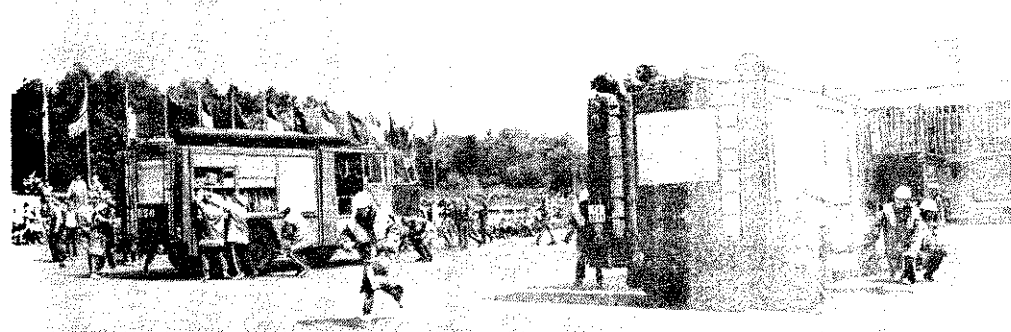
*Írta és fényképezte:
Kútvolgyi Mihály*

Nagy sikert aratott a tűzoltási bemutató

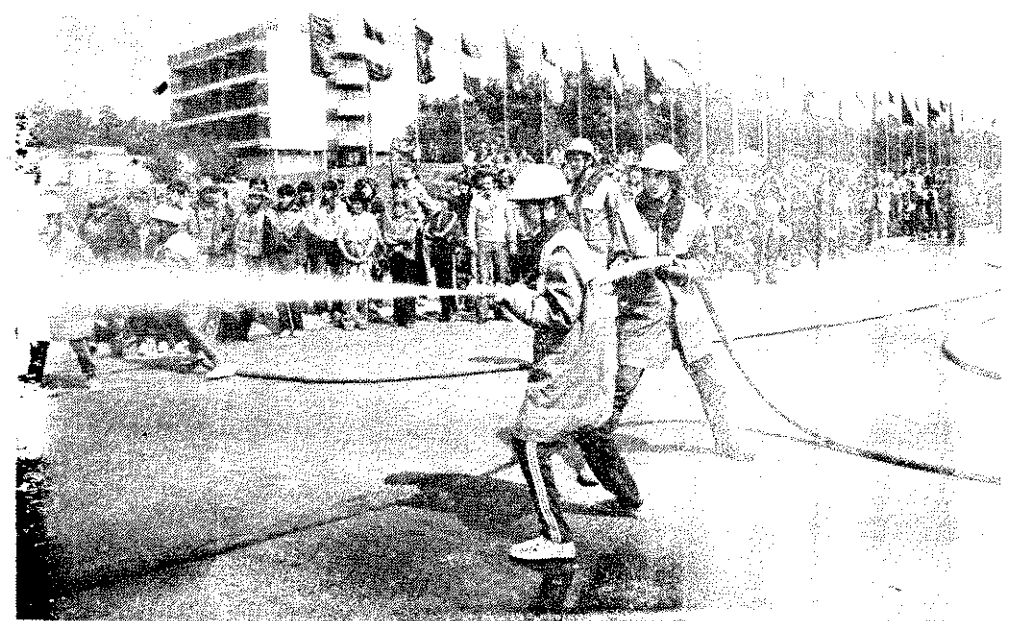
Csémi Károly átadja a zászlót

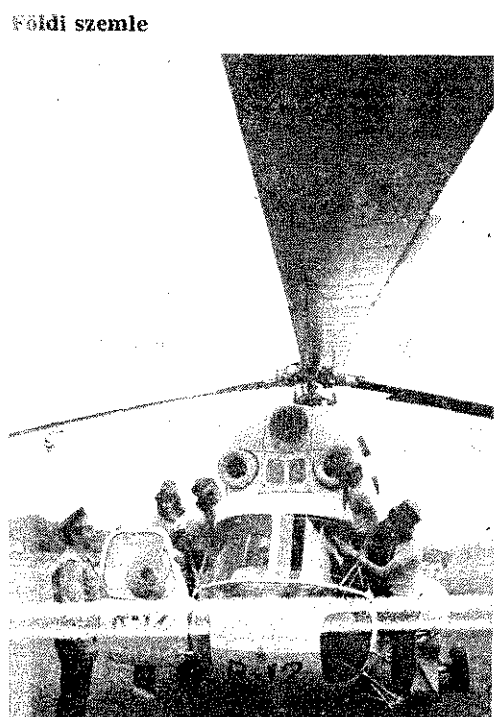
Gépjárműfecskenőkről szerelték

Dr. Héra Attila kötött emlékszalagot

Célpártartanak a dunavarsányiak

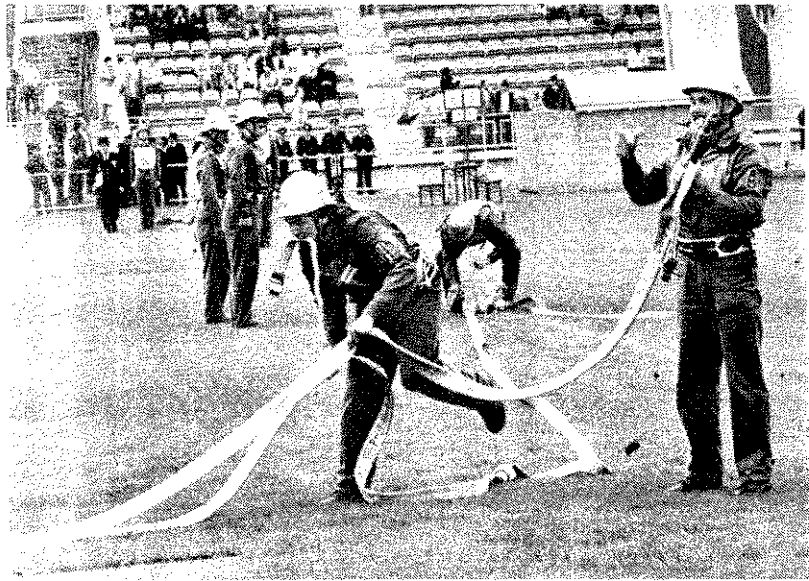
Földi szemle

A Nemzetközi Tűzoltósövetség (CTIF) július 20-a és 26-a között tartotta XIII. szimpozionját a nyugat-németországi Böblingenben. Ezzel egyidejűleg rendezték meg a VII. nemzetközi tűzoltóversenyt is.

Minden körülmények között örvendetes, hogy ezen a négyévenként megrendezésre kerülő seregszemlén — amelyet többen a „tűzoltó-olimpia” megnevezéssel is illetnek — növekedett a részt vevő országok száma. Az idén első alkalommal jelentek meg a versenyen Portugáliát és Spanyolországot képviselő tűzoltórajok.

A magyar küldöttség július 19-én, vasárnap érkezett Böblingenbe. Csapatunk — az állami tűzoltóság sportcsapata és a bárándi önkéntesek — csendes kisvárosban utaztak keresztül a tűzoltóság épületéig. Hétfőn délelőtt ünnepélyes tábornyitóval kezdődött a hivatalos program, majd edzések következtek. Ezekben még fokozódtak az izgalmak. A mászóház mintha „megrögzött” volna, salak helyett tartánpályán kellett futni, és sehogyan sem sikerült biztonságosan letámasztani a botlétérát.

Verseny közben a bárándiak

IV. nemzetközi úttörőtűzoltó-verseny

A IV. nemzetközi úttörőtűzoltó-versenyt június 29. és július 13-a között a csehszlovákiai Havlickuv Bródban tartották meg 8 ország részvételével. Havlickuv Bród 40 000 lakosú, a cseh-morva medencében, Prágától 140 km-re levő kisváros. Festői szépségű, fenyvessal borított domboldalak és aranyárga árpatáblák veszik körül, közepén kis folyó szeli át.

A kiküldött magyar csapat egy-egy 8 fős leány- és fiúrajból, két edzőből, két versenybíróból és egy csapatvezetőből állott.

Megérkezésünk után egy hétig napi 2 óra edzésidő állt rendelkezésünkre. A csehszlovák szervező bizottság változatos programokkal gondoskodott a szabad idő jó eltöltéséről. A programok között szerepelt városnézés Havlickuv Bródban, két önkéntestűzoltó-egyesület meglátogatása, valamint a chotebori szerszámgépgyár meglátogatása.

Július 4-én a meghívott csapatok, a házigazda csehszlovák csapat és a helybeliek képviselőitől öltözött képviselői felvonultak

a városban, majd a helyi stadionban került sor az ünnepélyes megnyitóra. 15.30-kor elkezdődött a 6x80 m-es tűzoltóváltó. A magyar fiúk V., a lányok VI. helyezést értek el. A verseny egyik érdekessége volt, hogy csak akkor esett az eső, amikor a magyar csapatok versenyeztek, előtte és utána kisütött a nap. Július 5-én verőfényes időben került sor a kismotorfecskendő-szerelésre. A fiúk elsőnek szereltek, idejük 47,97 mp, ezen ugyan a második futamban sem tudtak javítani, de végül is elég volt a III. hely megszerzéséhez. A lányok hatodiknak szereltek, idejük 40,08 mp. Ők sem tudtak javítani a második futamban. De ezzel ők is a III. helyen végeztek. Az összetett verseny eredményébe a tűzoltóváltó és a kismotorfecskendő-szerelés két-két eredménye számított bele, így a magyar csapat V. lett.

Ezután fakultatív versenyek következtek. Hétfőn képzőművészeti vetélkedő, ebben a csapat IV. helyezést szerzett. Kedden 60 m-es síkfutás, itt mindkét csapa-

tunk a VI. helyen végzett. Szerdán 50 m-es úszásban mindkét csapatunk helyezést ért el.

A többi napon változatos programot látottak össze a házigazdák, amelyek igen jól érezték magukat a gyerekek.

Égész napos program keretében meglátogattuk Prágát, s itt vendégei voltunk a csehszlovák nőszövetségnek. Az egyik meglátogatott a felnőttek egyik versenyén, a másik pedig egy ifjúsági tűzoltóversenyen. Programunkban szerepelt még a lipnicei vár meglátogatása, valamint Jaroslav Hašek házában meglátogatása s az sírjának megkoszorúzása. Szombaton gyermekkarneválon vettünk részt Havlickuv Bródban. Vasárnap Dvur Královében a Safaré állatkert meglátogatása s az

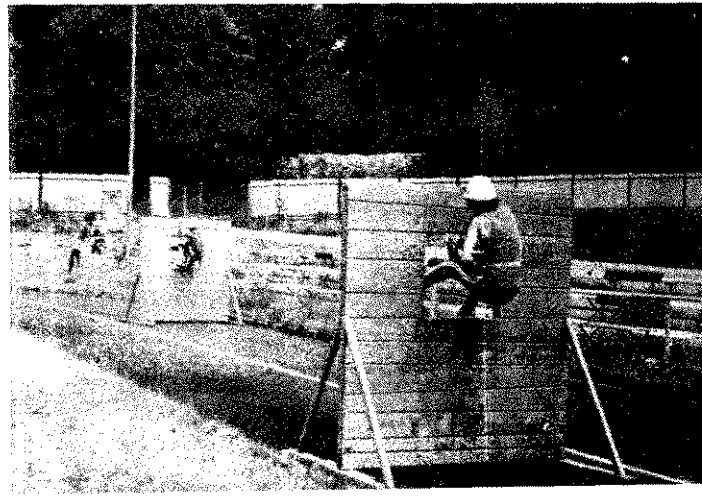
A gyermekek élményekben és tapasztalatokban gazdagon érkeztek haza a nemzetközi úttörőtűzoltó-versenyről.

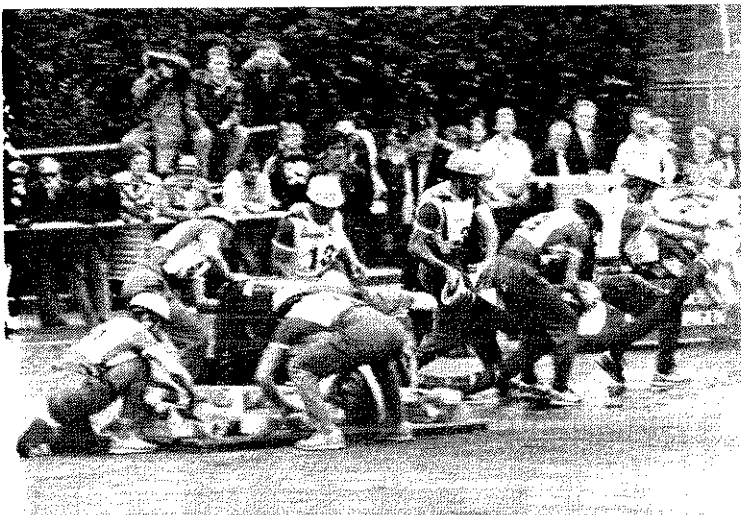
Zvekán László
tű. tztls.

Rajtolnak a lányok

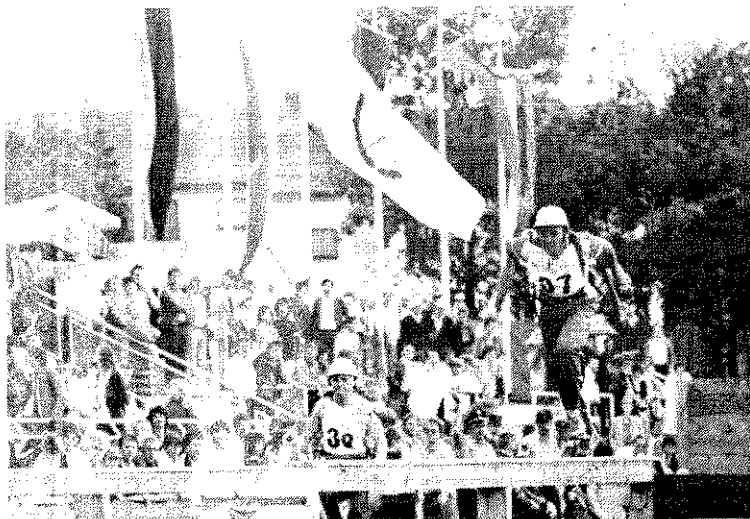

Újfajta akadály a váltóban

Sok múltott ezen a rajton...

Kiss László tű. főrm. a gerendán

Az önkéntesek a szívótömlőkre panaszkodtak, amelyek sehogy sem „akartak” egymáshoz illeszkedni. A szünni nem akaró izgalmak ellenére szinte szárnyakon repültek a napok. Pénteken 10 órakor a csapatok nemzeti színű zászlóikat követve vonultak fel az ünnepélyes megnyitóra.

A részt vevő csapatok többsége — így Báránd község önkéntes tűzoltói is — a CTIF versenyszabályzata alapján hajtották végre a kismotorfecskenő-szerelést és a 9×50 méteres váltófutást. Az állami tűzoltóság csapata az itt tűzoltó-sportversenynek minősített és a szocialista országok versenyein szokásos számokban mérte össze tudását ellenfeleivel. A megnyitót követően azonnal megkezdődött a CTIF-verseny, és röviddel ezután a sportverseny keretében a horoglétramászás, majd délután a 100 m-es akadálypálya volt soron.

Szombaton reggel folytatódott a CTIF-verseny a 121 induló csapat között. Természetesen a bárándiaknak szurkoltunk. Jól rajtoltak önkénteseink és a nyakamban lógó stopper is sokat ígérő időt mutatott. Sajnos, volt, amit a lelátóról nem vettünk észre, de a versenybírák szemét nem kerülte el. Hiába sikerült a váltó, az egyetlen megingás csak a bronzjelvényt jelentette.

Röviddel 11 óra előtt átrendezték a pályát, hogy a kitarító nézőknek igazi tűzoltócsomagot szolgáltatassanak. Sportversenyek — a 4×100 m-es tűzoltóváltó — futamai következtek. A lelátókon ülők többsége talán először látott ilyet, és hálás, buzdító tapsal üdvözölt minden sikeres manővert. A verseny záróakkordjaként, szombat délután került sor a kismotorfecskenő-szerelésre a stadion melletti salakos edzőpályán. Az egy oldalra épített lelátó zsúfolásig megtelt. Itt nem a szabályszerű mozgás, hanem a gyorsaság volt a döntő. A célberendezések villogó kék lámpával és szirénával voltak felszerelve, látványuk és hangjuk különösen csalogatólag hatott. Ez a versenyszám különösen fontos volt számunkra.

Reálisan felmérve erőnket, már a kitarazáskor tudtuk, hogy a horoglétrán és a 100 m-es akadálypályán 5. helynél jobb eredményt nem produkálhatunk. A 4×100-as váltóban hoztuk ugyan a megszokott időt, de ez csak a 6. hely megszerzéséhez volt elegendő. De most talán... És sok év után sikerült! A csapat kismo-

torfecskenő-szerelésben második lett. Zuhogó esőben tartották meg a „sportverseny” eredményhirdetését, de ez most nem számított. A csapat tagjai csillogó szemmel léptek a dobogó második fokára, s hajoltak aztán mélyre, hogy nyakukba akaszszák a számukra oly becses ezüstérmeket.

A „sportverseny” eredményei

Horoglétra:

1. Szovjetunió
2. NDK
3. Csehszlovákia

100 m-es akadálypálya:

1. Szovjetunió
2. NDK
3. Csehszlovákia

4×100 m-es tűzoltóváltó:

1. NDK „A”
2. NDK „B”
3. Szovjetunió „B”

Kismotorfecskenő-szerelés:

1. NDK
2. Magyarország
3. Lengyelország

Az egyéni versenyekben a szovjet, NDK és csehszlovák versenyzők végeztek az élen.

Összesített csapatversenyben:

1. Német Demokratikus Köztársaság
2. Szovjetunió
3. Csehszlovákia
4. Lengyelország
5. Magyarország
6. Olaszország „A”
7. Jugoszlávia
8. Olaszország „B”

A vasárnap délelőtti záróünnepség és az azt követő színpompás felvonulás az utcára csalógatta a város és a környék lakosságát.

Halassy Jenő
tű. fhdgy.

Ezüstérmes csapatunk

jegyzetek

Király György, az MSZMP városi bizottságának titkára és **dr. Vincze Géza**, a tanács vb-titkára vázolta röviden azt a folyamatot, amelynek eredményeként az ország és a megye fejlődésével összhangban a nagyközségi rang nyújtotta lehetőségek

felhasználásával, nem utolsósorban pedig az itt lakók szorgalmával és összefogásával várossá építették Barcsot.

Mint elmondották, a Dráva fölött ívelő híd mérőidő: ettől az időből számítják azt a rendkívül dinamikus fejlődést, amely

Király György

Dr. Vincze Géza

Barcs új városképe

Barcs életében az elmúlt évtizedben végbement.

Tervszerű fejlesztés eredményeként le-rehozta a Dunántúl egyik legnagyobb építőanyag-ipari bázisát. A mészhomoktégla-gyár, a KEMIKÁL korszerű termékei, a fűrészüzemben gyártott panelparketta, a ÉPG-ÉP vasszerkezetei országos igényeire is kielégítenek. Az új üzemek építésével, valamint a régiók továbbfejlesztésével megtriplázódott az ipari termelés Barcson eddig ismeretlen új szakmák honosodtak meg. Mindezek hatására számarányát, politikai, továbbá általános mélyveltségét, szakmai képzettségét tekintve jelentősen gyarapodott a város munkássága.

Több mint harmincéves az országhatáron kívül is jól ismert Vörös Csillag Termelőszövetkezet. Múltját, jelenét és jövőjét elszakíthatatlan szálak kötik össze a településsel. A korszerű növénytermesztésre és állattenyésztésre foglalkozó nagyüzem az utóbbi években megsokszorozta a termelését. A számtalan kitüntetés mellett: 1977-től tulajdonosa a Minisztertanács Vörös Zászlójának.

Gyökeresen átalakult a város arculata. Az elmúlt öt évben a „mini lakótelepek” több mint 700 új lakás épült fel. Korszerű energia, vezetékesföldgáz-hálózat szolgálja ki a barcsi ipart és a háztartások nagy részét. Új iskolák, óvodák, bölcsődék, sportlétesítmények és a felújított művelődési központ szolgálják a szociális, kulturális és sportolási igények kielégítését. Ma már minden bölcsődés és óvodás korú gyermeket el tudnak helyezni a gyermekintézményekben.

Nehéz volna felsorolni, mennyi munkaáldozatvállalás forrasztotta egybe a horvát, a német és a magyar ajkú lakosságot. A említett törekvések megvalósításához egyaránt hozzájárultak a gyári és építőipari munkások, a mezőgazdasági dolgozók, a mérnökök, az orvosok és a pedagógusok minden más dolgozó anyagi és szellemi érteket teremtő tevékenysége.

A barcsi tűzoltóság kollektívája is kivételes részét a városfejlesztésből. 1980-ban például csaknem egymillió forint értékű társadalmi munkát végzett. Négy óvodai patronálását vállalták: a kőműves-, asztalos- és festőmunkákat ők végezték, de készítették homokozót és hintát is. A város sportkombinát futó- és kézilabdapályáját ők építették, és a továbbiakban elvállalták a karbantartásukat is. A következő öt éves tervre 400 000 Ft értékű szakipari munka elvégzését tervezik. Ismerve intenzitásukat, biztosan megduplázzák.

Barcs város környékéhez hat tanács irányítása alatt 25 község tartozik. E közigazgatási területen 6 önkéntestűzoltóegyesület és 19 egység tevékenykedik. Működésük tárgyi feltételei mindenütt adótak. Nemrégiben épült új szertár Homokszentgyörgyön, Darányban és Babócsán. Vízváron a legutóbbi árvíznél minden önkéntes segített. A homokszentgyörgyi, a szulaki és a csokonyavisontaiak erdő- és lakóháztűzhöz voltak. A párt- és tanács vezetése tudja, hogy nemcsak a tűzoltás és a tűzmelelőző területen számíthat az önkéntes segítők. Csak egyetlen adat: a városban és környékén 11 önkéntes tűzoltó tanács tagja is

Nem új keletű az együttműködés a rendőrség és a tűzoltóság között a megyében.

Ez persze nemcsak az együttes tűzvizsgálásokban nyilvánul meg, hanem a mindennapi szolgálatellátás során is. Nemrégiben Molnár József r. zls., lengyeltóti körzeti megbízott ellenőrzést tartott a bussági Munkaharcos Mgtsz központi majorjában, ahol az egyik budapesti vállalat meléküzemágát létesített. Az ott dolgozók elmondták, hogy bizony már több alkalommal tűz keletkezett azon a helyen, ahol a vegyi anyagokat keverik. Azonnal megírta jelentését a marcali városi-járási rendőrkapitányságra, és onnan rögtön továbbították a tűzoltó-parancsnokságra. Természetesen nem maradt el a gyors intézkedés.

A sportkapcsolatok is rendszeresek. A megyei rendőr-főkapitányság testnevelési és sportbizottságának elnöke Kert Sándor r. őrgy. és tagjai: Gadányi István r. szds., valamint Peiker László t. zls., a megyei tűzoltó-parancsnokság megbízottja olyan éves tematikát készített, amelyben szerepel a kispályás labdarúgó-bajnokság, röplabdatorna, asztalitenisz, sakk, teke, lövészet, atlétika s még sporthorgászat is. A BM-járőrsversenyeken általában két rajt is indítanak a tűzoltók. Az egyik legjobb sportoló Molnár Lajos t. törm. Rendszeresen tagja a megyei BM-szervek válogatott járőrcsapatának, amely országosan is jó eredményeket ér el.

Az önkéntes tűzoltók és az önkéntes rendőrök és a határőrök segítik egymás munkáját. Szép példáját láthattuk ennek Berzencén, ahol együttműködési megállapodást írt alá az önkéntestűzoltó-egyesület, az önkéntesrendőri csoport, a határőrség és a termelőszövetkezet.

Kovács Istvánné, a községi pártvezetőség titkára rövid értékelése: „Ez az együttműködés községünkben szükségessé vá, hiszen naponta találkozunk egymással, munkakapcsolataink szorosan összefonódnak, így óhatatlan, hogy segítsük egymás tevékenységét”.

Május 15-én egy lakástűzhöz a község 10 önkéntes tűzoltójából 14-en vonultak ki. De a kárhelyre siettek az önkéntes rendőrök is Bazsánt Sándor r. ftörm., körzeti megbízott irányításával. Július 11-én délelőtt egy hideglevegős szénakazal gyulladt a térszében. A helyi önkéntesek érkeztek először a helyszínre. Velük egy időben vonultak ki Lukatics József, Keszélice Tibor és Néziics Tibor önkéntes rendőrök, s a tűzoltása alatt a közreműködő gépek munkáját irányították. Az aratás csúcsidejében, július 13-án tartott komplex éjszakai ellenőrzésen részt vett Kozma Géza tsz. elnök, Máthé Ferenc, a tsz tűzvédelmi előadója, Huszics István önk. t. őrgy., az egyesület parancsnoka, Néziics Tibor önkéntesrendőri csoportvezető, valamint több önkéntes tűzoltó és rendőr is.

Berzence 1980-ban lett határőrközség. A község vezetői büszkén mesélték, hogy az avatás napján a díszmenetben részt vettek az itteni önkéntes tűzoltók is, és fegyelmességükkel nagy tetszést arattak.

— Tavaly decemberben az udvaron sziréná szólt, s a Téalapó az ablakon keresztül

A KEMIKÁL „A” csarnoka

Politikai könyvhét is volt

tolóletrán érkezett a gyerekek nagy öröme — mesélte Tóth Jánosné, a megyei tűzoltóság polgári alkalmazottainak szakszervezeti bizalmija. 1980 áprilisától gazdag programot sikerült az új vezetőségnek összeállítani. Közös kiránduláson vettek részt, névadó ünnepséget rendeztek. Az állomány körében is nagy sikert aratott a Moszkváról és Leningrádról készített diafilmek vetítése.

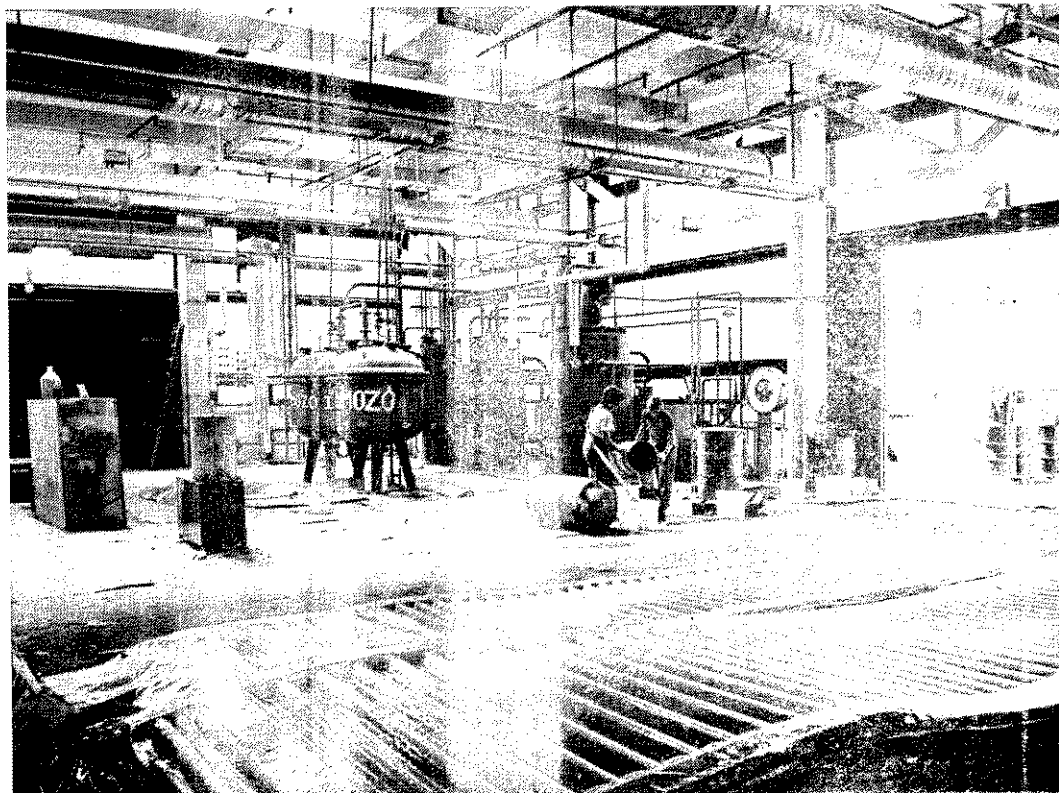
Meghívták a „Zoja” intézet állami gondozott gyermekeit is. Megható élményben volt részük azoknak, akik láthatták, hogy milyen örömet szereztek azoknak a szülők nélküli kis emberkének, amikor igazi tűzoltó-gépjárműbe ülhetnek, és tűzoltósisakot is tehetnek a fejükre.

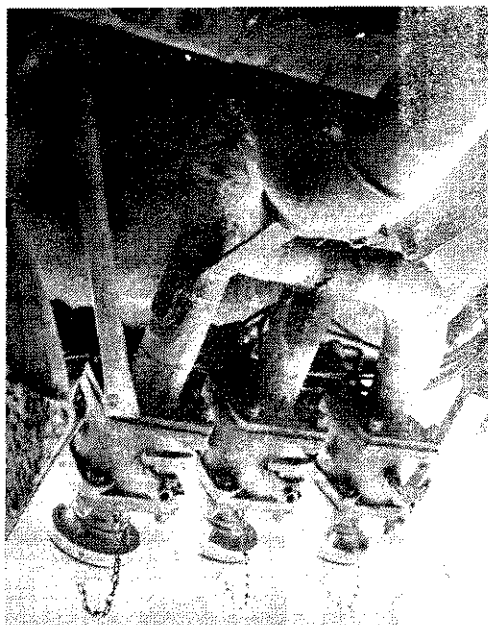
A forradalmi ifjúsági napok keretén be-

lül a „Munkáskultúra története Kaposváron” címmel kiállítást is szerveztek. A megnyitón meghívásukra Mautner József elvtárs, a munkásmozgalom régi harcosa lebilincselő előadást tartott Somogy munkásmozgalmáról.

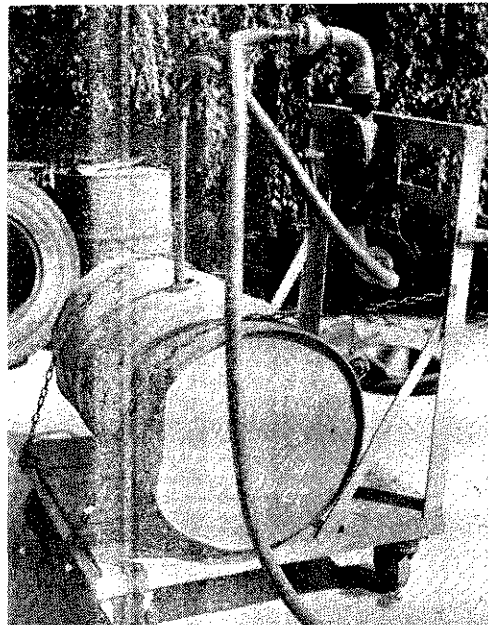
Politikai könyvhétükön számos kiadvány talált gazdára.

A kaposvári városi-járási parancsnokság „C” szolgálati csoportjának kollektívája Kovács László t. őrgy., szolgálatparancsnok irányításával rendszeresen foglalkozik a feladatok végrehajtását elősegítő esszéírásokkal és újításokkal. Ezek közül négyet mutatunk be.

A TŰ-3-as gépjárműfecskendők nyomócsapkjai az eredeti felfüggesztéssel gyakorta meghibásodtak, sőt le is szakadtak. A látható felfüggesztéssel ezt kiküszöbölték

A TŰ-1-es gépjárműfecskendők habfeltöltésére szolgál ez a szivattyúval kombinált szállítótargonca

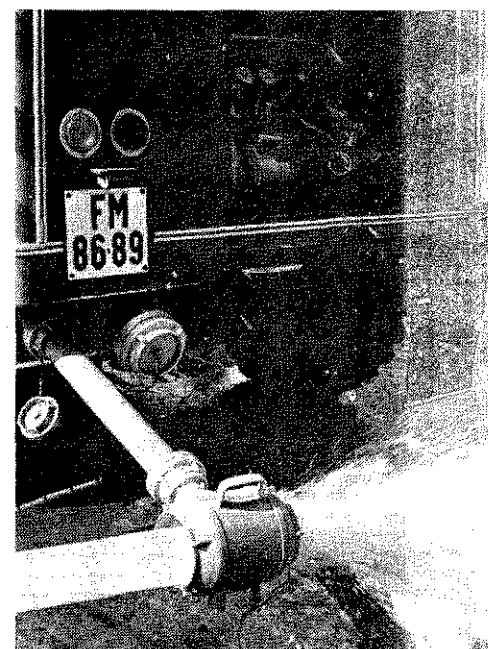
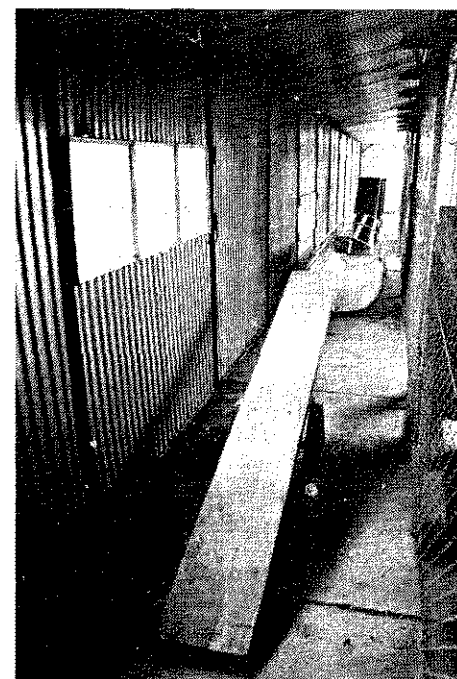

Íme, Fecskendő Benő

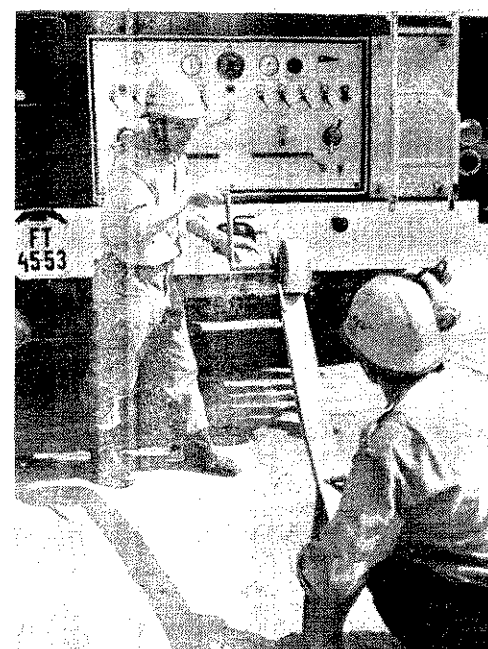
Régebben már írtunk az országban első között épült megyei gyakorló pályáról. A somogyiak azóta sem telenkedtek. A n szóházhoz felszerelték egy FEGA önme készüléket. Kialakítottak egy olyan ter ahol a tűzveszélyes folyadékot szállító t tálykocsi oltását gyakorolhatják. Ber dezték a füstkamrát, méghozzá valós l rülményeket teremtve. A közeljövőt szereznek be selejt panelokat, műsz mentés gyakorlása céljából.

Lapunkban is közöltük annak idején Pozsarnoje Gyelo c. szovjet tűzoltó-folyó cikkét a lélektani felkészítést is előseg gyakorló pályáról. A Somogy megyei rancsnokságon azt tervezik, hogy ők is f szerelik a gyakorló pályájukat olyan bere dezésekkel, amelyek a beavatkozáskor ac dó stresszhatások megszokását segítik e

A füstkamra belső berendezései

A káresetnél szennyeződött tömlők helyszínen történő mosását teszi lehetővé a képen látható gyorsmosó elhelyezése a fecskendőn

A kárhelyen a mosott tömlők feltekerését gyorsítja meg a fecskendő csapszeges vonóhorgára felszerelhető tömlőtekerelő

„Fecskendő Benő részére, Tűzoltóság”, csak ez állt a borítékon. A postásnak mégis könnyű dolga volt, hiszen az utóbbi időben mintegy 700 levél érkezett a megyei parancsnokság propagandakiadványára.

Jó tollú újságíró, Nagy Jenő, a Somogy megyei Néplap nagyváradi szerkesztője a megyei parancsnokság irányításával indította útjára Fecskendő Benőt, „aki” egy kicsit árulkodós volt. Elmondta ugyanis, hogy az utóbbi időben mennyi gyermektragédiánál volt jelen, s milyen megmondolatlanságok, gyermekes csinytevés okozták a tüzeket. Fecskendő Benő még „szakmai titkokba” is beavatta a gyerekeket.

Megsúgta, hogy a tűzoltóautót valójában gépjárműfecskendőnek hívják, a slagnak pedig a neve éppenséggel tömlő. Fecskendő Benő emellett kérdéseket tett fel és kereszt-rejtvényt is összeállított a kis olvasóknak. A beküldők jutalma sem maradt el: 1500 könyv talált gazdára. Hogy milyen sikere volt ennek a kiadványnak? Idézzünk egy levélből: „A gyermekek és a tűzvédelem» című kis könyvecskében magamra leltem. Az akkor 9 éves, de most már 11 éves Krisztire. Csak most látom, mekkora butaságot csináltam. Megígérem, hogy soha többet nem teszek ilyet.”

bogláriellei egyesület gépkocsivezetője dolgozik. Horváth János percekben belül a helyszínre érkezett a gépjárműfecskendővel. A következő kép tárult a szeme elé: a strandon levő emberek az égő széllovas-kölcsönző iroda köré tömörültek, közülük néhányan felszerelés hiányában sikertelenül próbálkoztak az oltással. Még jóformán le sem állította a motort, amikor odapattant elé az oltásban részt vevők közül egy fűrdőruhás férfi. Elmondta, hogy ő és társai itt üdülő békési és kiskunmajsai önkéntes tűzoltók. Amikor látták, hogy ég a náde-tős épület, szorultságukban a közelben parkoló szippantós kocsit tömlőjével próbálták oltani. Horváth János látta, hogy a tűzoltáshoz értő segítség akadt, azonnal alapvezeteket, osztót szereltek, majd két sugárral beavatkoztak. Sikerült is pillanatok alatt leverni a lángokat. Amikor kiérkeztek az állami egységek, már nemigen akadt dolguk. (A békési meg a kiskunmajsai önkéntesek nevét sajnos nem sikerült megtudni.)

Mi is történt valójában? A közelmúltban betörték a bogláriellei strand széllovas-kölcsönzőjébe. Ezért elhatározták, hogy vasrácsot szerelnek az ablakra. A 6 x 5 m-es, faburkolatú épület tetőzetét 20—25 cm vastag nádréteg alkotta. A vasrácsot ívhegesztéssel erősítették fel az ablakra. A szél a nádréteg alá sodorta a szikrákat. Még jó, hogy a nád égéskésleltető szerrel volt kezelve. A vizsgálat során megállapították, hogy a munkavégzésre írásbeli engedélyt nem adtak ki. Csak az önkéntes tűzoltók gyorsaságának köszönhető, hogy a kár mindössze 5 ezer forint lett.

Megőrizni a régmúlt idők tárgyi emlékeit és szellemi kultúráját s továbbadni a jövő nemzedékének, ez már szinte közügyé vált a megyében. A tűzoltóságnál is nem egy helyen találkozunk ezzel a szép törekvással.

Talán a megyei parancsnoksággal lehet kezdeni a sort, itt jelenleg a folyosókon állították ki az elődök sisakjait, baltáit stb. A jövő: a Somogy megyei múzeumok igazgatósága ezekből a szép darabokból külön tűzoltószobát rendez be a leendő megyei múzeumban.

Az önkéntes tűzoltó, ha baj van, üdülés közben is kész a segítségre. Szép példáját láthattuk ennek Bogláriellén.

A legnagyobb kánikulai melegben a Balatonboglári Állami Gazdaság tűzvédelmi vezetőjének az irodájában csengett a telefon. A bogláriellei strand vezetője kétségbeesve közölte, hogy ég a kölcsönző, s nem tudja, mit tegyen. Még jó, hogy Makarész Józsefnek telefonált. Ő ugyanis azonnal jelezte a tüzet a parancsnokságnak, majd telefonált a Hullám Étterembe s, ahol Horváth János önk. tű. tórm., a

Horváth János önk. tű. tórm.
és Makarész József

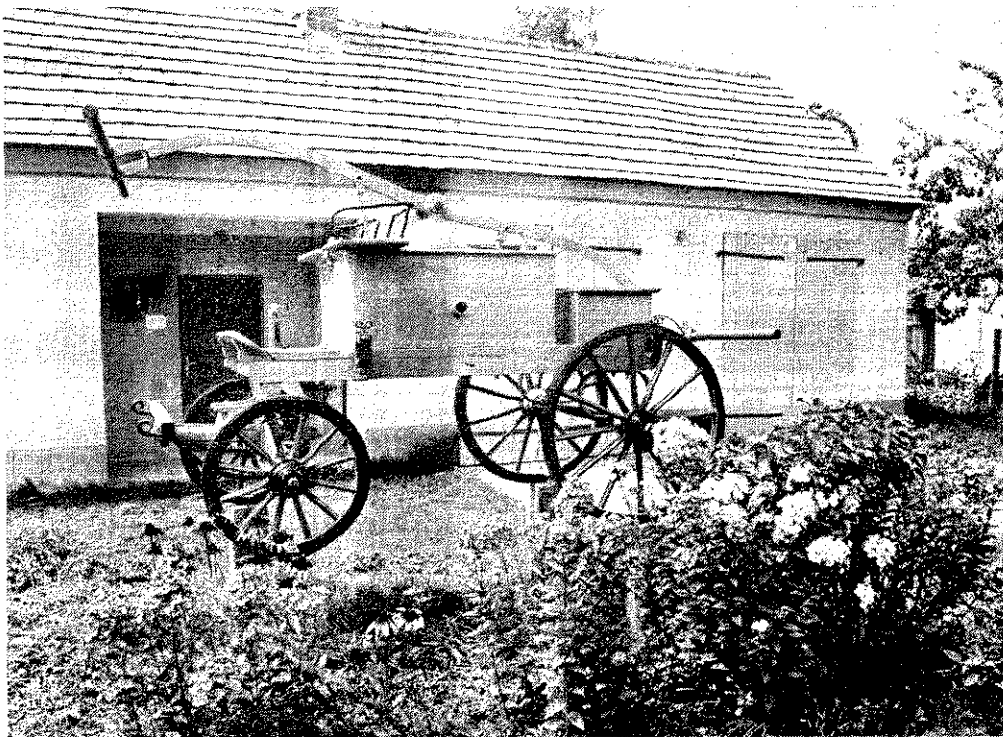

Magyar Tibor, a balatonszentgyörgyi tanács vb-titkára és Németh József tű. őrgy., marcali városi-járási parancsnok

Ha valaki Mesztegyő felé téved, biztosan megakad a szeme a tűzoltószertár előtt felállított fecskendőn. A csaknem százéves egyesület tagjai restaurálták az 1891-ben Walszer Ferenc által gyártott kocsifecskendőt. Betonlapokra helyezték és most méltó dísz a községnek. Mindez többek között Nagy Antalnak, a községi pártvezetőség lelkes titkáranak köszönhető...

Ez év áprilisában Balatonszentgyörgyön vb-ülésen tárgyalták a társközségek: Vörs, Tikos és Balatonberény tűzvédelmi helyzetét. A végrehajtó bizottság tagjai közül többen szót kértek és javasolták, hogy mentse meg a Kis-Balaton környéki tűzoltóegyesületek felszereléseit, és rendezzenek be a tájházakhoz hasonlóan egy tűzoltószertár-múzeumot. A vb-ülés messzemenően támogatta a javaslatot. Varga Károly, a Hazafias Népfront megyei titkára is nagyon jónak találta az ötletet, úgyszintén a megyei párt- és tanácsi vezetés is. Már találtak is megfelelő épületet: a vörsi szertárat, amelynek felújítása megkezdődött.

Írta és fényképezte:
Kútvölgyi Mihály

Mint 1973 óta minden év június 5-én, a környezetvédelmi világnapon idén is számot adtak társadalmi szerveink, intézményeink és állampolgáraink arról, hogy mit tettek az elmúlt időszak alatt környezetük, lakó- és munkahelyük védelmében.

A Belügyminisztériumban idén első alkalommal rendeztek értékelő ünnepséget ezen a napon. Három kollektívát tüntettek ki. A XI. kerületi tűzoltó-parancsnokság személyi állománya a közösségért hosszú időn keresztül végzett, kiemelkedő munkája elismeréseként Kiváló Társadalmi Munkáért plakettet és oklevelet kapott.

Az elismerést *Cselényi György* őrnagy, kerületi parancsnok vette át. Arról az útról beszélgettünk vele, mely e szép eredmény eléréséhez vezetett.

— Parancsnokságunkat mindig is jó kapcsolat fűzte kerületünkhöz és szűkebb környezetünkhöz. Ez még szorosabbá vált, amikor tanácsi irányítás alá kerültünk. Egységünk azóta szinte éltető eleme környezetünk társadalmi életének.

Ez is ösztönzője volt azoknak a sorozatos munkálatoknak, melyekkel a magunk módján a lehetőségeinkhez mérten hozzá kívántunk járulni a kerület építéséhez, szépítéséhez, jobbító alakításához. Ez irányú tevékenységünket feladatterv határozza meg, így szakmai munkánk is bővelkedik olyan részletekben, amelyekkel segíteni tudjuk e céljaink elérését is. Tűzvédelmi ellenőrzéseinkkor például a működési területünkön levő üzemekben kiemelten foglalkozunk a természetes környezetet károsítható tűzveszélyes folyadékok tárolásával és felhasználásával. Megkeresésünk eredményeként a Villamosszigetelő és Műanyaggyár, a Beloiannisz Híradástechnikai Gyar és a Gamma Művek már hathatós intézkedéseket tett a szennyezésveszély elhárítására, ugyanis korszerűsítette tárolóparkját. Ugyancsak ellenőrzéseken igyekszünk érvényt szerezni annak a törekvésünknek, hogy a különböző építkezések ne, vagy csak a legszükségesebb mértékben károsítsák, piszkítsák a környéket, s ha az építők végeztek, akkor ott mielőbb kulturált állapotok fogadják az oda érkezőt. Ezek a tűzvédelmi intézkedések fontos környezetvédelmi célokat is szolgálnak.

Igazán hálás feladatot vállaltak tűzoltóink, amikor olyan gyermekintézmények támogatásába fogtak, ahol tudták, segítség-

Laktanyájuk
beilleszkedik
környezetébe

gükkel picinyeknek szerezhetnek örömet. Először a Bocskai úti óvoda felújításánál dolgoztak fiataljaink. Kőművesmunkálatok, festés, vízszelvények cseréje jelentett tennivalót számukra. Miután pedig ezzel elkészültek, hulladék fából kereti játékokat barkácsoltak. Ezzel kedveskedtek az apróságoknak, tették barátságosabbá az egyébként szűkös udvart. Egy alkalommal az óvoda fűtője megbetegedett. Egy pillanatig sem volt gond, hogy ki menjen helyettesíteni őt, hiszen nem fázhattak a kicsinyek!

Időközben a váli községi tanács is megkeresett bennünket. Vállalatok, intézmények sok-sok pénzt ajánlottak föl azon a tanácskozáson, ahol az óvoda bővítéséhez kértek támogatást tőlünk. Mi csak szaktudásunkat és szabadidőnket tudtuk adni, de amit végeztünk az így sem kevés. Nem csoda, hogy azóta sok ott lakó beosztottunk gyermeke érezheti jól magát szép, új második otthonában.

A parancsnok elmondta még, hogy a XI. kerületi tűzoltók akkor is a gyerekekre gondoltak, amikor szinte valamennyien

részt vettek a Kamaraerdőben építeni napközis tábor telekre rendezésében. Megeleveníthetnénk még a Soproni úti óvodát, ahol az új kerítéstől a használt gumibarc csokból összeállított játéktárgyakig szinte sok minden dicséri a kezük munkáját.

Végül nem felejtkezhetünk el arról se, hogy ők, akik annyifelé dolgoztak más környezetnek barátságossá varázsolására nem maradtak adósok a saját házuk táj meg szépítésével sem. Amikor laktanyájukat tatarozták, felvonulási tereppé vált zott az utca, udvar és kert. Amint lehetségesé vált, szorgalommal és szakértelmel láttak hozzá, hogy igazi parkká szedítsék az elvadult területet. Rövid idő alatt sikerült elérniük, hogy felújított modern laktanyájuk és parkosított, tiszt környezet ma már nemcsak beilleszkedik a városrész képébe, hanem ékessége is annak. S hogy ez így is maradjon, évről évről több tízezer forint értékű munkát fejeznek saját erőből.

Tátrai Mihály

Bontásra ítélt ház udvarából mentették meg e különleges növényt

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Kérjük előfizetőinket, hogy átutalással vagy a mellékelt csekken november 15-ig szíveskedjenek befizetni az 1982. évi előfizetési díjat. Lapunk példányonkénti előfizetési díja egy évre 42,- Ft. Az 1981. január havi számban megjelent értesítés alapján az 1981. évi különbözeti díjat (példányonként 12 x 50 fillért, összesen 6 Ft-ot) az 1982-es előfizetési díjjal együtt kérjük befizetni.

Az év közben érkezett új megrendeléseknek, példányszám-módosításoknak csak a tárgyhónapot követő 2 hónap múlva tudunk eleget tenni.

Kérjük a közöletet, hogy a központi befizetéseknel az átutaláson, illetve a csek hátoldalán szíveskedjenek közölni: melyik vállalatuknak (pontos címmel) s hány példányban fizették elő a folyóiratot.

Címünk: 1903 Budapest, Pf. 314. Telefon: 331-160/259 mellék.

SZERKESZTŐSÉG

A Magyar Néphadsereg alakulatainál belső tűzvédelmi szervezet végzi a tűzvédelmi tevékenységet. Az alegységeknél szervezetszerű tűzoltó-szakalegység vagy nem szervezetszerű katonai-tűzoltóság látja el ezt a feladatot.

A szervezetszerű tűzoltó-szakalegységek létszámát, technikai ellátottságát mindenkori az adott hely tűzveszélyessége határozza meg. Az alakulatoknál a honvédtűzoltók fő feladata a tűzvédelem biztosítása. Ez kisebb részben megelőzési, döntően azonban mentő tűzvédelmi feladatot jelent. A megelőzési tevékenység ugyanis alapvetően a hivatásos állomány feladatköréhez tartozik.

A katonai tűzoltómunkával, a honvédtűzoltók mindennapi életével kívántunk megismerkedni, amikor két olyan alegységet látogattunk meg, ahol szervezetszerű tűzoltó-szakalegység teljesít szolgálatot.

Az egyik alegység tűzoltóparancsnoka, *Pocsai Sándor* főtörzsőrmester előbb a megelőzési tevékenységükről tájékoztatott bennünket.

— Alegységünkön is, mint mindenhol, a néphadseregi tűzvédelmi szabályozás szerint végezzük munkánkat. A tűzmelegelőzési szabályok betartását járőrrel ellenőrizzük. Amennyiben észrevételünk van, azt az adott alegység parancsnokának, valamint saját előjáróinknak is jelentjük. Évenként tűzvédelmi szemlét tartunk egy bizottsággal, melynek tagjai olyan személyek, akik a saját területükön intézkedésre jogosultak. A szemlejegyzőkönyvben azután feltüntetjük a tennivalókat, határidőt és kijelöljük a felelősöket.

Pocsai Sándor főtörzsőrmestertől a megelőzési munkáról hallottunk. Kísérőnk *Molnár Jenő* őrnagy, a Honvédelmi Mi-

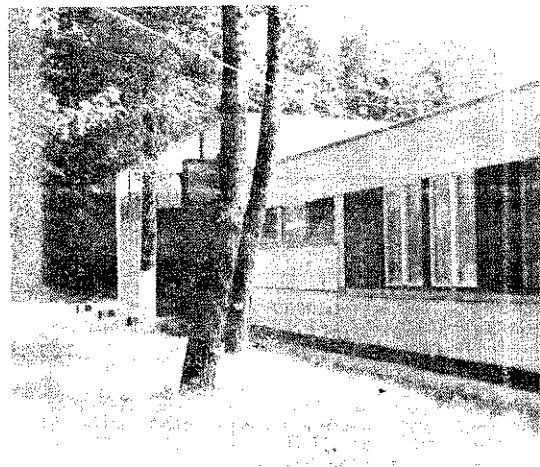
nisztérium tűzvédelmi osztályának munkatársa ezek után a sorkatonák tűzvédelmi kiképzésével és szolgálatellátásával ismertetett meg.

— Honvédeink kiképzése — magyarázta — három időszakra tagolódik. A honvédtűzoltók kiképzési tematikáját úgy állítottuk össze, hogy a legrövidebb idő alatt a lehető legalaposabb ismereteket sajátíthassák el, és a legaprólékosabb gyakorlati képzésben részesülhessenek. Ezáltal sikerült elérnünk, hogy a fiúk egy hónap után önálló szolgálatellátásra képesek. Tudásuk ezután egyre jobban kristályosodik, s rövid időn belül készséggé válnak bennük a tanultak. A tűzvédelmi ismeretek elsajátításához természetesen rendelkezésükre áll a megfelelő speciális szakirodalomtár és a technikai eszközök. A kiképzés színvonalának a tűzoltóalegységparancsnokok felkészültsége a másik biztosítéka.

A kiképzett honvédek és tisztetek 24 órás készenléti szolgálatot látnak el — tudtuk meg később, amikor *Papp Gyula* zászlós, tűzoltószakasz-parancsnok alegységénél jártunk. A készenléti szolgálatosok nappal 60, éjjel pedig 100 másodperc alatt vonulóképesek. S hogy milyen szeretettel és tudásvágygal látják el a feladataikat, arra nemcsak az volt bizonyíték, ahogyan gyakorlatoztak, tanultak. Konkrét eredményekkel is büszkélkedhetnek *Papp* zászlós katonái. 1980-ban a Magyar Néphadsereg tűzoltó-alegységei szakmai versenyén három rajuk egy első, egy második és egy ötödik helyezést szerzett.

Ennél az alegységnél ismerkedtünk meg *Stark Antal* szakaszvezetővel, aki katonai ideje alatt döntötte el: a tűzoltói hivatást választja életcéljául. Ez különben, mint hallottuk, már szinte hagyomány náluk, s nem egy régi katonájuk — mint például ifjabb *Csöglei István* is — már hivatásos tűzoltótiszt.

Pocsai őtörm., tűzoltóparancsnok fogadja a jelentést

Egyik tűzoltó-szakalegység elhelyezési körlete

Gyakorlataik jó felkészültségről tanúskodnak

Stark Antal szvk. szabad idejében szívesen gitározik társainak

A két alegységnél megbizonyosodhatunk róla, hogy nemcsak ütőképes tűzoltócsapattá, hanem igazi kollektívává is kovácsolódtak. Legtöbbször persze nem is hivatásos tűzoltóként folytatják majd az életüket. Bármerre veti azonban őket a sors, az itt szerzett tűzvédelmi ismereteket mindenütt hasznosíthatják.

Írta és fényképezte:
Tátrai Mihály

PARANCS

a Belügyminisztérium munkájának önkéntes segítői tanácsadói csoportok létrehozásáról

Az állam és közbiztonság védelme, a bűnözés megelőzése, a Magyar Népköztársaság államhatárának őrzete, az ország tűzvédelme a társadalom tagjainak aktív részvételét igényli. Ebben a munkában az eddigieknél jobban kell támaszkodni a Belügyminisztérium munkájának önkéntes segítőire. Az önkéntes társadalmi segítők tevékenységének hatékonyabb elvégzése, munkájuk szakszerűbb segítése és koordinálása érdekében

MEGPARANCSOLOM:

1. Az állambiztonsági feladatokban, a bűnüldözésben, a közbiztonság és a közlekedés rendjének fenntartásában, az államhatár őrzetében, a tűzvédelemben magas felkészültséggel, kiemelkedő szakismeretekkel és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező nyugállományú rendőr-, határőr- és tűzoltótisztekből, -zászlósokból, -tiszthelyettesekből „A Belügyminisztérium munkájának önkéntes segítői tanácsadói csoportokat” (a továbbiakban: tanácsadói csoport) kell létrehozni.

2. A tanácsadói csoport tagja lehet az 1. pontban említettek közül az, aki vállalja a rendőrség, a határőrség, a tűzoltóság munkájának önkéntes, aktív segítését.

3. Tanácsadói csoportokat lehet szervezni:

a) a rendőrségnél a BM Országos Rendőr-főkapitányságon; a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságokon; valamennyi rendőrkapitányságon;

b) a határőrségnél az Országos Parancsnokságon; a kerületparancsnokságokon;

c) a tűzoltóságnál az Országos Parancsnokságon; a megyei (budapesti) tűzoltó-parancsnokságokon; az alsóbb szintű tűzoltó-parancsnokságokon.

4. A tanácsadói csoportok szervezéséért, irányításáért a BM ORFK csoportfőnökségein, a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságokon, a rendőrkapitányságokon a foglalkoztató osztály vezetője; a BM Határőrség Országos Parancsnokságon a határügyi, valamint a párt- és tömegszervezeti osztály vezetője, a határőrkerületeknél a törzsfőnök és a politikai osztályvezető; a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságon és Budapesten a Tűzoltási

és Szolgálati Osztály vezetője, a megyei tűzoltó-parancsnokságon a Tűzoltási és Szolgálati Csoport vezetője, az alsóbb szintű parancsnokságokon a parancsnok helyettese felelős.

5. A tanácsadói csoportok feladata:

a) az önkéntesrendőri és -határőri csoportvezetők, az önkéntes és vállalati tűzoltóparancsnokok szolgálatszervező, eligazító, ellenőrző, beszámoltató, értékelő tevékenységének segítése; a jó tapasztalatok általánosítása;

b) az önkéntes rendőri, határőri, tűzoltói szolgálattal – a politikai nevelő munkával, a honvédelmi, az állam- és közbiztonsági, a tűzvédelmi propagandával – összefüggő kérdésekben javaslatok kidolgozásában aktív közreműködés és a megvalósításukban való részvétel;

c) az önkéntesrendőri és -határőri csoportoknál, az önkéntes-tűzoltó-egyesületeknél és a vállalati tűzoltóságoknál az oktató-nevelő munka színvonalának javítása, kiképzési, továbbképzési anyagok készítése, illetve ezek készítésében közreműködés;

d) az önkéntes rendőr és határőr felvételét jelölő, ajánló társadalmi és gazdasági szervezetekkel való együttműködés erősítése, a felvételi munka javítása.

6. A tanácsadói csoportok tagjai önkéntes segítők. Kötelezettségeik, jogaik és elismerésük tekintetében a 4/1976. számú belügyminiszteri paranccsal kiadott, a BM Munkájának Önkéntes Segítői Szabályzatban (a továbbiakban: Szabályzat, valamint a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló jogszabályokban és a parancsban foglaltakat kell alkalmazni. A csoport tagjait önkéntesrendőr-, -határőr- és -tűzoltó-igazolvánnyal, valamint tanácsadói megbízásiújjal kell ellátni.

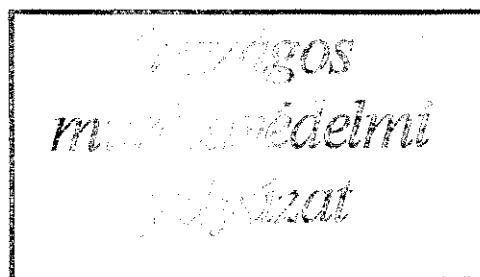
7. A tanácsadói csoportok tevékenységét, munkájuk tapasztalatait a Szabályzat 67. pontjában, a 3/1980. (VIII. 30.) BM számú rendelet 3. számú melléklet 20. pontjában és a 6. számú melléklet 2. pontjában foglaltak alapján kell értékelni.

8. Ez a parancs kiadása napján lép hatályba. A parancsban foglaltakat a személyi állománnyal, az önkéntes rendőrökkel, határőrökkel és tűzoltókkal ismertetni kell.

Dr. Horváth István
belügyminiszter

„Gazdaságos termelés — biztonságos munkavégzés” címmel fizikai dolgozók és műszakiak részére pályázatot hirdet az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, az Ipari Minisztérium, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal, a SZOT munkavédelmi osztálya, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság és a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutatóintézete.

Pályázni lehet: — a vállalatoknál már bevezetett vagy a közeljövőben bevezetésre kerülő találmányokkal, újításokkal, észszerűsítésekkel és takarékoskosságot tartalmazó javaslatokkal, amelyek a fokozott veszéllyel járó, nagyobb létszámot érintő termelési folyamatok, technológiák, gépi berendezések biztonságosabb munkafeltételeit biztosítanák;

• a környezetre káros, mérgező és veszélyes ipari hulladékok újrafelhasználását veszélytelené tevő, illetve megsemmisítését szolgáló anyag- és energiatakarékos eljárásokkal;

• az egészségre ártalmas vegyi anyagok kevésbé mérgező hatású helyettesítésére vonatkozó javaslattal;

• nyitott technológiák, veszélyes folyamatok zárttá tételére és vegyipari technológiák tűzveszélyének feltárására és megelőzésére vonatkozó ötlettel.

A hat legjobb pályamunkát 3 ezertől 5 ezer forintig díjazták, de a színvonal függően további különdíjak kiadására sor kerül.

Beküldési határidő: 1982. július 31.
Eredményhirdetés: 1982. október 31.-én lesz.

A pályamunkát a Magyar Kémikusok Egyesülete címére (Budapest, Anker köz. 1061.) jellegesen kell beadni. A szerző nevét és címét a beküldéskor a jelglen zárt borítékban mellékelni szükséges.

Tűzvédelmi önmentő berendezés

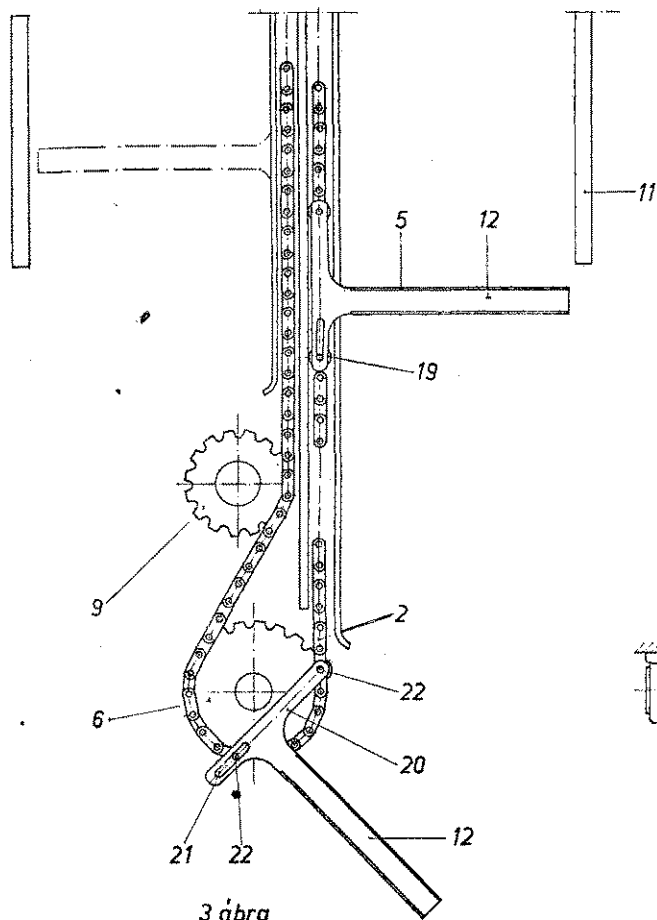
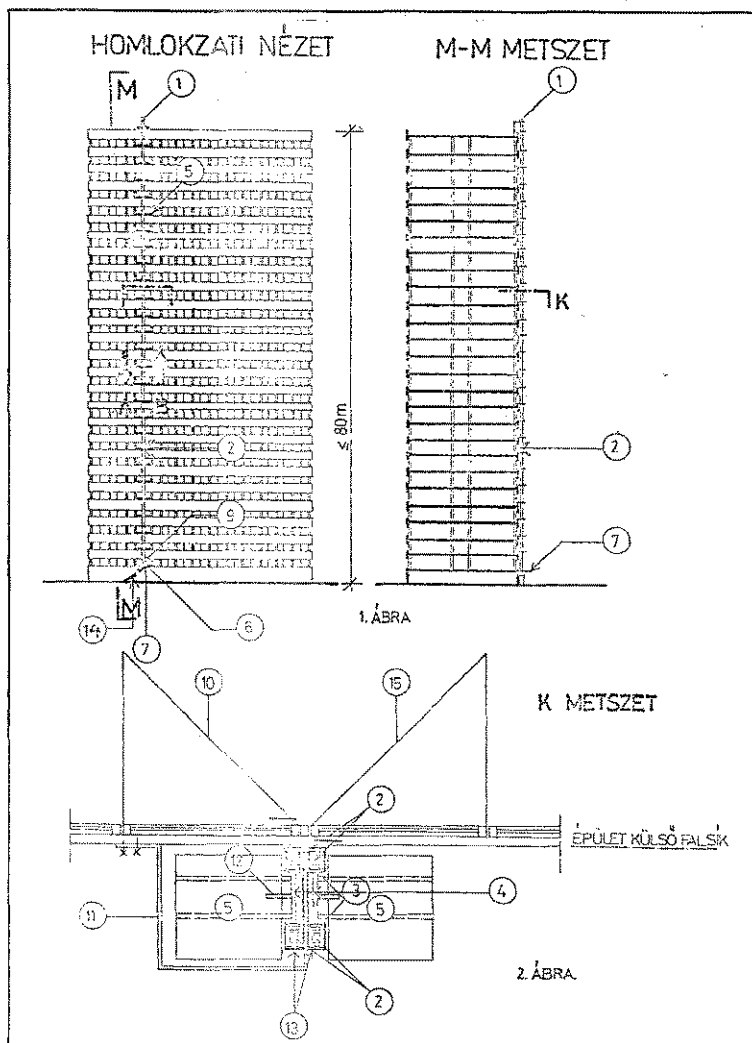
A középmagas és magasépületekből történő életmentés és a tűzoltói beavatkozás jelentős erőfeszítést követel tűzoltóságunktól, különösen, ha a menekülési utak füsttel telítettek.

Cikkünkben egy olyan új műszaki megoldást mutatunk be, amely alkalmas lehet középmagas és magasépületek gyors kiürítésére, valamint a tűzoltók ezen történő feljuttatására.

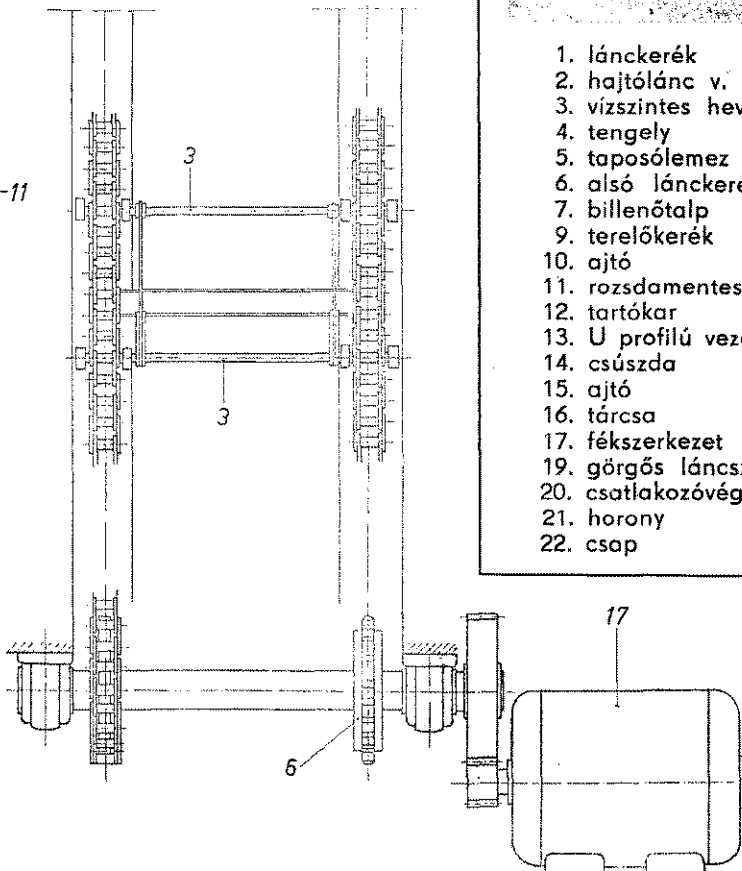
A tüzesetek megelőzésére szerte a világon különböző biztonsági szabályzatok szerint létesítik az épületeket, illetve olyan megoldásokat alkalmaznak — mint pl. tűzszakaszok, füstmentes lépcsőházak stb. —, amelyekkel tűz esetén az élet- és vagyónvédelmet kívánják biztosítani.

A gyakran nem is olcsó megoldások ellenére a tüzesetek száma nem vagy csak kevéssé csökken, és különösen az egyre növekvő számú magasépülettüzek halálos áldozatainak száma megdöbbentően magas.

A nagyobb embertömeget befogadó szállodákat, irodaházakat, újabban az új lakótelepek épületeit is magasépületeként építik a rendelkezésre álló telek méretei és a kisebb fajlagos költségek miatt, nem utolsósorban pedig reprezentációs okokból. A tűzvédelem és mentés szempontjából már egy 11 emeletes épület is magasháznak kell tekinteni, ugyanis a felső emeletekről való

3 ábra

4 ábra

1. lánckerék
2. hajtólánc v. kötél
3. vízszintes heveder
4. tengely
5. taposólemez
6. alsó lánckerék
7. billenőtálp
8. terelőkerék
9. ajtó
10. rozsdamentes burk.
11. tartókar
12. U profilú vezeték
13. csúszda
14. ajtó
15. tárcsa
16. fékszerkezet
17. görgős láncszem
18. csatlakozóvég
19. horony
20. csap
21. csap
22. csap

×100 m-es tűzoltóváltó

Helyezés:	Megye:	Értékelt eredmény:
I.	Borsod	1.09.78
II.	Szolnok	1.10.02
III.	Budapest	1.12.04
IV.	Hajdú	1.13.52
V.	Zala	1.13.72
VI.	Győr	1.17.71
VII.	Komárom	1.18.41
VIII.	Somogy	1.19.66

A horoglétra-csapatverseny összesítése

Helyezés:	Megye:	Értékelt eredmény:
I.	Budapest	1.56.25
II.	Borsod	2.01.26
III.	Szolnok	2.12.18
IV.	Győr	2.36.70
V.	Zala	2.37.03
VI.	Hajdú	2.38.21
VII.	Somogy	2.39.11
VIII.	Komárom	2.57.18

300 l/p kismotorfecskenő-szerelés

Helyezés:	Megye:	Értékelt eredmény:
I.	Komárom	36.23
II.	Győr	37.63
III.	Borsod	39.08
IV.	Budapest	39.78
V.	Zala	40.77
VI.	Hajdú	41.20
VII.	Somogy	41.85
VIII.	Szolnok	44.21

mentés rendkívül nehéz a magasság és a tűzoltóság mentőeszközei feljuttatásának nehézsége vagy megoldhatatlansága miatt.

Egy olyan önműködő berendezést dolgoztunk ki, amellyel tűz esetén nagy biztonsággal oldható meg a magasépületben tartózkodó személyek menekülése, függetlenül attól, hogy a tűz az épület melyik részén keletkezik. Abból a felismerésből indultunk ki, hogy a menekülés esélye a tűz keletkezése utáni percekben a legnagyobb. A menekülés legbiztosabb módja, ha az a tűz észlelése után azonnal — tehát még a tűzoltóság helyszínre érkezése előtt megkezdődhet. A megoldás az említett megfontolásokat figyelembe véve a következő:

Az épület külső oldalán, célszerűen kiválasztott szakaszonként, függőleges pályán (13) mozgó végtelenített láncra az emeletek magasságával egyező osztótávolságban konzolosan kinyúló szállítótalpak (5) vannak felerősítve. A szerkezet új és régi épülethez egyaránt felszerelhető, esztétikus a kialakítása. Ha a homlokzati sík és a teherhordó szerkezet között 60 cm-es hely van, belső fülkeszerűen is kialakítható. Az alul és felül csapágyazott tengelyre ékelt, dobos (1 és 6) átvett végtelenített lánc vagy kötél a konzolos talpakkal minden oldaláról jó siklási tulajdonságú, célszerűen rozsdamentes, épülethez rögzített burkolattal van ellátva (11).

Az így felszerelt berendezés — minthogy a fel- és leszállóágon a talpak száma egyenlő — egyensúlyban van, és a beállított helyzetében mozdulatlan helyzetben marad. A talpak (5) a nyugalmi helyzetben úgy vannak beállítva, hogy az emeletenként létesített menekülőajtó nyitása esetén éppen az emeleti padlószinttel legyenek egy magasságban. Az illetéktelen használat ellen a menekülőajtó és a tűzjelzőhálózat kényszerkapcsolata véd. Ha bármelyik emeleten az első menekülő személy lép a nyugalomban levő talpra, az ember tömegének megfelelő gravitációs

Az állami csapatok versenyeredményeinek összesítése

Helyezési sorrend:	Megye:	Összpontszám:
I.	Borsod	7
II.	Budapest	10
III.	Szolnok	16
IV.	Győr	18
V.	Zala	20
VI.	Hajdú	20
VII.	Komárom	24
VIII.	Somogy	29

Az egyéni verseny összesített eredménye

Helyezés:	Név, r. fok	Horoglétra: 100-as	Össz.:	Megye:	
1.	Rudner István tórm.	18.08	19.00	37.08	Budapest
2.	Béres Lajos tórm.	18.39	19.20	37.59	Borsod
3.	Uitz Antal tórm.	19.22	19.60	38.82	Budapest
4.	Kovács György tórm.	19.00	20.00	39.00	Zala
5.	Leeső István tórm.	18.86	20.20	39.06	Borsod
6.	Németh Béla tórm.	19.02	20.10	39.12	Budapest
7.	Nagy Imre tórm.	20.39	19.90	40.29	Budapest
8.	Gáspár Gyula szkv.	19.14	21.20	40.34	Budapest
9.	Ecsédi Gyula tórm.	21.56	19.30	40.86	Szolnok
10.	Farkas Sándor tórm.	20.97	20.00	40.97	Szolnok

A belügyminiszter vándorserlegéért folytatott verseny első hat helyezettje

Helyezés:	Megye:	Pontszám:
I.	Szolnok	33
II.	Fejér	18
III.	Borsod	17
IV.	Vas	13
V.	Hajdú	9
VI.	Toina	8

erő hatására a talp elindul lefelé, és a berendezés működésbe lép. A következő személyek a menekülőajtó előtt elvonuló, lemozgó talpakra lépnek.

Annak érdekében, hogy a berendezés egy adott határon ne gyorsuljon fel, a végtelenített lánc vagy kötél alsó átvető (6) fékezővel van. A fékezés lehet röpsúlyos, illetve a hőmennyiség elvezetésével generátoros (17). Teljesítményigénye kb. 15—30 közötti 80—120 m mentési magasság és 30—60 fő egyidejűs esetén. A villamos teljesítmény „felhasználása” egyszerűen megvalósítható az áramkörbe iktatott ellenállással és a keletkező elvezetésével.

Számításunk szerint 30 m-es menekülési magasságról 10 p alatt (tehát amíg a tűzoltóság megérkezhet) 122 személyt lehet menekíteni az épületből.

A földszinten a talpról való kilépés biztosítása céljából röpcsen burkolat, tehát a berendezés nyitott, de ha valaki a kilépésemulasztaná, mert eszméletlen vagy pánikban van a szállító személy, akkor is automatikusan lecsúszik, kiesik a szerkezet az erre a célra alkalmas csúszdára vagy rugalmas műanyagra (1) mivel az 50—60 cm-es konzolos talp (5) az alsó átvetődobon fordulva fokozatosan lebillen. A berendezés burkolatán belül kürtőhatás, tehát a füst beszívásának kiküszöbölése érdekében tűzivíz-hálózatról táplált intenzív esztétizem van felszerelve, amellyel adott esetben hűtőhatást is gyakorol.

Az emberek menekülésének biztosítása mellett a berendezés felszállóága arra is alkalmas, hogy a tűzoltók és felszerelésük a földszintről tetszőleges szintre jussanak. A tűzoltóságot megfelelő aggregáttal felszerelve lehetőség nyílik arra is, hogy az emeletre a talpra csatlakozva működésbe hozzák a berendezést és a szállítást abban az esetben is folytassa, ha a leszállóágban nincsenek emberek.

Önkéntes és vállalati tűzoltók

Helyezés:	Raj neve:	400—800 l/p kmf:	Staféta:	Össz.:
A" kategória, önkéntes lány				
I.	Torony búcsúi egysége — Vas megye	1:14,83	1:17,80	2:32,63
II.	Szelevény — Szolnok megye	1:31,13	1:26,27	2:57,40
III.	Villány — Baranya megye	1:52,33	1:32,61	3:24,94
IV.	Sajókápolna — Borsod megye	2:49,73	1:43,05	4:32,78
A kategória, vállalati lány				
I.	Danubia Nyáregyháza — Pest megye	2:03,13	1:32,90	3:36,03
A" kategória, önkéntes fiú				
I.	Sényő — Szabolcs megye	1:13,76	1:09,38	2:23,14
II.	Hévíz — Zala megye	1:13,84	1:22,90	2:36,74
III.	Tószeg — Szolnok megye	1:33,22	1:16,79	2:50,01
IV.	Bajót — Komárom megye	1:35,07	1:16,56	2:51,63
A" kategória, vállalati fiú				
I.	Volán 14. sz. Vállalat Székesfehérvár Fejér megye	1:08,28	1:12,41	2:20,69
II.	Vasbetonipari Vállalat Kunszentmárton Szolnok megye	1:12,87	1:15,51	2:28,38
III.	Mezőgép Vállalat Encs Borsod-Abaúj-Zemplén m.	2:07,44	1:28,91	3:36,35
IV.	Sabaria Cipőgyár Szombathely Vas megye	motor indult	1:16,03	—
B" kategória, önkéntes lány				
I.	Füzesgyarmat Békés megye	—56,61	1:17,67	2:14,26
II.	Nagylózs Győr-Sopron megye	—58,04	1:18,83	2:16,87
III.	Adánd Somogy megye	1:00,78	1:22,98	2:23,76
IV.	Csobaj Borsod-Abaúj-Zemplén m.	1:08,44	1:24,25	2:32,69
B" kategória, vállalati lány				
I.	Textilfeldolgozó Váll. Hajdúnánás Hajdú megye	—59,46	1:24,77	2:24,23
II.	Tisza Cipőgyár Martfű Szolnok megye	1:01,91	1:23,17	2:25,08
III.	Temaforg Mohács Baranya megye	1:03,66	1:33,03	2:36,69
IV.	Kötőtárugyár Mosonmagyaróvár Győr-Sopron megye	1:13,18	1:26,17	2:39,35
B" kategória, önkéntes fiú				
I.	Pázmánd Fejér megye	—42,93	1:17,45	2:00,38
II.	Jászivány Szolnok megye	—46,67	1:13,90	2:00,57
III.	Nagylózs Győr-Sopron megye	—52,19	1:11,25	2:03,44
IV.	Báránd Hajdú-Bihar megye	1:05,94	1:06,74	2:12,68
B" kategória, vállalati fiú				
I.	Volán 11. sz. Váll. Szekszárd Tolna megye	—48,43	1:10,96	1:59,39
II.	125. sz. Szakmunkásképző Intézet, Hajdúnánás Hajdú-Bihar megye	—52,38	1:10,13	2:02,51
III.	MÁV Járműjavító, Szolnok Szolnok megye	—54,39	1:12,80	2:07,19
IV.	Cukorgyár Ács Komárom megye	1:00,09	1:11,99	2:12,08

Helyezés:	Raj neve:	400—800 l/p kmf:	Staféta:	Össz.:
„C" kategória, önkéntes női				
I.	Jászapáti Szolnok megye	1:19,36	1:20,44	2:39,80
II.	Öcsény Tolna megye	1:31,62	1:43,66	3:15,28
„C" kategória, vállalati női				
I.	Háziipari Szövetkezet Ücsöd Szolnok megye	1:12,56	1:27,38	2:39,94
II.	Remix Szombathely Vas megye	1:25,76	1:19,08	2:44,84
III.	Elzett Berettyóújfalú Hajdú-Bihar megye	motor nem indult	1:30,26	—
„C" kategória, önkéntes férfi				
I.	Jászszentandrás Szolnok megye	1:06,50	1:14,54	2:21,04
II.	Sajóvelezd Borsod-Abaúj-Zemplén m.	1:12,17	1:13,23	2:25,40
III.	Hévíz Zala megye	1:10,82	1:15,78	2:26,60
IV.	Bajót — Komárom megye	1:17,52	1:14,15	2:31,67
„C" kategória, vállalati férfi				
I.	Remix Szombathely Vas megye	—59,08	1:05,68	2:04,76
II.	Volán 14. sz. Váll. Székesfehérvár, Fejér megye	1:00,29	1:13,25	2:13,54
III.	Fűrészlemez, Hordóip. V. Szolnok Szolnok megye	1:08,43	1:09,13	2:17,56
IV.	Duna Cipőgyár Hatvan Heves megye	1:05,29	1:17,03	2:22,32
„D" kategória, önkéntes női				
I.	Visznek Heves megye	—54,69	1:36,10	2:30,70
II.	Somogyapáti Baranya megye	1:02,92	1:28,06	2:30,98
III.	Püspökhátvan Pest megye	1:14,72	1:34,85	2:49,57
IV.	Jászboldogháza Szolnok megye	víz elfogyott	—	—
„D" kategória, vállalati női				
I.	Latex Tata Komárom megye	1:03,34	1:21,93	2:25,27
II.	Kesztyűgyár Siklós Baranya megye	1:02,98	1:23,77	2:26,75
III.	Dohányfermentáló Váll. Nyíregyháza Szabolcs megye	1:04,58	1:23,15	2:27,73
IV.	Tisza Bútorgyár Szolnok Szolnok megye	1:07,30	1:20,59	2:27,89
„D" kategória, önkéntes férfi				
I.	Györgytarló Borsod-Abaúj-Zemplén m.	—43,68	1:05,90	1:49,58
II.	Nagylózs Győr-Sopron megye	—48,87	1:11,90	2:00,77
III.	Jászárókszállás Szolnok megye	—54,39	1:07,84	2:02,23
IV.	Zalaszentgrót Zala megye	—52,77	1:10,22	2:02,99
„D" kategória, vállalati férfi				
I.	Dunai Vasmű Dunaújváros Fejér megye	—42,31	1:03,78	1:46,09
II.	Kohászati Üzemek Ózd Borsod-Abaúj-Zemplén m.	—41,39	1:08,28	1:49,67
III.	Hűtőgépgyár Jászberény Szolnok megye	—43,64	1:08,99	1:52,63
IV.	Cukorgyár Ács Komárom megye	—50,50	1:07,00	1:57,50

Gyermekjáték vagy bűntudat?

Felelősség?

Rövid hír a Népszava 1981. július 24-i számából: „Somogy megyében, kadarkúti lakásukon a szülői felügyelet nélkül hagyott Laczkó Antal 2 éves és Laczkó Erika 1 éves gyerekek eddig ismeretlen okból keletkezett tűz következtében füstmérgezésben meghaltak. A baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított.”

Évente átlag több mint 700 esetben okoznak tüzet a gyerekek. A statisztika szerint a megyék többségében ez az egyik leggyakoribb tűzkeletkezési ok. Sokszor a keletkezett kár is tetemes. Még szomorúbbak azok az esetek, melyek gyermekhalálal vagy súlyos égési sérüléssel végződnek.

Évek óta folyik a küzdelem e tüzesetek megelőzéséért, de a még mindig igen nagy számuk miatt a helyzet korántsem megnyugtató. Folyóiratunk hasábjain is már számos esetben hívtuk fel a figyelmet a tragédiák megelőzésére, ismertetve a kiváltó okokat és a megelőzés módszereit.

Vitathatatlan, hogy e tüzesetek megelőzése igen bonyolult feladat, és ebben a szülőkkel együtt meghatározó szerepük van a nevelőknek is. A hatékony intézkedésekhez ugyanis elsősorban azt kell figyelembe venni, hogy kiket világoztunk fel, és ennek megfelelően milyen módszert alkalmazunk. Meghatározó tehát a gyerek életkora és értelmi színvonala. A továbbiak részletes kifejtésének mellőzésével idézek fel néhány jellemző okot:

A legkisebbek — 6 éves korig — esetében nem gondoskodnak a megfelelő szülői felügyeletről, és a tilalmi rendelkezés ellenére nem zárják el a gyufát előlük.

Ennél a korosztálynál a felügyelet a megelőzés legfontosabb feladata, továbbá annak megértetése, hogy a szülők semmiképp se keltsék fel magatartásukkal a gyermek érdeklődését a tűz iránt. A gyermek ugyanis a felnőtteket figyeli, azt utánozza, amit tőlük lát. Ne engedjük pl. hogy a papának a kicsi adjon a cigaretta gyújtásához tüzet vagy segédkezzen a begyújtáskor. Ne meséljünk neki a tűzokádó sárkányról stb. Mindez ugyanis működésbe hozza a gyerek fantáziáját, és ennek hatására — minden rossz szándék nélkül — maga is utánozni akarja a hallottakat. Végül sose bízzunk abban, hogy a mi gyermekünk nem gyufázik, sohasem játszik a tűzzel.

Szülői felelősség

A legkisebbek esetében tehát feltétlenül szükséges a szülői felügyelet, a gyufa elzárása és minden kapcsolatos veszélyhelyzet megszüntetése. Természetesen nem elhanyagolható már ennél a korosztálynál sem — a gyermek értelmi képességétől függően — a megfelelő felvilágosítás, a pedagógiai ráhatás, vagyis az, hogy megértse intellektuálisan, s önként elálljon az utánzástól, a gyufával való játéktól, a gyújtogatástól.

A hatévesnél idősebbeknél már nem elegendő a tilalmi rendelkezések hangsúlyozása, őket már oktatni kell környezetük tűzveszélyére és az ezzel összefüggő megelőzési szabályokra, sőt a tilalmi rendelkezések miéértjére is. Mindez az élet által diktált követelmény.

A felbontás

A tragédiák után, a tűz keletkezési okának vizsgálatakor tapasztalatunk szerint sem társadalmi, sem hatósági vonatkozásban nem tapasztalható kellő megértés. Ez elsősorban a felelősség kérdésére vonatkozik. Vitathatatlan, hogy azokban az esetekben, amikor a tűz következtében két gyermek meghal, a szülők tragédiája háttérbe szorít minden egyéb eljárást. Az is igaz, hogy a gyermek vagy gyermekek elvesztését semmiféle eljárás nem pótolhatja. A szülők fájdalma és önvádja sem enyhül az évek múlásával. Az is vitathatatlan, hogy a gyermekkorú büntetőjogilag sohasem felel a cselekedetért.

Mi tehát a helyes állásfoglalás és gyakorlat a felelősség kérdésében? A „Bírósági Határozatok”-nak legutóbbi, 1981. májusi száma foglalkozott a kapcsolatos ügyvel, amelyben a Legfelsőbb Bíróság hozott ítéletet. A továbbiakban ezt az állásfoglalást ismertetjük.

A tények

„Terheltek élettársak, akik közösen nevelték az I. rendű terhelt házasságából származó 4 éves kislányt, valamint a 2 éves fiúkat. Többször előfordult, hogy esténként eltávoztak a lakásból, és a gyermekeket egyedül hagyták a lakásban. A vádbeli napon este a terheltek eltávoztak otthonról, a lakásban egyedül hagyták a 3 gyermeket. A gyufát a konyhaszekrény nem zárható felső fiókjába helyezték. A 4 éves kislány — aki korábban sohasem nyúlt a gyufához — felébredt, széket húzott a konyhaszekrényhez, arra felállva kivette a gyufát és azzal a heverőn játszott. A meggyújtott gyufáktól a heverő lángot kapott, égni kezdett, és mindhárom gyermek a keletkezett szénmonoxidtól életét veszítette.”

A Legfelsőbb Bíróság ítélete:

A terheltek cselekményét a Legfelsőbb Bíróság a Btk. 160. §-ának (4) bekezdésébe ütköző 3 rendbeli, gondatlanságból elkövetett emberölés vétségének minősítette.

Az ítéletben a Legfelsőbb Bíróság a konkrét ügy kapcsán kifejtette, hogy az általános életpaszta szerint a 4 év kö-

rüli gyermeknek nagy a mozgásigénye, rendkívüli módon érdeklődik a környezetében fellelhető tárgyak iránt, figyeli és utánozni próbálja a felnőttek magatartását, de nincsenek még megfelelő tapasztalatai, és nem alakul ki benne a veszély tudata. Éppen ezért, ha magára hagyják olyan helyzetet kell teremteni, amely ki zárja, hogy veszélybe kerülhessen.

Az adott esetben — mutat rá ítéletében a Legfelsőbb Bíróság — a megállapított tényekből okszerűen arra lehet következtetni, hogy a 4 éves kislány megfigyelt hol szokták tartani a terheltek a gyufát. Ezt a terhelteket is tudniuk kellett, s ha a gyermek az ő jelenlétükben nem is nyúlt a gyufához, az még nem jelenti azt, hogy ne kellene számítani arra, hogy azzal az távollétükben próbálkozik, hiszen mindenki előtt közismert a kisgyermek vonzó dása a tűz gyújtásához.

A terheltek csak akkor tanúsítottak volna tőlük elvárható figyelmet, körültekintést, ha olyan körülmények között hagyják magukra a gyermekeket, amelyek megakadályozzák az ilyen próbálkozást. A gyermekek halála tehát a mulasztásokkal okozati összefüggésben következett be.

A Legfelsőbb Bíróság mindezekre tekintettel a terheltek cselekményét a Btk. 160. §-ának (4) bekezdésébe ütköző 3 rendbeli gondatlanságból elkövetett emberölés vétségének minősítette, és velük szemben szabadságvesztést alkalmazott. Az I. rendű terheltet 1 évi, a II. rendű terheltet pedig 5 hónapi szabadságvesztésre ítélte. Végül megállapította, hogy a büntetés végrehajtási fokozata: fogház.

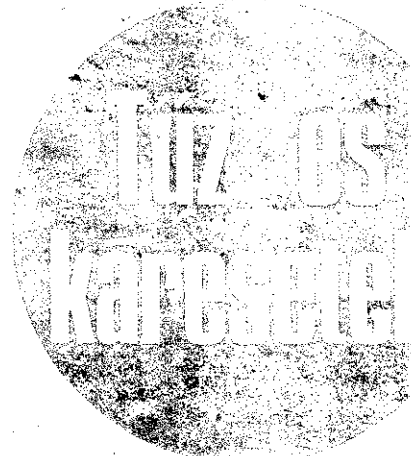
Dr. Félix László
ny. tü. ezds.

JULIUS 12-én Budapesten, a VIII. kerület, Práter utcai lakótelep S/8-as épületéből jelezték a fővárosi hírközpontnál, hogy kigyulladt a középmagas lakóháza földszintjén ideiglenesen kialakított építési anyag-raktár.

A tüzeset helyszínére elsőnek az 1-4-es számú tűzoltási csoport érkezett ki, elavatkozott be porral oltó kézi tűzoltókészülékkel. A tűz következtében az épület oldalfalán a vakolat alatt hőszigetelőkétfelzerelt Nikecell táblák is meggyulladtak. A keletkezett füst betódult a lakásokba és veszélyeztetette a lakókat is.

A kikerülő VIII/1-es gépjárműfeckerőrdőről szerelt 1 E sugárral rövid idő alatt eloltották a lángokat. A gyors beavatkozásnak köszönhetően minimális kár keletkezett. A tűzvizsgálat során megállapították, hogy gyermekjáték okozta a tüzet.

Budaházi László
tü. őrm.

Pincetűz a Mohácsi Farostlemezgyárban

Július 14-én 15.59-kor a mohácsi tűzoltó-parancsnokságon megszólalt a tűzjelző telefon. A Mohácsi Farostlemezgyár portása közvetlen tűzjelző telefonon arról adott jelentést, hogy az alaplapképző II-es) üzemben pincetűz van. Mivel a MOFA kiemelt jelentőségű létesítmény, így oda minden tűzjelzésre II-es riasztást rendel el a megyei ügyeletes. 16.08-kor elindult a kárhelyre az ideiglenes tűzoltási csoport is. A visszajelzések alapján tudtuk meg, hogy közben elrendelték a III-as riasztást. 23 perc elteltével megálltunk az alaplapképző üzem bejárata előtt. A forgalmi viszonyok kedvezőek voltak...

A kárhelyre érkezésünkkor a tűzoltásvezető, *Kapusi József* őrgy., a mohácsi városi-járásai tűzoltóparancsnok tájékoztatott bennünket az addig történtekről. A tűzjelzéstől kezdve szerencsésen alakultak az események. A jelzés ugyanis a város területén levő II-es gépjárműfécskendőn érte a parancsnokot. Annak vétele után 2 perc elteltével a kárhelyen volt a csökkentett raj. A laktanyából vonuló I-es gépjárműfécskendőt a lezárt sorompó késleltette. A kárhely felderítését jelentősen nehezítette a mintegy 1000 négyzetméternyi pincét betöltő sűrű füst. A felderítés során kiderült, hogy ég az alaplapképző üzem pincéjében a megtájtó egység, a földszinten levő présgépcen 120 farostlemez széle, az elszívó berendezésben található por, sőt az épületből a méternyire néhány fenyőfa is. Ezek a szellőzőnyíláson kicsapó lángoktól gyulladtak meg. A tűz észlelésekor az üzemből áramtalanították.

A felderítést követően a pincébe, a földszintre és a tetőre (a szellőző kivezetése miatt) összesen 10 E sugarat szereltek, ezekkel kb. 15 perces működés után a tüzet lefeketítették. A mélybe szereléskor jó néhány percet nyertek azzal, hogy egy aknanyíláson kihúzó létrát bocsátottak le. A szükséges oltóvizet a gyár jól kiépített tűzvízhálózata a föld alatti tűzcsapokon keresztül biztosította. Az első hírsztelésekkel ellentétben — mint az alapos és célirányos felderítés bebizonyította — emberélet nem forgott veszélyben. A riasztási fokozatot II-esre minősítették vissza — helyesen.

A tűzvizsgálatot a kárhelyre vonuló tűzoltótisztek azonnal megkezdték. Az észlelés személy kikérdezése, az energiaellátás felelős szakemberekkel való konzultáció és a tűz oltása során szerzett tapasztalatok alapján összeállt a kép. A tűz az

elektromos hálózatban keletkezett. A meghajtó gépek elhelyezésére szolgáló pincében a földem alatt közvetlenül kábelkötegek húzódtak, amelyek az egész gyár elektromosenergia-ellátását biztosították. Ezek közül valamelyik — kideríthetetlen okú rövidzárlat hatására — „felrobbant”.

A szertehulló szikraeső, fémolvadék meggyújtotta az üzemszerűen, állandóan jelenlevő farostlemez pozdorját, hulladékot, s a szétpermetezett olajat. A fahulladék úgy kerül az alagsorba, hogy a préselés és továbbítás során elkerülhetetlenül leváló részecskék a technológiai földemáttöréseken a földszinti présgépről a pincébe hullanak. Az olajpermet pedig a hidraulikus berendezés túnyomás-lebocsátó szelepein keresztül fröccsen a felfogó tálcába.

A pincéhelyiségre, mint a többire is, az üzemi rend a jellemző. Szó sem volt a szükséges takarítás elmulasztásáról. A mostani tűznél meggyulladt anyagokat csak az éves karbantartás során, célszámokkal, aprólékos munkával lehet eltávolítani. A meggyulladt hulladék, szennyeződés tüze áttérjedt a lendkerekek szíjjátételeire. Teljesen elégett a nagymennyiségű elektromos kábel éghető szigetelése is. A vezérlés mentén áttérjedt a tűz a présgépre. A tűznek az elektromos hálózatban való tova terjedését a tűzbiztos kapcsolószekrények akadályozták meg, bizonyítva ezzel beépítésük helyességét és indokoltságát.

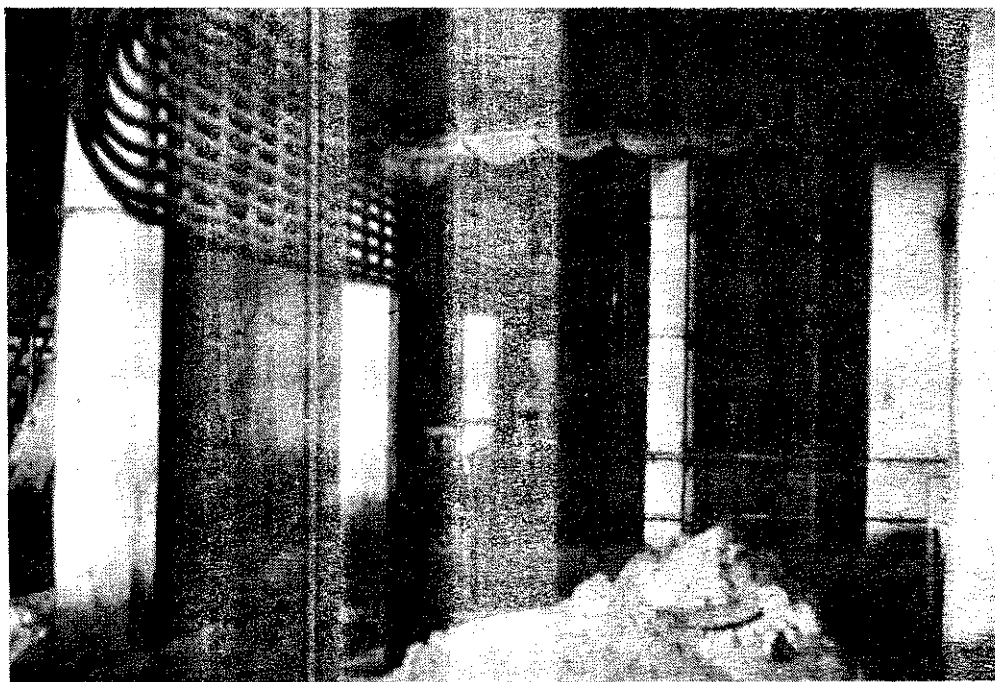
A tűz 450 000 Ft-os kárt okozott. A gyár

folyamatos termelését jelentősen akadályozta az alaplapok hiánya, de a gyári vezetők operatív átcsoportosítással igyekeztek csökkenteni a termelés kiesést. A helyreállítás időtartama alatt végzik el a későbbre tervezett éves karbantartási munkákat is.

A tüzeset több tanulsággal is szolgálta. Törekedni kell arra, hogy hasonló adottságok esetén az elektromos vezetékeket nem éghető anyagú alagútban, csatornában vezessék; nagyobb jelentőségű elektromos hálózatba célszerű a „tűzbiztos” kapcsolószekrények beépítése, még ha az ára nem is csekély; a kevésbé tűzveszélyes helyiségekben keletkezett tüzek is jelenthetnek komoly feladatot a vonulós állománynak, hiszen a rövid idejű ékszij- és szigetelőégés kb. 1000 liter fűtőolaj elégekor felszabaduló hőmennyiséget eredményezett, a zárt pincében 60—80 C-fokos hőség volt, a falak órák múltán is forróak voltak; sajnos ismét kevesnek bizonyult a II-es riasztásra felvonult felszerelésekben található, összesen 6 oxigénes légzőkészülék; ha a takarítási körülmények megengedik, a tűzoltással egy időben meg kell kezdeni a víz eltávolítását a vízkár csökkentése érdekében — ahogy ezt a MOFA tűzénél is tették.

A mellékelt fényképeken elektromos vezetékek maradványai láthatóak, hossz- és keresztirányban.

Pfeiffer Márton
tű. fhdgy.

borsodi Vegyész

A BORSODI MEGYEI VESENYI VÁLLALATI DOLGOZÓKNAK HETILAPJA

A Tiszaí Vegyi Kombinát biztonságtechnikai osztályán a legfontosabbnak a balesetek, a tüzek keletkezésének megakadályozását, megelőzését tartják. Ezért alakult meg a TVK-tűzoltósáksz. Tagjai állandó figyelemmel kísérik a berendezések biztonságos üzemeltetését, s ha szükség van rá, azonnal közbelépnek.

Alapos és rendszeres képzést kapnak ol-tásra is. Legutóbb sikeres gyakorlaton vettek részt a TIFO-ban, ahol egy 60 ezer köbméteres tartály tűzoltását gyakorolták.

Egy évben négy alkalommal tartanak üzemvész-elhárítási gyakorlatot. Ennek is köszönhető, hogy a városi versenyen második helyezést értek el.

A vállalati tűzoltóság tagjai már több sikeres tűzoltásban vettek részt. Mindez nem csupán a gyakorlatokon történik, hiszen több kisebb vállalati tüzet is igen hamar elhárítottak már.

Leninváros lakóinak biztonságát is szolgálják. A legutóbbi városi gyakorlaton egy kilencemeletes lakóház feltételezett lakástűzoltásán működtek közre a TVK-tűzoltói.

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

Dolgozók Lapja

AZ MSZMP KÖRÖSHELY MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TÁRSAS LAPJA

Pilismaróton, ahol egy évszázada alakult az önkéntestűzoltó-egyesület, tíz éve jelentős tűz nem történt — állapította meg a Pilismarót-Dömös közös tanács végrehajtó bizottsága. A jelenleg húsz tagot számláló egyesület egyik legnagyobb gondja, hogy meglehetősen változik a létszáma. Sok a fiatal, s őket behívták katonának. Szervezeti életüket továbbá az is befolyásolja, hogy nincs önálló klubszobájuk.

A múlt évben elhatározták, hogy úttörőrajt alakítanak. A piros nyakkendősök idén a járási versenyen kitűnően szerepeltek. Az egyesület elsődrendű feladatának tekinti az utánpótlás nevelését, ezért úgy határozott, hogy az elkövetkezendő időben leány- és vegyes úttörőrajt is alakít. Az iskolásoknak van kiról példát venni, a felnőtt csapat minden évben részt vesz a tűzoltóversenyen.

A dömösi önkéntesekről is elmondható, hogy gondolnak a holnapra, mert rendszeresen foglalkoznak a fiatalokkal, akik idővel majd közéjük állnak. Az egyesület tagjai járják az otthonokat, hogy felhívják a helybeliek figyelmét a legfontosabb tűzvédelmi szabályokra. Ezenkívül feladatuk még, hogy ellenőrizzék a sátoráborozókat, a kirándulóhelyeket, s betartassák a tűzvédelmi előírásokat.

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

Az acélszerkezeti gyár mázolóüzemében a használt festékes edényeket időnként kiégetéssel újra használhatóvá teszik. Ezt a műveletet az egyik napon összekötötték egy tűzoltási gyakorlattal, amelyen a mázoló- és revéltlenítő üzem dolgozói vettek részt, akik tűzveszélyes anyagokkal dolgoznak.

A lemeztéren volt előkészítve az edények égetése, szélcsendes időben, az „alkalomszerű tűzveszélyes munka” végzéséhez szükséges engedélyben előírtak szerint. Az oltásnál a dolgozók felváltva használták a porral, szénsavval, halongázzal oltó készülékeket. Mindenfajta oltókészülék üzembe helyezése előtt rövid ismertetést tartottak annak kezeléséről.

A bemutató jól sikerült, a különböző típusú tűzoltó készülékek használatát ilyen gyakorlattal kibővítve ki kellene terjeszteni a G-M gyár dolgozói részére is.

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

Népi Újság

AZ MSZMP BÉRENYA MEGYEI BIZOTTSÁGNAK NAPLAPJA

Szakmai tapasztalatait, hozzáértését, szolgálatát, tisztes korát tekintve — akár már tábornok is lehetne. A megjegyzésen elmosolyodik, s tiltakozva elhárítja az elismerést. Nagy megtsztelés számára a századosi rendfokozat is — mondja csöndes szavakkal — hiszen önkéntes nem kaphat többet ennél. Még akkor sem, ha történetesen hatvan esztendeje bújta a tűzoltók egyenruhájába.

Kóczián Lászlóval — az adácsiak közismert, népszerű „Laci bácsiával” — nem mindennapi élményekről, emlékekről beszélgettünk egy kihunytt parázsú, maholnap-nyoma-sincs régi, falusi pékség szomszédságában, cipóillatú történeteket is megidézte. Mert az idős ember a kenyérnek is mestere, hosszú-hosszú éveken át örvendeztette munkájával messze földön az embereket.

— Érdekes ellentét — meséli —, hogy raktam, szítottam és oltottam is a tüzet életemben... Az ötödik általánost jártam még odahaza, Jászárokszálláson, amikor a cserkészek tűzoltóraját — amiben az iparosok gyerekeihez illően, természetesen én

is benne voltam — igazából először riasztották. Akkor volt a nagy gyöngyösi tűz: vész, amely olyan vörösrre festette az é alját, hogy a község északi részén folydogáló patak partjáról is jól láttuk. Félelmetes, megrázó volt a hír, a látvány: még mindig beleborzongok, ha rá gondolok.

— 1921-ben léptem a testületi tagok közé, s hét évig szolgáltam az árokszállé siaknál. Aztán, kis kitérő, szakmaváltás után, Pestről visszatérve, pék lettem itt Adácson, ahol utóbb rábeszéltek a megüresedett tűzoltóparancsnoki szék elfoglalására.

Vezetése alatt az adácsi önkéntesek so szép sikerrel örvendeztették meg falujukat. A legemlékezetesebb 1968-as szereplésük, amelynek során járási versenyt nyertek. S csupán azért nem jutottak tovább feljebb, mert — akkor az országos dönté elmaradt... Ám a trófeát csak megszerelték — emlegeti derűs kedvvel a 75 éves parancsnok — a három országrészi első nek ugyanis utóbb megosztva, kiadták legeslegjobbunk járó díját!

— Változatlan lelkesedéssel még ma is csaknem félszázán vagyunk az egyesületünkben — újságolja „Laci bácsi” —, négy vagy öt rajt indítani tudunk mindevetélkedőn. Van utánpótlás az úttörők köreiből is. Ezért biztos, hogy hallanak rólur ezután is a megyében!

A százados — aki „civilben” másutt régóta ismert közéleti ember: helyi elnöke volt a nemzeti bizottságnak, tisztségét viselt a népfrontnál, az MSZBT-né sportkör vezetett több mint két évtizeddel nyugdíjasan még mindig tagja a községi tanácsnak — havonta két foglalkozást tart. S nemcsak beszélt a szolgálatról, hanem meg is mutatja, hogy az önkéntestűzoltónak mit kell tennie.

Világ proletárijai, egyesüljetei!

Dunántúli Napló

AZ MSZMP BÉRENYA MEGYEI BIZOTTSÁGNAK

Valójában még azoknak is ijesztő volt hallgatni az éles, szaggatott csengőszó akik tudták: a riadó csak a gyakorlat, próbát szolgálja. Pontban délután egy órakor nyomták meg a gombot a Pécsi Kesztyűgyár központi épületében, azt remélve, hogy az ott dolgozó több száz ember pecek alatt elhagyja az épületet, utaz engedve a tűzoltóknak, a gyár dolgozói közül mentéssel megbízottaknak.

Része volt ez a riadó a tűz okozta renkívüli veszélyekre való felkészülésnek. Emberekéről, millió forintokban mérhető értékekről van szó, korántsem mindegy: rendezetten vagy pánikban történik-e az épület kiürítése, az oltás és mentés. A próba jól sikerült, Balogh János, a gyár tűzvédelmi felelőse elégedetten nézett a rövid idő múltával elhajtó tűzoltóautók után.

Összeállította
Hegedűs Ferenc

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (50–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban szíveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.

Telefon: 200-557, 409-590, 409-735

Irányítószám: 1388, Pf. 99.

(x)

Tűzvédelmi rendeltetésű nyomótömlők beszerzése, használata és karbantartása

A belügyminiszter 3/1980. BM számú rendelete alapján a gazdálkodási egységek vezetőjének kell gondoskodnia a létesítmények tűzvédelméhez szükséges nyomótömlőkről.

A szükséges nyomótömlőkről általában az éves beszerzési terv keretében célszerű gondoskodni, de esetenkénti beszerzés is szükségessé válhat. Az LSZV gyártmányú BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket a MUÁRT, a VASERT és a TEXERT kereskedelmi vállalatok hozzák forgalomba.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők TREVIRA védjegyű poliészter filamentumból készülnek. Az elmúlt 20 év hazai és külföldi tapasztalatai egyértelműen bizonyítják a poliészter filamentumok kiváló tulajdonságait az egyéb polimerekkel szemben. Az előző években jelentős mennyiségben forgalomba kerültek poliamid és poli-propilén fonalból készült tömlők is. Ezeket a tömlőket az idő előtti öregedés, valamint a nyomás hatására bekövetkező nyúlás jellemzi.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők belső bevonata: az ún. tömlőlélek korábban gumitejből, majd poliuretán fóliából készült, jelenleg természetes és szintetikus gumikeverékből állítják elő. Minősége megfelel a DIN 14811 szabvány követelményeinek is. A mindenkor érvényes magyar tömlőszabvány követelményeit figyelembe véve, a BUDAFLAX védjegyű tömlők üzembiztonság és élettartam tekintetében minden reális igényt kielégítenek. Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket 20 fm-es teker- csekben, kapcsolva, nyomáspróbázva, műbizonylattal ellátva vagy kapcsolás nélkül árusítják. Műszaki és gazdasági megfontolásokból a kapcsolott tömlők vásárlása előnyösebb. A kapcsolás nélküli tömlőket házilag bekötés, kapcsolás után nyomáspróbázni kell. A próba nyomásértéke ez esetben 12 at. A házilag bekötést csak szakképzett személy végezheti.

Tömlőgazdálkodás: a gazdasági egység anyagi-technikai intézkedése a szükséges tömlőkészletek biztosításáról.

Nyomótömlő: tűzvédelmi célra készült és a hatályos szabványok követelményeit kielégítő kapcsolott tömlő.

Készletléti tömlő: a vonulószerken, valamint a kijelölt készletléti helyen bevetésre kész állapotban levő tömlő.

Készletléti elhelyezés: a tömlők olyan elhelyezése a vonulószerken e célra kialakított tömlőszekrényben, illetve a tűzcsapszekrényben, amely lehetővé teszi állapotuk védelmét.

Védelem nélküli elhelyezés: minden olyan elhelyezési forma, amely veszélyezteti a tömlő állapotát.

A készlet tartaléka: az alkalomszerűen pótlásra (kiegészítésre) szolgáló tömlőkészlet.

Raktári készlet: a készletléti helyek (készletléti tartalékok) folyamatos kiegészítését szolgáló tömlőkészlet.

Tömlőkopás: a huzamosabb használat, illetve készletléti tartás hatására létrejövő szilárdságcsökkenés.

Mechanikai sérülés: a tömlő szilárdságát károsító olyan mechanikai hatások, mint pl. a vágás, csipés, szúrás, kidörzsölés stb.

Vegyí sérülés: a tömlőszövetet vagy a belső bevonatot károsító vegyi anyagok okozta rongálódás.

Sugárkárosodás: a tömlő anyagát károsító sugarak (napsugár és kozmikus sugarak) hatása.

Hő okozta károsodás: a 24 C-fokos hőmérsékleti átlagot meghaladó tárolási hőmérséklet előidézte öregedési jelenség.

Biológiai károsodás: a tömlő állapotát károsan befolyásoló mikroorganizmusok károsító hatása.

Rágcsálók okozta károsodás: egér, patkány stb. okozta rágások.

Rendeltetészerű használat: a nyomótömlő gyakorlat céljára, tűzoltásra vagy elemi károk elhárítására való igénybevétele.

Élettartam: a tömlő üzembiztos használhatóságának időtartama, amely a bevetések számától is függ.

Karbantartás: mosás, szárítás, áttekerés, szellőztetés és a tömlőn végzett egyéb hasonló jellegű munkálatok gyűjtőneve.

Tömlőmosás: tömlőmosó gépben, betonpadozaton, vízszaggárral, tömlővályúkban vagy teknőben elvégzett és a mosás fogalmába tartozó tisztítási művelet.

Szárítás-csurgatás: a félhosszban vagy teljes hosszúságban felfüggesztett, kívül-belül nedves tömlő szárítása.

Áttekerés: a tekeréses irányúnak olyan megváltoztatása (a spirál irányúnak olyan megfordítása), hogy a tekerés külső és belső felülete helyet cseréljen.

Nyomáspróba: a gyártással kapcsolatos, valamint a használat (bevetés) utáni szilárdság-ellenőrzés víznyomással, próbanyomás értéken.

Repesztőszilárdság: az a legkisebb nyomás, amely a tömlőt a lánccsatló irányában elszakítja.

Üzemi nyomás: a nyomótömlő-vezetékben üzemszerűen felléphető legnagyobb nyomás.

A nyomótömlő szerkezete: a belső és külső terheléseket viselő szövetszerkezet és a folyadékzáró tömlőlélek (manchon, belső bevonat). A szövetszerkezet lánccs- és vetülékirányú fonalelemekből áll. A tömlőlélek folyadék- és gázzáró bevonat, mely lehet: gumi, műgumi, poliuretán stb., elasztomer.

Tömlőkapocs: a tömlőknek egymáshoz és a tömlőszerelvényekhez történő gyors, szilárd és tömíteti kapcsolására szolgáló eszköz (MSZ 1057/1-78.).

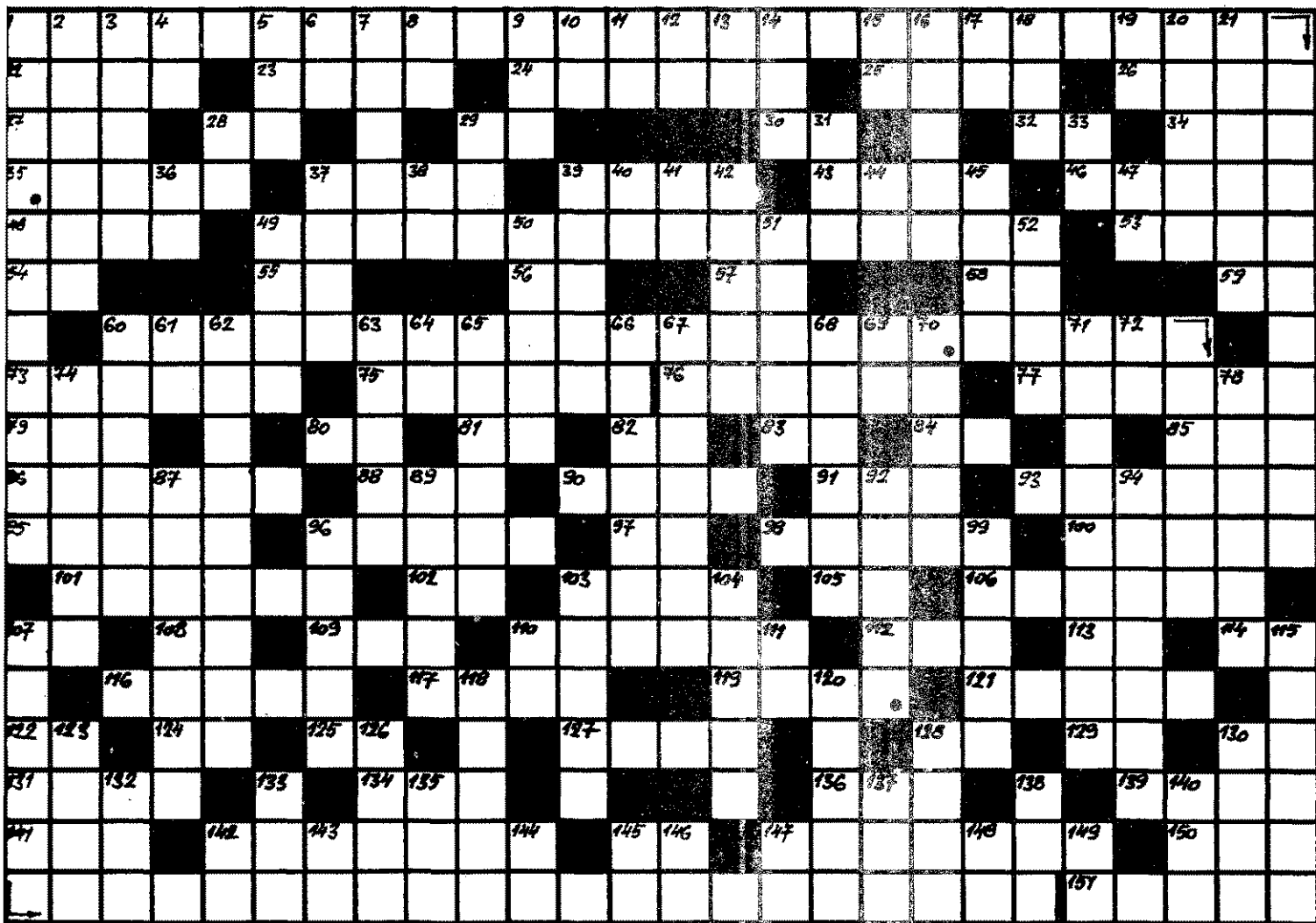
A tömitőgyűrű (tömitőgumi) rendeltetése a kapcsolódás tömítésének biztosítása. Megléte, épsége, szakszerű beépítése alapvető fontosságú (MSZ 1057/6-77.).

Selejtezés: Hibás, sérült, a túlzott zavartalanságát veszélyeztető állapotú tömlők kivonása a használatból.

A nyomótömlők készletben tartása, időszaki ellenőrzése és karbantartása.

Csak kifogástalan állapotban levő és a tömlőkapocsra szilárdan ráerősített, hibátlan tömitőgyűrűvel felszerelt, nyomáspróbázott vagy ezt tanúsító műbizonylattal ellátott tömlőt szabad készletbe helyezni. A tűzcsapszekrényben elhelyezett készletléti tömlők állapotát, szükség szerint, de negyedévenként legalább egyszer szemrevételezéssel kell ellenőrizni.

Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű készletléti és tartaléki tömlők legalább 2 évenként időszaki ellenőrzést és időszaki karbantartást igényelnek. Az időszaki ellenőrzés alkalmával a szükséges karbantartási munkálatokat is el kell végezni. Az időszaki ellenőrzés feladatai; a nyomáspróba, a szemrevételezés, állagállapot-ellenőrzés, a tömitőgyűrűk (tömitőgumi) szükség szerinti cseréje, mosás és szárítás, valamint az áttekerés. Az időszaki karbantartás alkalmával a tömlők állapotát szemrevételezéssel kell ellenőrizni, majd szárazon tisztítani (leporolás, átkelés) és áttekeréselni. Az időszaki karbantartást 2 évenként célszerű elvégezni. Minden bevetés (használat) után a nyomótömlőkön az időszaki ellenőrzésre meghatározott műveleteket el kell végezni. Gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy az ismételt, de kíméletes használata meghosszabbítja, a tartósan, esetleg több évig való mozdítatlanu hagyásuk viszont megrövidíti a gumizott poliészter tömlők élettartamát. Ez a jelenség a gumi-textil szerkezetek sajátos víz-, levegő helyzet és állapotváltozás igényével magyarázható. A huzamos mozdítatlan állapotban, túl száraz vagy túl fűtött helyiségben történő tartós tárolás esetén a gumilélek élek menti kirepedése és tömlőszövet elszíneződése tapasztalható. A karbantartási munkálatok nem igényelnek célszámot vagy különösebb előkészületeket. Ennek ellenére célszerű, ha szakállalat végzi el őket. A munkához puha kefe és tiszta padozat szükséges. Készletben, illetve készletléti tartalékokként csak feltétlenül üzembiztos nyomótömlő tartandó. A készletléti követelményeit nem kielégítő tömlőt ki kell vonni a használatból és selejtezni szükséges.

1. OTSZ ELŐÍRÁSOK (zárt betűk: Á, E, B, A, A, folyt.: függ. 107.). 22. Létezők. 23. Áram-
elő (röv.). 24. Lánynev. 25. Szovjet folyó. 26.
Féligus sorsú olasz politikus. 27. Péteri azonos
hangzói. 28. Fávágószerszám. 29. Móg ikerszava.
30. Benn páratlanja. 32. Északi férfinév. 34.
35. Ársalgvilágba. 35. Hűtőgépek gyártása óta
még kiáltják az utcán. 37. Kasszafajta. 39.
39. Iráni keli! 43. Osei. 46. Felőle. 48. Nevelős főze-
krövény (ék. fel.). 49. A FÜGGŐLEGES 107.
FOLYT. (folyt.: függ. 1.). 53. Méretre vág. 54.
54. Kog. 55. z! 56. EEEE. 57. A germánium vegy-
58. Fordítottjával iránymutató szó. 59. Pél-
60. A FÜGGŐLEGES 1. FOLYT. (zárt
A, folyt.: függ. 71.). 73. Lövegek. 75. Orvos.
77. Teletesz. vagy gyereket ver.
82. Seben képződik. 88. A szabadba. 81. Neon-
kép! 82. Mint 58. 83. Gazdasági épület. 84.
85. vet. 85. Azon a helyen. 86. Élelem. 88. Az
89. bossza. 90. E korszakban élünk. 91. Ehol. 93.
94. A köz a Dunántúlon található. 95. Hal teszi a
96. Nyelvtani fogalom. 97. Nagy Sándor.
98. Kutya is megteszi. 100. Muzsikái. 101. Más
102. menő. 102. Véső azonos hangzói. 103. Fény-
104. észeti kellék. 105. Személyes névmás többese.
106. A súlypát. 107. Városban már ritka. 108.
109. rag. 109. Tetejére. 110. Egzotikus madár.
111. Végtag. 113. Bolondozni kezd! 114. Rangjelző.
115. Ahhoz hasonló. 117. Eléri a vonatát. 119. A
120. sárga sátrója. 121. Balatoni üdülőhely. 122. A
123. vegyjele. 124. Vissza: számárhang. 125.
126. Aha abbe is itt raboskodott. 127. Piramis. 128.
129. szíva kettővel. 129. Majdnem dió! 130. Ru-
131. kellék. 131. A nyílás. 134. EEEEE (ponto-
136. Ha megtette kötelességét, mehet. 139.
140. tlig. 141. Iráni város. 142. Közélebe. 145.
146. ton. 147. Heverő. 150. Ébred. 151. Felfelé
152.

1. A VÍZSZINTES 49. FOLYT. (zárt betű: M,
folyt.: vízsz. 60.). 2. Vivatólja. 3. Forgó. 4. János
Károly. 5. Tetéz. 6. Munkaközösség. 7. Os. 8.
Csak közepén avul! 9. Ez a nap már nem tér
vissza. 10. Vezet valahova. 11. Ellenetés kötő-
szó. 12. Vili azonos hangzói. 13. AAAA. 14. Csíkos
ruhát hord! 15. hadnagy. 16. Indulni akar a
versenyen. 17. Szovjet repülőgéptípus. 18. Lő-
eleled. 19. Jókai Mór. 20. Nyemi szeretne. 21.
Időmérő része. 28. Kötőszó. 29. Pontos szerkezet.
31. Francia tábornagy, Napóleon egyik hadveze-
re. 33. Egymás utáni betűk az abcében. 36. EEE.
37. Ami érdek nélkül tetszik, állítólag. 38. Szov-
jet folyó. 39. Egzotikus gyíkfajta. 40. Vissza:
közel ország váltópénze. 47. Résszék! 49. Bu-
tordarab. 50. Ugyanaz. 51. Műsorszóró. 52. Futó-
versenyen jó, ha jó. 60. Rámája. 61. ÖG. 62.
Szép műemlékben gazdag. Duna menti köz-
ségbe való. 63. Ilyen ital sokféle kapható nálunk.
64. Ötűszók „réme”. 65. Mezőgazdasági szer-
szám része. 66. Betakarítanak. 67. Mesebeli lány!
68. Illatos virág. 69. Játékvezetői Testület. 70.
Az ilyen inas Munkácsy-kép. 71. A VÍZSZINTES
60. FOLYT. (zárt betű: M). 72. Szögfüggvény röv.
74. Lelő! 78. Pl. a távolugró. 87. Állami támoga-
tás. 89. Se anyjuk, se apjuk. 92. Focisták is
viselik. 94. Meteorok. 96. Zúzni ikerszava. 99.
Malom- vagy torokrész. 103. Gyakori magyar

családnév. 104. Ház körüli bekerített rész. 107.
A VÍZSZINTES 1. FOLYT. (zárt betűk: E, Á, K,
T, O, folyt.: vízsz. 49.). 110. Félig kész! 111. Gubó
azonos hangzói. 115. Békafajta. 118. Mindenkinek
drága! 120. Ilyen rozsdá is van. 123. Barna bőrű
nép. 126. Nem is alá. 128. Idős. 130. Atkarol. 132.
Bér betűi. 133. Aratni szeretne. 135. A kockázta-
tott összeg. 137. Mint függ. 29., de ék. fel. 138.
Lánynev. 140. Mezőgazdasági eszköz. 142. ME.
143. Külföldi cigarettamárka. 144. r! 145. Távir-
dai hang. 146. Véd. 147. Klló azonos hangzói. 148.
Hangtalanul ver! 149. Személyes névmás.

Megfejtésül a vízsz. 1. és folytatásait kell be-
küldeni.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt
kockákban levő betűkből összeállítható szót: az
ilyen motorú járművet üzemanyaggal tölteni
nem szabad.

A megfejtők között könyvtulványokat sorso-
lunk ki.

Beküldési határidő: 1981. október 15. K. I.

A nyolcadik számban megjelent keresztrejt-
vény megfejtése: KISMOTORFECSEKENDŐ-SZE-
RELES; AKADÁLYPALYA; HOROGLÉTRA-
VERSENY; VÁLTÓFUTÁS.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűk-
ből összeállítható szó: SZOLNOK.

Könyvtulványt nyertek: Geszti Jánosné, Kun-
hegyes; Magyar János, Lovasberény; Molnárné
Bohus Judit, Békéscsaba; Szombathelyi Tibor,
Győr; Szórá Ferenc, Tiszapüspöki; Varga Já-
nosné, Budapest.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szaktájékoztatója
Szerkeszti a szerkesztő bizottság.
Főszerkesztő: **SOLTESZ TAMÁS** tűzoltó főhadnagy.

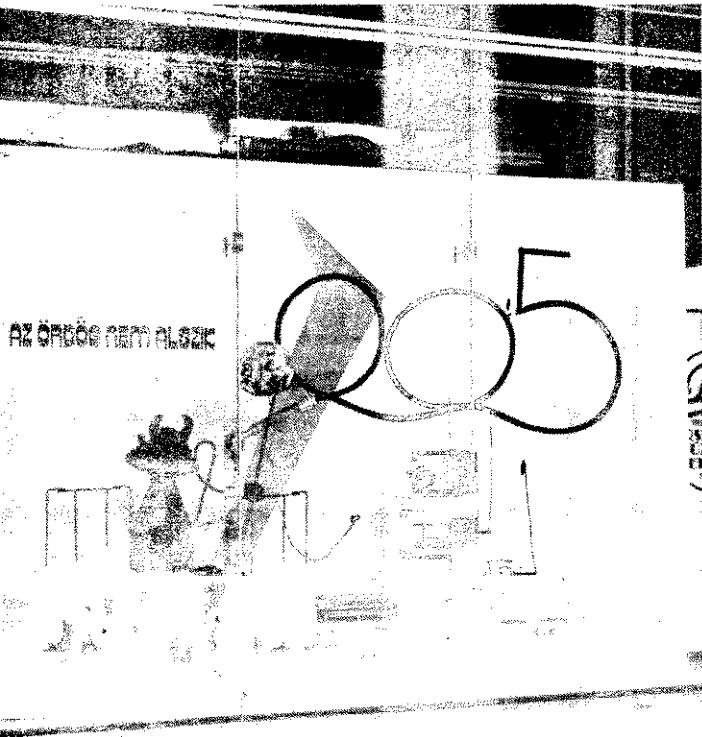
SZERKESZTŐSÉG: Budapest VI., Izabella u. 62-64. TELEFON: 320-380.
Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: **VARGA KAROLY**. Előfizetési díj egy évre 42,- Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
81.2543/2-09 - Zrínyi Nyomda, Budapest, F. v. Vágó Sándorné vezetőigazgató. Levélcím: 1903 Bp. Pf.: 314
HU ISSN 0230-1415

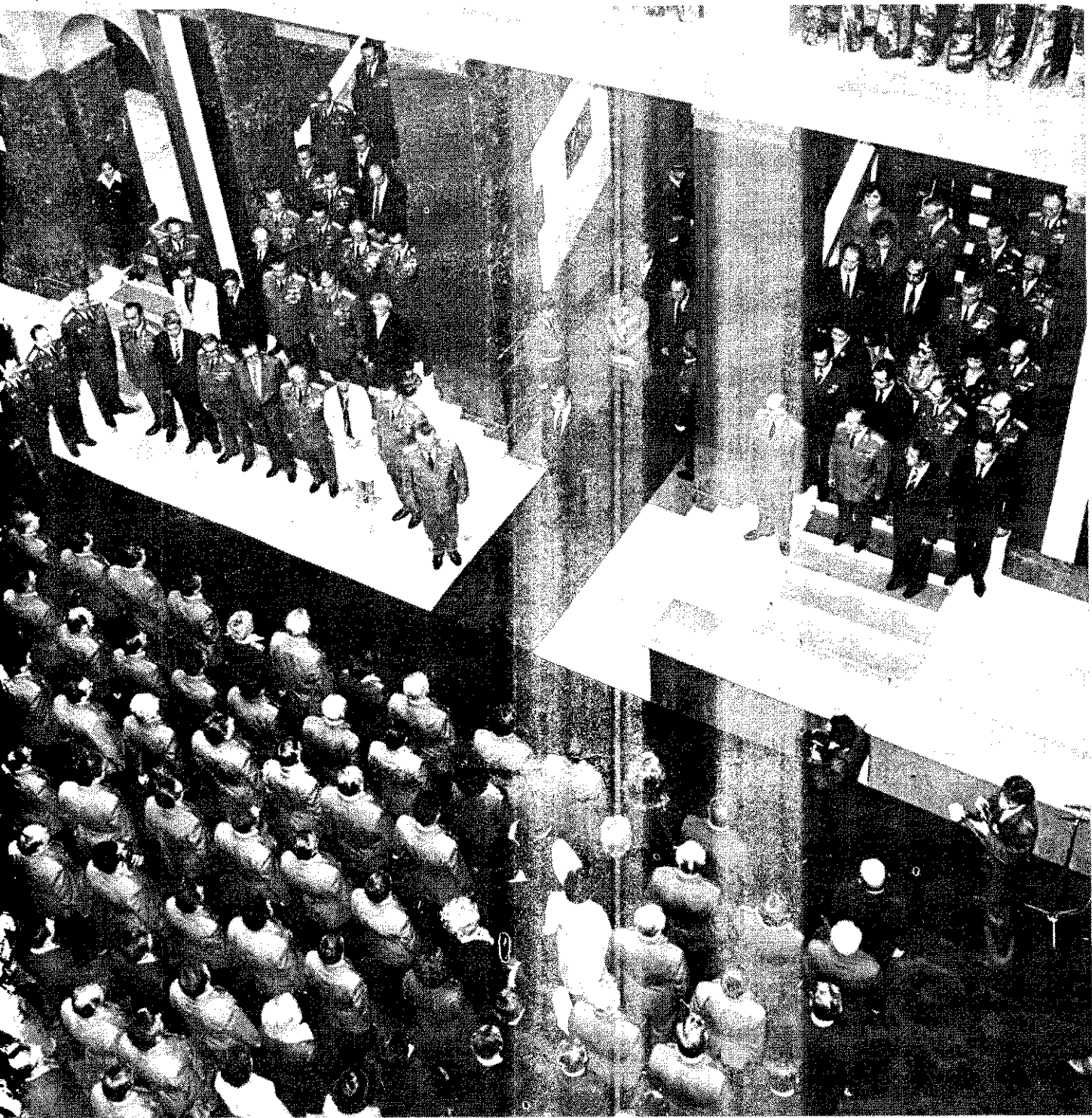
KIRAKATVERSENY

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság a 11. országos tűzoltóverseny alkalmából VIII. 10–23. között tűzvédelmi kirakatversenyt hirdetett meg Szolnok megye kereskedelmi egységei számára. A felhívásra 15 áruház, bolt kollektívája nevezett be.

Az augusztus 21-i eredményhirdetésen az 5000 forintos első díjat a szolnoki Skála Áruház képviselője ve-

hette át, egyben ők érdemelték ki a megyei tűzoltó-parancsnokság különdíját is. Második helyen végzett a jászárokszállási 201. számú áruház. Harmadik helyezett az Egyesült Jászszági AFESZ jászaberényi 302. sz. könyvesboltja. A Kunszentmárton és Vidéke AFESZ Harmónia Áruháza a megyei tanács által felajánlott különdíjat kapta.

fegyveres erők pénjén

és összeállításunk
(5. oldalon)

**A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata**

XXXIII. évf. 10. sz. / 1981. október

A Magyar Népköztársaság honvédelmi miniszterének, belügyminiszterének és a munkásőrség országos parancsnokának

a fegyveres erők napja alkalmából

Honvédek, határőrök, rendőrök, munkásőrök!
Tisztesek, tiszthelyettesek, zászlósok, tisztek, tábornokok!

A fegyveres erők napján forradalmi pártunk, kormányunk, egész népünk nevében köszöntjük a Magyar Népköztársaság szocialista rendszerének, függetlenségének, közbiztonságának és közrendjének fegyveres védelmezőit.

A Magyar Szocialista Munkáspárt, népköztársaságunk kormánya töretlen honvédelmi politikája, dolgozó népünk áldozatvállalása, a fegyveres erők tagjainak odaadó munkája eredményeként hazánk korszerű fegyveres erőkkel rendelkezik. Néphadseregünk, határőrségünk, rendőrségünk, munkásőrségünk egymással szoros együttműködésben, dolgozó népünkkel összeforva megbízhatóan oltalmazza békés, alkotó munkánkat, történelmi vívmányainkat, eredményesen teljesíti a szocialista építésből, az ifjúság neveléséből reá háruló megtisztelő kötelezettségeit. Néphadseregünk a szovjet fegyveres erőkkel, a Varsói Szerződés hadseregeivel szilárd szövetségben áll helyt a béke, a nemzetközi biztonság oltalmazásában, testvéri országaink közös érdekeinek szolgálatában.

Önök magasztos hivatásuk teljesítésével kivívták egész népünk bizalmát, megbecsülését és szeretetét, fegyverbarátaink elismerését és tiszteletét.

A fegyveres erők napján – az ünnep óráiban – egész népünkkel együtt mély tisztelettel emlékezünk szabadságharcos és forradalmár elődeinkre, mindazokra, akik történelmünk folyamán fegyverrel a kézben küzdöttek a szabadságért, a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért. Tisztelegünk a népi rend megeremtéséért, a munkáshatalom, szocialista vívmányaink védelméért fegyverrel küzdő volt harcostársaink előtt. Kegyelettel emlékezünk hősi halált halt elvtársainkra.

Elvtársak!

Dolgozó népünk a szabadság birtokában nagy történelmi tetteket vitt végbe. Megvalósította mindazokat a nagyszerű célokat, amelyekért szabadságharcos forradalmár elődeink küzdöttek: új, szocialista hazát épített. A Magyar Szocialista Munkáspárt – immár negyedszázados – következetes, töretlen marxista-leninista politikájának eredményeként a szocialista rendszer, a nép hatalma szilárd, belpolitikai helyzetünk kiegyensúlyozott. A dolgozó osztályok szövetsége, a társadalom alkotó erőinek összefogása erős. A XII. kongresszus határozatainak végrehajtásával eredményesen dolgozunk a fejlett szocialista társadalom felépítésén.

Népgazdaságunk a hatodik öt éves tervben meghatározott fő célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban fejlődik, a magyar népgazdaság mindinkább képes a megváltozott világgazdasági viszonyokhoz igazodni. Pártunk nyílt és világos politikájának eredményeként egész népünk érti, hogy a tartós eredményt biztosító minőségi változások, a további előrehaladás érdekében újabb, az eddiginél is nagyobb és határozottabb erőfeszítésekre van szükség.

Elvtársak!

A szélsőséges imperialista körök enyhítés ellen indított összehangolt támadásának következtében a nemzetközi helyzet kiéleződött. Újabb és újabb válságócokot, háborús tüzfészkeket hoznak létre a világ különböző térségeiben. A legreakciósabb monopoltőkés erők politikája következtében mind több akadályba ütköznek az elmúlt években megkötött szerződések realizálására, az államok közötti kapcsolatok megerősítésére és szélesítésére irányuló kezdeményezéseink. A tőkés nagyhatalmak minden eddigit meghaladó katonai kiadásokkal, a fegyverkezési hajszá fokozásával a nemzetközi egyensúly megbontására, katonai fölény megszerzésére törekednek. Az agresszív erők politikája veszélyezteti a népek biztonságát, fokozza egy újvilágháború veszélyét.

Ebben a korábbinál kedvezőtlenebb nemzetközi helyzetben a Szovjetunió, a testvéri szocialista országok, a világ haladó erői állhatatos küzdelmet folytatnak az enyhülés eredményeinek megvédéséért, annak katonai területre történő kiterjesztéséért. Sorozatos kezdeményezéseink a fegyverkezési hajszá megfékezéséért, a fegyverzetek kölcsönös, arányos csökkentését szolgálják.

Hazánk, a Magyar Népköztársaság szüntelenül erősíti szövetségét a testvéri szocialista országokkal, összefogását a haladásért küzdő békeszerető erőkkel. A Varsói Szerződésbe tömörült barátainkkal együtt erősítjük honvédelmünket. Kitartóan dolgozunk hazánk védelmi képességének, felkészültségének magas szinten tartásán, fegyveres erőink további minőségi fejlesztésén.

Elvtársak!

A fegyveres erők napját azzal ünnepeljük méltóképpen, ha pártunk, népünk iránti szilárd elkötelezettséggel, becsülettel, odaadóan teljesítjük a haza védelméből, a közrend és közbiztonság oltalmazásából, a fejlett szocialista társadalom építéséből, az ifjúság neveléséből reánk háruló megtisztelő feladatainkat.

Az Önök előtt álló nagyszerű célok, feladatok megvalósításához kívánunk erőt, egészséget!

Eljen és virágozzék szeretett hazánk, a Magyar Népköztársaság!

Eljen népünk forradalmi vezető ereje, a Magyar Szocialista Munkáspárt!

Eljen a testvéri szocialista országok népeinek és fegyveres erőinek internacionalista barátsága!

Eljen a szocializmus és a béke!

CZINEGE LAJOS hadseregtábornok, DR. HORVATH ISTVÁN
honvédelmi miniszter belügyminiszter

BORBÉLY SÁNDOR vezérőrnagy,
a munkásőrség országos parancsnoka

A fegyveres erők napja alkalmából a Hősök terén, a Magyar Hősök Emlékművenél koszorúzási ünnepséget rendeztek

A fegyveres erők és testületek kitüntetettjei az Országház kupolacsarnokában

AZ ORSZÁGHÁZ KUPOLACSARNOKÁBAN szeptember 28-án délelőtt ünnepséget rendeztek, amelyen megjelent Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke, Lázár György, a Minisztertanács elnöke, dr. Korom Mihály, az MSZMP KB titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese, Katona Imre, az Elnöki Tanács titkára, dr. Horváth István belügyminiszter, Borbély Sándor vezérőrnagy, a munkásőrség országos parancsnoka, Rácz Sándor, az MSZMP KB közgazdasági és adminisztratív osztályának vezetője, a Központi Bizottság tagjai.

A kupolacsarnokban felsorakoztak a fegyveres erők és testületek azon tábornokai, tisztjei és tiszthelyettesei, akik a haza védelmében, országhatárunk őrzésében, a közrend és a közbiztonság fenntartásában elért eredményeik alapján elismerésként kintüntetésben, kinevezésben részesültek. Losonczy Pál mondott ünnepi beszédet.

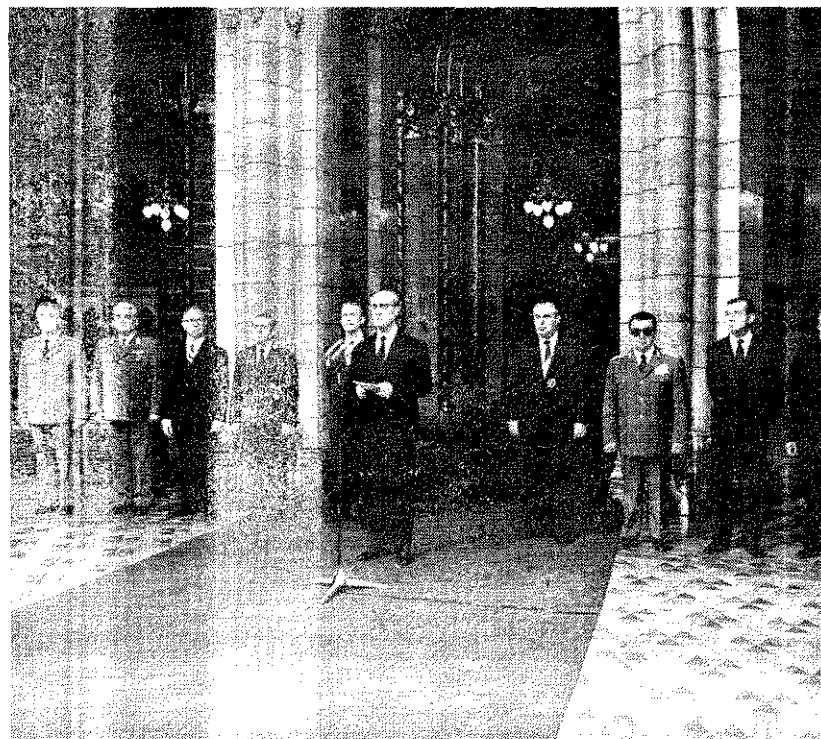
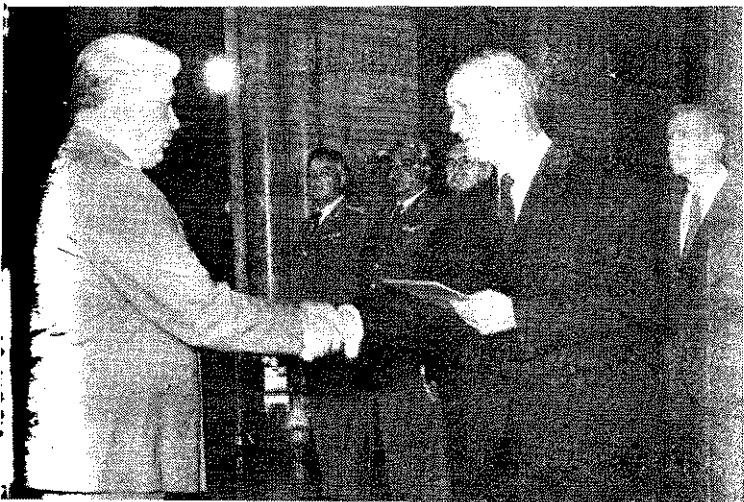
Az ünnepi köszöntő után Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke átadta a kintüntetéseket és kinevezéseket.

A fegyveres erők napja alkalmából a Belügyminisztériumban kifejtett munkájuk elismeréséül — a belügyminiszter előterjesztése alapján — a Népköztársaság Elnöki Tanácsa Ladvánszky Károly rendőr vezérőrnagyot altábornaggyá, Kincses Zoltán rendőr ezredest, Kiss Lajos rendőr ezredest, dr. Sepsei György rendőr ezredest vezérőrnaggyá nevezte ki.

A Szocialista Magyarországért Érdemrenddel tüntette ki dr. Harangozó Szilveszter rendőr vezérőrnagyot, Tóth Imre határőr vezérőrnagyot, Fodor Pál rendőr ezredest. A Vörös Csillag Érdemrenddel Gyöker Mihály rendőr alezredest, Szelezsán János határőr alezredest, dr. Nagy Lajos rendőrorvos ezredest, Somlai János rendőr ezredest, dr. Lehel Ferenc rendőr ezredest, Francsics István rendőr alezredest, Pados Gábor rendőr ezredest, Katona László rendőr ezredest, Lénárt Ferenc rendőr ezredest, dr. Szalma László rendőr ezredest, Kovács János rendőr ezredest, Simon Pál rendőr alezredest, Bodnár András rendőr alezredest, dr. Fekete Mihály rendőr alezredest.

A Belügyminisztérium állományában szolgálatot teljesítők közül 49-en vették át a Parlamentben a Kiváló Szolgálatért Érdemrend kintüntetését, köztük Bejczy József tüzoltó törzsszázlós, Sági Lajos és dr. Tarján Lajos tüzoltó alezredek.

Ladvánszky Károly rendőr vezérőrnagyot altábornaggyá nevezték ki

Losonczy Pál ünnepi beszédét mondja

A Kiváló Szolgálatért Érdemrend kintüntetettjei: dr. Tarján Lajos, Bejczy József és Sági Lajos

A belügyminisztériumi ünnepség kiténtetettjei

A BELÜGYMINISZTERIUMBAN a fegyveres erők napja alkalmából ünnepséget rendeztek.

Eredményes munkájuk elismeréseként a belügyminiszter Bazsó Tibor rendőr alezredest, Bohár János rendőr alezredest, dr. Déri Pál rendőr alezredest, dr. Duschek Lajos rendőr alezredest, Erdősi Béla rendőr alezredest, Gaál János rendőr alezredest, dr. Geller Sándor rendőr alezredest, Gergely Attila rendőr alezredest, Grábics János rendőr alezredest, Horváth Károly tűzoltó alezredest, Kiss Sándor rendőr alezredest, dr. Kovács István rendőr alezredest, Kovács Sándor határőr alezredest, Mátraházi Elemér rendőr alezredest, dr. Mészáros József rendőr alezredest, dr. Pil-

lók János rendőr alezredest, dr. Ujhelyi János határőr orvos alezredest, Vasmanszki Károly határőr alezredest, Várhegyi Ferenc tűzoltó alezredest, Vincze Zoltán határőr alezredest ezredessé kinevezte. Soron kívüli előléptetéseket nyújtott át, tiszteket, tiszthelyetteseket a Haza Szolgálatáért Erdemérem, a Közbiztonsági Érem, a Tűzbiztonsági Érem arany és ezüst fokozatával tüntetett ki, többeknek a Kiváló Munkáért kiténtető jelvényt adományozta, másokat dicséretben és jutalomban részesített.

Az ünnepségen részt vett Pap János, az MSZMP Veszprém megyei Bizottságának első titkára, az országgyűlés honvédelmi bizottságának elnöke, Prieszol Olga,

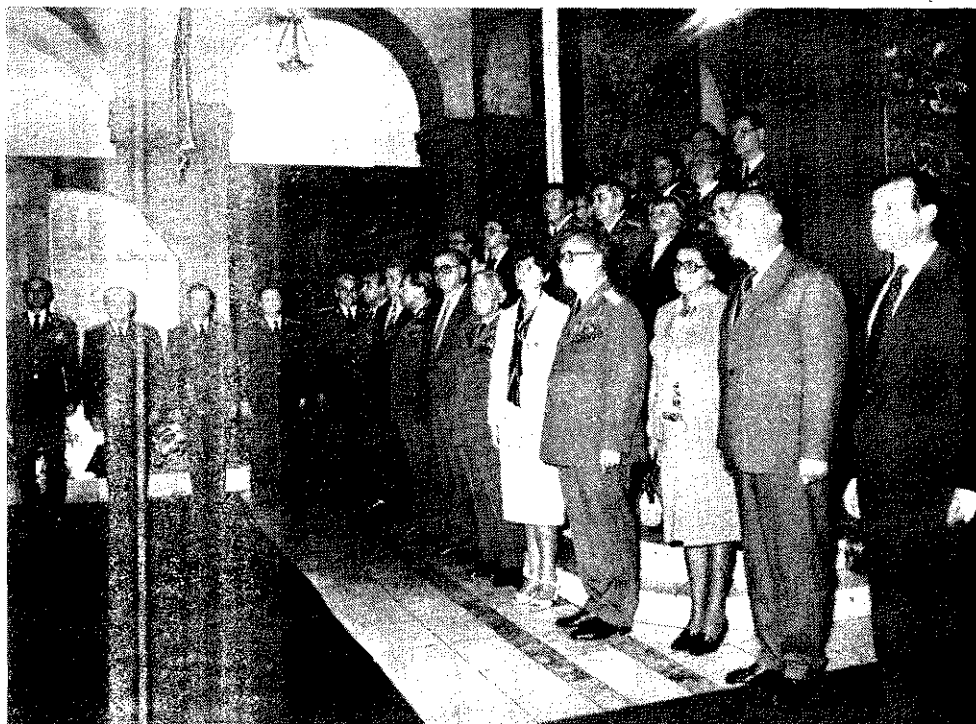
a Közalkalmazottak Szakszervezetének első titkára, Dienes Béla, az Egyesült Izzó vezérigazgatója, a Központi Bizottság tagja Gál Ferenc, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője, Varga-Sabján László, a KISZ Központi Bizottságának titkára, Szűcs István, az MSZMP Budapest V. kerületi Bizottságának titkára, Molnár Béla, a Hazafias Népfront titkára, Kovács György, az MSZMP Belügyminisztériumi Bizottságának első titkára, Kun István, az MSZMP Határőrségi Bizottságának első titkára, valamint a Belügyminisztérium parancsnok és tábornoki karának számos tagja.

Pap János mondott pohárköszöntőt az ünnepségen.

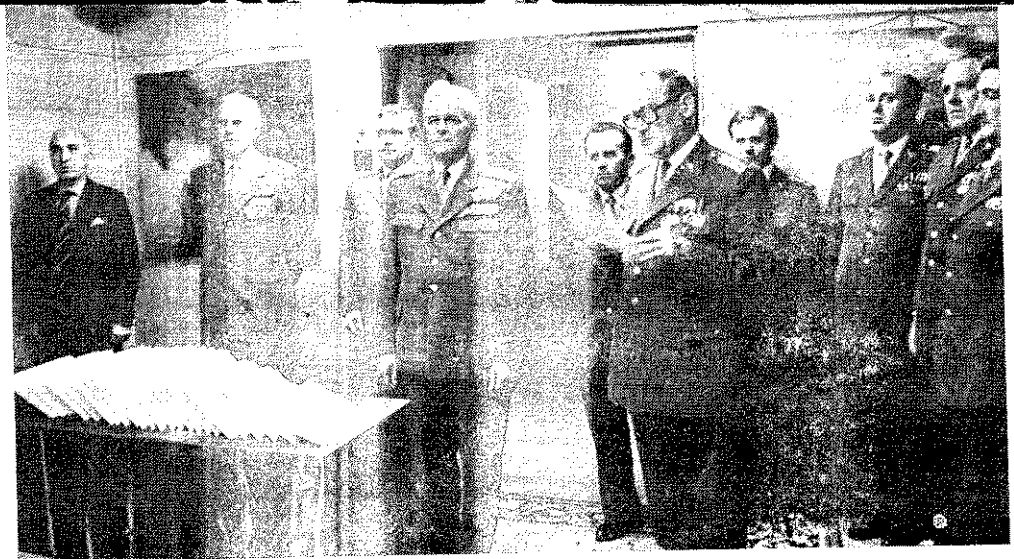
Horváth Károly átveszi az ezredesi kinevezést

A miniszter elvtárs köszönti a résztvevőket

A BM TŰZOLTÓSÁG ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGÁNAK KÖZPONTI ÜNNEPSÉGÉN Varga Károly tű. ezds., országos parancsnok kitüntetéseket, elismeréseket és jutalmakat adott át a fegyveres erők napja alkalmából. A Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata kitüntetésben egy, ezüst fokozata kitüntetésben három, bronz fokozata kitüntetésben ötven, a Tűzbiztonsági Hérom arany fokozatát nyolcan, ezüst fokozatát ötven, a Bronz fokozat kitüntetését ketten vették át.

Kiváló Munkáért kitüntető jelvényt egy, a Kiváló Társadalmi Munkáért járó elismerő érmet három elvtárs vette át az ünnepségen. Az országos parancsnoktól. Az ünnepségen többeket léptettek elő sorosan, illetve soron kívül, s adtak át több éves szolgálatúért érdemérmeket, illetve törzsgárdajelvényt.

A díszparancs felolvasása

Az országos parancsnokságon kitüntetésben részesültek

A KISZ KB SZÉKHÁZÁBAN, a fegyveres erők napja alkalmából szeptember 26-án kitüntetéseket adtak át. Megjelent Gál Ferenc, az MSZMP KB osztályvezető-helyettese, Kárpáti Ferenc altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, Kárpáti Ferenc ezredes, főcsoportfőnök-helyettes, dr. Abel László rendőr vezérőrnagy, a BM Határőrség országos parancsnokhelyettese, politikai csoportfőnök, dr. Héra Attila tűzoltó ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettese. Varga-Sabján László, a KISZ KB titkára köszöntötte az ünnepség résztvevőit.

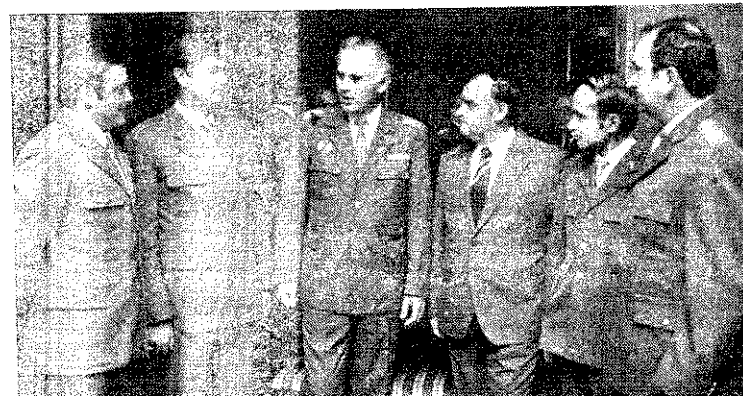
A beszédet követően került sor a kitüntetések átadására. Varga-Sabján László a fegyveres erőknél és testületeknél működő KISZ-szervezetek munkájának szervezésében, irányításában, a fiatalok hazafias és honvédelmi nevelésében kifejtett kiemelkedő érdemeik elismeréséül Kiváló Ifjúsági Vezető Érmeket adott át többek között Bali János tűzoltó hadnagynak, a Szolnok megyei tűzoltó-parancsnokság előadójának, Ifjú Gárda-összekötőnek. Többben Ifjúságért Érdemérem kitüntetését és KISZ Érdemérmeket vette át.

Varga-Sabján László köszöntötte a megjelenteket

Dr. Héra Attila és Möricz István, az Ifjú Gárda országos parancsnoka a kitüntetett tűzoltókkal

Bali János tű. hdgy. átveszi a magas kitüntetését

A képen látható martinászt *Endrész Lászlónak* hívják. Ő csapolta Magyarországon az egymilliomodik tonna acélt a Duna Vasműben.

Endrész László Alpek Imrével, Nagy Istvánnal, Kovács Istvánnal, Farkas Mátyással, Vász Györggyel, Krausz Istvánnal, Hegedűs Ferencsel, Pászti Istvánnal, Klinger Antallal és Szabó Sándorral együtt vállalati tűzoltók: tagjai a 11. országos versenyen 800 l/p-es kismotorfeckendő-szerelésben első helyezést elért versenyrajnak.

A dunaújvárosiak az idén egy másik szép győzelemmel is büszkélkedhetnek. Az ausztriai Petzben rendezett nemzetközi tűzoltóversenyen 1586 csapat között elérték a megtisztelő bronz és ezüst fokozatot, kimagaslóan jó szerelésükért pedig elnyerték az osztrák tűzoltószövetség két különdíját is.

Ebben az összetételben 1977 óta szerelnek *Kovács László* parancsnok, vállalati tűzoltó százados irányításával, és azóta kizárólag első helyezést értek el. Titkuk? Az egész éves kemény felkészülés, amit három részre bontottak fel. Az alapozási időszakra, amikor

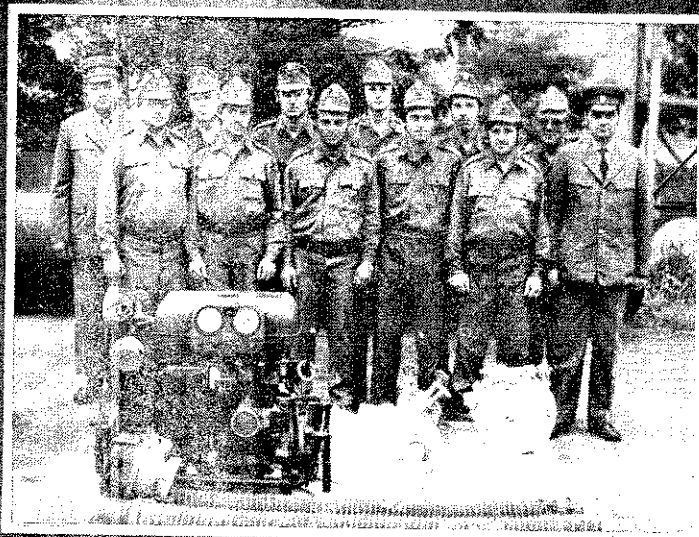
napi 20 perces kemény gimnasztika, 3000 m-es futás, medicinlabdázás és súlyozás is szerepel a programban.

A formába hozási időszakban a szakmai fogások gyakorlása az elsődleges, hogy akár behunyt szemmel is meg tudják szerelni a kismotorfeckendőt. Amit sokat gyakoroltak: hárman szerelik a szívórészt, s negyediként besegít a kismotorkezelő. Így egyidejűleg és egy magasságban kapcsolhatják össze a szűrőkosarat és a két szívóömlőt. Edzési módszereikkel elérték, hogy a formában tartási időszakban időeredményeik már állandósultak. A járási és a megyei versenyen egyaránt 42 mp-et, az országgrészin 42,48 mp-et s az országos döntőben pedig 42,10 mp-et szereltek. A tűzoltóváltóban ez évi legjobb idejüket – 63,78 mp-et – az országos versenyen futották. 106,09-es összeredményükkel a legjobbak lettek az országban!

*

A vállalat vezetése a csapat tagjait és a felkészítőket Kiváló Dolgozó kítüntetésben részesítette.

Kútövögyi Mihály

Júliusi számunkban már hírt adtunk arról, hogy Heves megyében a nyár közepén fejeződött be az önkéntestűzoltó-egyesületek számára meghirdetett öt éves verseny, és Besenyőtelek szerezte meg a győzelmet.

Ez alkalmából kerestük fel a nyerteseket, hogy beszámolhassunk életükről, munkájukról, mindennapjaikról.

— Az értékeléskor a gyakorlati tűzvédelmi tevékenységtől az adminisztrációs

szén nem kis részük van a győzelemben. Köztudott, hogy a legjobb munka is hiábavaló lett volna, ha arról nem vezet Zbiskó Józsefné és Jakab Imréné olyan lelkiismeretesen feljegyzést, ha az egységkönyvünk vagy a pénztárkönyvünk nem olyan szép, mint amilyenné ők tették.

— Egyesületi életünk, az oktatás színvonala, versenyhelyezéseink vagy akár a gyakorlatok eredményessége — vette számba a szempontokat Mező József önkéntes tű. szds., az egyesület parancsnoka, miközben a szertárhoz sétáltunk —, mindmind hosszú időn keresztül kifejtett erőfeszítés eredménye.

Szertárunkat, őrszobánkat, felszereléseinket is bárkinek akármikor nyugodtan megmutathatjuk, úgyszintén rendben találja. Persze mindezt csak az egész tagság összefogásával tudtuk elérni, de itt a bizonyíték, hogy megérté. S ha már az összefogásnál tartunk, nem hagyhatjuk ki a helyi szervekkel való szoros kapcsolatot, bár mi ezt a világ legtermészetesebb dolgának tartjuk. Hát hogyan segítenék egymáson, amikor céljaink azonosak, szebbé, gazdagabbá tenni községünket. Ennek megfelelően, ami társadalmi munka akad, abban mindig szép számmal veszünk részt. Cserébe pedig sohasem marad el a támogatás a gazdasági egységektől.

Beszélgetésünket később a tanácselnök irodájában folytattuk. Elmondta még, hogy a község kiépített vízhálózattal rendelkezik. S az elmúlt időkben bizonyára a megelőzési és propagandatevékenységnek is köszönhetően, csak kisebb tüzek keletkeztek náluk, és az önkéntesek rövid idő alatt megfékeztek őket.

— Ennek ellenére nagyobb biztonságot jelent majd — tette hozzá —, ha a versenyen nyert 400 000 forintból gazdagíthatják a felszereléseiket. Azt tervezik ugyanis, hogy sok más szükséges venni való között új Zsuk típusú tűzoltó-gépjárművet is vásárolnak majd.

Bozsik Árpád vb-titkár

tevékenységükig szinte mindent figyelembe vettek — emlékezett vissza Vadnai László, a községi tanács elnöke, aki egyben az önkéntestűzoltó-egyesület elnöke is. — Éppen ezért lehetetlen kiemelni bármit az amiről elmondhatnánk, hogy döntő szerepe volt az eredmény elérésében. Nyugodtan állíthatom, hogy tűzoltóink minden tekintetben kiemelkedően dolgoztak a sikerért.

— Tevékenységük alapja a megelőzés — vette át a szót Bozsik Árpád, a községi tanács vb-titkára. — Községünk 18 területre van felosztva, s ennek megfelelően 18 területfelelős működik. Mindegyik mellé alkalmanként egy-egy úttörőtűzoltó csatlakozik, s így a gyerekek a gyakorlatban is megismerkedhetnek a szakmai feladatokkal. Elképzelésünk szerint ez is segíti az utánpótlás-nevelést.

— Községünkben egyébként — folytatta a titkár — a több mint 70 éves egyesület 5 felnőtt tűzoltót számlál, s hozzájuk tartozik még a 20—20 fős fiú- és leányúttörőtűzoltó-szakkör. Őket Bóta Gyula pedagógus irányítja, aki szintén tűzoltó, s az egyesület vezetőségi tagja.

— Nyolc női tűzoltónkra is büszkék vagyunk — kapcsolódott be ismét a beszélgetésbe Vadnai László tanácselnök —, hi-

Szakál János önk. tű. tőrm. kismotorfecske-kezelői tanfolyamot végzett

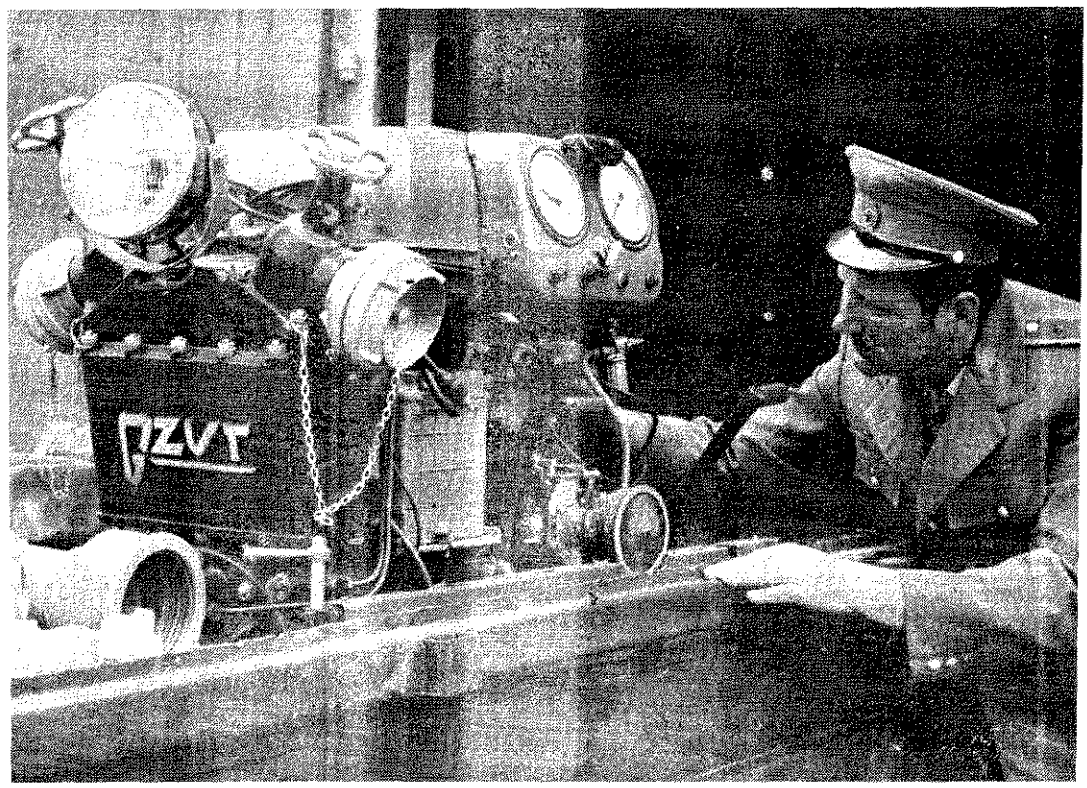

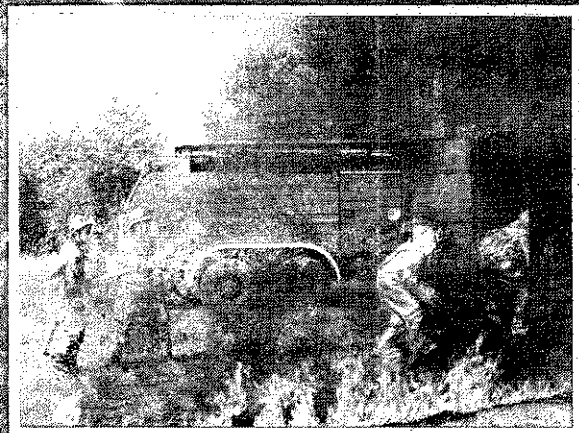
Ők is sokat segítettek

Eszerint az önkéntesek új egyenruhát kapnak, a kismotorfecske pedig új tömlőket. Tervezik még a szertár épületének külső-belső rendbehozatalát, valamint a belső klubhelyiség felújítását is.

Ha azután mindez megvalósul, akkor nemcsak a személyi, hanem a tárgyi feltételek is a legjobbak közé emelik a besenyőtelkieket.

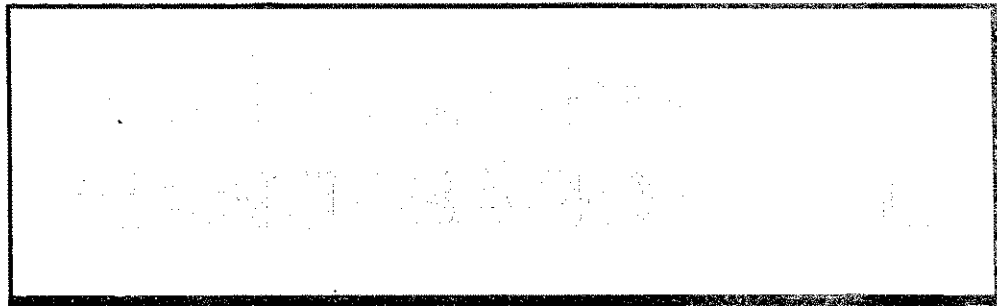
Tátrai Mihály

A tűzoltók közül is ki ne érezne szívdobogást, ha olyan égő ház előtt fékez a gépjármű-fecskendő, ahol emberek rekedtek bent, és ki kell őket menteni. Nincs annál hatásosabb módszer, mint valós körülmények között gyakoroltatni az életmentést az állománnyal. Ezt tették Kaposváron is.

KÜTVÖLGYI MIHÁLY FELVÉTELEI

Bódis János, a Rákospölgye Mgtsz éjjeli-őre ellenőrző körútja során augusztus 27-én, 01.45 órakor durrogó hangokra figyelt fel. A hangokat először a készáruraktáron túl levő terület mezőjére riasztólövésének vélte. A durranó hangok ismétlődése után az okot keresve a készáruraktárhoz ment, a kapu fölötti résen füst vagy gőz szivárgását észlelte, s további durranó hangokat hallott a raktárból. Az épülettől távolodva látta, hogy a durranásokkal egyidejűleg a tetőn már lángnyelvek csapnak fel.

Ekkor a kb. 260 m-re levő portára sietett, hogy értesítse a portást, ő telefonon megkísérelte ugyan a tűz jelzését, de a készülék nem működött. Ezt látva a portán tartózkodó Petrovics János éjjeliőr a kb. 150 m-re levő tsz-irodába sietett, és onnan jelezte a tüzet 02 órakor. Nem tudta megmondani, hogy mit tárolnak és mi ég a készáruraktárban.

A területen tartózkodó éjjeliőrök nem avatkoztak be a tűz oltásába, részben, mert félték a raktárból hallatszó robbanásoktól, részben pedig azért, mivel a raktárkapuk lakattal és papír zárószalagokkal voltak lezárva, és ők nem jogosultak a zárószalagok meg a lakatok felnyitására.

A téesz hűtőtelepének vezetőségét sem értesítették az eseményről, mivel nem áll rendelkezésükre a tűzriadóterv, és nem ismerték sem a lakáscímeket, sem a telefonszámokat.

Az elsőnek érkező állami tűzoltóegység parancsnoka már vonulás közben látta a tetőn kitorló lángokat, és rádióon segítséget kért.

A beavatkozást zavarta, hogy a telepen tartózkodók nem tudtak felvilágosítást adni a tárolt anyagok fajtájáról és a helyiséget betöltő sűrű füstben nehézkes volt a tájékozódás is.

A segítségére érkező egységekkel összesen 5 db E-sugárral augusztus 27-én 03.06-kor lefektették, majd 03.15-kor eloltották a tüzet. Sugárvédelem mellett 11.20-ig tartottak az utómunkálatok.

Ezek során több vagonnyi árut kellett eltávolítani, ebbe 04.19-től az időközben berendelt raktári dolgozók villás targoncákkal és tolólapos láncfalas traktorral kapcsolódtak be. Ekkor még átláthatatlan füst gomolygott a raktárban.

Az utómunkálatokat befejezve az utolsó egység 12.10-kor a kárterület újbóli átvizsgálása után bevonult állomáshelyére.

A 30 × 28 m-es készáruraktár három részre oszlik, két 11 × 30 m-es és közepén egy 6 × 30 m-es nyaktagra. Ennek 5 × 10 m-es osztásában található a raktár-iroda.

A raktárban fa (MÁV-rendszerű) rakodólapon és fém szállítóketrecekben különböző édesipari termékeket (csokoládék, cukorkák, rágógumi, teasütemények stb.)

tároltak. A raktár északi oldalán a késztermékeket 7 × 30 m-es területen megszakítás nélkül a fal mellett tárolták. A terület közepén 20 kg-os papírzsákokban 3 rakodólap-magasságban 4200 kg kakaóport tároltak.

A tűz több órával az észlelés előtt a kakaópor tárolóhelyén, közvetlenül a fal mellett keletkezett, tehát a raktár középvonalában, majd áterjedt a 7 × 30 m-es területen tárolt édesipari termékekre, a tető hőszigetelő hungarocell és tetőfedő hullámpala anyagára. A lángok veszélyezteték a raktárban tárolt összes készterméket.

Okkal feltételezhető, hogy a tűzkeletkezés oka összefüggésben lehet azzal, hogy a Csemege Édesipari Gyárban augusztus 25-én 07.35-kor begyulladt (füstölt) a kakaóporító berendezés. Még a hűtőtorony begyulladásá előtti tüzgőc keletkezhetett a kakaóporban. Méghozzá anélkül, hogy észlelni lehetett volna. Ezért bezsákolták és még aznap kiszállították az árut a Rákospölgye Mgtsz készáruraktárába.

Zsákos kiszerelés esetén a tüzgőc napokig, néha hetekig lappanghat anélkül, hogy látható jel utalna jelenlétére. Ezt a fejtévést támasztja alá a raktáros elmondása, ugyanis az augusztus 25-én szállított kakaópor beérkezése után szokatlan, kellemetlen illatot éreztek, s ezt többször is szóvá tették a raktár dolgozói.

Vizsgálták a kakaóport tapintással és szaglással, de a közlekedési út szélén levő zsákokban nem érezték sem a szagot, sem a felmelegedést. A fal melletti részben a közlekedési út nélküli tárolás miatt nem vizsgálhatták át.

A raktár területén a szerves por és a helyiség hőmérsékletét felszerelés hiánya miatt nem tudták mérni. Sem a Csemege Édesipari Gyár, sem a téesz illetékesei nem szabályozták az édesipari termékek, köztük a kakaópor tárolását.

A kakaóporítást végző gyárban sem intézkedtek a porítóberendezésekben gyakorta előforduló begyulladások (füstölések) utáni teendőkről, a tüzek megelőzéséről.

A jelentős kárral járó tüzesetet követően szükségessé vált a porítás technológiájának szabályozása, laboratóriumi vizsgálatok elvégzésével az öngyulladás körülmények meghatározása és határozott intézkedés a hasonló esetek megelőzésére.

A tűz következtében 9 millió 756 ezer forint kár keletkezett. A veszélybe került árukészlet értéke kb. 37 millió forint. Erdemes elgondolkodni a tanulságokon.

Vörös István
tű. őrgy.

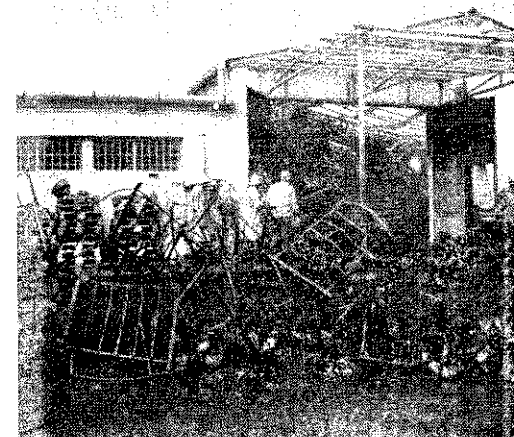
Fotó: Oroszi

A készáruraktár

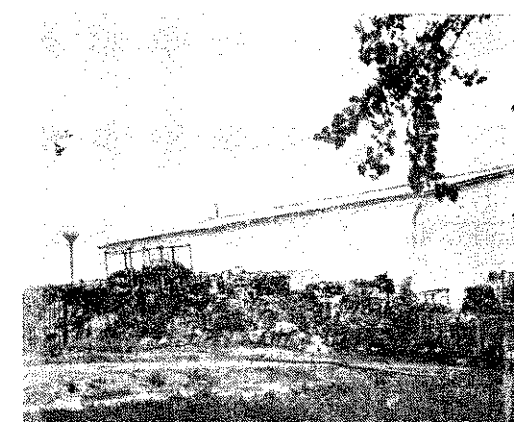

izzó kakaópor

Égett édesipari termékek

Déli oldalra kihordott égett termékek

Augusztus 10-én tűz keletkezett a Fejér megyei Zöldség-gyümölcs Kereskedelmi Szövetkezeti Vállalat dunaujvárosi II-es számú szalmatároló telepén.

Az 540 méter hosszú és 150 méter széles területen 29 kazal bálázott szalmát tároltak. A tűz kb. 16.25-kor lobbant fel a telep középső szakaszán levő 24-es számú kazal környékén, és onnan a 25 km/órás ÉNY-i szél hatására gyorsan terjedt.

A lángokat és a füstöt a közelben dolgozó kazalrakók, valamint a szalmaszal-

lítást végző tehergépkocsi vezetője rövid időn belül észlelték. Ennek köszönhető, hogy a tűzjelzés viszonylag gyors és pontos volt. A gépkocsivezető ugyanis teherautóval a telep portájára hajtott, és onnan riasztotta a szomszédban levő PIV Dunaujvárosi Papírgyárának vállalati tűzoltóit, valamint az állami tűzoltókat. A beérkezett pontos és szakszerű tűzjelzésre a dunaujvárosi városi és járási tűzoltó-parancsnokság ügyeletes III-as kiemelt riasztást rendelt el. Ennek megfelelően hét tűzoltóegység vonult a helyszínre. Felszerelésük öt TŰ-1-es, egy TŰ-2-es meg egy CSD 710-es habbal oltó gépjárműfecskendő volt.

16.41-kor, nem sokkal az első egységek megérkezése után a szolgálatparancsnok V-ös kiemeltre módosította a riasztási fokozatot. Ennek megfelelően a helyszínre rendelt még négy TŰ-1-es, egy TŰ-2-es, egy TŰ-3-as gépjárműfecskendőt, CSD 344-es mentőszerrrel egy elektromos targoncát, egy CSD 344-es tehergépkocsival tömlőszállító targoncát, valamint egy CSD 420-as generátorszert.

A tűzoltóság kiérkezése előtt a tűz áterjedt már 4 kazal teljes felületére és egy ötödik kazal egyik részére. A II-es számú kazalon dolgozó három Zöldértl-dolgozó a Hőgyészi AG dolgozóival 2 db vízugarat szerelt a telepen kiépített tűzvízvezetékéről és azokkal próbálták beavatkozni. A nagy hő és a gyors lángterjedés miatt azonban a sugarakat ott-hagyva menekülniük kellett.

A helyszínre érkező papírgyári vállalati tűzoltók föld feletti tűzcsapról szerelt sugárral a telep szomszédságában levő bálázott hulladékpapír-tárolót védték. Ha az ugyanis kigyullad, könnyen áterjedhetett volna a tűz az ugyancsak közelben levő hullámvertikum-üzem területére és berendezéseire is.

Ezt a helyzetet találták a megérkező állami egységek. A szolgálatparancsnok vonulás közben utasította a habbal oltó gépjármű szerparancsnokát, hogy a hulladéktároló területén levő 600 m³-es víztároló medencére álljon, és onnan szerelje meg a táplálást. Ez a medence volt az egyik lehetőség a területen igénybe vehető három vízforrás közül. Ezen kívül még kettőt használhattak. A telep terüle-

tén található egy víztorony, melynek a só, 200 m³-es tartályából 150 mm-es kör rendszerű vezetékéből nyerhető oltóvíz.

A tűz körülhatárolására 30 darab sugartartó vetettek be. A sötétedés beállt miatt biztosítani kellett a kárhely megvilágítását is. Egy generátorszert, egy generátortargonca és 2 db 1000 W-os fény szóró szolgáltatott jó látási viszonyokat.

Az előreláthatóan elhúzódó munka miatt meg kellett még oldani a tűzoltókban részt vevők váltását is. Ennek folyományosságát csak a szabadnapos tűzoltó igénybevételel tudták biztosítani.

A tűz oltásához — 5 darab kazal lefejtéséhez — további 5 sugár bevetést vált szükségessé. Így a tűzesetnél összesen 2 db M sugár és 33 db E sugár dolgozott. A tűz lefejtése, a lángézés megszüntetése augusztus 11-én 05.00-kor történt meg. Ezzel egy időben a tű esetet III-asra minősítették vissza.

Ezután több napos utómunkálatok következtek. Az égő kazalok bontásához, bontott és eloltott égésmaradványok elszállításához több markológépet, lánctalpas erőgépet és szállító járművet rendelt ki. Az állami tűzoltók biztosítása mellett ezek augusztus 17-én 15.50-ig dolgoztak, mikorra is a végleges utómunkálatok is befejeződtek.

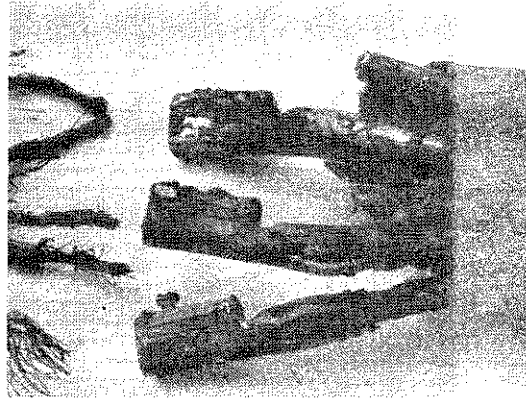
A tűz okának és a kár értékének vizsgálása már a tűzoltással egyidejűleg megkezdődött. A tűz keletkezésének oka viszonylag könnyen fény derült. A száraz értékek 24 órán belül megállapították, hogy a kazalrakáshoz használt szállítószal kábele elszakadt, és annak elektromos í húzása gyújtotta meg a száraz szalmát. A véglegesen megállapított kár összege pedig 5 914 000 forint.

A tűzeset kapcsán említést érdemel a tapasztalat, mely szerint nem tudtunk volna ilyen eredményes munkát végezni, ha a bevetett tűzoltó-felszerelések nem működnek a több napos igénybevétel ellenére is olyan kifogástalanul üzembiztosan. Kielégítő volt a hajtó- és üzemanyagtartás megszervezése is. Figyelemre méltó azonban, hogy a használt vízugarak a teljes tűz oltására nem voltak elegendők, mivel a rendkívül nagy felületű anyagnak óriási volt a tűzterhelése. Jó oltó hatásnak bizonyult az égő kazalfeület lefedése és a felszálló paraszak lekötésére oltóvíz 3%-os habanyag bekeverésével. Nehézséget jelentett, hogy a tűz oltása lánggal égés megszüntetését követően rendkívül hosszú időt, nagyszámú erőmunkagépet vett igénybe. Súlyosbító a helyzetet, hogy a bontott égésmaradványokat 2,5 km-es távolságra kellett elszállítani.

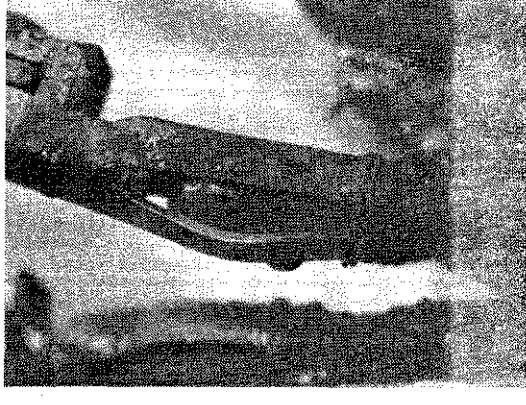
Végül pedig szólni kell a tűzoltási utómunkálatok során közreműködő papírgyári vezetők és 80 dolgozójuk segítségéről, mely nélkülözhetetlennek bizonyult.

Tátrai Mihály

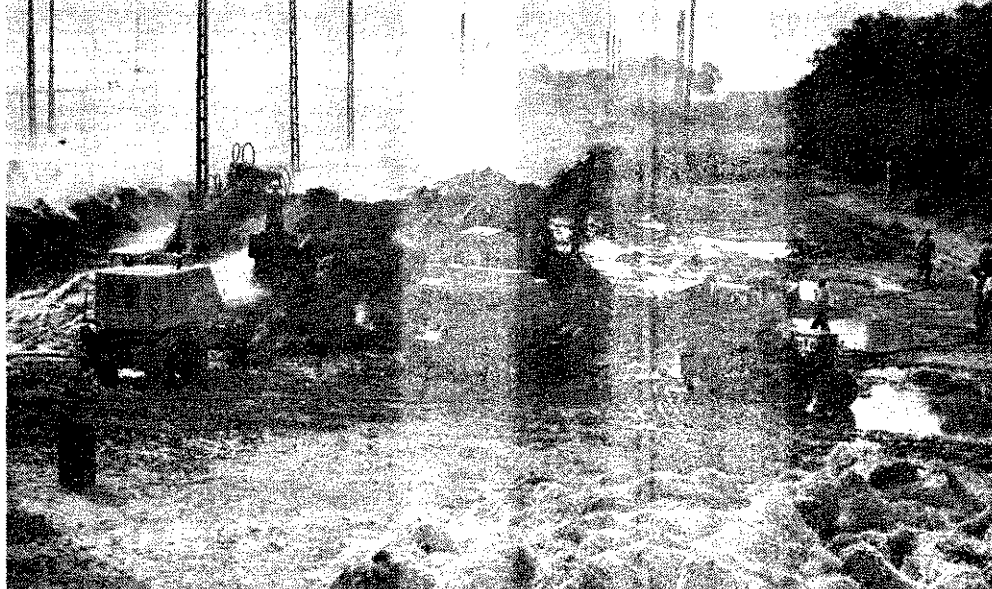
Az utómunkálatok

A kiszakadt kábel és csatlakozó

A szakító erő hatására meggörbült csatlakozó

Július 28-án 23.11-kor jelezték, hogy tűz keletkezett az V. ker., Kossuth Lajos u. 10. sz. ház I. emeletén.

Az I-es kiemelt riasztásra elsőként az 1-es és 2-es gépjárműfecskendők érkeztek a kárhelyre. A gyors és szakszerű fellépítés lehetővé tette, hogy a 10. percben már 2 E-sugárral eloltásák a tüzet.

A tűz a nagy értékű, műemléknek nyilvánított drogéria raktárában keletkezett. Tekintettel a féltett értékre, megkíséreltük

megszerezni az üzlet kulcsát a szomszédos épület házfelügyelőjétől.

Idegésítő néhány perc után, mert télen-ségre voltunk kárhóztatva, megjelentek a kazettával. De a kazetta kulcsa nem volt meg. Az eddigre kikészített csapszegvágóval és feszítővassal utat nyitottunk a bejárati ajtó redőnyén és ólomüveg ajtaján.

A behatolást követően légzőkészülékben a már működő 2 db E- és egy magasnyo-

mású sugárral 4 perc alatt lefeketítettük az igen veszélyes tüzet.

A kár mintegy 800 ezer forint, de a jelzéstől számítva 22 perc alatt végrehajtott beavatkozással kb. 14 millió forint értékű árukészletet sikerült megmentenünk.

Bélteczky József
tű. fhdyg.

Fotó: **Oroszi József**
tű. őrm.

A soproni városi-járásai tűzoltó-parancsnokság és a Soproni Talmányi Állami Erdőgazdaság közösen tervezte és nyomtatta ki a képeket a kiadványokat. Így hívják fel a figyelmet az erdők tűz-

védelmére. Különösen nagy népszerűségnek örvend az iskolások körében, mert a hátoldalára órarendet nyomtattak, s így az, amellet, hogy tanítja őket, hasznos segítőársuk is.

Gyöngyösön a Mezőgazdasági Főiskola aulájában tartották a munkásörsg ez évi, bemutatókkal egybekötött kétnapos sajtótájékoztatóját.

Borbély Sándor, az országos parancsnok a munkásörsg helyéről, szerepéről, a munkásörök mindennapi helytállásáról beszélt. Történelmi visszaemlékezésében említette a megalakulás körülményeit, a munkásörsg a szocialista társadalom szülötte, és az elmúlt huszonöt év igazolta, hogy megalakítása hasznos és szükségyszerű politikai lépés volt. Negyedszázaddal ezelőtt azok jelentkeztek a testület soraiba, akik a nehéz időszakban is felelősséget éreztek a néphatalomért, mert a szocialista rendszer meggyőződéssé hívei voltak s azok ma is. Ez a po-

litikai irányvonal napjainkban is meghatározója a munkásörsg tevékenységének, annak, hogy ez a fegyveres szerv fontos része a néphatalom egységes, hatékony védelmi rendszerének. Ennek a magas szintű elvárásnak csak úgy tudnak eleget tenni, ha elsajátítják a kiképzési feladatok elméleti és gyakorlati előírásait.

A megalakulás óta sok ezer dolgozó vált a testület tagjává. Az utánpótlás napjainkban is biztosított, mert a régiek helyett jelentkezőkben most sincs hiány. Ezért az önként, fizetség nélkül végzett munkáért elismerés és megbecsülés illeti mindannyiukat.

Munkásörseink elsősorban dolgozó emberek, de egy személyben a munkásosztály és vívmányainak fegyveres védel-

Borbély Sándor, a munkásörsg országos parancsnoka tartott tájékoztatót

A gyakorlaton részt vevő munkásörök bizonyították, hogy ismerik a karhatalmi-harcászati feladatokat

mezői is. E kettős feladat ellátása ki-
ben készülnek a közelgő évfordulóra.

A sajtótájékoztatót követően a jelen-
vők megtekintették a fegyverzeti, tech-
kai és ruhatörténelmi kiállítást, és a M-
ra Múzeumban megnyílt munkásör-e-
lékszobát.

S ezt követően elkezdődött a gyakorl-
amelynek célja az volt, hogy növel-
a személyi állomány kiképzési szint-
tökéletesítsék az alegységparancsnok
vezetési készségét.

Takács István

SPORTVERSENY

A fővárosi tüzoltó-parancsnokság sport-
vezetősége a közelmúltban atlétikai ver-
senyt rendezett, amely 100 m-es és 800 m-
es síkfutásból, távolugrásból és súlylökés-
ből tevődött össze. Mintegy százan indultak,
a kiírás értelmében két korcsoportban,

35 év alattiak és felettiek külön versenyez-
tek. A verseny I., II., III. helyezettei érem-
és pénzdíjazásban részesültek. A parancs-
nokságok közötti csapatversenyben mind-
két korcsoport I—VI. helyezetteinek (7, 5,
4, 3, 2, 1) olimpiai pontozás szerinti pont-
jait számítottuk be. Az I. és II. helyezett
csapatok, illetve parancsnokságok között
igen szoros volt a verseny, melyet a táblá-
zat is bizonyít:

I.	XI. kerület	28 pont
II.	IX. kerület	27 pont
III.	Repülőtéri parancsnok- ság	20 pont
IV—V.	XIV—XVI. és XVIII—XIX. kerület	15 pont
VI.	I—II—XII. kerület	14 pont

Földi István

800 m-es síkfutás győztese

1., 2., 3. helyezettek csoportja

Július 21-én ünnepélyes keretek között adták át — s egyben vették használatba — a Paks városban felépült tűzoltó-laktanyát. A 6-os számú főút mellett található új létesítmény átadásán megjelentek a megyei, valamint a városi-járásai párt- és állami szervek, továbbá a tervező, beruházó és kivitelező vállalatok vezetői, illetve képviselői. Az eseményen részt vett Cseke Ferenc tűzoltó ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettese is.

Márton Pál tűzoltó alezredes, megyei parancsnok ismertette az építkezés szükségességét, s a megvalósításban részt vevő vállalatok kapcsolatos munkáját. Hangsúlyozta, hogy bár az atomerőmű közelsége igen fontos tényező volt abban a döntésben, mely szerint Pakson vonulógységgel ellátott tűzoltóságot kell létrehozni, az alapvető indok mégis a rohamosan terjeszkedő város és az egész járás tűzvédelmének biztosítása volt.

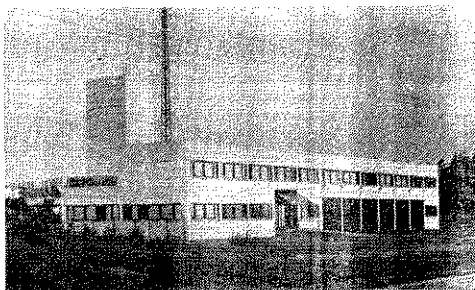
Horváth Béla tűzoltó őrnagy városi-járásai parancsnok kalauzolta végig a meghívott vendégeket az épületben. Majd Hamar Viktor tűzoltó őrnagy részletesen ismertette az ország egyik legmodernebb hírközpontjának működését. A híradás munkáját mindenben megkönnyítő kezelőpultnál és mágnesszalagos adatrögzítőnél bizonyára öröm lesz a szolgálat ellátása.

A hat szerzállásos szertárban többek között bevetésre kész egy-egy TŰ-1-es gépjárműfecskendő, TŰ-4-es habbaloltó, IFA 1500-as porraloltó és IFA DL-30-as gépezetes tolólétra.

Az állomány döntő többsége új felvételes, kiképzésük már az év elején elkezdődött. De szép számmal Szekszárdról is helyeztek át ide tűzoltókat. Mivel eddig az atomerőmű területén teljesítettek szolgálatot, az atomerőmű területén már több kisebb-nagyobb tűz megfékezésével bizonyíthatták felkészültségüket.

Az épület mögött nagyméretű gyakorló- és sportpályát alakítottak ki.

Tóbiás Péter
tű. hdgy.

ÁG körzeti verseny Hódmezővásárhelyen

Az Állami Gazdaságok Országos Központja augusztus 28-án a Hódmezővásárhelyi Allatorvos-tudományi Egyetemi Tanegyesület címerező táborában rendezte meg első ízben Békés, Csongrád és Bács-Kiskun megyék állami gazdaságainak tűzoltóversenyét. Összesen 29 raj mérte össze felkészültségét elméleti feladat megoldásában, 400-as és 800-as kismotorfecskendő-szerelésben és tűzoltóstaffétában.

A vállalati tűzoltók díszszázlóját és a kedves vendégeket a házigazda jogán Horvát György, a tanegyesület igazgatója üdvözölte.

Ezt követően dr. Herpay Balázs, az Állami Gazdaságok Országos Központja vezérigazgató-helyettese, a TMT elnöke megnyitó beszédében méltatta a hazánk felszabadulásának 36. évfordulója tiszteletére rendezett verseny jelentőségét, s azt a rendkívül fontos szerepet, amelyet a vállalati tűzoltók a gazdaságok életében betöltenek.

A rajok először az elméleti vetélkedőn vettek részt, majd a hódmezővásárhelyi parancsnokság beosztottaiból alakított versenybizottságok közreműködésével bizonyították le a szerelési gyakorlatokat.

Eredmények

800-as szerelésben:

1. Hosszúhegyi ÁG, 2. Mezőhegyesi MK 2-es raja, 3. Bajai MK.

A 400-as szerelésben:

1. Kiskunhalasi ÁG, 2. Békéscsabai ÁG, 3. Hódmezővásárhelyi AET.

A 7x55 m-es tűzoltóstaffétában:

1. a Hosszúhegyi és a Kiskunhalasi ÁG, 2. a Mezőhegyesi MK II. és a Békéscsabai ÁG, 3. a Bajai MK és a Hódmezővásárhelyi ÁG.

Az elméleti versenyben:

1. Kiskunhalasi ÁG, 2. Szeghalmi ÁG, 3. Békéscsabai ÁG.

Dr. Németh József

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBEI

Kérjük előfizetőinket, hogy átutalással vagy a korábban mellékelt csekken november 15-ig szíveskedjenek befizetni az 1982. évi előfizetési díjat. Lapunk példányonkénti előfizetési díja egy évre 42,- Ft. Az 1981. január havi számban megjelent értesítés alapján az 1981. évi különdíjazott díjat (példányonként 12 x 50 fillért, összesen 6 Ft-ot) az 1982-es előfizetési díjjal együtt kérjük befizetni.

Az év közben érkezett új megrendeléseknek, példányszám-módosításoknak csak a tárgyhónapot követő 2 hónap múlva tudunk eleget tenni.

Kérjük a közületeket, hogy a központi befizetéseknél az átutaláson, illetve a csek hátoldalán szíveskedjenek közölni: melyik vállalatuknak (pontos címmel) s hány példányban fizették elő a folyóiratot.

Címünk: 1903 Budapest, pf. 314. Telefon: 331-160/259 mellék.

SZERKESZTŐSÉG

Másodikosok lettünk. Mi 27-en, az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola tűzvédelmi szakos hallgatói pontot tettünk az első év, a nehéz kezdet végére. A négyhetes szakmai gyakorlattal befejeződött az 1980-81-es tanév, amely mindannyiunk számára más típusú munka és új feladat első esztendeje volt. Most már nyugodtan, a balsikereken is mosolyogva gondolhatjuk végig, hogyan is lettünk „vén” fejjel újra diákok.

Szeptemberben némi izgalommal, egy kis szorongással, de mindenképpen feszült várakozással tekintettünk a főiskolára. Aztán meghallgattuk az első előadásokat, elvégeztük az első gyakorlatokat, nekiláttunk rajzolni, és hamarosan kiderült, hogy nem is olyan ördögös dolog, amire hozzáfogtunk. Persze egyik napról a másikra nem ment simán minden. Nehéz, küzdelmes tanulással, oldalról oldalra, feladatról feladatra kellett haladnunk. A nehézség abban volt, hogy a főiskolai követelményrendszer a gimnázium, illetve az építőipari jellegű szakközépiskola adta ismeretekre épül. Nos, valljuk meg férfiasan, ezek már hiányosak voltak, vagy erősen megfakultak az emlékezetünkben, és bizony jó pár átvirrasztott éjszaka árán, fáradságot nem kímélve sikerült a minimálisra csökkenteni ezt a hátrányt.

Az első zárthelyi dolgozatok nem adtak okot tűzoltó optimizmusra sem nekünk, sem a minket odaadóan segítő tanárainknak. Meg is kaptuk felettesinktől az első — valljuk meg, jogos — dorgálásokat egy-egy folyosói beszélgetés, összejövétel vagy amolyan tanulmányi értekezlet alkalmával. Később belerázódunk a főiskolai életbe, sikerült pótolnunk a lemaradásokat. Jobban kezdett „menni” a tanulás, ami azonnal mutatkozott az első vizsgák már némi remény-nyel kecsegtető eredményeiben is: a tűzvédelmi szakos hallgatók átlageredménye semmiben sem maradt el a főiskola más szakain tanulóktól.

Azután elkezdődött a második félév: újabb remények, újabb lehetőségek, új tantárgyak, új találgatások. Vajon milyennek az új tanárok, az új vizsgák? Nem kellett sokáig várni a válaszokra. Jöttek a zárthelyiek, az új rajzok (határidővel), meg persze az ezekért járó érdemjegyek.

Vége lett a tanévnek, kezdődött a vizsgaidőszak. Most kellett bepótolni azt, ami évközben akarva-akaratlanul kimaradt. Ki-ki maga állította össze a vizsgarendjét, s választotta ki a két szigorlat (matematika, politikai gazdaságtan) és a négy vizsga (mélyépítés-közművek, kémia és építőanyagok, városépítés, ábrázoló geometria) időpontját.

Miután mindannyian — több-kevesebb sikerrel — leküzdöttük a vizsga akadályait, már csak a nyári szakmai gyakorlat volt hátra ahhoz, hogy túllegyünk a buktatókkal tarkított első éven. A főiskolán megtanultuk a tűzoltás elméleti alapjait, a parancsnokságokon pedig a gyakorlati alapokkal ismerkedtünk. Szereltünk olyan hosszú tömlőt, amilyent csak tudtunk, másztunk létrára, mászóházra egyaránt. Végül az utolsó hetet a főváros néhány kerületi tűzoltó-parancsnokságán (IV—XV., VIII., X., XI.) töltöttük, tűz- és káresetekhez vonultunk. Szerencsére a tűzokozók közül is számosan nyári szabadságukat töltötték, így maradt idő focizni is.

Ij. Strádi Géza
II. évf. hallgató

ELZETT MŰVEK

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ugyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének szélesítését, bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (50–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelben, kézi, félautomatikus és teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban szíveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.
Telefon: 200-557, 409-590, 409-735
Irányítószám: 1388, Pf. 99.

(x)

POLLER JÓZSEF
NY. TŰ. ÖRGY.
1925—1981

A Zala megyei tűzoltó-parancsnokság nyugalmazott tűzmegelezési csoportvezetője súlyos betegség következtében elhunyt. 1949-től teljesített tűzoltói szolgálata alatt munkáját mindvégig nagy szorgalommal látta el. Munkatársai szerették, tisztelték. Munkás évei alatt többször részesült elismerésben, jutalomban. Mély részvétellel búcsúztak tőle munkatársai, vezetői.

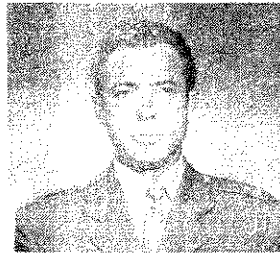
MESKULA JÁNOS
NY. TŰ. FTÖRM.
1922—1981

Hosszas betegség után elhunyt a kaposvári városi-járás tűzoltó-parancsnokság volt gépkocsivezetője. 1951-től 1973-ig teljesített szolgálatot, betegség miatt került nyugállományba. Feladatát példás szorgalommal látta el, melyért több alkalommal kitüntetésben, dícséretben és jutalomban részesült. Volt munkatársai mély fájdalommal vettek tőle utolsó búcsút.

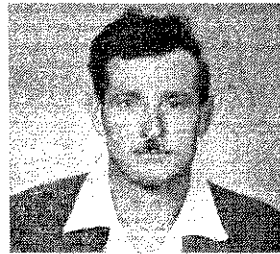
BARÁTH SÁNDOR
ÖNK. TŰ. SZDS.
1928—1981

Váratlanul elhunyt a tiszaburai községi önkéntestűzoltó-egyesület parancsnoka. 1945-ben lett önkéntes tűzoltó, s 1956-tól töltött be parancsnoki tisztséget. Megbecsült dolgozója volt a helybeli termelőszövetkezetnek. Aktívan kivette részét a község politikai, társadalmi életéből. Nagy szeretettel nevelte az úttörő-tűzoltókat. A község lakossága és a 60 fős tűzoltó-kollektíva búcsúzott tőle.

ÓCSAI JÓZSEF
NY. TŰ. FTÖRM.
1937—1981

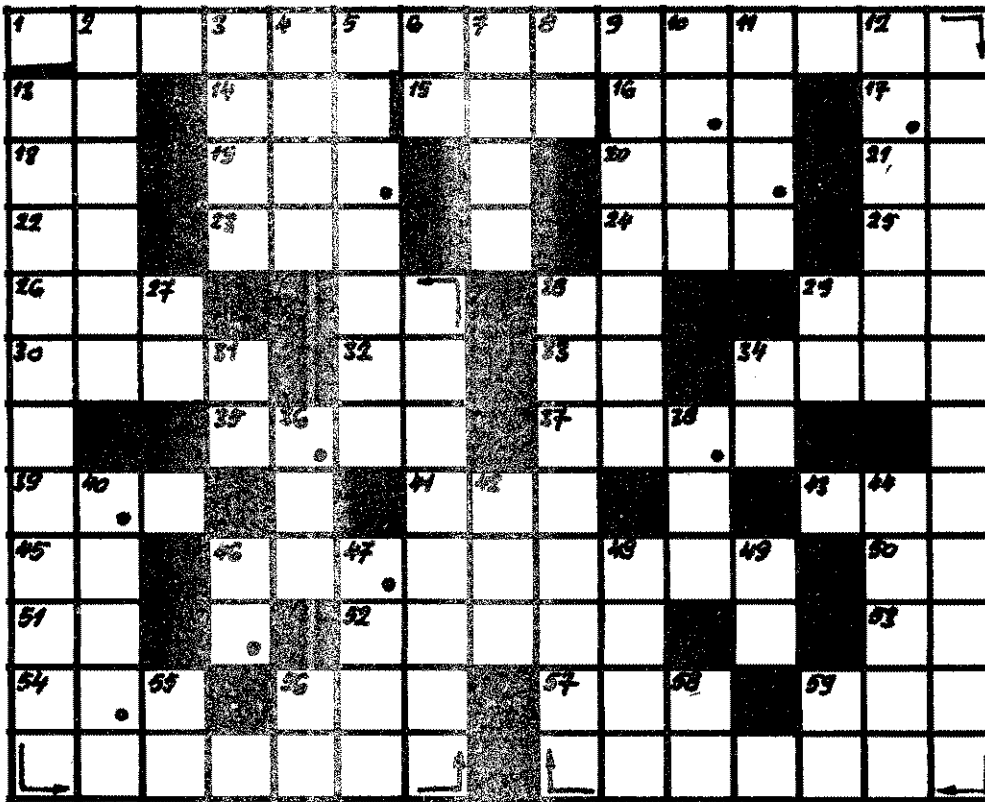
1963. október 1-től teljesített szolgálatot a mezőkövesdi városi-járás tűzoltó-parancsnokságon. 1980. augusztus 31-ig, egészségi okból történő nyugállományba helyezéséig gépkocsivezetői beosztásban dolgozott. Törekvő, segítőkész, feladatát mindenkor magasfokú hivatástudattal ellátó tűzoltó volt. Mint pártvezetőségi tagra is bízton számíthatott az alapszervezet tagsága.

VAJDA JÁNOS
ÖNK. TŰ. SZDS.
1922—1981

Rövid ideig tartó súlyos betegség után elhunyt a kadarkúti önkéntestűzoltó-egyesület helyi egységének parancsnoka. 1942 óta volt tagja a hedrehelyi egyesületnek. 1954 óta töltötte be a parancsnoki beosztást. A község lakossága tisztelte, szerette. Mély részvétellel vettek tőle búcsút hozzátartozói, barátai és a kadarkúti önkéntestűzoltó-egyesület tagjai.

EMLÉKÜKET KEGYELETTTEL MEGŐRIZZÜK!

1. AZ OTSZ EGYIK ELŐÍRASA (zárt betűk: A, A, S, G, R, K, O, L, Folyt.: függ. 13.). 13. Azonosak, 14. Vércsatornája, 15. Tesz, 16. Férfi-név, 17. g! 18. Régi nemesi cím röv. 19. Régi nép, mai betűtípus. 20. Érzékszerv, 21. Esmi kezd! 22. YV. 23. Ez a közelebbi, 24. Mint 15. 25. Kettőzve: városunk. 26. Összeadás szava, 28. Búzvégek! 29. Hajóveszedelem, 30. Magához tér. 32. Német kettősbetű. 33. Vidéki megnevezés. 34. Kitalált történet, 35. Szellemi sport, 37. Leletet kerestet. 39. Régi férfinév. 41. Nyom. 43. Pipázik. 45. Félíg régi! 46. Edény-, ruhatisztítás, 50. Azt a személyt. 51. Minden trilla így kezdődik. 52. g! (megsem 17). 53. Mint 45. 54. Úgyirat azonos hangzó. 56. Le. 57. Mint 14. 59. Elégséges röv.

2. Rossz tettet gondol ki. 3. Mitológiai történet. 4. Szirt. 5. Elműlik. 6. Vízitömeg. 7. Vége a játsz-mának! 8. Igevégződés. 9. Lopás, kissé regies szóval. 10. Kortárs színész. 11. Angol város. 12. Hamvasztás. 13. A vízszintes 1. folytatása (zárt betűk: T, Z, V, S, L, Folyt.: a pontokkal megjelölt kockákban.). 27. Germánium. 29. Alá. 31. Dús szélei! 34. Minisztertanács. 36. Vissza; lánynev. 38. Alacsonyabb helyre. 40. Megfizet. 42. OSY. 44. Zajongó, vekker is megteszi. 46. Fordítottjával: éhes. 47. Kebel. 48. Jó útra... 49. Fűszer. 55. Abc-kezdet. 56. Lakó azonos hangzó. 58. Latin és francia kötőszó. 59. A közelebbi. Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vizsz. 1. és folytatása. Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót, mely a függ. 13. folytatása, a mondat befejezése. A megfejtők között könyvtulványokat sorsolunk ki. Beküldési határidő: 1981. november 15.

A kilencedik számban megjelent keresztrejtvény megfejtése: GÉPJÁRMŰVET UDVARBAN AZ AJTÓTÓL, ABLAKTÓL LEGALÁBB KÉT MÉTER TÁVOLSÁGRA SZABAD ELHELYEZNI; GÉPJÁRMŰVET KÖZÉPÜLET KAPUALJÁBAN TÁROLNI NEM SZABAD. A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: JÁRO. Könyvtulványt nyertek: Barna János, Budapest; Csiki Levente, Várpalota; Fábán Sándor, Budapest; Kánya Gyula, Karcag; Nagyné Prókai Éva, Békéscsaba; Vági Györgyné, Pécs. A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkeszti a szerkesztő bizottság.
Főszerkesztő: SOLTESZ TAMÁS tűzoltó főhadnagy.

SZERKESZTŐSÉG: Budapest VI., Izabella u. 62-64. TELEFON: 320-380.
Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: VARGA KÁROLY. Előfizetési díj egy évre 42,- Ft. Számilaszám: 235-90 151-1108
81-2943/2-40- Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Vágó Sándorné vezényelgató. Levélcím: 1903 Bp. Pf.: 314
HU ISSN 0230-1415

Tanévnyitók

Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola a Danuvia Gorkij Művelődési Házában tartotta szeptember 2-án, délelőtt 10 órakor tanévnyitó és diplomakiosztó ünnepségét.

A főiskola életében hagyománnyá vált, hogy egyszerre avatják az elsősöket, s búcsúznak a friss diplomás harmadévesektől. Az idei ünnepségnek is legszebb mozzanata volt a harmadévesek bevonulása s diplomaátvétele, majd az elsőévesek fogadalmátétele. Felejthetetlen élmény marad mindez, nemcsak a legilletékesebbek, hanem a dísztermet zsúfolásig megtöltő vendégek számára is.

Csakúgy, mint a dr. Bartos Sándor főigazgató ünnepi beszédében elhangzottak. A főigazgató búcsúzott a végzősöktől, s a tapasztaltabb jogával élve sok jó tanáccsal indította őket az életbe. Szorgalmas, kitartó tanulást kívánt az idén kezdőknek. Beszédében külön köszöntötte a főiskola tűzvédelmi üzemmérnöki szakának 28 első éves hallgatóját.

Sok sikert, jó tanulást kívánt nekik, s beszélt arról, hogy az elmúlt tanévben indított tűzvédelmi szakon milyen fegyelmezett munka folyt, s elődeik mind a tanulásban, mind a fegyelemben elismerésre méltó magatartást tanúsítottak.

A főiskola tanévnyitójának majdnem kétórás ünnepi műsorában a KISZ nevében is köszöntötték, illetve búcsúztatták a hallgatókat. Szavatok hangzottak el, színes zenei összedallitást adott elő a BM TOP Tinódi kamarazenekara.

S végül — ez is a főiskola hagyományához tartozik — az Ybl-plaketek átadására került sor. 19-en vették át a becses emléket azok közül, akik több mint fél évszázada voltak a nagy múltú főiskola elődjének végzősei.

A díszünnepség vendégei között foglalt helyet Mándi Sándor rendőr ezredes, a BM oktatási és közművelődési csoportfőnöke és dr. Nagy Tamás fősztályvezető, a Művelődési Minisztérium képviselője is.

A BM Tűzoltóképző Központ ünnepélyes tanévnyitóját szeptember elsején, a Laktanya utcai épületben tartották meg.

Az ünnepségen megjelent Mándi Sándor rendőr ezredes, a BM oktatási és közművelődési csoportfőnöke, Fazekas Pái, az MSZMP BM Személyügyi Főcsoportfőnökség pártbizottságának titkára, Hernei Zoltán, a KISZ BM IV-es Bizottságának titkára, Bogár László rendőr alezredes, a BM Személyzeti Csoportfőnökség osztályvezető-helyettese, valamint Csonka Tibor, a tanintézetnek 29 évvel ezelőtt csapatzászlót adományozó Kismotor- és Gépgyár pártbizottságának titkára.

A kiképzőközpont parancsnoksága, párt-, KISZ- és szakszervezeti vezetése nevében a meghívott vendégeket és a hallgatókat dr. Bendő Mihály t. alez., parancsnok köszöntötte.

Beszédében kiemelte, hogy a tanintézet, mely alig néhány hónapja alakult át kiképzőközponttá, új szervezeti felállásban, új szakokkal, de a régi célokért kezdi meg a munkát.

Ezután a különböző tagozatokon, evfolyamokon tanulmányaikat elkezdő vagy folytató hallgatókhoz szolt. Felhívta a figyelmüket, hogy az elkövetkezendőkben nehéz hónapok várnak rájuk, s szorgalmas, becsületes munkát kért tőlük.

Beszéde végén pedig még egyszer sok sikert kívánt az egész állományoknak, oktatóknak, hallgatóknak egyaránt. A BM-Tűzoltóképző Központ 1981/82-es tanévében nappali tagozaton az alábbi csoportokban kezdődik meg a tanítás:

A tisztképző tagozat tűzoltási és kárelhárítási szakán 22 első és 26 második évfolyamos hallgató ül a padokban. Először indul a tisztii átképző szak. Ezen 29, egyetemet vagy főiskolát végzett tiszt tanul. A tiszthelyettes-képzésben 93-an vesznek részt.

Ezen kívül levelező tagozaton három szakon folyik majd az oktatás. Tűzoltási és kárelhárítási szakon 39-en, tűzmegeelőzési szakon 15-en, a tűzvédelmi szervezetek számára indított felsőfokú képzésben pedig 19-en tanulnak majd.

A Belügyminisztérium központi épületének tanácstermében megtartott bensőséges hangulatú ünnepségen — immár hagyományos gyakorlatát követve — a tanév megkezdése előtt a Belügyminisztérium vezetése hivatásos, illetve polgári állományban dolgozó nagycsaládos szülőket köszöntött.

Földesi Jenő vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes a belügyminiszter elvtárs dicséretét és pénzjutalmát 74 szülőnek adta át. Képünkön Kovács Zolt t. zls.-nak gratulál a belügyminiszter-helyettes elvtárs.

**Köztársaság tér
1981**

**A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata**

XXXIII. évf. 11. sz. / 1981. november

A Magyar Népköztársaság belügyminiszterének

Budapest, 1981. november 5-én

RENDŐROK, HATÁRŐROK, TŰZOLTÓK!

64 évvel ezelőtt, az akkori Petrográdból az emberiség történelmének legragyogóbb tettéről szóló hírek röppentek világgá. Szikratávírók adták hírül, hogy Oroszországban kitört a forradalom.

Ezt a napot olyan orosz munkások, paraszt- és proletárkatonák, matrózok vére írta be a történelem emlékkönyvébe, akik egyetlen rohammal elfoglalták a Téli Palotát.

Az emberiség százmillióival együtt mi is ezt az örökre dicső, győztes forradalmat ünnepeljük ma, amely a világon először teremtette meg a dolgozó osztályok hatalmát, és egyben ünnepeljük annak kimagasló vezetőjét, Lenint.

ELVTÁRSAKI

Köszöntjük a Nagy Októbert és annak szülöttét, a világ első szocialista államát, a Szovjetuniót, amely a marxizmus-leninizmus elmélete és a forradalmi gyakorlat egyesítésével bebizonyította, hogy a hatalomra került munkásosztály képes a kizsákmányolástól mentes társadalom, a szocializmus felépítésére, az emberi felemelkedés nagy céljainak megvalósítására, a béke biztosítására. Oly korban élünk, amelyben – a történelem tapasztalataiból okulva – egyre több nép ismeri fel, hogy a kapitalizmussal szemben a szocializmus jelenti a jövőt. A szocializmus léte és kiteljesedése szilárd bázisa a világ előrehaladásának, a társadalmi fejlődésnek.

A testvérországok mindig számíthatnak a proletár internacionalizmus elvein alapuló szolidaritásunkra és sokoldalú támogatásunkra.

ELVTÁRSAKI

Népünk, munkásosztályunk a forradalom eszméihez hűen a XII. kongresszus határozatából adódó feladatok teljesítésével munkálkodik azon, hogy kedvező feltételeket biztosítson szocialista építőmunkánk számára, és hozzájáruljon a béke, a társadalmi haladás egyetemes ügyéhez.

A Belügyminisztérium személyi állományának mindenkor megtisztelő kötelessége, hogy a szocializmus ügye iránti elkötelezettséggel, esküjéhez híven dolgozzon az állam- és a közbiztonság további szilárdításán, államhatárunk rendjének őrzésén.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 64. évfordulója alkalmából köszöntöm a Belügyminisztérium személyi állományát és önkéntes segítőinket, Munkájukat koronázza siker, és kísérvé dolgozó népünk s a testvéri népek elismerése. További fegyelmezett munkával, aktív közéleti tevékenységgel járuljanak hozzá feladataink eredményes végrehajtásához, felemelkedésünk újtának biztosításához.

Tisztelettel és őszinte hálával köszöntjük a Nagy Október eszméjének megvalósításán munkálkodó testvéri szovjet népet és a Szovjetunió Kommunista Pártját. Kívánjuk, hogy országunk építésében, a népek szabadságának kivívásáért és a békéért folytatott harcukban érjenek el további sikereket.

Dr. Horváth István
belügyminiszter

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 64. évfordulójának tiszteletére ünnepséget rendeztek a Belügyminisztériumban. Az esemény alkalmából dr. Horváth István belügyminiszter kitüntetések és talmakat adott át. A tűzvédelem érdekében kifejtett eredményes munkája elismeréseként az Elnöki Tanács a Vörös Csillag Érdemrendet adományozta Molnár János tűzoltó ezredesnek, Makrai And

Az ünnepségre berendelt elvtársak

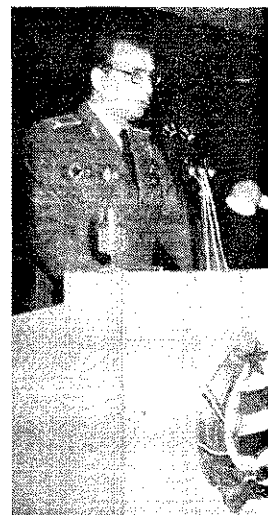
Molnár János tűzoltó ezredes átveszi a magas kitüntetést

A FORRADALMI MUNKÁS-PARASZT KORMÁNY megalakulásának 25. évfordulója alkalmából november 4-én ünnepi állománygyűlést tartottak a BM Forradalmi Rendőri Ezred Művelődési Otthonában.

Az eseményen megjelent dr. Horváth István belügyminiszter, az MSZMP KB tagja, Gál Ferenc, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztály vezetőjének helyettese, valamint a Belügyminisztérium tábornoki és parancsnoki karának több tagja.

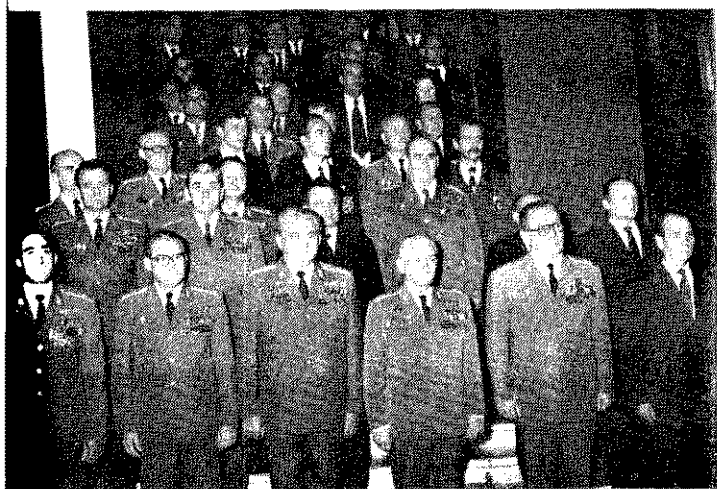
Tóth Ferenc r. vezérőrnagy, a BM ORFK helyettes vezetője mondott ünnepi beszédet.

Az ünnepségen közreműködött a Munkásőrség Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Központi Férfikara és a Belügyminisztérium Szimfonikus Zenekara.

Belügyminiszter

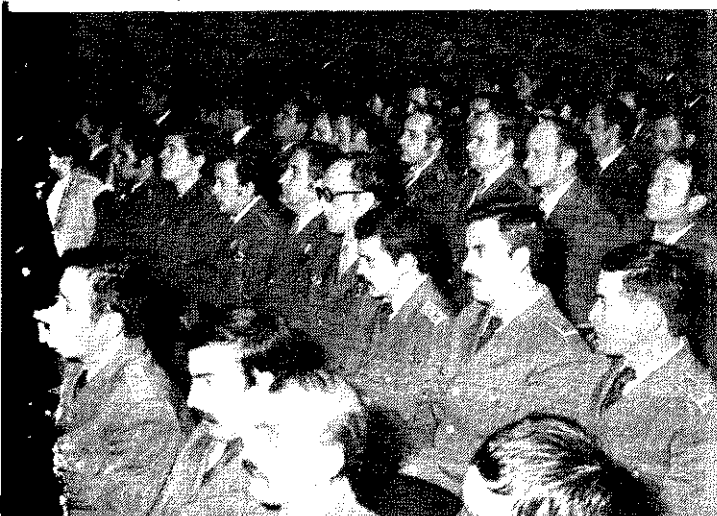
...tő alezredes a Kiváló Szolgálatért Érdemrend kitüntetésben részesült. A Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatával dr. Benkő Mihály tűzoltó alezredest, a Tűzbiztonsági Érem arany fokozatával Less József tűzoltó zászlóst tüntette ki a belügyminiszter. Az ünnepségen részt vett Gál Ferenc, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztálya vezetőjének helyettese.

... eseményen megjelent párt- és szakmai vezetők

... belügyminiszter gratulál Less József tűzoltó zászlósnek

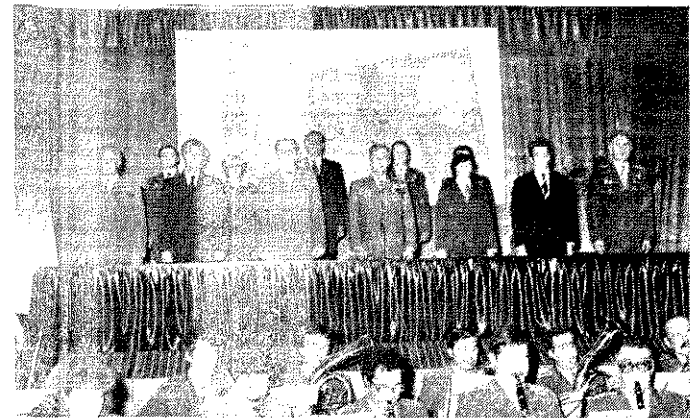

NOVEMBER 5-ÉN a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokságán is ünnepséget rendeztek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 64. évfordulója alkalmából.

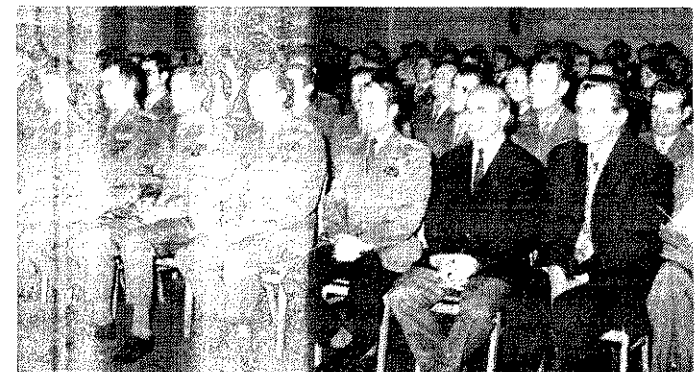
Az ünnepségen megjelent Molnárné Kozma Erzsébet, a Magyar Üttörőszövetség titkára, dr. Gunde Akos, az MSZMP BM 2-es Bizottságának titkára, dr. Liskay Lajos, az MTHH osztályvezetője.

Az évforduló alkalmából Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok és Molnárné Kozma Erzsébet kitüntetéseket és jutalmakat adott át.

A 11. országos tűzoltóverseny előkészítésében és sikeres megszervezésében kifejtett eredményes tevékenységéért több elvtárs részesült országos parancsnoki dicséretben és jutalomban.

A BM TOP ünnepségének elnöksége

Az ünnepség résztvevői

Dr. Balogh Imrét, a NIM nyugalmazott osztályvezetőjét a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatával tüntették ki

Molnárné Kozma Erzsébet a kitüntetett tűzoltókkal

„Esküszöm, hogy bazámnak, a szocializmust építő Magyar Népköztársaságnak, dolgozó népünk hatalmának és rendjém büszges és tántoríthatatlan őrzője és védelmezője leszek minden ellenséggel szemben, ha kell, életem és vérem feláldozásával is.”

1956-ban rákérdezett az élet az esküt tevőkre. Huszonöt év távlatából rájuk emlékezünk, a testület akkori derékhadát alkotó 25 évesekre vagy néhány esztendővel idősebbekre, a készenléti állományra és parancsnokaikra.

A fővárosi tűzoltók október 23-tól november 10-ig mintegy kétszázötven szer vonultak. S hogyan tették mindezt? Milyen körülmények között sikerült a kárhelyre érkeznük? Hol és milyen ellenséges erők gátolták őket a beavatkozásban? Erről külön-külön is hosszú oldalak lehetne írni. De talán abból a pár

Minden gyermeket megmentettek a Bókay János Gyermekklinikán

mozaikból is összeáll a kép, amelyet dokumentumok és visszaemlékezések alapján felidézünk.

Október 23-án, a késő délutáni órákban éppenséggel nem baráti látogatás céljából kereste fel hangoskodó fiatalok egy csoportja a VIII. kerületi tűzoltó-parancsnokságot, hanem azért, hogy a Roham/akkori parancsnoka, **Pap István** főzsrőmester (jelenleg őrnagy rendfokozattal a BM TOP-on teljesít szolgálatot) bocsássa rendelkezésükre a gépezetes tololétrát. Annak segítségével akartak a Dózsa György úti Sztálin-szoborra felmászni. Fenyegető szavak kíséretében, de üres kézzel távoztak.

Este 8 órakor a fővárosi tűzoltóparancsnok akkori helyettese, **Szijártó István** tűzoltó alezredes telefonhoz kérte a parancsnokokat és az esküben vállalt kötelességükre hivatkozva egységeikkel a Magyar Rádió épületéhez riasztotta őket. Az épületet ekkor már megközelíteni lehetetlen volt, ott igen súlyos volt a helyzet. A rendőrség riadóköcsijai haladtak a fecskendők előtt, s őket követte a VIII. kerületi rohamszer és a tűzoltási csoport. A tömeg a Szentkirályi utcánál megállásra kényszerítette a gépjárműveket, a fecskendők tömlőit szétvagdoszták, a rádióját kitepték, a tűzoltási csoport vezetőjét, **Petőfi József** tűzoltó századost késsel fenyegették. (Szerencsére a sokaság elsodorta a késsel hadonászót.) Megszűnt a rádiókapcsolat a fővárosi tűzoltó-parancsnoksággal és a többi egységgel is, akikről a tömeg elszakította őket. Egy magánlakásból létrehozott telefon-összeköttetés segítségével a hírközpont utasítást adott a fecskendők bevonulására, s egyben óvatosságra intett, mert a Kun utca előtt nagy tömeg várta a visszaérkező egységeket. Rádió-összeköttetés hiányában **Pintér László** tűzoltó őrzetőnek polgári ruhát szereztek, és így járta végig az egységeket. Rádió-összeköttetés irásos utasításával. Hajnal lett, mire **Pintér László** gyalogszerrel visszaérkezett a Kun utcába. A rádiónál több találat is érte a bevonulásra készülő rohamszert, a tömegben megsérültek néhányan. A tűzoltók segédkeztek a sebesültek kórházba szállításánál. Fáradtan, kimerülten tértek vissza a Kun utcába az egységek. Amit aznap átéltek, abból arra következtettek, hogy szolgálatuk nem ér véget másnap reggel.

Így is történt. Október 23-a éjszakájától kezdve csaknem két héten keresztül szüntelenül csengett a budapesti hírközpont telefonja.

A Lenin krt. 64. számú ház előtt az ellenforradalmárok tizezrével égették el a könyveket. A több méteres lángoszlopok a környező lakóházakat fenyegették. Az utcákon fegyveresek állták útját az érkező fecskendőknek. Nemcsak a tűzoltást akarták megakadályozni, hanem arról is kérdezték a tűzoltókat: rendes ember-e a parancsnok, mert itt az alkalom, hogy megszabaduljanak tőle.

Október 24-én délben több izgatott hang is jelezte, hogy ég a Nemzeti Mú-

zeum. A riasztott fecskendők közül épülettömböt megközelíteni csak a kerületinek sikerült, de a házmű miatt ez az egység sem avatkozhatott. Ezt követően több napon át, összesen alkalommal vonultak a fővárosi tűzoltók ide (többek között az V., a VIII., a IX. és a XX. kerületi egységek, valamint a Petőfi Tűzoltótiszt-képző I. fecskendője, a rohamszer, a tűzoltási csoport, a tatabányai parancsnokság fecskendője). A tűzoltási csoport vezetője, **Totzl Károly** akkori főhadnagy nem sok ideje volt gondolkodásra. A derítés után négy harci szakasszal követte a tűzoltást. Legfontosabb feladat a tűz továbbterjedésének megakadályozása a szomszédos Széchenyi Könyvtár mellett. Bizony, a több napon át tartó küzdelem a lángokkal kitörőhöz nem érkező rad valamennyi ott szolgálatot teljesítő számára.

Október 26-án a Bókay János Gyermekklinikáról kérték segítséget. Egő éj bentrekedt gyerekek, ugyanakkor a Nemzeti Várud tér felől gépfegyvertűz fogadták a VIII., X. és XXII. kerületi fecskendők és a tűzoltási csoportot. Az utóbbiakról a kórház személyzete ruhás kocsiban, lepedők segítségével mentette a kórházba a rekeket. **Totzl Károly** főhadnagy levezette ezt a veszélyes mentési munkát kézzel kézre adással, gépfegyverrel a kórház veszélyeztetve, kúszva mentette a gyerekeket. Tűzoltásra csak azután került sor, miután a kórház pincéjében biztonságba helyezték őket.

Október 26-án, az Üllői út és a József krt. sarkán égő, félig rommá lőtt, alázott házban is kritikus körülmények között avatkoztak be. A tüzeset szívesen csak többszöri kísérlet után sikerült megközelíteni a XXI. kerületi fecskendőknek. Nemcsak az épület fenyegette további omlással, hanem az ellenforradalmárok fegyverei elől sem kereshettek menekést. A tűz oltása közben váratták néhány páncélos a fecskendők mögött.

A páncélosok „parancsnoka” öt napot adott a tűzoltóknak az elvonulást megvárva, amint a Ráday utcába behajtott géppuskatűzbe kerültek, a XXI. kerületi fecskendőt 17 lövés érte. Másnap reggel sikerült szolgálati helyszínre jutnia.

A Tanács körüli egykori Napszállás Áruház égéséről készült képet a „The Illustrated London News” című angol újság a címlapon közölte, azt viszont nem tudtuk meg, hogy akik felgyújtották, még a tűzoltók is többször feltartóztatták. Nagyobb kerülettel végül is sikerült megközelíteni a kárhelyet, és a XX. kerületi alosztályok fecskendőknek sikerült megközelíteniük a kárhelyet. Ekkorra már a Fővárosi Tanács épületén, a Tanács körüli háztartási boltban és több környékbeli lakóházban is kiterjedésű tűz pusztított. Több személyt megmentettek ki az égő épületekből, maj

A Lenin körút 64. számú ház előtt
százával égtek a könyvek

...ny mozinál támadt heves tűzharc miatt
...fecskendők nélkül voltak kénytelenek a
...kerületi alosztályon menedéket ke-
...esni.

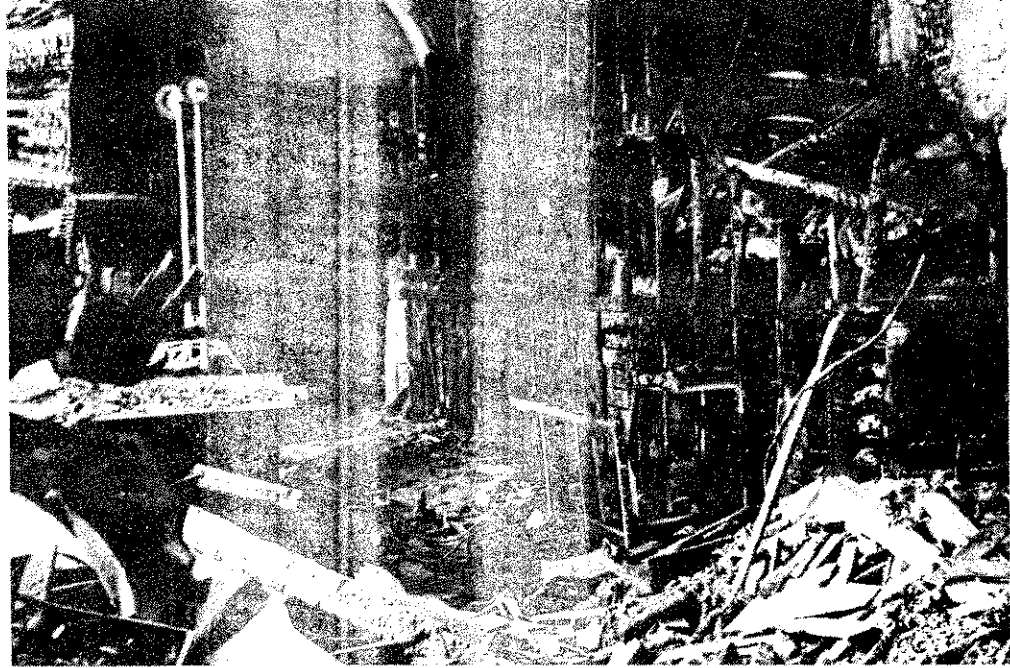
Az események egész soráról lehetne írni.
Elszen a fővárosban a harci cselekmények
szervezésében több száz tüzesettel álltak
szemben a tűzoltók. Égtek áruházak, lakó-
házak, gyárak. A Rákóczi úton egész sor
...ület. S mindezeket golyózáporban, ke-
...úton kellett megközelíteni. Men-
...eni az égő házból, az aláaknázott pincé-
...ből, s ki tudja még, hány veszélyből.

Iker János tűzoltó zászlós, aki 23 évet
...tött a rohamon — s közben átélte egyet
...s mást — a Köztársaság téren október
...án eléjük táruló látványra azóta sem
...talál szavakat. A kitérő tűzoltókat ar-
...akarta rákényszeríteni a gyilkos ellen-
...forradalmi csőcselék, hogy fecskendőjük-
...kezelni emberi holttesteket gyalázzanak meg,
...mivel megtagadták, a félelmetesen dü-
...ngó tömegben többen illették a gyáva
...vezővel őket.

S miközben a hírközpontba szünte-
...l érkezték a hívások, a készütségi ál-
...mány egyre jobban elfáradt. Saját gond-
...ak sem voltak mindennapiak. Rendki-
...eli körülmények között kellett élniük.
...Mindent maguknak kellett megszervezni,
...fecskendőket karbantartani, a felszere-
...ésekhez utánpótlást szerezni, hogy csak
...legfontosabbakról szóljunk. Ezekben a
...napokban minden baráti, elvtársi szó se-
...rséget jelentett. Többen még emlékeznek,
...mondott Horváth Károly tűzoltó szá-
...zados (jelenleg tűzoltó ezredes, a BM TOP
...osztályvezetője), amikor összehívta a Kun
...cában szolgálatot teljesítőket, s az ese-
...ményekre magyarázatot keresve további
...helytállásra kérte őket. Ő is végig ott volt,
...szervezte a munkát, intézkedett, sokszor a
...életetlent is megkísérelve.

Visszaemlékezésünkben többnyire a fő-
...rosiak helytállásáról írtunk, mivel ők
...teljesítették legnehezebb körülmények kö-
...zött esküben vállalt kötelezettségüket.
Természetesen a vidéki parancsnokságok
...s átéltek néhány nehéz napot. Az október
...át követő napokban ott is „fellob-

Jó néhány fecskendőt ért sérülés

A Nemzeti Múzeum ásványtára teljesen elpusztult

bantak” a lángok a termelőszövetkeze-
...tekben és a lakóházakban. Gyakran el-
...lenforradalmárok gyüleseztek a főtere-
...ken, a börtönök előtt, s különböző szer-
...vezeteket akartak vidéken is létrehozni.
Gáldonyi István és Hajos Gyula akkori
tűzoltó századosok — jelenleg mindketten
ezredesek és megyei parancsnokok — is
igen nehéz napokat éltek át Zalaegersze-
gen. Együtt tartották az állományt, nem-
csak tűzhöz vonultak, hanem mindenhol
jelen voltak a fecskendők, ahol szükség
volt rájuk.

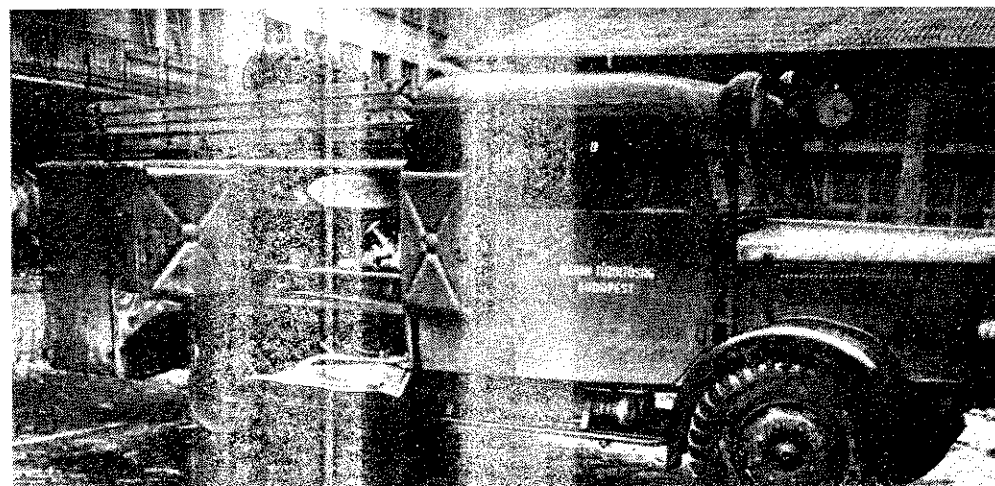
Többekkel beszélgettünk, akik a gép-
járműfecskendővel embereket mentettek
meg a lincseléstől. Akadnak, akik azóta
egy-egy véletlen találkozás alkalmával
fedezték fel a tűzoltók között megmen-
tőjüket. Ilyenkor felelevenedik a régi kép,
hiszen annyi minden történt akkor az
egyénnel és a közösséggel egyaránt. Az ak-
kor megfogalmazódott gondolatok mégis
közösek; nehéz körülmények között, a
munkában ismerjük meg egymást. Az utó-
kor azok emlékeit őrzi, akik ott voltak
mindenütt, ahová segélykérők hívták őket,
s felvették a harcot „minden ellenséggel
szemben”. Testületünk állománya megtar-
totta esküjét az október 23-át követő ne-
héz napokban. Mindvégig kitartott örhe-
lyén. Saját életét és testi épségét nem ki-
mélve, szinte felbecsülhetetlen értékeket
mentett meg, miközben a fegyveres ellen-
forradalmi bandák szerte a fővárosban
gyilkoltak, raboltak, fosztogattak és gyű-
togattak.

Égtek a Napsugár Áruház
és az egész környék

1956. november 3-án megalakult a
Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány. A
Szovjetunió testvéri segítségével sike-
rült levérni az ellenforradalmat és hely-
reállítani szocialista államunk alkot-
mányos rendjét. Testületünk jó néhány
tagját helytállásáért, illetve a néphatalom
fegyveres megvédésében való részvételé-
ért a Munkás-Paraszt Hatalomért Em-
lékéremmel tüntették ki.

Sz. Lovász Iлона
(Archívfelvételek)

Mozgalmas időszakot zártunk. Véget értek a szaktáborozások, befejeződtek az országos tűzoltóverseny küzdelmei, néhány önkéntes és vállalati raj is megvonta külföldi szereplésének mértékét.

A végeredménnyel elégedettek lehetünk; a rendezvényprogram a tervezettnél megfelelően alakult.

Az úttörőgárda kétfokozatú versenyén több mint 12 ezren vettek részt; az immár hagyományos zánkai országos verseny 320 rajtárs részvételével zajlott le. Az ugyancsak zánkai szaktáborozáson 440 úttörő fiú és leány töltött el tartalmas és feledhetetlen napokat.

Jó eredményt hozott az ifjúgárda-tűzoltók tisztségviselőinek továbbképzése Csupakon, s ugyanitt az ún. pályára irányító táborban 300 fiatal ismerkedhetett meg közelebbről a belügyi szervek életével, tevékenységének lényegével.

Az Ifjú Gárda országos szemléjének ezúttal Nyíregyháza volt a vendéglátója. A 23 IG-szakalegység 580 fiataljának immár hagyományos találkozója az idei rendezvénysorozat egyik kiemelkedő eseményének számított.

A legnagyobb figyelem – és természetesen a végrehajtás is – az országos tűzoltóversenyre összpontosult. A legnagyobb erők is ez a rendezvény mozgósította. A legnépesebb mezőny – érthetően – az áprilisban kezdődött első fokozatú versenyeken indult: 35 134 önkéntes és vállalati tűzoltó lépett pályára a négyfokozatú verseny nyitányaként; az államiak közel háromezer fővel indultak a küzdelembe. A továbbjutók a megyei, a körzeti, majd a szolnoki országos versenyen mérték össze tudásukat.

A csúcst, s egyben a versenyévad befejezését is a 11. országos tűzoltóverseny jelentette 8 állami, 30 önkéntes és 29 vállalati raj részvételével. A kétnapos küzdelemsorozat kimagasló időeredményeket, összességében pedig színvonalas versenyt eredményezett. Az ünnepi záróprogram méltó befejezése volt az idénynek, tartalmas szórakozást, maradandó élményt jelentett a televíziónézők számára is.

A verseny nyíltságára és a küzdelem élességére jellemzően a versenyszámok nem voltak előre lefutottak. Egy-két kivételtől eltekintve csupa ismeretlen együttest üdvözölhetünk a kategóriagyőztesek között.

Lelkesedésben, egészséges küzdőszellemben az idei találkozón sem volt hiány. Még annak ellenére sem, hogy az új versenyszabályzattal s a korszerűsítést célzó központi intézkedésekkel ezúttal magasabbra állították a mércét a részt vevő együttesek előtt.

Néhány zavaró mozzanattól eltekintve szinte valamennyi rendezvényre a magas fokú szervezethez, a részt vevő csapatok fegyelmeltsége volt a jellemző. Mindenütt sikerült annak tudatosítása, hogy a verseny nem öncélú, hanem a felkészültség olyan vizsgálója, amelynek eredménye – a helyezéseken túl – a testület egésze készenléti állapotának milyenségében mérhető.

Mindez persze korántsem jelentette azt, hogy nem akadtak ügyeskedők, akik a verseny céljával és szellemével össze nem egyeztethető módszerekkel próbálkoztak. Az is előfordult, hogy a vetélkedés felforrósodott légkörében egyesek megfélemlítettek magukról. Miután azonban a szervezők figyelme erre is kiterjedt, az effajta próbálkozások sehol nem befolyásolták a versenyt, az értékelés tisztaságát.

Az idei versenyévad ünnepinek számított. Ugyanis hat év után nyílt ismét lehetőség az országos erőfelmérésre; annak eldöntésére, hogy az egyes kategóriáknak kik a legjobbjai. Ezúttal jóval nagyobb volt a tét, mint a közbeeső időszakokban, amit az is bizonyít, hogy a rendezvényeken összesen 48 ezer fiatal és felnőtt tűzoltó vett részt, egyesülete, egysége képviselőiben, szűkebb közössége s egyben megyéje színeiben.

Ez a körülmény más oldalról annak bizonyossága is, hogy a felkészülésben és az eredményekben tűzoltóságunk egészének a munkássága benne van, s befolyásoló vagy éppen döntő tényezőket azoknak a szerveknek az erőfeszítése is, amelyek ehhez a feltételeket biztosították.

A versenyek résztvevői csupán a helyezések sorsát döntötték el, a végeredmény azonban a mindennapok szorgos aprómunkáján keresztül a tűzvédelmi helyzet milyenségén múlik, s voltaképpen ebben rejlik az egésznek az értelme.

A legjobb helyezések igazi értékét az adja, ha a másodpercaként tartalmaz, eleven egyesületi életre, az üzem biztonságát garantáló megelőzési s tűz- és kárelhárítási tevékenységre épülnek, meg olyan korszerű feltételekre, amelyek lehetővé teszik, hogy a központi elvárást mindenütt a követelmény szintjére emelhesük.

1979-ben a Dunai Vasmű, az Ikarus, a Csepel Vas- és Fémművek, a Lenin Kohászati Művek és az Ózdi Kohászati Üzemek vállalati tűzoltói úgy döntöttek, hogy évente versenyen mérik össze tudásukat. Serleget is alapítottak azzal a kikötéssel, hogy az addig vándorol, amíg valaki háromszor elnyeri. Ezeket a versenyeket azután a rendezésben, szervezésben, valamint a lebonyolításban valamennyi „alapító tag” igencsak kitesz magáért.

Az idei találkozót a Csepel Vas- és Fémművek rendezte. Kétnapos eseményre szólított a meghívók. Október 1-én tűzvédelmi konferenciát tartottak az Ipari Minisztérium, valamint az ipari nagyvállalatok képviselőinek részvételével.

Gál István, a Csepel Vas- és Fémművek általános védelmi szervezési intézményének vezetője nyitotta meg a konferenciát majd Zsolnai László termelési igazgató vitaindítójában ismertette a CSM tűzvédelmi helyzetét, terveiket, s beszélt gondjaikról. A termelési igazgató beszédét követően Akó Károly, az Ipari Minisztérium üzembiztonsági osztályvezetője kért szót. Üdvözölte a Csepel Vas- és Fémművek kétnapos rendezvényét, hasznos tapasztalatcserének tartva az ipari nagyvállalatok tűzvédelmi szakembereinek tanácskozását, s beszélt az Ipari Minisztérium első tűzvédelmi tennivalóiról.

Dr. Héra Attila tűzoltó ezredes, országos parancsnokhelyettes is felszólalt a tanácskozáson. Napjaink tűzvédelmének politikai és tudati tartalmát hangsúlyozta, különösen a termelés, a biztonság, a tűzvédelem, a munka- és a vagyonvédelem együttes érvényesülésének fontosságára való tekintettel.

Beszélt az ország tűzvédelmi helyzetéről, a tűzvédelmi propaganda fontosságáról; az állampolgárok önkéntes jogkövetés neveléséről, az új tűzvédelmi szabályzatról, szabványok korszerűsítéséről. Szólt a tűzvédelmi fegyelméről és legfontosabb eseményeiről, a létesítés tűzvédelmi szabályainak szigorú megtartásáról, amelyet nemcsak az új beruházásoknál, hanem a régi épületek felújításánál is következetesen alkalmazni kell.

A tűzoltóverseny vendégei

39 másodperc alatt szerelt a Dunai Vasmű csapata

A Magyar Posztógyár raja meghívottként indult

Felhívta a figyelmet a tűzvédelmi használati előírások maradéktalanul érvényesítésére, s annak következetes számonkérésére, s na kell, a felelősségre vonásra is. Végül szólt az Ipari Minisztérium és az ipari nagyvállalatok tűzvédelmi szervezetei és a BM TOP közötti munkakapcsolatról. Beszédében kiemelten szólt az ipari nagyvállalatoknál a tűzvédelmi szervezet munkájának egyre fokozottabb jelentőségéről, s azokról a feladatokról, amelyeket a színvonalasabb munka érdekében tenniük kell.

Október 2-án került sor a hagyományos tűzoltóversenyre, mint minden alkalommal, most is meghívtak vendégeket erre. Így a Ganz-Villamosági Művek, a Ganz-MÁVAG, a Papíripari Vállalat, a Magyar Postógyár és a Csepel Autógyár csapata is rajthoz állt.

A CSM szépen feldíszított pályáján a Munkásotthon koncert-tűzzenekara fogadta a zászlókkal bevonuló csapatokat és a meghívott vendégeket. Dr. *Stefán Mihály* műszaki vezérigazgató-helyettes üdvözlő szavait követően egyszerre két pályán indultak a 7x55 m-es tűzoltóváltó versenyzői. Ezt követően pedig a 800-as szerelést hajtották végre. Jól rajtoltak, hiba és vita nélkül versenyeztek a csapatok.

A Dunai Vasmű tűzoltóinak sok szerencsét hozott az 1981-es esztendő. Ezúttal az országos versenyen elért eredményüket is túlszárnyalva itt is ők lettek az elsők, s egyben a háromszoros serleggyőztesek. Ők vették át *dr. Héra Attila* tűzoltó ezredestől a BM TOP vándorszerlegét is, amelyet idén indítottak útjára az ipari nagyvállalatok versenyében legjobb időt elérő 800-ast szerelő csapatok számára.

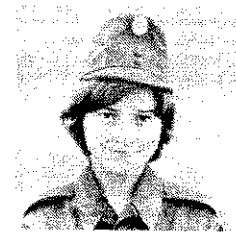
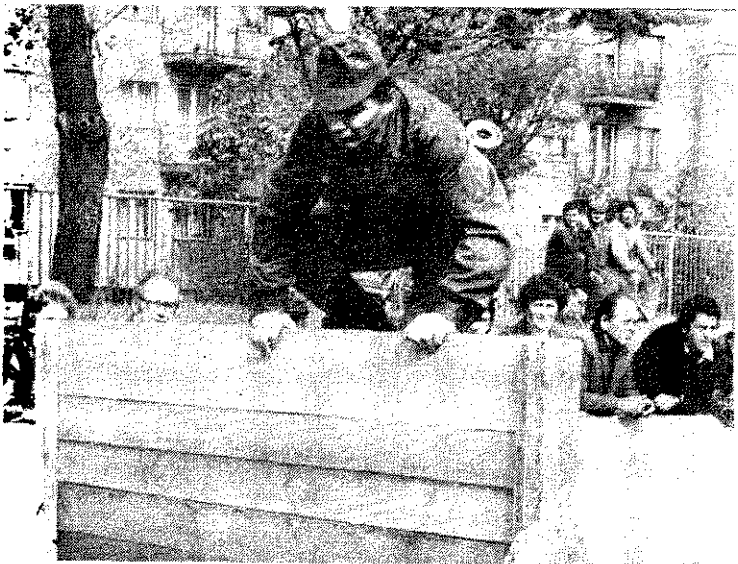
Második helyen a Csepel Vas- és Fémművek csapata, a harmadikon a Lenin Kohászati művek tűzoltói végeztek. A meghívottak közül a Csepel autógyáriak lettek az elsők.

Sz. Lovász Ilona
(Fotó: Tátrai Mihály)

Csapatzászlókkal sorakoztak fel az egységek

Palánkon az Ózdi Kohászati Üzemek versenyzője

Bevétel

Fényes endőssel megégyezett önnigi tájon a Zala két oldalán lévő szoros településen fekszik szülőfahunk történetünk színtere Nagyrábos

E terület lassan 100 éves jubileumához közeledik. Talán nem is kétséges volna, hogy a körzetben csak tűzoltásra alakult testület önmagában és szolgáltatás tagjait, közel száz éven át ott találjuk a tűzoltás mellett, a megelőző tűzrendészeti munkában foglalkoztak pincék kivételével, természetesen árvíz mentésnél is bárhol ahol bajba jutott emberek között segíteni kellett.

... Gyermekkorom óta él bennem a tisztelet a tűzoltók iránt. Egyesületünk alapító tagjai, valamint a régi, már elhunyt parancsnokai közül néhányat személyesen is ismertem. Történetünk megírásához készülve, felkerestem több régi, már elhunyt tűzoltó bajtárs családtagjait is. Elbeszélgetve előkerültek a megsárgult fényképek és jegyzőkönyvek...

... Még az 1890-es évet írják. Trombita szól sorakozóra, 18—20 főnyi csapat gyülekezik gyakorlatra a régi vásártéren. Ruhájuk fekete posztó, a nadrág vékony piros csíkkal, zubbony, magas nyakú, ugyancsak piros, magyaros zsinórozással. Szerelésük derékszűj, rajta balta, fejükön csákó. Működésük sem régi, talán néhány évre tehető vissza...

Az egylet a ruhákon kívül már a következő felszerelési tárgyakkal rendelkezik:

43 sisak	2 mankófecskenő
42 öv	1 nemzeti színű lobogó
27 balta	1 kocsifecskenő
2 jelzősíp	1 lajtos kocsi
2 létra	4 szívó tömlő
2 nagyfecske	4 nyomó tömlő
2 vasvilla	1 gyászlobogó
4 csákány	1 petróleumlámpa
1 csavarkulcs	1 pecsétnyomó

A leltár érdekessége: hiányzik a viharlámpa és a kis villanólámpa...

... Világítási célokra ebben az időben — sőt évszázadok visszamenőleg — mécses, gyertya, valamint egyenes szálú fenyőfából hasogatott lapos fapálcika, a „fokla” szolgált. Esetleg módosabb házaknál volt külön szobai lámpa vagy díszes tartóban gyertya. Legelőcsöb és legelterjedtebb volt a fokla. Általában 50-60 cm hosszúra hasogatták, de nem volt ritka az 1 m hosszúságú sem. Ha jó száraz volt, esetleg gyantás is, úgy égett, mint a fállya. Minden háznál megtaláljuk a foklatartót is. Volt földre állítható is, de legelterjedtebb volt a falra akasztható. Ez vagy fából vagy lemezből készült V alakú bevágással, ebbe tették a fokvégét szorosan. A fokla használatánál már találkoznunk gondatlanságból eredő tüzesettel is. A gazda fölment a padlásra sznáért foklával. Az egyik végét, hogy megálljon, beszúrta a zsújtetőbe. Közben dolgát végezve megfedkezett róla, a fokla végigégett és felgyújtotta a tetőt...

... Kötelező tűzrendészeti felszerelés, ami minden háznál volt rendelkezésre, egy kád vagy sajtár víz, csáklya, zsúpszalmából készült szikracsapó vagy helyette a pemet. A pemet kukoricásából készült, másfél-két méteres nyéllel, a gazdasszonyok kenyérsütésnél a kemence kitakarítására használták. Volt idő, amikor a pemet ellenőrzésnél nem fogadták el, pedig sokkal jobb volt mint a csúpból készült szikracsapó, mert arról vízbe mártás után rögtön lecsurgott a víz, míg a pemet megtartotta, és jól lehet vele locsolni. Ezen tűzrendészeti felszerelés elhelyezését elég szívesen ellenőrizték, hiányosság esetén súlyosan büntettek is...

... Csak amire én emlékszem: községünkben 10—12 füstökonyha volt. Régi öregek visszaemlékezéséről szerint ez a száduplájára tehető. Érdekes módon a füstökonyha használatából kifolyólag nem hallottam tüzesetről. Pedig ha a gazdasszony ebéd főzésnél úgy igazából begyűjtött, körbe az eresz alatt jött ki a füst...

... 1931. december 26., sötét téli éjszaka. Hó nincs, túlságosan hideg sincs. Vannak házak, ahol esetleg dísznótör vagy tollfosz volt, nem is régen feküdtek le. Két éjjeliőr — egy soros és egy fogadott — már elindult éjszakai útjára, amikor elhangzik a veskiáltás: „Nemesszeren tűz van!” Szinte percek alatt szólalnak meg a hagyományos riasztási eszközök. A mindenkor kéznél levő kütök, utána a harangok...

... A koromsötét éjszakában tomboló tűz félelmetes látványhoz járul a házbeli kétségbeesett jajveszékélés. Végig ég

Nagyon hosszú idő óta minden háznál kötelezően előírt, is rendszeresen ellenőrzött tűzvédelmi felszerelés: víz, zsúpszalmából álló szikracsapó, csáklya, és a pemet

Céplés géppel Nagyráboson 1934-ben

Szövetkezetünkben jól látható a gérgép körébe a zsúpszalmából álló szikracsapó

több mint 30 méteres zsúptetős gazdasági épület, istálló, baromfi-ól, kamra, polyvaház, pajta. Az érkezők közt többen vannak, akik álmukból felriasztva, hiányos öltözetben érkeznek. Ez most nem számít. Nincs idő nevetésre sem, pedig olyan egyén is érkezik, aki a tűznél vette észre, hogy a hiányzó, odahaza össze-vissza keresett nadrágját a kezében hozta. Máris indul a mentés. Első az istállóban levő állatok kivezetése. Itt már feltűnnek az önkéntes tűzoltók. Bár az istálló beégve nincs, de a bejáratnál már hullik rájuk az égő zsúp és a tetőszerkezet. Bátor helytállást igénylő munka...

... Közben megérkezett a kocsfecskendő is. Csak úgy, emberi erővel. Bár az előírt fogat mindig biztosítva van, erre helyi tűz-eseteknél sohasem volt szükség. Két ember a rúdra, a többi ahol éri, szinte percek alatt a helyszínen vannak. Megérkezve gyors intézkedés, szerelés, indul a víz. A parancsnok hol itt, hol ott intézkedik, vele a kürtös. A kocsfecskendő kezelő személyzetét, egy-két önkéntes tűzoltóval a parancsnok a lakosság férfi tagjai-ból állítja össze. Egy tűzoltó a tömlők ügyeletét látja el, a többi a tűznél...

Egyesületünk fennállása óta Nagyrákoson egy esetben volt felelősségre vonás gyújtogatásért. Tóth Sándor polgárszeri lakos (Páti Gábor apósa) különben is jeles gyújtogató volt. Szabályosan tetten érték, amikor saját házat foklával felgyújtotta. A gyors beavatkozás sem tudta a háztetőt megmenteni. A tettes már oltás alatt elbújt. Veje, Páti Gábor, valamint szüleim elbeszélése szerint: Orbán György egykori parancsnokunk a tűzbe akarta dobni. Felelősségre vonáskor nagyon súlyos ítéletet kapott...

... 1933-ban az egyesület rendezésében labdarúgó-mérkőzést tartottak. A mérkőzés barátságos volt, a fiatalok és öregek játszottak. Az öregek csapatában játszott id. Kovács József egyesületi elnök is. A mérkőzést az öregek nyerték. A sportrendezvényt nagy érdeklődés kísérhette, erről tanúskodik a mérkőzés szép bevétele...

... 1949. július, járási tűzoltóverseny Óriszentpéteren. A verseny színhelye a régi marhavásártér. A versenyszerelések kellős közepén jó suhogó nyári záport kaptunk. A nagyszámú őrségi tűzoltóság vendéglőkben, házaknál vagy jobb híján a közeli épületek ereszé alatt keresett menedéket. A zápor elmúltával a pálya alkalmatlanná vált a további versenyzésre, így a még hátralevő szerelőrajok, köztük a nagyrákosiak is a központban, az országúton fejezték be a szerelést. Részünkről itt szerepeltek a régi kocsfecskendő raj tagjai: Laczó Gyula, Hiba Kálmán, Sípöl Ernő, Orbán Sándor, Mácsek Antal, Laczó Sándor, Horváth János...

... 1951-ben szertárépítés. A régi boronafalú szertárunk, öreg tűzoltók elbeszélése szerint, sározva sohasem volt. Csupán a boronák közt a hézagok. Az építkezést főleg az tette szükségessé, hogy életbe lépett a tűzfigyelő szolgálat...

Az épülethez való fát a tanács engedélyével a lakosságtól kaptuk, és a tűzoltók faragták ki. Az őrszoba mennyezete a régi szertár boronafájából van. A tanács a téglát, a meszet és a cserepet biztosította. Homokot az egyik tűzoltó bajtárs, Laczó Gyula bányájából termeltünk, ugyancsak Laczó Gyula végzett jelentős kőműves munkát. A tetőfelszabást is a tűzoltók végezték, ez esetben az ács mestert kifizette a tanács. Minden hozzávaló kelléket megkapva, az őrszobán ajtót, ablakot és a szertárkaput én készítettem...

... Egyesületünk hagyományos, minden évben általában farsangon tartott rendezvénye. Jómagam is nagyon kíváncsi voltam, hogy mióta is tartják a tűzoltóbálokat. Az 1930-as évektől jól em-

lékszem a bálokra, többségükben részt is vettem. Régi tűzoltó bajtársakkal elbeszélgetve, az 1910-es, 20-as években, sőt, mint történetünkben már találkoztunk vele, az alakulás évében, 1884-ben tartották meg az első tűzoltóbált. Méghozzá nem is akármilyet. Kétnapos volt, 1884. február 23-án és 24-én. Tulajdonképpen a kétnapos bál abból adódott, hogy abban az időben — sőt még az 1900-as években is — nem az esti órákban kezdődött a mulatság, hanem már délután 1 vagy 2 órakor, és átnyúlt a másik napra. Az első tűzoltóbál alkalmával 300 darab meghívó lett nyomtatva...

... A bálterem falain tükrök, mellettük gyertya. A tükrökbe szappannal beírva sok vidámságot és jó mulatást kívánva, ötletes mondatok. A bálterem díszítésénél több helyen ott találjuk szep őrségi vidékünk díszét, az örökzöld fenyőt is. Nagyon szép a vidéki testületek fogadása. Zárt egységben, trombitaszóval érkeznek. Az ügyeletet ellátó bajtárs jelenti érkezésüket. Fogadásukra készen fősorakozik az egyesület. A kürtös a díszjelet fújja. Beérkezéskor először a vidéki parancsnok jelenti, mennyi létszámmal érkezett, és részt kíván venni a mulatságon. A helyi parancsnok meleg szavakkal üdvözli az érkezőket, erőt, egészséget és jó mulatást kíván...

... Horváth János 1884-ben lép egyesületünkbe. Évtizedeken át csapatkürtös. Az 1920-as években gyűléseken — nyilván ő volt a legidősebb — korelnöki tisztségben találjuk. Az apa után az egyesületi tagságban ugyancsak kürtösként Gyula következik. Utána János és Jenő. Horváth János hosszú időn át tagja a kocsfecskendő szerelőrajnak. Később Horváth Jenő a kismotorfecskendősné. Horváth János 1976-ban kapta meg a „Szolgálati Érem” bronz fokozatát. Az unokák: legifjabb Horváth János, Lampert József, Lampert Géza, Horváth Mária, Horváth Zsófia, Horváth Sarolta és Horváth Mariann. Az 1960-as években Horváth Mária, napjainkban Zsófia és Mariann női csapatunk erősségei. Az egyesületi tagságban utánuk következik a két unokavő, ifj. Kovács Ede és Varga Sándor. Jelenleg három tisztségviselő van a családban, legifjabb Horváth János motorkezelő, Lampert József szertáros és Lampert Géza területfelelős. Csak amire én emlékszem, főleg a közelmúltban, nem volt olyan tűzeset, verseny, tűzoltóbál, vizesgyakorlat, színdarab, amelyen a Horváth család valamelyik tagja részt ne vett volna...

Helyünkön állásról: legifjabb Horváth János
Lampert József, Lampert Géza
Ülő sorról: Horváth Mariann, Horváth Jenő,
Horváth János, Horváth Zsófia

Tisztelettel és kegyelettel adózva az elődöknek,
a mostani nagyrákosi tűzoltóknak kívánom
hogy továbbra is sikeresen dolgozzanak
szeretett községünk tűzvédelmére, és bajbajutott
embertársaink megsegítésére érdekében.

Gyrra Sándor

Hegedüs Bélával, az Elzett Művek Zár- és Lakatgyárának igazgatójával

— Milyen célok jegyében kezdte tűzoltókészülék-gyáregységük az új öt éves tervet, és most mely készüléktípusokat állítja elő?

— Úgy érezzük, tevékenységünk csak akkor lehet igazán eredményes, ha közös nevezőre tudjuk hozni a tűzvédelem, ügyfeleink és gyáregységünk érdekeit.

A korszerű tűzvédelem a mostani öt éves tervben is a népgazdaság technikai fejlődéséhez igazodó tűzoltó eszközöket igényel: a létesítmények viszont a jelenlegi gazdasági helyzetben nyilvánvalóan maximális hatékonysággal kívánják felhasználni az erre fordítható és a körülmények által behatárolt összegeket. A mi gyáregységünk pedig, ha teljesíteni akarja a vele szemben támasztott s nem éppen könnyű követelményeket, akkor csakis ügyfeleinek igényeit és lehetőségeit tekintheti tevékenysége két alapvető paraméterének.

Gyáregységünk többek között az 50 kilós és az ennél nagyobb halonnal oltókat meg a 250 kilós és az ezt meghaladó töltetű, járműves porral oltó készülékeket állítja elő, s egyben a velük kapcsolatos javításokat és karbantartást végzi. Az ennél kisebb teljesítményű kézi és hordozható készülékeknek a berettyóújfalui gyáregység a „profilgazdája”, ez nem a mi gyárunkhoz tartozik.

Az említett tevékenység egyharmad—két-harmad arányban gyártás és szolgáltatás. Ennek során gyáregységünk mintegy ezer-kétszáz ügyféllel van kapcsolatban, és százezernél több oltóeszközt gondoz. Az elmúlt három év alatt mindössze két reklamációt kaptunk, és ezek is elszámolási jellegűek voltak.

— Milyen kutatómunka és vizsgálatok előzték meg oltóberendezéseik előállítását?

— E téren is szorosan együttműködünk a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságával és annak tűzvédelmi kutatóintézetével. Az 50 kg-os BCF-halonnal oltóval végzett, de más korábbi vizsgálataink egyértelműen bizonyították, hogy az oltókészülékek töltetsúlyára is érvényes: az egész több, mint a részek mechanikus összegezése. Vagyis például egy 50 kilós halonnaloltó „többet tud”, mint 10 db 5 kilós; azonos tűzfelület esetén az előbbi jóval hatékonyabban vehető be. Ugyanez a megállapítás érvényes persze akkor is, ha 12 db 250 kg-os porral-

oltónk teljesítményét vetjük össze a P—3000-es gépjármű 3 tonnás porkészletével. Ennek a gépjárműnek az oltóberendezését is gyáregységünk állítja elő.

Ezeket az oltóberendezéseket természetesen nem a kisebb készülékek rovására állítjuk elő, hiszen azoknak közismerten más a tűzvédelmi szerepük. De úgy gondoljuk, mindenképpen hasznos felhívunk az érintett létesítmények illetékeseinek a figyelmét a jelentősen nagyobb oltókapacitásban rejlő előnyökre, s arra, hogy a ráfordítás akár egyetlen tűz gyors megfékezésékor is többszörösen megtérülhet.

A nagy teljesítményű oltóeszköz abban is jó szolgálatot tehet, ha élve az új tűzvédelmi jogszabályok által lehetővé tett bizonyos mérvű kockázatvállalással, valamely létesítményben éppen ilyennel kívánják ellensúlyozni a megnövekedett veszélyeket.

Ugyancsak a BM TOP kutatóintézetének közreműködésével valósítja meg gyáregységünk azt az elképzelést is, hogy kombinált berendezéseket, pl. habbal és halonnal oltót is kifejleszt.

Az említett módon és célok jegyében készült az utánfutóra épített (N₂ hajtógázos), 250 kilós porraloltó. Egy 800-as kismotorfecskendő és szerelvényeit, valamint középkiadósságú habbal oltó felszerelést is elhelyeztünk az utánfutón.

— Milyen további fejlesztési célokat tűztek ki?

— Az ún. vizsgálati tüzek oltási kísérletei is egyértelműen igazolták azt a gyakorlatból már jól ismert tapasztalatot, hogy hazai oltókészülékeink teljesítménye kisebb, mint az oltótanyaguk súlyából következne. Ennek az az oka, hogy az oltóanyag valóban hatékony kilövelléséhez szükséges nyomást teljes működési idejük alatt nem képesek fenntartani.

Ha egy görbével akarnánk szemléltetni a folyamatot, akkor az a működés kezdetén hirtelen emelkedne, aztán egy bizonyos időintervallumban nagyjából egyenes vonallá változna, majd hirtelen lefelé esne.

Munkatársaink most olyan megoldást találtak, amivel lehetővé válik majd a hajtóanyag egyenletes nyomásának fenntartása, és ezzel készülékeink oltókapacitása is számottevően megnövekszik.

A szélesebb körű bevezetéséhez szükséges oltalmi és engedélyezési eljárás után további részletekről is beszámolhatunk majd a Tűzvédelem olvasóinak.

Tervezzük még, hogy gyártani fogjuk az

ún. tengerész habbaloltókat, továbbá „A” tűzosztályba sorolt számos anyag keleti égésének megfékezésére alkalmas, a több mint egy évtizede nélkülözhető habbal és vízzel oltókat is. Ezek a készílékek — minden jel szerint — már a jövő év második felétől kaphatók lesznek.

Megjegyzem még, hogy 1979—80-ban összesen tizenöt fejlesztési témával foglalkozott a gyáregység. Ezek közül hét megvalósult, amit jó eredménynek tartok.

Kevésbé ismert a Tűzvédelem olvasó előtt, hogy gyáregységünk beépített oltóberendezések létesítését is vállalja.

Az ottani igények, de persze egy kicsit tapasztalatszerzés céljából is, ám teljes felölősséggel először az Elzett Művek Írószolgálatában szereitünk fel egy ilyen kisebb berendezést, az oltóanyag 2×50 kg-c BCF-halonnal.

Jelenleg a Rico kötszergyár Szekszárdi telepén kezdtük meg a beépített oltóberendezés üzembe helyezéséhez szükséges munkálatokat, 3×250 kiló BCF-halonnal szolgáltatja az oltóanyagot.

A kiviteli tervek elkészítését gyáregységünk szakembereinek olyan tanulmányterve előzte meg, amely részletesen elemzte a helyi sajátosságokat, így például azt is, hogy milyen módon lehet kellő időben eljuttatni az oltóanyagot a gyárberendezések rejtettebb vagy szétbontás nélkül hozzáférhetetlen részeibe, és hogyan biztosítható az oltórendszer optimális működtetése.

Nagyon szeretnénk tartalmasabbá tenni ügyfélkapcsolatainkat. Ez azért is különösen fontos, mert az igények pontosabb ismeretében mi is jobban meghatározhatjuk milyen további fejlesztési elképzeléssel megvalósításán kell tovább munkálkodnunk. Emellett ügyfeleink számára írásban és természetesen személyesen is készségesen megadjuk a kért felvilágosítás vagy szaktanácsot.

Annyit kívánok még hozzátenni az említettekhez, hogy ez a gyáregységünk anynyiban természetesen nem különbözik a többitől, hogy teljesíteni kívánja a bevételi terveit. Annnyiban azonban mégsem tekinthető pusztán üzleti vállalkozásnak, hogy termelésének és szolgáltatásainak színvonala kihatással van az ország tűzvédelmére.

Az általunk kibocsátott termékek megbízható működéséért vállalnunk kell a felelősséget. Ez azonban csupán az érem egyik oldala. Ugyanilyen fontos az is, hogy a készülékek használói pontosan megtartsák a kezelési utasítást, és a legkisebb rendellenesség esetén is haladéktalanul értesítsék gyáregységünket.

Mindezzel természetesen csupán ízelítőt adhattam elképzeléseinkről és lehetőségeinkről. Szívesen vennénk, ha a létesítmények tűzvédelmi szervezeteinek vezetői igényeikről és javaslataikról is bővebben tájékoztatnának bennünket. Ennek függvényében esetleg jó néhány új szolgáltatásra is vállalkozhatunk.

(g)

A tűz- és robbanásveszélyes épületek tervezése különleges feladatokat ró a tervezőkre. A tervezés során olyan előírásokat kell kielégíteni, amelyek önmagukban meghatározottak, és az adott — viszonylag szűk körben — konkrétak, de sok esetben egymásnak ellentmondó követelményeket támasztanak. Ugyanakkor gazdaságosságra is kell törekedniük, mégpedig lehetőleg olyan méretek alkalmazásával, amelyek az esetleges robbanásból eredő hatásokat több alkalommal is képesek elviselni. Olyan méretezési eljárás, illetve segédlet jelenleg nem áll rendelkezésre, amelynek segítségével a tervező egyértelműen meg tudná adni ezeket a feladatokat. A következőkben ezt a hiányt kívánjuk kiküszöbölni az érvényben levő előírások vizsgálatával, illetve javaslattal ilyen jellegű épületek tervezését és méretezését illetően.

A címben foglalt, méretezésre vonatkozó előírások jelenleg több rendeletben, szabályzatban, műszaki előírásban, szabványban vannak meghatározva:

- 4/1980. BM. sz. rendelettel kiadott Országos Tűzvédelmi Szabályzat
- Országos Építésügyi Szabályzat,
- ME 95—74 Panelos épületek tervezése és kivitelezése,
- 1/1977. NIM sz. rendelet GOMBSZ melléklete,
- MSZ 04—56/79 Kazánházak létesítése,
- MSZ 9942—77 Kamra tűzveszélyes folyadékok számára,
- MSZ 11414/2—73 Gáznyomás-szabályozók,
- MSZ—04.138—79 Épületek gázberendezései, tervezési előírások 2.4.4.

A felsorolt előírások közül a ME 95—74 és az MSZ—04—79 (panelos épületek gázrobbanás elleni méretezése, illetve kazánházi épületszerkezetek robbanás elleni védelme) ad speciális esetekre vonatkozóan méretezési utasítást.

Nincs a tervezők kezében olyan tervezést szabályozó rendelet, amely egyértelműen megadná a címben foglaltaknak megfelelő méretezési módszereket. (Pl.: A felsorolt rendeletek egyike sem tartozó üzemszám — mint pl. egy felületkezelő helyiség — hasadó-nyíló felületeinek kiképzésére az Országos Tűzvédelmi Szabályzat utal, de az, hogy a helyiséget határoló, helyben maradó szerkezeteire várhatóan milyen terhelés fog hatni, ismeretlen. Tehát ha valaki ilyen épületet tervez, a teljes felelősséget magára kell vállalnia, mivel az OÉSZ azt előírja, hogy a hatásoknak ellenálló épületet szükséges terveznie, de azt már nem, hogyan.)

További problémák támadtak az új hőtechnikai szabvány (MSZ 140/1., 2., 3.) kiadása után. Ezek szerint a külső falak átlagos hőátbocsátási tényezője 16 °C (T_{ib}) felett számos felületen nem teszi lehetővé az egyrétegű üveg alkalmazását. Pedig az egyik legáltalánosabban használt hasadó felület eddig ez volt. Er az előírás nyilván arra kényszeríti a tervezőket, hogy a tetőn erősítsék a hasadó felületeket. A tetőn kialakított felületek azonban többnyire vízszintes, egyhéjú melegtetők, általában ragasztott vízszigeteléssel. Nincs egyértelmű adatunk arra, hogy ha a szerkezet meg is nyílik (rögzítései tönkremennek), akkor a héjazat nagy viszkozitási tulajdonságú anyaga milyen visszatartó erőt jelent.

Az előírások a hasadó felület megnyílását $1,20\text{—}3,00\text{ kN/m}^2$ hatására követelik meg. Azt nem rögzítik kellően pontosan, hogy ezen erő hatására csak meg kell-e nyílnia a hasadó felületnek, vagy a megnyílásnak be is kell fejeződnie ekkorra, másképp ez igen komoly különbség, ha a tömegtehetetlenség fojtó visszatartó hatását is figyelembe vesszük.

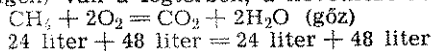
A leírt ellentmondások feloldására — irodalomkutatás után — a következő komplex méretezési módszert dolgoztuk ki:

Ha egy zárt tartályban vagy (elméletileg) nyomásálló, zárt építményben gáz-, gőz- vagy porrobbanás történik, akkor a keletkező maximális nyomás értéke a gáztörvények alapján kiszámítható az alábbi formulával:

$$P_{max} = P_0 \cdot \frac{V + \Delta W}{V} \cdot \frac{T}{T_0} \quad (\text{kPa})$$

- P_0 : a légnyomás értéke a robbanás előtt (kPa)
- V : a zárt tér térfogata (m^3)
- T : a robbanóképes elegy hőmérséklete a robbanás után ($^{\circ}\text{K}$)
- T_0 : a robbanóképes elegy hőmérséklete a robbanás előtt ($^{\circ}\text{K}$)
- P_{max} : a nyomás maximális értéke közvetlenül a robbanás után (kPa)
- ΔW : a robbanás folyamán eltűnő és keletkező gázok térfogatának különbsége (m^3), a gáztérfogat p nyomásán és T hőmérsékletén számítva.

Példa: A metánrobbanásoknál, amennyiben elegendő levegő (oxigén) van a légtérben, a következő reakció játszódik le:

24 liter + 48 liter = 24 liter + 48 liter

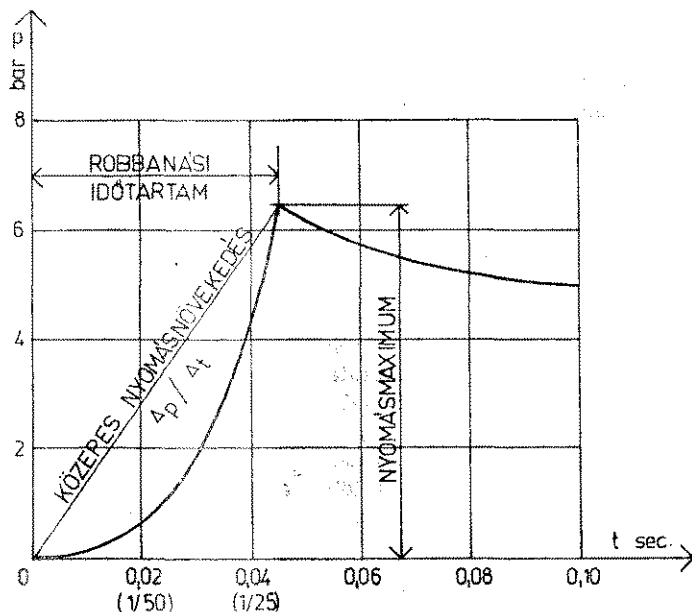
Ebben az esetben $\Delta W = 0$

Általánosan is megállapítható, hogy a robbanás előtti és utáni gáztérfogatok (a p_0 és T_0 nyomáshoz képest) nem változnak lényeges mértékben. Ha ehhez még tekintetbe vesszük, hogy robbanáskor nagy mennyiségű ballaszt nitrogén is jelen van a levegőben, joggal állíthatjuk, hogy a levegőben éghető elegyek robbanása csak azért jár nyomásnövekedéssel, mert a hőmérséklet az oxidációs hő hatására hirtelen megemelkedik. Minthogy a robbanási hő következtében ez a hőmérsékletemelkedés ($^{\circ}\text{K}$ -ban) a kiindulási hőmérséklet 5—10-szerese, a nyomásnövekedés is 5—10-szeres körüli lesz.

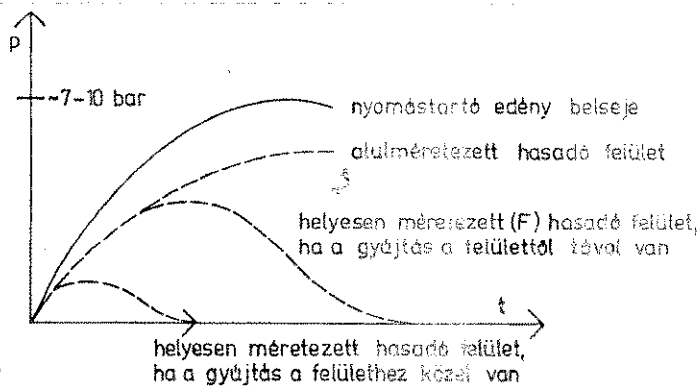
Ebből látható, hogy ha a kezdeti nyomás nagy (pl. gázpalackok esetében), akkor a végső nyomás értéke már detonációs méreteket ölthet, térröbbanásnál viszont (tehát ahol a gáz, por kezdeti nyomása légköri) a maximális 5—10 bar értéket veszi fel. Épülettervezésekhez ezek a nyomások nem jöhetnek számításba, ezért nyomásmentesítő nyílásokat (hasadó-nyíló felületeket) kell beépíteni.

Az 1. ábra a metán robbanásának idő—nyomás függvénye.

1. ábra

Nyomásváltozás lefolyása zárt térben. Metán 11% $V = 1,6\text{ l}$

A hasadó felület nagyságának és helyének befolyása az épületben kialakuló nyomásra gáz- és porexplozióik esetén

Ha a hasadó felületek nincsenek alulméretezve (időben megnyílnak, elegendő mennyiségűek, továbbá optimális elosztásúak), akkor megnyílásuk után még fokozódik a nyomás, de nem olyan mértékben, mint amilyen teljes fojtásnál következik be. A hőmérséklet a hűtődés következtében lecsökken, a nyomás mintegy „lefut” a normál értékre, illetve szívóhatás lép fel. (2., 3. ábra)

1. Meghatározandó a létrejövő robbanó elegy robbanási jellemzője (alacsony, közepes nyomásnövekedési sebessége, továbbá a nyomásfelütés és a megnyílás ideje).

2. A kezdeti nyomásemelkedés után meg kell határozni a mentesítő felületek fajlagos felületét a légtérre vetítve, és ebből kiszámolni a bentmaradó maximális nyomást és a nyomásváltozás időben meghatározott függvényét.

3. A kezdeti nyomásemelkedés alapján ki lehet számolni a hasadó felület minimális fajlagos tömegét ahhoz, hogy a tömegtehetetlenség miatt ne következhesen be fojtóhatás.

4. A maximális bentmaradó nyomást és annak időbeli lefutását ismerve, a szerkezet az őt érő hatásra méretezhető.

A kezdeti nyomásemelkedésekre az 1. ábra ad útmutatást.

A fajlagos hasadó-nyíló felületnagyság a magyar előírásokban adva van: 0,15, illetve 0,20 m²/m³. Ennek, valamint a közepes nyomásnövekedési sebességnek az ismeretében (1. sz. irodalmi hivatkozás alapján) megállapítható a maximális mentesítési nyomás.

4. ábra.
p = közepes nyomásnövekedési sebesség.

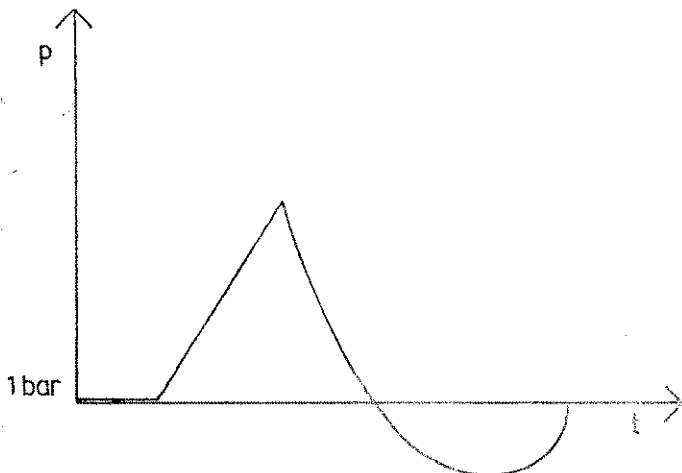
M = a gáz- (por-) keverék molssúlya (ha nem tudjuk pontosan meghatározni) 30-ra vehető.

T₀ = 1600 °K

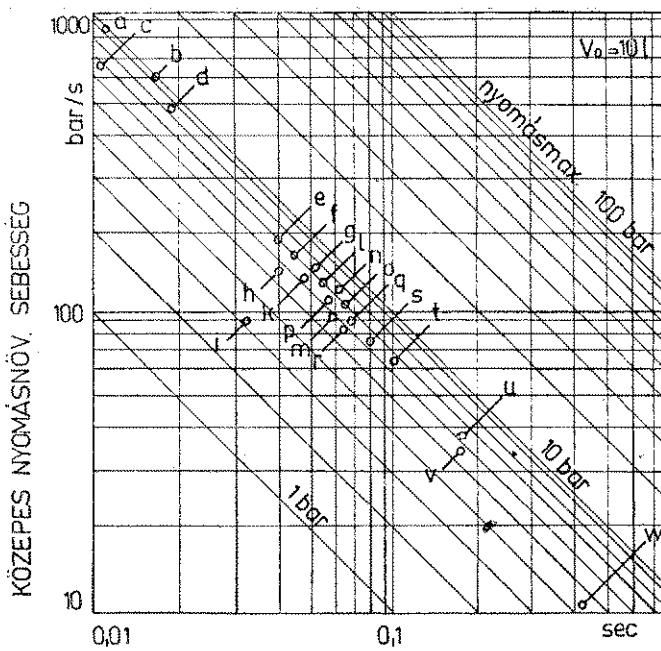
p√MT₀ és a fajlagos felület ismeretében meghatározható a maximális nyomásérték.

Megjegyezzük, hogy a nomogram sok tényezőt nem vesz

3. ábra

Leterhelési jelenség.

A közepes nyomásnövekedési sebesség különféle gázok és oldószer-gőzök robbanásánál (J. G. Lovemstein és BKI)

számításba (pl. a térfogatváltozásból adódó felülethűtő képes sem). Nem épületekhez készült, de tudomásunk szerint ez az a legjobban használható adathalmaz, amely épületeknél használható.

5. ábra

A hasadó-nyíló felületek lehetséges tömegének meghatározását 2. sz. irodalmi hivatkozásunkban idézett szerző cikkében végeztük. Az általa megadott elfolyási sebességek a következők, ha a mentesítő nyílások nyitva vannak, és jól méretezettek:

$$W = 6,7 \frac{1}{T_{vet}} \quad (\text{cm/sec})$$

W = az elfolyási sebessége

T_{vet} = az elfolyási idő

tűzveszélyes folyadékoknál: 0,1 sec

gyúlékony folyadékok gőzeire: 0,2—0,25 sec

ipari porokra: 0,25 sec

néhány szuszpenzált fémre: 0,10 sec

hidrogén, acetilén, etilén, etiloxidok: 0,09 sec

(Ezek az idők a nyomásfelütáshoz hozzáadva megadott terhelés várható időtartamát is.)

A hasadó felületeknek a megnyílástól a szerkezeti teherbírásig eltelt robbanási időszakban el kell érnie az elfolyási sebességet ahhoz, hogy fojtás ne következzen be. Az szükséges gyorsító erőt a belső nyomásemelkedésnek kell biztosítani.

$$a = \frac{v}{t}$$

a = a hasadó felület megkívánt gyorsulása

v = a gáz végsebessége

t = a nyomásnövekedés olyan hosszúságú időszaka, ahol a robbanás nem tesz kárt a szerkezetben. (A nyomásnövekedés lineárisnak tekintve, mivel azok kezdeti szakasza szinte a felütésű és nagyságú, ez az idő cca 0,01 sec-ra vehető.)

$$a = \frac{t_1}{t} \frac{p/t}{m} \quad dt, \text{ amiből } m \text{ meghatározható.}$$

p(t) = az idő függvényében felövő nyomás

t₁ = a szerkezet határteherbírásának elérési ideje.

Tekintve, hogy a számításainkban nem vettük figyelembe a hűtődésből és a visszafojtásból adódó csökkenést, illetve a kezdeti sebességet, t = 0,01 sec értékeinek megválasztása önkényes, közelítésű. Pontos eredményt csak a kísérleti eredmények felhasználásával szolgáltathatunk.

Vállalatunknál kifejlesztés alatt, a kísérletezés stádiumában áll a tetőn és oldalfalon létesíthető hasadó felületek szilártsági teszt kivitelének megoldása. A kísérleti eredmények ismeretében

amennyiben arra lehetőségünk lesz — a méretezésre vonatkozó részletes adatokat közölni fogjuk.

Robbanás hatására az épületszerkezetek lengő rendszerként viselkednek.

A szerkezeti elemek, mint lengő rendszerek vizsgálándók, a dinamikus méretezési elveknek megfelelően, figyelembe véve a robbanás következtében keletkező nyomásváltozás időbeli lefutását.

D'Alembert elve szerint egy síkbeli erőrendszer mozgás közben is egyensúlyban van, ha a ható erők közé bevesszük a Newton-féle tehetetlenségi vagy inerciaerőt. Pl. egy dinamikus teherrel terhelt konzol — mint rugalmas vonal — viselkedését az alábbi negyedrendű differenciálegyenlet írja le (6. ábra):

- azaz
- EJ — a gerenda merevsége
 - ρF — a gerenda sűrűsége
 - F — a gerenda keresztmetszete
 - ρ — a gerenda tömegeloszlása

Az összefüggést vizsgálva látható, hogy rövid ideig ható dinamikus terhelés esetén a pillanatnyi terhelésintenzitás nagyobb lehet, mint amennyit a statikus teherbíró képesség megengedne, mert ezeknek a külső terheléseknek egy része kezdetben egyensúlyban van a tömeg tehetetlenségi erejével. Látható viszont az is, hogy a differenciálegyenlet megoldása matematikailag nehézkes, ezért egyszerűsítéseket kell végrehajtani. A gyakorlati méretezés szempontjából ajánlott egyszerűsítések a következők:

- a folyamatosan elosztott tömeget egyetlen koncentrált tömeggel, az egyenletesen megosztó terhelést egyetlen helyettesítő terheléssel közelítjük.
- feltételezünk egy deformációs függvényt (rugalmas tartományban negyedfokú polinom, képlékeny tartományban egyenes).
- a terhelés—deformáció, ill. terhelés—erő diagramot görbe helyett egyenes vonalakkal közelítjük.
- ha a robbanás időbeli lefutása rövid (millisec nagyságrendű), a szerkezeti elem viselkedését az impulzusterhelés tartományában vizsgáljuk,

$$p_0 \leq \frac{\sqrt{8 M_e \cdot R_o \cdot y_m \left(1 - \frac{1}{2} \frac{y_e}{y_m}\right)}}{t_i}$$

- ahol:
- p_0 — csúcsterhelés
 - t_i — terhelési időtartam a szerkezet oldaláról
 - M_e — helyettesítő tömeg
 - R_o — statikus teherbíró képesség
 - y_e — rugalmas áthajlás (deformáció)
 - y_m — képlékeny áthajlás (deformáció)
 - ha a hirtelen előidézett terhelés tartósan (több tizedmásodpercig) fennmarad, akkor a kvázistatikus terhelés tartományában vizsgáljuk a szerkezeti elem viselkedését.

$$p_0 \leq R \left(1 - \frac{1}{2} \frac{y_e}{y_m}\right)$$

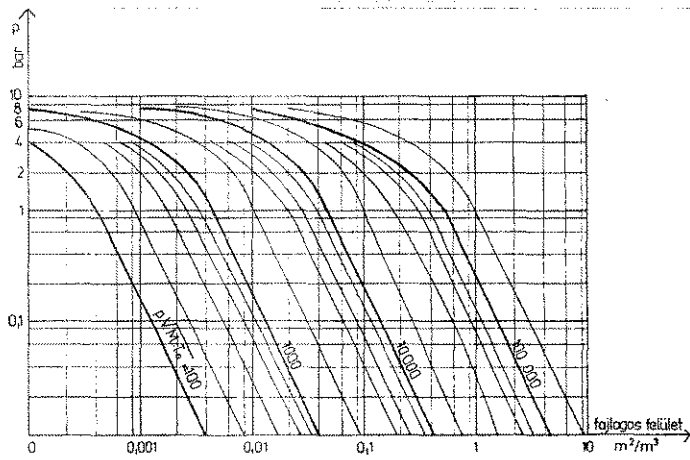
Ha egy célszerűen megválasztott (alábbiakban közölt) koordináta-rendszerben ábrázoljuk az előző differenciálegyenlet pontosságát, illetve az előző közelítésekkel történő megoldását, látjuk, hogy egyszerűen az egzakt megoldás jól közelíti az impulzusterhelést, illetőleg a kvázistatikus terhelést leíró megoldást, másrészt, hogy ez utóbbiak metszéspontja az önrezgési idő tartományába esik (7. ábra).

Diagram jelölés szerinti:

- p_0 — csúcsterhelés
- R_o — a szerkezeti elem teherbíró képessége
- t_i — terhelés lökési időtartam
- T — a szerkezeti elem önrezgési ideje

Az impulzusterhelés — a terhelés eltűnt, mielőtt az épület észrevehető kilengést kapott volna, nincs jelen említésre méltó ellenállás, mert ez csak az áthajlás növekedésével lesz nagyobb.

Kvázistatikus terhelés — a terhelés tartósan fennáll. Az előzőek alapján látható, hogy a megszokott méretezési eljárásokon túl meg kell határozni a szerkezeti elem önrezgés-számát, rugalmas és képlékeny alakváltozásait. Az előbbit a feltételezett deformációs vonal és helyettesítő tömeg, valamint a hatóerő mint gerjesztőerő alapján, az utóbbit az MSZ 15021/1—11 közelítése, illetve a képlékeny csuklók kialakulása figyelembevételével. A kis elmozdulások módszerével való alakváltozás meghatározás során az a tartószakasz, amelyen az anyag megmozdul, acélszerkezetnél egyértelműen számítható, vb. szerkezet-

A fajlagos felület nagyságának hatása a kialakuló nyomásra

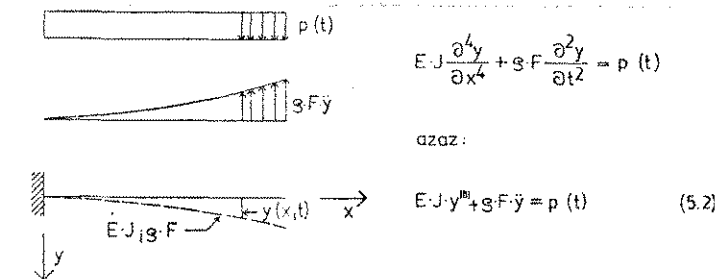
nél „h” (dolgozómagasság) értékére vehető. A rugalmas szakasz végén a figyelembe vehető nyomoték értéke

$$M_{Rug} \approx \frac{M_R}{1,2}$$

ahol az 1,2 osztó a II. fész. állapot számításánál figyelembe veendő alapértékek miatti átlagos biztonsági tényező.

és az 1,2 osztó a II. fész. állapot számításánál figyelembe veendő alapértékek miatti átlagos biztonsági tényező.

6. ábra

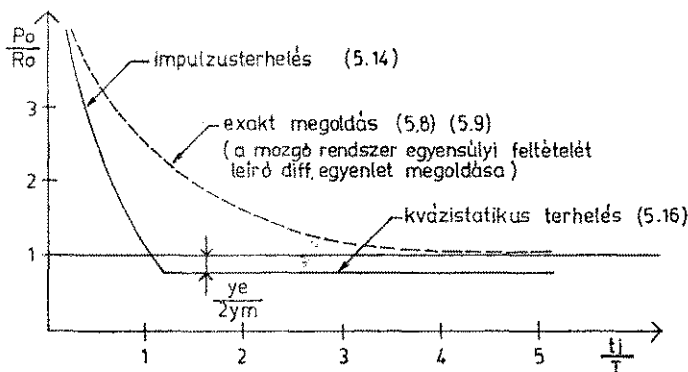
Konzol lehajlása és a hatóerők, dinamikus teher hatására

Tekintettel arra, hogy a mérnöki tevékenység a fokozatos közelítésen alapul, itt csak a már valamilyen módon meghatározott — vagy feltételezett — szerkezet ellenőrzésével foglalkozunk, célszerűen az alábbi sorrendet követve.

- Adatok:
- a szerkezeti kialakítás az összes keresztmetszeti adatokkal (vasalás is vb. szerkezet esetén),
 - a hasadó-nyíló felület megnyitását előidéző csúcsterhelés,
 - a nyomásemelkedés és nyomásmentesítés együttes idejét jellemző t_i lökés-időtartam (e két utóbbi adat természetesen

(Folytatás a 14. oldalon)

7. ábra

Épületek rombolási jelleggörbéi

a keresett vagy várt koncentrációérték közelében — és e nek, valamint az ismeretlen koncentrációjú oldatnak a tömörítőjét is megmérve következtetünk a bekeverés százalékos értékére. Egy ún. értékelő (kalibrációs) görbe segítségével voi le a „következtetést”.

Az értékelő görbét milliméterpapíron készített olyan diagram ábrázoljuk, amelynek a vízszintes tengelyére a bekeverés százalékos, a függőleges tengelyén pedig a törésmutatókat a tük fel megfelelő osztással, méghozzá olyan módon, hogy a keverési százalékos tized értékei még jól láthatóak legyenek (0,1% egyenlő 1 mm-es távolsággal); a törésmutatóknál pedig 0,001 érték legyen 10 mm, vagyis az 1,330 és 1,340 közötti értékek 100 mm-es távolságot foglaljanak el. A kalibrációs görbe minden esetben magunk készítjük ezen a diagramon. A kalibrációs görbe felvételéhez minimum három pont szükséges. Az egyik pont mindig annak a víznek a törésmutatója, amely a habképzőanyag-oldatot a valóságban is előállítjuk; ez a törésmutató-értéket a nulla koncentrációhoz tartozó ordinátum mérjük fel. A másik két pontot, mint már mondtuk, két különböző, ismert koncentrációjú oldat törésmutatója adja: a megmért koncentrációértékkel az ordinátával párhuzamosan felvesszük a megmért törésmutató-értékeket. A három ponton keresztül egy vonalat húzunk, ez a kalibrációs görbe vagy egyenes. Az ismeretlen koncentrációjú habképzőanyag-oldat törésmutatóját meghatározva, ez az érték valahol ráesik a kalibráló egyenesre, és ezt a pontot levetítve merőlegesen a vízszintes tengelyre megkapjuk az ismeretlen oldat habképzőanyag-tartalmának százalékos értékét. A kalibrációs egyenes felvételéhez szükséges pontos koncentrációjú oldatokat magunk készítjük.

A jó minőségű tűzoltóhab előállításának egyik legfontosabb feltétele, hogy pontosan betartsák a gyártó vállalat által előírt bekeverési százalékos értékét. Ennek érdekében ellenőrizni kell a bekeverő rendszereinket és szerelvényeinket.

Új habképző anyagok alkalmazása előtt a megfelelő minőségű hab előállítása céljából a habképző szerelvényekhez kell „illeszteni” a bekeverési százalékos értéket is. Ennek legegyszerűbb módja az, hogy az előállított habból kiváló oldat habanyag-koncentrációját megmérjük.

A bekeverési százalékos ellenőrzésének nagyon egyszerű és kényelmes módja, ha a habképző anyag koncentrációját ún. törésmutató-méréssel határozzuk meg.

A törésmutatót refraktométerrel mérik. A méréshez tudni kell, hogy a fénytörés (refrakció) lényege az, hogy ha egy fény sugar két átlátszó test határfelületére esik, akkor a fény egy része visszaverődik, másik része pedig behatol a közegbe, és irányát általában megváltoztatja, vagyis megtörik. Ez a jelenség a fénytörés. A beesési szög és a törési szög szinuszaiknak a hányadosa ugyanarra a két közegre a beesési szögtől függetlenül állandó, és ezt a hányadost nevezik törésmutatónak. Az összefüggés általánosított változata az ún. Snellius–Descartes törvény:

$n_1 \sin \alpha = n_2 \sin \beta$, ahol n_1 és n_2 a vákuumra vonatkoztatott abszolút törésmutatók.

A törésmutató értéke függ az anyag minőségétől, a hőmérséklettől, a fény hullámhosszától és a nyomástól. A gyakorlati méréseknél az anyagi minőség mellett a hőmérséklet-függéssel kell számolnunk. A refraktométerek működésének megértéséhez ismernünk kell még a teljes fényvisszaverődés jelenségét, de erre itt nem térünk ki.

A törésmutató-méréssel történő koncentráció-meghatározás relatív, azaz összehasonlító mérésfajta. Ismeretlen oldat koncentrációját csak úgy tudjuk meghatározni, ha magából a habanyag-koncentrátumból (eredeti gyári csomagolású sűrítmenyből) ismert koncentrációjú vizes oldatokat készítünk — mégpedig célszerűen

(Folytatás a 13. oldalról)

a kellően méretezett és optimálisan elhelyezett hasadó-nyíló felület megnyílása nyomán értendő).

— Meghatározandó a szerkezeti elem önrézgési ideje a helyettesítő tömeg és a határ-igénybevételhez tartozó behelyettesítő erő mint irányító erő figyelembevételével; ez utóbbiak meghatározásához megadjuk a helyettesítő tömeg (λ_m) és a helyettesítő erő (λ_p) tényezőjét különböző deformációs függvények mellett:

Deformációs vonal	Kéttámaszú tartó	Konzol
Rugalmas tartomány	$\lambda_p = 0,67$	$\lambda_p = 0,53$
	$\lambda_m = 0,50$	$\lambda_m = 0,41$
Képlékeny tartomány	$\lambda_p = 0,25$	$\lambda_p = 0,50$
	$\lambda_m = 0,33$	$\lambda_m = 0,33$

Ehhez a következő eszközök alkalmazását javasoljuk:

- 100 ml-es mérőhenger gumidugóval
- 10 ml-es műanyag orvosi fecskendő
- 100 ml-es laborpohár
- orvosi cseppentő
- törőruhadarab
- milliméterpapír a táblázat elkészítéséhez.

Az orvosi fecskendővel valamivel nagyobb mennyiséget szúrunk fel a habanyag koncentrátumából, mint amennyit be akarunk mérni. A fecskendőt függőlegesen felfelé tartva légtelenítünk és beállítjuk a dugattyút a pontos értékre. Ezután befekendezük a kimért habanyagot a 100 ml-es mérőhengerbe, pontosan a 100 ml-es jelig feltöltjük vízzel. A gumidugót a mérőhengerbe helyezve jól összerázzuk, és várunk pár percet. A orvosi cseppentővel lehetőleg habmentes oldatot veszünk ki a mérőhengerből, ebből ezután közvetlenül a refraktométer prizmájára csúsztatjuk a szükséges mennyiséget. A kalibrációs görbe felvételéhez a következő koncentrációjú oldatok elkészítését javasoljuk:

- ha a szükséges bekeverés 3,5%, akkor 2% és 5%-os,
- ha a kívánt bekeverési százalék 5%-os, akkor 3% és 7%-os,
- ha pedig a bekeverési százalék 6%-os, akkor 4% és 8%-os kalibráló oldatokat készítünk.

A mérés előtt a „szabályozásban” leírtak szerint időnként ajánlatos meggyőződni a refraktométer pontosságáról is.

Ezáltal eldönthető, hogy a szerkezeti elemet az impulzustel terhelés, vagy a kvázistatikus terhelés tartományában kell-e vizsgálni.

— meghatározandó a szerkezeti elem csúcsterhelése, ami a legnagyobb helyettesítő erő;

— a helyettesítő erőből meghatározandó a szerkezeti elem által elviselt terhelés, amit ha összehasonlítunk a csúcshatárterheléssel, eldönthető, hogy a szerkezet megfelel-e vagy sem.

Irodalomjegyzék:

1. BKI irodalomkutatás: Strumann W: Vegyipari készülékek robbanásvédelmét szolgáló nyomásmentesítő nyílások méretezése BKI III. kötet 58. p.

2. BKI irodalomkutatás: Godszellő MG: A robbanásveszélyes üzemek nagy technológiai berendezéseinek védelme.

Erre a következő törésmutató-táblázatot adjuk meg (részben a Landolt—Bärnstein: Physikalisch-chemische Tabellen adatai alapján) különböző hőmérsékletekre.

Hő- mérsék- let °C	Desztillált víz, irodalmi átlag	Mért érték	Budapesti csapvíz, mért érték
0	1,33388	—	—
5	1,33384	—	—
10	1,33365	—	—
15	1,33335	1,3337	1,3339
20	1,33300	1,3331	1,3334
25	—	1,3328	1,3329
30	1,33194	1,3321	1,3323
40	1,33061	—	—

A mindennapi gyakorlatban akkor járunk el helyesen, ha a beszabályozáskor, desztillált vizet használva, 20 °C-on 1,333 értékre állítjuk be a törésmutató skáláját.

Fleb 70 szintetikus tűzoltó habképző anyag eltérő koncentrációjú oldatainak törésmutatója különböző hőmérsékleteken.

Hőmér- séklet °C	Koncentráció				Koncent- rárum
	2 tf ⁰ / ₀	4 tf ⁰ / ₀	6 tf ⁰ / ₀	8 tf ⁰ / ₀	
15	1,3351	1,3369	1,3382	1,3398	1,4065
20	1,3348	1,3361	1,3378	1,3392	1,4056
25	1,3342	1,3358	1,3372	1,3389	1,4040
30	1,3337	1,3351	1,3366	1,3380	1,4024

EVAM szintetikus tűzoltó habképző anyag törésmutatókoncentráció-táblázata

Hőmér- séklet °C	Koncentráció				Koncent- rárum
	2 tf ⁰ / ₀	4 tf ⁰ / ₀	6 tf ⁰ / ₀	8 tf ⁰ / ₀	
15	1,3352	1,3368	1,3382	1,3398	1,4060
20	1,3349	1,3361	1,3378	1,3392	1,4050
25	1,3342	1,3358	1,3372	1,3389	1,4035
30	1,3336	1,3350	1,3366	1,3381	1,4020

FC 200 perfluorozott AFFF tűzoltó habképző anyag törésmutatókoncentráció-táblázata

Hőmér- séklet °C	Koncentráció				Koncent- rárum
	0,5 tf ⁰ / ₀	1 tf ⁰ / ₀	4 tf ⁰ / ₀	6 tf ⁰ / ₀	
15	1,3340	1,3341	1,3348	1,3358	1,3571
20	1,3332	1,3335	1,3341	1,3348	1,3562
25	1,3330	1,3330	1,3338	1,3342	1,3555
30	1,3323	1,3324	1,3330	1,3336	1,3545

EVEGÉN UM protein bázisú tűzoltó habképző anyag törésmutatókoncentráció-táblázata

Hőm. °C	Koncentráció							
	2 tf ⁰ / ₀	3 tf ⁰ / ₀	4 tf ⁰ / ₀	5 tf ⁰ / ₀	6 tf ⁰ / ₀	7 tf ⁰ / ₀	8 tf ⁰ / ₀	
10	1,3355	1,3362	1,3372	1,3385	1,3390	1,3400	1,3409	
20	1,3348	1,3358	1,3366	1,3378	1,3383	1,3395	1,3400	
30	1,3340	1,3346	1,3355	1,3362	1,3372	1,3380	1,3390	

Szalay Béla
tű. örgy.

Rózsás Istvánné

Akárcsak szerte a világon, a helyszíni vizsgálatok során mi is használhatunk hordozható refraktométert a habképző anyag viselkedési adatai törésmutatójának s ezen keresztül azok koncentrációjának a meghatározására.

A módszer gyors és csak kis mennyiségű oldat szükséges hozzá.

Először mindenesetre ismerkedjünk meg a kézi refraktométerrel és annak használatával. Legcélravezetőbb megtanulni a kezelési utasítást, és ismert koncentrációjú oldatokkal próbákat végezni.

A Král-féle kézi refraktométer használati utasítása

A műszer színeződésmentes, éles határvonalat ad, ez a mérővonal. A skálabeosztás 1,320-tól 1,350-ig terjed, a mérési pontossága: 0,001 osztás. A műszer fedőlapjába beépített hőmérő segítségével a mért anyag hőmérséklete 1 °C pontossággal állítható meg 10 °C-tól 40 °C-ig. A hőmérséklet ismerete azért szükséges, hogy az ismeretlen %-os összetételű minta koncentrációját ugyanazon a hőmérsékleten határozhassuk meg, mint amilyeneken a kalibráló (hitelesítő) görbét felvettük.

Méréskor a refraktométer prizmaházát szétnyitva az orvosi seppentővel annyit teszünk a mérendő anyagból a prizma üvegfelületére, hogy ha a prizmaházat összecusukjuk, akkor az anyag teljesen töltse ki a két felület közötti részt. Ezután a műszerrel a világosság felé fordulva, úgy tartjuk szemünkhöz a műszert, hogy az egy vonalban legyen a szemünk tengelyével. Ezt könnyen megszokjuk, mert ha a tengelyirányból jobbra vagy balra mozogtatjuk a műszert, kevésbé jól láthatjuk a határvonalat és a skálát. A skála éles és jó láthatóságát a szemlencse megfelelő beállításával érhetjük el, ez egyénekenként változó lehet.

Ha a mérendő oldatot a két prizma közé tettük, a látómező egy világos és egy sötét részre oszlik meg. Ahol a sötét és a világos mező közötti éles határvonal jelentkezik, ott kell leolvasni a skálát.

A műszer prizmáit minden mérés után le kell tisztítani, mert a visszamaradó anyag a prizmákon meghamisítja a következő mérés eredményét.

Ezért tehát, különösen tapadó anyagok esetében, nem elég leörölni a prizmákat, hanem vízzel vagy alkohollal le is szükséges mosni őket, gondosan ügyelve arra, hogy a lemosó vagy a mért anyag ne kerüljön a műszer más részébe, mert beszennyezná az optikát, és ez használhatatlanná teheti a műszert. Le mosásuk után tiszta, száraz, puha ruhával megtöröljük a prizmaházat (legjobb a Tetra pelenkaanyag vagy géz, szarvasbőr). Műszert vagy szintetikus anyagokat ne használjunk, mert keménynek és koptatják a prizma felületét.

A mellékelt csavarhúzóval a műszer következőképpen szabályozható:

Desztillált vízzel mérést végzünk. Amennyiben a mérővonal nem az 1,333 értéken áll, a hitelesítő csavar elforgatásával erre az értékre állítjuk be. A skála, amit így elforgatunk, rugós elmozdítású, követi a csavar mozgását, és utána rögzítődik is. A műszer szabályozását 20 °C-on végezzük.

Az egyes tűzoltó habképző anyagokkal kapcsolatosan lehet törésmutató-koncentráció összefüggést tartalmazó táblázatokat készíteni, de ezeknek sajnos, csak tájékoztató értékük van, mert mind

— az oldatkészítésre felhasznált víz,

— mind maga a habképző anyag minden egyes, ún. sarzsíjából de mondhatjuk, hordójától olyan mértékben függ az akkumulációs törésmutató, hogy csak a helyszínen, az ugyanabból a helyszínről és habképző anyagból és az előbbieket szerint végrehajtott kalibrációnak van értelme.

A refraktométer beszabályozását is, mint említettük, magunknak kell végezni, desztillált vízzel a Na_D vonal hullámhosszán.

Villámcsapás ellen „beoltják” a felhőket

A Poziarnik c. lengyel tűzoltó-folyóirat érdekes ismertetőt közöl a Znanyie-Szila c. szovjet ismeretterjesztő lap cikke nyomán.

E szerint szovjet tudósok kísérletezéseik során újfajta módszert találtak a villámcsapás elkerülésére. Nem villámhárító rendszerről van szó, hanem arról, hogy rájöttek, hogyan kell a villámlást a felhőbe „visszanyomni”.

Minden másodpercben 100 villámbeesés van Földünkön. Ezek egyrészt hasznosak, mivel minden becsapódás után 5 tonna jó minőségű trágya keletkezik a kémiai átalakulás következtében, azonkívül a zivatarok és viharok a villámcsapás hatására ózondússá teszik a levegőt. Másrészt viszont a villámcsapás következtében évente mintegy 3000 ember veszti életét, és jelentős nagyfeszültségű elektromos központok, objektumok meg távvezetékek rongálódnak meg.

L. G. Kacsurin professzor, a leningrádi hidrometeorológiai főiskola vezetője, V. I. Berkiajev, valamint V. F. Psalomcsik kandidátusokkal együtt olyan megoldást találtak a villámcsapás kialakulásának elkerülésére, amelynek az az alapja, hogy az elektromos energiát a felhőben kell tartani, vagyis nem szabad engedni, hogy a villamos potenciál kiegyenlítődjék.

A leningrádi tudósok köznapra tényből indultak ki. Elemezték a víz fagyásának fo-

lyamatait. A jég és a még meg nem fagyott víz között nagy elektromos potenciálkülönbség alakul ki, a felhőben is hasonló folyamat jön létre a víz-gőz-gáz és az eljegesedett vízcseppek között. Ha megsértjük, illetve megbontjuk a cseppek közti elektromos kötéseket, akkor a pozitív és negatív töltésű anyagok között nem jön létre potenciálkülönbség, tehát nem lesz lehetőség a feszültségkülönbségek kiegyenlítődéssére. A tudósok olyan, ún. szigetelőanyagot találtak (sósav és fluorsav), amelyekkel a felhőket „be kell oltani”, és ezáltal a villámképződés elkerülhető.

Felvetődött a kérdés, milyen nagyságú legyen a szigetelés, vagyis a sósav és a fluorsav koncentrációja. A kísérletek során 1 milligramm sósav elegendőnek bizonyult 1 tonna víz elektromos energiájának szigetelésére. Ez azt jelenti, hogy zivatarok az „égiháború” elkerülésére néhány kg elegendő lesz belőle.

A szigetelőanyagot speciális rakétákkal lehet a felhőbe juttatni, azonban további kutatás szükséges még olyan pirotechnikai anyag előállítására, amely ellenáll a sav hatásának.

Talán nincs messze az az idő, amikor az ember a leírt módon tudja csökkenteni a villámcsapások számát, s ezzel megoldja a fontosabb létesítmények villámvédelmét.

(Poziarnik)

Tűzálló takaró

Az ausztrál feltalálók szabadalma alapján az USA-ban kifejlesztett Water-Jel tűzálló takaró — külsejét tekintve — alig különbözik egy közönséges, valamelyest nyirkos gyapjútakarótól. Ez azonban át van itatva egy olyan folyadékkal, amely nemcsak tűzállóvá teszi, hanem antiszeptikus hatása folytán az égési sebeket szenvedett személyek elsősegélyét is ellátja.

A takarók sokcéluan lehet felhasználni. A tűzoltóknak készített változatban veszélytelenül lehet járni a lángok között. Kiválóan alkalmas az

égési sebeket szenvedettek fájdalmának enyhítésére. Ha ezzel beburkolják őket, így egyúttal a beteg bőrt balzsamként védi a fertőzéstől. Egy további fontos felhasználása, amikor ponyvaként ráborítják a lángokra, ártalmatlanul elfojtja a tüzet és ezzel biztonságos menekülési utat létesít.

A takarók és ponyvák az újfajta oldatot tartalmazó tartályokban szállíthatók és ezáltal — a tűzoltókészülékekhez hasonlóan — bármikor alkalmazhatók a felhasználásra.

(Newsweek)

Olajégést olt, környezetet véd

Az A. Ahlstrom Csakeyhtio finn cég olyan üvegszálal anyagot gyárt, amely a leírás szerint kiválóan alkalmas az égő kőolaj oltására, valamint a tengert szennyező olajfoltok felszívására. Pamuthoz vagy gyapjúhoz hasonló anyagból készült olyan apró lemezekről van szó, amelyekkel egyszerűen beszórják az égő olajat. A lemezek elzárják a levegőt a tüzfelülettől. Az olajfoltokra szórt lemezek a saját tömegük tízszeresének megfelelő

olajmennyiséget képesek szívni, ugyanakkor nem adják be a vizet. A lemezek könnyen tárolhatók, szárazok és alkalmazhatók. Jóról, illetve helikopter szórhatók. Bizonyos mennyiségben a parton vagy a hajón tárolhatják őket. A gyártó szerint az olajat úgy el lehet távolítani a lemezek segítségével, hogy az ismét használható legyen. A megtisztított lemezeket újból felhasználhatják.

(Poziarnik)

Új faimpregnáló szer

A fa könnyen megmunkálható építőanyag, napjainkban széles körben alkalmazzák az élet minden területén. Ám a fából való épületszerkezeteket meg kell védeni a tűz hatása ellen.

A fa egyik éghető összetevője a cellulóz. A foszfortartalmú vegyületek kiválóan védnek a cellulóz égése ellen, mert beölik a tűz hatására foszforsav szabadul fel, s ez a fa felületén tűzálló réteget alkot. De míg a szerves foszforvegyületekből a foszorsav csak 600 °C körüli hőmérsékleti tartományban szabadul fel, a szerves foszforvegyületekben ez a folyamat már 150—200 °C-on bekövetkezik. Ezen alapul az a szov-

jet szabadalom, amely a épületszerkezetek védelmére az eddigieknél jobb megoldást ígéri.

A kezelőszer szén-tetra-ridban oldott szerves foszforvegyület — triklóretil-foszfát —, amely már ezen az alacsony hőmérsékleten is felforrasvat szabadít fel. Így a fa nem vetemedik, csökken a vízfelvevő-képessége.

A szovjet tűzvédelmi kísérletekben végzett kísérletek bebizonyították, hogy a fából készült épületszerkezetek a hamuvá égett, az impregnáló szerrel kezelt épületszerkezetekhez képest csak a felülete szenvedett el. Az új szer gőzei ellen is hatékony védelmet nyújt.

(Izobretatyeli Racionalizacija)

Égési sebek gyógyítása

A Massachusetts Institute of Technology polimerműanyag-tanszéke és egy nagy amerikai kórház orvosainak együttműködése eredményeként jelentősen sikerült előrelépni a súlyos égési sebeket szenvedett emberek gyógyításában. Mesterséges bőrt fejlesztettek ki, mely állati porcok, marhabőr és műanyagok kombinációjából áll. Nagy előnye más anyagokkal szemben, hogy implantálható, vagyis nem löki ki a szervezet, nem vált ki immunválaszt. A fejlesztés ugyan csak kísérleti stádiumban van, de ígéretes, mert eddig tíz olyan — harmadfokú égési sebeket szenvedett — beteget mentettek meg, akik egyébként halálra lettek volna ítélve.

A mesterséges bőr két ré-

tegből áll. Az egyik a vékony rétegű szolgáló műanyag, a másik a vékony bőr. A műanyagot 30 nappal lehántható. Az állati levő állati eredetű anyagokból álló réteg készíti a páciens szervezetét kollagén termelésére, mely az ember bőrének, inak, és csontok fő alkotója. Néhány hónap alatt a réteg felbomlik, de ez a folyamat kialakul az emberi szervezet által termelt saját bőr, teljesen lefedi az égési sebet.

Ma még csak kevés mesterséges bőrt gyártanak. A fejlesztők azt állítják, hogy meggyártását könnyű megszervezni, és az anyag rövid időre szobahőmérsékleten tárolható, hűtött állapotban szállítható, vagy hosszabb ideig tárolható. (Newsweek)

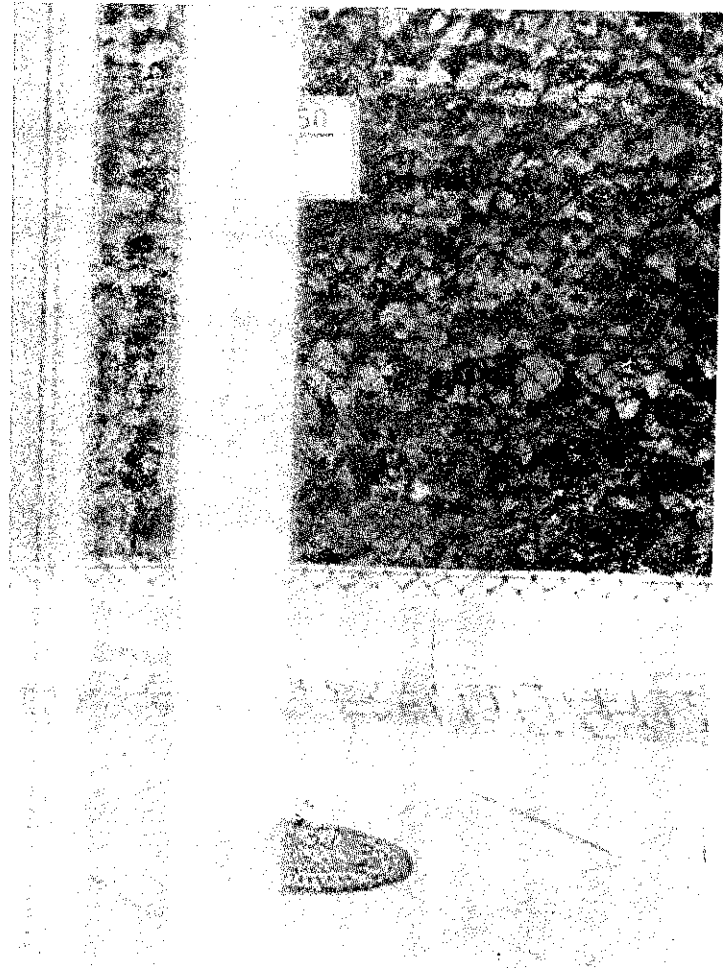
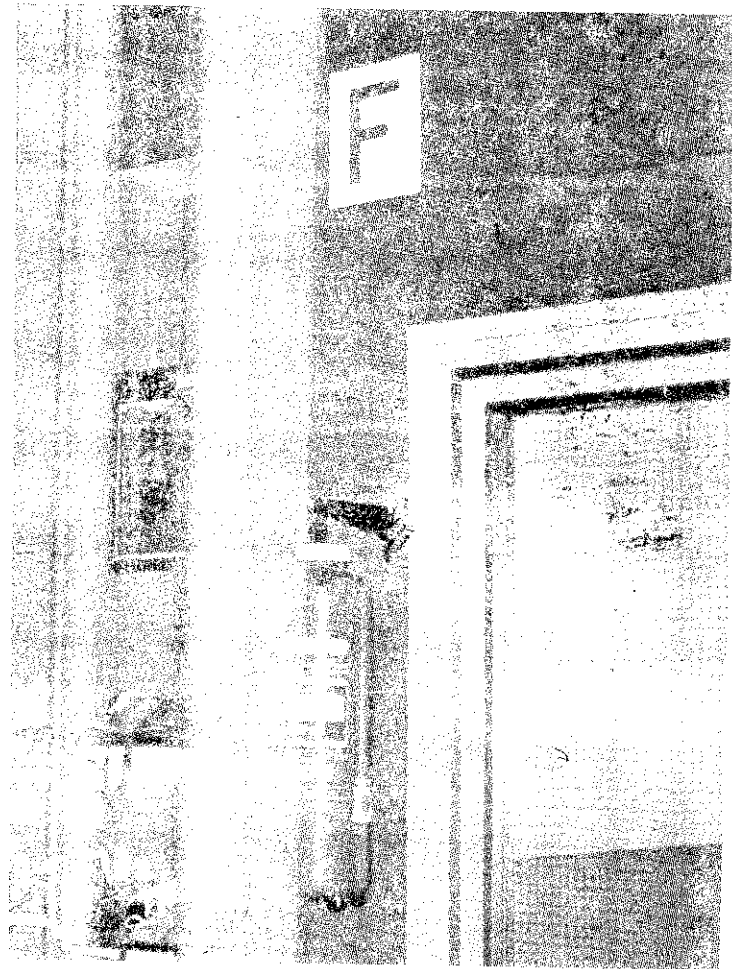
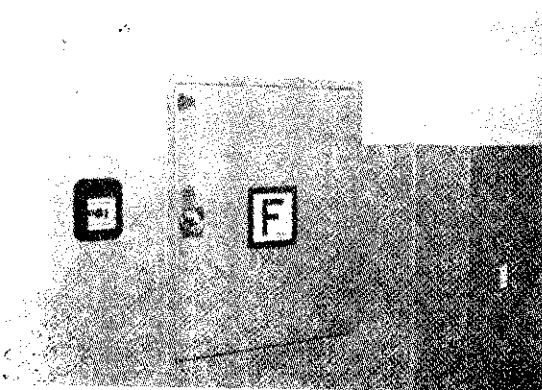
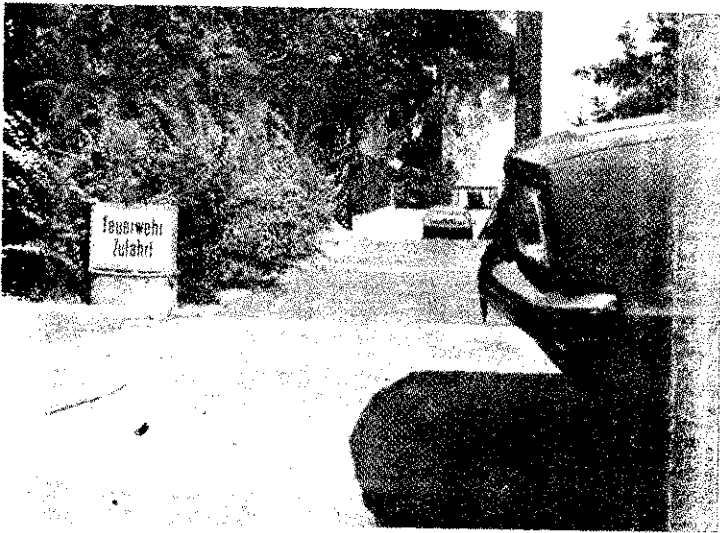
A jelzőtáblák jelentőségéről

A biztonsági jelzéseknek az a rendeltetésük, hogy gyorsan és közérthető módon olyan tárgyakra vagy körülményekre irányítsák a figyelmet, amelyek bizonyos veszélyeket okozhatnak. Ezek mindegyike valamiféle tiltást, illetve kérelmet közöl. Sajnos, akadnak olyan embertársaink, akik teljesen figyelmen kívül hagyják a tilalmi, útmutató és felszólító táblák jelzéseit. Milyen gyakran találkozunk olyan vészkijáratokkal, amelyeket a figyelmeztető jelzés ellenére ládákkal, árukkal, egyéb holmikkal torlaszolnak el! A vészkijáratot eltorlaszoló személy bizonyára nem gondol arra, hogy veszélyhelyzet esetén saját maga elől is elzárja a menekülés útját. (1. kép)

A „Behajtás tüzoltó-gépjárműveknek” tábla (2. kép) nemcsak a tüzoltóknak mutat utat, hanem a közlekedés többi részvevőjét is figyelmezteti: ilyen helyen nem szabad parkolni! A nagy 'F' betűt ábrázoló tábla (3. és 4. kép) fali tűzcsapra vagy kézi oltókészülékre hívja fel a figyelmet, egyben arra is, hogy elegendő szabad teret hagyjunk a felszerelések körül.

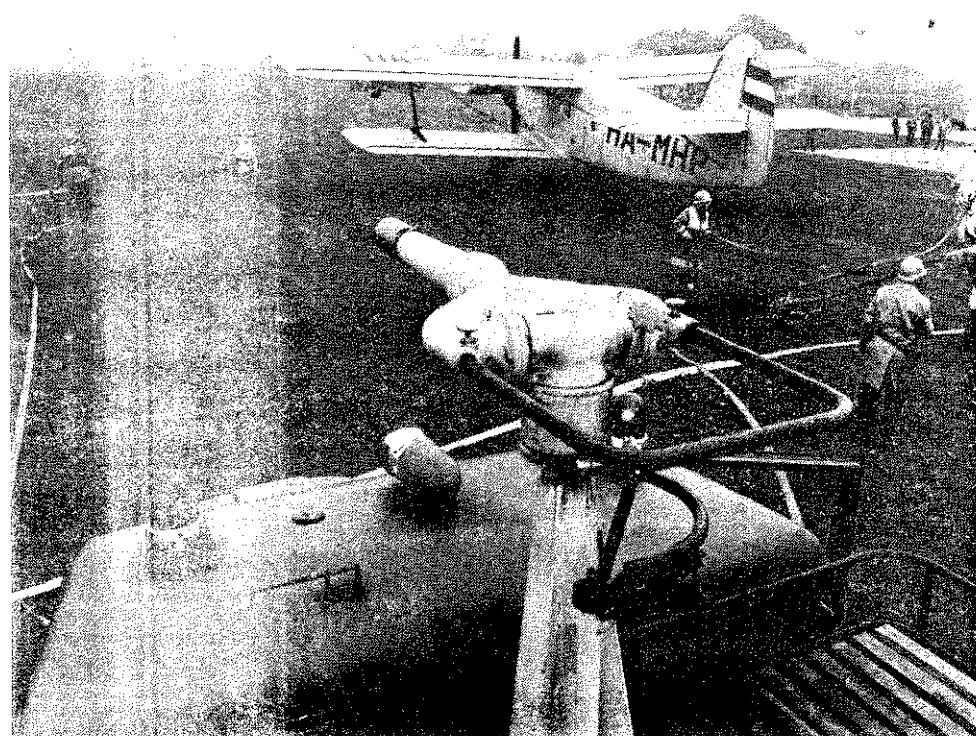
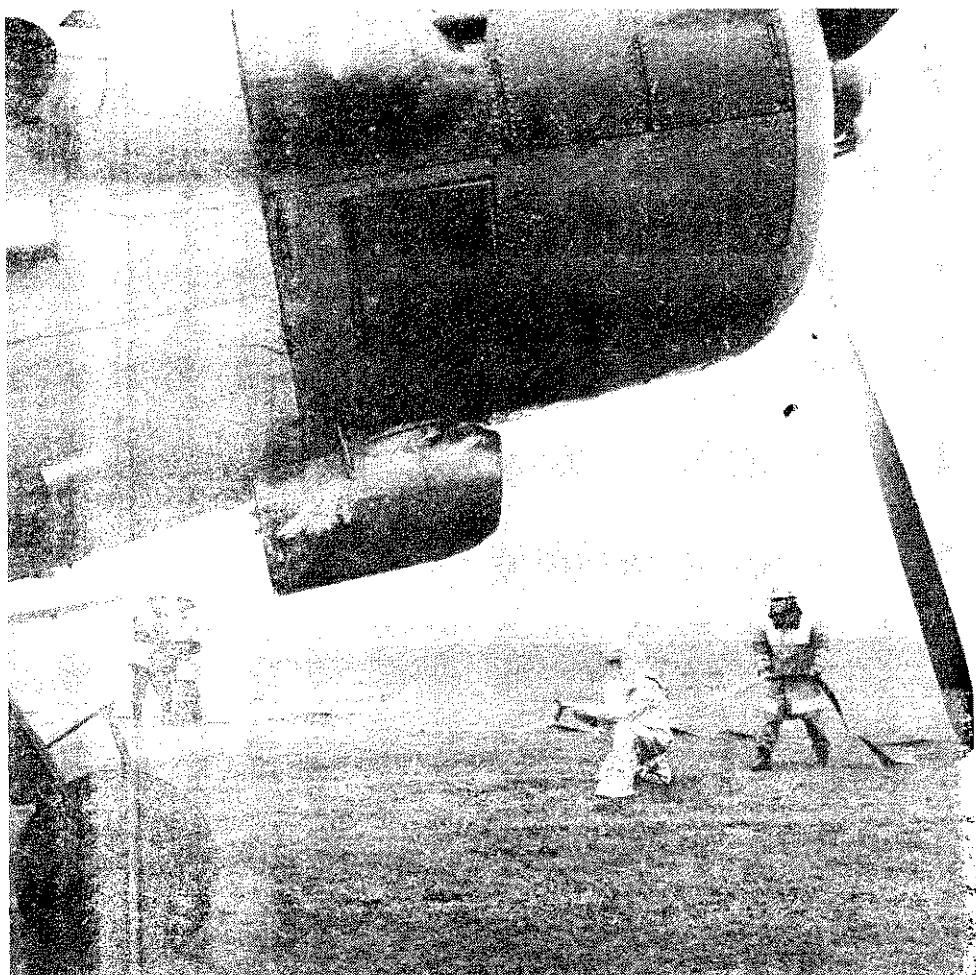
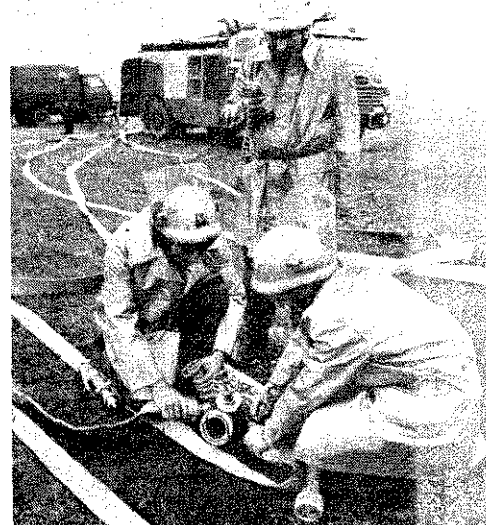
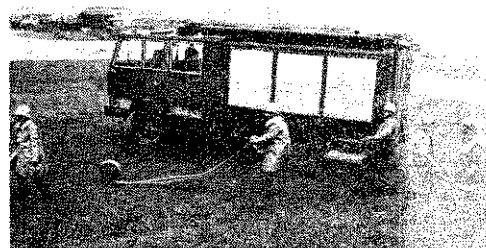
A felelősségtudattal rendelkező gépkocsivezetők mindig ügyelnek arra, hogy ne álljanak olyan helyre, ahol tábla jelzi a föld alatti tűzcsapot (5. kép). Különösen télen szükséges az óvatosság, mert már egy vékony hóréteg is elrejtetheti a tűzcsapfedeleket.

(Schaden prisma)

A MÉM repülőgépes szolgálatának kaposújlaki repülőtéren a közelmúltban tűzoltási begyakorló gyakorlatot tartottak a kaposvári, dombóvári és szigetvári egységek bevonásával. Feltételezés szerint az egyik – a mezőgazdaságban leggyakrabban használt AN-2-es – repülőgép üzemanyag-feltöltés közben kigyulladt. Elsőnek a vállalati tűzoltók avatkoztak be, majd folyamatosan az érkező egységek porral, illetve habbal, a képeken látható módon.

KÜTVOLGYI MIHÁLY
felvételei

Zaragoza, Las Vegas, Harrison, Dublin

A szovjet tűzoltó-folyóiratban olvastuk Jurij Nazarov helyettes főszerkesztő írását, amely „A tüzek különbözőek, a tanulság közös” címmel külföldi sajtójelentések

alapján ismerteti a négy város öt tűzvészének okait, lefolyását és következményeit. A cikket néhány kisebb rövidítéssel közöljük rovatunkban.

Mintha némi szelcsend követte volna azokat a katasztrófális tüzeseteket, amelyek következtében százak haltak meg Saint-Laurent-du-Pont francia városka táncklubjában, valamint a szöuli és Sao Pauló-i szállodamagasházakban. A tűz pusztító eleme néhány éven át végigsöpört a nyilvános helyeken, azután nem érkeztek szenzációs jelentések szállodák, éttermek és szórakozóhelyek tüzeseteiről, az „egyszerű” tüzek viszont nemigen keltették fel a laikusok figyelmét.

S lám már — nálunk és külföldön is — kezdetben óvatosan, de később nyomatékossabban bíráltni kezdték a tömegek tartózkodására szolgáló helyek tűzvédelmi követelményeinek felesleges szigorúságát.

Minden bajról elfeledkezünk, és ez jó tulajdonsága az emberi emlékezetnek. De a feledésbe merült veszély nem szűnik meg tényleges veszélynek lenni.

A KORONA DE ARAGON elnevezésű 11 emeletes szálloda 1969-ben épült, és a legjobbnak számított Zaragozában. Vendégei választékos kiszolgálásban részesültek. A szálló a tűzbiztonság szempontjából sem szolgáltatott okot az aggodalomra. Nem éghető kivitelű volt az épületszerkezete, a központi lépcsőház mellett két külső vészieljárót is létesítettek, az egyes szinteken elegendő számú belső tűzcsapot és tűzoltókészüléket helyeztek el.

1979. július 12-én reggel 8-kor, az első emeleti konyhában lángra lobbant az olaj egy 20 literes sütőedényben. A szakácsok meg a pincérek elvesztették a fejüket, képtelenek voltak helyesen használni a tűzoltókészülékeket, s a tűz ezalatt elérte a szellőzőrácst, s a légkondicionáló rendszeren keresztül terjedni kezdett az egész épületben. Hogy mi táplálta az égést? Mindenekelőtt a szintetikus anyagok. A műanyag borítás és bútor meg a szintetikus szőnyegek.

Jellemző, hogy az első emeleti szellőzőrácson behatoló lángok röpké másodpercek múlva már a legfelső szintet nyaldosták, itt volt elhelyezve a bár. A tűzvihar végigsöpört a műanyag dekoráción, és az összes menekülési utat elvágta a vendégek elől.

A tűz és a mérgező füst hamar járhatatlanná tették a sajátos aerodinamikai csővé vált központi lépcsőházat. Az emberek nem tudták, hogyan lehet eljutni az oldalsó lépcsőházakhoz. A szállóban nem voltak útmutató táblák és rádióhálózat sem a vendégek tájékoztatására. Pánik tört ki. A vendégek, még azok is, akiket közvetlen veszély nem fenyegetett, sorra kiugrottak az ablakokon, és halálra zúzták magukat.

A tűz és a füst terjedésének hevessége nem adott lehetőséget hatékony mentési munka szervezésére. A tűz keletkezésének

pillanatában mintegy 300-an tartózkodtak a szállodában. Közülük 72-en meghaltak, halálra zúzták magukat, vagy megfulladtak a felső szinteken; 110-en szenvedtek égési és egyéb sérülést és mérgezést, több mint felüket kórházba kellett szállítani; 3 vendég eltűnt.

1980. NOVEMBER 22-ÉN egy előkelő Las Vegas-i szállodában pusztított tragikus tűz. A 26 emeletes Grand Hotel egyike a legnagyobbaknak az USA nyugati partvidékén, és sajátos szolgáltatásra specializálódott. Az a helyzet, hogy ezen a partvidéken hivatalosan engedélyezve vannak a hazárdjátékok, s ebben a hotelben működik a világ legnagyobb kaszinója.

Az intézmény mulató- és szórakozóhely jellege természetesen rányomta a bélyegét a tüzesetre. A szemtanúk elmondása szerint, amikor a hatalmas tűzgolyó végiggördült a labdarúgópálya méretű termen, néhány különösen szenvedélyes játékos nem akart távozni az asztalok mellől a parti befejezése nélkül, és ezért az életével fizetett. Néhányan pedig azok közül, akiknek sikerült kimenekülniük, a legközelebbi játéktérbe siettek, még csak pillantást sem vetve az égő felhőkarcolóra.

A kaszinó alkalmazottai az instrukcióknak megfelelően mindenekelőtt a pénz mentéséről intézkedtek, és csupán ezt követően az emberekéről. A pénz uralkodott ebben a szállodában, és a tűz során a pénz szaga keveredett a füstével. A szemtanúk számos lopásról beszélnek. Amíg némelyek menekülést keresve a szobájukba siettek, mások átkutatták a bőröndjüket. A tolvajok még a tűzoltóegység üressé vált helyiségeibe is behatoltak, és elemelték a tűzoltók pénzét.

De térjünk vissza a tüzesethez. A szakértők szerint a nagyterem kávézójának helyiségében keletkezett rövidzárlat okozta a tüzet, ebben a terebben volt a már említett kaszinó. Jóllehet reggel 7 óra körül volt, mégis sokan vették körül a játékasztalokat és -automatákat.

Az égés hosszú ideig lappangott a kaszinó bejáratánál levő álmennyezet fölötti térségben. Amikor a tűz kitört, gyorsan kezdett terjedni a burkolat szintetikus részein. Nyolc perc múlva lángok borították a kaszinó összes helyiségét, a nagyterem galériáján keresztül a lángok átterjedtek a második szintre, a szintetikus anyagok mérgező füstje a liftaknán és a lépcsőházon át a magasabb emeletekre áramlott. Több mint 3000-en rekedtek az épületben. Az emberek pánikhangulatban bolyongtak a hotelben, hogy a nyomukban áramló füst elől szabadulást keressenek. A tűz után az egyik lépcsőházban szanaszét heverő 18 holttestre bukkantak. Ezek az emberek megfulladtak. 12 összegegett holttestet találtak a kaszinóban. Sokan pedig a saját szobájukban álmukban fulladtak

meg. Ennek a tűznek a következtében összesen 84-en vesztették életüket, s mintegy 700-an szenvedtek sérülést.

A szakértők véleménye szerint az áldozatok száma sokkal több lett volna, ha nem kapcsol ki önműködően a szállodában levő összes légkondicionáló berendezés. A mentési munkákat a tűzoltók szervezték, az első alegység 5 perccel a tüzeset keletkezése után érkezett a kárhelyre. 30 perc múlva a Grand Hotelnél összpontosult a Las Vegasban levő majdnem teljes tűzoltótechnika, és mintegy 200 tűzoltó volt a helyszínen. 7.45-kor nyolc helikoptert rendeltek a kárhelyre, ezek segítségével csaknem 1000 embert mentettek meg a tetőről. 9 órakor eloltották a tüzet.

A játéktérlet fővárosában, ahogyan Las Vegas nevezik Amerikában, minden lehető megtettek azért, hogy a tragédia következményei ne vessenek árnyékot a vendégek hangulatára. Teljes üzembem működtek a kaszinók, a játék folytatódott. S nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget annak a telefonhívásnak, amely hamarosan a városi rendőrséghez érkezett. Az ismeretlen telefonáló azt állította, hogy a többi szálloda is a Grand Hotel sorsára jut, ha nem utalnak át ennyi meg ennyi dollárt ilyen-olyan bankszámlára. Ahogy mondják, az események a továbbiakban a krimik törvényszerűségei szerint zajlottak le.

PONTOSAN KÉT HÉTTEL a Las Vegas-i tűz után 24 halálos áldozatot követelő újabb tragédia játszódott le az ország túlsó végében, a másik óceán partján. Két ipari egyesülés munkatársai ülészttek a New Yorktól északra 10 mérföldre levő Harrison városkában. Egy szállodaépület négyemeletes szárnyának konferenciatermében gyűltek össze. 10.20-kor robbanás erejével csapott be a láng felülről a terebélybe, és az égés gyújtólöveg gyorsaságával és intenzitásával terjedt; a tűz megolvastotta a falakat, a födémeket és a bútorzatot. A szálloda tégláépület volt, a téglá

pedig, mint ismeretes, nem ég, tehát a falburkolat égett és olvadt meg.

S még egy részlet: hét ember a mosdó közelében fulladt meg, ez nyilvánvalóan a helyiség kijárata mögött volt elhelyezve, három elhunyt a szorosan lezárt vészkijáratnál elhelyezett karácsonyfánál találtak rá...

Több mint két hónap telt el, a tűz körül támadt szenvedélyek lecsillapodtak, az újságok más szenzációkkal kezdték foglalkozni. S íme, újabb megdöbbentő hír érkezett:

1981. FEBRUÁR 10-ÉN késő este tűz pusztított Las Vegas és egész Amerika legnagyobb szállodájában, a Hiltonban.

Mint a helyi tűzoltó-parancsnokság közölte, a tűz a 8-ik emeleti hallban keletkezett, és a lépcsőházakban és a liftaknában hevesen terjedő lángok és füst 10—15 perc alatt elborították majdnem az egész 30 emeletes épületet, amelyben mintegy 4000-en tartózkodtak. A vendégek természetesen tudták a Grand Hotelben nemrég történt eseményekről — az újságok részletesen írtak róluk — és éppen ezért sokan közülük igyekeztek megtalálni azt a menekülési utat, amely a Grand Hotelben legmegbízhatóbbnak bizonyult. Egy szóval többségük a szálló tetejére igyekezett jutni. El kell mondanunk, hogy a tűz fogságába kerültek a Hiltonban sokkal fegyelmezettebben viselkedtek. No és a tűzvédelem is emlékezetes tapasztalatokat szerzett. A mentési munkák bizonyára ezért folytak hatékonyabban, és lett kevesebb az áldozatok száma is. Ismét a helikopterek játszották a főszerepet.

A tűzben 8-an vesztették életüket, 300 személyt kórházba szállítottak, mégpedig többségüket nem égési sérülés, hanem mérgezés miatt.

A Hiltonban keletkezett tűz okát még nem állapították meg, de az újságírók gyakran emlegették azt a „krimibe” illő telefonhívást, amelyre annak idején nem fordítottak figyelmet. S ennek van is alapja, ugyanis kiszámították, hogy 30 cent jut a helyi maffiának minden dollárból, amit a „játékok fővárosának” vendégei elköltenek, s a maffiának nemcsak az üzletre, hanem a közhangulatra is érezhető a befolyása.

VÉGÜL A LEGUTÓBBI ESEMÉNY. Tragédia Dublinban, Írország fővárosában. Borzalmas tűz a Stardust elnevezésű diszkóklub tánctermében. Egy olyan tűzeset, amelynek összes körülményei megdöbbentően emlékeztetnek arra, ami 10 esztendővel ezelőtt történt Franciaországban, Saint-Laurent-du-Pont francia városka táncklubjában. Úgy látszik, a „műanyag paradicsom” elnevezés, amelyet annak idején a francia táncklubnak adtak, a dublini táncteremre is ráillene. Csaknem tízezer fiatal tartózkodott ebben a „paradicsomban”, amikor éjjel két óraker lángok hatoltak a táncterembe. Mint később megállapították, az ott főlhalmozott könnyen gyulladó szintetikus anyagok (függönyök, burkolatok, elválasztó elemek és bútorzat) robbanásszerűvé tették a tüzet. A födém-burkolat megolvadt és tüzesőként hullott a hisztérikusan kiáltó fiúkra és lányokra. A pánik fokozódott, amikor kialudt a villany. Mindenki a kijáratokhoz igyekezett, de ezek közül néhány be volt zárva. Verekedés kezdődött. A tűz 46 életet ragadott el, 150 személyt kórházba szállítottak, közülük sokat kritikus állapotban.

(Pozsarnoje Gyelo)

Forrástotta: Gádor Róbert

Szeptember 14-én, éjjel 1.55-kor megszólalt a szekszárdi tűzoltóság riasztócsengője. A jelzés szerint közepes nagyságú tűz van a megyeszékhelytől 11 km-re levő Decs nagyközség Múvelődési Központjában. A helyszínre 12 perc múlva kiérkező Szekszárd 1. (TÜ—1-es) és Szekszárd 2. (TÜ—2-es) beosztottai viszont egy 500 m² alapterületű épület csaknem teljes tetőtűzével találták szembe magukat. Szolgálatparancsnokuk rádióan azonnal II-es kiemelt riasztásra adott utasítást.

Ezek után vonult Decsre a bajai és mohácsi 1-es fecskendő — mindkettő TÜ—1-es —, valamint a szekszárdi gépezetes tolólétra. *Velencei István* tű. szds., városi-járási parancsnok — a helyszín és a körülmények ismeretében — még a laktanyából utasítást adott, hogy a szekszárdi 3-as (TÜ—1-es) gépjárműfecskendő is vonuljon ki a kárhelyre. A városi-járási parancsnok a helyszínre érkezését követően átvette a tűzoltás vezetését, és irányításával — 4 E sugár, valamint egy létrásugár bevetésével — reggel 7 órára befejezték a tűzoltást.

Már a beavatkozás kezdetén kiderült, hogy az épület falumúzeumnak átalakított csaknem teljes tetőterében részben pótolhatatlan gyűjtemény volt elhelyezve. A tüzeset körülményeinek vizsgálatát megyei szintű bizottság végezte, és a következőket állapította meg:

— 1.10-kor vették észre a tüzet, de a tanácselnök lakásáról, majd a községi tanács telefonjáról — éjjel mindkettő Szekszárdra van berepülőzve — sem lehetett kapcsolatot teremteni a szekszárdi postával. Végül a Háziipari Szövetkezet portáján levő telefonról — ez Bátaszékre van berepülőzve — csak 1.55-kor (45 perc késéssel!) sikerült értesíteni a tűzoltóságot.

— Az égő létesítmény közelében levő tűzcsapot úgy lebetonozták, hogy az állványcsövet nem lehetett arra csatlakoztatni. Használható tűzcsap 250 m-re volt, de igen gyenge víznyomással, ezért intézkedni kellett, hogy a Vízmű minden más csővezetékét zárjon le, és oldja meg a nyomásfokozást.

A tüzet a fagerendákra közvetlenül felszerelt, és deszkalambériával körülvelt 3×40 W-os fénycső világítótest szerelvénye okozta. Az egyik armatúrában két fojtótekeres túlmelegedett (feltehetően már napokkal, hetekkel korábban hibásak voltak), és a végső tönkremenetelük előtti rövidzárlat parázslásig melegítette

a száraz gerendát, s az később lánkapott. A szabálytalan szerelést 19. egy villanszerelő kisiparos végezte. hallgatása során határozottan kijelentte, hogy az akkor érvényben levő ványokat, előírásokat megtartotta MSZ 1600 szabvány 15. lapja akkor nem volt hatályban!). A szerelés érvényes ESZ—28 szakmai szabvány általánosságokban fogalmazott (19. 1-től 1976. VII. 1-ig volt hatályban MSZ 1600/1—67. szabvány 322. sz. viszont kimondja: „... a villamos létesítményeket úgy kell létesíteni, hogy meghibásodás folytán bekövetkező károsodásuk... a környezetben tűzrobbanásveszélyt ne okozzon.”

— Az elektromos hálózatot — a szekszárdi I. fokú tűzvédelmi hatóság július 9-én jegyzőkönyvbe is foglalja — szolítása ellenére — nem vizsgáltatták a tűzvédelmi szempontból.

A kárösszeget 3,5 millió forintban pították meg, de a tényleges veszteség részben aligha pótolható.

Tóbiás P
tű. fh

A kiállítási tárgyak maradványai

Szeptember 6-án 5.45 körül kigyulladt a békásmegyeri ABC-áruház déli oldala melletti közterületi göngyölegtároló. Mivel ehhez bárki hozzáférhetett, a tűz valószínű keletkezési okaként dohányzást állapítottak meg, miután egyéb keletkezési okra utaló bizonyítékot nem találtak.

A tüzeset következtében a Főv. III. ker. LKV tulajdonában 1 500 000 Ft, a Budapesti KÖZÉRT Vállalatban pedig 835 000 Ft, összesen tehát: 2 335 000 Ft kár keletkezett. A tüzeset során személyi sérülés, haláleset nem történt.

Az említett napon 6.06-kor Gerlei Sándor a lakásáról telefonált a fővárosi parancsnokságnak, hogy „ég a békásmegyeri ABC-áruház teteje”. A jelzés alapján a hírközpont 6.07-kor a következő egységeket riasztotta:

1. III/1.	TÜ—1	8 fő
2. III/2.	TÜ—1	5 fő
3. III/létra	Magirus	2 fő
4. XI/roham	TÜ—2	5 fő
5. TCS/2.	Volga	3 fő

Az első egység 6.16-kor, a 2. és 3. 6.17-kor, a tűzoltási csoport 6.25-kor, a XI/roham 6.27-kor érkezett a kárhelyre. A riasztással egyidejűleg, majd folyamatosan is több tűzjelzés érkezett a hírközpontba. A III/1-es parancsnoka a kárhelyre közeledve, rádióon visszajelzést adott, és a tüzet II-esnek minősítette.

Az állami tűzoltóság kérésére az áruház déli oldalánál a gazdasági bejárat mellett, szabad területen nagy mennyiségű papírgöngyöleg, műanyag rekesz, továbbá a mintegy 25 m² alapterületű, fűszerárak tárolására használt egyik raktár teljes terjedelemben, valamint a földem egy része égett.

A III/1-es és 2-es rajok, a felderítéssel egyidejűleg alapvezetékét, osztót szereltek és 1 db E sugárral, sűrített levegős készülékben, a gazdasági bejárat kinyitása után, 6.18-kor megkezdték a tűz oltását. A beavatkozás a III. kerületi szolgálatparancsnok igen jó helyzetfelismerését és gyakorlati felkészültségét bizonyítja. A kialakult tüzet az épületbe hatolva támadta, megakadályozva ezzel a hűtőkamrák és a környezetükben levő áruk károsodását.

6.22-kor, a felderítést és az elsődleges beavatkozást követően a szolgálatparancsnok rádióon visszajelzést adott, minősítette a tüzet és fenntartotta a II-es riasztási fokozatot. Ezután utasítást adott, hogy egy második sugárral az átjáróban levő göngyölegek égését fékezze meg.

A 2-es tűzoltási csoport parancsnoka a felderítés és a szolgálatparancsnok jelentése alapján jónak értékelte az addigi beavatkozást, de a tűz nagyságát és terjedését figyelembe véve, átvette a tűzoltás vezetését. Ezután utasította a XI/roham beosztottait, hogy a III/1. fecskendő alapvezetékének osztójáról egy harmadik szarazat szereljének, és kihúzó létrán támadják a tetőt. A XIII/1. parancsnoka ugyanakkor utasítást kapott, hogy a Füst

Milán útról szereltessen alapvezetékét, és egy negyedik E sugárral segítse a raktár tűzének lefektetését, s védje az eladótér környezetét. Igen erős, mérgező füst, valamint az is gátolta a beavatkozást, hogy a nyílászárók be voltak csukva.

6.36-kor körülhatárolták, 6.55-kor pedig lefektették a tüzet. 6.58-kor sikerült a teljes oltás, s megkezdhették az utómunkálatokat.

A XIII/1 beosztottai utasítást kaptak, hogy kihúzó létra megszerelésével, sugár védelme mellett a szolgáltatóháznak a JAVSZER meg a gyógyszerter felőli részben bontsák meg az álmennyezet homloklapjait, a tűz esetleges további terjedésének megállítására. Az utómunkálatokat 10.05-kor fejezték be. Az utolsó egység 10.15-kor vonult be állomáshelyére.

A békásmegyeri szolgáltatóház jóváhagyott tervek alapján épült. Műszaki átadás-átvételét 1980. december 15—16-án tartották meg. A III. kerületi parancsnokság képviselője részt vett az eljárásban. Az I. fokú tűzvédelmi hatóság a III. kerületi Tanács V. B. műszaki osztálya vezetőjének megküldött átiratában december 16-án kikötésekkel hozzájárult a létesítmény használatbavételéhez, amennyiben a nyolc pontba foglalt feltételeket teljesítik. Az átiratban felsorolt hiányosságok határidőre történt megszüntetését azonban írásban nem igazolták vissza a tűzoltó-parancsnokságnak.

A kerületi tanács műszaki osztálya a használatbavételi engedély megadásáról

szóló határozatoknak csak egy részét küldte meg a XI. kerületi parancsnokságnak. S habár ezek is részben niányosan tartalmazták a tűzoltó-parancsnokság képviselőjének észrevételeit, ezt az I. fokú tűzvédelmi hatóság nem kifogásolta.

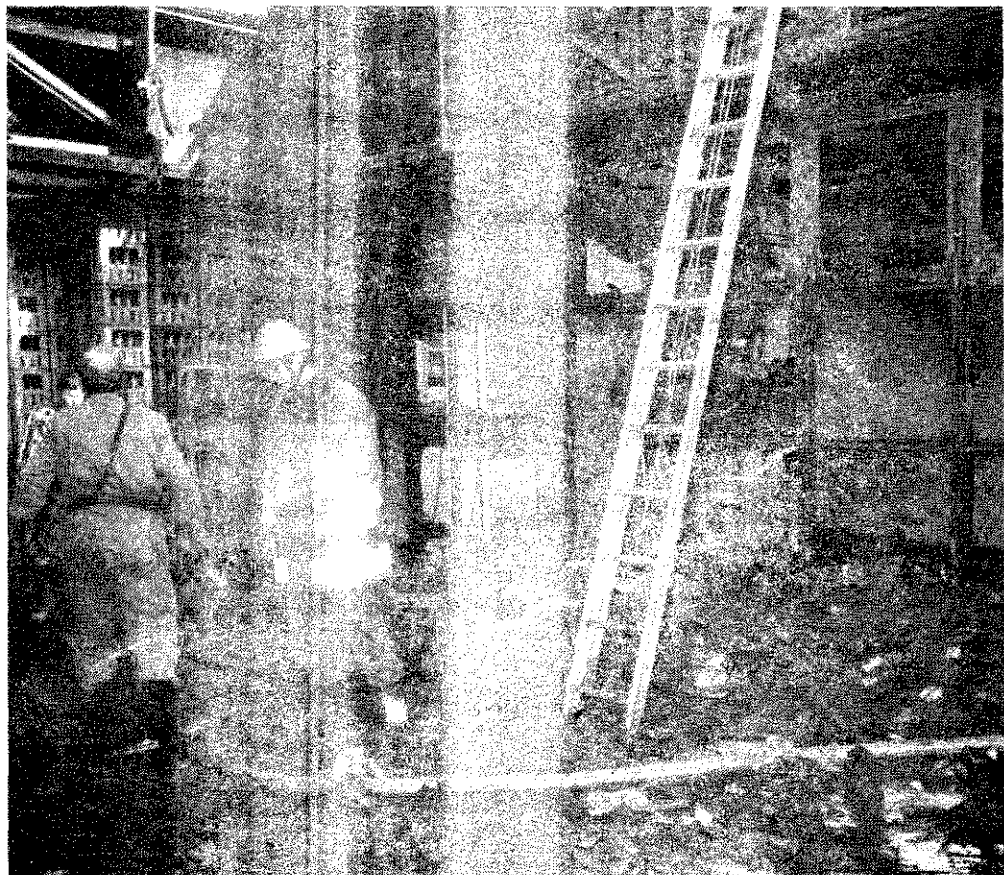
A szolgáltatóház más részegységeinek a cikkek írásakor vagy nem volt használatbavételi engedélyük, vagy annak egy példányát a tanács nem küldte meg a tűzoltó-parancsnokságnak.

Az áruház „Igazgatói Tűzvédelmi Utasítás”-ának 8.12 pontja előírja, hogy göngyöleg és éghető hulladékot csak az erre kijelölt tárolókban szabad tárolni. Az éghető göngyölegek, hulladékok tárolási helyét azonban már nem határozta meg, és nem is jelölték ki. Az áruház fala mellett, közterületen tárolják őket, méghozzá teljesen védetlenségben.

A tüzesetet követően mindkét oldalon lemráccsal lezárták a JAVSZER és az ABC közötti átjárót. A helyszínen kapott tájékoztatás szerint korábban már kérték a rácsok felszerelésének az engedélyezését, de azt a kerületi tanács műszaki osztálya „városképrontás” indoklással elutasította. A „városkép” megőrzésének, valamint a göngyöleg-tárolás szabályozásának az a módja bizony sokba került. Ez az összeg azonban csak a konkrét tűzkár. Az elégett áruk pótlását, az épület helyreállítási költségeit nem tartalmazza.

A tüzeset után felszerelt rácsokat engedély nélkül építették be. Előfordulhat, hogy lebontatják őket, visszaállítva ezzel az eredeti tűzveszélyes állapotot?

Daka Imre
tű. hdgy.

Utómunkálatok az egyik raktárban

Felrobbant egy pébépalack

Szeptember 16-án, éjjel 1.14-kor **Czakó András** önk. tű. szds., dévaványai önkéntes parancsnok tüzet jelzett a szeghalmi járási parancsnokság híradóügyeletére. A jelzés tartalma szerint a Széchenyi u. 32. sz. cukrászüzem tetőszerkezete lángolva

ég, felrobbant egy pébégázipalack, további három palack még az épületben van.

Koór Miklós tű. őrm. szerparancsnok II-es riasztást rendelt el. A riasztás alapján kivonult a szeghalmi 1-es és a mezőtúri 1-es, valamint a szarvasi 1-es és 2-es gépjárműfecskendő. A dévaványai önkénteseket még a tűzjelzés előtt riasztották. Elsőként — 1.15-kor — **Zsuk** gépjárművel a dévaványaiak érkeztek a helyszínre.

Parancsnokuk a külső felderítés utár 200 m-re levő föld alatti tűzcsapráról a vezetéket és 1 E sugarat szereltetett. alatt az épületben felrobbant egy új pébégázipalack.

Az 1.50-kor kikerkező szeghalmi egy szerparancsnoka átvette a tűzoltás vezetését, majd végrehajtotta az első felderítést. Ennek során megállapította, hogy 11x6 m-es épület tető- és födémszerkezete teljes terjedelemben ég. Két pébégázipalack felrobbant, további kettő pedig még az épületben van. A felderítést követően újabb 3 db E sugarat szereltetett, majd a 4 db sugár védelme alatt a raktárban levő 11 kg-os gázpalackok kimeréséről intézkedett. 2.20-kor a törmelék közül sértetlenül, üres állapotban, nyitólappal előkerült a 2. db palack. Mivel a palackokat kimentették, a 4 E sugár végleg befejezték az oltást. A gyors hatékony beavatkozás következtében került megmenteni az épület nagy részét, valamint a tőle 5 m-re levő 12 m hosszú melléképületet.

2.05-kor érkeztem ki a kárhelyre, **Ladányi János** r. hdgy.-gyal együttműködve azonnal megkezdtem a tűz vizsgálatát. Megállapítottuk, hogy a téglafalú cukrászüzem 1978-ban épült. A nádállóból készült födémszerkezet alulról habarcskolattal volt bevonva. A cserépfedésű tetőszerkezet anyaga fenyőfából készült műhely, 2 raktár, 1 hűtőkamra, 1 fürdőszoba és 1 előszoba volt az épületben. raktárakban cukrászipari nyersanyagok tároltak.

Az első műhelyben levő gáztűzhelyek egy pébépalackot csatlakoztattak, jóllehet a tűzhely üzemképtelen volt. A második műhelyben egy gáztűzhely, a harmadik pedig egy gázresó működött. Cukorkák az egyéb cukrászipari termékek készítéséhez szükséges cukormasszák melegítésére használták a tűzhelyeket.

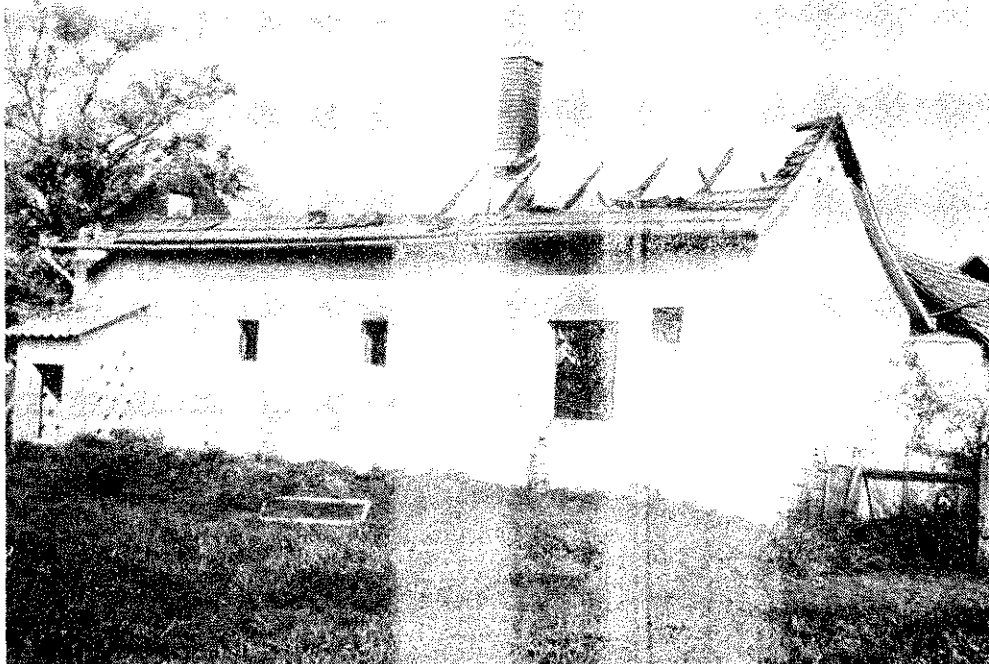
Egyet elzárt, kettőt nem

A tüzesetet megelőzően **Körözi Imre** cukrász kisiparos — az épület tulajdonosa — 15-én 18 órakor három gáztűzhelyre 6 db 12 literes edényben cukrot tette fel melegíteni. Az edényekbe egyenként 8 kg kristálycukrot, 4 evőkanál ecetet, 2,5 liter vizet tett. Az égő tűzhely felügyelet nélkül hagyta. Kb. 20 órakor visszament a műhelybe, és az egyik tűzhely palackját elzárta, a másik két tűzhelyen azonban nem. A tűzhelyen maradt edényekben a cukormassza kb. 21.30-kor meggyulladt, majd kifolyt, és átégett a nyomáscsökkentő gumitömítését. Az égő cukor meggyújtotta a szabadon kiáramló gázt, ettől pedig meggyulladt a műhelyben levő valamennyi éghető anyag, továbbá az épület födém- és tetőszerkezete.

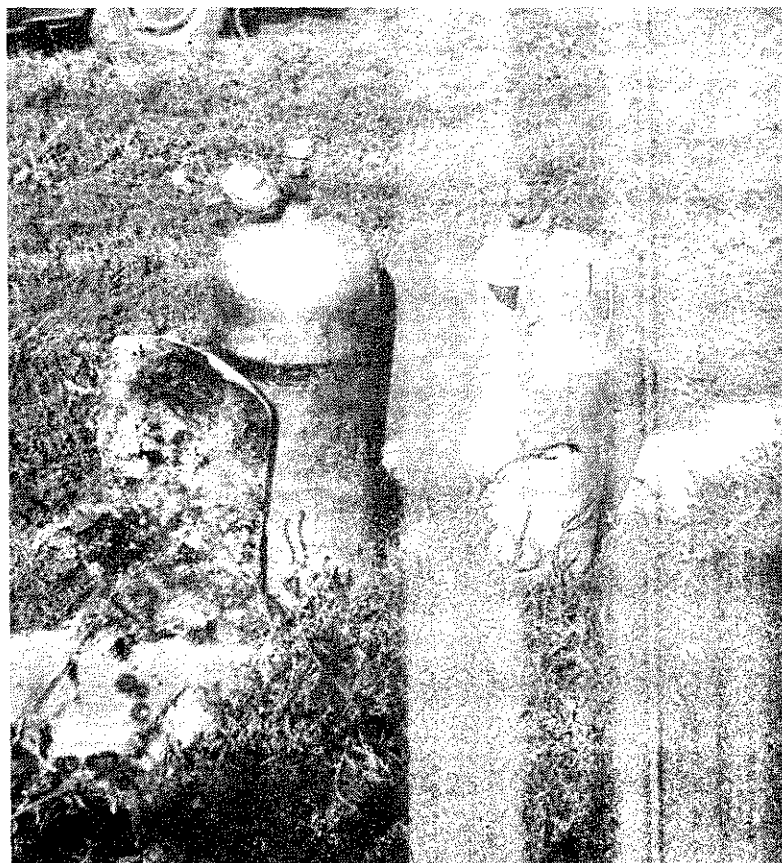
A feledékenység következtében 500 forintos tűzkár keletkezett, a nagy mérvű károsodást csak a gyors és szakszerű beavatkozás akadályozta meg.

Nem tartották meg azt az előírást sem, amely szerint egy helyiségben csak egy gázpalackot lehet üzemeltetni, és a használaton kívüli palackot kizárólag a terület legilletékes gázszolgáltató vállalat által kijelölt helyen szabad tárolni, illetve tárolni.

Kincses Gyula
tű. hdgy.

A
cukrászműhely,
előtérben
a
kimentett
gázpalack

A
gázpalackok
a
tüzeset
után

ővid időn belül ismét nagy kárértékű keletkezett Nyíregyháza belvárosában. augstus 19-én, 22-kor a Zrínyi I. u. 3—sz. alatti középmagas épület földszint-levő háztartási-vegyi bolt égését jelek a nyíregyházi parancsnokság hírbüroijára. A jelzés értékelése alapján rancsik József tű. hdgy., szolgálatparancsnok II-es riasztást rendelt el, s ennek alapján 1 + 16 fővel, 3 db tartályos gépműfecskenő vonult a kárhelyre.

Felderítés közben érkezett a helyszínre Márton Lajos tű. fhdgy., a megyei parancsnokság tűzoltási és szolgálati csoportvezetője, és bekapcsolódott a felderítésbe. Megállapították, hogy az üzlet raktár- és eladóterében nagy mennyiségű festék- és különféle háztartási anyag ég, a tűz szélszélvetei a bolt alatti pincében tárolt veszélyes vegyi anyagokat, valamint az emelet feletti lakásokat.

Márton fhdgy. 22.09-kor átvette a tűzoltóvezetést, vezetési törzset alakított, és azonnal egyidejűleg a tüzet III-as kiemelt szintű minősítette. Az újabb riasztást követően összesen 17 fővel két tartályos gépműfecskenő, egy gépezetes tolólétra és egy habbal oltó gépjármű érkezett meg a kárhelyre. A tűzoltásvezető utasítást kapott 2 db X-es habsugár bevetésére és 2 db X-es habsugár tartalékba állítására, valamint a lakóépületben tartózkodó személyek eltávolítására. A háttérparancsnok részére feladatként határozta meg az objektum folyamatos biztosítását. A gyors és szakszerű beavatkozás eredményeként a veszélyes tüzet 22.25-re körülhatárolták, 23.45-re lefeketítették és 23.15-re eloltották.

Mint megállapítottuk, elektromos áram okozta a tüzet. Az üzlet biztonsági és ki-

ratvilágításának automatikus üzemeltetését biztosító kapcsolóórát a raktár közlekedőjében helyezték el. Az elektromos vezetékeket párhuzamosan, falon kívüli kivitelben szerelték, s az a belső raktár előterében levő 2,5 m magas árutartó állvány legfelső polca felett 8 cm távolságra húzódott. A vezetékek a raktárban található MÜ—1 tip. tokozott szekrényben levő biztosítékokhoz csatlakoztak. Ennek átvizsgálása során megállapítottuk, hogy a vezetékeket lezserítő csavarok lazák voltak. A vezetékek a csavarok alatt lazán illeszkedtek. A nem megfelelő érintkezés következtében nagy átmeneti ellenállás jött létre, és így az elektromos energia jelentős része hőenergiává alakult át. Ennek hatására a vezeték szigetelése egy-

re képlékenyebbé vált, majd megolvadt állapotban lecepegett a közvetlenül alatta húzódó visszatérő-vezetésekre és annak szigetelését is megolvasztotta. A szigetelések megolvadása után a két vezeték között rövidzárlat következett be, s ennek hatására a polcon tárolt éghető anyagok lángra lobbantak. A tűz kiterjedt a közlekedőben és a bolt eladóterében tárolt festékekre, háztartási és különféle vegyi árukra, pvc szőnyegekre, meg a bolt berendezési tárgyaira.

A tűz keletkezési okát a vizsgálatba bevont szakértő is alátámasztotta.

A tüzeset következtében 2 250 000 Ft kár érte a Szabolcs-Szatmár megyei Elelmiszer-kiskereskedelmi Vállalatot.

Kukucska István
tű. hdgy.

Az eladóter egyik részlete a tüzeset után

Augusztus 4-én, 19.10-kor a Szabolcs-Szatmár megyei Milota községben kigyulladt és leégett az Új Élet Mgtsz furnérvártó üzeme.

Az épület téglá- és vályogfallyal, nyeregcsúcs kivitelben hullámpala fedéssel készült. Eredetileg csibenevelésre használták. 1969-ben alakították át furnérvártó üzemcsarnokká. A vizsgálat megállapítása szerint a tűz a furnérvártóban levő gőzkazán kéményénél keletkezett.

A furnérvártás technológiai folyamatahoz szükséges gőzt egy 0,8 m átmérőjű, csúson kívüli acéllemez gőzkazán fejleszti. Az égéstermék elvezetésére szolgáló 0,2 m magas, 0,2 m átmérőjű lemezkémény

a csatlakozó peremeknél nem volt összecsavarozva, vagyis szilárdan rögzítve.

A gőzfejlesztő kazánt nappal a gyártás során keletkezett hulladékokkal, éjszaka tűzifával üzemeltették. Az esetet megelőző napon Milota községben vihar volt, s jelentős mennyiségű csapadék hullott. Feltételezhető, hogy a kazánt az előző nap átmedvedett tűzifával fűtötték, ami egy ideig fojtott égéssel égett, majd lobbanásszerűen kapott lángra.

A lökésszerűen lejátszódó folyamat elmozdította a kazánhoz lazán illeszkedő kéményt, s az így keletkezett résen kicsapó láng meggyújtotta a padlástérben tárolt furnérlemezeket, mivel a technoló-

gia részeként a padlástérben lécaállványon száritottak furnérlelapokat. A tűz innen terjedt át a furnérvártó épületre és a technológiai berendezésekre. A kár 1 240 000 Ft.

A mátészalkai parancsnokságra 19.37-kor érkezett jelzés alapján a szolgálatparancsnok II-es riasztást rendelt el. Ennek alapján az állami tűzoltóság 2 db TŰ 1-es, 1 db TŰ—2-es gépjárműfecskenővel, 13 fővel, 3 önkéntes tűzoltóegység Zsuk típusú tűzoltó-gépjárművekkel, 800 l/p-es kismotorfecskenőkkel, 17 fővel vett részt az oltási munkálatokban. A tűz végleges oltása 5 db „E” sugárral 22 óra 30 perckor fejeződött be.

Dombrádi László tű. alhdgy.

A kiégett üzemcsarnok

Az acéllemez kémény kazánhoz csatlakozó része

Magyar tűzoltóérmék és -jelvényeik

MINÁROVICS JÁNOS
tű. alez.

A Tűzoltó Múzeum októberben, a hagyományos múzeumi hónap alkalmából időszaki kiállítást nyitott meg. A kiállításon nemcsak a hazai érmetermés legszebb darabjait, hanem külföldi érmekeket is bemutatnak.

A Tűzoltó Múzeum fennállása óta fáradozik a magyar tűzoltóérmék változatainak összegyűjtésén. A kezdeti néhány daraból álló gyűjtemény csak lassan gyarapodott, és ma a külföldi tűzoltóérmékkel együtt kb. 600 db a törzsgyűjteményünk. A gyűjtemény azonban még a magyar érmekeket tekintve sem teljes. Ma már csak nagyon ritkán kerülnek elő a déd- vagy a nagyszülők ládáiból, egyes tűzoltóságok féltve őrzött emlékei közül, illetve éremgyűjtők anyagából olyanok, amelyek csökkentenék a hiánylistánkat.

Kutatásaink során ugyanakkor olyan érmekekről is tudomást szerzünk, amik nyilvántartásunkban eddig nem szerepeltek. Egy-egy ilyen érem előkerülése azután kétszeres örömet jelent a kutatóknak.

Az önkéntes tűzoltók köztudomásúlag régebben is önzetlenül fáradoztak. A tűz elleni harcban kitérteket azonban — elsősorban a mások buzdítása végett — egyes városok vezetősége megjutalmazta, sőt az elismerés jeleként éremmel is kitüntette őket. Arad város vezetősége pl. már 1845-ben ezüst érmet veretett 41 tűzoltójának. A szomorú előzmény az volt, hogy sorozatos gyújtogatások voltak a városban. A városi tanács örökül tűzoltókat osztott be a körzetekbe, akik éjjel-nappal nagy odaadással cirkáltak az utakon és sikeresen megelőzték a további gyújtogatásokat. Eredményes munkájuk elismeréséért kapták az érmekeket a „tisztelt magistratustól”.

Az érem füllel ellátott, tallér nagyságú ezüstpénz, rovatos széllel. Előlapján láng borította ház látszik, mellette Flórián áll védőállásban, alatta az 1845-ös évszám. (1. ábra)

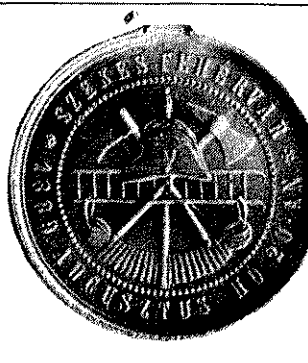
Körirata: „Arad városa emlékül a tűzvészben serény segítőknek.” Tudomásunk szerint ez volt az akkori Magyarországon az első tűzoltóérem. Sajnos ez az érem mind az ideig hiányzik a gyűjteményünkéből, de jól ismerjük, mert a Magyar Nemzeti Múzeum éremtára őriz belőle egy példányt.

A különböző érmekeket rendeltetésüknek megfelelően csoportosítjuk. Megkülönböztetünk érdemérmekeket (kitüntetések) és emlékérmeket. Az utóbbiakat valamilyen nevezetes esemény (jubileum, zászlóavatás, szolgálati idő stb.) emlékére vették. A tűzoltóérmék zöme emlékérem.

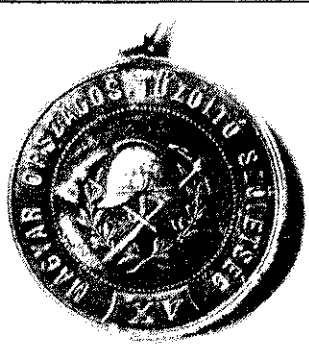
1870-ben 17 önkéntestűzoltó-egyesület elhatározta a Magyar Országos Tűzoltószövetség megalakítását. Az első nagygyűlést 1871 szeptemberében Pesten hívták egybe, s egyúttal megrendezték az első magyar országos tűzoltóünnepélyt is. Emlékére önből verettek érmet. Ezen az érmen szerepel először az az embléma, amit a magyar címer körül sisak-, létra-, csáklya-, tömlő- és kürtmotívumok felhasználásával alakítottak ki, s ami a későbbiekben a tűzoltószövetség címere lett. (2. ábra)

A szövetség 2—3 évenként tartott nagygyűléseket. Eze lékét tetszetős érmekekel is megőrkítették. Ilyen például a keszfehérváron rendezett IX. közgyűlésre 1889-ben készült is. Egyik oldalán a város címere, a másik oldalán a tűzoltó jelképező sisakból, két bontóbaltából, kétkarú horogletrából szeállított jelkép látható. (3. ábra)

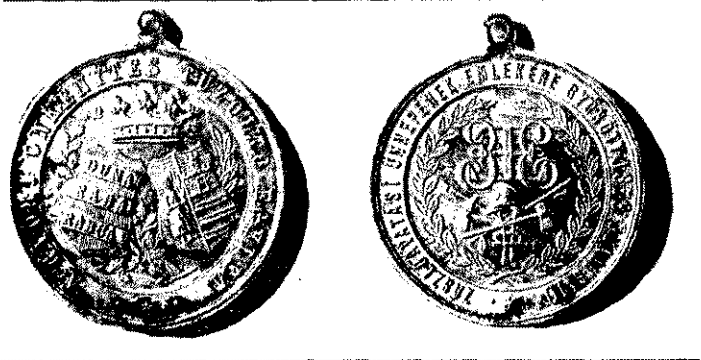
A tűzoltószövetség már 1877-ben javasolta a Belügyminis-
teriumnak az 5, 10, 15 éves szolgálati érmék bevezetését. Az érme-
szabályzatot is elkészítették, és felterjesztették az ill-
sekhez, azonban ez a hivatalos szervek ellenkezésébe ütt.
Azt hitték ugyanis, hogy a szövetség kitüntetés akar rend-
széni, pedig nem erről volt szó. A szolgálati éremmel csu-
önkéntes tűzoltók eltöltött szolgálati idejét kívánták elis-
Végre 1884-ben (aug. 17—20.) a kérdést saját hatáskörébe
dezte a szövetség. Az érem adományozását a szövetségtől
kérniük a testületeknek. Az I. fokozat bronz, 5 évi, a II. f.
ezüst, 10 évi, a III. fokozat aranyozott ezüst, 15 évi szolgál-
ismerésére készült. Az érem előlapján körbefutó felírra
Magyar Országos Tűzoltószövetség”, közepén keresztbe fel-
baltákon tűzoltósisakból képzett embléma cserkoszorúval
ve, alul római számmal a szolgálati idő volt feltüntetve. A
lap közepén ugyanaz az embléma cserkoszorú nélkül és a
irat: „Szolgálati érem. Alapítattott 1884.” Az érem átmér
mm. (4. ábra)

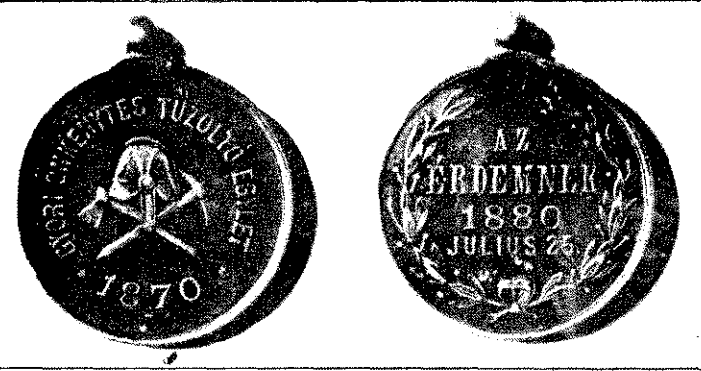
Időközben az önkéntestűzoltó-testületeknél is szokáss
közgyűlés, zászlóavatás, továbbá érmék veretése jubileum
mával és a hősiesség magatartás elismerésére. Emlékérmek v.
pl. a Dunántúli Tűzoltószövetség első közgyűlésének em.
Az előlapon Szombathely város címerevel kialakított t.
embléma, köriratban a közgyűlés ideje van feltüntetve, h
ján csak felirat látható. (5. ábra)

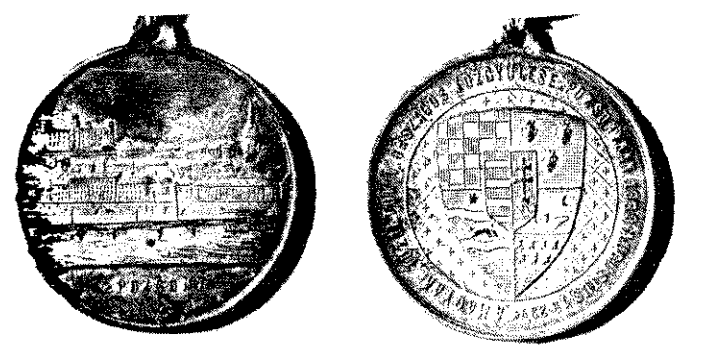
A számos zászlóavatási emlékérem közül az egyik legszebb yóri önkénteseké. Az érem előlapján Győr címere és körirat, lapján alul sisak, bontóbalta, csáklya látható, fölöttük 4 E É az: „Ép, Erényes, Erős, Eber” jelmondat rövidítése. (6. ábra)

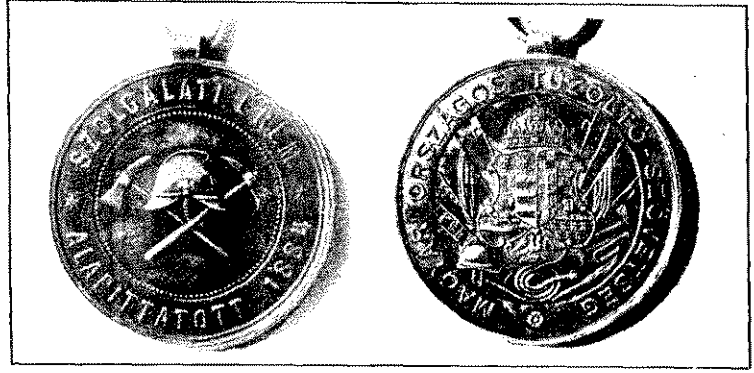
A győri önkéntesek 10 éves fennállásának emlékére ugyanazok verettek érmeket. Az érem oldalán tűzoltósisak alatt két keresztbe tett balta és az 1870-es alapítási évszám, a hátlapon a 10 éves szolgálat elismerésére „Az Erdemnek 1880. július 25.” felirat látható. (7. ábra)

Szép ezüstözött érem veretésével emlékezett meg Pozsony a magyar tűzoltók V. országos közgyűléséről 1880-ban. Az előlapon Pozsony látképe, a hátlapon pedig az ország nagy címere van. (8. ábra)

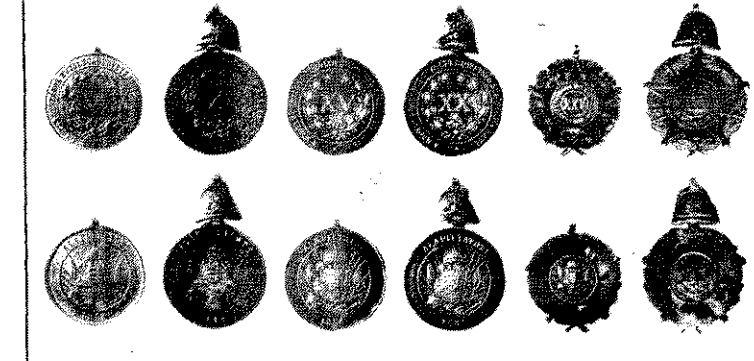
Érdekességként egy olyan 15 éves szolgálati érmet is bemutatunk, amelynek verete eltért a szövetség éremszabályzatában előírttól. Az ezüstözött érem előlapja olyan, mint a 3. ábrán látható, a hátlapon a szövetség címerét találjuk. Valószínűleg valamelyik tűzoltó-egyenruházati cikket árusító cég készítette jogtalanul ezt a szép veretű érmeket. (9. ábra)

A székesfehérvári önkéntestűzoltó-testület 1898-ban 25 éves fennállásának alkalmából emlékérmeket veretett. Érdekes kompozíciójú tűzoltóemlékműt alkalmaztak az érem hátlapján. (10. ábra)

Az 1884-es éremszabályzat még csak 5, 10, 15 éves szolgálati érmet alapított. Csakhamar felmerült a szükségessége a 20 és a 30 éves szolgálati érmek bevezetésének is, s ezért az országos szövetség 1902-ben új éremszabályzatot adott ki. Az új érmek teljesen különböznek az első szolgálati érmektől. Az 5—10—15 és 20 évesek előlapján nyílt cserkoszorúban a szolgálati idő római számmal van feltüntetve és köriratban: „A magyar országos tűzoltószövetség szolgálati érme” olvasható. Hátlapjukon az országos szövetség címere és „Alapítva 1884” felirat. Az 5 és 10 éves érem bronzból, a 15 és 20 éves ezüstműből készült. A 10 és a 20 éveseknél felül külön kis tűzoltósisak van kiképezve. Teljesen eltérő veretűek a 25 és 30 éves szolgálat elismerésére rendszerezett érmek. Ezeknél a római szám — zománczott mező közepén — „A magyar országos tűzoltószövetség szolgálati érme” köriratban helyezkedik el. A középmezőből ötágú vörös zománczású csillag ágazik ki, amit a zománczott babércoszorúra, két keresztbe tett tűzoltóbalta, csáklyára és sugárcsőre helyeztek. A 30 éves érmét tűzoltóparancsnoki sisak tetszi. Hátlapjukon az országos szövetség címerét és az alapítási időt tüntették fel. (11. ábra) (Folytatjuk)

KISZ-alapszervezet Sopronban

Tavasszal tartotta alakuló gyűlését a soproni városi-járásai tűzoltó-parancsnokság KISZ-alapszervezete. Az alakuló gyűlés résztvevői többek között a következőkben összegezték mozgalmi tevékenységük főbb célkitűzéseit:

— segítséget nyújtanak az IG és ÜG tűzoltó-szakalegységeknek a folyamatos szakmai munkához;

— tevékenyen közreműködnek a parancsnokság takarékosági tervének végrehajtásában;

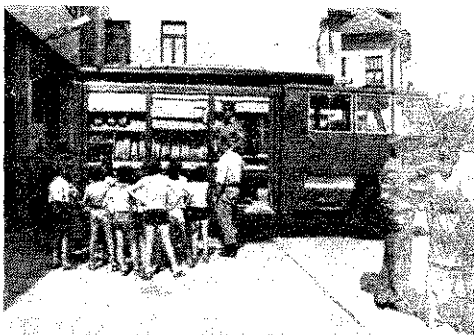
— részt vesznek a lakosság körében végzett propagandamunkában.

Azóta már egy jól sikerült nyolcas névadó szervezésében is nagy részt vállalt a KISZ-tagság.

A városi úttörőelnökség szervezésében lebonyolították a „Gyermekek hetét”. Ennek keretein belül a KISZ-szervezet közreműködésével tűzoltónapot tartottak parancsnokságunkon. A város és a város környéki községek kisdobosai és úttörői látogattak meg bennünket.

KISZ-alapszervezetünk tagjai röviden ismertették velük a tűzoltóság tevékenységét, majd szer- és felszerelésbemutató, filmvetítés, tűzoltási és szerelési gyakorlatok következtek. A pajtások rajzban örökítették meg a látottakat. Ezekből jövőre rajzkiallítást kíván szervezni parancsnokságunk.

Kovács János

Tűzvédelmi szakvizsgáztatók vizsgálja

A 3/1980. (VIII. 30.) BM számú rendelet 5. sz. melléklete előírásainak megfelelően az Ipari Minisztérium júniusban kezdte meg a mintegy 110 könnyűipari vállalat érintett vezetőinek tűzvédelmi szakvizsgáztatását. A szervezést még a volt Könnyűipari Minisztérium kezdte el.

A résztvevők a saját vállalatuknál szervezett tűzvédelmi szakvizsgákon már mint vizsgabizottsági elnökök működtek közre. Már az előadásokat megelőzően — a BM TOP előzetes jóváhagyásával — témánként

gondosan összeállított s a mindennapi életben is jól használható tananyagot kapott minden vizsgázó. A 21 órás előadásorozat előadói között hegesztőmérnök, tűzoltótiszt és más felkészült szakemberek voltak.

Sok szó esett a szabályok, elméleti ismeretek gyakorlati munkában való alkalmazásának lehetőségéről.

Az előadásokat követően került sor az írásbeli és szóbeli vizsgákra. Már az írásbeli dolgozat megírásakor is tapasztalhattuk, hogy mennyire szükséges az ismeretek négyévenkénti felújítása.

Hogy sokan használták fel tanulásra az írásbeli utáni három napot, azt jól bizonyították a szóbeli vizsgák eredményei.

A tizenkét vizsgabizottság előtt a 700 résztvevő közül összesen 675-en vizsgáztak sikeresen.

Hasonló tanfolyamot 1977-ben szervezett a könnyűipari tárca.

Béres Kálmán
üzembiztonsági osztályvezető

Iparági verseny

Ismét izgalmas küzdelmet láthattunk a vas-műszaki vállalatok most már hagyományossá vált alágazati versenyén. A szeptember 19-én Csepelen megrendezett versenynek ezúttal a MERKUR-központ volt a házigazdája. A megjelenteket Csüri István vezérigazgató üdvözölte, majd Hoffer Imre főosztályvezető nyitotta meg a versenyt.

Beszédben a csapatok lelkes felkészülését méltatta, amit a kiváló eredmények is bizonyítottak. A kismotorfecskendő-szerelésben a Miskolci VASVILL lett az első, megelőzve a VIDIA Vállalat és a TITAN Vállalat csapatait, míg a tűzoltó-váltóban a MERKUR győri csapata szerezte meg az első helyet a VASÉRT és a VASVILL csapata előtt.

A verseny díjait dr. Selmeczi Lajosné, belkereskedelmi miniszterhelyettes adta át. Méltatta a verseny jelentőségét, hangsúlyozva, hogy ezen a versenyen nemcsak a részt vevő csapatok, hanem népgazdaságunk is nyert, mert a verseny bizonyította, hogy jól felkészült tűzoltók védik a népi vagyont, és ha kell, az életet is.

Képünkön az összetett verseny győztesének járó ajándékát a Miskolci VASVILL csapatának tagja veszi át, a BM TOP képviselőjében jelen levő Solymosi László tűzoltó századostól.

(Ozváry)

Tűzvédelmi vetélkedő a BM napközistáborban

Az iskolai szünetidőben öt alkalommal tünk látogatást a Belügyminisztérium nási úti pihenőtelepén. A két-két hetes nusbán BM-dolgozók gyermekeinek közös táborozása volt itt. Alkalmanként alsó és felső tagozatos általános iskolai gyermekekkel találkoztunk. Látogatásain a létesítmény parancsnokának felkérése került sor.

A gyermekek foglalkoztatása keretében az volt a feladatunk, hogy a tűzvédelmi ismeretek köréből tájékoztató beszélgetést tartunk, és szervezzük meg a turnus tűzvédelmi vetélkedőjét. A tájékoztató általános jellegű ismereteket adva igyekeztünk bepillantást nyújtani az állami tűzoltóság kárfelszámoló és tűzmenedzseri tevékenységébe. Kiemelten foglalkoztunk a legjellemzőbb tűzkezelési okokkal, s a tűzjelzés módjával. Tekintettel a vakációra, a gyermekjártékából és az erdőben bekövetkezett tüzesetekről is szó esett. A beszélgetések alkalmával kérdéseket tettünk fel, és örömmel tapasztaltuk, hogy a gyermekek rendkívüli aktivitással meglepő „szakzszerűséggel” válaszoltak.

A foglalkozások befejezéseket rendeztünk 10—10 fős csapatok versenyek a helyezésekért. A feladatlapok 8—8 kérdésre kellett megadni a helyes választ.

A felkészültség jellemzőjeként említtem, hogy a helyezések sorsa minden esetben további villámkérdésekkel döntött meg, mivel a feladatlapok kevés kivétellel máris pontértékek voltak. A csapatversenyek I—II—III. helyezetteit (személyként) megjutalmaztuk, és ehhez az iskola pedagógusai is csatlakoztak.

Értékelésként megállapítottuk, hogy a foglalkozások eredménye jelentős mértékben hozzájárult a gyermekek tűzvédelmi ismeretanyagának bővítéséhez és a tűzvédelmi felvilágosító munka hasonló jellegű gyakorlattá tételét teszi indokolttá.

Zagyva Sándor
tű. fhfgy.

Elfutott, de „megtérült” másodpercek

Két évvel ezelőtt, a Fővárosi Szállító Vállalat tűzoltócsapatai között lezajlott első verseny végeredménye ez volt: első helyen a Tatai úti 5. sz. üzemegység végzettségű megelőzve az ugyancsak 5-ös üzemegységbeli Száva utcaiakat és a 4. sz. üzemegységieket. A szeptember 18-i második összecsapás előtt a Tatai utiakat tartották győzelem első számú várományosának. A K. Lombik-pályán rendezték a verseny megtekintette a kerületi tűzoltó-parancsnokság számos tisztje, a Fővárosi Tűzoltó két képviselője, dr. Boros Gábor, a vállalat igazgatója és több meghívott. Varga András műszaki igazgató nyitotta meg a találkozót.

Az osztottság-szerelésben alaposan felborult a papírforma. A nagy esélyes Tatai utiak megfélemedtek a motorszivattyú üzemanyagcsapjának kinyitásáról, így a fecskendő már célra tartók jó ideig hiá-

rták a tömlő duzzadását, vagyis a víz ér-
zését. A Száva utcaiak viszont jól ola-
zottan pergették le az összetett feladato-
t, mivel 20 másodperces előnyt szereztek
riválissal szemben. Sőt a Gyömrői útiak
jobb időt értek el a korábbi győztesnél.
Érthetően feszült várakozás előzte meg a
ersenyt elődöntő váltófutást. Először a Szá-
a utcaiak rajtoltak, de megmakacsolta
magát a porraloltójuk, s így tetemes elő-
nyuk a „tűz martaléka” lett. A tataisok
gyászólván szemvillanás alatt teljesítették
a feladatot, s ezzel hátrányukat jelentős
nyire „váltották”. Am mivel a Gyömrői
útiak, ha nem is világsúccsal, de viszony-
lag jó eredménnyel fejezték be a váltó-
futást, az összetett versenyben a második
helyre „lopakodtak”. A nagy meglepetés
ánát elmaradt. A küzdelem, a becsület
helytállás viszont elismerést érdemelt. És
ez volt a viadal lényege.

A verseny végén Nagy Jánost, a győztes
csapat vezetőjét kérdezgettem:

— Mikor kezdték a felkészülést a ver-
senyre?

— Jó hónapig a megszokottnál többen
gyakoroltunk. A győzelem ismétlésére ké-
szültünk, ezért a verseny minden szakaszát
megigazítottuk. Naponta egy óra kötelező
megalkalmazást írtunk elő.

— Ki volt a legjobb a csapatban a mai
versenyen?

— Nem tudok különbséget tenni. Min-
denki jól küzdött.

— Az első versenyszám után nagy idő-
hátrányuk volt. Mit érezték a folytatás
előtt?

— Egy lyukas garast nem tettünk volna
hisz a győzelemünkre. Ha a Száva utcaiak-
nak nem lett volna gondjuk a tűz oltásá-
nál, most nem ünnepelhethetünk. Szeren-
senk volt, de hát ilyen a verseny!

— Kik voltak a győzelem részesei?

— Kis László, Gálvölgyi János, Metzger
László, Mosonyi Gábor, Kósa Szilárd, Szi-
gyi János, Dull Vilmos és jómagam.

A szakemberek körében is tetszést ara-
dott a verseny befejeztével Velkei András
bíráskodta ki a jól megérdemelt díjakat. A
Tatai útiak szép serleget, oklevelet és pénz-
jutalmat, a Gyömrői útiak és a Száva ut-
caiak oklevelet és pénzjutalmat kaptak.

Ughy Tibor

— Hát, még mielőtt bármihez is hozzá-
kezdhetnék, gyűjtsünk rá egy szivarra
— bízta Béla bácsi. En ugyan beteg va-
gyok a szivartól, de ekkora megtisztel-
tést nem lehet visszautasítani. A ked-
vemért ő is friss szivarra gyűjt, pedig a
másik még ott hamvad a bajusza alatt.

— Engem meg a szivarfüst preparál —
válaszolja mentegetőzősemre, és úgy ne-
vet, hogy csak két keskeny rés jelzi a
szemeit.

Lázár Béla nyugalmazott tűzoltó fő-
törzsrőmestert — állítólag — még senki
sem látta szivar nélkül. Pedig sokan, na-
gyon sokan ismerik, becsülik nemcsak
Szombathelyen, hanem a megyében, sőt
az országban is. A nyolcvanadik élet-
tapossa, s örökmozgó figurájával, jelleg-
zetes szivarjával úgy beleépült az embe-
rek szívébe, mint a kőszegi hegyekbe a
Szent Vid kápolna.

— Régi gyerek vagyok én már — mé-
lázik el —, Szatmárban születtem. Szom-
bathelyre 1919-ben jöttem, itt szereltem
le a katonaságtól. Lakatos, mechanikus
volt a mesterségem. 1920-ban kerültem a
szombathelyi városi tűzoltósághoz. A fel-
szabadulásig mentőgépkocsi-vezetői és
mentős szolgálatot is elláttam. Végigjár-
tam a „tűzoltólétra” minden fokát, s mint
tisztai beosztású főtörzsrőmester, 1959-ben
mentem nyugdíjba.

Nagy tűzek? Hajaj, voltak, de mennyi-
re voltak. A harmincas években különö-
sen. Emlékszem, Ólbón 7—8 ház is égett.
Még haza sem értünk, már fordulhattunk
vissza. Elcsíptük a gyújtogatót is. Nekem
az tűnt fel, hogy szokatlan buzgalommal,
szinte élvezettel nyüzsög az oltásnál. Jó
családból való fiatalember volt, de piro-
mániás. A községbírónál bevalloita, azért
gyűjtotta meg a házakat, mert tetszett
neki a tűzoltók sürgése-forgása, meg az,
hogy ő is részt vehet benne. A Pinka
mentén — már nem emlékszem a falu
névére — három napig dolgoztunk egy-
folytában a körmendi meg a burgenlan-
di tűzoltókkal együtt. Az egyik házat el-
oltottuk, kigyulladt a másik. Zsúpos há-
zak voltak, jól biztosítva...

Óvatosan elnyomom a szivart, Béla bá-
csi úgy tesz, mintha nem venné észre.

— Ugorjunk át a mába? Jó, ugorjunk.

Reggel 7-re bemegyek a 17. Volánhoz,
ahol tűzvédelmi ügyekkel foglalkozom, s
ott vagyok addig, ameddig ott kell lenni.
Azonkívül ellenőrzöm a megvében a Vol-
án üzemegységeit is. Senki nem kötelez
erre, éhen sem halnék, ha nem csinál-
nám, de csinálom, mert érzem, hogy
szükség van rám, mert szeretnek az em-
berek. Nem azért, mert elnéző vagyok,
hanem a tapasztalataimért, mivel tudják,
hogy amit kívánok tőlük, az mindenki-
nek hasznos. De nemcsak a szakmában
van ez így. Nem tudok kimenni az ut-
cára anélkül, hogy valaki meg ne szó-
lítana: „Hogy van, Béla bácsi?”

— Persze, esnek meg velem furá dol-
gok is. A múltkor kilyukadt a locsoló-
kannám. Anélkül pedig nem létezhetek,
mert igen szeretem a virágaimat. Átvi-
szom a szomszéd utcába, mondom, te,
Kari, foltozd meg, mert likas.

— Jól van, Béla bátyám, majd oda-
adom a Rudinak, ő a bádigos, jobban ért
hozzá. Akkor jöttem rá, hogy a kefekö-
tőhöz vittem bádigos helyett. De hát lá-
tod, hogy mindegy.

Így igaz. Ez a „mindegy” Béla bácsi
legszebb életműve. Derűs, emberszerető
életfelfogása, elnyúlhatatlan tenniakarása
tiszteletet, készséget fakaszt ismerősei-
ben, barátáiban, gyerekeinek, unokáinak,
dédunokáinak gondoskodó szeretete pedig
teljessé teszi életét. Eljen sokáig!

Vásárhelyi József

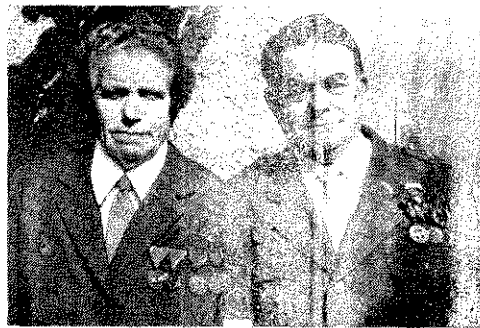
Fotó: Kaczmarski Zoltán

Nem fáradtunk hiába

Az alábbi levél akár önéletrajz is lehet-
ne. Két, nehéz sorsú ember életútját ismer-
tek meg belőle. A férj 11, a feleség 14 tagú
család tagjaként nevelkedett, soraikból
mégis kicseng az, ami széppé tette életüket.

1937 óta itt élünk Ásotthalmon. Hat gyer-
mekeket neveltünk fel, jelenleg mind dolgo-
zik. A felszabadulás után részt vettem a
községi önkéntestűzoltó-egyesület megalá-
pításában, melynek azóta folyamatosan pa-
rtisznoka vagyok. Azóta — már sok-sok
számtal megtanítottam a tűzoltással kap-
csolatos teendőket és a megelőzés feladataira,
szólok több annyira megszerette, hogy ál-
lammi tűzoltó lett, élethivatásának választva
a tetemes feladatot.

Rendszeresen részt vettem a község tár-
saslalmi életében. Több cikluson keresztül

voltam községi tanácsstag, míg ki nem öre-
gedtem. Alapítója és titkára voltam az
MSZBT helyi szervezetének, munkámért
aranykoszorús jelvénnel tüntettek ki, de
több kitüntetésnek vagyok birtokosa, kö-
zöttük, amire a legbüszkébb vagyok, a
Tűzrendészeti Érem arany fokozatának is.

Voltam önkéntes rendőr, önkéntes határőr,
segítettem a községben a mezőgazdasági
szocialista átszervezését.

Feleségem 1948 óta tagja az önkéntes-
egyesületnek, jelenleg is ő a szertárosunk.
Több alkalommal szervezett női csapatot,
a járási és megyei versenyeken jó ered-
ményeket értek el. S hogy ő sem marad-
jon ki a község társadalmi életéből, tagja
volt az MNDSZ-nek, és jelenleg is mind-
ketőnket többszörös véradóként tart nyil-
ván a Vöröskereszt helyi szervezete. Az
elmúlt évben ünnepeltük 50. házassági év-
fordulónkat. Nagyon szép ünnepséget ren-
deztek számunkra a községben. Barátok, is-
merősök, tűzoltó társak köszöntöttek nagy
szeretettel. Úgy érezzük, nem fáradtunk
hiába, a mai fiatalok az egyre szebb, jobb
életükben is tudják, mivel tartoznak neve-
lőiknek.”

Id. Juhos János

önk. tű. szds.

Ásotthalom

A MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Kedd reggel. Szirénázó tűzoltóautók indulnak el a szombathelyi Tavernától. A Kőszegi utca 6. alatti szűk kapubejáróba a tolólétrás kocsi különösebb gond nélkül behajt, a fecskendő inkább tolat. Öt perccel ezelőtt gyújtották meg a lebontásra ítélt, üres udvari lakóépületet. A füst már kiadósan ömlik a második emeleti ablakokon, a lángnyelvek kapaszkodnak fel az ablakpárkányra. Égő anyagok röpködnek a lángoló házból. Tizenkét ember összehangolt munkájának lehetünk tanúi. Gyorsan összeállítják a hosszú tömlőt — a közeli moztól jön az oltóvíz.

Több oldalról „kerítik be” a tűz léscsákóját. Az épület lépcsőháza felől az egyik csoport egy összecusukható-szétválasztható létrán felmászva, a másik csoport egy különálló szoba felől, s védik a fábót készült födémét is. A tűzre irányítják a porlasztott vízsugarakat, azonnal megváltozik a füst színe. Világosabb lesz, hiszen máris sok gőz vegyül bele. Három-négy perc és „elapadnak” az ablakokon kicsapó lángnyelvek. Megszűnik a füst, a tizenkét ember jó munkát végzett.

— Szinte kínálta magát a lehetőség, hogy a lebontás előtt levő lakóházban gyakoroljunk — mondja Szilágyi József tűzoltó őrnagy. — Nehézség volt a szűk udvarban, épületek közötti oltás, a magasság leküzdése, az oxigénes légzőkészülékek használata, a nagy mennyiségű hő. Egyébként nem tiszta vízzel oltottunk, hanem habbal elegyített vízzel.

A szép számú környékbeli lakó, az érdeklődők nagy része feltehetően nem látott még ilyen tűzoltást. A tűzoltóparancsnokok bizonyára már nagyobbakat, de nekik is sok tanulsággal szolgált ez a bemutató: feldolgozzák a tapasztalatokat.

Sokszor apróságokon múlik milliós értékek sorsa. Mert elgondolni is rossz, mi történt volna, ha egyik délután Török Sándor nem jár éppen a Rákosmezeje Termelőszövetkezet felé, nem veszi észre az épületből kiömlő füstöt.

De az eseményeket mondja el inkább ő maga, a Hungarocamion tmk-lakatos, a vállalati tűzoltóegység tagja:

— Délután öt óra körül motorkerékpárral mentem hazafelé. Ahogy a Rákosmezeje Tsz raktárépülete előtt elhajtottam, észrevettem, hogy a tetőszerkezet és az ajtó részein füst gomolyog kifelé. Megálltam, és a zárt ajtó nyílásán benéztem. Félelmetes látvány történt a szemem elé. A hatalmas raktár füstben úszott, és a lucernalisztel töltött zsákok lángoltak. Tudtam, hogy minden perc késedelem végzetes lehet, ezért felpattantam a motorra és a közeli rendőrségre rohantam. Onnan riasztották a tűzoltókat, akik bámulatos gyorsasággal jöttek a helyszínre. Magam is vállalati tűzoltó vagyok, tehát értek egy kicsit hozzá, így aztán beálltam a tűzoltók közé, segítettem kibontani a tetőt, kidobálni az égő zsákokat, vinni a fecskendőket. Közben befutott az erősítés, úgy hogy éjjel körül már vagy száz tűzoltó dolgozott a tűz megfékezésén. Hajnali öt óra is elmúlt, mire az utolsó egységek is eltávoztak a helyszínről.

Ez a rövid beszámoló csak a tényekre szorítkozik. Török Sándor azt nem mondta el, hogy a tűz észlelése után úgy rohant értesíteni az illetékeseket, hogy még motorkerékpárja standardjét is elhagyta, hogy mentés közben cipője a lángok martalékává vált, így kölcsön gumicsizmában tudott hazamenni, és hogy elsőként rohant be a gomolygó füstbe.

Török Sándor bátor tettéért dicséretben és jutalomban részesült. A vállalati tűzoltóegység parancsnoka pedig rendkívüli előléptetésre terjesztette fel.

„Mindig csodáltam a tűzoltókat. Bátor gukat, erejüket, ahogyan rohannak a felé és próbálják annak félelmetes pusztását megakadályozni.”

Egy fiatal nő szavai ezek. Egy önkéntes tűzoltóé, aki a kecskeméti gyárban dolgozik. Lapéta Mihályné tizenkét évvel ezelőtt lépte át először a gyár kapuját, s nem sokkal később jelentkezett néhány társával önkéntes tűzoltónak. Nem érezte, hogy a társalgását haszontalan dolgokra pazarolja.

„Időbeosztás kérdése az egész. A munkahelyi, a tűzoltói teendők mellett a szóra zásra is jutott idő. És ha az ember azt nem várhatja, amire vágyik, elégedett lehet.”

Varrónőként kezdte. Munkáját pontosan gondosan látta el mindig. Munkaszeret szorgalma meghozta gyümölcsét. Mar varrodai blokkvezető. Harminc embert el munkával, ellenőrzi a termékek minőségét, intézi a munkatársak ügyes-bajos dolgait. Bizalommal fordulnak hozzá a kórák. Legyen az magán- vagy közügy blokkvezető mindenkin segít.

„Tűzoltói pályafutásom kezdetén természetesen még sok mindent nem tudtam a mesterségről. Elméleti és gyakorlati foglalkozáson vettem részt a többiekkel együtt. Később aztán versenyeken indultunk.”

Ismeretei gyarapodtak. Közéledett az idő, amikor már szolgálatban kellett lennie állmnia. Tizenkét órás ügyeletet is vállal vasár- és ünnepnapokon. S bár — szerencsére — tüzeset nem fordult elő, nem hinné, hogy ne tudta volna teljesíteni kötelességét.

Egy nő előbb-utóbb férjhez megy, gyermeke születik. Mindez megnöveli a felelősséget. Lapéta Mihálynéval is ez történt. Amikor a gyűlés után visszatért a gyárba, nem kérte felmentését a tűzoltói tevékenység alól.

„Családdal nehezebb. De csinálom tovább. Legfeljebb nem vállalom csak néhány órás ügyeletet. Hogy meddig folytatom? Nem tudom. Azt viszont igen, hogy ez a jó néhány év alatt megismertem ennek a foglalkozásnak majdnem minden oldalát. Hogy mit jelent időre elvégezni például egy osztottsugar-szerelést, mit jelent órák hosszat részen lenni, ellenőrizni a tűzveszélyes helyeket? És megtanultam, mi az igazi fejelem. Ez a munka önnevelésre sem szontalan.”

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Kérjük azokat az előfizetőinket, akik még nem rendezték az 1982. évi előfizetési díjat, szíveskedjenek befizetni a korábban mellékelt csekken vagy átutalással. Lapunk példányonkénti előfizetési díja egy évre 42,- Ft. Az 1981. január havi számban megjelent értesítés alapján az 1981. évi különbözeti díjat (példányonként 12x50 fillért, összesen 6 Ft-ot) az 1982-es előfizetési díjhoz együtt kérjük befizetni.

Az év közben érkezett új megrendeléseknek, példányszám-módosításoknak csak a tárgyhónapot követő 2 hónap múlva tudunk eleget tenni.

Kérjük a közületeket, hogy a központi befizetésekénél az átutaláson, illetve a csekki hátoldalán szíveskedjenek közölni: melyik vállalatuknak (pontos címmel) s hány példányban fizették elő a folyóiratot.

Címünk: 1903 Budapest, pf. 314. Telefon: 331-160/259 mellék.

SZERKESZTŐSÉG

Osszeállító:
Hegedűs Ferenc

ELZETT MŰVEK

LAKATÁBAN

Az Elzett Művek alapvető célkitűzése a VI. 5 éves terv időszakára: a tűzvédelem és a népgazdaság érdekeinek további fokozott mérvű szolgálata!

Az említett célokat az Elzett Művek az alábbi részfeladatok megoldásával kívánja elérni:

Új, korszerű tűzoltókészülékek és oltóberendezések kifejlesztése és gyártása.

A tűzoltókészülékek üzembiztonságának fokozása, továbbá az ellátás és a készenlétben tartás közvetlen és járulékos költségeinek mérséklése.

A szolgáltatás korszerűsítése, a szolgáltatási feladatok technikai és gazdasági részfeladatainak magasabb szintű ellátása.

Ügyfélkapcsolataink bővítése, illetve megerősítése.

Tűzvédelmi és népgazdasági megfontolásokból célszerűnek látjuk a tűzoltókészülékek alkalmazási területének bővítését. Ennek érdekében továbbfejlesztjük az 50–3000 kg-os oltókészülékeinket beépített és szállítható oltóberendezés céljára.

Az oltóberendezések különböző típusainak kifejlesztésével segítséget kívánunk nyújtani a fokozottan tűzveszélyes technológiák és technológiai folyamatok veszélyességének enyhítésére.

A VI. 5 éves terv időszakában az Elzett Művek Zár- és Lakatgyára tűzoltókészülék-gyáregysége az alább felsorolt oltóberendezések önálló vagy kooperációs gyártását, szállítását és szerelését vállalja:

Vízzel-vízpermettel oltó berendezés:

50–5000 kg-os;

50–3000 kg-os habbal oltó (kis és középkiadósságú)

és elárasztó berendezés;

Halonnal oltó berendezés (50–250 kg-os);

Porral oltó berendezés (50–3000 kg-os);

Kombinált, gázzal-habbal oltó berendezés, vasút és hajózás céljára.

Az oltóberendezések stabil és félstabil kivitelűek, kézi működtetésűek, félautomatikusak vagy teljes automatikával készülnek a megrendelő igénye, valamint a tűzvédelem érdekeinek megfelelően.

Várjuk ügyfeleink szíves érdeklődését.

Kérjük, hogy kapcsolatos érdeklődésüket és kérdéseiket lehetőleg írásban sziveskedjenek megadni.

Címünk:

Budapest XIII., Angyalföldi u. 32.
Telefon: 200-557, 409-590, 409-735
Irányítószám: 1388, Pf. 99.

(x)

Tűzvédelmi rendeltetésű nyomótömlők beszerzése, használata és karbantartása

A belügyminiszter 3/1980. BM számú rendelete alapján a gazdálkodási egységek vezetőjének kell gondoskodnia a létesítmények tűzvédelméhez szükséges nyomótömlőkről.

A szükséges nyomótömlőkről általában az éves beszerzési terv keretében célszerű gondoskodni, de esetenkénti beszerzés is szükségessé válhat. Az LSZV gyártmányú BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket a MÜART, a VASÉRT és a TEXÉRT kereskedelmi vállalatok hozzák forgalomba.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők TREVIRA védjegyű poliészter filamentumból készülnek. Az elmúlt 20 év hazai és külföldi tapasztalatai egyértelműen bizonyítják a poliészter filamentumok kiváló tulajdonságait az egyéb polimerekkel szemben. Az előző években jelentős mennyiségben forgalomba kerültek poliamid és polipropilén fonalból készült tömlők is. Ezeket a tömlőket az idő előtti öregedés, valamint a nyomás hatására bekövetkező nyúlás jellemzi.

A BUDAFLAX védjegyű nyomótömlők belső bevonata: az ún. tömlőlélek korábban gumitejből, majd poliuretán fóliából készült, jelenleg természetes és szintetikus gumikeverékből állítják elő. Minősége megfelel a DIN 14811 szabvány követelményeinek is. A mindenkor érvényes magyar tömlőszabvány követelményeit figyelembe véve, a BUDAFLAX védjegyű tömlők üzembiztonság és élettartam tekintetében minden reális igényt kielégítenek. Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű nyomótömlőket 20 fm-es tekercsekben, kapcsolva, nyomáspróbázva, műbizonylattal ellátva vagy kapcsolás nélkül árusítják. Műszaki és gazdasági megfontolásokból a kapcsolott tömlők vásárlása előnyösebb. A kapcsolás nélküli tömlőket házilag bekötés, kapcsolás után nyomáspróbázni kell. A próba nyomásértéke ez esetben 12 at. A házilag bekötést csak szakképzett személy végezheti.

Tömlőgazdálkodás: a gazdasági egység anyagi-technikai intézkedése a szükséges tömlőkészletek biztosításáról.

Nyomótömlő: tűzvédelmi célra készült és a hatályos szabványok követelményeit kielégítő kapcsolott tömlő.

Készletli tömlő: a vonulószerken, valamint a kijelölt készletli helyen bevetésre kész állapotban levő tömlő.

Készletli elhelyezés: a tömlők olyan elhelyezése a vonulószerken e célra kialakított tömlőszekrényben, illetve a tűzcsapszekrényben, amely lehetővé teszi állapotuk védelmét.

Védelem nélküli elhelyezés: minden olyan elhelyezési forma, amely veszélyezteti a tömlő állapotát.

A készlet tartaléka: az alkalmasszerűen pótlásra (kiegészítésre) szolgáló tömlőkészlet.

Raktári készlet: a készletli helyek (készletli tartalékok) folyamatos kiegészítését szolgáló tömlőkészlet.

Tömlőkopás: a huzamosabb használat, illetve készletben tartás hatására létrejövő szilárdságcsökkenés.

Mechanikai sérülés: a tömlő szilárdságát károsító olyan mechanikai hatások, mint pl. a vágás, csipés, szúrás, kidörzsölés stb.

Vegyí sérülés: a tömlőszövetet vagy a belső bevonatot károsítható vegyi anyagok okozta rongálódás.

Sugárkárosodás: a tömlő anyagát károsító sugarak (napsugár, kozmikus sugarak) hatása.

Hő okozta károsodás: a 24 C-fokos hőmérsékleti átlagot meghaladó tárolási hőmérséklet előidézte öregedési jelenség.

Biológiai károsodás: a tömlő állapotát károsan befolyásoló mikroorganizmusok károsító hatása.

Rágcsálók okozta károsodás: egér, patkány stb. okozta rágás.

Rendeltetészerű használat: a nyomótömlő gyakorlat céljára, túltársa vagy elemi károk elhárítására való igénybevétele.

Élettartam: a tömlő üzembiztos használhatóságának időtartama, amely a bevetések számától is függ.

Karbantartás: mosás, szárítás, áttekerés, szellőztetés és a tömlőn végzett egyéb hasonló jellegű munkálatok gyűjtőneve.

Tömlőmosás: tömlőmosó gépben, betonpadozaton, vízszugárral tömlővályúkban vagy teknőben elvégzett és a mosás fogalmába tartozó tisztítási művelet.

Szárítás-csurgatás: a félhosszban vagy teljes hosszúságban felfüggesztett, kívül-belül nedves tömlő szárítása.

Áttekerés: a tekerés irányának olyan megváltoztatása (spirál irányának olyan megfordítása), hogy a tekerés külső és belső felülete helyet cseréljen.

Nyomáspróba: a gyártással kapcsolatos, valamint a használat (bevetés) utáni szilárdság-ellenőrzés víznyomással, próbanyomás értékei.

Repesztőszilárdság: az a legkisebb nyomás, amely a tömlőt a lánvagy vetületek irányában elszakítja.

Üzemi nyomás: a nyomótömlő-vezetékben üzemszerűen felléphet legnagyobb nyomás.

A nyomótömlő szerkezete: a belső és külső terheléseket viselő szövetszerkezet és a folyadékzáró tömlőlélek (manchon, belső bevonat). A szövetszerkezet lánv- és vetületek irányú fonalelemekből áll. A tömlőlélek folyadék- és gázzáró bevonat, mely lehet: gumi, műgumi, poliuretán stb., elasztomer.

Tömlőkapocs: a tömlőknek egymáshoz és a tömlőszervevényekhez történő gyors, szilárd és tömített kapcsolására szolgáló eszköz (MSZ 1057/1-78.).

A tömítőgyűrű (tömítőgumi) rendeltetése a kapcsolódás tömítésének biztosítása. Megléte, épsége, szakszerű beépítése alapvető fontosságú (MSZ 1057/6-77.).

Selejtezés: Hibás, sérült, a tűzoltás zavartalanítását veszélyeztető állapotú tömlők kivonása a használatból.

A nyomótömlők készletben tartása, időszerű ellenőrzése és karbantartása.

Csak kifogástalan állapotban levő és a tömlőkapocsra szilárdan rögzített, hibátlan tömítőgyűrűvel felszerelt, nyomáspróbázott vagy ezt tanúsító műbizonylattal ellátott tömlőt szabad készletbe helyezni. A tűzcsapszekrényben elhelyezett készletli tömlők állapotát szükség szerint, de negyedévenként legalább egyszer szemrevételezéssel kell ellenőrizni.

Az LSZV gyártmányú, BUDAFLAX védjegyű készletli és tartaléktömlők legalább 2 évenként időszerű ellenőrzést és időszerű karbantartást igényelnek. Az időszerű ellenőrzés alkalmával a szűk keskeny karbantartási munkálatokat is el kell végezni. Az időszerű ellenőrzés feladatai; a nyomáspróba, a szemrevételezés, állagállapot ellenőrzés, a tömítőgyűrűk (tömítőgumi) szükség szerinti cseréje, mosás és szárítás, valamint az áttekerés. Az időszerű karbantartás alkalmával a tömlők állapotát szemrevételezéssel kell ellenőrizni, majd szárazon tisztítani (leporolás, átkéfézés) és áttekerés. Az időszerű karbantartást 2 évenként célszerű elvégezni. Minden bevetés (használat) után a nyomótömlőkön az időszerű ellenőrzésre meghatározott műveleteket el kell végezni. Gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy az ismételt, de kíméletes használata meghosszabbítja, a tartósan, esetleg több évig való mozdítatlanul hagyásuk viszont megrövidíti a gumizott poliészter tömlők élettartamát. Ez a jelenség a gumi-textil szerkezetek sajátos víz-, levegő helyzet és állapotváltozás igényével magyarázható. A huzamos mozdítatlan állapotban, túl száraz vagy túl fűtött helyiségben történő tartós tárolás esetén a gumilélek élek menti kirepedése és a tömlőszövet elszíneződése tapasztalható. A karbantartási munkálatok nem igényelnek célszerszámot vagy különösebb előkészületet. Ennek ellenére célszerű, ha szakállalat végzi el őket. A munkához: puha kefe és tiszta padozat szükséges. Készletben, illetve készletli tartalékoként csak feltétlenül üzembiztos nyomótömlő tartandó. A készletli követelményeit nem kielégítő tömlőt ki kell vonni a használatból és selejtezni szükséges.

BOGÁCSKO JÓZSEF
tű. zls.
1934—1981

A szerencsi járási tűzoltó-parancsnokság szolgálatparancsnoka hosszan tartó, súlyos betegség következtében elhunyt. 1957-ben került a tűzoltóság állományába. Munkáját odaadóan, kitartóan, hivatástudattal látta el. A parancsnokság állománya fegyelmezett, szorgalmas elvtársat vesztett el személyében.

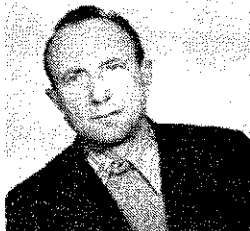
FICSOR SÁNDOR
ny. tű.
főrm.
1902—1981

Hosszan tartó súlyos betegség után elhunyt a kiskunfélegyházi városi tűzoltó-parancsnokság nyugállományú tagja. 1941-ben kezdte tűzoltói szolgálatát. Munkáját több mint két évtized alatt kitartóan és lelkiismeretesen végezte. Többször részesült dícséretben és jutalomban. A Tűzbiztonsági Erem arany fokozatát és a Villamosbiztosítási és Műanyaggyár által adományozott Kiváló Dolgozó kitüntetést is megkapta. Mély részvétellel vettek végső búcsút tőle.

NAGY BÉLA
őnk. tű.
fhdgy.
1919—1981

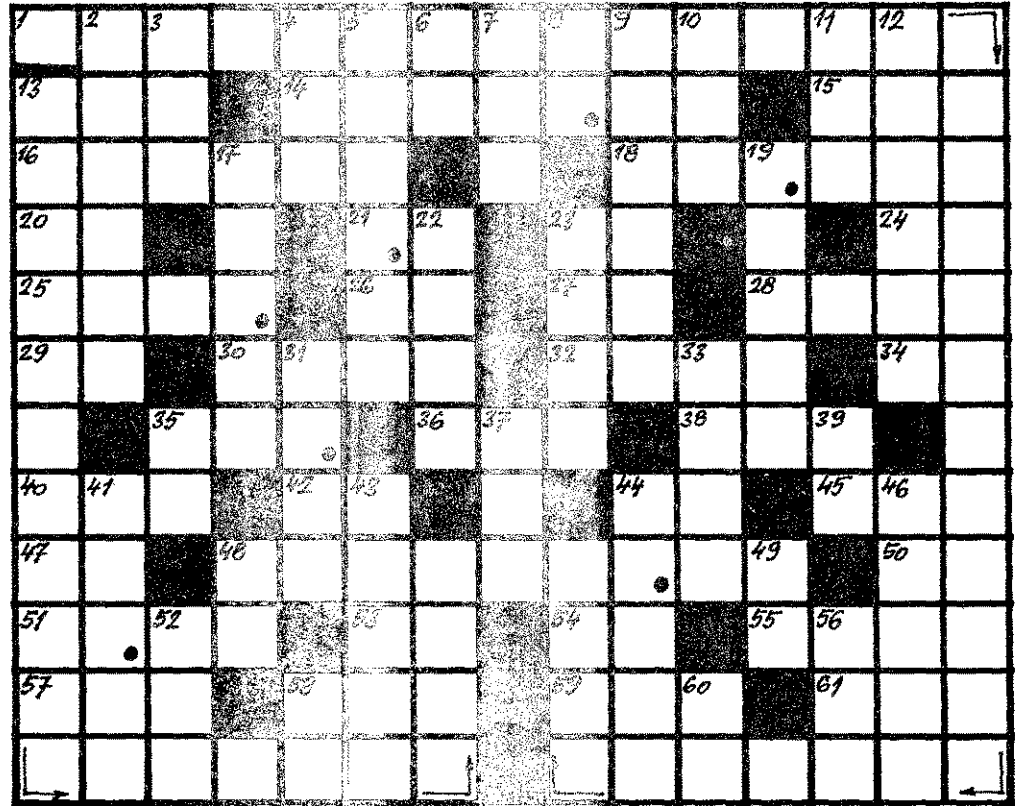
Váratlanul elhunyt a tarnaörsi tűzoltó-egyesület tagja. 1946 óta volt önkéntes tűzoltó. Feladatát mindenkor becsülettel és nagy szorgalommal látta el. A tarnaörsi temetőben mély részvétellel vettek tőle végső búcsút családtagjai, hozzátartozói és a tűzoltó-egyesület tagjai.

KANCSAL SIMON
őnk. tű.
fhdgy.
1924—1981

A lendvadedesi egység parancsnoka tragikus birtelenséggel elhunyt. 1950-től volt az egység tagja és parancsnoka. Sokat fáradozott a kis község megelőző tűzvédelméért, türelemmel nevelte a fiatalok sokaságát a hivatásszeretetre. Munkája elismeréséül több alkalommal részesült kitüntetésben. Mély részvétellel búcsúztak tőle hozzátartozói, barátai, munkatársai, a falu lakossága.

Emléküket kegyelettel megőrizzük

1. AZ OTSZ SZERINT „A” TŰZVESZÉLYESSÉGI OSZTÁLYBA TARTOZIK (zárt betűk: A, F, A, L, Á, R, O, A, folyt. függ. 13. Az utolsó szó a folytatással összetett szó.) 13. ... Avion (légipostával). 14. Örölte. 15. Ahhoz hasonló. 16. Időmérő része. 18. Kisebb értékét lop. 20. Nagy páratlanjai. 21. Mutatószó. 23. Szovjet repülőgéptípus. 24. Képző. 25. Duna menti község. 26. Mint 23., de más típus. 27. Rag. 28. Vérsatornák. 29. Juta azonos hangzói. 30. Csavar. 32. Gazdasági eszközök. 34. Nagy Zoltán. 35. Uk! 36. A FÜGGŐLEGES 13. FOLYTATÁSA (folyt.: pontokkal megjelölt kockákban). 38. Kár betűi. 40. Erősen taszít. 42. Görögni kezd! 44. Vissza: vés. 45. Korcsolyafajta. 47. EEEE. 48. Nagy piszkosság. 49. Tv-márka. 51. Volt ökölvívó. 53. Szintén. 54. Nagy víztömeg. 55. Lét. 57. FLL. 58. A bánat. 59. Hónap rov. 61. Minden szót helyettesít!

2. Többször zavar. 3. Menyasszony. 4. Arra a helyre. 5. Megbúvó. 6. Gvár páros betűi. 7. A szoros abécé kezdete. 8. Délvégeki. 9. Étlapon szerepelnek. 10. Kalória rov. 11. Patyolat is teszi. 12. Elő. 13. A VÍZSZINTES 1. FOLYTATÁSA (zárt betűk: A, E,

E, H, folyt.: vízsz. 36.). 17. Ilyen jármű a KRÉSZ-ből is ismert. 19. Pénzt érő papír. 22. Régi női kézmelegítő. 23. Európai nép. 31. Óraalkatrész. 33. Nem ... (nincs ideje). 35. Mint a vízszintes meghatározás. 37. Megálljunk csak! 39. Fa része. 41. Reá van szükség. 43. Régibb. 44. Vissza: főzeléknővény. 46. Körülveszi. 48. Magyar film címe. 49. g! 52. Kitézött összeg. 56. ... Dago-ver (külföldi színész). 58. Vissza: rag. 60. Világbajnokság.

Megfejtésül a következő sorokat kell beküldeni: vízsz. 1. és folytatásai.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót, a fősor befejezését.

A megfejtők között könyvtulványokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1981. december 15.

K. I.

A tizedik számban megjelent kereszt-rejtvény megfejtése: A TÁROLÁSI EGY-SÉG ÉS A KERÍTÉS KÖZÖTT LEG-ALÁBB EGY METER TŰZTÁVOLSÁGOT KELL!

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: MEGTARTANI.

Könyvjutalmat nyertek: Baller Ferenc, Paks; Kovács Mária, Kecskemét; Szebeni Györgyné, Vác; Szeder István, Budapest; Takács András, Budapest; Torma László, Budapest.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkesztő és szakértői bizottság.
Főszerkesztő: SOLTÉSZ TAMÁS tűzoltó főhadnagy.

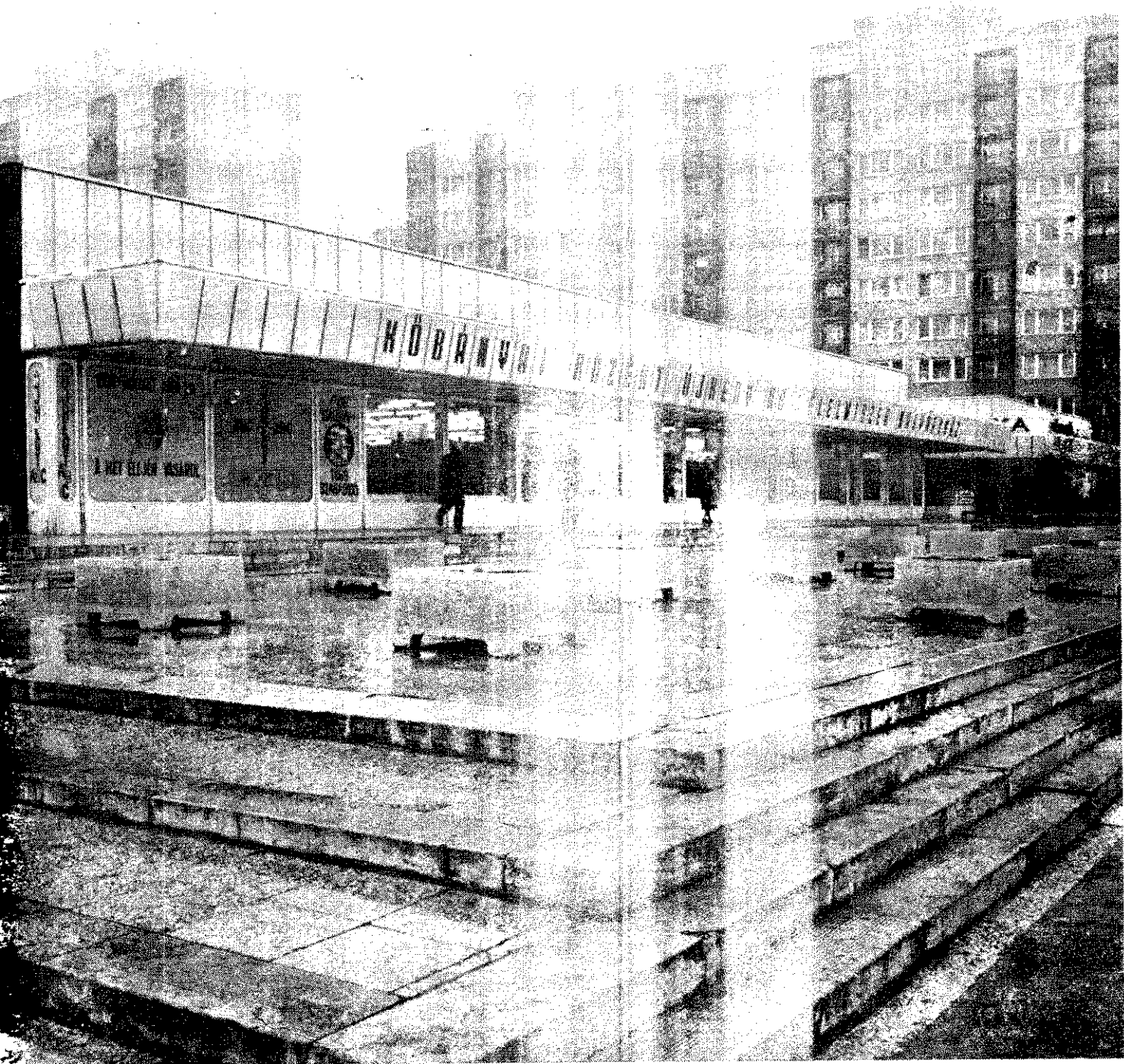
SZERKESZTŐSÉG: Budapest VI., Izabella u. 62-64. TELEFON: 320-380.

Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság

Felétős kiadó: VARGA KÁROLY. Előfizetési díj egy évre 45,- Ft. Számlaszám: 233-90 151-1100

81.2543/2-11 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v. t. Vágó Sándorné vezérigazgató. Levélcím: 1903 Bp. Pf.: 314

HU ISSN 0230-1415

Kőbánya – ma

Reportunk a 4–5. oldalon

**A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata**

XXXIII. évf. 12. sz. / 1981. december

SZOVJET TÜZOLTÓKÜLDÖTTÉG töltött egy hetet hazánkban. Dmitrij Ivanovics Jurcsenko vezérőrnagyot, a szovjet tűzoltóság főparancsnokának első helyettesét és Jurij Nyikolajevics Kocsin ezredes, osztályvezetőt Varga Károly tűzoltó ezredes, országos parancsnok fogadta.

A meghívott vendégek látogatásuk első napján a BM TOP vezető munkatársaival találkoztak, majd szakmai megbeszélésen vettek részt. Következő napi programjukként az MMG Automatika Művekbe látogattak el, ahol tájékoztatást kaptak a vállalat tevékenységéről, és megtekintették a vagyonyvédelmi és tűzvédelmi automatikái, berendezései és felszerelések gyártási folyamatait. A vendégek a Tűzoltó Múzeumban is eltöltöttek egy délutánt. Ott megismerkedtek a magyar tűzoltóság történetével, majd rövid betekintést nyertek az állami tűzoltóságnál folyó propagandamunkába. Gazdag és érdekes látni-valókkal szolgált számukra a harmadik napi, Borsod megyei útjuk, melynek során a Tiszai Vegyi Kombinátban, TIFO-ban, valamint a leninvárosi üzemi tűzoltó-parancsnokságban járnak.

A szakmai tapasztalatsere utolsó napi programjaként a delegáció az EMI Tűzvédelmi Laboratóriumában, valamint a Tervezés-fejlesztési és Tipustervező Intézetben tett látogatást.

A **BM TÜZOLTÓSÁG ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGON** november 16-án rendezték meg az ifjúsági fórumot. Az eseményen megjelent Csiba Károly, a KISZ BM Bizottságának első titkára is.

Varga Károly ezredes, országos parancsnok tájékoztatta a résztvevőket az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvény és a 23/1972-es belügyminiszteri parancs végrehajtásáról. A beszámoló foglalkozott a BM TOP-on szolgálatot teljesítő fiatalok munkakörülményeivel, szakmai előmenetelükkel, munkájuk elismerésével és szociális helyzetükkel. A fórum hozzászólásokkal folytatódott, majd az országos parancsnok válaszával ért véget.

AZ **ORSZÁGOS HADTÖRTÉNETI MÚZEUMBAN** kiállítás nyílt a Magyar Néphadsereg Politikai Főcsoportfőnöksége, a Belügyminisztérium Oktatási és Közművelődési Csoportfőnöksége, a Munkásörtség Országos Parancsnoksága és a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége képzőművészeti pályázatára beküldött művekből.

A december közepéig nyitva tartó tárlatot Baranyi Ferenc József Attila-díjas költő nyitotta meg, majd a pályázatot kiíró szervek képviselői átadták az alkotóknak a díjakat. A Belügyminisztérium díjait Kiss Lajos vezérőrnagy, főcsoportfőnök-helyettes adta át.

A Belügyminisztérium különdíjával jutalmazták többek között Kirchmayer Károly Tűzoltók című kisplasztikáját.

HAZÁNK MEGYÉI KOZUL Győr-Sopronban van a legtöbb Zsuk tűzoltó-gépjármű. Az önkéntestűzoltó-egyesületeknek az id újabb tízet vásároltak belőlük a helyi tanácsok, valamint a megyei tűzoltóság. Az újjakkal együtt már hatvan ilyen típusú járműve van a megye 72 községi egyesületének.

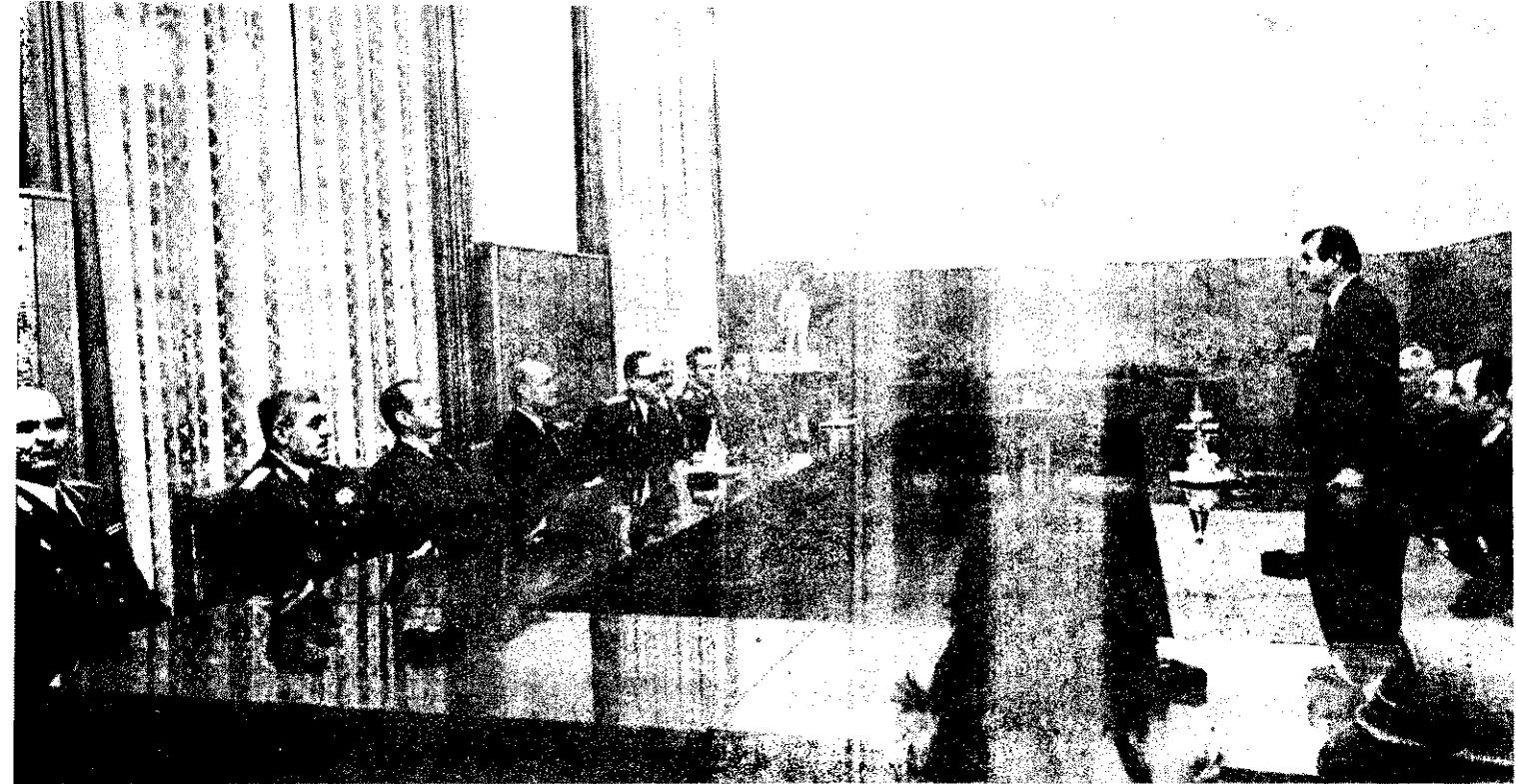

A **KÖZELMÚLTBAN** tűzoltási gyakorlatot hajtottak végre Ganz Villamossági Művek törzsgyárában új, nagybeton épületben. A létesítmény méreteiben megegyezik azzal az épülettel, amelyben 1980. november 25-én jelentős kárral járó tűz keletkezett.

Ezzúttal az épületből való szervezett evakuálás gyakorlása volt a cél, valamint a vállalati tűzoltóság gyors, szakszerű beavatkozásának módja. A gyakorlat feladatait megközelítően 500 ember hajtotta végre. A dolgozók fegyelmellett, jó színvonalon teljesítették feladataikat.

A gyár gazdasági vezetői tervebe vették, hogy szükség szerinti más-más gyáregységben is hasonló nagyságú gyakorlatot szerveznek.

Dr. Horváth István belügyminiszter adott tájékoztatást a minisztérium munkájáról

Losonczi Pál, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke november 17-én a Belügyminisztériumba látogatott. A vendéget dr. Horváth István, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, belügyminiszter és Kovács György, az MSZMP Belügyminisztériumi Bizottságának első tagja fogadta.

Losonczi Pál találkozott a minisztérium vezetőivel, s tájékozódott a Belügyminisztérium munkájáról, a belügyi szervek korszerű feladatairól. Dr. Horváth István a közbiztonság kérdéseiről szólva a többi között beszámolt arról: belpolitikai helyzetünk szilárdságát, kiegyensúlyozottságát elzi az is, hogy a politikai jellegű bűnözés az összes bűncselekményeknek csupán töredéke. Közrendünk kiállja a nemzetközi összehasonlítás próbáját; az évi 120-

130 ezer bűncselekmény nagyobb része kevésbé súlyos — főként vagyon elleni — jogsértés. Ugyanakkor az utóbbi években több, a közbiztonságot kedvezőtlenül befolyásoló jelenség tapasztalható, így például emelkedett az életet, a testi épséget veszélyeztető támadások, a durva, erőszakos bűncselekmények száma, s az idegenforgalom növekedése is az ezzel összefüggő szabálysértések, bűntettek megszaporodását hozta magával. Közrendünk, belső biztonságunk megőrzése érdekében a belügyi szervek a társadalmi fejlődés követelményeinek megfelelően folyamatosan korszerűsítik tevékenységüket.

A tájékoztató után az Elnöki Tanács elnöke felkereste a Belügyminisztérium több intézményét, hogy személyesen is megismerkedjék a belügyi dolgozók tevékenységével, munkájuk, tanulásuk feltételei-

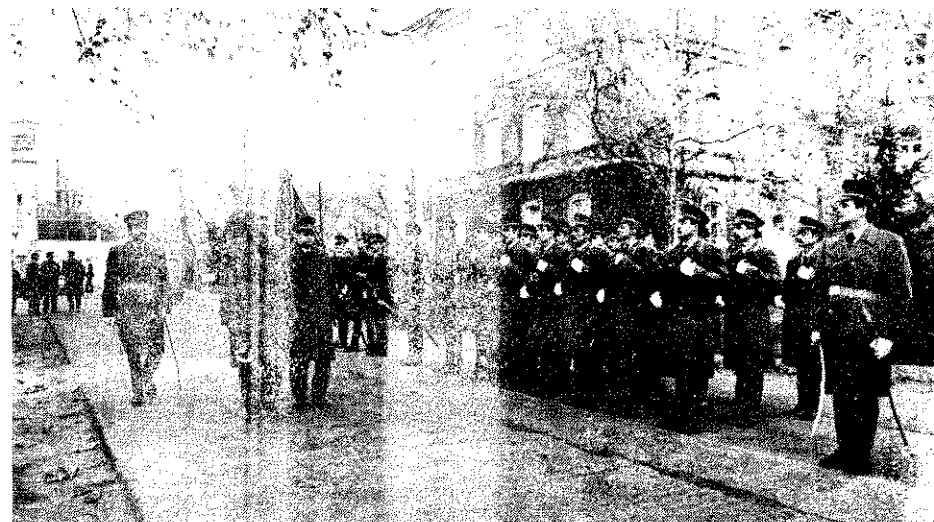
vel. Elsőként a minisztérium technikai laboratóriumát tekintette meg, majd a Rendőrtiszti Főiskolára látogatott el. Tájékozódott az itt folyó oktató-nevelő munkáról s az ezt segítő korszerű eszközökről is. A program a BM Forradalmi Rendőri Ezrednél folytatódott.

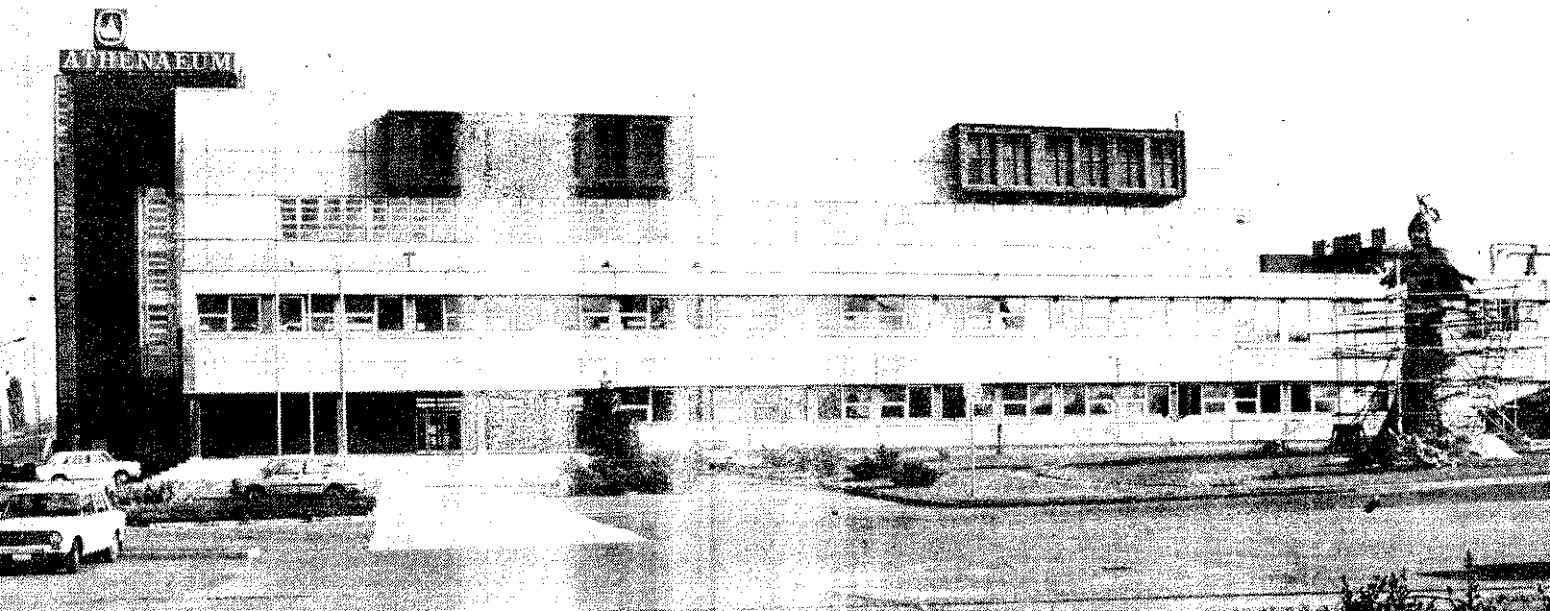
Az Elnöki Tanács elnöke délután megtekintette a Belügyminisztérium Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Duna Művelődési Egyesületének műsorát, majd a BM Művelődési Házában a minisztérium közművelődési feladatairól, az intézmény kulturális, művészeti tevékenységéről tájékozódott. Végül a minisztérium vezetőivel értékelte a nap során szerzett tapasztalatokat, elismerését fejezve ki a Belügyminisztérium dolgozóinak magas színvonalon végzett munkájukért.

Az Elnöki Tanács elnöke megérkezik a Rendőrtiszti Főiskolára

A BM Forradalmi Rendőri Ezrednél zászázad köszöntötte a vendégeket

Az Athenaeum Nyomda Kozma utcai új üzeme

Kőbánya a főváros egyik legdinamikusabban fejlődő kerülete. Új üzemek, intézmények egész sorával gazdagodott az elmúlt ötéves terv időszakában. A kerület négy új lakótelepén mintegy 10 000 lakás épült, és így több tízezerrel nőtt a városrész lakóinak száma.

A kerületet többek között olyan létesítmények fémjelzik, mint a BNV, a Kőbányai Gyógyszerárugyár, az EGYT, a Taurus Műszaki Gumigyár, az Orion, az EVIG, az Oxigén- és Disszous-Gázgyár meg az Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme. Kőbánya, de egyben a főváros kulturális életében is jelentős szerepet tölt be a Pataki István Ifjúsági és Művelődési Ház meg a népligeti Planetárium.

A dinamikus fejlődés a kerület tűzoltóságát is jelentős feladatok elé állította. Az üzemi technológiák nagy mennyiségű tűz- és robbanásveszélyes folyadék és gáz felhasználását teszik szükségessé. Emellett a középmagas lakóépületek megelőző és mentő tűzvédelme is sok tennivalót ad, akárcsak azoknak az utólagos munkáknak a figyelemmel kísérése, amelyek a középmagas házak tűzbiztonságát szolgálják.

A kerületet átszelő sűrű vasúthálózat, de kivált az utak zsúfoltsága és a forgalomelterelések nehezítik az egység vonulásait. Az elmúlt években 44 m-es gépezetes tolólétrával, TŰ-4-es habbal oltó gépjárművel és IFA 1500 kg-os porral oltó gépjárművel gyarapodott a kerületi parancsnokság szerállománya.

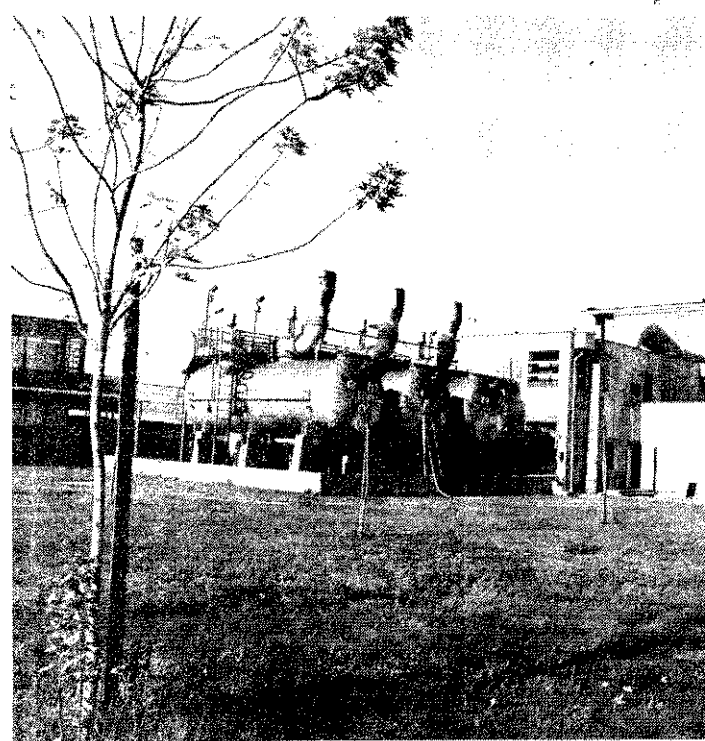
A kőbányai parancsnokság 273 létesítményben tart rendszeres ellenőrzést. Ezek egyike a Budapesti Nemzetközi Vásár területe, ugyanis 1975-ben véglegesen Kőbányán jelölték ki a telep-helyét. A valóságos vásárvárosná növekedett terület a közeljövőben, egy szállodával is gazdagodik. De az is igencsak feladta a leckét a kerületi parancsnokságnak, hogy itt a korábbi évi két rendezvény mellett számos szakkiállítás rendeznek, és késő ősztől kora tavaszig immár második éve a Skála Áruház vette birtokba az „A” pavilont. S hogy mindeddig nem fordult elő jelentősebb tüzeset a vásárvárosban, az nem kis részben a szemlék és ellenőrzések sokaságának és szakszerűségének is tulajdonítható.

A budapesti metró építésekor a fővárosi parancsnokság a kőbányai parancsnokságot jelölte ki az egész létesítményre kiterjedő kapcsolatos hatósági feladatok ellátásával. Negyedévente a X. kerületi parancsnokság tart célellenőrzést is a vonalagutakban, a mélyállomásokon és a járműtelepeken, és az itt keletkezett tüzek vizsgálatánál is ők az illetékesek.

A BM TOP kijelölése alapján ez év január 1-től kísérletképpen itt is bevezették a komplex tűzkárfelmérést. Ez a járulékos károkat, így az üzemszüneti kárt is figyelembe veszi. Az Állami Biztosító kerületi fiókja is bekapcsolódott a munkába.

Ennek eredményeként számottevően több tüzesetet jelentettek be utólagosan. A korábbi évi átlag 15-tel szemben az év kilenc hónapjában már 37 tüzesetet jelentettek be ebben a hónapban. Közülük 33-at az ÁB jelzett. Feltételezhető, hogy ezek a tüzesetek máskülönben nem jutottak volna a kerületi parancsnokság tudomására — pedig a vonatkozó jogszabály értelmében az eloltott tüzet is be kell jelenteni az illetékes tűzvédelmi hatóságnak —, mivel az 5000 forint alatti tűzkárt a biztosító körében tűzvizsgálati jegyzőkönyvi kivonat nélkül rendezte az üzemeltető.

A nyomda toluol-visszanyerő berendezése

A parancsnokságon jártunkkor már rendelkezésre állt az el-
5 kilenc hónap tűzkárstatisztikája. A jelenleg is érvényben levő
zárási mód szerint 485 600 forint kár keletkezett a kerületben,
az az új módon számított ún. komplex tűzkár 2 050 000 forint
ett. Ebből az üzemszüneti kár 946 000 forintot tett ki. Az idén
négy nem volt olyan tűz a kerületben, amely jelentősebb terme-
léskiesést okozott.

A Kőbányai Gyógyszerárugyár éves termelési értéke mintegy
5 milliárd forint. Teljes termelésük 70%-át exportálják, s ennek
30%-át tőkés piacra.

„Ma már a fejlesztők és a kutatók egy-egy új kémiai eljárás
kidolgozásakor és bevezetésükor messzemenően figyelembe ve-
szik a biztonságos munkavégzés feltételeit” — mondotta Sziklai
Sándor, a termelési főosztály vezetője, aki egyben a vállalat tűz-
védelmi műszaki tanácsának is tagja.

A tnt nagy gondot fordít rá, hogy a termelésben részt vevő
valamennyi dolgozó mindig tudja, milyen anyaggal dolgozik, és
képes legyen rá, hogy egy kezdeti tüzet a rendelkezésre álló esz-
közökkel megfékezzen. A gyár évente ugyanis mintegy 6700
tonna, kb. 850-féle alapanyagot dolgoz fel, s ezek jelentős része
metanol, toluol, benzol, etilalkohol) az I. tűzveszélyességi foko-
zatba tartozik. Naponta 10—15 köbméter tűzveszélyes és mér-
gező hulladék anyag képződik a gyártási folyamatban. Ennek a
megsemmisítése jelenti itt is az egyik legnagyobb gondot. Ezért
jelentős lépéseket tettek a hulladékszegény technológiák alkalmaz-
ására. A Kémia — II. üzemben a metanol regenerálásával ható-
sára szorították vissza a keletkező hulladékmennyiséget. A dorogi
tűvényvédőszer-üzemben a benzol visszanyerésével negyedére
csökkentették a gyártási hulladékot. Minderre persze gazdasági
és környezetvédelmi okok is kényszerítik a vállalatot.

A Gyömrői út másik oldalán új gyógyszergyártó üzemcsar-
nok épül. A tervező több esetben is konzultált a kerületi pa-
rancsnoksággal, s ennek nem is maradt el az eredménye. A léte-
sítmény átadása után számos olyan gond is megoldódik, mint a
tűzveszélyes folyadékok nem éppen szabványos tárolása, továbbá a
csúfoltság és a közlekedési utak eltorlaszolása, amit a szűk hely
miatt nem tudtak megszüntetni a jelenlegi üzemszűkben. S hogy
nem lehet mindenért a mostoha körülményeket okolni, azt jól
bizonyítja, hogy az utóbbi két évben — leszámítva egy szemé-
tároló égését — nem volt tüzeset a gyárban, holott húsz esz-
tendővel ezelőtt nemritkán évente 30 tűz is keletkezett itt. Igaz,
az utóbbi időkben a tűzvédelmi szervezet tagjai és a vállalati tűz-
oltók jóval szigorúbban ellenőrzik a technológiai fegyelem és a
használati szabályok betartását.

Látogatásunk napján a műszakiak, a termelésirányítók és a
laboránsok biztonságtechnikai, tűz- és környezetvédelmi ismer-
etekből vizsgáztak éppen. Valamennyien „A” vagy „B” tűzveszé-

lyességi osztályba tartozó tevékenységet végeznek, 5—8 órás fel-
készítés előzte meg a vizsgátatást, s ez kétségtől elősegítette
a vizsga sikerét.

1976-ban jelentős könnyűipari létesítménnyel gyarapodott
Kőbánya. Ekkor kezdte meg a próbaüzemet az Athenaeum Nyom-
da Kozma utcai üzeme. A nyomdaüzem tervezésekor számos tűz-
védelmi előírás nem volt megtartható, mivel a veszélyességi övezet
még nem honosodott meg a hazai gyakorlatban. Az egész üzemet
az „A” tűzveszélyességi osztályba kellett volna sorolni. Az ennek
megfelelő építészeti megoldás azonban nem tette volna lehetővé a
technológia telepítését. A tervezést külföldi tanulmányút előzte
meg. Az ott tapasztaltak alapján tettek javaslatot a veszélyességi
övezetek kialakítására. (Ennek alapján nem az egész üzemet, ha-
nem csupán annak bizonyos részeit kellett az „A” tűzveszélyességi
osztályba sorolni.) Egyedi eltérési engedély alapján 1971-ben
ennek figyelembevételével kezdhetők meg a tervezést. A veszé-
lyességi övezetek kivételével így a „C” tűzveszélyességi osztályba
sorolhatták az üzemet. Így a beruházás során százmillió forintot
takaríthattak meg.

A Cerutti gyártmányú, 16 nyomóműves rotációs mélynyomó
gép telepítésekor is számos tűzvédelmi problémát kellett megol-
dani. Többek között a nyomdafesték oldószereként felhasznált
toluol elszívását és visszanyerését, valamint a nyomóművek hen-
gerekéinél az elektrosztatikus feltöltődésből származó kislülés meg-
akadályozását.

A hatékony elszívással az oldószergőzök 97,5%-át vissza-
nyerik, s ez évente 10 millió forint megtakarítást jelent. A hatalmas
üzemcsarnokban óránként 24-szeres a légcseré. A szellőztető-
berendezések óránként 550 000 köbméter levegőt juttatnak a csar-
nokba. A nyomdagép minden nyomóművébe beépítettek egy hő-
érzékelőt (mészázalási hőmérsékletük 120 °C), valamint 7 db
CO₂-tűvókat.

A nyomóművek kis görbületes sugarú fémgörgőin fut végig
a papírtekerces — amelyre közben felviszik a nyomdafestéket —
és előzben elektrosztatikusan feltöltődik. Itt védőföldelés tech-
nológiai okokból nem jöhetett számításba, ezért a levegő nedves-
ségtartalmanak 60±5%-ra való beállításával oldották meg a töl-
tések elvezetését. A nyomdagépen eddig 2 esetben keletkezett
kiseb tüz, de a szénsavval oltó berendezés mindkét esetben er-
edményesen lépett működésbe. Közülük az egyik tüz következté-
ben mintegy 30 perces volt a termelés kiesés. A beépített tűzoltó
berendezés nélkül minden bizonyosan jóval hosszabb lett volna
ez az idő.

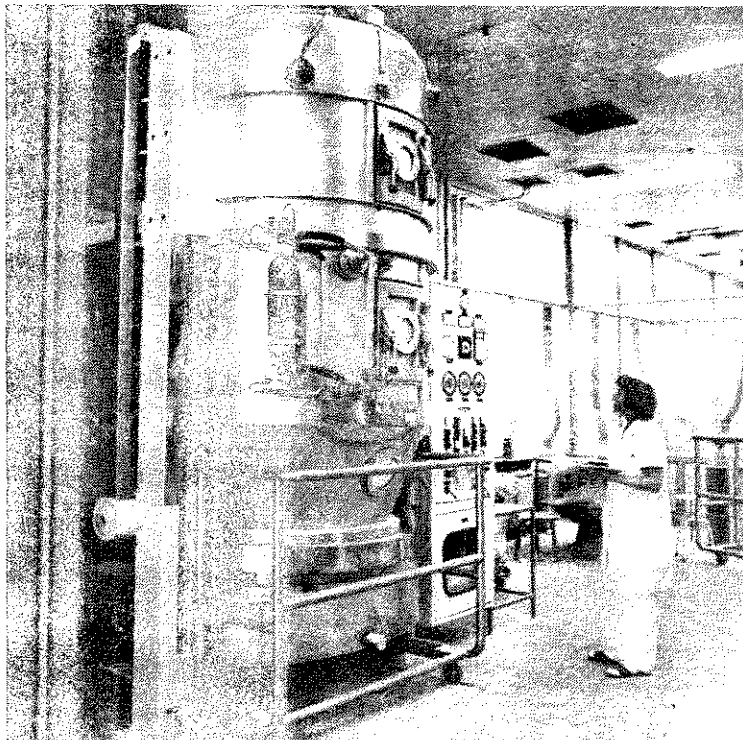
Soltész

(Fotó: Kútvolgyi)

Tűzvédelmi ellenőrzés a vásárvárosban

A tűlzárító, oldalán a robbanáselfojtó berendezéssel

A tűzvédelmi kutatások során, számos probléma mellett felvetődik a terminológiák, meghatározások egységes értelmezésének és használatának kérdése.

Az elvi irányító és a végrehajtó gyakorlati munka során is nagyon nagy a jelentősége ennek. A kutatás pedig ugyancsak nem nélkülözheti az egységes értelmezést. Különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a kutatómunka eredményeként új fogalmak szülehetnek, vagy egy-egy régi szakkifejezés újabb, szélesebb értelmet kaphat.

Ezen túlmenően az egységes értelmezésnek nemcsak egy olyan testületnél, mint például a tűzoltóság, hanem egy olyan szervezetnél is, mint például a Belügyminisztérium, igen nagy a jelentősége. De nem kevésbé fontos az sem, hogy a fogalmakat nemzetközileg is azonos módon fogjuk fel és alkalmazzuk, hiszen számos ország szakemberei tanulnak a Szovjetunióban és az NDK-ban, valamint örvendetes módon egyre több külföldi szakirodalom és publikáció válik több országban is hozzáférhetővé.

E rövid írásban most egy már régóta ismert, de ma újabb értelmet kapott kifejezéssel, az operatív taktikai helyzettel szeretnénk foglalkozni, remélve, hogy azt nemcsak Magyarországon, hanem a KGST-országokban is egységesen fogják értelmezni.

A Belügyminisztérium legkülönbözőbb ágazataiban használják ezt a meghatározást, de nem mindig ugyanazt értik rajta. Mi megkíséreljük olyan meghatározást, amely nagy általánosságban megfelel a belügyi követelményeknek, minden területre igaz, és ebből meghatározhatjuk, hogy a tűzvédelemben mit értünk konkrétan „operatív taktikai helyzeten”.

1. A működési terület, tehát a környezet jellemzői.
2. A területet ellátó szolgálat és rendszerének jellemzői.
3. A szolgálat és a környezet egymásra hatásainak jellemzői.

Ha meggondoljuk, ez a három fő elem bármely belügyi munkánál meghatározója lehet az operatív taktikai helyzetnek, de igaz ez a mentőszolgálat vagy egyéb műszaki segélynyújtó szolgálat (gáz, elektromos, víz stb.) helyzetmegállapítására is.

Vizsgáljuk meg ezután konkrétan az operatív taktikai helyzet tűzvédelmi értelmezését.

1. A működési területen tehát a környezet jellemzőinek összessége, a terület tűzveszélyességi szintje értenőd.

Ennek meghatározó paraméterei a következők:

- a lakosság száma és sűrűsége,
- a területi jellemzők (összterület, beépítettségi százalék stb.),
- időjárás és klimatikus jellemzők,
- a gazdasági potenciál és ennek összetevői,
- az építés jellemzői tűzvédelmi szempontból (éghetőség, tűzállósági határérték stb.),
- a tűzveszélyességi osztályok és besorolás,
- a terület szolgáltatási színvonala (vízellátás, úthálózat, fűtőmódok stb.).

2. A területet ellátó szolgálat jellemzői. (Ezt a területi tűzoltóegységek jellemzőiként értelmezhetjük.)

Meghatározó paraméterei a következők:

- a személyi állomány létszáma,
- a személyi állomány harckészültsége,
- a személyi állomány politikai és szakmai felkészültsége,
- a technikai eszközök és berendezések száma,
- a technikai eszközök és berendezések műszaki színvonala és állapota,
- az egységek elosztása a védendő területen,
- az egységek általános műszaki, technikai színvonala (fűtőhálózat, anyagellátás, javítás-karbantartás stb.).

3. A szolgálat és a környezet egymásra hatásainak jellemzői.

Ez az elem a szóban forgó összefüggésben a tűzoltóegységek működésének jellemzői tűz- és káresetek idején.

Meghatározó paraméterei a következők:

- az elsőnek kiérkező egység vagy egységek vonulási sugara és kiérkezési ideje,
- a további egységek vonulási ideje,
- az oltási idő vagy a kárelhárítás ideje,
- az oltóanyagok felhasználásának jellemzői,
- különböző taktikai és kárelhárítási elvek alkalmazása,
- tűzvédelmi statisztikai adatok felvétele,
- együttműködés más szolgálattal (rendőrség, mentők stb.).

Mint látható, az általános meghatározás jól értelmezhető tűzvédelem területén is, és így már megfelelő mód nyílik a kérdések tudományos vizsgálatára, hiszen minden egyes elemet faktort komplex módon a maga helyén tudnak megvizsgálni.

Ez a magyarázat mindenképpen előrelépés, hiszen az operatív taktikai helyzetet eddig csak egy-egy konkrét kárhelyen vizsgálták (pl. a Szovjetunióban), vagy foglalkoztak a tűzvédelmi helyzettel (pl. Magyarországon), ami szintén csak egy szűkebb nem komplex értelmezése e fogalomnak.

Megjegyezni kívánjuk, hogy az egyes elemek paramétereinek még bővíthetők, ezek csak a fontosabbak. Ha azonban részletesebb elemzésnek vetjük alá az említett paramétereket, akkor következőket állapíthatjuk meg:

Az egyes elemek paraméterei összefüggnek, az egyik változása maga után hozhatja a másik megváltozását is. Ha tehát megvizsgáljuk az említetteket, akkor kiválaszthatunk öt olyan fő paramétert, amelyek döntően befolyásolják és meghatározzák az operatív taktikai helyzetet, amelyek a többi paraméter változásait is tükrözik.

Ezek a következők:

- A vonulások gyakorisága egységnyi idő alatt.
- A vonulás és a tűzoltás ideje.
- Az egy riasztásra kivonult szerek száma.
- Az egyidejűleg keletkezett tüzek száma.
- Az elsőnek kiérkező egység vagy egységek vonulási ideje.

Könnyen belátható, hogy a terület tűzveszélyességi szintje kifejeződik a vonulások gyakoriságában vagy az egyidejűleg keletkezett tüzesetek számában.

A tűzoltóegységek jellemzően meghatározzák például a vonulás és a tűzoltás idejét. A harmadik elem paraméterei is hasonlóan kifejeződnek ez öt fő jellemzőben.

Természetesen az operatív taktikai helyzet meghatározásának paramétereinek vizsgálata nem önmagáért történik. A végső cél, hogy ezek a jellemzők eszközül szolgáljanak a tűzvédelmi munkának hatékonyabbá tételéhez.

Ezt a jelenlegi helyzetben úgy képzeljük el, hogy megpróbáljuk matematikai formában felírni a főbb paraméterek törvényszerűségeit, és ennek segítségével olyan matematikai modelleket készíthetünk, amelyek alkalmasak rá, hogy számítógépi igénybevételével meghatározzuk például a szükséges létszámot és technikát, az egységek optimális eloszlását, valamint azt is, ho szükséges új egységek létesítése.

Az eddigi kutatások során sikerült megállapítani többek között, hogy a vonulások száma Poisson-eloszlású. Néhány időjellemző matematikai formában az Erlang-törvényvel írható fel, és az egy időben keletkezett tüzesetek száma is kifejezhető a Poisson-törvényszerűséggel, csak a benne szereplő tagok jelentését kell megváltoztatni.

A kapcsolatos kutatások természetesen folytatódnak, és az eredményekről továbbra is tájékoztatni kívánjuk a tisztelt olvasókat.

ÚJ HAZAI TERMÉK

Hazánkban először kísérleteztek ki tűzgátló ajtókat a Tiszaföldvári Építő-, Vasipari és Szolgáltató Szövetkezet műszaki fejlesztése és a Középület-tervező Vállalat tervei alapján.

A tűzgátló acélajtók az MSZ 595/3-79-es szabvány előírása szerint egy-, illetve kétszárnyú kivitelben készülnek, tűzállósági határértékük meghaladja az 1,5 órát, és azonos tűzállósági határértékű fő- és válaszfalakba építhetők be. Három néretválasztékkal hozzák forgalomba őket. Az egyszárnyúak szélessége 85 cm, magassága pedig 202,5, illetve 220 cm. A kétszárnyúak szélessége 85/35 cm, illetve 85/75 cm és magasságuk azonos az egyszárnyúakéval.

Tok- és szárnykeretük egyaránt acéllemezről, hegesztett kivitelben, izolt hőszigeteléssel készül. A borítás 10 cm vastag *Betonip*, amelyet hőálló ragasztóval, továbbá csavarozással rögzítenek az acéllemezre. A hárompontos rögzítőkilincses, kulcsos zárat önműködő ajtócsukó egészíti ki.

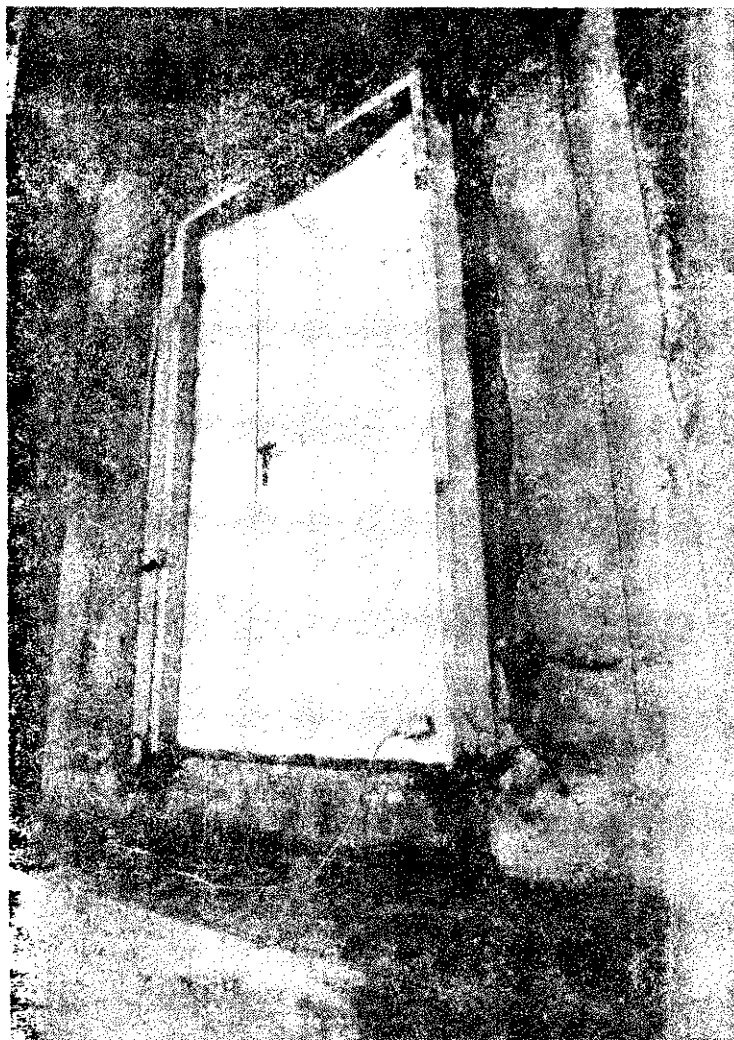
A prototípusok már túl-

vannak az ÉMI vizsgálatain, mint ezt az ÉMI M 306/80 számú jegyzőkönyve is igazolja, méghozzá azzal a megjegyzéssel, hogy a kivitelező vállalatok Budaterm tűzvédő festékekkel vonják be az ajtók acél tokszerkezetét, és a felhordott festék mennyisége 1200 gramm/m² legyen. Ily módon alkalmasak arra, hogy az I—II. tűzálló-

sági fokozatú épületek tűzgátló falaiba nyílászáró szerkezetként beépítsék őket.

Ottjártunkkor *F. Nagy János*, a szövetkezet elnöke elmondta, egyelőre évente 800—1000 db gyártására vállalkoznak. De felkészültek arra is, hogy a típusajánlatokon kívül egyedi megbízásokat is teljesíteni tudjanak. Az első megrendelésük már beérkezett: egy számítóközpont 21 db-ot igényelt. Remélik, hogy egyre többen figyelnek fel termékeikre, s keresik fel szövetkezetüket a tervezők és a kivitelezők. Mint hallottuk, a tetszetős kivitelű tűzgátló ajtók jóval olcsóbbak, mint azok, amelyeket eddig importból szereztek be.

Sz. Lovász Ilona

A kétszárnyú ajtó 45 perces ...

... illetve 95 perces égés után

Centenáriumi Mór

Ahogy 1881-ben sorra alakultak az önkéntestűzoltó-egyletek Fejér megye községeiben: Biskán, Perkátnán, Mór és Ercsiben, úgy ünneplik idén rendre centenáriumiukat is.

Az ünnepek sorában harmadikként került sor Mór nagyközségben október 16-án a jeles évfordulóra. Nagy készülődés előzte meg a jubileumot, díszbe öltöztették a nagyközségi tanács amúgy is igen szép elrendezésű termét. Az asztalokon színes rózsacsokrok pompáztak. A falakat beborító képsorokon *Wirth Sándor* helybeli fotós és egyben műgyűjtő majdnem 100 évet átfogó képgyűjteményét tette közzé. A felvételek az elődök életét, felszereléseiket, ruházatukat, színjátzó együtteseiket, baráti, családi összejöveteleiket örökítették meg.

A gyűjteményből a tárgyi emlékek sem hiányoztak. Sisakok, zászlók s egyéb ereklyék között megsárgult lapjaival ott díszelgett a testületi ülések jegyzőkönyve is. Kézzel írott bejegyzéseiből 1893. I. 8-tól 1940. II. 2-ig sok mindent megtudhatunk. A mindenkori létszámot, a névsort, az egyesület anyagi helyzetét, a felszerelések állapotát, valamint az egyesület működési szabályzatát is.

Az ünnepi eseményen részt vett a megye és a nagyközség több párt-, állami és gazdasági vezetője is. S mivel az emlékülés a múltat volt hivatva idézni — az ünnepi beszéd, amelyet *dr. Kutér László*, a nagyközségi tanács vb-titkára tartott — a 100 év történetét vázolta. Azokat az állapotokat, amelyek egy évszázada mezővárosainkat — közöttük Mór is — jellemezték; a házakat, sokszor egész utcákat sújtó, évente ismétlődő nagy tüzeseteket s az ellenük való kezdetleges védekezést, amíg azután eljutottak odáig, hogy 1881. május 15-én megalakítsák a tűzoltóegyletet.

Az első, 62 tagú egyletet az akkori parancsnok a következő

zöképpen osztotta be; 32 főt a szivattyúsok közé, 20 főt a mosókhoz, 10-et pedig a rendfenntartókhoz sorolt. Akkor Mór 87 lakosa 1003, főleg nád-, illetve zsúpfedeles házban élt. Mór tűzrendészeti szabályrendeletét 1893-ban adták ki.

Igy, ilyen körülmények között indultak, és (lassan gyarapodó és korszerűsödő felszereléssel) évtizedeken át mindig bátravették fel a harcot a tűz ellen. Az alapító tagok fiai közül is kevesen élnek már. A jubileumi ünnepség díszvendégét, *Müller József* önk. tű. fhdgy.-ot virággal köszöntötték, és alkalommal nyújtották át neki az 50 éves Aranykoszorús Szolgálati Érmét. Ő az, aki 1932-től a folytonosságot képviseli az egyesület életében. Több évtizeden át ő volt a parancsnok. Most is szívesen jön el a gyűlésekre, s ha kérdezik, sok jó tanáccsal szolgál.

Akárcsak *Lázár Miklós* önk. tű. fhdgy., aki szintén a centenáriumi alkalmából kapta meg a 40 éves szolgálatáért járó Ezüstkoszorús Szolgálati Érmét. Az ünnep alkalmából velük együtt több önkéntes tűzoltó részesült az országos parancsnok és a megyei parancsnok elismerésében. Az egyesületnek pedig átadták az Országos Parancsnokság jubileumi dísztárgyát. Meg is érdemlik. Mint ahogyan az egyesület parancsnoka és még többen is elmondták, igen jól végzik dolgukat a jelenlegi egyesületben a fiatalok. Rendszeresen gyakorolnak, jó eredményeket érnek el a versenyeken. Szervezik a nagyközség megelőző tűzvédelmét. Legutóbb az általános iskolában tartottak tűzriadó gyakorlatot.

A legifjabbak üdvözlése sem maradt el, az ünnepség kelléközepén távirat érkezett; „A 100 éves évforduló alkalmából tisztelettel köszöntjük a nagyközség tűzoltóit.”

A 321-es számú Ipari Szakközépiskola Ifjú Gárda tűzoltószakalegysége.”

Sz. Lovász Ilon

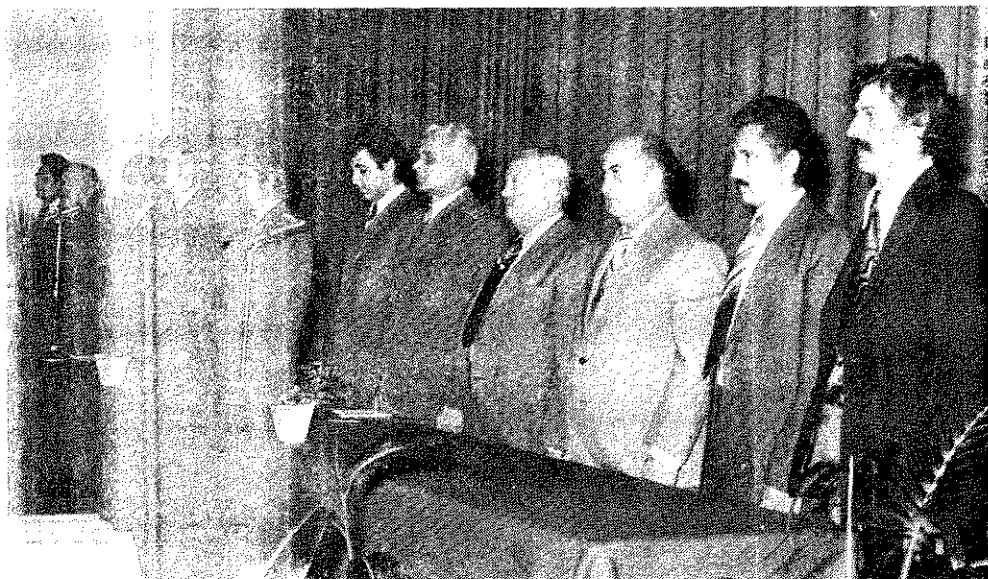
25 éves fennállását

ünnepelte november 2-án a jászberényi Hűtőgépgyár vállalati tűzoltósága.

A negyedszázados jubileumi ünnepségen *Csomor József*, a vállalat műszaki igazgatója emlékezett meg a megtett útról, majd köszöntötte a törzsgyár 58 és a vállalathoz tartozó gyáregységek mintegy 120 fős tűzoltó-kollektíváját.

1956-ban mindössze 20-an vállalták az akkori egyszerű technológiával dolgozó Fémnyomó- és Lemezárugyár tűzvédelmének megszervezését. Az évek során azután ahogy bővült a gyár, egyre többen jelentkeztek a vállalati tűzoltók soraiba is. A gyár modern nagyvállalattá fejlődött, s manapság már világszerte ismerik termékeit. A Lehel hűtőszekrényből évente 550 000 db-ot állítanak elő. A gyárral együtt fejlődött a vállalati tűzoltóság felszerelése, s gyarapodott tagjainak tudása. Több milliárdos értékű tűzvédelmét látják el azóta. 25 év alatt legtöbbször a legjobb helyezéseket szerezték meg a versenyeken. A 11. országos versenyről is bronzéremmel tértek haza.

Az ünnepségen, amelyet a vállalat tűzvédelmi osztálya rendezett, jelen volt *Gorjanc Ignác* vezérigazgató, országgyűlési képviselő, az országgyűlés ipari bizott-

ságának elnöke, *Varga Károly* tűzoltó ezredes, országos parancsnok, a gyáregységek igazgatói, a vállalat párt-, KISZ- és szakszervezeti bizottságának titkárai. Részt vettek az eseményen a megyei, valamint a városi és járási tűzoltó-parancsnokság vezetői is.

Az ünnepi megemlékezésen *Varga Károly* tűzoltó ezredes, országos parancsnok is köszöntötte a vállalat tűzoltóságát, és a jubileum alkalmából a Haza Szolgálatáért

Érdemérem arany fokozatát adta át az alapító tagok egyikének, *Badari Antal* váll. tű. szds.-nak. Többen részesültek Kiváló Dolgozó kitüntetésben, vezérigazgatói díjcséretben és pénzjutalomban. *Szabó András* tűzoltó őrnagy, megyei parancsnok szolgálati érmeiket adott át, az országos versenyen részt vevő raj tagjai pedig szép ajándékot kaptak.

Sz. L. I.

Fotó: Tátrai

Bélygi felhívás

A Belügyminisztérium Oktatási és Közművelődési Csoportfőnöksége a párt- és a KISZ-szervezetekkel egyetértésben az MSZMP KB Politikai Bizottságának 1981. április 28-i határozatában előírt politikai célkitűzések szellemében

A MUNKÁS-PARASZT HATALOMÉRT

címme! pályázatot hirdet a rendőrök, a határőrök és a tűzoltók élmény- és dokumentumanyagainak összegyűjtésére.

A pályázat célja, hogy a személyi állomány körében közreadjuk és megismertessük a felszabadulás óta eltelt időszak – különösen az utóbbi 25 év – történelmi tapasztalatait, a rendőrök, határőrök, tűzoltók helytállását, harcát:

a független, szabad, demokratikus Magyarország megteremtésében,

a munkáshatalom kivívásában,

az ellenforradalom elleni harcban,

a proletárdiktatúra, a törvényesség megszilárdításában,

a szocializmus alapjainak lerakásában,

barátainkkal, szövetségeseinkkel, mindenekelőtt a Szovjet-unióval való együttműködésünkben.

A memoáralkotások, dokumentációs anyagok segítségével szélesebbé és még megalapozottabbá kívánjuk tenni a személyi állomány történelmi tájékozottságát. Tudatosítani akarjuk harcunk, építőmunkánk tapasztalatait, az állomány hősi küzdelmeit, ezzel is erősítve a szocialista hazafiság és az internacionalizmus érzését.

A pályázat célrendszerének fontos eleme a belügyi nevelőmunka segítése – konkrétan az amatőrirodalom, a tárgyi bemutatások eszközeivel, az emberi sorsok, az életpályák bemutatásával, a történelmi sorsfordulók személyes élményként való felvillantásával nevelve a hősiességre, a bajtársiasságra, a szabályzatok előírásai szerinti életre, az ügy igazába vetett hitre, a reális történelemszemléletre, a dolgozó népre és a szülőföld hű szolgálatára, a fegyverbarátságra, a konfrontációs időszakokban is kötelező humanizmusra és számos olyan erkölcsi, világnézeti és jellembeli tulajdonságra, amelyek a Belügyminisztérium nevelőmunkájának is a középpontjában állnak.

A fejlett szocialista társadalom építéséből jelentős részt vállaló belügyi fiatalok a pályázaton való részvétellel fórumot kapnak arra, hogy bemutathassák a hétköznapi forradalmi feladataiban bizonyított helytállásukat.

A pályázaton mindenki részt vehet, aki a Belügyminisztérium, illetve a tűzoltóság területi szerveinek állományában teljesít szolgálatot, vagy onnan ment nyugállományba, és az általa készített novellát, elbeszélést, naplórészletet, karcolatot, verset, fotó- vagy egyéb tárgyi dokumentumot 1981. október 31-e és 1982. június 30-a között a BM Oktatási és Közművelődési Csoportfőnöksége címére (Budapest, 1363, pf. 19.), pontos adatait mellékelve (név, születési hely, év, hó, nap, szolgálati hely, lakhely, irányítószám) megküldi.

Pályázati feltételek:

A beküldésre szánt memoáriróval kapcsolatban műfaji megkötés nincs. A beérkezett anyagokért a pályázatot meghirdető szerv felelősséget vállal; majd a tanulmányozás és a felhasználás után a szerzőhöz való visszajuttatásáról gondoskodik.

A legsikeresebbnek minősített és díjazott alkotásokat a közművelődési osztály, a központi sajtószervek és a BM kiadói alosztály irodalmilag feldolgoztatják, megszerkesztik, és biztosítják a könyv alakban való megjelenését.

A fotó- és egyéb tárgyi dokumentumokból – a beérkezett anyagok minőségétől és mennyiségétől függően – 1982-83-ban a pályázatot meghirdető szerv kiállítást rendez, amelyet a későbbiekben a szervek között vándoroltat.

Kérjük a Belügyminisztérium központi és területi párt- és tömegszervezeteit, hogy propagandamunkájuk során nyújtsanak elvi és gyakorlati segítséget a pályázat sikeréhez.

**A Belügyminisztérium
Oktatási és Közművelődési
Csoportfőnöksége**

Az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola tavaly júliusban létrehozott tűzvédelmi szakán ez év szeptemberében újabb évfolyamon kezdték meg tanulmányaikat a leendő tűzvédelmi üzemmérnökök.

Az eltelt idő már lehetőséget ad bizonyos tapasztalatok összegezésére és néhány következtetés levonására.

A főiskolán, de a magyar felsőoktatásban is teljesen új szak sikeres működéséhez lényegében három alapvető feltételt kellett kielégíteni:

1. A megfelelő képzettségű és szaktudású oktatókra volt szükség.

2. Főiskolai szintet elérő, kellően felkészített hallgatókat kellett beiskoláztatni.

3. Meg kellett teremteni az oktatás tárgyi feltételeit.

A tűzvédelmi szak tantervéhez kapcsolódó tárgyakat a főiskola nagy tapasztalattal oktatói adták elő. A tűzvédelmi szaktantárgyak oktatói többségének azonban nem voltak főiskolai tanítási tapasztalatai. Ezért rendszeresen látogatták az egyéb tárgyakat oktató tapasztalt tanárok előadásait. Emellett az oktatási-nevelési témájú tanszéki értekezletek is sok módszertani segítséget nyújtottak számukra.

Fontos feladatunknak tekintettük az oktatás feltételeinek megteremtését, valamint az általunk oktatott tárgyak megfelelő szintű előadását is. A szaktantárgyak gyakorlatias oktatása céljából szoros kapcsolatot tartottunk a BM TOP Tűzvédelmi Kutató Intézetével, az ÉMI Tűzállósági Osztályával, a Budapesti Műszaki Egyetemmel, valamint a Központi Kémiai Kutató Intézetel.

Szintén kiemelt fontosságú feladatként kezeltük, hogy az oktatók meg a hallgatók minél zökkenőmentesebben illeszkedjenek be a főiskola szervezeti egységébe. Ezt elsősorban munkával, tanulmányi fegyvellemmel és eredményekkel igyekeztünk elérni. Emellett az Országos Parancsnokság segítségével az állami tűzoltóság feladataiból izelítőt adó bemutatót szerveztünk a főiskola oktatóinak. A látottak, úgy érezzük, még inkább meggyőzték őket a tűzvédelmi üzemmérnökképzés szükségességéről.

A főiskola lapjában a tűzvédelmi szakról szóló tájékoztatót jelentettünk meg. Intézményünk pályaválasztási ankétján filmvetítéssel egybekötött előadáson igyekeztünk megismertetni szakunkat, s egyben buzdítást adni a felvételizők jelentkezésére. A kari igazgató által tartott rendszeres kari értekezleteknek és tanácsüléseknek teljes jogú részvevője a tűzvédelmi tanszék vezetője is. Ezek a fórumok, valamint a főiskola más oktatási egységeivel kialakított kapcsolataink sokban segítik azt a törekvésünket, hogy összehangoltabbá tegyük a munkánkat. Hallgatóink mind tanulmányi, mind pedig a társadalmi munkában igyekeznek kitűnni szorgalmukkal és fegyelmességükkel. Az őszi társadalmi munkában elért eredményük, az ott tanúsított magatartásuk általános elismerést kelteit.

Oktató-nevelő munkánk fő célja az oktatás és nevelés egysé-

gének megteremtése. Tanszékünk egy-egy oktatója patronáló nári feladatokat lát el. A hallgatókkal együtt vesznek rész különböző rendezvényeken, de az olyan társadalmi munkában mint amelyet a mezőgazdaságban végeztünk, valamint a t napos tanulmányi kirándulásokon is. A hallgatók politikai, kölcsi és fegyelmi nevelésében, a kollektív szellem kialakítását és erősítésében rendkívül nagy szerepet játszik sajátos helyze főiskolánk szervezetében, mindenekelőtt persze a testület való tartozásuk és az ebből fakadó tanulni, tenni és bizonyít akarásuk is.

A tűzvédelmi tanszék elsősorban a gyakorlatias oktatásra rekszik. Nagy gondot igyekszik fordítani az oktatás szemlélet ségére és szemléltetésére. Kiemelten kezeljük a különböző akti záási módszerek fejlesztését is.

Az 1981/82-es tanévre negyvennégyen jelentkeztek, de kö lük csupán húszan érték el a felvételhez szükséges minim pontszámot. Az 1980-ban előfelvételt szerzettekkel együtt pán huszonhárom elsőéves kezdhetne volna meg a tanulmány A hiányzó létszám pótlására öt olyan haligatót is felvettünk, a a főiskola más szakára jelentkeztek, de helyhiány miatt elu sitották őket. Hét előfelvételisünk is van már az 1982/83 tanévre.

A hallgatók megterhelése eléggé jelentős. A mostani más évesek első félév végén hat tárgyból vizsgáztak, öt gyakor jegyük volt, két tárgyból számoltak be. A második félév vé politikai gazdaságtanból és matematikából szigorlatoztak, n tárgyból vizsgáztak és hat tárgyból kaptak gyakorlati jeg. Az első félév átlaga ugyanúgy, mint a második félévé, 3,1 v. Ez közepesnek számít a többi szak átlagához képest.

Az első tanév végén a hallgatók szakmai gyakorlaton vet részt a fővárosi parancsnokságon. Az első ilyen jellegű szakj gyakorlat tapasztalatai kedvezőek, a hallgatók maradéktala végrehajtották a tanszéktől kapott feladatokat.

Összegezve az elmúlt két félév tanulmányi eredményét, m állapotban, hogy a hallgatók többsége megfelel a tanulmá követelményeknek, alkötelezettséget érez válásztott hivat íránt, igyekszik maximálisan elsajátítani a tananyagot.

A legnagyobb nehézséget a matematikai ismeretek elsaj tása okozza, mivel régebbi iskolai végzettségük nem minden kapcsolódik a jelenlegi matematikai oktatáshoz. Hasonló okok gyenge volt az első évfolyam átlaga ábrázoló geometriából. Eppen ezért feltétlenül szükséges, hogy azok, akiket parancsn ságaink be kívánnak iskoláztatni, még a felvételi vizsga előtt ig kezzenek pótolni a hiányokat, és ehhez kapják is meg a szül ges segítséget.

Most már egy év tapasztalataival gazdagabban folytathó tanszékünk a munkáját. Reméljük, hogy ezek birtokában ma sabbra tehetjük a mércét. Ez mindenképpen szükséges is, szen a következő tanév végén már három évfolyamunk les; a jelenlegi másodéveseknek alig két esztendő múlva már a g korlatban kell bizonyítaniuk, milyen felkészültséget igazol a t védelmi üzemmérnöki diploma.

Eleszty Ján
tű. indgy.,
tanszékvezet

Közlés

November 18-án egész napos tanácskozást tartottak a Textilipari Dolgozók Szakszervezete Rípl-Rónai utcai székházában. A rendezvény része volt a munkavédelmi felügyelők éves továbbképzésének, melyet a SZOT Munkavédelmi Osztálya a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságával közösen szervezett.

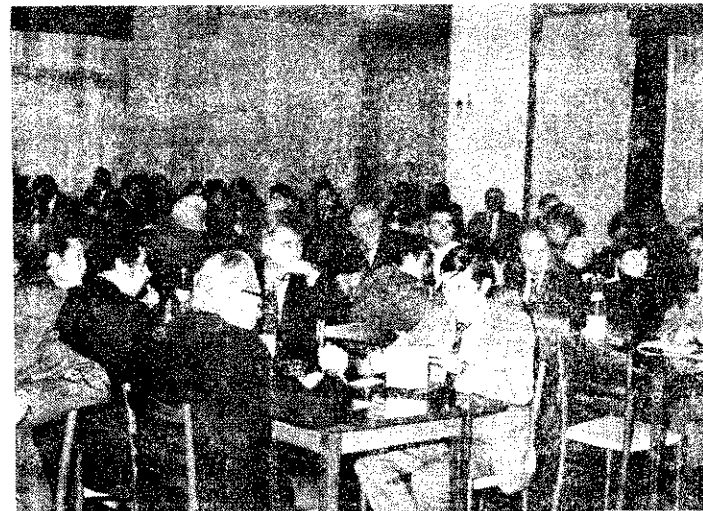
Az eseményen megjelent *Sólyom Ferenc*, a SZOT titkára. A tanácskozáson részt vettek az ágazati-iparági szakszervezetek, továbbá a szakszervezetek budapesti és megyei tanácsainak munkavédelmi főfelügyelői, a SZOT Munkavédelmi Osztály munkatársai, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság osztály- és alosztályvezetői, valamint a megyei tűzoltóparancsnok-helyettesek is.

Turáni József, a Textilipari Dolgozók Szakszervezete titkára köszöntötte a résztvevőket. Ezután *Varga Károly* ezredes, országos parancsnok tartott tájékoztatót a népgazdaság tűzvédelmi helyzetéről és a tűzoltóság tevékenységéről. A továbbiakban részletesen szólt az 1979. december 6-i közös tanácskozás után elért eredményekről. Előadásában elemezte a SZOT Munkavédelmi Osztálya és a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság, valamint a megyei szakszervezeti munkavédelmi felügyelők és a területi tűzoltóparancsnokságok munkakapcsolatát. Mint hangsúlyozta, számos megyében szoros együttműködéssel az elmúlt két évben jelentős

eredményeket értek el. Közös szerveztek kiállításokat, érteketeket, vetélkedőket és tartottak ellenőrzéseket.

Ezt követően *Horváth Béla*, a SZOT Munkavédelmi Osztály vezetője tartott előadást az időszzerű munkavédelmi adatokról és a tűzoltósággal való további együttműködés új le tőségéről.

Az előadások után több hozzászólás egészítette ki az elha zottakat, így lehetőséget adtak a tapasztalatcserére is.

A tv-híradóból az egész ország lakosága értesült róla: augusztus 26-án hajnali három óra körül tűz keletkezett a főváros XII. kerületében levő Mártonhegyi úti szociális otthonban. Riadt tekintetű idős embereket láthattunk a képsorokon. Hallhattuk, hogy a 83 éves Szivák Sándorné hogyan riasztotta társait, s mit tettek a tűzoltók megérkezéseig.

Az utca másik oldalán lakó *dr. Szilléry Péter* nyugdíjas észlelte és jelezte elsőként a tüzet. Elmondása szerint a fenyőfák koronái között látta a lángokat. A hírközpont 3.03-kor riasztotta a I—II—XII. kerületiek 1-es és 2-es fecskendőjét, a XI/rohamot, valamint a budai tűzoltási csoportot. Már kiterjedt tűz fogadta az egységeket: összes berendezési tárgyával együtt, égett a főépület I. emeletén egy teraszról kialakított 6,40×4,20 m-es ebéd-lő, a beépített szekrények és a fenyőfa lambéria. A tűz a helyiség földemen átterjedt az épület tetőszerkezetére is. A legnagyobb veszélyt az jelentette, hogy a lángok elzárják a menekülési utat a helyiség bejárati ajtaja felől. Az innen nyíló folyosón végig beépített szekrények sorakoztak. A tűz veszélyeztette a folyosóról nyíló lakószobákat is.

A 3.08-kor 7 db E sugárral elsőként beavatkozó egység parancsnoka rádión azt a visszajelzést adta a hírközpontnak, hogy a tűz 41 idős, beteg embert veszélyeztet közvetlenül, de veszélyben van az épület egész első emeleti része is, itt összesen 91 gondozott és az éjszakás nővér tartózkodik. Ennek alapján a hírközpont III-as fokozatú riasztására — a korábban kivonult erőkön túl — még további hét raj vonult a kórhelyre.

A beavatkozással egyidejűleg a tűzoltók a 41 idős gondozottat mentették, kézben, ágyval együtt, hordágyon. A helyszínre szétó környékbeliek is segítettek. *Dr. Fellegi Béla* orvos, fiával együtt utcákon át futott a tűz színhelyére. Néhány házzal odább *dr. Molnár György* orvos a tűzoltógépjárművek szirénahangjára riadt fel, és rohant az otthonba. *Tóth István* honvéd eltávozását töltötte Budapesten, és a barátja lakásából ő is a nagy riadalomra értett a helyszínen. Erős fiatalember lévén ülben vitte le az emeletről az idősebbeket. *Debreceni Györgyné* éjszakai ügyeletes nővér *Szivák Sándorné* segítségével a kimentették elhelyezését irányította.

Még félóra sem tel el, amikor az egységek — 3.29-kor — a lépcsőházon keresztül körülhatárolták a tüzet, biztonságba helyezték a lakókat, majd 3.47-re véglegesen megfékeztek a lángokat. Az utolsó egység 6.50-kor vonult be. A mentésben részt vevő tűzoltókban mély nyomot hagyott az a Mártonhegyi úton töltött hajnal, pedig ők gyakran voltak már hasonló helyzetben. A riasztáskor közölt hír, hogy számos idős ember került veszélybe, érthetően a szokásosnál feszültebbé tette az utat. De azzal a jóleső érzéssel vonulhattak be, hogy a legszebb jutalmat kapták: megfáradt emberek hálás tekintetét.

Sokáig beszélgettek még a felbolydult hajnairól a szociális otthon lakói is. Éjszakánként olykor többen is hallani vélték a lángok félelmetes ropogását. Lidérces álmukat azután a nappali sürgés-forgás elfeledtette.

A tűz utáni napokban „mentésre” indult a fővárosi és a kerületi tanács és az IKV. Sorra jelentkeztek az ÉLKISZ, a Városépítési Tervező Vállalat kollektívái, szocialista brigádjai. Szakemberek festettek, mázoltak, tapétáztak. Romot takarítottak a közelben szolgálatot teljesítő katonák. A segítők keze nyomán napról napra távolodott a nyomasztó emlék.

Újjávarázsolt otthonban kerülhetett sor az országiszerte is hagyományos ünnep, az öregek hete helyi rendezvényeire. Ilyenkor sok szép emlékév esemény történik az idősekkel. Színházba, előadásokra mennek. Ismert művészek jönnek hozzájuk, és a kerületi úttörők is meglátogatják őket.

Idén is sok program várta a szociális otthonok lakóit. Mégis mind között az a nap volt a legbensőségesebb, amikor október 23-án délelőtt sok-sok vendég érkezett a Mártonhegyi útra. Kitoró taps, elérzékenyedett tekintetek fogadták az érkezőket: a tűzoltókat, a katonákat, a fővárosi meg a kerületi tanács képviselőit s a környező utcák lakóit. Mindenki jó barátként, ismerősként jött, hogy a délelőttöt velük töltsék.

Mátrai Rezső, a XII. kerületi Tanács elnöke nagy tisztelettel köszöntötte az otthon lakóit, gondozóikat s a jelen levő vendégeket. Miközben idézte annak az augusztusi hajnalnak történetét, könnybe lábadtak a szemek, s a széksorokban ülők igazolásképpen elcsukló hangon egészítették ki a tanácselnök szavait.

Nemcsak köszöntőkkel érkeztek a vendégek; *Mátrai elvtárs* a 98 éves *Nemecz Emiliának* adott át ajándékot. *Dr. Héra Attila* tűzoltó ezredes, országos parancsnokhelyettes a BM TOP köszönetét tolmácsolta az otthon lakóinak, és bátor helytállása elismeréséül ajándéktárgyat adott át *Szivák Sándornénak*, Gizi néni-nek. Többeket a fővárosi tűzoltó-parancsnokság részesített elismerésben és pénzjutalomban.

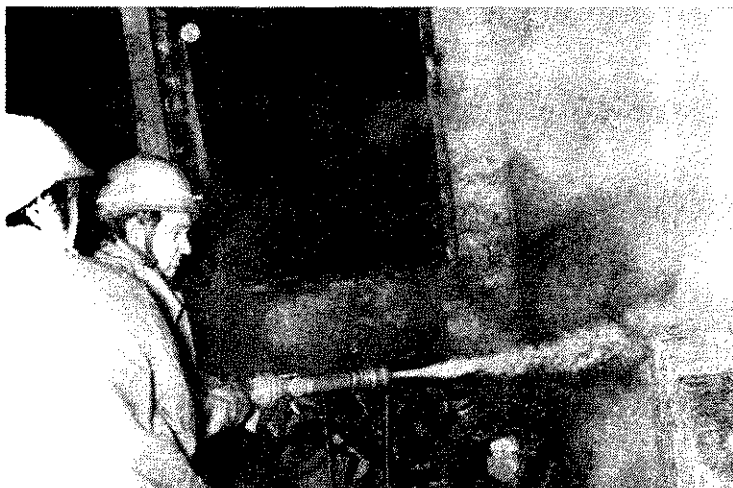
Miklós György, a Budapesti Városépítési Tervező Vállalat „Bene László” szocialista brigádjának ajándékát hozta el. Társadalmi munkában készítették el a fiatalok a még hátralevő építkezés kiviteli tervét. Képviselőjük ezennel át is nyújtotta azt az ünnepségen részt vevő *Pópit Mihály* honvéd őrnagynak, a 12-es katonai építészeti bizottság képviselőjének. Ők végezték az eddigi munkákat is, és a tervek alapján máris hozzáfoghatnak a leégett szárny újjáépítéséhez. Természetesen éljenzés és tapsorkán fogadta a gondoskodás újabb igen szép megnyilvánulását.

Az idők nevében *Vánca Erzsébet*, az otthon igazgatónője mondott köszönetet mindazért, amit a jó szándékú közösségek sokasága tett az otthon lakóiért.

Megható volt, amint ott ültek, ki-ki a legszebb ruhájában, korban legtöbben közelebb a nyolcvanhoz, mint a hetvenhez. Könnyeket törölgetve, nagyothalló készülékeiket igazgatva, hogy egyetlen mozzanatot se veszítsenek abból, ami itt most körülöttük történik. Őket ünneplik gyerekek hiányában, vagy éppen azok helyett. Sok minden történt velük az utóbbi időben. Hónapokon át érezhették az emberi szeretet legközvetlenebb megnyilvánulását, nem maradtak magukra a bajban. Újra élhették az otthonteremtés melegét, s most is meggyőződhetnek róla, hogy milyen sokan törődnek velük.

A Mártonhegyi úti házban augusztus óta bőven akadt tennivalója mindenkinek. Aki odaváló volt, a mindennapokat szervezte, akik messziről jöttek, a nyugalmat hozták vissza, tiszteletből, szeretetből. Nem az öregek hetéért, hanem éveikért tették.

Sz. Lovász Ilona

Nem a korszerűsödés jelenti a veszélyt!

Tavaly év végéig csaknem 32 millió forint tűzkár keletkezett a lakóházakban. Tekintélyes veszteség, bárhogyan nézzük is, és fölöttébb nyugtalanító, hogy 2 millióval több volt az előző évimél.

Az ideai mérleg sem ígérkezik kedvezőbbnek, sőt! Ha azt vesszük, hogy csupán az első háromnegyed évben 33 milliót meghaladó érték ment veszendőbe, már több mint nyugtalanító a kép, és óhatatlanul is felvetődik a kérdés: hová jutunk, ha így folytatódik?!

Nincs ebben semmi rendkívüli — vélik egyesek —, a magyarázatot a háztartások gépesítésének rohamos elterjedésében leljük. Egyre több a veszélyforrás az otthonokban, meg nem mellékesen a lakások árának emelkedése és a felhalmozott nagy érték is benne van a plusz milliókban.

Fölöttébb leegyszerűsítően a tételt, és a kisujjunkat sem kellene mozdítanunk, ha ezt az érvelést magyarázatként elfogadnánk. Mert a lényegen mit sem változtatna, még akkor sem, ha a lakásának emelkedése és a felhalmozott érték is valóban közrejátszik a veszteség forintban kifejezhető növekedésében. Az előfordulás gyakoriságának ugyanis az égvilágon semmi köze nincs a korszerűsítéshez, az meg végképp tarthatatlan és elfogadhatatlan, hogy a veszély növekedése és a tényleges veszélyhelyzet közé egyenlőséget tegyünk.

Mert egyáltalán nem szükségszerű, hogy az elszaporodott veszélyforrásokból tűz is keletkezzék! Ha így volna, egyenesen átoknak kellene tekintenünk az elektromos háztartási gépeket vagy az árammal, gázzal, olajjal üzemeltetett korszerű tüzelőberendezéseket, és sürgősen vissza kellene térnünk a csikóparhelthez és a búbos kemencéhez. Persze akkor sem jutnánk előbbre. Legfeljebb kényelmünk feladása árán döbbernénk rá egy igen-igen egyszerű, kézenfekvő igazságra. Történetesen arra, hogy a lakóházi tüzek egyáltalán nem új keletűek, csupán a jellegük változott.

Annak idején a venyige és a kukoricacsutka nyilván nem vetette szét a házat, ma viszont a pébégáz — igen.

Ma egy középmagas, magas lakóépületben nyilván nem kell tartani a kéménybe épített gerendától. Attól azonban igen, hogy a közműrendszer falsíkba rejtett aknája kürtöként terjeszti el a tüzet a földszinttől a tizedik emeletig.

Kupakos pipát szívó ősünk még fidibuszával is aligha jelentett veszélyt a mázos padozatra; nála inkább a petróleumlámpa okozhatott veszedelmet. Ágyban dohányzó kessei leszármazottja azonban gyakorta magára gyújtja cigarettájával az ágyneműt, a lakást, és a padlószőnyeg sem kimondottan alkalmas arra, hogy az égő gyufát és a csikókat következmények nélkül azon tapossák el.

Falusi déd- vagy ükanyánk szájából nem esett cigarettaparazsa a kuckóban szunyókáló csemetékre; ő legfeljebb azzal hozott bajt a családra, a szomszédra, ha az udvarra öntötte a paraszt. Napjainkban elegendő egy rövid bevásárlás, hogy mire hazamegyünk, a fákba zárt kicsinyeink kiirtsák egymást a kezük ügyében hagyott gyufával...

Az otthon tehát minden korban veszélyes üzemnek számított. Az eltérés csupán mindössze annyi, hogy mikor mi jelentette a veszélyforrást.

Önmagában a legveszélyesebb berendezés vagy anyag is ártalmatlan. Mindig a használóján múlik, hogy az is marad-e, vagy tragédia okozójává lesz a hozzá nem értés, a figyelmetlenség miatt.

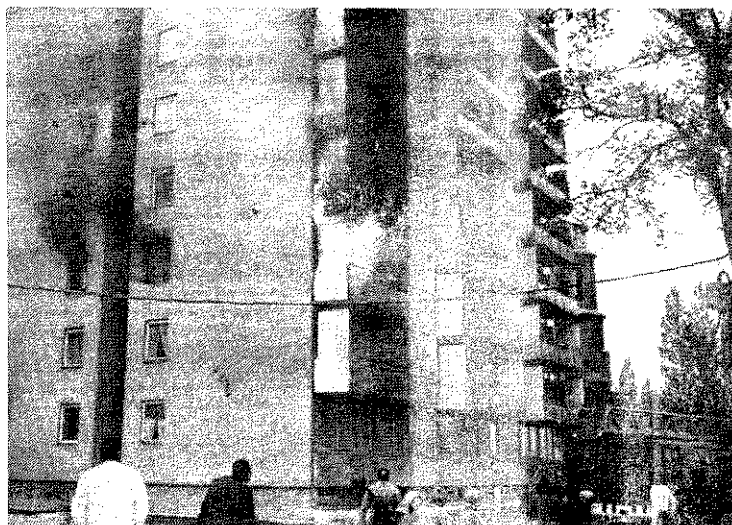
Eszerint otthonunkat sem a korszerű technika veszélyezteti, hanem mi magunk, ha nem vesszük a fáradságot, hogy annak szakszerű kezelését megismerjük, s egyáltalán úgy éljünk a lakásunkban, ahogyan illik, ahogyan — kell.

—b—

+ A TÜZOLTÁSI CSOPORT JELENTI + A TÜZOLTÁSI CSOPORT JELENTI +

A XV. kerületi Rákos út 98. szám alatti tízeletemes lakóházból október 17-én 14.55-kor tűzjelzés érkezett az FTP hírközpontjába. A II-es kiemelt riasztásra kivonuló egységek a II. emelet 15. sz. lakásban már kiterjedt égést találtak. A fölötte levő III. emeleti lakást is közvetlen veszély fenyegette. A beavatkozó egységek 2 E sugárral 24 perc alatt lefektetítették a tüzet. A lakás legtávolabbi szobájában tartózkodó személyt már holtan találták. Halálát ágyban való dohányzás okozta.

Október 20-án a VI. kerület Váci út 1. szám előtt közműépítési munkát végeztek. 11.39-kor a 2 m mély munkagödörbe nem mért mennyiségű víz tört be. Az egyik dolgozónak még idejében sikerült kimenekülnie, míg a másikat a víz által odasodort 300 mm-átmérőjű acélső fogva tartotta. A beáramló víz egyre jobban lepte, s csak a tűzoltók gyors és szakszerű beavatkozásának köszönhető, hogy sikerült még idejében kimenteni.

— Tanácskoztak a tűzvédelem önkéntes segítői (a megyei értekezletekről) — — — — —	4—5	— Miniszteri látogatás — — — — —	3
— Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat — — —	8—9	— Országos döntő a zánkai úttörővárosban — —	4—5
— A repülőgéptűzekekről 2. — — — — —	10—11	— Versenyekről jelentjük — — — — —	8—9
— Hozzászólás Somlai László „A”-„B” tűzveszélyességi osztályú veszélyességi övezetek alapterületének megállapításához című cikkéhez —	13—14 és 16	— Önkénteseink életéből — — — — —	10
		— Jogi figyelő — Az új nyugdíjrendeletéről — —	11
— Tisztelet, megbecsülés önkéntes segítőinknek (az országos tanácskozásról) — — — — —	2—7	— Tanulmányút Finnországban — — — — —	6—7
— Tájékoztató a tűzvédelmi üzemmérnökök képzéséről — — — — —	12	— Borsod-Abaúj-Zemplén megyei jegyzetek — —	8—11
		— Versenyekről jelentjük (megyei versenyek) — —	15—17
		— A mezőgazdasági termények öngyulladására — —	20—21
		— A gyógyszeripari hulladékok megsemmisítésének problémái — — — — —	22
— A tűzvédelem interjúja Főcze Lajossal, az Országos Munkavédelmi Bizottság titkárával, a SZOT Munkavédelmi Főfelügyelőség vezetőjével — —	6—7	— Az államigazgatási eljárás új szabályai — — —	3—4
— Az állami tűzoltóság 1981. évi újjátási feladatterve	13	— Versenyekről jelentjük (országgrészi versenyek) —	6—9
— Dízelmozdonyok tűz- és robbanásveszélyes üzemek részére — — — — —	16—17	— A villámvédelem hatásossága — — — — —	11—12
— A derivatográf alkalmazása gyulladáspont meghatározására — — — — —	18—19	— 11. országos tűzoltóverseny, Szolnok — 1—9; 24—25; 32	
— Tűzvédelmi kutatási témajavaslat a VI. ötéves tervidőszakra — — — — —	19	— Somogy megyei jegyzetek — — — — —	16—19
— Tájékoztató az égéstermék-vizsgálatokkal kapcsolatos kutatásokról — — — — —	20—21	— Tűzvédelmi önmentő berendezés — — — — —	23—24
— Országos értekeztet — — — — —	4—9	— A fegyveres erők napján — — — — —	1—5
— Önkénteseink életéből — — — — —	10	— Önkénteseink életéből — — — — —	7
— A tűzvédelmi irányító munkáról — — — — —	4—5	— Önkénteseink életéből — — — — —	8—9
— A szakmai képzés, továbbképzés rendszeréről —	9—10	— Épületszerkezetek méretezése térrobbanás hatására, hasadó-nyíló felületek — — — — —	11—13
— A tűzvédelem interjúja Péceli Bélával, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt műszaki vezérigazgató-helyettesével — — — — —	12—13	— Habkoncentráció meghatározása törésmutató-méréssel — — — — —	14—15
— Veszprém megyei jegyzetek — — — — —	13—17	— Magyar tűzoltóérmék és -jelvények — — — — —	24—25
— Dízelmozdonyok tűz- és robbanásveszélyes üzemek részére. — — — — —	22—23		
		— Losonci Pál látogatása a Belügyminisztériumban	3
		— Kőbányán jártunk — — — — —	4—5
		— Az operatív taktikai helyzet meghatározása a tűzvédelemben — — — — —	6
		— Tűzgátló ajtó — — — — —	7

Háztartásokban, műhelyekben, irodáknban és hétvégi házakban is használható

A készülék legfontosabb műszaki adatai:

Töltet (oltóanyag):	0,75 kg lángoltó por
Hajtóanyag:	14 bar nyomású nitrogén (N ₂)
Teljesítmény:	kb. 0,15 kg/sec
Teljes súly:	2 kg
Helyszükséglet:	9×14×35 cm
Tartályátmérő:	9 cm

A készülékbe helyezett lángoltó port a vele közvetlenül érintkező, „belenyomott” nitrogén lövelli ki. Az oltóanyag egy gömbcsap megnyitásával a lövőkén keresztül jut el az oltandó közeghez.

A teljes kilövési idő 5–6 másodperc.

Tűzoltáskor a lövőkét 2–2,5 méter távolságból kell a tűzre irányítani. A biztosítószege eltávolítása (kirántása) után, a kor függőleges elfordításával a gömbcsap nyílik, a tűzoltás megkezdhető. A könnyebb kezelést, a készülék tartását és tűzre irányítását a testbe épített fogantyú segíti elő.

A készülék a gömbcsap lezárásával, illetve újrainvitásával szakaszosan is működtethető. A készenléti állapotot a levegő összenyomhatóságát hasznosító szellemes megoldású nyomásmérő jelzi. Az üveg alatti buborék nagy nyomás alatt kicsi, de a nyomás csökkentésével nő. Amikor a buborék az üvegen levő kört metszi, akkor a készülék nyomása nem elég a biztonságos üzemeltetéshez. (A készüléket függőlegesen kell tartani!) A működést leíró címke szerint: „a buborékot a kör átmérője nem oszthatja”.

A szabvány a nagyságrendre vonatkozó, úgynevezett „egységűz” eloltásával határozza meg a tűzoltókészülékek oltási hatásfokát. Az új típusú, eddig nem használt oltóporkeverék ebben a mennyiségben a B 7-es egységűz eloltására képes, ami a 3 kg-os porraloltó készülékektől megkívánt teljesítmény. Az oltópor nem okoz kárt a befűjt felületeken.

Az Elzett Művek az alapjában kedvező piaci fogadtatás alapján felkészült a várhatóan növekvő igények – ezen belül a szervizfeladatok, újratöltés, javítás – teljes mértékű kielégítésére. Egyes kereskedelmi vállalatoknál lehetőség nyílik a készülékek azonnali cseréjére. Így a tulajdonosoknak rövid ideig sem kell nélkülözniük azokat. (X)

A gépkocsi tűzveszélyes üzem, szükség esetén égésének gyors megfékezése nem könnyű feladat.

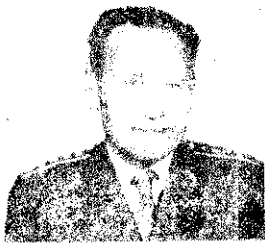
Hazánkban főleg az elmúlt évtizedben ugrásszerűen megnövekedett a gépkocsiállomány. Ezzel együtt sajnálatosan a gépjárműtüzek száma is. Egyre több gépkocsi-tulajdonos ébredt rá, hogy nehezen megszerzett, nagy értékű járművét akár a szeme láttára is tönkretelheti a „vörös kakas”.

Az országos tűzoltókészülék-szükséglet nagy részét kielégítő Elzett Művek reagált a sürgetőleg jelentkező igényekre, rövid idő alatt kifejlesztette és piacra vitte új termékét, az autó-porraloltókészüléket.

Az elnevezés nem egészen pontos. Igaz ugyan, hogy az új készülék maradéktalanul megfelel a gépkocsik oltókészülékeivel szemben támasztott követelményeknek: kis méret, elhelyezés, határfok stb. tekintetében, de alkalmazási területe szélesebb ennél. Éppen alaptulajdonságai miatt ideális a háztartások tűzvédelmére, de műhelyekben, irodákban, hétvégi házakban is célszerűen felhasználható.

A korszerű készülék tűzoltási hatásfoka jóval nagyobb az átlagosnál, ami a kevés alkatrészből álló mechanizmus, az úgynevezett „belenyomott” gázos kivitel és egy új oltópor együttes felhasználásának az eredménye.

ELZETT MŰVEK

Polhammer György
tű. ftórm.
1927—1981

A barcsi városi tűzoltó-parancsnokság gépkocsivezetője tragikus hirtelenséggel elhunyt.

1951-ben kezdte tűzoltói szolgálatát. Munkáját mindig nagy szorgalommal látta el.

Többször részesült elismerésben, díszretben. Munkatársai, barátai szerették, tisztelték. Mély részvétellel búcsúztak tőle.

Nagylaki József
tű. ftórm.
1933—1981

A diósgyőri üzemi tűzoltó-parancsnokság gépkocsivezetője rövid ideig tartó súlyos betegség következtében elhunyt.

1957-ben kezdte tűzoltói szolgálatát, munkáját mindvégig nagy szorgalommal, hivatástudattal végezte. Munkája elismeréseként a Haza Szolgálatáért Erdemérem bronz- és ezüst fokozatával tüntették ki.

Tóth Jenő
önk.
tű. szds.
1919—1981

Váratlanul elhunyt a balatonszentgyörgyi önkéntestűzoltó-egyesület balatonberényi egységének parancsnoka. Tűzoltói szolgálatát 1946-ban kezdte, 1952 óta pedig parancsnoka volt az egységnek. Példamutató szorgalommal és hivatástudattal látta el feladatát. Nagy gondot fordított a szakmai továbbképzésekre és ifjúsági rajok nevelésére.

Hozzájáruló, ismerősei és tűzoltótársai mély részvétellel kísérték utolsó útjára.

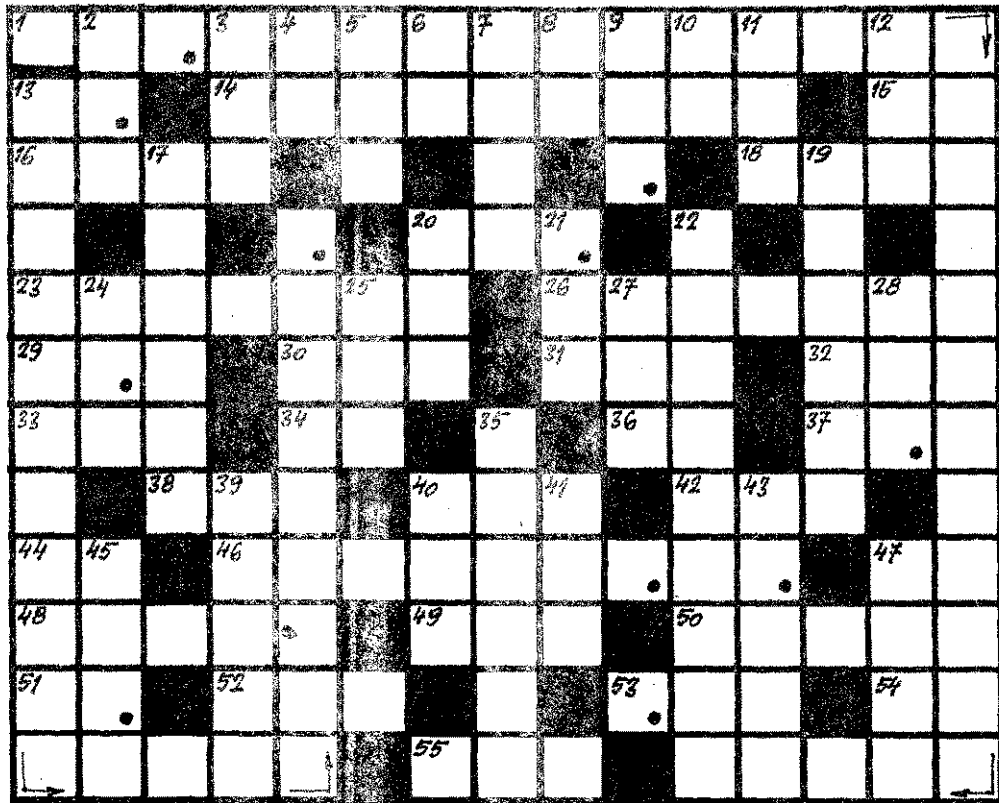
Bujáki Mihály
önk.
tű. szds.
1921—1981

Elhunyt a síroki önkéntestűzoltó-egyesület parancsnoka, aki 1949 óta volt önkéntes tűzoltó.

1962-től mint az egyesület parancsnoka, feladatát mindenkor becsülettel és nagy szorgalommal látta el.

A síroki temetőben mély részvétellel vettek tőle végső búcsút családtagjai, hozzájáruló és a tűzoltó-egyesület tagjai.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

1. A PONTOKKAL MEGJELÖLT KOCKÁKBAN LEVŐ BETŰKBŐL ÖSSZEÁLLÍTHATÓ — OTSZ SZERINT — FOGALOM MEGHATÁROZÁSA (zárt betűk: E, Y, L, E, L, P, É, Y, folyt.: függ. 13.). 13. Azonosak. 14. Öreg ember lehet ilyen. 15. Megszólitás. 16. Bútor. 18. Tűzet szüntető. 20. Nem is mögé. 23. Nagyon fiatalok vagy korai versek. 26. Adogat. 29. Fél asztal! 30. Dísz. 31. Biztonsági szerkezet. 32. Én, latinul 33. Fővárosi sportegylet. 34. Ismét ne. 36. -ra párja. 37. Keverten éli! 38. Egyik öszezer. 40. Övé. 42. Német ő. 44. Darab! 46. Sokat raktam rá. 47. Kínai hossz mérték. 48. Nem emelkedik tovább az árvíz. 49. Varrogat. 50. Kínai autonóm terület. 51. n! 52. Sör betűi. 53. Albán pénz. 54. Németh Miklós 55. Azon a helyen.

2. Kötőanyag. 3. Menetrendi rövid. 4. Pezsegni kezd! 5. Halotti beszédből ismert szó. 6. Tíz végei. 7. Feszít. 8. Vissza: s! 9. Ezen a helyen. 10. Személyes névmás. 11. ... izmus, önzés. 12. Csomóz. 13. A VÍZSZINTES 1. FOLYTATÁSA (zárt betűk: S, A, R, K, S, E). 17. Betűkre kerülhet. 19. Fának is, bokornak is van. 20. Mezőgazda-

sági szerszám. 21. Értelem. 22. Bevételek. 24. Azonosak. 25. Dísz. 27. Lakatol. 28. Lánynev. 35. Tortarézs. 39. A zúzó. 40. A meleg. 41. Létezett. 43. Becézgetett férfinév. 45. Focista. 47. Alul.

Megfejtésül a következő sorokat kell elküldeni: vízsz. 1. és folytatása.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót, melyet a vízsz. 1. határoz meg.

A megfejtők között könyvtulványokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1982. január 15.

K. I.

A tizenegyedik számban megjelent kiegészítője megfejtése: AZ A FOLYADÉK, AMELYNEK ZÁRTTÉRI ROBBANÁSPONTJA LEGFELJEBB HŰSZ FOK;

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: CELSIUS.

Könyvtulványt nyertek: Garda Sándor, Devecser; Kolléth Vilmosné, Budapest; Krizsán Éva, Kecskemét; Havas Anita, Miskolc; Pucskó Barnabás, Nyíregyháza; Veréb Szabolcs, Miskolc.

A nyereményeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szakrevizáló és szerkesztő bizottság.
Főszerkesztő: SOLTÉSZ TAMÁS tűzoltó főhadnagy.

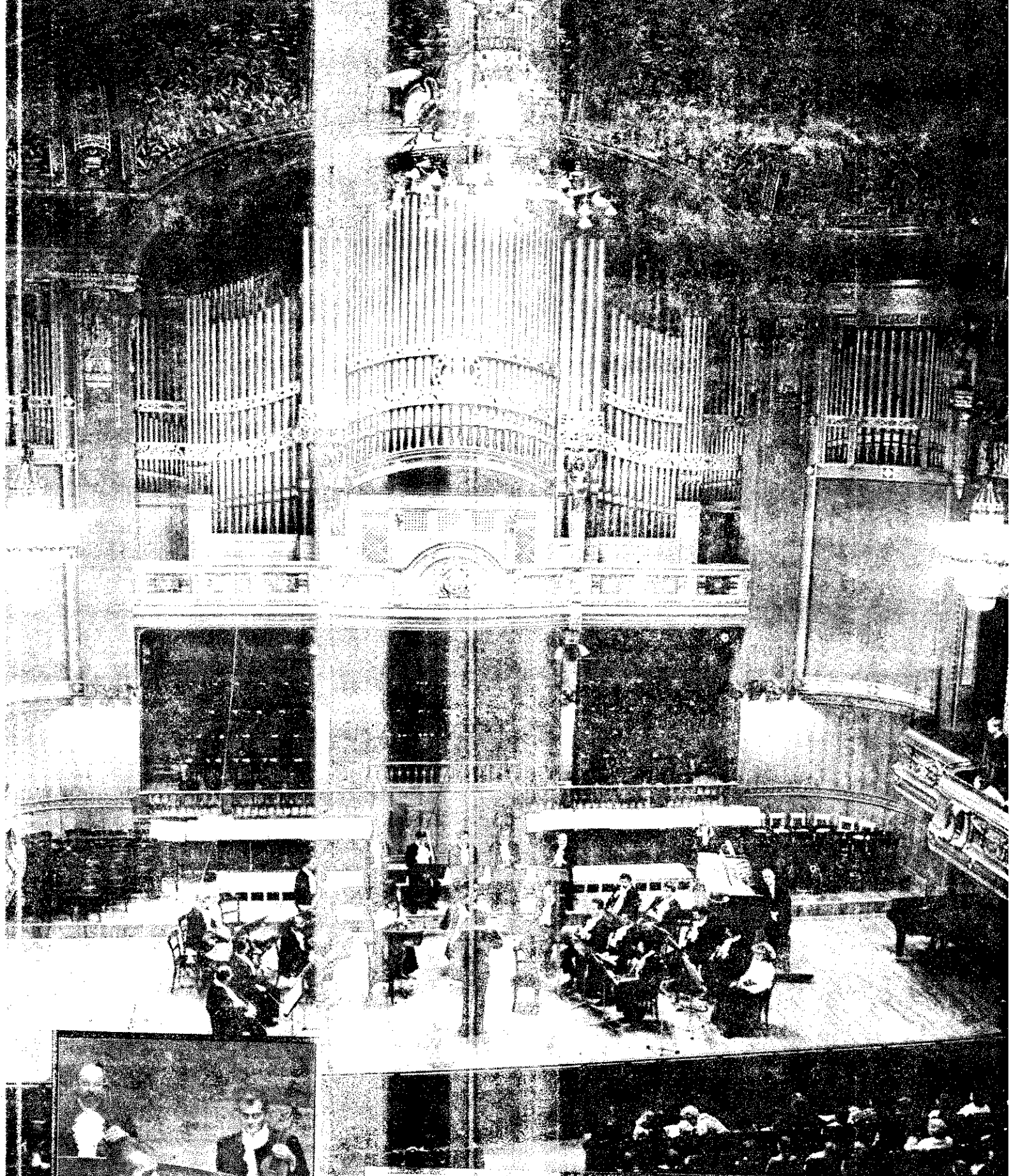
SZERKESZTŐSÉG: Budapest VI., Izabella u. 62-64. TELEFON: 320-380.

Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság

Felélő kiadó: VARGA KÁROLY. Előfizetési díj egy évre 42,- Ft. Számításkód: 235-90 131-1108

81.2543/2-12 — Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v. Vágó Sándorné vezérigazgató. Levélcím: 1903 Bp. Pf.: 314

HU ISSN 0230-1415

Első ízben adott koncertsorozatot a BM TOP Tinódi Kamarazenekara októberben, a Zeneakadémián.
Bár az előadásorozatot eredetileg kisiskolások számára rendezték, a 15 000 vendég között mégis nagyszámú felnőtt zeneértő is helyet foglalt.
A programokon az Állami Népiegyüttes énekkara működött közre.

